

דאס נייע
טעמטאמענט

BS2213 1912
Bible. N.T. Yiddish. Bergmann. 1912.
The New Testament in Yiddish /

The Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT

WEST FOOTHILL AT COLLEGE AVENUE
CLAREMONT, CALIFORNIA

C. C. McCown
Pacific School of Religion
Berkeley, Calif.

BS
2213
1912

הברית החדשה

דאס נייע טעסטאמענט

פֿון

דעם משיח

אויפ'ס ניין איבערזעצט אין יודיש

פֿון

מרדכי שמואל בערגמאנן.

לאנדאן

1912.

בריטיש אונד אויסלענדישע ביבעל-געזעלשאפט.

אינהאלטס פֿערצייכענים

פֿון

דעם ברית החדשה.

קאפ.	זייטע.						
28	5	מתיה
16	89	מרקוס
24	143	לוקאס
21	234	יוחנן
28	301	אפאסטעלגעשיכטע
16	391	רומער
16	426	קארינטער א
13	460	קארינטער ב
6	482	גאלאטער
6	494	עפֿעזער
4	505	פֿיליפער
4	514	קאלאסער
5	522	טעסאלוניקער א
3	529	טעסאלוניקער ב
6	533	טימותיוס א
4	542	טימותיוס ב
3	549	טיטוס
1	553	פֿילעמון
13	555	עברים
5	582	יעקב
5	591	פעטרוס א
3	601	פעטרוס ב
5	608	יוחנן א
1	617	יוחנן ב
1	618	יוחנן ג
1	620	יהודה
22	623	דיא אנטפלעקונג פֿון יוחנן

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

A52-8812

The New Testament in Yiddish.
Bergmann's Revision of 1912.

דיא הייליגע בשורה פון מתיה

- 1 דאס בוך פון דער געבורט פון ישוע המשיח, זעהן פון
- 2 דוד, זעהן פון אברהם: אברהם האט געבוירען יצחק,
- 3 אונד יצחק האט געבוירען יעקב, אונד יעקב, האט געבוירען
- 4 יהודה, אונד זיינע ברידער: אונד יהודה האט געבוירען
- 5 פרץ אונד זרח פון תמר, אונד פרץ האט געבוירען חצרון,
- 6 אונד חצרון האט געבוירען רם: אונד רם האט געבוירען
- 7 עמינדב, אונד עמינדב האט געבוירען נחשון, אונד נחשון
- 8 האט געבוירען שלמון: אונד שלמון, האט געבוירען בועז,
- 9 פון רחב, אונד בועז האט געבוירען עובד פון רות, אונד
- 10 עובד האט געבוירען ישי: אונד ישי האט געבוירען דוד
- 11 המלך. אונד דוד המלך האט געבוירען שלמה פון איהר
- 12 וואס איז געווען דאס נייב פון אוריה: אונד שלמה האט
- 13 געבוירען רחבעם, אונד רחבעם האט געבוירען אביה, אונד
- 14 אביה האט געבוירען אסא: אונד אסא האט געבוירען
- 15 יהושפט, אונד יהושפט האט געבוירען יהורם, אונד יהורם
- 16 האט געבוירען עזיהו: אונד עזיהו האט געבוירען יותם,
- 17 אונד יותם האט געבוירען אחז, אונד אחז האט געבוירען
- 18 חזקיהו: אונד חזקיהו האט געבוירען מנשה, אונד מנשה
- 19 האט געבוירען אמון, אונד אמון האט געבוירען יאשיהו:
- 20 אונד יאשיהו האט געבוירען יכניהו אונד זיינע ברידער אין
- 21 דער צייט פון דער פערטרייבונג קיין בבל: אונד נאך דער
- 22 פערטרייבונג קיין בבל האט יכניהו געבוירען שאלתיאל,
- 23 אונד שאלתיאל האט געבוירען זרבעל: אונד זרבעל האט
- 24 געבוירען אביהוד, אונד אביהוד האט געבוירען אלעקים,
- 25 אונד אלעקים האט געבוירען עזור: אונד עזור האט גע-
- 26 בוירען צדוק, אונד צדוק האט געבוירען יכין, אונד יכין
- 27 האט געבוירען אליהוד: אונד אליהוד האט געבוירען
- 28 אלעזר, אונד אלעזר האט געבוירען מתן, אונד מתן האט
- 29 געבוירען יעקב: אונד יעקב האט געבוירען יוסף דער מאן
- 30 פון מרים, פון וועלכער איז געבוירען געטאנען ישוע דער
- 31 הייסט משיח: אונד פון דיא געבורט פון אברהם ביז דוד
- 32 זענען געטענען פירצען דורות: אונד פון דוד ביז צו דער

- האט פערזאמעלט אלע ערשטע פֿהנים אונד סופרים פון
 דעם פאלק, אונד האט זיין געפרעגט וואו זאל דער
 משיח געבוירען ווערען: אונד זיין האבען צו איהם
 געזאגט, אין בית-לחם פון יהודה; ווארין אזוי שטעהט
 געשריבען דורך דעם גביא, (מיכה ה' א.)
- 6 "אונד דוא בית לחם לאנד פון יהודה, בוסט נישט דיא
 קליינסטע צווישען דיא טויזענדע פון יהודה, ווארין
 פון דיר וועט ארויסקומען א געוועלטיגער, דער
 וועט זיין א פאסטוף איבער מיין פאלק ישראל":
- 7 דענסמאל האט הורדוס גערופען דיא חכמים שטילערהייט,
 אונד האט ביין זיין גוט אויסגעפארשט דיא צייט ווען
 דער שטערן האט זיך געוויזען: אונד ער האט זיין
 געשיקט קיין בית לחם, אונד געזאגט, געהט אונד פארשט
 גאנץ גוט וועגען דעם יונגען קינד; אונד ווען איהר וועט
 איהם געפינען, ברענגט מיר תשובה, אז איך זאל אויך
 געהען מיך צו איהם צו ביקען: אונד ווען זיין האבען
 דעם מלך אויסגעהערט, זענען זיין אנטעקגעגאנגען; אונד
 אונד זעה, דער שטערן, וועלכען זיין האבען געזעהען
 אין מזרח, איז פאר זיין געגאנגען, ביז ער איז געקומען
 אונד איז געבליבען שטעהען איבער דעם ארט וואו דאס
 יונגע קינד איז געוועזען: אונד ווען זיין האבען געזעהען
 דעם שטערן, אזוי האבען זיין זיך געפרייט מיט א זעהר
 גרויסע פרייד: אונד ווען זיין זענען אים הויז אריינגע-
 געקומען, האבען זיין געזעהען דאס יונגע קינד מיט
 זיינע מוטער מרים, אונד זיין זענען אנדערגעפאלען,
 אונד האבען זיך צו איהם געביקט. אונד זיין האבען
 אויסגעמאכט זייער אוצרות אונד האבען איהם געבראכט
 מסנות, גאלד, ווייהרויף אונד געווייזט: אונד זיין זענען
 געווארנט געווארען פון גאט אין א חלום, אז זיין זאלען
 זיך נישט אומקעהרען צו הורדוס, אזוי זענען זיין צוריק-
 געגאנגען צו זייער לאנד ביין איין אנדערן וועג:
- 13 אונד ווען זיין זענען צוריקגעגענגען, זעה, האט זיך א
 מלאך פון גאט געוויזען צו יוסף אין א חלום, אונד געזאגט,
 שטעה אויף אונד נעם דאס יונגע קינד אונד זיינע מוטער,

- פערטרייבונג קיין בבל פירצען דורות; אונד פון דער
פערטרייבונג קיין בבל ביז משיח פירצען דורות.
- 18 אונד דיא געבורט פון ישוע המשיח איז אזוי געוועזען, ווען
זיינע מוטער מרים איז געוועזען פערקנאסט צו יוסף, אונד
איידער זייא זענען צוזאמען געקומען, איז זיא געפינען
19 געווארען מעוברת פון דעם רוח הקודש: אבער איהר מאן
יוסף איז געוועזען א צדיק, אונד האט זיא נישט געוואלט
עפענטליך געשעהמען, האט ער זיך געדאכט זיא שטיר
20 לערהייט אפצולאזען: אונד וויא ער האט זיך דאס איבער-
לעגט, זעה, האט זיך א מלאך פון דעם האר צו איהם
געוויזען אין א חלום, אונד געזאגט, יוסף, בן דוד, פארקט
דיך נישט צו דיר צו געמען דיין ווייב מרים; ווארין דאס
וואס איז אין איהר ענטפאנגען איז פון דעם רוח הקודש:
21 אונד זיא וועט געווינען א זעה, אונד ווא זאלסט זיין נאמען
רופען ישוע, ווארין ער וועט זיין פאלק רעטען פון זייערע
22 זינד: אונד דאס אלעס איז געשעהען, כדי עס זאל מקוים
ווערען וואס איז געזאגט פון דעם האר דורך דעם גביא,
23 וואס האט געזאגט: "זעה, דיא יונגפרויא וועט שוואנגער
ווערען, אונד וועט געווינען א זעה, אונד מען וועט זיין
נאמען רופען עמנואל", וואס איז פערטייטשט גאט מיט
24 אונם: אונד ווען יוסף איז אויפגעשטאנען פון שלאף האט
ער געטהון אזוי וויא דער מלאך פון דעם האר האט
איהם געהייסען, אונד ער האט זיין ווייב צו זיך גענומען:
25 אונד ער האט זיא נישט דערקאנט ביז זיא האט געבוירען
א זעה, אונד ער האט זיין נאמען גערופען ישוע:

קאפיטעל ב

- 1 אונד ווען ישוע איז געבוירען געווארען אין בית לחם פון
יהודה, אין דיא טעג פון הורדוס המלך, זעה, זענען חכמים
2 געקומען פון מזרח קיין ירושלים: אונד האבען געזאגט,
וואו איז דער וועלכער איז געבוירען געווארען דער מלך
פון דיא יודען? ווארין מיר האבען געזעהען זיין שטערן
אין מזרח, אונד מיר זענען געקומען אונם צו איהם צו ביקען:
3 אונד ווען הורדוס המלך האט דאס געהערט, האט ער זיך
4 דערשראקען, אונד גאנץ ירושלים מיט איהם: אונד ער

וואס איז געוואָנט דורך דיא נביאים, אז ער זאל גערומען
ווערען נצרי:

קאפיטעל 3

- 1 אין יענע טעג איז יוחנן המטביל געקומען אונד האט גע-
פֿרעדיגט אין דער מדבר פון יהודה: אונד ער האט גע-
2 זאגט, טהוט תשובה; ווארין דאס מלכות השמים איז
נאָהענט: אונד דאס איז דער, פון וועלכען ישעיהו הנביא
3 האט גערעט, אונד געוואָנט, (ישעיהו מ' ב.)
"א קול רופט אלים אין דער מדבר, מאכט פארטיג
דעם וועג פון דעם האר, מאכט גלייך זיינע שטענען":
4 אונד דער דאזיקער יוחנן איז געוועזען אנגעטוהן מיט א
קלייד פון קעמעל האר אונד א לעדערנען גארטעל ארום
זיינע לענדען, אונד זיינע שפיז איז געוועזען היישרעקען
אונד ווילדער האניג: דאן זענען צו איהם ארויסגעגאנגען
5 גאנץ ירושלים אונד גאנץ יהודה, אונד דיא גאנצע געגענד
פון ירדן: אונד זייא האבען זיך געלאזט בייא איהם
6 טובלן אים שטרוים ירדן, אונד האבען מתודה געוועזען
זייער זינד: אונד ווען ער האט געזעהען פילע פון דיא
7 פרושים אונד צדוקים זענען געקומען צו זיין טבילה,
האט ער צו זייא געוואָנט, איהר שלאנגענעשלעכט, ווער
האט אייך געוואָנט אז איהר זאלט אנטרינען פון דעם
8 גרימץארן וואס וועט קומען? דרום ברענגט פרוכט אזוי
9 וויא עס געהערט צו זיין דורך תשובה טהון: אונד דענקט
ניט אין אייער הארץ צו זאנען, מיר האבען אברהם פאר
אונזער פאטער; ווארין אייך זאג אייך אז גאט קען פון
10 דיזע שטיינער אויפשטעלען קינדער צו אברהם: אונד
דיא האק ליגט שוין אויף דיא ווארצעל פון דיא ביימער;
דרום איטליכער בוים וואס ברענגט ניט גוטע פרוכט
וועט אפגעשניטען, אונד אין פייער אריינגעווארפען:
11 זעהט, אייך טובל אייך מיט וואסער תשובה צו טהון;
אבער דער וועלכער גאט מיר קומט איז שטארקער
פון מיר, דעם אייך בין ניט ווערט זיינע שייך צו טראגען;
ער וועט אייך טובלן מיט דעם רוח הקודש אונד מיט
12 פייער: זיינע ווינד-שוויפעל איז אין זיינע האנד, אונד ער

- אונד אנטלויף קיין מצרים, אונד זיין דארט ביז איך וועל
 דיר זאגן; ווארין הורדוס וועט דאס יונגע קינד זוכען
 14 כדי ער זאל עס אומברענגען: אזוי איז ער אויפגעשטאנען
 אונד האט גענומען דאס יונגע קינד אונד זיינע מוטער
 בייא דער נאכט, אונד איז אנטעקגעגאנגען קיין מצרים:
 15 אונד ער איז דארט געוועזען ביז הורדוס איז געשטארבען,
 כדי עס זאל מקוים ווערען דאס ווארט, וואס איז געזאגט
 געווארען פון דעם האר דורף דעם נביא, וואס האט גע-
 16 זאגט "פון מצרים האב איך גערופען מיין זון": ווען הורדוס
 האט געזעהען אז ער איז אויסגעשפעט געווארען בייא דיא
 חכמים, האט ער זיך זעהר דערצארנט, אונד האט אהינגע-
 שיקט אונד געהרגעט אלע קינדער וואס זענען געוועזען אין
 בית לחם אונד אין אלע איהרע גרענצען, פון צוויי יאָהר
 אונד דרייסיג יאָהר, נאך דער צייט נאך וואס ער האט אויסגע-
 17 פארשט בייא דיא חכמים: דאן איז מקוים געווארען וואס
 איז געזאגט דורף ירמיה הנביא, וואס האט געזאגט:
 18 "א קול איז געהערט געווארען אין רמה, א קלאג אונד
 געוויי אונד גרויס ביטערניס, רחל וויינט איבער איהרע
 קינדער, אונד וויל נישט געטרייסט ווערען, ווייל זיין
 זענען נישט דא": (ירמיה לא' טו')
 19 אונד ווען הורדוס איז געשטארבען, אזוי האט זיך א
 מלאך פון גאט געוויזען אין א חלום צו יוסף אין מצרים:
 20 אונד האט געזאגט, שטעה אויף אונד געס דאס יונגע
 קינד אונד זיינע מוטער, אונד געה קיין ארץ ישראל;
 ווארין דיא זענען געשטארבען וואס האבען געזוכט דאס
 21 לעבען פון דעם יונגען קינד: אזוי איז ער אויפגעשטאנען
 אונד האט גענומען דאס יונגע קינד אונד זיינע מוטער,
 22 אונד איז געקומען קיין ארץ ישראל: אבער ווען ער האט
 געהערט אז ארקלום האט רעגירט אין יהודה אנשטאט
 זיין פאטער הורדוס, האט ער מורא געהאט דארט אהין
 צו געהען; אונד ווען ער איז געווארנט געווארען אין א
 חלום, איז ער אנטעקגעגאנגען צו דער געגענד פון דעם
 23 לאנד בליל: אונד ער איז געקומען אונד האט געוואוינט
 אין א שטאט וואס הייסט נצרת, כדי עס זאל מקוים ווערען

- 7 אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, עס שטעהט אויף גע-
 שריבען, דוא זאלסט נישט פריפען דעם האר דיין גאט:
 8 אונד דער שטן נעמט איהם ווידער אויף א הויכען בארג,
 אונד ווייזט איהם אלע קעניגרייכע פון דער וועלט, אונד
 9 זייער הערליכקייט: אונד ער האט צו איהם געזאגט, דאס
 אלעס וועל איך דיר געבען, ווען דוא וועסט אנדער פא-
 לען, אונד וועסט דיך צו מיר ביקען: דאן זאגט ישוע צו
 10 איהם, געה אהעק פון מיר, דוא שטן; ווארין עס שטעהט
 געשריבען, דוא זאלסט דיך ביקען צו דעם האר דיין גאט,
 אונד איהם אליין זאלסט דוא דינען: דאן האט איהם דער
 11 שטן פערלאזט; אונד זעה, מלאכים זענען צו איהם געקומען
 אונד האבען איהם בעדינט:
 12 אונד ווען ער האט געהערט אז יוחנן איז איבערגעליפערט
 געווארען, אזוי איז ער אהעקגעגאנגען קיין גליל: אונד
 13 ער האט פערלאזט גצרת, אונד איז געקומען אונד האט
 געוואוינט אין כפר-נחום, וואס איז ביים בארטען פון דעם
 14 ים, אין דיא געגענד פון זבלון אונד נפתלי: כדי עס זאל
 מקוים וועט אז געזאגט דורך ישעיה הנביא וואס זאגט:
 15 „דוא לאנד זבלון אונד דאס לאנד נפתלי, דער זעג פון
 דעם ים, אויף יענער זייט פון ירדן, גליל פון דיא גוים:
 16 דאס פאלק וואס זיצט אין פינסטערניס, האט געזעהען
 א גרויס ליכט, צו דיא וואס זיצען אים לאנד אונד
 שאטען פון טויט, איז ליכט אויפגעגאנגען“:
 17 פון דער צייט אן האט ישוע אנגעהויבען צו פרעדיגען
 אונד צו זאגען, טהוט תשובה; ווארין דאס מלכות השמים
 18 איז נאעהנט: אונד געהענדיג ביים ים פון גליל האט ער
 געזעהען צוויי ברידער, שמעון דער הייסט פעטרוס, אונד
 אנדרי ויין ברודער, וואס האבען געווארפען א נעץ אים
 19 ים אריין; ווארין זייא זענען געזעהען פישער: אונד ער האט
 צו זייא געזאגט, פאלגט מיר נאך, אונד איך וועל אייך
 20 מאכען צו פישער פון מענטשען: אונד זייא האבען גלייך
 זייער געזען פערלאזט, אונד האבען איהם נאנעפאלגט:
 21 אונד ער איז פון דארטען ווייטער געגאנגען, האט ער גע-
 זעהען צוויי אנדערע ברידער, יעקב, דער זעהן פון זבדי,

וועט זיינע שויער גוט אויסרייניגען; אונד וועט דאס קארן
זאמעלן אין זיינע שפייכלער אריין, אבער דאס שטרוי וועט
ער פערברענען אים פייער וואס איז נישט פערלאשען:

13 דאן איז ישוע געקומען פון גליל צום ירדן צו יוחנן, אז

14 ער זאל זיך בייא איהם לאזען טובלן: אבער יוחנן האט

איהם פערנועהרט, אונד געזאגט, איך דארף מיך לאזען

15 בייא דיר טובלן, אונד קומסט דוא צו מיר? אונד ישוע

האט געענטפערט אונד צו איהם געזאגט, לאז עס איצט

אזוי זיין, ווארין עס געבירט אונס אלע גערעכטיגקייט צו

16 דערפילען, דאן האט ער איהם געלאזט: ווען ישוע איז

געטובלט געווארען, אזוי איז ער באלד אויס דעם וואסער

ארויסגעקומען; אונד זעה, דער הימעל האט זיך אויפ-

געמאכט, אונד ער האט געזעהען דעם גייסט פון גאט

ארונטערקומען גלייך וויא א טויב, קומענדיג אויף איהם:

17 אונד זעה, א קול פון הימעל האט געזאגט, דאס איז מיין

געליבטער זון, אין וועלכען איך האב וואוילגעפאלען:

קאפיטעל ד

1 דאן איז ישוע געפיהרט געווארען דורך דעם גייסט אין

דער מדבר אריין, כדי פון דעם שטן געפריפט צו ווערען:

2 אונד ווען ער האט געפאסט פירציג טעג אונד פירציג

3 נעכט, איז ער דערנאך הונגריג געווארען: אונד דער

פרייער איז געקומען, אונד האט צו איהם געזאגט, ווען

דוא ביסט דער זון פון גאט, געפעהל אז דו זע שטיינער

4 זאלען ווערען ברויט: אונד ער האט געענטפערט אונד

געזאגט, עס שטעהט געשריבען, "דער מענש זאל נישט

לעבען פון ברויט אליין, נייערט פון אימליכען ווארט

5 וואס געהט ארויס פון דעם מויל פון גאט": דאן נעמט

איהם דער שטן צו דער הייליגער שטאט, אונד שטעלט

6 איהם אויף דער שפיץ פון דעם בית המקדש: אונד זאגט

צו איהם ווען דוא ביסט דער זון פון גאט אזוי ווארף דיך

ארוםטער; ווארין עס שטעהט געשריבען, (תהלים צא' יא')

"ער וועט זיינע מלאכים ווענען דיר געפעהלען, אונד

זיין וועלען דיך אויף דיא הענד טראגען, אז דוא

זאלסט נישט דיין פוס אנשטויסען אן א שטיין":

- 10 וְעָרְעַן דִּיא זִיהֶן פֿון גַּאט: גַּעבֶּענִשְׁט זַענען דִּיא וָאם
 וְעָרְעַן פֿערפֿאלגט וועגן גַּערעכטִייגקײַט; וואַרין דאָס
 11 מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם איז זייערס: גַּעבֶּענִשְׁט זַענט איהר ווען
 מֶען וועט אייף מְבוֹנָה זיין און פֿערפֿאלגען, אונד ווען
 מֶען וועט פֿאלש־הייט אונד אַלְערגלייב זשלעכטע זאכען
 12 אויף אייף רעדען, מיינעט וועגען: פֿרייעט אייף, אונד
 זייט פֿרעהליך: וואַרין אייער שִׁכְר איז גרויס אים
 הימל: וואַרין אזוי האָבען זייא פֿערפֿאלגט דִּיא גִבְיָאִים
 וואָס זַענען פֿאַר אייף גַעוועזען:
 13 איהר זַענט דאָס זאַלץ פֿון דער ערד; אָבער ווען דאָס
 זאַלץ פֿערלירט דעם טעם, מיט וואָס זאל עס גַעזאַלצען
 ווערען? עס מוֹיגט גאַרניט מַעְהָר נור אַרויסגַעוואַרפֿען
 14 אונד צוטרעטען צו ווערען פֿון מַעֲנִשֶׁען: איהר זַענט דאָס
 לִיכט פֿון דער וועלט. א שטאַט וואָס ליגט אויף א באַרג
 15 קאן נישט פֿערבאַרגען זיין: מֶען צינדעט אויף נישט אָן א
 לִיכט, אונד זעצט עס אונטער אַ מעססעל, נייערט אויף א
 לִיכטער; אונד עס לייכט צו אַלע דִּיא וואָס זַענען אים
 16 הויז: אזוי לאַזט אייער לִיכט לייכטען פֿאַר מַעֲנִשֶׁען, אז
 זייא זאַלען זעהען אייער גוטע ווערקע, אונד זאַלען לוי־
 בען אייער פֿאַטער וואָס איז אים הימל:
 17 מיינט נישט אז אייף בין גַעקומען דִּיא תּוֹרָה אָדער דִּיא גִבְיָאִים
 צו צַעַרשטערען; אייף בין נישט גַעקומען צו צַעַרשטערען,
 18 נייערט צו דערפֿילען: דען באַמט אייף זאג אייף, ביז הימל
 אונד ערד וועט פֿערנעהען, וועט נישט איין יוד, אָדער איין
 קליינער פּונקט פֿערנעהען פֿון דער תּוֹרָה, ביז אַלעס וועט
 גַעשעען: דרום ווער עס וועט צַעַרשטערען איינע פֿון
 19 דִּיא קליינסטע מִצְוֹת אונד וועט מַעֲנִשֶׁען אזוי לעהרען, דער
 וועט הייסען דער קליינסטער אים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם; ווער
 עס וועט זייא אָבער מַהֲוֹן אונד לעהרען דער וועט גרויס
 20 הייסען אים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם: וואַרין אייף זאג אייף, אז ווען
 אייער צִדְקוֹת וועט נישט גַעסער זיין ווײַא דאָס צִדְקוֹת פֿון
 דִּיא סוּפֵּרִים אונד דִּיא פֿרושִׁים, אזוי וועט איהר גַעוויס נישט
 אַרײַנקומען אים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם:
 21 איהר האָט גַעהערט אז עס איז גַעזאַגט גַעוואָרען צו דִּיא

אונד זיין ברודער יוחנן, אין א שית מיט זייער פאטער
זבדי, וואס האבען צורעכט געמאכט זייערע געזעצן; אונד
22 ער האט זיין גערופען: אונד זיין האבען גלייך פערלאזט
דאס שית אונד זייער פאטער, אונד האבען איהם גאכגע-
פאלגט;

23 אונד ישוע איז ארוםגעגאנגען אין גאנץ גליל, אונד האט
געלעהרט אין זייער שולען, אונד האט געפרעדיגט דיא
בשורה טובה פון דעם קעניגרייך, אונד האט געהיילט
אלערלייא קראנקהייט אונד שמערצען צווישען דעם פאלק:
24 אונד זיין שם איז אויסגעגאנגען אין גאנץ סורא; אונד
זיין האבען צו איהם געבראכט אלערלייא קראנקע, אונד
דיא וואס זענען געפלאגט געוועזען מיט פערשידענע
קרענק אונד שמערצען, אונד וואס האבען געהאט שדים,
אונד דיא משגענע אונד גיכטברייכע; אונד ער האט זיין
25 געהיילט: אונד פיל לייט זענען איהם גאכגעגאנגען פון
גליל אונד פון דעקאפלים אונד פון ירושלים אונד פון יהודה
אונד פון יענער זייט ירדן;

קאפיטעל ה

1 אונד ווען ער האט געזעהען דיא לייט, איז ער ארויפגע-
גאנגען אויף דעם בארג; אונד ווען ער האט זיך אנדער
2 געזעצט, זענען זיינע תלמידים צו איהם געקומען; אונד
ער האט זיין מויל אויפגעמאכט אונד האט זיין געלעהרט
אונד געזאגט:

3 געבענשט זענען דיא וואס האבען א נידעריג געמיט;
4 ווארין דאס מלכות השמים איז זייערס: געבענשט זע-
נען דיא וואס טרויערן; ווארין זיין וועלען געטרייסט
5 ווערען: געבענשט זענען דיא זאנפטמיטיגען; ווארין
6 זיין וועלען דיא ערד ירשנען: געבענשט זענען דיא
וואס הונגערן אונד דורשטענאן גערעכטיגקייט; ווארין
7 זיין וועלען געזעטיגט ווערען: געבענשט זענען דיא
בארעמעהרציגען; ווארין זיין וועלען בארעמעהרציג-
8 קייט דערלאנגען: געבענשט זענען דיא וואס האבען
9 א ריין הארץ; ווארין זיין וועלען גאט זעהען: געבענשט
זענען דיא וואס מאכען שלום ווארין זיין וועלען גערופען

זאג אייף, אז דער עס וועט זיך פון זיין ווייב שידען, חוץ
פון וועגען זנות, אזוי מאכט ער זיא פאר א זונה, אונד דער
עס נעמט א גרושה, דער איז ■ נואף:

- 33 איהר האט ווייטער געהערט אז עס איז געזאגט געווארען
צו דיא אין אלטע צייטען, דוא זאלסט נישט פאלש שווערען,
34 אבער זאלסט צום האר דינע שבעות האלטען: אבער
אייף זאג אייף, איהר זאלט גארנישט שווערען; נישט ביים
הימעל, ווארין עס איז דער שטוהל פון גאט: אונד נישט
35 בייא דער ערד, ווארין עס איז זינע פוסבאנק; אונד נישט
בייא ירושלים, ווארין עס איז דיא שטאט פון דעם גרויסען
מלך: אייף זאלסט דוא נישט שווערען בייא דיין קאפ,
36 ווארין דוא קאנסט נישט איינע איינציגע האר ווייס אָדער
שווארץ מאכען: לאז אבער אייער ווארט זיין יא, יא,
37 ניין, ניין, אונד וואס איז מעהר פון דינען איז פון דעם
שלעכטען:

- 38 איהר האט געהערט אז עס איז געזאגט געווארען, איין
אויג פאר איין אויג א צאהן פאר א צאהן: אבער אייף זאג
39 אייף, איהר זאלט נישט וידערשטעהען דעם שלעכטען;
נייערט ווען איינער וועט דיך שלאגען אויף דיא רעכטע
40 באק אזוי שטעל איהם אויף דיא אנדערע אויף: אונד ווען
איינער וועט זיך וועלען מיט דיר קריגען ביים געריכט דיין
קלייד אנועק צו נעמען אזוי לאז איהם אויף איבער דיין
41 מאנטעל: אונד ווען איינער וועט דיך נייטיגען דוא זאלסט
מיט איהם געהען איינע מייל, אזוי געה מיט איהם צווייא:
42 גיב צו דעם וואס בעט פון דיר, אונד פון דעם וואס וויל
פון דיר לייהען זאלסט דוא דיך נישט אנועקקעהרען:
43 איהר האט געהערט אז עס איז געזאגט געווארען, דוא
זאלסט דיין חבר ליבען אונד דיין פיינד האסען: אבער
44 אייף זאג אייף, ליבט איירע פיינד, בענשט דיא וואס שעל-
טען אייף, מהויט גוטעס צו דיא וואס האסען אייף, בעט
פאר דיא וואס בעליידיגען אונד פערפאלגען אייף: אז
45 איהר זאלט זיין זיהן פון אייער פאטער אים הימעל; ווארין
ער לאזט זינע וון שיינען אויף דיא שלעכטע אונד אויף
דיא גוטע, אונד ער לאזט רעגנען איבער דיא גערעכטע

- אין אלטע צייטען, דוא זאלסט ניש הרגען. אונד נוער
 22 עס נעמט הרגען נעמט שולדיג זיין צום משפט; אבער איך
 זאג אייך, אז נעמער וואס נעמט זיך אומזיסט דערצארנען
 אויף זיין ברודער נעמט שולדיג זיין צום משפט: אונד נוער
 עס נעמט זיין ברודער רופען ריקא, נעמט שולדיג זיין צו
 דיא סנהדרין; אונד נוער עס נעמט זאנען דוא נאר, דער
 23 נעמט שולדיג זיין צום פייער פון גיהנם: דרום נען דוא
 ווילסט מקריב זיין דיין קרבן אויף דעם מזבח, אונד דוא
 נעמסט דיך דארט דערמאנען אז דיין ברודער האט עפעס
 24 קענען דיר: אזוי לאז דארט איבער דיין קרבן פאר דעם
 מזבח אונד געה אונד איבערבעט דיך צוערשט מיט דיין
 ברודער, אונד דערנאך זאלסט דוא קומען אונד מקריב זיין
 25 דיין קרבן: מאך באלד שלום מיט דיין קריגער, ווייל דוא
 ביסט נאך מיט איהם אויף דעם נעג; כדי דער קריגער
 זאל דיך ניש איבערענטפערען צום שופט, אונד דער שופט
 נעמט דיך איבערענטפערען צום שופט, אונד דוא נעמסט
 26 אין דעם געפענגניס אריינגעווארפען נוערען: באמת איך
 זאג דיר, דוא נעמסט פון דארטען ניש ארויסקומען ביז דוא
 נעמסט בעצאלען דיא לעצטע פרוטה:
 27 איהר האט געהערט אז עס איז געזאגט געווארען צו דיא
 28 אין אלטע צייטען, דוא זאלסט ניש מנאף זיין: אבער איך
 זאג אייך, אז נוער עס קוקט אויף צו ווייב כדי נאך איהר צו
 גליסטען, דער האט שוין מיט איהר מנאף געווען אין זיין
 29 הארץ: אונד נען דיין רעכטעס אויב שטרויכעלט דיך,
 רייס עס ארויס, אונד ווארף עס אנוועק פון דיר; ווארין עס
 איז בעסער פאר דיר אז איינס פון דיינע גלידער זאל
 פערלירען נוערען אונד דיין גאנצער לייב זאל ניש אין
 30 גיהנם אריין געווארפען נוערען: אונד נען דיינע רעכטע
 האנד שטרויכעלט דיך, האק זיא אָפּ, אונד ווארף זיא
 אנוועק פון דיר; ווארין עס איז בעסער פאר דיר אז איינס
 פון דיינע גלידער זאל פערלירען נוערען אונד דיין גאנצער
 צער לייב זאל ניש אין גיהנם אריינגעווארפען נוערען:
 31 עס איז אויך געזאגט געווארען, אז נוער עס וויל זיך פון
 32 זיין ווייב שיינען, זאל ער איהר געבען א גט: אבער איך

- דיין ווילען זאל בעטהון ווערען אויף דער ערד אזוי וויא
 אים הימלעל: גיב אונס היינט אונזער טעגליך ברויט: 11
 אונד פערגיב אונס אונזערע שולדען, אזוי וויא מיר 12
 פערנעבען אונזערע שולדיגער: אונד פיהר אונס גיט 13
 אין פריפונג, גייערט בעהיט אונס פון דעם שלעכטען.
 ווארין דיין איז דאס קעניגרייך אונד דיא מאכט, אונד
 דיא הערליכקייט, אויף עביג, אמן: 14
 ווארין ווען איהר וועט מענטשען ווירע פעהלער פערנעבען, 14
 אזוי וועט אייך אייער הימלישער פאטער אויף פערנעבען:
 אבער ווען איהר וועט מענטשען ווירע פעהלער גיט פערנעבען, 15
 אזוי וועט אייער פאטער איירע פעהלער אויף גיט פערנעבען:
 אונד ווען איהר פאסט, זייט גיט וויא דיא הייכלער בעטריבט. 16
 ווארין וויא מאכען א טרויריג פנים, אז דיא לייט זאלען זע-
 הען וויא פאסטען. באמת זאג איך אייך, וויא האבען וויער
 שוין בעקומען: אבער ווען דוא פאסט, אזוי זאלב 17
 דיין קאפ אונד וואש דיין פנים: אז דוא זאלסט גיט שיי- 18
 גען פאר מענטשען אז דוא פאסט, גייערט פאר דיין פאטער
 וואס איז אים פערבארנענען; אונד דיין פאטער וואס זעהט
 אים פערבארנענען וועט דיר בעצאלען:
 זאמעלט אייך גיט קיינע אוצרות אויף דער ערד, וואו דיא 19
 מילב אונד ראסט פערדארבט, אונד וואו גנבים גרעכען
 איין אונד גנבענען: אבער זאמעלט אייך אוצרות אים 20
 הימלעל, וואו דיא מילב אונד ראסט פערדארבט גיט, אונד
 וואו גנבים גרעכען גיט איין אונד גנבענען גיט: ווארין וואו 21
 אייער אוצר איז, דארט וועט אייער הארץ זיין: דאס אויב 22
 איז דאס ליקט פון דעם לייב, דרום ווען דיין אויב איז איינ-
 פאך, אזוי וועט דיין גאנצער לייב ליקטיג זיין: אבער ווען 23
 דיין אויב איז בייז, אזוי וועט דיין גאנצער לייב זיין פינס-
 טער. דרום ווען דאס ליקט וואס איז אין דיר איז פינס-
 טערניס, וויא גרויס איז דיא פינסטערניס! קיינער קען צווייא 24
 הארען דינען; ווארין ענטוועדער ער וועט איינעם האסען
 אונד דעם אנדערן לייב האבען, אדער ער וועט זיך האלטען
 בייא איינעם אונד וועט דעם אנדערען פעראכטען, איהר
 קענט גיט דינען גאט אונד קומן: דרום זאג איך אייך, 25

46 אונד אונגערעכטע: ווארין ווען איהר וועט נור ליבען דיא
וואס ליבען אייך, וואס פאר א שר האט איהר? מהון נים
47 דיא שטייער-איינגעמער אויף אזוי? אונד ווען איהר גריסט
נור איינע ברידער, וואס מהוט איהר מעהר וויא זיין?
48 מהון נים דיא גוים אויף אזוי: דרום זאלט איהר זיין פאל-
קאמען, אזוי וויא אייער הימלישער פאטער איז פאלקאמען:
קאפיטעל ו

1 היט אייך אז איהר זאלט נים אייער צדקה געבען פאר
מענשען, כדי איהר זאלט פון זיין געזעהען ווערען, ווען
נים האט איהר קיין שר פון אייער פאטער אים הימעל:
2 דרום ווען דוא גיבסט צדקה, זאלסט דוא נים פאר דיר
מיט א שופר בלאזען, אזוי וויא דיא הייכלער מהון אין דיא
שולען אונד אין דיא גאסען, כדי זיין זאלען פון מענשען
געלויבט ווערען. באמת זאג אייך, זיין האבען זייער
3 שר אונדאיי געקומען: אבער ווען דוא גיבסט צדקה, לאז
נים זיינע לינקע האנד וויסען וואס זיינע רעכטע האנד
4 מהוט: אז זיין צדקה זאל זיין פארבארגען! אונד זיין
פאטער וואס זעהט אים פערבארגענען וועט דיר געצאלען:
5 אונד ווען איהר געטעט, זיין נים וויא דיא הייכלער;
ווארין זיין האבען ליב צו געטען ווען זיין שטעהען אין
דיא שולען אונד אויף דיא עקען פון דיא גאסען, כדי זיין
זאלען פון מענשען געזעהען ווערען. באמת זאג אייך,
6 זיין האבען זייער שר אונדאיי געקומען: אבער ווען דוא
געטעסט, געה אין זיינע שטוב אריין, אונד שלים צו דיא
טהיר, אונד געט צו זיין פאטער וואס איז אים פערבארג-
גענען, אונד זיין פאטער וואס זעהט אים פערבארגענען
7 וועט דיר געצאלען: אונד ווען איהר געטעט פלויזערט
נים, אזוי וויא דיא גוים מהון; ווארין זיין מיינען זיין ווע-
8 לען דערהערט ווערען דורך פיל רעדען: דרום זיין נים
גלייך אזוי וויא זיין; ווארין אייער פאטער ווייסט וואס
איהר געדאכט, נאך איידער איהר איהם דרום געטעט:
9 דרום זאלט איהר אזוי געטען,

10 "אונדער פאטער דער דוא ביזט אים הימעל, געהייליגט
זאל ווערען זיין גאמען: זיין קעניגרייך זאל קומען,

- 4 אָדער ווײַז דאָרפסט דוא זאנען צו דיין ברודער לאז מיך
 ארויסנעמען דעם שפאן פון דיין אויג, ווייל דא איז א באל-
 5 קען אין דיין אייגען אויג? דוא הייכלער, נעם צוערשט
 ארויס דעם באלקען פון דיין אויג; אונד דאן וועסט דוא
 קלאר זעהען דעם שפאן ארויס צו נעמען פון דיין ברו-
 דערס אויג;
 6 גיבט נישט דאס הייליגע צו הינד, אונד ווארפט נישט דיא פער-
 לען פאר דיא חורים, ווארין וויא וועלען וויא מיט זייערע
 פיס צוטרעטען, אונד וועלען זיך אומקערען אונד אייך
 צורייסען;
 7 בעט אונד עס וועט אייך גענעבען ווערען; זוכט אונד
 איהר וועט געפינען; קלאפט אן אונד עס וועט אייך אויפ-
 8 געמאכט ווערען: ווארין אימליכער וואס בעטעט בעקומט;
 אונד דער וואס זוכט געפינט; אונד צו דעם וואס קלאפט
 אן וועט אויפגעמאכט ווערען: אָדער וועלכער מענטש איז
 9 דא צווישען אייך דעם זיין זעהן וועט בעטען ברויט, וועט
 ער איהם געבען א שטיין? אָדער ווען ער וועט איהם גע-
 10 טען א פיש וועט ער איהם געבען א שלאנג? ווען איהר
 11 דען וואס זענט שלעכט, ווייסט וויא גוטע מתנות צו
 געבען צו אייערע קינדער, וויא פיל מעהר וועט אייער
 פאטער דער איז אים הימעל גוטעס געבען צו דיא וואס
 12 בעטען פון איהם? דרום אלעס וואס איהר ווילט אז דיא
 מענטשען זאלען צו אייך טהון, טהוט איהר אזוי צו וויא;
 ווארין דאס איז דיא תורה אונד דיא גביאים;
 13 געה אריין דורך דעם ענגען טויער. ווארין דאס טויער איז
 ברייט אונד דער וועג איז ברויט וואס פיהרט צום פער-
 14 דארבען, אונד פילע זענען דיא וואס געהען דאדורך: ווייל
 דאס טויער איז ענג אונד דער וועג איז שמאל וואס פיהרט
 צום לעבען, אונד וועניג זענען דיא וואס געפינען עס;
 15 היט אייך פאר דיא פאלשע גביאים, וואס קומען צו אייך
 אין קליידער פון שאף, אונד אינקענעניג זענען וויא ריי-
 16 סענדע וועלך: ביא זייערע פרוכט זאלט איהר וויא
 דערקענען. קלויבט מען דען וויינטרויבען פון דערנער,
 17 אָדער פייגען פון דיסטלען? אזוי יעדער גוטער בויט טראגט

זארגנט נישט פאר אייער לעבען, וואס איהר זאלט עסען אונד
 וואס איהר זאלט טרינקען; אויף נישט פאר אייער לייב
 וואס איהר זאלט אנטההן; איז נישט דאס לעבען מעהר וויא
 26 דאס עסען, אונד דער לייב וויא דאס מלבוש? קוקט אן
 דיא פיינעל פון דעם הימעל, ווארין זייא זייען נישט אונד
 שניידען נישט אונד זאמלען נישט אין שפייכלער; אונד אייער
 הימלישער פאטער שפייזט זייא. זייט איהר נישט פיל בע-
 27 סער וויא זייא? אונד ווער איז דא צווישען אייך וואס קען
 28 דורך זיין זארגען איינע אייל צו זייער לענג צוועצען? אונד
 ווארום זארגט איהר פאר קליידונג? קוקט אן דיא רויזען
 אויף דעם פעלד וויא זייא וואקסען; זייא ארבייטען נישט
 29 אונד שפינען נישט: אונד איך זאג אייך אז אפילו שלמה
 אין זיינע גאנצע הערליכקייט איז נישט געקליידעט געוועזען
 30 אזוי וויא איינס פון דינע: אונד ווען גאט בעדעקט אזוי
 דאס גראז פון דעם פעלד, וואס היינט איז דא אונד מאר-
 גען ווערד עס אים פייער אריינגעווארפען, וועט ער נישט
 31 פיל מעהר אייך קליידען, איהר קליינגלויביגע? דרום זאלט
 איהר נישט זארגען אונד זאגען, וואס וועלען מיר עסען?
 אדער וואס וועלען מיר טרינקען? אדער מיט וואס
 32 וועלען מיר זיך קליידען? ווארין דיא גויס ווערען דאס אלעס.
 ווארין אייער הימלישער פאטער ווייסט אז איהר געדארפט
 33 דאס אלעס: אבער וואס צוערשט זיין קעניגרייך אונד
 זיינע גערעכטיגקייט, אונד דאס אלעס וועט אייך צונגע-
 34 געבען ווערען: דרום זאלט איהר נישט זארגען פאר דעם
 מארגענדיגען טאג; ווארין דער מארגענדיגער טאג וועט
 פאר דאס זייניגע זארגען. עס איז גענוג פאר דעם טאג
 זיין איבעל:

קאפיטעל ז

1 ריכטעט נישט פדי איהר זאלט נישט געריכטעט ווערען:
 2 ווארין מיט דעם געריכט וואס איהר ריכטעט, וועט איהר
 געריכטעט ווערען; אונד מיט דעם מאס וואס איהר מעסט,
 3 וועט אייך געמאסטען ווערען: אונד פאר וואס זעהסט דוא
 דעם שפאן וואס איז אין דיין ברודערס אויג, אונד
 געטראכט נישט דעם באלקען וואס איז אין דיין אויג?

קאפיטעל ח

- 1 אונד ווען ער איז פון דעם בארג ארונטערנעקומען, אזוי
- 2 זענען איהם פיל לייט נאכגעגאנגען: אונד זעה, א קרע-
- 3 ציגער איז צו איהם געקומען אונד האט זיך צו איהם גע-
- 4 ביקט, אונד געזאגט, האר, ווען דוא ווילסט קענסט דוא
- 5 מיך רייניגען: אונד ער האט זיינע האנד אויסגעשטערעקט, 3
- אונד האט איהם אנגעריהרט, אונד געזאגט, איך וויל; וויא
- גערייניגט. אונד גלייך איז ער פון זיינע קרעץ גערייניגט
- געווארען: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, זעה, דוא 4
- זאלסט עס קיינעם ניט זאגען; גייערט געה אונד ווייז דיך
- פאר דעם פהן, אונד וויא מקריב דאס קרבן וואס משה
- האט געפויילען, פאר א צייגנים צו וויא: (ויקרא יד' ב.)
- אונד ווען ער איז אריינגעקומען קיין כפר נחום, אזוי איז 5
- א הויפטמאן צו איהם געקומען אונד האט איהם געבעטען:
- אונד געזאגט, האר, מיין דינער ליגט אין דעם הויז 6
- גיכטברייכט, אונד איז זעהר געפייניגט: אונד ער
- האט צו איהם געזאגט, איך וועל קומען אונד איהם 7
- היילען: אונד דער הויפטמאן האט געענטפערט אונד 8
- געזאגט, האר, איך בין ניט ווערט אז דוא זאלסט
- אונטער מיין דאך קומען; אבער זאג נור א ווארט אזוי 9
- וועט מיין דינער געהיילט ווערען: ווארן איך בין אויף א
- מאן אונטער דערשאפט, אונד האב חיל אונטער מיר;
- אונד איך זאג צו איינעם געה אהין, אזוי געהט ער; אונד 10
- צו איין אנדערען, קום אהער, אזוי קומט ער; אונד צו
- מיין קנעכט טהוא דאס, אזוי טהוהט ער עס: אונד ווען 11
- ישוע האט דאס געהערט, האט ער זיך געוואונדערט אונד
- געזאגט צו דיא וואס זענען איהם נאכגעגאנגען באמת זאג
- איך אייך אזעלכען גלויבען האב איך ניט געפונען אפילו
- אין ישראל: אונד איך זאג אייך, אז פילע וועלען קומען 12
- פון מזרח אונד פון מערב, אונד וועלען זיצען מיט אברהם
- אונד יצחק אונד יעקב אים מלכות השמים: אונד דיא קינד 13
- דער פון דעם קעניגרייך וועלען ארויסגעווארפען ווערען
- אין דיא אויסערע פונקטערנים; דארט וועט זיין געוויין
- אונד צייגקריצען: אונד ישוע האט געזאגט צום הויפטמאן,

- גומע פרוקט, אבער א פוילער בויס טראגט שלעכטע פרוקט;
 18 א גומער בויס קען נישט טראגען קיינע שלעכטע פרוקט,
 אונד א פוילער בויס קען נישט טראגען קיינע גומע פרוקט;
 19 איטליכער בויס וואס טראגט נישט קיינע גומע פרוקט ווערד
 20 אבערהאקט אונד אים פייער אריינגעווארפען: דרום זאלט
 21 איהר זיין דערקענען ביין זייערע פרוקט: נישט יעדער
 וואס זאגט צו מיר, האר, האר, וועט אריינקומען אים מלכות
 השמים; נייערט דער וואס מוהט דעם ווילען פון מיין
 22 פאטער דער איז אים הימעל: עס וועלען פילע צו מיר
 זאגען אין יענעם טאג, האר, האר, האבען מיר נישט אין דיין
 נאמען געוואות געזאגט? אונד אין דיין נאמען שדים ארויס-
 געטריבען? אונד אין דיין נאמען פילע וואונדער געטוהן?
 23 אונד דאן וועל איך צו זיין געקענען, איך האב אייך קיינ-
 מאל נישט געקענט; געהט אנוועק פון מיר, איהר וואס מוהט
 איבעל:
 24 דרום איטליכער וואס הערט דינע מיינע ווערטער,
 אונד מוהט זיין, דער וועט געגליכען זיין צו א קלוגען
 מאן, וואס האט געבויעט זיין הויז אויף דעם פעלזען:
 25 אונד דער גאסרענען איז געפאלען, און דיא שטרוימע
 זענען געקומען, אונד דיא ווינדען האבען געבלאזען, אונד
 האבען געשטויסען אויף דעם הויז, אונד עס איז נישט איינ-
 געפאלען; ווארין עס איז אויף דעם פעלזען געגרינדעט
 26 געוועזען: אונד איטליכער וואס הערט דינע מיינע ווער-
 טער, אונד מוהט זיין נישט, דער וועט געגליכען זיין צו א
 נארישען מאן, וואס האט געבויעט זיין הויז אויף דעם
 27 זאמ: אונד דער גאסרענען איז געפאלען, אונד דיא
 שטרוימע זענען געקומען, אונד דיא ווינדען האבען גע-
 בלאזען, אונד זיין האבען אנגעשלאגען אן דינען הויז
 אונד עס איז איינגעפאלען; אונד דער פאל דערפון איז
 גרויס געוועזען:
 28 אונד ווען וועט האט דינע ווערטער געענדיגט, זענען דיא
 29 לייט ערשטוינט געווארען איבער ווינע לעהרע: ווארין ער
 האט זיין געלעהרט וויא איינער וואס האט מאכט, אונד נישט
 אזוי וויא דיא סופרים:

- אונד האט דעם ווינד אונד דאס ים אָנגעשריען אונד עס
 27 עס איז באַנגן שטיל געווארען: אונד דיא מענשען האבען
 זיך פערקוואנדערט אונד געזאגט, וואס פאר אַ מאן איז ער,
 אז דער ווינד אונד דאס ים געהארכען איהם?
 28 אונד ווען ער איז געקומען אויף דער אנדערע זייט צום
 לאנד פון דיא גדרים אזוי האבען איהם געגעגענט צוויי
 געזעסענע פון שדים, וואס זענען געקומען פון צווישען
 דיא קברים, אונד זייא זענען געוועזען זעהר פירכטערליך,
 אז קיינער האט נישט געקאנט דיוועס וועג פארבייא גע-
 הען: אונד זעה, זייא האבען געשריען אונד געזאגט, וואס
 29 האבען מיר מיט דיר צו טהון דוא זעהן פון גאט? ביסט
 דוא אהער געקומען אונס צו פלאנען פאר דער צייט?
 30 אונד עס איז זייט פון זייא געוועזען אַ סטאדע פון פילע
 חורים פאסען: אונד דיא שדים האבען איהם געבעטען,
 31 אונד געזאגט, ווען דוא ווילסט אונס ארויסטרייבען, אזוי
 שיק אונס אנוועק אין דיא סטאדע פון חורים: אונד ער
 32 האט צו זייא געזאגט, געהט אהין. אזוי זענען זייא אנוועק
 געגאנגען אונד זענען געקומען אין דיא חורים; אונד זעה,
 דיא גאנצע סטאדע האט זיך ארופגעווארפען פון א הוי-
 כען ארט אים ים אריין, אונד זענען אומגעקומען אים
 33 וואסער: אונד דיא פאסטוכער זענען אנועקגעלאפען, אונד
 זענען אין דיא שטאט אריינגעקומען, אונד האבען אלעס
 דערצעהלט, אונד אויף זייא עס איז דערבאנגען מיט דיא
 34 געזעסענע פון שדים: אונד זעה, דיא גאנצע שטאט איז
 ארויסגעגאנגען ושווע ענטגעגען צו געהען; אונד ווען זייא
 האבען איהם געזעהען, האבען זייא איהם געבעטען אז ער
 זאל אנועקגעהען פון זייער גרענצען:
 קאפיטעל ■

- אונד ער איז אריבערגעפאהרען, אונד איז אריינגעקומען
 1 אין זיינע שטאט: אונד זעה, מען האט צו איהם גע-
 בראכט איינעם וואס איז געוועזען אַ גיכטפריינער, אונד
 ער איז געלעגען אויף אַ בעט; אונד וויא ושווע האט גע-
 זעהען זייער גלויבען, האט ער געזאגט צום גיכטפריינער,
 3 זייא געטרייבט, קינד, דיינע וינד זענען פערנגעבען: אונד

בַּעַה דִּיין וועג, אזוי וויא דוא האסט געגלויבט זאל דיר
געשעהען. אונד דער דינער איז געוונד געווארען אין
יַענע שעה:

14 אונד ווען ישוע איז געקומען אים הויז פון פעטרוס, האט
ער געזעהען אז זיינע שוויגער ליגט קראנק פון פיבער.
15 אזוי האט ער איהרע האנד אנגעריהרט, אונד דאס פיבער
האט זי פערלאזט, אונד זי איז אויפגעשטאנען אונד
16 האט זייא געדינט. אונד ווען עס איז אבענד געוועזען, האט
מען צו איהם געבראכט פילע וואס האבען געהאט שדים;
אונד ער האט זי רוחות ארויסגעטריבען מיט א ווארט,
17 אונד געהיילט אלערליי קראנקע: אז עס זאל מקוים ווע-
רען וואס עס איז געזאגט דורך ישעיה הנביא דער זאגט,
ער האט אונזערע קרענק אויף זיך גענומען, אונד האט
אונזערע וועהמיג געטראגען: (ישעיה נג' ד' ה).

18 אונד ווען ישוע האט זי לייט ארום זיך געזעהען, האט
ער געהייסען אנוועק געהען אויף יענער זייט פון דעם ים:
19 אונד א סופר איז צו איהם געקומען, אונד האט צו איהם
געזאגט, רבי, איך וועל דיר נאכפאלגען וואהין דוא וועסט
20 געהען: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, דיא פוקסען
האבען גריבער, אונד דיא פייגעל פון דעם הימעל האבען
געסט; אבער דער בן-אדם האט נישט וואו דעם קאפ אנידער
21 צו לעבען: אונד איין אנדערער פון זיינע תלמידים האט
צו איהם געזאגט, האר, דערלויב מיר צוערשט צו געהען
22 אונד מיינ פאטער בעגראבען: אונד ישוע האט צו איהם
געזאגט, פאלג מיר נאך, אונד לאזען דיא טויטע זייערע
אייגענע טויטע בעגראבען:

23 אונד ווען ער איז אים שייף אריינגעגאנגען, האבען איהם
24 זיינע תלמידים נאכגעפאלגט: אונד זעה א גרויסער שטורם
איז געוועזען אויף דעם ים, ביז דאס שייף איז געדעקט גע-
25 וועזען מיט דיא וועלען; אונד ער האט געשלאפען: אונד
זייא זענען צו איהם געקומען אונד האבען איהם אויפגע-
וועקט, אונד געזאגט, האר העלף אונס; מיר ווערען פער-
26 לירען: אונד ער האט צו זייא געזאגט, ווארום פארקט
איהר אייך, איהר קליינגלויביגע? דאן איז ער אויפגעשטאנען

- קומען ווען דער חתן וועט פון זיין אונעקגענומען ווערען.
 16 אונד דאן וועלען זיין פאסטען: אונד קיינער פעררעכט
 נישט איין אלט קלייד מיט א שטיק פון נישט נייעס
 טוף; ווארין דאס צונעפליקטע רייסט אפ פון דעם
 17 קלייד אונד עס ווערט איין ארבערער ריס: מען גיסט אויף
 נישט קיין נייען וויין אין אלטע לאגעל אריין; ווארין זאנסט
 ווערען דיא לאגעל צוריקען, אונד דער וויין ווערט אויס-
 געזאקען אונד דיא לאגעל ווערען פערדארבען; נייערט
 מען גיסט נייען וויין אין נייע לאגעל אריין, אונד אזוי
 ווערען זיין ביידע גאנץ געהאלטען:
 18 אונד ווייל ער האט דזעס מיט זיין גערעט, זעה, איז איין
 אויבערשטער געקומען, אונד האט זיך צו איהם געבוקט
 אונד געזאגט מיינע טאכטער איז איצט געשטארבען;
 אבער קום דוא אונד לעג דיינע האנד אויף איהר, אזוי
 19 וועט זיא לעבען: אונד ישוע איז אויפגעשטאנען, אונד
 20 איז איהם נאכגעגאנגען אונד אויף זיינע תלמידים: אונד
 זעה, א פרויא וואס האט צונעלף נאך דעם בלוטגאנג גע-
 האט, איז צו איהם געקומען פון הינטען אונד האט אנגע-
 21 ריהרט דעם זיס פון זיין קלייד: ווארין זיא האט אין זיך
 געטראכט, ווען איך וועל נור זיין קלייד אנריהרען, אזוי
 22 וועל איך געזונד ווערען: אונד ישוע האט זיך אומגע-
 קעהרט אונד האט זיא געזעהען אונד געזאגט, זיין גע-
 טרייסט מיינע טאכטער, דיין גלויבען האט דיך געזונד
 געמאכט. אונד דיא פרויא איז געזונד געווארען אין יענער
 23 שעה: אונד ווען ישוע איז אריינגעקומען אים הויז פון
 דעם אויבערשטען, אונד האט געזעהען דיא פייפער אונד
 24 דאס געטימלעל פון דיא לייט: אזוי האט ער געזאגט, געהט
 ארויס; ווארין דאס מעדעל איז נישט טויט, נייערט זיא
 25 שלאפט, אונד זיין האבען איהם אויסגעלאכט: אונד ווען
 דיא לייט זענען ארויסגעטריבען געווארען, איז ער אריינגע-
 געגאנגען אונד האט זיא אנגענומען ביין דער האנד; אונד
 26 דאס מעדעל איז אויפגעשטאנען: אונד דער שם דערפון
 איז אויסגעגאנגען אים גאנצען לאנד:
 27 אונד ווען ישוע איז פון דארטען אונעקגעגאנגען, זענען

- זעה, עטליכע פון דיא סופרים האבען צו זיך געזאגט, דיזער
 4 לעסטערט גאט: אונד ישוע וויסענדיג זייער געדאנקען
 האט געזאגט, פארנוואס האט איהר שלעכטע געדאנקען אין
 5 איינע הערצער? ווארין וועלכעס איז גרינגער צו זאגען,
 דייןע זינד זענען פערנעבען; אדער צו זאגען שטעה אויף,
 6 אונד געה ארום? אבער אז איהר זאלט וויסען אז דער בוך
 אדם האט מאכט אויף דער ערד זינד צו פערנעבען, (דאן
 זאגט ער צום גיכטפרייכען) שטעה אויף, געם דיין געט,
 7 אונד געה אהיים: אונד ער איז אויפגעשטאנען, אונד איז
 8 אהיים געגאנגען: אונד ווען דיא לייט האבען דאס געזע-
 הען, האבען זייא זיך פערוואונדערט, אונד האבען גאט
 געלויבט, וואס האט גענעבען אנעלכע מאכט צו מענשען:
 9 אונד ווען ישוע איז פון דארטען אנטעקגעגאנגען, האט ער
 געזעהען א מאן דער איז געזעסען אים הויז פון שטייער,
 דער הייסט מתתיה, אונד ער האט צו איהם געזאגט, פאלג
 מיר נאך, אזוי איז ער אויפגעשטאנען, אונד האט איהם
 גאכגעפאלגט:
 10 אונד עס איז געוועזען ווען ער איז געזעסען אים הויז ביים
 עסען, זעה, זענען פילע שטייער-איינגעמער אונד זינדער
 געקומען, אונד האבען זיך אנדער געזעצט מיט ישוע אונד
 11 זיינע תלמידים: אונד ווען דיא פרושים האבען דאס גע-
 זעהען, האבען זייא געזאגט צו זיינע תלמידים, פארנוואס
 עסט אייער רבי מיט דיא שטייער-איינגעמער אונד דיא
 12 זינדער? אונד ווען ער האט דאס געהערט, האט ער צו
 זייא געזאגט, דיא וואס זענען געזונד געדארפען ניט קיין
 13 דאקטאר, גייערט דיא וואס זענען קראנק: אבער געהט
 אונד לערנט וואס דאס געדרייט, איך געגעהר גנאד אונד
 ניט קרבנות; ווארין איך בין ניט געקומען דיא צדיקים צו
 רופען גייערט דיא זינדער: (שמואל א טו/ כב').
 14 דאן זענען דיא תלמידים פון יוחנן צו איהם געקומען אונד
 האבען געזאגט, פארנוואס פאסטען מיר אונד דיא פרושים,
 15 אונד דייןע תלמידים פאסטען ניט: אונד ישוע האט צו
 זייא געזאגט, וויא קענען דיא אונטערפיהרער טרויערען
 ווען דער חתן איז בייא זייא? אבער דיא טעג וועלען

- וְאַלְעֵן זַיִא אַרוֹיִסְטְרִיבֶען, אונד זאַלען היילען אַלְעַרְלִיִא
קראַנק־הייט אונד אַלְעַרְלִיִא שְׁמַעְרָצֶען;
אונד דאס זענען דיא נעמען פון דיא צוועלף שלוחים; 2
דער ערשטער שְׁמַעוֹן, דער הייסט פֶּעטְרוֹס. אונד זיין
ברודער אַנְדְרִי; נעקב דער זוהן פון זבדי אונד זיין ברוד-
דער יוֹהָנָן; פִּילִיפּוֹס, אונד בֶּרְתִּלְמִי; תּוֹמָא אונד מַתְתִּיָּה 3
דער שְׁטִייעַר־אַיינגעמַעַר; נעקב דער זוהן פון חלפֿי,
אונד תָּדִי; שְׁמַעוֹן הַקָּנָאִי, אונד יְהוֹדָה אִישׁ קִרְיֹת, דער 4
נאָם האט איהם אויף פֶּעַרמֶסְרִט: דִּינֵע צוועלף האט ישוע
אויסגעשיקט, אונד האט זיין בעפֿוֹלען אונד געזאָגט, 5
געהט נישט אויף דעם וועג פון דיא גוים אונד קומט נישט
אריין אין קיינע שטאט פון דיא שוֹמְרוֹנִים: אָבער געהט 6
ליבער צו דיא פֶּעַרלִוִירענע שטאט פון דעם הויז ישׂרָאֵל:
אונד ווען איהר געהט אהין, פֶּרעדיגט אונד זאגט דאס 7
מלכות השמים איז נאָהענט געקומען: היילט דיא קראַנקע, 8
וועקט אויף דיא טויטע, רייניגט דיא קרעציגע טרייבט
ארויס דיא שדים; אומזוסט האט איהר אַנטפּאָנגען, אומ-
זוסט גיבט: נעמט נישט קיין גאלד מיט, אונד קיין זילבער, 9
אונד קיין קופער אין איירע בייגארטעל: אונד אויף נישט 10
קיינע ריינע מאַש אויף דעם וועג, אונד קיינע צווייא רעק,
אונד קיינע שיף, אונד קיין שטעקען; ווארין דער אַרְבֵּיִי-
טער איז ווערט זיין עסען: אונד אין נאָם פאר א שטאט 11
אָדער דאָרף איהר וועט אריינקומען, פֶּרעגט נאָך ווער איז
דאָרט א ווירדיגער מאן, אונד בלייבט בייא איהם ביז איהר
וועט פון דאָרטען אַנוועקגעהען: אונד ווען איהר קומט אין 12
א הויז אריין, אזוי זאלט איהר עס גריסען: אונד ווען דאס 13
הויז איז ווערט, זאל אייער פֶּרִידען דרויף קומען; ווען
עס איז אָבער נישט ווערט, אזוי זאל זיך אייער פֶּרִידען צו
אויף אומקעהרען: אונד ווער עס וועט אייף נישט אויפֿגעמען 14
אונד וועט איירע ווערטער נישט הערען, ווען איהר געהט
ארויס פון דעם הויז אָדער פון דער שטאט, שאַקעלט אַפּ 15
דעם שטויב פון איירע פיס: באַמֶּת זאג אייף, אז עס
וועט אים יום הדין גרינגער זיין פאר דעם לאַנד פון קדום
אונד עמורה, וויא פאר יענער שטאט:

איהם צווייא בלינדע נאכגעגאנגען, אונד האבען געשריען
אונד געזאגט, דערבארם דיך איבער אונס דוא זעהן פון
28 דוד: אונד ווען ער איז אים הויז אריינגעקומען, זענען דיא
בלינדע צו איהם געקומען; אונד ישוע האט צו זייא גע-
זאגט, גלויבט איהר אז איך בין אים שטאנד דאס צו טהון?
29 זייא האבען צו איהם געזאגט, יא האר: דאן האט ער
זיירע אויגען אנגעריהרט אונד געזאגט, נאך אייער גלויבען
30 זאל עס אייך געשעהען: אונד זיירע אויגען זענען אויפ-
געמאכט געווארען. אונד ישוע האט זייא געווארנט אונד
31 געזאגט, זעהט אז קיינער זאל עס נישט וויסען: אבער ווען
זייא זענען אונעקגעגאנגען, האבען זייא איהם געקאנט
געמאכט אים גאנצען לאנד:

32 אונד ווען זייא זענען ארויסגעגאנגען, האט מען צו איהם
געבראכט א שטומען מאן, וואס איז בעזעסען פון
33 א שד: אונד ווען דער שד איז ארויסגעטריבען געווארען,
האט דער שטומער גערעט, אונד דיא לייט האבען זיך
פערוואונדערט אונד געזאגט, אועלכעס איז נאך קיינמאל
34 נישט געזעהען געווארען אין ישראל: אבער דיא פרושים
האבען געזאגט, ער טרייבט ארויס דיא שדים דורך דעם
האר פון דיא שדים:

35 אונד ישוע איז ארוםגעגאנגען אין אלע שטעט אונד דער-
פער, אונד האט געלעהרט אין זיירע שולען, אונד גע-
פרעדיגט דיא בשורה טובה פון דעם קעניגרייך, אונד
געהיילט אלערלייא קראנקהייט אונד אלערלייא שמערצען:
36 אונד ווען ער האט געזעהען דיא לייט האט ער איבער-
זייא רחמנות געהאט, ווארין זייא זענען געוועזען פער-
שטאכט אונד פערשפרייט וויא שאף וואס האבען קיין
37 פאסטור נישט: דאן האט ער געזאגט צו זיינע תלמידים,
דער קארנשניט איז גרויס, אבער דיא ארבייטער זענען
38 וועניג: דרום בעט צום האר פון דעם קארנשניט, אז ער
זאל ארויסשיקען ארבייטער צו זיין קארנשניט:

קאפיטעל י

1 אונד ער האט גערופען זיינע צוועלף תלמידים אונד האט
זייא געגעבען מאכט איבער אונגריינע גייסטער, אז זייא

- מען ניש צוויי פיינעל פאר א פרושה? אונד קיינס פון
 זיין פאלט ניש צו דער ערד אהן אייער פאטער: דען 30
 אפילו דיא האר פון אייער קאפ זענען אלע געציילט:
 דרום פארקט אייך ניש, איהר זענט מעהר ווערט וויא פילע 31
 פיינעל: אימליכער נון וואס וועט מיך בעקענען פאר מען 32
 שען, דעם וועל איך בעקענען פאר מיין פאטער וואס איז
 אים הימלעל: אבער ווער עס וועט מיך פערלייקענען פאר 33
 מענשען, דעם וועל איך אויך פערלייקענען פאר מיין פא-
 טער וואס איז אים הימלעל:
 דענקט ניש אז איך בין געקומען צו שיקען שלום אויף 34
 דער ערד; איך בין ניש געקומען צו שיקען שלום וייערט
 א שווערד: ווארין איך בין געקומען א מענש שטרייט 35
 צו מאכען מיט זיין פאטער, אונד א טאכטער מיט איהרע
 מוטער, אונד א שנור מיט איהרע שוויגער: אונד דיא 36
 פיינד פון א מענש וועלען זיין אייגען הויזגעזינד זיין:
 ווער עס ליבט פאטער אדער מוטער מעהר וויא מיך, דער 37
 איז מיינער ניש ווערט; אונד ווער עס ליבט ווען אדער
 טאכטער מעהר וויא מיך דער איז מיינער ניש ווערט:
 אונד ווער עס נעמט ניש זיין קרייז אונד פאלגט מיר נאך, 38
 דער איז מיינער ניש ווערט: דער וואס געפינט זיין לעבען, 39
 וועט עס פערלירען אונד דער וואס פערלירט זיין לעבען
 מיינעט וועבען, דער וועט עס געפינען:
 דער וואס נעמט מיך אויף, נעמט אויף דעם וואס האט מיך 40
 געשיקט: דער וואס נעמט אויף א גביא אים נאמען פון א 41
 גביא וועט נעמען דעם שווער פון א גביא; אונד דער וואס
 נעמט אויף א צדיק אים נאמען פון א צדיק, וועט נעמען
 דעם שווער פון א צדיק: אונד דער וואס וועט געבען צו 42
 טרינקען נור א בעכער מיט קאלט וואסער צו איינעם פון
 דינע קליינע, אים נאמען פון א תלמיד, באמת זאג איך
 אייך, ער וועט ניש פערלירען זיין שווער:
 קאפיטעל יא
 אונד עס איז געוועזען ווען ישוע האט אויפגעהערט זיינע 1
 צוועלף תלמידים צו בעפעהלען, אזויאזער פון דארטען וויי-
 טער געגאנגען צו לעהרען אונד פרעדיגען אין זיירע שטעט:

- 16 זעהט, איין שיק איין אויס וואו שאלט צווישען וועלען;
 דרום ווייט קלוג וואו דיא שלאנגען, אונד איינפאלד וואו דיא
 17 מויבען: אבער היט איין פאר דיא מענשען; ווארין וויא
 וועלען איין איבערנעבען צו דיא סנהדרין, אונד וועלען
 18 איין שמיסען אין ווירע שולען: אונד איהר וועט געפיהרט
 ווערען פאר פירשטען אונד קעניגע מיינעט ווענען, פאר
 19 איין עדות צו וויא אונד דיא גוים: אונד ווען וויא וועלען
 איין איבערנעבען, אזוי זארגט ניט וויא אונד וואס איהר
 זאלט רעדען; ווארין צו דער שעה וועט איין גענעבען
 20 ווערען וואס איהר זאלט רעדען: ווארין איהר זענט ניט
 דיא וואס רעדען, וויערט עס איז דער גייסט פון אייער
 21 פאטער דער רעט אין איין: אונד ברודער וועט ברוד-
 דער איבערנעבען צום מויל, אונד דער פאטער ווין
 קינד; אונד קינדער וועלען אויפשמעהען קענען ווירע
 22 עלטערען, אונד וועלען וויא אומברענגען: אונד איהר
 וועט געהאסט ווערען פון אלע מענשען פון מוין נאמענס
 ווענען; אבער דער וואס האלט אויס ביי צום סוף וועט
 23 גערעטעט ווערען: אונד ווען וויא וועלען איין פערפאלגען
 אין דינער שטאט, אזוי אנטלויפט צו דיא אנדערע;
 ווארין באמת זאג איין איין, איהר וועט ניט דורכנעהען
 דיא שטעט פון ישראל, ביי דער בן-אדם וועט קומען:
 24 דער תלמיד איז ניט איבער ווין רבי, אונד דער קנעכט איז
 25 ניט איבער ווין האר: עס איז גענוג פאר דעם תלמיד אז
 ער זאל ווין אזוי וויא ווין רבי, אונד דער קנעכט אזוי וויא
 ווין האר. ווען וויא האבען דעם בעל הבית גערופען בעל
 זבוב, וואו פיל מעהר וועלען וויא ווין הויזגעזינד אזוי רוי-
 26 פען! דרום פארקט איין ניט פאר וויא; ווארין קיין זאך
 איז ניט פעהוילען, וואס וועט ניט אנטפלעקט ווערען,
 אונד קיין זאך איז ניט פערבארנען, וואס וועט ניט גע-
 27 קאנט ווערען: וואס איין זאג איין אין דער פינסטערניס,
 דאס זאגט ביים ליכט; אונד וואס איהר הערט מיט דעם
 28 אויער, דאס רופט אויס אויף דיא דעכער: אונד פארקט
 איין ניט פאר דיא וואס מיינטען דעם גוף, אבער קענען
 29 ניט מיינטען דיא זעלע אונד דעם גוף אין גיהנום: פארקויפט

„מיר האבען צו איינע געפויפט, אונד איהר האט נישט גע-
מאנצט; מיר האבען צו איינע געקלאגט, אונד איהר
האט נישט געטרויערט“:

- 18 ווארין יוזנען איז געקומען, אונד האט נישט געגעסען אונד
נישט געטרונקען, אונד זיין האבען געזאגט, ער האט א שד:
19 דער בן-אדם איז געקומען אונד האט געגעסען אונד גע-
טרונקען, אונד זיין זאגען, זעהט דער מענש איז א פּרעסער
אונד א זויפער, א פריינד פון שטייער-איינגעמער אונד
זינדער. אונד דיא חכמה איז גערעכטפערטיגט געווארען
פון איהרע קינדער:
- 20 דאן האט ער אנגעהויבען שטראפן רעדען צו האלטען צו
דיא שטעט אין וועלכע זיינע מייסטע נסים זענען געשע-
הען, ווייל זיין האבען נישט קיין תשובה געטהון: וועה צו
21 דיר, בורזין! וועה צו דיר בית-צידה! ווארין ווען דיא נסים
טאס זענען אין איינע געטהון געווארען זאלטען געטהון
ווערען אין צור אונד צידון, אזוי וואלטען זיין שוין לאנג
תשובה געטהון אין זאק אונד אש: אבער איך זאג אייך, 22
עס וועט אים יום הדין גרינגער זיין פאר צור אונד צידון
וויא פאר אייך: אונד דוא פפר-נחום, דוא ביסט דערהויבען 23
ביז צום הימל? דוא וועסט ארונטערקומען ביז צום שוואל
אריין: ווארין ווען דיא נסים טאס זענען אין דיר געטהון
געווארען זאלטען געטהון ווערען אין שדום, אזוי וואלט עס
געבליבען ביז צום היינטיגען טאג: אבער איך זאג אייך, 24
עס וועט גרינגער זיין פאר דעם לאנד שדום אים יום הדין,
וויא פאר דיר:
- 25 אין יענער צייט האט ישוע געענטפערט אונד געזאגט, איך
דאנק דיר, א פאטער, האר פון הימלעל אונד ערד, דער דוא
האסט דינע זאכען פערהוילען פון דיא קלוגע אונד פער-
שטענדיגע, אונד האסט זיין אנטפלעקט צו קליינע קינדער:
26 נא, פאטער! ווארין עס איז דיר אזוי וואוילגעפאלען:
27 אלעס איז מיר אויפגעגעבען פון מיין פאטער; אונד
קיינער קענט נישט דעם זעהן אויסער דער פאטער; אונד
קיינער קענט נישט דעם פאטער, אויסער דער זעהן, אונד
דער צו וועלכען דער זעהן וועט איהם וועלען אנטפלעקען:

- 2 אונד ווען יוחנן האט געהערט אים געפענגניס דיא מעשים
פון דעם משיח, האט ער געשיקט דורך זיינע תלמידים
- 3 אונד האט צו איהם געזאגט: ביסט דא דער וועלכער זאל
קומען, אדער זאלען מיר ווארטען אויף איין אנדערען?
- 4 אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט,
געהט אונד דערצעהלט יוחנן וואס איהר הערט אונד זעהט:
5 דיא בלינדע זעהען ווידער, אונד דיא לאמע געהען ארום,
דיא קרעציגע ווערען גערייניגט, אונד דיא מויבע הערען,
דיא מויטע שטעהען אויף, אונד צו דיא ארעמע ווערד
6 דיא בשורה טובה געפרעדיגט: אונד געבענשט איז דער
7 וואס וועט זיך נישט אן מיר שטרויכלען: אונד וויא זייא
זענען אונדגעגאנגען, האט ישוע אָנגעהויבען צו דיא לייט
צו זאגען פון וועגען יוחנן, וואס זענט איהר ארויסגעגאנגען
אין דער מדבר צו זעהען? א ראהר וואס שאקעלט זיך
8 פון דעם ווינד? וואס דען זענט איהר ארויסגעגאנגען צו
זעהען? א מענש אָנגעקליידעט אין פיינע קליידער? זעהט,
דיא געקליידעטע אין פיינע קליידער זענען אין דיא היינער
9 פון קעניגע: אבער וואס דען זענט איהר ארויסגעגאנגען?
צו זעהען א נביא? נא איך זאג אייך, אונד נאך מעהר וויא
10 א נביא: דאס איז דער, פון וועלכען עס שטעהט געשריבען,
„זעה איך שיק מיין מלאך פאר דיר, דער וועט דיין וועג
11 פאר דיר צוגרייטען“: באַמַת זאג איך אייך, צווישען
דיא וואס זענען געבוירען פון ווייבער איז נישט אויפגע-
שטאנען קיין גרעסערער וויא יוחנן; אבער דער קליינס-
12 טער אים מלכות השמים איז גרעסער וויא ער: אונד פון
דיא טעג פון יוחנן המטביל אן ביז איצט טהוּט דאס מלכות
השמים ליידען געוואלט, אונד דיא געוואלטיגע עררױבען
13 עס: ווארין אלע גביאים אונד דיא תורה האבען גביאות
14 געזאגט ביז יוחנן: אונד אויב איהר ווילט דאס אָננעמען,
15 דויער איז אליהו וועלכער זאל קומען: דער וואס האט
16 אויפגען צו הערען לאז ער הערען: צו וואס אָבער זאל
אין דויעס דור פערגלייכען? עס איז גלייך צו קינדער
וואס זיצען אויף דעם מארק, אונד רופען זייערע חברים:
17 אונד זאגען,

- 12 נִיט אָננעמען אונד אַרױסהײַבען? ווײַא פֿיל מערר דען איז
א מענש בעסער ווײַא אַ שאַף? דרום איז עס דערלויבט
13 גוטעס צו טהון אים שבת: דאן האט ער צום מאן געזאגט,
שטרעק אױס דײַנע האַנד. אונד ער האט זיא אױסגע-
שטרעקט, אונד זיא איז ווידער געוונד געווארען אזוי ווײַא
14 דיא אנדערע: אונד ווען דיא פֿרושױם זענען אַרױסגעגאנגען,
האבען ווײַא אײן עצה געהאלטען קעגען איהם אז ווײַא זאלען
15 איהם אומברענגען: אָבער ישוע האט דאס געוואוסט,
אונד איז פון דארטען אַוועקגעגאנגען; אונד פֿילע זענען
אױס גאכגעגאנגען, אונד ער האט ווײַא אַלע געהיילט:
אונד ער האט ווײַא געפֿוילען אז ווײַא זאלען איהם נױט
16 בעקאנט מאכען: פֿדרי עס זאל מקוים ווערען וואס איז
17 געזאגט דורך ישעיה הנביא, דער זאגט:
18 „זעה, מײן קנעכט, דעם אײף האב אױסדערנועהלט; מײן
געליבטער אין וועלכען מײנעזעלע האט וואוילגעפאלען;
אײף וועל מײן גייסט אױף איהם געבען, אונד ער וועט
דערקלערען דאס געריכט צו דיא פעלקער: ער וועט
19 נױט צאנקען, אונד וועט נױט שרייען; אונד מען וועט
זיין קול נױט הערען אין דיא גאסען: א צושטויסענעם
20 ראהר וועט ער נױט צוברעכען, אונד רייכערדיגעס
פֿלאקס וועט ער נױט פֿערלעשען, ביז ער וועט אױס-
שיקען דאס געריכט צום זיג: אונד דיא פעלקער
21 וועלען האפען אין זיין גאמען“ (ישעיה מב' א'-ג).
22 דאן האט מען צו איהם געבראכט אײנעם וואס האט גע-
האט אַ שד, בלינד אונד שטום; אונד ער האט איהם גע-
היילט, אז דער בלינדער אונד שטומער האט גערעט אונד
23 געזעהען: אונד אַלע לײט האבען זיך געוואונדערט אונד
24 געזאגט, איז דאס נױט דער זיהן פון דוד? אונד ווען דיא
פֿרושױם האבען דאס געהערט, האבען ווײַא געזאגט, ער
טרייבט נױט אנדערש אַרױס דיא שדים דען נור דורך בעל-
זבוב דעם אױבערשטען פון דיא שדים: אָבער ישוע
25 וויסענדיג ווירע געדאנקען האט צו ווײַא געזאגט, אױסליכעם
קעניגרייך וואס איז צוטיילט קעגען זיך, אונד אױסליכע
שטאט אָדער הויז וואס איז צוטיילט קעגען זיך קען נױט

- 28 קומט צו מיר אלע דיא וואס זענען מיד אונד האבען א
שווערע לאסט אויף זיך, אונד איך וועל אייך רוהע געבען:
29 געמט מיין יאך אויף אייך, אונד לערענט פון מיר, ווארין
איך בין זאנפטמוטהיג אונד דעמיטהיג אים הארץ, אונד
30 אייך וועט געפינען רוה צו איירע זעלען: ווארין מיין יאך
איז אנגענעהם, אונד מיינע לאסט איז לייכט:

קאפיטעל יב

- 1 אין יענער צייט איז ישוע געגאנגען אים שבת דורך דעם
זאקסענדען קארן, אונד זיינע תלמידים זענען הונגריג גע-
וועזען, אונד האבען אנגעהויבען זאגנען אפצורייסען אונד
2 צו עסען: וויא דיא פרושים האבען דאס געזעהען, האבען
זייא צו איהם געזאגט, זעה, זיינע תלמידים מ'הון דאס וואס
3 מ'ען דארף נישט מ'הון אם שבת: אונד ער האט צו זייא
געזאגט, האט אייך נישט געלייגט וואס דוד האט געמ'הון
ווען עס האט איהם געהונגערט, אונד דיא וואס זענען מיט
4 איהם געוועזען? וויא ער איז אריינגעקומען אים הויז פון
גאט, אונד האט געגעסען דאס לחם הפנים, וואס איז איהם
נישט דערלויבט געוועזען צו עסען, אויף נישט צו דיא וואס
זענען מיט איהם געוועזען, גייערט פאר דיא פ'הנים אליין?
5 אדער האט אייך נישט געלייגט אין דער תורה, וויא דיא
פ'הנים זענען אים שבת אין בית המקדש מחלל שבת, אונד
6 זענען אונשולדיג? אבער איך זאג אייך, אז דא איז איינער
7 דער איז גרעסער וויא דאס בית המקדש: ווען אייך וואלט
אבער וויסען וואס דאס געדרייט, איך געגעהר גנאד אונד
נישט קרבנות אזוי וואלט אייך נישט פערשולדיגט דיא אונד-
8 שולדיגע: ווארין דער בן אדם איז האר פון דעם שבת:
9 אונד ער איז פון דארטען ווייטער געגאנגען אונד איז אין
10 זייער שול אריינגעקומען: אונד זעה, דא איז געוועזען א
מאן וואס האט געהאט א פערדארטע האנד. אונד זייא
האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, איז עס דערלויבט
אים שבת צו היילען? כדי זייא זאלען איהם קענען פער-
11 קלאנגען: אבער ער האט צו זייא געזאגט, וועלכער מענטש
איז דא צווישען אייך, וואס זאל האבען איין שאף, אונד
עס וועט אין א גרוב אריינפאלען אים שבת, וועט ער עס

- 35 געענטפערט אונד געזאגט, רבי, מיר ווילנשען היינט פון דיר
 א צייכען צו זעהען: אונד ער האט געענטפערט אונד האט
 39 צו זיין געזאגט, א שלעכטעס דור אונד פון זנות זוכט א
 צייכען, אונד עס וועט קיין אנדערעס צייכען ניט געגעבען
 40 ווערען, אויסער דאס צייכען פון יונה הנביא: ווארין אזוי
 ווא יונה איז געוועזען אין דיא געדערס פון דעם פיש דרייא
 טעג אונד דרייא נעכט, אזוי וועט דער בן-אדם זיין דרייא
 41 טעג אונד דרייא נעכט אים הארץ פון דער ערד: דיא
 מענשען פון ננוה וועלען אויפשמעהען צום געריכט מיט
 דינען דור, אונד וועלען עס פערשולדיגען, ווארין זיין
 האבען תשובה געטהון ביא דער פערדיגט פון יונה; אונד
 42 זעה, דא איז א גרעסערער ווא יונה: דיא מלכה פון תימן
 וועט אויפשמעהען צום געריכט מיט דינען דור, אונד וועט
 עס פערשולדיגען, ווארין זיא איז געקומען פון דיא
 עקען פון דער וועלט צו הערען דיא חכמה פון שלמה;
 43 אונד זעה דא איז א גרעסערער ווא שלמה: אונד ווען
 דער אונגריינער בייסט געהט ארויס פון א מענש, אזוי וואנד
 דערט ער ארום אין ערשטער אהן וואסער, אונד זוכט רוה,
 44 אונד געפינט עס ניט: דאן זאגט ער, איך וועל ווידער צו-
 ריק געהען אין מיין הויז פון וואנען איך בין ארויסגעגאנג-
 גען; אונד ווען ער קומט, געפינט ער עס לעדיג אונד אויס
 45 געקערט אונד געפונעט: דאן געהט ער אונד געמט מיט
 זיך זיבען אנדערע בייסטער נאך ארגער ווא ער אליין,
 אונד זיין קומען אריין אונד וואוינען דארט; אונד דער
 סוף פון דינען מענש איז נאך ארגער ווא פריהער; אזוי
 וועט עס אויך זיין מיט דינען שלעכטען דור:
 46 דערנוייל ער האט נאך צו דיא לייט גערעט, זעה, זענען
 נון זיינע מוטער אונד ברידער פון דרויסען געשטאנען,
 47 אונד האבען געוואלט מיט איהם רעדען: אונד איינער האט
 צו איהם געזאגט, זעה, זיינע מוטער אונד זיינע ברידער
 48 שטעהען דרויסען אונד ווילען מיט דיר רעדען: אונד ער
 האט געענטפערט אונד געזאגט צו דעם וואס האט איהם
 דאס געזאגט, ווער איז מיינע מוטער, אונד ווער זענען
 49 מיינע ברידער? אונד ער האט אויסגעשטרעקט זיינע

- 26 בעשטעהען? אונד ווען דער שטן טרייבט ארויס דעם שטן,
אזוי איז ער צומיילט קענען זיך; אונד וויא אזוי קען
27 זיין קעניגרייך בעשטעהען? אונד ווען איך טרייב ארויס
דיא שדים דורך בעלזבוב, דורך וועמען טרייבען וויא
איינע ויהן ארויס? דרום זאלען וויא איינע ריכטער זיין:
28 אבער ווען איך טרייב ארויס דיא שדים דורך דעם גייסט
פון גאט, אזוי איז דאס קעניגרייך פון גאט צו אייך גע-
29 קומען: אדער וויא אזוי קען איינער אריינקומען אים הויז
פון א שטארקען מאן, אונד איהם זיינע זאכען רויבען,
חוץ אז ער וועט צוערשט דעם שטארקען בינדען? אונד
30 דערנאך וועט ער איהם זיין הויז רויבען: ווער עס איז נישט
מיט מיר דער איז קענען מיר; אונד ווער עס זאמעלט נישט
31 מיט מיר דער צושפרייט: דרום זאג איך אייך, אז אלע
זינד אונד לעסטער וועט דעם מענש פערנעבען ווערען,
אבער דאס לעסטערן קענען דעם רוח הקודש וועט דעם
32 מענש נישט פערנעבען ווערען: אונד ווער עס וועט רעדען
א ווארט קענען דעם בן-אדם, איהם וועט עס פערנעבען
ווערען, אבער ווער עס וועט רעדען קענען דעם רוח
הקודש, איהם וועט עס נישט פערנעבען ווערען, נישט אויף
33 דינער וועלט, אונד נישט אויף יענער וועלט: ענטוועדער
מאכט דעם בוים גוט, אונד דיא פרוכט גוט, אדער מאכט
דעם בוים שלעכט אונד דיא פרוכט שלעכט, ווארין אן
34 דער פרוכט דערקענט מען דעם בוים: איהר שפראצונג
פון שלאנגען, וויא אזוי קענט איהר גוטעס רעדען, ווען
איהר זענט שלעכט? ווארין פון דעם וואס דאס הארץ איז
35 איבערפילט רעט דאס מויל: א גוטער מענש ברענגט
ארויס גוטעס פון דעם גוטען שאץ, אונד א שלעכטער
מענש ברענגט ארויס שלעכטעס פון דעם שלעכטען שאץ:
36 אבער איך זאג אייך, אז פאר יעדעס אונניצליכע ווארט,
דאס דיא מענשען וועלען רעדען, וועלען וויא רעכענ-
37 שאפט געבען אים יום הדין: ווארין בייא זיינע ווערטער
ווערטער וועסט דוא פערשולדיגט ווערען:
38 דאן האבען עטליכע פון דיא סופרים אונד דיא פרושים

- 13 דעסטוועגן רעד איך צו זיין אין משלים, ווארין זעהענדיג
דיג זעהען זיין דאך נישט, אונד הערענדיג הערען זיין דאך
14 נישט, אונד פערשטעהען אויף נישט: אונד אין זיין איז דער-
פילט דיא נבואה פון ישעיה, וועלכע זאגט,
"הערענדיג וועט איהר הערען, אונד נישט פערשטעהען;
אונד זעהענדיג וועט איהר זעהען, אונד נישט איינזעהען;
15 ווארין דאס הארץ פון דיווען פאלק איז פעט געווארען,
אונד זייער אויערען זענען שטערט צו הערען, אונד זייער
אויגען זענען צוגעמאכט; אז זיין זאלען נישט זעהען
מיט זייער אויגען, אונד הערען מיט זייער אויערען, אונד
פערשטעהען מיט זייער הארץ, אונד ויז אומקערען,
אונד איך זאל זיין היילען": (ישעיה ו' ט' י').
- 16 אבער געבענשט זענען אייערע אויגען ווייל זיין זעהען,
אונד אייערע אויערען ווייל זיין הערען: ווארין באקומט זאג
17 איך אייך, אז פילע נביאים אונד צדיקים האבען פערלאנגט
צו זעהען וואס איהר זעהט, אונד האבען עס נישט געזעהען:
18 דרום הערט איהר דאס מושל פון דעם זייער: אימליכער
וואס הערט דאס ווארט פון דעם קעניגרייך אונד פערשטעהט
19 עס נישט, אזוי קומט דער שלעכטער, אונד רייסט אויס דאס
וואס איז געווייזט געווארען אין ויין הארץ. דאס איז דאס
וואס עס איז געווייזט געווארען ביים וועג: אונד דאס וואס
20 איז געווייזט געווארען אויף דעם שטיינערדיגען גרונד איז
דער וואס הערט דאס ווארט, אונד ער געמט עס גלייך אן
מיט פרייד: אבער ער האט נישט אין ויז קיינע וואונדערעל,
21 אונד בלייבט נור פאר א צייט; אונד ווען עס קומען ליי-
דען אונד פערפאלגונג ווענען דעם ווארט, אזוי ווערד ער
באלד געשטרויכעלט: אונד דאס וואס איז געווייזט גע-
22 ווארען צווישען דערנער, איז דער וואס הערט דאס ווארט
אונד דיא זארגען פון דער וועלט, אונד דער בעטרוג פון
רייכטום, דערשטיקט דאס ווארט, אונד עס בלייבט אהן
פרוקט: אונד דאס וואס איז געווייזט געווארען אויף גושען
23 גרונד איז דער וואס הערט דאס ווארט אונד פערשטעהט
עס, אונד טראגט אויף פרוקט, עטליכע הונדערטפעלטיג,
אונד עטליכע זעכציגפעלטיג, אונד עטליכע דרייסיגפעלטיג:

האנד צו זיינע תלמידים אונד געזאגט, זעהט, מיינע מוטער
 50 אונד מיינע ברידער! ווארין ווער עס וועט מיהן דעם ווילען
 פון מין פאטער וואס איז אים הימעל, דער איז מין ברוד-
 דער, אונד מיינע שוועסטער, אונד מיינע מוטער:
 קאפיטעל יג

- 1 אין יענעם טאג איז ישוע אים דעם הויז ארויסגעגאנגען,
- 2 אונד האט זיך אנדערענעזעצט ביים ים: אונד פיל לייט
 האבען זיך צו איהם פערזאמעלט, אזוי אז ער איז געגאנג-
 גען זיך צו זעצען אין א שיף; אונד אלע לייט זענען גע-
 שטאנען ביים בארטען: אונד ער האט צו זיין פיל גערעט
- 3 אין משלים אונד געזאגט, זעה, א זייער איז ארויסגעגאנגען
 צו זייען: אונד וויא ער האט געווינעט, זענען עטליכע זא-
 מען געפאלען ביים וועג, אונד דיא פיינעל זענען געקומען
- 5 אונד האבען זיין אויפגעפרעסען: אונד אנדערע זענען
 געפאלען אויף שטיינערדיגען ברונד, וואו זיין האבען נישט
 געהאט פיל ערד; אונד זיין זענען גלייך ארויסגעשפראצט,
- 6 ווייל זיין האבען נישט געהאט קיינע טיפע ערד: אונד ווען
 דיא זון איז אויפגעגאנגען, זענען זיין פערטריקענט; ווייל
 זיין האבען קיינע ווארצעל נישט געהאט, זענען זיין פער-
 דארט געווארען: אונד אנדערע זענען געפאלען צווישען
 דערנער; אונד דיא דערנער זענען אויפגעגאנגען אונד
- 8 האבען זיין דערשטיקט: אונד אנדערע זענען געפאלען
 אויף גומען ברונד, אונד האבען געטראנען פרוכט, עטליכע
 הונדערטפעלטיג, אונד עטליכע זעכציגפעלטיג, אונד עט-
 ליכע דרייסיגפעלטיג: דער וואס האט אויפגען צו הערען
- 9 לאז ער הערען:
- 10 אונד דיא תלמידים זענען צו איהם געקומען אונד האבען
 צו איהם געזאגט, פארנואס רעדסט דוא צו זיין אין משלים?
- 11 אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, צו
 אייך איז עס געגעבען אז איהר זאלט וויסען דיא סודות פון
 דעם מלכות השמים, אבער צו זיין איז עס נישט געגעבען:
- 12 ווארין ווער עס האט, צו דעם וועט געגעבען ווערען, אונד
 ער וועט איבריג האבען; אבער דער וואס האט נישט, פון
 דעם וועט דאס וואס ער האט אנטעקגענומען ווערען:

זאל מקוים ווערען וואס עס איז געזאגט דורך דעם גביא,
דער זאגט,

"איך וועל אויפמאכען מיין מויל אין משלים, איך וועל
רעדען וואס איז פערבארנען געוועזען פון דער גרינדונג
פון דער וועלט": (תהלים עח' ב').

- דאן האט ער דא ליט אנועקגעשיקט אונד איז אים הויז 36
אריינגעקומען. אונד זיינע תלמידים זענען צו איהם געקו-
מען אונד האבען געזאגט, דערקלעהר אונס דאס משל פון
דעם אונקרויט פון דעם פעלד: אונד ער האט געענטפערט 37
אונד געזאגט, דער וואס זייעט דעם גוטען זאמען איז דער
בן-אדם: דאס פעלד איז דא וועלט; דער גוטער זאמען 38
זענען דיא קינדער פון דעם קעניגרייך; אונד דאס אונקרויט
זענען דיא קינדער פון דעם שלעכטען: דער פיינד וואס 39
האט עס געזייעט איז דער שטן; דיא שניטציט איז דאס
ענד פון דעם צייטאלטער אונד דיא שניטער זענען דיא
מלאכים: דרום אזוי וויא דאס אונקרויט ווערד איינגעזא- 40
מעלט אונד פערברענט אים פייער, אזוי וועט עס אויך
זיין ביים ענד פון דעם צייטאלטער: דער בן-אדם וועט 41
שיקען זיינע מלאכים, אונד זיין וועלען איינזאמלען פון
זיין קעניגרייך אלע שטרויכלונגען, אונד דיא וואס טהון
אונרעכט: אונד זיין וועלען זיין פייערונגען אויפגען 42
אריינזארגען; דאךט וועט זיין געוויין אונד ציינקריצען:
דאן וועלען דיא צדיקים שיינען וויא דיא זון אים קעניג- 43
רייך פון זייער פאטער. דער וואס האט אויפגען צו הערען,
לאז ער הערען:
- דאס מלכות השמים איז גלייך צו א שאץ וואס איז פער- 44
בארנען אים פעלד, וועלכעס א מאן געפינט אונד פער-
בארנט עס, אונד פאר שמחה געהט ער אנועק, אונד
פערקויפט אלעס וואס ער האט אונד קויפט דאס פעלד:
ווידער, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א סוחר וואס 45
זוכט גוטע פערל; אזוי איז ער געגאנגען אונד האט אלעס 46
פערקויפט אונד האט זי געקויפט:
- ווידער, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א געץ וואס 47
ווערד אים ים אריינגעזארגען, אונד פאנגט פון אלערלייא

- 24 אונד ער האט צו זיין אנדער משל פארנעלעגט
אונד געזאגט, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א מאן
25 וואס זייעט גוטען זאמען אין זיין פעלד: אונד ווען דיא
מענשען זענען געשלאפען, איז זיין פיינד געקומען, אונד
האט געזייעט אונקרויט צווישען דעם ווייץ, אונד איז אהעק-
26 געגאנגען: אונד ווען דאס גראז האט אויסגעשפראצט,
אונד האט פרוקט געטראגען, אזוי האט זיך דאס אונקרויט
27 אויף געוויזען: אונד דיא קנעכט פון דעם בעל הבית זענען
געקומען אונד האבען צו איהם געזאגט, האר, האסט דוא
ניט געזייעט גוטען זאמען אין זיין פעלד? פון וואנען האט
28 עס דען דאס אונקרויט? אונד ער האט צו זיין געזאגט,
א פיינד האט דאס געטהון. אונד דיא קנעכט האבען צו
איהם געזאגט, ווילסט דוא דען אז מיר זאלען אויסגעהען
29 אונד עס איינזאמעלן? אונד ער האט צו זיין געזאגט,
ניין! ווארין טאמער ווען איהר וועט דאס אונקרויט איינ-
זאמעלן, וועט איהר דערמיט דעם ווייץ אויף אויסווארצ-
30 לען: לאזט זיין ביידע צוזאמען וואקסען ביז צו דער
שניטצייט, אונד אין דער שניטצייט וועל איך זאגען צו
דיא שניטער, זאמעלט צוערשט איין דאס אונקרויט, אונד
בינט עס אין בינדלעך, אז מען זאל עס פערברענען, אבער
זאמעלט דעם ווייץ אין מיינע שפייכלער אריין:
31 אונד ער האט צו זיין אנדער משל פארנעלעגט אונד
געזאגט, דאס מלכות השמים איז גלייך צו א זענפארן,
וואס ■ מאן האט גענומען אונד געזייעט אין זיין פעלד:
32 דאס איז קליינער וויא אלע זאמען, אבער ווען עס וואקסט
אויף אזוי איז עס גרעסער וויא אלע קרייטער, אונד ווערד
א בוים אזוי אז דיא פיינעל פון הימל קומען אונד גע-
זעצען זיך צווישען דיא צוויינען:
33 אונד ער האט נאך איין אנדער משל צו זיין געזאגט, דאס
מלכות השמים איז גלייך צו זויערטייג, וואס א פרויא
האט גענומען אונד פערבארנען אין דרייא מאס מעהל,
ביז דאס גאנצע איז געזייערט געווארען:
34 דאס אלעס האט ושווע געזאגט צו דיא לייט אין משלים
35 אונד אהן משלים האט ער צו זיין געזעט: פרי עס

- אונד אים געפענגענע אריינגעזעצט וועגען הורדיא דאס ווייב
 פון זיין ברודער פיליפוס: ווארין יוחנן האט איהם געזאגט, 4
 עס איז נישט רעכט אז דאס זאלסט ווא האבען: אונד ער 5
 האט איהם געזאגט הרגענען, אבער ער האט מורא גע-
 האט פאר דאס לייט ווייל ווא האבען איהם געהאלטען
 פאר א גביא: אונד ווען מען האט געהאלטען דעם גע- 6
 בורטשטאג פון הורדוס, האט דאס טאכטער פון הורדיא
 אים מיטען געטאנצט, אונד ווא איז הורדוס געפעלען:
 דרום האט ער איהר צוגעזאגט מיט א שבועה אז ער וועט 7
 איהר געבען וואס ווא וועט פערלאנגען: אונד אז ווא איז 8
 געוועזען פריהער אנגעלערנט פון איהרע מוטער, האט
 ווא געזאגט, גיב מיר דעם קאפ פון יוחנן המטביל אויף א
 שישעל: אונד דער מלך איז מרויג געוועזען; דאך ווע- 9
 גען דער שבועה, אונד דאס וואס ווען מיט איהם געזעסען,
 האט ער געפילען אז מען זאל איהר געבען: אונד ער 10
 האט געשיקט, אונד האט יוחנן געקעפט אים געפענגענע:
 אונד זיין קאפ איז געבראכט געווארען אויף א שישעל, אונד 11
 איז צום מעדעל געגעבען, אונד ווא האט איהם געבראכט צו
 איהרע מוטער: אונד ווינע תלמידים ווענען געקומען אונד 12
 האבען גענומען דעם גוף, אונד האבען איהם געגראבען;
 אונד ווא ווען געקומען אונד האבען עס דערצעהלט צו
 ישווע:
- אונד ווען ישווע האט דאס געהערט איז ער פון דארט 13
 אליין אנוועקגעגאנגען אין א שיה אין א וויסטען ארט;
 אונד ווען דאס לייט האבען דאס געהערט ווענען ווא איהם
 נאכגעגאנגען פון דאס שטעט צו פוס: אונד ישווע איז 14
 ארויסגעגאנגען אונד האט געזעהען פיל לייט; אונד ער
 האט איבער ווא רחמנות געהאט, אונד האט געהיילט זייער
 קראנקע: אונד ווען עס איז אבענד געווארען, ווענען דאס 15
 תלמידים צו איהם געקומען אונד האבען געזאגט, דאס איז
 א מדבר, אונד דאס צייט איז שוין פארבייא; שיק דא
 לייט אנוועק אז ווא זאלען געהען אין דערפער אריין, אונד
 זאלען זיך קויפען צום עסען: אבער ישווע האט צו ווא 16
 געזאגט, ווא געדארפען נישט אנוועק צו געהען, גיבט איהר

48 מינים: אונד ווען עס איז פול געווארען האט מען עס צום
ברעג ארויסגעצויגען, אונד מען האט זיך אנדער געזעצט
אונד איינגעזאמעלט דיא בוטע אין דיא בליס אריין, אונד
49 דיא שלעכטע האט מען אונדעקגעווארפען: אזוי וועט עס
זיין ביים ענד פון דעם צייטאלטער: דיא מלאכים וועלען
אויסגעהען, אונד וועלען אפשיידען דיא רשעים פון צוויי-
50 שטען דיא צדיקים: אונד זיין וועלען זיין אים פייריגען
אויפן אריינגעווארפען: דארט וועט זיין גענויין אונד צייג-
קריצען:

51 האט איהר דאס אלעס פערשטאנען? זיין האבען צו איהם
52 געזאגט, וא: אונד ער האט צו זיין געזאגט, דרום איט-
ליכער סופר וואס איז געלערנט צום מלכות השמים איז
גלייך צו א בעל הבית, וואס ברענגט ארויס פון זיין שאץ
גייע אונד אלטע זאכען:

53 אונד עס איז געשעהען ווען ישוע האט דינע משלים גע-
54 ענדיגט, איז ער פון דארטען אונדעקגעגאנגען: אונד ער

איז געקומען אין זיין אייגען לאנד אריין, אונד ער האט
זיין געלעהרט אין זייער שולען, אז זיין זענען ערשטוויגט

געווארען אונד האבען געזאגט, וויא קומט צו איהם דינע
55 חכמה אונד דיא נסים? איז ער נישט דער ווען פון דעם בוי-
מייסטער? אונד הייסט נישט זיינע מוטער מרים? אונד

זיינע ברודער יעקב אונד יוסי אונד שמעון אונד יהודה?
56 אונד זענען נישט אלע זיינע שוועסטערן ביין אונז? פון
57 וואנען דען האט דינער דאס אלעס? אונד זיין האבען

געשטרויבעלט אן איהם. אונד ישוע האט צו זיין געזאגט,
א נביא איז נישט אהן פבוד, אויסער אין זיין לאנד אונד אין

58 זיין הויז: אונד ער האט דארט נישט פיל נסים געווינען
וועגען זייערן אנגלויבען:

קאפיטעל יד

1 אין יענער צייט האט הורדוס דער פירפירשט געהערט

2 דעם נאם פון ישוע: אונד ער האט געזאגט צו זיינע קנעכט,
דאס איז יוחנן המטביל, ער איז אויפגעשטאנען פון דיא

3 שטימע אונד דרום ווירקען אין איהם דיא נסים: ווארין
הורדוס האט יוחנן גענומען, אונד האט איהם געבונדען,

אונד ווען ער האט אָנגעהויבן צו זינקען, האט ער גע-
 31 שריען אונד געזאגט, האר, רעטע מיך: אונד גלייך האט
 ישוע דיא האנד אויסגעשטרעקט, אונד האט איהם אָנגע-
 נומען, אונד האט צו איהם געזאגט, א, דוא קליינגלויביגער,
 32 פארנואס האסט דוא געצווייפעלט? אונד ווען זייא זענען
 אים שיק אריינגעגאנגען, האט זיך דער ווינד געשטילט:
 33 אונד דיא וואס זענען געוועזען אים שיק האבען זיך צו
 איהם געביקט אונד האבען געזאגט, באַמט דוא ביסט דער
 זון פון גאט:

אונד זייא האבען זיך אריבערגעשיפט אונד זענען געקומען
 34 צום לאנד גניסר: אונד ווען דיא געוואוינער פון יענעם
 35 ארט האבען איהם דערקענט, האבען זייא ארומגעשיקט
 אין דיא גאנצע געגענד, אונד האבען צו איהם געבראכט
 אלע קראנקע: אונד זייא האבען איהם געבעטען אז זייא
 36 זאלען נור אנריהרען דעם וואס פון זיין קלייד, אונד אלע
 דיא וואס האבען אָנגעריהרט זענען גאנץ געזונד געווארען:
 קאפיטעל טו

דאן זענען דיא פרושים אונד סופרים געקומען צו ישוע
 1 פון ירושלים אונד האבען געזאגט: פארנואס זענען דייע
 2 תלמידים עובר דיא איבערליפערונג פון דיא עלצטע?
 ווארין זייא וואשען זיך ניט דיא הענד ווען זייא עסען ברויט:
 3 אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט,
 פארנואס זענט איהר אויך עובר דאס געבאט פון גאט דורך
 4 איירע איבערליפערונג? ווארין גאט האט געבאטען אונד
 געזאגט, דוא זאלסט עהרען זיין פאטער אונד זייע מוטער,
 אונד דער וואס שעלט פאטער אדער מוטער זאל געוויס
 5 שטארבען: אבער איהר זאגט, ווער עס וועט זאגען צו
 זיין פאטער אדער מוטער, דאס איז א קרבן וואס דוא
 זאלסט פון מיר הנאה האבען, ער וועט ניט עהרען זיין
 6 פאטער אדער זייע מוטער: אונד איהר האט דאס געבאט
 7 פון גאט צערשטערט דורך איירע איבערליפערונג: איהר
 הייכלער, ישעיה האט מיט רעכט אויף אייך גביאות גע-
 זאגט, זאגענדיג,
 8 „דוועס פאלק עהרעט מיך מיט ווירע ליפען, אבער וויער

- 17 וַיֵּאָמֶר צוֹ עֶסְעֵן: אֹנֶד וַיֵּאָמֶר הָאֲבָעַן צוֹ אִיהֶם בְּעֹאֲמָט, מִיר
הָאֲבָעַן דָּא נִישׁ מַעְהָר וַיֵּאָמֶר פִּינָה בְּרוּיט אֹנֶד צְוִיִּיא פִּישׁ:
18 אֹנֶד עַר הָאֵט בְּעֹאֲמָט, בְּרַעֲנָט וַיֵּאָמֶר אַהֶער צוֹ מִיר: אֹנֶד
19 עַר הָאֵט גַּעֲהִיִּסְעַן דִּיא לִיִּישׁ זְאֵלְעַן זִיף אַנִּידֶערֶזְעַעַן אֹיף
דַּעַם גִּרְאוּ, אֹנֶד עַר הָאֵט גַּעֲנוּמַעַן דִּיא פִּינָה בְּרוּיט אֹנֶד
דִּיא צְוִיִּיא פִּישׁ אֹנֶד הָאֵט אַרֹיפֶנְעֶזְעֶהֶען קַעֲנַעַן הִימַעַל,
אֹנֶד אַ בְּרַכָּה גַעֲמַאכְט, אֹנֶד הָאֵט דָּאס בְּרוּיט צוּבְּרַאכְעַן,
אֹנֶד הָאֵט עַם גַּעֲנַעֲבַעַן צוֹ וַיִּנְקַע תַּלְמִידִים, אֹנֶד דִּיא תַּלְמִידִים
20 צוֹ דִּיא לִיִּישׁ: אֹנֶד וַיֵּאָמֶר הָאֲבָעַן אֵלַע גַּעֲנַעֲסַעַן, אֹנֶד זַעֲנַעַן
זָאט גַּעֲוֹאֲרַעַן, אֹנֶד וַיֵּאָמֶר הָאֲבָעַן אֹיפֶנְעֶהִיבַעַן וַאֲסֵי אִיז
אִיבַעֲרֶנְעֶבְלִיבַעַן פֿון דִּיא בְּרַעֲקֶלַעַף צְוִעֶלַף קַעֲרַב פֿוּל:
21 אֹנֶד דִּיא וַאֲסֵי הָאֲבָעַן גַּעֲנַעֲסַעַן זַעֲנַעַן גַּעֲוֹעֶזְעַן אַן עֲרַף
פֿון פִּינָה טוֹזְעֶנְד מַעֲנַעַר, חוּץ פֿרוּיַעַן אֹנֶד קִינְדֶער:
22 אֹנֶד גְּלִיִּיף הָאֵט יִשׁוּעַ וַיִּנְקַע תַּלְמִידִים גַּעֲצֹוֹאֲנֶנְעַן אִין אַ
שִׁיף אִיִּנְצוּמֶרֶטְעַן, אֹנֶד פֿאַר אִיהֶם צוּשִׁיפֶען צוֹ דִּיא אַנִּידֶער
23 דַּעֲרַע וַיִּישׁ בִּיז עַר נִעַט דִּיא לִיִּישׁ אַנְעֶקְשִׁיקַעַן: אֹנֶד נִעַן
עַר הָאֵט דִּיא לִיִּישׁ אַנְעֶקְשִׁיקַט, אִיז עַר אַלִּיִן אַרֹיפֶנְעֶגֶאֲנֶער
גַּעַן אֹיף דַּעַם בֶּאֲרַג צוֹ בַּעֲטַעַן, אֹנֶד נִעַן עַם אִיז אַבַּעֲנֶד
24 גַּעֲוֹאֲרַעַן אִיז עַר דָּאָרט אַלִּיִן גַּעֲוֹעֶזְעַן: אֹנֶד דָּאס שִׁיף
אִיז שׁוֹיִן גַּעֲוֹעֶזְעַן פִּילַע פֿונְרַכַּעַן פֿון דַּעַם לֵאנֶד, אֹנֶד
אַרֹמֶנְעֶטְרִיבַעַן פֿון דִּיא נִעֶלְעַן, דַּעַן דַּער וַיִּנְדֶער אִיז קַעֲנַעַן
25 וַיֵּאָמֶר גַּעֲוֹעֶזְעַן: אֹנֶד אִין דַּער פִּירֶשְׁטַען נִיאָף פֿון דַּער נֵאכְט
אִיז יִשׁוּעַ צוֹ וַיֵּאָמֶר גַּעֲקוּמַעַן, אֹיף דַּעַם נִם אַרֹמֶנְעֶהֶעֲנֶדִיג:
26 אֹנֶד וַיֵּאָמֶר דִּיא תַּלְמִידִים הָאֲבָעַן אִיהֶם גַּעֲזַעֲהֶען אֹיף דַּעַם
נִם אַרֹמֶנְעֶהֶען, הָאֲבָעַן וַיֵּאָמֶר זִיף דַּעֲרֶשְׁרַאקַעַן אֹנֶד בְּעֹאֲמָט,
דָּאס אִיז אַ גִּיִּסְט, אֹנֶד וַיֵּאָמֶר הָאֲבָעַן גַּעֲשִׁרֶיַעַן פֿאַר מוֹרָא:
27 אֹנֶד גְּלִיִּיף הָאֵט יִשׁוּעַ צוֹ וַיֵּאָמֶר בַּעֲרַעַט אֹנֶד בְּעֹאֲמָט, וַיִּישׁ
28 גַּעֲטֶרִיִּיסְט, אִיף בִּין עַם, פֿאַרְכַּט אִיִּיף נִישׁ: אֹנֶד פֶּעֲטֶרוֹס
הָאֵט אִיהֶם גַּעֲנֶטְפֶערֶט אֹנֶד בְּעֹאֲמָט, הָאֵר, נִעַן דִּיא בִּיזִט
עַם, אַזוֹי לֵאז מִיף צוֹ דִּיר קוּמַעַן אֹיף דַּעַם נִיאָסֶער:
29 אֹנֶד עַר הָאֵט בְּעֹאֲמָט קוֹס, אֹנֶד פֶּעֲטֶרוֹס אִיז אַרֹמֶנְעֶער־
גַּעֲאֲנֶנְעַן פֿון דַּעַם שִׁיף, אֹנֶד אִיז גַּעֲאֲנֶנְעַן אֹיף דַּעַם
30 נִיאָסֶער אַז עַר זָאל קוּמַעַן צוֹ יִשׁוּעַ: אַבַּער נִעַן עַר הָאֵט
גַּעֲזַעֲהֶען אַז דַּער וַיִּנְדֶער אִיז שְׁטַאָרַק, הָאֵט עַר מוֹרָא גַּעֲהָאֵט,

- אונד האבען איהם געבעטען אונד געזאגט, שיק זיא אונעק,
 24 ווארין זיא שרייט אונס נאך: אונד ער האט געענטפערט
 אונד געזאגט איך בין נישט געשיקט אויסקער צו דיא פער-
 25 לוירענע שאף פון דעם הויז ושראל: אונד זיא איז גע-
 קומען אונד האט זיך צו איהם געביקט, אונד געזאגט, האר,
 26 העלף מיר: אונד ער האט געענטפערט אונד האט געזאגט,
 עס איז נישט רעכט אונעקצונעמען דאס ברויט פון דיא
 27 קינדער אונד עס צו ווארפען פאר דיא הינטלעך: אונד זיא
 האט געזאגט, יא האר, אבער דיא הינטלעך עסען פון דיא
 ברעקלעך וואס פאלען ארום פון דעם טיש פון זייערע הא-
 28 רען: דאן האט ישוע געענטפערט אונד האט צו איהר
 געזאגט, א פרויא, ברויס איז דיין גלויבען, עס זאל דיר
 געשעהען אזוי וויא דוא ווילסט. אונד איהרע טאכטער איז
 געהיילט געווארען פון יענער שעה:
 29 אונד ישוע איז פון דארטען ווייטער געגאנגען, אונד איז
 געקומען צום ים פון גליל, אונד ער איז אויף דעם בארג
 ארויף געגאנגען, אונד האט זיך דארט אנדער געזעצט:
 30 אונד פיל לייט זענען צו איהם געקומען וואס האבען מיט
 זיך געהאט לאמע, הינקעדיגע, בלינדע, שטומע, אונד פילע
 אנדערע, אונד זייא האבען זייא אנדער געווארפען פאר
 31 זיינע פיס, אונד ער האט זייא געהיילט: אזוי אז דיא לייט
 האבען זיך פערוואונדערט ווען זייא האבען געזעהען אז
 דיא שטומע רעדען, דיא הינקעדיגע זענען געזונד, אונד
 דיא לאמע געהען ארום, אונד דיא בלינדע זעהען, אונד
 זייא האבען געלויבט דעם גאט פון ושראל:
 32 אונד ישוע האט זיינע תלמידים צו זיך גערופען אונד גע-
 זאגט, איך האב רחמנות אויף דיא לייט, ווארין זייא זענען
 שוין דרייא טעג מיט מיר געבליבען, אונד האבען נישט וואס
 צו עסען, אונד איך וויל זייא נישט ניקטערן אונעקשיקען,
 33 כדי זייא זאלען נישט פערשמאכטען אויף דעם וועג: אונד
 זיינע תלמידים האבען צו איהם געזאגט, פון וואנען זאלען
 מיר נעמען אין דער מדבר אזוי פיל ברויט אזוי פיל לייט
 34 זאט צו מאכען? אונד ישוע האט צו זייא געזאגט וויא
 פיל ברויט האט איהר? אונד זייא האבען געזאגט, זיבען,

9 הארץ איז ווייט פון מיר: אָבער אומזוסט פֿירקטעמט עס מיך, אונד לעהרט זאלכע לעהרע וואס זענען געבאטע פון מענשען: (ישעיה כט' א').

10 אונד ער האט דיא לייט צו זיך גערופען, אונד האט צו זיין

11 געזאגט, הערט צו אונד פערשטעהעט: ניט דאס וואס קומט

אין מזיל אריין מאכט דעם מענש אונריין, נייערט דאס

וואס געהט ארויס פון מזיל דאס מאכט דעם מענש אונריין:

12 דאן זענען דיא תלמידים צו איהם געקומען אונד האבען

צו איהם געזאגט, וויסט דוא אז דיא פרושים ווען זיין

האבען דאס ווארט געהערט זענען געשטרויכעלט געווארען:

13 אונד ער האט געענטפערט אונד געזאגט, איטליכע פלאנץ

וואס מיינ הימלישער פאטער האט ניט געפלאנצט וועט

14 אויסגעווארצעלט ווערען: לאזט זיין געהען, זיין זענען

בלינדע פיהרער פון דיא בלינדע, אונד ווען א בלינדער

פיהרט א בלינדען, אזוי פאלען זיין ביידע אריין אין א

15 גרוב: אונד פערטרום האט געענטפערט אונד האט צו איהם

16 געזאגט, דערקלער אונס דאס מ'של: אונד ער האט גע-

17 זאגט, זענט איהר אויף אהן פערשטאנד? פערשטעהט

איהר ניט, אז אלעס וואס געהט אין מזיל אריין געהט אין

18 בויף אריין, אונד וועט צום מיסט ארויסגעווארפען? אָבער

דאס וואס געהט ארויס פון דעם מזיל דאס קומט פון דעם

19 הארץ, אונד דאס מאכט דעם מענש אונריין: ווארין פון

דעם הארץ קומען ארויס ביידע געדאנקען, רציחה, ניאוף,

20 זנות גנבות, פאלש עדות זאגען, לעסטערונגען: דאס זענען

דיא זאכען וואס מאכען דעם מענש אונריין, אָבער צו

עסען מיט אונגעוואשענע הענד מאכט דעם מענש ניט

אונריין:

21 אונד ישוע איז פון דארטען אנוועקגעגאנגען, אונד איז גע-

22 קומען צו דער געגענד פון צור אונד צידון: אונד זעה,

א פרויא ■ כנעניות איז ארויסגעקומען פון דיזע גרענצען,

אונד האט געשריען אונד געזאגט, דערבארם דיך איבער

מיר, האר, דוא זעהן פון דוד, מיינע מאכטער ווערד זעהר

23 געפלאגט פון א שד: אָבער ער האט איהר קיין ווארט ניט

געענטפערט, אונד זיינע תלמידים זענען צו איהם געקומען,

- צווישען אייך, איהר קליינגלויבניג, ווייל איהר האט נישט
 קיין ברויט? פערשטעהט איהר נאך נישט אונד געדענקט
 איהר נישט דיא פינקט ברויט פאר דיא-פינקט מוזענד, אונד
 וויא פיל קערב איהר האט אויפגעהויבען? אונד אויף דיא
 דיא זיבען ברויט פאר דיא פיר מוזענד, אונד וויא פיל
 קערב איהר האט אויפגעהויבען? וויא פערשטעהט איהר
 נישט אז איך האב צו אייך נישט גערעט פון ברויט איהר
 זאלט אייך היטען פאר דעם וויערטייג פון דיא פרושים
 אונד צדוקים? דאן האבען זייא פערשטאנען אז ער האט
 זייא נישט געהייסען זיך היטען פאר דעם וויערטייג פון ברויט,
 ניערמ פאר דיא לעהרע פון דיא פרושים אונד צדוקים:
 אונד ווען ישוע איז געקומען צו דער געגענד פון קיסריא
 פיליפוס, אזוי האט ער זיינע תלמידים געפרעגט אונד גע-
 זאגט, ווער זאנען דיא מענשען אז דער בן-אדם איז? אונד
 זייא האבען געזאגט, עטליכע זאנען, יוחנן המטביל; אונד
 אנדערע, אליהו; אונד אנדערע, ירמיה, אדער איינער פון
 דיא נביאים: ער האט צו זייא געזאגט, ווער זאגט איהר
 אז איך בין? אונד שמעון פעטרוס האט געענטפערט אונד
 געזאגט, דוא ביסט דער משיח, דער ווען פון דעם לעבע-
 דיגען נאט: אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו
 איהם געזאגט, געבענשט ביסט דוא שמעון בר יונה; ווארין
 פלייש אונד בלוט האבען דאס דיר נישט אנטפלעקט, ניערמ
 מיין פאטער וואס איז אים הימל: אונד איך זאג דיר אז
 דוא ביסט פעטרוס, אונד אויף דיזען פעלזען וועל איך
 מיינע געמיינדע בויען; אונד דיא טהירען פון שאול ווע-
 לען זיא נישט איבערנועלטניגען: איך וועל דיר געבען דעם
 שליסעל פון דעם מלכות השמים; אונד וואס דוא וועסט
 בינדען אויף דער ערד, וועט זיין געבונדען אים הימל;
 אונד וואס דוא וועסט לויזמאכען אויף דער ערד, וועט זיין
 לויזגעמאכט אים הימל: דאן האט ער דיא תלמידים
 פערבאטען אז זייא זאלען קיינעם נישט זאנען, אז ער איז
 דער משיח:
 פון דענסמאל אן האט ישוע אנגעהויבען זיינע תלמידים
 צו טויזען, אז ער מוז געהען קיין ירושלים, אונד פיל ליידען

- 35 אונד עטליכע פישלעך: אונד ער האט געהייסען אז דיא
 36 לייט זאלען זיך אויף דער ערד אנדערנעצען: אונד ער
 האט גענומען דיא זיבען ברויט אונד דיא פיש, אונד האט
 א ברכה געמאכט אונד האט זייא צוגבראכען, אונד האט
 זייא געגעבען צו דיא תלמידים, אונד דיא תלמידים צו דיא
 37 לייט: אונד זייא האבען אלע געגעסען אונד זענען זאט
 געווארען, אונד זייא האבען אויפגעהויבען וואס איז איבער-
 38 געבליבען פון דיא ברעקלעך זיבען קערב פול: אונד דיא
 וואס האבען געגעסען זענען געוועזען פיר טויזענד מענער,
 39 חוץ פרויען אונד קינדער: אונד ווען ער האט דיא לייט
 אנועקגעשיקט, איז ער אין א שיף אריינגעגאנגען, אונד
 איז געקומען צו דיא גרענצען פון גלדן:

קאפיטעל טו

- 1 אונד דיא פרושים אונד צדוקים זענען צו איהם געקומען,
 אונד האבען איהם געפרופט, אונד פון איהם פערלאנגט,
 2 אז ער זאל זייא טייזען א צייכען פון הימעל: אבער ער
 האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט, ווען עס איז
 אבענד געווארען זאגט איהר, עס וועט שעהנעם וועטער
 3 זיין, ווארין דער הימעל איז רויט: אונד אין דער פריה,
 עס וועט היינט זיין א שטורם, ווארין דער הימעל איז רויט
 אונד טריב. איהר הייכלער! איהר קענט פערשטעהען
 דאס אנועהען פון דעם הימעל, אבער דיא צייכען פון דיא
 4 צייטען קענט איהר ניט פערשטעהען? א שלעכטעס דור
 אונד פון זנות זוכט א צייכען, אונד עס וועט זייא קיין
 אנדער צייכען ניט געגעבען ווערען, אויסער דאס צייכען
 פון יונה. אונד ער האט זייא פערלאזט אונד איז אנועק-
 געגאנגען:
- 5 אונד ווען דיא תלמידים זענען געקומען אויף דער אנדערע
 זייט פון דעם ים, האבען זייא פערנעסען ברויט מיטצו-
 6 געמען: אונד ישוע האט צו זייא געזאגט, זעהט צו אונד
 היט אייך פאר דעם זויערטייג פון דיא פרושים אונד צדוקים:
 7 אונד זייא האבען בייא זיך געדאכט דאס איז טייל מיר
 8 האבען ניט מיטגענומען קיין ברויט: אונד ישוע דאס
 וויסענדיג האט צו זייא געזאגט, פארנואס דענקט איהר

- נאך גערעט, זעה, האט זיין א ליכטיגער וואלקען געדעקט,
 אונד זעה, א קול האט אויס דעם וואלקען געזאגט, דאס איז
 מיין געליבטער זעהן אין וועלכען איך האב וואוילגעפאלען,
 הערשט איהם צו: אונד ווען דיא תלמידים האבען דאס 6
 געהערט, זענען זיין אויף זייער פנים געפאלען אונד האבען
 זיך זעהר געפארקטען: אונד ישוע איז צו זיין געקומען, 7
 אונד האט זיין אנגעריהרט אונד געזאגט, שטעהט אויף
 אונד פארקט אייך נישט: אונד ווען זיין האבען זייערע אוי- 8
 גען אויפגעהויבען, האבען זיין קינעם נישט געזעהען חוץ
 ישוע אליין:
 אונד ווען זיין זענען ארונטערנגאנגען פון דעם בארג, 9
 האט זיין ישוע געבאטען אונד געזאגט, איהר זאלט קיינעם
 נישט זאגען פון דער ערשיינונג, ביז דער בן-אדם וועט
 אויפֿשטעהען פון דעם טויט: אונד דיא תלמידים האבען 10
 איהם געפרעגט אונד געזאגט, פארנואס זאגען דיא סופרים
 אז אליהו מוז צוערשט קומען? אונד ער האט געענטפערט 11
 אונד געזאגט, אליהו קומט באמת אונד וועט אלעס צו-
 רעכט מאכען: אבער איך זאג אייך, אז אליהו איז שוין 12
 געקומען, אונד זיין האבען איהם נישט דערקענט, נייערט
 האבען מיט איהם געטהון וואס זיין האבען געוואלט. אזוי 13
 וועט דער בן-אדם אויך פון זיין לידען: דאן האבען דיא
 תלמידים פערשטאנען אז ער האט צו זיין גערעט ווענען
 יוחנן המטביל:
 אונד ווען זיין זענען געקומען צו דיא לייט, אזוי איז א מאן 14
 צו איהם געקומען, אונד האט פאר איהם געקניט אונד
 געזאגט: האר, דערפארעם דיך איבער מיין זעהן, ווארין 15
 ער איז משונע אונד לידעט זעהר, ווארין ער פאלט אפט
 אין פייער אריין אונד אפט אין וואסער אריין: אונד איך 16
 האב איהם געבראכט צו דייןע תלמידים, אונד זיין האבען
 איהם נישט געקאנט היילען: אונד ישוע האט געענטפערט 17
 אונד געזאגט, א איהר אונגלויביגעס אונד פערקעהרטעס
 דור, וויא לאנג וועל איך בייא אייך זיין? וויא לאנג וועל
 איך מיט אייך אויסהאלטען? ברענגט איהם אהער צו מיר:
 אונד ישוע האט איהם אנגעשריען, אונד דער שד איז פון 18

פון דיא עלצטע, אונד ערשטע פֿהנים אונד סופרים, אונד
 מזו געהרגעט ווערען, אונד אויפֿשטעהען אויף דעם דרי-
 22 טען טאג: אונד פֿעטרוס האט איהם גענומען אונד אנגע-
 הויבען איהם אנצושרייען אונד געזאגט, חלילה האר! דאס
 23 זאל דיר נישט געשעהען: אָבער ער האט זיך אומגעקערט
 אונד האט צו פֿעטרוס געזאגט, געה הינטער מיר, שטן,
 דוא ביסט אַ שטרויכלונג צו מיר, דען דוא מיינסט נישט
 24 גאטעס זאכען, נייערט דיא פון דיא מענשען: דאן האט
 ישוע געזאגט צו זיינע תלמידים, ווער עס וויל מיר נאכ-
 פאלגען, דער זאל זיך זעלבסט פֿערלייקענען, אונד זיין
 25 קרייץ אויפֿנעמען אונד מיר נאכפאלגען: ווארין ווער עס
 וויל זיינע זעלע רעטען, דער וועט זיך פֿערלירען; אונד
 ווער עס וועט זיינע זעלע פֿערלירען פון מיינעם ווענען,
 26 דער וועט זיך געפֿינען: ווארין וואס וועט עס דעם מענ-
 שען העלפען, ווען ער זאל געווינען דיא גאנצע וועלט,
 אונד וועט פֿערלירען זיינע זעלע? אָדער וואס וועט אַ
 27 מענש געבען אום זיינע זעלע? ווארין דער בן-אדם וועט
 קומען אין דיא הערליכקייט פון זיין פאטער מיט זיינע
 מלאכים; אונד דאן וועט ער געצאלען אישליכען נאך
 28 זיינע ווערק באַמט זאג איך אייך, עס זענען אייניגע וואס
 שטעהען דא וואס וועלען דעם שויט נישט פֿערזוכען, ביז
 זיין וועלען זעהען דעם בן-אדם קומען אין זיין קעניגרייך:
 קאפיטעל יז

1 אונד נאך זעקס טעג האט ישוע גענומען פֿעטרוס, אונד
 געקב, אונד זיין ברודער יוחנן, אונד האט זיין ארויפֿגע-
 2 בראכט אויף א הויכען בארג בייא זיך אליין: אונד ער איז
 פאר זיין פערענדערט געווארען, אונד זיין פנים האט גע-
 שיינט וויא דיא זון, אונד זיינע קליידער זענען געוועזען וויס
 3 וויא דאס לויט: אונד זעה, משה אונד אליהו האבען זיך
 4 צו איהם געוויזען, אונד האבען מיט איהם גערעדט: אונד
 פֿעטרוס האט געענטפערט אונד געזאגט צו ישוע, האר,
 עס איז גוט פאר אונס דא צו זיין; אויב דוא ווילסט, וועל
 איך דא מאכען דרייא געצעלטען, איינס פאר דיר, אונד
 5 איינס פאר משה, אונד איינס פאר אליהו: ווייל ער האט

- הַשָּׁמַיִם? אֲנִי וְשׁוֹעַ הָאֵשׁ צוֹ זֶיף בְּעֶרְפָּעַן מִ קְלִיין קִינֵד, 2
 אֲנִי הָאֵשׁ אִיהֶם בְּעֶשְׂמֶעֱלֵט אִין מִיטָען: אֲנִי בְּעֶזְאָמֵט, 3
 בְּאֵמֶת זָאג אִיף אִיף, אִז נָעַן אִיהֶר נָעַם אִיף נִיט בְּעֶקְעֶה־
 רֵעַן אֲנִי נָעַם זִיין אֲזוֹי וְיֵא קְלִינֶע קִינֵדֶר, נָעַם אִיהֶר 4
 נִיט אַרִינֶקוּמֶען אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם: וְעַר עִם נָעַם זֶיף 4
 עֶרְנִידֶרנֶען אֲזוֹי וְיֵא דָאס קְלִינֶע קִינֵד, דְּעַר אִז דְּעַר 5
 בְּרַעֲסֶרֶר אִים מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם: אֲנִי וְעַר עִם נָעַם אִוִּיפ־ 5
 נְעֻמֶען אַ קְלִיין קִינֵד אִין מִיין נָאמֶען, דְּעַר נְעֻמֶם מִיף אִוִּיפ־ 5
 אָבֶער וְעַר עִם נָעַם שְׁטְרוֹיכְלֶען אִינֶעם פֿון דִּינֶע קְלִינֶע 6
 וְדָאס גְּלויבֶען אָן מִיר, אֲזוֹי אִז פֿאַר אִיהֶם בְּעֶסֶר אִז אַ 6
 מִוִּהֶלְשְׁטִיין זָאל אִוִּיפֶה זִיין הָאָלז בְּעֶהָאָנְגֶען וְעֶרֶען, אֲנִי 6
 עַר זָאל דְּעֶרְשְׁטֶרנֶקֶען וְעֶרֶען אִין דְּעַר מִיפֶענֶעם פֿון דָּעם ים: 6
 וְעֵה צו דְּעַר וְעֶלֶט פֿון וְעֶנֶען שְׁטְרוֹיכְלֶונְגֶען! וְוֶארִין עִם 7
 אִז נִיטִיג אִז שְׁטְרוֹיכְלֶונְגֶען מוֹזֶען קוּמֶען, אָבֶער וְעֵה צוֹם 7
 מְעַנֵּשׁ דּוּרְךְ וְעֶמֶען דִּיא שְׁטְרוֹיכְלֶונְג קוּמֶט! אֲנִי וְעַר 8
 דִּינֶע הָאָנֵד אָדֶער דִּיין פֿום מֵאכֶט דִּיךְ שְׁטְרוֹיכְלֶען, הָאָק 8
 זִיא אָפּ אֲנִי וְוֶארְף זִיא אַוְעֶק פֿון דִּיר, עִם אִז גוֹט פֿאַר 8
 דִּיר אִים לְעֶבֶען אַרִיִצוֹנֶע־הֶען הִינְקֶע־דִּיג אָדֶער לָאם, אִידֶער 8
 דוּא זָאלֶסֶט הָאָבֶען צוֹוִיא הֶעֱנֵד אָדֶער צוֹוִיא פִּים אַרִינֵד־ 8
 בְּעוֹוֶארְפֶען צו וְעֶרֶען אִים עֲבִינֶען פִּיעֶר: אֲנִי וְעַר דִּיין 9
 אִוִּיג מֵאכֶט דִּיךְ שְׁטְרוֹיכְלֶען, רִיִּים עִם אִוִּים אֲנִי וְוֶארְף 9
 עִם אַוְעֶק פֿון דִּיר; עִם אִז גוֹט פֿאַר דִּיר אִים לְעֶבֶען 9
 אַרִינֶצוֹנֶע־הֶען מִיט אִיין אִוִּיג, אִידֶער דוּא זָאלֶסֶט הָאָבֶען 9
 צוֹוִיא אִוִּינֶען אַרִינֶעוֹוֶארְפֶען וְעֶרֶען אִים פִּיעֶרִינֶען גִּיהֶגֶם: 9
 הִיט אִיף אִז אִיהֶר זָאלֶט נִיט פֶּע־רֵאכְטֶען אִינֶם פֿון דִּינֶע 10
 קְלִינֶע; וְוֶארִין אִיף זָאג אִיף, אִז וִירֶע מְלָאכִים אִים הִי־ 10
 מְעַל זַעֲהֶען אִימֶער דָאס פֿנים פֿון מִיין פֿאַמֶער וְדָאס אִז 10
 אִים הִימֶעל: (וְוֶארִין דְּעַר בְּרֵאדֶם אִז בְּעֶקוּמֶען צו רַעֲטֶען 11
 דָאס וְדָאס אִז פֶּע־רֵלִוִירֶען): וְדָאס דָאכֶט זֶיף אִיף? וְעַר אַ 12
 מְעַנֵּשׁ וְעֵה הָאָבֶען הִינְדֶערֶט שְׂאָף, אֲנִי אִינֶם פֿון 12
 זִיא פֶּע־רֵלִירֶט זֶיף, נָעַם עַר דָּען נִיט אִיבֶּע־רֵלֶאזֶען דִּיא 12
 נִיין אֲנִי נִינֶצִיג אִוִּיפֶה דִּיא בְּעֶרְג, אֲנִי וְעַר אַוְעֶקֶה־הֶען 12
 אֲנִי וְזוּכֶען דָאס פֶּע־רֵלִוִירֶענֶע? אֲנִי וְעַר עִם טֶרֶפֶט זֶיף 13
 אִז עַר בְּעִפִּיגֶט עִם, בְּאֵמֶת זָאג אִיף אִיף, אִז עַר פֿרִיִט זֶיף

איהם ארויסגעגאנגען, אונד דער יונג איז געוונד געווארען
 19 פון יענער שעה: דאן זענען דיא תלמידים געקומען צו
 ישוע בייא זיך אליין, אונד האבען געזאגט, פארנוואס
 20 האבען מיר איהם נישט געקאנט ארויסטרייבען? אונד ער
 האט צו זייא געזאגט וועגען איירע אונגלויבונג; ווארין
 באמת זאג איך אייך, ווען איהר זאלט האבען גלויבען ווא
 א זענפארן, אזוי וועט איהר זאגען צו דיען בארג, זייא
 אונזעקנעריקט פון היר דארט; אזוי וועט ער אונזעקנעריקט
 ווערען; אונד קיין ואך וועט אייך נישט אונזעגליך זיין:
 21 (אבער דיער ארט געהט נישט אנדערשט ארויס ניערסט
 דורך געבעט אונד פאסטען):
 22 אונד ווען זייא זענען צוריקגעקומען אין גליל, האט ישוע
 צו זייא געזאגט, דער בן-אדם וועט איבערגעליפערט ווע-
 23 רען אין דיא הענד פון מענשען: אונד זייא וועלען איהם
 הרגענען, אונד אין דעם דריטען טאג וועט ער ווידער
 אויפשטעהען, אונד זייא זענען זעהר טרויריג געוועזען:
 24 אונד ווען זייא זענען געקומען קיין כפר נחום, זענען דיא
 וואס נעמען אפ דעם האלבען שקל געקומען צו פעטרוס,
 אונד האבען געזאגט, צאלט אייער רבי נישט דעם האלבען
 25 שקל? ער האט געזאגט יא, אונד ווען ער איז אים הויז
 אריינגעקומען, האט ישוע צו איהם צוערשט גע-
 זאגט, ווא דענקסט דוא, שמעון? פון וועמען נעמען דיא
 קעניגע פון דער ערד צינז אנדער שטייער, פון זייער קינד-
 26 דער אדער פון פרעמדע? אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 פון פרעמדע; אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, דרום
 27 זענען דיא זיהן פרייא: אבער אז מיר זאלען זייא נישט
 שטרויכלען מאכען, אזוי געה צום ים אונד ווארף איין
 אנגעל, אונד נעם דעם פיש וואס וועט צום ערשטען ארויפ-
 קומען; אונד ווען דוא וועסט אויפמאכען זיין מויל, אזוי
 וועסט דוא געפינען א מטבע; נעם דאס, אונד גיב עס צו
 זייא פאר מיר אונד פאר דיר:

קאפיטעל יח

1 אין יענער צייט זענען דיא תלמידים געקומען צו ישוע
 אונד האבען געזאגט, ווער איז דען גרעסער אים מלכות

- 26 אלעם וואס ער האט געהאט אונד צו בעצאלען: דער
 קנעכט איז אנדערנעפאלען, אונד האט זיך צו איהם
 געבויקט, אונד געזאגט האר, האב געדולד מיט מיר, אונד
 27 איך וועל דיר אלעס בעצאלען: אונד דער האר פון דינען
 קנעכט האט רחמנות געהאט אונד האט איהם בעפרייט
 28 אונד האט איהם דעם חוב פערנעבען: אונד וויא יענער
 קנעכט איז ארויסגעגאנגען, האט ער געפינען איינעם פון
 דיא מיט־קנעכט, וואס איז איהם שולדיג געוועזען הונדערט
 גראשען; אונד ער האט איהם אנגענומען ביים האלז אונד
 29 האט צו איהם געזאגט בעצאל מיר דעם חוב: אזוי איז
 דער־מיט־קנעכט פאר זיינע פיס געפאלען, אונד האט איהם
 געבעטען אונד געזאגט, האב געדולד מיט מיר, אונד איך
 30 וועל דיר אלעס בעצאלען: אבער ער האט ניט געוואלט,
 אונד איז געגאנגען אונד האט איהם אים געפענגען ארייך
 31 געווארפען, ביז ער וועט בעצאלען דעם חוב: אונד ווען
 דיא מיט־קנעכט האבען געזעהען וואס עס איז געשעהען,
 זענען זייא זעהר בעטריבט געווארען, אונד וויא זענען גע-
 קומען אונד האבען זייער האר דערציילט אלעס וואס עס
 32 איז געשעהען: דאן האט איהם זיין האר גערופען, אונד
 האט צו איהם געזאגט, דוא שלעכטער קנעכט, איך האב
 דיר פערנעבען דעם גאנצען חוב ווייל דוא האסט מיך גע-
 33 בעטען: האסט דוא ניט אויף געזאלט רחמנות האבען מיט
 דיין מיט־קנעכט, אזוי וויא איך האב אויף דיר רחמנות גע-
 34 האט? אונד זיין האר איז אין פעס געווארען, אונד האט
 איהם איבערגעגעבען צו דיא פייניגער, ביז ער וועט אלעס
 35 בעצאלען וואס ער איז איהם שולדיג געוועזען: אזוי וועט
 מיין הימלישער פאטער אויף טהון צו אייך, ווען איהר
 וועט ניט אישליכער זיין ברודער פון איירען הערצען
 פערנעבען:

קאפיטעל יט

- 1 אונד עס איז געוועזען ווען ישוע האט געענדיגט דינע
 ווערטער, איז ער אנועקגעגאנגען פון בליל, אונד איז גע-
 קומען אין דיא גרענצען פון יהודה, אויף דער אנדערע
 2 זייט ירדן: אונד פיל לייט זענען איהם נאכגעגאנגען;

מַעֲהָר אִיבֶּעֶר דָּעם, וְיֵיא אִיבֶּעֶר דִּיא גִיין אונד גִּיין צִיג וואס
14 זענען נישט פֿערלוינדען געגאנגען: אזוי איז עס נישט דער
וועלען פון אייער פאטער וואס איז אים הימל אז איינס
פון דינע קליינע זאל פֿערלוינדען ווערען:

15 אונד ווען דיין ברודער האט געזינדיגט קענען דיר, געה
אונד שטראף איהם צווישען דיר אונד איהם אליין; ווען
ער וועט דיך צוהערען, אזוי האסט דו דיין ברודער גע-
16 וואונגען: אָבער ווען ער וועט דיך נישט צוהערען, נעם מיט

דיר גאָך איינעם אָדער צוויי, אז דורך דעם מויל פון
צוויי אָדער דריי ערות זאל יעדע זאך געשטעטיגט
17 ווערען: אונד ווען ער וועט זיין נישט צוהערען זאג עס
צו דער קהלה; אונד ווען ער וועט צו דער קהלה אויף
נישט צוהערען, אזוי זאל ער ביין דיר זיין אזוי ווי א גוי

18 אונד ווי א שטייער איינגעמער: באַמֶת זאג איך אייך
דאס וואס איהר וועט בינדען אויף דער ערד וועט זיין
געבונדען אים הימל, אונד דאס וואס איהר וועט לוינד
מאכען אויף דער ערד וועט זיין לוינגעמאכט אים הימל:

19 באַמֶת ווידער זאג איך אייך, ווען צוויי פון אייך וועלען
אייניג ווערען אויף דער ערד איבער יעדע זאך וואס זיין
וועלען געטען, אזוי וועט עס פאר זיין געטהון ווערען
20 פון מיין פאטער וואס איז אים הימל: ווארן וואו צוויי
אָדער דריי קומען צוזאמען אין מיין נאמען דא בין איך

אין מיטען:

21 דאן איז פֿעטרוס צו איהם געקומען אונד האט געזאגט,
האר, וויא פיל מאל זאל מיין ברודער קענען מיר זינדיגען,

22 אונד איך זאל איהם פֿערנעבען? ביז זיבען מאל? אונד
ישוע האט צו איהם געזאגט, איך זאג דיר נישט ביז זיבען

23 מאל, גייערש ביז זיבציג מאל זיבען: דרום איז דאס
מלכות השמים גלייך צו א קעניג, וואס האט געוואלט

24 רעכענען געמען פון זיינע קנעכט: אונד ווען ער וואלט
אָנגעהויבען צו רעכענען, האט מען איהם געבראכט א בעל

25 חוב פון צעהן טויזענד צענטער זילבער: אונד ווען ער
האט נישט געהאט צו געצאלען, אזוי האט איהם זיין האר

געהייסען פארקויפֿען, אונד זיין נויב אונד קינדער, אונד

- מיר צו קומען ווארין פון זאלכע איז דאס מלכות השמים:
 15 אונד ער האט דיא הענד אויף זיין געלעגט, אונד איז פון דארטען אנוועקגעגאנגען:
- 16 אונד זעה, איינער איז צו איהם געקומען אונד האט גע-
 זאגט, לעהרער וואס פאר א גוטעס זאל איך טהון פרי איך
 17 זאל געקומען עבינעס לעבען? אונד ער האט צו איהם
 געזאגט, פארוואס פרעגסט דוא מיך ווענען דאס גוטע?
 איינער איז דער גוטער; אבער ווען דוא ווילסט אים לע-
 18 בען אריינקומען אזוי היט דיא מצות: אונד ער האט צו
 איהם געזאגט, וועלכע? אונד ישוע האט געזאגט, דוא
 זאלסט נישט טייטשען דוא זאלסט נישט מונה זיין, דוא זאלסט
 19 נישט גנבענען, דוא זאלסט נישט פאלש עדות זאגען: עהרע
 דיין פאטער אונד דייןע מוטער, אונד, דוא זאלסט ליבען
 20 דיין חבר וויא זיך זעלבסט: דער יונגער מאן האט צו
 איהם געזאגט, דאס אלעס האב איך געהאלטען; וואס
 21 פעקלט מיר נאך? ישוע האט צו איהם געזאגט, ווען דוא
 ווילסט פאלקאמען זיין אזוי געה, פערקויף וואס דוא האסט,
 אונד גיב צו דיא ארעמע, אונד דוא וועסט האבען ■ שאץ
 22 אים הימל; אונד קום, פאלג מיר נאך: אונד וויא דער
 יונגער מאן האט דאס ווארט געהערט, איז ער אנוועקגע-
 גאנגען טרויעריג; ווארין ער האט געהאט פיל פערמעגען:
- 23 אונד ישוע האט צו זיינע תלמידים געזאגט, גאמט זאג
 איך אייך, אז א רייכער וועט שווערליך אריינקומען אים
 24 מלכות השמים: אונד ווידער זאג איך אייך, עס איז גרייך
 גער פאר ■ קעמל דורכצוגעהן דורך דעם לאך פון א
 נאדעל, וויא פאר א רייכען אריינצוקומען אים קעניגרייך
 25 פון גאט: אונד ווען דיא תלמידים האבען דאס געהערט,
 זענען זיין עהר ערשטוינט געווארען אונד האבען גע-
 26 זאגט, ווער קען דען גערעטעט ווערען? אונד ישוע האט
 זיין אנגעזעהען אונד האט צו זיין געזאגט, בייא מענטשען
 איז דאס אונמעגליך; אבער בייא גאט איז אלעס מעגליך:
 27 דאן האט פעטרוס געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט,
 זעה, מיר האבען אלעס פערלאזט, אונד האבען דיר נאכ-
 28 געפאלגט, וואס וועלען מיר דערפאר האבען? אונד ישוע

אונד ער האט זיין דארט געהיילט:

- 3 אונד דיא פרושים זענען צו איהם געקומען אונד האבען איהם געפריפט אונד געזאגט, מעג מען א נויב שידען
- 4 וועגען יעדע זאך? אונד ער האט געענטפערט אונד געזאגט האט איהר דען נישט געלייגט, אז דער וועלכער האט זיין געשאפען פון אנפאנג, האט זיין זכר אונד נקבה
- 5 געשאפען: אונד האט געזאגט, דעסטוועגען זאל א מענטש פערלאזען זיין פאטער אונד זיינע מוטער, אונד זאל זיך געהעפטען אן זיין נויב, אונד דיא צוויי זאלען זיין צו
- 6 איין פלייש? אזוי דען זענען זיין נישט מעהר צוויי, ניר ער איין פלייש, דרום וואס האט האט צוזאמען פערזאיר
- 7 נישט, דאס זאל קיין מענטש נישט צושיידען: זיין האבען צו איהם געזאגט, פארנוואס האט דען משה געבאטען אז מען זאל איהר א גט געבען אונד זיא שידען? ער האט צו
- 8 זיין געזאגט, וועגען אייערע הארט הארציגקייט האט משה אייך דערלויבט איירע נויבער צו שידען; אבער פון אנפאנג איז עס נישט אזוי געוועזען: אונד איך זאג אייך, אז ווער עס וועט זיין נויב שידען חוץ וועגען זנות, אונד איינע אנדערע געמען דער איז מונה; אונד דער וואס
- 10 געמט דיא גרושה איז מונה: זיינע תלמידים האבען צו איהם געזאגט, ווען דיא זאך איז אזוי צווישען מאן אונד
- 11 נויב, אזוי איז עס נישט גוט חתונה צו האבען: אונד ער האט צו זיין געזאגט, נישט אלע קענען דאס ווארט אננעמען,
- 12 אויסער דיא צו וועמען עס איז געגעבען: ווארין עס זענען פעהאנגען פערשניטענע, וואס זענען אזוי געבוירען פון זייער מוטערס לייב, אונד עס זענען פעהאנגען פערשניטענע, וואס זענען פערשניטען געווארען ביא מענטשען.
- אונד עס זענען פעהאנגען פערשניטענע, וואס האבען זיך וועלכט פערשניטען וועגען דעם מלכות השמים, ווער עס קען דאס אננעמען לאז ער אננעמען:
- 13 דאן האט מען צו איהם געבראכט קליינע קינדער פדי ער זאל דיא הענד אויף זיין לעגען אונד בעטען, אונד דיא
- 14 תלמידים האבען זיין אנגעשריען: אבער ישוע האט געזאגט, לאזט דיא קינדערלעך אונד פערביט זיין נישט צו

- 10 אישליכער א גראשען: אונד ווען דיא ערשטע זענען גע-
קומען, אזוי האבען זייא געדאכט אז זייא וועלען מעהר
געקומען, אונד זייא האבען אויף געקומען אישליכער א
גראשען: אונד ווען זייא האבען עס געקומען, האבען זייא
11 געמוקמעלט קענען דעם בעל הבית: אונד האבען געזאגט,
דינע לעצטע האבען געארבייט איינע שעה, אונד דוא
האסט זייא מיט אונס גלייף געמאכט, וואס האבען דער-
טראגען דיא לאסט פון דעם טאג אונד דיא גרענענדיגע
היץ: אבער ער האט געענטפערט אונד געזאגט צו איינעם
12 פון זייא, מיין פריינד, איך מ'הוא נישט קיין אנערעכט; האסט
דוא דין נישט מיט מיר פערגלייכט פאר א גראשען? געם
13 דיר דאס דייניגע, אונד געה אונזעק; איך וויל דינען לעצ-
טען געבען אזוי וויא דיר: מעג איך נישט מ'הון מיט מיין
אייגענעם וואס איך וויל? אדער איז דיין אויב שלעכט
14 וויל איך בין גוט? אזוי וועלען דיא לעצטע זיין ערשטע,
אונד דיא ערשטע לעצטע:
15 אונד ווען ישוע איז ארויפגעגאנגען קיין ירושלים, האט
ער גענומען דיא צוועלף תלמידים אן דער זייט, אונד
16 אויף דעם וועג האט ער צו זייא געזאגט: זעה מיר געהען
ארויף קיין ירושלים; אונד דער בן-אדם וועט איבערגע-
ליפערט ווערען צו דיא ערשטע פהלים אונד דיא סופרים;
17 אונד זייא וועלען איהם פערשולדיגען צום טויט; אונד
זייא וועלען איהם איבערליפערען צו דיא גוים אז זייא
זאלען איהם אויסשפאטען אונד שמייסען אונד קרייצונגען;
אונד אים דריטען טאג וועט ער אויפשטעהען:
18 דאן איז צו איהם געקומען דיא מוטער פון דיא קינדער
פון זבדי מיט איהרע זיהן, אונד האט זיך צו איהם געביקט,
אונד עפעס פון איהם פערלאנגט: אונד ער האט צו איהר
19 געזאגט, וואס ווילסט דוא? זיא האט צו איהם געזאגט,
געבויט אז מייןע צווייא זיהן זאלען זיצען, איינער צו דיינע
רעכטע האנד אונד איינער צו דיינע לינקע אין דיין קע-
ניגרייף: אבער ישוע האט געענטפערט אונד געזאגט,
20 איהר ווייסט נישט וואס איהר פערלאנגט: קענט איהר מ'ריד
קען דעם פום וואס איך וועל מ'רינקען? זייא האבען צו

האט צו זיין געזאגט, באמת זאג איך אייך, אז איהר וואס
 האט מיר נאכגעפאלגט, אין דער ווידערנעבנערט, ווען דער
 בן-אדם וועט זיצען אויף זיין שטוהל פון הערליכקייט,
 אזוי וועט איהר אויך זיצען אויף צוועלף שטוהלען אונד
 29 וועט משפטען דיא צוועלף שבטים פון ישראל: אונד
 אימליכער וואס האט פערלאזט הייזער אדער ברידער
 אדער שוועסטער, אדער פאטער אדער מוטער, אדער
 קינדער, אדער פעלדער פון מיין נאמענים ווענען, דער
 וועט געקומען הונדערט מאל אזוי פיל, אונד עבינעם לע-
 30 בען ורשענען: אבער פילע וואס זענען ערשטע וועלען
 זיין לעצטע; אונד לעצטע וועלען זיין ערשטע:

קאפיטעל כ

1 ווארין דאס מלכות השמים איז גלייך צו ■ בעל הבית, וואס
 איז אים מארגען פריה ארויסגעגאנגען ארבייטער צו דינגען
 2 פאר זיין וויינגארטען: אונד ער האט זיך פערגלייכט מיט
 דיא ארבייטער פאר א גראשען א טאג, אונד האט זיין
 3 אריינגעשיקט אין זיין וויינגארטען: אונד ער איז ארויס-
 געגאנגען אין דער דריטער שעה אונד האט געזעהען א-
 4 דערע שטעהען אויף דעם מארק: אונד ער האט צו זיין
 געזאגט, געהט איהר אויך אין דעם וויינגארטען אריין,
 5 אונד איך וועל אייך געבען וואס רעכט איז: אזוי זענען זיין
 אהינגעגאנגען. אונד ער איז ווידער ארויסגעגאנגען אין
 דער זעקסטער אונד גייטער שעה, אונד האט אויך אזוי
 6 געטהון: אונד אין דער עלפטער שעה איז ער ארויסגע-
 גאנגען, אונד האט געפינען אנדערע לעדיג שטעהען,
 אונד האט צו זיין געזאגט, פארנואס שטעהט איהר דעם
 7 גאנצען טאג לעדיג? זיין האבען צו איהם געזאגט, נויל
 קיינער האט אונס נישט געדונגען, אזוי האט ער צו זיין
 8 געזאגט, געהט איהר אויך אים וויינגארטען אריין: אונד
 אויף דעם אבענד זאגט דער האר פון דעם וויינגארטען
 צו זיין פערנאלטער, רופ דיא ארבייטער, אונד געצאל
 זיין זייער לוי, אונד העב אן פון דעם לעצטען ביז צום
 9 ערשטען: אונד דיא וואס זענען געדונגען געווארען אין
 דער עלפטער שעה זענען געקומען, אונד האבען געקומען

- געהט אהין צום דארף וואס איז קענען אייך, אונד גלייך
 וועט איהר געפינען איין עזעל אונגעבונדען אונד א פילכען
 דערבייא; בינדעט זיין אויף אונד ברענגט זיין צו מיר:
 אונד ווען אימערער וועט אייך עפעס זאגען, אזוי זאגט 3
 איהר אז דער האר בעדארף זיין; אונד ער וועט זיין
 באלד שיקען: אונד דאס איז געשעהען, פֿרי עס זאל 4
 מקוים ווערען וואס איז געזאגט דורך דעם גביא, דער זאגט:
 „זאגט צו דער טאכטער פון ציון, זעה, דיין קעניג 5
 קומט צו דיר, זאנפטמוטיג אונד רייטענדיג אויף איין
 עזעל, אונד אויף פֿילכען, דאס יונגע פון איינע
 עזעליך“: (זכריה ט' ט').
- אונד דיא תלמידים זענען געגאנגען, אונד האבען געמחהן 6
 אזוי וויא ישוע האט זיין געפויגען: אונד זיין האבען גע- 7
 בראכט דעם עזעל אונד דאס פילכען אונד האבען זייער
 קליידער דרויף געלעגט, אונד האבען איהם אויף זיין גע-
 זעצט: אונד א סך לייט האבען זייער קליידער אויסגע- 8
 שפרייט אויף דעם וועג; אונד אנדערע האבען אפגעשניטען
 צווייגען פון דיא ביימער אונד האבען זיין אויסגעשפרייט
 אויף דעם וועג: אונד דיא לייט וואס זענען פאר איהם 9
 אונד נאך איהם געגאנגען, האבען געשריען אונד געזאגט,
 „הושענה צום זון פון דוד, געלויבט איז דער וועלכער
 קומט אים נאמען פון דעם האר, הושענה אין דער הויף“:
 אונד ווען ער איז אין ירושלים אריינגעקומען, איז דיא 10
 גאנצע שטאט געווענט געווארען, אונד זיין האבען גע-
 זאגט ווער איז דויער? אונד דיא לייט האבען געזאגט, 11
 דאס איז דער גביא, ישוע, פון נצרת אין גליל:
 אונד ישוע איז אריינגעגאנגען אין בית המקדש, אונד האט 12
 ארויסגעטריבען אלע דיא וואס האבען פערקויפט אונד
 געקויפט אין בית המקדש אונד האט אומגעווארפען דיא
 טיש פון דיא געלדוועקסלער, אונד דיא שטוהלען פון דיא
 וואס האבען דיא טויבען פערקויפט: אונד האט צו זיין 13
 געזאגט, עס שטעהט געשריבען, מיין הויז זאל גערופען
 ווערען א הויז פון געבעט, אבער איהר האט דערפון
 געמאכט א הייל פון רויבער: אונד עס זענען צו איהם 14

23 איהם געזאגט מיר קענען: ער האט צו זיין געזאגט, מיין
 בוס וועט איהר אודאי טרינקען, אבער צו ויצען צו מיינע
 רעכטע האנד אונד צו מיינע לינקע האנד איז נישט מיין צו
 געבען, גייערט צו דיא פאר וועמען עס איז אָנגעברייט
 24 פון מיין פאטער: אונד ווען דיא צעהן האבען דאס געהערט,
 האט עס זי א פערדראסען איבער דיא צוויי ברידער:
 25 אבער ושווע האט זיין צו זיך גערופען אונד געזאגט, איהר
 וויסט אז דיא פירשטען פון דיא פעלקער הערשען איבער
 26 זיין, אונד דיא פארנעהמע געוועלטיגען איבער זיין: עס
 זאל נישט אזוי זיין צווישען אייך; גייערט ווער עס וויל
 גרויס זיין צווישען אייך, דער זאל זיין אייער דינער:
 27 אונד ווער עס וויל דער ערשטער זיין צווישען אייך, דער
 28 זאל זיין אייער קנעכט: אזוי וויא דער בן-אדם איז נישט
 געקומען בעדינט צו ווערען גייערט צו בעדינען אונד זיין
 לעבען צו געבען איינע אויסלייזונג פאר פילע:
 29 אונד ווען זיין זענען אוועקגעגאנגען פון יריחו זענען
 30 איהם פיל לייט נאכגעגאנגען: אונד זעה, צוויי בלינדע
 זענען געוועסען ביים וועג, אונד ווען זיין האבען געהערט
 אז ושווע געהט פערביי, האבען זיין געשריען אונד גע-
 31 זאגט, דערבארס דיך איבער אונס דוא זעהן פון דוד: אונד
 דיא לייט האבען זיין אָנגעשריען אז וויא זאלען שטיל
 שווייגען; אבער זיין האבען נאך מעהר געשריען אונד
 געזאגט, האר, דערבארס דיך איבער אונס דוא זעהן פון
 32 דוד: אונד ושווע איז געשטאנען, אונד האט זיין גערופען
 אונד געזאגט וואס ווילט איהר אז איך זאל אייך משהן?
 33 זיין האבען צו איהם געזאגט, האר, אז אינזערע אויגען
 34 זאלען אויפגעמאכט ווערען: אונד ושווע האט איבער זיין
 רחמנות געהאט, אונד האט זייערע אויגען אָנגעריהרט,
 אונד גלייך זענען זיין געהענדיג געווארען אונד האבען
 איהם נאכגעפאלגט:

קאפיטעל כא

1 אונד ווען זיין האבען זיך געעהנט צו ירושלים, אונד
 זענען געקומען קיין בית פגי צום הר הותים, דאן האט ושווע
 2 אויסגעשיקט צוויי תלמידים: אונד האט צו זיין געזאגט,

- צו איהם געזאגט, דורך וואס פאר מאכט מ'הוסט דוא
 דינע זאכען? אונד נוער האט דיר דינע מאכט געגעבען?
 אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, 24
 איך וויל אייך איין זאך פרעגען, אונד ווען איהר וועט מיר
 דאס זאגען, אזוי וועל איך אייך אויף זאגען דורך וואס
 פאר א מאכט איך מ'הוא דינע זאכען: דיא מבילה פון 25
 יוחנן פון וואנען איז זיא געוועזען, פון דעם הימעל, אדער
 פון מענשען? אונד זיין האבען זיך מיט איינאנדער איבער-
 געלעגט אונד געזאגט, ווען מיר וועלען זאגען פון דעם
 הימעל, דאן וועט ער זאגען פארקאם האט איהר איהם דען
 נישט געגלויבט? אונד ווען מיר וועלען זאגען פון מענשען, 26
 אזוי האבען מיר מורא פאר דיא לייט, ווארין אלע האל-
 טען יוחנן פאר א נביא: אונד זיין האבען צו ישוע גע- 27
 ענטפערט אונד געזאגט, מיר וויסען נישט. האט ער צו זיין
 געזאגט, איך וועל אייך אויף נישט זאגען דורך וואס פאר א
 מאכט איך מ'הוא דינע זאכען: אדער וואס דאכט זיך אייך? 28
 א מאן האט געהאט צוויי זיהן; אונד ער איז געקומען
 צום ערשטען אונד האט געזאגט, מיין זיהן, געה אונד
 ארבייט היינט אין מיין וויינגארטען: אונד ער האט גע- 29
 ענטפערט אונד געזאגט, איך וויל נישט, דערנאך האט ער
 זיך געדאכט אונד איז געגאנגען: אונד ער איז געקומען 30
 צום אנדערען, אונד האט אויף אזוי געזאגט, אונד ער
 האט געענטפערט אונד געזאגט, איך וויל, אונד איז נישט
 געגאנגען: וועלכער פון דיא צוויי האט געטהון דעם 31
 ווילען פון דעם פאטער? זיין האבען געזאגט דער ערשט-
 טער. ישוע האט צו זיין געזאגט, באמת זאג איך אייך,
 אז דיא שטייער איינגעמער אונד דיא הורען וועלען פריהער
 פון אייך אריינקומען אים קעניגרייך פון גאט: ווארין יוחנן 32
 איז צו אייך געקומען אים וועג פון גערעכטיגקייט, אונד
 איהר האט איהם נישט געגלויבט; אדער דיא שטייער-
 איינגעמער אונד דיא הורען האבען איהם געגלויבט; אונד
 ווען איהר האט דאס געזעהען, האט איהר אייך דאך נישט
 געדאכט אז איהר זאלט איהם גלויבען:
 הערט צו איין אנדער משל, דא איז געוועזען א בעל הבית, 33

- נַעֲקוֹמֶען בְּלִינְדֵּע אונד קרוֹמֶע אין בית המקדש, אונד ער
 15 האט זיין געהיילט: אונד ווען דיא ערשטע פֿהנים אונד
 סופרים האבען געזעהען דיא וואונדער וואס ער האט גע-
 טהון, אונד דיא קינדער וואס האבען געשריען אין בית
 המקדש אונד געזאגט, הוֹשַׁעֲנָא צום זיהן פון דוד, אזוי
 16 האט עס זיין פֿערדראסען: אונד זיין האבען צו איהם
 געזאגט, הערסט דוא וואס דיזע זאגען? אונד ישוע האט
 צו זיין געזאגט, יא, האט איהר קיינמאל נישט געלייגט,
 „פון דעם מויל פון יונגלינגע אונד קינדער האסט דוא
 17 לויב פאלקומען געמאכט“? (תהלים ח' ג').
- אונד ער האט זיין פֿערלאזט, אונד איז אויס דער שטאט
 ארויסגעגאנגען קיין בית עניה, אונד האט דארט איבער-
 גענעכטיגט:
- 18 אונד צו מאַרנען פריה ווען ער איז אין דער שטאט אריינג-
 19 געגאנגען, איז ער הונגריג געווארען: אונד ער האט גע-
 זעהען א פייגענבוים אויף דעם וועג, אונד איז צו געגאנגען
 דערצו, אונד האט דארף נישט מעהר געפונען חוץ בלעט-
 לעך אליין, אונד ער האט צו איהם געזאגט, עס זאל נישט
 מעהר קיינע פירות אויף דיר נאקסען אויף עביג. אונד
 20 באלד איז דער פייגענבוים פֿערדארט געווארען: אונד ווען
 דיא תלמידים האבען דאס געזעהען, האבען זיין זיך גע-
 וואונדערט אונד געזאגט, וויא באלד איז דער בוים פֿער-
 21 דארט געווארען? אונד ישוע האט געענטפערט אונד
 האט צו זיין געזאגט, באַמֶת זאג איך אייך, ווען איהר
 זאלט האבען גלויבען, אונד זאלט נישט צווייפלען, אזוי
 וועט איהר נישט אליין טהון וואס איז געשעהען צום פייגענ-
 בוים; גייערט ווען איהר וועט אויך זאגען צו דינען באַרג,
 דוא זאלסט דיך אויפהייבען אונד זאלסט אים נישט אריינג-
 22 געווארפען ווערען, אזוי וועט עס געשעהען: אונד אלעס
 וואס איהר וועט פֿערלאנגען אים געבעט מיט גלויבען,
 אזוי וועט איהר עס דערהאלטען:
- 23 אונד ווען ער איז געקומען אין בית המקדש אריין, זענען
 צו איהם געקומען דיא ערשטע פֿהנים אונד דיא עלצטע
 פון דעם פאלק, ווען ער האט געלעהרט, אונד זיין האבען

האָבען זיינע משלים געהערט, אזוי האָבען זיין געוואוסט
 אז ער רעט פון זיין: אונד ווען זיין האָבען איהם גע- 46
 זוכט צו געמען, האָבען זיין מורא געהאט פאר דיא לויט,
 ווארין זיין האָבען איהם געהאלטען פאר א גביא:
 קאפיטעל כב

- 1 אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו זיין ווידער
- 2 גערעט אין משלים אונד געזאגט, דאס מלכות השמים איז
- 3 גלייך צו א קעניג וואס האט געמאכט א חתונה פאר זיין
- 4 זעהן; אונד האט זיינע קנעכט געשיקט צו רופען דיא וואס
- 5 זענען געבעטען געווארען צו דער חתונה; אונד זיין הא-
- 6 בען גיט געוואלט קומען. אזוי האט ער ווידער אנדערע
- 7 קנעכט געשיקט אונד געזאגט, זאגט צו דיא וואס זענען
- 8 געבעטען, זעהט, איך האב מיינע סעודה פערטיג געמאכט,
- 9 מיינע רינדער אונד מיינע פעטע אַקסען זענען געשאכטען,
- 10 אונד אלעס איז פערטיג; קומט צו דער חתונה; אָבער
- 11 עס האט זיין גארניט געהארט, אונד זיין זענען אנוועק-
- 12 געגאנגען, איינער אין זיין פעלד אריין, דער אנדערע צו
- 13 זיין האנדעל; אונד דיא איבריגע האָבען גענומען דיא
- 14 קנעכט אונד האָבען זיין מיט שאנד געהאנדעלט אונד
- 15 אומגעבראכט; אונד דער קעניג איז אין פֿעס געווארען,
- 16 אונד האט זיינע הערשארען ארויסגעשיקט, אונד האט זענע
- 17 רוצחים אומגעבראכט, אונד האט זייערע שטאדט פֿער-
- 18 ברענט; דאן האט ער געזאגט צו זיינע קנעכט, דיא
- 19 חתונה איז איצט פערטיג, אָבער דיא וואס זענען געבעטען
- 20 געווארען זענען גיט ווערט; דרום געהט איהר צו דיא
- 21 הויפטגאסען, אונד וועמען איהר וועט געפינען בעט אויף
- 22 דער חתונה; אונד דיא קנעכט זענען ארויסגעגאנגען אויף
- 23 דיא הויפטגאסען, אונד האָבען איינגעזאמלט אלע וועלכע
- 24 זיין האָבען געפינען, שלעכטע אונד גוטע, אונד דיא
- 25 חתונה איז געוועזען פול מיט געסט; אונד ווען דער קעניג
- 26 איז אריינגעקומען דיא געסט צו זעהען, אזוי האט ער
- 27 דארט געזעהען א מאן וואס האט גיט אנגעשטען קיין חתונה
- 28 קלייד; אונד ער האט צו איהם געזאגט, פריינד, וויא אזוי
- 29 ביסט דוא אריינגעקומען אהן א חתונה קלייד? אונד ער

- וואס האט געפלאנצט **וויינגארטען**, אונד האט א צוים דרום
 געמאכט, אונד א קעלטער דרינען געגראבען, אונד האט
 געבויעט א טהורם, אונד עס פערדונגען צו וויינגערטנער,
 34 אונד ווען דיא צייט פון פרוכט איז געקומען, אזוי האט ער
 געשיקט זיינע קנעכט צו דיא וויינגערטנער, אז זייא זאלען
 35 זיינע פרוכט צונעמען: אונד דיא וויינגערטנער האבען
 זיינע קנעכט גענומען, אונד איינעם געשלאגען אונד איינעם
 האבען זייא אומגעבראכט, אונד איין אנדערען געשטיינגט:
 36 ער האט ווידער אנדערע קנעכט געשיקט, מעהר וויא דיא
 ערשטע; אונד זייא האבען צו דיוע אויף אזוי געטהון:
 37 דערנאך האט ער זיין ווהן צו זייא געשיקט, אונד האט
 38 געזאגט, זייא וועלען מיין ווהן עהרען: אבער דיא וויינ-
 גערטנער האבען געוועהען דעם ווהן, אזוי האבען זייא
 צווישען אייגאנדער געזאגט, דאס איז דער יורש; קומט,
 לאנען מיר איהם הרגענען אונד זיינע ירושה צונעמען:
 39 אונד זייא האבען איהם גענומען, אונד ארויסגעווארפען
 40 אויס דעם וויינגארטען אונד געהרגעט: דרום ווען דער
 האר פון דעם וויינגארטען וועט קומען, וואס וועט ער טהון
 41 צו דיוע וויינגערטנער? זייא האבען צו איהם געזאגט, ער
 וועט דיוע רשעים שרעקליך פערניכטען, אונד וועט דעם
 וויינגארטען איבערגעבען צו אנדערע וויינגערטנער וואס
 וועלען איהם דיא פרוכט אפגעבען אין זיינע צייט:
 42 ישווע האט צו זייא געזאגט, האט איהר קיינמאל נישט גע-
 לייגט אין דיא שריפט,
 „דער שטיין וועלכען דיא בוימייסטער האבען פערוואר-
 פט, דער איז צום עקשטיין געווארען; דאס איז גע-
 שעהען פון דעם האר, אונד עס איז וואונדערליך אין
 אונזערע אויגען“: (תהלים קיח' כב' כג).
 43 דרום זאג איך אייך, אז דאס קעניגרייך פון באט וועט פון
 אייך אנועקגענומען ווערען, אונד וועט געגעבען ווערען
 44 צו **א פאלק** וואס ברענגט זיינע פרוכט: אונד ווער עס
 וועט פאלען אויף דיוען שטיין דער וועט צובראכען ווע-
 רען; אבער אויף וועמען ער וועט פאלען דעם וועט ער
 45 צומאלען: אונד ווען דיא ערשטע פהנים אונד דיא פרושים

27 אונד צולעצט פון אלע איז דאס ווייב אויף געשטארבען;
 28 דרום אין תחתית המיתים וועמעס וועט זיא זיין פון דיא
 29 זיבען? ווארין ויזא אלע האבען זיא געהאט; אונד ישוע
 האט געענטפערט אונד געזאגט, איהר פערפיהרט אייך
 ווייל איהר קענט נישט דיא שריפט, אויף נישט דיא מאכט
 פון גאט; ווארין אין תחתית המיתים וועט מען נישט חתונה
 האבען אונד נישט חתונה מאכען, נייערט ויזא וועלען זיין
 31 ויזא דיא מלאכים אים הימל; אונד ווענען תחתית המיתים,
 האט איהר נישט געלייגט וואס איז צו אייך געזאגט פון גאט,
 32 זאגענדיג: איך בין דער גאט פון אברהם, אונד דער גאט
 פון יצחק, אונד דער גאט פון יעקב. גאט איז נישט דער
 גאט פון דיא טויטע, נייערט פון דיא לעבעדיגע: אונד
 33 ווען דיא לייט האבען דאס געהערט, אזוי האבען ויזא ויך
 פערוואונדערט איבער זיינע לעהרע:
 34 אונד ווען דיא פרושים האבען געהערט, אז ער האט דיא
 צדוקים שטיל געמאכט, האבען ויזא ויך פערואמעלט:
 35 אונד איינער פון ויזא, א בעל תורה, האט איהם געפרובט,
 אונד געפרעגט, רבי, וואס פאר א מצוה איז דיא גרויסע
 36 אין דער תורה? אונד ער האט צו איהם געזאגט, דוא
 זאלסט דעם האר דיין גאט ליבען מיט דיין גאנצען הארץ,
 אונד מיט דיין גאנצע וועלע, אונד מיט דיין גאנצען געמיט:
 37 דאס איז דיא גרויסע אונד דיא ערשטע מצוה: אונד דיא
 38 צווייטע איז גלייך צו איהר, דוא זאלסט ליבען דיין
 39 חבר ויזא ויך וועלכסט: אין דינע צווייא מצות הענגט דיא
 40 גאנצע תורה אונד דיא גביאים:
 41 אונד ווען דיא פרושים האבען ויך איינגעואמעלט האט
 42 ויזא ישוע געפרעגט אונד געזאגט: וואס דענקט איהר
 פון דעם משיח? וועמעס זעהן איז ער? ויזא האבען צו
 43 איהם געזאגט דער זעהן פון דוד: ער האט צו ויזא געזאגט,
 ויזא אזוי דען רופט איהם דוד אים גייסט האר? ווען ער
 זאגט:

44 „דער האר האט געזאגט צו מיין האר, זעץ דיך צו
 מינע רעכטע האנד, ביז איך וועל געבען דייןע פינד
 אונקער דייןע פיס“: (תהלים קי' א').

- 13 איז פערשטומט געווארען; דאן האט דער קעניג געזאגט צו דיא משתתים, בינד איהם הענד אונד פיס, אונד ווארפט איהם ארויס אין דיא אויסערער פינסטערנים; דארט וועט זיין געוויין אונד ציינקריצען; ווארין פילע זענען גערויפן, אבער ווייניג זענען אויסדערנועהלט;
- 15 דאן זענען דיא פרושים אנועקגעגאנגען אונד האבען איין עצה געהאלטען, וויא וויא זאלען איהם אים רעדען פאנר נען; אונד וויא האבען צו איהם געשיקט ווירע תלמידים, מיט דיא לייט פון הורדוס, אונד האבען געזאגט, רבי, מיר וויסען אז דוא ביסט איין אמתר מענש, אונד לעהרסט דעם וועג פון גאט אין וואהרהייט, אונד פרעגסט נאך קיין נעם נישט, ווארין דוא ביסט קיינעם נישט נושא פנים; דרום זאג אונס וויא דענקסט דוא? מעג מען געבען מס צום קייוער אדער נישט? אבער ישוע האט וויער רשעת געמערקט, אונד געזאגט, ווארום פרופט איהר מיך איהר?
- 19 הייכלער? ווייזט מיר דאס געלד פון מס; אונד וויא האט גען איהם געבראכט א מטבע; אונד ער האט צו וויא געזאגט, וועמעס איז דאס בילד, אונד דיא אויפשריפט? וויא האבען געזאגט, דעם קייוער וואס איז דעם קייוערס?
- 22 אונד צו גאט וואס איז צו גאט; אונד ווען וויא האבען דאס געהערט, האבען וויא זיך פערוואונדערט, אונד האט גען איהם אפגעלאזט אונד זענען אנועקגעגאנגען;
- 23 אין דעמועלביגען טאג זענען דיא צדוקים צו איהם געקומען וואס זאגען עס וועט נישט זיין קיין תחית המתים; אונד וויא האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, רבי, משה האט געזאגט, ווען איינער שטארבט אונד האט קיינע קינדער, נישט אזוי זאל זיין ברודער זיין ווייב הייראטען, אונד זאל אויפשטעלען זאמען צו זיין ברודער; עס זענען בייא אונס געוועזען ויבען ברידער, אונד דער ערשטער טער האט חתונה געהאט, אונד איז געשטארבען, אונד ווייל ער האט נישט געהאט קיין זאמען, אזוי האט ער איבערגעלאזט זיין ווייב צו זיין ברודער; אזוי איז אויך געוועזען מיט דעם צווייטען, אונד דעם דריטען, ביז דיא ויבען;

איהר שלינגט איין דיא הייזער פון אלמנות, אונד פאר
 איין אויסקרעד זייט איהר לאנג מתפלל; דרום וועט איהר
 מעהר משפט דערהאלטען:

15 וועה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער! ווארין
 איהר פארט ארום איבער דעם ים אונד דיא יבשה, אז
 איהר זאלט מאכען א גר, אונד ווען ער איז דאס געווארען,
 אזוי מאכט איהר איהם פאר א בן גיהנם נאך צווייא מאל
 מעהר וויא איהר:

16 וועה צו אייך, בלינדע פיהרער, וואס איהר זאגט, ווער עס
 שווערט בייא דעם בית המקדש דאס איז גארניט; אבער
 ווער עס שווערט ביים גאלד פון בית המקדש דער איז
 שולדיג: איהר נארען אונד בלינדע, ווארין וועלכעס איז
 גרעסער, דאס גאלד אדער דאס בית המקדש וואס הייליגט
 דאס גאלד? אונד ווער עס שווערט ביים מזבח, דאס איז
 גארניט; אבער ווער עס שווערט ביים קרבן וואס איז
 דרויף, דער איז שולדיג: איהר בלינדע; ווארין וועלכעס
 איז גרעסער, דאס קרבן אדער דער מזבח וואס הייליגט
 דאס קרבן? דרום ווער עס שווערט ביים מזבח, דער
 שאַערט דערבייא, אונד בייא אלעס וואס איז דרויף: אונד
 ווער עס שווערט ביים בית המקדש, דער שווערט דערבייא,
 אונד בייא איהם וואס וואוינט דרינען: אונד ווער עס
 שווערט ביים הימל, דער שווערט בייא דעם שטוהל פון
 גאט, אונד בייא איהם וואס זיצט דרויף:

23 וועה צו אייך סופרים אונד פרושים איהר הייכלער! ווארין
 איהר גיבט פּעשור פון מינט אונד ענים אונד קימל, אונד
 לאזט אויס דיא וויכטענערע זאכען פון דער תורה, דאס
 געריכט, דיא בארמהערציגקייט אונד דען בלויבען; דינע
 זאכען בעדארפט איהר צו מהון, אונד יענע ניט אויסצור
 לאזען: איהר בלינדע פיהרער, וואס זייען אויס דיא פליג
 אונד פערשלינגען דאס קעמל:

25 וועה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער! ווארין
 איהר רייניגט דעם בעכער אונד דיא שיקל פון אויסנווע-
 ניג, אבער אינעוועניג זענען זייא פול מיט רויב אונד
 אונרייניגקייט: דוא בלינדער פרוש, רייניג צום ערשטען
 26

45 דרום, ווען דוד רופט איהם האר, וויא איז ער זיין זעהן?
 46 אונד קיינער האט איהם נישט געקאנט ענטפערען א ווארט.
 אונד פון יענעם טאג אן האט זיך קיינער נישט אונטער-
 שטאנען איהם נאך עפעס צו פרעגן:

קאפיטעל כג

- 1 דאן האט ישוע גערעט צו דיא לייט אונד צו זיינע תלמידים:
- 2 אונד געזאגט, דיא סופרים אונד דיא פרושים זיצען אויף
- 3 דעם שטוהל פון משה: דרום אלעס וואס זיין הייסען אייך
- האלטען, דאס משה אונד האלט, אבער נאך זייער מעשים
- משה נישט. ווארין זיין זאנען אונד משהן עס נישט:
- 4 אבער זיין בינדען שווערע לאסטען וואס מען קאן נישט
- דערטראגען, אונד לענען זיין אויף דיא אקסעל פון מענ-
 שען, אבער זיין אליין ווילען זיין נישט מיט א פינגער
- 5 אויפהעבען: אונד אלע זייער מעשים משהן זיין אז זיין
- זאלען געזעהען ווערען פון מענשען: דען זיין מאכען
- ברייט זייער תפילין, אונד מאכען לאנג דיא ציצית:
- 6 אונד האבען ליב אויבען אן צו זיצען אויף סעודות, אונד
- 7 צו שטעהען אויבען אן אין דיא שולען: אונד אז מען זאל
- זיין גריסען אין דיא גאסען, אונד דיא מענשען זאלען
- 8 זיין רופען רבי: אבער איהר זייט נישט גערופען רבי,
 ווארין איינער איז אייער לעהרער, אונד איהר זענט פרידער:
- 9 אונד איהר זאלט קיינעם נישט רופען אייער פאטער אויף
- דער ערד, ווארין איינער איז אייער פאטער וועלכער איז
- 10 אים היממעל: אונד איהר זייט אויף נישט גערופען לעהרער,
 ווארין איינער איז אייער לעהרער, דער משיח: אבער
- 12 דער גרעסערער צווישען אייך זאל זיין אייער דינער: אונד
- ווער עס וועט זיך זעלבסט דערהייבען, דער וועט דער-
 נידעריגט ווערען; אונד ווער עס וועט זיך דערנידעריגען,
 דער וועט דערהייבט ווערען:
- 13 אבער, וועה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער!
 ווארין איהר פערשליסט דאס מלכות השמים פאר דיא
- מענשען, ווארין איהר זעלבסט קומט נישט אריין אונד דיא
- וואס ווילען אריינקומען לאזט איהר נישט אריין:
- 14 וועה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער! ווארין

39 הווי נוערד אייך וויסט פערקלאזט: ווארין איך זאג אייך, פון איצט און וועט איהר מיך נישט זעהען ביז איהר וועט זאגען, געלויבט איז דער, וועלכער קומט אים נאמען פון דעם האר:

קאפיטעל כד

- 1 אונד ישוע איז ארויסגעגאנגען, אונד איז פון בית המקדש אוועקגעגאנגען, אונד וויינע תלמידים זענען צו איהם געקומען אום איהם צו ווייזען דאס געביידע פון דעם בית המקדש: אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, זעהט איהר נישט דאס אלעס? באמת זאג אייך, עס וועט היר נישט איבערבלייבען איין שטיין אויף איין אנדערען, וואס וועט נישט ארויסגעווארפען ווערען:
- 2 אונד ווען ער איז געזעסען אויף דעם הר הזיתים, אזוי זענען וויינע תלמידים צו איהם געקומען ביזא זיך אליין, אונד האבען געזאגט, זאג אונס ווען דינע זאכען וועלען געשעהען, אונד וואס איז דאס צייכען פון דיין קומען אונד פון דעם צייטאלטער? אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, זעהט אז קיינער זאל אייך נישט פערפיהרען:
- 3 ווארין פילע וועלען קומען אין מיין נאמען, אונד וועלען זאגען, איך בין דער משיח; אונד וויא וועלען פילע פערפיהרען: אונד איהר וועט הערען פון מלחמות אונד נאכ-ריכט פון מלחמות; זעהט אז איהר זאלט אייך נישט דערשרעקען; ווארין דינע זאכען מוזען געשעהען, אבער דער סוף איז נאך נישט: ווארין איין פאלק וועט אויפשטען:
- 4 הען קענען איין אנדערען פאלק אונד איין קעניגרייך, קענען איין אנדערען קעניגרייך, אונד עס וועט ויין הונד גערסנויט אונד ערדציטערנים אין פערשידענע ערטער:
- 5 דאס אלעס איז דער אנפאנג פון צרות: דאן וועלען וויא אייך איבערגעבען צו דער צרה אונד וועלען אייך הרגענען, אונד איהר וועט געהאסט ווערען ביזא אלע פעלקער פון מיין נאמענס ווענען: אונד דאן וועלען פילע שטרויבעלן, אונד וועלען איינער דעם אנדערען איבערגענטפערען, אונד איינער דעם אנדערען האסען: אונד עס וועלען אויפשטען:
- 6 הען פילע פאלשע נביאים, אונד וועלען פילע פערפיהרען:

- דעם בעכער אונד דיא שיסעל פון אינעוועניג, כדי זיין זאלען אויף ריין זיין פון אויסעוועניג:
- 27 נעה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער! ווא-
 רין איהר זענט גלייך צו איבערנעווייטע קברים וואס
 זעהען שעהן אויס פון דרויסען, אבער אינעוועניג זענען
 זיין פול מיט מוילע ביינער, אונד יעדע אונרייניגקייט:
 28 אזוי זענט איהר אויף, פון דרויסען שיינט איהר צו דיא
 מענשען פרום, אבער אינעוועניג זענט איהר פול מיט
 חניפה אונד אונרעכט:
- 29 נעה צו אייך סופרים אונד פרושים, איהר הייכלער!
 ווארין איהר בויט דיא קברים פון דיא גביאים, אונד
 30 פערצירט דיא מצבות פון דיא צדיקים: אונד איהר זאגט,
 ווען מיר וואלטען געוועזען אין דיא צייטען פון אונזערע
 פעטער, אזוי וואלטען מיר גוט מיט זיין קיין טהייל געהאט
 31 אים בלוט פון דיא גביאים: אזוי זענט איהר צו אייך
 זעלבסט עדות, אז איהר זענט דיא קינדער פון דיא וואס
 32 האבען דיא גביאים אומגעבראכט: איהר מאכט אויף פול
 33 דאס מאס פון איירע פעטער: איהר שלאנגען, דיא
 שפראצונג פון ענדיקען, וויא אזוי זעט איהר אנטריגען
 34 דאס משפט פון גיהנם? דרום זעהט איך שיק צו אייך
 גביאים אונד חכמים אונד סופרים, אונד עטליכע פון זיין
 נועם איהר הרגענען אונד קרייצגען; אונד עטליכע זעט
 איהר שמייסען אין איירע שולען, אונד נועם זיין זאגען
 35 פון איינע שטאט צו דיא אנדערע: כדי עס זאל אויף אייך
 קומען אלעס אונשוילדיגע בלוט וואס איז פערנאסען גע-
 ווארען אויף דער ערד, פון דעם בלוט פון הבל הצדיק
 ביז צום בלוט פון זכריה בן ברכיה, וועלכען איהר האט
 36 אומגעבראכט צווישען דעם היכל אונד דעם מזבח: באמת
 זאג איך אייך, דאס אלעס וועט קומען איבער דיען דור:
 37 ירושלים! ירושלים! וואס האסט געטייטעט דיא גביאים,
 אונד געשטיינעט דיא וואס זענען געשיקט געווארען צו
 דיר, וויא פיל מאל האב איך געוואלט דיינע קינדער איינ-
 זאמלען וויא א הין זאמעלט איין איהרע יונגע אונטער
 38 איהרע פליגעל, אונד איהר האט גוט געוואלט: זעה, איינער

דארט וועלען זיך דיא אדלער פערזאמלען:

- 29 אונד גלייך נאך דער צרה פון יענע טעג וועט דיא זון
פונקטער ווערען, אונד דיא לבנה וועט ניט געבען איהר
ליכט, אונד דיא שטערען וועלען פון הימלעל פאלען, אונד
דיא קרעפטען פון הימלעל וועלען זיך געווענען; אונד דאן
30 וועט זיך געווייזען דאס צייכען פון דעם בן אדם אים הר
מעל, אונד דאן וועלען אלע געשלעכטער פון דער ערד
טרויערן, אונד וועלען זעהען דעם בן אדם קומענדיג אין
דיא וואלקען פון הימלעל מיט קראפט אונד גרויסע הער-
ליכקייט: אונד ער וועט ארויסשיקען זיינע מלאכים מיט
31 א גרויס קול פון א שופר, אונד זייא וועלען איינזאמלען
זיינע אויסדערנעוהלטע פון דיא פיר ווינדען פון איין עק
הימלעל ביז צום אנדערען:
- 32 אבער לערנט א משל פון דעם פיינענבוים, ווען זיינע צווייג
וועט שוין פריש, אונד ברענגט ארויס בלעטער, אזוי
33 וויסא איהר אז דער ווער איז נאקענט: אזוי אויף איהר,
ווען איהר וועט דאס אלעס זעהען, ואלט איהר וויסען אז
34 עס איז נאקענט בייא דער טהיר: באמת זאג איך אייך,
דינעם דור וועט ניט פערנעהען, ביז דאס אלעס וועט גע-
35 שעהען: הימלעל אונד ערד וועלען פערנעהען, אבער מיינע
36 ווערטער וועלען ניט פערנעהען: אבער פון יענעם טאג
אונד דער שעה ווייס קיינער ניט, אויף ניט דיא מלאכים
פון הימלעל, אויף ניט דער זונה, ניערשט דער פאטער אליין:
37 ווארין אזוי וויא דיא טעג פון נח, אזוי וועט זיין דאס קי-
38 מען פון דעם בן אדם: ווארין אזוי וויא אין דיא טעג וואס
זענען געווען פאר דעם מבול, זייא האבען גענעסען אונד
געטרוינקען אונד האבען חתונה געמאכט אונד חתונה גע-
האט ביז צום טאג ווען נח איז אריינגעגאנגען אין דער
39 תיבה: אונד זייא האבען ניט געוואוסט ביז דאס מבול איז
געקומען אונד האט זייא אלע אוועקגעטראגען; אזוי וועט
40 אויף זיין דאס קומען פון דעם בן-אדם: דאן וועלען צווייא
זיין אויף איין פעלד; איינער וועט אוועקגענומען ווערען,
41 אונד איינער וועט איבערגעלאזט ווערען: צווייא פרויען
וועלען מאלען בייא איין מיהל; איינע וועט אוועקגענומען

- 12 אונד ווייל דאס אונרעכט וועט זיך פערמעהרען, וועט דיא
- 13 ליבע פון פילע קאלט ווערען: אבער דער וואס האלט
- 14 אויס ביז צום סוף, דער וועט גערעטעט ווערען: אונד
- דינע בשורה טובה פון דעם קעניגרייך וועט געפרעדיגט
- ווערען אין דיא גאנצע וועלט פאר א צייגנים צו אלע
- פעלקער, אונד דאן וועט דער סוף קומען:
- 15 דרום ווען איהר וועט זעהען דיא גרייעל פון דער פער-
- וויסטונג, וואס איז געזאגט פון דניאל הנביא שטעהענדיג
- אים הייליגען ארט;—דער וואס ליינט לאז ער פערשטע-
- 16 הען:—דאן לאזען דיא וואס זענען אין יהודה אנטלויפען
- 17 צו דיא בערג; אונד דער וואס איז אויף דעם דאך לאז
- ער ניט ארויסקערנעהען אום דיא זאכען פון דעם הויז צו
- 18 געמען; אונד דער וואס איז אים פעלד לאז ער זיך ניט
- 19 צוריק אומקערען אום זיין קלייד צו געמען: אונד וועה
- צו דיא וואס זענען מעגברת, אונד דיא וואס געבען צו
- 20 ווינען, אין יענע טעג: אבער בעטעט איהר אז אייער
- אנטלויפען זאל ניט זיין אים ווינטער, אדער אים שבת:
- 21 ווארין דאן וועט זיין א גרויסע צרה, אזעלכע וואס איז
- ניט גענוען פון אנפאנג דער וועלט ביז אצונד, אונד וועט
- 22 אויף ניט מעהר זיין: אונד ווען דינע טעג זאלען ניט
- פערקירצט ווערען, אזוי העט קיין מענש ניט גערעטעט
- געווארען; אבער וועגען דיא אויסדערנוועהלטע וועלען
- 23 יענע טעג פערקירצט ווערען: דאן ווען איינער וועט צו
- אייך זאגען, זעהט, היר איז דער משיח אדער דא; גלויבט
- 24 עס ניט: ווארין עס וועלען אויפשטעהען פאלשע משיחים
- אונד פאלשע גביאים, אונד זיין ווערדען גרויסע צייכען
- אונד וואונדער וויינען אז זיין זאלען פערפיהרען ווען עס
- 25 זאל מעגליך זיין אפילו דיא אויסדערנוועהלטע: זעהט, איך
- 26 האב אייך פריהער אנגעזאגט: דרום ווען זיין וועלען צו
- אייך זאגען, זעהט, ער איז אין דער מדבר, אזוי געהט ניט
- ארויס; זעהט, ער איז אין דיא קאמערן, אזוי גלויבט
- 27 עס ניט: ווארין אזוי וויא דער בליץ געהט אויס פון
- מזרח אונד שיינט ביז צו מערב, אזוי וועט אויך זיין
- 28 דאס קומען פון דעם בן אדם: וואו דיא גבלה איז

- נארישע האבען געזאגט צו דיא קלונע, גיבט אונס פון
 אייער עהל; ווארין אונזערע לאמפען געהען אויס: אונד 9
 דיא קלונע האבען געענטפערט אונד געזאגט, ניין, טאמער
 העט גיט גענוג זיין פאר אונס אונד פאר אייך; געהט
 ליבער צו דיא קרעמער אונד קויפט אייך: אונד וויא זייא 10
 זענען געגאנגען קויפען איז דער חתן דערנוייל געקומען,
 אונד דיא וואס זענען פארטיג געוועזען, זענען מיט איהם
 אריינגעגאנגען צו דער חתונה; אונד דיא טהיר איז צוגע-
 שלאסען געווארען: אונד דערנאך זענען דיא אנדערע 11
 יונגפרויען אויך געקומען אונד האבען געזאגט, האר, האר,
 עפען אונס: אבער ער האט געענטפערט אונד געזאגט, 12
 באמת זאג איך אייך, איך קען אייך נישט: דרום וואכט, 13
 ווארין איהר ווייסט גיט דעם טאג אונד דיא שעה:
 ווארין דאס מלכות השמים איז אזוי וויא א מאן וואס איז 14
 אנוועקגעפארען, אונד האט זיינע קנעכט גערופען אונד
 האט זייא זיין פערמענען איבערגעגעבען: אונד ער האט 15
 איינעם פינקט צענטער זילבער געגעבען, אונד איין אנדערען
 צווייא, אונד איין אנדערען איינס; איטליכען נאך זיינע
 קראפט; אונד איז אנוועקגעפארען: דער וואס האט געקומען 16
 דיא פינקט צענטער זילבער איז גלייך געגאנגען אונד האט
 דערמיט געהאנדעלט, אונד פערדינט אנדערע פינקט צענטער:
 אזוי אויך דער וואס האט דיא צווייא געקומען האט אויך 17
 פערדינט אנדערע צווייא: אבער דער וואס האט געקומען 18
 איינעם איז געגאנגען אונד האט געבראבען אין דער ערד אונד
 האט דאס געלד פון זיין האר פערבראנגען: אונד נאך א 19
 לאנגע צייט איז דער האר פון דיוע קנעכט צוריק געקומען,
 אונד האט זיך מיט זייא גערעכענט: אונד דער וואס האט 20
 דיא פינקט צענטער זילבער געקומען איז געקומען, אונד
 האט געבראכט אנדערע פינקט צענטער, אונד האט געזאגט,
 האר, דוא האסט מיר איבערגעגעבען פינקט צענטער זיל-
 בער, זעה איך האב מיט זייא פערדינט נאך פינקט צענטער: 21
 אונד דער האר האט צו איהם געזאגט, גאנץ שעהן דוא
 גומער אונד געטרייער קנעכט; דוא ביסט געטרייא געווען
 איבער וועניג, אזוי וועל איך דיך אנשטעלען איבער פילע

42 ווערען, אונד איינע איבערנעלאזט ווערען: דרום וואכט,
ווארין איהר ווייסט נישט אין וועלכען מאג אייער האר וועט
43 קומען: אבער ווייסט דאס, ווען דער בעל הבית וואלט
וויסען אין וועלכער וואג פון דער נאכט דער גנב וועט
קומען, אזוי וואלט ער געוואכט, אונד וואלט נישט געלאזט
44 זיין הויז איינגברעכען: דרום זייט איהר אויף בערייט, ווארין
דער גן אדם קומט אין א שעה, פון וועלכע איהר דענקט
45 נישט: ווער איז דען דער געטרייער אונד קלוגער קנעכט
דעם זיין האר האט געשטעלט איבער זיין הויזגעזינד, אז
46 ער זאל זיין געבען זייערע שפייז צו דער צייט? געבענשט
איז דער קנעכט, וועלכען זיין האר, ווען ער קומט, וועט
47 איהם געפינען אזוי טהון: באמת זאג איך אייך, אז ער
וועט איהם געשטעלען איבער זיין באנצען פערמענען?
48 אבער ווען יענער שלעכטער קנעכט וועט זאגען אין זיין
49 הארץ, מיין האר ווייסט זיך צו קומען: אונד וועט אנהויבען
זיינע מיטקנעכט צו שלאגען אונד צו טרינקען מיט שפודים:
50 אזוי וועט דער האר פון יענעם קנעכט קומען אין א מאג
דעם ער ערנארטעט נישט אונד אין א שעה פון דער ער
51 ווייסט נישט: אונד ער וועט איהם צערשניידען, אונד איהם
געבען זיין טהייל צווישען דיא הייכלער, דארט וועט זיין
גענויין אונד ציינקריצען:

קאפיטעל כה

1 דאן וועט דאס מלכות השמים געגלייכט זיין צו צעהן
יונגפרויען, וואס האבען גענומען זייערע לאמפען, אונד
2 זענען דעם חתן אנטקעגען געגאנגען: אונד פינף פון זייא
3 זענען געוועזען נאריש, אונד פינף קלוג: ווארין דיא נא-
רישע האבען גענומען זייערע לאמפען אונד האבען נישט
4 קיין עהל מיטגענומען: אבער דיא קלוגע האבען גענומען
5 עהל אין זייערע בליס מיט זייערע לאמפען: אונד ווען דער
חתן האט זיך געזויגט, אזוי האבען אלע געדרימעלט אונד
6 זענען איינגעשלאפען: אבער אין מיטען דער נאכט איז
געווארען א געשריין, זעהט דער חתן! געהט איהם אנט-
7 קענען: דאן זענען אלע דינע יונגפרויען אויפגעשטאנען
8 אונד האבען זייערע לאמפען צורעכט געמאכט: אונד דיא

- דיא ציגנען: אונד ער וועט שטעלען דיא שאף צו זיינע 33
 רעכטע האנד, אונד דיא ציגנען צו דיא לינקע: דאן וועט 34
 דער קעניג זאגען צו דיא אן זיינע רעכטע האנד, קומט
 איהר געבענשטע פון מיין פאטער, ערביט דאס קעניגרייך
 וואס איז אונגעברייט פאר אייך פון דער גרינדונג פון דער
 וועלט: ווארין איך בין הונדעריג געוועזען אונד איהר האט 35
 מיר געגעבען צו עסען; איך בין דורשטיג געוועזען אונד
 איהר האט מיר געגעבען צו טרינקען; איך בין איין אורח
 געוועזען אונד איהר האט מיך אויפגענומען; איך בין נא- 36
 קעט געוועזען אונד איהר האט מיך געקליידעט; איך בין
 קראנק געוועזען אונד איהר האט מיך געזוכט; איך בין
 אים געפענגניס געוועזען אונד איהר זענט צו מיר געקו-
 מען: דאן וועלען דיא צדיקים צו איהם ענטפערען אונד 37
 זאגען, האר, ווען האבען מיר דיך הונדעריג געזעהען,
 אונד האבען דיר געגעבען צו עסען? אדער דורשטיג, אונד
 האבען דיר געגעבען צו טרינקען? אונד ווען האבען מיר 38
 דיך איין אורח געזעהען אונד האבען דיך אויפגענומען?
 אדער נאקעט אונד האבען דיך געקליידעט? אונד ווען 39
 האבען מיר דיך קראנק געזעהען אדער אים געפענגניס,
 אונד זענען צו דיר געקומען? אונד דער קעניג וועט ענט- 40
 פערען אונד וועט צו זיין זאגען, באמת זאג איך אייך, אז
 דאס וואס איהר האט געטהון צו איינעם פון דיא קליינסטע
 פון דינע מיינע ברידער, האט איהר עס צו מיר געטהון:
 דאן וועט ער זאגען אויך צו דיא אן זיינע לינקע האנד, 41
 געהט אנוועק פון מיר איהר פערפלוקטע, צום עביגען פיי-
 ער וואס איז אונגעברייט פאר דעם שטן אונד זיינע מלאכים:
 ווארין איך בין הונדעריג געוועזען, אונד איהר האט מיר 42
 נישט געגעבען צו עסען; איך בין דורשטיג געוועזען אונד
 איהר האט מיר נישט געגעבען צו טרינקען; איך בין איין 43
 אורח געוועזען אונד איהר האט מיך נישט אריינגענומען;
 איך בין נאקעט געוועזען, אונד איהר האט מיך נישט גע-
 קליידעט; איך בין קראנק געוועזען אונד אים געפענגניס, 44
 אונד איהר האט מיך נישט געזוכט; דאן וועלען זיין אויך
 צו איהם ענטפערן אונד זאגען, האר, ווען האבען מיר דיך

- 22 זאכען, קום אריין צו דיא פרייד פון דיין האר: דער וואס
האט דיא צווייא צענטער וילבער בעקומען איז אויף גע-
קומען אונד האט געזאגט, האר, דוא האסט מיר איבערגע-
געבען צווייא צענטער וילבער, זעה, איך האב מיט זיין
23 פערדינט נאך צווייא צענטער: זיין האר האט צו איהם
געזאגט, נאך זעהן, דוא גוטער אונד געטרייער קנעכט;
דוא ביסט געטרייא גענועזען איבער וועג, אזוי וועל איך
דיך אנשטעלען איבער פילע זאכען; קום אריין צו דיא
24 פרייד פון דיין האר: אונד דער וואס האט דעם איינעם
צענטער וילבער בעקומען איז אויף געקומען אונד האט
געזאגט, האר, איך ווייס אז דוא ביסט **א** הארטער מענטש,
דוא שניידסט וואו דוא האסט נישט געווייזט, אונד זאמעלסט
25 איין פון וואנען דוא האסט נישט צושטרייט: אונד איך האב
מיך געפארקטען, אונד בין געגאנגען אונד האב דיין צענ-
טער וילבער אין דער ערד פערפארקען, זעה, דוא האסט
26 דאס דייניגע: אונד זיין האר האט געענטפערט אונד האט
צו איהם געזאגט, דוא שלעכטער אונד פוילער קנעכט,
דוא האסט געוואוסט אז איך שנייד וואו איך האב נישט גע-
זייעט אונד זאמעל איין פון וואנען איך האב נישט צושטרייט:
27 דרום האסט דוא געזאלט מיין געלד אריינגעגען בייא דיא
וועקסלער, כדי ווען איך וועל קומען זאל איך אפ-
28 נעמען דאס מייניגע מיט פראצענט: דרום געם פון איהם
אנוועק דעם צענטער וילבער, אונד גיבט עס צו דעם וואס
29 האט דיא צעהן צענטער: ווארן איטליכער וואס האט צו
דעם וועט געגעבען ווערען, אונד ער וועט נאך איבריג
האבען; אבער דער וואס האט נישט, פון דעם וועט אויף
30 דאס וואס ער האט אנוועקגענומען ווערען: אונד ווארפט
ארויס דעם אונגעצויגען קנעכט צו דער פינסטערניס
דרויסען, דארט וועט זיין גענויין אונד ציינקרויזען:
31 ווען דער בן אדם וועט קומען אין זיינע הערליכקייט, אונד
אלע מלאכים מיט איהם, דאן וועט ער זיצען אויף זיין
32 כסא הכבוד: אונד אלע פעלקער וועלען פאר איהם פער-
זאמעלט ווערען; אונד ער וועט זיין פון איינאנדער
שיידען, אזוי וויא א פאסטוף שיינעט אפ דיא שאף פון

- 13 האט זיא דאס געטהון פאר מיינע קבורה: באמת זאג איך
 אייך, אין דער גאנצען וועלט וואו דיא בשורה טובה וועט
 געפרעדיגט ווערען, דא וועט מען אייך דערצעהלען וואס
 זיא האט צו מיר געטהון, צו איהר אנדענקען:
- 14 דאן איז איינער פון דיא צוועלף, וואס האט געהייסען
 יהודה איש קריות, אונדעקגעגאנגען צו דיא ערשטע פהנים:
 15 אונד האט געזאגט, וואס ווילט איהר מיר געבען, אונד איך
 וועל איהם צו אייך איבערליפערען? אונד זייא האבען
 זיך מיט איהם פערגלייכט פאר דרייסיג שטיק זילבער:
 16 אונד פון דענצמאל אן האט ער געלעגענהייט געזוכט,
 אז ער זאל איהם צו זייא פערמסרן:
- 17 אונד אים ערשטען טאג פון חג המצות זענען דיא תלמידים
 געקומען צו ישוע, אונד האבען צו איהם געזאגט, וואו
 ווילסט דוא אז מיר זאלען דיר אנברייטען פסח צו עסען?
 18 אונד ער האט געזאגט, געהט אין דיא שטאט אריין צו
 א מאן אונד זאגט איהם דער לעהרער זאגט, מיינע צייט
 איז גאהענט, איך וועל בייא דיר האלטען פסח מיט מיינע
 19 תלמידים: אונד דיא תלמידים האבען געטהון אזוי וויא
 ישוע האט זייא געהייסען, אונד זייא האבען פסח פארטיג
 געמאכט: אונד ווען עס איז אבענד געווארען האט ער
 20 זיך אנדער געזעצט מיט דיא צוועלף תלמידים; אונד
 ווייל זייא האבען געעסען, האט ער געזאגט, באמת זאג
 21 איך אייך, אז איינער פון אייך וועט מיך פערמסרן: אונד
 זייא האבען זיך זעהר בעטריבט, אונד יעדער פון זייא האט
 22 אנגעהויבען צו זאגען, האר, בין איך עס? אונד ער האט
 געענטפערט אונד געזאגט, דער וואס טונקט איין וויינע
 האנד מיט מיר אין דער שיסעל דינער וועט מיך פערמסרן:
 23 דער בן אדם געהט אונדעק אזוי וויא עס שטעהט געשרי-
 בען אויף איהם, אבער וועה צו דעם מענש דורך וועל-
 כען דער בן אדם וועט פערמסרט ווערען; עס וואלט גוט
 געוועזען פאר יענעם מענש ווען ער העט גיט געבוינען
 געווארען: אונד יהודה, וואס האט איהם פערמסרט האט
 25 געענטפערט אונד געזאגט, רבי, בין איך עס? ער האט צו
 איהם געזאגט דוא האסט עס געזאגט: אונד ווייל זייא

הונגערט געזעהען, אָדער דורשטיג, אָדער איין אורג, אָדער נאקעט, אָדער קראנק, אָדער אים געפענגניס, אונד
 45 האבען דיך נישט בעדינט? דאן וועט ער צו זיין ענטפערען
 אונד זאגען, באַמט זאג איך אייך, אז דאס וואס איהר
 האט נישט געטהון צו איינעם פון דינע קליינסטע, האט
 46 איהר עס נישט צו מיר געטהון: אונד דינע וועלען אנהעק
 געהען צור עבינע שטראף, אָבער דיא צדיקים צום עבינען
 לעבען:

קאפיטעל כו

- 1 אונד עס איז געשעהען ווען ישוע האט געענדיגט אלע
 דינע ווערטער, האט ער געזאגט צו זיינע תלמידים:
 2 איהר ווייסט אז נאך צווייא טעג וועט זיין פסח, אונד דער
 בן אדם וועט איבערגעליפערט ווערען, פרי ער זאל גע-
 3 קרייצגיגט ווערען: דאן האבען זיך פערזאמעלט דיא ראשי
 פהנים, אונד דיא עלצטע פון דעם פאלק, צום פאלאסט
 4 פון דעם פהן גדול, וואס האט געהייסען קנפא: אונד זיין
 האבען איין עצה געהאלטען, אז זיין זאלען ישוע געמען
 5 מיט ליסט, אונד זאלען איהם אומברענגען: אָבער זיין
 האבען געזאגט נישט אים יום טוב, אז עס זאל נישט זיין קיין
 געראש אים פאלק:
 6 אונד ישוע איז גענוועזען אין בית-היני, אים הויז פון שמעון
 7 דעם מצורע: אונד א פרויא איז צו איהם געקומען וואס
 האט געהאט איין אלבאסטער קרינעל מיט טהיירען עהל,
 אונד זיא האט עס אויסגעגאסען אויף זיין קאפ ווען ער
 8 איז געזעסען ביים טיש: ווא דיא תלמידים האבען דאס
 געזעהען, האט עס זיין פערדראסען, אונד זיין האבען
 9 געזאגט, צו וואס זאל דיא פערשטענדונג זיין? ווארין
 דאס האט געקאנט פערקויפט ווערען פאר פיל געלד,
 10 אונד צו דיא ארעמע גענעבען ווערען: אונד ווען ישוע
 האט דאס געוואוסט, אזוי האט ער צו זיין געזאגט, ווארום
 זענט איהר דיא פרויא מצער? ווארין זיא האט א גוטעס
 11 ווערק אן מיר געטהון: ווארין דיא ארעמע האט איהר
 12 תמיד מיט אייך, אָבער מיך האט איהר נישט תמיד: ווארין ווען
 זיא האט דינעם עהל אויף מיין לייב אויסגעגאסען, אזוי

- געבעטען אונד געזאגט, מיין פאטער, אויב עס איז מעגליך,
 לאז דיזער כוס פון מיר פערבייא געהען; אבער דאך נישט
 אזוי וויא איך וויל, נייערט אזוי וויא דוא ווילסט: אונד ער
 40 איז געקומען צו דיא תלמידים, אונד האט זייא שלאפענ-
 דיג געפינען, אונד האט געזאגט צו פעטרוס, קענט איהר
 דען נישט מיר וואכען איינע שעה? וואכט אונד געטעט
 41 אז איהר זאלט נישט קומען צו נסיון; דער גייסט איז וויליג
 אבער דאס פלייש איז שוואך: אונד ער איז ווידער דאס
 42 צווייטע מאל אנועקגעגאנגען אונד האט געבעטען אונד
 געזאגט, מיין פאטער, ווען דיזער כוס קען נישט פון מיר
 פערבייא געהען עס זייא דען איך זאל איהם טרינקען,
 43 אזוי לאז דיין ווילען געשעהען: אונד ער איז ווידער גע-
 קומען אונד האט זייא שלאפענדיג געפינען, ווארין זיירע
 44 אויגען זענען שווער געוועזען: אונד ער האט זייא פער-
 לאזט, אונד איז ווידער אנועקגעגאנגען, אונד האט דאס
 דריטע מאל געבעטען, אונד האט ווידער דיא זעלביגע
 45 ווערטער געזאגט: דאן איז ער געקומען צו דיא תלמידים
 אונד האט צו זייא געזאגט, שלאפט נייטער אונד רוהט
 אייך אפ; זעהט דיא שעה איז נאהענט אונד דער בן אדם
 46 ווערד פערמסרט אין דיא הענד פון דיא וינדער: שטעהט
 אויף, לאזט אונס געהען; זעהט דער איז נאהענט וואס
 47 פערמסרט מיך: אונד ווייל ער האט נאך גערעט, זעה,
 איז יהודה איינער פון דיא צוועלף געקומען, אונד מיט
 איהם פיל לייט מיט שווערדען אונד שטעקען פון דיא
 48 ערשטע פהנים אונד עלצטע פון דעם פאלק: אונד דער
 מסר האט זייא געגעבען א צייכען, אונד האט געזאגט, דעם
 49 וואס איך וועל קישען, דאס איז ער, נעמט איהם: אונד
 גלייך איז ער געקומען צו ישוע, אונד האט געזאגט, שלום
 50 רבי, אונד האט איהם געקישט: אונד ישוע האט צו איהם
 געזאגט, פריינד צו וואס ביסט דוא געקומען? דאן זענען
 זייא צוגעקומען, אונד האבען זיירע הענד אויף ישוע גע-
 לעגט אונד האבען איהם גענומען: אונד זעה, איינער פון
 51 דיא וואס זענען געוועזען מיט ישוע, האט דיא האנד אויס-
 געשטרעקט, אונד זיין שווערד ארויסגעצויגען, אונד

האבען געגעסען, אזוי האט ישוע גענומען ברויט, אונד
האט א ברכה געמאכט, אונד האט עס צוגעראכען, אונד
געגעבען צו דיא תלמידים, אונד האט געזאגט, נעמט עס,
27 דאס איז מיין לייב: אונד ער האט גענומען דעם כוס אונד
האט א ברכה געמאכט, אונד האט צו זיין געגעבען אונד
28 געזאגט, טרינקט אלע דערפון; ווארן דאס איז מיין בלוט
פון דעם ברית החדשה וואס איז געגאסען פאר פילע צו
29 פערנעבונג פון זינדען: אבער איך זאג אייך, אז איך וועל
פון אצונד אן נישט מעהר טרינקען פון דויער פרוכט פון
דעם נוינקשאק, ביז אן דעם טאג ווען איך טרינק עס מיט
30 אייך גיין אין דעם קעניגרייך פון מיין פאטער: אונד ווען
זיין האבען הלל געזונגען, זענען זיין אהעקגעגאנגען צום
31 הר הזיתים: דאן האט ישוע צו זיין געזאגט, דויע נאכט
וועט איהר אייך אלע אן מיר שטרויכלען; ווארן עס
שטעהט געשריבען, איך וועל שלאנען דעם פאסטויף אונד
דיא שאף פון דער סטאדע וועלען צערשטרייט ווערען;
32 אבער נאך מיינע אויפערשטעהונג וועל איך פאר אייך
33 געהען קיין גליל: אונד פעטרוס האט געענטפערט אונד
האט צו איהם געזאגט, ווען אלע זאלען אן דיר שטרויכ-
לען, אזוי וועל איך אן דיר קיינמאל נישט שטרויכלען:
34 ישוע האט צו איהם געזאגט, באַמט זאג איך דיר, אז אין
דויער נאכט איידער דער האן וועט קרייזען וועסט דוא
35 מיך דרייאל פערלויקענען: פעטרוס האט צו איהם
געזאגט, ווען איך מוז מיט דיר שטארבען, וועל איך דיך
נישט פערלויקענען; אזוי האבען אויף אלע תלמידים געזאגט:
36 דאן איז ישוע מיט זיין געקומען צו איין ארט וואס ווערט
גערופען בת-שמי; אונד ער האט געזאגט צו דיא תלמידים,
זיצט איהר דא, ביז איך וועל דארטען אהין געהען אונד
37 געטען: אונד ער האט מיט זיך גענומען פעטרוס אונד
דיא צוויי זיין פון וואו, אונד האט אָנגעהויבען טרויריג
38 אונד געטריבט צו זיין: דאן האט ער צו זיין געזאגט,
מיינע וועלע איז געהר טרויריג ביז צום מויל, בלייבט דא
39 אונד וואכט מיט מיר: אונד ער איז אביסעל ווייטער גע-
גאנגען, אונד איז אויף זיין פנים געפאלען, אונד האט

- משיח, דער זעהן פון גאט: אונד ישוע האט צו איהם גע-
 זאגט, דוא האסט עם געזאגט; דאך זאג איך אייך, פון
 איצט אן וועט איהר זעהען דעם בן אדם זיצען אן דיא
 רעכטע האנד פון דער גבורה, אונד קומען אויף דיא
 וואלקען פון דעם הימל: דאן האט דער כהן גדול זיינע
 קליידער צוריסען אונד האט געזאגט, ער האט געלעסטערט;
 וואס געדארפען מיר נאך מעהר עדות? זעהט, איצט האט
 איהר געהערט זיינע לעסטערונג: וואס דענקט איהר?
 אונד זייא האבען געענטפערט אונד געזאגט, ער איז דעם
 טויט שולדיג: דאן האבען זייא איהם אין פנים געשפינען
 אונד האבען איהם געשלאגען, אונד האבען איהם גע-
 פאטשט: אונד האבען געזאגט זאג אונס נבואות, דוא
 משיח, ווער האט דיר געשלאגען? אונד פעטרוס איז גע-
 זעסען דרויסען אים הויף; אונד ■ דינסטמעדעל איז צו
 איהם געקומען אונד האט געזאגט, דוא ביסט אויף געווען
 מיט ישוע פון גליל: אונד ער האט פאר זייא אלע גע-
 לייקענט אונד האט געזאגט, איך ווייס נישט וואס דוא זאגסט:
 אונד ווען ער איז צום טויער ארויסגעגאנגען אזוי האט
 איהם איינע אנדערע געזעהען, אונד האט געזאגט צו דיא
 וואס זענען דארט געוועזען, דיזער איז אויף געוועזען מיט
 ישוע הנצרי: אונד ער האט ווידער געלייקענט מיט ■
 שבועה, איך קען נישט דעם מאן: אונד נאך א קליינע וויילע
 זענען געקומען דיא וואס זענען דערבייא געשטאנען, אונד
 האבען געזאגט צו פעטרוס, באמת דוא ביסט אויף איינער
 פון זייא, ווארין דיין לשון מאכט דיר דערקענען: דאן
 האט ער אנגעהויבען צו פלונקען אונד צו שווערען, איך
 קען נישט דעם מאן; אונד גלייך האט דער האן געקרייט:
 אונד פעטרוס האט געדענקט דאס ווארט פון ישוע וויא
 ער האט צו איהם געזאגט, איידער דער האן וועט קרייען,
 וועסט דוא מיך דרייא מאל פערלייקענען; אונד ער איז
 ארויסגעגאנגען אונד האט ביטער געטוינט:
 קאפיטעל כז

אונד ווען עם איז מארגען פריה געווארען האבען אלע 1
 ערשטע כהנים אונד דיא עלצטע פון דעם פאלק איין עצה

געשלאנגען דעם קנעכט פון דעם פהן גדול, אונד האט איהם
 52 זיין אויער אפגעשניטען: דאן האט ישוע צו איהם געזאגט,
 שטעק דיין שווערד צוריק אין איהר ארט אריין, ווארין
 אלע דיא וואס נעמען דאס שווערד וועלען אומקומען דורך
 53 דעם שווערד: אדער מיינסט דוא אז איך קען נישט מיין
 פאטער בעטען, אונד ער וועט מיר צושטעלען מעהר וויא
 54 צוועלף מחנות פון מלאכים? וויא אזוי דען וועט דיא
 55 שריפט דערפילט ווערען אז עס מוז אזוי געשעהען? אין
 יענער שעה האט ישוע געזאגט צו דיא לייט, זענט איהר
 ארויסגעקומען וויא קענען א רויבער מיט שווערדען אונד
 שטעקען אום מיך צו נעמען? טעגליך בין איך געזעסען
 אין בית המקדש אונד האב געלערענט, אונד איהר האט
 56 מיך נישט גענומען: אבער דאס איז אלעס געשעהען כדי
 דיא שריפטען פון דיא נביאים זאלען מקוים ווערען, דאן
 האבען איהם אלע תלמידים פערלאזט אונד זענען אהעק-
 געלאפען:

57 אונד דיא וועלכע האבען ישוע גענומען האבען איהם
 אהעקגעפיהרט צו קנפא דעם פהן גדול, וואו דיא סופרים
 58 אונד דיא עלצטע זענען פערזאמעלט געוועזען: אונד
 פעטרוס איז איהם פון ווייטען נאכגעגאנגען ביז צום פא-
 לאסט פון דעם פהן גדול, אונד איז אריינגעגאנגען אונד
 געזעסען מיט דיא משתתים כדי ער זאל זעהען דעם סוף:
 59 אונד דיא ערשטע פהנים, אונד דאס גאנצע סנהדרין האבען
 פאלשע עדות געזוכט אויף ישוע, אז וויא זאלען איהם
 60 טייטען: אונד פילע פאלשע עדות זענען געקומען אבער
 וויא האבען קיינע געפינען: אבער צולעצט זענען גע-
 61 קומען צוויי: אונד האבען געזאגט, דינער האט געזאגט
 איך קען דאס בית המקדש פון גאט צערשטערען אונד
 62 עס אין דרייא טעג אויפבויען: אונד דער פהן גדול איז
 אויפגעשטאנען, אונד האט צו איהם געזאגט, ענטפערסט
 דוא גארניש? וואס איז דאס וואס דינע זאגען עדות, קע-
 63 גען דיר? אבער ישוע האט געשוויגן. אונד דער פהן
 גדול האט צו איהם געזאגט, איך געשווער דיך ביים לע-
 בעדיגען גאט דוא זאלסט אונס זאגען אויב דוא ביסט דער

- גובערנער פלעגט אויף דעם יום טוב א געפאנגענען פרייא
 לאזען צום פאלק, וועלכען זייא האבען געוואלט: אונד זייא
 האבען געהאט א וואויל בעקאנטען געפאנגענען וואס האט
 געהייסען בר אבא: אונד ווען זייא האבען זיך פערזאמעלט
 האט פילטום צו זייא געזאגט, וועמען ווילט איהר אז איך
 זאל צו אייך געפרייען? בר-אבא אָדער ישוע וואס האט
 געהייסען משיח: ווארין ער האט געוואוסט, אז זיא האבען
 איהם איבערגעגעבען פאר קנאה:
 אונד ווען ער איז געזעסען אויף דעם ריכטער שטודל, האט
 זיין חייב צו איהם געשיקט אונד געזאגט, האב דוא גאר-
 ניט צו טהון מיט יענעם צדיק, ווארין איך האב
 היינט פיל געליטען אין א חלום וועגען איהם: אָבער דיא
 ערשטע כהנים אונד דיא עלצטע האבען דיא לייט איבער-
 גערעט, אז זייא זאלען פערלאנגען בר-אבא, אונד זאלען
 ישוע אומברענגען. אונד דער גובערנער האט געענטפערט
 אונד האט צו זייא געזאגט, וועלכען פון דיא צווייא ווילט
 איהר אז איך זאל צו אייך געפרייען? אונד זייא האבען
 געזאגט, בר-אבא: פילטום האט צו זייא געזאגט, וואס זאל
 איך דען טהון צו ישוע, וואס ווערט גערופען משיח? אלע
 האבען געזאגט לאז ער געקרייציגט ווערען: אונד ער
 האט געזאגט, וואס פאר שלעכטעס האט ער געטהון?
 אָבער זייא האבען נאך מעהר געשריען אונד געזאגט,
 לאז ער געקרייציגט ווערען: אונד וויא פילטום האט גע-
 זעהען אז עס ניצט בארניט, נייערט אז עס איז געוועזען ■
 גרעסער געטימער, האט ער גענומען וואסער, אונד האט
 זיך דיא הענד אפגעוואשען פאר דיא לייט, אונד האט גע-
 זאגט, איך בין אונזשולדיג וועגען דעם בלוט פון דיזען
 צדיק; זעהט איהר דערצו: אונד דאס גאנצע פאלק האט
 געעענטפערט אונד געזאגט, זיין בלוט זאל זיין אויף אונס
 אונד אויף אונזערע קינדער: דאן האט ער צו זייא גע-
 פרייעט בר-אבא, אונד האט געלאזט ישוע שלאגען, אונד
 האט איהם איבערגעגעבען אז ער זאל געקרייציגט ווערען:
 דאן האבען דיא סאלדאטען פון דעם גובערנער גע-
 נומען ישוע צום געריכטהויף, אונד האבען דיא גאנצע

- געהאלטען איבער ישוע אז וויא זאלען איהם מייטען:
 2 אונד וויא האבען איהם געבונדען אונד אונעקגעפיהרט,
 אונד האבען איהם איבערגעגעבען צו פילטוס דעם גובערנער:
 3 דאן ווען יהודה וואס האט איהם פערמסערט האט געזעהען
 אז ער איז פערשולדיגט געווארען האט ער חרטה געקומען,
 אונד האט צוריק געבראכט דיא דרייסיג וילבער שטיק צו
 4 דיא ערשטע כהנים אונד דיא עלצטע: אונד האט געזאגט,
 איך האב געזינדיגט, אז איך האב פערמסערט אונשולדיג
 בלוט; אונד וויא האבען געזאגט, וואס איז דאס צו אונס?
 5 זעה דוא דערצו: אונד ער האט דיא וילבער שטיק
 אנידער געווארפען אין בית המקדש, אונד איז אונעק-
 6 געגאנגען, אונד האט זיך געהאנגען: אונד דיא ערשטע
 כהנים האבען דיא וילבער שטיק גענומען אונד האבען
 געזאגט, עס איז נישט רעכט אז מען זאל וויא אין דעם
 אוצר אריינזארפען, ווייל וויא זענען דער פרייז פון בלוט:
 7 אונד וויא האבען איינע עצה געהאלטען, אונד האבען
 דערפאר געקויפט דאס פעלד פון דעם טעפער כדי פרעמדע
 8 דרינען צו געגראבען: דרום ווערט יענעם פעלד גערופען
 9 דאס פעלד פון בלוט צום היינטיגען טאג: דאן איז דער-
 פילט געווארען וואס איז געזאגט געווארען דורך ירמיה
 הנביא זאגענדיג, אונד וויא האבען גענומען דיא דרייסיג
 וילבער שטיק דעם פרייז פון איהם וואס איז געשאצט
 געוועזען, וועלכען דיא קינדער ישראל האבען געשאצט:
 10 אונד וויא האבען וויא געגעבען פאר דעם פעלד פון דעם
 טעפער אזוי וויא דער האר האט מיר געבאטען:
 11 אונד ישוע איז געשטאנען פאר דעם גובערנער, אונד דער
 גובערנער האט איהם געפרעגט אונד געזאגט, ביסט דוא
 דער קעניג פון דיא יודען? אונד ישוע האט געזאגט דוא
 12 זאגסט עס: אונד ווען ער איז פערקלאגט געוועזען פון
 דיא ערשטע כהנים אונד דיא עלצטע, האט ער גארנישט
 13 געענטפערט: דאן האט פילטוס צו איהם געזאגט, הערסט
 דוא נישט וויא שווערע זאכען וויא זאנען עדות קענען דיר?
 14 אונד ער האט איהם נישט געענטפערט א ווארט, אז דער
 15 גובערנער האט זיך געהער פערוואונדערט: אונד דער

- אויף אזוי אויסגעשפּעט אונד געזאגט: ער האט אנדערע
 גערעטעט, זיך אליין קען ער נישט רעטען, ווען ער איז דער
 קעניג פון ישראל, לאז ער איצט ארופקומען פון דעם
 קרייז אונד מיר וועלען איהם גלויבען: ער האט פער-
 טרויעט אויף גאט, לאז ער איהם איצט מציל זיין, ווען ער
 וויל איהם האבען; ווארין ער האט געזאגט, איך בין דער
 ווען פון גאט: אונד דיא רויבער וואס זענען מיט איהם
 געקרייצגט געווארען האבען איהם דאס געמליכע פאר-
 געווארפען:
 אונד פון דיא זעקסטע שעה איז געוועזען פינסטערניס
 איבער דעם גאנצען לאנד, ביז צו דער ניינטער שעה:
 אונד אין דיא נייענטע שעה האט ישוע געשריען מיט מ
 הויף קול, אונד האט געזאגט, אלי אלי למה שבקתני; דאס
 הייסט, מיין גאט מיין גאט ווארום האסט דוא מיך פער-
 לאזען? אונד עמליכע פון דיא וואס זענען דערבייא גע-
 שטאנען, ווען זייא האבען דאס געהערט האבען זייא געזאגט
 ער רופט אליהו: אונד גלייך איז איינער פון זייא צוגע-
 לאפען, אונד האט גענומען א שוואם, אונד האט עס געפילט
 מיט עקוב, אונד האט עס ארויפגעלעגט אויף מ ראהר
 אונד איהם געבעבען צו טרינקען: אונד דיא איבריגע
 האבען געזאגט, לאז זיין, מיר וועלען זעהען אויב אליהו
 וועט קומען איהם צו רעטען: אונד ישוע האט ווידער
 געשריען מיט מ הויף קול אונד אויסגעלאזט דיא נשמה:
 אונד זעה, דאס פרוכת פון דעם בית המקדש איז אין
 צווייען צערריסען געווארען, פון אויבען אן ביז ארום,
 אונד דיא ערד האט געציטערט, אונד דיא פעלזען האבען
 זיך געשפלטען: אונד דיא קברים האבען זיך אויפגעמאכט,
 אונד פילע לייבער פון דיא הייליגע וואס האבען געשלאפען
 זענען אויפגעשטאנען: אונד זענען פון דיא קברים ארויס-
 געקומען אין דיא הייליגע שטאט, אונד האבען זיך צו
 פילע געהיזען: אונד דער הויפטמאן אונד דיא וואס
 האבען מיט איהם געהיט ישוע, ווען זייא האבען געזעהען
 דיא ערדציטערניס, אונד דאס וואס איז געשעהען, האבען
 זייא זיך געפארקטען אונד האבען געזאגט, דיןער איז

- 28 באנדע צו איהם פערזאמעלט: אונד זיין האבען זיינע קלייד
דער אפגעצויגען אונד איהם אנגעטהון א רויטען מאנטעל:
29 אונד זיין האבען געפלאכטען א קרוין פון דערנער אונד
האבען עס אויף זיין קאפ ארויפגעזעצט, אונד א ראהר
אין זיינע רעכטע האנד אונד האבען זיך פאר איהם אנדער-
געקניעט, אונד האבען איהם אויסגעשפעט אונד געזאגט,
30 שלום מלך פון דיא יודען: אונד ווען זיין האבען אויף
איהם געשפינגען האבען זיין גענומען דאס ראהר אונד
31 האבען איהם אויף דעם קאפ געשלאגען: אונד ווען זיין
האבען איהם אויסגעשפעט האבען זיין איהם דעם מאנטעל
אפגעצויגען אונד האבען איהם זיינע קליידער אנגעטהון
אונד האבען איהם אנועקגעפיהרט געקרייצט צו ווערען:
32 אונד ווען זיין זענען ארויסגעגאנגען האבען זיין געטרא-
פען א מאן פון קורני, אונד זיין נאמען איז געוועזען
שמעון; דעם האבען זיין געצוואנגען אז ער זאל זיין
33 קרייץ טראגען: אונד ווען זיין זענען געקומען צו איין
אָרט וואס ווערט גערופען גלגלתא, וואס הייסט איין אָרט
34 פון א קאפשייטעל האבען זיין איהם גענעבען צו טריי-
קען וויין געמישט מיט גאל, אונד ווען ער האט עס פער-
35 זוכט האט ער נישט געטאלשט טרינקען: אונד ווען זיין
האבען איהם געקרייצט, האבען זיין זיינע קליידער צו-
36 טהיילט אונד האבען דארויף גורל געווארפען: אונד וויא
זיין האבען זיך אנדערגעזעצט האבען זיין איהם דאָרט
37 געהיט: אונד איבער זיין קאפ האבען זיין אויפגעזעצט
זיינע געשוילדיגונג געשריבען, דיזער איז ישוע דער
38 קעניג פון דיא יודען: דאן זענען צווייא רויבער
מיט איהם געקרייצט געוועזען, איינער צו דיא רעכטע
39 האנד, אונד איינער צו דיא לינקע: אונד דיא וואס זענען
פערבייא געגאנגען האבען איהם געלעסטערט, אונד האבען
40 זייער קעפ געשאקעלט: אונד האבען געזאגט, וואו וואס
ווארפסט איין דאס בית המקדש אונד בויעסט עס אויף
אין דרייא טעג, רעטע דיר זעלבסט. ווען דוא ביסט דער
41 זיהן פון גאט, קום ארום פון דעם קרייץ: דיא ערשטע
פֿהנים אונד דיא סופרים אונד דיא עלצטע האבען איהם

- ליכטיג צו ווערען, קענען דעם ערשטען מאן אין דער
 וואך, איז מרנס המנדלית, אונד דיא אנדערע מרנס געקוי-
 מען דאס קבר צו זעהען: אונד זעה, עס איז געשעהען א
 2 גרויס ערדציטערניס, ווארין א מלאך פון דעם האר איז
 ארויפגעקומען פון הימעל, אונד איז געגאנגען אונד האט
 אונדעקגעראלט דעם שטיין אונד איז דרויף געזעסען: אונד
 3 זיינע געשטאלט איז געוועזען וויא א בלייז, אונד זיינע
 קליידער וויס וויא שנייא: אונד דיא נעכטער האבען גע-
 ציטערט פאר מורא פון איהם, אונד זענען געווארען וויא
 שויטע: אונד דער מלאך האט געענטפערט אונד האט צו
 5 דיא פרויען געזאגט, פארקט אייך נישט, ווארין אייך וויס אז
 איהר זוכט ישוע נועלכער איז געקרייציגט געווארען:
 6 ער איז נישט דא, ווארין ער איז אויפגעשטאנען אזוי וויא
 ער האט געזאגט; קומט אונד זעהט דעם ארט וואו דער
 האר איז געלעגען: אונד געהט געשווינד אונד זאגט צו
 7 זיינע תלמידים אז ער איז פון דיא שויטע אויפגעשטאנען;
 אונד זעהט ער געהט פאר אייך קיין גליל. דארט וועט
 איהר איהם זעהען; זעהט, אייך האב עס אייך געזאגט:
 8 אונד וויא זענען געשווינד אונדעקגעגאנגען פון דעם קבר
 מיט מורא אונד מיט גרויסע שמחה, אונד זענען געלאפען
 9 עס צו דערצעהלען צו זיינע תלמידים: אונד זעה, ישוע
 האט וויא געענענט אונד געזאגט, שלום צו אייך! אונד
 וויא זענען צו איהם געקומען אונד האבען איהם אנגער-
 האלטען בייא דיא פיס, אונד האבען זיך צו איהם געביקט:
 10 דאן האט ישוע צו וויא געזאגט, פארקט אייך נישט; געהט
 אונד זאגט צו מיינע ברידער אז וויא זאלען אונדעקגעהען
 קיין גליל, אונד דארט וועלען וויא מיך זעהען:
 11 אונד וויא וויא זענען געגאנגען, זעה, זענען עטליכע פון
 דער וואך אין דיא שטאט אריינגעקומען, אונד האבען
 דערצעהלט צו דיא ערשטע פהנים אלעס וואס איז גע-
 12 שעהען: אונד וויא האבען זיך פערזאמעלט מיט דיא
 עלצטע, אונד האבען איין עצה געהאלטען, אונד האבען
 13 גענעבען פיל געלד צו דיא סאלדאטען: אונד האבען גע-
 זאגט, זאגט איהר אז זיינע תלמידים זענען געקומען

55 געווען געוועזען דער זוהן פון נאם: אונד עס זענען דאָרט
פילע פרויען געוועזען וואס האבען דאס פון נויטען צו-
געזעהען, וועלכע האבען ישוע פון גליל נאכגעפאלגט, אונד
56 האבען איהם געדינט: אונד עס איז צווישען זיין געוועזען
מררים המגדלית, אונד מרים דיא מוטער פון יעלב אונד
יוסי, אונד דיא מוטער פון דיא זיהן פון זבדי:

57 אונד ווען עס איז אָבענד געווארען איז געקומען א רייכער
מאן פון הרמתים, וואס האט געהייסען יוסף, וואס איז
58 אויף זעלבסט געוועזען א תלמיד פון ישוע: ער איז געגאנג-
גען צו פילטום אונד האט געבעטען דעם לייב פון
ישוע, דאן האט פילטום געפוילען איהם דעם לייב צו גע-
59 גען: אונד יוסף האט גענומען דעם לייב, אונד האט איהם
60 איינגעוויקעלט אין א ליילעך, אונד האט איהם אריינגע-
לעגט אין זיין אייגענעם נייען קבר, וואס ער האט אויס-
געהאקט אים פעלן, אונד האט ארויפגעלעגט א גרויסען
שטיין אויף דער טהיר פון דעם קבר, אונד איז אהעקגע-
61 געגאנגען: אונד עס זענען דאָרט געוועזען מרים המגדלית,
אונד דיא אנדערע מרים, וואס זענען געוועסען קעגענאיבער
דעם קבר:

62 אונד צו מארגען וואס איז נאך ערב יום טוב, האבען זיין
דיא ערשטע פֿהנים אונד דיא פרושים פערזאמעלט בייא
63 פילטום: אונד האבען געזאגט האר, מיר געדענקען אז
זענער געטריבער האט געזאגט ווען ער האט נאך געלעבט,
64 נאך דרייא טעג וועל איין אויפֿשטעהען: דרום געפעל אז
מען זאל דאס קבר געוואכען ביז צום דריטען טאג, כדי
זיינע תלמידים זאלען נישט קומען, אונד איהם גינגען אונד
צו דעם פאלק זאגען אז ער איז אויפֿגעשטאנען פון דיא
טויטע: אונד דיא לעצטע געטריבערייא וועט ארגער זיין
65 וויא דיא ערשטע: פילטום האט צו זיין געזאגט, איהר האט
א וואך, געהט אונד מאכט עס זיכער וויא איהר וויקסט:
66 אונד וויא זענען געגאנגען אונד האבען דאס קבר זיכער
געמאכט מיט א זינגעל, אונד האבען געשטעלט א וואך:

קאפיטעל כח

1 אונד שפעט נאך מוצאי שבת, ווען עס האט אנגעהויבען

דיא הייליגע בשורה פון מרקוס

- 1 דער אנהייב פון דיא בשורה טובה פון ישוע המשיח:
- 2 אזוי וויא עס שטעהט געשריבען דורך דיא נביאים,
 „זעה איך שיק מיין מלאך פאר דיר, ער וועט דיין וועג
 פאר דיר אנגרייטען: מאכט פערטיג דעם וועג פון
 דעם האר, מאכט גלייך זיינע שטענען“: (מלאכיג' א.)
- 4 אונד יוחנן איז געוועזען אין דער מדבר, אונד האט גע-
 פרעדיגט דיא טובילה פון תשובה צו פערנעבונג פון זינדען:
- 5 אונד עס זענען צו איהם ארויסגעגאנגען דאס גאנצע לאנד
 יהודה, אונד אלע לייט פון ירושלים; אונד זענען פון איהם
 געטובלט געווארען אים שטרוים נידן, אונד האבען מתודה
 געוועזען זייערע זינד: אונד יוחנן איז געקליידעט געוועזען
 אין קעמעל האר, אונד א לעדערנער גארטעל ארום זיינע
 לענדען, אונד ער האט געגעסען היישרעקען אונד ווילדען
 האניג: אונד ער האט געפרעדיגט אונד געזאגט, א שטאר-
 קערער פון מיר קומט נאך מיר, וואס איך בין נישט ווערט
 אז איך זאל מיך ארויפגינגען אונד דאס שנירעל פון זיינע
 שיף אויפגינדען: איך האב איך געטובלט מיט וואסער, 8
 אבער ער וועט אייך טובלן מיט דעם רוח הקודש:
- 9 אונד עס איז געוועזען אין יענע טעג, ווען ישוע איז גע-
 קומען פון נצרת אין גליל, אונד איז געטובלט געווארען
 פון יוחנן אים נידן: אונד גלייך וויא ער איז אויס דעם
 וואסער ארויסגעקומען, האט ער געזעהען אז דער הימעל
 האט זיך געשפאלטען, אונד דעם גייסט ארויסקומענדיג
 וויא א טויב אויף איהם: אונד א קול איז געוועזען פון
 הימעל, דא בייסט מיין געליבטער זון, אין דיר האב איך
 וואוילגעפאלען:
- 12 אונד גלייך האט דער גייסט איהם ארויסגעטריבען אין דער
 מדבר אריין: אונד ער איז דארט געוועזען פירציג טעג, 13
 אונד איז געוועזען געפרופט פון דעם שטן; אונד ער איז
 געוועזען מיט ווילדע חיות, אונד דיא מלאכים האבען איהם
 געדינט:

- בייא דער נאכט, אונד האבען איהם גענוגעט, ווייל
 14 מיר האבען געשלאפען: אונד ווען דער גובערנער וועט
 דאס הערען, אזוי וועלען מיר איהם איבעררעדען, אונד
 15 וועלען אייף זיכער מאכען: אונד וויא האבען גענומען
 דאס געלד, אונד האבען געטהון אזוי וויא זענען
 געלעהרט געוועזען, אונד דינע רעדע איז צווישען דיא
 יודען פערשפרייט געווארען ביז צום היינטיגען טאג:
 16 אונד דיא עלק תלמידים זענען געגאנגען קיין בליל, צום
 17 בארג וואו ישוע האט וויא געפויגען: אונד ווען וויא
 האבען איהם געזעהען, האבען וויא זיך צו איהם געביקט;
 18 אבער עטליכע האבען געצווייפעלט: אונד ישוע איז צו
 וויא געקומען, אונד האט מיט וויא גערעט אונד געזאגט,
 אלע מאכט איז מיר געגעבען געווארען אים הימעל אונד
 19 אויף דער ערד: דרום געהט אונד מאכט תלמידים פון
 אלע פעלקער, אין דעם איהר מובלט וויא אים נאמען פון
 דעם פאטער אונד פון דעם זוהן, אונד פון דעם רוח
 20 הקודש: אונד לעהרט וויא צו הימען אלעס וואס איז האב
 אייף געבאטען; אונד זעהט, איז בין אלע טעג מיט אייף,
 ביז צום ענד פון דעם צייטאלטער:

- וואס איז דאס? איז דאס א גייס לעהרע, מיט מאכט, בער
 פעהלט ער אויף דיא אויגריינע גייסטער אונד ויזא געהאר-
 כען איהם: אונד ויין שם איז גלייף ארויסגעגאנגען 28
 איבערראל אין דיא גאנצע געגענד פון גליל:
 אונד גלייף זענען ויזא אויס דער שול ארויסגעגאנגען, אונד 29
 זענען אריינגעקומען אים הויז פון שמעון אונד אנדרי,
 מיט יעקב אונד יוחנן: אונד דיא שוויגער פון שמעון 30
 איז געלעגען מיט פיבער; אונד גלייף האבען ויזא איהם
 פון איהר געזאגט: אונד ער איז צוגעגאנגען אונד האט 31
 זיא אנגענומען ביזא דער האנד, אונד האט זיא אויפגע-
 הויבען; אונד דאס פיבער האט זיא פערלאזט, אונד זיא
 האט ויזא בעדיגט:
 אונד ווען עס איז אבענד געווארען ווען דיא זון איז אונד 32
 טערנגעגאנגען, האט מען צו איהם געבראכט אלע דיא
 וואס זענען קראנק געוועזען אונד וואס האבען שדים גע-
 האט: אונד דיא גאנצע שטאט איז פערזאמעלט געוועזען 33
 פאר דער טהיר: אונד ער האט געהיילט פילע וואס זענען 34
 קראנק געוועזען אויף פערשידענע קרענק, אונד האט
 ארויסגעטריבען פילע שדים; אונד האט דיא שדים נישט
 געלאזט רעדען, ווייל ויזא האבען איהם געקענט:
 אונד אין דער פריה, וויא עס איז נאך פינסטער געוועזען, 35
 איז ער אויפגעשטאנען אונד איז אנועקגעגאנגען, אונד
 געקומען צו ■ וויסמען ארט, אונד האט דארט געבעטען:
 אונד שמעון אונד דיא וואס זענען מיט איהם געוועזען 36
 האבען איהם נאכגעפאלגט: אונד ווען ויזא האבען איהם 37
 געפונען, האבען ויזא צו איהם געזאגט, אלע לייט זוכען
 דיר: אונד ער האט צו ויזא געזאגט, לאזען מיר געהען 38
 צו אנדערע ערטער צו דיא שטעט וואס זענען גאהענט
 אז איך זאל דארט אויף פרעדיגען; ווארין דערפאר בין 39
 איך ארויסגעקומען: אונד ער איז געקומען אונד האט
 געפרעדיגט אין ויירע שולען אין גאנץ גליל, אונד האט
 דיא שדים ארויסגעטריבען:
 אונד ■ קרעציגער איז צו איהם געקומען אונד האט איהם 40
 געבעטען אונד האט פאר איהם אנדערע געקניעט אונד האט

- 14 אונד נאכדעם וויא יוחנן איז איבערגעגענטפערט געווארען,
איז ישוע געקומען קיין גליל, אונד האט געפרעדיגט דיא
15 בשורה טובה פון דעם קעניגרייך פון גאט: אונד ער האט
געזאגט, דיא צייט איז דערפילט, אונד דאס קעניגרייך פון
גאט איז נאהענט, מהוט תשובה, אונד גלויבט אין דער
בשורה טובה:
- 16 אונד ווען ער איז געגאנגען ביים ים פון גליל, האט ער
געזעהען שמעון אונד זיין ברודער אנדרי, וואס האבען
געווארפען **■** נעץ אים ים אריין ווארין זיין זענען גע-
וועזען פישער: אונד ישוע האט צו זיין געזאגט, פאלגט
מיר נאך, אונד איך וועל אייך מאכען פישער פון מענשען:
17 אונד גלייך האבען זיין זייערע נעצען פערלאזט אונד
18 האבען איהם נאכגעפאלגט: אונד וויא ער איז פון דארטען
אביסעל ווייטער געגאנגען, האט ער געזעהען יעקב דעם
זוהן פון זבדי, אונד זיין ברודער יוחנן, אונד זיין זע-
נען געוועזען אים שיף צורעכט מאכענדיג דיא געצען:
20 אונד גלייך האט ער זיין גערופען. אונד זיין האבען
פערלאזט זייער פאטער זבדי אים שיף מיט דיא געדונגענע
לייט אונד האבען איהם נאכגעפאלגט:
- 21 אונד זיין זענען געקומען קיין כפר-נחום. אונד גלייך
איז ער אס שבת געגאנגען אין שול אריין אונד האט גע-
22 לעהרט: אונד זיין האבען זיך געוואונדערט איבער זיינע
לעהרע; ווארין ער האט זיין געלעהרט וויא איינער וואס
23 האט מאכט, אונד נישט אזוי וויא דיא סופרים: אונד עס איז
געוועזען, אין זייער שול א מאן מיט איין אונגריינעם בייסט;
24 אונד ער האט געשריען אונד געזאגט: וואס האבען מיר
מיט דיר צו מהון דוא ישוע הנצרי? ביסט דוא געקומען
אונס צו פערדארבען? איך קען דיך ווער דוא ביסט, דער
25 הייליגער פון גאט: אונד ישוע האט איהם אָנגעשריען,
אונד געזאגט, זיין פערשטומט אונד געה ארויס פון איהם:
26 אונד דער אונגריינער בייסט האט איהם צערריסען, אונד
האט געשריען מיט א הויף קול, אונד איז פון איהם ארויס-
27 געגאנגען: אונד זיין זענען אלע ערשטויגט געווארען אזוי
אז זיין האבען צווישען איינאנדער געפרעגט אונד געזאגט,

- 8 אויסער גאט אליין ? אונד ושווע, גלייך וויסענדיג אין זיין
גייסט אז זייא האבען אין זיך אזוי געטראכט, האט צו זייא
געזאגט, פארנואס דענקט איהר אזעלכעס אין איירע האר-
צער ? וואס איז גרינגער, צו זאגען צו דעם גיכטברייגען
דיינע זינד זענען דיר פערגעבען; אדער צו זאגען שטעה
אויף געס דיין בעט, אונד געה ארום? אבער אז איהר
10 זאלט וויסען אז דער בן-אדם האט מאכט זינד צו פערגע-
בען אויף דער ערד, זאגט ער צום גיכטברייגען: איך
זאג דיר, שטעה אויף, אונד געס דיין בעט, אונד געה אין
11 דיין הויז: אונד גלייך איז ער אויפגעשטאנען, אונד האט
גענומען זיין בעט, אונד איז ארויסגעגאנגען פאר זייא אלע
אזוי אז זייא אלע זענען ערשטוינט געווארען, אונד האבען
12 געלויבט גאט, אונד געזאגט, מיר האבען אזעלכעס קיינ-
מאל נישט געזעהען:
אונד ער איז ווידער ארויסגעגאנגען צו דער זייט פון דעם
13 ים; אונד אלע לייט זענען צו איהם געקומען, אונד ער
האט זייא געלעהרט: אונד ווען ער איז פערבייא געגאנג-
14 גען האט ער געזעהען לוי דעם ווען פון חלפי, ויצענדיג
אים הויז פון שטייער אונד ער האט צו איהם געזאגט פאלג
מיר נאך. אונד ער איז אויפגעשטאנען אונד האט איהם
15 נאכגעפאלגט: אונד עס איז געשעהען ווען ער איז גע-
זעסען ביים טיש אין זיין הויז, אז פילע שטייער-אייגעמער
אונד זינדער זענען אויף געזעסען מיט ושווע אונד זיינע
תלמידים, ווארין עס זענען געוועזען פילע וואס זענען איהם
16 נאכגעגאנגען: אונד ווען דיא סופרים אונד דיא פרושים
האבען געזעהען אז ער עסט מיט שטייער-אייגעמער אונד
זינדער, האבען זייא געזאגט צו זיינע תלמידים, ער עסט
אונד טרינקט מיט שטייער-אייגעמער אונד זינדער: אונד
17 ווען ושווע האט דאס געהערט, האט ער צו זייא געזאגט,
דיא וואס זענען געוונד בעדארפען קיין דאקטאר נישט, גיי-
ערט דיא וואס זענען קראנק; איך בין נישט געקומען דיא
צדיקים צו רופען גייערט דיא זינדער:
אונד דיא תלמידים פון יוחנן אונד דיא פרושים האבען
18 געפאסט, אונד זייא זענען געקומען, אונד האבען צו איהם

צו איהם געזאגט, ווען דוא ווילסט קאנסט דוא מיך ריין מא-
 41 כען: אונד ער האט זיך איבער איהם דערבארמט, אונד
 האט דיא האנד אויסגעשטרעקט אונד האט איהם אנגע-
 ריהרט, אונד האט צו איהם געזאגט, איך וויל, זיין
 42 גערייניגט: אונד גלייך זענען דיא קרעץ פון איהם
 43 אוועקגעגאנגען, אונד ער איז גערייניגט געווארען: אונד
 ווען ער האט איהם שארף אנגעזאגט, האט ער איהם גלייך
 44 אוועקגעשיקט: אונד האט צו איהם געזאגט, זעה, דוא
 זאלסט קיינעם נישט זאגען: גייערש געה אהעק אונד ווייז
 45 דיך פאר דעם פהן. אונד זיין מקריב פאר דיינע רייניגונג
 46 וואס משה האט געבאטען פאר צווייגנים צו זיין: אבער
 ער איז ארויסגעגאנגען, אונד האט אנגעהויבען פיל גע-
 קאנט צו מאכען, אונד דיא זאך צו ריהמען אזוי אז ער
 האט נישט מעהר געקאנט עפענטליך אין א שטאט אריינקו-
 מען. גייערש ער איז דרויסען געוועזען אין וויסטע ערטער,
 אונד מען איז צו איהם געקומען פון אלע זייטען:

קאפיטעל =

1 אונד נאך עטליכע טעג איז ער ווידערגעקומען קיין בפר-
 נחום, אונד עס איז געקאנט געווארען אז ער איז אים
 2 הויז: אונד פילע האבען זיך פערזאמעלט אזוי אז עס
 איז נישט מעהר פלאץ געוועזען פאר זיין, נישט אמאל פאר
 דער טהיר, אונד ער האט צו זיין גערעט דאס ווארט:
 3 אונד זיין זענען צו איהם געקומען, אונד האבען געבראכט
 א גיכטפרייגען, וואס איז פון פיער מענשען געטראגען
 4 געווארען: אונד ווען זיין האבען נישט געקאנט צו איהם
 צוקומען דורך דיא לייט, אזוי האבען זיין אויפגעדעקט
 דעם דאך וואו ער איז געוועזען אונד האבען איהם אויפ-
 געבראכען, אונד ארויפגעלאזט דאס בעט אויף וועלכען
 5 דער גיכטפרייגער איז געלעגען: אונד ווען ישוע האט
 געזעהען זייער גלויבען, האט ער געזאגט צום גיכטפריי-
 גענען, מיין זון, דיינע זינד זענען דיר פערגעבען:
 6 אבער עטליכע פון דיא סופרים זענען דארט געזעסען,
 7 אונד האבען זיך געטראכט אין זייער הערצער: פאר וואס
 רעט דו דעם אזוי? ער לעסטערש. ווער קען זינדען פערגעבען

- האנד: אונד זייא האבען איהם געוואכט, אויב ער העט
 איהם היילען אים שבת, כדי זייא זאלען איהם פערקלאנגען:
 אונד ער האט געזאגט צום מאן וואס האט געהאט דיא
 פערדארטע האנד, שטעה אויף אין מיטען: אונד ער האט
 צו זייא געזאגט, מעג מאן אים שבת גוטעס אדער שלעכט-
 טעם טהון? לעבען רעטען, אדער טייטשען? אונד זייא
 האבען שטיל געשוויגען: אונד ער האט זיך אויף זייא
 ארוםגעזעהן מיט צארן, אונד איז געטריבט גענועזען
 איבער דיא הארטיגקייט פון זייער הערצער, אונד ער האט
 געזאגט צום מאן, שטרעק אויס זיינע האנד; אונד ער האט
 זיא אויסגעשטרעקט, אונד זיינע האנד איז זיידער געזונד
 געווארען: אונד ווען דיא פרושים זענען ארויסגעגאנגען,
 האבען זייא גלייך איין עצה געהאלטען קעגען איהם מיט
 דיא לייט פון הורדוס, כדי זייא זאלען איהם אויפברענגען:
 אונד ישוע איז אהעקגעגאנגען מיט זיינע תלמידים צום
 ים, אונד א סך מענטשען זענען איהם נאכגעגאנגען פון גליל,
 אונד פון יהודה, אונד פון ירושלים, אונד פון אדום, אונד
 פון דיא אנדערע זייט ירדן, אונד פון דער געגענד פון צור
 אונד צידון, א סך מענטשען ווען זייא האבען געהערט וואס
 פאר ווערקע ער האט געטהון זענען צו איהם געקומען:
 אונד ער האט צו זיינע תלמידים געזאגט, אז זייא זאלען
 איהם אנברייטען א קליינעם שיק, פון וועגען דיא לייט, אז
 זייא זאלען איהם ניט שטיפען: ווארן ער האט פילע גע-
 היילט, אונד דיא וואס האבען געהאט פלאגען זענען איהם
 אויבערפאלען, אז זייא זאלען איהם אנריהרען: אונד דיא
 אונריינע גייסטער, ווען זייא האבען איהם געזעהען, זענען
 פאר איהם אנדערעפאלען: אונד האבען געשריען אונד
 געזאגט, דוא ביסט דער זון פון גאט: אונד ער האט זייא
 אנגעשריען אז זייא זאלען איהם ניט געקאנט מאכען:
 אונד ער איז אויף דעם בארג ארויפגעגאנגען, אונד האט
 צו זיך גערופען וועמען ער האט געוואלט, אונד זייא זע-
 נען צו איהם געקומען: אונד ער האט אנגעשטעלט צוועלף
 אז זייא זאלען מיט איהם ווין, אונד אז ער זאל זייא אויס-
 שיקען צו פארעדיגען: אונד אז זייא זאלען האבען מאכט

- נעזאגט, פארנוואס פאסטען דיא תלמידים פון יוחנן אונד
 19 פון דיא פרושים אונד דיינע תלמידים פאסטען ניט? אונד
 ושווע האט צו זייא געזאגט, קענען דיא אונטערפיהרער
 פאסטען ווייל דער חתן איז נאך בייא זייא? אזוי לאנג
 זייא האבען דעם חתן מיט זיך, קענען זייא ניט פאסטען:
 20 אבער דיא טעג וועלען קומען ווען דער חתן וועט פון זייא
 אונעקגענומען ווערען, אונד דאן וועלען זייא פאסטען אין
 21 יענעם טאג: קיינער פערריכט ניט איין אלט קלייד
 מיט א שטיק פון נייעם טויף, ווארין אזוי רייסט דאס
 צונעפליקטע אפ דערפון, דאס נייע פון דעם אלטען,
 22 אונד עס ווערט איין ארגערער ריס: אונד קיינער גיסט
 ניט נייען וויין אין אלטע לאגיל אריין; ווען אזוי, וועט
 דער וויין דיא לאגיל צורייסען, אונד דער וויין אונד דיא
 לאגיל ווערען פערדארבען; נייערט מען גיסט נייען וויין
 אין נייע לאגיל אריין:
 23 אונד עס איז געשעהען, ווען ער איז ארוםגעגאנגען אים
 שבת דורך דעם וואקסענדרעם קארן, אז זיינע תלמידים
 האבען אָנגעהויבען א וועג צו מאכען, מיט אַפרייסען דיא
 24 זאנגען אונד דיא פרושים האבען צו איהם געזאגט, זעה,
 ווארום טהון זייא אים שבת וואס איז ניט דערלויבט?
 25 אונד ער האט צו זייא געזאגט, האט איהר קיין מאל ניט
 געליינט וואס דוד האט געטהון, ווען ער האט גויט געהאט
 אונד איז הונגריג געוועזען, אונד דיא וואס זענען מיט
 26 איהם געוועזען? וויא ער איז אריינגעגאנגען אים הויז פון
 גאט, אין דער צייט פון אביתר דעם פהן גדול, אונד האט
 גענעסען דאס לחם הפנים, וואס איז ניט דערלויבט צו
 עסען אויסער פאר דיא כהנים, אונד ער האט אויך געגע-
 27 בען צו דיא וואס זענען מיט איהם געוועזען? אונד ער
 האט צו זייא געזאגט, דער שבת איז געמאכט געווארען
 פאר דעם מענטש אונד ניט דער מענטש פאר דעם שבת.
 28 אזוי דען איז דער בן אדם האר אויך איבער דעם שבת:

קאפיטעל ג

- 1 אונד ער איז ווידער געגאנגען אין שול אריין; אונד עס
 איז דארט געוועזען א מאן וואס האט געהאט א פערדארטע

- אונד זיינע מוטער אונד זיינע ברידער זענען געקומען, 31
אונד זענען דרויסען געשטאנען, אונד האבען געשיקט
איהם רופען: אונד דיא לייט זענען ארום איהם געזעסען, 32
אונד האבען צו איהם געזאגט, זעה, זיינע מוטער אונד
זיינע ברידער דרויסען זוכען דיך: אונד ער האט געענט- 33
פערט אונד צו זיין געזאגט, ווער איז מיינע מוטער אונד
מיינע ברידער? אונד קוקענדיג אויף דיא וואס זענען ארום 34
איהם געזעסען, האט ער געזאגט, זעה מיינע מוטער אונד
מיינע ברידער! ווארין ווער עס וועט טהון דעם ווילען פון 35
גאט דער איז מין ברידער, אונד שוועסטער, אונד מוטער:
קאפיטעל ד

- אונד ער האט ווידער אנגעהויבען צו לעהרען ביין דעם 1
יס, אונד א סך לייט האט זיך צו איהם פערזאמעלט, אזוי
אז ער איז אין א שויף אריינגעגאנגען, אונד איז דרויף גע-
זעסען אים ים, אונד אלע לייט זענען געוועזען אויף דעם
לאנד ביים ים: אונד ער האט זיין פיל געלעהרט אין משלים, 2
אונד האט צו זיין געזאגט אין זיינע לעהרע: הערט צו, 3
זעה, דער זייער איז ארויסגעגאנגען צו זייען: אונד עס 4
איז געשעהען ווען ער האט געזייעט, זענען עטליכע גע-
פאלען ביים וועג, אונד דיא פייגעל זענען געקומען, אונד
האבען זיין אויפגעפרעסען: אונד אנדערעס איז געפאלען 5
אויף דעם שטיינערדיגען גרונד, וואו עס האט נישט געהאט
פיל ערד, אונד גלייך האט עס ארויסגעשפראצט, ווייל
עס האט נישט געהאט קיינע טיפע ערד: אונד ווען דיא זון 6
איז אויפגעגאנגען אזוי איז עס דערהיצט געווארען, אונד
ווייל עס האט נישט געהאט קיינע ווארצעל איז עס פער-
דארט געווארען: אונד אנדערעס איז געפאלען צווישען 7
דיא דערנער, אונד דיא דערנער זענען אויפגעוואקסען,
אונד האבען עס דערשטיקט, אונד עס האט נישט קיינע פרוכט
געגעבען: אונד אנדערעס איז געפאלען אויף דעם 8
גוטען גרונד אונד האט געבראכט פרוכט וואס איז
אויפגעגאנגען, אונד האט זיך געמעהרט, אונד האט
געטראגען דרייסיגפערלטיג, אדער זעכציגפערלטיג, אדער
הונדערטפערלטיג: אונד ער האט געזאגט, דער וואס 9

- 16 **שְׂדִים אַרְוִים צו טְרִיבֶען:** אונד ער האט דיא צוועלף
אָנגעשטעלט, אונד צו שמעון האט ער דעם נאמען געגע-
- 17 **בֵּען פֿעטרוס:** אונד יעקב דער זון זבדי, אונד יוחנן
דעם ברודער פון יעקב, אונד צו זיין האט ער געמען
- 18 **גֵּעגעבען בְּנֵי רִנָּה, וואס הייסט זיין פון דאנער;** אונד
אנדר, אונד פיליפוס, אונד ברתולמאי, אונד מתתיה, אונד תומא,
- אונד יעקב דער זון חלפאי, אונד תדי, אונד שמעון
- 19 **הקנאי;** אונד יהודה איש קריות, וואס האט איהם אויף
פערמערט:
- 20 **אונד זיין נעמען אין מ** הווי געקומען; אונד דיא לייט
נעמען ווידער צוזאמענגעקומען, אזוי אז זיין האבען אפילו
- 21 **ניט געקאנט קיין ברויט עסען:** אונד ווען זיינע קרובים
האבען דאס געהערט, זענען זיין ארויסגעגאנגען אום
איהם צו האלטען; ווארין זיין האבען געזאגט, אז ער איז
- 22 **פון זינען געקומען:** אונד דיא סופרים וואס זענען ארויפגע-
- קומען פון ירושלים האבען געזאגט, ער האט בעל-זבוב,
אונד ער טרייבט ארויס דיא שדים דורך דעם פירשט פון
- 23 **דיא שדים:** אונד ער האט זיין גערופען, אונד האט צו
זיין גערעט אין מושלים, וויא אזוי קען דער שטין דעם
- 24 **שטין ארויסטרייבען?** אונד ווען מ קעניגרייך איז צוטיילט
קענען זיך, אזוי קען דאס קעניגרייך ניט געשטעהען:
- 25 **אונד ווען מ** הווי איז צוטיילט קענען זיך, אזוי קען יענעם
26 **הווי ניט געשטעהען:** אונד ווען דער שטין שטעהט אויף
קענען זיך אונד איז קענען זיך צוטיילט, אזוי קען ער
- 27 **ניט געשטעהען, גייערט ער האט איין ענד:** אבער קיינער
קען ניט אריינקומען אין דעם הווי פון א גבור, אונד זיינע
בלים רויבען, אויסגענומען אז ער וועט צוערשט דעם גבור
- 28 **בינדען אונד דאן וועט ער זיין הווי רויבען:** באמת זאג
איה אייך, אז אלע זינד וועלען צו דיא זיין פון מענשען
פערגעבען ווערען, אונד דיא לעסטערונג וואס זיין וועלען
- 29 **לעסטערן:** אבער דער וואס וועט לעסטערן קענען דעם
רוח הקודש, דער האט אויף עביג קיינע פערגעבונג ניט
- 30 **גייערט ער** איז שולדיג פון איינע עביגע זינד: ווארין
זיין האבען געזאגט, ער האט איין אנגריינעם גייסט:

- וואס זאל ניט אנטפלעקט ווערען, אונד קיין זאך איז ניט
 פֿערהוילען וואס וועט ניט געקאנט געמאכט ווערען: ווער
 23 עס האט אויפגען צו הערען, לאז ער הערען: אונד ער האט
 24 צו זיין געזאגט, גיבט אכטונג וואס איהר הערט, מיט דעם
 מאס איהר מעסט, וועט אייך אויף געמאסטען ווערען אונד
 25 מעהר וועט אייך געגעבען ווערען: ווארין דער וואס האט,
 צו דעם וועט געגעבען ווערען: אונד דער וואס האט ניט,
 פון דעם וועט אויף דאס וואס ער האט אנועקגענומען
 ווערען:
- אונד ער האט געזאגט, דאס קעניגרייך פון גאט איז אזוי
 26 וויא א מאן וואס ווארפט זאמען אין גרונד: אונד ער
 27 שלאפט, אונד ער שטעהט אויף ביין נאכט אונד ביין
 טאג, אונד דער זאמען שפראצט ארויס, אונד וואקסט אויף,
 28 וויא ער וויקט ניט: דיא ערד גרענגט פון זיך זעלבסט
 פרוקט, צום ערשטען דאס גראז, דערנאך דיא זאג, דער-
 29 נאך דעם פולען וויין אין דער זאג: אבער ווען דיא
 פרוקט איז צייטיג, שיקט ער גלייך דיא קאסע ארויס, ווארין
 דיא שניט-צייט איז געקומען:
- אונד ער האט געזאגט, וויא אזוי זאלען מיר פערגלייכען
 30 דאס קעניגרייך פון גאט? אדער וואס פאר א מישל זאלען
 31 מיר געבען? עס איז וויא א זענפארן, וואס ווען עס איז
 אויף דער ערד געוויקט, איז קליינער וויא אלע זאמען וואס
 32 איז אויף דער ערד: אונד ווען עס איז געוויקט געווארען
 וואקסט עס אויף, אונד ווערד גרעסער וויא אלע קרייטער,
 אונד געקומט גרויסע צוויינען, אזוי אז דיא פייגל פון
 דעם הימעל קענען אונטער זיין שאטען וואוינען:
- אונד ער האט צו זיין געזאגט דאס ווארט, דורך פילע
 33 זאלכע מישלים, אזוי וויא זיין האבען עס געקאנט צוהער-
 34 רען: אבער אהן א מישל האט ער צו זיין ניט גערעט,
 אונד ער האט אלעס צו זיינע תלמידים אויסגעלעגט ווען
 זיין זענען אליין געוועזען:
- אונד אין רענעם טאג, ווען עס וואר אבענד, האט ער צו זיין
 35 געזאגט, לאזען מיר אריבער געהען אויף דיא אנדערע
 36 זייט: אונד ווען זיין האבען דיא לייט אנועקגעשיקט,

האט אויפגען צו הערען לאז ער הערען:

- 10 אונד ווען ער איז אליין געוועזען, האבען דיא וואס זענען ארום איהם געוועזען מיט דיא צוועלף געפרעגט ווענען דיא
- 11 משלים: אונד ער האט צו וויא געזאגט, אייף איז געבער גען דער סוד פון דעם קעניגרייך פון גאט אבער צו דיא
- 12 וואס זענען דרויסען איז אלצהייג אין משלים: בדי זע- הענדיג ואלען וויא זעהען, אונד גיט איינזעהען; אונד הערענדיג ואלען וויא הערען, אונד גיט פערשטעהען; אז וויא ואלען ויף גיט בעקעהרען, אונד דיא וינד זאל וויא
- 13 פערנעבען ווערען: אונד ער האט צו וויא געזאגט, ווייסט איהר גיט דיוועס משל? וויא אזוי וועט איהר אלע משלים וויסען? דער ווייער ווייעט דאס ווארט: אונד דאס זענען
- 15 דיא ביים וועג, אין טעמען דאס ווארט איז געווייעט געוואר- רען; אונד ווען וויא הערען אזוי קומט גלייך דער שטון, אונד געמט אדעק דאס ווארט וואס איז אין וויא געווייעט
- 16 געווארען: אונד דאס זענען אויף דיא וואס זענען געווייעט אויף דעם שטיינערדיגען גרונד, וועלכע, ווען וויא הערען דאס ווארט, געמען וויא עס גלייך אויף מיט פרייד: אונד וויא האבען גיט קיינע ווארצעל אין ויף, אונד גלייבען גאר פאר א צייט; דערנאך ווען ליידען אונד פערפאלגונגען קומען דורך דעם ווארט, אזוי שטרויכלען וויא גלייף:
- 18 אונד אנדערע וואס זענען צווישען דערנער געווייעט, זענען דיא וועלכע הערען דאס ווארט: אונד דיא זארגען פון דער וועלט, אונד דיא בעטריבערייא פון רייכטהום, אונד דאס גליקטען פון אנדערע זאכען, קומען אריין אונד דער- שטיקען דאס ווארט, אונד עס בלייבט אהן פרוכט: אונד דאס זענען דיא וועלכע זענען געווייעט געווארען אויף גוטען גרונד; וועלכע הערען דאס ווארט אונד געמען עס אויף, אונד טראגען פרוכט, דרייסיגפאלטיג, אדער זעכ- ציגפאלטיג, אדער הונדערטפאלטיג:
- 21 אונד ער האט צו וויא געזאגט, ברענגט מען דען אריין א לאמפ אז מען זאל עס שטעלען אינגער א מעסטעל, אדער אינגער א בעט, אונד גיט אז מען זאל עס ארויפשטעלען
- 22 אויף א געשטעל? ווארין קיין זאך איז גיט פערבארגען,

- אִיךָ מִיט דִּיר צו מַהוּן, יִשׁוּעַ זִהְיֵן פֿון גַּאט דַּעס אַלְעֶר-
הַעֲבֵסְטֵען? אִיךָ בַּעַשְׁטֹנֶער דִּיךְ בֵּיִיא גַאט פֿלאג מִיךְ נִיט:
נִיאָרִין עַר הָאט צו אִיהֶם גַּעזאַגט, גַּעז אַרױם פֿון דַּעס מאַן 8
דוּא אונַרִיִינַער גֵּיִיסט: אונַד עַר הָאט אִיהֶם גַּעפֿרעגט וואָס 9
אִיז דִּיין גַּאמַען? אונַד עַר הָאט גַּעזאַגט, מִיין גַּאמַען אִיז
לַעגֵנאַן. נִיאָרִין מִיר זַענַען פֿילַע: אונַד עַר הָאט זִיִיא זַעֶהר 10
גַּעבַעטֵען, אַז עַר זאַל זִיִיא נִיט אַרױסשִׁיקַען פֿון דַּעס לאַנד:
אונַד עַס אִיז דַּארט גַענוֹעזַען בֵּיִיא דִיא בַּערג אַ גֵּרױסע 11
סְטאַדַע פֿון חֲזֹרִים פֿאסַען: אונַד זִיִיא הָאבַען אִיהֶם גַּע- 12
בַּעטֵען אונַד גַּעזאַגט, שִׁיק אונַם אִין דִיא חֲזֹרִים, אַז מִיר
זאַלַען צוִיִישַׁען זִיִיא אַרױנקוֹמַען: אונַד עַר הָאט זִיִיא 13
דַּערלױבט. אונַד דִיא אונַרִיִינַע גֵּיִיסטֶער זַענַען אַרױסגַע-
גאַנגַען, אונַד זַענַען אַרױנגַעקוֹמַען אִין דִיא חֲזֹרִים, אונַד 14
דִיא סְטאַדַע הָאט זִיךְ אַרױנטַערבַעשטִירצט פֿון אַ מְשׁוּפַע
אַרְט אִין ים אַרױן קַענַען צוִיִיא טױזַענד; אונַד זַענַען
דַּערטֱרונקַען גַענוֹארַען אִים ים: אונַד דִיא פֿאסַטִיכַער פֿון 15
דִיא חֲזֹרִים זַענַען אַנטלאַפַען אונַד הָאבַען עַס דַּערצַעהלַט
אִין דִיא שְׁטאַט אונַד אִין פֿעלְדַער. אונַד זִיִיא זַענַען אַרױס-
גַּעגאַנגַען צו זַעהַען וואָס אִיז גַעשַׁעהַען: אונַד זִיִיא זַענַען 16
גַּעקוֹמַען צו יִשׁוּעַ, אונַד הָאבַען גַעזַעהַען דַּעס וואָס הָאט
גַּעהאַט דִיא לַעגֵנאַן פֿון דִיא שְׁדִים, ווִיא עַר אִיז גַענוֹעסַען
אַנגַעקלִיידַעט אונַד פֿערנִיגפֿטיג, אונַד זִיִיא הָאבַען זִיךְ גַע-
פֿאַרקִמַען: אונַד דִיא וואָס הָאבַען עַס גַעזַעהַען, הָאבַען 17
עַס דַּערצַעלַט וואָס אִיז גַעשַׁעהַען צו דַּעס וואָס הָאט גַע-
האַט דִיא שְׁדִים, אונַד פֿון נַענַען דִיא חֲזֹרִים: אונַד זִיִיא 18
הָאבַען אִיהֶם אָנגַעהוִיבַען צו בַּעטֵען, אַז עַר זאַל פֿון זִיִירַע
גַּרַענַען אַנוֹעקגַעהַען: אונַד ווִיא עַר אִיז אִים שִׁיף אַרױינַ- 19
גַּעגאַנגַען, הָאט אִיהֶם דַּער וואָס הָאט גַעהאַט דִיא שְׁדִים
גַּעבַעטֵען אַן עַר זאַל בֵּיִיא אִיהֶם זִיין: אונַד יִשׁוּעַ הָאט 20
אִיהֶם נִיט גַעלאַזט, גֵּיִיעַרט הָאט צו אִיהֶם גַעזאַגט, גַּעז
אַהִיִים צו דִיִינַע פֿרִיִינד, אונַד דַּערצַעהלַט זִיִיא וואָס דַּער האַר
הָאט מִיט דִיר גַעמַהוּן, אונַד ווִיא עַר הָאט זִיךְ אִיבַער דִיר
דַּערבאַרַעמט: אונַד עַר אִיז אַנוֹעקגַעגאַנגַען, אונַד הָאט
אָנגַעהוִיבַען צו פֿרַעדיגַען אִין דַּעקאַפּאַלִים וואָס יִשׁוּעַ

האָבען זיין איהם אַרײַנגענומען אין דעם שיף אזוי וויא
 ער איז געוועזען, אונד עס זענען מיט איהם געוועזען נאך
 37 אנדערע שיפען: אונד עס איז געשעהען א גרויסער
 שטורמװינד, אונד דיא וועלען זענען אים שיף אַרײַנגע-
 38 קומען, אזוי אז עס איז שוין פול געווארען: אונד ער איז
 אויף דער אונטערשטער זייט פון דעם שיף געוועזען
 שלאפענדיג אויף דעם קישען. אונד זיין האבען איהם
 אויפגעוועקט אונד האבען צו איהם געזאגט, לעהרער,
 געקומערסט דוא דין? נישט אז מיר ווערען פערלויבען?
 39 אונד ער איז אויפגעשטאנען, אונד האט דעם ווינד אנגע-
 שריען, אונד האט צום ים געזאגט, זיין שטיל, אונד זיין
 פערשטומט! און דער ווינד האט אויפגעהערט, אונד עס
 40 איז א גרויסע שטילע געווארען: אונד ער האט צו זיין
 געזאגט, פארנום זייט איהר אזוי שרעקענדיג? וויא איז
 41 עס אז איהר האט נישט קיין גלויבען? אונד זיין האבען זיך
 שרעקליך געפארעכטען, אונד האבען געזאגט איינער צום
 אנדערען, וואס פאר איינער איז דער אז דער ווינד אונד
 דאס ים געהארען איהם?

קאפיטעל ה

1 אונד זיין זענען געקומען אויף דער אנדערער זייט פון
 2 ים, צום לאנד פון דיא גרסיס: אונד ווען ער איז ארויס-
 געקומען פון דעם שיף, האט איהם גלייך געגעגענט פון
 3 דיא קברים א מאן מיט איין אונגרינעם גייסט: דער האט
 זיינע וואוינונג געהאט צווישען דיא קברים. אונד קיינער
 האט איהם נישט געקאנט בינדען, אויף נישט מיט א קעטע:
 4 ווארין ער איז אפט געבונדען געווארען מיט גענדער אונד
 מיט קעטען, אונד ער האט דיא קעטען צערריסען, אונד
 דיא גענדער צערבראכען; אונד קיינער האט נישט פח גע-
 5 האט איהם צו שטילען: אונד ער איז שטענדיג געוועזען
 טאג אונד נאכט צווישען דיא קברים אונד דיא בערג,
 אונד האט געשריען, אונד זיך מיט שטיינער געשניטען:
 6 אונד ווען ער האט גשוע פון ווייטען געזעהען איז ער
 7 צוגעלאפען אונד האט זיך צו איהם געביקט: אונד ער
 האט געשריען מיט א הויך קול אונד געזאגט, וואס האב

34 צו איהם געזאגט דיא גאנצע וואהרהייט: אונד ער האט צו איהר געזאגט, מיינע טאכטער, דיין גלויבען האט דיך גערעטעט, געה אין פרידען, אונד זייא געהיילט פון דיינע פלאג:

35 ווייל ער האט נאך גערעט, זענען געקומען פון דעם הויז פון דעם עלצטען פון דער שול, אונד האבען געזאגט, דיינע טאכטער איז געשטארבען, פארנוואס געמיהקסט דוא נאך דעם לעהרער? אונד וויא ושווע האט געהערט דאס ווארט וואס איז געזאגט געווארען, האט ער געזאגט צום עלצטען פון דער שול, פארקט דיך נישט, גלויב נור: אונד ער האט קיינעם נישט געלאזט איהם געגלייטען, נאר פעטרוס אונד יעקב אונד יוחנן דער ברודער פון יעקב: אונד זייא זענען אריין געקומען אים הויז פון דעם עלצטען פון דער שול, אונד ער האט געזעהען דאס געטומעל, אונד דיא וואס האבען זעהר געוויינט אונד געקלאגט: אונד ער איז אריין געגאנגען אונד האט צו זייא געזאגט, פארנוואס לארמט איהר אונד וויינט? דאס מעדעל איז נישט געשטארבען, גייערט זיא שלאפט: אונד זייא האבען איהם אויסגעלאכט. אבער ער האט זייא אלע ארויסגעטריבען, אונד האט גענומען דעם פאטער אונד דיא מוטער פון דעם מעדעל, אונד דיא וואס זענען מיט איהם געוועזען, אונד איז אריינגעגאנגען וואו דאס מעדעל איז געלענען: אונד ער האט דאס מעדעל בייא דער האנד גענומען אונד האט צו איהר געזאגט, טליתא קומי, וואס איז פערשטייטשט, מעדעל, איך זאג דיר, שטעה אויף: אונד דאס מעדעל איז גלייך אויפגעשטא- 42 גען, אונד איז ארוםגעגאנגען: ווארין ויא איז צוועלף יאהר אלט געוועזען, אונד גלייך זענען זייא אויסער זיך געוועזען פאר גרויס ערשטוינען: אונד ער האט זייא זעהר פער- 43 באטען אז קיינער זאל דאס נישט וויסען: אונד ער האט געהייסען אז מאן זאל איהר צו עסען געבען:

קאפיטעל ו

1 אונד ער איז פון דארטען אנטעקעגאנגען, אונד איז גע- קומען צו זיין פאטערלאנד; אונד זיינע תלמידים זענען איהם גאכגעגאנגען: אונד ווען דער שבת איז געקומען, 2

האט צו איהם געטהון, אונד זיין האבען זיך אלע פער-
וואנדערט:

21 אונד ווען ישוע איז ווידער אריבערגעגאנגען אין א שיף
אויף דיא אנדערע זייט, האבען זיך פיל לייט ארום איהם
22 פערזאמעלט, אונד ער איז ביים ום געוועזען: אונד עס
איז צו איהם צוגעקומען איינער פון דיא עלצטע פון דער
שול מיט דעם נאמען יאיר, אונד ווען ער האט איהם גע-
זעהען, איז ער איהם צו דיא פיס געפאלען: אונד ער האט
23 איהם געבעטען אונד געזאגט, מיינע טאכטער איז
אם שטארבען, קום אונד לעב דייןע הענד אויף איהר, פדי
24 זיא זאל גערעטעט ווערען, אונד לעבען: אונד ער איז
מיט איהם געגאנגען, אונד פיל לייט זענען איהם נאכגע-
גאנגען אונד האבען איהם גערענגט:

25 אונד עס איז געוועזען א פרויא וואס האט געהאט דעם
26 בלוטגאנג צוועלף יארה: אונד זיא האט פיל געליטען פון
פיל דאקטארען, אונד זיא האט אויסגעגעבען אלעס וואס
זיא האט געהאט, אונד עס האט איהר ניט געהאלפען, ניר
27 ערשט זיא איז נאך ארגער געווארען: ווען זיא האט גע-
הערשט וועגען ישוע, איז זיא געקומען צווישען דיא לייט
פון הינטער איהם, אונד האט אנגערירט זיין קלייד:
28 ווארין זיא האט געזאגט, ווען איך זאל נור זיין קלייד אן-
29 רירען וועל איך גערעטעט ווערען: אונד גלייך איז איהר
בלוטגאנג פערטריקענט געווארען אונד זיא האט געפיהלט
אין איהר לייב אז זיא איז געהיילט פון איהרע פלאג:
30 אונד ישוע האט גלייך געפיהלט אז קראפט איז פון איהם
ארויסגעגאנגען: אונד ער האט זיך אומגעקערט צווישען
דיא לייט אונד געזאגט, ווער האט מיינע קליידער אנגע-
31 רירט? אונד זיינע תלמידים האבען צו איהם געזאגט, דוא
זעהסט אז דיא לייט דרענגען דיך, אונד דוא זאגסט, ווער
32 האט מיך אנגעריירט? אונד ער האט זיך אומגעקוקט צו
33 זעהען ווער עס האט דאס געטהון: אונד דיא פרויא האט
זיך געפארקטען אונד האט געציטערט, ווייל זיא האט
געוויסט וואס איז צו איהר געשעהען: אונד זיא איז גע-
קומען אונד איז פאר איהם אנדערגעפאלען, אונד האט

- זיין נאמען איז געקאנט געווארען; אונד ער האט געזאגט, יוחנן המטביל איז פון דיא טויטע אויפגעשטאנען, דרום וויר- קען דיא נסים אין איהם: אונד אנדערע האבען געזאגט אז 15 ער איז אליהו. אונד אנדערע האבען געזאגט אז ער איז א נביא, אזוי ווא איינער פון דיא נביאים: אבער ווען 16 הורדוס האט דאס געהערט, אזוי האט ער געזאגט, דער איז יוחנן. דעם איף האב דעם קאפ ארויפגענומען; ער איז אויפגעשטאנען: דען הורדוס האט געשיקט אונד האט 17 יוחנן גענומען, אונד האט איהם אים געפענגען געבונדען וועגען הורודיא, דאס טייב פון זיין ברודער פיליפוס, ווייל 18 ער האט זיא געהייראטעט: ווארין יוחנן האט צו הורדוס געזאגט, דוא טורסט נישט האבען זיין ברודער'ס טייב: אונד הורודיא האט איהם פיינד געהאט, אונד האט איהם 19 געוואלט הרגענען; אונד זיא האט נישט געקאנט: ווארין 20 הורדוס האט זיך געפארבטען פאר יוחנן, ווארין ער האט געוואוסט אז ער איז א גערעכטער אונד הייליגער מאן, אונד ער האט איהם געשיצט. אונד ווען ער האט איהם געהערט, אזוי איז ער געהר געזארגט געוועזען אונד האט איהם גערן געהערט: אונד עס איז געקומען א געשטימ- 21 טער טאג ווען הורדוס האט אויף זיין געבורטסטאג א סעודה געמאכט צו זיינע גרויסע לייט אונד אפיצירע איבער טויז- 22 זענד, אונד צו דיא עלצטע פון גליל: אונד ווען דיא טאכטער פון הורודיא איז אריינגעקומען אונד האט גע- טאנצט, אונד איז הורדוס וואוילגעפאלען אונד דיא וואס זענען מיט איהם געזעסען; אזוי האט דער קעניג צום מעדעל געזאגט, פערלאנג פון מיר וואס דוא ווילסט, אונד איף וועל עס דיר געבען: אונד ער האט איהר געשוואוירען, 23 וואס דוא וועסט פון מיר פערלאנגען וועל איף דיר געבען, ביז צו דיא העלפט פון מיין קעניגרייך: אונד זיא איז 24 ארויסגעגאנגען אונד האט צו איהרע מוטער געזאגט, וואס זאל איף פערלאנגען? אונד זיא האט געזאגט דעם קאפ פון יוחנן המטביל: אונד גלייך איז זיא איילענדיג אריינג- 25 געקומען צום קעניג, אונד האט פערלאנגט אונד געזאגט, איף וויל אז דוא זאלסט מיר גלייך געבען אויף א שיקעל

- הָאֵם עַר אֲנֶנְהוּיָבֶעַן צוֹ לַעֲהָרֶען אִין דַּער שׁוֹל; אונד
פֿילע וואס האָבֶען אִיהם גַּעֲהָרֶעט האָבֶען זיך פֿערוואונד־
דַּערט אונד גַּעוואָגט, פֿון וואָנען האָט דיזער דיזע זאָכֶען
אונד וואס אִין דאָס פֿאר אַ חֲכָמָה וואס אִין אִיהם גַּעֲבֶעבֶען,
אונד אָנעלֶכֶּע נָסִים וואס זַענֶען גַּעֲשָׁעֶהֶען דוּרְךָ זיינע העַנְדֶּ:
3 אִין עַר נִיט דַּער בּוֹיִמִיִּסְטֶער, דַּער זוהן פֿון מָרִם אונד
דַּער בֶּרוּדֶּער פֿון יַעֲקֹב אונד יוֹסִי אונד יְהוּדָה אונד שְׁמֵעוֹן?
אונד זַענֶען נִיט זיינע שְׁוֹעֲסְטֶער דאָ מִיט אונָס? אונד זיִיא
4 הָאָבֶען זיך אָן אִיהם גַּעֲשְׁמֹרִיכֶעלֶט: אונד יִשׁוּעַ האָט צו
זיִיא גַּעוואָגט אַ נָבִיא אִין נִיט אָהן בָּבוּד, אוֹיִסֶער אִין זיין
אִינֶען לֹאָנד אונד צווישֶׁען זיינע קְרוֹבִים, אונד אִין זיין
5 אִינֶען הוּיז: אונד עַר האָט דאָרט נִיט גַּעקֶענט קיין נָם
טָהוּן חוּץ עַר האָט זיינע העַנְדֶּ גַּעלֶעגט אוֹיף עֲטִילִיכֶע
6 קְרֹאָנֶקע, אונד עַר האָט זיִיא גַּעהיִילֶט: אונד עַר האָט זיך
גַּעוואונדֶּערט אִיבֶּער זייער אונגלויבֶּען. אונד עַר אִין
אֶרֹמֶנְגֶאָנֶען אִין דִּיא דַּערפֿער אונד האָט גַּעלֶּהֶרט:
7 אונד עַר האָט צו זיך גַּערופֿען דִּיא צוועלֶף, אונד האָט
זיִיא אֲנֶנְהוּיָבֶען אוֹיִסְצוֹשִׁיקֶען צו צוויִיא; אונד האָט צו
8 זיִיא גַּעֲבֶעבֶען מֹאכֶט אִיבֶּער אונגריינע גִּיסְטֶער: אונד עַר
הָאָט זיִיא אֲנֶנְהוּיָבֶען אַז זיִיא זאַלֶען גאָרנִיט מִיטְנֶעמֶען
אוֹיף דַּעם וועג, אוֹיִסֶער נור אַ שְׁטֶעקֶען; קיין ריזֶע זאָק
אונד קיין בְּרוֹיט זאָק, אונד קיין גַּעלֶד אִים גאָרטֶעל:
9 אָבֶּער זיִיא זאַלֶען גַּעֲהֶען אִין שׁיף אֲנֶנְטָהוּן, אונד זאַלֶען
10 נִיט אָנטָהוּן קיין צוויִיא רַעק: אונד עַר האָט צו
זיִיא גַּעוואָגט, ווען אִיהר וועט אַריינקומֶען אִין אַ הוּיז,
בִּלְיִיבֶט דרינֶען ביז אִיהר וועט פֿון דאָרטֶען אָוועקגַּעֲהֶען:
11 אונד וואס פֿאר אִיין אָרט וועט אִיין נִיט אוֹיִפֿנֶעמֶען, אונד
זיִיא וועלֶען אִיין נִיט הערֶען, ווען אִיהר גַּעהט פֿון דאָר־
טֶען אָוועק, שְׁאָקֶעלֶט אָפּ דַּעם שְׁטוֹיב פֿון אִיירֶע פֿיס,
12 פֿאר אַ צייגֶנים צו זיִיא: אונד זיִיא זַענֶען אוֹיִסְנֶעגאָנֶען,
13 אונד האָבֶען גַּעפֿרֶעדיגט אַז מֶען זאַל תְּשׁוּבָה טָהוּן: אונד
זיִיא האָבֶען אַרוֹיִסְנֶעטֿריבֶּען פֿילֶע שְׁדִים, אונד פֿילֶע
קְרֹאָנֶקע גַּעוואָלֶבֶט מִיט עָהל אונד גַּעהיִילֶט:
14 אונד הוֹרְדוֹם הִקְלָף האָט וועגֶען אִיהם גַּעֲהָרֶעט; וואָרִין

- אונד זייא האבען צו איהם געזאגט זאלען מיר אנועקנע-
הען אונד קויפען פאר צווייא הונדערט גראשען ברויט,
אונד זאלען זייא געבען צו עסען? אונד ער האט צו זייא 39
געזאגט, וויא פיל ברויט האט איהר? געהט אונד זעהט.
אונד ווען זייא האבען געזעהען, האבען זייא געזאגט, פינף,
אונד צווייא פיש: אונד ער האט זייא געהייסען זיך אנר-
דערנעצען שורות ווייז אויף דאס גרינע גראז: אונד זייא 41
האבען זיך אנדערנעזעצט אין שורות, צו הונדערט אונד
צו פינפציג: אונד ער האט גענומען דיא פינף ברויט אונד 42
דיא צווייא פיש, אונד האט ארויפגעבליקט צום הימעל,
אונד האט א ברכה געמאכט, אונד האט דאס ברויט צו-
בראכען אונד עס געגעבען צו דיא תלמידים אז זייא
זאלען עס פאר זייא פארלעגען אונד דיא צווייא פיש האט
ער פערטהיילט צו אלע: אונד זייא האבען אלע געגעסען, 43
אונד זענען נאט געווארען: אונד זייא האבען אויפגעהוי- 44
בען פון דיא ברעקלעך צוועלף קערב פול אונד פון דיא
פיש: אונד דיא נאט האבען דאס ברויט געגעסען זענען 45
געוועזען פינף טויזענד מאן:
- אונד גלייך האט ער זיינע תלמידים געצוואונגען זייא זא- 46
לען אים שוף אריינגעהען, אונד זאלען פריהער אריבער-
געהען צו דיא אנדערע זייט קיין בית-צודה, ביז ער וועט
דיא לייט אנועקשיקען: אונד ווען ער האט פון זייא אפשיד 47
גענומען איז ער אויף דעם בארג ארויפגעגאנגען מתפלל
צו זיין: אונד ווען עס איז אבענד געווארען איז דאס שוף 48
געוועזען אין מיטען ים, אונד ער אליין אויף דעם לאנד:
אונד ער האט געזעהען אז זייא האבען זיך שווער געמיהט 49
מיט דעם רודערען, ווארין דער ווינד איז קעגען זייא גע-
וועזען. אונד קעגען דעם פירטען משמר פון דער נאכט איז
ער צו זייא געקומען ארוםגעהענדיג אויף דעם ים: אונד
ער האט זייא געוואלט פארבייא געהען: אונד וויא זייא 50
האבען איהם געזעהען ארוםגעהענדיג אויף דעם ים, הא-
בען זייא געדאכט אז עס איז מייסט, אונד זייא האבען
אויסגעשריען: ווארין זייא האבען איהם אלע געזעהען, 51
אונד האבען זיך דערשראקען. אונד גלייך האט ער מיט

26 דַּעַם קָאפּ פֿון יוֹחֵנָן הַמַּטְבֵּל: אונד דער קעניג איז זעהר
טרויריג געווארען, אָבער ווענען דער שבוועה אונד דיא
וואס זענען מיט איהם געוועזען, האט ער נישט געוואלט אפֿ-
27 זאגן: אונד גלייך האט דער קעניג געשיקט א לייבזעכ-
טער, אונד האט געפוילען זיין קאפּ צו ברענגען; אונד
ער איז געגאנגען אונד האט איהם געקעפט אים געפֿענגניס:
28 אונד האט זיין קאפּ געבראכט אין א שויסעל, אונד האט
עס געגעבען צום מעדעל, אונד דאס מעדעל האט עס גע-
29 געגען צו איהרע מוטער: אונד ווען זיינע תלמידים הא-
בען דערפון געהערט, זענען זיא געקומען, אונד האבען
גענומען זיין לייב, אונד האבען עס אריינגעלעגט אין א
קבר:

30 אונד דיא אפאסטעל האבען זיך פֿערזאמעלט צו ישוע
אונד האבען איהם אלעס דערצעהלט, וואס זייא האבען
31 געטהון אונד וואס זייא האבען געלעהרט: אונד ער האט
צו זייא געזאגט, קומט איהר זעלבסט אליין אין א וויסטען
אָרט אריין אונד רוהעט אייך אויס אביסעל. ווארין פֿילע
זענען אריין אונד ארויסגעגאנגען, אונד זייא האבען נישט
32 דיא נויטיגע צייט געהאט אפֿילו צו עסען: אונד זייא זע-
נען אנוועקגעגאנגען אין א שויסעל בייא זיך אליין אין א
33 וויסטען אָרט אריין: אונד פֿילע האבען זייא געזעהען
אנוועקגעהען, אונד האבען איהם דערקענט, אונד זענען
אהין געלאפען צו פֿום פֿון אלע שטעט, אונד זענען פֿרי-
34 דער פֿון זייא אָנגעקומען: אונד וויא ישוע איז ארויסגע-
קומען, האט ער געזעהען פֿיל לייט אונד ער האט איבער
זייא רחמנות געהאט, ווארין זייא זענען געוועזען וויא שאפּ
35 וואס האבען קיין פאסטונד נישט; אונד ער האט אָנגעהויבען
36 זייא פֿילע זאכען צו לעהרען: אונד ווען עס איז שוין
שפעט געווארען, זענען זיינע תלמידים צו איהם געקומען,
אונד האבען געזאגט, דאס איז א וויסטער אָרט, אונד
37 עס איז שוין שפעט געווארען: שיק זיא אנוועק, אז זייא
זאלען געהען ארום דיא פֿעלדער אונד דיא דערפער, אונד
38 זאלען זיך קויפען וואס צו עסען: אָבער ער האט גע-
ענטפֿערט אונד צו זייא געזאגט, גיבט איהר זייא צו עסען.

- יִשְׁעִיהָ הָאֵם רַעֲכָם נְבוֹאֹת נְעֻזָּאָם אוֹיֵף אֵינֶךְ הַיִּיכָלְעֶר,
 ,,דִּיזְעָם פֶּאֶלֶק עֶהֱרַם מִיֵּךְ מִיֵּט דִּיא לִיפֶען, אָבֶער וִייעֶר
 הָאָרֶץ אִיז דֶּער־ווייטֶער־ט פֿון מִיר: אָבֶער אוּמְזִיקְט בַּע' 7
 טֶען וִיִּיא מִיֵּךְ אָן, אונד לערנען לעהרען וואס זענען
 געבאטע פֿון מענשען: (יִשְׁעִיהָ כֵּט' יג').
- אֵיהֶר הָאֵם פֶּער־לאָזט דִּיא מִצָּנָה פֿון גָּאָט, אונד האַלט דִּיא 8
 אַיבֶּער־ליפֶּער־ונג פֿון מענשען: אונד ער האַט צו וִיִּיא גַע- 9
 געזאָגט, וואויל פֿאַר־וואָרפֿט אֵיהֶר דָּאָס געבאט פֿון גָּאָט אַז
 אֵיהֶר זָאָלט הָאָלטֶען אֵיירֶע אַיבֶּער־ליפֶּער־ונג: וואָרִין מֹשֶׁה 10
 הָאֵם געזאָגט, עֶהֱרַע דִּיין פֶּאָטֶער אונד דִּינע מוטער, אונד
 ווער עס שַׁעֲלֵט פֶּאָטֶער אָדער מוטער דער זאל געוויס
 שטאַרבען: אָבֶער אֵיהֶר זָאָגט, ווען אַ מענש וועט זאָגען 11
 צו וִיין פֶּאָטֶער אָדער וִינע מוטער, דָּאָס אִיז אַ קֶרְבֵּן,
 דָּאָס הַיִּיסֵט אַ נִדְבָה וואס דוא קענסט פֿון מִיר געקומען:
 אֵיהֶר לאָזט אֵיהֶם גֶּאָרֵנט מעהר טהון פֿאַר וִיין פֶּאָטֶער 12
 אָדער מוטער: אונד אֵיהֶר מאַכט שוואַך דָּאָס וואָרֶט פֿון 13
 גָּאָט דורך אֵיירֶע אַיבֶּער־ליפֶּער־ונג, וואס אֵיהֶר הָאֵם אַיבֶּער־
 געליפֶּערט, אונד דעסגלייכען טהוט אֵיהֶר אַזאַלכע פֿילע
 זאַכען: אונד ער האַט צו זיך ווידער גערופֿען דִּיא לֵיִיט, 14
 אונד הָאֵם צו וִיִּיא געזאָגט, הער־ט מִיֵּךְ אַלֶּע צו, אונד פֶּער־
 שטעהט: קִינע זאך פֿון אויסעווייניג פֿון דעם מענש וואס 15
 קומט אין אֵיהֶם אַרִיין קאן אֵיהֶם אונגריין מאַכען; נִייעֶר־ט
 דִּיא זאַכען וואס קומען אַרויס פֿון דעם מענש מאַכען
 אֵיהֶם אונגריין: דער וואס האַט אויַרען צו הערען לאַז ער 16
 הערען: אונד ווען ער אִיז אַרִיין־געגאַנגען אִים הוִיז פֿון דִּיא 17
 לֵיִיט האַבען אֵיהֶם וִינע תִּלְמִידִים געפֿרעגט ווענען דעם
 מֹשֶׁל: אונד ער האַט צו וִיִּיא געזאָגט, זענט אֵיהֶר אויַף 18
 אַזוי אָהן פֶּער־שטאַנד? פֶּער־שטעהט אֵיהֶר נִיט, אַז אַלֶּעס
 וואס קומט פֿון אויסעווייניג אין אַ מענש אַרִיין קאן אֵיהֶם
 נִיט אונגריין מאַכען: וואָרִין עס קומט נִיט אין וִיין הָאָרֶץ 19
 אַרִיין, נִייעֶר־ט אין בויך, אונד געהט אַרויס צום מִיסֶט?
 אַזוי האַט ער אַלֶּע זאַכען רִיין געמאַכט: אונד ער האַט 20
 געזאָגט, דָּאָס וואס קומט אַרויס פֿון דעם מענש, דָּאָס מאַכט
 דעם מענש אונגריין: וואָרִין פֿון אֵינזענִיג, פֿון דעם הָאָרֶץ 21

זייא גערעט, אונד האט צו זייא געזאגט, זייט געטרייסט
 52 איך בין עס; פארקט אייך ניט: אונד ער איז צו זייא אים
 שוף אריינגעגאנגען; אונד דער ווינד האט אויפגעהערט;
 אונד זייא האבען זיך געהר איבער דעם מאס פערוואונד-
 53 דערט: ווארין זייא האבען ניט פערשטאנען איבער דעם
 ברויט, אבער זייער הארץ איז פערהארטעט געוועזען:
 54 אונד זייא האבען זיך אריבערגעשיפט אונד זענען געקומען
 צום לאנד גנסר, אונד האבען זיך געאנקערט צום בארשען:
 55 אונד ווען זייא זענען פון דעם שוף ארויסגעקומען, האט
 56 מען איהם גלייך דערקענט: אונד זענען ארומגעלאפען
 אים גאנצען געביט, אונד האבען אנגעהויבען ארומצו-
 טראגען אויף דיא געטען דיא וואס זענען קראנק געווע-
 57 זען, וואו זייא האבען געהערט אז ער איז דארט: אונד
 וויא ער איז אריינגעקומען אין דיא דערפער, אדער שטעט,
 אדער פעלדער, האבען זייא דיא קראנקע אנדערנגעלעגט
 אין דיא מארקען, אונד האבען איהם געבעטען אז זייא
 זאלען נור אנריהרען דיא עקען פון זיין קלייד; אונד דיא
 וואס האבען איהם אנגעהירט זענען גערעטעט געווארען:

קאפיטעל ז

1 אונד דיא פרושים אונד עטליכע פון דיא סופרים, וואס
 זענען געקומען פון ירושלים, האבען זיך צו איהם פער-
 2 זאמעלט: אונד זייא האבען געזעהען אז עטליכע פון
 זיינע תלמידים עסען ברויט מיט אונגריינע, — דאס הייסט
 3 אונגעוואשענע הענד: ווארין דיא פרושים אונד אלע
 יודען עסען ניט ווען זייא וואשען ניט זארגפעלטיג זייער
 הענד, ווייל זייא האלטען דיא איבערליפערונג פון דיא
 4 עלצטע: אונד ווען זייא קומען פון דעם מארק, עסען זייא
 ניט ווען זייא רייניגען זיך ניט; אונד דא זענען פילע אנ-
 דערע זאכען וואס זייא האבען אנגענומען צו האלטען,
 וויא דיא טבילה פון געכער, אונד טעפ אונד קופערנע
 5 בליס: אונד דיא פרושים אונד סופרים האבען איהם גע-
 פרעגט, פאר וואס געהען זיינע תלמידים ניט גאך דיא
 איבערליפערונג פון דיא זקנים, גייערט עסען ברויט מיט
 6 אונגעוואשענע הענד? אונד ער האט צו זייא געזאגט,

האט געוויפצט, אונד האט צו אידם געזאגט, אפּתח, וואס
 הייסט, מאך דין אויף: אונד זיינע אויזען זענען אויפֿ- 35
 געמאכט געווארען אונד דאס באנד איז גלייך לויז געווא-
 רען פון זיינע צונג אונד ער האט ריכטיג געשפּראכען:
 אונד ער האט זיין פּערבאטען אז זיין זאלען קיינעם נישט 33
 זאגען: אָבער וואס מער ער האט זיין פּערבאטען, הא-
 בען זיין עס נאך פיל מער בעקאנט געמאכט: אונד זיין 37
 האבען זיך איבער דעם מאס פּערוואונדערט אונד געזאגט,
 ער האט אלע זאכען גוט געטהון: ער מאכט דיא טויבע
 הערען אונד דיא שטומע רעדען:

קאפיטעל ח

- 1 אין יענע טעג ווען דיא לייט זענען ווידער פיל געוועזען אונד
 האבען בארניט געהאט צו עסען, האט ישוע גערופען זיינע
 תלמידים, אונד האט צו זיין געזאגט: איך האב רחמנות
 אויף דיא לייט ווארין שוין דרייא טעג גלייבען זיין גיין
 מיר, אונד האבען בארניט צו עסען: אונד ווען איך וועל 3
 זיין פאסטענדיג אהיים שיקען, וועלען זיין פּערשמאכען
 אויף דעם וועג; אונד עטליכע פון זיין קומען פון ווייט
 אהער: אונד זיינע תלמידים האבען איהם געענטפערט, וויא 4
 אזוי קען מען דויע מיט ברויט זעטיגען דא אין א מדבר?
 אונד ער האט זיין געפּרעגט, וויא פיל ברויט האט איהר? 5
 אונד זיין האבען געזאגט ניבען. אונד ער האט דיא לייט
 געהייסען זיך אויף דער ערד אנדערזעצען, אונד האט
 גענומען דיא זיבען ברויט, אונד האט א ברכה געמאכט,
 אונד האט עס צעבראכען, אונד געגעבען צו זיינע תלמידים,
 אז זיין זאלען פאר זיין פארלעגען; אונד זיין האבען 6
 זיין פאר דיא לייט פארנעלעגט: אונד זיין האבען גע- 7
 האט עטליכע קליינע פישלעך; אונד ער האט דעריבער
 א ברכה געמאכט, אונד האט אויף זיין געהייסען פארלע-
 גען: אונד זיין האבען געגעסען אונד זענען נאט געווארען, 8
 אונד זיין האבען אויפגעוויבען פון דיא איבערגעבליבענע
 ברעקלעך זיבען קערב: אונד זיין זענען געוועזען 9
 קעגען פיר טויזענד, אונד ער האט זיין אונזעקגעשיקט:
 אונד באלד איז ער אין א שיף אריינגעגאנגען מיט זיינע 10

- פון דעם מענש קומען ארויס שלעכטע געדאנקען, ניאוף,
 22 גניבה, רציחה: זנות גליסטען, רשעות, בעטריבערייא,
 אויסגעלאסענהייט, איין איבעל אויב, לעסטערונג, שטאלן,
 23 בארישקייט: אלע דזע שלעכטיגקייטען קומען ארויס פון
 אינזעניב אונד מאכען דעם מענש אונריין:
 24 אונד ער איז אויפגעשטאנען אונד איז פון דארטען אנוועק
 געגאנגען צו דיא גרענעץ פון צור אונד צידון. אונד ער
 איז אריינגעגאנגען אין ^א הויז, אונד האט נישט געוואלט אז
 קיינער זאל וויסען, אבער ער האט נישט געקענט פערבארן
 25 גען בלייבען: אבער א פרויא, וואס איהרע טאכטער האט
 געהאט איין אונריינעם גייסט, האט גלייב פון איהם גע-
 הערט, אונד איז געקומען אונד איז איהם צו דיא פיס גע-
 26 פאלען: אונד דיא פרויא איז גענוועזען א וננית פון ארם
 צור. אונד זיא האט איהם געבעטען אז ער זאל דעם שד
 27 ארויסטרייבען אויס איהרע טאכטער: אונד ער האט צו
 איהר געזאגט, לאזען דיא קינדער צוערשט וואט ווערען;
 ווארין עס איז נישט גוט דאס ברויט פון דיא קינדער אנוועק
 28 צונעמען, אונד פאר דיא הינטלעך צו ווארפען: אונד זיא
 האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, יא, האר!
 אפילו דיא הינטלעך אונטער דעם טיש עסען פון דיא
 29 קינדערס ברעקלעך: אונד ער האט צו איהר געזאגט ווע-
 גען דיוועס ווארט געה, דער שד איז פון דיינע טאכטער
 30 ארויסגעגאנגען, אונד ווען זיא איז אין איהר הויז געקומען
 האט זיא געפינען דאס מעדעל ליגענדיג אויף דעם בעט,
 אונד דער שד פון איהר ארויסגעגאנגען:
 31 אונד ער איז ווידער אנוועקגעגאנגען פון דיא גרענעץ פון
 צור אונד איז געקומען דורך צידון צום ים פון גליל, אין
 32 מיטען דער גרענעץ פון דעפאפוליס: אונד זיין האבען
 צו איהם געבראכט א טויבען אונד שטומען אונד האבען
 איהם געבעטען אז ער זאל דיא האנד אויף איהם לעגען:
 33 אונד ער האט איהם אנוועקגענומען פון דיא לייט בייא ויף
 אליין, אונד האט דיא פינגער אין זיינע אויערען אריינגע-
 לעגט, אונד האט געשפיגען, אונד האט זיינע צונג אנגע-
 34 ריהרט: אונד ער האט ארויסגעזעהען צום הימעל, אונד

- 24 האט איהם געפרעגט זעהסט דוא עפעס? אונד ער
האט ארויפגעקוקט, אונד געזאגט, איך זעה מענשען,
ווארין איך זעה זיין אזוי וויא ביימער ארומגעהענדיג:
25 דערנאך האט ער ווידער דיא הענד אויף זיינע אויגען גע-
לעגט, אונד ער האט שארף געקוקט, אונד איז געהיילט
געווארען, אונד האט אלע זאכען פון ווייטען געזעהען:
26 אונד ער האט איהם אהיים געשיקט, אונד געזאגט, דוא
זאלסט ניט אריינקומען אפילו ניט אים דארף:
27 אונד ישוע אונד זיינע תלמידים זענען ארויסגעגאנגען צו
דיא דערפער פון קיסרין פון פיליפוס; אונד אויף דעם
וועג האט ער זיינע תלמידים געפרעגט, אונד האט צו זיין
געזאגט, ווער זאגען דיא מענשען אז איך בין? אונד זיין
28 האבען צו איהם געזאגט יוחנן המטביל; אונד אנדערע
אליהו; אבער אנדערע איינער פון דיא נביאים: אונד ער
29 האט זיין געפרעגט, ווער זאגט איהר אז איך בין? אונד
פעטרוס האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט,
דוא ביסט דער משיח: אונד ער האט זיין געבאטען
30 אז זיין זאלען קיינעם ניט זאגען פון איהם: אונד ער
האט זיין אנגעהויבען צו לערנען, אז דער בן-אדם מוז פיל
ליידען, אונד פערטווארפען ווערען פון דיא עלצטע אונד
דיא ערשטע פהנים אונד דיא סופרים, אונד געטייטעט
ווערען, אונד נאך דרייא טעג ווידער אויפשטעהען: אונד
32 ער האט דאס ווארט עפענטליך געזאגט. אונד פעטרוס
האט איהם גענומען, אונד האט איהם אנגעהויבען אנצו-
שריייען: אבער ער האט זיך אומגעקעהרט, אונד האט זיינע
33 תלמידים אנגעזעהען, אונד האט פעטרוס אנגעשריען אונד
געזאגט, געה אנוועק פון מיר, שטן, ווארין דוא טראכסט
ניט אויף דיא זאכען פון גאט, גייערט דיא זאכען פון מעג-
שען: אונד ער האט דיא לייט מיט זיינע תלמידים צו זיך
34 גערופען אונד האט צו זיין געזאגט, ווער עס וויל מיר נאך
קומען, דער זאל זיך אליין פערלייקענען, אונד זיין קרייץ
אויפגעמען אונד מיר נאכפאלגען: ווארין ווער עס וויל
35 זיין לעבען רעטען, דער וועט עס פערלירען; אונד ווער
עס וויל זיין לעבען פערלירען פון מיינעט וועגען אונד

תלמידים, אונד איז געקומען אין דער געגענד פון דלמנותא:

11 אונד דיא פרושים זענען ארויסגעגאנגען, אונד האבען אן

געהויבען מיט איהם א ניכוח אונד האבען פון איהם פער-

לאנגט א צייכען פון דעם הימל, איהם צו פריפען:

12 אונד ער האט טיף געזיפצט אין זיין געמיט, אונד געזאגט,

ווארום זוכט דו דעם דור א צייכען? באמת זאג איך איך,

עס וועט צו דו דעם דור קיין צייכען נישט געגעבען ווערען:

13 אונד ער האט זיין פערלאזט, אונד איז ווידער אריינגע-

גאנגען אויף דעם שייף אונד איז אויף דיא אנדערע זייט

אריבערגעקומען:

14 אונד זיין האבען פערנעמען ברויט מיטצונעמען, אונד

זיין האבען נישט געהער מיט זיך געהאט וויא איין ברויט

15 אים שייף: אונד ער האט זיין געבאטען אונד געזאגט,

זעהט צו, היט אייך פאר דעם ווערטייג פון דיא פרושים,

16 אונד פאר דעם ווערטייג פון הורדום: אונד זיין האבען

צווישען זיך געטענעט ווייל זיין האבען נישט קיין ברויט:

17 אונד ער האט דאס געוואוסט אונד האט צו זיין געזאגט,

פארנואס האט איהר געטענעט ווייל איהר האט נישט קיין

ברויט? פערנעמט איהר נאך נישט, אונד פערשטעהט איהר

18 דאס נישט? האט איהר אייער הארץ פערשטאקט? האט

איהר אויבען אונד זעהט נישט? אונד אויערען אונד הערט

19 נישט? אונד געדענקט איהר נישט? ווען איך האב צוגבראכען

דיא פינגט ברויט פאר דיא פינגט טויזענד, וויא פיל קערב

פול מיט ברעקלעך האט איהר אויפגעהויבען? זיין האבען

20 צו איהם געזאגט צוועלף: אונד ווען דיא זיבען פאר דיא

פיר טויזענד, וויא פיל קערב פול מיט ברעקלעך האט

איהר אויפגעהויבען? אונד זיין האבען געזאגט זיבען:

21 אונד ער האט צו זיין געזאגט, פערשטעהט איהר נאך נישט?

22 אונד זיין זענען געקומען קיין בית צידה, אונד זיין הא-

בען צו איהם געבראכט א בלינדען, אונד האבען איהם

23 געבעטען אז ער זאל איהם אנריהרען: אונד ער האט דעם

בלינדען אנגענומען ביין דער האנד, אונד האט איהם

ארויסגעהרט אויס דעם דארף, האט געשפיגען אין זיינע

אויגען, אונד האט דיא הענד אויף איהם געלעגט, אונד

- האט ער זיין פערבאטען אז זיין זאלען קיינעם ניש דער-
 צעלען וואס זיין האבען געזעהען, ביז דער בן-אדם וועט
 פון דיא מויטע אויפֿשטעהען: אונד זיין האבען דאס 10
 ווארט בייא זיך געהאלטען, אונד האבען איינער דעם
 אנדערען געפרעגט, וואס איז דאס אויפֿשטעהען פון דיא
 מויטען! אונד זיין האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, 11
 פאר וואס זאנען דיא פרושים אז אליהו מוס צוערשט קומען?
 אונד ער האט צו זיין געזאגט, אליהו קומט צוערשט אונד 12
 שטעלט אלעס צורעכט; אונד וויא עס שטעהט געשריבען
 אויף דעם בן-אדם, אז ער זאל פיל ליידען, אונד פעראכט-
 טעט ווערען? אבער איך זאג אייך, אז אליהו איז אויך 13
 געקומען, אונד זיין האבען צו איהם געטהון וואס זיין
 האבען געזאגט, אזוי וויא עס שטעהט געשריבען אויף
 איהם:
 אונד ווען ער איז צו דיא תלמידים געקומען האט ער 14
 געזעהען פיל לייט ארום זיין, אונד סופרים מיט זיין
 פראגענד: אונד אזוי באלד וויא אלע לייט האבען איהם 15
 געזעהען, האבען זיין זיך פערוואונדערט, אונד זענען צו-
 געלאפען אונד האבען איהם געגריסט: אונד ער האט זיין 16
 געפרעגט, איבער וואס האט איהר א זיכונג? אונד איינער 17
 פון דיא לייט האט איהם געענטפערט, לעהרער, איך האב
 מיין זעהן צו דיר געבראכט וואס האט א גייסט: אונד 18
 וויא אהין ער נעמט איהם אזוי צעגרייט ער איהם; אונד
 ער שויקט, אונד קריצט מיט דיא צייך, אונד ווערד פער-
 דארט: אונד איך האב צו גיינע תלמידים געזאגט, אז 19
 זיין זאלען איהם ארויסטרייבען; אונד זיין האבען ניש
 געקאנט: אונד ער האט זיין געענטפערט אונד געזאגט, 19
 א איהר אומגלויביגעס דור, וויא לאנג זאל איך בייא אייך
 זיין? וויא לאנג זאל איך ליידען? ברענגט איהם אהער
 צו מיר: אונד זיין האבען איהם צו איהם געבראכט. 20
 אונד וויא ער האט איהם געזעהען, אזוי האט איהם דער
 גייסט גלייך צעגריסען; אונד ער איז צו דער ערד געפאלען,
 אונד האט זיך געזאלגען, אונד געשויקט: אונד ער האט 21
 זיין פאטער געפרעגט, וויא לאנג איז עס זייט דאס איז

36 ווענען דער בשורה טובה דער נעט עם רעטען: ווארין
 וואו דעט א מענש געהאלפן דערען ווען ער דעט
 דיא באנצע וועלט געווינען, אונד ווין לעבען פערלירען?
 37 ווארין וואס דעט א מענש געבען אלס אויסליוונג פאר ווין
 38 לעבען? דרום ווער עם דעט זיך שעהמען מיט מיר אונד
 מיט מיינע נוערטער אין דיעס דור פון זינד אונד זנות,
 אזוי דעט זיך דער גן-אדם מיט איהם אויף שעהמען, ווען
 ער קומט אין דער הערליכקייט פון ווין פאטער מיט דיא
 הייליגע מלאכים:

קאפיטעל ט

- 1 אונד ער האט צו זייא געזאגט, באמת זאג איך אייך, עם
 זענען עטליכע וואס שטעהען דא, וואס וועלען נישט פערור-
 כען דעם טויט, ביז זייא וועלען זעהען דאס קעניגרייך פון
 גאט קומען מיט מאכט:
- 2 אונד נאך זעקס טעג האט ישוע גענומען פעטרוס אונד
 יעקב אונד יוחנן, אונד האט זייא ארויפגעבראכט אויף א
 הויכען בארג בייא זיך זעלבסט. אונד ער איז פאר זייא
- 3 פערשנערט געווארען: אונד ווינע קליידער זענען גלאנ-
 צענדיג געווארען זעהר נויט, אזוי וואו קיין וועשער אויף
- 4 דער ערד האט זייא נישט געקאנט נויט מאכען: אונד
 אליהו אונד משה האבען זיך צו זייא געווינען, אונד
- 5 האבען גערעט מיט ישוע: אונד פעטרוס האט געענט-
 פערט אונד האט געזאגט צו ישוע, רבי, עם איז גוט
 פאר אונם דא צו ווין; אונד לאזען מיר מאכען דרייא
- 6 געצעלטען; איינס פאר דיר, אונד איינס פאר משה, אונד
 איינס פאר אליהו: ווארין ער האט נישט געוואוסט וואס ער
- 7 זאל ענטפערען; ווארין זייא זענען זעהר דערשראקען
 געווארען: אונד א וואלקען איז געקומען אונד האט זייא
- 8 געדעקט; אונד א קול איז ארויסגעקומען פון דעם
 וואלקען, דאס איז מיין ווהן דער געליבטער, הערט איהם
 צו! אונד ווען זייא האבען זיך פלייצלינג אומגעזעהען,
 האבען זייא קיינעם נישט געהער געזעהען, גייערט ישוע
 אליין מיט זייא:
- 9 אונד ווען זייא זענען פון דעם בארג ארויפגעגאנגען, אזוי

- דאס וואס איהר האט צווישען אייף געמענעט אויף דעם
 34 וועג? אונד וויא האבען געשוויגען; ווארין וויא האבען
 ויף אויף דעם וועג מיטאיינאנדער געקריגט ווער איז דער
 35 גרעסערער: אונד ער האט ויף אנדערנענעצט, אונד האט
 גערופען דיא צוועלף, אונד האט צו וויא געזאגט, ווען
 איינער וויל זיין דער ערשטער, דער וועט זיין דער
 36 לעצטער פון אלע, אונד דער משרת פון אלע: אונד ער
 האט גענומען א קליין קינד אונד האט עס צווישען וויא
 געשטעלט אונד האט עס אין דיא ארמע גענומען, אונד
 37 האט צו וויא געזאגט: ווער עס וועט איינס פון זאלכע
 קינדער אויפנעמען אין מיין נאמען דער געמט מיך אויף;
 אונד ווער עס וועט מיך אויפנעמען, דער געמט גיט מיך
 אויף, נייערט דעם וועלכער האט מיך געשיקט:
 38 יוחנן האט צו איהם געזאגט, לעהרער, מיר האבען איינעם
 געזעהען וואס מרייבט ארויס שדים אין דיין נאמען, אונד
 ער פאלגט אונס גיט נאך: אונד מיר האבען איהם פער-
 39 באטען, ווייל ער האט אונס גיט נאכגעפאלגט: אבער
 ישוע האט געזאגט, פערביט איהם גיט; ווארין עס איז
 קיינער גיט פעהאנען וואס וועט מהון א וואונדער אין
 מיין נאמען, אונד וועט באלד קענען שלעכטעס רעדען
 40 אויף מיר: ווארין דער וואס איז גיט קענען אונס, דער
 41 איז פאר אונס: ווארין ווער עס וועט אייף געבען צו
 מרינקען א בעכער וואסער אין מיין נאמען, ווייל איהר
 געהערט צו משית, באמת זאג איך אייך, ער וועט אויף קיין
 42 פאל ויין שוכר גיט פערלירען: אונד ווער עס שטרויכעלט
 איינעם פון דיא קליינע וואס גלויבען אין מיר, אזוי וואלט
 עס פאר איהם בעסער געוועזען, אז א מיהלשטיין וואלט
 ארום זיין האלז געהאנגען, אונד אים ים אריינגעווארפען
 43 ווערען: אונד ווען דייע האנד שטרויכעלט דיך, האק זיא
 אפ; עס איז בעסער פאר דיר אז דוא זאלסט אריינגעהען
 אים לעבען אלס קריפפל, איידער דוא זאלסט האבען ביידע
 הענד, אונד זאלסט אנועקנעהען אין גיהנם אריין, צום אונד-
 44 פערלאשענעם פייער: אונד ווען דיין פוס שטרויכעלט
 דיך, האק איהם אפ, עס איז בעסער פאר דיר, אז דוא

- איהם געשעהען? אונד ער האט געזאגט, פון קינד הייט
 22 אן: אונד אפט ווארפט ער איהם אין פייער אריין אונד
 אפט אין וואסער, אז ער זאל איהם אומברענגען; אבער
 ווען דא קאנסט עפעס טהון, אזוי דערבארם דיך איבער
 23 אונס אונד העלף אונס: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט,
 דא זאגסט ווען דא קענסט! אלע זאכען זענען מעגליך
 24 צו דעם וואס גלויבט: דער פאטער פון דעם קינד האט
 גלייך געשריען, אונד געזאגט, איך גלויב, העלף מיין
 25 אונגלויבען: אונד וויא ישוע האט געזעהען אז דיא לייט
 לויפען צונויף, אזוי האט ער דעם אינריינען גייסט אנגע-
 שריען, אונד האט צו איהם געזאגט, דא שטומער אונד
 טויבער גייסט, איך בעפעעהל דיר, געה ארויס פון איהם,
 26 אונד קום נישט מעהר אין איהם אריין: אונד ווען ער האט
 געשריען אונד האט איהם זעהר געריסען, איז ער ארויסגע-
 גאנגען; אונד ער איז געווארען וויא א טויטער, אזוי אז
 27 פילע האבען געזאגט, ער איז טויט: אבער ישוע האט
 איהם אנגענומען בייא דער האנד, אונד האט איהם
 28 אויפגעהויבען, אונד ער איז אויפגעשטאנען: אונד ווען
 ער איז אים הויז געקומען, האבען איהם זיינע תלמידים
 געפרעגט בייא זיך אליין, פארנואס האבען מיר איהם נישט
 29 געקאנט ארויסטרייבען? אונד ער האט צו זייא געזאגט,
 דווער מין קען נישט אנדערש ארויסנעהען, אויסער דורך
 געבעט:
 30 אונד ווען זייא זענען פון דארטען אנטקענטאנגען, זענען
 זייא דורכגעגאנגען דורך גליל; אונד ער האט נישט געוואלט
 31 אז קיינער זאל פון איהם וויסען: ווארין ער האט זיינע
 תלמידים געלעהרט, אונד האט צו זייא געזאגט, דער בוך
 אדם וועט איבערגעגענטפערט ווערען אין הענד פון
 מענשען אריין, אונד זייא וועלען איהם הרגענען, אונד ווען
 ער וועט געהרגעט ווערען נאך דרייא טעג, וועט ער
 32 אויפשמעהען: אונד זייא האבען דאס ווארט נישט פער-
 שטאנען, אונד האבען זיך געפארקטען איהם צו פרעגען:
 33 אונד זייא זענען געקומען קיין כפר נחום; אונד ווען ער
 איז אים הויז געקומען, האט ער זייא געפרעגט, וואס איז

- זיין זויב שיידען אונד נעט איינע אנדערע נעמען, בענעהט
 ער זנות מיט איהר: אונד נוען זיא שיידעט זיך פון איהר 12
 מאן, אונד האט חתונה מיט איין אנדערען בענעהט זיא
 זנות:
- אונד זייא האבען צו איהם געבראכט קליינע קינדער, אז 13
 ער זאל זייא אנריהרען; אונד דיא תלמידים האבען זייא
 אנגעשריען: אונד נוען ישוע האט דאס געזעהען, האט עס 14
 איהם פערדראסען, אונד ער האט צו זייא געזאגט, לאזט
 דיא קליינע קינדער צו מיר קומען; פערביט זייא ניט;
 נארין פון אזעלכע איז דאס קעניגרייך פון גאט: באמת 15
 זאג איך אייך, נוער עס נעט ניט אננעמען דאס קעניגרייך
 פון גאט זייא א קליין קינד, דער זאל ניט דרינקען ארייך
 קומען: אונד ער האט זייא אין דיא ארמע גענומען, אונד 16
 האט דיא הענד אויף זייא געלעגט, אונד האט זייא גע-
 בענשט:
- אונד נוען ער איז איין נועג ארויסגעגאנגען, איז איהם אייר 17
 גער אנטקעגען געלאפען אונד האט פאר איהם אנדער
 געקניעט, אונד האט איהם געפרעגט, נוטער לעהרער וואס
 זאל איך מהון אז איך זאל עבינעס לעבען ירשנען? אונד 18
 ישוע האט צו איהם געזאגט פארנוואס רופסט דוא מיך
 גוט? קיינער איז גוט, אויסער איינער דער איז גאט:
 דוא קענסט דיא געבאטע, דוא זאלסט ניט מזנה זיין, דוא 19
 זאלסט ניט טייטען, דוא זאלסט ניט גנבנען, דוא זאלסט
 ניט פאלש עדות זאגען, דוא זאלסט ניט רויבען, עהרע
 זיין פאטער אונד מוטער: אונד ער האט צו איהם גע- 20
 זאגט, לעהרער דינע אלע האב איך געהאלטען פון מין
 יונגענד אן: אונד ישוע האט איהם אנגעזעהען, אונד האט 21
 איהם געליבט, אונד האט צו איהם געזאגט, איין זאך
 פעהלט דיר. געה אונד פערקויף דאס דוא האסט, אונד
 גיב צו דיא ארעמע, אונד דוא נעסט האבען א שאץ אים
 הימעל. אונד קום פאלג מיר נאך: אונד ער איז מרוידיג 22
 גענועזען איבער דינען נארט, אונד איז געשריבט אנועק
 געגאנגען, נארין ער האט פיל פערמענען געהאט:
- אונד ישוע האט זיך ארוםגעזעהען, אונד האט צו זיינע 23

זאלסט אריינגעהען אים לעבען הינקערדיג, איידער דוא
 זאלסט ביידע פיס האבען אונד זאלסט אין גיהנם אריינג-
 45 געווארפען ווערען: אונד ווען דיין אויג שטרויכעלט דיין,
 רייס עס ארויס. עס איז בעסער פאר דיר, אז דוא זאלסט
 אריינגעהען אים קעניגרייך פון גאט מיט איין אויג, איידער
 דוא זאלסט ביידע אויגען האבען אונד זאלסט אין גיהנם
 46 אריינגעווארפען ווערען: וואו וויער ווארם שטארבט נישט,
 47 אונד דאס פויער ווערד נישט פערלאשען: ווארין איטליכער
 48 ווערד געזאלצען ווערען מיט פויער: זאלן איז גוט,
 אבער ווען דאס זאלן ווערד אונזאלציג, מיט וואס וועט
 איהר עס זאלצען? האט זאלן מיט איין זעלבסט, אונד
 לעבט בשלום אונטער איינאנדער:

קאפיטעל י

- 1 אונד ער איז פון דארטען אויפגעשטאנען אונד איז גע-
 קומען צו דיא גרענעץ פון יהודה, פון דיא אנדערע ווייט
 ירדן; אונד דיא לייט האבען זיך ווידער צו איהם פער-
 זאמעלט, אונד ער האט זיין ווידער געלעהרט, אזוי וויא
 2 עס איז געוועזען וויינע געוואוינהייט: אונד דיא פרושים
 זענען צו איהם געקומען אונד האבען איהם געפרעגט, איז
 עס דערלויבט אז א מאן זאל זיין ווייב שידען? אונד
 3 האבען איהם געפריפט, אבער ער האט געענטפערט אונד
 האט צו זיין געזאגט, וואס האט איין משה געבאטען?
 4 אונד זיין האבען געזאגט, משה האט דערלויבט אז א
 5 מאן זאל שרייבען א גט אונד זאל זיא שידען: אונד
 ישוע האט צו זיין געזאגט, וועגען איירע הארטע הערצער
 6 האט ער איין דיעס געבאט געשריבען: אבער פון
 דעם אנהייב פון דעם בעשעפעניס האט גאט געשאפען
 7 זכר אונד נקבה: דרום זאל א מאן פערלאזען זיין פאטער
 8 אונד מוטער אונד זאל זיך בעהעפטען צו זיין ווייב: אונד
 דיא צווייא זאלען זיין איין פלייש. אזוי זענען זיין גוט
 9 מעהר צווייא, גייערמ איין פלייש: דרום וואס גאט האט
 10 פערמאכט דאס זאל קיינער נישט צושיידען: אונד אים
 הויז האבען איהם דיא תלמידים ווידער געפרעגט וועגען
 11 דיע זאך אונד ער האט צו זיין געזאגט, ווער עס וועט

- אונד זייא וועלען איהם דן זיין צום טויט, אונד וועלען
 34 איהם איבערנעבען צו דיא גוים: אונד זייא וועלען איהם
 אויסשפעטען אונד וועלען איהם שמיסען אונד וועלען
 אויף איהם שפייען אונד וועלען איהם אומברענגען; אונד
 נאך דרייא טעג וועט ער ווידער אויסשטעהען:
 35 אונד יעקב אונד יוחנן דיא זיהן פון זבדי זענען צו איהם
 געקומען אונד האבען געזאגט, לעהררע, מיר ווילען אז
 36 דוא זאלסט אונס משהן וואס מיר וועלען דיך בעטען: אונד
 ער האט צו זייא געזאגט, וואס ווילט איהר אז איך זאל
 37 אייך משהן? אונד זייא האבען צו איהם געזאגט, גיב אונס
 אז מיר זאלען ווערן איינער צו דייע רעכטע האנד, אונד
 איינער צו דייע לינקע האנד, אין דייע הערליכקייט:
 38 אבער ישוע האט צו זייא געזאגט, איהר וויסט נישט וואס
 איהר פערלאנגט. קענט איהר דעם פום טרינקען וואס
 איך טרינק? אונד מיט דער טבילה געטובלט ווערען מיט
 39 דער איך בין געטובלט? אונד זייא האבען צו איהם גע-
 זאגט, מיר קענען. אונד ישוע האט צו זייא געזאגט, איהר
 וועט טרינקען דעם פום וואס איך טרינק, אונד מיט דער
 טבילה מיט דער איך בין געטובלט וועט איהר אויך
 40 געטובלט ווערען: אבער צו ווערן צו מייע רעכטע
 האנד אונד צו מייע לינקע האנד איז נישט מיין צו געבען,
 41 גייערט צו דיא פאר וועמען עס איז אנגעברייט: אונד
 ווען דיא צעהן האבען דאס געהערט, האבען זייא אנגע-
 42 הויבען בייד צו זיין איבער יעקב אונד יוחנן: אונד ישוע
 האט זייא צו זיך גערופען, אונד האט צו זייא געזאגט,
 איהר וויסט אז דיא וואס זענען אנגעזעהען וואס פירשטען
 פון דיא גוים הערשען איבער זייא, אונד דיא גרויסע צוויי-
 43 שטען זייא געוועלטיגען איבער זייא: אבער עס זאל נישט
 אזוי זיין צווישען אייך גייערשט דער וואס וויל גרויס זיין
 44 צווישען אייך, דער זאל זיין איינער דינער: אונד דער וואס
 וויל זיין דער ערשטער צווישען אייך דער זאל זיין קנעכט
 45 פון אלע: ווארין דער גן-אדם איז נישט געקומען גע-
 דינט צו ווערען, גייערשט צו בעדינען, אונד זיין לעבען צו
 געבען איינע אויסלייונג פאר פילע:

- תלמידים בעזאגט, וויא שווער וועלען דיא וואס האבען
 24 רייכטום אים קעניגרייך פון גאט אריינקומען: אונד דיא
 תלמידים זענען ערשטויגט בעוועזען איבער זיינע ווערטער.
 אבער ישוע האט ווידער געענטפערט אונד האט צו זייא
 בעזאגט, קינדער, וויא שווער איז עס פאר דיא וואס
 פערזיכערן זיך אויף רייכטום אים קעניגרייך פון גאט
 25 אריינצוקומען! עס איז גרינגער פאר א קעמפל דורך דעם
 לאף פון א נאדעל דורכצוגעהען, וויא פאר א רייכען אים
 26 קעניגרייך פון גאט אריינצוקומען: אונד זייא האבען זיך
 נאך מער פערוואונדערט, אונד האבען איינער צום אנ-
 27 דערן בעזאגט, ווער קען דען גערעכטע ווערען? אונד
 ישוע האט זייא אנגעזעהען אונד האט בעזאגט, בייא
 מענשען איז דאס אונמעגליך, אבער נישט בייא גאט; ווארין
 28 בייא גאט איז אלעס מעגליך: אונד פערטרום האט אנגע-
 הויבען צו איהם צו זאגען, זעה, מיר האבען אלעס
 29 פערלאזט, אונד האבען דיר נאכגעפאלגט: ישוע האט
 בעזאגט, באמת זאג איך אייך, עס איז נישט דא איינער
 וואס האט פערלאזט הויז, אדער ברידער, אדער שוועסטער,
 אדער מוטער, אדער פאטער, אדער קינדער, אדער פעל-
 30 דער, מיינעטוועגען אונד ווענען דער בשורה טובה: וואס
 וועט נישט בעקומען הונדערטפעלטיג איצט אין דיווער
 צייט, הייזער אונד ברידער, אונד שוועסטער, אונד מוטער,
 אונד קינדער, אונד פעלדער, מיט פערפאלגונג, אונד אים
 קומענדיגען צייטאלטער, אין יענער וועלט דאס עבינע
 31 לעבען: אונד פילע וואס זענען ערשטע וועלען זיין
 לעצטע, אונד דיא לעצטע ערשטע:
 32 אונד זייא זענען בעוועזען אויף דעם וועג צו געהען קיין
 ירושלים, אונד ישוע איז פאר זייא געגאנגען; אונד זייא
 האבען זיך פערוואונדערט, אונד דיא וואס זענען נאכגע-
 גאנגען האבען זיך געפארקטען. אונד ער האט ווידער
 גענומען דיא צוועלף, אונד האט זייא אנגעהויבען צו
 33 זאגען וואס עס וועט צו איהם געשעהען: זעהט, מיר
 געהען ארויף קיין ירושלים, אונד דער בן-אדם וועט
 איבערגעליפערט ווערען צו דיא פהלים אונד דיא סופרים;

- וואו דיא ווענען שוידען זיך; אונד זייא האבען עס לויז
 געלאזט: אונד עטליכע פון דיא וואס זענען דארט גע- 5
 שטאנען האבען צו זייא געזאגט, וואס טהוט איהר, אז
 איהר לאזט לויז דעם יונגען עזעל? אונד זייא האבען צו 6
 זייא געזאגט, אזוי וויא ישוע האט זייא געהייסען. אונד
 זייא האבען זייא געלאזט געהען: אונד זייא האבען דעם 7
 יונגען עזעל געבראכט צו ישוע, אונד האבען זייערע
 קליידער דרויף געלעגט; אונד ער איז דרויף געזעסען:
 אונד פילע האבען זייערע קליידער אויף דעם וועג אויס- 8
 געשפרייט; אונד אנדערע האבען אפגעשניטען צווייגען
 פון דיא פעלדער: אונד דיא וואס זענען פאר איהם 9
 געגאנגען, אונד דיא וואס זענען איהם נאכגעגאנגען,
 האבען געשריען אונד געזאגט,
 "הושענא, געלויבט איז דער וועלכער קומט אים
 נאמען פון דעם האר: געלויבט איז דאס קעניגרייך 10
 פון אונזער פאטער דוד, וואס קומט; הושענא אין
 דער הויף!"
 אונד ער איז אריינגעקומען אין ירושלים, אונד אין בית 11
 המקדש; אונד האט אויף אלעס ארוםגעזעהען, אונד ווען עס
 איז שוין אבענד געווארען, איז ער ארוםגעגאנגען קיין
 בית-היני מיט דיא צוועלף:
 אונד צו מארקען פריה, ווען זייא זענען אנועקגעגאנגען 12
 פון בית-היני, איז ער הונגריג געווארען: אונד ער האט 13
 דערזעהען פון ווייטען א פייגענבוימ, וואס האט געהאט
 בלעטער, אונד ער איז צוגעגאנגען צו זעהען אויב ער
 וועט ניט עפעס דרויף געפינען. אונד ווען ער איז צוגע-
 קומען, האט ער ניט געקען געפינען וויא בלעטער; ווארן 14
 עס איז ניט געוועזען דיא צייט פון פייגען: אונד ער 15
 האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, קיינער
 זאל ניט מעהר פון דיר קיינע פירות עסען אויף עביג.
 אונד זיינע תלמידים האבען עס געהערט:
 אונד זייא זענען געקומען קיין ירושלים, אונד ווען ער איז 15
 געקומען אין בית המקדש, האט ער אנגעהויבען ארויס-
 צושרייבען דיא וואס האבען פארקויפט אונד געקויפט

46 אונד זייא זענען געקומען קיין יריחו; אונד ווען ער איז פון יריחו ארויסגעגאנגען מיט זיינע תלמידים אונד פיל לויט, איז דער בלינדער געטלער בר-טימ, דער זעהן פון טימ, געזעסען ביים וועג: אונד וויא ער האט געהערט אז עס איז ישוע הנוצרי, האט ער אנגעהויבען צו שרייען, אונד האט געזאגט, ישוע בן דוד, דערבארם דיך איבער מיר: אונד פילע האבען איהם אנגעשריען אז ער זאל שווייגען. אבער ער האט נאך פיל מעהר געשריען, דוא זעהן פון דוד, דערבארם דיך איבער מיר: אונד ישוע איז שטעהען געבליבען, אונד האט געזאגט, רופט איהם, אונד זייא האבען דעם בלינדען גערופען, אונד האבען צו איהם געזאגט, זייא געטריקט, שטעה אויף, ער רופט דיך: 48 אונד ער האט זיין מאנטעל ארופגעווארפען, אונד איז אויפגעשטאנען אונד איז געקומען צו ישוע: אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, וואס זילסט דוא אז איך זאל דיר טהון? אונד דער בלינדער האט צו איהם געזאגט, רבונ, אז איך זאל זעהענדיג 49 ווערען: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, געה אוועק, דיין גלויבען האט דיך גערעטעט. אונד ער איז גלייך זעהענדיג געווארען, אונד האט ישוע אויף דעם וועג נאכגעפאלגט:

קאפיטעל יא

1 אונד ווען זייא זענען געקומען נאכהענט צו ירושלים, קיין בית-פג, אונד בית-היני ביים הר הזיתים, האט ער אנדעקט 2 געשיקט צווייא פון זיינע תלמידים: אונד האט צו זייא געזאגט, געהט אין דארף אריין, וואס איז קעגען אייך, אונד גלייך וויא איהר וועט דרינען אריינגעקומען, וועט איהר געפינען א יונגען עזעל אנגעבונדען, אויף וועלכען קיין מענטש איז נאך נישט געזעסען; לאזט עס לויט, אונד 3 ברענגט עס: אונד ווען אימעצער וועט צו אייך זאגען, פארנואס טהוט איהר דאס? אזוי זאגט, אז דער האר געדארף עס; אונד גלייך וועט ער עס אהער שיקען: 4 אונד זייא זענען אוועקגעגאנגען, אונד האבען געפונען דעם יונגען עזעל אנגעבונדען דרויסען בייא דער טהיר

- פֶּאָר אַ מאַכט מְהוּסָט דוא דינע זאכען? אונד נער האט
 דיר דינע מאַכט גענעבען אז דוא זאלסט דינע זאכען
 טהון? אונד ישוע האט צו זייא געזאגט, איך וועל אייך
 אויף א זאך פֿרעגן, אונד ענטפערט מיר, אונד איך וועל
 אייך זאגען מיט וואס פֿאר א מאַכט איך טהוא דינע
 זאכען: דיא טבילה פון יוחנן איז זיא גענוועזען פון הימל
 אָדער פון מענשען? ענטפערט מיר: אונד זייא האבען
 צווישען זיך איבערלעגט אונד געזאגט, ווען מיר וועלען
 זאגען פון הימל; אזוי נעמט ער זאגען, פֿאר וואס האט
 איהר איהם דען ניט געגלויבט? אָבער ווען מיר וועלען
 זאגען פון מענשען, אזוי האבען זייא זיך געפֿארקטען
 פֿאר דיא לייט; ווארין זייא האבען יוחנן געהאלטען פֿאר א
 גביא: אונד זייא האבען געענטפערט אונד האבען געזאגט
 צו ישוע, מיר וויסען ניט. אונד ישוע האט צו זייא
 געזאגט, איך זאג אייך אויף ניט מיט וואס פֿאר א מאַכט
 איך טהוא דינע זאכען:

קאפיטעל יב

- אונד ער האט אָנגעהויבען צו זייא צו רעדען אין משלים, 1
 א מאן האט געפֿלאנצט א וויינגארטען, אונד האט ארום
 איהם געמאכט א צוים, אונד האט געגראבען א קעלטער
 אונד האט געבויט א טהורם, אונד האט איהם פֿערדונגען
 צו וויינגערטער, אונד איז אָוועקגעפֿאהרען: אונד מיט 2
 דער צייט האט ער געשיקט א קנעכט צו דיא וויינגערט־
 גער, אז ער זאל פון זייא נעמען דיא פֿרוכט פון דעם
 וויינגארטען: אונד זייא האבען איהם גענומען, אונד 3
 האבען איהם געשלאגען, אונד לעדיג אָוועקגעשיקט: אונד 4
 ער האט ווידער צו זייא איין אנדערן קנעכט געשיקט;
 איהם האבען זייא אויף דען קאפֿ צושלאגען, אונד האבען
 איהם מיט שאנד געהאנדעלט: אונד ער האט איין אנדערן 5
 געשיקט, איהם האבען זייא אויף געהרגעט; אונד נאך
 פֿילע אנדערע, עטליכע האבען זייא געשלאגען, אונד
 עטליכע געהרגעט: אונד ער האט נאך געהאט איין איינע 6
 ציגען געליבטען ווען, איהם האט ער צילעצט צו זייא
 געשיקט, אונד האט געזאגט, זייא וועלען מיר ווען עהרען:

- אין בית המקדש, אונד האט אומגעווארפען דיא מיש פון
דיא וועקסלער, אונד דיא שטוהלען פון דיא מויבען-
הענדלער: אונד ער האט נישט געלאזט אז אימפעער זאל
16 א פלי דורכטראגען דורך דעם בית המקדש: אונד ער
האט געלעהרט אונד האט צו זיין געזאגט, שטעהט עס
נישט געשריבען, מיין הויז זאל גערופען ווערען א הויז פון
געבעט צו אלע פעלקער? אבער איהר האט עס געמאכט
18 צו א העלע פון רויבער: אונד דיא סופרים אונד דיא
ערשטע פהנים האבען דאס געהערט, אונד זיין האבען
געזוכט וויא זיין זאלען איהם אומברענגען; ווארין זיין
האבען זיך פאר איהם געפארקטען, ווייל אלע לייט האבען
זיך פערוואונדערט איבער זיינע לעהרע:
19 אונד ווען עס איז אבענד געווארען, זענען זיין אויס דער
שטאט ארויסגעגאנגען:
20 אונד אין דער פריה ווען זיין זענען פארבייא געגאנגען,
האבען זיין געזעהען דעם פייגענבוים פערדארט פון דער
21 וואורצעל: אונד פעטרוס האט זיך דערמאנט אונד האט
צו איהם געזאגט, רבי זעה, דער פייגענבוים וואס דוא
22 האסט געשאלטען איז פערדארט געווארען: אונד ישוע
האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, האט גלויבען
23 אין גאט: גאט זאג איך אייך, ווער עס וועט זאגען צו
דיווען בארג, זיין אנוועק געריקט אונד אים ים אריינגע-
ווארפען, אונד וועט נישט צווייפלען אין זיין הארץ, גייערט
האט גלויבען אז דאס וואס ער זאגט וועט געשעהען, אזוי
24 וועט דאס צו איהם זיין: דרום זאג איך אייך, אלעס וואס
איהר וועט בעטען אונד פערלאנגען, גלויבט אז איהר
25 דערהאלט, אונד עס וועט צו אייך זיין: אונד ווען איהר
שטעהט אונד בעטעט, אזוי פערגיבט ווען איהר האט עפעס
געגען איינעם, אז אייער פאטער וועלכער איז אים הימלעל
זאל אייך אויף פערנעבען אייערע פעהלער:
26 אונד זיין זענען ווידער געקומען קיין ירושלים; אונד ווען
ער איז ארוםגעגאנגען אין בית המקדש, זענען צו איהם
געקומען דיא ערשטע פהנים אונד דיא סופרים אונד דיא
27 עלצטע: אונד זיין האבען צו איהם געזאגט, מיט וואס

- 18 האַבען זיך פֿערוואַנדערט איבער איהם: אונד דיא צדוקים זענען צו איהם געקומען, וואס זאגען אז עס איז קיין תּחית המתים, אונד זייא האבען איהם געפֿרעגט אונד געזאגט: רבי, משה האט אונס געשריבען, אז ווען דער ברודער פון א מענטש וואט שטארבען, אונד וועט איבערלאזען זיין ווייב אונד וועט קיינע קינדער לאזען, זאל זיין ברודער זיין ווייב נעמען, אונד זאל קינדער אויפֿשטעלען צו זיין ברודער: דא זענען געוועזען זיבען ברודער, אונד דער ערשטער האט גענומען א ווייב, אונד ער איז געשטארבען, אונד האט קיינע קינדער נישט געלאזט: אונד דער צווייטער האט זיא גענומען, אונד איז געשטארבען, אונד האט קיינע קינדער נישט געלאזט. אונד אזוי אויף דער דריטער: אונד דיא זיבען האבען זיא גענומען, אונד האבען נישט געלאזט קיינע קינדער, צולעצט פון אלע איז דיא פֿרויא אויף געשטארבען: דרום אין תּחית המתים, ווען זייא וועלען אויפֿשטיין, וועלכער פון זייא וועט זיא האבען פאר א ווייב? ווארין דיא זיבען האבען זיא געהאט פאר א ווייב: ישוע האט געענטפֿערט, אונד האט צו זייא גע-זאגט, פֿעראירט איהר אייך דען נישט דארום, ווייל איהר קענט נישט דיא שריפט, אויף נישט דיא מאכט פון גאט? ווארין ווען זייא וועלען אויפֿשטיין תּחית המתים, אזוי וועלען זייא נישט הייראטען, אונד נישט פֿעהיראטעט ווע-רען, גייערט זענען וויא דיא מלאכים אים הימעל: אבער וועגען דיא טויטע, דאס זייא שטעהען אויף, האט איהר נישט געלייענט אים ספר פון משה, וויא גאט האט צו איהם גערעט פון דעם דארנבוש? אונד האט געזאגט, איך בין דער גאט פון אברהם, אונד פון יצחק, אונד דער גאט פון יעקב: ער איז נישט דער גאט פון דיא טויטע, גייערט פון דיא לעבעדיגע. איהר פֿעראירט אייך זעהר: אונד איינער פון דיא סופרים איז צו איהם געקומען, וואס האט זייא געהערט צוזאמען מפֿלפל זיין, אונד האט געזעהען אז ער האט זייא גוט געענטפֿערט. אונד ער האט איהם געפֿרעגט, וואס פאר א מצוה איז דיא ערשטע פון אלע? אונד ישוע האט געענטפֿערט, דיא ערשטע איז, הער ישׂראל, דער האר

- 7 אָבֵער יַעֲנֶע וויינגערטנער האָבען געזאגט איינער צום אנדערן, דאס איז דער יורש, קומט אונד לאזט אונס איהם 8 הרבענען, אונד דיא ירושה וועט אונזער זיין: אונד זייא האָבען איהם גענומען אונד האָבען איהם געהרגעט, אונד האָבען איהם אויס דעם וויינגארטען ארויסגעווארפען: 9 וואס וועט דער האר פון דעם וויינגארטען טהון? ער וועט קומען אונד ער וועט דיא וויינגערטנער אומברענגען, אונד 10 וועט דעם וויינגארטען צו אנדערע געבען: האט איהר אויף ניט געלייגט דיזע שריפט,
- ”דער שטיין וואס דיא בוימייסטער האָבען פערטוארפען, דער איז צום עקשטיין געווארען: דאס איז געשעהען 11 פון דעם האר, אונד עס איז וואונדערליך אין אונזערע אויגען?” (תהלים קיח' כא' כב').
- 12 אונד זייא האָבען איהם געזוכט צו נעמען: אונד האָבען זיך געפארקטען פאר דיא לייט; ווארין זייא האָבען געוואוסט אז ער האט קענען זייא דאס משל געזאגט; אונד זייא האָבען איהם פערלאזט אונד זענען אנועקגע- גאנגען:
- 13 אונד זייא האָבען צו איהם געשיקט עטליכע פון דיא פרושים אונד פון הורדוס לייט, אז זייא זאלען איהם 14 פאנגען אים רעדען: אונד זייא זענען געקומען אונד האָבען צו איהם געזאגט, רבי, מיר וויסען אז דוא ביסט וואהרהאפטיג, אונד פרעגסט נאך קיינעם ניט. ווארין דוא ביסט קיין מענש ניט נולא פנים, ניערמט דוא לעהרסט דעם וועג פון גאט אין וואהרהייט; איז עס דערלויבט מס צו געבען צום קייסר, אדער ניט? זאלען מיר געבען, אדער 15 ניט געבען? אָבער ער האט געוואוסט זייערע הייכלערייא, אונד האט צו זייא געזאגט, פארנואס פרופט איהר מיך? 16 ברענגט מיר אַ גראשען, אז איך זאל עס זעהען? אונד זייא האָבען עס געבראכט. אונד ער האט צו זייא געזאגט, וועמעס איז דיזעס בילד אונד אויפשריפט? אונד זייא 17 האָבען צו איהם געזאגט, דעם קייסער'ס: אונד ישוע האט צו זייא געזאגט, גיבט דעם קייסער וואס איז דעם קייסער'ס, אונד צו גאט וואס איז גאט'ס. אונד זייא

- האבען פיל אריינגעווארפען: אונד איינע אַרמע אלמנה 42
איז געקומען אונד האט אריינגעווארפען צווייא פרושות,
דאס מאכען אויס א פירטעל גראשען: אונד ער האט זיינע 43
תלמידים צוגערופען אונד האט צו זייא געזאגט, באַמֶת
זאג איך אייך, אז דיזע אַרמע אלמנה האט מעהר
אריינגעווארפען וויא אלע וואס האבען אין דעם קאסטען
אריינגעווארפען: ווארין אלע האבען אריינגעווארפען פון 44
דעם וואס זייא האבען איבריג, אבער זיא האט פון
איהרע אַרעמקייט אריינגעווארפען אלעס וואס זיא האט,
אפילו איהרע גאנצע דערנעהרונג:

קאפיטעל יב

- ווען ער איז פון דעם בית המקדש ארויסגעגאנגען, אזוי 1
האט איינער פון זיינע תלמידים צו איהם געזאגט, רבי, זעה,
וואס פאר שטיינער אונד וואס פאר א געבייד היר איז:
אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, זעהסט דוא דיזעם גרוי- 2
סע געבייד? דא וועט נישט בלייבען איין שטיין אויף דעם
אנדערן וואס וועט נישט ארויפגעווארפען ווערען: אונד ווען 3
ער איז געוועסען אויף דעם הר הזיתים קעגענאיבער דעם
בית המקדש, האבען איהם פעטרוס אונד יעקב אונד יוחנן
אונד אנדריי בייא זיך זעלבסט געפרעגט: זאג אונס ווען 4
וועלען דיזע זאכען זיין, אונד וואס איז דאס צייכען ווען
דיזע אלע וועלען דערפילט ווערען? אבער ישוע האט 5
אָנגעהויבען צו זייא צו זאגען, היט אייך אז קיינער זאל
אייך נישט פערפירען: ווארין פילע וועלען קומען אין מיין 6
נאמען, אונד וועלען זאגען איך בין עס, אונד וועלען פילע
פערפירען: אונד ווען איהר וועט הערען פון מלחמות 7
אונד גערייד פון מלחמות, דערשרעקט אייך נישט. ווארין
דאס מוס געשעהען, אבער דער סוף איז נאך נישט דא:
ווארין איין פאלק וועט אויפשטיין קעגען איין אנדער 8
פאלק, אונד איין קעניגרייך קעגען דעם אנדערן. עס וועט
זיין ערדציטערניס אין עטליכע ערטער, גס וועט זיין
הונגער; דיזע זענען דער אָנהויב פון טויטאָנ: גיבט אכט 9
אויף אייך זעלבסט, זייא וועלען אייך איבערליפערן צו
דיא סנהדרין, אונד אין דיא שוועלען וועט איהר געשלאגען

- 30 אונזער גאט איז איין האר: אונד דוא זאלסט ליבען דעם
האר דיין גאט מיט דיין גאנצען הארץ, אונד מיט דיין
גאנצער זעלע, אונד מיט דיין גאנצען פערשטאנד, אונד
מיט דיין גאנצע קראפט. דאס איז דיא ערשטע מצוה:
31 דיא צווייטע איז דיוע, דוא זאלסט דיין חבר ליבען וויא
דיך זעלבסט; עס איז נישט קיינע אנדערע מצוה גרעסער
32 וויא דיוע: אונד דער סופר האט צו איהם געזאגט, וואויל
לעהרער, דוא האסט וואהרהאפטיג געזאגט. אז ער איז
33 איינער, אונד עס איז קיין אנדערער נישט חוץ איהם: אונד
איהם צו ליבען מיט דעם גאנצען הארץ, אונד מיט דעם
גאנצען פערשטאנד, אונד מיט דער גאנצער קראפט, אונד
זיין חבר צו ליבען וויא זיך זעלבסט, איז מעהר פון אלע
34 עולות אונד זבחים: אונד ווען ישוע האט געזעהען אז ער
האט קלוג געענטפערט, האט ער צו איהם געזאגט, דוא
ביסט נישט ווייט פון דעם קעניגרייך פון גאט. אונד קיינער
האט זיך נישט געוואגט איהם נאך עפעס מעהר צו פרעגען:
35 אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט געזאגט, ווען ער
האט געלעהרט אין בית המקדש, וויא אזוי זאגען דיא
36 סופרים אז דער משיח איז דער זוהן פון דוד? ווארין דוד
זעלבסט האט געזאגט דורך דעם רוח הקודש, "דער האר
האט געזאגט צו מיין האר, זיך דוא צו מיין רעכטע
האנד, ביז איך וועל מאכען דיין פינגער א פוסשטול צו
37 דיין פיס": דרום ווען דוד רופט איהם זעלבסט האר,
וויא אזוי איז ער דען זיין זוהן? אונד פיל לייט
38 האבען איהם גערן געהערט: אונד ער האט געזאגט אין
זיין לעהרע, היט אייך פאר דיא סופרים, וואס האבען
גערן צו געהען אין לאנגע קליידער, אונד געגריסט צו
39 ווערען אין דיא גאסען: אונד שטעהען גערן אויבען אן
אין דיא שוהלען, אונד זיצען אויבען אן אויף סענדות:
40 וואס עסען אויף דיא הייזער פון אלמנות, אונד פאר איין
אויסרייד זענען וויא לאנג מתפלל. דיוע וועלען א
41 גרעסער משפט אנטפאנגען: אונד ער איז געזעסען קעגן
געגאנגען דעם אוצר, אונד האט געזעהען וויא דיא לייט
ווארפען אריין געלד אין דעם אוצר, אונד פילע רייכע

- געבען צייכען אונד וואונדער, כדי צו פערפיהרען אפילו
 23 דיא אויסדערנווילטע, ווען עס זאל מעגליך זיין: אבער
 היט אייך. זעהט, איך האב אייך אלעס פריהער אויסגע-
 24 זאגט: אבער אין דינע צייטען, נאך יענער צרה, וועט דיא
 זין פינסטער ווערען, אונד דיא לבנה וועט נישט געבען
 25 איהר ליכט: אונד דיא שטערען וועלען פון הימעל
 ארופפאלען, אונד דיא מאכטען וואס זענען אים הימעל
 וועלען בעוועגט ווערען: אונד דערנאך וועלען וויא זעהען
 26 דעם בן-אדם קומענדיג אין דיא וואלקענס מיט גרויסע
 מאכט אונד הערליכקייט: אונד דאן וועט ער זיינע מלאכים
 27 אויסשיקען אונד וועט זיינע אויסדערנווילטע איינזאמעלן
 פון דיא פיר ווינדען, פון דעם עק פון דער ערד ביז צום
 28 עק פון הימעל: אבער לערנט א משל פון דעם פיינענ-
 בויס. ווען זיינע צווייג איז שוין פריש, אונד ברענגט
 ארויס בלעטער, ווייסט איהר אז דער זומער איז נאהנט:
 29 אזוי אויך איהר, ווען איהר וועט זעהען אז דינע זאכען
 געשעהען, ווייסט איהר אז עס איז נאהנט בייא דער טהיר:
 30 באמת זאג איך אייך דינעס געשלעכט וועט נישט פערבייא
 31 געהען ביז דאס אלעס וועט געשעהען: הימעל אונד ערד
 וועלען פערבייא געהען, אבער מינע ווערמער וועלען נישט
 32 פערבייא געהען: אבער פון דינען טאג אדער דיא שעה
 וויס קיינער נישט, אויך נישט דיא מלאכים אים הימעל, אונד
 33 אויך נישט דער זיהן גייערש דער פאטער: היט אייך, וואכט.
 34 ווארין איהר ווייסט נישט ווען דיא צייט איז: עס איז אזוי
 וויא א מאן וואס פארט אנועק, אונד לאזט זיין הויז, אונד
 גיבט דיא מאכט צו זיינע קנעכט, אונד צו איטליכען זיינע
 ארבייט אונד בעפעלט דעם שומר אז ער זאל וואכען:
 35 דרום וואכט איהר, ווארין איהר ווייסט נישט ווען דער האר
 פון דעם הויז וועט קומען, אויף דעם אבענד, אדער אין
 מיטען דער נאכט, אדער ווען דער האן קרייט, אדער
 36 אין דער פריה: טאמער וועט ער קומען פלוצלונג אונד
 37 וועט אייך געפינען שלאפענדיג: אונד וואס איך זאג צו
 אייך, דאס זאג איך צו אלע, וואכט:

- ווערען, אונד איהר וועט פארנעשטעלט ווערען פאר
פירשטען אונד קעניג פון מיינעט ווענען, פאר איין
10 צייגנס צו זיין: אונד דיא בשורה טובה מוס צוערשט
11 געפרעדיגט ווערען צו אלע פעלקער: אונד ווען זיין
וועלען אייף אנועקפיהרען אונד איבערליפערן, זארגט ניט
וואס איהר זאלט רעדען, נייערט וואס עס וועט אייף גע-
געבען ווערען אין דערנעלביגער שעה, דאס זאלט איהר
רעדען. ווארין עס איז ניט איהר דיא רעדען, נייערט
12 דער רוח הקודש: אונד א ברודער וועט א ברודער
איבערליפערן צום טויט, אונד א פאטער א קינד. אונד
קינדער וועלען אויפשטיין קענען זייער עלטערן, אונד
13 וועלען זיין אומברענגען: אונד איהר וועט געהאסט ווע-
רען ביא אלע פון מיין נאמענס ווענען. אבער דער וואס
האלט אויס ביז צום סוף, דער וועט גערעטעט ווערען:
14 אונד ווען איהר וועט זעהען דיא אומוירדיגקייט פון דער
גרייזעל שטעהענדיג וויא עס קעהר ניט צו שטיין—דער
וואס לייגעט לאז ער פערשטיין—אזוי לאזען דיא וואס
15 זענען אין יהודה אנטלויפען צו דיא גערב: אונד דער
וואס איז אויף דעם דאך, לאז ער ניט אריינקומען אום
16 עפעס אויס זיין הויז צו געמען: אונד דער וואס איז אים
פעלד, לאז ער זיך ניט צוריק אומקעהרען אום זיינע
17 קליידער צו געמען: אונד וועה צו דיא וואס זענען
שוואנגער, אונד דיא וואס געבען צו זיינען אין דינע טעג:
18 אבער געטעט, דאס עס זאל ניט זיין אים ווינטער: ווארין
19 אין דינע צייטען וועט זיין א צרה, וואס אואלכע איז ניט
גענוועזען פון אנפאנג פון דעם געשעפעניס וואס גאט
האט געשאפען ביז אצונד, אונד עס וועט אויף ניט מעהר
20 אזוי זיין: אונד ווען דער האר העט ניט פערקירצט דיא
טעג, העט קיין מענש ניט גערעטעט געווארען. אבער
פון ווענען דיא אויסדערנויילטע וואס ער האט אויסדער-
21 נויילט, האט ער דיא טעג פערקירצט: אונד דאן ווען איי-
נער וועט צו אייף זאנען, זעהט, היר איז דער משיח, זעהט
22 דארט, זאלט איהר ניט גלויבען: ווארין עס וועלען פאלשע
משיחים אונד פאלשע גביאים אויפשמעהען: אונד וועלען

- איהם געזאגט, וואו ווילקט דא אז מיר זאלען געהן אונד
 אנברייטען דאס דא זאלסט עסען דאס קרבן פסח? אונד
 13 ער האט געשיקט צוויי פון זיינע תלמידים, אונד האט צו
 זיי געזאגט, געהט אין דיא שטאט אריין; אונד א מאן
 וועט אייך געגעבען, וואס טראגט א קרוג מיט וואסער,
 פאלגט איהם נאך: אונד וואו אהין ער וועט אריינגעהן,
 14 זאגט צו דעם בעל הבית, דער רבי לאזט דיר זאגען, וואו
 איז מיינע באסט-שטוב וואו איך זאל עסען דאס קרבן פסח
 מיט מיינע תלמידים? אונד ער וועט אייך ווייזען א גרויסע
 15 אויבערע שטוב, אויסגעצירט אונד אנגעברייט דארט זאלט
 איהר פארטיג מאכען פאר אונס: אונד דיא תלמידים זע-
 16 גען אנטקעגענאגען, אונד זענען אריינגעקומען אין דיא
 שטאט, אונד זייא האבען געפונען אזוי וויא ער האט צו
 זייא געזאגט. אונד זייא האבען אנגעברייט דאס קרבן
 17 פסח: אונד אויף דעם אבענד איז ער געקומען מיט דיא
 18 צוועלף: אונד ווען זייא האבען זיך אנדערגעזעצט אונד
 האבען געגעסען, אזוי האט ישוע געזאגט, באמת זאג איך
 אייך, דאס איינער פון אייך וואס עסט מיט מיר וועט מיך
 19 פערמערן: זייא האבען אנגעהויבען צו טרוירען, אונד
 האבען איינער נאך דעם אנדערן געזאגט, בין איך דאס?
 20 אונד איין אנדערער האט געזאגט, בין איך דאס? אונד ער
 האט צו זייא געזאגט, עס איז איינער פון דיא צוועלף,
 21 וואס טונקט מיט מיר איין אין דער שיקעל: ווארין דער
 בן אדם וועט געהען אזוי וויא עס שטעהט געשריבען אויף
 איהם. אבער וועה צו דעם מענש דורך וועמען דער בן
 אדם וועט איבערגעליפערט ווערען. עס ווער גוט פאר דינען
 22 מענש ווען ער העט גיט געבוירען געווארען: אונד ווייל
 זייא האבען געגעסען, אזוי האט ער גענומען ברויט אונד
 האט א ברכה געמאכט, אונד האט עס צעבראכען, אונד צו
 זייא געגעבען, אונד געזאגט, נעמט; דאס איז מיין לייב:
 23 אונד ער האט גענומען א פוס, אונד האט א ברכה געמאכט,
 אונד האט עס צו זייא געגעבען, אונד זייא האבען אלע
 24 דערפון געטרונקען: אונד ער האט צו זייא געזאגט, דאס
 איז מיין בלוט פון דעם גייען בוינד, וואס איז פערנאסען

קאפיטעל יד

- 1 אונד נאך צווייא טעג איז געוועזען פסח, אונד דער חג המצות. אונד דיא ראשי פהנים אונד דיא סופרים האבען געזוכט וויא אזוי זייא זאלען איהם געמען מיט ליסט אונד זאלען איהם אומברענגען: אונד זייא האבען געזאגט, נישט אים יום טוב, פדי עם זאל נישט זיין קיין אופרור צווישען דעם פאלק: אונד ווען ער איז געוועזען אין ביתענה אים הויז פון שמעון דעם מצורע, וויא ער איז געוועסען ביים טיש, אזוי איז געקומען א פרויא וואס האט געהאט א קריגעל מיט אייל פון זעהר טייערען נרד: אונד זיא האט דאס קריגעל צערבראכען, אונד האט עם אויף זיין קאפ אויסגעגאסען: אונד עם זענען איינגע געוועזען וואס האבען זיך געערנערט אונד האבען געזאגט, צו וואס איז דיוע פערשווענדונג פון דעם מר געמאכט געווארען?
- 5 ווארין דיועס מר האט געקענט פערקויפט ווערען פאר מעהר וויא דרייא הונדערט גילדען, אונד צו דיא ארעמע געגעבען ווערען. אונד זייא האבען קענען איהר גע- מורמעלט: אבער ישוע האט געזאגט, לאזט זיא געהען, ווארום קרענקט איהר זיא? זיא האט גוטעס ווערק אן מיר געטהון: ווארין דיא ארעמע האט איהר תמיד מיט אייף, אונד ווען איהר ווילט קענט איהר זייא גוטעס טהון.
- 8 אבער מיך האט איהר נישט תמיד: זיא האט געטהון וואס זיא האט געקענט, זיא איז פארגעקומען פדי זיא זאל מיין לייב צו דער קבורה זאלבען: באמת זאג איף אייף, וואו דאס עוואנגעליום וועט געפרעדיגט ווערען אין דיא גאנצע וועלט, אזוי וועט מען דאס אויף דערצעלען וואס זיא האט געטהון, צו איהר אנדענקען: אונד יהודה איש קריות איינער פון דיא צוועלף איז אנועקגעגאנגען צו דיא ראשי פהנים, פדי ער זאל איהם צו זייא איבערליפערן:
- 11 אונד וויא זייא האבען דאס געהערט, האבען זייא זיך גע- פרייט, אונד האבען איהם פערשפראכען געלד צו געבען. אונד ער האט געזוכט א גונסטיגע צייט איהם צו איבער- געבען: אונד אין דעם ערשטען טאג פון חג המצות ווען זייא שעכטען דאס קרבן פסח, האבען זיינע תלמידים צו

- אונד האט געבעטען, אונד האט דיא זעלבונע רייד גערעט:
 40 אונד ווען ער האט זיך אומגעקעהרט, האט ער זייא ווידער
 שלאפענדיג געפונען, ווארין זיירע אויגען זענען שווער
 געוועזען. אונד זייא האבען ניט געוואוסט וואס זייא זאלען
 41 איהם ענטפערן: אונד ער איז דאס דריטע מאל געקומען
 אונד האט צו זייא געזאגט, שלאפט נויטער אונד רוהט
 אייך אפ. עס איז גענוג, דיא שעה איז געקומען. זעה,
 דער בן אדם איז איבערגעליפערט אין דיא הענד פון
 42 זינדער: שטעהט אויף, לאזט אונס געהען. זעה, דער יעד-
 43 ניגער וואס פערמסרט מיך איז נאהנט: אונד ווייל ער
 האט נאך גערעט, איז גלייך יהודה איינער פון דיא צוועלף
 געקומען, אונד מיט איהם פיל לייט מיט שווערדען אונד
 שטעקענס, פון דיא ראשי כהנים אונד סופרים אונד
 44 עלצטע: אונד דער וואס האט איהם פערמסרט האט
 זייא געגעבען א צייכען, אונד האט געזאגט, דעם וואס
 איך וועל קישען דער איז ער. נעמט איהם אונד פיהרט
 45 איהם זיכער אנוועק: אונד ווען ער איז געקומען, איז ער
 באלד צו איהם צוגעגאנגען, אונד האט געזאגט, רבי, רבי!
 46 אונד ער האט איהם געקושט: אונד זייא האבען זיירע
 47 הענד אויף איהם געלעגט, אונד האבען איהם גענומען: אונד
 איינער פון דיא וואס זענען דערבייא געשטאנען האט זיין
 שווערד ארויסגעצויגען, אונד האט געשלאגען דעם קנעכט
 פון דעם כהן גדול, אונד האט איהם דאס אויער אפגע-
 48 שניטען: אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו זייא
 געזאגט, זענט איהר ארויסגעקומען וויא קעגען א רויבער
 49 מיט שווערדען אונד שטעקענס אום מיך צו נעמען: איך
 בין טעגליך מיט אייך געוועזען אין בית המקדש אונד
 האב געלעהרט, אונד איהר האט מיך ניט גענומען. אבער
 50 דיא שריפט מוז מקוים ווערען: אונד זייא האבען איהם
 51 אלע פערלאזען אונד זענען אנועקגעלאפען: אונד א יונג-
 גער מאן האט איהם נאכגעפאלגט, וואס האט געהאט א
 ליילעך ארום זיין נאקעטען לייב. אונד דיא יונגע לייט
 52 האבען איהם גענומען: אונד ער האט דאס ליילעך איבער-
 53 געלאזט, אונד איז פון נאקעט אנועקגעלאפען: אונד

- 25 פאר פילע: באַמט זאג איך אייך, אז איך וועל ניט מעהר
טרינקען פון דער פרוכט פון דעם וויינשטאק, ביז אן דעם
טאג ווען איך וועל עס טרינקען זיין אין דעם קעניגרייך
- 26 פון באט: אונד ווען זיין האבען הלל געזונגען, זענען זיין
27 אונדעקענאנגען צום הר הזיתים: אונד ישוע האט צו זיין
געזאגט, איהר אלע וועט אייך אן מיר אנשטויסען. ווארין
עס שטעהט געשריבען, איך וועל דעם הירט שלאגען, אונד
28 דיא שאף וועלען צערשפרייט ווערען: אבער נאך מיינע
29 אויפשטעהונג, וועל איך פאר אייך געהן קיין גליל: אונד
פטרס האט צו איהם געזאגט, ווען אלע זאלען זיך אג-
30 שטויסען, אזוי וועל איך דאך ניט: אונד ישוע האט צו
איהם געזאגט, באַמט זאג איך דיר, אז היינט אין דיעזער
נאכט, איידער דער האן וועט צוויי מאל קרייען, וועסט
31 דוא מיך דריי מאל פערלייקענען: אבער ער האט נאך
אייפריגער גערעט, ווען איך זאל מווען מיט דיר שטארבען,
וועל איך דיך אויף ניט פערלייקענען. אזוי האבען אויך
32 אלע געזאגט: אונד זיין זענען געקומען צו איין ארט,
וואס איז גערופען בת-שמים, אונד ער האט געזאגט צו
33 זיינע תלמידים, ויצט איהר היר ביז איך וועל בעטען: אונד
ער האט מיט זיך גענומען פעטרוס אונד יעקב אונד יוחנן.
אונד האט זיך אנגעהויבען צו פארקטען אונד צו בעטריי-
34 בען: אונד ער האט צו זיין געזאגט, מיין געמיט איז
זעהר טרויריג ביז אן דעם טויט. בלייבט היר אונד וואכט:
35 אונד ער איז אביסעל ווייטער געגאנגען, אונד איז צו דער
ערד געפאלען, אונד האט געבעטען, דאס ווען עס איז
36 מעגליך, זאל דינע שעה פון איהם פערבייא געהן: אונד ער
האט געזאגט, אבא, פאטער, אלעס איז מעגליך בייא דיר.
נעם אונזעך דינען כוס פון מיר. דאך ניט וואס איך וויל,
37 גייערט וואס דוא ווילסט: אונד ער איז געקומען אונד
האט זיין שלאפענדג געפונען, אונד ער האט געזאגט צו
פעטרוס, שמעון, שלאפסט דוא? האסט דוא ניט געקענט
38 וואכען איינע שעה? וואכט אונד בעטעט, אז איהר זאלט
ניט קומען אין פערזונקונג. דער גייסט איז וויליג, אבער
39 דאס פלייש איז שוואך: אונד ער איז ווידער אונדעקענאנגען

- אין פאלאסט, איז איינע פון דיא דינסט פון פֿהן גדול
 געקומען: אונד זיא האט געזעהען פעטרוס וויא ער האט
 זיך אָנגעוואַרמט, האט זיא איהם אָנגעזעהען אונד האט
 געזאגט, דוא וואַרסט אויף מיט ישוע הנצרי: אָבער ער
 האט געלייקענט אונד האט געזאגט, איך ווייס נישט אונד
 פֿערשטייא נישט וואס דוא זאגסט; אונד ער איז אַרויסגע-
 גאנגען דרויסען אים פֿאַרהויט אַריין אונד דער האן האט
 געקרייעט: אונד אַ דינסט מעדעל האט איהם ווידער גע-
 זעהען, אונד האט אָנגעהויבען צו זאגען צו דיא וואס זע-
 נען דערבייא געשטאנען, דער איז איינער פון זייא: אָבער
 ער האט ווידער געלייקענט; אונד נאך אַ קליינע וויילע,
 האבען דיא וואס זענען דערבייא געשטאנען ווידער גע-
 זאגט צו פעטרוס, דוא ביסט געוויס איינער פון זייא, ווארין
 דוא ביסט אויף פון גליל: אונד ער האט אָנגעהויבען צו
 פֿלוקען אונד צו שווערען, איך קען נישט דעם מענטש פון
 וועלכען איהר רעט: אונד גלייך האט דער האן צום צוויי-
 טען מאל געקרייעט, אונד פעטרוס האט זיך דערמאנט
 אין דעם ווארט וואס ישוע האט צו איהם געזאגט, איידער
 דער האן וועט צווייא מאל קרייען, וועסט דוא מיך דרייא
 מאל פֿערלייקענען, אונד ווען ער האט זיך דאס איבער-
 געלעגט האט ער געוויינט:

קאפיטעל טו

- אונד גלייך אין דער פֿריה האבען דיא ראשי כהנים איין
 עצה געהאלטען מיט דיא עלצטע אונד דיא סופרים אונד
 דאס גאנצע סנהדרין, אונד האבען ישוע געבונדען אונד
 אנועקגעפירט, אונד איבערגעגעבען צו פֿילטוס: אונד
 פֿילטוס האט איהם געפֿרעגט, ביסט דוא דער קעניג פון
 דיא יודען? אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו
 איהם געזאגט, דוא זאגסט עס: אונד דיא ראשי כהנים
 האבען פֿיל זאכען קעגען איהם געזאגט: אונד פֿילטוס
 האט איהם ווידער געפֿרעגט, אונד האט געזאגט, ענט-
 פֿערסט דוא גארניט? זעה, וויא פֿיל שווערע זאכען זייא
 זאגען קעגען דיר: אָבער ישוע האט ווייטער גארניט גע-
 ענטפערט, אזוי דאס פֿילטוס האט זיך פֿערוואונדערט:

זייא האבען ישוע אונעקגעפירט צום פהן גדול, אונד דיא
 ראשי פהנים אונד דיא עלצטע אונד דיא סופרים האבען
 54 זיך פערזאמעלט: אונד פעטרוס איז איהם פון נויטשען
 גאכגעגאנגען ביז אין פאלאסט אריין פון דעם פהן גדול.
 אונד ער איז געזעסען מיט דיא משרתים, אונד האט זיך
 55 געווארמט ביים פייער: אונד דיא ראשי פהנים אונד דיא
 גאנצע סנהדרין האבען געזוכט עדות קעגען ישוע, אז זייא
 זאלען איהם אומברענגען. אונד זייא האבען ניט גע-
 56 פונען: אונד פילע האבען פאלש עדות געזאגט קעגען
 57 איהם, אבער זייער עדות איז ניט אייניג געוועזען: אונד
 עטליכע זענען אויפגעשטאנען אונד האבען פאלש עדות
 58 געזאגט קעגען איהם, אונד האבען געזאגט: מיר האבען
 איהם געהערט זאגען, איך וויל ארויפפארפען דאס בית
 המקדש וואס איז מיט הענד געמאכט, אונד אין דרייא
 טעג וועל איך אויפבויען איין אנדערעס וואס איז ניט מיט
 59 הענד געמאכט: אבער זייער עדות איז אויך ניט אייניג
 60 געוועזען: אונד דער פהן גדול איז אויפגעשטאנען אין
 דער מיטען, אונד האט ישוע געפרעגט אונד האט געזאגט,
 ענטפערסט דוא גארניט? וואס זאגען דינע קעגען דיר?
 61 אבער ער האט געשוויגען אונד האט גארניט געענטפערט.
 דער פהן גדול האט איהם ווידער געפרעגט, אונד האט צו
 איהם געזאגט, ביזט דוא דער משיח, דער זעהן פון דעם
 62 געבענשטען? אונד ישוע האט געזאגט איך בין. אונד
 איהר נעמט זעהען דעם בן אדם זיצען ביא דער רעכטע
 האנד פון דער גבורה, אונד קומענדיג אין דיא וואלקענס
 63 פון דעם הימעל: אונד דער פהן גדול האט זיינע קליידער
 צערריסען, אונד האט געזאגט, וואס געדארפען מיר גאך
 64 מעהר עדות: איהר האט געהערט דיא לעסטערונג. וואס
 דענקט איהר? אונד זייא האבען איהם אלע פעראור-
 65 טהיילט אז ער איז דעם טויט שולדיג: אונד עטליכע
 האבען אנגעהויבען אויף איהם צו שפייצען, אונד זיין פנים
 צוצודעקען, אונד איהם שלאגען, אונד צו איהם זאגען, זאג
 נבואות. אונד דיא משרתים האבען איהם געשלאגען איבער
 66 דעם פנים: אונד נען פעטרוס איז געוועזען הינטער איהם

- האבען איהם אָננעטהון זיינע אייגענע קליידער, אונד
האבען איהם ארויסגעפירט אז זיין זאלען איהם קרייצציגען:
אונד זיין האבען געצוואונגען איינעם, שמעון פון קוריני, 21
דעם פאטער פון אלכסנדר אונד רופוס, וואס איז געקומען
פון פעלד אז ער זאל טראגען זיין קרייץ: אונד זיין האבען 22
איהם געפיהרט צו דעם ארט גלגלטהא, דאס הייסט אויף
יודיש, איין ארט פון א קאפשייטעל: אונד זיין האבען 23
איהם געגעבען צו טרינקען וויין געמישט מיט מר, אבער
ער האט עס ניט גענומען: אונד זיין האבען איהם גע- 24
קרייצציגט, אונד האבען זיך זיינע קליידער געטיילט, אונד
האבען דרויף גורל געווארפען וואס אישליכער זאל געמען:
אונד עס איז געוועזען דיא דריטע שעה אונד זיין האבען 25
איהם געקרייצציגט: אונד דיא אויפשריפט פון זיינע פער- 26
שולדיגונג איז אויבען געשריבען געווארען, דער קעניג
פון דיא יודען: אונד זיין האבען געקרייצציגט צוויי 27
רויבערס מיט איהם, איינעם צו דער רעכטע האנד, אונד
איינעם צו דיא לינקע: אונד דיא שריפט איז מקוים גע- 28
ווארען וואס זאגט, „אונד ער וואר גערעכענט מיט דיא
איבערטערטער“: אונד דיא וואס זענען פערבייא געגאנג- 29
גען האבען איהם געלעסטערט, אונד האבען געשאקעלט
מיט דיא קעפ, אונד האבען געזאגט, אהא! דוא וואס
ווארפט ארופ דאס בית המקדש, אונד בויעסט עס אויף
אין דרייא טעג: רעטע דיר זעלבסט אונד קום ארופ פון 30
דעם קרייץ: אונד אזוי האבען אויף דיא ראשי פהנים צווי- 31
שען זיך געשפעט אונד האבען מיט דיא סופרים געזאגט,
אנדערע האט ער גערעטעט זיך זעלבסט קען ער ניט רע-
טען: לאז דער משיח, דער קעניג פון ישראל, איצט ארופ 32
קומען פון דעם קרייץ, דאס מיר זאלען זעהען אונד גלוי-
בען. אונד דיא וואס זענען מיט איהם געקרייצציגט געוועזען
האבען איהם אויף אזוי פעראכטעט:
אונד אין דיא זעקסטע שעה איז עס פינסטער געווארען 33
איבער דעם גאנצען לאנד ביז פון דער ניינטער שעה:
אונד אין דיא ניינטע שעה האט ישוע געשריען מיט א 34
הויף קול, אונד האט געזאגט, אלהי! אלהי! למה שבקתני;

- 6 אונד ער פלעגט זיין אין יום טוב א געפאנגענעם פריי
- 7 צו לאזען, וועלכען זיין האבען געגערט: אונד עס איז
- דא געוועזען איינער וואס האט געהייסען בר-אבא, וואס
- איז געפאנגען מיט דיא וואס האבען איין אויפשטאנד גע-
- מאכט, אונד האבען אין דעם אויפשטאנד א רציחה גע-
- טהון: אונד דיא לייט האבען געשריען אונד האבען איהם
- אנגעהויבען צו בעטען, אז ער זאל זיין מדהון וויא אלע
- 9 צייט: אונד פילטום האט זיין געענטפערט אונד האט
- געזאגט, ווילט איהר אז איך זאל אייך פריי לאזען דעם
- 10 קעניג פון דיא יודען? ווארן ער האט געוואוסט אז דיא
- ראשי כהנים האבען איהם איבערגעליפערט וועגען קנאה:
- 11 אבער דיא ראשי כהנים האבען דיא לייט אנגערייצט, אז
- 12 ער זאל זיין געסער פריי לאזען בר-אבא: אונד פילטום
- האט ווידער געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, וואס
- ווילט איהר דען אז איך זאל מדהון צו דעם וואס איהר
- 13 רופט דעם קעניג פון דיא יודען? אונד זיין האבען ווידער
- 14 אויסגעשריען, קרייצג איהם: אונד פילטום האט צו זיין
- געזאגט, וואס פאר איין ביזו האט ער דען געטהון? אבער
- 15 זיין האבען נאך מעהר געשריען, קרייצג איהם: אונד
- פילטום האט געוואלט דיא לייט צוליב מדהון, אונד האט
- צו זיין פריי געלאזט בר-אבא, אונד ווען ער האט ישוע
- געלאזט שלאגען, האט ער איהם איבערגעגעבען אז ער
- 16 זאל געקרייצגט ווערען: אונד דיא סאלדאטען האבען
- איהם אריינגעפירט אין דעם הויף אריין, וואס הייסט
- פרעטאריום, אונד זיין האבען צוזאמענגערופען דעם גאנצ-
- 17 צען בונט: אונד זיין האבען איהם אנגעטהון א פורפער
- קלייד, אונד האבען געפלאכטען א קרוין פון דערנער,
- 18 אונד האבען עס אויף זיין קאפ אויפגעזעצט: אונד זיין
- האבען איהם אנגעהויבען צו גריסען, שלום דוא מלך פון
- 19 דיא יודען! אונד זיין האבען איהם געשלאגען איבער דעם
- קאפ מיט א שטעקען, אונד האבען אויף איהם געשפיגען.
- אונד זיין האבען אנדער געקניעט אונד האבען זיך צו איהם
- 20 געביקט: אונד ווען זיין האבען איהם אויסגעשפאט, אזוי
- האבען זיין איהם דאס פורפער קלייד אפגעצויגען, אונד

אונד מרים המגדלית, אונד מרים דיא מוטער פון יוסי 47
האבען געזעהען וואו ער איז געלעגט געווארען:

קאפיטעל טז

- 1 אונד נאך מוצאי שבת האבען מרים המגדלית אונד מרים
דיא מוטער פון יעקב, אונד שלומית געקויפט בשמים אייל,
2 אז זיין זאלען געהן אונד זאלען איהם באלואמירען: אונד 2
זיין זענען געקומען צום קבר און דעם ערשטען טאג פון
דער וואך גאנץ פריה, ווען דיא זין איז אויפגעגאנגען:
3 אונד זיין האבען צווישען זיך געזאגט, ווער וועט אונם 3
דעם שטיין אונדקטאלגערען פון דער טיר פון קבר? אונד 4
זיין האבען זיך אומגעזעהען, אונד האבען געזעהען אז
דער שטיין איז אונדקגעטאלגערט געווארען. דען ער איז
5 זעהר ברויט געוועזען: אונד זיין זענען אין דעם קבר 5
אריינגעקומען, אונד האבען געזעהען א יונגען מאן זיצען
צו דיא רעכטע האנד, געקליידעט אין א ווייס קלייד. אונד
6 זיין האבען זיך דערשראקען: אונד ער האט צו זיין 6
געזאגט, שרעקט אייך ניט. איהר זוכט ישוע הנצרי וואס
איז געקרייצט געווארען, ער איז אויפגעשטאנען, ער איז
ניט היר. זעהט דעם ארט וואו זיין האבען איהם געלעגט:
7 אבער געהט אונד זאגט צו זיינע תלמידים אונד פטרוס, אז 7
ער געהט פאר אייך קיין גליל. דארט וועט איהר איהם
זעהען וויא ער האט צו אייך געזאגט: אונד זיין זענען 8
ארויסגעגאנגען אונד זענען אונדקגעלאפען פון דעם קבר,
ווארין ציטערניס אונד שרעקען איז זיין אָנגעקומען. אונד
זיין האבען צו קיינעם גארניט געזאגט. ווארין זיין האבען
זיך געפארקטען: אונד ווען ער איז אויפגעשטאנען פריה 9
און דעם ערשטען טאג פון דער וואך, האט ער זיך צום
ערשטען געוויזען צו מרים המגדלית, פון וועלכער ער
10 האט זיבען שטים ארויסגעטריבען: זיא איז געגאנגען אונד
האט עס דערצעהלט צו דיא וואס זענען מיט איהם געווע-
11 זען, ווייל זיין האבען געטרויערט אונד געוויינט: אונד 11
ווען זיין האבען געהערט אז ער לעבט, אונד איז פון
איהר געזעהען געווארען, אזוי האבען זיין איהר ניט
געגלויבט: דערנאך האט ער זיך אין איינע אנדערע 12

- דאס איז פערטייטשט, מיין גאט, מיין גאט, ווארום האסט
 35 דא מיך פערלאזען? אונד עטליכע וואס זענען דערביי
 געשטאנען, ווען זיין האבען דאס געהערט, האבען געזאגט,
 36 זעה, ער רופט אליהו: אונד איינער איז צוגעלאפען, אונד
 האט אנגעפילט א שוואם מיט עסיג, אונד האט עס אויף
 א שטעקען ארויפגעזעצט, אונד האט איהם געגעבען צו
 טרינקען, אונד האט געזאגט, לאזט זיין, מיר וועלען זעהען
 אויב אליהו וועט קומען, כדי ער זאל איהם ארופנעמען:
 37 אונד ישוע האט געשריען מיט א הויף קול, אונד איז פער-
 38 גאנגען: אונד דאס פרוכט פון בית המקדש איז אין צווייען
 39 צעריסען געווארען, פון אויבען ביז ארום: אונד ווען
 דער הויפטמאן וואס איז קענענאיער איהם געשטאנען,
 האט געזעהען אז ער האט אזוי געשריען אונד איז פער-
 גאנגען, האט ער געזאגט, דויער מאן איז געווען געוועזען
 40 דער זוקן פון גאט: אונד עס ווארען אויף פרויען וואס
 האבען פון נויטען צוגעזעהען, אונד צווישען זיין איז
 געוועזען מרים המגדלית, אונד מרים דיא מוטער פון יעקב
 41 דעם קליינעם אונד דיא מוטער פון יוסף, אונד שלומית: דויע
 האבען איהם אויף נאכגעפאלגט ווען ער איז געוועזען
 אין גליל אונד האבען איהם געדינט; אונד פילע אנדערע
 וואס זענען מיט איהם ארויפגעגאנגען קיין ירושלים:
 42 אונד ווען עס איז אבענד געווארען, ווייל עס איז דיא
 43 אנגרייטונג, דאס הייסט ערב שבת געוועזען: אזוי איז גע-
 קומען יוסף הרמתי, איין אנגעזעהענער ראטההאר, וואס
 האט אויף אליין געווארט אויף דעם קעניגרייך פון גאט.
 אונד האט זיך געוואגט, אונד איז געקומען צו פילטום,
 44 אונד האט געבעטען פאר דעם לייב פון ישוע: אונד פילטום
 45 האט זיך געוואונדערט אז ער איז שוין טויט: אונד ווען
 ער האט דאס געוואוסט פון דעם הויפטמאן, האט ער גע-
 46 געבען דעם לייב צו יוסף: אונד ער האט געקויפט א פיין
 ליילעך: אונד האט איהם ארופגענומען, אונד אין דעם ליי-
 לעך איינגעוויקעלט, אונד אריינגעלייגט אין א קבר וואס
 איז געוועזען אויסגעהאקט אויס א פעלזען אונד האט
 ארויפגעוואלגערט א שטיין אויף דער טיר פון דעם קבר:

דיא הייליגע בשורה פון לוקאס

- 1 זייטדעם פילע האבען אונטערנומען אויפצושטעלען א דערצעהלונג פון דיא זאכען וואס זענען צווישען אונס זיכער דערפילט געווארען: וויא זייא האבען אונס איבער-ליפערט, וואס האבען פון אנהייב אן זעלבסט געזעהען, אונד זענען געוועזען דיא דינער פון דעם ווארט: אזוי האב איך עס אויף פאר גוט איינגעזעהען, נאכדעם וויא איך האב פון אנהייב אלעס זארגפעלטיג נאכגעפארשט, אז איך זאל דיר שרייבען בסדר, מיין ליבער תאופלות: אז דוא זאלסט וויסען דיא זיכערהייט פון דיא זאכען אין וועלכע דוא ביסט געלעהרט:
- 2 עס איז געוועזען אין דיא טעג פון הורדוס קעניג פון יהודה, **א** כהן פון דעם משמר פון אברה, וואס האט געהייסען זכריה; אונד זיין ווייב איז געוועזען פון דיא טעכטער פון אהרן, אונד האט געהייסען אלישבע: אונד זייא זענען ביידע גערעכט געוועזען פאר גאט, אונד זענען נאכגעגאנגען אלע מצות אונד געזען פון דעם האר אהן טאדעל: אונד זייא האבען קיין קינד נישט געהאט, ווארין אלישבע איז געוועזען איינע עקרה, אונד זייא זענען שוין ביידע געוועזען אין איהרע אלטע יאהרען:
- 3 אונד עס איז געוועזען ווען ער האט געדינט פאר גאט אין דעם סדר פון זיין משמר: אזוי איז דאס געוועזען נאך דער געוואוינהייט פון דער כהונה זיין גורל, אז ער זאל אריינגעהען אים היכל פון דעם האר כדי צו רייכערן קטורת: אונד דאס גאנצע פאלק האט דרויסען מתפלל געוועזען אין דער שעה פון קטורת: אונד א מלאך פון דעם האר האט זיך צו איהם געוויזען, אונד איז געשטאנען צו דער רעכטער זייט פון דעם מזבח פון קטורת: אונד ווען זכריה האט איהם געזעהען האט ער זיך דערשראקען, אונד א מורא איז אויף איהם געפאלען: אבער דער מלאך האט צו איהם געזאגט, פארקט דיך נישט, זכריה, ווארין דיין

- געשטאלט בעוויוזען צו צווייא פון זייא, אזוי וויא זייא
 13 זענען אין פֿעלד אריינגעגאנגען: אונד זייא זענען אוועק
 געגאנגען אונד האבען עס דערצעהלט צו דיא איבריגע.
 14 אונד זייא האבען זייא אויף ניט געגלויבט: צולעצט האט
 ער זיך בעוויוזען צו דיא עלף, ווען זייא זענען געוועסען צו
 טיש, אונד האט זייא פֿארנעווארפען זיירע אונגלויביגקייט
 אונד פֿערשטאפטעס הארץ, ווייל זייא האבען ניט געגלויבט
 דיא וואס האבען איהם געזעהען נאכדעם וויא ער איז
 אויפגעשטאנען: אונד ער האט צו זייא געזאגט, געהט
 15 איהר צו דיא באנצע וועלט, אונד פֿרעדיגט דאס עוואנגעל-
 16 ליום צו איטליכע בעשעפעניס: דער וואס גלויבט אונד
 ווערט געמיפט דער וועט גערעטעט ווערען. אָבער דער
 17 וואס גלויבט ניט, וועט פֿערשולדיגט ווערען: אונד דיזע
 צייכען וועלען נאכפאלגען דיא וואס גלויבען. זייא וועלען
 שדים ארויסטרייבען אין מיין נאמען. זייא וועלען רעדען
 18 מיט נייע שפראכען: זייא וועלען שלאנגען אויפהייבען.
 אונד ווען זייא וועלען עפעס מויטליכעס טרינקען, אזוי
 וועט זייא ניט שאדען. זייא וועלען זיירע הענד לעגען
 19 אויף קראנקע, אונד זייא וועלען בעוונד ווערען: אונד
 נאכדעם וויא דער האר האט צו זייא גערעט, איז ער
 ארויפגענומען געווארען אים הימעל, אונד געוועסען צו
 20 דיא רעכטע האנד פון גאט: אונד זייא זענען ארויסגע-
 באנגען אונד האבען געפֿרעדיגט אין אלע ערטער, אונד
 דער האר האט מיט זייא בעווירקט. אונד האט דאס
 ווארט פֿערשטארקט דורך דיא צייכען וואס האבען
 נאכגעפאלגט:

- אין דיא טעג ווען ער האט מיך אנגעזעהען אונזעקצונעמען
 מיינע שאנד פון צווישען דיא מענטשען:
- 26 אונד אים זעקסטען חודש איז דער מלאך גבריאֵל געשיקט
 געווארען פון גאט צו א שטאט אין גליל, וואס הייסט
 נצרת: צו א בתולה פערלויבט מיט א מאן וואס האט גע-
 27 הייסען יוסף, פון דעם הויז פון דוד, אונד דיא בתולה האט
 געהייסען מרים: אונד ער איז צו איהר געקומען אונד
 28 האט געזאגט, שלום צו דיר, געגנדיגטע. דער האר איז
 מיט דיר: אונד זיא איז דערשראקען געווארען איבער
 29 דעם ווארט. אונד האט זיך געדאכט, וואס פאר א גרים איז
 דאס? אונד דער מלאך האט צו איהר געזאגט פארקט דיר
 30 ניט, מרים, ווארין דוא האסט געפינען גנאד בייא גאט: אונד
 31 זעה, דוא וועסט מעוברת ווערען, אונד וועסט געווינען א
 32 זיהן, אונד זאלסט זיין נאמען רופען ישוע: ער וועט זיין
 גרים, אונד וועט אנגערופען ווערען דער זיהן פון דעם
 אויבערשטען. אונד דער האר האט וועט איהם געבען דעם
 33 שטוהל פון זיין פאטער דוד: אונד ער וועט רעגירען
 איבער דעם הויז פון יעקב אויף עביג אונד צו זיין קע-
 34 ניגרייך וועט ניט זיין קיין ענד: אונד מרים האט צום מלאך
 געזאגט, ווא אזוי וועט דאס געשעהען, דען איך קען ניט
 35 קיין מאן? אונד דער מלאך האט געענטפערט אונד האט
 צו איהר געזאגט, דער ריח הקודש וועט אויף דיר קומען,
 אונד דיא מאכט פון דעם אויבערשטען וועט דיר איבער-
 שאטען; דרום וועט אויף דאס הייליגע געבוירענע אנגע-
 36 רופען ווערען דער זיהן פון גאט: אונד זעה, דיינע קרוכה
 אלישבע איז אויף מעוברת געווארען מיט א זיהן אויף
 איהרע עלטער; אונד דאס איז דער זעקסטער חודש בייא
 37 איהר, וועלכע איז גערופען איינע עקרה: ווארין בייא גאט
 38 איז קיין זאך ניט אונטעגלייך: אונד מרים האט געזאגט,
 זעה, דיא דינסטמויד פון דעם האר, לאז עס מיר געשעהען
 אזוי ווא דוא האסט געזאגט. אונד דער מלאך איז פון
 איהר אונזעקגעגאנגען:
- אונד מרים איז אויפגעשטאנען אין דינע טעג, אונד איז
 געשווינד געגאנגען צום געבירג צו א שטאט פון יהודה:

- געבעט איז דערהערט געווארען, אונד זיין ווייב אלישבע
 וועט דיר געווינקען א זעהן, אונד דוא זאלסט זיין נאמען
 14 רופען יוחנן: אונד דוא וועסט האבען שמחה אונד פרייד,
 15 אונד פילע וועלען זיך פרייען איבער זיינע געבורט: ווארין
 ער וועט זיין גרויס פאר דעם האר; אונד ער זאל נישט
 מדינקען קיין וויין אונד קיינע שטארקע געטרענק, אונד ער
 וועט דערפילט ווערען מיט דעם רוח הקודש נאך פון זיין
 16 מוטערס לייב: אונד ער וועט ווידערקערען פילע פון דיא
 17 דיא קינדער ישראל צו דעם האר זייער גאט: אונד ער וועט
 פאר איהם געהען אים גייסט אונד קראפט פון אליהו, אז
 ער זאל ווידערקערען דיא הערצער פון דיא פעטער צו
 דיא קינדער, אונד דיא ווידערשפעניגע צו דער חכמה פון
 דיא צדיקים, אנצוגרייטען פאר דעם האר א פארבעריי-
 18 טעטעס פאלק: אונד זכריה האט צו דעם מלאך געזאגט,
 מיט וואס זאל איך דאס וויסען? ווארין איך בין איין אל-
 טער מאן, אונד מיין ווייב איז שוין אין איהרע אלטע
 19 יאָהרען: אונד דער מלאך האט געענטפערט אונד האט
 צו איהם געזאגט, איך בין גבריאֵל, וואס שטעהט פאר גאט.
 אונד איך בין געשיקט מיט דיר צו רעדען, אונד דיר דיווע
 20 בשורה צו ברענגען: אונד זעה, דוא וועסט שטום ווערען,
 אונד וועסט נישט קענען רעדען, ביז צו דעם טאג ווען דאס
 וועט געשעהען; ווייל דוא האסט נישט געגלויבט מיינע
 ווערטער, וואס וועלען דערפילט ווערען אין זייער צייט:
 21 אונד דאס פאלק האט געווארט אויף זכריה, אונד האבען
 זיך געוואונדערט דאס ער האט זיך אזוי לאנג געווימט
 22 אים היכל: אונד ווען ער איז ארויסגעקומען האט ער נישט
 מיט וויא געקענט רעדען; אונד וויא האבען געמערקט,
 אז ער האט געזעהען איינע ערשיינונג אים היכל אונד
 ער האט צו וויא געווינקט, אונד איז שטום געבליבען:
 23 אונד עס איז געשעהען ווען דיא טעג פון זיינע עבודה
 האבען זיך געענדיגט, איז ער אהיים געגאנגען:
 24 אונד נאך דיווע טעג איז זיין ווייב אלישבע געגבורט
 געווארען, אונד זיא האט זיך פערבארען פינף חדשים,
 25 אונד האט געזאגט: אזוי האט דער האר צו מיר געטהון

- 58 געווינען, אונד זיא האט געוואונען א זיידן: אונד איהרע
 שכינים אונד קרובים האבען געהערט אז דער האר האט
 מיט איהם גרויס חסד געטהון, אונד זיא האבען זיך מיט
 59 איהר געפרייט: אונד עס איז געשעהען אים אכטען טאג
 אז זיא זענען געקומען דאס קינד מל צו זיין, האבען זיא
 איהם גערופען זכריה, נאך דעם נאמען פון זיין פאטער:
 60 אבער זיינע מוטער האט געענטפערט אונד געזאגט, ניט
 אזוי, נייערט ער זאל גערופען ווערען יוחנן: אונד זיא
 61 האבען צו איהר געזאגט, עס איז קיינער ניט צווישען זיינע
 קרובים וואס איז גערופען ביא דזעם נאמען: אונד זיא
 62 האבען געווינקט צו זיין פאטער וואס פאר א נאמען ער
 63 וויל איהם געבען: אונד ער האט פערלאנגט א שרייב-
 טאפל, אונד האט געשריבען, זיין נאמען איז יוחנן; אונד
 64 זיא האבען זיך אלע פערקוואנדערט: אונד זיין מויל אונד
 זיינע צונג זענען גלייך אויפגעמאכט געווארען, אונד ער
 65 האט גערעט אונד האט גאט געלויבט: אונד א פורקט איז
 געפאלען אויף אלע שכינים; אונד אלע דינע זאכען זענען
 דערצעהלט געווארען איז דעם גאנצען געבירג פון יהודה;
 66 אונד אלע וואס האבען דאס געהערט האבען עס זיך צו
 הארץ גענומען, אונד געזאגט, וואס פאר א קינד וועט דאס
 זיין? ווארין דיא האנד פון דעם האר איז מיט איהם גע-
 67 וועזען: אונד זיין פאטער זכריה איז דערפילט געוועזען
 מיט דעם רוח הקודש, אונד האט גבואות געזאגט:
 68 געלויבט איז דער האר דער גאט פון ישראל, ווארין
 ער האט געזוכט אונד האט אויסקלעזונג געווינקט פאר
 69 זיין פאלק; אונד האט אונם אויפגעשטעלט א הארץ
 70 פון רעטונג אין דעם הויז פון זיין קנעכט דוד: אזוי
 וואו ער האט גערעט דורך דעם מויל פון זיינע הייליגע
 71 נביאים פון עביג אן, אז מיר זאלען גערעטעט ווערען
 פון אנדערע פיינד, אונד פון דיא האנד פון אלע וואס
 72 האבען אונם פיינד; אז ער זאל טהון חסד מיט אונזערע
 73 אבות, אונד זאל געדענקען זיין הייליגען ברית; דיא
 שבויע וואס ער האט געשוואוירען צו אונזער פאטער
 74 אברהם: אז ער זאל אונם געבען אז מיר זאלען גערעטעט

- 40 אונד איז אריין געקומען אים הויז פון זכריה, אונד האט
41 אלישבע געגריסט: אונד עס איז געשעהען ווען אלישבע
האט געהערט דעם גרוס פון מרים, איז דאס קינד גע-
שפרונגען אין איהר לייב; אונד אלישבע איז דערפילט
42 געוועזען מיט דעם רוח הקודש: אונד האט אויסגערופען
מיט א הויף קול אונד געזאגט, געבענשט ביסט דוא צוויי-
שען פרויען, אונד געבענשט איז דיא פרוכט פון דיין לייב:
43 אונד פון וואנען קומט דאס צו מיר, אז דיא מוטער פון
44 מיין האר זאל צו מיר קומען? ווארין זעה גלייף וויא דיא
שטים פון דיין גרוס איז צו מיינע אויערען געקומען, האט
45 דאס קינד געשפרונגען אין מיין לייב פאר פרייד: אונד
געבענשט איז זיא וואס גלויבט, ווארין עס וועט דערפילט
ווערען דאס וואס איז צו איהר געזאגט געווארען פון דעם
46 האר: אונד מרים האט געזאגט,
מיינע זעלע דערהייבט דעם האר, אונד מיין גייסט האט
זיך געפרייעט אין גאט מיין רעטער; ווארין ער האט
47 אנגעזעהען דיא נידריגקייט פון זיינע דינערין: ווארין
48 זעה, פון איצט אן וועלען מיך אלע דורות גליקליך
גענען; ווארין דער מעכטיגער האט מיר גרויסע זאכען
49 געטהון, אונד הייליג איז זיין נאמען: אונד זיינע גנאד
50 איז צו דיא וואס פארקסטען איהם פון דור צו דור: ער
האט געטהון גבורות מיט זיין ארעם; ער האט צער-
שפרייט דיא שטאלצע אין דיא געדאנקען פון זייער
הארץ: ער האט ארופגעווארפען דיא מעכטיגע פון
51 זייערע שטוהלען, אונד האט דערהויבען דיא נידריגע:
דיא הונגעריגע האט ער געזעטיגט מיט גוטע זאכען,
52 אונד דיא רייכע האט ער לעדיג אהעקגעשיקט: ער
האט געהאלפען זיין קנעכט ישראל, און האט געדענקט
אן זיינע בארמהערציגקייט: אזוי וויא ער האט גערעט
53 צו אונזערע אבות, צו אברהם אונד צו זיין זאמען אויף
עביב:
54 אונד מרים איז מיט איהר געבליבען קענען דרייא חדשים,
אונד האט זיך אומגעקעהרט צו איהר הויז:
55 אונד צו אלישבע איז דיא צייט דערפילט אז זיא זאל

- פון דעם האר איז בייא זייא געשטאנען, אונד דיא הער-
ליכקייט פון דעם האר האט ארום זייא געשיינט, אונד זייא
האבען זיך זעהר געפארקטען: אונד דער מלאך האט צו
10 זייא געזאגט, פארקט אייך ניט, ווארין איך ברענג אייך א
בשוורה טובה פון גרויסע שמחה, וואס וועט זיין צו אלע
פעלקער: ווארין היינט איז צו אייך געבוירען געווארען
11 א רעטער אין דער שטאט פון דוד, וועלכער איז דער האר
משיח: אונד דאס וועט אייך זיין א צייכען איהר וועט
געפינען דאס קינד איינגעוויקעלט אין ווינדלען, אונד עס
ליבט אין א קאריטע: אונד פליצלינג איז מיט דעם מלאך
13 געוועזען א גרויסע שאר פון הימעל, וואס האבען געלויבט
נאט אונד געזאגט:
- „זעהרע צו נאט אין דער הויף, אונד פרידען אויף דער
14 ערד, צווישען דיא מענשען א גוטער ווילען“:
- אונד עס איז געוועזען ווען דיא מלאכים זענען פון זייא
15 אוועקגעגאנגען אין הימעל אריין, האבען דיא פאסטוכער
איינער צום אנדערען געזאגט, לאזען מיר איצט געהען
קוין בית-לחם, אונד זעהען דינע זאך וואס איז געשעהען
וועלכע דער האר האט אויפס צו וויסען געטהון: אונד
16 זייא זענען איילענדיג אוועקגעגאנגען, אונד האבען געפונען
מרים אונד יוסף אונד דאס קינד ליגענדיג אין א קאריטע:
- אונד ווען זייא האבען דאס געזעהען, האבען זייא געקאנט
17 געמאכט דיא זאך וואס איז צו זייא געזאגט געווארען ווע-
נען דינעם קינד: אונד אלע וואס האבען דאס געהערט
האבען זיך פערוואונדערט איבער דיא זאכען וואס דיא
18 פאסטוכער האבען צו זייא געזאגט: אבער מרים האט
אלע דיא דאזיגע זאכען אין אכט גענומען, אונד האט
דעראיבער געטראכט אין איהר הארץ: אונד דיא פאס-
19 טוכער זענען צוריקגעקערט, אונד האבען געדאנקט אונד
געלויבט נאט פאר אלע זאכען וואס זייא האבען געהערט
אונד געזעהען, אזוי וויא עס איז צו זייא געזאגט געווארען:
20 אונד ווען אכט טאג זענען דערפילט געווארען איהם מל
צו זיין, האט מען איהם א נאמען געגעבען ישוע, וואס איז
געוועזען דער נאמען וואס דער מלאך האט געגעבען

- ווערען פון דער האנד פון אונזערע פיינד, אונד זאלען
 איהם דינען אהן פורקט: אין הייליגקייט אונד גערעכט- 75
 טיגקייט פאר איהם אלע טעג: אונד דוא קינד, וועסט 76
 גערופען ווערען גביא פון דעם אויבערשטען, ווארין
 דוא וועסט געהען פאר דעם האר זיין וועג צו בערייטען:
 צו געבען דערקענטניס פון רעמונג צו זיין פאלק, אין 77
 דיא פערנעבונג פון זייערע זינד: דורך דיא בארעמ- 78
 הערציגקייט פון אונזער גאט, אין וועם דער אויפגאנג
 פון דער הויף האט אונס בעזוכט: צו לייכטען דיא וואס 79
 זיצען אין דער פינסטער אונד אים שאטען פון טויט,
 צו פיהרען אונזערע פיס אין דעם וועג פון שלום.
 80 אונד דאס קינד האט געוואקסען, אונד האט זיך געשטארקט
 אים גייסט, אונד ער איז געוועזען אין דער מדבר ביו צו
 דעם טאג ווען ער האט זיך געוויזען צו ישראל:

קאפיטעל ב

- 1 אונד עס איז געשעהען אין יענע טעג, דאס א געפאט איז
 אויסגעגאנגען פון דעם קייסר אוגוסטוס אז דיא גאנצע
- 2 וועלט זאל איינגעשריבען ווערען: דיוע איינשרייבונג איז
 צוערשט געשעהען, ווען קורינוס איז געוועזען גוגערנער
- 3 פון סוריא: אונד אלע זענען געגאנגען איינגעשריבען צו
- 4 ווערען איטליכער צו זיינע אייגענע שטאט: אונד יוסף
 איז געגאנגען פון גליל פון דער שטאט נצרת קיין יהודה
 צו א שטאט פון דוד, וואס איז גערופען בית-לחם, ווייל
- 5 ער איז געוועזען פון דעם הויז אונד דער משפחה פון דוד:
 אז ער זאל איינגעשריבען ווערען מיט מרים זיינע פער-
 6 קנאסטע, אונד זיא איז מעוברת געוועזען: אונד ווייל זיא
 זענען דארט געוועזען, זענען איהרע טעג דערפילט גע-
- 7 ווארען אז זיא זאל געווינען: אונד זיא האט געווינען איהר
 ערשטגעבוירענען זעהן, אונד האט איהם איינגעוויקעלט
 אין ווינדלען, אונד האט איהם אריינגעלעגט אין ש שלויב,
 ווארין עס איז ניט געוועזען קיין ארט אין דעם גאסטהויז:
 8 אונד עס זענען געוועזען פאסטוכער אין דיועלביגע
 געגענד, וואס האבען גענעכטיגט אויף דעם פעלד, אונד
 9 האבען געהיט זייערע סטאדע בייא נאכט: אונד א מלאך

- געדאנקען פון פילע הערצער זאלען אנטפלעקט ווערען:
 36 אונד דארט איז געוועזען א גביאה, חנה דיא טאכטער
 פון פנואל, פון שבט אשר; זיא איז שוין זעהר אלט גע-
 וועזען, אונד האט געלעבט מיט א מאן זיבען יאהר פון
 איהרע יונגפרוישאפט: אונד זיא איז געוועזען איינע אלמנה
 37 קענען פיר אונד אכציג יאהר, וועלכע האט נישט אפגעלאזט
 פון בית המקדש נייערט האט געדינט מיט פאסטען אונד
 געבעט טאג אונד נאכט: אונד צו דער זעלביגער זעה
 38 איז זיא געשטאנען אונד האט געלויבט דעם האר גאט,
 אונד האט פון איהם גערעט צו אלע וואס האבען געווארט
 אויף דיא אויסלעזונג פון ירושלים: אונד ווען זיא האבען
 39 אלעס דערפילט נאך דער תורה פון דעם האר, האבען
 זיא זיך אומגעקעהרט קיין גליל צו זייערע אייגענע שטאט
 נצרת:
 40 אונד דאס קינד האט געוואקסען, אונד איז געוועזען שטארק
 אונד דערפילט מיט חכמה, אונד דיא גנאד פון גאט איז
 אויף איהם געוועזען:
 41 אונד זיינע עלטערען זענען אלע יאהר געגאנגען קיין
 42 ירושלים צום חג הפסח: אונד ווען ער איז צוועלף יאהר
 אלט געווארען, זענען זיא ארויפגעגאנגען קיין ירושלים
 43 נאך דעם מנהג פון יום טוב: אונד ווען דיא טעג זענען
 געענדיגט געווארען האבען זיא זיך אומגעקעהרט, אונד
 דאס קינד ישוע איז צוריק געבליבען אין ירושלים; אונד
 44 זיינע עלטערן האבען עס נישט געוואוסט: אבער זיא האבען
 געדאכט אז ער איז צווישען דיא אורחים, אונד זיא זענען
 געגאנגען א טאג רייזע, אונד האבען איהם געזוכט צווישען
 45 זייערע קרבים אונד בעקאנטע: אונד ווען זיא האבען
 איהם נישט געפונען זענען זיא אומגעקעהרט קיין ירושלים
 46 אונד האבען איהם געזוכט: אונד עס איז געשעהען נאך
 דרייא טעג האבען זיא איהם געפינען אין בית המקדש
 זיצענדיג צווישען דיא לעהרער, וואו ער האט זיא אויף
 47 צוגעהערט, אונד האט זיא געפרעגט: אונד אלע וואס
 האבען איהם געהערט זענען ערשטוינט איבער זיין פער-
 48 שטאנד אונד זיינע תשובות: אונד ווען זיא האבען איהם

אידער ער איז געשאפען געווארען אים לייב:

22 אונד ווען דיא טעג פון איהרע רייניגונג זענען דערפילט

געווארען נאך תורת משה, האבען זיין איהם ארויפגע-

בראכט קיין ירושלים, אז זיין זאלען איהם פאר דעם האר

23 שטעלען: אזוי וויא עס שטעהט געשריבען אין דער תורה

פון דעם האר, אז איטליכער זכר וואס עפענט דעם מוטערס-

24 לייב זאל גערופען ווערען הייליג צום האר: אונד אז זיין

זאלען ברענגען א קרבן, אזוי וויא עס איז געזאגט אין

דער תורה פון דעם האר, א פאר טויזנטל טויזען, אדער

צוויי יונגע טויזען:

25 אונד זעה, עס איז געוועזען א מאן אין ירושלים, וואס האט

געהייסען שמעון, אונד דיוער מאן איז געוועזען גערעכט

אונד פרום אונד ער האט געווארט אויף דער נחמה פון

ישראל, אונד דער רוח הקודש איז געוועזען אויף איהם:

26 אונד עס איז איהם אנטפלעקט געווארען דורך דעם רוח

הקודש, אז ער וועט נישט זעהען דעם טויט אידער ער האט

27 געזעהען דעם משיח פון דעם האר: אונד ער איז געקומען

דורך דעם גייסט אין בית המקדש אריין; אונד ווען דיא

עלטערען האבען דאס קינד אריינגעבראכט, אז זיין זאלען

28 מיט איהם טהון נאך דעם מנהג פון דער תורה: אזוי האט

ער איהם אין זיינע ארעם גענומען; אונד האט גאט גע-

לויבט אונד געזאגט:

29 „אצונד שיקסט דוא אנועק דיין קנעכט, האר, אין פרי-

30 דען נאך דיין ווארט: ווארין מיינע אויגען האבען גע-

31 זעהען זיינע ישוועה: וואס דוא האסט אנגעברייט פאר

32 אלע פעלקער: א ליכט צו דערלייכטען דיא פעלקער,

אונד דיא הערלייכקייט פון דיין פאלק ישראל“:

33 אונד זיין פאטער אונד זיינע מוטער האבען זיך פערוואונד-

דערט איבער דיא זאכען וואס זענען פון איהם גערעט גע-

34 ווארען: אונד שמעון האט זיין געבענשט, אונד האט

געזאגט צו מרים זיינע מוטער, זעה ער איז געזעצט צום

פאל אונד אויפשטעהען פון פילע אין ישראל אונד צו א

35 צייכען וואס וועט ווידערשפראכען ווערען: אונד דורך

זיינע אייגענע זעלע וועט א שווערד דורכגעהען, אז דיא

- פון שלאנגען, ווער האט אייך געווארנט אז איהר זאלט
 אנטריינען פון דעם קומענדיגען צאָרן? דרום ברענגט 8
 פרוכט ווירדיג פון תשובה; אונד הייבט ניט אָן זיך אייג-
 צורעדען, מיר האבען אברהם פאר אונזער פאטער; ווארין
 איך זאג אייך, אז נאט קען פון דיוע שטיינער אויפֿשטע-
 לען קינדער צו אברהם: אונד דיא האק ליגט שוין בייא 9
 דער ווארצעל פון דיא ביימער; דרום איטליכער בויט וואס
 ברענגט ניט גוטע פרוכט וועט אפגעשניטען, אונד אין
 דעם פייער אריינגעווארפען: אונד דיא לייט האבען איהם 10
 געפרעגט אונד געזאגט, וואס זאלען מיר דען טהון? אונד 11
 ער האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט, דער
 וואס האט צווייא רעק לאז ער געבען צו דעם וואס האט
 קיינעם ניט; אונד דער וואס האט שפייז לאז ער דאס
 זעלבע טהון: אונד עס זענען אויך מוכסים געקומען גע- 12
 טובלט צו ווערען, אונד זייא האבען צו איהם געזאגט,
 לעהרער, וואס זאלען מיר טהון? אונד ער האט צו זייא 13
 געזאגט, פארדערט ניט מעהר וויא עס איז אייך בעשטימט:
 אונד דיא סאלדאטען האבען איהם אויך געפרעגט אונד 14
 געזאגט, אונד מיר, וואס זאלען מיר טהון? אונד ער האט
 צו זייא געזאגט, טהוט קיינעם ניט קיין געוואלט, אונד
 פערקלאגט קיינעם ניט פאלשעהייט, אונד זייט צופרידען
 מיט אייערע שכירות:
 אונד ווייל דאס פאלק האט געווארט, אונד אלע האבען 15
 געדאכט אין זייערע הערצער וועגען יוחנן, אויב ער איז
 דער משיח, האט יוחנן געענטפערט אונד האט צו אלע 16
 געזאגט איך טובל אייך מיט וואסער, אבער עס קומט א
 שטארקערער וויא איך, וואס איך בין ניט ווערט אויפצו-
 בינדען דאס שנירעל פון זיינע שיך, ער וועט אייך טובלן
 מיט דעם רוח הקודש אונד מיט פייער; אונד דיא ווארפֿ- 17
 שויפעל איז אין זיינע האנד אום זיינע שיינער גוט אויסצו-
 רייניגען, אונד ער וועט דאס קארן איינזאמלען אין זיינע
 שפייכלער אבער דאס שטרוי וועט ער פערברענגען
 מיט אונפערקלאשענעם פייער:
 וועגען פילע אנדערע זאכען האט ער געווארנט אונד האט 18

געזעהען האבען זיין זיך געוואונדערט, אונד זיינע מוטער
האט צו איהם געזאגט, מיין קינד, ווארום האסט דוא אונס
דאס געטהון? זעה, דיין פאטער אונד איך האבען דיך מיט
49 זארג געזוכט: אונד ער האט צו זיין געזאגט, ווארום
האט איהר מיך געזוכט? וויסט איהר נישט אז איך מוז זיין
50 אים הויז פון מיין פאטער? אונד זיין האבען נישט פער-
51 שטאנען דאס ווארט וואס ער האט צו זיין גערעט: אונד
ער איז מיט זיין ארויפגעגאנגען, אונד איז געקומען קיין
נצרת, אונד איז צו זיין אונטערטעניג געוועזען. אונד זיינע
מוטער האט אלע דינע ווערטער געהאלטען אין איהר
הארץ:

52 אונד ישוע איז געוואקסען אין חכמה אונד אין עלטער.
אונד אין גאד מיט גאט אונד מענשען:
קאפיטעל ג

- 1 אונד אים פופצענטען יאהר פון דער רעגירונג פון דעם
קייסער טיבערוס, ווען פנטיז פילטום איז געוועזען גר-
בערנער פון יהודה אונד הורדוס דער טעטרארכים פון
גליל, אונד זיין ברודער פיליפוס דער טעטרארכים פון
דיא געגענד פון איטוריא אונד טראכונא, אונד לוסאניאס
2 דער טעטרארכים פון אבילענא; ווען חנן אונד קנפא
זענען געוועזען דיא ערשטע ברויט איז דאס ווארט פון
גאט געקומען צו יוחנן, דעם זעהן פון זכריה, אין דער
3 מדבר: אונד ער איז געקומען צו דיא גאנצע געגענד פון
ירדן, אונד האט געפרעדיגט דיא טבילה פון תשובה צור
4 פערגעבונג פון זינד; אזוי וויא עס שטעהט געשריבען
אין דעם ספר פון דיא ווערטער פון ישעיה הנביא, (מ'ג' ד').
„א קול פון דעם וואס רופט אויס אין דער מדבר, מאכט
פארטיג דעם וועג פון דעם האר מאכט גלייך זיינע
5 שטענען: איטליכעם טהאל זאל אויסגעפילט ווערען,
אונד איטליכער בארג אונד הייף זאלען דערנידריגט
ווערען, אונד דער קרימער וועג זאל גלייך ווערען;
6 אונד אלעס פלייש זאל זעהען דיא ישועה פון גאט:“
7 אונד ער האט געזאגט צו דיא לייט וואס זענען ארויסגע-
גאנגען פרי ביין איהם געטובלט צו ווערען. שפראצונג

זוהן פון מתושלח, זוהן פון חנוך, זוהן פון ירד, זוהן פון 37
 מהללאל, זוהן פון קנן: זוהן פון אנוש, זוהן פון שת, זוהן 38
 פון אדם, זוהן פון נאם:

קאפיטעל ד

- 1 אונד ישוע דערפילט מיט דעם רוח הקודש, האט זיך צו-
 ריקגעקערט פון דעם ירדן, אונד איז אים גייסט געפיהרט
- 2 געווארען אין דער מדבר: אונד ער איז געפרופט
 געווארען בייא דעם שטן פירציג טעג; אונד אין
 יענע צייט האט ער גארניט געגעסען, אונד נוען זיין
 האבען זיך געענדיגט איז ער הונגריג געווארען: אונד 3
 דער שטן האט צו איהם געזאגט, נוען דוא ביזט דער זוהן
 פון נאם, געפעהל צו דינען שטיין אז ער זאל ברויט נוע-
 רען: אונד ישוע האט צו איהם געענטפערט עס שטעהט 4
 געשריבען, אז דער מענש זאל נישט לעבען פון ברויט אליין:
- 5 אונד ער האט איהם ארויפגעפיהרט אונד האט איהם גע-
 וויזען אלע קעניגרייכע פון דער וועלט אין איין אויגענ-
 בליק: אונד דער שטן האט צו איהם געזאגט, איך וויל 6
 דיר געבען דינע באנצע מאכט אונד זייערע הערליכקייט,
 נאריין עס איז מיר איבערגעגעבען, אונד איך גיב עס צו
 נועמען איך וויל: דרום. נוען דוא וועסט דיך פאר מיר 7
 ביקען, אזוי וועט דאס אלעס דיין זיין: אונד ישוע האט 8
 געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, עס שטעהט גע-
 שריבען, דוא זאלסט דיך ביקען צו דעם האר דיין נאם,
 אונד איהם אליין זאלסט דוא דינען: אונד ער האט איהם 9
 געפיהרט קיין ירושלים, אונד האט איהם געשטעלט אויף
 דער שפיץ פון בית המקדש, אונד האט צו איהם געזאגט,
 נוען דוא ביסט דער זוהן פון נאם, נאך דאך דיך פון היר
 ארוינטער: נאריין עס שטעהט געשריבען, אז ער וועט 10
 זיינע מלאכים געפעהלען וועגען דיר, אז זיין זאלען דיך
 היטען: אונד זיין וועלען דיך אויף דיא הענד טראגען, אז 11
 דוא זאלסט נישט דיין פוס אנשטויסען אן מ שטיין: אונד 12
 ישוע האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, עס
 איז געזאגט, דוא זאלסט נישט פריפען דעם האר דיין נאם:
 אונד נוען דער שטן האט געענדיגט דיא באנצע פריפונג, 13

- 19 צו דאס פאלק געפרעדיגט: אבער הורדוס דער טעמל-
רארכים, ווען ער איז געטארעלט געווארען וועגען הורדא,
דאס נויב פון זיין ברודער פיליפוס, אונד וועגען אלעם
20 שלעכטען וואס הורדוס האט געטהון: האט ער דאס אויף
איבער אלעם צוגעזעצט, אז ער האט יוזעפן איינגעשלאסען
אום געפענגניס:
21 אונד עס איז געשעהען ווען אלע לייט זענען געטובלט
געווארען, איז ישוע אויף געטובלט געווארען, אונד ווען
ער האט געבעטען, האט זיך דער הימל אויפגעמאכט:
22 אונד דער רוח הקודש איז אויף איהם ארופגעקומען אין
לייבליכער געשטאלט, וויא א טויב, אונד א קול איז פון
דעם הימל געוועזען, דוא ביסט מיינ געליבטער זון,
אין דיר איז מיינ וואוילגעפאלען:
23 אונד ישוע האט זעלבסט אנגעהויבען צו זיין קענען דרייסיג
יאהר אלט, אונד איז געוועזען וויא מען האט איהם גע-
האלטען, דער זון פון יוסף, וואס איז געוועזען דער זון
24 פון עלי: זון פון מרת, זון פון לוי, זון פון מלכי, זון
25 פון יני, זון פון יוסף: זון פון מתתיה, זון פון אמוץ,
26 זון פון נחום, זון פון חסלי, זון פון נבי: זון פון מרת,
זון פון מתתיה, זון פון שמעי, זון פון יוסף, זון פון
27 יודה: זון פון יוזעפן, זון פון רישא, זון פון זרובבל,
28 זון פון שאלטיאל, זון פון נרי: זון פון מלכי, זון פון
29 אדי, זון פון קוסם, זון פון אלמדם, זון פון ער: זון
פון יוסי, זון פון אליעזר, זון פון יוריס, זון פון מרת,
30 זון פון לוי: זון פון שמעון, זון פון יהודה, זון פון
31 יוסף, זון פון יונם, זון פון אלגקים: זון פון מלוא, זון
פון מנא, זון פון מתתא, זון פון נתן, זון פון דוד:
32 זון פון ישי, זון פון עובר, זון פון בועז, זון פון שלמן,
33 זון פון נחשון: זון פון עמינדב, זון פון ארם,
34 זון פון חצרון, זון פון פריץ, זון פון יהודה: זון
פון יעקב, זון פון יצחק, זון פון אברהם, זון פון
35 תרח, זון פון נחור: זון פון שרוג, זון פון רעג, זון פון
36 פלג, זון פון עבר, זון פון שלח, זון פון קינן, זון פון
ארפכשד, זון פון שם, זון פון נח, זון פון למך:

- פערשלאסען געווארען דרייא נאָהר אונד זעקס חדשים,
 ווען עס איז געוועזען אַ גרויסער נקרות אים גאנצען לאנד:
 26 אונד צו קיינעם פון זייא איז אלנהו געשיקט געווארען
 27 אויסער קיין צרפת אין צידון, צו איינע אלמנה: אונד
 פילע קרעציגע זענען געוועזען אין ישראל צו דער צייט
 פון אלישע הנביא, אונד קיינער פון זייא איז געריינט
 געווארען, אויסער נעמן דער ארמי: אונד אלע זענען אין
 28 דער שול דערפילט געוועזען מיט פּעס, ווען זייא האבען
 דאס געהערט; אונד זייא זענען אויסגעשטאנען, אונד
 29 האבען איהם אויס דער שטאט ארויסגעטריבען, אונד הא-
 בען איהם געפיהרט ביז צו דער שפיץ פון דעם בארג,
 אויף וועלכען זייע שטאט איז געבויעט געווארען, אז
 זייא זאלען איהם ארוינטערנארפען: אבער ער איז צוויי-
 30 שען זייא דורכגעגאנגען, אונד איז אונעקגעגאנגען:
 אונד ער איז ארוינטער געקומען קיין פפר-נחום, א שטאט
 31 אין גליל; אונד ער האט זייא געלעהרט אס שבת: אונד
 32 זייא האבען זיך פערוואונדערט איבער זיינע לעהרע, ווא-
 רין זיין ווארט איז געווען מיט מאכט: אונד עס איז אין
 33 דער שול געוועזען א מאן וואס האט געהאט א בייסט פון
 אן אונגריינעם שד, אונד ער האט געשריען מיט א הויך
 34 קול: וואס האבען מיר מיט דיר צו טהון ישוע הנצרי?
 בייסט דוא געקומען אונס צו פערדארבען? איך קען
 35 דיך ווער דוא בייסט, דער הייליגער פון גאט: אונד ישוע
 האט איהם אנגעשריען אונד געזאגט, זייא פערשטומט,
 אונד געה ארויס פון איהם. אונד דער שד האט איהם אין
 מיטען ארוינטערנעווארפען, אונד איז פון איהם ארויסגע-
 36 גאנגען, אונד האט איהם קיין שאדען געטהון: אונד א
 שרעק איז אויף זייא אלע געפאלען; אונד זייא האבען
 מיט אנאנדער גערעט אונד געזאגט, וואס איז דאס פאר
 א ווארט, אז ער געפעהלט דיא אונגריינע רוחות מיט גע-
 37 וואלט אונד מיט מאכט, אונד זייא קומען ארויס? אונד א
 שם איז ארויסגעגאנגען אין יעדען ארט אין דער געגענד
 ווענען איהם:
 38 אונד ער איז ארויסגעגאנגען פון דער שול, אונד ער איז

איז ער פון איהם אויף א צייט אונדזענאנגען:

- 14 אונדז ישווע איז צוריקגעקערט אין דער מאכט פון דעם
גייסט קיין גליל; אונדז א שם איז ארויסגעגאנגען אין דיא
- 15 גאנצע אומגעגענד וועגען איהם: אונדז ער האט געלעהרט
אין וויערע שולען, אונדז איז פון אלע געלויבט געוועזען:
- 16 אונדז ער איז געקומען קיין נצרת, וואו ער איז אויפגעצויג
גען געווארען; אונדז ער איז נאך זיין מנהג געגאנגען אס
שבת אין שול אריין, אונדז איז אויפגעשטאנען צו ליינען:
- 17 אונדז מען האט איהם געגעבען דאס בוך פון ישעיה הנביא.
אונדז וויא ער האט דאס בוך אויפגעמאכט, האט ער גע-
פינען דעם ארט וואו עס שטעהט געשריבען:
- 18 „דער גייסט פון דעם האר איז אויף מיר, ווייל ער האט
מיך געזאלבט אום צו דיא ארמע דיא גשוורה טובה צו
פרעדיגען ער האט מיך געשיקט צו דיא געפאנגענע
געפרייאונג אויסצורופען, אונדז דיא בלינדע זעהענדיג צו
מאכען דיא צערשלאגענע פרייא צו לאזען, צו פרעדיר-
גען דאס אונגענעהמע נאחר פון דעם האר:“ (ישעיה סא' א.)
- 19 אונדז ער האט דאס ספר צוזאמענגעראלט אונדז האט עס
געגעבען צום חזן, אונדז האט זיך אנדערנעוועצט; אונדז
דיא אויגען פון אלע וואס זענען געוועזען אין דער
20 שול האבען אויף איהם געקוקט: אונדז ער האט אנגע-
הויבען צו וויא צו זאגען, היינט איז דיוע שריפט אין
21 איירע אוירען מקוים געווארען: אונדז אלע האבען אויף
איהם צייגנים געגעבען, אונדז האבען זיך פערנוואונדערט
איבער דיא גנעדיגע ווערטער וואס זענען פון זיין מויל
ארויסגעגאנגען, אונדז וויא האבען געזאגט, איז ער גיט
22 דער ווען פון יוסף? אונדז ער האט צו וויא געזאגט, איהר
וועט געוויס צו מיר דיועם שפריכטארט זאגען, רופא, הייל
דיך אליין; וואס מיר האבען געהערט אז עס איז געשע-
הען אין כפרנחום, דאס טהוא אויף דא אין דיין אייגען
23 לאנד: אונדז ער האט געזאגט, באמת זאג איך אייך, אז
24 קיין נביא איז גיט אנגענומען אין זיין אייגען לאנד: אונדז
באמת זאג איך אייך, עס זענען געוועזען פילע אלמנות
אין ישראל אין דיא טעג פון אליהו, ווען דער הימל איז

- צו רעדען, האט ער געזאגט צו שמעון, פאהרט ווייטער
 אין דער טיפעניס אונד לאזט ארום איירע נעצען צופאנגען:
 אונד שמעון האט געזאגט, לעהרער, מיר האבען געארבייט 5
 דיא גאנצע נאכט, אונד האבען גארניט געפאנגען; אבער
 אויף דיין ווארט וועל איך דיא נעץ ארופלאזען: אונד וויא 6
 וויא האבען דאס געטהון, האבען וויא געפאנגען א סך
 פיש; אונד וויער נעץ איז צעריסען געווארען: אונד 7
 וויא האבען געווינקט צו וויירע חברים אין דעם אנדערן
 שיף, אז וויא זאלען קומען אונד זאלען וויא העלפען;
 אונד וויא זענען געקומען אונד האבען ביידע שיפען אג-
 געפילט, ביז וויא האבען אגגעהויבען צו זינקען: אונד 8
 ווען שמעון פעטרוס האט דאס געזעהען, איז ער ישוע צו
 דיא פיס געפאלען אונד האט געזאגט, האר, געה אונזעק
 פון מיר, ווארין איך בין א זינדיגער מענש: ווארין עס 9
 איז אויף איהם א שרעק אגגעקומען אונד אויף אלע וואס
 זענען מיט איהם געוועזען, ווענען דיא פיש וואס וויא
 האבען געפאנגען: אונד אויף אזוי וועלב אונד יוחנן דיא 10
 זיהן פון זבדי, וואס זענען געוועזען מיט שמעון אונד ישוע
 האט געזאגט צו שמעון, פארקט דיך נישט, פון אזונד אן
 וועסט דוא מענשען פאנגען: אונד ווען וויא האבען דיא 11
 שיפען צום לאנד געבראכט, האבען וויא אלעס פערלאזט,
 אונד האבען איהם נאכגעפאלגט:
 אונד עס איז געשעהען ווען ער איז געוועזען אין איינע 12
 פון דיא שטעט, איז דארט געוועזען א מאן פול מיט
 קרעץ: אונד ווען ער האט ישוע געזעהען, איז ער גע-
 פאלען אויף זיין פנים, אונד האט איהם געבעטען
 אונד געזאגט האר, ווען דוא ווילסט, קענסט דוא
 מיך ריין מאכען: אונד ער האט דיא האנד אויסגע- 13
 שטרעקט, אונד האט איהם אגגעריהט אונד געזאגט איך
 וויל, וויא ריין, אונד גלייך האבען איהם דיא קרעץ פער-
 לאזט: אונד ער האט איהם אגגעזאגט, אז ער זאל דאס 14
 קיינעם נישט זאגען; נייערט געה אונד ווייז דיך פאר דעם
 פהן, אונד ברענג א קרבן פאר דיינע רייניגונג אזוי וויא
 משה האט געזאטען, פאר א צייגנים צו וויא: אונד דער 15

אריינגעגאנגען אין דעם הויז פון שמעון. אונד דיא שוויגער
פון שמעון איז געלעגען מיט א שמערצען פיגער; אונד
39 זיין האבען איהם געבעטען וועגען איהר: אונד ער איז
איבער איהר געשטאנען, אונד האט דאס פיגער אנגע-
שריען אונד עס האט זי פערלאזט, אונד זי איז גלייך
אויפגעשטאנען אונד האט זיין בעדינט.

40 אונד ווען דיא זון איז אונטערגעגאנגען, אלע דיא וואס
האבען געהאט קראנקע מיט פערשידענע וועהטיג האבען
זיין צו איהם געבראכט, אונד ער האט אויף יעדען גע-
41 לעגט דיא הענד אונד האט זיין געהיילט: אונד שוים
זענען אויף פון פילע ארויסגעגאנגען, אונד האבען גע-
שריען אונד געזאגט, דוא ביסט דער זון פון גאט. אונד
ער האט זיין אנגעשריען, אונד האט זיין גיט געלאזט
רעדען, ווארין זיין האבען געוואוסט אז ער איז דער
משיח:

42 אונד ווען עס איז טאג געווארען, איז ער אנועקגעגאנגען,
אונד איז געקומען צו א וויסטען ארט. אונד דיא לייט
האבען איהם געזוכט, אונד זענען צו איהם געקומען, אונד
האבען איהם אויפגעהאלטען אז ער זאל פון זיין גיט
43 אנועקגעהען: אבער ער האט צו זיין געזאגט, איך מוס
פרעדיגען דאס קעניגרייך פון גאט אויף אין אנדערע
44 שטעט, ווארין דערפאר בין איך אויסגעשיקט: אונד ער
האט געפרעדיגט אין דיא שולען פון גליל:

קאפיטעל ה

1 אונד עס איז געוועזען ווען דיא לייט האבען זיך צו איהם
גערעדעגט אז זיין זאלען הערען דאס ווארט פון גאט,
2 איז ער געשטאנען ביים ים גניסר: אונד ער האט געזעהען
צווייא שיפען, וואס זענען געשטאנען ביים ים; אונד דיא
פישער זענען פון זיין ארויסגעגאנגען, אונד האבען זייער
3 געצען געוואשען: אונד ער איז אריינגעגאנגען אין איינעם
פון דיא שיפען, וואס האט געהערט צו שמעון, אונד האט
איהם געבעטען אז ער זאל אביסעל אנועקפארען פון דעם
לאנד. אונד ער איז געזעסען אונד האט דיא לייט גע-
4 לעהרט פון דעם שייף: אונד ווען ער האט אויפגעהערט

האבען גאט געלויבט. אונד זיין האבען זעהר געפארבטען
אונד געזאגט, מיר האבען היינט האונדערליכע זאכען גע-
זעהען:

- אונד נאכדעם איז ער ארויסגעגאנגען, אונד האט געזעהען 27
א שטייער-איינגעמער וואס האט געהייסען לוי, וואס איז
געזעסען אין דעם שטייער-הויז, אונד ער האט צו איהם
געזאגט פאלג מיר נאך: אונד ער האט אלעס פערלאזט, 28
אונד איז אויפגעשטאנען, אונד האט איהם נאכגעפאלגט:
אונד לוי האט פאר איהם געמאכט א גרויסע סעודה אין 29
זיין הויז; אונד עס זענען דא גענועזען פיל לייט פון דיא
שטייער-איינגעמער, אונד אנדערע וואס זענען מיט איהם
געזעסען ביים טיש: אונד זייערע פרושים אונד סופרים 30
האבען געמוקמלט קענען זיינע תלמידים, אונד געזאגט.
פארנואס עסט אונד טרינקט איהר מיט שטייער-איינגעמער
אונד זינדער? אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט 31
צו זיין געזאגט, דיא וואס זענען געוונד דארפן נישט קיין
רופא, גייערט דיא וואס זענען קראנק: איך בין נישט גע- 32
קומען דיא צדיקים צור תשובה צו רופען, גייערט דיא
זינדער: אונד זיין האבען צו איהם געזאגט, דיא תלמידים 33
פון יוחנן פאסטען אפטמאל אונד זענען מתפלל, אונד דער-
גלייכען אויך דיא תלמידים פון דיא פרושים, אבער זיינע
תלמידים עסען אונד טרינקען: אונד ישוע האט צו זיין 34
געזאגט, קענט איהר דיא אונטערפיהרער פאסטען מאכען,
בשעת דער חתן וועט פון זיין אונטעקגענומען ווערען, 35
דאן וועלען זיין אין יענעם טאג פאסטען:
אונד ער האט זיין געזאגט א מושל, קיינער נעמט נישט 36
א שטיק פון נייעם קלייד אונד לעגט עס אויף איין אלט
קלייד; ווען אזוי דאס שטיק וואס איז פון דעם גייען
רייסט אויס דאס נייע אונד פערגלייכט זיך נישט מיט דעם
אלטען: אונד קיינער גיסט נישט גייען וויין אין אלטע לא- 37
געל אריין; ווען אזוי צושפאלט דער גייער וויין דיא לא-
געל, אונד עס ווערט אויסגעגאסען, אונד דיא לאגעל ווערען
פערדארבען: גייערט גייער וויין מוס אין גייע לאגעל 38

- בַּעֲרִיכְתָּ וְעַנְעֵן אִיהֶם אִיז נֶאֱדָה מְעַדָּר בְּעוֹאֲרֵעַן, אֹנִיד אַ סֶף
 לִיִּיט זַענְען צוֹאָמֶען בְּעֻקּוֹמֶען צו הַעֲרֵעַן אֹנִיד בְּעִיִּילֶט צו
 16 וְעַרְעֵן פֿון זייערע קראנקהייטען: אֹנִיד עַר אִיז אָנְעֻקֶנְגֶּע־
 נֶאָנְגֶּען אִין דָּער מִדְּבָר אַרִיִּין, אֹנִיד הָאָט גֶּעֶבֶטֶטֶען:
 17 אֹנִיד עַם אִיז גְּעוֹעֲזֶען אִין אִינֶעם פֿון דִּינֶע טֶעג, וְיֵאָר עַר
 הָאָט גְּעֻלְעֶהָט, זַענְען פֿרוֹשִׁים אֹנִיד גְּעוֹעֲלֶעֶהָרֶער גְּע־
 זַעסֶען וְיֵאָם זַענְען בְּעֻקּוֹמֶען פֿון אַלֶּע דְּעֻרְפֶּער פֿון גְּלִיל
 אֹנִיד פֿון יְהוּדָה אֹנִיד פֿון יְרוּשָׁלַּיִם; אֹנִיד דִּיא מֶאכְט פֿון
 18 דָּעם הָאָר אִיז גְּעוֹעֲזֶען זיִיא צו הִיִּילֶען: אֹנִיד זַע, עַם
 זַענְען גְּעוֹעֲזֶען מְעַנְשֶׁען וְיֵאָם הָאָבֶען גֶּעֶבֶרֶאכְט אִוִּיף אַ
 גְּעַט אַ מֶאן וְיֵאָם אִיז גְּעוֹעֲזֶען גִּיכְטִּבְרִיכִיג, אֹנִיד זיִיא
 הָאָבֶען גְּעוֹזְכְּט וְיֵאָם אָזוי אִיהֶם אַרִיִּין צו בְּרַעֲנֶנְגֶּען אֹנִיד
 19 פֿאַר אִיהֶם אָנִידֶער צו לֶעֶגֶען: אֹנִיד וְעַן זיִיא הָאָבֶען קיִין
 פֿלֶאֶץ נִיט גְּעפּוֹנֶען וְיֵאָם זיִיא זַאלֶען אִיהֶם אַרִיִּינְבְּרַעֲנֶנְגֶּען
 וְעַנְעֵן דִּיא לִיִּיט, אָזוי זַענְען זיִיא אַרױפֿגֶעֶנֶאָנְגֶּען אִוִּיף
 דָּעם דֶּאָךְ, אֹנִיד הָאָבֶען אִיהֶם אַרױפֿגֶעֶלֶאָזט מִיט דָּעם גְּעַט
 20 דוֹרְךְ דִּיא צִיגֶעל אִין מִיטֶען פֿאַר יִשׁוּעַ: אֹנִיד וְעַן עַר
 הָאָט גְּעוֹעֲהֶען זייער גְּלױבֶען, הָאָט עַר גְּעוֹאָגְט מְעַנְשֶׁ
 21 דִּינֶע וִינְד זַענְען דִּיר פֿערֶנְגֶּעבֶען: אֹנִיד דִּיא סוֹפֶרים אֹנִיד
 דִּיא פֿרוֹשִׁים הָאָבֶען אָנגֶעהוִיבֶען צווישֶׁען זיך צו טֶענֶען,
 אֹנִיד הָאָבֶען גְּעוֹאָגְט, וְעַר אִיז דִּינֶער? עַר רַעַט לֶעסְטֶערױנגֶג,
 22 וְעַר קֶען וִינְד פֿערֶנְגֶּעבֶען אױסֶער גָּאָט אַלִּיִין? אָבֶער
 יִשׁוּעַ וויסֶענְדיג זייערע גְּעֻדֶאָנְקֶען הָאָט גֶּעעֲטֶפֶערט אֹנִיד
 הָאָט צו זיִיא גְּעוֹאָגְט, וְיֵאָם דֶּענְקֶט אִיהֶר אִין אִיירֶע
 23 הַעֲרָצֶער? וְיֵאָם אִיז גְּרִינגֶער, צו זַאגֶען דִּינֶע וִינְד זַענְען
 דִּיר פֿערֶנְגֶּעבֶען, אָדֶער צו זַאגֶען שְׁטֶעה אִוִּיף, אֹנִיד גְּעַם
 24 דִּיין גְּעַט אֹנִיד גְּעַה אַרױם? אָבֶער אַז אִיהֶר זַאלֶט וויסֶען
 אַז דָּער גְּיֶאָדֶם הָאָט מֶאכְט וִינְד צו פֿערֶנְגֶּעבֶען אִוִּיף דָּער
 עֶרֶד, הָאָט עַר גְּעוֹאָגְט צוֹם גִּיכְטִּבְרִיכֶיגֶען, אִיךְ זַאג דִּיר
 שְׁטֶעה אִוִּיף, אֹנִיד גְּעַם דִּיין גְּעַט אֹנִיד גְּעַה אִין דִּיין הוִיז:
 25 אֹנִיד בֶּאָלֶד אִיז עַר פֿאַר זיִיא אױפֿגֶעשְׁטאַנֶען, אֹנִיד הָאָט
 גְּענוֹמֶען דָּאָם אִוִּיף וְיֵאָם עַר אִיז גְּעֻלְעֶנְגֶּען, אֹנִיד אִיז אִין
 26 ויִין הוִיז גְּעֶאָנְגֶּען אֹנִיד הָאָט גָּאָט גְּעלױבֶט: אֹנִיד זיִיא
 זַענְען אַלֶּע אױסֶער זיך גְּעוֹעֲזֶען פֿאַר עֲרֻשְׁטױנֶען, אֹנִיד

בִּרְמִיצָאָרָן, אֹנֶדְהָא בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא דְּעִנְיָא דְּזִינְדָא
זֶלְעֵן מְהֵרָא צוֹ יִשׁוּעַ:

- 11 אֹנֶדְהָא עִם אִיז בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא דְּעִנְיָא דְּזִינְדָא
בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא דְּעִנְיָא דְּזִינְדָא דְּעִנְיָא דְּזִינְדָא
12 נֶאכְט צוֹנְעֵבְרֶאכְט אִים בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא עִם
אִיז מֶאָג בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא, הָאט עַר זִינְדָא תְּלִמִידִים צוֹ זִינְדָא בְּעִנְיָא
פֶּען, אֹנֶדְהָא הָאט פֿון זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
13 עַר הָאט אִיז בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: שְׁמֵעֵן זִינְדָא עַר
הָאט אַ נֶאכְט בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא, אֹנֶדְהָא זִינְדָא בְּעִנְיָא
אֹנֶדְהָא אֹנֶדְהָא יִעֲקֹב אֹנֶדְהָא יִחְזָק, אֹנֶדְהָא פִּילִיפּוֹס אֹנֶדְהָא בְּרִתְלִימִ:
14 אֹנֶדְהָא מִתְּנָה אֹנֶדְהָא תּוֹמָה אֹנֶדְהָא יִעֲקֹב דְּעַר זִינְדָא פֿון חֶלְפִי, אֹנֶדְהָא
15 שְׁמֵעֵן זִינְדָא אִיז אֹנֶדְהָא בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא יִחְזָק
דְּעַר בְּרִתְלִימִ פֿון יִעֲקֹב, אֹנֶדְהָא יִחְזָק אִיז אִיז אִיז אִיז
16 אִיז בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא דְּעַר מֶסֶר: אֹנֶדְהָא עַר אִיז מִיט זִינְדָא אֹנֶדְהָא
בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא, אֹנֶדְהָא אִיז בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז
פִּיל לִיט פֿון זִינְדָא תְּלִמִידִים, אֹנֶדְהָא אִיז גִּרִּים פֿאַלֶּק פֿון
נֶאכְט יִחְזָק אֹנֶדְהָא יִחְזָק, אֹנֶדְהָא פֿון דְּעַר בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא
אֹנֶדְהָא צִידֹן זִינְדָא זִינְדָא בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא אִיז אִיז אִיז
17 זִינְדָא קֶרֶט אִיז בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא דְּעַר זִינְדָא
זִינְדָא בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא פֿון אִיז אִיז אִיז אִיז
18 בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא דְּעַר זִינְדָא פֿאַלֶּק הָאט אִיז
בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא דְּעַר זִינְדָא פֿון אִיז אִיז אִיז
בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא: אֹנֶדְהָא דְּעַר זִינְדָא פֿון אִיז אִיז אִיז
19 אֹנֶדְהָא עַר הָאט זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
אֹנֶדְהָא הָאט בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא:
- 20 בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
דְּעַר זִינְדָא פֿון גִּרִּים, בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא זִינְדָא
אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
21 זִינְדָא: בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
22 זִינְדָא זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
אִיז זִינְדָא דְּעַר זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
לֶען אִיז פֿון זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
שְׁמֵעֵן, אֹנֶדְהָא זִינְדָא אִיז אִיז אִיז אִיז אִיז
אַ שְׁלֵעֲכֶטעס זִינְדָא דְּעַר בְּעִנְיָא דְּזִינְדָא:

39 אריינגעגאסען ווערען: אונד קיינער וואס האט אלטען
זיין געטרינקען וויל נייען האבען; ווארין ער זאגט דער
אלטער איז בעסער:

קאפיטעל ו

- 1 אונד עס איז געוועזען אויף א שבת אז ער איז געגאנגען
דורך דיא קארן פעלדער; אונד זיינע תלמידים האבען
אפגעריסען דיא זאנגען אונד האבען זייא צורירען מיט
2 דיא הענד אונד האבען געגעסען: אונד עטליכע פון דיא
פרושים האבען געזאגט, ווארום טהוט איהר דאס וואס מען
3 טור גיט טהון אס שבת? אונד ישוע האט געענטפערט אונד
האט צו זייא געזאגט, האט איהר גיט געלייגט וואס
4 דוד האט געטהון ווען ער איז הונגריג געוועזען, אונד דיא
וואס ווארען מיט איהם? וויא ער איז אריינגעגאנגען אין
דעם הויז פון גאט, אונד האט גענומען דאס לחם הפנים,
אונד האט געגעסען, אונד האט אויף געגעבען צו דיא
וואס זענען מיט איהם געוועזען, וואס קיינער טור גיט עסען,
5 נייערט דיא פהנים אליין? אונד ער האט צו זייא געזאגט,
דער בן אדם איז אויף האר איבער דעם שבת:
- 6 אונד עס איז געוועזען אויף איין אנדערן שבת אז ער איז
אין שול אריינגעגאנגען אונד האט געלעהרט. אונד עס
איז דארט געוועזען א מאן, דעם זיינע רעכטע האנד איז
7 פערדארט געוועזען: אונד דיא סופרים אונד דיא פרושים
האבען איהם געוואקט, אויב ער וועט שבת היילען, כדי
8 זייא זאלען איין אנקלאנגען אויף איהם געפינען: אבער ער
האט געוואוסט זיירע געדאנקען, אונד האט געזאגט צו
דעם וואס האט געהאט דיא פערדארטע האנד, שטעה
אויף אונד שטעה אין מיטען; אונד ער האט זיך אויפגע-
9 הויבען אונד איז געשטאנען: אונד ישוע האט צו זייא
געזאגט איך וועל אייך פרעגען, מעג מען אס שבת גוטעם
טהון, אדער שלעכטעם, לעבען רעטען אדער אומברענג-
10 גען? אונד ער האט זיך אויף זייא אלע ארוםגעקוקט,
אונד האט צו איהם געזאגט, שטרעק אויס דייןע האנד; אונד
ער האט אזוי געטהון. אונד זיינע האנד איז צוריק גע-
שטעלט געווארען; אונד זייא זענען געוועזען פול מיט

- וועט נישט פערשולדיגט ווערען; פערגיבט, אונד עס וועט
 אייך פערנעבען ווערען: גיבט, אונד עס וועט אייך גע- 38
 נעבען ווערען; א גוטעס מאס, אונגעדריקט אונד צוגעשר-
 טעלט, אונד וואס לויפט איבער וועט מען געבען אין אייער
 שוים אריין; ווארן מיט דעמזעלבען מאס וואס איהר מעסט
 וועט אייך ווידער געמאסטען ווערען:
- אונד ער האט צו זיין געזאגט א משל, קען א בלינדער א 39
 בלינדערען פיהרען? וועלען זיין נישט ביידע אין א גרוב
 אריינפאלען? דער תלמיד איז נישט איבער זיין לעהרער; 40
 אבער ווען איינער איז פאלקאמען געווארען וועט
 ער זיין וויא זיין לעהרער: אונד ווארום זעהסט דוא 41
 דעם שפאן וואס איז אין דיין ברודערס אויג, אונד גע-
 טראכטסט נישט דעם באלקען וואס איז אין דיין אויג? וויא 42
 אזוי קענסט דוא זאגען צו דיין ברודער, ברודער לאז מיך
 ארויסנעמען דעם שפאן וואס איז אין דיין אויג, ווען דוא
 אליין זעהסט נישט דעם באלקען וואס איז אין דיין אויג.
 דוא הייכלער, נעם צום ערשטען ארויס דעם באלקען פון
 דיין אויג, אונד דערנאך וועסט דוא קלאר זעהען ארויס-
 צוגעמען דעם שפאן וואס איז אין דיין ברודערס אויג:
- ווארן א גוטער בויס טראגט נישט קיינע שלעכטע פרוכט, 43
 אונד ווידער א שלעכטער בויס טראגט נישט קיינע גוטע
 פרוכט: ווארן מען דערקענט אישליכען בויס ביין זיינע 44
 אייגענע פרוכט; ווארן פון דערנער זאמעלט מען נישט
 קיינע פייגען, אונד פון א דארנבוש רייסט מען נישט אפ
 קיינע וויינטרויבען: דער גוטער מענטש ברענגט ארויס 45
 גוטעס פון דעם גוטען שאץ פון זיין הארץ, אונד דער
 שלעכטער מענטש ברענגט ארויס שלעכטעס פון דעם
 שלעכטען שאץ פון זיין הארץ; ווארן דאס מויל רעט
 פון דעם וואס דאס הארץ איז איבערפילט:
- אונד פארן וואס רופט איהר מיך האר, האר, אונד טהוט נישט 46
 וואס איך זאג? אישליכער וואס קומט צו מיר, אונד הערט 47
 מיינע ווערטער אונד טהוט זיין, וועל איך אייך ווייזען צו
 וועמען ער איז גלייך: ער איז גלייך צו א מאן וואס האט 48
 געבויט א הויז, אונד האט טיף געגרובען, אונד האט דעם

23 פרייעט אייף אין יענעם טאג אונד טאנצט; ווארין זעה, אייער שכלר איז גרויס אים הימלעל; ווארין אזוי האבען זיין געטהון צו דיא גביאים.

24 אבער וועה צו אייף רייכע, ווארין איהר האט אייער

25 מרויכט אונד בעקומען: וועה צו אייף וואס זענט אצונד

פול ווארין איהר וועט הונגען, וועה צו אייף וואס

לאכען אצונד, ווארין איהר וועט מרויערן אונד זיינען:

26 וועה צו אייף ווען אלע מענשען וועלען אויף אייף

בוטעס רעדען; ווארין אזוי האבען זייערע אבות גע-

טהון צו דיא פאלשע גביאים:

27 אבער אייף זאג צו אייף וואס הערען, ליבט אייערע פיינד,

28 טהוט בוטעס צו דיא וואס האסען אייף: בענשט דיא וואס

שעלטען אייף, אונד בעט פאר דיא וואס פערשעמען אייף:

29 צו דעם וואס שלאגט דיך אויף איינע באק, שטעל אויף דיא

אנדערע אויף; אונד פון דעם וואס נעמט אונזעק דיין מאנ-

30 טעל, האלט דיין ראק אויף ניש צוריק: גיב צו אייפליכען

וואס בעט פון דיר, אונד פון דעם וואס נעמט דאס דיין גע-

31 פערלאנג עס ניש צוריק: אונד וויא איהר ווילט אז דיא

מענשען זאלען צו אייף טהון, טהוט איהר אויף אזוי צו

32 זיין: אונד ווען איהר ליבט דיא וואס ליבען אייף, וואס

פאר א חסד האט איהר? ווארין דיא זינדער ליבען אויף

33 דיא וואס ליבען זיין: אונד ווען איהר טהוט בוטעס צו דיא

וואס טהון בוטעס צו אייף, וואס פאר א חסד האט איהר?

34 דיא זינדער טהון אויף דאס געמליכע: אונד ווען איהר

לייעט צו דיא פון וועמען איהר האפט אפצונעמען, וואס

פאר א חסד האט איהר? דיא זינדער לייען אויף צו זיין

35 דער, אז זיין זאלען דאס גלייכע אפנעמען: אבער ליבט

איהר אייערע פיינד, אונד טהוט בוטעס אונד לייעט, ווען

איהר האפט ניש צוריקצונעמען; אונד אייער שכלר וועט

זיין גרויס, אונד איהר וועט זיין דיא קינדער פון דעם אוי-

בערשטען, ווארין ער איז גוט צו דיא אונדאנקבארע אונד

36 דיא שלעכטע: זיין איהר בארעמעהרציג, אזוי וויא אייער

37 פאטער איז בארעמעהרציג: אונד ריכטעט ניש, אונד איהר

וועט ניש געריכטעט ווערען; פערשולדיגט ניש, אונד איהר

- לויט וואס זענען איהם נאכגעגאנגען, איך זאג אייך, אזעל-
 כען גלויבען האב איך אפילו אין ישראל נישט געפינען:
 10 אונד ווען דיא שלוחים האבען זיך אהיים אומגעקערט,
 האבען זייא דעם קנעכט געזונד געפינען:
 11 אונד עס איז געשעהען אין דעם אנדערען טאג אז ער איז
 אהעקגעגאנגען אין א שטאט אריין וואס הייסט נעין, אונד
 זיינע תלמידים אונד פיל לויט זענען מיט איהם געגאנגען:
 12 אונד וויא ער האט זיך גענעהנט צום טויער פון דער שטאט,
 זעה, האט מען א טויטשען מאן ארויסגעטראגען, דעם איינ-
 ציגען ווען פון זיינע מוטער, אונד זיא איז געוועזען איינע
 אלמנה; אונד פיל לויט פון דער שטאט זענען מיט איהר
 געוועזען: אונד ווען דער האר האט זיא געזעהען, האט
 13 ער איבער איהר רחמנות געהאט, אונד האט צו איהר גע-
 זאגט, וויין נישט: אונד ער איז צוגעקומען אונד האט דיא
 14 מטה אנגעריהרט, אונד דיא וואס האבען איהם געטראגען
 זענען שטעהען געבליבען; אונד ער האט געזאגט, יונגער
 15 מאן, שטעה אויף: אונד דער טויטער האט זיך אויפגעצט
 אונד האט אנגעהויבען צו רעדען; אונד ער האט איהם
 16 צוריקגעגעבען צו זיינע מוטער: אונד פורכט האט זייא
 אלע אנגענומען, אונד זייא האבען גאט געלויבט, אונד
 האבען געזאגט, א גרויסער נביא איז צווישען אונם אויף-
 17 געשטאנען, אונד גאט האט זיין פאלק געזוכט: אונד דיווער
 געריכט פון איהם איז אויסגעגאנגען אין גאנץ יהודה,
 אונד אין דיא גאנצע געגענד:
 18 אונד דיא תלמידים פון יוחנן האבען איהם פון אלע דיווע
 19 זאכען דערצעהלט: אונד יוחנן האט צו זיך גערופען צווייא
 פון זיינע תלמידים, אונד האט זייא געשיקט צו ישוע אונד
 געזאגט ביסט דוא דער וואס זאל קומען, אדער זאלען מיר
 20 ווארשען אויף איין אנדערען? אונד ווען דיא מענטשען
 זענען צו איהם געקומען האבען זייא צו איהם געזאגט,
 יוחנן דער מטבל האט אונם צו דיר געשיקט אונד געזאגט,
 ביסט דוא דער וואס זאל קומען, אדער זאלען מיר וואר-
 21 טען אויף איין אנדערען? אין יענער שעה האט ער פילע
 געהיילט פון זייערע קראנקהייטען אונד פלאגען אונד

גרונד געלעגט אויף דעם פעלז; אונד ווען ■ גהעסער איז
געשעהען, האט דער שטרוים געשטויסען קעגן דעם הויז,
אונד האט עס נישט געקאנט געווענען, ווארין עס איז גוט
49 געגרינדעט געווארען: אבער דער וואס האט אונד מהויט
נישט איז גלייך צו א מאן וואס האט געבויעט ■ הויז אויף
דער ערד אהן א גרונד; אונד דער שטרוים האט דארט
אנגעשטויסען, אונד עס איז באלד איינגעפאלען, אונד
דיא צושטערונג פון יענעם הויז איז גרויס געוועזען:
קאפיטעל ז

- 1 ווען ער האט געענדיגט אלע דיזע רעדען אין דיא אויערען
פון דעם פאלק, איז ער געגאנגען קיין כפר-נחום:
- 2 אונד דער קנעכט פון א געוויסען הויפטמאן וועלכען ער
האט זעהר געשאצט, איז קראנק געוועזען צו שטארבען:
3 אונד ווען ער האט געהערט פון ישוע האט ער צו איהם
געשיקט דיא עלצטע פון דיא יודען, אונד האט איהם גע-
4 בעטען אז ער זאל קומען זיין קנעכט צו היילען: אונד
ווען זיין זענען געקומען צו ישוע, האבען זיין איהם
זעהר געבעטען אונד געזאגט, אז ער איז ווערט אז דוא
5 זאלסט דאס פאר איהם טהון: ווארין ער ליבט אונזער
6 פאלק, אונד האט אונס דיא שול געבויעט: אונד ישוע איז
מיט זיין געגאנגען. אונד ווען ער איז שוין נישט ווייט גע-
וועזען פון דעם הויז, האט דער הויפטמאן זיינע פריינד גע-
שיקט אונד האט צו איהם געזאגט, האר זיין דיך נישט
מטריח; ווארין איך בין נישט ווערט אז דוא זאלסט אונזער
7 מיין דאך קומען: דעםטוועגען האב איך מיך זעלבסט נישט
ווערט געהאלטען אז איך זאל צו דיר קומען; אבער זאג
8 נור א ווארט, אזוי וועט מיין יונג געהיילט ווערען: ווארין
איך בין אויף א מאן וואס שטעהט אונזער אייגע אבער-
מאכט, אונד איך האב סאלדאטען אונזער מיר, אונד איך
זאג צו דעם, געה אהין, אונד ער געהט, אונד צו איין אנ-
דערען, קום אהער, אונד ער קומט, אונד צו מיין קנעכט,
9 טהוא דאס, אונד ער טהוט עס: אונד ווען ישוע האט דאס
געהערט האט ער זיך פערוואונדערט איבער איהם; אונד
ער האט זיך אומגעקעהרט אונד האט געזאגט צו דיא

געטאנצט; מיר האבען צו אייך געקלאגט, אונד איהר האט ניט געווינט:

- 33 ווארין יוהן דער מטבל איז געקומען ניט עסענדיג קיין ברויט, אונד ניט טרינקענדיג קיין וויין, אונד איהר האט געזאגט ער האט א שד: דער בן אדם איז געקומען עסענדיג אונד טרינקענדיג, אונד איהר זאגט זעה, דער מענש איז א פרעסער אונד א זויפער, א פריינד פון שטייער-איינגעסער אונד זינדער: אונד דיא חכמה איז גערעכט פערטיגט געווארען פון אלע איהרע קינדער:
- 36 אונד איינער פון דיא פרושים האט איהם געבעטען אז ער זאל בייא איהם עסען; אונד ער איז אריינגעגאנגען אים הויז פון דעם פרוש אונד האט זיך אנדערגעזעצט: אונד זעה, א פרויא, וואס איז א זינדערין, אונד ווען זיא האט געוואר געווארען אז ער איז צו טיש אין דעם הויז פון דעם פרוש, האט זיא געבראכט איין אלבאסטער קריגעל מיט מר: אונד איז געשטאנען אונטער איהם בייא זיינע פיס אונד האט געוויינט, אונד האט אנגעהויבען זיינע פיס צו וואשען מיט טרעהרען, אונד האט זייא אפגעווישט מיט דיא האר פון איהר קאפ, אונד האט זיינע פיס געקישט, אונד האט זייא געזאלבט מיט דעם מר: אונד ווען דער פרוש וואס האט איהם איינגעלאדען האט דאס געזעהען האט ער בייא זיך געדאכט אונד געזאגט, ווען דיזער זאל זיין א גביא, אזוי העט ער געוואוסט, ווער אונד וואס פאר א פרויא דאס איז וואס האט איהם אנגעהירט, ווארין זיא איז א זינדערין: אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, שמעון, איך האב דיר עפעס צו זאגען, אונד ער האט געזאגט, זאג לעהרער: עס איז גענועזען א געלד ליוער וואס האט געהאט צווייא בעלי חובות, איינער איז שולדיג גענועזען פינף הונדערט גולד דען, אונד דער אנדערער פופציג: אונד ווען זייא האבען ניט געהאט צו צאהלען, האט ער זייא ביידע געשענקט; וועלכער פון זייא וועט איהם דען מעהר ליבען? שמעון האט געענטפערט אונד געזאגט, איך דענק, וועלכען ער האט מעהר געשענקט; אונד ער האט צו איהם געזאגט,

- אונגריינע גייסטער, אונד האט פילע בלינדע זעהענדיג גע-
 22 געמאכט: אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זיין
 געזאגט, געהט אונד דערצעהלט יוחנן וואס איהר האט גע-
 זעהען אונד געהערט; אז דיא בלינדע זעהען, דיא קרומע
 געהען ארום, דיא מצורעים זענען גערייניגט, אונד דיא
 מויבע הערען, דיא מויטע שטעהען אויף, צו דיא אקמע
 23 ווערט דיא בשורה מובה געפרעדיגט: אונד געבענשט איז
 דער וואס וועט זיך נישט אן מיר שטרויכלען:
 24 אונד ווען דיא שלוחים פון יוחנן זענען אנטקעגנאנגען,
 האט ער אנגעהויבען צו דיא לויט צו רעדען זענען יוחנן;
 וואס זענט איהר ארויסגעגאנגען אין דער מדבר אריין צו
 25 צו זעהען? א ראהר וואס שאקעלט פון דעם ווינד? אבער
 וואס זענט איהר ארויסגעגאנגען צו זעהען? א מאן אקבע-
 קליידעט אין פיינע קליידער? זעהט, דיא וואס זענען פיין
 געקליידעט אונד האבען פיינע שפייזען זענען אין דיא הייזער
 26 פון קעניגע: וואס דען זענט איהר ארויסגעגאנגען צו זעהען?
 א גביא? נא, איך זאל אייך, אונד נאך מעהר וויא א גביא:
 27 דאס איז דער, פון וועלכען עס שטעהט געשריבען,
 זעה, איך שיק מיין מלאך פאר דיר, דער וועט דיין
 וועג פאר דיר אנברייטען: (מלאכי' א').
 28 איך זאג אייך צווישען דיא וואס זענען געבוירען פון וויי-
 בער איז קיין גרעסערער וויא יוחנן; אבער דער קליינס-
 29 טער אים קעניגרייך פון גאט איז גרעסער וויא ער: אונד
 דאס גאנצע פאלק, ווען וויא האבען דאס געהערט, אונד
 דיא שטייער-איינגעמער האבען גאט גערעכטפערטיגט,
 ווארין וויא זענען געטובלט געווארען מיט דער טובילה
 30 פון יוחנן: אבער דיא פרושים אונד דיא געזעצלעהרער
 האבען פעראכטעט דיא עצה פון גאט קענען זיך זעלבסט,
 31 ווארין וויא זענען נישט געטובלט געווארען פון איהם: צו
 וועמען זאל איך דען גלייכען דיא מענשען פון דעם
 32 דאזיגען דור, אונד צו וואס זענען וויא גלייך? וויא זענען
 גלייך צו דיא קינדער וואס זיצען אויף דעם מארק, אונד
 רופען איינער צום אנדערען; וואס זאנען,
 מיר האבען צו אייך געפייפט, אונד איהר האט נישט

- ארויסגעקומען אויף דעם לאנד, איז איהם א מאן ענטקער
גען געקומען פון דער שטאט, וואס האט געהאט שדים א
לאנגע צייט, אונד האט קיין קלייד נישט געהאט, אונד האט
נישט געוואוינט אין קיין הויז, נייערט צווישען דיא קברים:
28 וויא ער האט ישוע דערזעהען, איז ער פאר איהם אנדער-
געפאלען, אונד האט געשריען מיט א הויף קול, וואס האב
איף מיט דיר צו מוחן, ישוע, ווהן פון גאט דעם אויבער-
שטען? איף בעט דיך, פלאג מיך נישט: ווארין ער האט
29 דעם אונריינעם רוח געבאטען אז ער זאל ארויסגען פון
דעם מאן, ווארין ער האט איהם אפטמאל געהאפט; אונד
ער וואר געבונדען מיט קייטען, אונד וואר געבונדען גע-
האלטען, אבער ער האט דיא גענדער צעריסען, אונד וואר
30 געטריבען פון דעם שד אין דיא וויססע ערשער: אונד
ישוע האט איהם געפרעגט אונד געזאגט, וואס איז דיין
נאמען; אונד ער האט געזאגט, לעגיאן, ווארין פילע
שדים זענען אין איהם אריינגעקומען: אונד וויא האבען
31 איהם געבעטען אז ער זאל וויא נישט געפעהלען אין דער
טיפענים אריינצוגעהן: אונד דארט וואר א סטאדע פון
32 חורים וואס האבען זיך געפאשעט אויף דעם בארג, אונד
וויא האבען איהם געבעטען אז ער זאל וויא דערלויבען
צווישען וויא אריינצוגעהן אזוי האט ער וויא דערלויבט:
33 אונד דיא שדים זענען פון דעם מאן ארויסגעגאנגען, אונד
זענען אריינגעקומען צווישען דיא חורים, אונד דיא סטאדע
האט זיך ארוסגעשטירצט פון א משופעדונגען ארט אין ום
34 אריין, אונד זענען דערשטיקט געווארען: ווען דיא פאס-
טוכער האבען געזעהען וואס איז געשעהען, זענען וויא
אונדעקעלאפען, אונד זענען געקומען אונד האבען עס
35 דערצעהלט אין דיא שטעט אונד אין דיא דערפער: אונד
וויא זענען ארויסגעגאנגען צו זעהען וואס איז געשעהען,
אונד וויא זענען געקומען צו ישוע, אונד האבען געפונען
דעם מאן פון וועלכען דיא שדים זענען ארויסגעגאנגען,
ווען צו דיא פיס פון ישוע, אונדקליידעט אונד ביים שכל;
36 אונד וויא האבען זיך געפארבטען: אונד דיא וואס האבען
עס געזעהען, האבען עס דערצעהלט וויא אזוי דער וואס

- 17 זאלען זעהען דאס ליכט: ווארין עס איז קיינע זאך נישט
פֿערהוילען, וואס וועט נישט אנטפלעקט ווערען, אונד קיינע
זאך איז נישט פֿערבארנען, וואס וועט נישט צו וויסען געטוהן
18 ווערען אונד צום ליכט קומען: דרום גיבט אכטונג וויא איהר
הערט; ווארין ווער עס האט צו דעם וועט גענעבען ווער
רען, אונד ווער עס האט נישט, פון דעם וועט אנועקגענומען
ווערען אויף דאס וואס ער מיינט אז ער האט:
19 אונד זיינע מוטער אונד זיינע ברידער זענען צו איהם גע-
קומען אונד האבען נישט געקאנט צו איהם צומערעמען ווער
20 גען דיא לייט: אונד מען האט צו איהם געזאגט, זיינע
מוטער אונד זיינע ברידער שטעהען דרויסען אונד ווילען
21 דיך זעהען: אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זיין
געזאגט, מיינע מוטער אונד מיינע ברידער זענען דיא, וואס
הערען דאס ווארט פון גאט אונד טוהן עס:
22 אונד עס איז געשעהען אן איינעם פון דיא טעג אז ער אונד
זיינע פלמידים זענען אריינגעגאנגען אין ■ שיה, אונד ער
האט צו זיין געזאגט, לאזען מיר אריבערגעהען צו דיא
אנדערע זייט פון דעם ים; אונד זיין האבען אנועקגע-
23 שויפט: אונד וויא זיין האבען זיך געשיפט איז ער אנט-
שלאפען געווארען, אונד א שטורמזונד איז ארוסגעקומען
אונד זיין זענען אנגעפילט געווארען מיט וואסער, אונד
24 זיין זענען גענועזען אין א ספנה: אונד זיין זענען צו איהם
געקומען אונד האבען איהם אויפגעוועקט אונד געזאגט,
מייסטער, מייסטער, מיר ווערען פערלוירען; אונד ער איז
אויפגעשטאנען אונד האט אנגעשריען דעם וינד אונד
דעם שטורם פון וואסער, אונד זיין האבען אויפגעהערט,
25 אונד עס וואר שטיל: אונד ער האט צו זיין געזאגט, וואו
איז אייער גלויבען? אונד זיין האבען זיך געפארקטען
אונד זיין האבען זיך געוואונדערט, אונד האבען איינער
צום אנדערען געזאגט, וואס פאר איינער איז דיוער, דאס
ער געפעהלט אפילו דעם וינד אונד דאס וואסער, אונד
זיין הערען איהם צו:
26 אונד זיין האבען זיך איינגעשיפט צו דעם לאנד פון דיא
27 גדרונים, וואס איז קעגענאיבער גליל: ווען ער איז

- 47 ארויסגעגאנגען: ווען דיא פרויא האט געזעהען אז זיא וואר
 נישט פערבארבעט, אזוי אזיז זיא געקומען ציטערנדיג, אונד
 אזיז פאר איהם אנדערנעפאלען, אונד האט עס געזאגט
 פאר דעם גאנצען פאלק ווארום זיא האט איהם אנגערייט,
 48 אונד וויא אזוי זיא איז באלד געהיילט געווארען: אונד ער
 האט צו איהר געזאגט, זייא געטרייסט טאכטער, דיין גלוי-
 בען האט דיך געזונד געמאכט. געה אין פרידען:
 49 ווייל ער האט גאך געשפראכען, אזיז איינער געקומען פון
 דעם פירנס פון דער שוהל, אונד האט צו איהם געזאגט, דייןע
 טאכטער איז טויט, געמיה דעם רבי נישט מעהר! אבער
 50 ווען ישוע האט דאס געהערט, האט ער איהם געענטפערט,
 פארבט דיך נישט. גלויב נור אזוי וועט זיא געזונד ווערען:
 51 אונד ווען ער איז אין דעם הויז אריינגעגאנגען, האט ער
 קיינעם נישט געלאזט אריינקומען, נייערט פערטלס אונד
 געקב אונד יוחנן, אונד דעם פאטער אונד דיא מוטער פון
 52 דעם קינד: אונד זייא האבען אלע געווינט, אונד האבען
 איבער איהר געקלאגט, אבער ער האט געזאגט, וויינט נישט,
 53 זיא איז נישט טויט, נייערט זיא שלאפט: אונד זייא האבען
 איהם אויסגעלאכט, ווארין זייא האבען געוואוסט אז זיא איז
 54 טויט: אונד ער האט זייא אלע ארויסגעשיקט, אונד ער
 האט זיא אנגענומען בייא דער האנד. אונד האט גערופען
 55 אונד האט געזאגט, מעדעל, שטעה אויף: אונד איהר גייסט
 איז צוריק געקומען. אונד ער האט געפויילען מען זאל
 56 איהר געבען צו עסען: אונד איהרע עלטערן האבען זיך
 זעהר פערוואונדערט, אבער ער האט זייא אנגעזאגט אז
 זייא זאלען קיינעם זאגען וואס איז געשעהען:

קאפיטעל ט

- אונד ער האט צוזאמענגערופען זיינע צוועקף תלמידים, 1
 אונד האט זייא געגעבען מאכט אונד געוואלט איבער אלע
 2 שדים, אונד קראנקהייטען צו היילען: אונד ער האט זייא
 אויסגעשיקט צו פרעדיגען דאס קעניגרייך פון גאט, אונד
 3 צו היילען דיא קראנקע: אונד ער האט צו זייא געזאגט,
 געמט גארנישט מיט אויף דעם וועג, קיין שטעקען, קיין ואק
 קיין ברויט אונד קיין זילבער, אונד האט נישט צווייא רעק

- 37 האט געהאט דיא שדים איז געהיילט געווארען: אונד דאס גאנצע פאלק פון דער געגענד פון דיא גדרונים הא- בען איהם געבעטען, אז ער זאל פון זיין אוועקגעהן, ווארין א גרויסע פורקט האט זיין אנגענומען. אזוי איז ער אין דעם שיף אריינגעגאנגען אונד האט זיך אומגע- 38 קערט: אונד דער מאן פון וועלכען דיא שדים זענען ארויסגעגאנגען, האט איהם געבעטען ער זאל מיט איהם זיין, אבער ישוע האט איהם אוועקגעשיקט אונד האט גע- 39 זאגט: געה צוריק צו דיין הויז אריין אונד דערצעהל וואס פאר גרויסע זאכען גאט האט צו דיר געטהון. אונד ער איז אוועקגעגאנגען אונד האט אויסגערופען אין דער גאנצער שטאט וואס פאר גרויסע זאכען ישוע האט צו איהם געטהון: אונד עס וואר ווען ישוע האט זיך אומגע- 40 קערט, אזוי האט איהם דאס פאלק אויפגענומען. ווארין זיין האבען אלע אויף איהם געווארט:
- 41 אונד נון איז געקומען א מאן וואס האט געהייסען יאיר, אונד ער וואר א פרנס פון דער שול. אונד ער איז ישוע צו דיא פיס געפאלען, אונד האט איהם געבעטען אז ער זאל אין זיין הויז אריינקומען: ווארין ער האט געהאט איינע איינציגע טאכטער פון צוועלף יאהר, אונד זיא וואר קרוב למיתה. אבער וויא ער איז געגאנגען, אזוי האבען איהם דיא לייט געשטופט:
- 43 אונד דא וואר א פרויא וואס האט געהאט א בלוטפלוס צוועלף יאהר, אונד וואס האט פערבראכט איהר גאנץ פערמעגען אויף דאקטארס, אונד האט ביין קיינעם נישט געקענט געהיילט ווערען: אונד זיא איז פון הינטער איהם געקומען, אונד האט אנגעהערט דיא ציצית פון זיין קלייד, אונד איהר בלוטפלוס איז באלד שטעהען געבליבען: 45 אונד ישוע האט געזאגט, ווער האט מיך אנגעריירט? ווען אלע האבען געלייקענט, אזוי האט פערטרום אונד דיא וואס ווארען מיט איהם געזאגט, האר דאס פאלק שטייפן אונד דריקען דיך, אונד ווא זאגסט ווער האט מיך אנגע- 46 ריהרט? אבער ישוע האט געזאגט, אימערער האט מיך אנגעריירט, ווארין איך ווייס אז גבורה איז פון מיר

- 14 דעם באנצען פאלק: ווארין זיין זענען געוועזען איין ערף
 פון פינף טויזענד מענשען, אבער ער האט צוויינע תלמידים
 געזאגט, זעצט זיין אנדער אין חברות צו פופציג: אונד
 15 זיין האבען אזוי געטהון אונד האבען זיין אנדער געזעצט:
 16 אונד ער האט גענומען דיא פינף ברויט אונד דיא צוויי
 פיש, אונד האט ארויפגעקוקט צום הימל, אונד האט איר
 גער זיין א ברכה געמאכט, אונד ער האט עס צערבראכען,
 אונד האט עס געגעבען צו דיא תלמידים אז זיין זאלען
 17 עס דעם פאלק פארלעגען: אונד זיין האבען געגעסען
 אונד זענען אלע זאט געווארען, אונד האבען אויפגעהויבען
 וואס איז זיין איבערגעבליבען פון דיא ברעקלעך, צוועלף
 קערב:
 18 אונד עס איז געוועזען ווען ער האט געוונדער געבעטען,
 אזוי ווארען זיינע תלמידים מיט איהם, האט ער זיין גע-
 פרעגט אונד געזאגט, ווער זאגען דיא לייט אז איך בין?
 19 אונד זיין האבען געענטפערט אונד געזאגט, יוחנן דער
 מטביל. אבער אנדערע אליהו, אונד אנדערע, אז מ'גייט
 20 פון דיא אלטע גביאים איז אויפגעשטאנען: אונד ער האט
 צו זיין געזאגט, אבער ווער זאגט איהר אז איך בין? אונד
 פעטרוס האט געענטפערט אונד געזאגט, דער משיח פון
 21 נאט: אבער ער האט זיין אנטשערען אונד האט זיין
 22 אנטעזאגט זיין זאלען דאס קיינעם נישט זאגען: אונד ער
 האט געזאגט, דער בן-אדם מוס פיל לידען, אונד פער-
 ווארפען ווערען פון דיא עלצטע אונד דיא ערשטע פהנים
 אונד סופרים, אונד געמייטעט ווערען, אונד אויפגעשטעהן
 אויף דעם דריטען טאג:
 23 אונד ער האט צו אלע געזאגט, ווער עס וויל מיר נאכקוי-
 מען דער זאל זיך זעלבסט פערלייקענען, אונד לאז ער
 24 טעגליך נעמען זיין קרייז אונד מיר נאכפאלגען: ווארין
 ווער עס וויל זיין לעבען רעטען, דער וועט עס פערלירען,
 אבער ווער עס וועט זיין לעבען פערלירען פון מיינעם
 25 וועגען, דער וועט עס רעטען: ווארין וואס העלפט עס דעם
 מענש, ווען ער געוויינט דיא באנצע וועלט, אונד פערלירט
 26 זיך אליין אדער ער ווערט געשעדיגט? ווארין ווער עס

- 4 פאר איין מאן: אונד אין וואס פאר א הויז איהר וועט אריינקומען בלויבט דארטען, אונד פון דאנען געהט וויר
- 5 מער אונד ווער עס וועט אייך נישט אויפגעמען, ווען איהר געהט ארויס פון דינער שטאט, אזוי שאקעלט אפילו אפ
- 6 דעם שטויב פון איירע פיס, פאר איין עדות צו זיין: אונד זיין זענען ארויסגעגאנגען, אונד זענען ארוםגעגאנגען אין דיא דערפער, אונד האבען געפרעדיגט דיא גוטע בשורה, אונד האבען געהיילט אין אלע ערטער:
- 7 אונד הורדוס דער פירשט האט געהערט פון אלע זאכען וואס זענען געטהון געווארען, אונד ער וואר בעזארגט, ווייל עטליכע האבען געזאגט אז יוחנן איז פון מוים אויפגעשטאנען: אונד עטליכע אז אליהו האט זיך געווינען;
- 8 אונד אנדערע, אז איינער פון דיא אלטע גביאים איז אויפגעשטאנען: אונד הורדוס האט געזאגט, יוחנן האב איך דעם קאפ ארויסגענומען. אבער ווער איז דער פון וועלכען איהר דויע זאכען? אונד ער האט איהם געווינשט צו זעהען:
- 10 ווען דיא שלוחים האבען זיך אומגעקערט, אזוי האבען זיין איהם דערצעהלט אלעס וואס זיין האבען געטהון. אונד ער האט זיין גענומען, אונד איז אליין אנועקגעגאנגען צו א וויסטען ארט פון דער שטאט וואס הייסט בית צידה: אונד וויא דאס פאלק האט דאס געוואוסט, האבען זיין איהם גאנגעפאלגט. אונד ער האט זיין אויפגענומען אונד האט צו זיין גערעט פון דעם קעניגרייך פון גאט, אונד ער האט געהיילט דיא וואס האבען בעדארפט רפואה;
- 12 ווען דער טאג האט אנגעהויבען פערבייא צו געהן, זענען דיא צוועלף צו איהם געקומען, אונד האבען צו איהם געזאגט, שיק דאס פאלק אנועק, אז זיין זאלען ארוםגעהען צו דיא דערפער אונד פעלדער, אונד זאלען איבערקעכטיגען אונד זאלען שפיין בעקומען, ווארין מיר זענען דא אין א וויסטען ארט: אבער ער האט צו זיין געזאגט, מיר גיבט איהר זיין צו עסען, אונד זיין האבען געזאגט, מיר האבען נישט מעהר וויא פינף ברויט אונד צוויי פיש, אויסגענומען מיר וועלען געהען אונד קויפען עסען פאר

- 38 פֿאלק בענענעט: אונד זעה, א מאן פון דעם פֿאלק
 האט געשריען אונד געזאגט, רבי, איך בעט דיך, זעה אויף
 39 מיין זעה, ווארין ער איז מיין איינציגער: אונד זעה, א
 רוח נעמט איהם, אונד ער שרייעט פֿליצלינג, אונד ער
 רייסט איהם ביז ער שוימט, אונד ער געהט קוים פון איהם
 אהעק, ווען ער האט איהם צושטויסען: אונד איך האב
 40 דיינע תלמידים געבעטען, אז זיין זאלען איהם ארויס-
 טרייבען, אונד זיין האבען ניט געקענט: אונד ישוע האט
 41 געענטפערט אונד געזאגט איהר אונגלויביגעס אונד פֿער-
 קערטעס דור, וויא לאנג וועל איך נאך מיט אייך געדולד
 42 האבען? ברענג דיין זעה אהער: אונד ווען ער איז צו
 איהם געגאנגען, האט איהם דער שד געריסען אונד גע-
 מיטשעט; אונד ישוע האט דעם אונגריינעם רוח אנגע-
 שריען, אונד האט דאס קינד געהיילט, אונד האט איהם
 געגעבען צו זיין פֿאטער:
 43 אונד זיין האבען זיך אלע פֿערוואונדערט איבער דיא הער-
 ליכקייט פון גאט, אונד ווען אלע האבען זיך פֿערוואונדערט
 איבער אלעס וואס ישוע האט געטהון, האט ער צו זיינע
 44 תלמידים געזאגט: לעגט דינע ווערטער אין אייערע
 אויערן, ווארין דער בן-אדם וועט איבערגעגעבען ווערען
 45 אין דיא הענד פון מענטשען: אבער זיין האבען דינע זאך
 ניט פֿערשטאנען, אונד עס וואר פון זיין פֿערבארנען אז
 זיין זאלען עס ניט בעגרייפֿען, אונד זיין האבען זיך גע-
 פֿארקטען איהם וועגען דיא דאזיגע זאך צו פֿרעגען:
 46 אונד דא איז א געדאנקען אין זיין אריינגעקומען וועל-
 47 כער פון זיין איז דער גרעסטער: אבער ישוע האט גע-
 וואוסט דיא געדאנקען פון זייער הארץ, אונד ער האט א
 קינד אנגענומען, אונד האט עס ביין זיך געשטעלט:
 48 אונד ער האט צו זיין געזאגט, ווער עס וועט דאס קינד
 אויפֿנעמען אין מיין נאמען, דער נעמט מיך אויף; אונד
 ווער עס וועט מיך אויפֿנעמען, דער נעמט אויף איהם וואס
 האט מיך געשיקט; ווארין דער וואס איז דער קלענסטער
 צווישען אייך אלע, דער וועט דער ערשטער זיין:
 49 אונד יוחנן האט געענטפערט אונד האט געזאגט, האר, מיר

- וועט זיך שעמען מיט מיר אונד מיינע ווערמער, מיט דעם
וועט זיך דער בן-אדם אויף שעמען, ווען ער וועט קומען
אין זיינע הערליכקייט אונד פון זיין פאטער אונד פון דיא
27 הייליגע מלאכים: אבער באמת זאג איך אייך, עס זענען
דא עטליכע וואס שטעהען היר, וואס וועלען נישט פערזוכען
דעם טויט, ביז זייא וועלען זעהען דאס קעניגרייך פון גאט:
28 אונד עס וואר אין אכט טאג נאך דיעזע רעדען, אזוי האט
ער גענומען פעטרוס אונד יוחנן אונד יעקב, אונד איז
29 ארויפגעגאנגען אויף דעם בארג צו בעטען, אזוי האט זיך
דיא געשטאלט פון זיין פנים פערענדערט אונד זיינע
30 קליידער זענען וויס געווארען: אונד זעה, צווייא מענער
האבען מיט איהם גערעדט, דיא ווארען משה אונד אליהו:
31 וועלכע האבען זיך געוויזען אין הערליכקייט אונד האבען
גערעדט פון זיין אויסגאנג, וואס ער וועט דערפילען אין
32 ירושלים: אבער פעטרוס אונד דיא וואס ווארען מיט איהם
האבען שטארק געשלאפען, אונד וויא זייא זענען אויפ-
געוואכט, אזוי האבען זייא געזעהען זיינע הערליכקייט,
אונד דיא צווייא מענער וואס זענען בייא איהם געשטא-
33 נען: אונד עס וואר ווען זייא זענען פון איהם אוועקגע-
גאנגען, האט פעטרוס געזאגט צו ישוע, עס איז גוט פאר
אונס דא צו זיין. אונד לאזען מיר מאכען דרייא גע-
צעלטען, איינס פאר דיר, אונד איינס פאר משה, אונד
איינס פאר אליהו. ווארין ער האט נישט געוואוסט וואס ער
34 זאגט: ווען ער האט דאס גערעדט, איז א וואלקען געקומען
אונד האט זייא איבערגעדעקט. אונד זייא האבען זיך גע-
פארקומען ווען זייא זענען אין דעם וואלקען אריינגעגאנגען:
35 אונד עס וואר א קול פון דעם וואלקען, וואס האט געזאגט,
36 דיעזער איז מיין געליבטער זון, הערט איהם צו: אונד וויא
דיא שטיממע וואר פערבייא, איז ישוע אליין געבליבען,
אונד זייא האבען שטיל געשוויבען, אונד האבען קיינעם
נישט געזאגט אין דיעזע טעג פון קיינע זאך וואס זייא האבען
געזעהען:
37 אונד עס וואר אויף דעם אנדערן טאג, ווען זייא זענען
ארויפגעקומען פון דעם בארג, האט איהם א גרויס

אײַך זאל מיך געזעגנען מיט מיין הויזגעזינד: אָבער ישוע 62
האט צו איהם געזאגט, קיין מענטש וואס לעגט זיינע האנד
צום אקער אונד קוקט הינטער זיך, מוז פאר דעם
קעניגרייך פון גאט:

קאפיטעל י

- 1 נאך דיזע זאכען האט דער האר אָנגעשטעלט נאך זיבציג
אנדערע, אונד האט זיין פאר איהם אויסגעשיקט אין
איטליכער שטאט אונד ארט אריין, וואו אהין ער האט
געזאגט קומען: אונד ער האט צו זיין געזאגט, דער 2
שניט (פון תבואה) איז גרויס, אָבער דיא ארבייטער זענען
וועניג, דרום געט דעם האר פון דעם שניט, אז ער זאל
שיקען ארבייטער צו זיין שניט: געהט, זעהט איך שיק 3
אייך וואו שאף צווישען וועלף: מראגט נישט מיט קיין ביי- 4
טעל, אונד קיין רייזע טאש, אונד קיינע שייך, אונד גריקט
קיינעם אויף דעם וועג: אונד אין וואס פאר א הויז איהר 5
וועט אריינקומען זאגט צו ערשט שלום צו דעם הויז:
אונד ווען א זעהן פון שלום וועט דארטען זיין, וועט אייער 6
שלום אויף איהם ריהען, אונד ווען נישט אזוי וועט עס זיך
צו אייך אומקערען: אונד בלייבט אין דעם דאזיגען הויז 7
אונד עסט אונד מרינקט וואס זיין האבען, ווארין דער אר-
בייטער איז ווערט זיין שכר; געהט נישט פון הויז צו הויז:
אונד אין וואס פאר א שטאט איהר וועט אריינקומען, אונד 8
זיין וועלען אייך אויפגעמען, עסט וואס מען שטעלט אייך
פאר: אונד היילט דיא וואס זענען קראנק, אונד זאגט צו 9
זיין, דאס קעניגרייך פון גאט איז צו אייך גאהנט געקרי-
מען: אָבער אין וואס פאר א שטאט איהר וועט אריינקרי- 10
מען אונד זיין וועלען אייך נישט אויפגעמען, געהט ארויס
אין איהרע באסען אונד זאגט: אפילו דעם שטויב פון 11
איינערע שטאט וואס קלעבט אן אונס, מוזן מיר קעגען
אייך אפשאקלען, אָבער ווייסט דאס אז דאס קעניגרייך
פון גאט איז צו אייך גאהנט געקומען: איך זאג אייך, אז 12
עס וועט גרינגער זיין פאר סדום אין דיזען טאג, וואו פאר
דיזער שטאט:
וועה צו דיר בודזין, וועה צו דיר בית-צידה, ווארין ווען 13

- האָבען אימױצען געזעהען וואס טרייבט אַרויס שױם אין
דיין נאָמען, אונד מיר האָבען איהם פֿערנווערט, ווייל ער
50 פֿאלגט אונס נישט נאָך: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט,
פֿערנווערט איהם נישט. ווארין ווער עס איז נישט קענען אונס
51 איז פאר אונס: אונד עס וואר ווען דיא צייט וואר דער-
פילט אז ער זאל אַרויפֿגענומען ווערען, האט ער זיין פֿנים
52 מיט פֿונד געקעהרט קיין ירושלים: אונד ער האט שלוחים
פֿאר זיך געשיקט, אונד זייא זענען אַנעקגעגאנגען, אונד
זענען אַריינגעקומען אין אַ דארף פון דיא שמרונים,
53 פֿרי זייא זאלען פאר איהם פֿערטיג מאכען: אונד זייא
האָבען איהם נישט אָנגענומען, ווייל זיין פֿנים וואר געקעהרט
54 גלייך וויא ער וואלט געהן קיין ירושלים: ווען זיינע
תלמידים יעלב אונד יוחנן האָבען דאס געזעהען, האָבען
זייא געזאגט, האר, ווילסט דוא אז מיר זאלען הייסען פֿיר
ער פון הימעל אַרויפֿקומען, אז עס זאל זייא פֿערצערען,
55 אזוי וויא אליהו האט געטוהן? אָבער ער האט זיך אומ-
געקערט, אונד האט זייא אָנגעשריען, (איהר ווייסט נישט
56 פון וואס פאר אַ גייסט איהר זענט): ווארין דער בן-אדם
איז נישט געקומען דאס לעבען פון מענטשען אומצוברענגען
נייערט צו דערהאלטען. אונד זייא זענען געגאנגען אין
אײן אנדערן דארף אריין:
57 אונד עס וואר וויא זייא זענען געגאנגען אויף דעם וועג,
האט אַ מאן צו איהם געזאגט, האר, איך וועל דיר נאָך-
58 פֿאלגען וואו אהין דוא וועסט געהן: אונד ישוע האט צו
איהם געזאגט, דיא פוקסען האָבען לעכער, אונד דיא פֿיר-
גל פון דעם הימעל האָבען געסטען, אָבער דער בן-אדם
59 האט נישט וואו דעם קאפֿ אנדערצולעגען: אונד ער האט
צו אײן אנדערן געזאגט, פֿאלג מיר נאָך, אָבער ער האט
געזאגט, האר, דערלויב מיר צוערשט צו געהן אז איך זאל
60 מיין פֿאטער בעגראַבען: אונד ישוע האט צו איהם
געזאגט, לאזען דיא טויטע זייערע אײגענע טויטע גע-
גראַבען, אָבער דוא געה אונד פֿרעדיג דאס קעניגרייך פון
61 גאט: אונד ווידער אײן אנדערער האט געזאגט, האר, איך
ויל דיר נאָכפֿאלגען, אָבער דערלויב מיר צוערשט אז

- האבען ניט געזעהען. אונד צו הערען וואס איהר הערט,
אונד האבען ניט געהערט:
- 25 אונד זעה, א געוויסער בעל תורה איז אויפגעשטאנען, אונד
האט איהם געפרופט אונד האט געזאגט, לעהרער, וואס זאל
26 איך טהון אז איך זאל ירשנין דאס עבינע לעבען: אבער
ער האט צו איהם געזאגט, וואס שטעהט געשריבען אין
27 דער תורה? וויא אזוי ליינסט דוא? אונד ער האט גע-
ענטפערט אונד געזאגט, דוא זאלסט דעם האר, דיין גאט,
ליבען מיט דייןע גאנצע זעלע אונד מיט דייןע גאנצע
קראפט אונד מיט דיין גאנצען פערשטאנד, אונד ליב דיין
28 חבר וויא דיך אליין: אונד ער האט צו איהם געזאגט, דוא
האסט רעכט געענטפערט; מ'הוא דאס אונד דוא וועסט
לעבען: אבער ער האט זיך געזאגט רעכטפערטיגען,
29 אזוי האט ער געזאגט צו ישוע, אונד ווער איז מ'יין חבר?
אונד ישוע האט געענטפערט אונד געזאגט מ'מאן איז
30 ארויפגעגאנגען פון ירושלים קיין יריחו אונד איז אריינגע-
פאלען צווישען רויבער וואס האבען איהם אויסגעצויגען,
אונד האבען איהם געשלאגען, אונד זענען אנועקגעגאנגען,
אונד האבען איהם האלב טויט איבערגעלאזט: אונד
31 עס האט זיך געמראפען אז א פהן איז דעם וועג ארונטער
געגאנגען, אונד ווען ער האט איהם געזעהען איז ער
אנועקגעגאנגען אויף דער אנדערער זייט: דעסגלייכען א
32 לוי איז צו דעם ארט געקומען, אונד האט איהם געזעהען,
אונד ער איז פערבייא געגאנגען אויף דער אנדערער זייט:
אבער א געוויסער שמרונז וואס האט גערייזט, איז צו
33 איהם געקומען, אונד וויא ער האט איהם געזעהען האט ער
איבער איהם רחמנות געהאט: אונד ער איז צוגעגאנגען,
34 אונד האט זיינע וואונדען פערבונדען, אונד האט אין וויא
אריינגעגאסען אייל אונד וויין. אונד האט איהם אויף זיינע
בהמה ארויפגעזעצט, אונד האט איהם אין איינע הערבערע
אריינגעבראכט, אונד האט אויף איהם אכטונג געגעבען:
אונד אין דער פריא ווען ער איז אנועקגעגאנגען, אזוי
35 האט ער ארויסגענומען צווייא גילדען אונד האט זייא גע-
געבען צום ווירט, אונד האט צו איהם געזאגט, גיב אויף

- דיא גבורות וואס זענען אין איינע געטהון געווארען, וואך-
טען געטהון ווערען אין צור אונד צידון, אזוי האלטען
זיין שוין לאנג געזעסען אין זאק אונד אש אונד תשובה
14 געטהון: אבער עס וועט ביים משפט גרינגער זיין פאר
15 צור אונד צידון וויא פאר איינע: אונד דוא פפר-נחום, וואס
דוא ביסט דערהייבט ביז צום הימלעל, וועסט ערנדיערט
16 ווערען ביז אין דעם שאל: דער וואס הערט איינע צו,
הערט מיך צו. אונד ווער עס פערנוארפט איינע, פער-
נוארפט מיך, אונד ווער עס פערנוארפט מיך דער פער-
17 נוארפט דעם וואס האט מיך געשיקט: אונד דיא זיבציג
זענען צוריקגעקומען מיט פרייד, אונד האבען געזאגט,
האר, אפילו דיא שדים זענען צו אונס אונטערשטעניג אין
18 דיין נאמען: אונד ער האט צו זיין געזאגט, איינע האב
געזעהען דעם שטן ארויפפאלען פון הימלעל וויא א בלייך:
19 זעהט, איינע גיב איינע מאכט צו טרעטען אויף שלאנגען אונד
שקארפנאנען אונד איבער דער נאנצען מאכט פון דעם
20 פיינד, אונד קיין זאך וועט איינע שאדען: אבער פרייט
איינע נישט איבער דעם, וואס דיא רוחות זענען צו איינע
אונטערשטעניג. פרייט איינע ליבער, ווייל איינע געמען
זענען איינגעשריבען אין דעם הימלעל:
21 אין דער דאזיגער שעה האט זיך ישוע געפרייט אין דעם
גייסט, אונד האט געזאגט, איינע דאנק דיר פאטער, האר פון
הימלעל אונד ערד, דאס דוא האסט דויע זאכען פעהוילען
פון דיא חכמים אונד פערשטענדיגע, אונד דוא האסט זיין
אנטפלעקט צו יונגע קינדער. יוא, פאטער ווארין עס איז
22 דיר אזוי וואויל געפאלען: אלעס איז מיר איבערגעגע-
בען פון מיין פאטער, אונד קיינער ווייסט נישט ווער דער
זוהן איז אויסער דער פאטער, אונד ווער דער פאטער איז
אויסער דער זוהן, אונד דער צו וועמען דער זוהן וויל
איהם אנטפלעקען:
23 אונד ער האט זיך געקערט צו זיינע תלמידים אונד גע-
זאגט, געבענשט זענען דיא אוינגען וואס זעהען דאס וואס
24 איינער זעהט: ווארין איינע זאג איינע, אז פילע גביאים אונד
מלכים האבען געוואלט זעהען וואס איינער זעהט, אונד

- שולריב. אונד ברענג אונס נישט אין קיינער פריפונג, נייערט
 5 בעהיש אונס פון דעם איבעל: אונד ער האט צו זיין גע-
 וואגט, וועלכער פון אייך וואס האט א פריינד, אונד ער
 וועט צו איהם געהן אין מיטען דער נאכט, אונד וועט צו
 6 איהם זאגען, פריינד, בארג מיר דרייא ברויט: ווארין א
 פריינד איז צו מיר געקומען פון דעם וועג, אונד איך האב
 7 איהם נישט וואס פארצולעגען! אונד דער פון אינוועניג וועט
 ענטפערען אונד זאגען, זיין מיך נישט ממיר. דיא מיר איז
 שוין פערשלאסען, אונד מיינע קינדער זענען מיט מיר
 אים געט, איך קען נישט אויפשטעהן אונד צו דיר געבען:
 8 איך זאג אייך, ווען ער וועט אויך נישט וועלען אויפשטעהן
 אונד איהם געבען ווייל ער איז זיין פריינד, אבער וועגען
 זיין חוצפאדיגעס בעטען וועט ער אויפשטעהן אונד וועט
 9 איהם געבען אזוי פיל וויא ער בעדארף: אונד איך זאג
 אייך, בעטעט, אונד עס וועט אייך געגעבען ווערען. וזכט,
 אונד איהר וועט געפינען. קלאפט אן, אונד עס וועט אייך
 10 אויפגעמאכט ווערען: ווארין איטליכער וואס בעטעט,
 קריגט, אונד דער וואס וזכט, געפינט, אונד צו דעם וואס
 11 קלאפט אן, וועט עס אויפגעמאכט ווערען: אונד ווער איז
 א פאטער צווישען אייך, וואס ווען זיין ווען וועט בעטען
 אום ברויט, וועט ער איהם געבען א שטיין? אונד ווען ער
 וועט בעטען א פיש, וועט ער איהם געבען א שלאנג און
 12 שטאט א פיש? אדער ווען ער ווען ער וועט בעטען איין
 13 איי, וועט ער איהם געבען א שקארפאן? דרום ווען איהר
 וואס זענט שלעכט, ווייסט צו געבען גוטע מתנות צו איירע
 קינדער, וויא פיל מעהר וועט דער פאטער אים הימעל
 געבען דעם רוח הקודש צו דיא וואס בעטען איהם:
 14 אונד ער האט ארויסגעטריבען א שד, אונד ער וואר שמוס.
 אונד עס וואר ווען דער שד איז ארויסגעקומען, האט דער
 שטומער גערעט. אונד דאס פאלק האט זיך געוואונדערט:
 15 אבער עטליכע פון זיין האבען געזאגט, ער טרייבט ארויס
 16 שדים דורך בעל-זבוב דעם פירשט פון דיא שדים: אונד
 אנדערע האבען איהם געפרופט, אונד האבען פון איהם
 17 פערלאנגט א צייכען פון הימעל: אבער ער וויסענדיג זייערע

איהם אכטונג, אונד וואס דאס וועסט מעהר אויסגעבען,
אזוי וועל איך דיר בעצאלען ווען איך וועל צוריקקומען:
36 וועלכער פון דיא דרייא, דאכט זיך דיר איז געוועזען א
חבר פון דעם וואס איז געפאלען צווישען דיא רויבער:
37 אונד ער האט געזאגט, דער וואס האט מיט איהם חסד
געטהון. אזוי האט ישוע צו איהם געזאגט, געה אונד
טהא דאס דעסגלייכען:

38 אונד עס וואר וויא זייא זענען געגאנגען, אזוי איז ער אין
איין דארף אריינגעקומען. אונד א פרוא וואס האט
געהייסען מרתא האט איהם אריינגענומען אין איהר הויז:
39 אונד זיא האט געהאט א שוועסטער וואס האט געהייסען
מרים, וואס איז אויך געוועסען גייא דיא פיס פון ישוע,
40 אונד האט צוגעהערט זיינע רייז: אבער מרתא האט זיך
געמיהט מיט פיל דינען; אונד זיא איז צוגעקומען אונד
האט געזאגט, האר, פרעגסט דאס נישט דערנאך דאס מיינע
שוועסטער האט מיר אליין איבערגעלאזט צו בעדינען?
41 דרום זאג איהר אז זיא זאל מיר העלפען: אבער ישוע
האט געענטפערט אונד האט צו איהר געזאגט, מרתא,
מרתא, דאס זארגסט אונד געמיהסט זיך ווענען פילע זא-
42 כען: אבער איין זאך איז גייטיג. אונד מרים האט זיך
דאס גוטע טייל אויסדערנוועהלט, וואס וועט נישט פון איהר
אנעקגענומען ווערען:

קאפיטעל יא

1 עס איז געשעהען ווען ער איז געוועזען אויף א געוויסען
אָרט האט ער מתפלל געוועזען, אונד ווען ער האט אויפגע-
הערט, אזוי האט איינער פון זיינע תלמידים צו איהם גע-
זאגט, האר, לעהר אונס צו בעטען, אזוי וויא יוחנן האט
2 אויף זיינע תלמידים געלעהרט: אונד ער האט צו זייא
געזאגט, ווען איהר בעט, זאגט, אונזער פאטער וואס דאס
ביסט אים הימעל, געהייליגט זאל זיין דיין נאמען. מעג
דיין קעניגרייך קומען. דיין ווילען זאל געטהון ווערען
3 אויף דער ערד, אזוי וויא אים הימעל: גיב אונס יעדען
4 טאג אונזער ברויט: אונד פערגיב אונס אונזערע זינדען.
ווארין מיר פערנעבען אויך אלע דיא וואס זענען אונס

- זוכט א צייכען; אבער קיין אנדער צייכען וועט זיין נישט
 געגעבען ווערען, אויסער דאס צייכען פון יונה הנביא:
 30 ווארין אזוי וואו יונה איז געוועזען א צייכען צו דיא לייט
 פון נינוה, אזוי וועט דער בן אדם זיין צו דינען דור: דיא
 31 מלכה פון דרום וועט אויפשטעהן אין דעם משפט מיט דיא
 לייט פון דינען דור, אונד וועט זיין פערשולדיגען. ווארין
 זיא איז געקומען פון דעם עק וועלט צו הערען דיא חכמה
 פון שלמה, אונד זעה, א גרעסערער וואו שלמה איז דא:
 32 דיא לייט פון נינוה וועלען אויפשטעהן אין דעם משפט
 מיט דינען דור, אונד וועלען עס פערשולדיגען; ווארין
 זיין האבען תשובה געטהון ביא דער דרשה פון יונה,
 33 אונד זעה, א גרעסערער פון יונה איז דא: אונד קיינער
 צינדעט נישט אן א לאמפ אונד שטעלט זיא אין א פער-
 בארענעם ארט, אדער אונטער א מעסטעל, נייערט אויף
 א געשטעל אז דיא וואס קומען אריין זאלען זעהען דאס
 34 ליכט: דאס ליכט פון דעם לייב איז דאס אויג. דרום ווען
 דיין אויג איז איינפאך, אזוי איז דיין גאנצער לייב ליכטיג,
 אבער ווען עס איז איבעל, אזוי איז דיין לייב פינקטער:
 35 דרום זעה, אז דאס ליכט וואס איז אין דיר זאל נישט פינקט-
 36 טער זיין: דרום ווען דיין גאנצער לייב איז ליכטיג, אונד
 קיין טהייל דערפון איז נישט פינקטער, אזוי וועט דאס גאנצע
 ליכטיג זיין, אזוי וואו א לאמפ וואס ליכט דיר ביא זיינע
 שיינונג:
 37 אונד ווען ער האט גערעט, אזוי האט איהם א פרוש
 געבעטען אז ער זאל ביא איהם מיטאג עסען. אונד
 ער איז אריינגעקומען אונד האט זיך צום טיש געזעצט:
 38 ווען דער פרוש האט דאס געזעהען, האט ער זיך געוואונד-
 דערט ווייל ער האט זיך נישט פריהער געוואשען פאר דער
 39 מאלצייט: אבער דער האר האט צו איהם געזאגט איהר
 פרושים רייניגט אצונד דעם געכער אונד דיא שייסעל פון
 אויסוועניג, אבער אינוועניג זענען זיין פול מיט רויב אונד
 40 רשעות: איהר נארען האט נישט דער וואס האט געמאכט
 דאס אויסוועניגסטע, אויף דאס אינוועניגסטע געמאכט?
 41 אבער גיבט צדקה פון דעם וואס איהר האט, אונד אזוי

- געדאנקען, האט צו זיין געזאגט, איטליכעס קעניגרייך וואס
 איז מיט זיך צוטהיילט, ווערט פערטויסט, אונד א הויז וואס
 18 איז מיט זיך צוטהיילט, פאלט איין: אונד ווען דער שטן
 איז מיט זיך צוטהיילט, וואס אזוי זאל זיין קעניגרייך גע-
 שטעקן? ווארין איהר זאגט, אז איך מרייב ארויס שדים
 19 דורך בעל-זבוב: אונד ווען איך מרייב ארויס שדים דורך
 בעל-זבוב, דורך וועמען מוהן וואס איירע קינדער ארויס-
 20 מרייבען? דרום וועלען זיין איירע ריכטער: אבער
 ווען איך מרייב ארויס שדים מיט דעם פינגער פון גאט,
 אזוי איז דאס קעניגרייך פון גאט אונד צו אייך געקומען:
 21 ווען איין שטארקער אונד געוואפענטער מאן היט זיין
 22 אייגען הויז, אזוי איז זיין פערמענען זיכער: אבער ווען
 איין שטארקערער פון איהם וועט קומען אונד וועט איהם
 בייקומען, אזוי וועט ער אונדעקנעמען זיין וואפען אין וועל-
 כער ער האט זיך פערזיכערט, אונד וועט זיין רויב צו-
 23 טהיילען: דער וואס איז נישט מיר, איז קענען מיר, אונד
 24 דער וואס זאמעלט נישט מיט מיר, דער צערשפרייט: ווען
 דער אומרייכער רוח געהט ארויס פון א מענש, אזוי געהט
 ער ארום אין מרוקענע ערטער, אונד וויכט רוח, אונד גע-
 פינט זיא נישט. אזוי זאגט ער, איך וועל מיך אומקערען צו
 25 מיין הויז, פון וואנען איך בין ארויסגעקומען: אונד ווען
 ער קומט, געפינט ער עס אויסגעקערט אונד אויסגעצירט:
 26 אזוי געהט ער אונד געמט זיבען אנדערע רוחות גאנץ ער-
 גער וואס ער, אונד קומען אונד וואוינען דארט. אונד דער
 סוף פון דעם מענש איז ארגער וואס דער אנהייב:
 27 אונד עס וואר ווען ער האט דיא דאזיגע זאכען געזאגט,
 אזוי האט א פרויא פון צווישען דעם פאלק איהר קול
 אויפגעוויבען אונד געזאגט, געבענשט איז דער לייב וואס
 האט דיך געמראנען, אונד דיא בריסטען וואס דוא האסט
 28 געזייגט: אבער ער האט געזאגט, ליבער זענען דיא גע-
 בענשט, וואס הערען דאס ווארט פון גאט אונד האלטען
 עס:
 29 אונד ווען דאס פאלק האט זיך פערזאמעלט, האט ער
 אנגעהויבען צו זאגען, דאס איז א שלעכטעס דור עס

איהם זעהר צו קרינען, אונד האבען איהם אנגערייזט צו
רעדען פון פילע זאכען: אונד זיין האבען אויף איהם 54
געלויבערט, אונד האבען געזוכט אז זיין זאלען עפעס הא-
פען פון זיין מויל (פרי זיין זאלען אויף איהם א מסיבה
אנגעבען):

קאפיטעל יב

- 1 אונד הען פיל מווענדע פון דעם פאלק האבען זיך פער-
זאמעלט, ביז זיין האבען איינער דעם אנדערן געטרעטען,
אזוי האט ער אנגעהויבען צו זאגען צו זיינע תלמידים,
צוערשט היט אייך פאר דעם זויערטייג פון דיא פרושים,
וואס איז הייכלעריי: ווארין קיין זאך איז נישט פערהוילען,
וואס וועט נישט אנטפלעקט ווערען, אונד פערבארגען, וואס
וועט נישט צו וויסען געטהון ווערען: דרום וואס איהר האט
געזאגט אין דער פינקטער, וועט געהערט ווערען ביים
ליכט. אונד וואס איהר האט אין דעם אויער איינגעדריקט
אין דיא שטובען, וועט אויסגערופען ווערען אויף דיא
דעכער: אונד איך זאג צו אייך מיינע פריינד, פארקט 4
אייך נישט פאר דיא וואס טייטען דעם לייב אונד דערנאך
קענען זיין גוט מעהר טהון: אבער איך וועל אייך ווייזען 5
וועמען איהר זאלט פארקטען, פארקט אייך פאר דעם
וועלכער נאכדעם ער האט געטייטעט האט ער מאכט אין
ניהם אריינגעווארפען: יוא איך זאג אייך, פארקט אייך
פאר איהם: ווערען נישט פינף פייגעל פערקויפט פאר 6
צווייא אטר, אונד נישט איינער פון זיין איז פון גאט פער-
געסען: אונד אפילו דיא האר פון אייער קאפ זענען אלע 7
געצעהלט, פארקט אייך נישט. איהר זענט מעהר ווערט וויא
פילע פייגעל: אונד איך זאג אייך, איינליכער וואס וועט 8
מיך געקענען פאר מענשען, דעם וועט אויך דעם בן-אדם
געקענען פאר דיא מלאכים פון גאט: אבער ווער עס וועט 9
מיך פערלייקענען פאר מענשען, דער וועט פערלייקענט
ווערען פאר דיא מלאכים פון גאט: אונד ווער עס וועט 10
רעדען א ווארט קענען דעם בן-אדם, דעם וועט עס פער-
געבען ווערען. אבער צו דעם וואס לעסטערט דעם רוח
הקודש וועט עס נישט פערגעבען ווערען: אונד ווען זיין 11

- 42 איז אלעס ריין צו אייך: אָבער וועה צו אייך פֿרושׂים!
וואַרין איהר גיבט מעשׂר פון מינט אונד פינגס אונד אלער-
לייא געווייך; אונד געהט פארבייא דיא גערעכטיגקייט
אונד דיא ליבשאפט פון גאט! דינע זענט איהר מחויב
43 צו טהון, אונד יענע אויף נישט צו פערלאזען! וועה צו
אייך פֿרושׂים! וואַרין איהר ליבט אויבען אן צו זיצען אין
דיא שולען אונד געגריסט צו ווערען אין דיא גאסען:
44 וועה צו אייך סופרים אונד פֿרושׂים! איהר הייכלערס!
איהר זענט וויא אונגעזעהענע קברים, וואס דיא לייט געהן
45 אויף זייא אונד וויסען עס נישט: אונד איינער פון דיא בעלי
תורה האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט,
לעהרער, ווען דוא זאגסט דאס, אזוי מהוסט דוא אונס אויף
46 בעלידיגען: אָבער ער האט געזאגט. וועה צו אייך אויף,
איהר בעלי תורה! וואַרין איהר טהוט דיא לייט בעלאדען
מיט לאסטען וואס זענען שווער צו דערטראגען, אונד
איהר זעלבסט טהוט דיא לאסטען נישט אָגרידען מיט איינעם
47 פון איירע פינגער: וועה צו אייך וואַרין איהר בויגעט אויף
דיא קברים פון דיא גביאים, אונד אייערע אַבֹות האבען
48 זייא אומגעבראכט: אזוי בעצייגט איהר אונד געווייליגט
דיא מעשים פון אייערע אַבֹות, וואַרין זייא האבען זייא
אומגעבראכט, אָבער איהר בויגעט אויף זייערע קברים:
49 דרום זאגט אויף דיא חכמה פון גאט, איך וועל צו זייא
שיקען גביאים אונד שלוחים, אונד זייא וועלען איין טהייל
50 פון זייא אומברענגען אונד פערפאלגען: פֿדי דאס בלוט
פון אלע גביאים, וואס איז פערקאסען געווארען פון אָג-
פאנג פון דער וועלט, זאל פערלאנגט ווערען פון דינען
51 דור: פון דעם בלוט פון הבל ביז צו דעם בלוט פון זכריה,
וואס איז פערקאסען געווארען צווישען דעם מזבח אונד
בית המקדש, ווא, איך זאג אייך, עס וועט פערלאנגט ווע-
52 ווערען פון דינען דור: וועה צו אייך בעלי תורה! וואַרין
איהר האט אנועקגענומען דעם שליסעל פון וויסענשאפט.
איהר אליין קומט נישט אריין, אונד איהר פערהיט דיא וואס
53 ווילען אריינקומען: וויא ער האט דאס צו זייא גערעט,
האבען זיך דיא סופרים אונד פֿרושׂים אָנגעהויבען מיט

- וועלכער פון אייך קען דורך זארגען איינע אייל צוועצען
 צו זיינע הויף? דרום ווען איהר קענט נישט טהון דאס ווע- 26
 ניקסטע, ווארום זארגט איהר פאר דעם איבריגען? קוקט 27
 אן דיא רויזען ווא זייא וואקסען. זייא ארבייטען נישט אונד
 שפינען נישט. אונד איך זאג אייך, אז שלמה אין זיינע גאנ-
 צע הערליכקייט וואר נישט געקליידעט ווא איינס פון דינע:
 אונד ווען גאט בעדעקט אזוי דאס גראז, וואס איז היינט 28
 אויף דעם פעלד, אונד מארגען ווערט עס אין אויפגען
 אריינגעווארפען, ווא פיל מעהר וועט ער אייך קליידען
 איהר קליינגלויביגע: אונד זוכט איהר נישט וואס איהר זאלט 29
 עסען, אונד וואס איהר זאלט טרינקען, אונד האט נישט קיין
 אונרוהיג געמיט: ווארין דאס אלעס זוכען דיא פעלקער 30
 פון דער וועלט, אונד אייער פאטער ווייסט אז איהר האט
 דאס נייטיג: אבער זוכט איהר דאס קעניגרייך פון גאט, אונד 31
 דאס אלעס וועט אייך צוגעגעבען ווערען; פארקט אייך 32
 נישט, איהר קליינע סטאדע, ווארין עס איז אייער פאטערס
 וואוילגעפאלען אז ער זאל אייך געבען דאס קעניגרייך:
 פערקויפט וואס איהר האט, אונד גיבט צדקה. מאכט 33
 אייך בייטעל וואס ווערען נישט אלט, א שאץ אין דעם
 הימעל וואס ווערט נישט געמינערט, וואו קיין גיב קומט
 נישט נאדעמט, אונד וואו דיא מילב פערדארבט נישט: ווארין 34
 וואו אייער אויפער איז, דארטען וועט אייער הארץ אויך
 זיין:
 לאזען איירע לענדען זיין געגארטעלט, אונד איירע ליכט 35
 ברענען: אונד זייט איהר גלייך צו דיא לייט וואס ווארטען 36
 אויף זייער האר, ווען ער וועט צוריקקומען פון דער חתונה,
 פרי זייא זאלען איהם באלד אויפמאכען, ווען ער וועט
 קומען אונד וועט אנקלאפען: געבענשט זענען דינע 37
 קנעכט וועלכע, ווען דער האר וועט קומען, אונד
 וועט זייא געפינען וואכען. באמת זאג איך אייך, אז ער
 וועט זיך ארוםגארטעלן, אונד וועט זייא לאזען אנדער-
 זעצען, אונד וועט קומען אונד וועט זייא געדינען: אונד 38
 ווען ער וועט קומען אין דעם אנדערן משמר פון דער
 נאכט, אדער אין דעם דריטען משמר, אונד וועט זייא אזוי

- וועלען אייך ברענגען אין דיא שולען אריין פאר דיא
הערשער אונד געוועלטיגער, זארגט נישט וויא אזוי אדער
12 וואס איהר זאלט זאגען: ווארין דער רוה הקודש וועט
אייך לערנען אין דיזער שעה וואס איהר געדארפט צו
זאגען:
- 13 אונד איינער פון דעם פאלק האט צו איהם געזאגט, לעהר
רער, זאג צו מיין ברודער אז ער זאל דיא ורושה מיט
14 מיר צושטיילען: אבער ער האט צו איהם געזאגט, מענטש,
ווער האט מיך געזעצט פאר א שופט אדער א צושטיילער
15 צווישען אייך: אונד ער האט צו זייא געזאגט נישט אכטונג
אונד היט אייך פאר גייציגקייט, ווארין דאס לעבען פון
16 דעם מענטש געשטעהט נישט אין פיל פערמעגען: אונד ער
האט צו זייא גערעט א משל אונד געזאגט, דאס לאנד פון
17 א רייכען מאן האט פיל פרוקט געטראגען: אונד ער האט
בייא זיך געטראכט אונד געזאגט, וואס זאל איך טהון?
ווארין איך ווייס נישט וואו מיינע פרוקט איינצוזאמלען:
18 אונד ער האט געזאגט, איך וועל אזוי טהון. איך וועל
מיינע שפייכלער אפברעכען, אונד וויל גרעסערע בויען.
אונד איך וועל דארטען איינזאמעלן אלע מיינע תבואות
19 אונד מיין פערמעגען: אונד איך וועל זאגען צו מיינע
זעלע, זעלע דוא האסט ליגען פיל גוטעס אויף פילע
יאהרען, האב רוה, עס אונד טרינק אונד זייא פרעליך:
20 אבער גאט האט צו איהם געזאגט, דוא נאר, דיזע נאכט
וועט מען דייע געשמה פון דיר פערלאנגען, אונד וועמער
21 וועט דאס זיין וואס דוא האסט אנגעברייט: אזוי איז דער
וואס זאמעלט זיך איין אוצר, אונד איז נישט רייך צו גאט:
- 22 אונד ער האט צו זיינע תלמידים געזאגט, דרום זאג איך
אייך, זארגט נישט פאר אייער לעבען, וואס איהר זאלט
עסען, אונד פאר דעם ליוב, וואס איהר זאלט אנטהון:
23 דאס לעבען איז מעהר וויא דא שפייו, אונד דער ליוב
24 וויא דאס קלייד: געטראכט דיא ראבען. ווארין זייא
זייען נישט אונד שניידען נישט, אונד האבען נישט קיינע קא-
מערן אונד קיינע שפייכלער, אונד גאט שפייוזט זייא.
25 וויא פיל מעהר זענט איהר ווערט וויא דיא שייגעל? אונד

- 52 זאג אייך, ניין, נייערט א מחלוקה: ווארין פון אצונד אן
 וועלען פינף צערטהיילט זיין אין איין הויז, דרייא קעגען
 53 צווייא אונד צווייא קעגען דרייא: דער פאטער וועט זיין
 קעגען דעם זוהן, אונד דער זוהן קעגען דעם פאטער; דיא
 מוטער קעגען דיא טאכטער, אונד דיא טאכטער קעגען
 דער מוטער; דיא שוויגער קעגען דער שניר; אונד דיא
 שניר קעגען דער שוויגער:
 54 אונד ער האט געזאגט צום פאלק, ווען איהר זעהט דעם
 וואלקען אויפנעהן פון מערב זייט, אזוי זאגט איהר באלד,
 55 עס קומט רעגען, אונד עס איז טאקי אזוי: אונד ווען דער
 דרום ווינד בלאזט, אזוי זאגט איהר, עס וועט זיין היץ,
 56 אונד עס איז טאקי אזוי: איהר הייכלער, איהר ווייסט וויא
 צו ריכטען דיא געשטאלט פון דעם הימעל אונד דיא ערד,
 57 אבער דינע צייט ווייסט איהר נישט אויסצופארשען: אונד
 ווארום טהוט איהר נישט פון אייך וועלכסט ריכטען וואס איז
 58 רעכט: ווען דוא געהסט מיט דיין קרונער צום ריכטער,
 אזוי גיב דיר מיה אויף דעם וועג, אז דוא זאלסט פון איהם
 לויז ווערען; ווארין טאמער וועט ער דיך שלעפען צום
 ריכטער, אונד דער ריכטער וועט דיך איבערגעבען צום
 געריכטס-דינער, אונד דער געריכטס-דינער וועט דיך אין
 59 דעם געפענגניס אריינזארפען: איך זאג דיר, דוא וועסט
 פון דארט נישט ארויסקומען, ביז דוא וועסט געצאלען דיא
 לעצטע פרוטה:

קאפיטעל יב

- 1 אונד צו יענער צייט ווארען עטליכע מיט איהם וואס הא-
 בען איהם דערצעהלט פון דיא גלילים, וואס פילמוס האט
 2 זייער בלוט געמישט מיט זייער קרבנות: אונד ישוע
 האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט, דענקט איהר
 אז דינע גלילים זענען געוועזען גרעסערע זינדער וויא אלע
 3 אנדערע גלילים, ווייל זייא האבען דארטען געליטען? איך
 זאג אייך, ניין, נייערט ווען איהר וועט נישט תשובה טהון
 4 אזוי וועט איהר אלע אויף אומקומען: אדער דיא אכט-
 צעהן אויף וועלכע דער טהורם איז געפאלען אין שילח,
 אונד האט זייא געטייטעט, דענקט איהר אז זייא ווארען

- 39 געפינען געבענשט זענען דיזע קנעכט: אונד דאס זאלט
איהר וויסען, אז ווען דער בעל הבית וואלט וויסען אין
וועלכער שעה דער גנב וועט קומען, אזוי העט ער גע-
וואכט, אונד העט ניט געלאזט זיין הויז איינגרעכען:
40 דרום וויט איהר אויף בערייט. ווארין דער בן-אדם וועט
קומען אין א שעה ווען איהר וועט אויף ניט ריכטען:
41 אונד פעטרוס האט צו איהם געזאגט, האר זאגסט דוא
42 דאס מ'של צו אונס, אדער אויף צו אלע? אבער דער האר
האט געזאגט, ווער איז דען א געטרייער אונד קלוגער
הויזהאלטער, וואס ויין האר וועט איהם זעצען איבער ויין
הויזגעזינד, אז ער זאל וויא געבען ווירע שפייז צו דער
43 צייט: געבענשט איז דער קנעכט, וואס ווען ויין האר וועט
44 קומען אונד וועט איהם געפינען אזוי טהון: באמת זאג
אויף אייך, אז ער וועט איהם זעצען איבער אלע ווינע
45 גיטער: אבער ווען דיזער קנעכט וועט זיך טראכטען אין
זיין הארץ, מיין האר ווימט זיך קומען, אונד וועט אנהייבען
צו שלאגען דיא יונגען אונד דיא דינסטמעדען, אונד צו
46 עסען אונד טרינקען אונד שפונן: אזוי וועט דער האר פון
יענעם קנעכט קומען אין א טאג ווען ער וועט זיך ניט
ריכטען אויף איהם, אונד אין א שעה ווען ער וועט ניט
וויסען, אונד וועט איהם אין שטיקער צערשניידען, אונד
47 וועט איהם געבען ויין חלק מיט דיא אומגלויביגע: אבער
דער קנעכט וואס ווייט ויין האר'ס ווילען, אונד איז ניט
גערייט, אונד טהוט ניט נאך ויין ווילען, דער וועט א סוף
48 זעלעג געקומען: אבער דער וואס ווייסט ניט, אונד טהוט
דאס וואס איז ווערט זעלעג, דער וועט וועניג זעלעג גע-
קומען, ווארין צו דעם וואס ווערט פיל געגעבען, פון דעם
וועט פיל פערלאנגט ווערען, אונד דעם וואס מען טהוט
פיל פערטרויען, פון דעם וועט מען פיל פארדערן:
49 איך בין געקומען א פייער צו ווארפען אויף דער ערד,
50 אונד וואס וויל איך ווען עס איז שוין אנגעצונדען? אונד
אויף האב **ו** טבילה געטובלט צו ווערען, אונד וויא עס
51 איז מיר אנגסט ביז עס וועט זיך ענדיגען: מינט איהר אז
איך בין געקומען צו געבען שלום אויף דער ערד? איך

- אָמטצעהן נאָהר געבונדען, זאל זיא נישט אַם שבת פון דווען
 17 בונד לויז געמאכט ווערען: אונד ווען ער האט דאס גע-
 זאגט, אזוי זענען אלע זיינע שונאים פערשעמט געווארען.
 אונד דאס גאנצע פאלק האט זיך געפרייט איבער אלע
 וואונדערבארע זאכען וואס ווארען דורך איהם געשעהען:
 18 אונד ער האט געזאגט, צו וואס איז דאס קעניגרייך פון
 גאט גלייך, אונד צו וואס זאל איך עס גלייכען? עס איז
 19 גלייך צו זאמען פון זענפט, וואס א מאן האט גענומען
 אונד האט אין זיין גארטען אריינגעווארפען. אונד עס
 האט אויפגעוואקסען, אונד איז געווארען א גרויסער בום,
 אונד דיא פיינעל פון הימעל האבען געוואוינט צווישען
 זיינע צווייגען:
 20 אונד ער האט ווידער געזאגט, צו וואס זאל איך גלייכען
 דאס קעניגרייך פון גאט? עס איז גלייך צו זייערטייג וואס
 21 א פרויא האט גענומען אונד האט פערבארנען אין דרייא
 מעסטלעך מעהל, ביז דאס גאנצע איז זייער געווארען:
 22 אונד ער איז ארויסגעגאנגען אין דיא שטעט אונד דער-
 פער, אונד האט געלעהרט, אונד האט זיין וועג גענומען
 קיין ירושלים:
 23 אונד איינער האט צו איהם געזאגט, האר, וועלען וועניג
 24 גערעכטעט ווערען? אָבער ער האט צו זייא געזאגט: גע-
 מיהט אייך איהר זאלט דורך דעם ענגען טויער אריינג-
 קומען. ווארין איך זאג אייך פילע וועלען זוכען אריינצו-
 25 קומען, אונד וועלען נישט קענען: ווען דער בעל-הבית וועט
 אויפשמעהן, אונד וועט דיא טיר צושליסען, אונד איהר
 וועט אָנהעבען פון דרויסען צו שטעהן, אונד: אָן דער טיר
 צו קלאפען. אונד צו זאגען, האר, האר! עפען אונס, אזוי
 וועט ער ענטפערן אונד וועט צו אייך זאגען, איך קען
 26 אייך נישט פון וואגען איהר זענט: דאן וועט איהר אָנהע-
 בען צו זאגען, מיר האבען גענעסען אונד געטרונקען פאר
 27 דיר, אונד דוא האסט געלעהרט אין אונזערע גאסען: אזוי
 וועט ער זאגען, איך זאג אייך, איך קען אייך נישט פון
 וואגען איהר זענט, געהט אוועק פון מיר אלע, איהר
 28 איבעלטהעמער: דארטען וועט זיין געוויין אונד ציינקריצען,

- מַעְהָר שׁוֹלְדִיג ווּיא אַלע אַנדערע לייט וואס האָבען גע-
 5 וואוינט אין ירושלים? איך זאג אייך, ניין, גייערט ווען
 איהר וועט ניט פשוטה מדין, אזוי וועט איהר אלע אויך
 אזוי אומקומען:
- 6 אונד ער האט דאס מַשַל געזאגט, **■** געוויסער מאן האט
 געפלאנצט א פייגענבוים אין זיין הוינגארטען; אונד ער
 איז געקומען אונד האט דרויף געזוכט פרוכט אונד האט
 7 קיינע געפונען: אזוי האט ער צו זיין הוינגערטנער גע-
 זאגט, זעה, איך קום שוין דרייא יאהר זוכענדיג פרוכט פון
 דעם פייגענבוים אונד געפין קיינע; האק איהם אָפּ, ווארום
 8 מאכט ער דיא ערד אונגנציג? אָבער ער האט געענט-
 פערט אונד האט צו איהם געזאגט, האר, לאז איהם נאך
 שטעהען דאס יאהר, ביז איך וועל איהם ארוםגרובען,
 9 אונד וועל איהם מיסטיגען? טאמער וועט ער פרוכט
 ברענגען. אונד ווען ניט אזוי זאלסט דוא איהם דערנאך
 אפהאקען:
- 10 אונד ער האט געלעהרט אין איינע פון דיא שולען אס
 11 שבת: אונד דא וואר א פרויא וואס האט געהאט א קראנץ-
 קעס געמיט שוין אכטצעהן יאהר; אונד זיא וואר איינ-
 געבויגען אונד האט זיך בשום אופן ניט געקענט אויפ-
 12 העבען: ווען ישוע האט זיא געזעהען, האט ער זיא
 גערופען, אונד האט צו איהר געזאגט, פרויא דוא ביזט
 13 לויז פון דיינע קראנקהייט: אונד ער האט דיא הענד אויף
 איהר געלעגט, אונד זיא וואר גלייך אויפגעריכטעט, אונד
 14 האט גאט געלויבט: אָבער דער פרנס פון דער שוהל האט
 זיך געבייזערט, ווייל ישוע האט געהיילט אס שבת, אונד
 ער האט געענטפערט אונד צום פאלק געזאגט, דא זענען
 זעקס טעג אין וועלכע מען דארף אַרבייטען; דרום קומט
 אין דיוע טעג אונד ווערט געהיילט, אָבער ניט אס שבת:
 15 אָבער דער האר האט איהם געענטפערט אונד געזאגט,
 איהר הייכלער, מדינת ניט איטליכער פון אייך אס שבת
 זיין אַקס אָדער זיין עזעל פון דעם שטאל אָפּגינדען, אונד
 16 פיהרט איהם אַנטרינקען? אונד דיוע פרויא וואס איז א
 טאכטער פון אברהם, וואס דער שטן האט זיא שוין

- איהם געלאזט געהן: אונד ער האט צו זיין געענטפערט 5
אונד געזאגט, ווער פון אייך, ווען זיין עזעל אָדער זיין
אָקס וועט אריינפאלען אין אַ ברונען, וועט ער עס נישט
באלד ארויסציהען אס שבת? אונד זיין האבען איהם אויף 6
דעם נישט געקאנט ענטפערן:
- אונד ער האט געזאגט אַ מושל צו דיא איינגעלאדענע 7
געסט, וויא ער האט געמערקט אז זיין האבען זיך אויסגע-
וועהלט אויבען אן צו זיצען, אונד ער האט צו זיין געזאגט:
ווען דוא וועסט ביין איינעם איינגעלאדען אויף אַ חתונה, 8
אזוי זעץ דיך נישט אויבען אן. ווארין טאמער וועט אַ גרע-
סערער גאסט ביין איהם איינגעלאדען ווערען: אונד 9
דער וואס האט דיך אונד איהם איינגעלאדען וועט קומען,
אונד וועט צו דיר זאגען, מאך פלאץ פאר דינען; אונד
דוא וועסט אנהעבען מיט בושע דעם אונטערשטען אָרט
צו געמען: אָבער ווען דוא ווערסט איינגעלאדען, אזוי 10
געה אונד זעץ דיך אויף דעם אונטערשטען אָרט; דאס
ווען דער וואס האט דיך איינגעלאדען וועט קומען, וועט
ער צו דיר זאגען, פריינד, געה ווייטער ארויף, אזוי וועסט
דוא האבען פֿבוד פאר דיא וואס זיצען מיט דיר צו טיש:
ווארין איטליכער וואס וועט זיך דערהייכען וועט דער- 11
נידריגט ווערען, אונד דער וואס וועט זיך דערנידריגען,
דער וועט דערהייכט ווערען:
- אונד ער האט געזאגט צו דעם וואס האט איהם איינגעלא- 12
דען, ווען דוא מאכסט איין מיטאגסמאל, אָדער איין
אָבענדמאל, רופ נישט דינע פריינד אונד דינע פריינדער
אונד דינע קרובים, אָדער דינע רייכע שכנים; ווארין
טאמער וועלען זיין דיך אויף איינלאדען אונד דוא וועסט
האבען אַ בעלוינונג: אָבער ווען דוא מאכסט אַ סעודה, 13
אזוי רופ דיא אָרעמע אונד דיא קריפעל, אונד דיא הינקער-
דינע, אונד דיא בלינדע: אונד דוא וועסט געבענשט זיין; 14
ווארין זיין האבען דיר נישט מיט וואס צו בעלוינען. אָבער
עס וועט דיר בעצאלט ווערען אין דיא אויפֿשטעהונג פון
דיא צדיקים:
- ווען איינער פון דיא וואס זענען מיט איהם צום טיש 15

ווען איהר וועט זעהען אברהם יצחק אונד יעקב, אונד אלע
נביאים, אין דעם קעניגרייך פון גאט, אונד אייך זעלבסט
29 ארויסגעווארפען: אונד זיין וועלען קומען פון מזרח אונד
מערב, אונד פון צפון אונד דרום, אונד וועלען ויך אנדער
30 זעצען אים קעניגרייך פון גאט: אונד זעה, דא זענען
לעצטע וואס זענען ערשטע אונד דא זענען ערשטע וואס
וועלען זיין לעצטע:

31 אין דזען טאג זענען עטליכע פון דיא פרושים צו איהם
געקומען, אונד האבען צו איהם געזאגט, געה ארויס, אונד
קום אנוועק פון דאנען, ווארין הורדוס וויל דיך הרגענען:
32 אונד ער האט צו זיין געזאגט, געהט אונד זאגט דעם
דאוונגען פוקס, זעה, איך טרייב ארויס שדים אונד איך
טהוא היילען היינט אונד מארגען אונד אין דעם דריטען
33 טאג וועל איך פאלקאמען ווערען: אבער איך מוס ארום
געהען היינט, מארגען אונד איבערמארגען: ווארין עס קען
ניט זיין אז א נביא זאל אומקומען אויסער פון ירושלים:
34 ירושלים, ירושלים, וואס הרגעסט דיא נביאים, אונד
שטייניגסט דיא וואס זענען צו דיר געשיקט; וויא פיל
מאל האב איך געוואלט דיינע קינדער איינזאמלען, אזוי
וויא א הין זאמעלט איין איהרע יונגע הינלעך: אונטער
35 איהרע פליגעל אונד איהר האט ניט געוואלט: זעהט, אייער
הויז ווערט אייך איבערגעלאזט וויסט, אונד איך זאג
אייך, איהר וועט מיך ניט זעהען ביז איהר וועט זאנען,
געלויבט איז דער וואס קומט אין דעם גאמען פון דעם
האר (גאט):

קאפיטעל יד

1 אונד עס איז געוועזען ווען ער איז געקומען אין הויז אריין
פון איין עלצטען פון דיא פרושים, אז ער זאל ברויט עסען
2 אום שבת, האבען זיין איהם געוואכט: אונד זעה,
דא וואר א מאן פאר איהם וואס האט געהאט, דיא וואסער-
3 ונקט: אונד ישוע האט געענטפערט אונד האט געזאגט
צו דיא געזעצלעהרער אונד פרושים מעג מען היילען
4 אום שבת אדער ניט? אבער זיין האבען געשוויגען. אונד
ער האט איהם גענומען אונד האט איהם געהיילט, אונד האט

- ווארין וועלכער פון אייך, וואס וועט וועלען א מוהרם בויען, 28
וועט זיך נישט צווערשט אנדערזעצען אונד בערעכנען דיא
הוצאות, אויב ער האט עס מיט וואס אויסצופיהרען?
ווארין מאמער ווען ער וועט לעבען דעם גרונד, אונד וועט 29
עס נישט קענען ענדיגען, אזוי וועלען איהם אלע וואס זעהען
עס אנהעבען אויסצושפעטען: אונד וועלען זאגען, דיוער 30
מאן האט אנגעהויבען צו בויען, אונד האט נישט געקענט
ענדיגען: אדער וועלכער קעניג וואס געהט ארויס מלחמה 31
צו האלטען מיט איין אנדערן קעניג, זעצט זיך נישט צווערשט
אנדער, אונד מוהט זיך בעראמטען, אויב ער קען מיט
צעהן מויווענד אנטקענען געהן דעם וואס קומט קענען
איהם מיט צוואנציג מויווענד: ווען נישט, ווען דער אנדערער 32
איז נאך נויט, אזוי שיקט ער א שליח אונד געט פאר
שלום: אזוי אויף אימליכער פון אייך וואס פערלאזט נישט 33
אלעס וואס ער האט, קען נישט זיין מיין תלמיד: זאלן איז 34
גוט. אבער ווען דאס זאלן פערלירט דעם טעם, מיט וואס
זאל עס געזאלצען ווערען? עס מויענט נישט מעהר, נישט 35
פאר דעם לאנד, אונד נישט פאר דעם מיסט. נייערט מען
ווארפט עס ארויס; דער וואס האט אויפגען צו הערען לאז
ער הערען:

קאפיטעל טו

- אונד אלע שטייער-אייגענער אונד זינדער האבען זיך צו 1
איהם גענעהנט, אז זייא זאלען איהם הערען: אונד דיא 2
פרושים אונד סופרים האבען געמוקמעלט אונד האבען
געזאגט, דיוער געמט אויף זינדער, אונד עסט מיט זייא:
אבער ער האט צו זייא דאס משל גערעט, אונד געזאגט: 3
וועלכער מענטש צווישען אייך וואס האט הונדערט שאף, 4
אונד פערלירט איינס פון זייא, לאזט נישט איבער דיא גוין
אונד גיינציג אין דער וויסטע, אונד געהט נאך דאס פער-
לירענע, ביז ער געפינט עס? אונד ווען ער האט עס 5
געפונען אזוי לעגט ער עס אויף זיינע אקסעל, אונד פרייעט
זיך: אונד ווען ער קומט אהיים, רופט ער צוזאמען זיינע 6
פריינד אונד שכנים, אונד זאגט צו זייא, פרייעט אייך מיט
מיר, ווארין איך האב געפונען מיין שאף וואס וואר

- געזעסען האט דאס געהערט, אזוי האט ער צו איהם
 געזאגט, געבענשט איז דער וואס וועט עסען ברויט אין
 16 דעם קעניגרייך פון גאט: אבער ער האט צו איהם געזאגט,
 א מאן האט געמאכט א ברויט אבענדמאהל, אונד האט
 17 פילע איינגעלאדען: אונד צו דער שעה פון דער מאלצייט
 האט ער זיין קנעכט געשיקט ער זאל זאגען צו דיא וואס
 ווארען געלאדען, קומט; ווארין אלעס איז שוין פארטיג:
 18 אונד זיין האבען זיך אנגעהויבען אלע מיט איין מאל צו
 ענטשולדיגען. דער ערשטער האט צו איהם געזאגט, איך
 האב געקויפט א פעלד, אונד איך מוז געהן אונד עס זע-
 19 הען. איך בעט דיך זיין מיר מוחל: אונד איין אנדערער
 האט געזאגט, איך האב געקויפט פינף ראב אקסען, אונד
 איך געה זיין פרוגען; איך בעט דיך זיין מיר מוחל:
 20 אונד איין אנדערער האט געזאגט, איך האב א נויב גע-
 21 נומען, אונד דעסשטונענען קען איך נישט קומען: אונד דויער
 קנעכט איז געקומען אונד האט דאס זיין האר דערצעלט,
 אזוי האט זיך דער בעל הבית געבייזערט, אונד האט גע-
 זאגט צו זיין קנעכט, געה געשווינד ארויס אין דיא גאסען
 פון דער שטאט, אונד ברענגט אהער דיא ארעמע, אונד
 22 בלינדע, אונד דיא קריפעל: אונד דער קנעכט האט גע-
 זאגט, האר, עס איז געשעהען אזוי וויא דוא האסט גע-
 23 פוילען, אונד עס איז נאך דא פלאץ: אונד דער האר האט
 געזאגט צום קנעכט, געה ארויס צו דיא לאנד שטראסען
 אונד דיא צויממען אונד גייט זיין אריינצוקומען, כדי מיין
 24 הויז זאל זיין פול: ווארין איך זאג אייך אז קיינער פון
 דויע לייט וואס ווארען איינגעלאדען וועלען פערזוכען
 פון מינע מאהלצייט:
 25 אונד פיל פלאק איז מיט איהם געגאנגען, אונד ער האט
 26 זיך אומגעקערט אונד האט צו זיין געזאגט: ווען איינער
 קומט צו מיר, אונד האט נישט פיינד זיין אייגענעם פאטער
 אונד מוטער, אונד נויב אונד קינדער, אונד ברודער אונד
 שוועסטער, אונד אפילו זיין אייגענעם לעבען, דער קען
 27 נישט זיין מיין תלמיד: אונד ווער עס טראגט נישט מיין קרייץ
 אונד קומט נאך מיר דער קען נישט זיין מיין תלמיד:

- דיין זעהן צו הייסען. מאך מיך וויא איינעם פון דיינע
 20 געדונגענע משתתפים: אונד ער איז אויפגעשטאנען אונד
 איז געקומען צו זיין פאטער; אונד ווען ער וואר נאך טייט
 פון איהם, אזוי האט איהם זיין פאטער געזעהען, אונד האט
 רחמנות געקומען, אונד איז געלאפען אונד איז איהם אויף
 21 דעם האלז געפאלען, אונד האט איהם געקישט: אבער
 דער זעהן האט צו איהם געזאגט, פאטער, איך האב געזיגט
 דינט קענען דעם הימלעל אונד קענען דיר, אונד בין גיט
 22 מעהר ווערט דיין זעהן צו הייסען: אונד דער פאטער האט
 געזאגט צו זיינע קנעכט, ברענגט גיך ארויס דאס געסמטע
 קלייד אונד טהוט איהם אן, אונד גיבט איהם א רינג אויף
 23 זיינע האנד, אונד שיף אויף דיא פיס: אונד ברענגט דאס
 פעטע קאלב אונד שעכט עס; אונד לאזען מיר עסען,
 24 אונד זיך פרייען: ווארין דינער מיין זעהן וואר טויט
 אונד ער לעבט ווידער; ער וואר פערלויבען, אונד ער איז
 געפונען, אונד וויא האבען אנגעהויבען פרעהליך צו זיין:
 25 אבער זיין עלצטער זעהן וואר אים פעלד, אונד וויא ער
 איז גאהענט געקומען צום הויז, אזוי האט ער געהערט
 26 זינגען אונד טאנצען: אונד ער האט גערופען איינעם פון
 זיינע יונגען, אונד האט געפרעגט וואס דאס געדייט:
 27 אונד ער האט צו איהם געזאגט, דיין ברודער איז געקומען.
 אונד דיין פאטער האט געשאכטען דאס פעטע קאלב,
 28 ווייל ער האט איהם געזונד ווידער אנטפאנגען: אזוי האט
 עס איהם פערדראסען, אונד ער האט גיט געוואלט אריינ-
 קומען. אונד זיין פאטער איז ארויסגעגאנגען, אונד האט
 29 איהם געבעטען: אבער ער האט דעם פאטער געענטפערט
 אונד געזאגט, זעה, איך בין דיר שוין אזוי פיל גאהר, אונד
 האב נאך קיינמאל גיט עובר געוועזען דיין געבאט, אונד
 דוא האסט מיר נאך קיינמאל געגעבען א ציגעלע אז איך
 30 זאל מיך פרעהליך מאכען מיט מייןע פריינד: אבער ווען
 דינער דיין זעהן איז געקומען, וואס האט דיין פערמענען
 פערבראכט מיט הורען, האסט דוא איהם געשאכטען
 31 דאס פעטע קאלב: אבער ער האט צו איהם געזאגט, מיין
 זעהן דוא ביסט געשטענדיג מיט מיר אונד אלעס וואס איך

- 7 פֿערלױרען: אײַך זאג אײַך, אז אזוי וועט אײַך זײַן אַ
שמוּחה אײַבער אײַן זײַנְדער וואס מױנט מױנט, מױנט וואס
אײַבער זײַן אונד זײַנְצײג צײַקױם, וואס בײַדארפֿען נײַט
מױנט:
- 8 אָבער וועלכע פֿרױא וואס האט צעהן מױנטען, ווען זײַ
פֿערלירט אײַנע, צײַנדעט זײַט אַן אַ לײַכט, אונד קעגערט
9 אױס דאס הױז, אונד זוכט נײַט, בײַז זײַט געפֿינט עס? אונד
ווען זײַט האט עס געפֿונען, רופֿט זײַט צוזאמען אײַהרע
פֿרײַנד אונד שױנעם, אונד זאגט, פֿרײַעט אײַך מײַט מײַר,
ווארן אײַך האב געפֿונען דײַט מױנט וואס אײַך האב פֿער-
10 לױרען: אײַך זאג אײַך, אז אזוי וועט זײַן אַ שמוּחה פֿאר
דײַט מלאכים פֿון גאט אײַבער אײַן זײַנְדער וואס מױנט
מױנט:
- 11 אונד ער האט געזאגט, אַ מױן האט געהאט צוויי זײַן:
12 אונד דער זײַנְדער פֿון זײַט האט געזאגט צום פֿאטער,
פֿאטער, גױב מײַר דאס חלק פֿון דעם פֿערמױנען וואס
געהערט מײַר. אונד ער האט זײַן פֿערמױנען צווישען זײַט
13 געמױלט: אונד גאך עטלײַכע טעג האט דער זײַנְדער זײַן
אלעם צוזאמען גענומען, אונד איז אנועקגעפֿאדערן אין אַ
נויט לאנד אריין, אונד האט דארטען זײַן פֿערמױנען
14 פֿערשטענדעט אין אײַן אױסגעלאסענעם לעבען: ווען ער
האט אלעם פֿערצעהרט, אזוי וואר אין שטאדקער הונדער
אין דעם לאנד. אונד ער האט אנגעהויבען אין דער נױט
15 צו זײַן: אונד ער איז געגאנגען אונד האט זײַך געהעפט
צו אײַן אײַנזאמלענער פֿון דעם לאנד. אונד ער האט אײַהם
16 געשיקט אין זײַנע פֿעלדער אריין חזרים צו הױטען: אונד
ער האט געוואלט זײַן בױף אנפֿילען מײַט שאַלעכקױט וואס
דײַט חזרים האבען געגעסען. אונד קײַנער האט אײַהם נײַט
17 געגעבען: אונד ווען ער איז צו זײַך געקומען, האט ער
געזאגט, וואס פֿיל מױשױט פֿון מײַן פֿאטער האבען ברויט
18 גענוג אונד אײַברײַג, אונד אײַך קום אום פֿאר הונדער: אײַך
וועל אױפֿשטעהן אונד וועל געהן צו מײַן פֿאטער, אונד
וועל צו אײַהם זאגען, פֿאטער, אײַך האב געזינדיגט קעגען
19 דעם הױמעל, אונד פֿאר דײַר: אײַך בײַן נײַט מױנט ווערט

- געוועזען אין דעם אומגעזעצטען ממוך, ווער וועט אייך
 אנפערטרויען דאס וואהרהאפטיגע: אונד ווען איהר זענט
 אין דעם פֿרעמדענס ניט געטרייא געוועזען, ווער וועט אייך
 דאס אייריגע געבען? קיין קנעכט קען דינען צווייא האר-
 רען: ווארין ענטוועדער ער וועט איינעם פיינד האבען,
 אונד דעם אנדערען ליבען: אדער ער וועט זיך האלטען
 אן איינעם, אונד וועט דעם אנדערן פֿעראכטען, איהר קענט
 ניט דינען גאט אונד ממוך:
 אונד דיא פֿרושים וואס ווארען גייער, האבען דאס אלעס
 געהערט; אונד זייא האבען איהם אויסגעשפעט: אונד ער
 האט צו זייא געזאגט, איהר זענט דיא וואס טהון זיך
 רעכטפֿערטיגען פֿאר מענשען, אבער גאט קענט איי-
 רע הערצער, ווארין דאס וואס איז הויף געמאכט
 צווישען מענשען, איז איין גרייעל פֿאר גאט: דיא תורה
 אונד דיא גביאים זענען געוועזען ביז צו יוחנן, אונד פון
 דענסמאל אן ווערט דאס קעניגרייך פון גאט געפֿרעדיגט,
 אונד איטליכער דרינגט זיך אריין: אבער עס איז גרינגער
 אז הימעל אונד ערד זאל פֿארגעהען איידער איינע נקודה
 פון דער תורה זאל פֿאלען: איטליכער וואס שייךט זיין
 טויב, אונד נעמט איינע אנדערע, דער איז מזנה, אונד ווער
 עס נעמט דיא וואס איז איינע גרושה פון איהר מאן איז
 מזנה:
 עס איז געוועזען א רייכער מאן וואס וואר געקליידעט אין
 פֿורפֿור אונד פיינע ליינוואנד, אונד האט אלע טאג געלעבט
 מיט תענוג אונד פֿרייד: אונד דא וואר איין ארעמער מאן
 וואס האט געהייסען אלעזר, וואס וואר אנדערנגעלעגט
 בייא זיין טויער פול מיט בלאטערן: אונד ער האט בא-
 געהרט זיך צו זעטיגען מיט דיא ברעקלעך וואס פֿאלען
 ארום פון דעם רייכען מאנס טיש, אבער דיא הינט זענען
 נאך געקומען אונד האבען געלעקט זיינע בלאטערן:
 אונד עס איז געוועזען ווען דער ארעמער מאן איז גע-
 שטארבען איז ער פון דיא מלאכים געטראגען געווארען
 צו אברהם'ס שוים, אונד דער רייכער איז אויך געשטאר-
 בען אונד איז געגראבען געווארען: אונד ווען ער וואר

32 האב איז דיין: מען האט זיך בעדארפט פרייען אונד
פרעהליך זיין, ווארין דינער דיין ברודער וואר טויט, אונד
ער לעבט ווידער; ער וואר פערלויבעט אונד איז געפונען:
קאפיטעל טז

- 1 אונד ער האט אויך צו זיינע תלמידים געזאגט עס וואר א
רייכער מאן וואס האט געהאט א הויזהאלטער, אונד ער
וואר גיין איהם אנגעקלאגט, אז ער האט זיין פערמענען
2 פערשטענדעט: אונד ער האט איהם גערופען אונד האט
איהם געזאגט, וואס איז דאס וואס איך הער פון דיר? גיב
אפ א רעכענונג פון דייע הויזהאלטונג, ווארין דוא קענסט
3 ניט מעהר מיין הויזהאלטער זיין: אונד דער הויזהאלטער
האט זיך געטראכט, וואס זאל איך טהון? מיין האר געמט
פון מיר אנוועק דיא הויזהאלטונג. גרופען קען איך ניט,
4 אונד צו בעטלען שעם איך מיר: איך ווייס וואס איך זאל
טהון, אז ווען איך בין אפגעזעצט פון דיא הויזהאלטונג,
5 זאלען זיין מיר אין ווירע הייזער אריינגעמען: אונד ער
האט גערופען אלע בעלי חובות פון זיין האר, אונד האט
צום ערשטען געזאגט, וויא פיל ביסט דוא מיין האר שולד
6 דיג? אונד ער האט געזאגט הונדערט מאס עהל, אונד ער
האט געזאגט געם דיין שטר חוב, אונד זעץ דיך גיך אגיר
7 דער, אונד שרייב אויף פופציג: דערנאך האט ער צום
אנדערן געזאגט, אונד וויא פיל ביסט דוא שולדיג? אונד
ער האט געזאגט, הונדערט מעסטלעך ווייץ; אזוי האט
ער צו איהם געזאגט, געם דיין שטר חוב, אונד שרייב גיך
8 אכטציג: אונד דער האר האט געלויבט דעם אונגערעכט
טען הויזהאלטער, ווייל ער האט קלוג געטהון; ווארין דיא
קינדער פון דינער וועלט זענען קליינער פאר וויער גער
9 שלעכט וויא דיא קינדער פון דעם ליכט: אונד איך זאג
אייך, מאכט אייך פריינד פון דעם אונגערעכטען ממון, אז
ווען עס וועט פעהלען, אזוי זאלען זיין אייך אריינגעמען
10 אין אייביגע וואוינונגען: דער וואס איז געטרייא אין דעם
וועניגסטען, איז אויך געטרייא אין פילען, אונד דער וואס
איז אומגערעכט אין דעם וועניגסטען, איז אויך אומגער
11 רעכט אין פילען: דרום ווען איהר זענט ניט געטרייא

- קענען דיר אזוי שטראף איהם; אונד ווען ער וועט חרטה
האבען אזוי פערגיב איהם: אונד ווען ער וועט קענען דיר 4
זיבען מאל א טאג זינדיגען, אונד וועט זיך זיבען מאל אין
טאג צו דיר אומקערען, אונד וועט זאגען, איך האב חרטה,
אזוי זאלסטו דא איהם פערגעבען;
- אונד דא אפאסטעל (שליחים) האבען געזאגט צו דעם 5
האר, גיב אונס מעהר גלויבען: אבער דער האר האט גע- 6
זאגט, ווען איהר זאלט געהאט גלויבען אזוי ווי א זאמען
פון זענפט, אזוי זאלט איהר געזאגט צו דיזען מוילכער-
בויס, ווער דא אויסגעווארצעלט, אונד זיין געפלאנצט
אין דעם ים, אזוי וועט ער אייך צוהערען: אונד וועלכער 7
פון אייך וואס האט א קנעכט וואס אקערט אדער פישערט
דא שטאף, אונד וועט צו איהם זאגען אזוי באלד וויא ער
קומט פון דעם פעלד, געה אונד זען דיך צום טיש: אבער 8
וועט ער דען נישט צו איהם זאגען, מאך פארטיג וואס איך
זאל עסען צום אבענדמאל, אונד נארטעל דיך ארום, אונד
בעדין מיך ביז איך האב גענעסען אונד געטרונקען אונד
דערנאך זאלסטו דא עסען אונד טרינקען: וועט ער זיך 9
בעדאנקען צו דעם קנעכט, ווייל ער האט געטהון וואס ער
האט איהם געפויילען? איך דענק אז ניין: אזוי איך איהר. 10
ווען איהר וועט האבען אלעס געטהון וואס איז אייך גע-
באטען, אזוי זאגט, מיר זענען אונגיזליכע קנעכט ווארין
מיר האבען געטהון, דאס וואס מיר זענען מחויב געוועזען
צו טהון:
- אונד עס איז געוועזען ווען ער איז געגאנגען קיין ירושלים, 11
אזוי איז ער אויף דורף שומורון אונד גליל געגאנגען:
- אונד ווען ער איז אין א דארף אריינגעקומען, אזוי האבען 12
איהם געגענענט צעהן קרעציגע וואס זענען געשטאנען פון
ווייטען: אונד זיין האבען זייער קול אויפגעהויבען אונד גע- 13
זאגט, ישוע, מייסטער. האב רחמנות איבער אונס: אונד 14
וויא ער האט זיין געזעהען, האט ער צו זיין געזאגט, געהט
אונד ווייזט אייך צו דא כהנים, אונד עס איז געוועזען ווען
זיין זענען אונקעגאנגען אזוי ווארען זיין גערייניגט: 15
אונד איינער פון זיין ווען ער האט געזעהען אז ער איז

אין יסורים אין גיהנם, אזוי האט ער זיינע אויגען אויפגע-
 הויבען, אונד האט געזעהען אברהם פון ווייטען אונד
 24 אלעזר אין זיין שוים: אונד ער האט געשריען אונד גע-
 זאגט, פאטער אברהם, דערבארם דיך איבער מיר, אונד
 שיק אלעזר, אז ער זאל איינטונקען דעם שפיץ פון זיין
 פינגער אין דעם וואסער, אונד זאל מיינע צונג אפקיהלען
 25 ווארין איך לייד יסורים אין דער פלאם: אבער אברהם
 האט געזאגט, קינד, געדענק אז דוא האסט גוטע זאכען
 אפגענומען בייא דיין לעבען, אונד אלעזר האט אויף דיא
 שלעכטע אפגענומען; אונד אצונד-נוערט ער געטרייסט,
 26 אונד דוא האסט יסורים: אונד איבער דעם אלעם איז דא
 צווישען אונם אונד אייך א גרויסער אפגרינג געזעצט, אז
 דיא טאם ווילען פון דאנען צו אייך אריבערגעהען, קענען
 נישט, אונד דיא פון יענער זייט קענען אויף נישט צו אונם
 27 אריבערקומען: אונד ער האט געזאגט, דרום בעט איך
 דיך, פאטער, אז דוא זאלסט איהם שיקען צו מיין פא-
 28 טער'ס הויז: ווארין איך האב פינג פרידער, אז ער
 זאל צו זייא בעציינען, פרי זייא זאלען אויף נישט אריי-
 29 קומען צו דינען ארט פון יסורים: אונד אברהם האט צו
 זייא געזאגט, זייא האבען תורת משה אונד דיא גביאים
 30 לאזען זייא צוהערען: אבער ער האט געזאגט, ניין,
 פאטער אברהם, גייערט ווען איינער וועט צו זייא קומען
 31 פון דיא טויטע וועלען זייא תשובה טהון: אונד ער האט
 צו איהם געזאגט, ווען זייא הערען נישט צו תורת משה
 אונד דיא גביאים, אזוי וועלען זייא אויף נישט גלויבען ווען
 איינער וועט פון דיא טויטע אויפ'שטעהען:

קאפיטעל יז

1 ער האט צו זיינע תלמידים געזאגט, עס איז אונמעגליך אז
 שטרויכלונגען זאלען נישט קומען, אבער וועה צו דעם
 2 דורך וועמען זייא קומען: עס וואלט פאר איהם בעסער
 גענועזען, אז א מיהלשטיין זאל אויף זיין האלז געהאנגען
 ווערען, אונד מען זאל איהם אין נס אריינזארפען, איידער
 ער זאל גורם זיין איינעם פון דינע קליינע צו שטרויכלען:
 3 נישט אכטונג אויף אייך זעלבסט, ווען דיין ברודער זינדיגט

- 29 זיין האבען געפלאנצט, זיין האבען געבויעט: אבער אין דעם טאג ווען לויט איז ארויסגעגאנגען אויס סדום האט עס גערעגענט מיט פייער אונד שוועבעל פון הימעל, אונד האט זיין אלע אומגעבראכט: אזוי וועט עס זיין אין דעם 30 טאג ווען דער בוך־אדם וועט אנטפלעקט ווערען: אין יענעם 31 טאג, דער וואס וועט זיין אויף דעם דאך, אונד זיינע פלים אין הויז, לאז ער נישט ארויפגעהן כדי זיין צו גע־ 32 מען, אונד דער וואס איז אים פעלד, לאז ער זיך אויף נישט צוריק אומקעהרען: געדענקט אן דעם ווייב פון לויט: 33 דער וואס וועט זוכען זיין לעבען מציל צו זיין, דער וועט עס פערלירען, אונד ווער עס וועט זיין לעבען פערלירען, 34 דער וועט עס דערהאלטען: איך זאג אייך, אין יענער נאכט וועלען זיין צוויי אין איין בעט, איינער וועט אנוועק־ 35 גענומען ווערען, אונד דער אנדערער וועט איבערגעלאזט ווערען: צוויי ווייבער וועלען צוזאמען מאלען, איינע 36 וועט אנוועקגענומען ווערען, אונד דיא אנדערע וועט איבער־ געלאזט ווערען: (צוויי וועלען זיין אין איין פעלד, איי־ 37 נער וועט אנוועקגענומען ווערען, אונד דער אנדערער וועט איבערגעלאזט ווערען): אונד זיין האבען געענטפערט אונד צו איהם געזאגט, אונד האר? אונד ער האט צו זיין געזאגט, וואו דיא גבלה איז, דארטען וועלען זיך דיא אדלער איינזאמלען:

קאפיטעל יח

- 1 אונד ער האט זיין געזאגט א משל, אז זיין זאלען תמיד 2 בעטען אונד נישט מיד ווערען: אונד ער האט געזאגט, עס איז געוועזען א ריכטער אין א שטאט וואס האט זיך נישט געפארקטען פאר גאט, אונד האט קיין מענטש געשעצט: 3 אונד עס איז געוועזען איינע אלמנה אין יענער שטאט אונד זיא איז צו איהם געקומען, אונד האט געזאגט, זיין 4 דיך גוקס אן מיין קריגער: אונד ער האט פאר א צייט נישט געוואלט; אבער דערנאך האט ער געטראכט, האטשע 5 איך פארקט נישט גאט, אונד שעץ קיין מענטש: דאך ווייל 6 דינע אלמנה גיבט מיר אזוי פיל מיה, אזוי וועל איך פאר איהר א נקמה טהון, אז זיא זאל מיך נישט מיד מאכען מיט

- געהיילט, האט ער זיך אומגעקערט, אונד האט גאט גע-
 16 לויבט מיט א הויף קול: אונד ער איז אויף דעם פנים
 געפאלען פאר. זיינע פיס אונד האט איהם געדאנקט, אונד
 17 ער איז געוועזען א שמרוני: אונד ישוע האט געענטפערט
 אונד האט געזאגט, זענען נישט צעהן גערייניגט געווארען?
 18 אבער וואו זענען דיא ניין: האט זיך קיינער נישט גע-
 פונען וואס האט זיך אומגעקערט פבוד צו געבען צו גאט,
 19 אויסער דיזער פרעמדער: אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 שטעה אויף אונד געה דיין טעג, דיין גלויבען האט דיך
 געזונד געמאכט:
 20 אונד ווען ער וואר געפרעגט ביא דיא פרושים, ווען דאס
 קעניגרייך פון גאט וועט קומען, אזוי האט ער צו זייא
 געענטפערט אונד געזאגט, דאס קעניגרייך פון גאט
 21 קומט נישט מיט בעמערקונג: אונד מען וועט נישט זאגען,
 זעה, היר איז עס, אדער זעה דארט, ווארין זעה דאס קע-
 ניגרייך פון גאט איז אין אייך:
 22 אונד ער האט צו זיינע תלמידים געזאגט דיא טעג קו-
 מען, ווען איהר וועט געגעהרען צו זעהען, איינס פון דיא
 טעג פון דעם בן-אדם אונד איהר וועט עס נישט זעהען:
 23 אונד זייא וועלען צו אייך זאגען, זעה דא, אדער זעה
 24 דארט, געהט נישט ארויס, אונד פאלגט זייא נישט נאך: ווארין
 אזוי וויא דער בלייך וואס בליצט פון איין עק פון אונטער
 דעם הימעל, אונד שיינט ביז צום אנדערען עק אונטער
 דעם הימעל, אזוי וועט דער בן-אדם זיין אין זיין טאג:
 25 אבער צוערשט מוס ער פיל ליידען, אונד פערווארפען
 26 ווערען פון דיזען דור: אונד אזוי וויא עס איז געוועזען
 אין דיא טעג פון נח, אזוי וועט עס אויף זיין אין דיא טעג
 27 פון דעם בן-אדם: זייא האבען געגעסען, זייא האבען גע-
 טרונקען, זייא האבען חתונה געהאט, אונד האבען חתונה
 געמאכט, ביז צו דעם טאג ווען נח איז אריינגעגאנגען אין
 דער תיבה, אונד דאס מבול איז געקומען אונד האט זייא
 28 אלע אומגעבראכט: גלייך דעם וויא עס איז געוועזען אין
 דיא טעג פון לוט, זייא האבען געגעסען, זייא האבען גע-
 טרונקען, זייא האבען געקויפט, זייא האבען פערקויפט,

- 18 אונד איין עלצטער האט איהם געפרעגט אונד געזאגט, גוטער
לעהרער, וואס זאל איך טהון אז איך זאל נישטענען דאס
עבינע לעבען? אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, ווארום
19 רופסט דוא מיך גוטער? קיינער איז נישט גוט נייערט
איינער דאס איז גאט: דוא קענסט דיא מצות; דוא זאלסט
20 נישט מונה זיין, דוא זאלסט נישט גנבענען, דוא זאלסט נישט
טויט שלאגען, דוא זאלסט נישט פאלש עדות זאגען; עהרע
דיין פאטער אונד דייןע מוטער: אונד ער האט געזאגט, 21
דאס אלעס האב איך געהאלטען פון מיינע יונגענד אויף:
22 וויא ישוע האט דאס געהערט, אזוי האט ער צו איהם גע-
זאגט, נאך איינע זאך פעהלט דיר; פערקויף אלעס וואס
דוא האסט, אונד פערטייל עס צו דיא ארעמקע לייט, אונד
דוא וועסט האבען איין אוצר אין הימעל, אונד קום פאלג
מיר נאך: אבער ווען ער האט דאס געהערט, איז ער
23 זעהר טרויריג געווארען, ווארין ער וואר א גרויסער עושר:
ווען ישוע האט געזעהען אז ער וואר טרויריג, אזוי האט
24 ער געזאגט, וויא שווער איז עס פאר דיא וואס האבען
רייכטהום אריינצוקומען אים קעניגרייך פון גאט: ווארין
עס איז גרינגער פאר א קעמעל דורכצוגעהען דורך
דעם לאך פון א נאדעל וויא פאר א רייכען אריינצו-
קומען אין קעניגרייך פון גאט: אונד דיא וואס האבען דאס
26 געהערט האבען געזאגט, ווער קען דען גערעטעט ווערען?
אבער ער האט געזאגט, דאס וואס עס איז אונמעגליך בייא
27 מענשען איז מעגליך בייא גאט:
- 28 אונד פעטרוס האט געזאגט, זעה, מיר האבען אלעס פער-
לאזט, אונד האבען דיר נאכגעפאלגט: אונד ער האט צו
זייא געזאגט, באַמֶת זאג איך אייך, עס איז קיינער נישט
פעהראנען, וואס האט פערלאזט א הויז, אדער עלטערן,
אדער ברידער, אדער ווייב, אדער קינדער, וועגען דעם
קעניגרייך פון גאט: וואס וועט נישט דערהאלטען פיל
30 מאל מעהר אין דיזע צייט, אונד עבינעס לעבען אויף
נענער וועלט:
- 31 אונד ער האט גענומען דיא צוועלף אונד האט צו זייא
געזאגט, נון געהען מיר ארויף קיין ירושלים אונד אלעס

- 6 איז פיל קומען, דער האר האט געזאגט, הערשט וואס דער
7 אומגעזעכטער ריכטער זאגט: אונד זאל נישט גאט איינע
נקמה טהון פאר זיינע אויסדערנוועהלשע, וואס שרייען צו
איהם טאג אונד נאכט, האטשע ער האט מיט זיין געדולד?
8 איך זאג אייך, אז ער וועט באלד פאר זיין איינע נקמה
טהון; אבער ווען דער בן-אדם וועט קומען וועט ער גע-
פינען גלויבען אויף דער ערד?
- 9 אונד ער האט אויך דאס משל געזאגט צו עטליכע וואס
האבען פערטרויעט אין זיך אליין אז זיין זענען צדיקים,
10 אונד האבען דיא איבריגע פערזאכטעט: צווייא מענטשען
זענען ארויפגעגאנגען אין בית המקדש צו בעטען. איינער
וואר א פרוש, אונד דער אנדערער וואר א שטייער-איינ-
11 געמער: דער פרוש איז געשטאנען אונד האט אזוי גע-
בעטען, אזוי גאט! איך דאנק דיר דאס איך בין נישט וויא
אנדערע מענטשען, רויבער, אומגעזעכטע אונד נוצאים,
12 אדער אזוי וויא דויער שטייער-איינגעמער: איך פאסט
צווייא מאל א וואך, איך גיב מעשר פון אלעם וואס איך
13 בעזיך: אבער דער שטייער-איינגעמער איז געשטאנען
פון ווייטען, אונד האט נישט אפילו געוואלט אויפהעבען דיא
אוינען צום הימעל, נייערט ער האט זיך אויף דעם הארץ
געשלאנגען, אונד האט געזאגט, אזוי גאט דערבארם דיך
14 איבער מיר, דעם זינדער: איך זאג אייך, דער מאן איז
איהיים געגאנגען מעהר גערעכטפערטיגט וויא דער אנ-
דערער; ווארין איטליכער וואס דערהייבט זיך זעלבסט,
וועט דערנידריגט ווערען, אבער דער וואס דערנידריגט
זיך זעלבסט, וועט דערהייבט ווערען:
- 15 אונד מען האט צו איהם געבראכט קליינע קינדער, אז ער
זאל זיין אנריכען; ווען דיא תלמידים האבען עס געזע-
16 הען האבען זיין וויא אנגעשריען: אבער ישוע האט זיין
צו זיך גערופען, אונד האט געזאגט, לאזט דיא קינדער-
לעך צו מיר קומען, אונד פערביט זיין נישט; ווארין פון
17 אזוינע איז דאס קעניגרייך פון גאט: באמת זאג איך אייך,
ווער עס וועט נישט אננעמען דעם קעניגרייך פון גאט וויא
א קליין קינד, דער וועט דרינען נישט אריינקומען:

- 3 אונד ער האט געווקט ישוע צו זעהען ווער ער איז, אונד
 האט ניט געקאנט, וועגען דעם געדרענג, ווייל ער וואר
 4 קליינער מאן: אונד ער איז פאר איהם געלאפען, אונד איז
 ארויפגעקלעטערט אויף א מוילכער-בויס, כדי ער זאל
 איהם זעהען, ווארין ער האט געזאלט דארטען פערבייא
 5 געהען: אונד ווען ישוע איז צו דעם ארט געקומען, אזוי
 האט ער ארויפגעקוקט אונד האט איהם געזעהען, אונד ער
 האט צו איהם געזאגט, זכאום קום געשווינד ארום ווארין
 איך מוס היינט אין דיין הויז בלייבען: אונד ער איז גע-
 6 שווינד ארויפגעקומען, אונד האט איהם אנטפאנגען מיט
 פרייד: אונד וויא זיין האבען דאס געזעהען, האבען זיין
 7 אלע געמוימעלט אונד האבען געזאגט, ער געהט אריין
 צו זיין גאסט צו א זינדיגען מאן: אונד זכאום איז
 8 געשטאנען אונד האט געזאגט צום האר, זעה, האר, איך
 גיב דיא העלפט פון מיין פערמעגען צו דיא ארעמע, אונד
 ווען איך האב פון איינעם עפעס גערויבט, אזוי גיב איך
 9 עס אפ פירפעלטיג: אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, 9
 היינט איז דיא ישועה אריינגעקומען צו דינעם הויז, ווייל
 10 ער איז אויך א זינדיגער פון אברהם: ווארין דער בן-אדם איז
 געקומען צו רעטען דאס וואס איז פערלוירען:
 11 אונד ווען זיין האבען דאס צוגעהערט, אזוי האט ער זיך
 דער א משל געזאגט, ווייל ער וואר גאדנט צו ירושלים,
 אונד ווייל זיין האבען געדענקט אז דאס קעניגרייך פון
 12 גאט וועט באלד דערשיינען: דרום האט ער געזאגט, א
 געוויסער עדעלמאן איז אוועקגעגאנגען אין א ווייט לאנד
 13 אריין: כדי ער זאל א קעניגרייך איינגעמען, אונד ווידער
 צוריקקומען: ווען ער האט גערופען זיינע צעהן קנעכט,
 14 האט ער צו זיין געזעגען צעהן פונט אונד האט צו
 זיין געזאגט, האנדעלט דערמיט ביז איך וועל צוריק
 15 קומען: אונד זיינע שטאטלייט האבען איהם פיינד
 געהאט אונד זיין האבען איהם גאכגעשיקט שלוחים, אונד
 געזאגט, מיר ווילען ניט אז דויער זאל איבער אונס גע-
 16 העלטיגען: אונד עס איז געוועזען ווען ער איז צוריקגע-
 קומען, וויא ער האט דאס קעניגרייך איינגענומען, אזוי

וואס איז געשריבען דורך דיא גביאים אויף דעם בן-אדם
 32 וועט אויסגעפיהרט ווערען: ווארין ער וועט איבערגעענט-
 פערט ווערען צו דיא גוים, אונד וועט אויסגעשפעט ווע-
 רען אונד שלעכט בעהאנדעלט ווערען, אונד אנגעשפיען
 33 ווערען: אונד זייא וועלען איהם שמייסען מיט ריטער,
 אונד וועלען איהם שייטען, אונד אין דעם דריטען טאג
 34 וועט ער ווידער אויפשמעהן: אונד זייא האבען קיינע פון
 דינע זאכען פערשטאנען. אונד דינע רייד וואר פון זייא
 פערבארען: אונד זייא האבען אויף נישט געוואוסט וואס
 איז געזאגט געווארען:

35 אונד עס איז געוועזען ווען ער איז געקומען גאהנט צו
 יריחו, איז א בלינדער געוועסען ביים וועג, אונד האט גע-
 בעטעלט: וויא ער האט געהערט דאס פאלק פערבייא
 36 געהען, האט ער געפרעגט וואס דאס איז: אונד זייא הא-
 37 בען איהם געזאגט, אז ישוע הנוצרי געהט פערבייא: אונד
 ער האט געשריען אונד געזאגט, בן-דוד דערבארם דיך
 38 איבער מיר: אונד דיא וואס זענען פאר איהם געגאנגען
 האבען איהם אנגעשריען אז ער זאל שטיל שווייגען.
 אבער ער האט נאך מעהר געשריען, בן-דוד דערבארם
 39 דיך איבער מיר: אונד ישוע איז שטיל געשטאנען, אונד
 האט איהם געהייסען צו זיך ברענגען: אונד וויא ער איז
 40 גאהנט געקומען, האט ער איהם געפרעגט: אונד האט
 געזאגט, וואס ווילסטו דא אז איך זאל דיר טהון? אונד ער
 41 האט געזאגט, האר, אז איך זאל זעהענדיג ווערען: אונד ישוע
 האט צו איהם געזאגט, ווער זעהענדיג, דיין גלויבען האט
 42 דיך געזונד געמאכט: אונד ער איז גלייך זעהענדיג געווא-
 רען, אונד האט איהם גאכגעפאלגט, אונד האט גאט
 געלויבט, אונד דאס גאנצע פאלק ווען זייא האבען דאס
 געזעהען האבען גאט געלויבט:

קאפיטעל יט

1 אונד ער איז געקומען, אונד איז געגאנגען דורך
 2 יריחו: אונד עס איז געוועזען א מאן וואס האט געהיי-
 סען זכאיאס, אונד ער וואר דער אויבערשטער פון
 דיא שטייער-איינגעמער, אונד ער איז געוועזען רייך:

- ווערנט גערופען הר הזיתים, אזוי האט ער געשיקט צוויי
 30 פון זיינע תלמידים: אונד ער האט געזאגט געהט אין דעם
 דארף אריין וואס איז קענען איבער אייף, אונד ווען
 איהר וועט דרינען אריינקומען, וועט איהר געפינען א יונג
 עזעלע אנגעבונדען, אויף וועלכען קיין מענטש איז נאך
 31 נישט געזעסען. בינט עס לויז אונד ברענגט עס אהער: אונד
 ווען אימיצער וועט אייף פרענגען, ווארום לאזט איהר עס
 לויז? אזוי זאלט איהר צו איהם זאגען, אז דער הארבע-
 32 דארף עס: אונד דיא וואס ווארען געשיקט, זענען אנגעק-
 געגאנגען, אונד האבען געפונען אזוי וויא ער האט גע-
 33 זאגט: אונד ווען זייא האבען דאס יונגע עזעלע אויפ-
 געבונדען אזוי האבען דיא הארען דערפון צו זייא געזאגט,
 34 ווארום בינט איהר אויף דאס יונגע עזעלע: אונד זייא
 35 האבען געזאגט, דער האר בעדארף עס: אונד זייא האבען
 עס געבראכט צו ישוע, אונד האבען ווירע קליידער ארויפ-
 געווארפען אויף דעם יונגען עזעלע. אונד האבען ישוע
 36 דרויף געזעצט: אונד וויא זייא זענען געגאנגען, אזוי הא-
 בען זייא ווירע קליידער אויסגעשפרייט אויף דעם וועג:
 37 אונד וויא ער איז שוין געקומען נאהנט צום ארופגאנג פון
 הר הזיתים, האבען דיא גאנצע מענגע תלמידים אנגעהוי-
 בען גאט צו לויבען מיט שמחה אונד מיט הויף קול
 38 פאר אלע גבורות וואס זייא האבען געזעהען: אונד זייא
 האבען געזאגט, געלויבט איז דער קעניג וואס קומט אין
 דעם נאמען פון דעם האר, שלום אין הימעל אונד
 39 גבור אין דער הייף: אונד עטליכע פון דיא פרושים פון
 צווישען דעם פאלק האבען צו איהם געזאגט, לעהרער,
 40 שרייא אן זיינע תלמידים: אונד ער האט געענטפערט
 אונד האט צו זייא געזאגט, אייף זאג אייף, אז ווען דו
 וועלען שטיל שווייבען, אזוי וועלען דיא שטיינער אויס-
 שרייען:
 41 אונד ווען ער איז נאהנט געקומען, אונד האט דיא שטאט
 42 געזעהען האט ער איבער איהר געוויינט: אונד ער האט
 געזאגט, הלואי וואלסט דוא געוואוסט, אפילו אין דווען
 טאג דיא זאכען וואס קערען צו דיין פרידען! אבער נון

האט ער געהייסען דיא קנעכט צו זיך רופען, צו וועלכע
 ער האט דאס געלד געגעבען, פֿרֿי ער זאל וויסען וואס
 16 איטליכער האט פֿערדינט מיט האנדעלן: אזוי איז דער
 ערשטער געקומען אונד האט געזאגט, האר, דיין פונט
 17 האט פֿערדינט צעהן פונט: אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 פיין, דוא גוטער קנעכט. ווייל דוא ביסט געטרייא גענוע-
 זען אין אביסעל, אזוי האב דוא צו הערשען איבער צעהן
 18 שטעט: אונד דער אנדערער איז געקומען אונד האט גע-
 19 זאגט, האר, דיין פונט האט פֿערדינט פינף פונט: אונד ער
 האט אויף צו איהם געזאגט, וויא דוא איבער פינף שטעט:
 20 אונד איין אנדערער איז געקומען אונד האט געזאגט, האר,
 דא איז דיין פונט, וואס איך האב געהאלטען אין א טיכעל:
 21 ווארן איך האב פאר דיר מורא געהאט. ווייל דוא ביסט
 א הארטער מענש. דוא נעמסט וואס דוא האסט נישט אנ-
 דערנעלעגט, אונד שניידעסט וואס דוא האסט נישט געזייעט:
 22 ער האט צו איהם געזאגט. פון דיין אייגען מויל וועל איך
 דיך ריכטען, דוא שלעכטער קנעכט. דוא האסט געוואוסט
 אז איך בין א הארטער מענש, אונד אז איך געס וואס איך האב
 נישט אנדערנעלעגט, אונד שנייד וואס איך האב נישט געזייעט:
 23 ווארום האסט דוא דען נישט מיין געלד אריינגעגעבען אין
 דער באנק? דאס בייא מיין צוריקקומען וואלט איך עס
 24 פֿערלאנגט מיט פֿראצענט: אונד ער האט געזאגט צו דיא
 וואס זענען דערבייא געשטאנען, נעמט פון איהם דאס
 פונט אונד גיבט עס צו דעם וואס האט דיא צעהן פונט:
 25 אונד וויא האבען צו איהם געזאגט, האר ער האט צעהן
 26 פונט: ווארן איך זאג אייך, אז צו איטליכען וואס האט
 נועט געגעבען ווערען, אונד פון דעם וואס האט נישט, וועט
 27 דאס וואס ער האט אויף אנועקגענומען ווערען: אבער
 דיזע מיינע פינד, וואס האבען נישט געוואלט אז איך זאל
 איבער וויא הערשען, ברענגט וויא אהער אונד הרגעט
 פאר מיר:

28 אונד ווען ער האט דאס געזאגט, איז ער בעפאר וויא
 29 ארויפגעגאנגען קיין ירושלים: אונד עס וואר ווען ער איז
 געקומען נאָהנט צו בית־פגלי אונד בית־היני, צום בארג וואס

- 7 אז יוחנן האר א נביא: אונד זיין האבען געענטפערט אז
 8 זיין ווייסען נישט פון וואנען: אונד ישוע האט צו זיין גע-
 זאגט, אזוי וועל איך אייך אויך נישט זאגען, דורך וועלכע
 מאכט איך משה דיוע זאכען:
 9 אונד ער האט אנגעהויבען צום פאלק דאס מושל צו זאגען,
 10 א מאן האט געפלאנצט א וויינגארטען, אונד האט איהם
 איבערגעגעבען צו וויינגערטנער, אונד איז אוועקגעפארען
 11 אויף א לאנגע צייט: אונד צו דער פרוכטצייט האט ער
 געשיקט א קנעכט צו דיא וויינגערטנער, אז זיין זאלען
 איהם געבען פון דיא פרוכט פון דעם וויינגארטען. אבער
 דיא וויינגערטנער האבען איהם געשלאגען, אונד האבען
 איהם לעדיג אוועקגעשיקט: אונד ער האט ווידער איין
 12 אנדערן קנעכט געשיקט אבער זיין האבען דעם אויך גע-
 שלאגען, אונד האבען איהם שלעכט געהאנדעלט אונד
 האבען איהם לעדיג אוועקגעשיקט: אונד ער האט ווידער
 געשיקט א דריטען אונד זיין האבען איהם פערוואונדעט
 13 אונד האבען איהם ארויסגעווארפען: אזוי האט דער האר
 פון דעם וויינגארטען געזאגט, וואס זאל איך משהן? איך
 וועל שיקען מיין געליבטען זעהן, טאמער, ווען זיין ווע-
 לען איהם זעהען, וועלען זיין איהם אין פבוד האלטען:
 14 אבער ווען דיא וויינגערטנער האבען איהם געזעהען, הא-
 בען זיין צווישען זיך גערעט אונד האבען געזאגט, דינער
 איז דער יורש, קומט לאזען מיר איהם טויטען, כדי דיא
 15 ירושה זאל אונזער זיין: אונד זיין האבען איהם ארויסגע-
 טארפען פון דעם וויינגארטען, אונד האבען איהם געטוי-
 טעט, דרום וואס וועט דער האר פון דעם וויינגארטען צו
 16 זיין משהן? ער וועט קומען אונד וועט דיא דאזיגע וויי-
 גערטנער אומברענגען, אונד וועט דעם וויינגארטען צו
 אנדערע געבען; אונד ווען זיין האבען דאס געהערט,
 17 האבען זיין געזאגט, חלילה: אבער ער האט זיין אנגע-
 זעהען אונד האט געזאגט, וואס איז דאס וואס שטעהט גע-
 שריבען? דער שטיין וואס דיא בויערס האבען פערטואר-
 18 פען, דער איז געווארען צום עקשטיין: אימליכער וואס
 פאלט אויף דינען שטיין וועט צובראכען ווערען. אבער

43 זענען זיין פערבארנען פון דיינע אויגען: ווארין דיא טעג
וועלען איבער דיר קומען, ווען דיינע פיינד וועלען א גרוב
ארום דיר גרובען, אונד וועלען דיך ארומרינגלען, אונד
44 וועלען דיך בעלאנערן פון אלע זייטען: אונד זיין וועלען
דיך אנדערנוארפען, אונד דיינע קינדער אין דיר; אונד
זיין וועלען אין דיר נישט איבערלאזען איין שטיין אויף
דעם אנדערען, ווייל דאס האסט נישט געוואוסט דיא צייט
ווען דאס ביקט געדענקט געווארען:

45 אונד ער איז אריינגעקומען אין דעם בית המקדש, אונד
האט אנגעהויבען ארויסצונוארפען דיא וואס האבען דריקען
46 געקויפט אונד פארקויפט: אונד ער האט צו זיין געזאגט,
עס שטעהט געשריבען, מיין הויז איז א הויז פון געבעט:
אבער איהר האט עס געמאכט צו א העלע פון רויבער:

47 אונד ער האט טעגליך געלעהרט אין בית המקדש; אונד
דיא ראשי כהנים אונד סופרים, אונד דיא עלצטע פון דעם
48 פאלק האבען איהם געזוכט אומצוברענגען: אונד זיין
האבען נישט געפונען וואס צו טהון. ווארין דאס גאנצע פאלק
האט זיך אן איהם געהאלטען אז זיין זאלען איהם הערען:
קאפיטעל כ

1 אונד עס איז געוועזען אן איינעם פון דיא טעג, ווען ער
האט דיא לייט געלעהרט אין דעם בית המקדש, אונד האט
געפרעדיגט דיא גוטע בשורה זענען דיא ערשטע כהנים
אונד דיא סופרים אונד דיא עלצטע צו איהם געקומען:

2 אונד זיין האבען צו איהם גערעט אונד געזאגט, זאג אונס
דורך וועלכער מאכט טהוסט דא דיא דאזיגע זאכען,
אדער ווער איז דער וואס האט דיר דיוע מאכט געגעבען:

3 אונד ער האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט,
איך וועל אייך איין זאך פרעגען אונד זאגט עס מיר:

4 דיא טבילה פון יוחנן וואר זיא פון הימעל אדער פון מער?

5 שעהן? אונד זיין האבען צווישען זיך געטענהעט אונד

האבען געזאגט, ווען מיר וועלען זאגען פון הימעל, וועט

6 ער זאגען ווארום האט איהר איהם נישט געגלויבט: אונד

ווען מיר וועלען זאגען פון מענשען, אזוי וועט אונס דאס
גאנצע פאלק פערשטיינען; ווארין זיין האבען געגלויבט

- אונד זייא האבען קיינע קינדער איבערנעלאזט, אונד זענען
 32 געשטארבען, אונד צו לעצט פון אלע איז דאס נויב
 33 אויף געשטארבען: דרום אין תחנת המתים, וועמעס נויב
 וועט זיא זיין צווישען זייא: ווארין אלע זיגען האבען זיא
 34 געהאט פאר א נויב: אונד ישוע האט געענטפערט אונד
 צו זייא געזאגט, דיא קינדער פון דיזער וועלט האבען
 35 חתונה אונד מאכען חתונה: אבער דיא וואס זענען ווערט
 יענע וועלט צו האבען אונד תחנת המתים, האבען ניט
 36 חתונה אונד מאכען ניט חתונה: אונד זייא קענען אויף ניט
 מעהר שטארבען, ווארין זייא זענען גלייף צו דיא מלאכים,
 אונד זענען דיא קינדער פון גאט, ווייל זייא זענען דיא קינד-
 37 דער פון תחנת המתים: אונד אז דיא מויטע וועלען אויף-
 שטעהען, האט אפילו משה געוויזען אים דארנבוש, ווען
 ער רופט דעם האר, דעם גאט פון אברהם, אונד דעם גאט
 38 פון יצחק, אונד דעם גאט פון יעקב: נון איז ער ניט דער
 גאט פון דיא מויטע, ניערשט פון דיא לעבעדיגע. ווארין
 39 אלע לעבען צו איהם: אונד עטליכע פון דיא סופרים הא-
 בען געענטפערט אונד געזאגט, לעהרער דוא האסט רעכט
 40 געזאגט: אונד זייא האבען זיך ניט מעהר אונטערשטאנען
 איהם עפעס צו פרענען:
 41 אונד ער האט צו זייא געזאגט, ווא אזוי זאגען זייא אז
 42 משיח איז דער ווען פון דוד? ווארין דוד אליין זאגט אין
 ספר תהלים, דער האר האט געזאגט צו מיין האר, זען
 43 דיך צו מיינע רעכטע האנד: ביז איך וועל מאכען דייןע
 44 פיינד פאר איין פוסגענקעל צו דייןע פיס: דרום ווען דוד
 רופט איהם האר, ווא אזוי איז ער דען זיין ווען?
 45 אונד ווען דאס גאנצע פאלק האט געהערט, האט ער צו
 46 זיינע תלמידים געזאגט: היט אייך פאר דיא סופרים,
 וואס האבען גערן ארומצוגעהן אין לאנגע קליידער, אונד
 האבען לוב געגריסט צו ווערען אין דיא גאסען, אונד אוי-
 בען אן צו זיצען אין דיא שולען, אונד אויבען אן צו זיצען
 47 אויף סעודות: וואס טהון איינשלינגען דיא הייזער פון
 אלמנות, אונד בעטען לאנג פאר איין אויסרעד; דיזע
 וועלען בעקומען, א גרעסערעם משפט:

- אויף וועמען ער וועט פאלען, דעם וועט ער צומאלען:
 19 אונד דיא ערשטע פֿהנים אונד סופרים האבען איהם געווקט
 צו פאנגען אין דינער שעה, אבער זיין האבען זיך גע-
 פארקטען פאר דעם פאלק. ווארין זיין האבען געוואוסט
 20 אז ער האט אויף זיין דאס משל געזאגט: אונד זיין הא-
 בען איהם געוואקט אונד האבען אויסגעשיקט שפּיאָנען
 וואס האבען זיך פערשטעלט אז זיין זענען פרום, כדי זיין
 זאלען איהם פאנגען אין זיינע רעדען, אונד זאלען איהם
 איבערגעבען צו דער מאכט אונד געוואלד פון דעם גובער-
 21 נער: אונד זיין האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, לעה-
 רער, מיר וויסען אז דוא רעדסט אונד לעהרסט ריכטיג, אונד
 ביסט קיינעם נישט מלשא פנים, גידערט דוא לעהרסט דעם
 22 וועג פון גאט וואהרהאפטיג: איז עס אונס דערלויבט צו
 23 געבען מס צום קיסר, אדער נישט? אבער ער האט פער-
 שטאנען זייער ליסט, אונד האט צו זיין געזאגט, ווארום
 24 פרופט איהר מיד? ווייזט מיר א גילדען. וועמעס צורה
 אונד אויפשריפט האט עס? אונד זיין האבען געענטפערט
 25 אונד געזאגט, דעם קיסר'ס: אזוי האט ער צו זיין געזאגט,
 דרום גיבט צו דעם קיסר וואס געהערט צום קיסר, אונד
 26 צו גאט וואס געהערט צו גאט: אונד זיין האבען איהם
 נישט געקענט פאנגען אין זיינע רעדע פאר דעם פאלק,
 אונד זיין האבען זיך פערוואונדערט איבער זיינע ענטפער,
 אונד האבען שטיל געשוויגען:
 27 אונד עטליכע פון דיא צדוקים זענען צו איהם געקומען,
 וואס זאנען עס איז נישט פעהאנען קיין תחנת המתים,
 28 אונד זיין האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט: לעהרער,
 משה האט אונס געשריבען, ווען א ברודער וואס האט א
 ווייב, שטארבט אהן קינדער, אזוי זאל זיין ברודער דאס
 ווייב נעמען אונד זאל אויפשטעלען קינדער צו זיין ברו-
 29 דער: נון עס זענען געוועזען זיבען ברודער, אונד דער
 ערשטער האט א ווייב גענומען, אונד איז געשטארבען
 30 אהן קינדער: אונד דער אנדערער האט גענומען דאס
 31 ווייב, אונד איז אויך געשטארבען אהן קינדער: אונד דער
 דריטער האט זי גענומען, אונד אזוי אויך אלע זיבען,

- פאר מלכים אונד גובערנערס פון מיין נאמענס וועגען:
 13 אונד דאס וועט אייך זיין פאר איין עדות: דרום נעמט
 14 אייך צום הארצען, אז איהר זאלט נישט פריהר זארגען וויא
 15 אזוי איהר זאלט אייך פערענטפערן: ווארין אייך וועל אייך
 געבען א מזיל אונד חכמה, וואס אלע איירע געגנער,
 וועלען אייך נישט קענען ווידערשפערעכען אונד ווידער-
 שטעהען: אונד איהר וועט אייך איבערגעליפערט ווערען,
 16 פון איירע עלטערן, אונד ברויזער, אונד קרוזבים, אונד
 פריינד, אונד עטליכע פון אייך וועלען זיין לאזען אומ-
 ברענגען: אונד איהר וועט פון אלע געהאסט ווערען,
 17 וועגען מיין נאמען: אבער איין האר פון אייער קאפ וועט
 18 אויך נישט פערלירען ווערען: אין איירע געדולד דער-
 19 האלט איירע נשמות: אונד ווען איהר וועט זעהען ירושלים
 געלאנערט מיט חילות, דענסטמאל זאלט איהר וויסען אז
 איהרע פערנוויסטונג איז נאהנט: דענסטמאל לאזען דיא
 21 וואס זענען אין יהודה אנטלויפען צו דיא גערג, אונד דיא
 וואס זענען אויף דעם לאנד, לאזען זיין דרינען נישט אריי-
 קומען: ווארין דאס זענען דיא טעג פון נקמה, אז אלעס
 22 וואס איז געשריבען זאל מקוים ווערען: אונד וועה צו דיא
 23 וואס זענען שוואנגער, אונד וואס געבען צו זיינען אין
 יענע טעג; ווארין עס וועט זיין א גרויסע צרה אים לאנד,
 24 אונד איין גרימציארן איבער דיזען פאלק: אונד זיין ווע-
 לען פאלען דורך דער שארף פון דעם שווערד, אונד ווע-
 לען פערטריבען ווערען צו אלע פעלקער, אונד ירושלים
 וועט צוטרעטען ווערען פון דיא גוים, ביז דיא צייטען פון
 דיא גוים וועלען דערפילט ווערען:
 25 אונד עס וועלען זיין צייכען אין דער זון, אונד אין דער
 לבנה, אונד אין דיא שטערן, אונד אויף דער ערד צרות
 פון פעלקער פאר אנגסט וועגען דעם רוישען פון דעם ים:
 26 דיא מענשען וועלען חלעשען פאר פורכט, אונד ווארטען
 אויף דיא זאכען וואס וועלען קומען אין דער וועלט, ווא-
 27 רון דיא מאכט פון הימעל וועט זיך געווענען: אונד דאן
 וועלען זיין זעהען דעם בן-אדם קומען אין א וואלקען
 28 מיט מאכט אונד מיט גרויסע הערליכקייט: אונד ווען

לוקאס כא

קאפיטעל כא

- 1 אונד ארומקוקענדיג האט ער געזעהען רייכע לייט וואס האבען אריינגעווארפען זייערע נדבות אין דעם אוצר אריין
- 2 פון זייער עשירות: אונד ער האט אויף געזעהען איינע ארעמע אלמנה וואס האט דארטען אריינגעווארפען צוויי
- 3 פרוטות: אונד ער האט געזאגט, באמת זאג איך אייך, אז דיזע ארעמע אלמנה האט מער אריינגעווארפען וויא
- 4 אלע: ווארין אלע דיזע האבען אריינגעווארפען צו דער נדבה פון גאט פון דעם וואס וויא האבען איבריג, אבער זיא האט פון איהרע ארעמקייט אריינגעווארפען דיא גאנצע מחנה וואס זיא האט געהאט:
- 5 אונד ווען עטליכע האבען גערעמט פון דעם בית המקדש, וויא עס איז געצירט מיט גוטע שטיינער אונד מיט מתנות
- 6 האט ער געזאגט: דאס וואס איהר זעהט, עס וועלען קיין מען דיא טעג, ווען איין שטיין וועט נישט איבערבלייבען אויף דעם אנדערן, וואס וועט נישט צווארפען ווערען:
- 7 אונד וויא האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, לעהרער, ווען וועט דאס זיין? אונד וואס איז דאס צייכען ווען דיזע
- 8 זאכען וועלען געשעהען? אבער ער האט געזאגט, זעהט, אז איהר זאלט נישט פערפיהרט ווערען, ווארין פילע וועלען קומען אין מיין נאמען, אונד וועלען זאגען, איך בין עס, אונד דיא צייט איז נאכהנט, דרום געהט וויא נישט נאך:
- 9 אונד ווען איהר וועט הערען פון מלחמות אונד געטימעל אזוי דערשרעקט אייך נישט. ווארין דיזע זאכען מוזען, צוערשט געשעהען; אבער דער סוף איז נישט באלד,
- 10 דאן האט ער צו וויא געזאגט, איין פאלק וועט אויפשטעהן: קענען דעם אנדערן פאלק, אונד איין קעניגרייך קענען
- 11 דעם אנדערן קעניגרייך: אונד עס וועט זיין גרויס ערד-ציטערניס אין פערשידענע ערטער, אונד ווענער אונד
- 12 מנפה. אונד עס וועלען זיין פירקטערליכע אונד גרויסע צייכען פון הימעל: אונד בעפאר אלע דיזע זאכען וועלען זיין דיא הענד אויף אייך לעגען, אונד וועלען אייך פערפאלגען, אונד וועלען אייך איבערנעבען אין דיא שולען, אונד אין געפענגניס, אונד איהר וועט געבראכט ווערען

- צוועלף: אונד ער איז אונעקגעגאנגען אונד האט גערעט 4
מיט דיא ערשטע פֿהנים אונד דיא הויפטלייט, וויא אזוי
ער זאל איהם צו זייא איבערגעבען: אונד זייא האבען זיך 5
געפרייט, אונד האבען איהם צוגעזאגט געלד צו געבען:
אונד ער האט איינגעווייליגט אונד האט אָפּגעוואַרט א גע- 6
לעגענהייט, אז ער זאל איהם צו זייא איבערגעבען, ווען
דאס פֿאלק איז גיט מיט איהם:
אונד דער טאג פון מצות איז געקומען, ווען מען מוז מקריב 7
זיין דאס קרבן פֿסח: אונד ער האט געשיקט פֿעטרוס אונד 8
יוחנן אונד האט געזאגט, געהט אונד גרייט אן פאר אונס
דאס קרבן פֿסח, אז מיר זאלען עס עסען: אונד זייא האבען 9
צו איהם געזאגט, וואו ווילסט דוא אז מיר זאלען עס אָנ-
גרייטען? אונד ער האט צו זייא געזאגט, זעהט ווען איהר 10
וועט קומען אין דיא שטאט אריין, וועט אייך בעגעגענען
א מאן וואס טראגט א קריג מיט וואסער. פֿאלגט איהם
נאך צו דעם הויז וואו ער געהט אריין: אונד זאגט צו 11
דעם בעל הבית, דער לעהרער זאגט צו דיר, וואו איז דאס
גאסט־צימער, וואו איך זאל עסען דאס קרבן פֿסח מיט
מיינע תלמידים? אונד ער וועט אייך ווייזען א גרויסע 12
אויבערשטע שטוב אויסגעצירט. דארטען גרייט אן: אונד 13
זייא זענען געגאנגען, אונד האבען געפונען אזוי וויא ער
האט געזאגט. אונד זייא האבען אָנגעגרייט דאס קרבן
פֿסח: אונד ווען דיא שעה איז געקומען, האט ער זיך 14
אנדערגעזעצט, אונד דיא צוועלף אפאסטעל מיט איהם:
אונד ער האט צו זייא געזאגט, איך האב זעהר געווינשט 15
אונד בעגעהרט דוועס קרבן פֿסח מיט אייך צו עסען, פאר
מיין ליידען: ווארין איך זאג אייך אז איך וועל גיט מעהר 16
דערפון עסען, ביז עס וועט דערפילט ווערען אים קעניג-
רייך פון גאט: אונד ער האט גענומען דעם בעכער אונד 17
האט געדאנקט אונד געזאגט, נעמט דאס, אונד פֿערטיילט
עס צווישען אייך: ווארין איך זאג אייך, אז איך וועל 18
גיט מעהר טרינקען פון דער פֿרוכט פון דעם וויינשטאק
ביז דאס קעניגרייך פון גאט וועט קומען:
אונד ער האט גענומען ברויט אונד האט געדאנקט, אונד 19

דינע זאכען וועלען אנהעבען צו געשעהען, אזוי זעהט
 ארויף אונד העכט אויף איירע קעפ, ווארין איירע האולה
 29 איז גאהנט: אונד ער האט צו זיין געזאגט א משהל, זעהט
 30 אן דעם פיינענדיים אונד אלע ביימער: ווען זיין שפרא-
 צען שוין ארויס, אזוי זעהט איהר אונד ווייסט בייא אייף
 31 אז דער זומער איז שוין גאהנט: אונד אזוי אויף איהר,
 ווען איהר וועט זעהען אז אלע דינע זאכען געשעהען,
 32 זאלט איהר וויסען אז דאס קעניגרייך איז גאהנט: פאר-
 וואהר אייף זאג אייף, אז דאס דאזיגע געשלעכט וועט נישט
 33 פארבייא געהן, ביז אלעס וועט געשעהען: היממעל אונד
 ערד וועלען פערנעהען, אבער מייןע ווערטער וועלען נישט
 פערנעהן:

34 אבער היט אייף אז איירע הערצער זאלען נישט שווער
 זיין מיט פרעסען אונד זויפען, אונד מיט דיא זארגען פון
 דינען לעבען, אונד אזוי וועט דינער טאג פלוצלינג אויף
 35 אייף קומען: ווארין ער וועט קומען אזוי וויא א שטרויך-
 לונג איבער דיא וואס וואוינען אויף דער גאנצע ערד:
 36 דרום וואכט אונד בעט אלע צייט, אז איהר זאלט שטארק
 זיין צו ענדיגען דאס אלעס וואס וועט געשעהען, אונד צו
 שטעהן פאר דעם בן-אדם:

37 אונד ער האט געלעהרט יעדען טאג אין בית המקדש,
 אונד יעדע נאכט איז ער ארויסגעגאנגען אונד האט איבער-
 געכטיגט אויף דעם בארג וואס ווערט גערופען דער הר
 38 היתים: אונד דאס גאנצע פאלק איז צו איהם געקומען
 גאנץ פריה אין בית המקדש אריין, זיין זאלען איהם
 הערען:

קאפיטעל כב

1 אונד דער יום טוב, חג המצות, איז גאהנט געקומען, וואס
 2 ווערט אנגערופען פסח: אונד דיא ראשי פהנים אונד דיא
 סופרים האבען געזוכט וויא אזוי זיין זאלען איהם אומ-
 ברענגען: ווארין זיין האבען מורא געהאט פאר דעם
 פאלק:

3 אונד דער שטן איז אריינגעקומען אין יהודה, וואס האט
 געהייסען איש קריות, אונד ער וואר איינער פון דיא

- 34 געפֿענגנִים צו געהן, אונד אויף צום טויט: אָבער ער האט געזאָגט, איך זאג דיר פֿעטרוס, דער האָן וועט היינט נישט קרייטשן, איידער דוא וועסט דרייאַ מאל אָפֿלייקענען אז דוא קענסט מיך נישט:
- 35 אונד ער האט צו זייאַ געזאָגט, ווען איך האב אייך גע- שיקט אָהן אַ בייטעל, אונד אָהן אַ זאק אונד אָהן שוין, האט אייך עפעס געפֿעהלט? אונד זייאַ האבען געזאָגט קיין שום זאך: אזוי האט ער צו זייאַ געזאָגט, אָבער אזונד, ווער עס האט איין בייטעל, לאז ער איהם מיט געמען, אונד אזוי אויף אַ רייזע מאַש. אונד ווער עס האט נישט קיין שווערד, לאז ער זיין קלייד פֿערקויפֿען אונד לאז ער זיך איינס קויפֿען: ווארין איך זאג אייך, אז דאס מוז דער- פֿילט ווערען אין מיר, וואס שטעהט געשריבען, אונד ער וואר געצעהלט צווישען דיא אומגערעכטע, ווארין דאס וואס מיר געטרעפט האט אַ תכלית: אונד זייאַ האבען געזאָגט האר, דא זענען צווייאַ שווערדען. אונד ער האט צו זייאַ געזאָגט, עס איז גענוג:
- 39 אונד ער איז ארויסגעגאנגען וויא געוועהנליך צום הר הזיתים. אונד זיינע תלמידים האבען איהם נאכגעפאלגט: ווען ער וואר אויף דיזען אָרט, אזוי האט ער צו זייאַ גע- זאָגט, געט אז איהר זאלט נישט קומען אין קיינע פֿריפונג:
- 41 אונד ער האט זיך פֿון זייאַ אָפֿגעשיידעט, אזוי ווייט וויא מען קען אַ שטיין ווארפען, אונד ער האט אנידערגע- קניעט אונד געבעטען: אונד ער האט געזאָגט, פאטער, ווען דוא ווילסט, געט אנועק דיזען געכער פֿון מיר. דאך נישט מיין ווילען, גייערט דיין ווילען זאל געשעהען: אונד אַ מלאך פֿון הימעל האט זיך צו איהם געוויזען, אונד האט איהם געשטארקט: אונד ווען ער איז געוועזען אין אַ שטערצליך קאמפֿט, האט ער ערנסטער געבעטען. אונד זיין שווייס איז ארופֿגעפאלען צו דער ערד אזוי וויא גרויסע טראפען בלוט: אונד ווען ער איז פֿון דעם געבעט אויף געשטאנען, איז ער געקומען צו זיינע תלמידים, אונד האט זייאַ געפונען שלאפען פאר צער: אונד ער האט צו זייאַ געזאָגט ווארום שלאפט איהר? שטעהט אויף אונד בעטעט,

- האט עס צוגבראכען. אונד האט עס צו זיין געגעבען, אונד
האט געזאגט, דאס איז מיין לייב, וואס ווערט פאר אייך
געגעבען, מהוט דאס צו מיין געדעכטניס: אזוי אויך דעם
20 בעכער נאך דעם אבענד-עסען; אונד ער האט געזאגט,
דינער בעכער איז דער נייער ברית אין מיין בלוט, וואס
ווערט פערנאסען פאר אייך:
- 21 אבער זעהט דיא האנד פון דעם מוסר איז מיט מיר בייא
22 דעם טיש: דען דער בן-אדם געהט טאקע אזוי וויא עס איז
בעשטימט (נגור געווארען). אבער נועה צו דעם מענש דורך
23 וועלכען ער ווערט איבערגעגעבען: אונד זיין האבען אונד
געהויבען צווישען זיך צו פרענען, וועלכער פון זיין נועט
דער זיין וואס נועט דאס טהון:
- 24 אונד עס איז ענטשטאנען א וויכוח צווישען זיין וועלכער
25 פון זיין זאל אז דער גרעסטער בעטראכט ווערען: אבער
ער האט צו זיין געזאגט, דיא מלכים פון דיא פעלקער
הערשען איבער זיין, אונד דיא וואס געוועלטיגען איבער
26 זיין הייסען וואוילטהעטער: אבער זיין איהר נישט אזוי,
נייערט דער גרעסטער צווישען אייך זאל זיין אזוי וויא
דער יונגסטער. אונד דער פיהרער אזוי וויא דער משרת:
27 ווארין ווער איז גרעסער, דער וואס זיצט ביים טיש, אדער
דער וואס בעדינט? איז עס נישט דער וואס זיצט ביים טיש?
28 אבער איך בין צווישען אייך אזוי וויא א משרת: אבער
איהר זענט דיא וואס זענען מיט מיר געבליבען אין מינע
29 פריפונגען: אונד איך וועל אייך בעשטעלען א קעניגרייך,
30 אזוי וויא מיין פאטער האט מיר בעשטעלט: אז איהר
זאלט עסען אונד טרינקען בייא מיין טיש אין מיין קעניג-
רייך, אונד זאלט זיצען אויף שטוהלען, אונד ריכטען דיא
צוועלף שבטים פון ישראל:
- 31 אונד דער האר האט געזאגט, שמעון, שמעון, זעה, דער
שמן האט בענעהרט אז ער זאל אייך זיפען וויא נוייך:
32 אבער איך האב פאר דיר געבעטען, אז דיין גלויבען זאל
דיר נישט פעהלען. אונד ווען דיא האסט אמאל תשובה גע-
33 טהון, אזוי שטארק דיינע ברידער: אונד ער האט צו
איהם געזאגט, האר איך בין בערייט מיט דיר אין

- איין אנדערער געזאגט מיט געוויסנהייט, באַמט, דיזער וואר
 אויף מיט איהם, ווייל ער איז אויף פון גליל: אָבער
 60 פֿעטרוס האט געזאגט, מענש איך ווייס נישט וואס דוא
 זאגסט, אונד ווען ער האט נאך גערעט, האט דער האן
 61 געקרייט: אונד דער האר האט זיך אומגעקעהרט אונד
 האט פֿעטרוס אָנגעזעהען. אונד פֿעטרוס האט זיך דער-
 מאנט אן דעם ווארט פון דעם האר, ווא ער האט צו איהם
 געזאגט, איידער דער האן וועט קרייט, וועסט דוא מיך
 62 דרייא מאל פֿערלייקענען: אונד פֿעטרוס איז ארויסגע-
 באנגען אונד האט ביטערליך געוויינט:
 אונד דיא לייט וואס האבען רשוע געהאלטען, האבען איהם
 63 אויסגעשפעט אונד געשלאגען: אונד ווען זייא האבען
 64 איהם דיא אויגען פֿערבונדען, האבען זייא איהם איבער
 דעם פנים געפאטשט, אונד האבען איהם געפֿרעגט אונד
 געזאגט, זאג נבואות, ווער דאס איז וואס האט דיך גע-
 65 שלאגען: אונד זייא האבען פילע אנדערע לעסטערונגען
 קעגען איהם גערעט:
 אונד ווען עס איז טאג געווארען האבען זיך פֿערזאמעלט
 66 דיא עלצטע פון דעם פאלק, אונד דיא ערשטע כהנים,
 אונד דיא סופרים, אונד זייא האבען איהם געבראכט צו
 67 זייערע סנהדרין, אונד האבען געזאגט: ווען דוא ביסט
 דער משיח זאג אונס, אונד ער האט צו זייא געזאגט, ווען
 איך וועל עס אייך זאגען, וועט איהר עס נישט גלויבען:
 אונד ווען איך וועל אייך פֿרעגען וועט איהר מיר נישט ענט-
 68 פֿערן: פון אזוינד אן וועט דער בן-אדם זיצען צו דער
 69 רעכטער האנד פון דער גבורה פון גאט: אונד זייא הא-
 70 בען אלע געזאגט, ביסט דוא דער ווען פון גאט? אונד ער
 האט צו זייא געזאגט, איהר זאגט אז איך בין: אונד זייא
 71 האבען געזאגט, וואס בעדארפען מיר נאך מעהר עדות?
 ווארין מיר האבען אליין געהערט פון זיין אויגען מויל:
 קאפיטעל כג

- אונד דיא באנצע פֿערזאמלונג זענען אויפגעשטאנען, אונד
 1 האבען איהם געבראכט צו פילטום: אונד זייא האבען
 2 איהם אָנגעהויבען אַנצוקלאַגען, אונד האבען געזאגט, מיר

אז איהר זאלט ניש קומען אין קיינע פריפונג:

47 ווייל ער האט נאך גערעט, אזוי זענען לייט געקומען, אונד

איינער פון דיא צוועלף וואס האט געהייסען יהודה, איז
פאר זיין געגאנגען, אונד האט זיך געזעהנט צו ישוע,

48 איהם צו קישען: אבער ישוע האט צו איהם געזאגט,

49 יהודה, איבערגיבסט דוא דעם בן-אדם מיט א קיש: ווען

דיא וואס ווארען מיט איהם האבען געזעהען וואס עס וועט

געשעהען, האבען זיין צו איהם געזאגט, האר, זאלען מיר

שלאנגען מיט דעם שווערד:

50 אונד איינער פון זיין האט געשלאנגען דעם קנעכט פון

דעם פהן גדול, אונד האט איהם דאס רעכטע אויער אפ-

51 געשניטען: אבער ישוע האט געענטפערט אונד האט

געזאגט, לאזט עס אזוי ווייט זיין. אונד ער האט איהם

52 דאס אויער אנגעריקט, אונד איהם געהיילט: אונד ישוע

האט געזאגט צו דיא ערשטע פהנים, אונד דיא אויבערשטע

פון דעם בית המקדש, אונד דיא עלצטע, וואס זענען צו

איהם געקומען, זענט איהר ארויסגעקומען וויא קענען א

53 רויבער מיט שווערדען אונד מיט שטעקען? ווען איך וואר

מיט אייך טעגליך אין דעם בית המקדש, האט איהר ניש

דיא הענד אויסגעשטרעקט קעגען מיר; אבער דאס איז

אירע שעה, אונד דיא מאכט פון פינסטערניס:

54 אונד זיין האבען איהם גענומען, אונד האבען איהם אוועק-

געפירט, אונד האבען איהם געבראכט אין הויז אריין פון

דעם פהן גדול. אבער פעטרוס האט איהם פון ווייטען

55 נאכגעפאלגט: אונד ווען זיין האבען אנגעצינדען א פייער

אין מיטען הויז, אונד האבען זיך אנדערגעזעצט, אזויא

56 האט זיך פעטרוס צווישען זיין געזעצט: אונד א געוויסעס

מעדעל האט איהם געזעהען ויצען ביים פייער, אונד האט

איהם שארף אנגעקוקט אונד האט געזאגט, דיזער וואר

57 אויך מיט איהם: אבער ער האט איהם פערלייקענט, אונד

58 האט געזאגט, ווייב איך קען איהם ניש: אונד נאך א קליינע

וויילע האט איהם איין אנדערער געזעהען, אונד האט גע-

זאגט, דוא ביסט אויך פון זיין; אבער פעטרוס האט געזאגט

59 מענטש איך בין ניש: אונד קעגען א שעה שפעטער האט

- ניש געפונען אין דיזען מענש, פון ווענען דיא זאכען וואס
 15 איהר האט איהם אנגעקלאגט: אונד אפילו הורדוס אויף
 ניש, ווארין איף האב אייף צו איהם געשיקט, אונד ער
 האט איהם גארניש געטהון וואס איז ווערט דעם טויט:
 16 דרום וועל איף איהם לאזען שלאגען אונד וועל איהם גע-
 17 פרייען: (ווארין ער האט זיין געמוסט איינעם לויז לאזען
 18 אויף יום טוב): אונד זיין האבען אלע מיט איין מאל
 געשרינגען אונד האבען געזאגט, אנוועק מיט דיזען, אונד
 19 לאז אונס פרייא בר-אפא: (דער וואס וואר אין דעם גע-
 פענגניס אריינגעווארפען ווענען איין אויפשטאנד וואס
 איז געשעהען אין דער שטאט, אונד פאר ■ רציחה):
 20 דארום האט פילטום ווידער צו זיין אויסגערופען, ווייל
 21 ער האט געוואלט ישוע געפרייען: אבער זיין האבען גע-
 22 שרינגען אונד געזאגט, קרייצציג איהם: אונד ער האט דאס
 דריטע מאל צו זיין געזאגט, וואס פאר ■ שלעכטעס האט
 ער דען געטהון? איף האב אין איהם ניש געפונען קיינע
 אונדאף פון טויט; דרום וועל איף איהם לאזען שלאגען,
 23 אונד וועל איהם לויז לאזען: אבער זיין האבען דרויף
 געדונגען מיט גרויסע קולות, אונד האבען פערלאנגט אז
 ער זאל געקרייצציגט ווערען: אונד זייערע קולות אונד דיא
 24 קולות פון דיא ערשטע כהנים האבען בייגעקומען: אונד
 פילטום האט געמשפט, אז עס זאל געשעהען וויא זיין
 25 האבען פערלאנגט: אונד ער האט זיין געפרייט דעם
 וואס וואר אין דעם געפענגניס אריינגעווארפען פאר איין
 אויפשטאנד אונד רציחה, וועלכען זיין האבען פערלאנגט,
 אבער ישוע האט ער איבערגעגעבען צו זייער ווילען:
 26 אונד ווען זיין האבען איהם אוועקגעפירט, האבען זיין
 אנגענומען איינעם שמעון פון קוריני, וויא ער איז גע-
 קומען פון דעם פעלד, אונד האבען אויף איהם ארויפגע-
 לעגט דאס קרייצ, אז ער זאל עס טראגען נאך ישוע:
 27 אונד א גרויסע פערזאמלונג פון לייט האבען איהם נאך
 געפאלגט, אונד ווייבער וואס האבען געקלאגט אונד
 28 געטרויערט איבער איהם: אבער ישוע האט זיך צו זיין
 אומגעקערט אונד האט געזאגט, טעכטער פון ירושלים,

האבען איהם געפונען דאס פאלק פערפירען אונד פערביטען
 דעם קיסר מיט צו געבען, אונד ער זאגט אז ער איז דער
 3 מלך המשיח: אונד פילטום האט איהם געפרעגט אונד
 געזאגט, ביסט דוא דער מלך פון דיא יודען? אונד ער
 האט איהם געענטפערט אונד געזאגט, דוא זאגסט עס:
 4 אזוי האט פילטום געזאגט צו דיא ערשטע פהנים אונד
 צום פאלק, איך געפין נישט קיין אומרעכט אין דיזען מענש:
 5 אבער זייא האבען נאך שטארקער געזאגט, ער העצט
 אויף דאס פאלק אים גאנצע לאנד יהודה, אונד העכט אן
 6 פון גליל ביז צו דיזעם ארט: אבער וויא פילטום האט עס
 געהערט, האט ער געפרעגט אויב דער מאן איז פון גליל:
 7 אונד ווען ער האט געוואר געווארען אז ער געהערט צו
 דער רעגירונג פון הורדוס, האט ער איהם געשיקט צו
 הורדוס, דער אויף זעלבסט וואר אין ירושלים אין יענער
 צייט:

8 אונד ווען הורדוס האט ישוע געזעהען האט ער זיך זעהר
 געפרייט. ווארין ער האט איהם שוין לאנג פערלאנגט צו
 זעהען ווייל ער האט פילע זאכען פון איהם געהערט.
 אונד ער האט געהאפט צו זעהען, אז א וואונדער זאל
 9 דורך איהם געשעהען: אונד ער האט איהם אויסגעפרעגט
 מיט א סך ווערטער, אבער ער האט איהם גארניש גע-
 10 ענטפערט: אונד דיא ערשטע פהנים אונד דיא סופרים
 זענען געשטאנען אונד האבען איהם זעהר שטארק אנגע-
 11 קלאגט: אונד הורדוס מיט זיינע אפיצירען האבען איהם
 פערשעמט אונד אויסגעשפעט, אונד האבען איהם א גלעג-
 ציגעס קלייד אנגעמהן, אונד האבען איהם צוריקגעשיקט
 12 צו פילטום: אונד פילטום אונד הורדוס זענען אין דעם
 דאזיגען טאג פריינד געווארען. ווארין פריהר זענען זייא
 מיט איינאנדער אין פיינדשאפט געוועזען:

13 אונד ווען פילטום האט צוזאמענגערופען דיא ערשטע
 14 פהנים אונד דיא אויבערשטע פון דאס פאלק: האט ער
 צו זייא געזאגט, אידר האט צו מיר דיזען מאן געבראכט
 וויא א פערפיהרער פון דעם פאלק, אונד זעה, איך האב
 איהם פעהערט, פאר אייך, אונד האב גאר קיין אומרעכט

- אונד האט געזאגט, האסט דוא דען נישט מורא פאר גאט,
זעהענדיג וויא דוא ביסט אויף אין דער זעלבער שטראסה?
41 אונד מיר זענען מיט רעכט פערשולדיגט; ווארין מיר
באקומען מיט רעכט דאס וואס אונזערע מעשים האבען
פערדינט. אבער דיזער מאן האט גאר קיין אומרעכט
42 געטהון: אונד ער האט צו ישוע געזאגט, האר, געדענק
אן מיר, ווען דוא קומסט אריין אין דיין קעניגרייך: אונד
43 ישוע האט צו איהם געזאגט, פארנוואהר איך זאג דיר,
היינט וועסט דוא מיט מיר זיין אין גן עדן:
44 אונד עס וואר קענען דער זעקסטער טאג, אונד עס וואר
פינסטער איבער דעם גאנצען לאנד ביז צו דער ניינטער
45 טאג: אונד דיא זון איז פינסטער געווארען, אונד דאס
פרוכט פון דעם טעמפל איז אין מיטען צוריסען געווא-
46 רען: אונד ישוע האט געשריען מיט א הויף קול, אונד
האט געזאגט, פאטער, איך בעפעהל מיינ גייסט אין דייןע
האנד אריין; אונד ווען ער האט דאס געזאגט, האט ער
דיא גשמה אויסגעלאזט!
47 וויא דער הויפטמאן האט געזעהען וואס איז געשעהען,
האט ער גאט געלויבט, אונד געזאגט, ווירקליך דיזער
48 מענש וואר א צדיק: אונד אלע לייט וואס זענען צוזא-
מענגעקומען צו דיזער זעהונג, ווען זייא האבען געזעהען
וואס איז געשעהען, האבען זייא זיך געשלאנגען אויף דער
49 ברוסט, אונד האבען זיך אומגעקערט: אונד אלע זיינע
פריינד, אונד דיא ווייבער וואס האבען איהם נאכגעפאלגט
פון גליל, זענען פון ווייטען געשטאנען, אונד האבען דאס
ציגעזעהען:
50 אונד דא וואר א מאן וואס האט געהייסען יוסף, וואס וואר
א יועץ, אונד א גוטער אונד גערעכטער מאן: (וועלכער
51 האט נישט געווייליגט אין זייערע עצה אונד זייער ווערק).
ער וואר פון ארמתי, א יודישע שטאט, אונד האט אליין
52 אויף געווארט אויף דעם קעניגרייך פון גאט: דיזער איז
געקומען צו פילטוס אונד האט געבעטען דעם לייב פון
53 ישוע: אונד ער האט עס ארושגענומען, אונד האט עס
איינגעוויקעלט אין א ליילעך, אונד האט עס אריינגעלעגט.

- וויינט נישט איבער מיר, נייערט וויינט איבער אייך אליין,
 29 אונד איבער אייערע קינדער: ווארין זעה, דא טעג קומען
 ווען מען נעמט זאנען געבענשט זענען דא אומטראכטיגע,
 אונד דיא לייבער וואס האבען נישט געוואונען, אונד דיא
 30 בריסטען וואס האבען נישט געגעבען צו זיינען: דענסטמאל
 וועלען זיין אנהעבען צו זאנען צו דיא בערג, פאלט איבער
 31 אונס, אונד צו דיא הויכע בערג, דעקט אונס צו: ווארין
 ווען זיין טהון דזע זאכען צו א גרינעם בוים, וואס נעמט
 געשעהען צו דעם פערדארטען?
 32 אונד צווייא אנדערע רשעים ווארען אויך אהין געפיהרט,
 33 אז זיין זאלען מיט איהם געהרגעט ווערען: אונד ווען
 זיין זענען אנגעקומען צו איין ארט וואס ווערט אנגערופען
 גלגולת, האבען זיין איהם אונד דיא רשעים דארטען
 געקרייצט, איינעם צו זיינע רעכטע האנד, אונד דעם
 אנדערן צו דער לינקען:
 34 אונד ישוע האט געזאגט, פאטער, פערגיב זיין; ווארין
 זיין וויסען נישט וואס זיין טהון; אונד זיין האבען זיינע
 35 קליידער געטיילט, אונד האבען גורל געווארפען: אונד
 דאס פאלק איז געשטאנען אונד האט צוגעזעהען; אונד
 דיא עלצטע האבען איהם מיט זיין אויסגעשפעט, אונד
 האבען געזאגט, ער האט אנדערע געהאלפען, לאז ער זיך
 אליין העלפען; ווען ער איז דער משיח דער אויסדער-
 וועהלטער פון נאט:
 36 אונד דיא זעלנער האבען איהם אויך אויסגעשפעט, אונד
 זענען צו איהם געקומען אונד האבען איהם געבראכט
 37 עסיג: אונד זיין האבען געזאגט, ווען דוא ביסט דער
 38 קעניג פון דיא יודען, אזוי רעמע דיר אליין: אונד איינע
 אויפשריפט וואר איבער איהם געשריבען מיט גריכישע
 אונד לאטיינישע אונד העברעאישע בוכשטאבען
 דיזער איז דער קעניג פון דיא יודען:
 39 אונד איינער פון דיא רשעים וואס וואר געקרייצט, האט
 איהם געלעסטערט אונד האט געזאגט, ווען דוא ביסט דער
 40 משיח, אזוי העלף דיר אליין אונד אונס: אבער דער אנ-
 דערער האט געענטפערט אונד האט איהם אנגעשריען,

- 12 אָבער פֿעטרוס איז אויפֿגעשטאנען אונד איז געלאפֿען צום קבר. אונד ער האט זיך ארויפֿגעבויקען, אונד האט געזעהען דיא תּכריכים געזונדער ליגען. אזוי איז ער אָוועקגעגאנגען, אונד האט זיך געזאונדערט וואס עס איז געשעהען:
- 13 אונד צוויי פון זייא זענען דעמזעלביקען טאג געגאנגען אין א דארף וואס הייסט עמאוס וואס איז זעכציג אקער פֿעלד נויט פון ירושלים: אונד זייא האבען מיט איינאנדר דער געשמוסט ווענען אלע דיזע זאכען וואס האבען זיך געטראפֿען: אונד עס וואר וויא זייא האבען געשמוסט אונד געטענעט, אזוי האט זיך ישוע זעלבסט געקעהנט אונד איז מיט זייא געגאנגען: אָבער זייער אויגען ווארען צוגעהאלטען, אז זייא זאלען איהם נישט דערקענען: אונד ער האט צו זייא געזאגט, וואס פאר ענגנים זענען דיא איבער וועלכע איהר טענעט מיט איינאנדער געהענדיג אונד זענט טרויעריג? אונד איינער פון זייא וואס האט געהייסען קלעאפּאס האט צו איהם געזאגט, ביסט דוא דען אליין א פרעמדער אין ירושלים, אונד וויסט נישט וואס איז דרינען געשעהען אין דיזע טעג? אונד ער האט צו זייא געזאגט, וואס פאר זאכען? אונד זייא האבען צו איהם געזאגט, דאס פון ווענען ישוע הנוצרי, וואס וואר א נביא, מעכטיג אין מעשים פאר גאט אונד דעם גאנצען פאלק: אונד וויא דיא ערשטע פֿהנים אונד אונזערע אויבערשטע האבען איהם איבערגעגעבען צום משפט פון טויט אונד האבען איהם געקרייציקט: אָבער מיר האבען געהאפט אז ער איז דער וואס וועט ישראל אויסלעזען. אונד איבער דעם אלעם, איז היינט דער דריטער טאג זינט דאס אלעם איז געשעהען: אונד עטליכע ווייבער פון אונס האבען אונס דערשראקען, ווארין זייא זענען געווען זען גאנץ פריה בייא דעם קבר: אונד ווען זייא האבען נישט געפונען זיין לייב, זענען זייא געקומען אונד האבען געזאגט, אז זייא האבען געזעהען א געזיכט פון מלאכים: אונד עטליכע פון דיא וואס ווארען מיט אונס זענען אָוועק געגאנגען צום קבר, אונד האבען אזוי געפונען וויא דיא ווייבער האבען געזאגט, אָבער איהם האבען זייא נישט

אין איין אויסגעהאקטען קבר אין דעם פעלז וואו קיינער
 54 איז נאך נישט געלעגען: אונד עס וואר ערב יום טוב, אונד
 55 נאכהנט צו שבת: אונד אויף דיא ווייבער וואס זענען מיט
 איהם צוזאמען געקומען פון גליל, האבען נאכגעפאלגט,
 אונד האבען געזעהען דאס קבר, אונד וואו זיין לייב וואר
 56 אריינגעלעגט: אונד זייא האבען זיך אומגעקערט, אונד
 האבען אנגעגרייט בשמים, אונד מר. אונד אס שבת האבען
 זייא גערוהט נאך דעם געבאט נאך:

קאפיטעל כד

1 אונד אן דעם ערשטען טאג פון דער וואך זענען זייא
 באנגן פריה געקומען צום קבר, אונד האבען געבראכט דיא
 בשמים וואס זייא האבען אנגעגרייט, אונד אנדערע ווארען
 2 מיט זייא: אונד זייא האבען געפונען דעם שטיין אנטעק-
 3 געוואלגערט פון דעם קבר: אונד ווען זייא זענען אריינג-
 געקומען, האבען זייא נישט געפונען דעם לייב פון דעם האר
 4 ישוע: אונד עס איז געוועזען ווען זייא ווארען זעהר
 פערצאגט ווענען דעם אזוי זענען צוהייא מענטשען בייא
 5 זייא געשטאנען אין גלאנצענדיגע קליידער: אונד וואו
 זייא האבען זיך געפארקטען, אונד האבען זייער פנים צו
 דער ערד גענייגט, אזוי האבען זייא צו זייא געזאגט, ווארום
 6 זוכט איהר דעם לעבעדיגען צווישען דיא טויטע? ער איז
 נישט דא, נייערט ער איז אויפגעשטאנען. געדענקט וואס
 7 ער האט אייך געזאגט, ווען ער וואר נאך אין גליל: וואו
 ער האט געזאגט, אז דער בן-אדם מוס איבערגעבען
 ווערען אין דיא הענד פון זינדער, אונד געקרייציקט ווערען,
 8 אונד אים דריטען טאג אויפגעהנגען: אונד זייא האבען זיך
 9 דערמאנט אן זיינע ווערטער: אונד זייא האבען זיך אומ-
 געקערט פון דעם קבר, אונד האבען דאס אלעס דערצעהלט
 10 צו דיא עלת אונד צו אלע איבריגע: אונד עס ווארען
 מרים מגדלנה, אונד יוחנה, אונד מרים דיא מוטער פון יעקב,
 אונד דיא איבריגע מיט זייא, וואס האבען דאס דערצעהלט
 11 צו דיא שלוחים: אונד דינע ווערטער זענען בייא זייא
 אנגעזעהען געוועזען וואו נארישקייט, אונד זייא האבען
 זייא נישט געגלויבט:

- 39 געדאנקען אין איירע הערצער אריין? זעהט מיינע הענד
 אונד מיינע פיס, אז איך בין דאס זעלבסט. פיהלט מיך
 אונד זעהט. ווארן א גייסט האט קיין פלייש אונד ביין,
 40 אזוי וויא איהר זעהט אז איך האב: אונד וויא ער האט
 דאס געזאגט, האט ער וויא געחיווען זיינע הענד אונד זיינע
 41 פיס: אונד ווען וויא האבען נאך נישט געגלויבט פאר שמחה,
 אונד האבען זיך פערוואונדערט; האט ער צו וויא געזאגט,
 42 האט איהר דא עפעס צו עסען? אונד וויא האבען איהם
 43 געגעבען א שטיק געבראטענע פיש: אונד ער האט עס
 44 גענומען אונד האט פאר וויא געגעסען: אונד ער האט צו
 וויא געזאגט, דאס זענען דיא זאכען וואס איך האב צו
 אייך גערעט ווען איך וואר נאך מיט אייך, אז אלעס מוס
 מקוים ווערען וואס איז געשריבען וועגען מיר אין תורת
 45 משה, אונד אין דיא גבאים, אונד אין תהלים: דאן האט
 ער וייער פערשטאנד אויפגעמאכט, אז וויא זאלען פער-
 46 שטעהן דיא שריפט: אונד ער האט צו וויא געזאגט אזוי
 איז געשריבען, אז דער משיח זאל ליידען, אונד פון דעם
 47 טויט אויפֿשטעהן דעם דריטען טאג: אונד אז מען זאל
 אין זיין נאמען פרעדיגען תשובה אונד פערגעבונג פון
 זינדען צו אלע פעלקער, אונד מען זאל אנהייבען אין
 48 ירושלים: אונד איהר זענט צייגען פון דינע זאכען: אונד
 49 זעהט, איך וועל אויף אייך שיקען דיא הבטחה פון מיין
 פאטער. אבער בלייבט איהר אין דער שטאט, ביז איהר
 וועט אנגעטוהן ווערען מיט מאכט פון דער הייך:
 50 אונד ער האט וויא ארויסגעפיהרט ביז בית-היני, אונד האט
 זיינע הענד אויפֿגעהויבען. אונד האט וויא געבענשט:
 51 אונד עס וואר ווען ער האט וויא געבענשט, איז ער אנוועק
 פון וויא, אונד וואר ארויפֿגעטראגען אין דעם הימעל אריין:
 52 אונד וויא האבען זיך צו איהם געביקט, אונד זענען צוריק-
 53 געגאנגען קיין ירושלים מיט גרויסע שמחה: אונד וויא
 זענען געשטענדיג געוועזען אין דעם בית המקדש, אונד
 האבען גאט געלויבט:

- 25 געזעהען: אונד ער האט צו זיין געזאגט, איהר אונפער-
שטענדיגע אונד שווערהארציגע! וואס איהר גלויבט נישט
26 אלעס וואס דיא גביאים האבען געזאגט: מוס דען נישט דער
משיח דאס ליידען, אונד אין זיינער הערליכקייט אריינקו-
27 מען? אונד ער האט אנגעהויבען פון (תורת) משה אונד
אלע גביאים, אונד האט זיין אויסגעלעגט אין דער גאנצען
28 שריפט וואס איז אויף איהם געשריבען: אונד זיין האבען
זיך געזעהנט צום דארף וואו אהין זיין זענען געגאנגען.
אונד ער האט זיך געמאכט גלייך וויא ער האט געוואלט
29 נויטער געהן: אבער זיין האבען איהם זעהר געבעטען
אונד האבען געזאגט, בלייב מיט אונס, ווארן עס איז פאר
נאכט, אונד דער טאג ניינט זיך אפ, אזוי איז ער אריינגע-
30 גאנגען מיט זיין צו בלייבען: אונד עס וואר ווען ער האט
זיך מיט זיין צום טיש געזעצט, האט ער גענומען ברויט
אונד האט א ברכה געמאכט, אונד האט עס צוגעראכען אונד
31 עס צו זיין געגעבען: אונד זייער אויגען ווארען אויפגע-
מאכט, אונד זיין האבען איהם דערקענט, אבער ער איז
32 פון זיין פערשוואונדען געווארען: אונד זיין האבען איינער
צום אנדערן געזאגט, האט נישט אונזער הארץ אין אונס
געברענט, ווען ער האט מיט אונס גערעט אויף דעם וועג,
33 אונד ווען ער האט אונס דיא שריפט אויסגעלעגט? אונד
זיין זענען אין דער זעלבער שעה אויפגעשטאנען, אונד
זענען צוריקגעגאנגען קיין ירושלים, אונד האבען געפונען
דיא עלף אונד דיא וואס ווארען מיט זיין פערזאמעלט!
34 וואס האבען געזאגט, דער האר איז באמת אויפגעשטאנען,
35 אונד האט זיך געוויזען צו פעטרוס: אונד זיין האבען
דערזעהלט וואס האט זיך געטראפען אויף דעם וועג, אונד
זיין זיין האבען איהם דערקענט ביים ברויט צוברעכען:
36 אונד וויא זיין האבען דיוע זאכען גערעט, אזוי איז ער
זעלבסט צווישען זיין געשטאנען. אונד האט צו זיין
37 געזאגט, שלום עליכם: אונד זיין ווארען דערשראקען
אונד האבען זיך געפארקטען, אונד האבען געדאכט אז
38 זיין זעהען א גייסט: אונד ער האט צו זיין געזאגט, ווארום
זיין איהר דערשראקען? אונד ווארום קומען זאלכע

- וואס קומט נאך מיר איז פאר מיר גענועזען, ווארין ער איז
 פאר מיר גענועזען: אונד פון זיינער פולהייט האבען
 16 מיר אלע דערהאלטען, אונד גענאד אויף גענאד: ווארין
 17 דיא תורה איז דורך משה געגעבען געווארען, גענאד אונד
 18 וואהרהייט איז גענועזען דורך ישוע המשיח: קיינער האט
 גאט קיינמאל געזעהען; דער איינציגער זעהן, וואס איז
 אין דעם שוים פון דעם פאטער, דער האט איהם געקאנט
 געמאכט:
- 19 אונד דאס איז דאס צייגניס פון יוחנן, ווען דיא יודען פון
 ירושלים האבען געשיקט פהנים אונד לויס אז זייא זאלען
 איהם פרעגען, ווער ביסט דוא? אונד ער האט מודה
 20 גענועזען, אונד האט ניט געלייקענט, ניערט האט מודה
 21 גענועזען, איך בין ניט דער משיח: אונד זייא האבען
 איהם געפרעגט, וואס דען? ביסט דוא אליהו? אונד ער
 האט געזאגט, איך בין ניט. ביסט דוא דער גביא? אונד
 ער האט געענטפערט ניין: אזוי האבען זייא צו איהם
 22 געזאגט, ווער ביסט דוא? אז מיר זאלען איין ענטפער
 געבען צו דיא וואס האבען אונס געשיקט; וואס זאגסט
 23 דוא וועגען דיר זעלבסט? אונד ער האט געזאגט,
 "איך בין א קול פון איינעם וואס שרייעט אין דער
 מדבר, מאכט גלייך דעם וועג פון דעם האר, אזוי
 וויא ישעיה הנביא האט געזאגט": אונד זייא זענען
 24 געשיקט גענועזען פון דיא פרנשים: אונד זייא האבען
 איהם געפרעגט, אונד צו איהם געזאגט, ווארום טובלסט
 דוא דען, ווען דוא ביסט ניט דער משיח אונד ניט אליהו,
 25 אונד ניט דער גביא? יוחנן האט זייא געענטפערט אונד
 געזאגט, איך טובל מיט וואסער, אבער דא שטעהט איינער
 26 צווישען אייך, וועלכען איהר קענט ניט; דער איז ער וואס
 קומט נאך מיר, וואס איך בין ניט ווערט אז איך זאל דאס
 27 שנירעל פון זיינע שיף אויפגינדען: דאס איז געשעהען
 אין בית-היני אויף דיא אנדערע זייט ירדן, וואו יוחנן האט
 געטובלט:
- 28 אויף דעם אנדערן טאג האט יוחנן געזעהען ישוע צו איהם
 קומען, אונד האט געזאגט זעה, דאס לאס פון גאט וואס

דיא הייליגע בשורה טובה פון יוחנן

- 1 אים אנהייב איז געוועזען דאס ווארט, אונד דאס ווארט
איז געוועזען מיט גאט אונד דאס ווארט איז געוועזען
2 גאט: דאס זעלביגע איז געוועזען אים אנהייב מיט גאט:
3 אלעס איז דורך איהם געמאכט געווארען, אונד אהן איהם
4 איז גארניט געמאכט געווארען, וואס איז געמאכט: אין
איהם איז געוועזען דאס לעבען, אונד דאס לעבען איז
5 געוועזען דאס ליכט פון דיא מענשען: אונד דאס ליכט
שיינט אין דער פינסטערניס, אונד דיא פינסטערניס האט
עס נישט בעגריפען:
- 6 עס איז געוועזען א מאן געשיקט פון גאט, וואס האט גע-
7 הייסען יוחנן: דויער איז געקומען פאר א צייגניס, אז ער
זאל בעצייגען וועגען דעם ליכט, פרי אלע זאלען דורך
8 איהם גלויבען: ער איז נישט געוועזען דאס ליכט, ניערש
ער איז געשיקט געווארען צו בעצייגען וועגען דעם ליכט:
9 דאס איז דיא וואהרע ליכט, וואס לייכט אימליכען מענש
10 וואס קומט אין דער וועלט אריין: ער איז אין דער
וועלט געוועזען, אונד דיא וועלט איז דורך איהם געמאכט,
11 אונד דיא וועלט האט איהם נישט געקענט: ער איז געקומען
צו זיינע אייגענע, אונד דיא זייגע האבען איהם נישט אָנ-
12 גענומען: אבער וויא פיל עס האבען איהם אָנגענומען,
צו דיא האט ער געגעבען מאכט אז זייא זאלען ווערען
קינדער פון גאט, צו דיא וואס גלויבען אין זיין נאמען:
13 וואס זענען נישט פון בלוט געבוירען, אונד נישט פון דעם
וועלען פון פלייש, אונד נישט פון דעם וועלען פון מענשען,
נייערש פון גאט:
- 14 אונד דאס ווארט איז געווארען פלייש, אונד האט צווישען
אונם געוואוינט, אונד מיר האבען געזעהען זיינע הערליכ-
קייט, וויא דיא הערליכקייט פון דעם איינציגען זעהן פון
15 דעם פאטער, פול מיט גענאד אונד וואהרהייט: יוחנן
האט אויף איהם בעצייגט, אונד האט געשריען אונד
געזאגט, דאס איז דער פון וועלכען איף האב געזאגט, דער

דוא זאלסט גערופען ווערען ביפא, וואס איז פערטויטשט
א פעלז:

- אויף דעם אנדערען טאג האט ישוע געוואלט געהען קיין
גליל, אונד האט געפינען פיליפוס, אונד האט צו איהם גע-
זאגט פאלג מיר נאך: אונד פיליפוס איז געוועזען פון בית-
צידה דיא שטאט פון אנדרי אונד פעטרוס: פיליפוס האט
געפינען נתנאל, אונד האט צו איהם געזאגט, מיר האבען
געפינען דעם פון וועלכען משה האט געשריבען אין דער
תורה, אונד דיא גביאים, ישוע דער זון פון יוסף אויס
נצרת: אונד נתנאל האט צו איהם געזאגט, קען עפעס
גוטעס ארויסקומען פון נצרת? פיליפוס האט צו איהם
געזאגט, קום אונד זעה: אונד ישוע האט געזעהען נתנאל
צו איהם קומען, אונד האט צו איהם געזאגט, זעה, איין
אמתער בן ישראל, אין וועלכען עס איז גיט דא קיינע
פאלשהייט: נתנאל האט צו איהם געזאגט, פון וואנען
קענסט דוא מיר? ישוע האט געענטפערט, אונד האט צו
איהם געזאגט, איידער פיליפוס האט דיר גערופען, ווען
דוא ביסט געוועזען אונטער דעם פייגענבוים, האב איך
דיר געזעהען: נתנאל האט געענטפערט, רבי, דוא ביסט דער
זון פון גאט, דוא ביסט דער מלך פון ישראל: ישוע האט
געענטפערט, אונד האט צו איהם געזאגט, ווייל איך האב
דיר געזאגט, איך האב דיר געזעהען אונטער דעם פייגענ-
בוים גלויבסט דוא? דוא וועסט זעהען גרעסערע זאכען
וויא דיווע: אונד ער האט צו איהם געזאגט, באמת,
אונד דיא מלאכים פון גאט ארויפגעהען אונד ארופקומען
אויף דעם בן אדם:

קאפיטעל ב

- אונד אים דריטען טאג איז געוועזען א חתונה אין קנה
פון גליל, אונד דיא מוטער פון ישוע איז דארט געוועזען:
אונד ישוע אונד זיינע תלמידים זענען אויף געבעטען גע-
ווארען אויף דער חתונה: אונד ווען עס האט זיין גע-
פעהלט וויין, האט דיא מוטער פון ישוע צו איהם געזאגט,
זיין האבען קיין וויין: אונד ישוע האט צו איהר געזאגט, 4

- 30 נַעֲמֵט אַוֹעַק דִּיא זינד פון דער וועלט: דאס איז דער פון
וועמען איך האב געזאגט, נאך מיר קומט א מאן, וואס איז
פאר מיר געוועזען, ווארין ער איז צוגעשט פאר מיר:
31 אונד איך האב איהם נישט געקענט, נייערט אז ער זאל
אנטפלעקט ווערען צו ישראל, דרום בין איך געקומען אונד
32 טובל מיט וואסער: אונד יוחנן האט בעצייגט אונד געזאגט,
איך האב געזעהען דעם נייסט ארופקומען פון הימל וויא
33 א טוב, אונד ער איז אויף איהם געבליבען: אונד איך
האב איהם נישט געקענט; נייערט דער וואס האט מיך
געשיקט צו טובלן מיט וואסער, דער האט צו מיר געזאגט,
אויף וועמען דוא וועסט זעהען דעם נייסט ארופקומען,
אונד אויף איהם בלייבען, דער איז ער וואס טובלט מיט
34 דעם רוח הקודש: אונד איך האב געזעהען אונד האב
בעצייגט, אז דינער איז דער זיהן פון גאט:
35 אויף דעם אנדערען טאג איז יוחנן ווידער געשטאנען אונד
36 צווייא פון זיינע תלמידים: אונד ער האט געזעהען ישוע
וויא ער געהט, אונד האט געזאגט, זעה, דאס לאס פון
37 גאט: אונד דיא צווייא תלמידים האבען איהם געהערט
38 רעדען, אונד וויא האבען ישוע נאכגעפאלגט: אונד ישוע
האט זיך אומגעקערט, אונד האט זייא געזעהען נאכ-
פאלגען, אונד ער האט צו זייא געזאגט, וואס זוכט איהר?
אונד זייא האבען צו איהם געזאגט, רבי, וואס איז פער-
39 מייטשט לעהרער, וואו וואוינסט דוא? ער האט צו זייא
געזאגט, קומט אונד זעהט. זייא זענען געקומען אונד
האבען געזעהען וואו ער האט געוואוינט, אונד זענען
זענעם טאג בייא איהם געבליבען; אונד עס איז געוועזען
40 קענען דיא צעהנטע שעה: אנדרי דער ברודער פון שמעון
פעטרוס איז געוועזען איינער פון דיא צווייא וואס האבען
געהערט יוחנן רעדען, אונד האבען איהם נאכגעפאלגט:
41 דינער האט צום ערשטען געפינען זיין אייגענעם ברודער
שמעון, אונד האט צו איהם געזאגט, מיר האבען געפינען
דעם משיח וואס איז פערמייטשט אויף גריכיש קריסטוס:
42 ער האט איהם געבראכט צו ישוע; אונד ישוע האט איהם
געזעהען, אונד געזאגט, דוא ביסט שמעון, זיהן פון יוחנן.

טוֹבֵעֲנֵהֶנְדְּלֶע֫ר גְּעֹאָנְט, גַּעַמֵּט דִּינֶע זאכען פֿון דאָנען
 אָנזעק, מאַכט נישט דאָס הויז פֿון מײַן פֿאַטער, אַ הויז פֿון
 האַנדל: אָנז זײַנע תּלְמִידִים האָבען זיך דערמאָנט, אז
 17 עס שטעהט געשריבען, דִּיא קנָאָה פֿון דײַן הויז האט מיך
 פֿערצעהרט: דִּיא יודען האָבען געענטפֿערט, אָנז האָבען
 18 צו איהם געזאָגט, וואָס פֿאַר אַ צײַכען ווײַזט דאָ אונס,
 אז דאָ טהוקסט דִּינֶע זאכען? יִשׁוּע האט געענטפֿערט אָנז
 19 האט צו זײַא געזאָגט, צושטערט דִּינֶעם טעמפֿעל, אָנז
 אין דרייא טעג וועל איך איהם אויפֿשטעלען: אזוי האָבען
 20 דִּיא יודען געזאָגט, אין זעקס אָנז פֿירצײג יאָהר איז דִּינֶער
 טעמפֿעל געבויצט געוואָרען, אָנז וועסט דאָ איהם אין
 דרייא טעג אויפֿשטעלען? אָבער ער האט גערעט וועגען
 21 דעם טעמפֿעל פֿון זײַן לײַב: דרום ווען ער איז פֿון דעם
 22 טויט אויפֿגעשטאָנען, אזוי האָבען זײַנע תּלְמִידִים געדענקט
 אז ער האט דאָס גערעט; אָנז זײַא האָבען געגלויבט אין
 דער שריפט אָנז אין דעם וואָרט וואָס יִשׁוּע האט צו זײַא
 געזאָגט:

אָנז ווען ער איז געוועזען אין ירוּשָׁלַיִם אַם פֿסח אויף
 דעם יום טוב האָבען פֿילע געגלויבט אָן זײַן נאָמען, ווען
 זײַא האָבען געזעהען זײַנע וואונדער וואָס ער האט געטהון:
 אָבער יִשׁוּע האט זיך צו זײַא נישט פֿערטרויעט, ווייל ער
 24 האט אלע געקענט: אָנז ער האט נישט געדארפט אז
 25 אימאָצער זאל צײַגנס געבען אויף מענשען, וואַרין ער האט
 געוואוסט וואָס איז אין דעם מענש:

קאפיטעל ג

עס איז געוועזען אַ מאָן פֿון דִּיא פֿרושִׁים, וואָס האט גע-
 1 הײסען ניקודימוס, אַ קצון פֿון דִּיא יודען: דִּינֶער איז גע-
 2 קומען צו יִשׁוּע בײַא נאכט, אָנז האט צו איהם געזאָגט,
 רבֿי, מיר ווײַסען אז דאָ ביסט געקומען פֿון גאָט ווײַא אַ
 לעהרער, וואַרין קײַנער קאן נישט טהון דִּיא וואונדער וואָס
 3 דאָ טהוקסט אויסער גאָט איז מיט איהם: יִשׁוּע האט גע-
 ענטפֿערט אָנז האט צו איהם געזאָגט, באַמֵּת, באַמֵּת זאג
 איך דיר, עס זײַא דען אַ מענש ווערט ווידער אַמאָל
 געבוירען, קאן ער נישט זעהען דאָס קעניגרייך פֿון גאָט:

- וואס האב איך מיט דיר צו טהון פרויא? מיינע שעה איז
 5 נאך נישט געקומען: זיינע מוטער האט געזאגט צו דיא
 6 משרתים, וואס ער וועט אייך זאגען דאס טהוט: אינדעם
 זענען דארט אנדערנע שטעלט געוועזען זעקס שטיינערנע
 וואסערקריג נאך דער געוואוינהייט פון דער רייניגונג פון
 דיא יודען, אונד אימליכעס האט געהאלטען צווייא אדער
 7 דרייא מאס: ישוע האט צו זייא געזאגט, פילט אן דיא
 קריג מיט וואסער. אונד זייא האבען זייא אנגעפילט ביז
 8 ארויף: אונד ער האט צו זייא געזאגט, נון שעפט אן
 אונד טראגט צו דעם אויבערשטען פון דער סעודה. אונד
 9 זייא האבען געטראגען: ווען דער אויבערשטער פון דער
 סעודה האט פערזוכט דאס וואסער וואס איז וויין געווארען,
 (אונד האט נישט געוואוסט פון זאגען עס איז, אבער דיא
 משרתים וואס האבען דאס וואסער אנגעשעפט האבען
 געוואוסט); האט דער אויבערשטער פון דער סעודה גע-
 10 רופען דעם חתן: אונד ער האט צו איהם געזאגט, איינ-
 ליכער מענטש שטעלט צוערשט אנדער דעם גומען וויין,
 אונד ווען מען האט זיך אנגעטרונקען, אזוי גיבט ער דעם
 ערנערען, אבער דוא האסט געהאלטען דעם גומען וויין
 11 ביז אצונד: דאס איז דאס ערשטע וואונדער וואס ישוע
 האט געטהון אין קנה פון גליל, אונד האט אנטפלעקט
 זיינע הערליכקייט, אונד זיינע תלמידים האבען אין איהם
 12 געגלויבט: נאכדעם איז ער ארויפגעגאנגען קיין כפר נחום,
 אונד זיינע מוטער אונד זיינע ברודער אונד זיינע תלמידים
 מיט איהם; אונד זייא זענען דארט נישט לאנג געבליבען:
 13 אונד דער פסח פון דיא יודען איז נאכהנט געוועזען, אונד
 14 ישוע איז ארויפגעגאנגען קיין ירושלים: אונד ער האט
 געפינען אין דעם בית המקדש דיא וואס האבען פערקויפט
 אקסען אונד שאף אונד טויבען, אונד דיא וועקסלער
 15 זיצענדיג: אונד ער האט געמאכט א קאנטשיק פון
 שטריקלעך, אונד האט אלע ארויסגעטריבען פון דעם בית
 המקדש, אונד דיא שאף אונד אויף דיא אקסען, אונד האט
 אויסגעשיט דאס געלד פון דיא וועקסלער, אונד האט אומ-
 16 געווארפען דיא טישען: אונד ער האט צו דיא

- וועלט פערשולדיגען; נייערט אז דא וועלט זאל דורך
 18 איהם גערעטעט ווערען: דער וואס גלויבט אן איהם איז
 נישט פערשולדיגט; דער וואס גלויבט נישט איז שוין פער-
 פערשולדיגט, ווייל ער האט נישט געגלויבט אן דעם נאמען
 19 פון דעם איינגעבוירענען ווען פון נאט: אונד דאס איז
 דאס משפט, אז דאס ליכט איז אין דא וועלט אריינגע-
 קומען, אונד דא מענשען האבען געליבט דא פינסטער-
 נים מעהר וויא דאס ליכט, ווארין וויערע מעשים זענען
 20 זעלעכט געוועזען: ווארין אימליכער וואס טהוט בייזעם
 האט פיינד דאס ליכט, אונד קומט נישט צום ליכט, כדי
 21 זיינע מעשים זאלען נישט בעשטראפט ווערען: אבער דער
 וואס טהוט דא וואהרהייט קומט צום ליכט, אז זיינע
 מעשים זאלען אנטפלעקט ווערען, אז וויא זענען אין נאט
 געטהון:
 22 נאכדעם איז ישוע אונד זיינע תלמידים געקומען צו דעם
 לאנד פון יהודה, אונד דארט האט ער זיך מיט זיין אויפ-
 23 געהאלטען, אונד האט געטובלט: אונד יוחנן האט אויך
 געטובלט אין עינזן באהענט צו שלום, ווארין עס איז דארט
 געוועזען פיל וואסער, אונד מענשען זענען געטובלט
 געווארען: ווארין יוחנן איז נאך נישט געוועזען אין דעם
 געפענגנים אריינגעווארפען:
 25 עס איז געוועזען א קריג צווישען דא תלמידים פון יוחנן
 26 אונד יודען וועגען דא רייניגונג: אונד וויא זענען גע-
 קומען צו יוחנן אונד האבען צו איהם געזאגט, רבי, דער
 וואס איז מיט דיר געוועזען אויף דא אנדערע ווייט ירדן,
 אויף וועלכען דא האסט געצויגט, זעה ער טובלט, אונד
 אלע קומען צו איהם: יוחנן האט געענטפערט אונד גע-
 27 געזאגט, א מענש קאן קיין ואך נישט דערהאלטען, אויסער
 עס הערט איהם געגעבען פון דעם הימל: איהר אליין
 28 זענט מיינע עדות, אז איך האב געזאגט, איך בין נישט דער
 29 משיח, נייערט איך בין פאר איהם געשיקט: ווער עס האט
 דא פלה, דער איז דער חתן; אבער דער פריינד פון דעם
 חתן, וואס שטעהט אונד הערט איהם, דער פרייט זיך זעהר
 וועגען דעם קול פון דעם חתן; דרום איז דווע מיינע

4 נִיקוּדִימוֹס הָאֵם צו אִיהֶם בַּעֲזֹאנָם, וְיֵא אַזוּי קֶאֱן אַ מֶאֱן
בַּעֲבוּרֶען ווערען ווען ער איז אלט? קֶאֱן ער דאס צווייטע
מֶאֱל אַרײַנקומען אין זײַן מוֹטֶערס לײַב, אונד בַּעֲבוּרֶען
5 ווערען? וְשׁוּע הָאֵם בַּעֲנִטֶפֶּערט, בַּאֲמֶת, בַּאֲמֶת זאג איך
דיר, עס זײַא דען א מַעֲנֵשׁ ווערט בַּעֲבוּרֶען פון וואסער
אונד פון דעם גײַסט, קֶאֱן ער נישט אַרײַנקומען אים קער
6 גײַנרײַך פון גאט: דאס וואס איז בַּעֲבוּרֶען פון דעם פֿלײַש
איז פֿלײַש, אונד דאס וואס איז בַּעֲבוּרֶען פון דעם גײַסט
7 איז גײַסט: פֿערֿוואונדער דײַך נישט אז איך האב דיר גער
8 זאגט, איהר מוסט ווידער אַמֶאל בַּעֲבוּרֶען ווערען: דער
ווינד בִּלְאִזֵּם וואו ער וויל, אונד דוא הערסט זײַן קול,
אַבער דוא ווײַסט נישט פון וואנען ער קומט, אונד וואו
אהין ער געהט; אַזוּי איז אײַטליכער וואס איז בַּעֲבוּרֶען
9 פון דעם גײַסט: נִיקוּדִימוֹס הָאֵם בַּעֲנִטֶפֶּערט אונד הָאֵם
10 צו אִיהֶם בַּעֲזֹאנָם, וְיֵא אַזוּי קֶאֱן דאס זײַן? וְשׁוּע הָאֵם
בַּעֲנִטֶפֶּערט אונד הָאֵם צו אִיהֶם בַּעֲזֹאנָם, גײַסט דוא דער
לעהרער פון ישראֵל, אונד ווײַסט נישט דײַנע זאַכען:
11 בַּאֲמֶת, בַּאֲמֶת זאג איך דיר, אז מיר רעדען וואס מיר
וויסען, אונד בעצײגען וואס מיר האבען געזעהען, אונד
12 איהר נעמט נישט אָן אונזער צײַגניס: ווען איך האב צו
אײַך ערדײַשע זאַכען בַּעֲזֹאנָם אונד איהר גלױבט נישט, וְיֵא
אַזוּי וועט איהר גלױבען, ווען איך זאג אײַך הײַמלײַשע
13 זאַכען? אונד קײַנער איז נישט ארױפֿגעגאנגען אין דעם
הײַמעל אַרײַן, גײַערט דער וואס איז ארױפֿגעקומען פון
14 דעם הײַמעל, דער בֶּן־אָדָם וואס איז אים הײַמעל: אונד
וְיֵא מֹשֶׁה הָאֵם אױפֿגעהויבען דיא שלאנג אין דער מדבר,
15 אַזוּי מוס דער בֶּן אָדָם אױפֿגעהויבען ווערען: אז אײַטל־
כער וואס גלױבט אָן אִיהֶם זאל האבען דאס עבִינע
לעבען:

16 ווארין גאט הָאֵם דיא וועלט אַזוּי געלױבט, דאס ער הָאֵם
געגעבען זײַן אײַנגעבוירענען ווײַז, אז אײַטליכער וואס
גלױבט אָן אִיהֶם זאל נישט פֿערלױרען ווערען גײַערט,
17 זאל האבען דאס עבִינע לעבען: ווארין גאט הָאֵם נישט
געשײַקט זײַן ווײַז אין דער וועלט אַרײַן אז ער זאל דיא

- 10 ניש קיינע געמיינשאפט מיט דיא שמוננים: ישוע האט
 געענטפערט אונד האט צו איהר געזאגט, ווען דוא זאלסט
 וויסען דיא מתנה פון גאט, אונד ווער עס איז וואס זאגט
 צו דיר גיב מיר צו טרינקען, אזוי וואלסט דוא איהם גע-
 בעטען, אונד ער וואלט דיר געגעבען לעבעדיגעס וואסער:
 11 דיא האט צו איהם געזאגט, האר, דוא האסט דאך ניש קיין
 איימער, אונד דער ברונען איז טיף; פון וואנען האסט דוא
 דען דאס לעבעדיגע וואסער? ביסט דוא גרעסער וויא
 אונזער פאטער יעקב, וואס האט אונס דאס ברונען גע-
 געבען, אונד ער האט דערפון געטרונקען, אונד זיינע קינדער
 אונד זיינע בהמות? ישוע האט געענטפערט אונד האט צו
 איהר געזאגט, אימליכער וואס טרינקט פון דינען וואסער
 וועט ווידער דורשטיג ווערען: אבער ווער עס וועט טרינק-
 קען פון דעם וואסער וואס איך וועל איהם געבען, דער
 וועט אויף עביג ניש דורשטיג זיין, גייערסט דאס וואסער
 וואס איך וועל איהם געבען, וועט אין איהם ווערען א
 ברונען פון וואסער וואס קוועלט צום עביגען לעבען:
 12 דיא פרויא האט צו איהם געזאגט, האר, גיב מיר דינעם
 וואסער, פדי איך זאל ניש דורשטיג זיין; אונד זאל ניש
 אהער קומען צו שעפען: ער האט צו איהר געזאגט, געה
 רוף דיין מאן, אונד קום אהער: דיא פרויא האט גענט-
 פערט אונד געזאגט, איך האב ניש קיין מאן; ישוע האט
 צו איהר געזאגט, דוא האסט רעכט געזאגט, איך האב ניש
 קיין מאן: ווארין דוא האסט געהאט פינף מענער, אונד
 דעם וואס דוא האסט אצונד איז ניש דיין מאן, דאס האסט
 דוא וואהר געזאגט: דיא פרויא האט צו איהם געזאגט,
 13 האר, איך זעה אז דוא ביסט א נביא: אונזערע פעטער
 האבען אויף דינען בארג געבעטען; אונד איהר זאגט, אז
 אין ירושלים איז דער ארט וואו מען מוז בעטען: ישוע
 14 האט צו איהר געזאגט, פרויא גלויב מיר אז עס קומט א
 שעה, ווען איהר וועט ניש בעטען צום פאטער אויף דינען
 בארג אונד אויך ניש אין ירושלים: איהר בעטעט וואס
 15 איהר וויסט ניש, מיר בעטען וואס מיר וויסען; ווארין דיא
 16 ישועה איז פון דיא יודען: אבער עס קומט א שעה,

30 פרייד דערפילט: ער מוז גרעסער ווערען אבער איך מוז קליינער ווערען:

31 דער וואס קומט ארום פון אויבען איז איבער אלעם; דער וואס איז פון דער ערד געהערט צו דער ערד, אונד רעט פון דער ערד; דער וואס קומט פון דעם הימל איז איבער

32 אלעם: וואס ער האט געזעהען אונד געהערט דאס בע- צייגט ער אונד קיינער נעמט נישט אן זיין צייגנים: דער

33 וואס נעמט אן זיין צייגנים האט זיינע חתימה געגעבען אז וואס איז אמת: ווארין וועמען האט האט געשיקט, דער

34 רעט דיא ווערטער פון האט; ווארין האט גיבט נישט דעם גייסט מיט מאס: דער פאטער ליבט דעם זעהן, אונד האט

35 אלעס אין זיינע האנד געגעבען: דער וואס גלויבט אן דעם זעהן האט עפינעס לעבען; אבער דער וואס גלויבט

נישט אן דעם זעהן וועט נישט זעהען לעבען, ניערמ דער צארן פון האט בלייבט אויף איהם:

קאפיטעל ד

1 דרום ווען דער האר האט געוואוסט אז דיא פרושים הא- בען געהערט אז ישוע מאכט אונד טובלט מעהר תלמידים

2 וויא יוחנן: האטש ישוע אליין האט נישט געטובלט, ניערמ זיינע תלמידים: אזוי האט ער פערלאזט יהודה, אונד איז

3 ווידער געגאנגען קיין גליל: אונד ער האט געמוזט דורכ- געהען דורך שמרון: דרום איז ער געקומען צו א שטאט

4 פון שמרון וואס הייסט סוכר, גאהענט צו דעם לאנד וואס געקומען צו זיין זעהן יוסף: אונד דארט איז

5 געוועזען דער ברוגען פון געקב; אונד ישוע איז דרום מיד געוועזען פון דעם וועג, אונד האט זיך אזוי אנדער- געזעצט ביא דעם ברוגען; אונד עס איז געוועזען קעגען

6 דער זעקסטער שעה: אונד א פרויא איז געקומען פון שמרון וואסער צו שפען; ישוע האט צו איהר געזאגט,

7 גיב מיר צו טרינקען: ווארין זיינע תלמידים זענען אנוועק- געגאנגען אין דיא שטאט, פרי זייא זאלען קויפען צו עסען:

8 דיא פרויא פון שמרון האט צו איהם געזאגט, וויא אזוי פערלאנגסט דוא צו טרינקען פון מיר, וואס דוא ביסט א

יהודי אונד איך בין א שמרונית? ווארין דיא יודען האבען

- 38 וואס שניידעט: איך האב אייך געשיקט צו שניידען אין דעם וואס איהר האט נישט געארבייט; אנדערע האבען געארבייט, אונד איהר זענט אין זייערע ארבייט איינגעטרעטען;
- 39 אונד פילע פון דיא שמרונים אויס דיזער שטאט, האבען אן איהם געגלויבט, דורך דעם ווארט פון דער פרויא, וואס זיא האט געצייגט, אז ער האט מיר אלעס געזאגט
- 40 וואס איך האב געטהון: דרום ווען דיא שמרונים זענען צו איהם געקומען, האבען זיא איהם געבעטען אז ער זאל בייא זייא גלייבען; אונד ער איז דארט געגלייבען צווייא
- 41 טעג: אונד פיל מעהר האבען געגלויבט דורך זיין אייגען ווארט: אונד זייא האבען צו דער פרויא געזאגט, מיר גלויבען נישט מעהר דורך דינע רעדע; ווארין מיר האבען איהם געהערט, אונד וויסען אז ער איז באמת דער משיח, דער דערלעזער פון דער וועלט;
- 43 אונד נאך דיא צווייא טעג איז ער פון דארטען אנוועק געגאנגען קיין גליל: ווארין ישוע זעלבסט האט געצייגט, אז א גביא האט נישט קיין גבוד אין זיין אייגען לאנד:
- 45 דרום ווען ער איז געקומען קיין גליל, האבען איהם דיא מענשען פון גליל אויפגענומען, ווייל זייא האבען געזעהען אלעס וואס ער האט געטהון אין ירושלים אויף דעם יום טוב; ווארין זייא זענען אויף געקומען צום יום טוב:
- 46 ער איז דרום ווידער געקומען קיין קנה אין גליל, וואו ער האט דאס וואסער געמאכט ווין, אונד עס איז געוועזען אן עדעלמאן וואס זיין ווהן איז קראנק געוועזען אין כפר נחום: ווען ער האט געהערט אז ישוע איז געקומען פון יהודה קיין גליל, איז ער צו איהם געגאנגען, אונד האט איהם געבעטען אז ער זאל ארויסקומען אונד זאל זיין ווהן היילען; ווארין ער איז געוועזען געהענט צום מוים:
- 48 ישוע האט דרום צו איהם געזאגט, ווען איהר וועט נישט זעהען קיינע וואונדער אונד צייגען ווילט איהר נישט גלויבען: דער עדעלמאן האט צו איהם געזאגט, האר, קום
- 49 איידער מיין קינד שטארבט: ישוע האט צו איהם געזאגט, 50 געה אהיים, דיין ווהן לעבט; אונד דער מאן האט געגלויבט

- אונד אצינד איז, ווען דיא וואהרע אנבעטער וועלען בעטען
צום פאטער אים גייסט אונד אין וואהרהייט; ווארין דער
24 פאטער זוכט אַזעלכע אנבעטער: גאט איז גייסט; אונד דיא
וואס בעטען איהם אן, מוזען איהם אנבעטען אים גייסט
25 אונד אין וואהרהייט: דיא פרויא האט צו איהם געזאגט,
איך וויל אז דער משיח קומט, וואס הייסט קריסטוס; ווען
26 ער וועט קומען וועט ער אונס אלעס זאגען: ישוע האט
צו איהר געזאגט, איך בין דערזעלבע וואס דער מיט
דיר:
- 27 אונד דערנאך זענען זיינע תלמידים געקומען, אונד האבען
זיך געוואונדערט אז ער האט מיט א פרויא גערעדט;
אבער קיינער האט נישט געזאגט, וואס זוכסט דוא, אדער
28 וואס רעדסט דוא מיט איהר? דאן האט דיא פרויא איהר
וואסערקריג איבערגעלאזט, אונד איז אַזעקגעגאנגען אין
29 דיא שטאט, אונד האט צו דיא מענטשען געזאגט: קומט
זעהט א מאן וואס האט מיר געזאגט אלעס וואס איך האב
30 געטוהן; איז ער נישט דער משיח? זייא זענען אויס דער
שטאט ארויסגעגאנגען, אונד זענען צו איהם געקומען:
31 אין דער צווישען האבען איהם זיינע תלמידים געבעטען,
32 אונד האבען געזאגט, רבי, עס: אבער ער האט צו
זייא געזאגט, איך האב שפייז צו עסען, וואס איהר
33 ווייסט נישט: דרום האבען דיא תלמידים צווישען זיך גע-
זאגט, האט איהם אימעצער עפעס געבראכט צו עסען?
34 ישוע האט צו זייא געזאגט, מיינע שפייז איז אז איך זאל
טהון דעם ווילען פון דעם וואס האט מיך געשיקט, אונד
35 אז איך זאל זיין ווערק פאלקאמען מאכען: זאגט איהר
נישט אז עס זענען גאנץ פיער חדשים, אונד דערנאך וועט
דיא שניטצייט קומען? זעה, איך זאג אייך, העבט אויף
איינערע אויגען, אונד קוקט אן דיא פעלדער, אז זייא זענען
36 שוין ווילט פאר דיא שניטצייט: אונד דער וואס שניידעט
פאקומט לויזן, אונד זאמעלט פרוכט צום עביגען לעבען,
אז דער וואס וויעט אונד דער וואס שניידט זאלען זיך צו-
37 זאמען פרייען: ווארין אין דעם איז דאס ווארט וואהר,
אז איינער איז דער וואס וויעט אונד א אנדערער איז דער

- אונד געה ארום: אונד גלייף איז דער מאן געהיילט 9
געווארען, אונד האט גענומען זיין בעט, אונד איז ארום-
געבאנגען:
- אונד עס איז געוועזען שבת אין יענעם טאג; אזוי האבען 10
דיא יודען געזאגט צו דעם וואס איז געהיילט געווארען,
עס איז שבת, אונד עס איז נישט דערלויבט אז דוא זאלסט
טראגען דיין בעט: אונד ער האט זיין געענטפערט, דער 11
וואס האט מיך געהיילט, דער האט צו מיר געזאגט, געם
דיין בעט אונד געה ארום: זיין האבען איהם געפרעגט, 12
ווער איז דער מאן וואס האט צו דיר געזאגט, געם דיין
בעט אונד געה ארום? אונד דער וואס איז געהיילט גע- 13
ווארען האט נישט געוואוסט ווער ער איז; ווארין ישוע איז
אנועקגעבאנגען, ווייל עס זענען פיל לייט געוועזען אין
דעם ארט: דערנאך האט איהם ישוע געפונען אין דעם 14
בית המקדש, אונד האט צו איהם געזאגט, זעה דוא ביסט
געהיילט געווארען; זינדיג נישט מעהר, פדי עס זאל דיר
נישט ערקער ווערען: אונד דער מאן איז אנועקגעבאנגען, 15
אונד האט צו דיא יודען געזאגט אז עס איז ישוע, וואס
האט איהם געהיילט: אונד דרום האבען דיא יודען ישוע 16
פערפאלגט, ווייל ער האט דאס געטהון אס שבת: אבער 17
ער האט זיין געענטפערט, מיין פאטער ווערקט ביז אזאונד,
אונד איך ווערק: דרום האבען דיא יודען נאך מעהר גע- 18
זוכט איהם צו הרגענען, ווייל ער האט נישט אליין מחלל
שבת געוועזען, גייערט האט אויף געזאגט, אז נאט איז
זיין אייגענער פאטער, אונד האט זיך גלייף געמאכט צו
נאט:
- דרום האט ישוע געענטפערט, אונד האט צו זיין געזאגט, 19
באמת, באמת זאג איך אייך, דער זעהן קאן גארניש טהון
פון זיך זעלבסט, חוץ דאס וואס ער זעהט דעם פאטער
טהון; ווארין דיא זאבען וואס ער טהוט, דיזע טהוט אויך
דער זעהן: ווארין דער פאטער ליבט דעם זעהן, אונד 20
ווייזט איהם אלעס וואס ער טהוט, אונד ער וועט איהם
גרעסערע ווערקע וויא דיזע ווייזען, אז איהר זאלט אייך
וואונדערן: ווארין אזוי וויא דער פאטער וועקט אויף דיא 21

דאס ווארט וואס ישוע האט צו איהם געזאגט, אונד איז
 51 אהיים געגאנגען: אונד וויא ער איז ארויפגעגאנגען,
 זענען איהם זיינע קנעכט אנטקעגען געקומען, אונד
 52 האבען געזאגט, דיין קינד לעבט: ער האט דרום זיין
 געפרעגט דיא שעה ווען ער האט אָנגעהויבען בעסער צו
 ווערען; אונד זיין האבען צו איהם געזאגט, געכטען
 אין דער זיבעטער שעה האט איהם דאס פיבער פערלאזט:
 53 אזוי האט דער פאטער געוואוסט אז עס איז געוועזען אין
 דער זעלבער שעה, ווען ישוע האט צו איהם געזאגט דיין
 זוהן לעבט; אונד ער האט געגלויבט, אונד זיין גאנצעס
 54 הויזגעזינד: דאס איז ווידער דאס צווייטע וואונדער וואס
 ישוע האט געטהון, ווען ער איז געקומען פון יהודה קיין
 גליל:

קאפיטעל ה

1 נאכדעם איז געוועזען א יום טוב פון דיא יודען, אונד
 2 ישוע איז ארויפגעגאנגען קיין ירושלים: אונד עס איז אין
 ירושלים ביין דעם שאפטויער א טייף, וואס איז גערופען
 אויף העברעאיש בית-חכדא, וואס האט פינף האללען:
 3 אין דויע זענען געלעגען א סך קראנקע, בלינדע, הינקענ-
 דיגע, פערדארטע, וואס האבען געווארט אז דאס וואסער
 4 זאל זיך געווענען: ווארין א מלאך איז צו צייטען אין
 דעם טייף אריינגעגאנגען, אונד האט דאס וואסער גע-
 וואוינען; דרום ווער עס איז צום ערשטען אריינגעגאנגען
 נאך דער געוועגונג פון דעם וואסער, דער איז געוונד
 געווארען פון וואס פאר א קראנקהייט ער האט געהאט:
 5 אונד דארט איז געוועזען א מאן וואס איז אכט
 6 אונד דרייסיג יאהר קראנק געוועזען: וויא ישוע האט
 איהם געזעהען ליגן, אונד האט געוואוסט אז ער איז
 שוין לאנג אזוי געלעגען, האט ער צו איהם געזאגט,
 7 ווילסט דוא געהיילט ווערען? דער קראנקער האט איהם
 געענטפערט, האר איך האב נישט קיין מענש, אז ער זאל
 מיך אין דעם טייף אריינלאזען ווען דאס וואסער געוועגט זיך
 אונד ווייל איך קום, געהט איין אנדערער פאר מיר אריין:
 8 ישוע האט צו איהם געזאגט, שמעה אויף, נעם דיין בעט

- איין געוואלט פאר א צייט פרייען אן זיין ליכט: אבער 36
 איך האב א גרעסערעם צייגנים וואס דאס צייגנים פון
 יוחנן; ווארין דיא ווערקע וואס דער פאטער האט מיר
 געגעבען אז איך זאל זיין פאלקאמען מאכען, דזע ווערקע
 וואס איך טהאט געצייגען אויף מיר, אז דער פאטער האט
 מיך געשיקט: אונד דער פאטער וואס האט מיך געשיקט 37
 האט זעלבסט אויף מיר געצייגט; איהר האט זיין קול
 קיינמאל נישט געהערט, אונד זיינע געשטאלט נישט געזע-
 הען: אונד איהר האט נישט זיין ווארט אין איין וואוינען, 38
 ווארין וועמען ער האט געשיקט דעם גלויבט איהר נישט:
 איהר פארשט דיא שריפטען, ווארין איהר מיינט אז אין 39
 זיין האט איהר עביגעס לעבען; אונד דזע זענען עס
 וואס געצייגען אויף מיר: אונד איהר ווילט נישט צו מיר 40
 קומען, פרי איהר זאלט האבען לעבען: איך נעם נישט קיין 41
 פבוד פון מענשען: אבער איך קען איין אז איהר האט נישט 42
 דיא ליבע פון גאט אין איין: איך בין געקומען אין מיין 43
 פאטערס נאמען, אונד איהר נעמט מיך נישט אן; ווען איין
 אנדערער וועט קומען אין זיין אייגענעם נאמען, דעם וועט
 איהר אָננעמען: וואס אזוי קענט איהר גלויבען וואס נעמט 44
 פבוד איינער פון דעם אנדערען, אונד זוכט נישט דעם פבוד
 וואס איז פון גאט אליין? דענקט נישט אז איך וועל איין 45
 פערקלאנגען פאר דעם פאטער; עס איז איינער וואס
 פערקלאנגט איין, משה, אויף דעם איהר זעצט אייערע
 האפנונג: ווארין ווען איהר וואלט אן משה געגלויבט, אזוי 46
 וואלט איהר אן מיר אויך געגלויבט; ווארין ער האט פון
 מיר געשריבען: אבער ווען איהר גלויבט נישט זיינע שריפט, 47
 וואס אזוי וועט איהר גלויבען מייןע ווערקער?

קאפיטעל ו'

- נאכדעם איז ישוע אנוועקגעגאנגען אויף דיא אנדערע זייט 1
 פון דעם ים הגליל: וואס איז דאס ים פון טבריה: אונד 2
 פיל לייט זענען איהם נאכגעגאנגען, ווארין זיין האבען
 געזעהען זיינע וואונדער וואס ער האט געטהון צו דיא
 קראנקע: אונד ישוע איז אויף דעם בארג ארויפגעגאנגען 3
 אונד איז געזעסען מיט זיינע תלמידים: אונד עס איז 4

- טויטע אונד מאכט זיין לעבען, אזוי מאכט דער זעהן אויף
 22 לעבען וועמען ער וויל: ווארין דער פאטער ריכטעט
 קיינעם, גייערשט ער האט דאס באנצע משפט צו דעם זעהן
 23 געגעבען: כדי אלע זאלען עהרען דעם זעהן, אזוי וויא
 זיין עהרען דעם פאטער; ווער עס עהרשט נישט דעם זעהן,
 דער עהרשט נישט דעם פאטער וואס האט איהם געשיקט:
 24 באמת, באמת זאג איך אייך, ווער עס הערשט מיין ווארט,
 אונד גלויבט אן איהם וואס האט מיך געשיקט, דער האט
 עבינעם לעבען; אונד ער וועט נישט קומען צום געריכט,
 25 גייערשט איז איבערגעגאנגען פון טויט צום לעבען: באמת,
 באמת זאג איך אייך, אז עס קומט א שעה, אונד איז
 אצינד, ווען דיא טויטע וועלען הערען דאס קול פון
 דעם זעהן פון גאט, אונד דיא וואס הערען וועלען לע-
 26 בען: ווארין אזוי וויא דער פאטער האט לעבען אין זיך
 זעלבסט, אזוי האט ער אויף צום זעהן געגעבען אז ער זאל
 27 האבען לעבען אין זיך זעלבסט: אונד ער האט איהם אויף
 מאכט געגעבען אז ער זאל משפט האלטען, ווייל ער איז
 28 דער בן אדם: פערזאנלעך אייך נישט איבער דעם, ווארין
 עס קומט א שעה, ווען אלע וואס זענען אין דיא קברים
 29 וועלען הערען זיין קול: אונד וועלען ארויסגעהען,
 דיא וואס האבען גוטעס געטהון צו אויפשטעהונג פון
 לעבען, אונד דיא וואס האבען שלעכטעס געטהון צו
 אויפשטעהונג פון משפט:
 30 איך קאן פון מיר אליין בארניט טהון; אזוי וויא איך הער
 ריכטע איך, אונד מיין משפט איז גערעכט, ווארין איך
 31 וויל נישט מיין ווילען גייערשט דעם ווילען פון דעם וואס
 האט מיך געשיקט: ווען איך בעצייג אויף מיר זעלבסט,
 32 איז מיין צייגנים נישט וואהר: עס איז איין אנדערער וואס
 בעצייגט אויף מיר, אונד איך ווייס דאס צייגנים וואס ער
 33 בעצייגט אויף מיר איז וואהר: איהר האט געשיקט צו
 34 יוחנן, אונד ער האט בעצייגט צו דער וואהרהייט: אבער
 איך נעם נישט קיין צייגנים פון א מענש, אבער דאס
 35 זאג איך, אז איהר זאלט גערעטעט ווערען: ער איז גע-
 וועזען דיא ברענגלאמפ וואס שיינט, אונד איהר האט

- 16 אונד ווען עס איז געוועזען אבענד, זענען זיינע תלמידים
 17 צום ים ארוםגעגאנגען: אונד זיין זענען אין א שוף אריין
 געגאנגען, אונד זענען איבער דעם ים אריבערגעפארען
 קיין כפר נחום; אונד עס איז געוועזען פינגסטער, אונד
 18 ישוע איז צו זיין גיט געקומען: אונד דאס ים האט זיך
 געהויבען, דורך א גרויסען ווינד וואס האט געבלאזען:
 אונד ווען זיין האבען גערועדערט קענען פינג אונד צוואנג-
 19 ציג אדער דרייסיג אקער פעלד ווייט: אזוי האבען זיין
 געזעהען ישוע ארומגיין אויף דעם ים, אונד ער וואר
 נאהענט צו דעם שוף. אונד זיין האבען זיך געפארקטען:
 אונד ער האט צו זיין געזאגט, איך בין דאס, פארקט אייך
 20 גיט: אזויא האבען זיין איהם געוואלט אין דעם שוף
 21 אריינגעמען: אונד דאס שוף איז באלד געוועזען גיין
 דעם לאנד וואו אהין זיין זענען געגאנגען:
 22 אויף דעם אנדערען טאג האבען דיא לייט וואס זענען
 געשטאנען אויף דיא אנדערע זייט ים געזעהען אז
 עס איז גיט דארט געוועזען קיין אנדערעם שוף אויסער
 איינס, אונד אז ישוע איז גיט אריינגעקומען מיט זיינע
 תלמידים אין דעם שוף, גייערט זיינע תלמידים זענען אליין
 אוועקגעגאנגען: עס זענען אנדערע שויפען געקומען
 23 פון מבריה, נאהענט צו דעם ארט וואו זיין האבען דאס
 ברויט געגעסען, נאכדעם ער האט א ברכה געמאכט:
 24 דרום ווען דיא לייט האבען געזעהען אז ישוע איז גיט
 דארט, אונד זיינע תלמידים אויך גיט, זענען זיין אין דיא
 שויפען אריינגעגאנגען אונד זענען געקומען קיין כפר-נחום,
 אונד האבען ישוע געזוכט: אונד ווען זיין האבען איהם
 25 געפינען אויף דיא אנדערע זייט האבען זיין צו איהם גע-
 זאגט, רבי, ווען ביסט דוא אהער געקומען? ישוע האט
 זיין געענטפערט אונד געזאגט, באמת, באמת זאג איך
 אייך, איהר זוכט מיך גיט ווייל איהר האט וואונדער גע-
 זעהען, גייערט ווייל איהר האט געגעסען פון דעם ברויט
 אונד זענט זאט געווארען: ארבייט גיט פאר דיא שפיז
 27 וואס ווערט פערלויבען, גייערט פאר דיא שפיז וואס בלייבט
 צום עביגען לעבען, וואס דער גן אדם וועט אייך געבען:

- נאָהענט געוועזען צום חג הפסח, וואס איז דער יום טוב
 5 פון דיא יודען: דרום ווען ישוע האט דיא אויגען
 אויפגעוויבען, אונד האט געזעהען אז פיל לייט זענען
 צו איהם געקומען, אזוי האט ער צו פיליפוס געזאגט, פון
 וואנען זאלען מיר ברויט קויפען אז דייע זאלען עסען?
 6 אונד דאס האט ער געזאגט כדי איהם צו פרופען; ווארין
 7 ער האט געוואוסט וואס ער וועט טהון: פיליפוס האט
 איהם געענטפערט, צווייא הונדערט גולדען ברויט איז נישט
 גענוג פאר זייא, אז איטליכער פון זייא זאל נור א שטיי-
 8 קעל נעמען: אנדריי, איינער פון זיינע תלמידים, דער
 9 ברודער פון שמעון פעטרוס, האט צו איהם געזאגט: דא
 איז א יונגעל, וואס האט פינף גערשטענע ברויט אונד
 צווייא פישלעך, אבער וואס איז דאס פאר אזוי פיל:
 10 אונד ישוע האט געזאגט, הייסט דיא מענשען אז זייא
 זאלען זיך אנדערזעצען; אונד דא איז פיל גראז געוועזען
 אויף דעם ארט; אזוי האבען זיך דיא מענשען אנדער-
 11 געזעצט קענען פינף טויזענד אין דער צאל: ישוע האט
 גענומען דאס ברויט, אונד האט א ברכה געמאכט, אונד
 האט עס פערטהיילט צו דיא וואס האבען זיך אנדערגע-
 זעצט, אונד אזוי אויף פון דיא פישלעך וויא פיל זייא
 12 האבען געוואלט: אונד ווען זייא זענען געזעטיגט גע-
 ווארען, האט ער צו זיינע תלמידים געזאגט, נעמט צוזאמען
 דיא איבערגעבליבענע ברעקלעך, אז עס זאל נאָרנישט
 13 פערלוירען ווערען: אזוי האבען זייא צוזאמענגענומען,
 אונד האבען אנגעפילט צוועלף קערב מיט ברעקלעך פון
 דיא פינף גערשטענע ברויט, וואס איז איבערגעבליבען
 פון דעם וואס איז איבריג פון דיא וואס האבען גענעסען:
 14 דרום ווען דיא מענשען האבען געזעהען דאס וואונדער
 וואס ישוע האט געטהון האבען זייא געזאגט, דאס איז
 געוויס דער נביא, וואס זאל קומען אין דער וועלט:
 15 ווארין ווען ישוע האט געוואוסט אז זייא וועלען קומען
 אונד וועלען איהם נעמען מיט געוואלד, אז זייא זאלען
 איהם פאר א מלך מאכען, אזוי איז ער ווידער אליין
 אנועקגעגאנגען צו דעם בארג:

- האט געזאגט, איך בין דאס ברויט וואס איז ארויפגעקומען
 פום הימל: אונד זיין האבען געזאגט, איז ער נישט וישוע,
 דער זיהן פון יוסף, וואס מיר קענען דעם פאטער אונד
 דיא מוטער? וויא אזוי זאגט ער דען, איך בין ארויפגע-
 קומען פום הימל? וישוע האט געענטפערט אונד צו זיין
 געזאגט, מורמעלט נישט צווישען איינאנדער? קיינער קען
 צו מיר קומען, אויסער דער פאטער וואס האט מיך גע-
 שיקט ציהט איהם, אונד איך וועל איהם אויפשטעלען אין
 דעם לעצטען טאג: עס שטעהט געשריבען אין דיא
 גביאים, אונד זיין וועלען אלע געלעהרט זיין פון גאט;
 איטליכער וואס האט געהערט פום פאטער, אונד האט
 פון איהם געלערנט, קומט צו מיר: נישט אז אימגעצער האט
 געזעהען דעם פאטער, נייערט דער וואס איז פון גאט,
 דער האט געזעהען דעם פאטער: באמת, באמת זאג איך
 אייך, ווער עס גלויבט אן מיר האט עבינעס לעבען: איך
 בין דאס ברויט פון לעבען: אייערע אבות האבען געגע-
 סען מן אין דער מדבר אונד זענען געשטארבען: דאס
 איז דאס ברויט וואס קומט ארום פום הימל, אז א מענטש
 וועט דערפון עסען וועט נישט שטארבען: איך בין דאס
 לעבעדיגע ברויט, וואס איז פום הימל ארויפגעקומען;
 ווער עס וועט עסען פון דיעס ברויט, וועט אויף עביג
 לעבען: אונד דאס ברויט וואס איך וועל געבען איז מיין
 פלייש פאר דעם לעבען פון דער וועלט:
- אזוי האבען דיא יודען צווישען זיך געקריגט אונד געזאגט,
 וויא אזוי קאן אונם דווער געבען זיין פלייש צו עסען?
 וישוע האט צו זיין געזאגט, באמת באמת זאג איך אייך,
 ווען איהר וועט נישט עסען דאס פלייש פון דעם בן אדם
 אונד וועט נישט טרינקען זיין בלוט, האט איהר קיין לעבען
 נישט אין אייך: ווער עס עסט מיין פלייש אונד טרינקט
 מיין בלוט, האט עבינעס לעבען, אונד איך וועל איהם
 אויפשטעלען אין דעם לעצטען טאג: ווארין מיין פלייש איז
 וואהרהאפטיגע שפייז, אונד מיין בלוט איז וואהרהאפטיגעס
 געטראנק: ווער עס עסט מיין פלייש אונד טרינקט מיין
 בלוט, דער וואוינט אין מיר, אונד איך אין איהם: אזוי

- 28 ווארין איהם האט גאט דער פאטער פערזיגעלט: אזוי האבען זיין צו איהם געזאגט, וואס זאלען מיר טהון, אז
- 29 מיר זאלען ווערקען דיא ווערק פון גאט? ישוע האט גע-
ענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, דאס איז דאס ווערק
פון גאט, אז איהר זאלט גלויבען אן איהם וועלכען ער
- 30 האט געשיקט: דרום האבען זיין צו איהם געזאגט, וואס פאר א וואונדער טהוקסט דא דען, אז מיר זאלען זעהען
- 31 אונד זאלען דיר גלויבען? וואס ווערקסט דא? אונזערע אבות האבען געגעסען מן אין דער מדבר, אזוי וויא עס
- שטעהט געשריבען, ער האט זיין געגעבען ברויט פום הימעל צו עסען: אזוי האט ישוע צו זיין געזאגט, באמת
- 32 באמת זאג איך אייך, משה האט אייך נישט געגעבען דאס ברויט פום הימעל, אבער מיין פאטער גיבט אייך דאס
- 33 וואהרע ברויט פום הימעל: ווארין דאס ברויט פון גאט איז דער וואס קומט ארום פון הימעל אונד גיבט לעבען
- 34 צו דער וועלט: דרום האבען זיין צו איהם געזאגט, האר גיב אונס געשטענדיג דיזעס ברויט: ישוע האט צו
- זיין געזאגט, איך בין דאס ברויט פון לעבען, דער וואס קומט צו מיר וועט נישט הונגריג זיין, אונד דער וואס גלויבט
- 36 אן מיר וועט קיינמאל נישט דורשטיג זיין: אבער איך האב צו אייך געזאגט, אז איהר האט מיך געזעהען, אונד האט
- 37 נישט געגלויבט: אלעס וואס דער פאטער גיבט מיר וועט צו מיר קומען, אונד דער וואס קומט צו מיר דעם וועל
- 38 איך נישט ארויסווארפען: ווארין איך בין ארוםגעקומען פון דעם הימעל, נישט אז איך זאל מיין ווילען טהון, נייערט
- 39 דעם ווילען פון איהם וואס האט מיך געשיקט: אונד דאס איז דער ווילען פון דעם פאטער וואס האט מיך געשיקט,
- 40 אז איך זאל נישט פערלירען פון אלעס וואס ער האט מיר געגעבען, נייערט אז איך זאל עס אויפשמעלען אין דעם לעצטען טאג: אונד דאס איז דער ווילען פון מיין פאטער,
- 41 אז אימליכער וואס זעהט דעם זעהן אונד גלויבט אן איהם, זאל האבען עבינעס לעבען, אונד איך וועל איהם אויפ-
שמעלען אין דעם לעצטען טאג:
- 41 אזוי האבען דיא יודען וועגען איהם געמוקמעלט, ווייל ער

קריזות, ווארין ער טעט איהם איבערנעבען, וואס איז
איינער פון דיא צוועלף:

קאפיטעל ז

- 1 אונד נאכדעם איז ישוע ארוםגעגאנגען אין גליל; ווארין
- 2 ער האט נישט געוואלט ארוםגעהען אין יהודה, ווייל דיא
- 3 יודען האבען איהם געזוכט צו הרגענען: אונד דער
- 4 יודישער יום טוב חג הסופות איז נאקענט געוועזען:
- 5 אזוי האבען זיינע ברידער צו איהם געזאגט, געה אנוועק
- 6 פון דאנען, אונד געה קיין יהודה, אז זיינע תלמידים זאלען
- 7 זעהען דיא ווערקע וואס דוא מ'הוסט: ווארין קיינער מ'הוט
- 8 עפעס אין פערבארגענעם, אונד וויל זעלבסט עפענטליך
- 9 בעקאנט זיין; ווען דוא מ'הוסט דיזע זאכען, ווייז דיך צו
- 10 דער וועלט: ווארין זיינע ברידער האבען אויף נישט אן איהם
- 11 געגלויבט: דרום האט ישוע צו זיין געזאגט, מיינע צייט
- 12 איז נאך נישט געקומען, אבער איירע צייט איז בעשטענדיג
- 13 פארמיט: דיא וועלט קאן אייף נישט האסען, אבער מיט
- 14 האט זיא געהאסט, ווייל אייף בעצייג קענען איהר, אז
- 15 איהרע ווערקע זענען שלעכט: געהט איהר ארויף צו
- 16 דיזען יום טוב; אייף געה נאך נישט ארויף צו דיזען יום
- 17 טוב. ווארין מיינע צייט איז נאך נישט דערפילט: ווען ער
- 18 האט דאס צו זיין געזאגט איז ער געבליבען אין גליל:
- 19 אבער ווען זיינע ברידער זענען ארויפגעגאנגען צום יום
- 20 טוב, דאן איז ער אויף ארויפגעגאנגען, נישט עפענטליך,
- 21 נייערשט אים פערבארגענעם; דיא יודען האבען איהם גע-
- 22 זוכט אים יום טוב, אונד האבען געזאגט, וואו איז ער?
- 23 אונד דא איז געוועזען א גרויס געמוזקעל צווישען דעם
- 24 פאלק וועגען איהם; עטליכע האבען געזאגט, ער איז א
- 25 גוטער מאן; אבער אנדערע האבען געזאגט, ניין, נייערשט
- 26 ער פערפיהרט דאס פאלק: אבער קיינער האט פון איהם
- 27 נישט עפענטליך גערעדט, פאר פורקט פאר דיא יודען:
- 28 אונד שוין אין מיטען יום טוב איז ישוע אים בית המקדש
- 29 ארויפגעגאנגען, אונד האט געלעהרט: דרום האבען זיך
- 30 דיא יודען פערוואונדערט אונד געזאגט, וואו אזוי קען
- 31 דיזער מאן דיא שריפטען, ווען ער האט קיינמאל נישט גע-

וויא דער לעבעדיגער פאטער האט מיך געשיקט, אונד
 איך לעב דורך דעם פאטער, אזוי ווער עס עסט מיך,
 58 דער וועט אויך לעבען דורך מיר: דאס איז דאס ברויט
 וואס איז ארויפגעקומען פון הימעל, נישט אזוי וויא איירע
 אבות האבען גענעסען אונד זענען געשטארבען; ווער עס
 59 עסט דיזעס ברויט וועט עביג לעבען: דיזעס האט ער
 געזאגט אין דער שול, ווען ער האט געלעהרט אין כפר
 נחום:

60 פילע פון זיינע תלמידים, ווען זיין האבען דאס געהערט,
 האבען געזאגט, דאס איז א הארטעס ווארט; ווער קאן
 61 עס הערען: אבער ישוע האט אין זיך געוואוסט אז זיינע
 תלמידים האבען איבער דעם געמוזמעלט, אונד האט צו
 62 זיין געזאגט, איז דאס א שטרויכלונג צו אייך? וויא,
 ווען איהר וועט זעהען דעם בן אדם ארויפגעהען וואו ער
 63 איז פריהער געוועזען? עס איז דער גייסט וואס מאכט
 לעבעדיג דאס פלייש ניצט גארנישט; דיא ווערטער וואס
 איך האב צו אייך גערעט דיא זענען גייסט, אונד דיא
 64 זענען לעבען: אבער דיא זענען עטליכע פון אייך וואס
 גלויבען נישט; ווארין ישוע האט געוואוסט פון אנהייב
 וועלכע דיא זענען וואס האבען נישט געגלויבט, אונד וועל-
 65 כער עס איז וואס וועט איהם איבערגעבען: אונד ער האט
 געזאגט, דרום האב איך צו אייך געזאגט, אז קיינער קאן
 נישט צו מיר קומען עס זיין דען אז עס איז איהם געגעבען
 פון דעם פאטער:

66 נאכדעם זענען פילע פון זיינע תלמידים צוריקגעגאנגען,
 67 אונד זענען נישט געהר מיט איהם ארויפגעגאנגען: אונד
 ישוע האט געזאגט, צו דיא צוועלף, ווילט איהר אויך
 68 אנועקבעהען? שמעון פעטרוס האט איהם געענטפערט,
 האר צו וועמען זאלען מיר געהען? דוא האסט דיא ווער-
 69 טער פון עביגעס לעבען; אונד מיר האבען געגלויבט
 אונד דערקענט אז דוא ביסט דער הייליגער פון
 70 גאט, ישוע האט זיין געענטפערט, האב איך אייך נישט
 צוועלף אויסדערוועהלט? אונד איינער פון אייך איז א
 71 שטין: דאס האט ער געזאגט אויף יהודה דער זון פון איש

- אויף איהם דיא האנד בעלעגנט, ווארין זיינע שעה איז נאך
 31 נישט געקומען: אבער פילע פון דיא לייט האבען אן איהם
 געגלויבט אונד געזאגט, ווען דער משיח קומט, וועט ער
 דען מעהר וואונדער טהון וויא דינע וואס ער האט געטהון?
 32 דיא פרושים האבען געהערט אז דיא לייט האבען דאס
 וועגען איהם געמורמעלט, אונד דיא ערשטע פהנים אונד
 דיא פרושים האבען געשיקט משרתים, אז וויא זאלען
 33 איהם געמען: אזוי האט ישוע צו זייא געזאגט, נאך א
 קליינע צייט בין איך מיט אייך, אונד איך געה צו דעם
 34 וואס האט מיך געשיקט: איהר וועט מיך זוכען אונד וועט
 מיך נישט געפינען; אונד וואו איך בין, דארט אהין קענט
 35 איהר נישט קומען: אזוי האבען דיא יודען אייגער צום אן
 דערען געזאגט, וואו אהין וועט ער געהען אז מיר
 וועלען איהם נישט געפינען, וועט ער געהען צווישען דיא
 פערשטויסענע צווישען דיא גוים אונד וועט דיא גוים לעה-
 36 רען? וואס איז דאס ווארט וואס ער האט געזאגט, איהר
 וועט מיך זוכען אונד וועט מיך נישט געפינען; אונד וואו
 איך בין קענט איהר נישט אהין קומען?
 37 אונד אן דעם לעצטען טאג, וואס איז דער גרויסער טאג
 פון דעם יום טוב, איז ישוע געשטאנען אונד האט גע-
 שריען אונד געזאגט, ווער עס איז דורכשטיג, לאז ער צו
 38 מיר קומען אונד טרינקען: דער וואס גלויבט אן מיר,
 וויא דיא שריפט זאגט, פון זיין לייב וועלען ארויספליסען
 39 טייכען פון לעבעדיגע וואסער: אונד דאס האט ער גע-
 זאגט וועגען דעם רוח הקודש וואס דיא וואס גלויבען אן
 איהם וועלען דערהאלטען; ווארין דער רוח הקודש איז
 נאך נישט געגעבען געווארען, ווייל ישוע איז נאך נישט פער-
 40 הערליכט געווארען: דרום אייניגע פון דיא לייט, ווען זייא
 האבען דינע ווערטער געהערט האבען געזאגט, דינער איז דער
 41 משיח; אונד אנדערע האבען געזאגט קומט דען דער
 42 משיח ארויס פון גליל? האט נישט דיא שריפט געזאגט,
 אז דער משיח קומט ארויס פון ירע דוד, אונד פון בית-
 43 לחם, דיא שטאט וואו דוד איז געוועזען? דרום איז גע-

- 16 לָעֶרְנֵט? יִשׁוּעַ הָאֵם זִיָּא גֵעַענְטִשְׁעֶרֶט אונד גַּעזאַגט, מײַנע
לָעהָרע אײַז נײַט מײַנע, גײַערט פֿון אײַהם וואָס האָט מײַן
- 17 גַעשׂיקט: ווען אײַנער ווײַל זײַן ווײַלען מַהוּן, אַזױ וועט ער
וויסען פֿון דער לָעהָרע, אױב עס אײַז פֿון גאָט, אָדער אײַן
- 18 דער פֿון מיר אַלײַן: דער וואָס רעט פֿון זײַן אַלײַן זוכט
זײַן אײַגענעם בָּבוּד, אָבער דער וואָס זוכט דעם בָּבוּד פֿון
דעם וואָס האָט אײַהם גַעשׂיקט, דער אײַז וואָהר, אונד עס
- 19 אײַז קײַן אונדערעכט נײַט אײַן אײַהם: האָט אײַן נײַט מֹשֶׁה
גַעגַעבֶּען דײַא תּוֹרָה, אונד קײַנער פֿון אײַן האָלט דײַא
- 20 תּוֹרָה? וואָרום זוכט אײַהר מײַן צו מײַטשען? דײַא לײַט
האָבען גַעענְטִשְׁעֶרֶט דײַא האָסט אַ שׂד, ווער זוכט דײַן צו
- 21 מײַטשען? יִשׁוּעַ הָאֵם גַעענְטִשְׁעֶרֶט אונד צו זײַא גַע-
זאַגט, אײַן ווערק האָב אײַן גַעטַהוּן אונד אײַהר וואָונדערט
- 22 אײַן אַלע: דעסמױנענען האָט אײַן מֹשֶׁה גַעגַעבֶּען דײַא
מײַלָה, נײַט ווײַל עס אײַז פֿון מֹשֶׁה גײַערט פֿון דײַא אַבּוֹת,
- 23 אונד אײַהר מַהוּט אַם שָׁבֶת אַ מַעֲנֵשׁ מַל זײַן: ווען אַ
מַעֲנֵשׁ ענטפּאָנגט אַם שָׁבֶת מײַלָה, בְּדִי תּוֹרַת מֹשֶׁה זאַל נײַט
פֿערשטערט ווערען, ערגערט אײַהר אײַן אײַבער מיר, ווײַל
- 24 אײַן האָב אַ מַעֲנֵשׁ גאַנץ געוונד געמאַכט אַם שָׁבֶת?
ריכטעט נײַט גאָד דעם אַנזעהען גײַערט ריכטעט
גַעערעכט משפּט:
- 25 דרום האָבען עטליכע פֿון דײַא פֿון ירושלים גַעזאַגט, אײַז
- 26 דאָס נײַט דער וועלכען זײַא זוכען צו מײַטשען? זעה ער רעט
עפּענטליך, אונד זײַא זאָגען אײַהם גאַרניט; וויסען דען
- 27 דײַא עלצטע געוויס אז ער אײַז דער מַשִּׁיחַ: אָבער מיר
קענען דאָך דײַזען, פֿון וואָנען ער אײַז; אָבער ווען דער
- 28 מַשִּׁיחַ קומט ווייסט קײַנער נײַט פֿון וואָנען ער אײַז: יִשׁוּעַ
האָט גַעשׂרײַען ווען ער האָט גַעלעהרט אין בית המִקְדָּשׁ
אונד גַעזאַגט, אײַהר קענט מײַן, אונד אײַהר ווייסט פֿון
וואָנען אײַן בײַן; אונד אײַן בײַן נײַט געקומען פֿון מיר
זעלבסט, אָבער דער וואָס האָט מײַן גַעשׂיקט, אײַז וואָהר
- 29 וועלכען אײַהר קענט נײַט: אָבער אײַן קען אײַהם, וואָרײַן
אײַן בײַן פֿון אײַהם, אונד ער האָט מײַן גַעשׂיקט:
- 30 זײַא האָבען אײַהם געזוכט צו געפֿען, דרום האָט קײַנער

- זיך אויפגעהויבען אונד האט צו זייא געזאגט, דער וואס
 איז אהן זינד צווישען אייך, דער זאל צום ערשטען דעם
 שטיין אויף איהר ווארפען: אונד ער האט זיך ווידער 8
 ארויפגעבויגען, אונד האט געשריבען אויף דער ערד:
 אונד וויא זייא האבען דאס געהערט, אונד זענען אין זייער 9
 הארץ געשטראפט געווארען, זענען זייא איינער נאך דעם
 אנדערען ארויסגעגאנגען פון דעם עלצטען ביז דעם יונגסט
 טען; אונד ישוע איז אליין געבליבען, אונד דיא פרויא
 איז אין מיטען געשטאנען: אונד ישוע האט זיך אויפגעד- 10
 הויבען, אונד האט קיינעם נישט געזעהען, אויסער דיא
 פרויא, אונד האט צו איהר געזאגט, פרויא, וואו זענען דיא
 וואס האבען דיך פערקלאגט? האט דיך קיינער נישט פער-
 שולדיגט? אונד זיא האט געזאגט קיינער נישט, האר, 11
 אונד ישוע האט צו איהר געזאגט, איך פערשולדיג
 דיך אויף נישט, געה, אונד זינדיג נישט מעהר:
 דרום האט ישוע ווידער צו זייא גערעט אונד געזאגט, 12
 איך בין דאס ליכט פון דער וועלט; ווער עס פאלגט מיר
 נאך וועט נישט ארומגענהען אין דער פינסטער, נייערט ער
 וועט האבען דאס ליכט פון לעבען: דרום האבען דיא 13
 פרושים צו איהם געזאגט, דוא בעצייגסט אויף דיר אליין;
 דיין צייגנים איז נישט וואהר: ישוע האט געענטפערט אונד 14
 האט צו זייא געזאגט, האטשע איך בעצייג אויף מיר אליין
 איז דאך מיין צייגנים וואהר; ווארין איך ווייס פון וואנען
 איך קום אונד וואו אהין איך געה; אבער איהר ווייסט
 נישט פון וואנען איך קום, אונד וואו אהין איך געה: איהר 15
 ריכטעט נאך דעם פלייש, איך ריכטע קיינעם נישט: אונד 16
 ווען איך ריכטע, אזוי איז מיין משפט וואהר; ווארין איך
 בין נישט אליין, נייערט איך אונד דער פאטער וואס האט
 מיך געשיקט: אונד עס שטעהט אויף געשריבען אין אייר 17
 רע תורה, אז דאס צייגנים פון צווייא מענטשען איז וואהר:
 איך בין איינער וואס בעצייג אויף מיר אליין, אונד דער 18
 פאטער וואס האט מיך געשיקט בעצייגט אויף מיר: אזוי 19
 האבען זייא צו איהם געזאגט, וואו איז דיין פאטער? ישוע
 האט געענטפערט איהר קענט מיך נישט, אונד אויך נישט מיין

וְעֹנֵן אֶ קְרִינְעֵרִיא אִיבְעַר אִיהֶם צוּוֹיִשְׁעֵן דִּיא לִיִּישׁ:
 44 אֹנְדַּר עֲמִלִּיכֶּה פֹּון זִיאָּהּ הָאָבֶען אִיהֶם גֶּעוֹאָלֶט גֶּעמָען,
 אָבְעַר קִינְעֵר הָאָט גִּיט דִּיא הֶענְד אִוִּיף אִיהֶם גֶּעלֶעגט:
 45 דְּרום זַענֵען דִּיא מִשְׁרָתִים גֶּעקֹּמֶען צו דִּיא עֲרִשְׁטֶע כְּהֵנִים
 אֹנְדַּר פְּרוּשִׁים, אֹנְדַּר זִיאָּהּ הָאָבֶען צו זִיאָּהּ גֶּעוֹאָגט, וְתָארוּם
 46 הָאָט אִיהֶר אִיהֶם גִּיט גֶּעבְּרָאכט? דִּיא מִשְׁרָתִים הָאָבֶען
 גֶּעענטפֿערט קִינְמָאל הָאָט אַ מַענֶשׁ גֶּערעט אַזוי ווִיא דִּיזער
 47 מֶאן: דִּיא פְּרוּשִׁים הָאָבֶען צו זִיאָּהּ גֶּעענטפֿערט, זַענֵט
 48 אִיהֶר אִוִּיף פֿערפֿיהרט? הָאָט אִינְעֵר פֹּון דִּיא אִוִּיבְעֲרִשְׁטֶע
 49 אָדער פֹּון דִּיא פְּרוּשִׁים אָן אִיהֶם גֶּעגִּלויבט? אָבְעַר דִּיזע
 לִיִּישׁ וואָס קֶענֶען גִּיט דִּיא תּוֹרָה זַענֵען פֿערשְׁאַלֶטען:
 50 גִּיקוֹדִימוֹס הָאָט צו זִיאָּהּ גֶּעוֹאָגט, (דער וואָס איז אִינְעֵר
 51 פֹּון זִיאָּהּ אֹנְדַּר צו אִיהֶם גֶּעקֹּמֶען בִּיאָּהּ נֶאכט): רִיכְטֶעט
 אֹנְדַּרעַר תּוֹרָה אַ מַענֶשׁ, אִינְדער מֶען הָאָט אִיהֶם פֿערהערט
 52 אֹנְדַּר מֶען ווִיכְט וואָס ער הָאָט גֶּעמָהוּן? זִיאָּהּ הָאָבֶען גֶּע-
 ענטפֿערט אֹנְדַּר הָאָבֶען צו אִיהֶם גֶּעוֹאָגט, בִּיסט דִּיא דֶּען
 אִוִּיף פֹּון גִּלִּיל: פֿאַרש אֹנְדַּר זַעה, אַז פֹּון גִּלִּיל שְׁטֶעהט
 53 גִּיט אִוִּיף קִיין גִּבְיָא: אֹנְדַּר אִיטְלִיכֶּער איז אַהִימְגֶעגאַנגֶען:
 קאַפֿיטעל ח

1 יִשׁוּעַ איז אַנוועקגעגאַנגֶען צום הר הזֹּתִים: אֹנְדַּר אִין דער
 2 פֿריה איז ער ווִידער גֶּעקֹּמֶען אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַרִיין,
 אֹנְדַּר דָּאס גאַנצע פֿאַלק איז צו אִיהֶם גֶּעקֹּמֶען: אֹנְדַּר ער
 3 הָאָט זִיךְ אַנְדֶּערֶנגֶעזעצט אֹנְדַּר הָאָט זִיאָּהּ גֶּעלֶעהרט: אֹנְדַּר
 דִּיא סוֹפֵרִים אֹנְדַּר דִּיא פְּרוּשִׁים הָאָבֶען צו אִיהֶם גֶּעבְּרָאכט
 אַ פֿרוִיא וואָס מֶען הָאָט גֶּעחֶאפֿט אִין זִנּוּת, אֹנְדַּר זִיאָּהּ
 4 הָאָבֶען זִיאָּהּ אִין מִיטֶען גֶּעשְׁטֶעלט: אֹנְדַּר זִיאָּהּ הָאָבֶען צו
 אִיהֶם גֶּעוֹאָגט, לֶעהרער, דִּיזע פֿרוִיא איז גֶּעחֶאפֿט גֶּע-
 5 וואָרען בִּשְׁעַת מַעֲשֵׂה אִין זִנּוּת: אֹנְדַּר מִשָּׁה אִין דער תּוֹרָה
 הָאָט אֹנְדַּר גֶּעבֶּאטֶען, אַז מֶען זַאל אַנְעלֶכֶּה פֿערשְׁטִינְנֶען:
 6 דְּרום וואָס זאַגסט דִּיא? אֹנְדַּר דָּאס הָאָבֶען זִיאָּהּ גֶּעוֹאָגט,
 אֹנְדַּר הָאָבֶען אִיהֶם גֶּעפֿרוּפֿט, אַז זִיאָּהּ זַאלֶען עפֿעס הָאָבֶען
 אִיהֶם צו פֿערקלאָרֶען. אָבְעַר יִשׁוּעַ הָאָט זִיךְ אַרוּפֿגעבִּוּגֶען,
 אֹנְדַּר הָאָט גֶּעשְׁרִיבֶען מִיט דֶּעם פֿינגֶער אִוִּיף דער עָרֶד:
 7 אָבְעַר ווען זִיאָּהּ הָאָבֶען אִיהֶם ווִיטער גֶּעפֿרעגט, הָאָט ער

- מאכען: זייא האבען צו איהם געענטפערט מיר זענען דער
 33 זאמען פון אברהם: אונד מיר זענען קינמאל נישט צו
 אימיצען קנעכט געוועזען, וויא אזוי זאגסט דוא איהר נועט
 34 געפרייט ווערען: וישוע האט זייא געענטפערט, באמת, באמת
 35 קנעכט פון דער וועלט: אונד דער קנעכט בלייבט נישט
 36 תמיד אים הויז; דער ווען בלייבט תמיד: דרום ווען דער
 37 ווען נועט איינע פרייא מאכען נועט איהר ווערקלייך פרייא
 38 זיין: איינע נויס אז איהר זענט דער זאמען פון אברהם;
 39 אבער איהר וועט מיך צו הרגענען, ווארין מיין ווארט האט
 40 נישט קיין פלאץ אין איינע: איינע רעדט וואס איינע האב געזעהען
 41 בייא מיין פאטער; אונד איהר מוהט וואס איהר האט געזעהען
 42 בייא אייער פאטער: זייא האבען געענטפערט אונד האבען
 43 צו איהם געזאגט, אברהם איז אונזער פאטער; וישוע האט
 44 צו זייא געזאגט, ווען איהר וואלט געוועזען דיא קינדער
 45 פון אברהם, וואלט איהר געטהון דיא ווערקע פון אברהם:
 46 אבער אצונד וועט איהר מיך צו הרגענען, א מענשט וואס
 47 האט דיא וואקרהייט צו איינע געזאגט, וואס איינע האב גע-
 48 הערט פון גאט; דאס האט אברהם נישט געטהון: איהר
 49 מוהט דיא ווערק פון אייער פאטער. זייא האבען צו איהם
 50 געזאגט, מיר זענען נישט געבוירען פון זנות; מיר האבען
 51 א פאטער, דער איז גאט: וישוע האט צו זייא געזאגט,
 52 ווען גאט וואלט געוועזען אייער פאטער, וואלט איהר מיך
 53 געליבט, ווארין איינע בין אויסגעגאנגען אונד בין געקומען
 54 פון גאט; דען איינע בין נישט פון מיר אליין געקומען, ניר-
 55 ערשט ער האט מיך געשיקט: ווארום פערשטעהט איהר
 56 נישט מינקע רעד? ווייל איהר קענט נישט הערען מיין ווארט.
 57 איהר זענט פון אייער פאטער דעם שטן, אונד איהר ווילט
 58 מוהן דיא גליסטען פון אייער פאטער, ער איז געוועזען א
 59 רוצח פון אנהייב, אונד איז נישט געשטאנען אין דער
 60 וואקרהייט, ווייל עס איז קיין אמת נישט אין איהם; ווען ער
 61 רעט א ליבען, אזוי רעט ער פון זיך זעלבסט, ווארין ער
 62 איז א ליבער, אונד דער פאטער דערפון: אבער ווייל
 63 איינע זאגט דיא וואקרהייט, אזוי געליבט איהר מיר נישט:

- פאטער; ווען איהר וואלט מיך געקענט, אזוי וואלט איהר
 20 מיין פאטער אויף געקענט: דינע ווערטער האט ער גע-
 רעט אין דעם אוועק, ווען ער האט געלעהרט אין בית
 המקדש; אונד קיינער האט איהם נישט גענומען, ווארין
 זיינע שעה איז נאך נישט געקומען:
- 21 אזוי האט ישוע ווידער צו זיין געזאגט, איך געה אוועק,
 אונד איהר וועט מיך זוכען, אונד וועט שטארבען אין
 איירע זינד; וואו איך געה, דארט אהין קענט איהר נישט
 22 קומען: דרום האבען דיא יודען געזאגט, וועט ער זיך
 אליין שייטען, אז ער זאגט, וואו איך געה קענט איהר נישט
 23 קומען? אונד ער האט צו זיין געזאגט, איהר זענט פון
 אונטען, איך בין פון אויבען; איהר זענט פון דויער וועלט,
 24 איך בין נישט פון דויער וועלט: דרום האב איך געזאגט, אז
 איהר וועט שטארבען אין איירע זינד; ווארין ווען איהר
 וועט נישט גלויבען אז איך בין ער, וועט איהר שטארבען
 25 אין איירע זינד: אזוי האבען זיין צו איהם געזאגט, ווער
 ביסט דוא? ישוע האט צו זיין געזאגט, דער וואס איך
 26 האב צו אייך פון אנהייב געזאגט: איך האב פיל וועגען
 אייך צו רעדען אונד צו ריכטען; אבער דער וואס האט
 מיך געשיקט איז וואהר, אונד וואס איך האב געהערט פון
 27 איהם, דאס רעד איך צו דער וועלט: זיין האבען נישט גע-
 וואקסט, אז ער האט צו זיין גערעט וועגען דעם פאטער:
 28 אזוי האט ישוע צו זיין געזאגט, ווען איהר וועט דעם בן
 אדם אויפהעבען, דאן וועט איהר וויסען אז איך בין ער,
 אונד איך טהוא גארנישט פון מיר אליין, גייערשט אזוי ווא
 29 מיין פאטער האט מיך געלעהרט, דאס רעד איך: אונד
 דער וואס האט מיך געשיקט איז מיט מיר; דער פאטער
 האט מיך נישט געלאזט אליין, ווארין איך טהוא געשטענדיג
 30 דאס וואס געפעלט איהם: ווען ער האט דיזעס גערעט
 האבען פילע אן איהם געגלויבט:
- 31 דרום האט ישוע געזאגט צו דיא יודען וואס האבען אן
 איהם געגלויבט, ווען איהר גלויבט ביין ווארט, אזוי
 32 זענט איהר באמת מיינע תלמידים: אונד איהר וועט וויסען
 דיא וואהרהייט, אונד דיא וואהרהייט וועט אייך פרייא

- 1 אונד וויא ער איז פערבייא געגאנגען האט ער געזעהען
- 2 א מאן וואס איז געווען בלינד פון זיינע געבורט אן: אונד
- 3 זיינע תלמידים האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, רבי,
- 4 ווער האט געזינדיגט, דווער אדער זיינע עלטערן, אז ער
- 5 איז בלינד געבוירען געווארען? ישוע האט געענטפערט,
- 6 נישט ער אליין האט געזינדיגט, אונד אויף נישט זיינע עלטערן;
- 7 נישט פרי דיא ווערק פון נאט זאלען אין איהם באווייזען
- 8 ווערען: איך מוס ווערקען דיא ווערק פון איהם וואס האט
- 9 מיך געשיקט אזוי לאנג עס איז טאג; דיא נאכט קומט,
- 10 ווען קיינער קאן נישט ווערקען: בשעת איך בין אויף דער
- 11 וועלט בין איך דאס ליכט פון דער וועלט: ווען ער האט
- 12 דאס געזאגט, האט ער געשפרינגען אויף דער ערד, אונד
- 13 האט געמאכט לעהם פון דעם שפייעכץ אונד האט געשמירט
- 14 דיא אויגען פון דעם בלינדען מיט דעם לעהם; אונד ער
- 15 האט צו איהם געזאגט, געה וואש דיך אין דעם טייף שילח,
- 16 וואס איז פערטייטשט געשיקט; דרום איז ער אנועקגע-
- 17 גאנגען אונד האט זיך געוואשען, אונד איז געקומען זעהענ-
- 18 דיג: דיא לשכנים, אונד דיא וואס האבען איהם פריהער
- 19 געזעהען אז ער איז געוועזען א בעטלער, האבען געזאגט,
- 20 איז עס נישט דער וואס איז געזעסען אונד האט געבטעטעלט?
- 21 מאנכע האבען געזאגט, אז עס איז דער; אנדערע האבען
- 22 געזאגט, ניין, ער איז איהם עהנליך; ער האט געזאגט,
- 23 איך בין עס: דרום האבען זייא צו איהם געזאגט, וויא
- 24 זענען דען דיינע אויגען אויפגעמאכט געווארען? ער האט
- 25 געענטפערט, דער מאן וואס הייסט ישוע האט געמאכט
- 26 לעהם, אונד האט מיינע אויגען געשמירט, אונד האט צו
- 27 מיר געזאגט, געה צום טייף שילח אונד וואש דיך; אזוי
- 28 בין איך אנועקגעגאנגען אונד האב מיך געוואשען, אונד
- 29 איך בין זעהענדיג געווארען: אונד זייא האבען צו איהם
- 30 געזאגט, וואו איז ער? ער האט געזאגט איך ווייס נישט:
- 31 זייא האבען געבראכט צו דיא פרושים דעם וואס איז
- 32 פריהער בלינד געוועזען; אונד עס איז געוועזען שבת ווען
- 33 ישוע האט געמאכט דעם לעהם, אונד האט איהם דיא

- 46 וועלכער פון אייך קען מיך בעווייזען אין א זינד? ווען
אויף זאג דיא טאהררהייט ווארום גלויבט איהר מיר נישט?
47 דער וואס איז פון גאט, הערט גאט דיא ווערטער פון גאט;
ווייל איהר זענט נישט פון גאט ווארום הערט איהר נישט:
48 דיא יודען האבען געענטפערט אונד האבען צו איהם
געזאגט, האבען מיר נישט געזאגט, אז דוא ביסט א
49 שמואל, אונד האסט א שווער? ווען האט געענטפערט, אויף
האב נישט קיין שווער, גייערסט אויף עהרע מיין פאטער, אונד
50 איהר זענט מיך מבזש: אבער אויף ווען נישט מיין פאטער,
51 עס איז דא איינער וואס וועט אונד ריכטעט: באמת, באמת
זאג אויף אייך, ווער עס וועט האלטען מיין ווארט, וועט
52 נישט זעהען דעם טויט אויף עביג: דיא יודען האבען צו
איהם געזאגט, אצונד וויסען מיר אז דוא האסט א שווער;
אברהם איז געשטארבען אונד דיא גביאים, אונד דוא
זאגסט, ווער עס וועט האלטען מיין ווארט וועט נישט פער-
53 זוכען דעם טויט אויף עביג: ביסט דוא גרעסער וויא
אונזער פאטער אברהם, וואס איז געשטארבען? אונד דיא
גביאים זענען געשטארבען; וועמען מאכסט דוא זיך
54 אליין? ווען האט געענטפערט, ווען אויף טהוא מיך אליין
עהרען, אזוי איז מיין פאטער גארנישט; עס איז מיין פאטער
וואס טהוט מיך עהרען, אויף דעם איהר זאגט אז ער איז
55 איינער גאט: אונד איהר האט איהם נישט געקענט, אבער
אויף קען איהם. אונד ווען אויף זאג אז אויף קען איהם נישט,
וועל אויף זיין א לינגער גלייך וויא איהר, אבער אויף קען
56 איהם אונד האלט זיין ווארט: אברהם איינער פאטער האט
זיך געפרייט אז ער זאל זעהען מיין טאג; אונד ער האט
57 געזעהען אונד איז פרייהליך געוועזען: דרום האבען דיא
יודען צו איהם געזאגט, דוא ביסט נאך נישט פופציג יאהר
58 אלט, אונד האסט דוא אברהם געזעהען? ווען האט צו
זיין געזאגט, באמת, באמת זאג אויף אייך, איידער אברהם
59 איז געוועזען בין אויף: אזוי האבען זיין גענומען שטיינער
זיין זאלען אויף איהם ווארפען; אבער ווען האט זיך
פערבארנען, אונד איז פון בית המקדש ארויסגעגאנגען,
אונד צווישען זיין דורך געקומען, אונד איז פערבייגעגאנגען:

- 26 אונד אצונד זעה איך: דרום האבען זייא צו איהם געזאגט, וואס האט ער דיר געטהון? וויא אזוי האט ער דיינע אויגען אויפגעמאכט? ער האט זייא געענטפערט, איך האב אייך שוין געזאגט, אונד איהר האט ניט געהערט; ווארום ווילט איהר עס ווידער הערען? ווילט איהר אויך זיינע תלמידים ווערען? אונד זייא האבען איהם געוידעלט אונד געזאגט, דוא ביסט זיין תלמיד, אבער מיר זענען דיא תלמידים פון משה: מיר וויסען אז גאט האט גערעט צו משה; אבער דיזען, וויסען מיר ניט פון וואנען ער איז: דער מאן האט געענטפערט אונד האט צו זייא געזאגט, אין דעם איז דאס וואונדער אז איהר וויסט ניט פון וואנען ער איז, אונד דאך האט ער מיינע אויגען אויפגעמאכט: מיר וויסען אז גאט דערהערט ניט קיין זינדער: גייערש ווער עס איז א ירא אלהים אונד טהוט זיין ווילען, דעם דערהערט ער: פון עביג אן איז עס ניט געהערט געווארען, אז אימיצער האט אויפגעמאכט דיא אויגען פון א געבוירענעם בלינדען; ווען דיזער זאל ניט זיין פון גאט, וואלט ער גארניט געקאנט טהון: זייא האבען געענטפערט אונד האבען צו איהם געזאגט, דוא ביסט גאר אין גאנצען אין זינדען געבוירען, אונד לערענסט דוא אונס? אונד זייא האבען איהם ארויס געווארפען:
- 35 ישוע האט געהערט אז זייא האבען איהם ארויסגעווארפען, אונד ווען ער האט איהם געפינען האט ער צו איהם געזאגט, בלויבסט דוא אן דעם זיהן פון גאט? ער האט געענטפערט אונד געזאגט, האר, ווער איז ער דען אז איך זאל אן איהם בלויבען? ישוע האט צו איהם געזאגט, דוא האסט איהם אויך געזעהען, אונד דער וואס רעט מיט דיר, איז ער: אונד ער האט געזאגט, האר, איך גלויב; אונד ער האט זיך צו איהם געביקט: אונד ישוע האט געזאגט צום משפט בין איך אין דיזער וועלט געקומען, אז דיא וואס זעהען ניט זאלען זעהען, אונד דיא וואס זעהען זאלען בלינד ווערען: עטליכע פון דיא פרושים וואס זענען מיט איהם געוועזען האבען דאס געהערט, אונד האבען צו איהם געזאגט, זענען מיר דען אויך בלינד? ישוע האט צו זייא

- 15 אויגןען אויפגעמאכט: דרום האבען איהם דיא פרושים אויף
ווידער געפרעגט, ווא אזוי ער איז זעהענדיג געווארען.
אונד ער האט צו זיין געזאגט, ער האט געלעגט לעהם
אויף מיינע אויגען, אונד איך האב מיך געוואשען, אונד
- 16 בין זעהענדיג: אזוי האבען עטליכע פון דיא פרושים
געזאגט, דינער מאן איז נישט פון גאט, ווארין ער האלט נישט
דעם שבת. אנדערע האבען געזאגט, ווא אזוי קען א מענש
זאם איז ■ זינדער אנעלכע וואונדער טהון? אונד עס איז
17 געוועזען א צאנקערייא צווישען זיין: אזוי האבען זיין
ווידער צום בלינדען געזאגט, זאם זאגסט דוא וועגען איהם,
אז ער האט זיינע אויגען אויפגעמאכט? אונד ער האט
- 18 געזאגט, ער איז א גביא: דרום האבען דיא יודען וועגען
איהם נישט געגלויבט, אז ער איז בלינד געוועזען אונד איז
זעהענדיג געווארען, ביז זיין האבען גערופען דיא עלטערן
19 פון דעם זאם איז זעהענדיג געווארען; אונד זיין האבען
זיין געפרעגט אונד געזאגט, איז דער איינער זעהן, זאם
איהר זאגט אז ער איז בלינד געבוירען געווארען? ווא
- 20 אזוי איז ער דען אצינד זעהענדיג? אזוי האבען זיינע
עלטערן געענטפערט אונד געזאגט, מיר וויסען אז ער איז
אונזער זעהן, אונד אז ער איז בלינד געבוירען געווארען:
21 אבער ווא אזוי ער זעהט אצינד וויסען מיר נישט; אדער
ווער עס האט איהם דיא אויגען אויפגעמאכט וויסען מיר
נישט; ער איז שוין גרויס, פרעגט איהם ער וועט פאר זיך
- 22 אליין רעדען: דאס האבען זיינע עלטערן געזאגט, ווייל
זיין האבען מוכא געהאט פאר דיא יודען; ווארין דיא יודען
האבען זיך שוין פערצייניגט, אז ווען איינער וועט איהם
געקענען פאר דעם משיח, זאל ער פון דער שול ארויס-
23 געווארפען ווערען: דעסטוועגען האבען זיינע עלטערן
געזאגט, ער איז שוין גרויס, פרעגט איהם:
- 24 דרום האבען זיין דאס צווייטע מאל גערופען דעם מאן
זאם איז בלינד געוועזען, אונד האבען צו איהם געזאגט,
גיב קבוד צו גאט; מיר וויסען אז דינער מאן איז א זינדער:
25 דרום האט ער געענטפערט, אויב ער איז א זינדער ווייס
איך נישט; איין זאך ווייס איך, אז איך בין בלינד געוועזען,

- 14 ניש פאר דיא שאף: איך בין דער גוטער פאסטער, אונד
 15 איך קען דיא מיינע, אונד דיא מיינע קענען מיך: אזוי
 ווא דער פאטער קען מיך, אונד איך קען דעם פאטער,
 16 אונד איך לעג אנדער מיין לעבען פאר דיא שאף: אונד
 איך האב אנדערע שאף, וואס זענען נישט פון דווען שטאל,
 אויך דויע מוס איך ברענגען, אונד זיין וועלען מיין קול
 הערען, אונד עס וועט זיין איינע הערדע אונד איין פאס-
 17 טונד: דרום ליבט מיך דער פאטער, ווייל איך לעג אנדער
 מיין לעבען, אז איך זאל עס ווידער דערהאלטען:
 18 קיינער נעמט עס נישט פון מיר, נייערט איך לעג עס אן-
 דער פון מיר זעלבסט; איך האב מאכט עס אנדערצוי-
 לענען, אונד איך האב מאכט עס ווידער צו נעמען;
 דוועם נעבאט האב איך בעקומען פון מיין פאטער:
 19 עס איז ווידער געוועזען א קריג צווישען דיא יודען איבער
 20 דויע ווערקער: אונד פילע פון זיין האבען געזאגט, ער האט
 א שד אונד איז משונגע; פארנוואס הערט איהר איהם צו?
 21 אנדערע האבען געזאגט, דויע רעדען זענען נישט פון איינעם
 וואס האט א שד; קען א שד אויפמאכען דיא אויגען פון
 א בלינדען?
 22 עס איז געוועזען חנוכה אין ירושלים; אונד עס איז גע-
 23 וועזען ווינטער: אונד ישוע איז ארוםגעגאנגען אין בית
 24 המקדש אין דעם פליש פון שלמה: אזוי האבען איהם דיא
 יודען ארוםגערינגעלט, אונד האבען צו איהם געזאגט, וויא
 לאנג וועסט דוא אונס אין ספק האלטען? ווען דוא ביסט
 25 משיח זאג אונס עפענטליך: ישוע האט זיין געענטפערט,
 איך האב צו איך געזאגט, אונד איהר גלויבט נישט; דיא
 ווערק וואס איך טהוא אים נאמען פון מיין פאטער, דויע
 26 בעצייגען אויף מיר: אבער איהר גלויבט נישט, ווארין
 27 איהר זענט נישט פון מיינע שאף: מיינע שאף הערען מיין
 קול, אונד איך קען זיין, אונד זיין פאלגען מיר נאך:
 28 אונד איך גיב זיין עבינעם לעבען אונד זיין וועלען קיינ-
 מאל נישט פערלוירען ווערען, אונד קיינער וועט זיין נישט
 29 פון מיינע האנד אויסרייסען: מיין פאטער וואס האט זיין
 מיר געגעבען איז גרעסער וויא אלע, אונד קיינער קאן

בַּעֲזָאנְט, ווען איהר זאלט בלינד זיין, אזוי וואלט איהר נישט
קיינע זינד געהאט; אָבער אצונד, זאגט איהר, מיר זעהען
אזוי בלייבט איירע זינד:

קאפיטעל *

- 1 בַּאֲמַת בַּאֲמַת זאג איך אייך, דער וואס קומט נישט אריין
אין דעם שאפֿשטאל דורך דיא טהיר, גייערט ער שטייגט
אנדערשט וואו אריין, דער איז א גנב אונד א רויבער:
- 2 אָבער דער וואס קומט אריין דורך דיא טהיר איז דער
3 פאסטוּף פון דיא שאפֿ: דער טהיר היטער עפענט איהם,
אונד דיא שאפֿ הערען זיין קול; אונד ער רופט זיינע
4 אייגענע שאפֿ ביים נאמען, אונד פיהרט זייא ארויס: ווען
ער פיהרט ארויס אלע זיינע אייגענע, געהט ער פאר זייא,
אונד דיא שאפֿ פאלגען איהם נאך, ווייל זייא קענען זיין קול:
5 אָבער א פֿרעמדען וועלען זייא נישט נאכפאלגען, גייערט
לויפען פון איהם אַוועק, ווארין זייא קענען נישט דאס קול
6 פון דיא פֿרעמדע: דויעס מַשֵּׁל האט ישוע צו זייא גע-
זאגט; אָבער זייא האבען נישט פֿערשטאנען וואס ער האט
צו זייא גערעט:
- 7 דרום האט ישוע ווידער צו זייא געזאגט, בַּאֲמַת, בַּאֲמַת
8 זאג איך אייך, איך בין דיא טהיר פון דיא שאפֿ: אלע
וואס זענען פאר מיר געקומען זענען גנבים אונד רויבער;
9 אָבער דיא שאפֿ האבען זייא נישט צוגעהערט: איך בין
דיא טהיר; ווער עס וועט דורך מיר אריינקומען, דער
וועט גערעטעט ווערען, אונד וועט אריינגעהען אונד
10 ארויסגעהען, אונד וועט פאשע געפינען: דער גנב קומט
נישט אריין, גייערט אז ער זאל גנבען אונד שעכטען אונד
אומברענגען, איך בין געקומען אז זייא זאלען האבען
11 לעבען, אונד זאלען עס נאך מעהר האבען: איך בין דער
גוטער פאסטוּף, דער גוטער פאסטוּף לעגט זיין לעבען
12 אנדער פאר דיא שאפֿ: דער געדונגענער וואס איז נישט
דער פאסטוּף וואס דיא שאפֿ זענען נישט זיינע אייגענע,
זעהט דעם וואלף קומען, אונד פֿערלאזט דיא שאפֿ אונד
אנטלויפט, אונד דער וואלף האפט אונד צושפרייט זייא:
13 ער אנטלויפט ווייל ער איז א געדונגענער, אונד זארגט

- איהרע האר, וואס איהר ברודער אלעזר איז קראנק גע-
 וועזען: דרום האבען דיא שוועסטער צו איהם געשיקט 3
 אונד געזאגט, האר, זעה, דער וועמען דוא ליבסט איז
 קראנק: וויא ישוע האט דאס געהערט, האט ער געזאגט, 4
 דיזע קראנקהייט איז נישט צום טויט, גייערט צו דעם פבוד
 פון גאט, כדי דער ווען פון גאט זאל דורך דעם פער-
 הערליכט ווערען: אונד ישוע האט געליבט מרתא אונד 5
 איהרע שוועסטער, אונד אלעזר: דרום ווען ער האט גע-
 הערט אז ער איז קראנק איז ער געבליבען צווייא טעג
 אין דעם ארט וואו ער איז געוועזען: דערנאך האט ער 7
 צו זיינע תלמידים געזאגט, לאזען מיר ווידער געהען קיין
 יהודה: דיא תלמידים האבען צו איהם געזאגט, רבי, דיא 8
 יודען האבען דיר ערשט געזוכט צו פערשטייניגען, אונד
 געהקט דוא ווידער אהין? ישוע האט געענטפערט, זענען 9
 נישט צוועלף שעה אין דעם טאג? ווען איינער געהט ארום
 ביא טאג אזוי שטרויכעלט ער זיך נישט, ווארין ער
 זעהט דאס ליכט פון דויער וועלט: אבער ווער עס געהט 10
 ארום ביא נאכט, שטרויכעלט זיך, ווייל עס איז קיין ליכט
 נישט אין איהם: דיזע ווערטער האט ער געזאגט, אונד 11
 דערנאך האט ער צו זייא געזאגט, אונזער פריינד אלעזר
 שלאפט; אבער איך געה אז איך זאל איהם אויפנועקען:
 אזוי האבען דיא תלמידים צו איהם געזאגט, האר ווען ער 12
 שלאפט וועט ער געוונד ווערען: אבער ישוע האט גע- 13
 רעט פון זיין טויט, דאך האבען זייא געמיינט אז ער רעט
 פון זיין רוהען אין שלאפט: דאן האט ישוע עפענטליך צו 14
 זייא געזאגט, אלעזר איז געשטארבען: אונד איך 15
 פרייע מיך פון איירעט וועגען, אז איך בין נישט דארט גע-
 וועזען, אז איהר זאלט גלויבען, אבער לאזען מיר צו
 איהם געהען: אזוי האט תומא, וואס איז גערופען דידומוס, 16
 צו זיינע מיט-תלמידים געזאגט, לאזען מיר אויך געהען,
 אז מיר זאלען מיט איהם שטארבען:
 דרום ווען ישוע איז געקומען האט ער געפונען אז ער איז 17
 שוין געוועזען פויער טעג אים קבר: אונד בית-היני איז 18
 גאהענט געוועזען צו ירושלים, קעגען פופצען אקער פעלד

- 30 פון דער האנד פון דעם פאטער אויסרייסען. איך אונד דער
 31 פאטער זענען איינס: דיא יודען האבען ווידער אויפ-
 געהויבען שטיינער אז זייא זאלען אויף איהם הארפען:
 32 ישוע האט זייא געענטפערט, פילע גוטע ווערק האב איך
 אייך געוויזען פון דעם פאטער; וועגען וועלכע פון
 33 דווע ווערק פערשטייניגט איהר מין? דיא יודען האבען
 איהם געענטפערט, מיר פערשטייניגען דויע נישט פאר א
 גוטעם ווערק, גייערשט פאר א לעסטערונג, אונד ווייל דוא
 34 ביסט א מענש אונד מאכסט דויע זעלבסט א גאט: ישוע
 האט זייא געענטפערט, שטעהט עס נישט געשריבען אין
 35 איירע תורה, איך האב געזאגט, איהר זענט געטער? ווען
 ער רופט זייא געטער צו וועלכע דאס ווארט פון גאט
 איז געקומען, אונד דיא שריפט קען נישט צושטערט ווערען:
 36 זאגט איהר אויף איהם דעם דער פאטער האט געהייליגט
 אונד אין דער וועלט געשיקט, דוא לעסטערסט, ווייל איך
 37 האב געזאגט, איך בין דער זון פון גאט? ווען איך טהוא
 38 נישט דיא ווערק פון מיין פאטער, גלויבט מיר נישט: אבער
 ווען איך טהוא, ווען אפילו איהר גלויבט מיר נישט, אזוי
 גלויבט דיא ווערק, פרי איהר זאלט וויסען, אונד זאלט
 דערקענען אז דער פאטער איז אין מיר, אונד איך אין
 39 דעם פאטער: אזוי האבען זייא איהם ווידער געזוכט צו
 געמען; אבער ער איז פון זיירע הענד ארויסגעגאנגען:
 40 אונד ער איז ווידער אנגעקעגאנגען צו דיא אנדערע זייט
 ירו, צו דעם ארט וואו יוחנן האט צוגעשט געטובלט,
 41 אונד ער איז דארט געבליבען: אונד פילע זענען צו איהם
 געקומען אונד האבען געזאגט, יוחנן האט קיין וואונדער
 נישט געטהון, אבער אלעס וואס יוחנן האט פון איהם גע-
 42 זאגט איז וואהר: אונד פילע האבען דארט אן איהם
 געגלויבט:

קאפיטעל יא

- 1 אונד עס איז געוועזען א געוויסער קראנקער, אלעזר פון
 בית-היני, פון דעם דארף פון מרים אונד איהרע שוועס-
 2 טער מרתא: עס איז געוועזען מרים וואס האט דעם האר
 מיט מיר געזאלבט, אונד האט אפגעווישט זיינע פיס מיט

- 33 שטארבען: דרום ווען ישוע האט געזעהען אז זיא האט
 געוויינט, אונד אז דיא יודען וואס זענען מיט איהר האבען
 געוויינט, האט ער געזיפצט אים גייסט, אונד האט זיך
 34 מצער געוועזען: אונד ער האט געזאגט, וואו האט איהר
 איהם געלעגט? זייא האבען צו איהם געזאגט, האר, קום
 35 אונד זעה: ישוע האט געוויינט: אזוי האבען דיא יודען
 36 געזאגט, זעהט וואו ער האט איהם געליבט: אונד עטליכע
 37 פון זייא האבען געזאגט, דער וואס האט דיא אויגען פון
 דעם בלינדען אויפגעמאכט, וואלט ער נישט געקאנט מאכען
 38 אז אויך דויער זאל נישט שטארבען? אזוי האט ישוע ווידער
 אין זיך געזיפצט, אונד איז געקומען צום מקבר, אונד עס
 איז געוועזען א העלע, אונד א שטיין איז דרויף געלעגען:
 39 ישוע האט געזאגט, נעמט אנוועק דעם שטיין. מרתא דיא
 שוועסטער פון דעם טויטען, האט צו איהם געזאגט, האר,
 40 ער שטיינקט שוין, ווארין ער איז פיער טעג טויט: ישוע
 האט צו איהר געזאגט, האב איך דיר נישט געזאגט, ווען
 דוא וועסט גלויבען אזוי וועסט דוא זעהען דיא הערליכ-
 41 קייט פון גאט: אזוי האבען זייא דעם שטיין אנוועקגענומען,
 אונד ישוע האט זיינע אויגען אויפגעהויבען אונד האט
 געזאגט, פאטער איך דאנק דיר אז דוא האסט מיך גע-
 42 הערט: איך האב געוואוסט אז דוא הערסט מיך בעשטענדיג,
 אבער ווענען דעם פאלק וואס שטעהט ארום האב איך דאס
 געזאגט, אז זייא זאלען גלויבען אז דוא האסט מיך גע-
 43 שיקט: אונד ווען ער האט דאס געזאגט, האט ער געשריען
 44 מיט א הויך קול, אלעזר, קום ארום: אונד דער טויטער
 איז ארויסגעקומען, געבונדען פיס אונד הענד מיט דיא
 תכריכין, אונד זיין פנים איז פערבונדען געוועזען מיט א
 טיכעל. ישוע האט צו זייא געזאגט, בינדעט איהם אויף,
 אונד לאזט איהם געהען:
 45 דרום פילע יודען וואס זענען געקומען צו מרים, אונד
 האבען געזעהען וואס ישוע האט געטהון, האבען אן איהם
 46 געגלויבט: אבער עטליכע פון זייא זענען אנוועקגעגאנגען
 צו דיא פרושים, אונד האבען זייא דערצעהלט וואס ישוע
 האט געטהון:

- 19 ווייט: אונד פילע פון דיא יודען זענען געקומען צו מרתא אונד מרים, אז זייא זאלען זייא טרייסטען וועגען זייער ברודער: אונד ווען מרתא האט געהערט אז ישוע קומט, איז זיא איהם אנטקעגען געגאנגען; אבער מרים איז אין הויז געזעסען: אזוי האט מרתא געזאגט צו ישוע, האר, ווען דוא וואלסט דא גענוועזען, אזוי וואלט מיין ברודער נישט געשטארבען: אונד איך ווייס אז אפילו אצונד, וואס דוא וועסט געטען פון נאט, וועט דיר נאט געבען: ישוע האט צו איהר געזאגט, דיין ברודער וועט אויפשטעהען: מרתא האט צו איהם געזאגט, איך ווייס אז ער וועט אויפ-שטעהען אין דער אויפערשטעהונג אין דעם לעצטען טאג: 25 ישוע האט צו איהר געזאגט איך בין דיא אויפערשטעהונג אונד דאס לעבען: ווער עס גלויבט אן מיר, ווען ער איז אויך געשטארבען, אזוי וועט ער דאך לעבען: אונד דער ווער עס לעבט אונד גלויבט אן מיר, וועט אויך עפיג נישט 27 שטארבען, גלויבסט דוא דאס? זיא האט צו איהם געזאגט, נא האר, איך גלויב אז דוא ביסט דער משיח, דער זון פון גאט וואס קומט אין דער וועלט: אונד ווען זיא האט דאס געזאגט, איז זיא אנוועקגעגאנגען אונד האט גערופען איהרע שוועסטער מרים שטילערהייט, אונד האט געזאגט, 29 דער לעהרער איז דא אונד ער רופט דיך: אונד ווען זיא האט דאס געהערט איז זיא געשווינד אויפגעשטאנען, אונד 30 איז צו איהם געקומען: אונד ישוע איז נאך נישט אים דארף אריינגעקומען, נייערט איז גענוועזען אין דעם ארט וואו מרתא האט איהם געטראפען:
- 31 דרום דיא יודען, וואס זענען מיט איהר אים הויז גענוועזען אונד האבען זיא געטרייסט, ווען זייא האבען געזעהען אז מרים איז פלייצלינג אויפגעשטאנען אונד איז אנוועקגע-גאנגען, זענען זייא איהר נאכגעגאנגען, אונד האבען געזאגט, זיא געהט אנוועק צום קבר, אז זיא זאל דארט וויינען: דרום ווען מרים איז אהין געקומען וואו ישוע איז גענוועזען, אונד האט איהם געזעהען, איז זיא איהם צו דיא פיס געפאלען אונד האט צו איהם געזאגט, האר, ווען דוא וואלסט דא גענוועזען, אזוי וואלט מיין ברודער נישט גע-

- בית־היני, וואו אלעזר דער געשטארבענער איז געוועזען,
 2 וועלכען ישוע האט פון דעם טויט אויפגעוועקט: אונד
 וייל האבען איהם דארט איין אבענדמאהל געמאכט, אונד
 מרסא האט בעדינט; אבער אלעזר איז געוועזען איינער
 3 פון דיא וואס זענען מיט איהם ביים טיש געזעסען: אזוי
 האט מרס גענומען א פונט פון טייערען מר נרד, אונד
 האט געזאלבט דיא פיס פון ישוע, אונד האט זיינע פיס
 אָנגעטוישט מיט איהרע האר; אונד דאס הויז איז פיל געד
 4 וועזען מיט דעם ריח פון דעם מר: אונד איינער פון זיינע
 תלמידים יהודה איש קריות, וואס האט איהם געזאלט
 איבערנעבען, האט געזאגט: ווארום איז נישט דיזעס מר
 5 פערקויפט געווארען פאר דרייא הונדערט גילדען, אונד
 צו דיא אַרעמע לייט געגעבען: אונד דאס האט ער
 6 געזאגט, נישט טייל ער האט פאר דיא אַרעמע לייט געזארגט,
 נייערט טייל ער איז געוועזען א גנב, אונד האט דעם ביי
 טעל געהאט, אונד האט געטראגען וואס איז דרינען
 7 אריינגעווארפען געווארען: דרום האט ישוע געזאגט, לאז
 זיא, זיא האט עס געהאלטען צום טאג פון מיינע קבורה;
 8 ווארין דיא אַרעמע לייט האט איהר געשטענדיג מיט אייך,
 אבער מיך האט איהר נישט געשטענדיג:
 9 פיל לייט פון דיא יודען האבען געוואוסט אז ער איז דארט,
 אונד וייל זענען געקומען, נישט זענען ישוע אליין, נייערט
 אז וייל זאלען אויף אלעזר זעהען וועלכען ער האט פון
 10 דעם טויט אויפגעוועקט: אבער דיא ערשטע פֿהנים האבען
 איינע עצה געהאלטען אז וייל זאלען אלעזר אויף הרגע
 נען: ווארין פילע פון דיא יודען זענען דורך איהם איבער
 געגאנגען, אונד האבען אן ישוע געגלויבט:
 12 דעם אנדערען טאג ווען פיל לייט וואס זענען געקומען צום
 יום טוב, האבען געהערט אז ישוע קומט קיין ירושלים:
 13 האבען וייל גענומען דיא צווייגען פון טייטעלבויםער,
 אונד זענען איהם אנטגעגען געגאנגען, אונד האבען
 געשריען,
 הושענא, געלויבט איז דער וועלכער קומט אין דעם
 נאמען פון דעם האר, דער מלך פון ישראל: תהלים קי"ח.

- 47 אזוי האבען דיא ערשטע פֿהנים אונד דיא פֿרושים פֿער-
זאמעלט דיא סנהדרין, אונד האבען געזאגט, וואס זאלען מיר
48 טהון, ווארין דווער מאן טהוט פיל צייכען? ווען מיר ווע-
לען איהם אזוי לאזען, וועלען אלע אָן איהם גלויבען;
אונד דיא רוימער וועלען קומען, אונד וועלען אנוועקנעמען
49 אונזער אָרט אונד אונזער פאלק: אונד איינער פון זיין
וואס האט געהייסען קנפא, וועלכער איז געוועזען דער
פֿהן גדול אין יענעם יאהר, האט צו זיין געזאגט, איהר
50 ווייסט גארניט: אונד איהר געטראכט נישט אז עס איז גוט
פאר אונס אז איין מענטש זאל שטארבען פאר דעם פאלק,
אונד אז דאס גאנצע פאלק זאל נישט פערלירען ווערען:
51 אונד דאס האט ער נישט געזאגט פון זיך זעלבסט, גייערש
ווייל ער איז געוועזען דער פֿהן גדול אין יענעם יאהר,
האט ער גביאות געזאגט אז ישוע וועט פאר דעם פאלק
52 שטארבען: אונד נישט פאר דעם פאלק אליין גייערש אז
ער זאל אין איינעם איינזאמלען דיא קינדער פון גאט וואס
53 זענען צושפרייט: אזוי האבען זיין פון דעם טאג אָן
איינע עצה געהאלטען אז זיין זאלען איהם טייטשען:
54 דרום איז ישוע נישט מעהר עפענטליך ארוםגעגאנגען
צווישען דיא יודען, גייערש איז פון דארטען אנוועקגע-
גאנגען צו איין אָרט גאהענט פון דער מדבר, צו א שטאט
וואס הייסט אפרים; אונד ער האט זיך דארט אויפגעהאלטען
55 מיט דיא תלמידים: אונד עס איז גאהענט געוועזען צום
יודישען חג הפסח, אונד פילע זענען ארויפגעגאנגען פון
דעם לאנד קיין ירושלים אויף פסח, פֿרי זיין זאלען זיך
56 רייניגען: אזוי האבען זיין געזוכט ישוע, אונד האבען
צווישען זיך גערעט ווען זיין זענען געשטאנען אין בית
המקדש, וואס דענקט איהר? אז ער וועט נישט קומען צום
57 יום טוב? אונד דיא ערשטע פֿהנים אונד דיא פֿרושים
האבען אויסגעגעבען געבאט, אז ווען אימגעצער וועט
וויסען וואו ער איז, זאל ער עס אנזאגען, פֿרי זיין זאלען
איהם נעמען:

קאפיטעל יב

1 דרום זעקס טעג פאר דעם פסח, איז ישוע געקומען קיין

- דיוֹעֵר שָׁעָה; אָבֵער דעס־טוועגן בין איך צו דיוֹעֵר שָׁעָה
 28 געקומען: פֿאַטער פֿערהערליך דיין נאָמען. אזוי איז אַ
 קול פֿון הימֶעל געקומען, איך האב עס אויף פֿערהערליכט,
 29 אונד איך וועל עס ווידער פֿערהערליכען: דרום דיא לייט
 וואס זענען געשטאנען אונד האבען עס געהערט, האבען
 געזאגט, אז עס איז געוועזען אַ דונער; אָנדערע האבען
 30 געזאגט אז אַ מלאַך האט צו איהם גערעט: ישוע האט
 געענטפֿערט אונד געזאגט, דאס קול איז נישט געוועזען פֿון
 31 מייןעם וועגען: אַצונד איז דאס געריכט פֿון דיוֹעֵר וועלט;
 אַצונד ווערט דער פֿירשט פֿון דיוֹעֵר וועלט דרויסען
 32 ארויסגעווארפען: אונד איך, ווען איך וועל אויפֿגעהויבען
 ווערען פֿון דער ערד, וועל איך אלע מענשען צו מיר
 33 ציהען: דאס האט ער געזאגט צו געדרייטען מיט וואס
 34 פֿאַר אַ טויט ער וועט שטארבען: דרום האבען איהם דיא
 לייט געענטפֿערט, מיר האבען געהערט פֿון דער תּוֹרָה, אז
 דער מָשִׁיחַ וועט עביג בלייבען, אונד וויא אזוי זאגסט דו
 אז דער בן אָדָם מוז אויפֿגעהויבען ווערען? ווער איז
 35 דיוֹעֵר בן אָדָם? אזוי האט ישוע צו זייא געזאגט, נאך
 אַ קורצע צייט איז דאס ליכט בליא אייך; געהט
 ארום גשעת איהר האט דאס ליכט, פֿרי דיא פינסטערנים
 זאל אייך נישט איבערפֿאלען; ווארין דער וואס געהט ארום
 אין דער פינסטערנים ווייסט נישט וואו אהין ער געהט:
 36 גשעת איהר האט דאס ליכט בלויבט אָן דעם ליכט, אז
 איהר זאלט ווערען קינדער פֿון ליכט:
 דאס האט ישוע געזאגט, אונד איז אַנזעקגעגאנגען אונד
 37 האט זיך פֿון זייא פֿערבארגען: אָבֵער האַטשע ער האט
 אזוי פֿיל צייכען פֿאַר זייא געטהון, האבען זייא דאך נישט
 38 אָן איהם געבלייבט; פֿרי דאס ווארט פֿון ישעיה הנביא
 זאל מקוים ווערען, וואס ער האט געזאגט, האר, ווער האט
 געבלייבט אונזער געריכט? אונד צו וועמען איז דער
 39 אָרעם פֿון דעם האר אַנטפֿלעקט געווארען? דעס־טוועגען
 האבען זייא נישט געקענט בלויבען, ווארין ישעיה האט ווידער
 40 געזאגט; ער האט ווירע אויגען בלינד געמאכט, אונד האט
 פֿערהארטעט וויער הארץ, פֿרי זייא זאלען נישט זעהען מיט

- 14 אונד ישוע ווען ער האט געפונען א יונגעס עזעלע, האט זיך דרויף געזעצט, אזויא וויא עס שטעהט געשריבען:
- 15 פארקט דיך נישט דאס מאכטער פון ציון, זעה, דיין קעניג קומט, רייטענדיג אויף א פילכען פון אן עזעל: זכריה י"ב
- 16 זיינע תלמידים האבען עס צוגעשט נישט פערשטאנען. גייערמ ווען ישוע איז פעהערליכט געווארען, דאן האבען זיין געדענקט, אז דויע זאכען זענען ווענען איהם געשריבען
- 17 אונד אז זיין האבען דאס צו איהם געטהון: דרום דיא לייט וואס זענען מיט איהם געוועזען ווען ער האט אלעזר ארויסגערופען פון דעם קבר, אונד האט איהם אויפגעוועקט
- 18 פון דיא מוילע: דעסטוועגען זענען איהם דיא לייט אנגא קענען געקומען, ווייל זיין האבען געהערט אז ער האט
- 19 דויעס צייכען געטהון: אזוי האבען דיא פרושים איינער צום אנדערן געזאגט, זעהט איהר, אז עס נוצט גארנישט; דיא וועלט געהט איהם נאך:
- 20 אונד עס זענען געוועזען עטליכע גריכען צווישען דיא וואס זענען ארויסגעגאנגען אויף דעם יום טוב צו בעטען:
- 21 אזוי זענען דויע געקומען צו פיליפוס אויס בית-צידה אין גליל, אונד האבען איהם געפרעגט אונד געזאגט, האר, מיר ווילען ישוע זעהען: פיליפוס איז געקומען אונד האט
- 22 עס געזאגט צו אנדריי; אנדריי אונד פיליפוס זענען געקומען אונד האבען עס געזאגט צו ישוע: אונד ישוע האט זיין געענטפערט אונד געזאגט, דיא שעה איז געקומען
- 24 אז דער בן אדם זאל פעהערליכט ווערען: גאמט, גאמט זאג איך אייך, ווען דאס קערענדעל פון וויין פאלט נישט אין דער ערד אונד שטארבט, בלייבט עס אליין; אבער
- 25 ווען עס שטארבט, אזוי טראגט עס פיל פרוכט: ווער עס ליבט זיין לעבען פערלירט עס; אונד ווער עס האסט זיין לעבען אין דויער וועלט, דער וועט עס דערהאלטען צום
- 26 עביגען לעבען: ווען איינער וויל מיר דינען, לאז ער מיר נאכפאלגען, אונד וואו איך בין, דארט וועט מיר דיער אויך זיין; ווער עס וויל מיר דינען דעם וועט מיר פאטער
- 27 עהרען: אזאונד איז מיינע זעעלע געטריבט געווארען, אונד וואס זאל איך זאגען, פאטער, זיין מיר מציל פון

- פון יהודה איש קריות, זעהן פון שמעון אז ער זאל איהם
 פערמסרן: ישוע וויסענדיג אז דער פאטער האט איהם 3
 אלעס איבערגעגעבן אין זיינע הענד אריין, אונד אז ער
 איז פון גאט געקומען אונד געהט צו גאט: איז ער אויפגע- 4
 געשטאנען פון דעם אבענדרמאל, אונד האט דיא קליידער
 אן דער זייט געלעגט, אונד האט גענומען א האנדטוך,
 אונד האט זיך ארוםגעבארטעלט: דערנאך האט ער אריינג- 5
 געגאסען וואסער אים געקען אונד האט אָנגעהויבען צו
 וואשען דיא פיס פון דיא תלמידים, אונד אָפצווישען מיט
 דעם האנדטוך מיט וועלכעס ער איז ארוםגעבארטעלט
 געוועזען: ווען ער איז געקומען צו שמעון פעטרוס, האט 6
 ער צו איהם געזאגט, האר, וואססט דוא מיינע פיס?
 ישוע האט געענטפערט אונד האט צו איהם געזאגט, 7
 וואס איך טהוא דאס ווייסט דוא נישט אצונד, אָבער דוא
 וועסט עס שפעטער וויסען: פעטרוס האט צו איהם גע- 8
 זאגט, דוא זאלסט קיינמאל נישט וואשען מיינע פיס. ישוע
 האט איהם געענטפערט, ווען איך וואש דיך נישט אזוי
 האסט דוא קיין טהייל אן מיר: שמעון פעטרוס האט צו 9
 איהם געזאגט, האר, נישט אליין מיינע פיס, נייערט אויך דיא
 הענד אונד דעם קאפ: ישוע האט צו איהם געזאגט, ווער 10
 עס איז אָפגעוואשען געווארען געדארף נישט מעהר נייערט
 דיא פיס צו וואשען, אָבער איז גאנץ ריין; אונד איהר
 זענט ריין, אָבער נישט אלע: ווארין ער האט געוואוסט ווער
 עס וועט איהם איבערגעגעבן: דרום האט ער געזאגט, איהר 11
 זענט נישט אלע ריין:
 אזוי ווען ער האט זייערע פיס געוואשען האט ער גענומען 12
 זיינע קליידער, אונד האט זיך ווידער אָנגעלעהגט, אונד
 האט צו זיין געזאגט, ווייסט איהר וואס איך האב צו אייך
 געטהון? איהר רופט מיך לעהרער אונד האר, אונד איהר 13
 זאגט רעכט, ווארין איך בין עס: דען ווען איך אייער האר 14
 אונד לעהרער, האב אייערע פיס געוואשען, אזוי זאלט איהר
 אויך איינער דעם אנדערן דיא פיס וואשען: ווארין איך 15
 האב אייך א ביישפיל געגעבען, אז איהר זאלט טהון וויא
 איך האב צו אייך געטהון: באַמט, באַמט זאג איך אייך, 16

- דיא אויגן, אונד פערשטעהען מיט דעם הארץ, אונד
 41 זאלען אומקעהרען, אונד איך וועל זיין היילען: דיוע
 זאכען האט ישעיה געזאגט, ווייל ער האט געזעהען זיינע
 42 הערליכקייט, אונד האט פון איהם גערעט: אבער דאך
 האבען פילע פון דיא עלצטע אויף אן איהם געגלויבט,
 גייערט וועגען דיא פרושים האבען זיין עס נישט געקענט,
 אז זיין זאלען נישט אויס דער שול ארויסגעווארפען ווערען:
 43 ווארין זיין האבען געליבט דעם פבד פון מענטשען מעהר
 וויא דעם פבד פון גאט:
 44 אונד ישוע האט געשריען אונד געזאגט, ווער עס גלויבט
 אן מיר, דער גלויבט נישט אין מיר, גייערט אן איהם וואס
 45 האט מיך געשיקט: אונד דער וואס זעהט מיך, זעהט איהם
 46 וואס האט מיך געשיקט: איך בין געקומען אין דער
 וועלט פאר א ליכט, אז איטליכער וואס גלויבט אן מיר
 47 זאל נישט בלייבען אין דער פינסטערניס: אונד ווער עס
 הערט מיינע ווערטער אונד האלט זיין נישט, דעם ריכטע
 איך נישט; ווארין איך בין נישט געקומען אז איך זאל דיא
 וועלט ריכטען, גייערט אז איך זאל דיא וועלט רעטען:
 48 ווער עס איז מיך מבזה, אונד נעמט נישט אן מיינע ווער-
 טער, דער האט איינעם וואס ריכטעט איהם; דאס ווארט
 וואס איך האב גערעט, דאס וועט איהם ריכטען אין דעם
 49 לעצטען טאג: ווארין איך האב נישט פון מיר אליין גערעט,
 גייערט דער פאטער וואס האט מיך געשיקט, האט מיר א
 געבאט געגעבען, וואס איך זאל זאגען אונד וואס איך זאל
 50 רעדען: אונד איך וויל אז זיין געבאט איז עבינעס לעבען.
 דרום וואס איך רעד, דאס רעד איך אזוי וויא דער פאטער
 האט מיר געזאגט:

קאפיטעל יג

- 1 אונד פאר דעם יום טוב פון פסח, ווען ישוע האט
 געוואוסט אז זיינע שעה איז געקומען אז ער זאל אנוועק-
 געהען פון דיוער וועלט צום פאטער, וויא ער האט געליבט
 דיא זייניגע וואס זענען געוועזען אין דער וועלט, האט ער
 2 זיין געליבט ביו צום ענד: אונד בשעת דעם אבענדמאל,
 ווען דער שטן האט שוין אריינגעטהון אין דעם הארץ

מִיר הָאֲבָעֵן נִיטִיג אויף דעם יום טוב, אָדער אז ער זאל
 עפּעס צו דיא אָרמֶע לייט געבֶען: אזוי ווען ער האט גע- 30
 נומען דעם ביסען איז ער גלייך אַרויסגעגאנגען; אונד עס
 איז נאכט געווארען:

דרום ווען ער איז אַרויסגעגאנגען האט ישוע געזאגט, 31
 אַצונד איז דער בן-אָדָם פֿערהערליכט אין איהם; איז 32
 גאט פֿערהערליכט אין איהם, אזוי וועט איהם גאט אויף
 אין זיך פֿערהערליכען, אונד גלייך וועט ער איהם פֿער-
 הערליכען: קליינע קינדער, נאך א קליינע וויילע בין איך 33
 ביא אייך; איהר וועט מיך וזקען, אונד אזוי וויא איך האב
 געזאגט צו דיא יודען, וואו אהין איך געה, קענט איהר ניט
 קומען, אזוי זאג איך צו אייך אַצונד: א נייַעס געבאט 34
 גיב איך אייך, אז איהר זאלט איינער דעם אנדערן ליבען;
 אזוי וויא איך האב אייך געליבט, אזוי זאלט איהר אויך
 איינער דעם אנדערען ליבען: אין דיוועס וועלען אלע 35
 וויסען אז איהר זענט מיינע פֿלמידים, ווען איהר האט ליבע
 איינער צום אנדערען:

שמען פֿעטרוס האט צו איהם געזאגט, האר, וואו אהין 36
 געהסט דוא? ישוע האט געענטפֿערט, וואו אהין איך געה,
 קענט דוא מיר אַצונד ניט נאכפאלגען, אָבער דערנאך
 וועסט דוא מיר נאכפאלגען: פֿעטרוס האט צו איהם גע- 37
 זאגט, האר, ווארום קאן איך דיר אַצונד ניט נאכפאלגען?
 איך וועל מיין לעבען פאר דיר אנדערלעגען: ישוע האט 38
 געענטפֿערט וועסט דוא דיין לעבען פאר מיר אנדער-
 לעגען? גאמט, גאמט זאג איך דיר, דער האן וועט ניט
 קרייען, ביז דוא וועסט מיך דרייא מאל פֿערלייקענען:

קאפיטעל יד

לאז איינער הארץ ניט דערשראקען זיין; איהר גלויבט 1
 אָן גאט, גלויבט אויך אָן מיר: אין מיין פֿאטערס הויז 2
 זענען דא פילע וואוינונגען; ווען עס וואלט ניט אזוי זיין,
 וואלט איך אייך געזאגט; ווארין איך געה אנוועק, אז איך
 זאל פאר אייך איין אָרט צוגערייטען: אונד ווען איך געה 3
 אנוועק אונד איין אָרט פאר אייך צוגערייטען, וועל איך
 ווידער קומען אונד וועל אייך צו מיר אויך געמען, אז

א קנעכט איז ניש גרעסער פון זיין האר, אדער א שליח
 17 גרעסער וויא דער וואס האט איהם געשיקט: ווען איהר
 ווייסט דויע זאכען, געבענשט וענט איהר ווען איהר מוהנט
 18 זייא: איך זאג עס ניש וועגען אייך אלע; איך ווייס וועמען
 איך האב אויסדערנועהלט. ניערשט אז דיא שריפט זאל
 מקוים ווערען, ווער עס עסט מיין ברויט, האט זיין מריט
 19 קענען מיר אויפגעהויבען: אצונד זאג איך עס אייך איידער
 עס געשעהט, אז עס וועט געשעהען זאלט איהר גלויבען אז
 20 איך בין עס: באמת, באמת זאג איך אייך, דער וואס נעמט
 אויף דעם וועמען איך וועל שיקען, דער נעמט מיך אויף,
 אונד דער וואס נעמט מיך אויף, נעמט אויף דעם וואס
 האט מיך געשיקט:

21 ווען ישוע האט דאס געזאגט, איז ער בעטריבט געווארען
 אין דעם גייסט, אונד האט געצייגט אונד געזאגט, באמת,
 באמת זאג איך אייך, איינער פון אייך וועט מיך איבער-
 22 געבען: דוא תלמידים האבען איינער אויף דעם אנדערן
 געקוקט, אונד זענען אין ספק געוועזען אויף וועמען ער
 23 האט דאס געזאגט: איינער פון זיינע תלמידים, וועלכען
 ישוע האט געליבט, איז אנגעלעהנט געוועזען אן דער
 24 ברוסט פון ישוע: אזוי האט שמעון פעטרוס צו איהם
 געווינקט אונד האט צו איהם געזאגט, פארש נאך ווער עס
 25 איז אויף וועמען ער האט עס געזאגט: אונד דער וואס
 וואר אנגעלעהנט אויף דער ברוסט פון ישוע, האט צו
 26 איהם געזאגט, האר, ווער איז ער? ישוע האט געענטפערט,
 עס איז דער צו וועלכען איך וועל געבען דעם ביסען, ווען
 איך האב עס איינגעטונקט. ווען ער האט דעם ביסען
 איינגעטונקט, האט ער עס גענומען אונד האט געגעבען צו
 27 יהודה זיהן פון שמעון איש-קריות: אונד נאך דעם
 ביסען איז דער שטן אין איהם אריינגעקוקען. דרום האט
 ישוע צו איהם געזאגט, וואס דוא מוהנט, מוהא געשווינד:
 28 אונד קיינער פון דיא וואס זענען ביים מיש געזעסען האט
 29 געוואוסט צו וואס ער האט איהם דאס געזאגט: ווארין
 עטליכע האבען געמיינט, ווייל יהודה האט דעם גייטעל
 געהאט, אז ישוע האט צו איהם געזאגט, קויף איין וואס

- איבערלאזען ויתומים, איך וועל צו אייך קומען: נאך א
 19 קליינע וויילע אונד דיא וועלט זעהט מיך נישט מעהר; אבער
 איהר זעהט מיך, ווייל איך לעב וועט איהר אויף לעבען:
 20 אין יענעם טאג וועט איהר וויסען אז איך בין אין מיין
 פאטער, אונד מיין פאטער איז אין מיר, אונד איך אין
 21 אייך: דער וואס האט מיינע געפאטע אונד האלט זיין,
 דער איז עס וואס ליבט מיך; אונד דער וואס ליבט מיך
 וועט געליבט זיין ביין פאטער, אונד איך וועל איהם
 22 ליבען, אונד וועל מיך צו איהם גענויזען: ויהודה, (נישט
 איש-קריות) האט צו איהם געזאגט, האר, וואס איז דאס
 אז דוא וועסט דין צו אונס גענויזען, אונד נישט צו דער
 וועלט: ושווע האט געענטפערט אונד האט צו איהם גע-
 23 זאגט, ווער עס ליבט מיך, דער וועט מיין ווארט האלטען;
 אונד מיין פאטער וועט איהם ליבען, אונד מיר וועלען צו
 איהם קומען, אונד וועלען א וואוינונג ביין איהם מאכען:
 ווער עס ליבט מיך נישט, דער האלט נישט מיינע ווערטער;
 24 אונד דאס ווארט וואס איהר הערט איז נישט מיין, גייערט
 פון דעם פאטער וואס האט מיך געשיקט:
 25 דויע זאכען האב איך צו אייך געזאגט, ווייל איך בין נאך
 26 ביין אייך; אבער דער טרייסטער דער רוח הקודש,
 דעם דער פאטער וועט שיקען אין מיין נאמען, ער וועט
 אייך אלעס לעהרען, אונד וועט אייך דערמאנען אן אלעם
 וואס איך האב צו אייך געזאגט: פרידען לאז איך אייך
 27 איבער, מיין פרידען גיב איך אייך. לאז אייער הארץ נישט
 דערשראקען זיין, אונד לאז עס זיך נישט פארקומען: איהר
 28 האט געהערט אז איך האב צו אייך געזאגט, איך געה
 אנוועק אונד קום וידער צו אייך. ווען איהר וואלט מיך
 געליבט, אזוי וואלט איהר אייך געפרייט, ווייל איך געה
 צום פאטער, ווארין דער פאטער איז גרעסער וויא איך:
 29 אונד אצונד האב איך עס צו אייך געזאגט, איידער עס
 איז געשעהען, אז ווען עס וועט געשעהען זאלט איהר
 30 גלויבען: איך וועל ווייטער נישט פיל מיט אייך רעדען,
 ווארין דער פירשט פון דער וועלט קומט; אונד ער האט
 31 גארנישט אין מיר: אבער אז דיא וועלט זאל וויסען אז איך

- 4 איהר זעלבסט זאלט דארט זיין וואו איך בין: אונד וואו אהין איך געה וויסט איהר, אונד דעם וועג וויסט איהר:
- 5 תומא האט צו איהם געזאגט, האר, מיר וויסען נישט וואו אהין דוא געהסט, וויא אזוי וויסען מיר דעם וועג? ישוע
- 6 האט צו איהם געזאגט, איך בין דער וועג אונד דיא וואהרהייט אונד דאס לעבען; קיינער קומט נישט צום פאטער, אויסער דורך מיר: ווען איהר וואלט מיך געקענט,
- 7 אזוי וואלט איהר מיין פאטער אויף געקענט, פון אזונד אן קענט איהר איהם, אונד האט איהם געזעהען: פיליפוס
- 8 האט צו איהם געזאגט, האר, ווייז אונס דעם פאטער, אונד עס איז גענוג פאר אונס: ישוע האט צו איהם געזאגט,
- 9 איך בין אזוי לאנג מיט אייך געוועזען, אונד האסט דוא מיך נישט געקאנט, פיליפוס? ווער עס האט מיך געזעהען,
- 10 האט דעם פאטער געזעהען; וויא אזוי זאגסט דוא, ווייז אונס דעם פאטער? גלויבסט דוא נישט אז איך בין אין דעם פאטער,
- 11 אונד דער פאטער אין מיר? דיא ווערסטער וואס איך זאג צו אייך דיא ווערסט דער פאטער: גלויבט מיר אז איך בין אים פאטער, אונד דער פאטער אין מיר; אבער ווען נישט, אזוי גלויבט מיר ווער
- 12 גען דיא ווערסטער: באמת, באמת זאג איך אייך, דער וואס גלויבט אן מיר, וועט אויף טהון דיא ווערסטער וואס איך טהוא, אונד ער וועט גרעסערע וויא דינע טהון, ווייל איך
- 13 געה צום פאטער: אונד וואס איהר וועט בעטען אין מיין נאמען, דאס וועל איך טהון, אז דער פאטער זאל פערדער הערליכט ווערען אים ווען: ווען איהר וועט עפעס בעטען
- 14 אים מיין נאמען, וועל איך עס טהון:
- 15 ווען איהר ליבט מיך, וועט איהר מיינע געבאטע האלטען:
- 16 אונד איך וועל בעטען דעם פאטער, אונד ער וועט אייך געבען איין אנדערן טרייסטער, אז ער זאל בייא אייך
- 17 אויף עביג בלייבען: דעם גייסט פון וואהרהייט, וועלכען דיא וועלט קאן נישט אננעמען, ווייל זיא זעהט איהם נישט, אונד קאן איהם נישט; איהר קענט איהם ווארין ער בלייבט
- 18 בייא אייך, אונד וועט אין אייך וויין: איך וועל אייך נישט

- 14 לַעֲבֹעַן אַנִּידְעַרְלֵעֲנֵעַן פֿאַר זײַנע פֿרײַנד : אײַהר זענט מײַנע
 15 פֿרײַנד ווען אײַהר טהוט וואס אײַך געביט אײַך : אײַך רות
 אײַך נישט מעהר קנעכט, ווארין דער קנעכט ווייסט נישט
 וואס זײן האר טהוט ; אָבער אײַך האב אײַך גערופֿען פֿרײַנד,
 ווארין אלעס וואס אײַך האב געהערט פֿון מײן פֿאטער,
 16 האב אײַך אײַך צו וויסען געטהון : אײַהר האט נישט מײַך
 אױסדערנועהלט, אָבער אײַך האב אײַך אױסדערנועהלט,
 אונד האב אײַך אָנגעשטעלט, אז אײַהר זאלט געהען אונד
 טראגען פֿרוכט, אונד אײַרע פֿרוכט זאל בלייבען, אז וואס
 אײַהר וועט בעטען דעם פֿאטער אין מײן נאמען, זאל
 17 ער אײַך געבען : דאס געביט אײַך אײַך אז אײַהר זאלט
 אײַנער דעם אַנדערען ליבען :
 18 ווען דיא וועלט האסט אײַך, אזוי ווייסט אײַהר אז דיא האט
 19 מײַך פֿריהער פֿון אײַך געהאסט : ווען אײַהר זאלט זײן פֿון
 דער וועלט, אזוי וואלט דיא וועלט דיא אײַהרײַגע געליבט ;
 אָבער ווייל אײַהר זענט נישט פֿון דער וועלט, נײַערט אײַך
 האב אײַך אױסדערנועהלט פֿון דער וועלט דרום האסט
 20 אײַך דיא וועלט : געדענקט דאס ווארט וואס אײַך האב
 אײַך געזאגט, דער קנעכט איז נישט גרעסער וויא זײן האר,
 ווען זײא האבען מײַך פֿערפֿאלגט, אזוי וועלען זײא אײַך
 אױף פֿערפֿאלגען ; ווען זײא האבען מײן ווארט געהאלטען,
 21 אזוי וועלען זײא אױף אײַערס האלטען : אָבער דאס אלעס
 וועלען זײא אײַך טהון פֿון מײן נאמענס וועגען, ווייל זײא
 22 קענען נישט דעם וואס האט מײַך געשיקט : ווען אײַך וואלט
 נישט געקומען אונד וואלט צו זײא נישט גערעט, אזוי וואלט
 טען זײא קײַנע זינד געהאט ; אָבער אַצונד האבען זײא קײַנע
 23 אױסרעד נישט פֿאַר זײַרע זינד : ווער עס האסט מײַך, דער
 24 האסט אױף מײן פֿאטער : ווען אײַך וואלט נישט צווישען זײא
 געטהון דיא מעשים וואס קײן אַנדערער האט נישט געטהון,
 וואלטען זײא קײַנע זינד געהאט ; אַצונד האבען זײא גע-
 25 זעהען אונד געהאסט מײַך אונד אױף מײן פֿאטער : אָבער
 דאס איז געשעהען אז דאס ווארט זאל מקוים ווערען וואס
 איז געשריבען אין זײַרע תּוֹרָה, זײא האבען מײַך אומזיסט
 26 געהאסט : ווען דער טרײַסטער וועט קומען, וועלכען אײַך

ליב דעם פאטער, אונד אזוי וויא דער פאטער האט מיר
געפאטען, אזוי מ'האט אים. שטעהט אויף, לאזט אונס פון
דאנען אנטעקגעהען:

קאפיטעל טו

- 1 איך בין דער וואהרער וויינשטאק, אונד מיין פאטער איז
- 2 דער וויינגערטנער: איטליכער צווייג אין מיר וואס טראגט
- ניט קיינע פרוכט, דעם געמט ער אונזע; אונד איטליכער
- צווייג וואס טראגט פרוכט, רייניגט ער, כדי עס זאל
- 3 מעהר פרוכט טראגען: איהר זענט שוין ריין דורך דעם
- 4 ווארט וואס איך האב צו אייך געזאגט: בלייבט אין מיר
- אונד איך אין אייך. אזוי וויא דיא צווייג קאן קיינע פרוכט
- ניט טראגען פון זיך אליין, עס וויא דען אז עס בלייבט אין
- דעם וויינשטאק, אזוי קאנט איהר אויף ניט, עס וויא דען אז
- 5 איהר בלייבט אין מיר: איך בין דער וויינשטאק, איהר
- זענט דיא צווייגען. דער וואס בלייבט אין מיר, אונד איך
- אין איהם דער טראגט פיל פרוכט, ווארין אהן מיר קאנט
- 6 איהר גארניט מ'האט: ווער עס בלייבט ניט אין מיר, ווערט
- ארויסגעווארפען אזוי וויא א צווייג אונד ווערט פערדארט,
- אונד מען געמט וויא צונויף אונד ווארפט וויא אים פויער
- 7 אריין אונד וויא זענען פערברענט: ווען איהר בלייבט אין
- מיר, אונד מיינע ווערטער בלייגען אין אייך, וועט איהר
- בעטען וואס איהר ווילט, אונד עס וועט אייך געשעהען:
- 8 דאריין איז מיין פאטער פערהערליכט, אז איהר זאלט פיל
- פרוכט טראגען; אונד אזוי וועט איהר זיין מיינע תלמידים:
- 9 אזוי וויא דער פאטער האט מיך געליבט, אזוי האב איך
- 10 אייך געליבט; בלייבט אין מיינע ליבע: ווען איהר וועט
- האלטען מיינע געפאטע, וועט איהר בלייגען אין מיינע
- ליבע, אזוי וויא איך האב געהאלטען דיא געפאטע פון
- מיין פאטער, אונד בלייב אין זיינע ליבע:
- 11 דו זע זאכען האב איך צו אייך געזאגט, אז מיינע פרייד
- זאל אין אייך זיין, אונד אז איינע פרייד זאל דערפילט
- 12 ווערען: דאס איז מיין געבאט, אז איהר זאלט איינער דעם
- 13 אנדערען ליבען אזוי וויא איך האב אייך געליבט: קיינער
- האט ניט גרעסערע ליבע וויא דו זע, אז איינער זאל זיין

- 15 מיינעם נעמען אונד וועט עס אייף אנזאגען: אלע זאכען וועלכע דער פאטער האט זענען מיינע, דרום האב איך געזאגט, אז ער וועט פון דעם מיינעם נעמען אונד וועט עס אייף אנזאגען:
- 16 אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך ניט זעהען, אונד ווידער אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך זעהען:
- 17 אזוי האבען עטליכע פון ויינע פלמידים צווישען זיך גע- זאגט, וואס איז דאס וואס ער זאגט צו אונם, אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך ניט זעהען, אונד ווידער אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך זעהען? אונד ווייל איך געה צום פאטער? אזוי האבען זיין געזאגט, וואס איז דאס וואס ער זאגט דיא קליינע וויילע? מיר וויסען ניט וואס ער רעט:
- 18 וואס האט געוואוסט אז זיין האבען איהם געוואלט פרעגען, אונד ער האט צו זיין געזאגט, פרעגט איהר אייף וועגען דינען צווישען איינאנדער ווייל איך האב געזאגט, אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך ניט זעהען, אונד ווידער אין א קליינע וויילע וועט איהר מיך זעהען? באמת באמת זאג איך אייף, אז איהר וועט וויינען אונד קלאגען, אבער דיא וועלט וועט זיך פרייען; איהר וועט מרויירט זיין, אבער אייער מרויער וועט ווערען צו פרייד: א פרויא ווען זיא געהט צוקינד איז מרויירט, ווייל איהרע צייט איז געקומען; אבער ווען דאס קינד איז געבוירען אזוי גע- דענקט זיא ניט מעהר דיא אנגסט, פאר פרייד אז א מענטש איז אין דער וועלט געבוירען געווארען: דרום האט איהר אויף אצונד צער; אבער איך וועל אייך ווידער זעהען, אונד אייער הארץ וועט זיך פרייען, אונד קיינער וועט איירע פרייד פון אייף ניט נעמען: אונד אין יענעם טאג וועט איהר מיך גארניט פרעגען: באמת באמת זאג איך אייף, וואס איהר וועט בעטען דעם פאטער אין מיין נאמען וועט ער אייך געבען: ביז אצונד האט איהר גארניט גע- בעטען אין מיין נאמען; בעטעט אונד איהר וועט דער- האלטען, אז איירע פרייד זאל גאנץ פול זיין:
- 25 דינע זאכען האב איך צו אייף געזאגט אין משלים, אבער דיא שעה קומט ווען איך וועל ניט מעהר אין משלים צו

וועל אייך שיקען פון דעם פאטער, דעם גייסט פון וואהר-
הייט, וואס קומט ארויס פון דעם פאטער, דער וועט אויף
27 מיר בעציינען: אונד איז דא בעציינען אויף, ווארין איז
זענט מיט מיר פון אנהייב בעוועזען:

קאפיטעל מז

- 1 דינע זאכען האב איך צו אייך גערעט אז איז דא וואלט אייך
- 2 נישט אנשטויסען: זייא וועלען אייך אויס דא שולען ארויס-
ווארפען; אונד דא שעה קומט, אז איז ליכער וואס הרגעט
- 3 אייך וועט מיינען אז ער מוהט גאט א דיינסט: אונד דאס
וועלען זייא מוהן, ווייל זייא האבען נישט דעם פאטער גע-
קענט אונד אויך נישט מיר: אבער דאס האב איך צו אייך
- 4 גערעט, אז ווען דא שעה קומט, איז דא וואלט דראן גע-
דענקען, אז איך האב זייא אייך געזאגט; אונד דינעם האב
איך אייך נישט געזאגט פון אנהייב, ווייל איך בין מיט אייך
- 5 געוועזען: אבער אצונד געה איך אנוועק צו דעם וואס
האט מיר געשיקט, אונד קיינער פון אייך פרעגט מיר וואו
6 אהין געהקט דא? אבער ווייל איך האב דינעם צו אייך
- 7 גערעט איז איינער הארץ פול מיט צער: אבער איך זאג
אייך דא וואהרהייט, עס פאסט פאר אייך אז איך זאל
אנוועקגעהן; ווארין ווען איך געה נישט אנוועק, אזוי וועט
דער מריסטער צו אייך נישט קומען; אבער ווען איך געה,
- 8 וועל איך איהם צו אייך שיקען: אונד ווען ער איז גע-
קומען וועט ער דא וועלט שטראפען וועגען זינד אונד
- 9 וועגען גערעכטיגקייט אונד וועגען משפט: וועגען זינד
- 10 ווייל זייא האבען נישט אן מיר געגלויבט: וועגען גערעכטיג-
קייט ווייל איך געה צו דעם פאטער, אונד איז דא וועט מיר
- 11 נישט מעהר: וועגען משפט, ווייל דער פירשט פון דינער
12 וועלט ווערט געריכטעט: איך האב גאט פילעם צו אייך
צו זאגען אבער איז קאנט עס אצונד נישט דערשטראפען:
13 אבער ווען דער גייסט פון וואהרהייט וועט קומען, וועט ער
אייך פיהרען אין אלער וואהרהייט; ווארין ער וועט נישט
רעדען פון ויף זעלבסט, גייערט וואס ער וועט הערען
וועט ער רעדען, אונד ער וועט אייך זאגען דאס וואס
14 וועט מיר פעהערליכען, ווארין ער וועט פון דעם

- וואס איף האב גיין דיר געהאט, איידער דיא וועלט איז
 בעשאפען געווארען: איף האב דיין נאמען אנמפלעקט צו
 דיא מענשען וואס דוא האסט מיר געגעבען פון דער וועלט,
 זיין זענען דיינע געוועזען, אונד דוא האסט זיין מיר גע-
 געבען, אונד זיין האבען דיין ווארט געהאלטען: אצונד
 האבען זיין געוואוסט, אז אלעס וואס דוא האסט מיר גע-
 געבען איז פון דיר: ווארין דיא ווערטער וואס דוא האסט
 מיר געגעבען האב איף זיין געגעבען, אונד זיין האבען
 זיין אנגענומען, אונד האבען געוויס געוואוסט אז איף בין
 פון דיר אויסגעגאנגען, אונד זיין האבען געגלויבט אז דוא
 האסט מיך געשיקט: איך בעט וועגען זיין, איך בעט
 נישט וועגען דער וועלט, גייערט וועגען דיא וואס דוא האסט
 מיר געגעבען, ווארין זיין זענען דיינע: אונד אלעס וואס
 איז מיין איז דיין, אונד וואס איז דיין איז מיין, אונד איך
 בין אין זיין פערהערליכט: אונד איך בין נישט מעהר אין
 דער וועלט, אונד זיין זענען אין דער וועלט, אונד איך
 קום צו דיר, הייליגער פאטער, דערהאלט זיין אין דיין
 נאמען וואס דוא האסט מיר געגעבען, אז זיין זאלען זיין
 איינס אזוי וויא מיר: ווען איך בין מיט זיין געוועזען האב
 איך זיין דערהאלטען אין דיין נאמען וואס דוא האסט
 מיר געגעבען, אונד איך האב זיין געהיט, אונד קיינער
 פון זיין איז נישט פערלויבען, חוץ דער ווען פון פערדאר-
 בען, פרי דיא שריפט זאל דערפילט ווערען: אבער אצונד
 קום איך צו דיר, אונד דויע זאכען רעד איך אין דער
 וועלט, אז זיין זאלען מיינע פרייד אין זיך זעלבסט דער-
 פילט האבען: איך האב זיין דיין ווארט געגעבען, אונד
 דיא וועלט האט זיין געהאסט, ווייל זיין זענען נישט
 פון דער וועלט אזוי וויא איך בין נישט פון דער וועלט:
 איך בעט נישט אז דוא זאלסט זיין פון דער וועלט ארויס-
 נעמען, גייערט אז דוא זאלסט זיין היטען פון דעם איבעל:
 זיין זענען נישט פון דער וועלט אזוי וויא איך בין נישט פון
 דער וועלט: הייליג זיין אין דיא וואהרהייט, דיין ווארט
 איז וואהרהייט: אזוי וויא דוא האסט מיך אין דער וועלט
 געשיקט, האב איך זיין אין דער וועלט געשיקט:

איינע רעדען, נייערט עפענטליך וועל איך איינע זאגען ווע-
 26 גען דעם פאטער: אין יענעם טאג וועט איהר בעטען אין
 מיין נאמען, אונד איך זאג איינע נישט אז איך וועל דעם
 27 פאטער וועגען איינע בעטען: ווארין דער פאטער
 זעלבסט ליבט אייך, ווייל איהר האט מיך געליבט, אונד
 28 האט געגלויבט אז איך בין פון גאט אויסגעגאנגען: איך
 בין פון דעם פאטער אויסגעגאנגען, אונד בין געקומען אין
 דער וועלט; ווידער פערלאז איך דיא וועלט, אונד געה צום
 29 פאטער: זיינע תלמידים האבען צו איהם געזאגט, זעה,
 אצונד רעדסט דוא עפענטליך, אונד זאגסט גארנישט קיין
 30 מושל: אצונד וויסען מיר אז דוא וויסט אלעס אונד בע-
 דארפסט נישט אז אימיצער זאל דיך פרעגען, דאדורף גלוי-
 31 בען מיר אז דוא ביסט פון גאט אויסגעגאנגען: ישוע האט
 32 זיין געענטפערט, אצונד גלויבט איהר? זעה עס קומט א
 שעה, אונד איז געקומען, אז איהר וועט צושפרייט ווע-
 רען אינטליכער צו זיינע, אונד וועט מיך אליין איבערלאזען,
 אבער איך בין נישט אליין, ווארין דער פאטער איז מיט מיר:
 33 דינע זאכען האב איך צו איינע גערעט, אז איהר זאלט אין
 מיר האבען פרודען, אין דער וועלט וועט איהר האבען
 צרות; אבער זייט איהר געטרייסט, איך האב דיא וועלט
 בייגעקומען:

קאפיטעל יז

1 דינע זאכען האט גשוע גערעט, אונד האט זיינע אויגען
 אויפגעהויבען קעגען הימל, אונד האט געזאגט, פאטער,
 דיא שעה איז געקומען; פערהערליך דיין ווהן, אז דער ווהן
 2 זאל דיך אויף פערהערליכען: אזוי וויא דוא האסט
 איהם מאכט געגעבען איבער אלעם פלייש, אז ער זאל
 געבען עבינעס לעבען צו אלע וואס דוא האסט איהם גע-
 3 געבען: אונד דאס איז דאס עבינע לעבען, אז וויא זאלען
 דיך קענען, דעם איינציגען וואהרען גאט, אונד ישוע
 4 המשיח דעם דוא האסט געשיקט: איך האב דיך פער-
 הערליכט אויף דער ערד; איך האב געגנדיגט דאס ווערק
 5 וואס דוא האסט מיר געגעבען צו טהון: אונד אצונד פא-
 טער, פערהערליך דוא מיך זעלבסט, מיט דער הערליכקייט

- 1 בעגאנגען אונד האט צו זייא געזאגט, וועמען זוכט איהר?
 2 זייא האבען איהם געענטפערט, ישוע הנצרי. ער האט צו
 3 זייא געזאגט, איך בין ער. אונד יהודה דער מוסר איז אויף
 4 מיט זייא געשטאנען: דרום ווען ער האט צו זייא געזאגט,
 5 איך בין ער, אזוי זענען זייא צוריקגעטרעטען אונד זענען
 6 צו דער ערד געפאלען: אזוי האט ער זייא ווידער געפרעגט,
 7 וועמען זוכט איהר? אונד זייא האבען געזאגט, ישוע
 8 הנצרי: ישוע האט געענטפערט, איך האב אייך געזאגט,
 9 אז איך בין ער; דרום ווען איהר זוכט מיך, לאזט דינע
 10 געהען: פרי עס זאל דערפילט ווערען וואס ער האט
 11 געזאגט, פון דיא וואס דוא האסט מיר געגעבען האב איך
 12 קיינעם נישט פערלוירען: דרום האט שמעון פעטרוס א
 13 שווערד געהאט, אונד האט עס ארויסגעצויגען אונד האט
 14 געשלאגען דעם קנעכט פון דעם פהן גדול, אונד האט
 15 איהם דאס רעכטע אויגער אפגעהאקט; אונד דער קנעכט
 16 האט געהייסען מלכום: דרום האט ישוע געזאגט צו
 17 פעטרוס, שטעק דיין שווערד אריין אין דער שייד; זאל
 18 איך נישט טרינקען דעם פוס וואס מיין פאטער האט מיר
 19 געגעבען?
 20 דרום האבען דיא באנדע אונד דער הויפטמאן אונד דיא
 21 משרתים פון דיא יודען ישוע גענומען, אונד האבען איהם
 22 געבונדען: אונד זייא האבען איהם צום ערשטען געפיהרט
 23 צו חנן, ווארין ער איז געוועזען דער שווער פון קנפא, וואס
 24 איז געוועזען פהן גדול אין יענעם נאחר: עס איז קנפא וואס
 25 האט דיא יודען געראטען, אז עס איז גוט אז איין מענש
 26 זאל שטארבען פאר דעם פאלק:
 27 אונד שמעון פעטרוס אונד איין אנדערער תלמיד האבען
 28 ישוע נאכגעפאלגט, אונד יענער תלמיד איז געקאנט
 29 געוועזען ביא דעם פהן גדול, אונד ער איז מיט ישוע
 30 אריינגעגאנגען אין דעם הויף פון דעם פהן גדול: אבער
 31 פעטרוס איז דרויסען געשטאנען פאר דער טהיר. אזוי איז
 32 דער אנדערער תלמיד וואס איז געקאנט געוועזען ביא
 33 דעם פהן גדול ארויסגעגאנגען, אונד האט גערעט מיט דער
 34 טהיר-היטערן, אונד האט פעטרוס אריינגעבראכט: אזוי

- 19 אונד פון זייערשט ווענען הייליגע איה מיך, אז זייא זאלען
אויף געהייליגט ווערען אין דער וואהרהייט:
- 20 אבער איה בעט מיט פאר דיא דאזיגע אליין, זייערשט אויף
פאר דיא וואס וועלען אן מיר גלויבען דורך זייער ווארט;
21 אז אלע זאלען איינס זיין, אזוי וויא דוא פאטער, ביסט
אין מיר, אונד איה אין דיר, אזוי זאלען זייא אויף זיין
איינס אין אונס אז דיא וועלט זאל גלויבען אז דוא האסט
22 מיך געשיקט: אונד דיא הערליכקייט וואס דוא האסט מיר
געגעבען האב איה זייא געגעבען, כדי זייא זאלען זיין
23 איינס אזוי וויא מיר זענען איינס: איה אין זייא, אונד דוא
אין מיר, אז זייא זאלען פאלקאמען זיין אין איינעם, כדי
דיא וועלט זאל וויסען אז דוא האסט מיך געשיקט, אונד
האסט זייא געליבט אזוי וויא דוא האסט מיך געליבט:
24 פאטער, איה וויל אז אויף דיא וואס דוא האסט מיר געגע-
בען זאלען מיט מיר זיין וואו איה בין, אז זייא זאלען
זעהען מינע הערליכקייט וואס דוא האסט מיר געגעבען,
ווארין דוא האסט מיך געליבט פאר דיא גרינדונג פון דיא
25 וועלט: גערעכטער פאטער, דיא וועלט האט דיה מיט
געקענט, אבער איה האב דיה געקענט, אונד דיזע האבען
26 געוואוסט אז דוא האסט מיך געשיקט: אונד איה האב זייא
דיין נאמען צו וויסען געטהון אונד וועל זייא צו וויסען
טהון, אז דיא ליבע מיט וועלכער דוא האסט מיך געליבט
זאל אין זייא זיין, אונד איה אין זייא:

קאפיטעל יח

- 1 ווען ישוע האט דאס געזאגט, איז ער אנוועקגעגאנגען מיט
זיינע תלמידים איבער דעם באך קדרון; דארט איז געווען
2 אריינגעגאנגען: אונד יהודה דער מוסר האט פון דעם
ארט געוואוסט, ווארין ישוע איז דארט אפט צוזאמענגע-
3 קומען מיט זיינע תלמידים: אזוי האט יהודה גענומען דיא
באנדע פון סאלדאטען אונד משקתים פון דיא ערשטע
פנהים אונד דיא פרושים, אונד איז אהין געקומען מיט
4 לאמפען אונד פאקעל אונד וואפען: דרום ווען ישוע האט
אלעס געוואוסט וואס וועט אויף איהם קומען, איז ער ארויס

- זענען נישט אריינגעגאנגען אין דעם געריכטסהויז, אז זיין
 זאלען נישט שטא נוערען, כדי זיין זאלען קענען עסען
 דאס קרבן פסח: אזוי איז פילטום צו זיין ארויסגעגאנגען 29
 אונד האט געזאגט, וואס פאר א פארקלאג ברענגט איהר
 קענען דינען מענטש? זיין האבען געענטפערט אונד 30
 האבען צו איהם געזאגט, ווען דינער וואלט נישט קיין
 שלעכטעס געטהון וואלטען מיר איהם נישט צו דיר איבער-
 געגעבען: דרום האט פילטום צו זיין געזאגט, נעמט 31
 איהר איהם, אונד ריכטעט איהם נאך אייער געזעץ. דיא
 יודען האבען צו איהם געזאגט, מיר טארען קיינעם נישט
 טייטשען: כדי דאס ווארט פון ישוע זאל דערפילט ווערען 32
 וואס ער האט געזאגט, ווען ער האט געצייכענט וואס
 פאר א טויט ער וועט שטארבען:
 אזוי איז פילטום ווידער אים געריכטסהויז אריינגעגאנגען, 33
 אונד האט ישוע גערופען אונד האט צו איהם געזאגט,
 ביסט דוא דער מלך פון דיא יודען? ישוע האט געענט 34
 פערט, זאגט דוא דאס פון דיר ועלבסט, אדער האבען
 דיר אנדערע ווענען מיר געזאגט? פילטום האט 35
 געענטפערט, בין איך דען א יוד? דיין איינגענעם פאלק
 אונד דיא ערשטע פהנים האבען דיך צו מיר איבערגעגע-
 בען; וואס האסט דוא געטהון? ישוע האט געענטפערט, 36
 מיין קעניגרייך איז נישט פון דינער וועלט; ווען מיין
 קעניגרייך זאל זיין פון דינער וועלט, אזוי וואלטען מיין
 משרתים געפאכטען אז איך זאל נישט איבערגעגעבען
 ווערען צו דיא יודען; אבער אצינד, איז מיין קעניגרייך
 נישט פון דאנען: אזוי האט פילטום צו איהם געזאגט, 37
 ביסט דוא דען א קעניג? ישוע האט געענטפערט, דוא
 זאגסט אז איך בין א קעניג. דארפאר בין איך געבוירען
 געווארען אונד דארפאר בין איך אין דער וועלט געקומען,
 אז איך זאל געצייגען אויף דעם אמת; איטליכער וואס
 איז פון דעם אמת הערט מיין קול: פילטום זאגט צו 38
 איהם, וואס איז אמת? אונד ווען ער האט דאס געזאגט,
 איז ער ווידער ארויסגעגאנגען צו דיא יודען, אונד האט
 צו זיין געזאגט, איך געפין קיינע שולד נישט אין איהם:

- האט דאס מעדעל וואס האט דיא טהיר געהיט צו פעטרוס
געזאגט, ביסט דוא מיט אויף פון דיא תלמידים פון דינען
18 מאן? ער האט געזאגט איף בין ניט: אונד דיא קנעכט
אונד דיא משרתים זענען געשטאנען אונד האבען געמאכט
א פויער פון קוילען, ווארין עס איז קאלט געוועזען, אונד
האבען זיך געווארמט; אונד פעטרוס איז אויף מיט זיין
געשטאנען אונד האט זיך געווארמט:
- 19 אזוי האט דער כהן גדול גדול ישוע געפרעגט ווענען זיינע
20 תלמידים אונד ווענען זיינע לעהרע: ישוע האט איהם
געענטפערט, איף האב עפענטליך גערעט צו דער וועלט;
איף האב געשטענדיג געלעהרט אין דער שול אונד אין
דעם בית המקדש, וואו אלע יודען קומען צוזאמען, אונד
21 אין פערבארגענעם האב איף גארניט גערעט; פארוואס
פרעגסט דוא מיך? פרעג דיא וואס האבען מיך געהערט
וואס איף האב צו זיין גערעט, זעה זיין וויסען וואס איף
22 האב געזאגט: אונד וויא ער האט דאס געזאגט, אזוי האט
איינער פון דיא משרתים וואס איז דערבייא געשטאנען
ישוע אויף דעם פנים געשלאנען אונד געזאגט, ענטפערסט
23 דוא אזוי דעם כהן גדול? ישוע האט איהם געענטפערט,
ווען איף האב שלעכטעס גערעט, זאג עדות אויף דעם
שלעכטען; אבער ווען גוטעס ווארום שלאגסט דוא מיך?
24 דרום האט איהם חנן געשיקט געבונדען צו קנפא דעם
כהן גדול:
- 25 אונד שמעון פעטרוס איז געשטאנען אונד האט זיך
געווארמט, אזוי האבען זיין צו איהם געזאגט, ביסט דוא
ניט אויף איינער פון זיינע תלמידים? ער האט געלייקענט
26 אונד געזאגט, איף בין ניט: איינער פון דיא קנעכט פון
דעם כהן גדול, וואס איז געוועזען א קרוב פון דעם וואס
פטרס האט דאס אויער אפגעהאקט, האט געזאגט, האב
27 איף דיך ניט געזעהען אים גארטען מיט איהם? אזוי
האט פעטרוס ווידער געלייקענט, אונד גלייך האט דער
האן געקרייעט:
- 28 דרום האבען זיין ישוע געפיהרט פון קנפא צום געריכטס-
הויף; אונד עס איז געוועזען פרייה, אונד זיין זעלבסט

- פון אויבען געגעבען; דרום דער וואס האט מיך צו דיר
איבערגעגעבען האט א גרעסערע זינד:
- 12 פון דענסמאל אן האט איהם פילטום געוואלט בעפרייען; אבער דיא יודען האבען געשריען אונד געזאגט, ווען דוא
וועסט דיזען בעפרייען, אזויא ביסט דוא קיין פריינד
פון דעם קיסר; ווער עס מאכט זיך א קעניג, דער רעט
קענען דעם קיסר: אזוי ווען פילטום האט דיזע ווערמער
13 געהערט, האט ער ישוע ארויסגעפיהרט, אונד האט זיך
אנדערגעזעצט אויף דעם ריכטערשטוהל, אויף איין ארט
וואס הייסט דער פלאסטער, אבער אויף העברעאיש, גבתיא:
14 אונד עס איז געוועזען ערב פסח, קענען דער זעקסטער
שעה; אונד ער האט צו דיא יודען געזאגט, זעהט אן
איינער קעניג: דרום האבען זייא געשריען, אנועק, אנועק,
15 קרייצויג איהם. פילטום האט צו זייא געזאגט, זאל איך
איינער קעניג קרייצזען? דיא ערשטע פהנים האבען גע-
ענטפערט, מיר האבען קיין קעניג נישט אויסער דעם קיסר:
16 דאן האט ער איהם צו זייא איבערגעגעבען, אז ער זאל
געקרייצויגט ווערען. אונד זייא האבען ישוע גענומען אונד
האבען איהם אנועקגעפיהרט: אונד ער איז ארויסגעגאנגען
17 אונד האט געטראגען זיין קרייץ צו א פלאץ וואס הייסט,
דער פלאץ פון א קאפשייטעל, אבער אויף העברעאיש
גלבתיא: דארטען האבען זייא איהם געקרייצויגט אונד צווייא
18 אנדערע מיט איהם, איינעם פון יעדערע זייט, אונד ישוע
אין דער מיטען: אונד פילטום האט איינע אויפשריפט גע-
19 שריבען, אונד האט עס אויף דעם קרייץ געשטעלט, אונד
עס וואר געשריבען, ישוע הנצרי, דער קעניג פון
דיא יודען: אזוי האבען פילע פון דיא יודען דיא אויפ-
20 שריפט געלעזען, ווארין דער פלאץ וואו ישוע איז גע-
קרייצויגט געווארען וואר נאקנט צו דער שטאט, אונד עס
וואר געשריבען אויף העברעאיש, אונד גריכיש, אונד
לאטייניש: אונד דיא ערשטע פהנים פון דיא יודען האבען
21 צו פילטום געזאגט, שרייב נישט, דער קעניג פון דיא יודען,
נייערט אז ער האט געזאגט, איך בין דער קעניג פון דיא
יודען: אונד פילטום האט געענטפערט, וואס איך האב
- 22

39 אָבער איהר האט א מנהג אז איך זאל איך אונעם
 בעפרייען אויף פסח; ווילט איהר דען אז איך זאל איך
 40 בעפרייען דעם קעניג פון דיא יודען? אזוי האבען זיין
 ווידער געשריען אונד געזאגט, ניט דווען ניערמ בר-אבא.
 אונד בר-אבא איז געוועזען א רויבער:

קאפיטעל יט

- 1 דאן האט פילטום גענומען ישוע אונד האט איהם געשמיר
- 2 סען: אונד דיא סאלדאטען האבען געפלאכטען א קרוין
- פון דערנער, אונד האבען עס איהם אויף דעם קאפ
- אויסגעזעצט, אונד האבען איהם אנגעטהון א קלייד פון
- 3 פורפור: אונד זיין זענען צו איהם געקומען אונד האבען
- געזאגט, שלום, א קעניג פון דיא יודען. אונד זיין האבען
- 4 איהם פעטש געגעבען: אונד פילטום איז ווידער ארויסגע-
- גאנגען אונד האט צו זיין געזאגט, זעה, איך ברענג איהם
- צו איך ארויס, אז איהר זאלט וויסען אז איך געפין קיינע
- 5 שולד אין איהם: אזוי איז ישוע ארויסגעקומען, אונד האט
- געטראגען דיא קרוין פון דערנער אונד דאס קלייד פון
- פורפור. אונד פילטום האט צו זיין געזאגט, זעהט דעם
- 6 מענש: אונד ווען דיא ערשטע פהנים אונד דיא משרתים
- האבען איהם געזעהען, האבען זיין געשריען אונד געזאגט,
- קרייציג, קרייציג איהם. פילטום האט צו זיין געזאגט,
- געט איהר איהם אונד קרייציגט איהם, ווארין איך געפין
- 7 קיינע שולד ניט אין איהם: דיא יודען האבען איהם
- געענטפערט, מיר האבען א געזען, אונד נאך אונזער
- געזען איז ער חוב צו שטארבען. ווארין ער האט זיך
- 8 געמאכט ווען פון נאט: ווען פילטום האט דאס געהערט,
- 9 האט ער זיך נאך געהער געפארקטען: אונד ער איז ווידער
- אין דעם געריכטסהויף אריינגעקומען, אונד האט צו ישוע
- געזאגט פון וואנען ביסט דוא? אָבער ישוע האט איהם קיין
- 10 ענטפער ניט געגעבען: אזוי האט פילטום צו איהם געזאגט,
- רעדסט דוא ניט מיט מיר? וויסט דוא ניט אז איך האב
- מאכט דין צו בעפרייען, אונד איך האב מאכט דין צו
- 11 קרייציגען? ישוע האט געענטפערט, דוא וואלסט גאר
- קיינע מאכט ניט איבער מיר געהאט, עס זיין דען עס איז דיר

- זיין זענען געקומען צו ישוע אונד האבען געזעהען אז
 ער וואר שוין טויט, אזוי האבען זיין זיינע שענקעל נישט
 צוגראכען: אבער איינער פון דיא זעלנער האט איהם גע- 34
 שטאכען מיט א שפיז, אונד עס איז באלד ארויסגעגאנגען
 בלוט אונד וואסער: אונד דער וואס האט עס געזעהען 35
 האט געצויגט, אונד זיין צייגנס איז וואהר. אונד ער ווייסט
 דאס ער זאגט דיא וואהרהייט, אז איהר זאלט גלויבען:
 דען דאס איז געשעהען פדי דיא שריפט זאל דערפילט 36
 ווערען, קיין ביין זאל איהם צוגראכען ווערען: אונד 37
 ווידער איינע אנדערע שריפט זאגט, זיין וועלען זעהען
 אויף איהם וועלכען זיין האבען געשטאכען: זכריה י"ב י'.
 נאך דויען האט יוסף פון רמתים (וואס וואר א פערבאר- 38
 גענער תלמיד פון ישוע פאר פורקט פאר דיא יודען),
 געבעטען פילטום, אז ער זאל מענען אוועקנעמען דעם
 לייב פון ישוע. אונד פילטום האט געוויליגט, אזוי איז ער
 געקומען אונד האט אוועקגענומען דעם לייב פון ישוע:
 אונד ניקודימוס וואס איז צום ערשטען געקומען צו ישוע 39
 ביין נאכט, איז אויך געקומען אונד האט געבראכט מר גע-
 מישט מיט אהלות אן ערד פון הונדערט פונט: אזוי האבען 40
 זיין גענומען דעם לייב פון ישוע אונד האבען עס איינגע-
 וויקעלט אין א ליילעך מיט דיא בשמים, אזוי וויא עס וואר
 דער מנהג ביין דיא קבורה פון דיא יודען: אונד דא איז 41
 גענוועזען א גארטען אין דעם ארט וואו ער וואר געקריי-
 ציגט, אונד אין דעם גארטען וואר א נייעס קבר, אין וועלכען
 קיינער איז נאך נישט געלעגען: אזוי האבען זיין ישוע 42
 דארטען געלעגט, ווייל עס וואר ערב פסח ביין דיא יודען,
 אונד דאס קבר וואר נאהנט:

קאפיטעל ב

- אונד אין דעם ערשטען טאג פון דער וואך איז מרס 1
 מגדלנא געקומען צום קבר אין דער פריה, ווען עס וואר
 נאך פינקסטער, אונד האט געזעהען אז דער שטיין וואר
 אוועקגענומען פון דעם קבר: אזוי איז זיא געלאפען אונד 2
 איז געקומען צו שמעון פעטרוס אונד צום אנדערען תלמיד,
 וועלכען ישוע האט געליבט, אונד זיא האט צו זיין געזאגט,

- 23 געשריבען, האב איך געשריבען: אונד דיא זעלנער ווען
זיין האבען ישוע געקרייציקט, האבען גענומען זיינע קלייד
דער, אונד האבען דרויס געמאכט פיר טיילען, איין טייל
צו איטליכען זעלנער; אונד אויף דעם ראק, אונד דער ראק
24 וואר אהן איין נאט, פון אויבען אין גאנצען גענועבט: אזוי
האבען זיין איינער צום אנדערען געזאגט, לאזען מיר עס
ניט צורייסען, ניערשט מיר וועלען דרויף גורל ווארפען
וועמעס עס זאל זיין. פרידיא שריפט זאל דערפילט ווערען
וואס זאגט, זיין האבען מיינע קליידער צווישען זיך צו
טיילט, אונד אויף מיין ראק האבען זיין גורל געווארפען.
דרום האבען דיא זעלנער דאס געטהון: תהלים כ"ב, י"ח.
- 25 אונד זיינע מוטער אונד זיינע מוטערס שוועסטער, אונד
מרס דאס ווייב פון קלעאפאס, אונד מרס מגדלנה זענען
26 געשטאנען ביים קרייץ פון ישוע: אונד ווען ישוע האט
געזעהען זיינע מוטער, אונד דעם תלמיד וואס ער האט
געליבט, ביין איהם שטעהן, האט ער צו זיינע מוטער
27 געזאגט, פרויא זעה, דיין ווען! דאן האט ער צו דעם
תלמיד געזאגט, זעה, דייןע מוטער! אונד פון דווער שעה
האט זיא דער תלמיד צו זיך גענומען:
- 28 דערנאך, ישוע וויסענדיג אז אלעס איז שוין געענדיגט,
פרי דיא שריפט זאל מקוים ווערען, האט ער געזאגט,
29 איך בין דארשטיג: אונד דארטען איז געשטאנען א געפעס
פול מיט עסיג, אונד זיין האבען אנגעפילט א שוואם
מיט עסיג, אונד געלעגט אויף אהוב, אונד האבען עס איהם
30 צום מויל דערלאנגט: אונד ווען ישוע האט גענומען דאס
עסיג, האט ער געזאגט, עס איז געענדיגט; אונד ער האט
דעם קאפ גענייגט, אונד האט דעם גייסט איבערגעגעבען:
31 אונד פרי דיא לייבער זאלען ניט בלייבען אס שבת אויף
דעם קרייץ, ווייל עס וואר ערב פסח, (אונד שבת הגדול),
האבען דיא יודען געבעטען פילטום אז זיירע שענקעל
זאלען צוגבראכען ווערען, אונד אז זיין זאלען ארופגענומען
32 ווערען: דרום זענען דיא זעלנער געקומען אונד האבען
צוגבראכען דיא שענקעל פון דעם ערשטען אונד פון דעם
33 אנדערען וואס ווארען מיט איהם געקרייציקט: אונד ווען

- 16 איהם געלעגט, אזוי וועל איך איהם אנוועקנעמען: אונד
 ישוע האט צו איהר געזאגט, מררם! אונד זיא האט זיך
 אומגעקערט אונד האט צו איהם געזאגט, אין העברעאיש,
 17 רבנני, (וואס הייסט לעהרער): אונד ישוע האט צו איהר
 געזאגט, ריהר מיך נישט אן. ווארין איך בין נאך נישט ארויפ-
 געגאנגען צו מיין פאטער. אבער געה צו מייןע ברידער,
 אונד זאג זייא, איך געה ארויף צו מיין פאטער אונד צו
 18 אייער פאטער, צו מיין גאט אונד צו אייער גאט: אזוי
 איז מררם מגדלגה געקומען אונד האט דיא תלמידים דער-
 צעהלט אז זיא האט געזעהען דעם האר, אונד אז ער האט
 דאס צו איהר געזאגט:
- 19 אונד אויף דעם אבענד פון דעם זעלביגען טאג, דעם ערשט-
 טען טאג אין דער וואך, ווען דיא טיהרען ווארען פער-
 שלאסען וואו דיא תלמידים זענען צוזאמען געקומען פאר
 פורכט פאר דיא יודען, איז ישוע געקומען אונד איז
 געשטאנען אין מיטען, אונד האט צו זייא געזאגט, שלום
 20 עליכם! אונד ווען ער האט דאס געזאגט, האט ער זייא
 געוויזען זיינע הענד אונד זיינע זייט. אונד דיא תלמידים
 האבען זיך געפרייט ווען זייא האבען געזעהען דעם האר:
 21 ישוע האט דרום ווידער צו זייא געזאגט, שלום עליכם!
 אזוי ויזא דער פאטער האט מיך געשיקט, אזוי שיק איך
 22 אייך: אונד ווען ער האט דאס געזאגט, אזוי האט ער אויף
 זייא געהויבט, אונד האט צו זייא געזאגט, נעמט דעם רוח
 הקודש: וועמען איהר וועט דיא זינדען פערגעבען, אזוי
 23 איז עס זייא פערגעבען. אונד וועמעס זינדען איהר האלט
 צוריק, זענען זייא צוריק געהאלטען:
- 24 אבער תומא איינער פון דיא צוועלף, וואס וואר גערופען
 25 דידומוס, וואר נישט מיט זייא ווען ישוע איז געקומען: אונד
 דיא אנדערע תלמידים האבען צו איהם געזאגט, מיר האבען
 געזעהען דעם האר. אבער ער האט צו זיא געזאגט, עס
 זייא דען ווען איך וועל זעהען דעם צייכען פון דיא גענעל
 אין זיינע הענד, אונד וועל מיין פינגער אריינגהון אין
 דעם צייכען פון דיא גענעל, אונד וועל מייןע האנד אריי-
 שטעקען אין זיינע זייט: וועל איך נישט גלויבען:

- זיין האבען דעם האר אונעקגענומען פון דעם קבר, אונד
 3 מיר וויסען נישט וואו זיין האבען איהם געלעגט: אונד
 פעטרוס אונד דער אנדערער תלמיד זענען ארויסגעגאנגען,
 4 אונד זענען געקומען צום קבר: אונד זיין זענען ביידע
 צוזאמען געלאפען, אונד דער אנדערער תלמיד איז פרייהר
 אהינגעלאפען, געשווינדער וויא פעטרוס, אונד איז צו-
 5 ערשט געקומען צו דעם קבר: אונד ער האט זיך ארום-
 געבויגען אונד האט געזעהען דיא תכריכים ליגען; אבער
 6 ער איז נישט אריינגעגאנגען: אזוי איז שמעון פעטרוס
 אויך געקומען איהם נאכגעהענדיג, אונד איז אין דעם קבר
 אריינגעגאנגען; אונד ער האט געזעהען דיא תכריכים
 7 ליגען: אונד דאס טיכעל וואס וואר אויף זיין קאפ איז
 נישט געזענען מיט דיא תכריכים, ניערט אויף איין ארט
 8 ביין דער זייט איינגעווינקעלט: דאן איז אויך דער אנדער-
 רער תלמיד אריינגעגאנגען, וואס איז צום ערשטען געקומען
 9 צום קבר, אונד ער האט געזעהען אונד געגלויבט: ווארין
 זיין האבען נאך נישט געוואוסט דיא שריפט, אז ער מוז
 10 פון דיא טויטע אייפֿשטעהן: דרום זענען דיא תלמידים
 אהיים געגאנגען:
 11 אונד מרדס איז געשטאנען ביין דעם קבר פון דרויסען,
 אונד האט געוויינט. אונד וויא זיא האט געוויינט האט זיא
 12 זיך ארוםגעבויגען צום קבר: אונד זיא האט געזעהען
 צווייא מלאכים זיצען אין וויסען, איינער צוקאפען'ס אונד
 איינער צופיסען, אין דעם ארט וואו דער לייב פון ישוע
 13 איז געלעגען: אונד זיין האבען צו איהר געזאגט, פרויא,
 ווארום וויינט דוא? אונד זיא האט צו זיין געזאגט ווייל
 זיין האבען אונעקגענומען מיין האר, איך ווייס נישט וואו
 14 זיין האבען איהם געלעגט: אונד ווען זיא האט דאס
 געזאגט, האט זיא זיך אומגעקערט אונד האט געזעהן ישוע
 שטעהן, אבער זיא האט נישט געוואוסט אז דאס איז ישוע:
 15 ישוע האט צו איהר געזאגט, פרויא, ווארום וויינט דוא?
 וועמען זוכסט דוא? אונד זיא האט געמיינט אז ער איז
 דער גערטנער אזוי האט זיא צו איהם געזאגט, האר, ווען
 דוא האסט איהם אונעקגעטראגען, זאג מיר וואו דוא האסט

- אונד איהר וועט געפינען. דרום האבען זייא געווארפען,
אונד האבען עס נישט מעהר געקאנט ארויסציהען וועגען
דיא פיל פיש: אונד דער תלמיד וועלכען ישוע האט גע- 7
ליבט האט צו פעטרום געזאגט, דאס איז דער האר, אונד
וויא שמעון פעטרום האט געהערט אז דאס איז דער האר,
האט ער זיך ארוםגעגארטעלט מיט זיין פישערמאנטעל,
(ווארין ער וואר נאקעט) אונד האט זיך אין דעם ים אריינגע-
געווארפען: אבער דיא אנדערע תלמידים זענען געקומען 8
אין א קליין שיפעל (ווארין זייא זענען נישט ווייט געוועזען
פון דעם לאנד גייערט אן ערד פון צווייא הונדערט טפחים),
אונד האבען ארויסגעצויגען דאס נעץ מיט פיש: אונד 9
וויא זייא זענען געקומען צום לאנד האבען זייא געזעהען
ליבען א פייער פון קוילען, אונד פיש דרויף, אונד ברויט:
ישוע האט צו זייא געזאגט, ברענגט אהער פון דיא פיש 10
וואס איהר האט אצונד געפאנגען: שמעון פעטרום 11
איז ארויסגעגאנגען, אונד האט געצויגען דאס נעץ צום
לאנד, פול מיט הונדערט אונד דרייא אונד פינפציג ברויסע
פיש. אונד האטשע עס ווארען אזוי פיל, איז דאס נעץ דאך
נישט צוריקען געווארען: ישוע האט צו זייא געזאגט, קומט 12
אונד עסט דיא מאהלצייט. אונד קיינער פון דיא תלמידים
האבען זיך אונטערשטאנען איהם צו פרעגען, ווער
ביסט דוא? זייא האבען געוואוסט אז דאס איז דער האר:
ישוע איז געקומען, אונד האט גענומען דאס ברויט 13
אונד האט זיא געגעבען, אונד אזוי אויף דיא פיש: דאס 14
איז שוין דאס דריטע מאל דאס ישוע האט זיך געוויזען
צו זיינע תלמידים, נאכדעם וויא ער איז פון דיא טויטע
אויפגעשטאנען:
- אונד ווען זייא האבען געגעסען האט ישוע געזאגט צו 15
שמעון פעטרום, שמעון בן יונה, ליבסט דוא מיך מעהר
וויא דויע? אונד ער האט צו איהם געזאגט, יוא האר, דוא
ווייסט אז איך ליב דיך. אזוי האט ער צו איהם געזאגט,
פאשי מיינע לעמעלעך: אונד ער האט ווידער דאס צוויי- 16
טע מאל צו איהם געזאגט, שמעון בן יונה, ליבסט דוא
מיך? אונד ער האט צו איהם געזאגט, יוא האר, דוא ווייסט

- 26 אונד נאך אין אכט טעג זענען זיינע תלמידים ווידער דרינען געוועזען, אונד תומא מיט זיין. אונד ישוע איז געקומען ווען דיא מיהרען ווארען פערשלאסען, אונד איז געשטאנען אין דער מיטען, אונד האט געזאגט, שלום עליכם! דערנאך האט ער געזאגט צו תומא, גרייף אהער דיין פינגער אונד זעה מיינע הענד. אונד גרייף אהער דייןע האנד אונד שטעק זיא אריין אין מיינע זייט. אונד זיין ניט אונגלויביג, נייערט גלויביג: תומא האט געענטפערט אונד צו איהם געזאגט, מיין האר אונד מיין גאט! 27 אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, תומא, ווייל דוא האסט מיך געזעהען האסט דוא געגלויבט. געבענשט זענען דיא וואס האבען ניט געזעהען אונד האבען דאך געגלויבט: 28 אונד ישוע האט נאך פילע אנדערע צייכען געטהון פאר זיינע תלמידים, וואס זענען ניט געשריבען אין דיווען בוך: 29 אבער דיוע זענען געשריבען, פרי איהר זאלט גלויבען אז ישוע איז דער משיח, דער זעהן פון גאט, אונד אז דורך דעם גלויבען זאלט איהר האבען לעבען אין זיין גאמען: 30

קאפיטעל כא

- 1 נאך דיווען האט זיך ישוע ווידער געוויזען צו זיינע תלמידים ביים ים פון טבריה, אונד ער האט זיך אזוי געדויען: עס ווארען צוזאמען שמעון פעטרוס, אונד תומא וואס וואר גערופען דידמוס, אונד נתנאל פון קנה אין גליל, אונד דיא זיהן פון זבדי, אונד צווייא אנדערע פון זיינע תלמידים: אונד שמעון פעטרוס האט צו זיין געזאגט, איך געה פיש פאנגען. אונד זיין האבען צו איהם געזאגט, מיר וועלען אויך מיט דיר געהן. אזוי זענען זיין אנועקגעגאנגען, אונד זענען באלד אין א שיף אריינגעגאנגען. אונד אין דער נאכט האבען זיין גארניט געפאנגען: אונד ווען עס וואר שוין טאג, אזוי איז ישוע געשטאנען ביים בארטען, אבער דיא תלמידים האבען ניט געוואוסט אז דאס איז ישוע: דאן האט ישוע צו זיין געזאגט, קינדערלעך האט איהר עפעס צו עסען? זיין האבען איהם געענטפערט, ניין: אונד ער האט צו זיין געזאגט, ווארפט דאס נעץ צו דער רעכטער זייט פון דעם שיף,

דיא אפאסטעלגע שיכטע.

- 1 דאס ערשטע בוך האב איך געמאכט, אַ תאופילוס, איבער אלעם וואס ישוע האט אנגעהויבען צו טהון אונד צו לעהר רען: ביז צום טאג ווען ער וואר ארויפגענומען, נאכדעם ווען ער האט דורך דעם רוח הקודש א געפעל געגעבען צו זיינע שליחים וועלכע ער האט אויסדערנועהלט: צו 3 וועלכע ער האט זיך אויף פארגעשטעלט לעבעדיג נאך זיין ליידען, דורך פילע בענווייזע ווען ער האט זיך צו זיין געוויזען פירציג טאג לאנג, אונד האט געשפראכען פון דיא זאכען וואס געהערען צום קעניגרייך פון גאט: אונד ווען 4 זיין ווארען פערזאמעלט, האט ער זיין אנגעזאגט זיין זאלען גיט אוועקגעהען פון ירושלים, גייערשט זיין זאלען ווארטען אויף דער הבטחה פון דעם פאטער, וואס איהר האט געהערט פון מיר: ווארין יוחנן האט געטובלט מיט וואסער, אבער 5 איהר וועט געטובלט ווערען מיט דעם רוח הקודש גיט פיל טעג שפעטער: דרום ווען זיין זענען זיך צוזאמענגעקומען 6 האבען זיין געזאגט, האר וועסט דא אין דיזער צייט צו ריקשטעלען דאס קעניגרייך פון ישראל? ער האט צו 7 זיין געזאגט, עס קומט גיט צו אייך איהר זאלט וויסען דיא צייטען אדער דיא יאהרס צייטען וועלכע דער פאטער האט געהאלטען אין זיין אייגענער מאכט: אבער איהר 8 וועט דערהאלטען קראפט ווען דער רוח הקודש וועט אויף אייך קומען; אונד איהר וועט זיין מיינע עדות אין ירושלים אונד אין גאנץ יהודה אונד אין שמרון, אונד 9 ביז צו דעם עק פון דער ערד: אונד ווען ער האט דאס געזאגט, וואר ער ארויפגענומען בשעת זיין האבען ארויפ- געקוקט פאר זייער אייגען, אונד אַ וואלקען האט איהם פאר זייער פנים אוועקגענומען: אונד ווען זיין האבען 10 געקוקט צום הימעל וויא ער איז ארויפגעגאנגען, זענען צווייא מענשען בייא זיין געשטאנען אין וויסע קליידער: אונד זיין האבען געזאגט, איהר לייט פון גליל, וואס 11 שטעהט איהר אונד קוקט צום הימעל? דיזער ישוע וואס

- אז איך ליב דיך. אזוי האט ער צו איהם געזאגט, פאשר
 17 מיינע שאף: אונד ער האט דאס דריטע מאל צו איהם
 געזאגט, שמעון בן יונה, ליבסט דוא מיך? אונד פעטרוס
 וואר טרויריג ווייל ער האט צו איהם דאס דריטע מאל
 געזאגט, ליבסט דוא מיך? אונד ער האט צו איהם
 געזאגט, האר, דוא ווייסט אלעס. דוא ווייסט אז איך ליב
 דיך; אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, פאשר מיינע שאף;
 18 פארטוואהר, פארטוואהר זאג איך דיר, ווען דוא ביסט יונגער
 געוועזען, אזוי האסט דוא דיך ארוםגעבארטעלט אונד
 ביסט ארוםגעבאנגען וואו דוא האסט געוואלט. אבער ווען
 דוא וועסט אלט ווערען, אזוי וועסט דוא דיינע הענד
 אויסשטרעקען, אונד איין אנדערער וועט דיך גארטלען
 19 אונד וועט דיך טראגען וואו אהין דוא ווילסט גיין: אונד
 דאס האט ער געזאגט צו בעדייטען מיט וואס פאר א מויל
 ער וועט גאט פערהערליכען. אונד ווען ער האט דאס
 20 געזאגט, האט ער צו איהם געזאגט, פאלג מיר נאך: אונד
 פעטרוס האט זיך אומגעקערט, אונד האט געזעהען דעם
 תלמיד נאכפאלגען, וועלכען ישוע האט געליבט, אונד וואס
 איז אויף אנגעלעהנט געוועזען אויף זיינע ברוסט ביזא
 דעם אבענדעסען אונד האט געזאגט, האר, ווער איז דער וואס
 21 איבערליפערט דיך? ווען פעטרוס האט דזען געזעהען
 האט ער צו ישוע געזאגט, האר, וואס זאל דינער טהון?
 22 אונד ישוע האט צו איהם געזאגט, ווען איך וויל אז ער
 זאל בלייבען ביז איך קום, וואס האט דאס צו דיר? פאלג
 23 דוא מיר נאך: דרום איז דזעס ווארט אויסגעבאנגען
 צווישען דיא ברידער, אז דינער תלמיד וועט גיט שטאר-
 בען: אבער ישוע האט צו איהם גיט געזאגט, אז ער וועט
 גיט שטארבען, גייערט ווען איך וויל אז ער זאל בלייבען
 24 ביז איך קום וואס האט דאס צו דיר: דאס איז דער תלמיד
 וואס זאגט עדות אויף דזע זאכען, אונד האט דזעס גע-
 25 שריבען. אונד מיר וויסען אז ויין עדות איז נאך: אונד
 עס זענען פערדאנען נאך פילע אנדערע זאכען וואס ישוע
 האט געטהון, וואס ווען אימליכעס זאל געוונדער גע-
 שריבען זיין, אזוי דענק איך אז דיא וועלט וואלט גיט קענען
 דערהאלטען דיא ביכער וואס זאלען געשריבען ווערען:

- אונס: פון אנהייב פון דיא טבילה פון יוחנן ביז צום טאג 22
ווען ער וואר ארויפגענומען פון אונס, מיט אונס איין ערות
צו זיין אויף זיינע אויפערשטעהונג: אונד זיין האבען 23
פארנעשטעלט צווייא, יוסף, וואס וואר גערופען בר-שבא,
אונד מיט דעם צונאמען יוסטוס, אונד מתתיה: אונד זיין 24
האבען געבעטען אונד האבען געזאגט, דא האר, וואס דא
קענסט דיא הערצער פון אלע נייז וועלכען פון דיא צווייא
דא האסט אויסדערנועהלט: אז ער זאל צונעמען דיא 25
שטעלע אין דיווען דינסט אונד שליחות פון וועלכע יהודה
האט אפגעווייכט, אז ער זאל געהן צו זיין אייגענעם ארט:
אונד זיין האבען פאר זיין גורלות געווארפען, אונד דאס 26
גורל איז געפאלען אויף מתתיה, אונד ער וואר געצעהלט
מיט דיא עלף אפאסטעל:

קאפיטעל ב

- אין דעם טאג פון שבועות, האבען זיין זיך אלע פערזא- 1
מעלט אויף איין ארט: אונד עס וואר פלוצלונג א קול 2
פון הימעל, אזוי וויא דאס רוישען פון א שטארקען ווינד,
אונד עס האט אנגעפילט דאס גאנצע הויז וואו זיין זענען
געזעסען: אונד עס האבען זיך צו זיין געוויזען צושפאל- 3
טענע צונגען וויא פון פייער וואס איז געזעסען אויף איי-
ליכען פון זיין: אונד זיין ווארען אלע אנגעפילט מיט 4
דעם רוח הקודש, אונד האבען אנגעהויבען צו רעדען מיט
אנדערע לשונות, אזוי וויא דער גייסט האט זיין געגעבען
אויסצושפרעכען: אונד דא האבען געוואוינט אין ירושלים 5
יודען וואס ווארען פרומע לייט, פון איטליכען פאלק אונד-
טער דעם הימעל: אונד ווען דיווער שם איז אויסגעגאנגען, 6
אזוי איז פיל פאלק צונאמענגעקומען. אונד זענען ער-
שטוינט געווארען, ווארין איטליכער האט זיין געהערט
רעדען אין זיין אייגען לשון: אונד אלע זענען ערשטוינט 7
אונד פערוואונדערט געווארען, אונד האבען געזאגט, זע-
נען ניט אלע דיווע וואס רעדען אויס גליל? וויא אזוי דען 8
הערען מיר איטליכער אונזער לשון אין וועלכען מיר זע-
נען געבוירען געווארען: איינוואוינער פון פריסים אונד מדים 9
אונד עילמים, אונד ארם נהרים, אונד יהודה אונד בפתור,

וואר פון איינע ארויפגענומען אין הימל אריין, וועט אזוי
 קומען וואו איהר האט איהם געזעהען אין הימל אריינגעהן:
 12 דאן האבען זיין אומגעקעהרט קיין ירושלים פון דעם
 בארג וואס ווערט גערופען דער הר הזיתים, וואס איז א
 13 תחום שבת פון ירושלים: אונד ווען זיין זענען אריינגע-
 קומען זענען זיין ארויפגעגאנגען אין איינע אויבערשטע,
 וואו עס האבען זיך אויפגעהאלטען פעטרוס אונד יעקב,
 אונד יוחנן אונד אנדערע, פיליפוס אונד תומא, בר תלמי
 אונד מתתיה, יעקב דער זון פון אלפי אונד שמעון הקנאי,
 14 אונד יהודה דער ברודער פון יעקב: דינע אלע האבען
 שטענדיג אחדות געהלטען אים געבעט אונד בקשה,
 מיט דיא ווייבער אונד מיט מרים, דיא מוטער פון ישוע,
 אונד מיט זיינע ברידער:

15 אונד אין דינע טעג איז פעטרוס אויפגעשטאנען צווישען
 דיא תלמידים אונד האט געזאגט, (אונד דיא צאל פון דיא
 געמען פון דיא לייט וואס ווארען צוזאמען וואר אן ערף פון
 16 הינדערט אונד צוואנציג): איהר מענער אונד ברידער, דיא
 שריפט האט געמוסט דערפילט ווערען וואס דער רוח
 הקודש האט צופאר געזאגט דורך דוד, ווענען יהודה וואס
 וואר א פיהרער צו דיא וואס האבען ישוע געפאנגען:
 17 ווארין ער וואר מיט אונם געצעהלט, אונד האט דערהאל-
 18 טען א טייל פון דינען דינסט: דינער האט געקויפט א פעלד
 פאר דעם אומגעערעכטען לוי, אונד ער איז אנדערגעפאלען
 מיט דעם קאפ ארום אונד איז אויפגעשפאלטען געווארען:
 אונד זיינע באנצע געדערס זענען אויסגעגאסען געווארען:
 19 אונד דאס איז געקאנט געווארען צו אלע איינוואוינער פון
 ירושלים, אונד דרום ווערט דאס פעלד גערופען אין זייער
 אייגען לשון חקל דמא, דאס הייסט דאס פעלד פון בלוט:
 20 ווארין עס שטעהט געשריבען אין ספר תהלים (מ"ט ב"ו),
 „לאז זיין פאלאסט פערנויסט ווערען, אונד לאז עס קיין
 געזייער האבען, אונד לאז זיין אנדערער זיינע אויפ-
 21 זעהונג איבערנעמען“: דארום מוס איינער פון דינע
 מענער, וואס זענען מיט אונם דורך דער באנצער צייט,
 ווען דער האר ישוע איז איין אונד אויסגעגאנגען צווישען

- צווישען אייך, אזוי וויא איהר אליין ווייט: דיזען וואס 23
וואר איבערנעגעבען דורך דיא עצה אונד פארזעהונג פון
נאט, האט איהר גענומען אונד האט איהם געקרייציגט אונד
אומגעבראכט דורך אומגערעכטע הענד: וועלכען נאט 24
האט אויפגענועקט, ווען ער האט אויפגעבונדען דיא ווע-
טאג פון דעם טויט; ווארין עס וואר נישט מעגליך אז ער
זאל פון איהם געהאלטען ווערען: ווארין דוד זאגט 25
אויף איהם (תהלים ט"ז ח' י"א),

- „איך האב דעם האר תמיד פאר מיר געזעצט, ווארין
ער איז צו מיינע רעכטער האנד, אזוי וועל איך נישט
אפגייען געווענט צו ווערען: דרום פרייט זיך מיין 26
הארץ, אונד מיינע צונג וואר פרעליך; אונד מיין פלייש
וועט אויך רוהען אין זיכערהייט: ווארין דוא וועסט 27
נישט לאזען מיינע נשמה אין שאול, אונד וועסט נישט
צולאזען אז דיין הייליגער זאל זעהען פערדארבעניס:
דוא האסט מיר געלאזט וויסען דעם וועג פון לעבען, 28
דוא וועסט מיך דערפילען מיט פרייד פון דיין פנים“:
איהר מענער אונד ברידער, דערלויבט מיר איך זאל צו 29
אייך רעדען מיט פרייהייט פון דעם הויפט-פאטער דוד,
אז ער איז געשטארבען אונד וואר געגרובען, אונד זיין
קבר איז מיט אונס ביז צום היינטיגען טאג: אבער ווייל 30
ער וואר א נביא, אונד האט געוואוסט אז נאט האט צו
איהם געשוואוירען מיט א שבועה אז ער זאל אויפ-
שטעלען דעם משיח פון דיא פרוכט פון זיינע לענדען
נאך דעם פלייש, אז ער זאל ויצען אויף זיין טרוין-שטובל:
אזוי האט ער דאס צופאר געזעהען אונד האט גערעט 31
וועבען תחית המתים פון משיח, אז ער זאל נישט פערלאזען
ווערען אין שאול, אונד זיין פלייש זאל נישט זעהען פער-
דארבעניס: דיזען ושווע האט נאט אויפגענועקט, אונד מיר 32
אלע זענען צו דעם עדות: דארום ווייל ער איז דערהייבט
בייא דער רעכטער האנד פון נאט, אונד האט דערהאלטען
פון דעם פאטער דיא הבטחה פון דעם ריח הקודש, אזוי האט 33
ער דאס אויסגעזאסען וואס איהר זעהט אונד הערט: ווארין 34
דוד איז נישט ארויפגעגאנגען אין הימעל אריין. אבער ער זאגט,

- 10 אונד פנתום, אונד אסרא: אין פרוגנא אונד פמפילא אין
מצרים, אין דעם טייל פון ליביען וואס איז בייא קורני,
11 אונד אויסלענדער פון רום יודען אונד גרים: כרתים אונד
אראבער, מיר הערען זיין רעדען דיא גבורות פון גאט
12 אין אונזערע לשונות: אונד זיין האבען זיך אלע פער-
וואונדערט אונד הארען פערשומעלט, אונד האבען איינער
13 צו דעם אנדערען געזאגט וואס זאל דאס זיין? אונד אנדערע
האבען געשפעט אונד געזאגט, זיין זענען פול מיט
זיסען זיין:
14 אבער פעטרוס איז אויפגעשטאנען מיט דיא עלף, אונד
האט זיין קול אויפגעהויבען, אונד האט צו זיין גע-
זאגט, איהר יודישע מענער, אונד אלע וואס וואוינען אין
ירושלים, לאז אייך דאס צו היסען זיין, אונד הארכט צו
15 מיינע רעד: ווארין דיזע זענען נישט שיכור וויא איהר מיינט;
ווארין עס איז ערשט דיא דריטע שעה פון דעם טאג:
16 אבער דאס איז יענעם וואס האר געזאגט דורך יואל הנביא:
17 „אונד עס וועט זיין אין דיא לעצטע טעג, זאגט גאט,
אזוי וועל איך אויסגיסען מיין גייסט אויף אלעס פלייש,
אונד איירע זיהן אונד איירע טעכטער וועלען גבואות
זאנען, אונד איירע יונגע לייט וועלען זעהען געזיכטען,
אונד איירע אלטע לייט וועלען חלומין חלומות: אונד
18 אויף מיינע קנעכט אונד אויף מיינע דינסטמעדען וועל
איך אין דיזע טעג אויסגיסען מיין גייסט אונד זיין ווע-
19 לען גבואות זאנען: אונד איך וועל געווייזען וואונדער
אים הימל פון אויבען, אונד צייכען אויף דער ערד פון
אונטען, בלוט אונד פייער אונד א דאמפף פון רוץ:
20 דיא זון וועט פערקערט ווערען צו פינקטערנים, אונד דיא
לבנה צו בלוט, איידער דער גרויסער אונד פורכטיגער
21 טאג פון דעם האר וועט קומען: אונד עס וועט זיין אז
איטליכער וואס וועט אנרופען דעם נאמען פון דעם האר
וועט גערעטעט ווערען:“ (יואל ג' א' יח)
22 איהר מענער פון ישראל, הערט צו דיזע ווערטער, ישוע
הנצרי, א מאן וואס האר צו אייך געווייזען מיט גבורות אונד
וואונדער אונד צייכען וואס גאט האט דורך איהם געטהון

צוגעטוהן (צו דער געמיינדע) דיא וואס זענען גערעטעט
געווארען:

קאפיטעל ג

- 1 אונד פעטרוס אונד יוחנן זענען צוזאמען ארויפגעגאנגען
צום בית המקדש, אין דער ניינטער שעה פון געבעט:
- 2 אונד א מאן וואר געטראגען וועלכער איז געוועזען קרום
פון זיין מוטערס לויב, דעם האבען זייא טעגליך אנדער-
געוועט ביא דעם טויער פון דעם בית המקדש, וואס וואר
גערופען דאס שעהנע טויער, אז ער זאל בעטען נדבות פון
דיא וואס זענען אין בית המקדש אריין געגאנגען: ווען ער
- 3 האט געזעהען פעטרוס אונד יוחנן אין בית המקדש אריין-
געהענדיג האט ער געבעטען א נדבה: אונד פעטרוס אונד
- 4 יוחנן האבען איהם שארף אנגעקוקט אונד געזאגט, זעה
אויף אונס: אונד ער האט זייא אנגעזעהען, אונד האט גע-
האפט עפעס פון זייא צו געקומען: אונד פעטרוס האט
- 6 געזאגט, זילבער אונד גאלד האב איך נישט, נור וואס איך
האב דאס גיב איך דיר, אין דעם נאמען פון ישוע המשיח
הנצרי, שטעה אויף אונד געה: אונד ער האט איהם אנגע-
נומען ביא דער רעכטער האנד אונד האט איהם אויפגע-
שטעלט. אונד גלייך זענען זיינע שטענקעל אונד קנעכעל
- 8 געשטארקט געווארען: אונד ער איז אויפגעשפרונגען אונד
געשטאנען אונד אנגעהויבען צו געהן, אונד ער איז מיט
זייא אין בית המקדש אריינגעגאנגען אונד איז ארוםגעגאנג-
גען אונד געשפרונגען, אונד האט נאט געלויבט: אונד דאס
- 9 גאנצע פאלק האט איהם געזעהען ארום געהן אונד נאט לוי-
גען: אונד זייא האבען איהם דערקענט אז דאס איז דער
- 10 וואס איז געזעסען אום נדבות ביא דעם שענעם טויער פון
בית המקדש, אונד זייא ווארען דערפילט מיט ערשטוינען
אונד שרעק איבער דעם וואס איז צו איהם געשעהען: אונד
- 11 ווען ער האט זיך געהאלטען אן פעטרוס אונד יוחנן, איז זיך
דאס גאנצע פאלק צו זייא צוזאמען געלאפען צום פאליש,
וואס האט געהייסען דאס פאליש פון שלמה, אונד האבען
זיך פארוואונדערט:
- 12 ווען פעטרוס האט דאס געזעהען האט ער געענטפערט

- 35 „דער האר האט געזאגט צו מיין האר, זיין דוא צו מייןע רעכטע האנד: ביז איך וועל מאכען דייןע פיינד פאר א פוסבענקעל צו דייןע פיס:“ (תהלים ק"ו א')
- 36 דרום לאז דאס גאנצע הויז פון ישראל זיכער וויסען אז גאט האט געמאכט דיזען ישוע, דעם איהר האט געקרייט ציגט פאר איין האר אונד משיח: אונד וויא זייא האבען דאס געהערט האט עס זייא געשטאכען אים הארצען אונד האבען געזאגט צו פעטרוס אונד צו דיא איבריגע אפאסטעל, איהר מענער אונד ברידער, וואס זאלען מיר מיהן?
- 38 אונד פעטרוס האט צו זייא געזאגט, מיהט תשובה אונד ווערט אימליכער געטובלט, אין דעם נאמען פון ישוע המשיח צו פארנעבונג פון איירע זינדען. אונד איהר
- 39 וועט דערהאלטען דיא מתנה פון דעם רוח הקודש: ווארין דיא הבטחה איז צו אייך אונד צו איירע קינדער, אונד צו אלע וואס זענען פון ווייטען, וועלכע דער האר אונזער גאט וועט רופען: אונד מיט פילע אנדערע ווערטער האט ער געצייגט אונד געווארענט, אונד געזאגט, העלפט אייך ארויס פון דיזען פארקערטען דור:
- 41 דיא וואס האבען זיין ווארט גערן אנגענומען, זענען גע-טובלט געווארען, אונד עס ווארען צוגעמיהן אין דעם טאג
- 42 קענען דרייא טויזענד נפשות: אונד זייא ווארען פלייסיג אין דער לעהרע פון דיא אפאסטעל, אונד אין דער געמיינשאפט
- 43 אונד אין דעם ברויט-ברעכען, אונד אין דעם געבעט: אונד אפונד איז געקומען איבער יעדען נפש, אונד פילע וואונד-דער אונד צייכען ווארען געשעהען דורך דיא אפאסטעל:
- 44 אונד אלע וואס האבען געגלויבט זענען צוזאמען געוועזען, אונד האבען אלעס אין געמיינשאפט געהאט: אונד זייא הא-
- 46 בען פערקויפט זיירע גיטער אונד האבען עס צוטיילט צו אלע, אימליכען נאך זיין געדערפנים: אונד זייא ווארען טעג-ליך פלייסיג אונד אין אחדות אין בית המקדש, אונד האבען געבראכען ברויט פון הויז צו הויז, אונד האבען געגעסען זיירע שפייז מיט פרייד אונד מיט איין אויפריכטיג הארץ:
- 47 אונד זייא האבען גאט געלויבט, אונד האבען געהאט גאד בייא דעם גאנצען פאלק, אונד דער האר האט טעגליך

- אונד אלע גביאים פון דער צייט פון שמואל אונד דערנאך, 24
 וואס האבען גבואות געזאגט האבען אלע מבשר געוועזען
 אויף דינע טעג: איהר זענט דיא קינדער פון דיא גביאים, 25
 אונד פון דעם ברית וואס גאט געמאכט מיט אונזערע
 אבות, אונד האט געזאגט צו אברהם, אונד אין דיין זאמען
 וועלען אלע משפחות פון דער ערד געבענשט ווערען:
 צו אייך צום ערשטען האט גאט אויפגעוועקט זיין זון 26
 ישוע, אונד האט איהם געשיקט אייך צו גענשען, אז ער
 זאל אייך איינליכען אפסקערען פון איירע זינד:

קאפיטעל ד

- אונד ווען זיין האבען גערעט צום פאלק אזוי זענען צו 1
 זיין געקומען דיא פתנים, אונד דער אויבערשטער פון
 דעם בית המקדש אונד דיא צדוקים: עס האט זיין פער- 2
 דראסען טייל זיין האבען געלעהרט דאס פאלק, אונד
 האבען געפרעדיגט דורך ישוע דיא אויפערשטעהונג פון
 דיא טויטע: אונד זיין האבען זיין גענומען אונד האבען 3
 זיין אין דעם געפענגניס איינגעזעצט ביז צו מארגען, ווארין
 עס וואר אבענד: אונד פילע פון דיא וואס האבען 4
 געהערט דאס ווארט האבען געגלויבט, אונד דיא צאל פון
 דיא לייט וואר אן ערד פון פינף טויזענד:
 אונד עס וואר צו מארגען אזוי האבען זיך זיירע אויבער- 5
 שטע אונד זקנים אונד סופרים איינגעזאמעלט אין ירושלים:
 אונד חנן דער פהן גדול, אונד קנפא אונד יוחנן, אונד 6
 אלכסנדר, אונד אלע וואס זענען געוועזען פון דער
 משפחה פון דעם פהן גדול: אונד זיין האבען זיין אין 7
 מיטען געשטעלט אונד האבען זיין געפרעגט, מיט וועל-
 כער מאכט אדער אין וועלכען נאמען האט איהר דאס
 געטוהן? אונד פעטרוס וואר אנגעפילט מיט דעם רוח 8
 הקודש אונד האט צו זיין געזאגט, איהר אויבערשטע פון
 דעם פאלק אונד זקנים (פון ישראל): ווען מיר ווערען 9
 היינט פארהערט ווענען דעם גושען ווערק אן דעם
 קראנקען מענש, דורך וואס ער איז געהיילט געווארען:
 אזוי זאלט איהר וויסען, אונד דאס גאנצע פאלק ישראל, 10
 אז אין דעם נאמען פון ישוע המשיח הנצרי, וועלכען

- צום פאלק, איהר מענער פון ישראל, ווארום וואונדערט
 איהר איינ איבער דעם? אדער וואס זעהט איהר אונס אזוי
 אן, אויב מיר האבען דאס געטהון מיט אונזערע אייגענע
 13 מאכט אדער פרומקייט אז דויער זאל ארום געהן? דער
 גאט פון אברהם אונד יצחק אונד יעקב, דער גאט פון אונז
 זענע אבות האט פערהערליכט זיין ווען ישוע, וועלכען
 איהר האט איבערגעגעבען, אונד האט איהם פערלייקענט
 פאר פילטום, ווען ער האט געשלאסען אז ער זאל איהם
 14 פרייא לאזען: אבער איהר האט פערלייקענט דעם הייליגען
 אונד גערעכטען, אונד האט געבעטען אז מען זאל איינ
 15 געגנאדיגען א מאן א רוצח: אבער איהר האט געטויטעט
 דעם האר פון לעבען, וועלכען גאט האט אויפגעוועקט פון
 16 דיא טויטע אונד מיר זענען עדות דרויף: אונד זיין גאמען,
 דורך דעם גלויבען אין זיין גאמען, האט דווען געשטארקט,
 דעם איהר זעהט אונד קענט, אונד דער גלויבען וואס איז
 דורך איהם האט איהם דינע גאנצע געוונדהייט געגעבען פאר
 17 איינ אלע: אונד אצונד ברידער, איינ וויס אז איהר האט
 דאס געטהון אונזויסענטליך, אזוי וויא איירע געגירער:
 18 אבער גאט האט דאס אזוי דערפילט וואס ער האט פאר-
 אויס געזאגט דורך דעם מויל פון אלע נביאים אז דער
 משיח זאל ליידען:
 19 דרום טהוט תשובה אונד געקעהרט איינ, אז איירע זינדען
 זאלען אויסגעמעקט ווערען, כדי דיא צייטען פון דערקויר-
 20 קונג זאלען קומען פון דעם פנים פון דעם האר: אז ער זאל
 שיקען ישוע המשיח וואס וואר געשטעלט פאר איינ:
 21 וועלכען דער הימעל מוס מקבל זיין ביז צו דער צייט ווען
 אלעס וועט צוריק געשטעלט ווערען, וואס גאט האט גערעט
 דורך דעם מויל פון אלע ווינע הייליגע נביאים פון עביג אן:
 22 ווארין משה האט געזאגט צו דיא אבות (דברים י"ח י"ח י"ט)
 „דער האר אייער גאט וועט צו איינ אויפשמעלען א
 נביא פון איירע ברידער, גלייך צו מיר. איהם זאלט
 איהר הערען אין אלעם וואס ער וועט צו איינ רעדען:
 אונד עס וועט זיין איטליכער וואס וועט נישט הערען
 23 צו דעם נביא, זאל פערטיליגט ווערען פון דעם פאלק“:

- איז געשעהען: ווארין דער מאן צו וועלכען דאס וואונדער 22
פון דעם היילען איז געשעהען וואר איבער פירצייג יאהר
אלט:
- אונד ווען זיין ווארען פרייא געלאזט, זענען זיין געקומען 23
צו זייערע פריינד, אונד האבען דערצעהלט וואס דיא
ערשטע כהנים אונד דיא זקנים האבען צו זיין געזאגט:
- וויא זיין האבען דאס געהערט האבען זיין אין אחדות 24
אויסגעהויבען וויער קול צו גאט אונד האבען געזאגט,
האר, דוא ביסט דער גאט וואס האסט געמאכט היממעל
אונד ערד, אונד דאס ים אונד אלעס וואס איז דרינען:
וואס דוא האסט געזאגט דורך דעם מויל פון דיין קנעכט דוד, 25
„ווארום שטורמען דיא גוים, אונד דיא פעלקער
טראכטען לעדיגע זאכען: דיא קעניגע פון דער ערד 26
שטעלען זיך אויף, אונד דיא פירשטען פערזאמלען
זיך קעגען דעם האר אונד קעגען זיין משיח“ (תהלים ב’):
- ווארין זיין האבען זיך וואהרהאפטיג אין דער שטאט 27
פערזאמעלט קעגען דיין הייליגען קנעכט ישוע, וועלכען
דוא האסט געזאלבט, הורדוס אונד פאנמיזם פילטום מיט
דיא גוים אונד מיט דעם פאלק ישראל: אז זיין זאלען 28
טהון וואס דיינע האנד אונד דיין עצה האט פריער גע-
שטימט אז עס זאל געשעהען: אונד נון האר, זעה אויף 29
זייער געשרייא, אונד גיב צו דיינע קנעכט אז זיין זאלען
רעדען דאס ווארט מיט פעסטגיט: אונד שטרעק אויס 30
דיינע האנד צו היילען, אונד אז צייכען אונד וואונדער
זאלען געשעהען אין דעם גאמען פון דיין הייליגען קנעכט
ישוע: אונד ווען זיין האבען געבעטען, אזוי האט זיך 31
דער ארט געוועגט וואו זיין ווארען פערזאמעלט; אונד
זיין ווארען אלע אנגעפילט מיט דעם רוח הקודש; אונד
האבען גערעט דאס ווארט פון גאט מיט פעסטגיט:
- אונד דיא פילע לייט וואס האבען געגלויבט זענען געווען 32
זען וויא איין הארץ אונד איינע נשמה; אונד קיינער האט
געזאגט אז עפעס פון זיין פארמעגען איז זיין אייגענעם,
נייערט זיין האבען אלעס אין געמיינשאפט געהאט: אונד 33
דיא אפאסטעל האבען צייגנים געגעבען אויף דער

- איהר האט געקרייציגט, אונד וועלכען גאט האט אויפגע-
וועקט פון דא טויטע, דורך איהם שטעהט דיזער דא
געזונד פאר אייך: דאס איז דער שטיין וואס וואר פאר- 11
ווארפען בייא אייך בוימייסטער, וואס איז געווארען צום
עקשטיין: אונד עס איז אויך קיינע ישועה פערהאנען 12
אין איין אנדערן. ווארין עס איז גיט דא קיין אנדערער
נאמען אונטער דעם הימעל וואס וואר געגעבען צו מענ-
שען, דורך וועלכען מיר מוזען געהאלפען ווערען:
- נון ווען זייא האבען געזעהען דיא הארצפּעסטיגקייט פון 13
פעטרוס אונד יוחנן, אונד האבען געמערקט אז זייא זענען
אומגעלערענטע אונד פראסטע לייט, אזוי האבען זייא זיך
פערוואונדערט. אונד זייא האבען דערקענט אז זייא זע- 14
נען געוועזען מיט ישוע: אונד ווען זייא האבען געזעהען
דעם געהיילטען מאן מיט זייא שטעהן, האבען זייא גיט 15
געקענט אקענען רעדען: אונד זייא האבען זייא געהייסען
ארויסגעהען פון דיא סנהדרין. אונד האבען זיך מיט 16
אנאנדער בעראטען: אונד האבען געזאגט, וואס זאלען
מיר טהון צו דיזע לייט? ווארין עס איז בעקאנט צו אלע
וואס וואוינען אין ירושלים, אז א גרויס וואונדער איז
דורך זייא געשעהען, אונד מיר קענען עס גיט לייקענען:
אבער פרי עס זאל זיך גיט ווייטער אויסשפרייטען צוויי- 17
שען דעם פאלק, אזוי לאזען מיר זייא שטרענג פער-
ביטען אז זייא זאלען אין דיזען נאמען צו קיין מענש גיט 18
מעהר רעדען: אונד זייא האבען זייא גערופען, אונד
האבען זייא אנגעזאגט אז זייא זאלען גארניט רעדען אונד 19
גיט לעהרען אין דעם נאמען פון ישוע: אבער פעטרוס
אונד יוחנן האבען זייא געענטפערט אונד געזאגט, ריכ-
טעט איהר זעלבסט, אויב עס איז רעכט פאר גאט, אז 20
מיר זאלען אייך מעהר געהארקען וויא גאט: ווארין מיר
קענען גיט אנדערש רעדען פון דעם וואס מיר האבען גע-
זעהען אונד געהערט: אונד זייא האבען זייא ווייטער גע- 21
ווארענט אונד האבען זייא פרייא געלאזט, ווייל זייא
האבען זייא גארניט געקענט שטראפען וועגען דעם פאלק.
ווארין זייא האבען אלע גאט געלויבט וועגען דעם וואס

- האט צו איהר געענטפערט, זאג מיר אויב איהר האט דאס
פערקויפט פאר אזוי פיל? אונד זיא האט געזאגט,
9 יוא, פאר אזוי פיל: אונד פעטרוס האט צו איהר געזאגט,
ווארום האט איהר אייף אזוי פעראייניגט צו פרונגען דעם
גייסט פון דעם האר? זעה, דיא פיס פון דיא וואס האבען
דיין מאן געברונגען זענען בייא דער טיהר, אונד זייא ווער
לען דיך ארויסטראגען: אזוי איז זיא גלייף אנידערנעפאלען
10 פאר זיינע פיס, אונד דעם אטעהעם אויסגעהויכט, אונד דיא
יונגע לייט זענען געקומען אונד האבען זיא געפונען טויט,
אונד זייא האבען זיא ארויסגעטרוגען אונד האבען זיא
געברונגען געבען איהר מאן: אונד עס וואר א גרויסע
11 פורכט איבער דער גאנצער קהלה אונד איבער אלע וואס
האבען דאס געהערט: אונד עס ווארען געשעהען פילע
12 צייכען אונד וואונדער צווישען דעם פאלק דורך דיא
הענד פון דיא אפאסטעל; אונד זייא ווארען אלע צוזאמען
אין דעם פאליש פון שלמה: אבער קיינער פון דיא איב
13 רינע האט זיף אונטערשטאנען זיף צו זייא צו געהעפטען;
דאך דאס פאלק האט זייא הויף געשעצט: אונד עס
14 זענען נאך מעהר צו געקומען וואס האבען געגלויבט אין
דעם האר, פילע מענער אונד ווייבער: אונד זייא האבען
15 דיא קראנקע אויף דיא גאסען ארויס געטראגען, אונד
האבען זייא געלעגט אויף געטען אונד געלעגער, כדי
ווען פעטרוס וועט פערבייא געהן אזוי זאל נור זיין שאר
טען איינעם פון זייא געדעקען: אונד דאס פאלק איז זיף
16 צוזאמען געקומען פון ארום דיא שטעט גאהנט צו ירושלים,
אונד האבען געבראכט דיא קראנקע אונד דיא וואס וואר
רען געפייניגט פון אומריינע רוחות; וועלכע זענען אלע
געהיילט געווארען:
- אונד דער כהן גדול איז אויפגעשטאנען אונד אלע וואס
17 ווארען מיט איהם, וואס ווארען דיא ביטה פון דיא צדוקים;
אונד זייא ווארען פול מיט קנאה: אונד זייא האבען דיא
18 הענד געלעגט אויף דיא אפאסטעל, אונד האבען זייא אין
דאס פאלקס געפענגנים אריינגעזעצט: אונד א מלאך פון
19 דעם האר, האט בייא דער נאכט געעפענט דיא טירען פון

אויפערשטעהונג פון דעם האר ישוע מיט גרויסער גבורה,
 34 אונד גרויסע גנאד וואר איבער וויא אלע: אונד עס וואר
 נישט קיין שום נויט־בעדארפטונגער צווישען זיין; ווארן
 אנעלכע וואס זענען גענועזען בענויצער פון לאנד אונד
 הייזער האבען זיין פערקויפט, אונד האבען געבראכט
 35 דעם פרייז פון דיא פערקויפטע זאכען: אונד האבען עס
 אנדערנעלעגט צו דיא פיס פון דיא אפאסטעל; אונד עס
 36 וואר צוטיילט צו אימליכען גאנץ זיין בעדערפנויס: אונד
 יוסף, וואס וואר גערופען בייא דיא אפאסטעל ברנבא,
 (וואס איז פערטייטשט ווען פון טרייט), א לוי פון דעם
 37 לאנד קופרוס האט געהאט א פעלד: האט עס פערקויפט,
 אונד האט געבראכט דאס געלד אונד האט עס אנדערנע-
 לעגט צו דיא פיס פון דיא אפאסטעל:

קאפיטעל ה

1 אונד א מאן מיט דעם נאמען חנניה, אונד זיין ווייב שפירא,
 2 האט פערקויפט זיינע גיטער: אונד ער האט ארוסגענומען
 פון דעם פרייז, מיט זיין ווייבס וויסען, אונד האט גור גע-
 בראכט א טייל דערפון אונד האט עס אנדערנעלעגט צו
 3 דיא פיס פון דיא אפאסטעל: אונד פעטרוס האט געזאגט,
 חנניה, פארנוואס האט דער שטן דיין הארץ דערפילט אז
 דוא זאלסט לייקענען צום ריח הקודש, אונד ארוסנעמען
 4 פון דעם פרייז פון דעם פעלד? ווען דוא האסט עס
 געהאט איז עס דען נישט דיין גענועזען? אונד ווען דוא
 האסט עס פערקויפט, איז עס אויף גענועזען אין דיינע
 מאכט; ווארום האסט דוא דיר דען דאס פארנענומען אין
 דיין הארץ? דוא האסט נישט ליגען געזאגט צו מענשען,
 5 גייערט צו גאט: אונד וויא חנניה האט דזע ווערטער
 געהערט, איז ער אנדערנעפאלען אונד איז געשטארבען;
 אונד עס וואר א גרויסע פורקט אויף אלע וואס האבען
 6 דאס געהערט: אונד דיא יונגע לייט זענען אויפגעשטאנען
 אונד האבען איהם איינגעוויקעלט; אונד האבען איהם
 7 ארויסגעטראגען אונד געגראבען: אונד עס וואר אין א
 צייט פון דרייא שעה איז זיין ווייב אריינגעקומען, אונד
 8 זיא האט נישט געוואוסט וואס איז געשעהען: אונד פעטרוס

- מיר מוסען גאט מעהר געהארבען ווא מענשען: דער
 גאט פון אונזערע אבות האט אויפגעוועקט ישוע, וועלכען
 איהר האט געהרגעט, אונד האט איהם געהאנגען אויף א
 האלץ: דווען האט גאט דערהייבט מיט זיינע רעכטע האנד
 צום פירשט אונד דערלעזער, אז ער זאל געבען תשובה
 צו ישראל, אונד פארגעבונג פון זינדען: אונד מיר זענען
 זיינע ערות אויף דווע זאכען, אונד אזוי אויף דער רוח
 הקודש, וועלכען גאט האט געגעבען צו דיא וואס גע-
 הארבען איהם: אונד ווען זייא האבען דאס געהערט,
 זענען זייא אין בעס געווארען, אונד האבען איין עצה
 געהאלטען זייא צו הרגענען: אבער א פרוש פון דיא
 סנהדרין, וואס האט געהייסען גמליאל, א לעהרער פון דער
 תורה, וואס וואר אנגעזעהען ביא דעם גאנצען פאלק,
 איז אויפגעשטאנען אונד האט געהייסען דיא אפאסטעל
 אביסעל ארויספיהרען: אונד ער האט צו זייא געזאגט,
 איהר מענער פון ישראל, נעמט אייך אין אכט וואס
 איהר ווילט טהון צו דווע מענשען: ווארין פאר דווע צייט
 איז אויפגעשטאנען תודס, אונד האט געזאגט אז ער איז
 עפעס, אונד אן ערף פון פיר הונדערט מענשען האבען
 זיך צו איהם געהעפט; אבער ער איז געהרגעט געווארען,
 אונד אלע וואס האבען איהם צוגעהערט זענען צושפרייט
 אונד צו נישט געווארען: נאכדעם איז אויפגעשטאנען
 יהודה פון גליל, אין דער צייט פון דער פערשרייבונג, אונד
 האט פיל פאלק מיט זיך געצויגען, אונד דווער איז אויף
 פערלויירען געווארען, אונד אלע וואס האבען איהם צו-
 געהערט זענען צושפרייט געווארען: אונד אצונד זאג
 איך אייך, פערמיידעט אייך פון דווע לייט אונד לאזט
 זייא געהן; ווארין ווען דווע עצה אדער דוועס ווערק איז
 פון מענשען, אזוי וועט עס פערשטערט ווערען: אבער
 ווען עס איז פון גאט, אזוי קענט איהר עס נישט שטערען;
 ווארין טאמער וועט איהר געפונען ווערען צו שטרייטען
 קענען גאט: אזוי האבען זייא איהם צוגעהארבט; אונד
 זייא האבען גערופען דיא אפאסטעל אונד האבען זייא
 געשלאגען אונד אנגעזאגט אז זייא זאלען נישט רעדען אין

- דעם געפענגנים, אונד האט זיין ארויסגעפירט, אונד האט
 20 געזאגט: געהט אונד שטעלט אייך, אונד זאגט צום פאלק
 אין בית המקדש אלע דיא ווערשער פון דיווען לעבען:
 21 אונד ווען זיין האבען דאס געהערט, אזוי זענען זיין אין
 דער פריה אריינגעקומען אין בית המקדש אונד האבען
 געלעהרט; אונד דער פהן גדול איז געקומען אונד דיא
 וואס ווארען מיט איהם, אונד האט צוזאמענגערופען דיא
 סנהדרין אונד אלע זקנים פון דיא בני ישראל, אונד הא-
 בען געשיקט צו דעם געפענגנים אז מען זאל זיין ברענגען:
 22 אבער ווען דיא משרתים זענען געקומען האבען זיין זיין
 נישט געפונען אין דעם געפענגנים אונד זיין האבען זיך
 23 אומגעקעהרט אונד האבען עס דערצעהלט: אונד זיין האבען
 געזאגט, מיר האבען געפונען דאס געפענגנים פערשלאסען
 מיט אלער זיכערהייט, אונד דיא וועכטער זענען גע-
 שטאנען פון דרויסען ביין דער טיר; אבער ווען מיר
 האבען אויפגעמאכט, האבען מיר דרינען קיינעם געפונען:
 24 אונד ווען דער פהן גדול אונד דער אויבערשטער פון דעם
 בית המקדש, אונד דיא ערשטע פהנים האבען דאס געהערט,
 האבען זיין געצווייפעלט ווענען זיין וואס דא וועט דארויס
 25 ווערען: אונד א געוויסער מאן איז געקומען אונד האט
 זיין דערצעהלט אונד געזאגט, זעהט, דיא לייט וואס איהר
 האט אין דעם געפענגנים אריינגעזעצט שטעהן אין בית
 26 המקדש אונד לעהרען דאס פאלק: דאן איז דער אויבער-
 שטער אנוועקגעגאנגען מיט דיא משרתים, אונד האט זיין
 געבראכט, נישט מיט געוואלד, ווארין זיין האבען זיך גע-
 פארקשען פאר דעם פאלק אז זיין זאלען זיין נישט
 27 שטיינען: אונד ווען זיין האבען זיין געבראכט, האבען
 זיין זיין געשטעלט פאר דיא סנהדרין, אונד דער פהן
 28 גדול האט זיין געפרעגט: אונד האט געזאגט, האבען
 מיר אייך נישט שטארק פערבאטען אז איהר זאלט נישט לעה-
 רען אין דיווען נאמען? אונד אצונד האט איהר אנגעפילט
 ירושלים מיט איירע לעהרע, אונד איהר ווילט אויף אונם
 29 ברענגען דאס בלוט פון דיווען מענש: אבער פעטרוס
 אונד דיא אפאסטעל האבען געענטפערט אונד געזאגט,

- אונד זיין האבען א וויפוח געהאט מיט סטעפאנוס:
 10 אונד זיין האבען נישט געקענט ווידערשטעהן דיא חכמה
 11 אונד דעם גייסט מיט וועלכען ער האט גערעט: דערנאך
 האבען זיין אנגעשטעלט מענער וואס האבען געזאגט,
 מיר האבען איהם געהערט רעדען לעסטעריגע רעד קע-
 12 גען משה אונד גאט: אונד זיין האבען אויפגעהעצט דאס
 פאלק, אונד דיא עלצטע, אונד דיא סופרים. אונד זיין
 זענען געקומען אונד האבען איהם גענומען מיט געוואלד,
 אונד האבען איהם געבראכט צו דיא סנהדרין: אונד זיין
 13 האבען אויפגעשטעלט פאלשע עדות וואס האבען געזאגט,
 דווער מאן הערט נישט אויף צו רעדען לעסטעריגע רעד
 קענען דווען הייליגען ארט אונד דער תורה: ווארן מיר
 14 האבען איהם געהערט זאגען, אז דווער ישוע הנצרי וועט
 דווען ארט צערשטערען, אונד וועט ענדערען דיא מנהגים
 וואס משה האט אויס איבערגעגעבען: אונד אלע וואס
 15 זענען געזעסען אין דיא סנהדרין האבען אויף איהם גע-
 קוקט, אונד זיין האבען געזעהען זיין פנים, אזוי וויא דאס
 פנים פון א מלאך:

קאפיטעל ז

- אונד דער כהן הגדול האט געזאגט, זענען דווע זאכען אזוי?
 1 אונד ער האט געזאגט, ברידער אונד פעטער, הערט צו!
 2 דער גאט פון הערליכקייט האט זיך געוויזען צו אונזער
 פאטער אברהם, ווען ער וואר אין ארם גהרם, איידער ער
 האט געוואוינט אין חרן: אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 3 געה אנוועק פון דיין לאנד אונד פון דייןע פערזאנלעכע,
 אונד געה צו דעם לאנד וואס איך וועל דיר ווייזען: אזוי
 4 איז ער אנוועקגעגאנגען פון דעם לאנד פון בשדים
 אונד האט זיך געזעצט אין חרן. אונד נאך דעם וויא זיין
 פאטער איז געשטארבען האט ער איהם פון דארטען
 אריבערגעבראכט אין דווען לאנד אריין וואו איהר אצונד
 5 וואוינט: אונד ער האט איהם דרינען קיינע ערבשאפט
 געגעבען, אפילו נישט וואו זיין פוס צו שטעלען. אבער ער
 האט איהם דאס צוגעזאגט צו געבען פאר זיין אייגענ-
 טהום, אונד צו זיין זאמען נאך איהם, ווען ער האט נאך

דעם נאמען פון ישוע, אונד האבען זייא פרייא געלאזט:
 41 דאן זענען זייא אנועקגעגאנגען פון בעפאר דיא סנהדרין,
 אונד האבען זיך געפרייט דאס זייא זענען ווערט געוועזען
 42 פערשעמט צו ווערען דורך זיין נאמען: אונד זייא האבען
 נישט אויפגעהערט צו לעהרען אונד צו פרעדיגען ישוע דעם
 משיח, אלע טאג אין בית המקדש אונד פון הויז צו הויז:
 קאפיטעל ו

- 1 אונד אין יענע טעג זען דיא תלמידים האבען זיך גע-
 מעהרט, אזוי האבען דיא גריכען געמורמעלט קענען דיא
 העברעער, ווייל זיירע אלמנות ווארען איבערגעזעהען
 2 אין דעם טעגליכען דינסט: אזוי האבען דיא צוזעלף צו-
 זאמען גערופען אלע תלמידים אונד האבען געזאגט, עס
 איז נישט רעכט מיר זאלען פערלאזען דאס ווארט פון גאט,
 3 אונד זאלען דינען בייא מישען: דרום ברידער, זוכט אויס
 צווישען אייך זיבען בעגלויבטע מענער וואס זענען פול
 מיט רוח הקודש אונד מיט חכמה, וועלכע מיר זאלען זע-
 4 צען איבער דינע געטהיגע זאכען: אונד מיר וועלען בע-
 שטענדיג עוסק זיין אים געבעט אונד אין דעם דינסט פון
 5 דעם ווארט: אונד דינע רעד איז דער גאנצען פערזאמל-
 לונג געפעלען, אונד זייא האבען אויסדערזעהלט
 סטעפאנוס א מאן פול מיט גלויבען אונד מיט דעם
 רוח הקודש, אונד פיליפוס, אונד פרוכורוס, אונד נקנור,
 אונד טימון, אונד פרמנס, אונד ניקולאס, א גר פון
 6 אנטיוכיא: אונד זייא האבען זייא געשטעלט פאר דיא
 אפאסטעל אונד זייא האבען געבעטען אונד דיא הענד
 7 אויף זייא געלעגט: אונד דאס ווארט פון גאט האט זיך
 געמעהרט, אונד דיא צאל פון דיא תלמידים וואר זעהר
 גרויס אין ירושלים, אונד א גרויסע מחנה פון דיא פחנים
 8 האבען דעם גלויבען צוגעהארכט: אונד סטעפאנוס פול
 מיט גלויבען אונד גבורה, האט געטהון גרויסע וואונדער
 אונד צייכען צווישען דעם פאלק:
 9 אונד עטליכע פון דער שול זענען אויפגעשטאנען, וואס
 וואר גערופען דיא שול פון דיא ליבערטיגער, אונד לייט
 פון קורעני אונד אלכסנדריא, אונד פון קיליקיא אונד אסיא,

- 19 אויפגעשטאנען וואס האט ניט געקענט יוסף: דיזער האט
שלויה געהאנדעלט (מיט ערמה) קענען אונזער דור, אונד
האט איבעל געטהון צו אונזערע אבות, אונד האט געהייסען
ארויסווארפען זייער יונגע קינדער אז זיין זאלען ניט לע-
20 בען: אין דער צייט איז משה געבוירען געווארען, אונד
ער וואר זעהר שעהן. אונד ער וואר דערנערט דריי
21 חדשים אין זיין פאטערס הויז: אונד ווען ער וואר ארויס-
געווארפען, אזוי האט איהם דיא טאכטער פון פרעה צו-
גענומען, אונד האט איהם אויפגעצויגען פאר איהר אייגענעם
22 זעהן: אונד משה וואר געלערנט אין אלע חכמות פון מצרים,
23 אונד וואר מעכטיג אין הארץ אונד אין ווערק: אונד ווען
ער איז פירציג יאהר אלט געווארען, איז איהם אין הארץ
אריינגעקומען אז ער זאל בעזוכען זיינע ברודער דיא
24 קינדער ישראל: אונד ווען ער האט געזעהען איינעם
אומרעכט לידען, אזוי האט ער איהם בייגעשטאנען, אונד
האט זיך נוקם געוועזען פאר דעם וואס האט געליטען,
25 אונד האט דעם מצרי דערשלאנען: אונד ער האט געדאכט
אז זיינע ברודער וועלען פערשטעהען אז גאט וועט זיין
געבען הילף דורך זיינע האנד. אבער זיין האבען עס ניט
פערשטאנען: אונד אויף דעם אנדערען טאג איז ער ווי-
26 דער צו זיין ארויסגעבאנגען ווען זיין האבען זיך געקריגט,
אזוי האט ער זיין געבעטען אז זיין זאלען שלום מאכען,
אונד האט געזאגט, מענער, איהר זענט דאך ברודער.
ווארום טהוט איהר איינער דעם אנדערען אומרעכט?
27 אבער דער וואס האט זיין חבר אומרעכט געטהון האט
איהם אנוועקגעשטיפט אונד האט געזאגט, ווער האט דורך
געמאכט צום פירשטען אונד א ריכטער איבער אונס?
28 ווילסט דוא מיך מוילשלאנען, אזוי וויא דוא האסט גע-
29 טען דעם מצרי מוילט געשלאנען: אזוי איז משה אנט-
לאפען איבער דיוע רעד, אונד ער וואר א פרעמדער אין
דעם לאנד מדין, אונד האט דארט געבוירען צוויי זיהן:
אונד ווען פירציג יאהר ווארען דערפילט, אזוי האט זיך א
30 א מלאך צו איהם געוויזען אין דער מדבר פון דעם בארג
סיני, אין א פלאם פון פייער אין דעם דארנבוש:

- 6 קיין קינד געהאט: אונד גאט האט אזוי געזאגט, אז זיין זאמען וועט זיין א בר אין א פרעמד לאנד, אונד זיין וועלען איהם מאכען דינען, אונד וועלען איהם איבעל טהון
- 7 פיר הונדערט יאהר: אונד דאס פאלק וואס זיין וועלען דינען וועל איך ריכטען, האט גאט געזאגט. אונד דער- נאך וועלען זיין ארויסגעהען אונד וועלען מיר דינען אין
- 8 דינען ארט: אונד ער האט איהם געגעבען דעם ברית פון מילה. אונד אזוי האט ער געבוירען יצחק, אונד האט איהם מל געוועזען דעם אכטען טאג; אונד יצחק האט געבוירען יעקב, אונד יעקב דיא צוועלף הויפט-פעטער:
- 9 אונד דיא הויפט-פעטער האבען יוסף מקנא געוועזען, אונד האבען איהם פערקויפט קיין מצרים, אבער גאט
- 10 וואר מיט איהם: אונד ער האט איהם מציל געוועזען פון אלע זיינע צרות. אונד האט איהם געגעבען גענאד אונד ווייזנהייט געפאר פרעה דעם קעניג פון מצרים, אונד ער האט איהם געמאכט פאר א הערשער איבער מצרים
- 11 אונד איבער זיין גאנצעם הויז: אונד א הונדערט איז גע- קומען איבער דעם גאנצען לאנד מצרים אונד פנען, אונד א גרויסע צרה, אונד אונזערע אבות האבען ניט געפונען
- 12 קיינע שפייז: אונד ווען יעקב האט געהערט אז עס וואר קארן אין מצרים, אזוי האט ער צוגערשט ארויס געשיקט
- 13 אונזערע אבות: אונד צום אנדערן מאל וואר יוסף דער- קענט צו זיינע ברידער, אונד דיא משפחה פון יוסף איז
- 14 געקאנט געווארען צו פרעה: אונד יוסף האט געשיקט אונד האט גערופען זיין פאטער יעקב אונד זיינע גאנצע
- 15 משפחה, פינף אונד זיבציג נפשות: אונד יעקב איז ארום- געקומען קיין מצרים, אונד ער איז געשטארבען אונד
- 16 אונזערע אבות: אונד זיין ווארען אריבערגעבראכט קיין שכם, אונד ווארען אין דעם קבר אריינגעלעגט וואס
- אברהם האט געקויפט פאר געלד פון דיא קינדער פון חמור, דער פאטער פון שכם: אבער דיא צייט פון דער
- הבטחה איז נאכהנט געקומען, וואס גאט האט געשוואוירען צו אברהם, אזוי האט דאס פאלק געוואקסען אונד האט זיך
- 18 געמעהרט אין מצרים: ביז איין אנדערער קעניג איז

- האבען אויפגעבראכט א קרבן צום אפגאט, אונד האבען זיך
 42 געפרייט אין דיא ווערק פון זייער הענד: אונד גאט האט
 זיך אומגעקעהרט, אונד האט זיך איבערגעגעבען צו דינען
 דיא הערשארען פון דעם הימעל, אזוי וויא עס שטעהט
 געשריבען אים בוך פון דיא נביאים, איהר הויז פון ישראל,
 האט איהר צו מיר מקריב געוועזען זבחים אונד מנחות אין
 דער מדבר פירציג יאהר: איהר האט אויפגענומען דאס
 43 געצעלט פון מולך, אונד דעם שטערן פון דעם גאט ראמי
 פאן, דיא בילדער וואס איהר האט געמאכט איהר זאלט
 אייך צו זיך ביקען. אונד איך וועל אייך פערטרייבען צו
 יענער זייט בבל: אונזערע אבות האבען געהאט דאס
 44 משכן העדות אין דער מדבר, אזוי וויא ער האט געפויגען
 וואס האט גערעט צו משה, אז ער זאל עס מאכען גאך
 45 דער געשטאלט וואס ער האט געזעהען: אונד אונזערע
 אבות וואס האבען עס מיט זיך גענומען, האבען עס מיט
 יהושע אריינגעבראכט אין דער ערבשאפט פון דיא גוים,
 וועלכע האט האט ארויסגעטריבען פאר אונזערע אבות,
 46 ביז צו דיא טעג פון דוד: וואס האט געפונען גנאד פאר
 גאט, אונד האט געבעטען ער זאל געפינען וואוינאג
 פאר דעם גאט פון יעקב: אונד שלמה האט איהם גע-
 47 בויט א הויז: אבער דער אויבערשטער וואוינט נישט אין
 טעמפל וואס זענען געמאכט מיט הענד, אזוי וויא דער
 48 נביא האט געזאגט: דער הימעל איז מיין שטול, אונד דיא
 ערד מיינע פוסבאנק. וואו איז דאס הויז וואס איהר ווילט
 מיר בוינען? זאגט דער האר. אונד וואו איז דער ארט
 פון מיינע רוה? האט נישט מיינע האנד דאס אלעס גע-
 49 מאכט? איהר הארטעקיגע אונד אומגעשניטענע אין
 הארץ אונד אויערען, איהר ווידערשטעהעט תמיד דעם רוח
 50 הקודש, אזוי וויא איירע אבות, אזוי אויך איהר: וועלכען
 51 פון דיא נביאים האבען איירע אבות נישט פערפאלגט? אונד
 זיך האבען אומגעבראכט דיא וואס האבען גבואות גע-
 זאגט אויף דעם קומען פון דעם צדיק, צו וועלכען איהר
 זענט אצונד געווארען זיינע פעררעטער אונד מערדער:
 52 וואס איהר האט מקבל געוועזען דיא תורה דורך דיא

- 31 אונד וויא משה האט דאס געזעהען, האט ער זיך פער-
וואונדערט איבער דער ערשיינונג, אונד זען ער איז צו-
געגאנגען צו בעטראכטען, איז א קול פון דעם האר צו
32 איהם געקומען: איך בין דער גאט פון דייע אבות, דער
גאט פון אברהם, אונד פון יצחק, אונד פון יעקב, אונד
משה האט געציטערט, אונד האט מורא געהאט עס אנצו-
33 זעהען: אונד דער האר האט צו איהם געזאגט, משה אויס
דיא שיף פון דייע פיס, ווארין דער ארש אויף וואס דוא
34 שטעהט איז הייליגער גרונד: איך האב אנגעזעהען דאס
ליידען פון מיין פאלק, וואס איז אין מצרים, אונד האב
געהערט זייער ויפצען, אונד איך בין ארום געקומען וויא
אויסצולעזען. אונד אצונד קום, איך וועל דיך שיקען קיין
35 מצרים: דיזען משה וואס וויא האבען פערלייקענט, אונד
האבען געזאגט, ווער האט דיך געמאכט צום פירשט אונד
ריכטער, דיזען האט גאט געשיקט פאר איין האר אונד
דערלעזער, דורך דעם מלאך וואס האט זיך צו איהם געזוי-
36 זען אין דעם דארנבוש: דיזער האט וויא ארויסגעבראכט,
אונד האט געטהון וואונדער אונד צייכען אים לאנד
מצרים, אונד ביים ים סוף, אונד אין דער מדבר פירציג
37 יאהר: דאס איז דער משה וואס האט געזאגט צו דיא
קינדער ישראל, דער האר, אייער גאט, וועט אייך אויפ-
שטעלען א גביא פון צווישען איירע ברידער, גלייך וויא
38 מיך, איהם זאלט איהר געהארקען: דאס איז דער האר
וואס וואר אין דער קהלה אין דער מדבר, מיט דעם מלאך
וואס האט צו איהם גערעט אויף דעם בארג סני, אונד מיט
אונזערע אבות, אונד ער האט דערהאלטען דיא רעדען פון
39 לעבען, ער זאל וויא אונס געבען: וועלכען אונזערע אבות
האבען ניט געוואלט געהארקען, נייערט וויא האבען איהם
פערטארפען, אונד וויא האבען צוריקגעקעהרט אין זייער
40 הארץ קיין מצרים: אונד וויא האבען געזאגט צו אהרן,
מאך צו אונס געטער וואס זאלען פאר אונס געהן. ווארין
דיזער משה וואס האט אונס ארויסגעבראכט פון דעם
לאנד מצרים, וויסען מיר ניט וואס איז צו איהם געשעהען:
41 אונד וויא האבען געמאכט איין עגל אין יענע טעג, אונד

- 6 געפרעדיגט פון משיח: אונד דיא לייט האבען מיט פונה
צוגעהארכט צו דעם וואס פיליפוס האט גערעט, ווייל זיין
האבען געהערט אונד געזעהען דיא וואונדער וואס ער האט
געטהון: ווארין אומריינע רוחות זענען ארויס פון פילע,
7 אונד האבען געשריען מיט א הויך קול. אונד פילע גיכט-
ברייכנע אונד קרומע זענען געהיילט געווארען: אונד עס
8 וואר א גרויסע שמחה אין יענער שטאט:
9 אונד א מאן וואס האט געהייסען שמעון, איז פריער געווע-
זען א צויבערער אין דער שטאט, אונד האט געצויבערט
דאס פאלק פון שמרון, אונד האט זיך אויסגעגעבען פאר א
גרויסען מאן: צו דעם האבען זיין אלע צוגעהארכט פון
10 קליין ביז גרויס, אונד האבען געזאגט אז ער איז דיא גבורה
פון גאט, דיא גרויסע: אונד זיין האבען איהם צוגעהערט,
11 ווייל ער האט זיין א לאנגע צייט געצויבערט מיט פישות:
12 אבער ווען זיין האבען געגלייבט פיליפוס ווען ער האט
געפרעדיגט דיא גוטע בשורה פון דעם קעניגרייך פון
גאט אונד פון דעם נאמען פון ישוע המשיח, אזוי זענען זיין
13 געטובלט געווארען, מענער אונד וויבער: אונד שמעון
זעלבסט האט אויך געגלויבט, אונד איז געטובלט געווארען,
אונד ער וואר געשטענדיג מיט פיליפוס. אונד ווען ער
האט געזעהען דיא גרויסע צייכען אונד וואונדער וואס
ווארען געשעהען, האט ער זיך געוואונדערט:
14 אונד ווען דיא אפאסטעל וואס ווארען אין ירושלים האבען
געהערט אז שמרון האט אנגענומען דאס ווארט פון גאט,
15 האבען זיין צו זיין געשיקט פעטרוס אונד יוחנן: אונד
ווען זיין זענען ארויפגעקומען, אזוי האבען זיין פאר זיין
געבעטען, אז זיין זאלען דערהאלטען דעם רוח הקודש:
16 (ווארין ער וואר נאך גיט געפאלען אויף קיינעם פון זיין,
נור זיין ווארען געטובלט אין דעם נאמען פון דעם האר-
17 ישוע): דערנאך האבען זיין דיא הענד אויף זיין געלעגט,
18 אונד זיין האבען דערהאלטען דעם רוח הקודש: אונד
זיין שמעון האט געזעהען אז דער רוח הקודש וואר געגע-
בען ווען דיא אפאסטעל האבען דיא הענד אויף זיין
געלעגט, אזוי האט ער זיין אנגעבאטען געלד: אונד

אפאסטעלגעשיכטע ז ח

פערמיטלערשאפט פון מלאכים, אונד איהר האט זיא נישט געהאלטען:

- 54 אונד נוען זייא האבען דאס געהערט, האט עס זייא אין זיירע הערצער געשטאכען, אונד האבען קענען איהם מיט 55 דיא ציין געקריצט: אונד ער וואר דערפילט מיט דעם רוח הקודש, אונד האט ארויפגעזעהען קענען הימעל, אונד האט געזעהען דיא הערליכקייט פון גאט, אונד ישוע 56 שטעהענדיג צו דער רעכטער האנד פון גאט: אונד ער האט געזאגט, נון, זעה איך דעם הימעל אָפּען, אונד דעם 57 בן־אדם שטעהן צו דער רעכטער האנד פון גאט: אָבער זייא האבען געשריען מיט א הויף קול, אונד האבען זיך דיא אויזען צוגעהאלטען, אונד זענען מיט אַמאל איבער 58 איהם געפאלען: אונד זייא האבען איהם אויס דער שטאט ארויסגעווארפען, אונד האבען איהם געשטייניגט; אונד דיא עדות האבען זיינע קליידער געלעגט פאר דיא פיס 59 פון א יונגען מאן, וואס האט געהייסען שאול: בשעת זייא האבען סטעפאנוס געשטייניגט האט ער אויסגערופען אונד 60 געזאגט, האר ישוע נעם מיין גייסט: אונד ער האט אנדער געקניעט אונד האט געשריען מיט א הויף קול, האר, רע- בען צו זייא נישט דינע זינד, אונד נוען ער האט דאס געזאגט איז ער אנגשלאפען געווארען:

קאפיטעל ח

- 1 אונד שאול האט אויף איינגעווייליגט צו זיין טויט, אונד עס וואר אין יענער צייט א גרויסע פערפאלגונג קענען דער קהלה וואס וואר אין ירושלים, אונד זייא ווארען אלע צושפרייט אין דיא לענדער פון יהודה אונד שמרון, חוץ 2 דיא אפאסטעל: אונד פרומע לייט האבען סטעפאנוס גע- גרובען, אונד האבען א גרויסען הספד איבער איהם געמאכט: 3 אָבער שאול האט דיא קהלה צושטערט, אונד איז ארוםגע- גאנגען אין דיא הייזער אונד האט געשלעפט מענער אונד 4 ווייבער אונד האט זייא אין דער תפיסה איינגעזעצט: דרום דיא וואס ווארען צושפרייט זענען ארוםגעגאנגען אונד 5 האבען געפרעדיגט דאס ווארט: אונד פיליפוס איז ארום- געקומען צו דער שטאט שמרון, אונד האט צו זייא

- דער אַרט אין דער שריפט וואס ער האט געלייגט, ער וואר
 געפירט וויא א שאף צום שעכטען, אונד אזוי וויא א לאם
 איז שטום פאר זיין שערער, אזוי האט ער זיין מויל נישט
 אויפגעמאכט: און זיינע נידריגקייט וואר זיין געריכט
 33 אונגענומען, אונד ווער קען דערצעלען זיין דור? ווארין
 34 זיין לעבען וואר פון דער וועלט אונגענומען: אונד דער
 פערשניטענער האט געענטפערט צו פיליפוס אונד האט
 געזאגט, איך בעט דיך, פון וועמען רעט דאס דער גביא?
 35 פון זיך אליין, אדער פון איין אנדערן? אונד פיליפוס האט
 אויפגעמאכט זיין מויל אונד האט אנגעהויבען פון דיווער
 שריפט, אונד האט צו איהם געפרעדיגט ושווע: אונד וויא
 36 זיין זענען געפארען אויף דעם וועג, זענען זיין געקומען
 צו א וואסער. אונד דער פערשניטענער האט געזאגט, זעה,
 דא איז וואסער, וואס הינדערט מיך געטובלט צו ווערען?
 37 אונד פיליפוס האט געזאגט, ווען דוא גלויבסט מיט דיין
 גאנצען הארץ, מעגסט דוא, אונד ער האט געענטפערט אונד
 געזאגט, איך גלויב אז ושווע המשיח איז דער ווען פון
 38 האט: אונד ער האט געהייסען דעם וואנען שטעהן בלייבען,
 אונד זיין זענען ביידע ארויפגעגאנגען אין דעם וואסער
 אריין, פיליפוס אונד דער פערשניטענער, אונד ער האט
 39 איהם געטובלט: אונד ווען זיין זענען ארויסגעקומען פון
 דעם וואסער, אזוי האט דער גייסט פון דעם האר אונגעקער
 נומען פיליפוס, אונד דער פערשניטענער האט איהם נישט
 מער געזעהען. אונד ער איז זיין וועג אונגעגאנגען
 40 אונד האט זיך געפרייט: אונד פיליפוס וואר געפונען אין
 אשדוד. אונד ער איז ארויפגעגאנגען אונד האט געפרעדיגט
 אין אלע שטעט ביז ער איז געקומען קיין קסרון:

קאפיטעל ט

- אונד שאול האט נאך געאטהעמט שרעקען אונד רציחה
 1 קענען דיא תלמידים פון דעם האר, אונד איז געקומען צום
 פהן גדול: אונד האט פון איהם פערלאנגט בריף קיין
 2 דמשק צו דיא שולען, אז ווען ער וועט עטליכע געפינען
 וואס געהען נאך דיווען וועג, עס מעג זיין מענער אדער
 ווייבער, אזוי זאל ער זיין ברענגען געפונדען קיין ירושלים:

- געזאגט, גיבט מיר אויף דינע מאכט, אז אויף וועמען איך
 וועל דיא הענד לעגען זאל ער דערהאלטען דעם רוח הקודש:
 20 אבער פעטרוס האט צו איהם געזאגט, לאז דיין געלד מיט
 דיר פערלוירען ווערען, ווייל דוא האסט געדענקט אז דיא
 21 גאב פון גאט קען פאר געלד געקויפט ווערען: דוא האסט
 נישט קיין טייל אונד קיין גורל אין דזער זאך, ווארין דיין
 22 הארץ איז נישט אויפריכטיג צו גאט: דרום טהוא תשובה
 פאר דיזער שלעכטיגקייט, אונד בעט צו גאט, טאמער וועט
 דיר דער געדאנקען פון דיין הארץ פערנעבען ווערען:
 23 ווארין איך זעה אז דוא ביסט אין דער גאל פון ביטערניס
 24 אונד אין דעם באנד פון אומרעכט: אונד שמעון האט
 געענטפערט אונד געזאגט, בעט איהר צום האר פאר מיר,
 אז עס זאל אויף מיר נישט קומען קיינס פון דיא זאכען וואס
 25 איהר האט געזאגט: אונד ווען זיין האבען בעצייגט אונד
 האבען גערעט דאס ווארט פון דעם האר, האבען זיין
 אומגעקערט קיין ירושלים, אונד האבען געפרעדיגט אין
 פילע דערפער פון שמרון:
 26 אונד א מלאך פון דעם האר האט גערעט צו פיליפוס אונד
 געזאגט, שמעה אויף אונד געה קעגען דרום זייט, צו
 דעם וועג וואס געהט ארום פון ירושלים קיין עזה, וואס
 27 איז וויסט: אונד ער איז אויפגעשטאנען אונד איז
 אנוועקגעגאנגען. אונד זעה, דא וואר א פושי פערשניטע-
 גער, וואס וואר א געוועלטיגער ביין קאנדאקה דיא מלכה
 פון פוש, ער וואר געוועזט איבער אלע איהרע אוצרות;
 28 אונד ער איז געקומען קיין ירושלים אנצוגעטען: אונד ער
 איז צוריקגעקעהרט, אונד איז געוועסען אין זיין וואנען אונד
 29 האט געליינט ישעיה הנביא: אונד דער גייסט האט געזאגט
 צו פיליפוס, געה צו, אונד געהעפט דיך צו דיזען וואנען:
 30 אונד פיליפוס איז צוגעלאפען אונד האט איהם געהערט
 ליינען ישעיה הנביא; אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 31 פערשטעסט דוא וואס דוא ליינסט? אונד ער האט געזאגט,
 וויא אזוי קען איך, אויסגענומען אימערער וועט מיך גע-
 לעהרען? אונד ער האט געבעטען פיליפוס אז ער זאל
 32 אויפשטייגען אונד זאל מיט איהם ווערען: אונד דאס וואר

- ערשטע כהנים צו בינדען אלע וואס רופען אן דיין נאמען:
 15 אבער דער האר האט צו איהם געזאגט, געה אהין? ווארין
 ער איז איין אויסדערוועלטע פלי צו מיר, אז ער זאל
 טראגען מיין נאמען פאר דיא בנים, אונד מלכים, אונד דיא
 קינדער ישראל: ווארין איך וועל איהם ווייזען וויא פילע
 16 זאכען ער מוז ליידען פון מיין נאמענס וועגען: אונד חנניה
 איז אנוועקגעגאנגען, אונד איז אריינגעקומען אין דעם הויז
 אונד האט דיא הענד אויף איהם געלעגט אונד האט געזאגט,
 ברויכער שאול, דער האר ישוע, וואס האט זיך צו דיר גע-
 וויזען אין דעם וועג וואס דוא ביסט געקומען, האט מיך
 געשיקט אז דוא זאלסט זעהענדיג ווערען, אונד זאלסט
 18 דערפילט ווערען מיט דעם רוח הקודש: אונד עס זענען
 גלייך פון ווינע אויגען ארוסגעפאלען וויא שופען, אונד ער
 איז באלד זעהענדיג געווארען, אונד איז אויפגעשטאנען
 אונד איז געטובלט געווארען: אונד ער האט גענומען
 19 שפיין, אונד וואר געשטארקט. אונד שאול וואר עטליכע
 טעג מיט דיא תלמידים וואס זענען געוועזען אין דמשק:
 20 אונד ער האט גלייך געפרעדיגט ישוע אין דיא שולען, אז ער
 איז דער זוהן פון גאט: אונד אלע וואס האבען איהם גע-
 21 הערט האבען זיך פערוואונדערט, אונד האבען געזאגט, איז
 דאס נישט דער וואס האט פארשטערט אין ירושלים דיא
 וואס האבען אנגערופען דזען נאמען, אונד איז פון דעסט
 וועגען אהער געקומען אז ער זאל וויא ברענגען געבונדען
 22 צו דיא ערשטע כהנים? אבער שאול האט זיך נאך מעהר
 געשטארקט, אונד האט פערטימעלט דיא יודען וואס האבען
 געוואוינט אין דמשק, אונד האט געוויזען אז דאס איז
 דער משיח:
 23 אונד ווען פילע טעג זענען פארגיינגעגאנגען, האבען דיא
 יודען איינע עצה געהאלטען וויא זאלען איהם הרגענען:
 24 אבער ויידע עצה וואר אנגעזאגט געווארען צו שאול,
 אונד וויא האבען געוואכט דיא מוידען טאג אונד נאכט אז
 25 וויא זאלען איהם הרגענען: אבער דיא תלמידים האבען
 איהם גענומען ביא דער נאכט, אונד האבען איהם ארוס-
 26 געלאזט פון דער מוידע אין א קארב: אונד שאול איז

- 3 אונד וויא ער איז געגאנגען אונד איז געקומען נאָהנט צו דמשק, אזוי האט פלוצלינג אַ ליכט פון הימל ארום איהם
- 4 געשיינט: אונד ער איז צו דער ערד געפאלען, אונד האט געהערט אַ קול וואס האט צו איהם געזאגט, שאול, שאול, ווארום פערפאלגסט דוא מיך? אונד ער האט געזאגט, ווער ביסט דוא האר? אונד דער האר האט געזאגט, איך בין ישוע וועלכען דוא פערפאלגסט. עס איז שווער פאר דיר צו שטייטען קעגען דיא שטאכיל: אונד ער האט געצויגן טערט אונד וואר דערשראקען אונד האט געזאגט, האר, וואס ווילסט דוא אז איך זאל טהון? אונד דער האר האט צו איהם געזאגט, שטעה אויף אונד געה אין דיא שטאט אריין, אונד עס וועט דיר געזאגט ווערען וואס דוא מוסט
- 7 טהון: אונד דיא לייט וואס זענען מיט איהם געגאנגען זענען געשטאנען פערשטומט, אונד האבען דאס קול געהערט, אבער וויא האבען קיינעם נישט געזעהען: אונד שאול איז אויפגעשטאנען פון דער ערד. אונד ווען ער האט דיא אויגען אויפגעמאכט, האט ער גארניט געזעהען. אונד וויא האבען איהם געפירט ביזא דער האנד אונד האבען איהם געבראכט קיין דמשק: אונד ער וואר דרייא טעג נישט זעהענדיג. אונד האט נישט געגעסען אונד נישט געטרונקען:
- 10 נון עס וואר אַ געוויסער תלמיד אין דמשק וואס האט געהייסען חנניה, אונד דער האר האט צו איהם געזאגט אין איינע ערשיינונג. חנניה. אונד ער האט געזאגט, דא בין איך, האר: אונד דער האר האט צו איהם געזאגט, שטעה אויף, אונד געה צו דער גאס וואס הייסט דיא גלייכע גאס, אונד פרעג אין דעם הויז פון יהודה אויף אַ מאן וואס הייסט שאול פון תרשיש. דען זעה, ער געשטעט: אונד ער האט געזעהען אין איינע ערשיינונג אז אַ מאן וואס הייסט חנניה איז צו איהם געקומען, אונד האט דיא האנד אויף איהם געלעגט, אז ער זאל זעהענדיג ווערען: אונד חנניה האט געענטפערט, האר, איך האב געהערט פון פיל לייט וועגען דיזען מאן, וויא פיל שלעכטעס ער האט געטהון צו דייןע
- 14 הייליגע אין ירושלים: אונד דא האט ער מאכט פון דיא

- אונד זיין האבען זיא געוואשען, אונד האבען זיא אין דער
 אויבערשטוב געלעגט: אונד ווייל לוד איז נאדענט צו
 38 יפו, אונד דיא תלמידים האבען געהערט אז פערטרום איז
 דארט, האבען זיין צו איהם געשיקט צוויי מענער, אונד
 האבען איהם געבעטען אז ער זאל זיך ניט ווימען צו זיין
 צו קומען: אונד פערטרום איז אויפגעשטאנען אונד איז מיט
 39 זיין געגאנגען. אונד ווען ער איז געקומען האבען זיין
 איהם ארויפגעפיהרט אין דער אויבערשטוב אונד אלע
 אלמנות זענען ביין איהר געשטאנען אונד האבען געוויינט,
 אונד האבען געוויזען דיא רעק אונד דיא קליידער וואס
 דארקאס האט געמאכט ווען זיא וואר ביין זיין: אבער
 40 פערטרום האט אלע ארויסגעשיקט, אונד האט געקניעט
 אונד געבעטען, אונד האט זיך געקעהרט צום מת, אונד
 געזאגט, טביחא, שטעה אויף! אונד זיא האט דיא אויגען
 אויפגעמאכט, אונד האט פערטרום געזעהען, אונד זיא האט
 זיך אויפגעזעצט: אונד ער האט איהר דיא האנד געגעבען
 41 אונד האט זיא אויפגעשטעלט, אונד ער האט גערופען דיא
 הייליגע אונד דיא אלמנות אונד האט זיא פאר זיין אנדער-
 געשטעלט לעבעדיג: אונד דאס איז געקאנט געווארען
 42 אין גאנץ יפו. אונד פילע האבען געגלויבט אין דעם האר:
 אונד ער האט געוואוינט א לאנגע צייט אין יפו ביין א
 43 געוויסען שמעון א בארבער:

קאפיטעל י

- אונד אין קסרין וואר א מאן וואס האט געהייסען קרניליוס,
 איין אויבערשטער פון דעם חיל וואס וואר גערופען דיא אר-
 2 טאליענישע מחנה: דיוער וואר פרום אונד גאטספארכטיג
 מיט זיין גאנצען הויזגעזינד, אונד האט פיל גרבות געגעבען
 צו דיא לייט, אונד האט תמיד געבעטען צו גאט: אונד
 3 האט בפירוש געזעהען אין איינע ערשיינונג אום דער
 ניינטער שעה פון טאג, אז א מלאך פון גאט איז צו איהם
 געקומען, אונד האט צו איהם געזאגט, קרניליוס! אונד ער
 4 האט איהם אנגעזעהען אונד האט זיך דערשראקען אונד
 האט געזאגט, וואס איז עס, האר? אונד ער האט צו איהם
 געזאגט, דיינע תפילות אונד דיינע גרבות איז אויפגעגאנגען

- געקומען קיין ירושלים, אונד האט זיך געוואלט בעהעפטען
צו דיא תלמידים. אבער זייא האבען זיך אלע פאר איהם
געפארקטען, אונד האבען נישט געגלויבט אז ער איז א
27 תלמיד: אבער בר-נבא האט איהם אנגענומען, אונד האט
איהם געבראכט צו דיא אפאסטעל, אונד האט זייא דער-
צעלט וויא ער האט געזעהען דעם האר אים וועג, אונד אז
ער האט צו איהם גערעט, אונד וויא ער האט אין דמשק
28 מוטהיג געפערעדיגט אין דעם נאמען פון ישוע: אונד ער
איז מיט זייא איין אונד אויסגעגאנגען אין ירושלים, אונד
האט עפענטליך געפערעדיגט אין דעם נאמען פון דעם האר:
29 אונד ער האט גערעט אונד געטענהעט מיט דיא גריכישע
יודען, אונד זייא האבען זיך אונטערלענומען זייא זאלען
30 איהם טייטשען: וויא דיא תלמידים האבען דאס געוואר
געווארען, האבען זייא איהם ארושגעבראכט קיין קסרין,
31 אונד האבען איהם אנועקגעשיקט קיין תרשיש: אזוי האט
דיא קהלה פרידען געהאט אין גאנץ יהודה אונד אין גליל
אונד אין שמרון אונד האט זיך אויפגעבויעט, אונד האט
געוואנדעלט אין דער פורקט פון דעם האר, אונד אין דער
נחמה (טרייסט) פון דעם רוח הקודש, אונד האט זיך פער-
32 מעהרט: אונד עס וואר ווען פעטרוס איז געגאנגען דורך
אלע ערטער, אזוי איז ער אויך ארושגעקומען צו דיא
33 הייליגע וואס האבען געוואוינט אין לוד: אונד ער האט
דארטען געפונען א מאן וואס האט געהייסען אננס, וואס
וואר א גיכטפריכטער, אונד איז שוין געלעגען אכט יאהר
34 אויף דעם בעט: אונד פעטרוס האט צו איהם געזאגט,
אננס! ישוע דער משיח היילט דיך, שטעה אויף אונד מאך
צורעכט דיין בעט, אזוי איז ער באלד אויפגעשטאנען:
35 אונד אלע וואס האבען געוואוינט אין לוד אונד אין שרון
האבען איהם געזעהען, אונד האבען זיך צוריקגעקעהרט
צום האר:
- 36 אונד אין יפו וואר איינע תלמידה וואס האט געהייסען מביטא,
(וואס איז פערדאלמעטשט דארקאס), אונד זיא וואר פול
37 מיט מעשים טובים, אונד זיא האט פיל נדבות געגעבען: אונד
אין יענע מעג איז זיא קראנק געוועזען אונד איז געשטארבען,

- בעדאכט ווענען דיא ערשיינונג, אזוי האט דער גייסט
 צו איהם געזאגט, דא זענען דרייא מענער וואס זוכען דיר:
 20 דרום שטעה אויף, אונד קום ארום אונד געה מיט זיין,
 21 אונד צווייפעל נישט, ווארין איך האב זיין געשיקט: אונד
 פעטרוס איז ארוםגעקומען צו דיא לייט וואס ווארען
 צו איהם געשיקט פון קרניליוס, אונד האט געזאגט, איך
 בין דער וועמען איהר זוכט; ווענען וואס זענט איהר גע-
 קומען? אונד זיין האבען געזאגט, קרניליוס, דער הויפט-
 22 מאן, א גערעכטער מאן, אונד א גאטעספארשטונדער, אונד
 וואס האט א גוטען נאמען ביים גאנצען יודישען פאלק, וואר
 געווארענט פון גאט דורך א הייליגען מלאך אז ער זאל
 נאך דיר שיקען, אין זיין הויז אריין, אונד זאל הערען
 23 זיינע רייד: אזוי האט ער זיין אריינגערופען אונד האט
 זיין גאסט פריינדשאפט געוויזען, אונד דעם אנדערען
 טאג איז פעטרוס מיט זיין אנוועקגעגאנגען; אונד עטליכע
 פון דיא ברודער וואס ווארען פון יפו זענען מיט זיין
 געגאנגען: אונד דעם אנדערען טאג זענען זיין אריינגע-
 24 קומען קיין קהרין. אונד קרניליוס האט אויף זיין געווארט,
 אונד האט צוזאמען גערופען זיינע קרובים אונד פריינד:
 25 אונד וויאפעטרוס איז אריינגעקומען, אזוי איז איהם קרניליוס
 אנטקעגען געגאנגען, אונד איז איהם צו דיא פיס געפאלען
 26 אונד האט זיך געביקט: אבער פעטרוס האט איהם אויף-
 געהויבען אונד געזאגט, שטעה אויף, איך זעלבסט בין
 27 אויף גאר א מענטש: אונד וויא ער האט מיט איהם גערעט
 אונד איז אריינגעגאנגען, אונד האט געפונען פילע וואס
 28 זענען צוזאמען געקומען: אונד ער האט צו זיין געזאגט,
 איהר וויסט אז עס איז אסור צו א יודישען מאן זיך צו
 בעהעפטען אדער קומען צו א פרעמדען, אבער גאט האט
 מיר געוויזען אז איך זאל קיין מענטש נישט רופען געמיין
 29 אדער אומריין: דארום האב איך נישט פערמיטען, אונד בין
 געקומען ווען איהר האט נאך מיר געשיקט; אצונד פרעג
 30 איך צו וואס איהר האט נאך מיר געשיקט: אונד קרניליוס
 האט געזאגט, עס איז שוין פון פיר טעג ביז צו דויער
 שעה דאס איך פאסט, אונד ווען איך האב אין דער

- 5 פאר א געדעכטניס פאר גאט: אונד אצונד שיק לייט
 6 קיין יפו, אונד רוף שמעון, וואס הייסט פעטרוס: ער
 שטעהט איין בייא איינעם שמעון דעם גארבער, וואס האט
 א הויז ביים ים, ער וועט דיר זאגן וואס דוא זאלסט טהון:
 7 אונד ווען דער מלאך וואס האט גערעט צו קרניליוס איז
 אנועקגעבאנגען, אזוי האט ער גערופען צוויי פון זיינע
 קנעכט, אונד א פרומען זעלנער פון דא וואס ווארען
 8 מיט איהם: אונד ער האט זייא אלעס דערצעהלט, אונד
 האט זייא געשיקט קיין יפו:
 9 אונד דעם אנדערען טאג, ווען זייא ווארען אויף דעם
 וועג, אונד זענען געקומען באהנט צו דער שטאט, איז
 פעטרוס ארויף געגאנגען אויף דעם דאך צו בעטען, אום
 10 דער זעקסטער זעה: אונד ער איז געהר הונגריג געווארען,
 אונד האט געוואלט עפעס עסען; אונד ווייל זייא האבען
 11 עס אנגעגרייט, אזוי איז ער ענטציקט געווארען: אונד ער
 האט געזעהען דעם הימעל אפען, אונד עס איז צו איהם
 ארופגעקומען א בלי אזויא ווא א גרויס ליילעך, צוגע-
 בונדען בייא דא פיער עקען, אונד צו דער ערד ארויפ-
 12 געלאזט: אונד עס ווארען דרינען אלערלייא פיר-פיסיגע
 חיות פון דער ערד, אונד ווילדע חיות, אונד געווערס, אונד
 13 פענעל פון הימעל: אונד א קול איז צו איהם געקומען,
 14 שטעה אויף פעטרוס, שעכט אונד עס: אונד פעטרוס
 האט געזאגט, ניש אזוי, האר, ווארין איך האב קיינמאל
 15 ניש געעסען געמיינעס אדער אומריינעס: אונד עס וואר
 ווידער דאס צווייטע מאל א קול צו איהם, דאס וואס
 16 גאט האט גערייניגט, מאך דוא ניש געמיין: אונד דאס
 וואר געזעהען דרייא מאל. אונד דאס בלי וואר ווידער
 17 ארויפגענומען אין הימעל אריין: אונד ווען פעטרוס האט
 אין זיך געטראכט וואס דא ערשיינונג בעדייט וואס ער
 האט געזעהען, אזוי האבען זיך דא לייט וואס ווארען
 געשיקט פון קרניליוס אנגעפרעגט צום הויז פון שמעון
 18 אונד זענען געשטאנען בייא דער טיר: אונד זייא האבען
 גערופען אונד געפרעגט אויב שמעון, וואס ווערט גערופען
 19 פעטרוס, שטעהט דאךט איין: אונד ווען פעטרוס האט זיך

דער וואס וואר פון גאט בעשטעלט צום ריכטער פון דיא
 לעבעדיגע אונד דיא מויטע: אויף איהם זאגן אלע
 43 גביאים עדות: אז אימליכער וואס גלויבט אן איהם, וועט
 דורך זיין נאמען דערהאלטען פערנעבונג פון זינדען:
 44 אונד ווען פעטרוס האט נאך גערעט דינע ווערטער, איז
 דער רוח הקודש געפאלען אויף אלע וואס האבען דאס
 45 ווארט געהערט: אונד דיא גלויביגע פון דער בעשניידונג
 וואס זענען געקומען מיט פעטרוס האבען זיך פערוואונד-
 דערט, ווייל דיא מתנה פון דעם רוח הקודש וואר אויף
 דיא גוים אויף אויסגענאסען: ווארין וויא האבען געהערט
 46 רעדען לשונות, אונד גאט דערהייכען: דאן האט פעטרוס
 47 געענטפערט, קען איימעצער פערביטען דאס וואסער, אז
 דינע זאלען ניט געטובלט ווערען, וואס האבען באקומען
 דעם רוח הקודש אזוי גוט וויא מיר? אונד ער האט בע-
 48 פוילען אז וויא זאלען געטובלט ווערען אין דעם נאמען
 פון דעם האר; דערנאך האבען וויא איהם געבעטען ער
 זאל עטליכע טעג בייא וויא בלייבען:
 קאפיטעל יא

- אונד דיא אפאסטעל אונד דיא ברידער וואס ווארען אין
יהודה האבען געהערט אז דיא גוים האבען אויף אנגענומען
דאס ווארט פון גאט: אונד ווען פעטרוס איז ארויפגע-
גאנגען קיין ירושלים, אזוי האבען זיך דיא בעשניטענע
מיט איהם געקריגט: אונד האבען געזאגט, ווא בייסט
אריינגעגאנגען צו דיא לייט וואס זענען ערלים, אונד האסט
מיט וויא געעסען: אזוי האט פעטרוס אנגעהויבען אונד
האט וויא דערצעהלט כסדר אונד געזאגט: איך בין גע-
וועזען אין דער שטאט יפו אונד האב געבעטען; אונד
איך האב געזעהען איינע ערשיינונג אין איינע אנגעציקונג,
אז א געפעס איז ארופגעקומען וויא א גרויס לייכלעך,
ארופגעלאזט פון הימעל בייא פיר עקען, אונד איז צו מיר
געקומען: אונד ווען איך האב דרויף געזעהען אונד האב
6 עס געטראכט, אזוי האב איך געזעהען פיר-פייסטיגע חיות
פון דער ערד, אונד ווילדע חיות, אונד געווערס, אונד דיא
פעגעל פון הימעל: אונד איך האב געהערט א קול וואס
7

- ניינטער זעה געבעטען אין מיין הויז, אזוי איז א מאן פאר
 31 מיר געשטאנען אין ■ שיינענדיג קלייד: אונד האט געזאגט,
 קרנילויס, דיין געבעט איז דערהערט געווארען, אונד דייןע
 32 גיבבות זענען געקומען צום אנדענקען פאר גאט: דרום
 שיק קיין יפו, אונד ריף שמעון, וואס ווערט גערופען
 פעטרוס, ער שטעהט איין אין דעם הויז פון שמעון דעם
 גארבער ביים ים, (ווען ער וועט קומען וועט ער צו דיר
 33 רעדען): אזוי האב איך באלד צו דיר געשיקט, אונד דוא
 האסט רעכט געטהון וואס דוא ביסט געקומען; אונד אצינד
 זענען מיר אלע דא פאר גאט צו הערען אלעס וואס איז
 דיר געפוילען פון גאט:
 34 אונד פעטרוס האט אויפגעמאכט זיין מויל אונד געזאגט,
 איך זעה אין דער וואהרהייט אז גאט איז נישט קיין נולא
 35 פנים: גייערט אין איטליכען פאלק דער וואס פארקט זיך
 פאר איהם אונד משהט גערעכטיגקייט, איז בייא איהם אנ-
 36 גענומען: איהר וויסט וואויל דאס ווארט וואס גאט האט
 געשיקט צו דיא בני ישראל, ווען ער האט מבשר געוועזען
 37 דורך ישוע המשיח, (ער איז האר פון אלעם): דאס ווארט
 וואס וואר אין יהודה, אונד האט זיך אנגעהויבען אין גליל, נאך
 38 דער מבילה וואס יוחנן האט געפרעדיגט: וויא גאט האט
 געזאלבט ישוע הנצרי מיט דעם רוח הקודש אונד מיט
 מאכט, אונד ער איז ארוםגעגאנגען אונד האט גוטעס גע-
 מוהן, אונד האט געהיילט אלע וואס דער שטן האט איבער
 39 וויא געוועלטיגט, ווארין גאט וואר מיט איהם: אונד מיר
 זענען עדות אויף אלע זאכען וואס ער האט געטהון אין
 דעם יודישען לאנד, אונד אין ירושלים, וועלכען וויא הא-
 בען אונגעבראכט, אונד האבען איהם געהאנגען אויף א
 40 האלץ: דווען האט גאט אויפגעוועקט דעם דריטען טאג,
 41 אונד האט איהם געלאזט אנטפלעקט ווערען: נישט צום
 גאנצען פאלק, גייערט צו עדות וואס ווארען פריער פון
 גאט אויסדערנועהלט צו אונס, וואס מיר האבען מיט איהם
 געגעסען אונד געטרונקען נאכדעם וויא ער איז פון דיא
 42 טויטע אויפגעשטאנען: אונד ער האט אונס געפוילען צו
 פרעדיגען צו דעם פאלק, אונד צו בעצייגען אז דאס איז

- אונד קורני, וואס זענען געקומען קיין אנטיוכיא, אונד
האבען גערעט מיט דיא בריכישע לייט, אונד האבען גע-
פרעדיגט דעם האר ישוע: אונד דיא האנד פון דעם האר
21 וואר מיט זיין, אונד א גרויסע צאל האבען געגלויבט,
אונד האבען זיך אומגעקערט צום האר: ווען דער בעריכט
22 ווענען זיין איז געקומען צו דיא אויזען פון דער קהלה
אין ירושלים, האבען זיין אויסגעשיקט ברנבא ער זאל
23 געהן ביז קיין אנטיוכיא: אונד ווען ער איז געקומען אונד
האט געזעהען דיא גאד פון גאט, האט ער זיך געפרייט;
אונד ער האט זיין אלע מוהיר געוועזען אז זיין זאלען
24 בלייבען ביין דעם האר מיט א פעסטען הארץ: ווארין
ער וואר א גוטער מאן, אונד פול מיט דעם רוח הקודש
אונד מיט גלויבען, אונד פיל לייט זענען צוגעקומען צו
25 דעם האר: אונד ברנבא איז אנועקגעגאנגען קיין תרשיש,
ער זאל שאול אויפזוכען: אונד ווען ער האט איהם גע-
26 פונען, האט ער איהם געבראכט קיין אנטיוכיא, אונד זיין
האבען זיך א גאנץ יאהר פערזאמעלט מיט דער קהלה,
אונד האבען געלעהרט פילע לייט, אונד דיא תלמידים ווא-
רען צו ערשט גערופען קריסטען אין אנטיוכיא: אונד אין
27 דינע טעג זענען גביאים ארופגעקומען פון ירושלים קיין
אנטיוכיא: אונד איינער פון זיין וואס האט געהייסען אנבוס,
28 איז אויפגעשטאנען אונד האט געזאגט, דורך דעם גייסט, אז
עס וועט זיין גרויס הונגער אויף דער גאנצער וועלט, אזוי
וויא עס וואר אין דער צייט פון דעם קייזער קלודיוס:
29 אזוי האבען זיך דיא תלמידים פארגענומען, אז זיין זאלען
שיקען איטליכער גאנץ זיין פערמעגען א הילף צו דיא
30 ברידער וואס האבען געוואוינט אין יהודה: אונד זיין
האבען אויף אזוי געטהון, אונד האבען עס געשיקט צו דיא
זקנים דורך ברנבא אונד שאול:

קאפיטעל יב

- אין יענע צייט האט הורדוס המלך דיא הענד געלעגט אויף
עטליכע פון דער קהלה זיין שלעכטעס צו טהון: אונד
ער האט געהרגעט יעקב דעם ברודער פון יוחנן, מיט דעם
שטערד: אונד ווען ער האט געזעהען אז דאס איז דיא

- האט צו מיר געזאגט, פֿעטרוס, שטעה אויף, שעכט אונד
 8 עס: אונד איך האב געזאגט נישט אזוי, האר, ווארין גאר-
 נישט וואס איז געמיין אונד אומריין איז קיינמאל אין מיין
 9 מויל אריינגעקומען: אבער דאס קול האט מיר דאס
 צווייטע מאל געענטפערט פון הימעל, וואס גאט האט גע-
 10 רייניגט, מאך דא נישט געמיין: אונד דאס וואר געשעהען
 דרייא מאל; אונד אלע ווארען ווידער ארויפגעצויגען
 11 אין הימעל אריין: אונד זעה, באלד דרויף זענען דרייא
 לייט געשטאנען ביא דעם הויז וואו איך וואר, וואס ווא-
 12 רען צו מיר געשיקט: אונד דער נייסט האט מיר געזאגט,
 אז איך זאל מיט זיין געהן אונד זאל נישט צווייפלען; אונד
 דינע זעקס ברידער זענען אויך מיט מיר געגאנגען, אונד
 13 מיר זענען אין דעם מאנאס הויז אריינגעקומען: אונד ער
 האט אונס דערצעהלט וויא ער האט געזעהען א מלאך
 שטעהען אין זיין הויז אונד זאגען, שיק מענער קיין יפו,
 14 אונד רופ שטענען וואס ווערט גערופען פֿעטרוס: ער וועט
 צו דיר רעדען ווערשטער, דורך וועלכע דא אונד דיין
 15 גאנץ הויזגעזינד וועלען גערעטעט ווערען: אונד וויא איך
 האב אנגעהויבען צו רעדען, איז דער רוח הקודש אויף
 16 זיין געפאלען, אזוי וויא אויף אונס אים אנהייב: אזוי האב
 איך געדענקט אן דעם ווארט פון דעם האר, וויא ער האט
 געזאגט, יוחנן האט געטובלט מיט וואסער, אבער איהר
 17 וועט געטובלט ווערען מיט דעם רוח הקודש: דרום ווען
 גאט האט זיין א גלייכע מתנה געגעבען מיט אונס וואס
 האבען געגלויבט אן דעם האר ישוע המשיח, ווער בין
 18 איך אז איך זאל קענען גאט פארנווערען: וויא זיין האבען
 דאס געהערט, האבען זיין שטיל געשוויגען, אונד גאט
 געלויבט, אונד געזאגט, אזוי האט גאט צו דיא גוים אויך
 געגעבען תשובה צום לעבען:
 19 אונד דיא וואס ווארען צושפרייט דורך דער פערפאלגונג
 וואס איז געשעהען קעגען סטעפאנוס, זענען ארומגעגאנגען
 ביז קיין פיניקיא אונד קפרוס אונד אנטיוכיא, אונד האבען
 דאס ווארט צו קיינעם געשפראכען, אויסער צו דיא יודען
 20 אליין: אונד עטליכע פון זיין ווארען מענער פון קפרוס

- בעדאכט איז ער געקומען צו דעם הויז פון מרים דיא מוטער
 פון יוחנן. וועלכער וואר גערופען מרקוס, וואו פילע ווארען
 צוזאמען געוואמעלט אונד האבען געבעטען: אונד ווען
 13 פעטרוס האט אנגעקלאפט אין דער טהיר פון דעם טויער, איז
 א מעדעל געקומען צו הארבען, וואס האט געהייסען רודא:
 אונד ווא איז האט דערקענט דאס קול פון פעטרוס, אזוי
 14 האט זיא פאר פרייד דאס טויער נישט אויפגעמאכט, אונד
 איז אריינגעלאפען אונד האט דערצעהלט אז פעטרוס
 שטעהט ביא דעם טויער: אונד זייא האבען צו איהר גע-
 15 זאגט, ווא ביסט משונגע, אבער זיא איז דרויף געשטאנען
 אז עס איז אזוי. אונד זייא האבען געזאגט, עס איז זיין
 16 מלאך: אבער פעטרוס האט ווייטער אנגעקלאפט; אונד
 ווען זייא האבען אויפגעמאכט אונד האבען איהם געזעהען,
 17 זענען זייא ערשטוינט געווארען: אבער ער האט צו זייא
 געווינקען מיט דער האנד זייא זאלען שטיל שווייגען,
 אונד האט זייא דערצעהלט ווא דער האר האט איהם
 ארויסגעבראכט פון דעם געפענגניס; אונד ער האט גע-
 זאגט, דערצעהלט דאס צו יעקב אונד צו דיא ברידער;
 אונד ער איז ארויסגעגאנגען, אונד איז צו איין אנדערן
 18 ארט אנועקגעגאנגען: אונד ווען עס איז טאג געווארען,
 איז א גרויס געשרעק געוועזען צווישען דיא זעלנער
 19 איבער וואס איז פון פעטרוס געווארען: אונד ווען הורדוס
 האט איהם געזוכט אונד האט איהם נישט געפונען, אזוי
 האט ער פארהערט דיא וועכטער, אונד האט זייא גע-
 הייסען ארויספיהרען אומצוגברענגען; אונד ער איז ארום-
 געגאנגען פון יהודה קיין קיסרין אונד האט דארטען
 געוואוינט:
 20 אונד הורדוס איז געוועזען אין בעס איבער דיא לייט פון
 צור אונד צידון; אונד זייא זענען געראייניגט צו איהם
 געקומען, אונד האבען איבערגערעמט בלאסטוס, דער קא-
 מער דינער פון דעם קעניג, אונד האבען געבעטען אום
 פרידען; ווארין ווייער לאנד האט זיך דערנעהרט פון דעם
 קעניגס לאנד: אונד אויף א געזעצטען טאג וואר הורדוס
 21 געקליידעט אין קעניגליכע קליידער, אונד איז געזעסען

- יודען געפעלען, אזוי האט ער פעטרוס אויף גענומען;
 4 אונד עס איז געוועזען דא טעג פון חג המצות: אונד ווען
 ער האט איהם גענומען, האט ער איהם אין געפענגנים איינגע-
 געזעצט, אונד האט איהם איבערגעגעבען צו פיער אפיצירען
 אבטיילונג, זיין זאלען איהם היטען, אונד האט געדאכט ער
 5 זאל איהם נאך פסח פאר דעם פאלק פארשטעלען: אזוי
 וואר דרום פעטרוס געהאלטען אים געפענגנים, אונד דא
 6 קהלה האט ערנסט געבעטען צו גאט פאר איהם: אונד
 ווען הורדוס האט איהם געוואלט ארויספיהרען, האט פעטרוס
 אין דער זעלבער נאכט געשלאפען צווישען צוויי זעל-
 גער, געבונדען מיט צוויי קעטען: אונד וועכטער האבען
 7 געהיט דאס געפענגנים ביין דער טיר: אונד זעה, א מלאך
 פון דעם האר איז צו איהם געקומען, אונד א ליכט האט
 געשיינט אים צימער; אונד ער האט פעטרוס געשלאנגען אן
 דער זייט, אונד האט איהם אויפגעוועקט, אונד געזאגט,
 שטעה געשווינד אויף. אונד דא קעטען זענען פון זיינע
 8 הענד ארוסגעפאלען: אונד דער מלאך האט צו איהם גע-
 זאגט, גארטעל דיך ארום, אונד בינד אן דייןע שיף, אונד
 ער האט אזוי געטהון; אונד ער האט צו איהם געזאגט,
 9 טהוא אן דיין מאנטעל, אונד פאלג מיר נאך: אזוי איז
 ער ארויסגעגאנגען אונד האט איהם נאכגעפאלגט; אונד
 ער האט נישט געוואוסט אז דאס איז אין אמת'ן געשעהען
 דורך דעם מלאך, גייערט ער האט געמיינט אז ער האט
 10 געזעהען איינע ערשיינונג: אונד ווען זיין זענען פארביי-
 געגאנגען דא ערשטע אונד דא צווייטע וואך, זענען
 זיין געקומען צו דעם אייזערנעם טויער וואס פיהרט
 אין דא שטאט אריין, וואס האט זיך פון זיך זעלבסט צו
 זיין אויפגעמאכט; אונד זיין זענען ארויסגעקומען אונד
 זענען דורך איינע גאס פארביי געגאנגען; אונד דער
 11 מלאך איז באלד פון איהם אנטעק: אונד וויא פעטרוס איז
 צו זיך געקומען האט ער געזאגט, אצונד ווייט איך באמת
 אז דער האר האט געשיקט זיין מלאך, אונד האט מיר גע-
 רעטעט פון דא הענד פון הורדוס אונד פון דא גאנצע ער-
 12 נארטונג פון דעם יודישען פאלק: אונד ווען ער האט זיך

- 8 אָבער דער פֿשוֹנף מאַכער אולימאס (וואַרין דאס איז זיין
 נאָמען פארמיטשט), האט זיין ווידערשטאַנען, אונד האט
 געזוכט דעם פירפירשט (קייזערליכען שטעלפער-
 טרעטער) פון דעם גלויבן אפצוהענדען: אָבער שאול,
 9 וואס וואר אויף גערופען פולוס, וואר פול מיט דעם
 רוח הקודש, אונד האט איהם שארף אנגעזעהען: אונד
 10 האט געזאגט, א דוא, וואס ביסט פול מיט אלער
 ליסט אונד אלער פאלשהייט, דוא זעהן פון דעם שטן, דוא
 פיינד פון אלער גערעכטיגקייט, ווילסט דוא ניט אויפהע-
 רען צו פארקעהרען דיא רעכטע וועגען פון דעם האר?
 11 אונד נון איז דיא האנד פון דעם האר איבער דיר, אונד
 דוא וועסט בלינד זיין אונד וועסט ניט זעהען דיא זון פאר
 א צייט; אונד עס איז באלד אויף איהם געפאלען א גע-
 בעל אונד א פינסטערניס, אונד ער איז ארוםגעגאנגען
 אונד האט געזוכט לייט וואס זאלען איהם בייא דער האנד
 12 פיהרען: דערנאך, וויא דער פירפירשט האט געזעהען וואס
 איז געשעהען, האט ער געגלויבט, אונד האט זיך פאר-
 וואנדערט איבער דיא לעהרע פון דעם האר:
 13 ווען פולוס אונד דיא וואס ווארען מיט איהם האבען זיך
 אנועקגעשיפט פון שפוס, זענען זיין געקומען קיין פארגי
 אין סמפוליא; אונד יוחנן האט זיך פון זיין אפגעזונדערט
 14 אונד איז צוריקגעגאנגען קיין ירושלים: אונד זיין זענען
 אנועקגעגאנגען פון פרגי אונד זענען געקומען קיין אנט-
 יוכיא אין פיסידיא, אונד אס שבת זענען זיין אין שול
 15 אריינגעגאנגען אונד האבען זיך אנדערגעזעצט: אונד
 נאך דעם ליינען פון דער תורה אונד דיא גביאים, האבען
 דיא עלצטע פון דער שול צו זיין געשיקט אונד האבען
 געזאגט, איהר ברידער, ווען איהר האט א נארט פון
 16 טרייסט צום פאלק, זאגט: אונד פולוס איז אויפגעשטאנען
 אונד האט געזינקט מיט דער האנד, אונד געזאגט, איהר
 מענער פון ישראל, אונד איהר וואס פארקט אייך פאר
 17 נאט, הארכט צו: דער גאט פון דיזען פאלק ישראל האט
 אויסדערזעהלט אונזערע אבות, אונד האט דערהויבען
 דאס פאלק ווען זיין נארען פרעמדע אין דעם לאנד

אויף דעם ריכטערשטול, אונד האט צו זיין א רעדע
 22 געהאלטען: אונד דאס פאלק האט אויסגערופען, דאס
 23 איז דאס קול פון א גאט אונד ניט פון א מענטש: אזוי
 האט איהם באלד א מלאך פון דעם האר געשלאנען, ווייל
 ער האט ניט גענעבען דעם פבוד צו גאט, אונד ער איז
 פון דיא ווערעם געפרעסען געווארען, אונד איז גע-
 שטארבען:

24 אבער דאס ווארט פון גאט איז געוואקסען, אונד האט זיך
 25 געמעהרט: אונד ברנבא אונד שאול האבען זיך אומגע-
 קעהרט פון ירושלים, ווען זיין האבען דערפילט וויער
 דינסט אונד האבען מיט זיך גענומען יוחנן וועלכער וואר
 גערופען מארקוס:

קאפיטעל יג

1 אונד אין דער קהלה ווארען פון אנטיוכיא עטליכע נביאים
 אונד לעהרער, ברנבא אונד שמעון וואס וואר גערופען
 נייגר, אונד לוקיוס פון קורינ, אונד מנחם וואס וואר דער-
 2 צויגען בייא הורדוס דעם פירפירשט, אונד שאול: אונד
 בשעת זיין האבען געדינט דעם האר אונד געפאסט, האט
 דער רוח הקודש געזאגט, זונדערט מיר אפ ברנבא אונד
 שאול צו דעם ווערק צו וועלכען איך האב זיין גערופען:
 3 דאן האבען זיין געפאסט אונד געבעטען, אונד האבען דיא
 הענד אויף זיין געלעגט, אונד האבען זיין אונגעקעשיקט:
 4 אונד וויא זיין ווארען אויסגעשיקט בייא דעם רוח הקודש,
 זענען זיין אונגעקעגאנגען קיין סלווא, אונד פון דארט
 5 האבען זיין זיך געשיפט קיין קפרוס: אונד ווען זיין
 ווארען אין סלמים, האבען זיין געפרעדיגט דאס ווארט
 פון גאט אין דיא שולען פון דיא יודען, אונד זיין האבען
 6 אויך געהאט יוחנן פאר וויער דינער: אונד ווען זיין זע-
 נען דיא באנצע אינוועל דורכגעגאנגען ביז פפוס, האבען זיין
 געפונען א יהודי, א בשות מאכער אונד פאלשער נביא, וואס
 7 האט געהייסען ברישוע: אונד ער וואר מיט סרגיוס
 פולוס דעם דעפוטירטען פון דעם לאנד, וואס וואר א פאר-
 שטענדיגער מאן, וויער האט גערופען ברנבא אונד שאול,
 אונד האט באגעהרט צו דערען דאס ווארט פון גאט:

- 31 איהם אויפגענועקט פון דא שויטע: אונד ער האט זיך געוויזען דורך פילע טעג צו דא וואס זענען מיט איהם ארויפגעגאנגען פון גליל קיין ירושלים; וועלכע זע-
 32 נען אצונד וויינע עדות צום פאלק: אונד מיר ברענגען אייך דא גוטע בשורה פון דא הבטחה וואס וואר געגעבען צו אונזערע אבות: אז גאט האט דאס דערפילט צו אונם
 33 וויינע קינדער ווען ער האט ישוע אויפגענועקט; אזוי וויא עס שטעהט אויך געשריבען אים צווייטען מזמור פון תהלים,
 „דוא ביסט מיין ווהן, היינט האב איך דיך געבוירען“:
 34 אונד אז ער האט איהם אויפגענועקט פון דא שויטע אז ער זאל נישט ווידער צוריקקעהרען צום פארדארבנים, האט ער אזוי געזאגט,
 „איך וועל אייך געבען דא הייליגע געטרייע חסדים פון דוד“:
 35 דרום זאגט ער אויך אויף איין אנדערן ארט,
 „דוא וועסט נישט צולאזען דיין הייליגער זאל זעהען פארדארבנים“:
 36 ווארין דוד, ווען ער האט געדינט צו וויינע צייט דעם ווילען פון גאט, איז ער אנגשלאפען געווארען אונד איז געלעגט געווארען צו וויינע אבות, אונד האט געזעהען פארדארבנים:
 37 אבער דער וואס גאט האט איהם אויפגענועקט, האט נישט געזעהען קיינע פארדארבנים: דרום זאלט איהר וויסען,
 38 מענער אונד ברידער, אז דורך דיזען איז צו אייך גע- פרעדיגט דא פארנעבונג פון זינדען: אונד אימליכער
 39 וואס גלויבט איז דורך איהם גערעכטספערטיגט פון אלעם וואס איהר האט נישט געקענט גערעכטספערטיגט ווערען דורך תורת משה: דרום היינט אייך אז עס זאל נישט אויף
 40 אייך קומען וואס איז געזאגט אין דא נביאים:
 41 „זעהט איהר פעראכטער, אונד וואונדערט אייך, אונד ווערט פארשווינדען, ווארין איך טהוא ווערקען א ווערק אין איירע צייטען, א ווערק וואס איהר וועט נישט גלויב-
 42 גען ווען איינער וואלט עס אייך דערצעהלען“:
 42 אונד ווען וויא זענען אים דער שול ארויסגעגאנגען, אזוי האבען וויא געבעטען אז וויא זאלען דינע ווערטער צו

- מַצְרוּם, אונד ער האט זיין פון דאָרט אַרױסגעבראַכט מיט
 18 אַ הױכען אַרעם: אונד ער האט מיט זיין געלישען פיר-
 19 ציג יאהר אין דער מדבר: אונד ער האט פערטלינגט
 זיבען פעלקער אים לאנד פנען, אונד האט צווישען זיין
 20 צוטיילט זייער לאנד: אונד דערנאך האט ער זיין געגעבען
 ריכטער, דורך אַ צייט פון פיער הונדערט אונד פופציג
 21 יאהר, ביז שמואל הנביא: פון דענסמאל אן האבען
 זיין געבעטען אום א קעניג, אונד גאט האט זיין געגעבען
 פאר-פירציג יאהר שאול, דעם זעהן פון קיש, א מאן אויס
 22 דעם שבט בנימין: אונד ווען ער האט דיווען אפגעזעצט,
 האט ער צו זיין אויפגעשטעלט דוד צום קעניג, פון דעם
 ער האט אויך געצויגט אונד געזאגט, איך האב געפונען
 דוד, דעם זעהן פון ישי, א מאן נאך מיין הארץ, וואס
 23 וועט טהון מיין גאנצען ווילען: פון זיין זאמען האט גאט
 אויפגעשטעלט ישוע, א העלפער צו ישראל, אזוי ווי ער
 24 האט פערשפראכען: אונד יוחנן האט פריהער געפרעדיגט
 דיא טבילה פון תשובה צום גאנצען פאלק פאר זיין קוד-
 25 מען: אבער ווען יוחנן האט זיין לויף דערפילט, האט ער
 געזאגט, ווער דענקט איהר אז איך בין? איך בין נישט
 דינער; גייערט עס קומט איינער נאך מיר, וואס איך בין
 26 נישט ווערט דיא שייך פון זיינע פיס אויפצובינדען: מענער
 אונד ברידער, קינדער פון דער משפחה פון אברהם,
 אונד דיא וואס פארקטען זיך פאר גאט צווישען אייך,
 צו אייך איז דאס ווארט פון דינער ישועה געשיקט:
 27 ווארין דיא וואס וואוינען אין ירושלים אונד זייער עלצטע,
 ווייל זיין האבען איהם נישט געקענט אונד אויך נישט דאס
 קול פון דיא נביאים וואס ווערען געלייגט אלע שבת,
 אזוי האבען זיין דאס זעלביגע דערפילט ווען זיין האבען
 28 איהם פערשולדיגט: אונד האטשע זיין האבען קיינע שולד
 פון מוילט אין איהם נישט געפונען, האבען זיין דאך פילמוס
 29 געבעטען אז ער זאל איהם הרגענען: אונד ווען זיין האבען
 געענדיגט אלעס וואס איז אויף איהם געשריבען, אזוי
 האבען זיין איהם ארוסגענומען פון דעם קרייז אונד
 30 האבען איהם אין קבר אריין געלעגט: אבער גאט האט

- געקומען אין דער יודישער שול, אונד זייא האבען אזוי
 גערעט אז א גרויס פאלק פון דיא יודען אונד גריכען
 האבען געגלויבט: אבער דיא יודען וואס האבען נישט צו
 געהארקט האבען אויפגעהעצט דיא גוים, אונד האבען זייא
 בייד געמאכט קענען דיא ברידער: אונד זייא זענען דאך
 טען געבליבען א לאנגע צייט, אונד האבען עפענטליך
 גערעט אין (בטחון אויף) דעם האר, וואס האט
 געצייגט צום ווארט פון זיינע גנאד, אונד האט געלאזט
 צייכען אונד וואונדער געשעהען דורך זייער הענד: אונד
 דאס פאלק פון דער שטאט וואר צוטיילט, איין טייל וואר
 מיט דיא יודען אונד איין טייל מיט דיא אפאסטעל: אונד
 ווען דיא גוים אונד דיא יודען מיט זייער עלצטע האבען
 געשטרעמט אז מען זאל זייא שלעכט געהאנדלען, אונד
 זאלען זייא שטיינען: אונד זייא זענען דערפון געוואר
 געווארען, אונד זענען אנגלאפען קיין לוסטרא אונד דרבי,
 דיא שטעט פון לוקאניא, אונד צו דער געגענד ארום:
 אונד זייא האבען דארטען געפרעדיגט דיא גוטע בשורה:
 אין לוסטרא איז א מאן געזעסען וואס וואר שוואך אויף
 דיא פיס, אונד ער וואר לאס פון זיין מוטערס לייב, אונד
 איז גאך קיינמאל נישט ארוםגעגאנגען: דויער האט געהערט
 פולוס רעדען, אונד ווען ער האט איהם שארף אנגעקוקט,
 אונד האט געזעהען אז ער האט גלויבען געהאלפען צו
 ווערען: אזוי האט ער מיט א הויף קול געזאגט, שטעה
 אויף דיינע פיס. אונד ער איז אויפגעשפרונגען אונד איז
 ארוםגעגאנגען: אונד ווען דיא פערזאמעלטע לייט האבען
 געזעהען וואס פולוס האט געטהון, האבען זייא אויפגעהויבען
 זייער קול אונד האבען געזאגט אויף לוקאניש, דיא געטער
 זענען צו אונס ארוםגעקומען אין דער געשטאלט פון
 מענשען: אונד זייא האבען גערופען ברנבא יופיטער,
 אונד פולוס, הערמעס, ווייל ער וואר דער הויפט־דענער:
 אונד דער פהן פון יופיטער, וואס וואר פאר איהר שטאט,
 האט געבראכט אקסען אונד קראנצען צו דיא טויערען,
 אונד האט געוואלט ברענגען קרבנות מיט דעם פאלק:
 אבער ווען דיא אפאסטעל ברנבא אונד פולוס האבען

- 43 ויִיא נאך אַמאל זאָגן אויף דעם אנדערען שבת: אונד
ווען עס וואר נאך שולצייט, אזוי האבען פילע פון דיא
יידען אונד פון דיא פרומע גרים נאכגעפאלגט פולוס אונד
בר-נבא, וועלכע האבען צו ויִיא גערעט, אונד האבען ויִיא
אנגעזאגט ויִיא זאלען בלייבען אין דער גנאד פון גאט:
44 אונד אויף דעם אנדערען שבת איז פומעט דיא גאנצע שטאט
צוזאמען געקומען, ויִיא זאלען הערען דאס ווארט פון גאט:
45 אונד וויא דיא יידען האבען געזעהען דאס פאלק, אזוי
ווארען ויִיא דערפילט מיט קנאה, אונד האבען ווידערנע-
שפראכען דאס וואס פולוס האט געזאגט (אונד האבען
46 אנטקענען גערעט) אונד געלעסטערט: אבער פולוס אונד
בר-נבא האבען עפענטליך אונד מוטהייב געזאגט, עס וואר
נעטיג אז דאס ווארט פון גאט זאל ציערשט צו אייך גע-
רעט ווערען, אבער ווען איהר פערווארפט עס אונד האלט
אייך גיט ווערט דאס עבינע לעבען, אזוי קערען מיר זיך
47 צו דיא גוים: ווארין דער האר האט אונס אזוי געפוילען
זאנענדיג,
„אייך האב זיך געזעצט פאר א ליכט צו דיא פעלקער,
אז דוא זאלסט ויין א ישועה ביז צו דעם עק פון דער
וועלט“:
48 אונד ווען דיא גוים האבען דאס געהערט, האבען ויִיא זיך
געפרייט, אונד האבען פעהערליכט דאס ווארט פון דעם
האר; אונד אלע דיא וואס ווארען געשטימט צום עבינען
49 לעבען האבען געגלויבט: אונד דאס ווארט פון דעם האר
50 וואר פערברייטעט אין דער גאנצער געגענד: אבער דיא
יידען האבען אויפגעהעצט דיא פרומע אונד אנשטענדיגע
ווייבער אונד דיא עלצטע פון דער שטאט, אונד ויִיא האבען
געבראכט א פערפאלגונג קעגען פולוס אונד בר-נבא, אונד
51 ויִיא האבען ויִיא ארויסגעטריבען פון זיירע געגענד: אזוי
האבען ויִיא קעגען ויִיא אפגעשאקעלט דעם שטויב פון זיירע
52 פיס, אונד זענען געגאנגען קיין איקניון: אונד דיא תלמידים
ווארען דערפילט מיט פרייד אונד מיט דעם רוח הקודש:
קאפיטעל יד

1 אונד עס איז געשעהען אין איקניון זענען ויִיא צוזאמען

- אונד נאך דורכנעהן פיסידנא זענען זייא געקומען קיין 24
פאמפיליא: אונד זייא האבען געפרעדיגט דאס ווארט אין 25
פרג, אונד זענען ארוסגעגאנגען קיין איטליא: אונד פון 26
דארטען האבען זייא זיך געשיפט קיין אנטיוכיא, פון וואנען
זייא ווארען איבערגעגעבען צו דער גנאד פון גאט וועגען
דעם ווערק וואס זייא האבען דערפיקט: אונד ווען זייא זע- 27
נען אנגעקומען אונד האבען דיא קהלה פערזאמעלט האבען
זייא דערצעהלט וואס גאט האט מיט זייא געטהון, אונד
וויא ער האט אויפגעמאכט דיא טהיר פון גלויבען צו דיא
גוים: אונד זייא זענען דארטען געבליבען ניט וועניג צייט 28
מיט דיא תלמידים:

קאפיטעל טו

- אונד עטליכע זענען ארוסגעקומען פון יהודה אונד האבען 1
געלעהרט דיא ברודער, ווען איהר וועט ניט געשניטען
ווערען נאך תורת משה, אזוי קענט איהר ניט גע-
רעטעט ווערען: אונד ווען פולוס אונד בר-נבא האבען 2
מיט זייא קיין קליינעם קריג אונד ניכונ געהאט, אזוי האבען
זייא געשלאסען אז פולוס אונד בר-נבא, אונד עטליכע
אנדערע פון זייא, זאלען ארויפגעהן קיין ירושלים צו דיא
אפאסטעל אונד עלצטע, וועגען דיעזער זאך: אונד ווען 3
זייא ווארען אנטעקגעשיקט ביא דער קהלה, זענען זייא גע-
גאנגען דורך פיניקיא אונד שמרון, אונד האבען דער-
צעהלט פון דער געקערונג פון דיא גוים, אונד האבען
גרויסע פרייד געמאכט צו אלע ברודער: אונד ווען זייא 4
זענען געקומען קיין ירושלים, אזוי ווארען זייא אויפגענומען
ביא דער קהלה אונד דיא אפאסטעל אונד דיא עלצטע,
אונד זייא האבען דערצעהלט וואס גאט האט מיט זייא
געטהון: אבער דא זענען אויפגעשטאנען עטליכע פון 5
דיא ביתה פון דיא פרושים וואס האבען געגלויבט, אונד
האבען געזאגט, אז מען מוז זייא געשניידען אונד גע-
פעלען צו האלטען תורת משה: אונד דיא אפאסטעל 6
אונד עלצטע זענען צוזאמען געקומען זייא זאלען זיך
וועגען דיעזער זאך געראטען: אונד ווען דא וואר א גרויס 7
געצאנק, איז פעטרוס אויפגעשטאנען אונד האט צו

דאס געהערט, אזוי האבען זיין זייערע קליידער צוריסען,
 אונד זענען געלאפען צום פאלק אונד האבען אויסגעשריען:
 15 אונד האבען געזאגט, איהר מענער, ווארום טהוּט איהר
 דאס? מיר זענען אויף גלייך ליידענדע מענטשען אזוי וויא
 איהר, אונד מיר פֿרעדנען צו אייך אז איהר זאלט אייך
 אנטעקקעהרען פון דיזע נארישקייטען צום לעבעדיגען גאט
 וואס האט געמאכט הימעל אונד ערד אונד דאס ים אונד
 16 אלעס וואס איז אין וויא: וועלכער האט אין פֿריריגע דורות
 געלאזט אלע גוים געהען אין זייערע אייגענע זענען:
 17 האטשע ער האט זיך נישט געלאזט אהן איין עדות, אינדעם
 ער האט אונס גוטעס געטהון, אונד האט אונס גענעבען
 רענען פון הימעל, אונד פֿרוקטבארע צייטען, אונד האט
 18 איירע הערצער דערפילט מיט שפייז-אונד פֿרייד: אונד
 ווען זיין האבען דאס געזאגט, אזוי האבען זיין קוים דאס
 פאלק צוריקגעהאלטען אז זיין זאלען צו זיין נישט מקריב
 זיין:

19 אונד עס זענען אנגעקומען יודען פון אנטיוכיא אונד
 איקאניון אונד האבען דאס פאלק איבערגערעט, אונד
 האבען פֿולום געשטיינעט אונד האבען איהם אויס דער
 שטאט ארויסגעשלעפט, ווארין זיין האבען געמיינט אז
 20 ער איז שוין טויט: אונד ווען דיא תלמידים האבען איהם
 ארוםגערינגעלט, איז ער אויסגעשטאנען אונד איז
 אין דיא שטאט אריינגעקומען; אונד צו מאַרנען איז ער
 21 אנטעקנעגאנגען מיט בר-נבא קיין דערבע: אונד ווען זיין
 האבען דיא גוטע בשורה געפֿרעדיגט אין דער שטאט
 אונד האבען פֿילע תלמידים געמאכט, האבען זיין
 אומגעקעהרט קיין לוקטרא אונד איקניון אונד אנטיוכיא:
 22 אונד זיין האבען געשטארקט דיא הערצער פון דיא
 תלמידים, אונד האבען זיין געווארנט זיין זאלען בליי-
 בען אין דעם גלויבען, אונד אז מיר מוזען דורך פֿיל
 23 ליידען אים קעניגרייך פון הימעל אריין קומען: אונד זיין
 האבען איבער זיין געשטעלט עלצטע אין איטליכער
 קהלה, אונד נאך פאסטען אונד בעטען האבען זיין זיין
 געפֿוילען צום האר אין וועלכען זיין האבען געגלויבט:

- אז זיין זאלען זיך ענטהאלטען פון דיא אומזיידיקייט
 פון אפגעטער, אונד פון זנות, אונד פון דערזארגענע
 זאכען אונד פון בלוט: ווארין משה האט פון אלטע צייטען
 21 אין אימליכער שטאט דיא וואס פראדיגען איהם, אונד
 ווערט אלע שבת בעליינט אין דיא שולען:
 22 דאן איז עס געפעלען דיא אפאסטעל אונד דיא עלצטע
 מיט דער באנצער קהלה אז זיין זאלען שיקען אויס
 דערנועהלטע מענער קיין אנטיוכיא מיט פולוס אונד בר-
 נבא, דהינו, יהודה וואס וואר גערופען בר-שבא,
 אונד סילא, וואס ווארען פיהרער צווישען דיא ברידער:
 23 אונד זיין האבען דורך זיין אזוי געשריבען: דיא אפאסט
 טעל אונד דיא עלצטע אונד דיא ברידער לאזען גרוסען
 דיא ברידער פון דיא גוים וואס זענען אין אנטיוכיא, אונד
 24 אין סוריא, אונד אין קיליקיא: אינדעם מיר האבען געהערט
 אז עמליכע פון אונס זענען ארויסגעגאנגען אונד האבען
 אייך מצער געוועזען מיט ווערטער, אונד האבען איירע
 זעעלען פערשטערט, (אונד זאגען, איהר מוסט געשניטען
 זענען אונד דיא תורה האלטען); אונד מיר האבען זיין
 25 דאס נישט געפילען: אזוי איז עס אונס געפעלען,
 איינשטימיג, אז מיר זאלען צו אייך שיקען אויס
 דערנועהלטע מענער מיט אונזערע געליבטע בר-נבא
 26 אונד פולוס: מענער וואס האבען זייער לעבען איינגע-
 שטעלט פאר דעם נאמען פון אונזער האר ישוע המשיח:
 27 דרום האבען מיר געשיקט יהודה אונד סילא, אונד זיין
 28 וועלען אייך דאס זעלביגע זאגען פה אל פה: ווארין עס
 איז געפעלען דעם רוח הקודש אונד אונס, אז מיר זאלען
 אויף אייך קיינע גרעסערע לאסט לעגען, חוץ דינע
 29 געמינע זאכען: אז איהר זאלט אייך ענטהאלטען פון דיא
 קרבנות פון אפגעטער, אונד פון בלוט, אונד פון דערזארג-
 גענע זאכען, אונד פון זנות: אונד ווען איהר וועט אייך
 היטען פון דינע זאכען, אזוי וועט איהר רעכט טהון.
 30 שלום צו אייך: ווען זיין ווארען אנטעקגעשיקט זענען
 זיין געקומען קיין אנטיוכיא, האבען דאס פאלק פער-
 31 זאמעלט, אונד האבען געגעבען דעם ברית: אונד

- זיין געזאגט, איהר מענער אונד ברידער, איהר וויסט אז
 גאט האט לאנג פאר דינער צייט צווישען אונס מיך אויס-
 דערנועהלט, אז דיא גוים זאלען הערען פון מיין מויל דאס
 8 ווארט פון דער גוטען בשורה אונד זאלען גלויבען: אונד
 גאט, וואס וויסט דאס הארץ, האט אויף זיין געצייגט,
 אונד האט זיין געגעבען דעם רוח הקודש, אזוי וויא צו
 9 אונס: אונד ער האט גארניט קיין צווישענשייד געמאכט
 צווישען אונס אונד זיין, אונד האט גערייניגט זייערע
 10 הערצער דורך דעם גלויבען: אונד אזוי וואס פרופט
 איהר גאט, אונד לעגט א יאד אויף דעם האלז פון דיא
 תלמידים, וואס אינזערע אבות אונד מיר אליין האבען ניט
 11 געקענט דערטראגען: אבער מיר גלויבען אז דורך דער
 גנאד פון דעם האר וועט היינט וועלען מיר גערעכטע
 12 ווערען אזוי גוט וויא זיין: אונד דיא גאנצע פערוואנדלונג
 האט שטיל געשוויגען, אונד האבען געהערט ברענגא אונד
 פולום דערצעהלען וואס פאר וואונדער אונד צייכען גאט
 13 האט דורך זיין געטהון צווישען דיא גוים: אונד נאכדעם
 זיין האבען געשוויגען, האט יעקב געענטפערט אונד
 14 געזאגט, מענער אונד ברידער, הערט מיר צו: שמעון
 האט דערצעהלט וויא גאט האט צום ערשטען געזוכט
 דיא גוים, אונד האט פון זיין גענומען א פאלק צו זיין
 15 נאמען: אונד דאס שטימט איין מיט דיא ווערטער פון
 דיא נביאים, אזוי וויא עס שטעהט געשריבען:
 16 „נאך דינע געגעבענהייטען וועל איך אימקעהרען אונד
 וועל אויפבויען דאס געצעלט פון דוד וואס איז איינגע-
 פאלען, אונד איך וועל ווידער אויפבויען דיא חרבות
 17 דערפון, אונד וועל עס אויפשטעלען: אז דיא איבער-
 געבליבענע פון דיא מענטשען זאלען פארשען נאך דעם
 האר אונד אלע פעלקער, אויף וועלכען מיין נאמען
 ווערט גערופען, זאגט דער האר, וואס טהוט דאס אלעס:
 18 אלע ווערק פון גאט זענען צו איהם געקאנט פון עביג אן:“
 19 דרום איז עס מייןע מיינונג, אז מיר זאלען ניט אומרוהיג
 מאכען דיא וואס האבען זיך פון צווישען דיא גוים אומ-
 20 געקעהרט זיך צו גאט: גייערט מיר זאלען צו זיין שרייבען

- האָבען אלע געקענט זיין פאטער אז ער וואר א גרעק:
 אונד ווען זיין זענען דורך דיא שטעט דורכגעגאנגן
 גען, האָבען זיין זיין איבערגעגעבען צו היטען דיא
 דינים וואס ווארען געשלאסען פון דיא אפאסטעל אונד
 דיא עלצטע אין ירושלים: אזוי ווארען דיא קהלות
 געפערטיגט אין דעם גלויבען, אונד האָבען זיך טעגליך
 געמעהרט אין דער צאל: אונד ווען זיין זענען דורכגע-
 גאנגען פרוגא אונד דיא געגענד פון גאלאטא, אזוי האט
 זיין דער הייליגער גייסט פארנועהרט דאס ווארט צו רע-
 דען אין אסא: אונד וואו זיין זענען געקומען קיין מוסא,
 האָבען זיין געפרופט צו געהן קיין ביתא; אָבער דער
 גייסט פון ישוע האט זיין גיט געלאזט: אונד זיין זענען
 מוסא פארבייא געגאנגען, אונד זענען ארופגעקומען קיין
 טרואס: אונד איינע ערשיינונג האט זיך געוויזען צו פולוס
 בייא דער נאכט; א מאן פון מקדוניה איז בייא איהם גע-
 שטאנען אונד האט איהם געבעטען אונד געזאגט, קום
 אריבער קיין מקדוניה אונד העלף אונס: אונד ווען ער האט
 דיא ערשיינונג געזעהען, אזוי האָבען מיר באלד געזוכט
 קיין מקדוניה צו ריזען, ווארין מיר האָבען געדרונגען
 אז דער האר האט אונס גערופען מיר זאלען צו זיין
 פֿרעדיגען דיא גוטע בשורה: אזוי זענען מיר ארויס גע-
 פארען פון טרואס, אונד זענען געקומען מיט דעם גליי-
 כען וועג קיין סאמוטראקא, אונד דעם אנדערן טאג קיין
 געאפולים: אונד פון דארטען קיין פיליפי, וואס איז דיא
 הויפט־שטאט פון דזען טייל פון מקדוניה, אונד איז איינע
 קאלאניא; אונד מיר זענען אין דזער שטאט געבליבען
 עטליכע טעג: אונד אס שבת זענען מיר אויס דער שטאט
 ארויסגעגאנגען צום שטרויס, וואו דיא לייט פלעגען מתפלל
 צו זיין. אונד מיר האָבען זיך אנדערנגעזעצט אונד האָבען
 גערעדט מיט דיא ווייבער וואס זענען צוזאמען געקומען:
 אונד א געוויסע פרויא וואס האט געהייסען לידא, א פורשער
 קרעמערין אויס דער שטאט תיאטירא, וואס האט זיך גע-
 פארקטען פאר גאט, האט אונס צוגעהערט; אונד דער
 האר האט איהר הארץ אויפגעמאכט, ווא זאל פארנעמען

ווען זיין האבען עס געליינט האבען זיין זיך געפרייט
 32 איבער דעם טרייסט: אונד יהודה אונד סילא וואס ווארען
 אויך זעלבסט נביאים, האבען דיא ברידער מזהיר געוועזען
 33 מיט פילע רייד, אונד האבען זיין געשטארקט: אונד
 נאכדעם ווא זיין האבען זיך דארט א צייט אויפגעהאלטען,
 ווארען זיין מיט פרידען אוועקגעשיקט פון דיא ברידער
 34 צו דיא אפאסטעל: (אונד עס איז סילא געפאלען דארטען
 35 צו בלייבען): אבער פולוס אונד בריגבא האבען געוואוינט
 אין אנטיוכנא, אונד האבען געלעהרט אונד געפרעדיגט
 דאס ווארט פון דעם האר, מיט נאך פילע אנדערע:
 36 אונד נאך עטליכע טעג האט פולוס געזאגט צו בריגבא
 לאזען מיר זיך אומקעהרען אונד בעזוכען אינווערע ברידער
 אין יעדער שטאט וואו מיר האבען געפרעדיגט דאס
 ווארט פון דעם האר, אונד זעהען וויא עס געהט
 37 זיין: אונד בריגבא האט געדאכט מיטצונעמען יוחנן,
 38 וואס וואר גערופען מארקוס: אבער פולוס האט עס נישט
 פאר רעכט געהאלטען דעם מיטצונעמען וואס האט זיין
 פערלאזט אין פאמפיליא, אונד איז נישט מיט זיין געגאנגען
 39 צו דער ארבייט: אזוי איז צווישען זיין א שארפער שטרייט
 געווארען, ביז זיין האבען זיך פון אנאנדער אפגעשייד;
 אונד בריגבא האט גענומען מרקוס אונד האט זיך געשיפט
 40 קיין קפרוס: אונד פולוס האט מיט זיך גענומען סילא אונד
 איז אוועקגעגאנגען, אונד דיא ברידער האבען איהם גע-
 41 פוילען צו דער גאד פון גאט: אונד ער איז דורכגעגאנגען
 סוריא אונד קליקנא, אונד האט דיא קהלות געשטארקט:
 קאפיטעל טז

1 אונד ער איז געקומען קיין דרבי אונד לוסטרא, אונד זעה,
 דארטען וואר אַ תלמיד וואס האט געהייסען טימותיוס,
 דער זון פון א יודישע פרויא וואס האט געגלויבט, אבער
 2 זיין פאטער וואר א גרעק: ער האט געהאט א גוטעם צייגונג
 3 פון דיא ברידער אין לוסטרא אונד איקונן: אונד פולוס
 האט געוואלט אז זייער זאל מיט איהם אויסגעהן; אונד
 האט איהם גענומען אונד האט איהם געשניטען, וועגען
 דיא יידען וואס ווארען אין יענע ערטער; ווארין זיין

- 25 אָבער אין מיטען דער נאכט האָבען פֿולום אונד סילא גע-
 בעטען אונד געזונגען צו גאט, אונד דיא געפאנגענע
 26 האָבען זייא געהערט: פֿלוצלינג וואר אַ גרויס ערדציטערניס
 ביז דיא פונדאמענטען פון דעם געפענגניס האָבען זיך
 גערירט; אונד אלע טהירען ווארען באלד אויפגעמאכט,
 27 אונד דיא קעטען פון אלע ווארען לויז געמאכט: אונד
 ויזא דער וועכטער פון דעם געפענגניס האט זיך אויפגע-
 חאפט אונד האט געזעהען אז דיא טהירען פון דעם גע-
 פענגניס זענען אויפגעמאכט, אזוי האט ער דאס שווערד
 ארויסגעצויגען אונד האט זיך געוואלט אויפברענגען,
 ווארין ער האט געדאכט אז דיא געפאנגענע זענען אנט-
 28 לאפען: אָבער פולום האט אויסגערופען מיט אַ הויז קול
 אונד האט געזאגט, טהוא דיר קיין שלעכטעס, ווארין מיר
 29 זענען אלע דא: אונד ער האט פערלאנגט א ליכט, אונד
 איז אריינגעקומען ציטערענדיג, אונד איז אנדערנעפאלען
 30 פאר פולום אונד סילא: אונד ער האט זייא ארויסגעפיהרט
 אונד געזאגט, מיינע הארען, וואס מוז איך טהון אז איך
 31 זאל גערעטעט ווערען? אונד זייא האָבען געזאגט, גלויב
 אן דעם האר ישוע המשיח, אזוי וועסט דוא גערעטעט
 32 ווערען אונד זיין הויזגעזינד: אונד זייא האָבען צו איהם
 געזאגט דאס ווארט פון דעם האר, אונד צו אלע וואס
 33 ווארען אין זיין הויז: אונד ער האט זייא גענומען אין
 דיזער שעה פון דער נאכט אונד האט זייערע וואונדען גע-
 וואשען, אונד ער מיט אלע זיינע פריינד זענען באלד גע-
 34 טובלט געווארען: אונד ער האט זייא אריינגעבראכט אין
 זיין הויז אונד האט זייא פארנעשטעלט צו עסען, אונד
 ער האט זיך געפרעהט, אונד האט געגלויבט אין גאט מיט
 זיין גאנץ הויזגעזינד:
 35 אונד ווען עס איז טאג געווארען, אזוי האָבען דיא הויפט-
 לייט געשיקט דיא פאליציידינער אונד האָבען געזאגט,
 36 לאז דיזע לייט פרייא: אונד דער שומר פון דעם געפענג-
 ניס האט דיזע ווערטער געזאגט צו פולום, דיא הויפטלייט
 האָבען געשיקט אז איהר זאלט פרייא ווערען; דרום קומט
 37 אצונד ארויס אונד געהט אין פרידען: אָבער פולום האט

- 15 **דיא זאכען וואס פולום האט גערעט:** אונד ווען זיא אונד
איהר הויזגעזינד זענען געטובלט געווארען, אזוי האט זיא
געבעטען אונד געזאגט, ווען איהר האלט מיך פאר א
גלויביגע אין דעם האר, קומט אריין אין מיין הויז, אונד
זיא האט אונס דערצו געצוואונגען:
- 16 **אונד עס איז געשעהען ווען מיר זענען געגאנגען צום
געבעט, האט אונס געגעגענט א שקלאפין וואס האט געהאט
א רוח פון א צויבער גייסט, וועלכע האט איהרע האררען
פיל רוח איינגעבראכט דורך צויבערייא:** דיע האט נאכ-
געפאלגט פולום אונד אונס. אונד האט געשריען אונד
געזאגט, דיע מענער זענען דיא קנעכט פון דעם אויבערש-
טען גאט, וואס דערקלערען אייך דעם וועג פון זעליגקייט:
- 18 **דאס האט זיא געטהון פילע טעג;** אבער פולום האט זיך
דריבער מצער געוועזען, אזוי האט ער זיך אומגעקעהרט
אונד געזאגט צו דעם גייסט, איך געביט דיר אין דעם
נאמען פון ישוע המשיח דא זאלסט פון איהר ארויסגע-
הען, אונד ער איז אין דער זעלבער שעה ארויסגעגאנגען:
- 19 **אונד וויא איהרע האררען האבען געזעהען אז דיא האפנונג
פון זייער געוויין וואר פערלירען, האבען זייא אנגע-
חאפט פולום אונד סילא, אונד האבען זייא אין מארק אריין
געשלעפט צו דיא עלצטע:** אונד זייא האבען זייא געפיהרט
20 **צו דיא רעגירער, אונד האבען געזאגט דיע מענער וואס
זענען יודען מאכען איין אויפרור אין אונזערע שטאט:**
21 **אונד זייא לעהרען אזעלכע מנהגים וואס מיר מענען נישט
אננעמען אונד נישט טהון, ווארין מיר זענען רומים:** אונד
22 **דאס פאלק איז קענען זייא אויפגעשטאנען, אונד דיא
רעגירער האבען זייער קליידער אפגעריסען אונד האבען
23 זייא געהייסען שמייסען:** אונד ווען זייא האבען זייא
שטארק געשלאגען, האבען זייא אים געפענגען
אריינגעווארפען, אונד האבען דעם וועכטער אנגעזאגט אז
24 **ער זאל זייא נישט היטען:** אונד ווען ער האט אזעלכעס
געבאט דערהאלטען, אזוי האט ער זייא אים אינגערשטען
געפענגען איינגעזעצט, אונד האט זייער פיס אין א קלאץ
איינגעשלאסען:

- נישט געפינען, האבען זיין וסון אונד עטליכע ברידער
 געשלעפט צו דיא אויבערשטע פון דער שטאט, אונד
 האבען געשריען, אז דינע וואס האבען דיא וועלט
 איבערקעהרט, זענען אויף דא אהער געקומען: אונד 7
 וסון האט זיין אויפגענומען; אונד דינע אלע ווידער-
 שפעניגען קענען דיא געזעץ פון דעם קיסר, אינדעם
 זיין זאנען אז עס איז דא איין אנדערער קעניג דער
 איז ישוע: אונד זיין האבען דערצערנט דאס פאלק 8
 אונד דיא אויבערשטע פון דער שטאט ווען זיין האבען
 דאס געהערט: אונד זיין האבען גענומען פערזיכערונג 9
 פון וסון אונד דיא איבריגע, אונד זיין האבען זיין
 פרייא געלאזט:
 אונד דיא ברידער האבען באלד פולום אונד סילא בייא 10
 נאכט ארויסגעשיקט קיין ברווא, וועלכע ווען זיין זענען
 אהינגעקומען זענען אין דיא יודישע שול אריינגעגאנגן
 גען: אונד דינע זענען ערלער געוועזען וויא דיא אין 11
 תעסאלוניקא אינדעם זיין האבען דאס ווארט אנגענומען
 מיט דעם גאנצען ווילען, אונד האבען טעגליך געפארשט
 דיא שריפט אויב דינע זאכען זענען אזוי: דרום האבען 12
 פילע פון זיין געגלויבט, אונד נישט וועניג פון דיא גרעקישע
 אנשטענדיגע פרויען אונד מענער: אבער ווען דיא יודען 13
 פון תעסאלוניקא האבען געוואר געווארען אז פולום האט
 אויף אין ברווא דאס ווארט פון גאט געפרעדיגט, זענען זיין
 אויף אהין געקומען אונד האבען דיא לייט אויפגערעגט אונד
 אויפגעהעצט: אונד דאן האבען דיא ברידער פולום גלייף 14
 אונדעקגעשיקט, אז ער זאל געהן ביז צום ים; אבער סילא
 אונד טימותיוס זענען דארט געבליבען: אונד דיא וואס 15
 האבען פולום געגלייט האבען איהם געבראכט ביז קיין
 אתינס, אונד ווען זיין האבען גענומען א געפעהל צו
 סילא אונד טימותיוס, אז זיין זאלען צום געשווינדסטען
 צו איהם קומען, זענען זיין אונדעקגעגאנגען:
 אונד דערנווייל פולום האט אויף זיין געווארט אין אתינס 16
 איז זיין גייסט אין איהם דערבישערט געווארען, ווען ער
 האט געזעהען אז דיא גאנצע שטאט האט אפגעטער

צו זיין געזאגט, זיין האבען אונס עפענטליך געשלאגען
 אהן משפט, וואס מיר זענען רומישע לייט, אונד זיין
 האבען אונס אים געפענגט אריינגעווארפען, אונד אצונד
 מהן זיין אונס שטילערהייט ארויסלאזען? ניין! ניערמ
 לאזען זיין זעלבסט קומען אונד אונס ארויספיהרען:
 38 אונד דיא פאליציידנער האבען דיזע נערטער דערצעהלט
 צו דיא הויפטלייט? אונד וויא זיין האבען געהערט אז זיין
 39 זענען רומים, אזוי האבען זיין זיך געפארקטען: אונד
 זיין זענען געקומען אונד האבען זיין איבערגעבעטען,
 אונד זיין האבען זיין ארויסגעפיהרט אונד האבען זיין
 40 געבעטען זיין זאלען פון דער שטאט ארויסגעהען: אונד
 ווען זיין זענען אויס דעם געפענגט ארויסגעקומען, זענען
 זיין אריינגעגאנגען צו לודיא, אונד וויא זיין האבען גע-
 זעהען דיא ברידער, האבען זיין זיין געטריקט, אונד
 זיין זענען אונעקגעגאנגען:

קאפיטעל יז

- 1 אונד ווען זיין זענען דורכגעגאנגען דורך אמפיפוליס
 אונד אפולוניה, זענען זיין געקומען קיין תעסאלוניקא
- 2 וואו עס וואר א יודישע שול: אונד פולוס איז צו זיין
 אריינגעקומען נאך זיינע געוואונגהייט; אונד דרייא
 שבתים האט ער מיט זיין גערעט אויס דער שריפט:
 3 אונד ער האט אויפגעמאכט אונד האט זיין געוויזען, אז
 דער משיח האט געמוסט ליידען אונד פון דעם טויט
 אויפשמעהן, אונד אז דיזער ישוע וועלכען איך פרעדיגע
 4 צו אייך איז דער משיח: אונד עטליכע פון זיין האבען
 געגלויבט, אונד האבען זיך געהעפט צו פולוס אונד סילא,
 אונד א גרויסע צאל פון דיא פרומע גריכען, אונד ניט וועניג
 5 פון דיא אנשטענדיגע ווייבער: אבער דיא יודען (וואס
 האבען ניט געגלויבט) האבען זיין מקנא געוועזען, אונד
 האבען מיט זיך גענומען עטליכע שלעכטע מענער פון
 דער גאס, אונד האבען זיך געמאכט א פיתא אונד האבען א
 לארם געמאכט אין דער שטאט; אונד זיין האבען גע-
 לעגערט דאס הויז פון יסון, אונד האבען זיין געוואלט
 6 ארויסברענגען צום פאלק: אונד ווען זיין האבען זיין

- 27 געווארען, אונד דיא גרענצען פון זייער וואוינונג: אז זיין זאלען גאט זוכען, טאמער וועלען זיין איהם דאך פילען אונד געפינען, האטשע ער איז נישט נויט פון יעדען פון אונס: ווארין אין איהם לעבען מיר אונד געווענען אונס אונד זענען, אזוי וויא עטליכע פון אייערע משוררים הא- בען געזאגט, — ווארין מיר זענען אויף זיינע אפשטאמונג: — דרום נוייל מיר זענען דיא אפשטאמונג פון גאט, זא- 29 לען מיר נישט דענקען אז דיא גאטהייט איז גלייך צו גאלד אדער זילבער אדער שטיין, א קונסטשטיק פון א מייסטער אונד פון מענטשליכע געדאנקען: דרום האט גאט אנוועק- 30 געזעהען פון דיא צייט פון דער אונטערזעהייט, אבער אצונד געפעהלט ער אז אלע מענשען אין אלע ערטער זאלען תשובה טהון: ווארין ער האט אויסגעזעצט א טאג 31 ווען ער וועט דיא וועלט ריכטען מיט גערעכטיגקייט, דורך דעם מאן וואס ער האט אויסדערנועהלט; דרויף ער האט פערזיכערט צו אלע מענשען אינדעם ער האט איהם אויפגעוועקט פון דיא טויטע:

- 32 אונד ווען זיין האבען געהערט פון תחית המתים, האבען עטליכע געשפעט, אבער אנדערע האבען געזאגט, מיר וועלען דיך ווידער אמאל הערען ווענען דווער זאך: אזוי איז פולוס פון צווישען זיין אנוועקגעזאגנען: 33 אבער עטליכע מענער האבען זיך צו איהם געהעפט 34 אונד האבען געגלויבט, צווישען וועלכע איז געוועזען דינוסיוס פון ארעאפאגוס אונד א פרויא וואס האט גע- הייסען דאמאריס אונד נאך אנדערע מיט זיין:

קאפיטעל יח

- 1 נאכדעם איז פולוס אנוועקגעזאגנען פון אתינס, אונד איז געקומען קיין קורינתוס: אונד ער האט געפינען א יוד 2 וואס האט געהייסען אקוילא, וועלכער איז געבוירען אין פונטוס, אונד איז נישט לאנג געקומען פון איטאליא מיט זיין ווייב פריסקילא, ווארין קלודיוס האט געפילען אז אלע יודען זאלען פון רוים אנוועקציהען: אונד ער איז צו 3 זיין געקומען, אונד נוייל ער איז געוועזען פון דיא זעלביגע מלאכה איז ער ביין זיין געבליבען אונד האט געארבייט,

- 17 בעדינט: דרום האט ער געטענעט אין דער שול מיט דיא
יודען אונד מיט דיא גאטספארקטיגע, אונד אויף דעם
מארק אלע טאג מיט וועמען ער האט זיך געגענענט:
18 אונד עטליכע פילאזאפען פון דיא אפיקוריים אונד
סטואיקער האבען זיך מיט איהם געשטריטען. אונד עט-
ליכע האבען געזאגט, וואס וויל דויער פלוידערער זאגען?
אנדערע האבען געזאגט, עס זעהט אויס אז ער דערצעהלט
פון פרעמדע געטער; ווארין ער האט געפרעדיגט דיא
19 בשורה טובה פון ישוע אונד תחית המתים: אונד וויא
האבען איהם אנגעהאלטען אונד געפיהרט צום ארעאפאגוס,
אונד האבען געזאגט, קאנען מיר וויסען וואס דויע גייע
20 לעהרע איז פון וועלכע דוא רעדסט? ווארין דוא ברענגסט
עפעס פרעמדע זאכען צו אונזערע אויערען; דרום ווילען
21 מיר וויסען וואס דויע זאכען זענען: נון אלע לייט פון
אמינס אונד דיא פרעמדע וואס האבען דארט געוואוינט
האבען דיא צייט אנדערשט נישט פערבראכט, אויסער עפעס
גייעס צו זאגען אדער צו הערען:
22 אונד פולוס איז געשטאנען אין מיטען פון ארעאפאגוס
אונד האט געזאגט, איהר מענער, פון אמינס, איך זעה אז
23 איהר זענט אין אלע זאכען אביסעל אבערגלויביש: ווארין
וויא איך בין פארבייגעגאנגען אונד האב איירע גאטעס-
דינסטע געזעהען, האב איך געפינען א מזבח וואס איז
דרויף געשריבען געוועזען, צו איין אונד בעקאנטען
גאט. דרום וועלכען איהר אונטוויסענדליך דינט דערקלעהר
24 איך אייך: דער גאט וואס האט געשאפען דיא וועלט
אונד אלעס וואס איז דרינען, דויער איז דער האר פון
הימעל אונד ערד, אונד ער וואוינט נישט אין טעמפלעל וואס
25 זענען געמאכט מיט הענד: אונד איז אויף נישט בעדינט
דורך דיא הענד פון מענשען, אזוי וויא ער וואלט עפעס
געדארפען, ווארין ער האט אליין צו אלע געגעבען לע-
26 בען אונד אטעם אונד אלע זאכען: אונד ער האט פון
איין בלוט געמאכט אלע פעלקער פון מענשען, אז וויא
זאלען וואוינען אויף דיא גאנצע ערד, אונד האט פעסט-
געזעצט דיא צייטען וואס זענען פריער פערארדענעט

- א ווארט אונד נעמען אונד נוענען אייערע תורה, זעהט
 איהר זעלבסט דערצוי; ווארין איך וויל נישט זיין קיין
 ריכטער איבער דינע זאכען: אונד ער האט זיין אנועקנע-
 16 קריגען פון דעם ריכטערשטול: אונד זיין אלע האבען
 סאמענעס אנגעפאסט, דעם עלצטען פון דער שול, אונד
 האבען איהם געשלאגען פאר דעם ריכטערשטול. אונד
 גליון האט זיך גארניט דאריבער מצער גענוענען:
 18 אונד פולוס איז נאך פילע מעג געבליבען, אונד האט זיך
 געזענענט מיט דיא ברידער, אונד האט זיך אנועקגעשיפט
 קיין סורגא, אונד פריסקילא אונד אקוילא מיט איהם;
 אונד ער האט זיין קאפ געשוירען אין קאנפריאה, ווארין
 ער האט אויף זיך געהאט א נדר: אונד ער איז ארופגע-
 19 קומען קיין עפעזוס, אונד האט זיין דארט איבערגעלאזט,
 אבער ער איז זעלבסט אין דער שול אריינגעגאנגען אונד
 20 האט געטענעט מיט דיא יודען: אונד ווען זיין האבען
 איהם געבעטען ער זאל גיין זיין א לענגערע צייט בליי-
 21 בען, האט ער נישט געוואלט: נייערט ער האט זיך מיט
 זיין געזענענט אונד געזאגט, איך וועל צו אייך ווידער
 צוריקקעהרען מיט גאטעס ווילען. אונד ער איז פון עפעזוס
 אנועקגעגאנגען: אונד איז ארופגעקומען קיין קיסריין,
 22 אונד איז ארויפגעגאנגען אונד האט דיא קהלה געגריסט,
 אונד איז ארופגעגאנגען קיין אנטיוכיא: אונד ווען ער
 23 האט זיך דארט א צייט אויפגעהאלטען, איז ער אנועק-
 געגאנגען, אונד איז בסדר דורכגעפארען דאס לאנד גא-
 לאטיא אונד פרוגיא, אונד האט אלע תלמידים געשטארקט:
 24 אונד א געוויסער יוד וואס האט געהייסען אפולוס איז גע-
 קומען קיין עפעזוס, וואס איז גענוענען פון געבורט אויס
 אלעפסנדריא, א גערעדעטער מאן, אונד מעכטיג אין דיא
 25 שריפט: דינער איז געלעהרט גענוענען אין דעם וועג פון
 דעם האר, אונד איז גענוענען לעבאהאפטיג אים גייסט, אונד
 האט גערעט אונד געלעהרט וועגען ישוע, אבער ער האט נור
 געוואוסט פון דער טבילה פון יוחנן: אונד ער האט אים
 26 געהויבען עפענטליך צו לעהרען אין דער שול. אונד ווען
 אקוילא אונד פריסקילא האבען איהם געהערט, האבען

- ווארין זייער מלאכה איז געוועזען געצעלטען מאכען:
 4 אונד ער האט געמענעט אין דער שול אלע שבת, אונד
 האט דיא יודען אונד דיא גרעקען איבערגערעט:
 5 אונד ווען סילא אונד טימותיוס זענען ארופגעקומען פון
 מקדונא, איז פולוס פון דעם גייסט געצוואונגען געווארען,
 אונד ער האט צו דיא יודען געצייגט אז ישוע איז דער
 6 משיח: אבער זייא האבען זיך ווידערגעזעצט אונד הא-
 בען געלעסטערט; אונד ער האט זיין קלייד אפגעשאקעלט
 אונד האט צו זייא געזאגט, אייער בלוט זאל זיין אויף
 אייער קאפ, איך בין ריין; פון אצונד אן וועל איך געהן
 7 צו דיא גוים: אונד ער איז פון דארטען אנטעקענאנגען,
 אונד איז אריינגעקומען אין דעם הויז פון א מאן וואס
 האט געהייסען טימיוס יוסטוס, וואס איז געוועזען א
 נאטשפארבטיגער, וועמעס הויז איז געוועזען געבען דער
 8 שול: אונד קריספוס דער פרינס פון דער שול האט גע-
 גלויבט אן דעם האר מיט זיין גאנץ הויזגעזינד, אונד פילע
 פון דיא קארינטער וואס האבען איהם געהערט האבען
 געגלויבט, אונד זענען געטובלט געווארען:
 9 אונד דער האר האט צו פולוס געזאגט דורך איינע ער-
 שיינונג אין דער נאכט, פארקט דיר גיט, גייערט רעד
 10 אונד שטויב גיט שטיל: ווארין איך בין מיט דיר, אונד
 קיינער וועט זיך אונטערשטעהען דיר שלעכטעס צו טהון,
 11 ווארין איך האב פיל פאלק אין דיוער שטאט: אונד ער
 איז דארט געבליבען א יאהר אונד זעקס חדשים, אונד
 האט צווישען זייא דאס ווארט פון גאט געלעהרט:
 12 אבער ווען גליון איז געוועזען פירשט פון אכא, זענען
 דיא יודען איינגשטימיג אויפגעשטאנען קעגען פולוס,
 13 אונד האבען איהם געבראכט צום משפט: אונד האבען
 געזאגט, דיוער איבערגרעט דיא לייט אז זייא זאלען גאט
 14 דינען קעגען דער תורה: אבער ווען פולוס האט געוואלט
 זיין מויל אויפמאכען, האט גליון געזאגט צו דיא יודען,
 ווען עס וואלט זיין איין אונזעכט אדער א קרימינאל זאך,
 איהר יודען, אזוי וואלט עס רעכט געוועזען איך זאל
 15 אייך אויסהאלטען: אבער ווען עס זענען פראנען וועגען

- תלמידים אפגעזונדערט, אונד האט מעגליך געטענעט אין דער שול פון טיראנוס: אונד דאס איז געשעהען צוויי יאהר, אזוי אז אלע וואס האבען געוואוינט אין אסרא, יודען אונד גרעקען, האבען געהערט דאס ווארט פון דעם האר: אונד האט האט געהאט גרויסע גבורות דורך דיא הענד פון פולוס: אזוי אז מען האט געבראכט פון זיין לייב טיכער אדער פארטוכער צו דיא קראנקע, אונד דיא קראנקהייטען האבען זיין פערלאזט, אונד דיא בעזע גייסער טער זענען ארויסגעגאנגען: אונד עטליכע פון דיא יודישע וואנדערער וואס זענען געוועזען בעשווערער, האבען זיך אונטערגענומען אנצורופען דעם נאמען פון דעם האר ישוע איבער דיא וואס האבען געהאט בעזע גייסטער אונד האבען געזאגט, איך בעשווער איך בייא ישוע, דעם פולוס פערדיגט: אונד עס זענען געוועזען זיבען זיהן פון א געוויסען יודישען פהן גדול וועלכע האבען דאס געטהאן: אונד דער בעזער גייסט האט געענטפערט אונד האט צו זיין געזאגט, ישוע קען איך, אונד פולוס קען איך, אבער ווער זענט איהר? אונד דער מאן וואס האט געהאט דעם בעזען גייסט איז אויף זיין געשפרונגען, אונד האט זיין ביידע בייגעקומען, אזוי אז זיין זענען אויס דעם הויז ארויסגעלאפען נאקעט אונד פארוואונדעט: אונד דאס איז געקאנט געווארען צו אלע יודען אונד גרעקען וואס האבען געוואוינט אין עפעזוס, אונד עס איז אויף זיין אלע געפאלען א שרעק, אונד דער נאמען פון דעם האר ישוע איז פעהערליכט געווארען: אונד פילע פון דיא וואס האבען געגלויבט זענען געקומען אונד האבען מתודה געוועזען, אונד האבען דערצעהלט זייערע מעשים: אונד עטליכע וואס האבען בשות געטריבען האבען זייערע ביכער צונויפגעבראכט אונד האבען זיין פאר אלע פערברענט, אונד זיין האבען גערעכענט דעם פרייז דערפון, אונד האבען געפינען אז עס האט געטראפען פופציג טויזענד שטיק זילבער: אזוי איז דאס ווארט פון דעם האר מעכטיג געוואקסען, אונד האט זיך געשטארקט: אונד נאכדעם דינע זאכען זענען געענדיגט געווארען, האט

זיין איהם צו זיך גענומען, אונד האבען איהם נאך גע-
 27 סער דעם וועג פון גאט דערקלעהרט: אונד ווען ער האט
 געוואלט דורכגעהען קיין אכנא, האבען דיא ברידער איהם
 ערמוטהיגט אונד האבען צו דיא תלמידים געשריבען אז
 זיין זאלען איהם אויפנעמען. אונד ווען ער איז געקומען,
 האט ער פיל געהאלפען דיא וואס האבען געגלויבט דורך
 28 גנאד: ווארין ער האט דיא יודען שטארק ווידערלעגט,
 אונד האט זיין עפענטליך אויס דער שריפט געוויזען אז
 ישוע איז דער משיח:

קאפיטעל יט

1 אונד עס איז געשעהען ווייל אפולוס איז געוועזען אין
 קורנתוס איז פולוס דורכגעגאנגען דורך דיא אויבער
 געגענד, אונד איז געקומען קיין עפעזוס, אונד האט גע-
 2 פינען עטליכע תלמידים: אונד האט צו זיין געזאגט, האט
 איהר דערהאלטען דעם רוח הקודש זינט איהר האט גע-
 גלויבט? אונד זיין האבען צו איהם געזאגט, מיר האבען
 אפילו ניט געהערט אויב עס איז פארהאנען א רוח הקודש:
 3 אונד ער האט געזאגט, צו וואס זענט איהר דען געטובלט
 געווארען? אונד זיין האבען געזאגט צו דער טבילה פון
 4 יוחנן: אונד פולוס האט געזאגט, יוחנן האט געטובלט מיט
 דער טבילה פון תשובה אונד האט געזאגט צום פאלק אז
 זיין זאלען גלויבען אן איהם וואס קומט נאך איהם, דאס
 5 איז אן ישוע המשיח: אונד ווען זיין האבען דאס גע-
 הערט, זענען זיין געטובלט געווארען אין דעם נאמען פון
 6 דעם האר ישוע: אונד ווען פולוס האט דיא הענד אויף זיין
 געלעגט, איז דער רוח הקודש אויף זיין געקומען, אונד
 זיין האבען גערעט מיט לשונות אונד האבען גבואות גע-
 7 זאגט: אונד אלע מענער זענען געוועזען קענען צוועלף:
 8 אונד ער איז אין דער שול אריינגעגאנגען אונד האט דרייא
 חדשים מוטהיג געשפראכען, אונד האט געטענעט אונד
 9 איבערגערעט ווענען דעם קעניגרייך פון גאט: אבער ווען
 עטליכע זענען פעהרארטעט געוועזען אונד האבען ניט
 געגלויבט אונד האבען דעם וועג פאר דעם פאלק געלעס-
 טערט, אזוי האט ער זיך אויסגענוויקט, אונד האט דיא

- אפיצירען פון אסא וואס זענען זיינע פריינד געוועזען
האבען צו איהם געשיקט, אונד האבען געבעטען אז ער
זאל זיך נישט אונטערשטעהן אין דעם טעאטער אריין צו
געהען: אזוי האבען עטליכע דאס געשריען אונד אנדערע
עפעס אנדערש; ווארין דיא פערזאמלונג איז פארטומעלט
געוועזען, אונד דיא מייסטען האבען נישט געוואוסט פון
וועסטוועגען זייא זענען צוזאמענגעקומען:
- אונד פון דיא לייט האבען זייא ארויסגעבראכט אלכסאנדער
דעם דיא יודען האבען ווייטער געשטימט. אונד אלכסאנדער
האט געווינקט מיט דער האנד, אונד האט זיך געוואלט
פאר דעם פאלק פערענטפערען: אבער ווען זייא האבען
געוואר געווארען אז ער איז א יוד, האבען אלע געשריען
מיט איין קול פאר צווייא שעה לאנג, גרויס איז ארשעמים
פון דיא עפענער: אונד דער קאנצלער האט דיא לייט
געשטילט אונד געזאגט, איהר מענער פון עפעזוס, וועל-
כער מענטש ווייסט נישט אז דיא שטאט עפעזוס איז דער
טעמפלעהיטער פון דיא גרויסע ארשעמים, אונד פון דעם
בילד וואס איז פום הימעל ארופגעפאלען? דרום ווייל
דיזע זאכען קענען נישט אפגעלייקענט ווערען, געדארפט
איהר שטיל צו זיין אונד קיין זאך איילענדיג טהון:
ווארין איהר האט דיזע מענער אדערגעבראכט, וואס
האבען נישט דיא טעמפלעל גערויבט, אונד האבען נישט גע-
לעסטערט אייערע געטין: דרום ווען די מעטרויס אונד
דיא ארבייטער וואס זענען מיט איהם האבען עפעס קענען
אימעצען אזוי זענען פארהאנען משפטים, אונד דא זענען
קייןערליכע שטעלשערטרעטער, לאזען זייא זיך איינער
דעם אנדערן פארקלאגען: אבער ווען איהר פערלאנגט
עפעס ווייטער אזוי וועט עס געשלאסען ווערען אין ■
געזעצליכע פערזאמלונג: ווארין מיר זענען אין א סכנה
פארקלאגט צו ווערען וועגען קריג פון וועגען דעם היינ-
טיגען טאג, ווארין עס איז קיינע אורזאכע נישט פארהאנען,
אונד דעסטוועגען קענען מיר זיך נישט פאר דיזער פערזאמ-
לונג פארענטפערן: אונד ווען ער האט דאס געזאגט, האט
ער דיא פערזאמלונג אנועקגעשיקט:

זיך פולום פארנענומען אים גייסט, ווען ער איז דורכגע-
 באנגען דורך מקדונגא אונד אכנא צו געהן קיין ירושלים;
 אונד ער האט געזאגט, נאכדעם איך בין דארט געוועזען מוז
 22 איך אויף זעהען רום: אונד ער האט געשיקט קיין מקדונגא
 צוויי נאם האבען איהם געדינט, טימותיוס אונד עראסטוס,
 אבער ער האט זיך זעלבסט אויפגעהאלטען א צייט אין
 אסיא:

23 אונד עס איז געשעהען קענען יענע צייט אז עס איז קיין
 24 קליינער רעש געוועזען וועגען דעם וועג: ווארן אנ-
 וויסער מאן וואס האט געהייסען דימעטריוס, א זילבער
 ארבייטער וואס פלעגט צו מאכען קליינע זילבערנע
 טעמפל פון ארטעמיס, אונד האט צו דיא ארבייטער גיט
 25 וועניג געווינט אונד געבראכט: האט זי א צוזאמענגערופען
 אונד אויף דיא אנדערע ארבייטער פון גלייכער געשעפט-
 טיגונג אונד האט געזאגט, איהר מענער, איהר וויסט אז
 גיט דינער ארבייט האבען מיר אונזער פארמעגען:
 26 אונד איהר זעהט אונד הערט, אז גיט אליין אין עפעזוס
 גייערט אויף פמעט אין גאנץ אסיא האט דינער פולום
 פיל לייט איבערגערעט אונד אפגעקעהרט, אינדעם ער
 האט געזאגט, אז עס זענען גיט געטער וואס זענען מיט
 27 הענד געמאכט געווארען, אונד גיט אליין איז דינער אונד-
 זער האנדעל אין סבנה צו בושה צו קומען, גייערט אויף
 דער טעמפל פון דיא גרויסע געטין ארטעמיס וועט פאר-
 גארניט געהאלטען ווערען, אונד איהר גדולה וועט אונד-
 טערנעהען, צו זעלבער גאנץ אסיא אונד דיא וועלט דינט:
 28 אונד ווען זי האבען דאס געהערט אונד זענען זעהר
 בעז געווארען, האבען זי געשריען אונד געזאגט, גרויס
 29 איז ארטעמיס פון דיא עפעזער: אונד דיא גאנצע שטאט
 איז פול געווארען מיט געטומעל; אונד זי האבען אנגע-
 חאפט גאנץ אונד אריסטארכוס, וועלכע זענען אויס מקדונגא
 אונד האבען מיט פולום גערייזט, אונד זי זענען מיט
 30 אמאל אין טעאטער אריינגעלאפען: אונד ווען פולום האט
 געוואלט צווישען דעם פאלק געהען האבען איהם דיא
 31 תלמידים גיט געלאזט: אונד אויף עטליכע פון דיא

- געגאנגען אונד האט ברויט געבראכען אונד געגעסען,
 אונד האט נאך פיל מיט זיין גערעט ביי טאג, אונד אזוי
 איז ער אנועקגעגאנגען: אונד זיין האבען דעם יונגען 12
 מאן לעבעדיג געבראכט, אונד זיין זענען געטריקט גע-
 ווארען אהן מאס:
 13 אבער מיר זענען פאראויס צום שיף געגאנגען, אונד
 האבען זיך קיין אסום געשיפט, ווארין דארט האבען מיר
 געוואלט פולוס ארויפנעמען. ווארין ער האט אזוי גע-
 פוילען, ווייל ער זעלבסט איז צו פום געגאנגען: אונד 14
 ווען ער האט זיך מיט אונם אין אסום געגעגענט, האבען
 מיר איהם אויפגענומען, אונד זענען געקומען קיין מיר
 טולני: אונד פון דארטען האבען מיר זיך ווייטער אנועק- 15
 געשיפט, אונד זענען אויף דעם אנדערען טאג געקומען
 קענענאיבער כיום, אונד דעם טאג דערנאך זענען מיר
 צו סאמוס געלאנדעט, אונד דעם נעכסטען טאג זענען 16
 מיר געקומען קיין מילעטום: ווארין פולוס האט גע-
 שלאסען ער זאל עפעזוס פארביישלעפן, אז ער זאל נישט
 דיא צייט פארברענגען אין אסום; ווארין ער האט זיך
 געאייגלט אז ער זאל ווען עס איז מעגליך, זיין אין ירושלים
 אויף שבועות:
 אונד ער האט געשיקט פון מילעטום קיין עפעזוס, אונד 17
 האט גערופען דיא עלצטע פון דער קהלה: אונד ווען 18
 זיין זענען צו איהם געקומען, האט ער צו זיין געזאגט,
 איהר ווייסט אז פון דעם ערשטען טאג אן ווען איך האב
 אסום געטרעטען, אויף וועלכען אופן איך בין בייא
 אייך דיא גאנצע צייט געוועזען: אונד וויא איך האב 19
 געדינט דעם האר מיט אלער דעמוט אונד מיט טרערען
 אונד פריפונגען, וואס איז מיר צוגעטראפען דורך דיא
 לויפרונגען פון דיא יודען: וויא איך האב גארנישט צוריק- 20
 געהאלטען וואס איז געוועזען נוצליך פאר אייך, אז איך
 זאל אייך נישט דערקלעהרען אונד לעהרען עפענטליך פון
 הויז צו הויז: אונד זאל געצייגען צו יודען אונד גרעקען 21
 תשובה צו גאט אונד גלויבען אן אונזער האר ישוע
 המשיח: אונד נון זעה איך געה געבונדען אים גייסט 22

קאפיטעל כ

- 1 אונד ווען דאס געטומעל האט אויפגעהערט, האט פולוס גערופען דיא תלמידים אונד דערמאנט, אונד האט זיך מיט זיין געזעגענט, אונד איז אנוועקגעגאנגען צו רייזען.
- 2 קיין מקדונוא: אונד ווען ער איז יענע ערשטע דורכגעגאנגען אונד האט זיין מיט פילע רעד דערמאנט, איז ער געקומען קיין גרעקענלאנד: אונד ווען ער האט זיך דארט דרייא חדשים אויפגעהאלטען, אונד דיא יודען האבען אויף איהם געלויפערט, וויא ער האט געוואלט קיין סוריא אנוועקשיפען, האט ער זיך געשלאסען צוריקצוקעהרען.
- 4 קיין מקדונוא: אונד עס זענען מיט איהם געפאהרען ביז אסניא, סופטרום פון בירוואה, דער זון פון פורוס, אריס טארכום אונד סעקונדוס פון תעסאלאניקא אונד גאיוס פון דערבי, אונד טימותיוס, אונד טיכיקוס אונד טראפימוס פון אסניא: אונד דיזע זענען פאראויס געגאנגען, אונד
- 6 האבען אויף אונס געווארט אין טרוואס: אבער נאך דיא טעג פון פסח האבען מיר אנוועקגעשיפט פון פיליפי, אונד זענען צו זיין געקומען קיין טרוואס אין פינף טעג, אונד זענען דארט געבליבען זיבען טעג:
- 7 אונד אים ערשטען טאג פון דער וואך, ווען מיר זענען צוזאמענגעקומען ברויט צו ברעכען, האט פולוס צו זיין געפערדיגט, ווארין ער האט געוואלט דעם אנדערען טאג אנוועקגעהען, אונד האט זיינע רעדע געהאלטען ביז צו מיטען נאכט: אונד עס זענען פילע ליכט געוועזען אין דער אויבערשטונג וואו מיר זענען פערזאמעלט געוועזען:
- 9 אונד א געוויסער יונגער מאן וואס האט געהייסען אבטוכוס איז געזעסען בייא דעם פענסטער, אונד איז אין א מיפען שלאף געפאלען, אונד ווען פולוס האט לאנג געפערדיגט, האט איהם דער שלאף בייגעקומען, אונד ער איז פון דעם דריטען שטאק ארופגעפאלען, אונד ווען מען האט איהם אויפגעהויבען איז ער טויט געוועזען: אבער פולוס איז ארופגעגאנגען אונד איז אויף איהם געפאלען, אונד האט איהם ארוםגענומען אונד געזאגט, דערשרעקט אייך נישט, ווארין זיינע נשמה איז אין איהם: אונד ער איז ארויפ-
- 11

- האר יִשׁוּעַ, ווירא ער האט אליין געזאגט, עס איז מעהר
 געבענשט צו געבען ווירא צו געמען: אונד ווען ער האט
 דאס געזאגט, האט ער געקניעט אונד האט מיט זיין אלע
 געבעטען: אונד זיין האבען אלע שטארק געוויינט, אונד
 זענען פולום אויף דעם האלז געפאלען, אונד האבען
 איהם געקישט: אונד זיין זענען געוונדערט טרויריג געווען
 איבער דעם ווארט וואס ער האט געזאגט, אז זיין וועלען
 נישט מעהר זעהען זיין פנים. אונד זיין האבען איהם גע-
 גלייט ביז צו דעם שוף:

קאפיטעל כא

- אונד ווען עס איז געשעהען אז מיר האבען זיך פון זיין
 אפגעוונדערט אונד זענען אונגעקענעשיפט, זענען מיר
 געקומען מיט א גלייכען וועג קיין קואם, אונד דעם
 אנדערען טאג קיין רודוס, אונד פון דארטען קיין פטרא:
 אונד ווען מיר האבען געפינען א שוף וואס געהט אריבער
 קיין פיניקא, זענען מיר אריינגעגאנגען אונד האבען זיך
 אונגעקענעשיפט: אונד ווען מיר האבען דערזעהען קיפּרום,
 אונד האבען עס צו דיא לינקע האנד איבערגעלאזט, האבען
 מיר זיך געשיפט קיין סורא, אונד זענען ארופגעקומען
 קיין צר; ווארין דארט האט דאס שוף געזאלט אפּלענען
 משא: אונד מיר האבען געפינען דיא תלמידים, אונד
 זענען דארט געבליבען זיבען טעג, וועלכע האבען צו
 פולום דורך דעם נייקט געזאגט, אז ער זאל נישט ארויפ-
 געהען קיין ירושלים: אונד ווען מיר האבען דיא טעג
 געענדיגט, זענען מיר אונגעקענעגאנגען, אונד זיין האבען
 אונם אלע געגלייט מיט ווייבער אונד קינדער ביז אויס
 דער שטאט ארויס, אונד מיר האבען געקניעט ביים
 בארטען פון ים, אונד האבען געבעטען: אונד ווען מיר
 האבען זיך מיט איינאנדער געזעגענט, זענען מיר צום
 שוף אריינגעגאנגען, אונד זיין האבען זיך אהיים גע-
 קעהרט:

- אונד ווען מיר האבען דיא רייזע פון צר געענדיגט, זענען
 מיר ארופגעקומען קיין פטאלעמא, אונד ווען מיר האבען
 דיא ברידער געגריסט, זענען מיר ביין זיין געבליבען

- קײן ירושלים, אונד נױס נױט וואס װעט מיר דאָרט בײַ
 23 געבנען: חוץ אז דער רוה הקודש בעצייגט צו מיר אין
 יעדער שטאט אונד זאגט, אז קעטען אונד צרות ווארשען
 24 אויף מיר: אָבער איך מאַך מיר גארניט דערפון, אונד
 איך האלט נױט מיין לעבען שטייער צו מיר זעלבסט, אז
 איך זאל מיין לױף ענדיגען, אונד דעם דינסט וואס איך
 האב אָנגענומען פון דעם האר ישוע, צו בעצייגען דיא
 25 בשורה טובה פון דער גנאד פון גאט: אונד אצונד זעה
 איך נױס אז איהר אלע, צווישען וועלכע איך בין ארומ-
 געגאנגען אונד האב געפרעדיגט דאס קעניגרייך, וועט
 26 נױט מעהר זעהען מיין פנים: דרום בעצייג איך אייך דעם
 היינטיגען טאג, אז איך בין ריין פון דעם בלוט פון אלע:
 27 ווארין איך האב נױט פארמיטען אייך צו צייגען דעם
 28 גאנצען סוד פון גאט: גיבט אכטונג אויף אייך זעלבסט,
 אונד אויף דיא גאנצע סטאדע, צווישען וועלכע דער רוה
 הקודש האט אייך געמאכט אויפזעהער, צו פאסען דיא
 קהלה פון גאט וועלכע ער האט געקויפט מיט זיין אייגען
 29 בלוט: איך נױס אז גאך מיין אפשיידען וועלען בענע
 וועלכע צו אייך אריינקומען, אונד וועלען נױט שויגען דיא
 30 סטאדע: אונד פון אייך אליין וועלען מענער אויפ-
 שטעהען וואס וועלען רעדען פארקעהרטע זאכען, פרי
 31 זיין זאלען דיא תלמידים גאך זיך צוציהען: דרום
 וואכט, אונד געדענקט, אז דריין יאהר לאנג האב איך
 נױט אויפגעהערט נאכט אונד טאג איטליכען צו ווארנען
 מיט טרערען:
 32 אונד אצונד עמפסעהל איך אייך צו דעם האר אונד צום
 ווארט פון זיינער גנאד, וואס איז מעכטיג אויפצובויען
 אונד צו געבען איינע ערבשאפט צווישען אלע הייליגע:
 33 איך האב פון קיינעם נױט בענעהרט זילבער אדער גאלד
 34 אדער קליידונג: איהר נױסט אליין אז דינע הענד האבען
 געדינט צו מינע געדערפנים, אונד צו דיא וואס זענען
 35 מיט מיר גענועזען: איך האב אייך אלע געלעהרט אז
 איהר זאלט אזוי ארבייטען אונד דיא שוואכע העלפען,
 אונד אז איהר זאלט געדענקען דיא ווערשער פון דעם

- וויא בעגריקט האט ער וויא דערצעהלט איינס נאך דעם
אנדערען וואס האט האט געטהון צווישען דיא גוים דורך
זיין דינסט: אונד ווען וויא האבען דאס געהערט, האבען
20 וויא האט געלויבט, אונד האבען צו איהם געזאגט, דוא
זעהסט, ברודער, וויא פיל מויענד צווישען דיא יודען
זענען דיא וואס גלויבען, אונד וויא זענען אלע אייפריר
פאר דער תורה: אונד וויא האבען ווענען דיר געהערט, 21
אז דוא לעהרסט אלע יודען וואס זענען צווישען דיא גוים
אז וויא זאלען פון תורת משה אפטרעטען, אונד דוא
זאגסט אז וויא זאלען ניט דיא קינדער בעשניידען, אונד
זאלען ניט גאכגעהען דיא מנהגים: וואס איז עס דען? 22
וויא וועלען געוויס הערען אז דוא ביסט געקומען: דרום 23
טהוא דאס וואס מיר זאגען צו דיר; עס זענען מיט אונס
פיער מענער וואס האבען אויף זיך מ נדר: געם דיזע, 24
אונד רייניג דיך מיט וויא, אונד לאז דיך גאהלען פאר
וויא, אז וויא זאלען זיך דעם קאפ שערען, אונד אלע
וועלען וויסען אז דאס וואס וויא האבען ווענען דיר גע-
הערט איז גארניט, אבער דוא וואנדעלסט זעלבסט אויפ-
ריכטיג, אונד האלטסט דיא תורה: אבער ווענען דיא גוים 25
וואס גלויבען, האבען מיר געשריבען אונד האבען גע-
פאסקעט אז וויא זאלען זיך היטען פון דיא קרבנות צו
דיא אפגעטער אונד פון בלוט אונד פון דערנווארגענע
זאכען אונד פון זנות: דאן האט פולום דיא מענער גע- 26
נומען, אונד דעם אנדערען טאג האט ער זיך מיט וויא
גערייניגט, אונד איז אים בית המקדש אריינגעגאנגען,
אונד האט אנגעזאגט דיא דערפילונג פון דיא טעג פון
דער רייניגונג, ביז דאס קרבן וועט פאר איטליכען פון וויא
געבראכט ווערען:
- אונד ווען דיא זיבען טעג זענען באלד געענדיגט געוועזען, 27
האבען איהם דיא יודען פון אסירא געזעהען אים בית
המקדש, אונד האבען דאס גאנצע פאלק אויפגעהעצט,
אונד האבען זייער הענד אויף איהם געלעגט: אונד האבען 28
געשריען, מענער פון ישראל, העלפט; דאס איז דער מאן
וואס לעהרט אלע מענשען אין אלע ערטער קענען דעם

- 8 איין טאג: אונד דעם אנדערען טאג זענען מיר אנטעק
געגאנגען, אונד זענען געקומען קיין קיסרין, אונד זענען
אריינגעגאנגען אים הויז פון פיליפוס, וועלכער איז גע-
וועזען א מבשר אונד איינער פון דיא זיבען, אונד מיר
9 זענען בייא איהם געבליבען: אונד דיוער האט געהאט
פיער טעכטער וואס זענען געוועזען בתולות, אונד האבען
גבוואות געזאגט:
- 10 אונד נאכדעם מיר זענען דארט געבליבען פילע טעג, איז
א גביא ארויפגעקומען פון דעם לאנד יהודה, וואס האט
11 געהייסען אנאבוס: אונד ער איז צו אונם געקומען, אונד
האט גענומען דעם גארטעל פון פולוס, אונד האט זיך
געבונדען הענד אונד פיס, אונד האט געזאגט, דאס זאגט
דער רוח הקודש, אזוי וועלען דיא יודען אין ירושלים
גינדען דעם מאן וועמעס גארטעל דאס איז, אונד וועלען
12 איהם איבערגעבען אין דיא הענד פון דיא גוים; אונד
ווען מיר האבען דיוע ווערטער געהערט, האבען מיר אונד
דיא לייט פון דעם ארט איהם געבעטען, אז ער זאל גיט
13 ארויפגעהען קיין ירושלים: דאן האט פולוס געענטפערט,
וואס טהוט איהר, אז איהר וויינט אונד צופרעכט מיין
הארץ? ווארין איך בין אנגעברייט גיט אליין געבונדען צו
ווערען, גייערט אויף צו שטארבען אין ירושלים פאר
14 דעם נאמען פון דעם האר ישוע: אונד ווייל ער האט זיך
גיט געלאזט איבעררעדען, האבען מיר אויפגעהערט אונד
געזאגט, לאז דער ווילען פון דעם האר געשעהען:
- 15 אונד נאך דיוע טעג האבען מיר אויפגערע זאכען איינגע-
16 פאקט אונד זענען ארויפגעגאנגען קיין ירושלים: אונד
עטליכע פון דיא תלמידים פון קיסרין זענען מיט אונם
געגאנגען, אונד האבען מיט זיך געפיהרט א געוויסען
מנסון פון קיפרוס, איין אלטען תלמיד, בייא וועלכען מיר
האבען געזאלט איינשטעהען:
- 17 אונד ווען מיר זענען געקומען קיין ירושלים, האבען אונם
18 דיא ברידער אויפגענומען מיט פרייד: אונד דעם אנדערען
טאג איז פולוס מיט אונם אריינגעגאנגען צו יעקב, אונד
19 אלע עלצטע זענען אהין געקומען: אונד ווען ער האט

- אונד פולוס האט געזאגט, איך בין א יודישער מאן אויס 39
 תרשיש אין קיליקיא, בירגער פון קיינע געמיינע
 שטאט; אונד איך בעט דיר, לאז מיך צום פאלק רעדען:
 40 אונד ווען ער האט איהם געלאזט, האט זיך פולוס גע-
 שטעלט אויף דיא טרעפּען אונד האט מיט דער האנד
 געווינקען צום פאלק; אונד ווען עס איז באקן שטיל גע-
 ווארען, האט ער צו זיין גערעט אויף העברעאיש אונד
 געזאגט:

קאפיטעל כב

- מענער, ברידער אונד פעטער, הארקט אצונד מיינע פאר- 1
 ענטפערונג צו אייך: אונד ווען זיין האבען געהערט אז 2
 ער האט צו זיין גערעט אויף העברעאיש, זענען זיין
 נאך שטילער געווארען. אונד ער האט געזאגט: איך בין 3
 א יודישער מאן, געבוירען אין תרשיש אין קיליקיא, אונד
 איך בין אויפגעצויגען אין דיוער שטאט צו דיא פיס פון
 במליאל, אונד בין שטרענג געלעהרט געוועזען אין דיא
 תורה פון דיא פעטער, אונד האב געהאט קנאה וועגען 4
 גאט אזוי וויא איהר אלע דעם היינטיגען טאג: אונד איך
 האב דיווען וועג פארפאלגט ביי צום טויט, אינדעם איך
 האב מענער אונד פרויען געבוידען אונד איבערגעגעבען 5
 אין געפענגניס: אזוי וויא אויף דער פֿהן גדול אונד אלע
 עלצטע מיר געצייגען; פון וועלכע איך האב אויף בריף
 גענומען צו דיא ברידער, אונד בין געגאנגען קיין דמשק 6
 אז איך זאל ברענגען אויף דיא וואס זענען דארט געוועזען
 געבוידען קיין ירושלים, אז זיין זאלען געשטראפט ווע-
 רען: אונד עס איז געשעהען וויא איך בין געגאנגען אונד 7
 בין געהענט געקומען צו דמשק קענען מיטען טאג האט
 פלוצלינג א גרויס ליכט פון הימעל ארום מיר געשיינט.
 אונד איך בין צו דער ערד געפאלען אונד האב געהערט 8
 א קול וואס האט צו מיר געזאגט, שאול, שאול, ווארום
 פערפאלגסט דוא מיך? אונד איך האב געענטפערט, האר, 9
 ווער ביסט דוא? אונד ער האט צו מיר געזאגט, איך בין
 ישוע הנצרי, דעם דוא פערפאלגסט: אונד דיא וואס זענען
 מיט מיר געוועזען האבען דאס ליכט געזעהען, אבער דאס

- פאלק אונד דער תורה אונד דיעזען ארט; אונד ער האט
אויף גרעקען אים בית המקדש אריינגעבראכט, אונד האט
29 דיעזען הייליגען ארט געמיינ געמאכט: ווארין זיין האבען
פריהער געזעהען מרופמוס פון עפעזוס מיט איהם אין
דער שטאט, אונד האבען געדאכט אז פולוס האט איהם
30 אים בית המקדש אריינגעפיהרט: אונד דיא באנצע שטאט
איז פערטיממעלט געווארען, אונד דאס פאלק איז צונויף
געלאפען, אונד זיין האבען פולוס אנגענומען אונד הא-
בען איהם ארויסגעשלעפט פון דעם בית המקדש, אונד
גלייך זענען דיא טהירען פארשלאסען געווארען:
- 31 אונד וויא זיין האבען איהם געוואלט הרגענען, איז אנגע-
קומען א בעריכט צום הויפטמאן פון דעם חיל, אז באנק
32 ירושלים איז אין א מהומה: אונד גלייך האט ער גענומען
סאלדאטען אונד אפיצירען, אונד איז צו זיין ארופגע-
לאפען; אונד ווען זיין האבען דעם הויפטמאן אונד דיא
סאלדאטען דערזעהען האבען זיין אויפגעהערט פולוס צו
33 שלאגען: דאן איז דער הויפטמאן צוגעקומען, אונד האט
איהם גענומען אונד האט איהם געהייסען שליסען מיט
צווייא קעטען; אונד ער האט געפרעגט ווער ער איז,
34 אונד וואס ער האט געטהון: אונד איטליכער צווישען דעם
פאלק האט געשריען אונד א יעדער עפעס אנדערש;
אונד ווען ער האט ניט געקאנט קיין זיכערעס וויסען דורך
דעם געטומעל, האט ער איהם געהייסען אין דעם לאגער
35 אריינפיהרען: אבער ווען ער איז אויף דיא טרעפען גע-
קומען, האבען איהם דיא סאלדאטען געטראגען וועגען
36 דיא געוואלטעטיגקייט פון דעם פאלק: ווארין א סוף
פאלק האט נאכגעפאלגט אונד געשריען, אנוועק מיט
איהם:
- 37 אונד ווען פולוס האט געוואלט אים לאגער אריינגעפיהרט
ווערען האט ער צום הויפטמאן געזאגט, מעג איך דיר
עפעס זאגען? אונד ער האט געזאגט, פארשטעהסט דוא
38 גרעקיש? ביסט דוא ניט דער מצרי וואס האסט פאר דיעזע
טעג א מרידה געמאכט, אונד האסט אין דער וויסטעניס
ארויסגעפיהרט פיער טויזענד מענטשען פון דיא רוצחים?

- איינגעווייליגט אונד האב געהיט דיא קליידער פון דיא וואס
 21 האבען איהם געהרגעט: אונד ער האט צו מיר געזאגט, געה
 אהין, ווארין איך וועל דיר נויט אנטעקשיקען צו דיא גוים:
 22 אונד זייא האבען איהם צוגעהערט ביז צו דיועם ווארט,
 אונד האבען אויפגעהויבען זייער קול אונד געזאגט, אנוועק
 מיט אנעלכען מאן פון דער ערד, ווארין ער דארף ניש
 לעבען: אונד דערנוייל זייא האבען געשריען אונד האבען
 23 זייערע קליידער צוריסען אונד שטויב אין דער לופט
 געווארפען: האט דער הויפטמאן געפויילען אז מען זאל
 24 איהם אים לאגער אריינגברענגען, אונד האט געזאגט אז זייא
 זאלען איהם שמיץ געבען אונד פארהערען, כדי ער זאל
 25 וויסען פאר וואס זייא שרייען אזוי פיל קענען איהם: אונד
 וויא זייא האבען איהם מיט רימען אנגעבונדען, האט פולוס
 געזאגט צו דעם אפיציער דער איז דערבייא געשטאנען,
 איז עס אויך דערלויבט א רומישען מאן אהן א משפט
 26 צו שלאגנען? אונד ווען דער אפיציער האט דאס געהערט,
 איז ער צום הויפטמאן געגאנגען אונד האט דערצעהלט
 אונד געזאגט, וואס טהוקט דוא? ווארין דויער מאן איז
 א רומער: אונד דער הויפטמאן איז צוגעקומען אונד
 27 האט צו איהם געזאגט, זאג מיר, בוקט דוא א רומער?
 28 אונד ער האט געזאגט, נא: אונד דער הויפטמאן האט
 געענטפערט, איך האב דיועם בירגעררעכט פאר פיל
 געלד געקומען; אונד פולוס האט געזאגט, אבער איך
 29 בין פרייא געבוירען: דרום זענען זייא באלד פון איהם
 אפגעטרעטען וואס האבען איהם געזאלט פארהערען;
 אפילו דער הויפטמאן האט זיך געפארקטען, ווען ער
 האט געוואר געווארען אז ער איז א רומער, ווייל ער
 האט איהם געבונדען:
 30 אונד דעם אנדערען טאג, ווייל ער האט פאר זיכער
 געוואלט וויסען ווארום ער איז פארקלאגט געווארען פון
 דיא יודען, האט ער איהם פרייא געמאכט, אונד האט
 געהייסען דיא ערשטע כהנים אונד דאס גאנצע סנהדרין
 צוזאמענקומען, אונד האט פולוס ארויפגעבראכט, אונד
 האט איהם צווישען זייא געשטעלט:

- קול וואס האט צו מיר גערעט האבען זיין נישט געהערט:
 10 אונד איך האב געזאגט, האר, וואס זאל איך טהון? אונד
 דער האר האט צו מיר געזאגט, שטעה אויף אונד געה
 קיין דמשק, אונד דארט וועט דיר געזאגט ווערען וועגען
 11 אלעם וואס איז דיר בעשטימט געווארען צו טהון: אונד
 ווען איך האב נישט געקאנט זעהען פאר דיא קלארהייט
 פון דיזעס ליכט, בין איך געפיהרט געווארען ביין דער
 האנד פון דיא וואס זענען מיט מיר גענועזען, אונד בין
 געקומען קיין דמשק:
 12 אונד א געוויסער חנניה, א פרומער מאן נאך דעם געזען,
 וואס איז געצייגט גענועזען פון אלע יודען וואס האבען
 13 דארט געוואוינט: איז צו מיר געקומען, אונד האט זיך
 בייא מיר געשטעלט, אונד האט צו מיר געזאגט, ברודער
 שאול, זיין זעהענדיג. אונד אין דיא זעלביגע שעה האב
 14 איך איהם אנגעזעהען: אונד ער האט געזאגט, דער גאט
 פון אונזערע אבות האט דיך אויסדערנועהלט אז דיא
 זאלסט זיין ווילען דערקענען, אונד זאלסט זעהען דעם
 גערעכטען אונד זאלסט הערען א קול פון זיין מויל:
 15 ווארין דיא זאלסט איהם זיין צום עדות צו אלע מענשען,
 וועגען דיא זאכען וואס דיא האסט געזעהען אונד גע-
 16 הערט: אונד אצונד ווארום ווימסט דיך? שטעה אויף
 אונד לאז דיך טובלן, אונד וואש אפ דייןע זינד, אונד רות
 אן דעם גאמען פון דעם האר:
 17 אונד עס איז געשעהען ווען איך האב מיך אומגעקעהרט
 קיין ירושלים, אונד האב געבעטען אויס בית המקדש, אזוי
 18 בין איך גענועזען אין איינע ערשיינונג: אונד איך האב
 איהם געזעהען, אז ער האט צו מיר געזאגט, אייל דיך,
 אונד געה געשווינד ארויס אויס ירושלים, ווארין זיין
 19 וועלען נישט אנגעמען דיין צייגנים וועגען מיר: אונד איך
 האב געזאגט, האר, זיין אליין וויסען אז איך האב אין
 געפענגנים איינגעזעצט אונד האב אין אלע שולען גע-
 20 שלאנען דיא וואס האבען אן דיר געגלויבט: אונד ווען
 דאס בלוט פון דיין עדותסטעפאנוס איז פארנאסען געווא-
 רען, בין איך זעלבסט דערבייא געשטאנען, אונד האב

- 11 אונד אין דיא אנדערע נאכט איז דער האר בייא איהם
געשטאנען אונד האט געזאגט, זייא געטרייט, ווארין
אזוי וויא דוא האסט בעצייגט וועגען מיר אין ירושלים,
אזוי מוזט דוא אויף אין רוים בעצייגען:
- 12 אונד ווען עס איז טאג געווארען, האבען דיא יודען א
חרם געמאכט, אונד האבען זיך פארשוואירען אונד
געזאגט אז זייא וועלען נישט עסען אונד נישט טרינקען ביז
זייא האבען פולום געהרגעט: אונד עס זענען געוועזען
13 מעהר וויא פירציג וואס האבען דיזע פערשווערונג
געמאכט: אונד זייא זענען געקומען צו דיא ערשטע
14 פהנים אונד צו דיא עלצטע אונד האבען געזאגט, מיר
האבען שטרענג גחרם געשוואירען אז מיר וועלען נישט
15 עסען ביז מיר וועלען פולום הרגענען: דרום לאזט איהר
אצונד דעם הויפטמאן אונד דיא סנהדרין וויסען, אז ער
זאל איהם ארויפברענגען צו אייך, גלייך אויב איהר וואלט
בעסער נאכפארשען דיא זאכען וועגען איהם; אונד מיר
זענען פארטיג איהם, אזוי באלד ער וועט גאהענט קומען,
אומצוברענגען:
- 16 אבער דער זון פון פולוס'ס שוועסטער האט פון דער
לויערונג געהערט, אונד ער איז געקומען אונד איז אים
לאגער אריינגעגאנגען אונד האט דאס צו פולוס דער-
17 צעהלט: אונד פולוס האט איינעם פון דיא אפיצירען
גערופען אונד געזאגט, פיהר דיזען יונגען מאן אנועק
צום הויפטמאן, ווארין ער האט איהם עפעס צו
18 דערצעהלען: דרום האט ער איהם גענומען אונד האט
איהם צום הויפטמאן געבראכט אונד געזאגט, פולוס דער
געפאנגענער האט מיך גערופען אונד האט געבעטען אז
איך זאל דיזען יונגען מאן צו דיר פיהרען, וועלכער
האט דיר עפעס צו זאגען: אונד דער הויפטמאן האט
19 איהם אָנגענומען בייא דער האנד, אונד איז אויף דער
זייט געגאנגען, אונד האט איהם געפרעגט, וואס איז דאס
וואס דוא האסט מיר צו דערצעהלען? אונד ער האט
20 געזאגט, דיא יודען האבען זיך פעראייניגט דורך צו בעטען
אז דוא זאלסט פולוס מארגען צו דיא סנהדרין ארויפ-

קאפיטעל כג

- 1 אונד פולום האט דיא סנהדרין אָנגעזעהען אונד געזאגט, מענער, ברידער, איך האב פאר גאט געוואנדעלט מיט אַ גאנץ גוטען געוויסען ביז צו דעם היינטיגען טאג:
- 2 אונד חנניה דער פֿהן גדול האט געהייסען דיא וואס זענען דערבייא געשטאנען, אז זייא זאלען איהם אויף דעם
- 3 מויל שלאגען: דאן האט פולום צו איהם געזאגט, גאט וועט דיך שלאגען, דוא איבערגעקלעבטע וואנד! ויצטט דוא מיך צו ריכטען נאך דעם געזעץ, אונד קענען דעם
- 4 געזעץ הייסט מיך שלאגען? אונד דיא וואס זענען דערבייא געשטאנען האבען געזאגט, וידעלסט דוא דעם
- 5 פֿהן גדול פון גאט? אונד פולום האט געזאגט, איך האב נישט געוואוסט, ברידער, אז ער איז פֿהן גדול; ווארן עס שטעהט געשריבען, דוא זאלסט נישט איבעל רעדען פון דעם
- 6 פירשטען פון דיין פאלק: שמות כ"ב כ"ו. אונד ווען פולום האט געוואוסט אז דער איינער משה איז צדוקים אונד
- 7 דער אנדערער משה פרושים, האט ער אין דעם סנהדרין געשריען, מענער, ברידער, איך בין א פרוש, דער ווען פון פרושים; וועגען דער האפנונג אונד תחית המתים בין
- 8 איך געריכטעט: אונד ווען ער האט דאס גערעט, איז א שטרייט געווארען צווישען דיא פרושים אונד דיא צדוקים,
- 9 אונד דיא פערזאנלונג איז צוטהיילט געווארען: ווארן דיא צדוקים זאגען אז עס איז נישט פֿערהאנדען קיין תחית המתים אונד קיין מלאך אונד קיין גייסט; אבער דיא פרושים
- 10 געקענען ביידעס: אונד עס איז געשעהען אַ גרויס געשרייא, אונד עטליכע פון דיא סופרים פום משה פון דיא פרושים זענען אויפגעשטאנען אונד האבען געשטרייטען אונד געזאגט, מיר האבען קיין שלעכטעס געפינען אין דיועם מאן, אבער וואס דען ווען אַ גייסט אָדער אַ מלאך האט צו איהם גערעט? אונד ווען עס איז געשעהען אַ גרויסער קריג, האט זיך דער הויפטמאן געפארבטען אז זייא זאלען נישט פולום צורייסען, אונד האט געהייסען דיא סאלדאטען ארופגעהען, אונד פולום פון מיטען זייא אונדעקשלעפען, אונד אים לאגער אריין פיהרען:

- זיין בעפזילען געוועזען, אונד האבען איהם געבראכט
 32 ביין דער נאכט קיין אנטשפאטריס: אונד אויף מארגען
 האבען זיין געלאזט דיא רייטער מיט איהם אנטעקנעהען,
 33 אונד האבען זיך צום לאגער אומגעקעהרט: אונד
 זיין זענען אין קיסרין אריינגעקומען, אונד האבען דעם
 בריף איבערגעגעבען צום גובערנער, אונד האבען איהם
 34 פולום אויף פארגעשטעלט: אונד ווען ער האט דעם
 בריף געליינט, אונד האט איהם געפרעגט פון וועלכער
 מדינה ער איז, אונד האט פארשטאנען אז ער איז אויס
 קיליקיא: האט ער געזאגט, איך וועל דיך פארהערען
 35 ווען דיינע פארקלענער וועלען אויף קומען. אונד
 ער האט איהם געהייסען היטען אין דעם געריכטהויף
 פון הורדוס:

קאפיטעל כד

- אונד נאך פינף טעג איז חננה דער פהן גדול, ארושפער
 1 קומען מיט עטליכע פון דיא עלצטע, אונד מיט א
 געוויסען רעדער טערטולוס, אונד זיין האבען צום
 2 גובערנער ווענען פולום דערצעהלט: אונד ווען ער איז
 גערופען געווארען, האט טערטולוס אנגעהויבען איהם צו
 פארקלאגען, אונד האט געזאגט, מיר לעבען אין גרויס
 פרידען דורך דיר, אונד פילע זאכען זענען פארבעסערט
 3 צו דיזעם פאלק דורך דיינע פארזיכטיגקייט: אונד מיר
 נעמען עס אן אלע צייט אונד אין אלע ערטער מיט פיל
 4 דאנק, עדעלסטער פעליקס: אבער פדי איך זאל דיך ניט
 לענגער אויפהאלטען, בעט איך דיך דוא זאלסט אונס
 5 בקצור צוהערען אין דיינע גוטזיגקייט: ווארין מיר
 האבען דיזען מאן געפינען וויא א פלאג, אונד ער מאכט
 קריגערייא צווישען אלע יודען אין דיא גאנצע וועלט,
 אונד איז דער הויפטפיהרער פון דער פתה פון דיא
 6 נצרים: אונד ער האט אויף פראבירט דאס בית המקדש
 צופערטונגרייניגען, דעם מיר האבען אויפגעהאלטען, (אונד
 האבען איהם געוואלט ריכטען נאך אונזער געזעץ:
 אבער לויטאם דער הויפטמאן איז צוגעקומען, אונד האט
 7 איהם אנטעקגענומען מיט גרויס געוואלד אויס אונזערע

ברענגען גלייך וויא דוא זאלסט עפעס בעסער נאכפרענען
 21 ווענען איהם: דרום פאלג דוא זיין ניט; ווארין מעהר
 וויא פירציג מענער פון זיין לויזערן אויף איהם, וואס
 האבען א חרם געמאכט אז זיין וועלען ניט עסען אונד
 ניט טרינקען ביז זיין וועלען איהם אומברענגען; אונד
 אצינד זענען זיין אנגעברייט, אונד ווארשען אויף דעם
 צוזאנען פון דיר:

22 אזוי האט דער הויפטמאן דעם יונגען מאן אפגעלאזט,
 אונד האט איהם אנגעזאגט, דוא זאלסט פאר קיינעם ניט
 אויסזאנען אז דוא האסט מיר דינע זאכען צו וויסען
 23 געטהוין: אונד ער האט צוויי פון דיא אפיצירען גערויפער
 אונד געזאגט, גרייט אן צוויי הונדערט סאלדאטען אז
 זיין זאלען געהען ביז קיסרין, אונד זיבעציג רייטער,
 אונד צוויי הונדערט וואס טראגען שפיזען, אויף דיא
 24 דריטע שעה פון דער נאכט: אונד שטעל צו בהמות, אז
 זיין זאלען פולום אויפזעצען אונד זאלען איהם זיכער
 25 פיהרען צו פעליקס דעם גובערנער: אונד ער האט אן
 26 א בריוף נאך דינער געשטאלט געשריבען: קלודיוס
 לוקיאס לאזט גריסען דעם עדעלסטען גובערנער פעליקס:
 27 דינער מאן איז געפאנגען געוועזען פון דיא יודען, אונד
 ווען זיין האבען איהם געוואלט אומברענגען בין איך
 צוגעקומען מיט סאלדאטען אונד האב איהם אויסגעריסען,
 28 ווייל איך האב געוואוסט אז ער איז א רומער: אונד
 ווייל איך האב געוואלט דיא אורזאך וויסען ווארום
 זיין פארקלאנען איהם, האב איך איהם פאר זייערע
 29 סנהדרין געבראכט: אונד איך האב געפינען אז ער איז
 פארקלאגט געוועזען ווענען שאלות פון זייערע תורה,
 אבער עס איז קיינע פארקלאג וואס איז ווערט דעם
 30 טויט אדער קעטען: אונד ווען עס איז מיר אנגעזאגט
 געווארען אז עס וועט זיין א לויזערונג קענען דעם מאן,
 האב איך איהם גלייך צו דיר געשיקט, אונד האב דיא
 פארקלענער געהייסען אז זיין זאלען פאר דיר זאנען
 וואס זיין האבען קענען איהם:

31 אזוי האבען דיא סאלדאטען פולום גענומען, וויא עס איז

- וּעלִבֶט וְאַנָּען, וואס פאר אונרעכט וויא האבען אין מיר
 געפינען ווען איך בין געשטאנען פאר דיא סנהדרין:
 21 חוץ פאר דויעם איינציגען ווארט וואס איך האב געשריען
 ווען איך בין צווישען וויא געשטאנען; אז איך בין
 דעם היינטיגען טאג בייא אייך געריכטעט וועגען
 תחית המתים:
- 22 אונד פעליקס האט וויא אויף שפעטער אפגעלעגט, ווארין
 ער האט בעסער וועגען דיזען וועג געוואוסט, אונד האט
 געזאגט, ווען לוסיאס דער הויפטמאן וועט ארופקומען,
 וועל איך וועגען אייך געוואר ווערען: אונד ער האט
 דעם אפיציר אנגעזאגט אז ער זאל איהם היטען אונד
 זאל איהם פרייהייט געבען, אונד אז מען זאל קיינעם פון
 זיינע פריינד נישט פערביטען איהם צו בעדינגען:
- 24 אונד נאך עטליכע טעג איז פעליקס געקומען מיט זיין
 אייגען ווייב דרוסילה, וואס איז געוועזען א יודענע,
 אונד האט געשיקט נאך פולוס, אונד האט איהם געהערט
 וועגען דעם גלויבען אן דעם משיח: אונד וויא ער האט
 גערעט וועגען גערעכטיגקייט אונד מעסיגקייט, אונד
 דעם געריכט וואס וועט קומען, האט פעליקס געציטערט
 אונד געענטפערט, געה אצונד אנועק, אבער ווען איך
 האב א פאסענדע געלעגנהייט וועל איך דיך לאזען
 רופען: אונד ער האט אויך געהאפט אז פולוס וועט
 26 איהם געלד געבען; דרום האט ער מעהר אפט נאך
 איהם געשיקט אונד האט מיט איהם געשמיאוסט: אונד
 ווען צווייא יאהר זענען דערפילט געווארען איז פרקיוס
 פעסטוס געקומען אויף דעם ארט פון פעליקס; אונד
 פעליקס האט געוואלט דיא יודען א געפעלען מהון, האט
 ער פולוס געבונדען איבערגעלאזט:
 קאפיטעל כה
- 1 דרום ווען פעסטוס איז אין דער מדינה אריינגעקומען,
 איז ער נאך דרייא טעג ארויפגעגאנגען פון קיסרין קיין
 2 ירושלים: אונד דיא ערשטע כהנים מיט דיא עלצטע פון
 דיא יודען האבען איהם דערצעהלט קעגען פולוס, אונד
 האבען איהם געבעטען: אונד האבען פון איהם פערלאנגט 3

- הענד אונד ער האט געהייסען זיינע פארקלענער צו
 8 דיר קומען: דעם, ווען דא וועסט אליין פעהערען
 וועסט דא וויסען ווענען אלע זאכען פארנומען מיר
 9 פארקלאנגען איהם: אונד דיא יודען האבען אויף דרינגען
 איינגעווייליגט, אונד האבען געזאגט אז דיעזע זאכען
 זענען אזוי:
 10 אונד ווען דער הויפטמאן האט צו פולום געווינקען אז
 ער זאל רעדען, האט ער געענטפערט, ווייל איף ווייס אז
 דא ביסט שוין פילע יאהרען אלס א ריכטער איבער
 דינען פאלק, אזוי מאך איף מיט פרהעליכען הארצען
 11 מיינע פערענטפערונג: ווארין דא קאנסט וויסען אז עס
 זענען נישט מעהר וויא צוועלף טעג זינט איף בין ארויפ-
 12 געבאנגען קיין ירושלים אנצוגעטען: אונד זייא האבען
 מיך נישט געפינען אים בית המקדש מיט אימעצען א
 וכוף האלטען אדער א קריג מאכען צווישען דיא לייט,
 13 נישט אין דיא שולען אונד נישט אין דער שטאט: אונד
 זייא קענען אויף נישט געווייזען ווענען דיא זאכען וועלכע
 14 זייא פארקלאנגען מיך אצונד: אבער דאס בין איף מודה
 פאר דיר, אז נאך דעם וועג וואס זייא רופען א פתח,
 אזוי דיען איף דעם גאט פון מיינע אבות, אונד גלויב
 אין אלע זאכען וואס שטעהען געשריבען אין דער
 15 תורה אונד אין דיא גביאים: אונד איף האב דיא האפנונג
 צו גאט, אויף וועלכע זייא אליין אויף ווארטען, אז עס
 וועט זיין איינע אויפערשטעהונג פון דיא צדיקים אונד
 16 דיא רשעים: אין דיעסם בין איף מיך אליין אויף משרית,
 אז איף זאל געשטענדיג האבען א ריינעם געוויסען פאר
 17 גאט אונד פאר מענשען: אונד נאך פילע יאהרען בין
 איף געקומען אונד האב צדקה געבראכט צו מיין
 18 פאלק, אונד קרבנות: אונד מיט דיעסם האבען זייא מיך
 געפינען אים בית המקדש נאך מיינע רייניגונג, נישט מיט
 קיינע לייט אונד נישט מיט קיין געטומעל; אבער עס
 19 זענען דא געוויסע יודען פון אסנא: וועלכע האבען
 געזאלט פאר דיר זיין אונד פארקלאנגען ווען זייא
 20 וואלטען עפעס געהאט קעגען מיר: אדער לאזען דיעזע

- אונד ווען עטליכע טעג זענען פארבייא געגאנגען, איז 13
 דער קעניג אגריפא אונד בערניקי ארופגעקומען קיין
 קיסרין אום פעסטום צו גריסען: אונד ווען זיין זענען 14
 דארט פילע טעג געבליבען, האט פעסטום פארגעשטעלט
 דיא זאכען ווענען פולוס צו דעם קעניג אונד געזאגט,
 געוויסער מאן איז איבערגעלאזט געבונדען פון פעליקס:
 אונד ווען איף בין געוועזען אין ירושלים, האבען דיא 15
 ערשטע כהנים אונד דיא עלצטע פון דיא יודען
 ווענען איהם איינע אנקלאג געמאכט, אונד האבען
 געבעטען אים א פסק קענען איהם: אונד איף האב זיין 16
 געענטפערט, אז עס איז נישט דער מנהג ביין דיא רומער
 א מאן צום מוילט איבערצוגעבען ביז דער וואס איז
 פערקלאגט האט זיינע פערקלענער פנים לפנים, אונד
 האט א געלעגנהייט זיך צו פארגעמפערן ווענען דער
 אנקלאג: דרום ווען זיין זענען דיא צוזאמענגעקומען, 17
 האב איף גאר קיין אויפהאלט געמאכט, אונד בין דעם
 אנדערן טאג אויף דעם ריכטערשטוהל געזעסען, אונד
 האב געהייסען דעם מאן ברענגען: אונד ווען דיא 18
 פערקלענער זענען אויפגעשטאנען, האבען זיין ווענען
 איהם קיינע געשולדיגונג פון שלעכטע זאכען נישט
 געבראכט אזוי וויא איף האב געדאכט: אבער זיין 19
 האבען עטליכע פראגען קענען איהם ווענען זייער
 אייגענע אבערגלויביגקייט, אונד ווענען א געוויסען ישווע
 וועלכער איז געשטארבען, אויף דעם פולוס האט געזאגט
 אז ער לעבט: אונד ווייל איף בין מסופק געווארען 20
 ווענען אזעלכע פראגען, האב איף געזאגט אויב ער
 וויל קיין ירושלים געהען אונד דארט ווענען דינע זאכען
 געריכטעט ווערען? אבער ווען פולוס האט זיך גערופען 21
 אז ער זאל געהאלטען ווערען ביז אויגוסטום וועט
 געשיידען, האב איף איהם געהייסען היטען ביז איף וועל
 איהם צום קיסר שיקען: אונד אגריפא האט צו פעסטום 22
 געזאגט, איף האב אויף זעלבסט געוואונשט אז איף זאל
 דעם מאן הערען. אונד ער האט געזאגט, אויף מארגען
 זאלסט דוא איהם הערען:

- א חסד, אז ער זאל איהם קיין ירושלים רופען, אינדעם
 זיין האבען אויף איהם געלויפערט אז זיין זאלען איהם
 4 אומברענגען אויף דעם וועג: דאך האט פעסטוס געענט-
 פערט, אז פולוס זאל אין קיסרין געהאלטען ווערען, אונד
 5 אז ער וועט אליין באלד אהין אנועקנעהען: לאזען דרום
 דיא מעכטיגע צווישען אייך, האט ער געזאגט, מיט מיר
 ארופגעהען, אונד ווען זיין האבען עפעס א זאך קענען
 דעם מאן לאזען זיין איהם פערקלאנגען:
 6 אונד ווען ער איז ביין זיין געבליבען נישט מעהר וויא
 אכט אדער צעהן טעג, איז ער ארופגעגאנגען קיין
 קיסרין, אונד דעם אנדערן טאג האט ער זיך געזעצט
 אויף דעם ריכטערשטוהל, אונד האט געהייסען פולוס
 7 ברענגען: אונד ווען ער איז געקומען, האבען איהם דיא
 יודען וואס זענען ארופגעקומען פון ירושלים ארוםגעריג-
 געלט, אונד האבען פילע אונד שווערע פערשולדונגען
 געבראכט, וועלכע זיין האבען נישט געקאנט בענויזען:
 8 פולוס האט זיך פארענטפערט, איך האב גארנישט געזיגנדיגט
 קענען דער תורה פון דיא יודען, אויך נישט קענען דעם
 9 בית המקדש, אונד אויך נישט קענען דעם קיסר: אבער
 פעסטוס האט געוואלט דיא יודען א געפעלען טהון, אונד
 האט פולוס געענטפערט אונד געזאגט, ווילסט דוא
 ארויפגעהען קיין ירושלים אונד דארט פאר מיר
 10 געריכטעט ווערען ווענען דווע זאכען? אבער פולוס
 האט געזאגט, איך שטעה פאר דעם ריכטערשטוהל פון
 דעם קיסר, וואו איך מוז געריכטעט ווערען. דיא יודען
 האב איך קיין איגנרעכט נישט געטהון, אזוי וויא דוא גאנץ
 11 גוט ווייסט: דרום ווען איך האב איגנרעכט געטהון אונד
 א זאך וואס איז ווערט דעם טויט, בין איך גערייט צו
 שטארבען: אבער ווען עס איז גארנישט וואס דווע מיך
 פערקלאנגען, אזוי קאן מיך קיינער צו זיין נישט איבערגע-
 12 גען: איך גערופן מיך אויף דעם קיסר: דאן האט
 זיך פעסטוס געראטהען מיט דעם ראט, אונד האט
 געענטפערט, דוא האסט דו דעם אויף קיסר גערופען,
 דוא זאלסט צום קיסר געהען:

- 6 שטרענגסטען כחה פון אונזערע רעליגיאן: אונד אצונד
 שטעה איך געריכטעט צו ווערען וועגען דער האפנונג
 פון דער הבטחה וואס האט געגעבען צו אונזערע
 אבות: וועלכע אונזערע צוועלף שבטים האפען צו
 דערלאנגען, אונד זיין דינען האט געשטענדיג, טאג אונד
 נאכט; וועגען דינער האפנונג, קעניג אגריפא, בין איך
 8 פערקלאגט פון דיא יודען: ווארום האלט איהר עס פאר
 אונגלויבליך אז האט וועט דיא מוילע אויפוועקען? איך
 9 האב בייא מיר זעלבסט געדאכט, אז איך מוז פיל טהון
 קעגען דעם נאמען פון ישוע הנצרי: אונד איך האב עס
 10 אויף געטהון אין ירושלים, אונד האב פילע פון דיא
 הייליגע אין געפענגניס אריינגעשלאסען, ווען איך האב
 מאכט דערהאלטען פון דיא ערשטע פהנים, אונד ווען
 זיין זענען אומגעבראכט געווארען, האב איך דערצו
 11 בייגעשטימט: אונד איך האב זיין אפט אין אלע שולען
 געפויניגט, אונד האב זיין געצוואונגען צו לעסטערן,
 אונד טייל איך בין קעגען זיין זעהר גרויזאם געוועזען,
 האב איך זיין פערפאלגט ביז אין פרעמדע שטעט:
 12 אונד דערטויל איך בין קיין דמשק געגאנגען מיט מאכט
 13 אונד א געפעהל פון דיא ערשטע פהנים: האב איך
 געזעהען אויף דעם וועג, אין מיטען טאג, א קעניג, א
 ליכט פון הימעל, הערליכער וויא דיא שיינונג פון דער
 14 זון, וואס האט געשיינט ארום מיר אונד דיא וואס זענען
 מיט מיר געגאנגען: אונד ווען מיר זענען אלע צו דער
 ערד געפאלען, האב איך געהערט א קול וואס האט
 צו מיר געזאגט אין לשון עברי, שאול שאול, ווארום
 פערפאלגסט דוא מיך? עס איז שווער פאר דיר קעגען
 15 דיא שטאכעל צו שטויסען: אונד איך האב געזאגט,
 ווער ביסט דוא, האר? אונד דער האר האט געזאגט, איך
 16 בין ישוע דעם דוא פערפאלגסט: אבער שטעה אויף, אונד
 שטעה אויף דיינע פיס, ווארין איך האב מיך פון דעסט
 וועגען צו דיר געוויזען אז איך זאל דיר מאכען צום
 דינער אונד צום עדות וועגען דיא זאכען וואס דוא האסט
 געזעהען, אונד וועגען דיא וואס איך וועל מיך צו דיר

- 23 דרום דעם אנדערן טאג ווען אנריפא אונד בערניקי זענען געקומען מיט גרויסער פראכט, אונד זענען אין דער פארהערשטוב אריינגעגאנגען מיט דיא הויפטמענער אונד דיא פארנעמסטע מענער פון דער שטאט, ווען פעסטום האט א בעפעהל געגעבען האט מען פולום אריינגע-
 24 בראכט: אונד פעסטום האט געזאגט, קעניג אנריפא אונד אלע וואס זענען דא מיט אונס, אייהר זעהט דעם דאזיגען וועגען וועלכען דיא פערזאמלונג פון דיא יודען האט מיך געבעטען אין ירושלים אונד אויף דא, אונד זיין שרייען אז ער בעדארף ניט לענגער לעבען: אבער איך האב דערקענט אז ער האט ניט געטהון קיין זאך וואס איז זעכט דעם שוים; אונד ווען ער האט זיך אליין בערופען אויף אויגוסטום, האב איך געשלאסען אז איך זאל איהם שיקען: אונד וועגען איהם האב איך גארניט זיכערעם צום הארין צו שרייבען; דרום האב איך איהם פאר אייך געבראכט, אונד בעזונדערס פאר דיר, קעניג אנריפא, אז נאכדעם דער פארהער וועט געשעהען איך זאל עפעס האבען צו שרייבען: ווארין עס שיינט מיר אונפערשטענדיג צו זיין, א געפאנגענען צו שיקען, אונד ניט דיא פערשולדיגונג קעגען איהם אנצוצייגען:

קאפיטעל כו

- 1 אונד אנריפא האט געזאגט צו פולום, דוא מענסט פאר דיר זעלבסט רעדען. דאן האט פולום דיא האנד אויסגע-
 2 שטרעקט אונד האט זיך פארענטפערט: איך שעץ מיך גליקליך, קעניג אנריפא, אז איך זאל מיך היינט פאר דיר פארענטפערן וועגען אלע זאכען פאר וועלכע איך בין פערקלאגט פון דיא יודען: בעזונדערס ווייל דוא פארשטעהסט אלע מנהגים אונד שאלות וואס זענען ביין דיא יודען; דרום בעט איך דיר אז דוא זאלסט מיך געדולדיג הערען: מיין לעבען פון מיינע יונגענד אויף, וואס איז פון אנהויב אן געוועזען צווישען מיין פאלק
 5 אונד אין ירושלים, ווייסען אלע יודען: וועלכע האבען מיך פון אנהויב אן געקענט, ווען זיין וואלטען בעצייגען, אז איך האב געלעבט וויא א פרוש נאך דער

- איך ווים אז דא גלויבסט: אונד אנריפא האט געזאגט 28
 צו פולוס, מיט וועניג איבעררעדסט דא מיך א קריסט
 צו ווערען: אונד פולוס האט געזאגט, הלואי זאל גאט 29
 געבען, אז אויב מיט וועניג אדער מיט פיל, נישט אליין
 דא, נייערט אויף אלע וואס הערען מיך היינט זאלען
 אנעלכע ויין וויא איך בין, חוץ דינע קעטען:
 אונד דער קעניג איז אויפגעשטאנען, אונד דער גובער- 30
 נער, אונד בערניקי, אונד דיא וואס זענען מיט זיין געזע-
 סען: אונד זענען אין דער ווייט געגאנגען אונד האבען 31
 צווישען זיך גערעט אונד געזאגט, דינער מאן האט גאר-
 נישט געטהון וואס פערדינט דעם טויט אדער דיא קעטען:
 אונד אנריפא האט געזאגט צו פעסטוס, דינער מאן וואלט 32
 געקאנט געפרייט ווערען, ווען ער וואלט זיך נישט גערופען
 אויף דעם קיסר:

קאפיטעל כו

- אונד ווען עס איז געשלאסען געווארען אז מיר זאלען זיך 1
 אנוועקשיפען קיין איטאליא, האבען זיין פולוס אונד עט-
 ליכע אנדערע געפאנגענע איבערגעגעבען צו א הויפטמאן
 וואס האט געהייסען יוליוס, פון דעם חיל פון אויגוסטוס:
 אונד מיר זענען אריינגעגאנגען אין א שיף פון ארדאמיטע 2
 וואס האט געזאלט זענעלן אין דיא ערטער פון אסיא,
 אונד האבען אנוועקגעשיפט; אונד עס איז מיט אונס גע-
 ווענען אריקטארפוס פון תעסאלוניקא אויס מקדוניה:
 אונד דעם אנדערן טאג זענען מיר ארופגעקומען קיין 3
 צידון; אונד יוליוס האט זיך פריינדליך געהאלטען קעגען
 פולוס, אונד האט איהם דערלויבט צו זיינע פריינד צו געהען,
 כדי זיין זאלען איהם פארזארגען: אונד פון דארטען זע- 4
 ען מיר אנוועקגעשיפט, אונד האבען געזעגעלט אוינטער
 קיסרוס, ווייל דיא ווינד זענען אונס אנטקעגען געווענען:
 אונד ווען מיר האבען געזעגעלט איבער דעם ים פון 5
 קיליקיא אונד פאמפיליא, זענען מיר ארופגעקומען קיין
 מירא אין לוקא: אונד דארט האט דער הויפטמאן גע- 6
 פינען א שיף פון אלעפסאנדריא, וואס איז געגאנגען קיין
 איטאליא, אונד האט אונס דרויף אריינגעשיפט: אונד ווען 7

- 17 בעווייזען: אונד איך וועל דיך מציל זיין פון דעם פאלק
 18 אונד פון דיא גוים, צו וועלכע איך שיק דיך: אז דא
 זאלסט אויפמאכען זייערע אויגען, זייא אומצוקעהרען
 פון דער פינסטערניס צום ליכט, אונד פון דער מאכט
 פון דעם שטן צו גאט, אז זייא זאלען דערהאלטען
 פערנעבונג פון זינד, אונד איינע ערבשאפט צווישען דיא
 וואס זענען געהייליגט דורך דעם גלויבען וואס איז
 אן מיר:
- 19 דרום, קעניג אנריפא, בין איך נישט ווידערשפעניג געווע-
 20 זען קענען דיא הימלישע ערשיינונג: זייערט איך האב
 דערקלעהרט צוערשט צו דיא וואס זענען אין דמשק
 אונד אין ירושלים, אונד אים גאנצען לאנד פון יהודה,
 אונד צו דיא גוים, אז זייא זאלען תשובה טהון אונד
 זאלען זיך צו גאט אומקעהרען, אונד זאלען טהון ווערק
 21 וואס זענען ווירדיג פון תשובה: ווענען דינע זאכען
 האבען מיך דיא יודען אים בית המקדש גענומען, אונד
 22 האבען מיך געפריפט אומצוברענגען: דרום ווייל איך
 האב דערהאלטען הילף פון גאט, שטעה איך ביז צו
 דינען טאג, אונד בעצייג צו קליין אונד גרויס, אינדעם
 איך זאג נישט קיינע אנדערע זאך אויסער וואס דיא
 נביאים אונד משה האבען געזאגט אז עס וועט געשעהען:
 23 אז דער משיח וועט ליידען, אונד אז ער וועט זיין דער
 ערשטער וואס וועט פון דיא טויטע אויפשטעהען, אונד
 וועט פֿרעדניגען ליכט צום פאלק אונד צו דיא גוים:
- 24 אונד דערנײל ער האט זיך אזוי פארענטפערט, האט
 פעסטום געזאגט מיט א הויף קול, פולום, דא ביקט
 25 אונזיג, דאס פילע לערנען מאכט דיך משוגע: אבער
 פולום האט געזאגט, איך בין נישט משוגע, פארנעמסטער
 פעסטום, זייערט איך רעד דיא ווערטער פון וואהרהייט
 26 אונד פערשטאנד: ווארין דער קעניג ווייסט ווענען דינע
 זאכען, פאר דעם איך רעד אויך עפענטליך, ווארין איך
 בין געוים אז קיינס פון דינע זאכען איז פון איהם נישט
 פערבארגען, ווארין דאס איז נישט אין א ווינקעל
 27 געשעהען: קעניג אנריפא, גלויבסט דא דיא נביאים?

- אז זיין זאלען נישט אין דיא סרמיס אריינפאלען, האבען
 זיין דאס מאקעלוערק ארוםגעלאזט, אונד זענען אזוי
 געפארען: אונד ווען מיר זענען אין א גרויסען שטורם-
 18 ווינד געוועזען, האבען זיין דעם אנדערן טאג אויסגאסונג
 געמאכט: אונד דעם דריטען טאג האבען זיין מיט זייערע
 19 אייגענע הענד דיא משא פון דעם שיף ארויסגעווארפען:
 אונד ווען דיא זון אונד דיא שטערען האבען זיך פאר
 20 פילע טעג נישט געוויזען, אונד קיין קליינער שטורם איז
 קעגען אונס געוועזען, איז אלע האפנונג אז מיר זאלען
 גערעטעט ווערען אונעקגענומען געווארען:
 אונד ווען זיין האבען שוין לאנג געפאסט, דאן איז פולוס
 21 צווישען זיין אויפגעשטאנען אונד האט געזאגט, איהר
 מענער, איהר האט מיר געזאלט צוהערען אונד נישט פון
 קראטא ארויסשייפען, אונד אזוי צו געווינען דינע געפאהר
 אונד שאדען: אבער אצונד ערמאהן איך אייך איהר
 22 זאלט האבען גוטען מוטה, ווארין קיין נפש פון אייך וועט
 פערלוירען ווערען, נייערט דאס שיף אליין: ווארין אין
 23 דינער נאכט איז ביין מיר געשטאנען א מלאך פון גאט,
 וועמעס איך בין, וועלכען איך אויף דינען: אונד האט
 24 געזאגט, פארקט דיך נישט, פולוס, ווארין דוא מוזט שטע-
 הען פאר דעם קיסר: אונד זעה, גאט האט דיר געגעבען
 אלע וואס שייפען זיך מיט דיר: דרום איהר מענער, האט
 25 גוטען מוטה; ווארין איך האב א בטיחון אין גאט אז עס
 וועט געשעהען וויא עס איז מיר צוגעזאגט געווארען:
 אבער מיר מוזען אויף א געוויסע אינזעל געווארפען
 26 ווערען:
 אונד ווען עס איז געוועזען דיא פירצענטע נאכט, דער-
 27 ווייל מיר זענען אין אדריא ארוםגעטריבען, אין מיטען
 דער נאכט האבען דיא שיפלויט געדענקט אז זיין קומען
 גאהענט צו לאנד: אונד זיין האבען דאס זונקבלייט גע-
 28 זונקען, אונד האבען געפינען צוואנציג קלאפטער טיף,
 אונד ווען זיין זענען אביסעל ווייטער געפארען, האבען זיין
 ווידער געזונקען, אונד האבען געפינען פופצעהן קלאפט-
 29 טער: אונד ווייל זיין האבען געפארקטען אז מיר זאלען

- מיר האבען זיך פילע טעג לאנגזאם געזענעלט, אונד זענען
קוים געקומען קענען קנידום, ווייל דער ווינד האט אונס
ניט געלאזט, האבען מיר זיך אונטער קרמא געזענעלט
8 קענענאיבער סלמוני: אונד מיר זענען דיזעם קוים פאר-
בייא געגאנגען, אונד זענען געקומען צו א געוויסען ארט
וואס איז גערופען דער שעהנער האפען, אונד נאהענט
דערבייא איז געוועזען דיא שטאט לאסאיא:
9 אונד נאך א לאנגע צייט ווען עס איז שוין געפעהרליך
געוועזען זיך צו שיפען, ווייל דאס פאסטען איז אויך
שוין פארבייא געוועזען, האט זייא פולום געווארענט:
10 אונד האט צו זייא געזאגט, איהר מענער, איך זעה, אז
דינע רייזע וועט שלעכט זיין אונד מיט גרויסען שאדען,
ניט אליין צו דער לאדונג אונד צו דעם שוף, גייערשט אויך
11 צו אונזער לעבען: אבער דער הויפטמאן האט מעהר
געגלויבט דעם פיהרער אונד דעם האר פון דעם שוף
12 וויא דיא ווערטרער פון פולום: אונד ווייל דער האפען
איז ניט גוט געוועזען דרינען צו ווינטערן האבען דיא
מייסטען געראטען אז זייא זאלען פון דארטען אנוועק-
שיפען, ווען מעגליך צו קומען קיין פיניקס אונד איבער-
ווינטערן, וואס איז א האפען פון קראמא אונד ליגט קע-
גען זיד-וועסט אונד נארד-וועסט זייט:
13 אונד ווען דער זיד ווינד האט לייכט געבלאזען, האבען זייא
געדאכט אז זייא האבען זייער תכלית דערהאלטען,
אונד זענען ארויסגעפאהרען אונד זענען קראמא
14 פארבייא געשיפט: אבער ניט לאנג דערנאך האט זיך
קענען איהר דערהויבען א שטורמזינד, וואס איז גערופען
15 אורקילון: אונד ווען דאס שוף איז דערגריפען געוועזען,
אונד האט ניט געקאנט קענען דעם ווינד געשטעהען,
האבען מיר עס געלאזט געהען אונד זענען געפארען:
16 אונד לויפענדיג אונטער א געוויסע אינזעל וואס הייסט
קלוידיא, האבען מיר קוים געקאנט דאס קליינע שויפעלע
17 אייגהאלטען: אונד ווען זייא האבען עס ארויפגע-
צויגען האבען זייא גענוצט מיטעל, אונד האבען דאס
שוף אונטערגעגארטעלט. אונד זייא האבען זיך געפארקט

דעם פארזענעל קענען דעם ווינד, אונד האבען געשיפט צום בארמען: אונד ויז האבען אנגעשלאנען אן איין 41 ארט וואו דאס ים איז אויף ביידע זייטען, אונד דאס שייף איז געבליבען שטעהען אויף דעם גרונד, אונד דער פאר- דערשטער מיייל האט פעסט געשטעקט אונד איז געבליבען אונגענועגליך; אבער דער אונטערשטער מיייל איז דורך דער מאכט פון דיא וועלען צוגראכען געווארען:

אונד דיא סאלדאטען האבען געראטען אז ויז זאלען דיא 42 געפאנגענע הרגענען, אז קיינער פון ויז זאל נישט אוועק- שווימען אונד אנטרינען: אבער דער הויפטמאן האט גע- 43 וואלט פולום רעמען, אזוי האט ער זייער עצה פארנועהרט. אונד ער האט געפילען אז דיא וואס קענען שווימען זאלען זיך צוגעשט אים ים אריינגוארפען אונד צו דעם 44 לאנד אוועקגעהען: אונד אז דיא איבריגע זאלען אזוי מיהן, עטליכע אויף ברעטער, אונד עטליכע אויף שטרי קער פון דעם שייף. אונד עס איז אזוי געשעהען אז ויז זענען אלע זיכער צום לאנד אנטרינען:

קאפיטעל כח

אונד ווען מיר זענען זיכער אנטרינען דאן האבען מיר 1 געוואוסט אז דיא אינזעל איז גערופען מעליטא: אונד דיא 2 לאנדסלייט האבען אונם אונגענועהגליכע פריינדשאפט געוויזען; ווארין ויז האבען אנגעצונדען א פייער, אונד האבען אונם אלע אריינגענומען, וועגען דעם רעגען וואס 3 איז גענועזען אונד, וועגען דער קעלט: אונד ווען פולום האט צוגנויפגעקליבען פיל שטיקער האלץ אונד האט ויז געלעגט אויף דעם פייער איז פון דער הויך א שלאנג ארויסגעקומען, אונד האט זיך געהעפט אן זיינע האנד: 4 אונד ווען דיא לאנדסלייט האבען געזעהען דיא שלאנג אויף זיינע האנד הענגען, האבען ויז געזאגט איינער צום אנדערן, דויער מאן איז געוויס א רוצח, ער איז אנטרינען פון דעם ים, אבער דיא נקמה לאזט איהם נישט לעבען: 5 אזוי האט ער דיא שלאנג אפגעשאקעלט אים פייער אהן 6 שאדען: אבער ויז האבען געדאכט אז ער וועט אויף-

נישט אן פעלזען אָנשטויסען, האָבען זיין געוואָרפֿען פֿיער
 אַנקער הינטען פֿון דעם שוף, אונד האָבען געוואָנשט עס
 30 זאל טאָג ווערען: אונד ווען דיא שויפֿלייט האָבען געזוכט
 פֿון דעם שוף צו אַנטלויפֿען, אונד האָבען דאָס קליינע שויפֿעל
 אים ים אַרופֿגעלאָזט, אזוי וויא זיין האָבען געוואלט אַנ-
 31 קער וואָרפֿען פֿון דער פֿאַרדער זייטע פֿון דעם שוף: האט
 פֿולוס געזאָגט צו דעם הויפטמאַן אונד צו דיא סאַלדאַטען,
 ווען דיעז וועלען נישט אים שוף בלייבען, קאָנט איהר נישט
 32 גערעטעט ווערען: דאן האָבען דיא סאַלדאַטען אָפֿגע-
 שניטען דיא שטריק פֿון דעם קליינעם שוף, אונד האָבען
 עס געלאָזט פֿאלען:

33 אונד ביז עס האט אָנגעהויבען צו טאָנען, האט פֿולוס אלע
 געבעטען אז זיין זאלען עפֿעס נעמען צו עסען, אונד
 האט געזאָגט, עס איז שוין היינט פֿירצעהן טעג זינט איהר
 וואָרט אונד בלייבט אונגעגעסען, אונד איהר האט גאָר-
 34 נישט גערוזט: דרום בעט איך אייך איהר זאָגט אייך גע-
 מען צו עסען, וואָרין דאָס איז פֿאַר אייךע שטאַרקהייט.
 וואָרין עס וועט קיינעם פֿון אייך נישט קיין האָר פֿון דעם
 35 קאָפֿ פֿערלויבען ווערען: אונד ווען ער האט דאָס גע-
 זאָגט, אונד האט גענומען ברויט, האט ער פֿאַר אלע גאָט
 געדאַנקט, אונד האט עס צוגבראַכען אונד האט אָנגעהוי-
 36 בען צו עסען: אונד זיין זענען אלע פֿרעהליך געוועזען,
 37 אונד האָבען אויף זעלבסט גענומען צו עסען: אונד מיר
 זענען אלע צוזאַמען געוועזען אים שוף צווייא הונדערט
 38 אונד זיבענציג נפֿשות: אונד ווען זיין האָבען זיך זאָגט
 געגעסען, האָבען זיין דאָס שוף גרינגער געמאַכט אינדעם
 זיין האָבען דאָס קאַרן אין ים אַריינגעוואָרפֿען:

39 אונד ווען עס איז טאָג געוואָרען האָבען זיין נישט דער-
 קענט דאָס לאַנד, אָבער זיין האָבען אַ צונג פֿון ים
 דערזעהען וואָס האט געהאט אַ באָרטען אויף דעם האָבען
 זיין געוואלט ווען מעגליך דאָס שוף אַריינטרייבען:
 40 אונד זיין האָבען אויפֿגעהויבען דיא אַנקער אונד האָבען
 זיך געלאָזט אויף דעם ים, אונד האָבען אויף דיא גענדער
 פֿון דיא רוֹדער לויז געמאַכט, אונד האָבען אויפֿגעשטעלט

- קומען, איז צו פולום ערלויבט געוועזען פאר זיך צו
בלויבען מיט דיא סאלדאטען וואס האבען איהם געהיט:
- 17 אונד עס איז געשעהען נאך דרייא טעג אזוי האט ער דיא
עלצטע פון דיא יודען צוואמענגערופען; אונד ווען זייא
האבען זיך פערזאמעלט, האט ער צו זייא געזאגט, מענער
אונד ברידער, איך האב בארניט געטהון קעגען דעם פאלק
אדער דיא מנהגים פון דיא אבות, דאך בין איך איבער-
געגעבען פון ירושלים א געפאנגענער אין דיא הענד פון
דיא רומער: וועלכע ווען זייא האבען מיך פארקערט
האבען זייא מיך געוואלט פרייא לאזען, ווייל עס איז אין
מיך קיין שום שולד פון שוים געוועזען: אבער ווען דיא
יודען האבען ווידער געשפראכען, אזוי בין איך געצווינגען
געוועזען מיך צו גערופען אויף דעם קיסר, ניט אויב איך
האב עפעס מיין פאלק צו פארקלאנען: דרום האב איך
אייך גערופען אז איך זאל אייך זעהען אונד מיט אייך
רעדען; ווארין פון וועגען דער האפנונג צו ישראל בין איך
מיט דיזער קעט געבונדען: אונד זייא האבען צו איהם
געזאגט מיר האבען וועגען דיר פון לאנד יהודה קיינע
בריה דערהאלטען, אונד קיינער פון דיא ברידער וואס
זענען געקומען האט פון דיר דערצעהלט אדער עפעס
שלעכטעס גערעט: אבער מיר געגעהרען פון דיר צו הערען
וואס דוא דענקסט, ווארין וועגען דיזע פתח איז עס אונס
געקאנט אז מען רעט דערקענען אין אלע ערטער:
- 23 אונד זייא האבען איהם א טאג געשטעלט, אונד פילע
זענען צו איהם אין זיינע וואוינונג געקומען, צו וועלכע
ער האט דערקלעהרט אונד געצייגט דאס קעניגרייך פון
נאט, אונד האט זייא איבערגערעט וועגען ישוע פון תורת
משה אונד דיא נביאים פון מארגען ביז אבענד: אונד
עטליכע האבען געגלויבט דיא זאכען וואס זענען גע-
שפראכען געוועזען, אונד עטליכע האבען ניט געגלויבט:
- 25 אונד ווייל זייא זענען ניט אייניג געוועזען אונטער איינ-
אנדער, זענען זייא אונזעקגעגאנגען, ווען פולום האט נאך
אין ווארט געזאגט, אז דער רוח הקודש האט דורך
ישעיהו הקביא צו אונזערע אבות גערעט אונד געזאגט:

געשוואלען ווערען אדער פליצלינג מוילט אונדערפאלען.
אבער ווען זיין האבען לאנג געווארט, אונד האבען גאר-
ניט געזעהען קיין איבעל אן איהם געשעהען, אזוי האבען
זיין זיך מ'זש געוועזען אונד האבען געזאגט אז ער איז
א גאט:

- 7 אונד אין דיווע ערטער האט דער פירשט פון דער אינוועל
געזיצונגען געהאט, מיט דעם גאמען פובליוס, דער האט
אונס פריינדליך אויפגענומען, אונד האט אונס דרייט טעג
- 8 איינקווארטערט: אונד עס איז געשעהען אז דער פאטער
פון פובליוס איז קראנק געלעגען אויף פיבער אונד לאק-
סירען, אונד פולוס איז צו איהם אריינגעגאנגען אונד האט
געבעטען, אונד האט דיא הענד אויף איהם געלעגט, אונד
- 9 האט איהם געהיילט: אונד ווען דאס איז געשעהען, זענען
אויף דיא איבריגע אין דער אינוועל וואס האבען געהאט
קראנקהייטען צו איהם געקומען, אונד זענען געהיילט
- 10 געווארען: אונד זיין האבען אונס גרויסען כבוד אָנגעטוהן,
אונד ווען מיר זענען אנוועקגעשיפט, האבען זיין אונס
פערזארגט מיט וואס מיר האבען געדארפט:
- 11 אונד גאך דרייט חדשים האבען מיר זיך אנוועקגעשיפט
אין א שייף פון אלעפסנדריא וואס האט אין דער אינוועל
איבערזויגטערט, וועמעס דער צייכען איז געוועזען צוויי-
לינג ברידער: אונד מיר זענען ארויפגעשיפט קיין סיראקוס.
- 12 אונד זענען דארט דרייט טעג געבליבען: אונד פון דארט
זענען מיר ארויפגעגאנגען, אונד זענען אָנגעקומען קיין
רעגיוס; אונד גאך איין טאג איז דער דרום ווינד אָנגע-
קומען, אונד מיר זענען געקומען דעם אנדערן טאג קיין
- 14 פוטעאלי: וואו מיר האבען געפינען ברידער, אונד זענען
געבעטען געוועזען, אז מיר זאלען ביין זיין זיבען טעג
בלייבען; אונד אזוי זענען מיר געגאנגען קיין רוים:
- 15 אונד פון דארטען, ווען דיא ברידער האבען פון אונס גע-
הערט, זענען זיין אונס אָנטקעגען געקומען ביז צום מארק
פון אפיזוס אונד דיא דרייט גאסטהייזער; אונד ווען פולוס
האט זיין געזעהען, האט ער גאט געדאנקט אונד האט
- 16 מוטא געקומען: אונד ווען מיר זענען אין רוים אריינגע-

דער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו דיא רומער.

- 1 פולוס א קנעכט פון ישוע המשיח, גערופען צו זיין
- אין אפאסטעל, אפגעווינדערט צו דער בשורה טובה פון
- 2 גאט: וועלכע ער האט פריהער צוגעזאגט דורך זיינע
- 3 נביאים אין דיא הייליגע שריפטען: וועגען זיין זעהן,
- וועלכער איז געבוירען געווארען פון דעם זאמען פון דוד
- 4 נאך דעם פלייש: אונד איז געשטעלט צו זיין דער זעהן
- פון גאט מיט מאכט נאך דעם גייסט פון הייליגקייט, דורך
- 5 דיא אויפערשטעהונג פון דיא מויטע: ישוע המשיח אונד
- זער האר דורך דעם מיר האבען דערהאלטען גנאד אונד
- שליחות צום געהארזאם פון דעם גלויבען צווישען אלע
- 6 גוים וועגען זיין גאמען: צווישען וועלכע זענט איהר
- 7 אויך דיא גערופענע פון ישוע המשיח: צו אלע וואס
- זענען אין רום, דיא געליבטע פון גאט, גערופענע היי-
- ליגע, גנאד זייא מיט אייך אונד פריידען פון גאט אונדזער
- פאטער אונד פון דעם האר ישוע המשיח:
- 8 צוערשט דאנק איך מיין גאט דורך ישוע המשיח וועגען
- אייך אלע, אז אייער גלויבען איז אין דיא גאנצע וועלט
- 9 דערצעהלט: ווארין גאט איז מיין עדות, וועלכען איך
- דיען אין מיין גייסט אין דער בשורה טובה פון זיין זעהן,
- 10 וויא איך געדענק אייך געשטענדיג: אלע צייטען אין
- מינע תפילות בעט איך, אז איך זאל שוין אמאל מצליח
- זיין אין מיין וועג דורך דעם ווילען פון גאט צו אייך צו
- 11 קומען: ווארין איך פערלאנג אייך צו זעהען, פרי איך
- איך זאל אייך געבען מאנכע גייסטליכע מתנה, פרי איהר
- 12 זאלט פערסט געגרינדעט ווערען: דאס הייסט, פרי איך
- זאל מיט אייך געטרייסט ווערען, דורך דעם גלויבען וואס
- מיר האבען מיט איינאנדער:

26 „בָּעֵה צו דיזען פֿאלק אונד זאג זייא, הערענדיג וועט
 איהר הערען אונד וועט ניט פֿערשטעהען; אונד
 זעהענדיג וועט איהר זעהען אונד וועט ניט איינזעהען;
 27 ווארין דאס הארץ פון דיזעס פֿאלק איז פֿעט געווארען,
 אונד זייערע אויערען זענען שווער צו הערען, אונד
 האבען זייערע אויגען צוגעמאכט; אז זייא זאלען ניט
 זעהען מיט זייערע אויגען, אונד ניט הערען מיט זייערע
 אויערען, אונד ניט פֿערשטעהן מיט זייער הארץ אונד
 זיך אומקעהרען, אונד איך זאל זייא היילען.”

ישעיה ו', ט' י'.

28 דרום זאל עס אייך בעקאנט זיין אז דיא ישועה פון גאט
 איז געשיקט צו דיא גוים; זייא וועלען עס אויך הערען;
 29 אונד ווען ער האט דאס געוואגט, זענען דיא יודען אנוועק
 געגאנגען, אונד האבען צווישען זיך געהאט א גרויסען
 נכוח:

30 אונד ער האט געוואוינט צווייא גאנצע יאהר אין זיין
 אייגען געדונגענעם הויז, אונד האט אויפגענומען אלע
 31 וואס זענען צו איהם אריינגעקומען: אונד האט געפֿרע-
 דיגט דאס קעניגרייך פון גאט, אונד האט געלעהרט וועגען
 דעם האר ישוע המשיח גאנץ עפענטליך אונד קיינער
 האט איהם פארנועהרט

- 24 דרום האט זיין גאט איבערגעגעבען אים גלויסטען פון
זייערע הערצער צו אונזרייניגקייט, זייערע לייבער צו
25 שאנד צו מאכען צווישען זיך זעלבסט: וועלכע האבען דיא
טאהרהייט פון גאט פערביטען צו א ליבען, אונד זיין
האבען פערעהרט אונד געדינט דאס בעשעפעניס מעהר
זיין דעם בעשעפער, דער איז אויף עביג געלויבט, אמן:
26 דעסטנעגען האט זיין גאט איבערגעגעבען צו שענדליכע
גלויסטניגקייט; ווארין זייערע נקבות האבען זייער גע-
דארף מן הטבע פערביטען פאר דעם וואס איז קענען
דער טבע: אונד אזוי אויף דיא זכרים האבען דעם גע-
27 דארף מן הטבע פון דער נקבה פערלאזט, אונד האבען
אין זייערע ווילדע גלויסטען געברענגט איינער צום אנ-
דערען, אונד זכרים מיט זכרים האבען שאנד געמאכט,
אונד האבען אין זיך זעלבסט געקומען דעם לויין פון זייער
טעות, אזוי וויא זיין האבען פערדינט:
28 אונד גלייך וויא זיין האבען ניט געוואלט גאט האבען אין
זייער ידיעה, אזוי האט זיין גאט איבערגעגעבען צו א
פערטאקענען פערשטאנד, צו טהון וואס טוהט צו א
29 אינדעם וויא זענען אנגעפילט געווארען מיט יעדע אונד
גערעכטיגקייט, רשעות, תאות, שלעכטעס, פול פון
30 קנאה, מארד, שטרייט, געטריגערייא, רכילות: פערליימ-
דער, פיינד פון גאט, עזות פנים, לעסטערער, שטאלצע,
בארהמער, אויסגעפינער פון שלעכטע זאכען, ווידער-
31 שפעניג קענען דיא עלטערן: אונפערשטענדיג, אונגע-
32 טרייא, אונגאטירליכע ליבע, אונגארקמהערציג: וועלכע
זען זיין האבען אפילו געוואוסט דאס משפט פון גאט,
אז דיא וואס טהון אזעלכע זאכען זענען ווערט דעם
טויט, ניט נור טהון זיין, גייערט געוויילגען אויף דיא
וואס טהון זיין:

קאפיטעל ב

- 1 דרום ביסט דוא אהן איינע ענטשולדיגונג, א מענש,
ווער דוא אויף ביסט וואס דוא ריכטעסט; ווארין אינדעם
דוא ריכטעסט דעם אנדערען, פערשולדיגסט דוא זיך
אליין; ווארין דוא וואס ריכטעסט טהוסט דאסזעלבע:

- 13 אונד איך וויל נישט אז איהר זאלט עס נישט וויסען, ברידער,
אז איך האב מיר אפט פארנענומען צו אייך צו קומען,
אבער איך בין ביז אהער אויפגעהאלטען געווארען, כדי
איך זאל צווישען אייך אויך אביסעל פרוכט דערהאלטען,
14 אזוי וויא צווישען דיא איבריגע פעלקער: איך בין א
בעל חוב אויך צו דיא גרעקען אונד אויך צו דיא פרעמדע
15 לייט, צו דיא קלונגע אונד צו דיא נארישע: דרום אזוי
ווייט וויא איך קאן בין איך בערייט אויך צו אייך וואס
16 זענט אין רוים צו פערעריגען: ווארין איך זעהם מיך נישט
מיט דער בשורה טובה פון דעם משיח, ווארין עס איז
דיא מאכט פון גאט צו ישועה צו איינליכען וואס גלויבט,
17 צוערשט צו דעם יהודי אונד אויך צום גרעק: ווארין
דיא גערעכטיגקייט פון גאט איז דרינען אנטפלעקט פון
גלויבען צום גלויבען, אזוי וויא עס זשעהט געשריבען,
דער גערעכטער וועט לעבען דורך דעם גלויבען: חבקוק ב' ד'.
18 ווארין דער צארן פון גאט איז אנטפלעקט פון הימעל
איבער אלע רשעות אונד אונגעזעכטיגקייט פון מענשען
19 וואס האלטען דיא טאהרהייט אין אונגעזעכטיגקייט: ווארין
דאס וואס מען קאן וויסען וועגען גאט איז אין וויא
אנטפלעקט געווארען, ווארין גאט האט עס צו וויא אנט-
20 פלעקט: ווארין דיא נישט געזעהענע זאכען פון דעם
געזעפעניס פון דער וועלט זענען אנגעזעהען אונד גע-
מערקט דורך דיא ווערק, דאס הייסט וויינע עבינע קראפט
אונד גאטהייט, אזוי אז וויא האבען גאר קיינע ענטשול-
21 דיגונג: ווייל ווען וויא האבען גאט געקענט, האבען וויא
איהם נישט אלס גאט געלויבט אדער געדאנקט, גייערשט
וויא זענען אין ווייערע געדאנקען נאריש געווארען, אונד
זייער אונפערשטענדיג הארץ איז פערפונסטערט גע-
22 ווארען: אינדעם וויא האבען זיך געהאלטען פאר קלוג
23 זענען וויא געווארען נאריש: אונד וויא האבען דיא
הערליכקייט פון דעם אונפערדערבליכען גאט פערביטען
פאר א בילד גלייך צו דיא געשטאלט פון א פערדערבלי-
כען מענש אונד פון פעגעל אונד פיערפוסנע חיות אונד
געווערם:

- 16 פֿערקלאַנגען אָדער רעכטפֿערטיגען זיך: אים טאג ווען
נאט וועט ריכטען דיא פֿערבארנענע זאכען פֿון מענשען
דורך גשוע המשיח נאך מיינע בשורה טובה:
- 17 אָבער ווען דוא ווערסט אנגערופען א יוד, אונד פֿערלאזט
דיך רוהיג אויף דעם געזעץ, אונד ריהמסט דיך אין
נאט: אונד ווייסט זיין ווילען, אונד פֿרופעסט דיא זאכען
וואס זענען מעהר ווערט, אינדעם דוא ביסט געלעהרט פֿון
דער תורה: אונד דוא ביסט זיכער אז דוא ביסט אליין
א פיהרער פֿון דיא בלינדע, א ליכט צו דיא וואס זענען
אין דער פינסטער: א לעהרער צו דיא נארען, א דער-
ציהער פֿון קליינע קינדער, איינער וואס האסט דיא געש-
טאלט פֿון דערקענטניס אונד דיא וואהרהייט אין דער תורה:
- 21 דרום דוא וואס לעהרסט איין אנדערען, לעהרסט דוא נישט
דיך אליין? דוא וואס פֿרעדיגסט אז מען זאל נישט גנבענען,
טהוקסט דוא גנבענען? דוא וואס זאגסט אז מען זאל נישט
מונה זיין, ביסט דוא מונה? דוא וואס פֿעראומווינדיקסט
דיא אפגעטער, רויבסט דוא דיא טעמפלעל? דוא וואס
ריהמסט דיך מיט דעם געזעץ, דורך איבערטרעטונג פֿון
דעם געזעץ פֿערשעהמסט דוא נאט? ווארין דער נאמען
פֿון נאט איז דורך אייך געלעסטערט צווישען דיא גוים,
אזוי וויא עס שטעהט געשריבען: ישעיה נ"ב ה'. ווארין דיא
מילה טהוט וואויל העלפען ווען דוא האלסט דיא תורה;
אָבער ווען דוא ביסט איין איבערטרעטער פֿון דער תורה
איז דיינע מילה געווארען אלס ערלה: דרום ווען דער
ערל האלט דיא גערעכטיגקייט פֿון דער תורה, וועט נישט
זיינע ערלה פאר מילה גערעכענט ווערען? אונד דיא
ערלה וואס איז מן הטבע, ווען זיא האלט דאס געזעץ,
וועט דיך ריכטען וואס דוא דורך דעם בוכשטאב אונד
דיא מילה איבערטרעטעסט דיא תורה: ווארין נישט דער
איז א יוד וואס איז אזוי אויסעוועניג, אויף איז דאס נישט
געשניידונג וואס איז אויסעוועניג אין דעם פֿלייש: גייערסט
דער איז א יוד וואס איז אייגעוועניג, אונד דיא מילה איז
דיא פֿון דעם הארץ אים גייסט נישט אים בוכשטאב, וואס
זיין לויב איז נישט פֿון מענשען גייערסט פֿון נאט:

- 2 אָבער מיר ווײַסען אז דאס געריכט פון גאט איז נאך
דער וואהרהייט איבער דיא וואס טהון אזעלכע זאכען:
- 3 אָבער מיינקט דוא דאס, אַ מענש, וואס דוא ריכטעסט
דיא וואס טהון אזעלכע זאכען אונד טהונט זיין, אז
- 4 דוא וועסט דאס געריכט פון גאט אנטרייען? אָדער ביסט
דוא מבזה דעם רייכטהום פון זייער גיטיגקייט אונד גע-
- 5 גיטיגקייט פון גאט פיהרט דיר צו תשובה? אָבער נאך
דיינע הארטיגקייט אונד אינגעקעקערטען הארצען זא-
- 6 מעלסט דוא דיר צארן אים טאג פון צארן, אונד אנט-
פלעקונג פון דעם גערעכטען משפט פון גאט: וועלכער
- 7 וועט בעצאהלען צו איטליכען נאך זיינע ווערק: צו דיא
וועלכע דורך אויסהארען אין א גוטען ווערק ווינשען
אום הערליכקייט אונד פבוד אונד אינפערדארבענהייט,
- 8 עבינעם לעבען: אָבער צו דיא וואס צאנקען זיך אונד גע-
הארקען נישט דיא וואהרהייט, נייערט געהארקען אונדעכט,
- 9 וועט זיין צארן אונד גרימציארן: בעטרייבנס אונד אנגסט
איבער איטליכע זעלע פון א מענש וואס טהוט איבעל,
- 10 צוערשט פון דעם יוד אונד אויף פון דעם גרעק: אָבער
הערליכקייט אונד פבוד אונד פרידען צו איטליכען וואס
טהוט גוטעס, צוערשט צום יוד אונד אויף צום גרעק:
- 11 ווארין עס איז נישט דא קיין נושא פנים ביין גאט:
- 12 ווארין אלע דיא וואס האבען אהן א געזעץ געזינדיגט,
וועלען אויף אהן א געזעץ פערלויירען ווערען; אונד דיא
וואס האבען אינגער א געזעץ געזינדיגט וועלען דורך א
געזעץ געריכטעט ווערען: ווארין נישט דיא הערער פון
דעם געזעץ זענען גערעכט פאר גאט, נייערט דיא טהונער
פון דעם געזעץ וועלען גערעכטפערטיגט ווערען:
- 14 ווארין ווען דיא גוים וואס האבען נישט דאס געזעץ טהון
מן השבע דיא געבאט פון דעם געזעץ, דיזע ווען זיין
האבען נישט קיין געזעץ, זענען א געזעץ צו זיך אליין:
- 15 אונד זיין געווייזען דאס ווערק פון דעם געזעץ געשריבען
אין זייער הארץ, אינדעם זייער געוויסען בעצייגט מיט
זיין צוזאמען, אונד זייערע געדאנקען צווישען איינאנדער

- פיס זענען איילענדיג בלוט צו פערניסען: פערדארבען 16
 אונד נאמער זענען אין זייערע זענען: אונד דעם זענען 17
 פון פרידען האבען זיין נישט געוואוסט: ישעיה נ"ט ו' ח'.
 דיא פארקט פון גאט איז נישט פאר זייערע אויגען: 18
 תהלים ל"ו ב'.
 מיר וויסען נון אז אלעס וואס דיא תורה זאגט, דאס 19
 זאגט זיא צו דיא וואס זענען אונטער דער תורה, כדי
 איטליכעס מויל זאל פערשטאפט ווערען, אונד דיא
 גאנצע וועלט זאל פערשולדיגט ווערען פאר גאט:
 דרום דורך דיא ווערק פון דער תורה וועט קיין מענש 20
 פאר איהם גערעכטפערטיגט ווערען, ווארין דורך דער
 תורה איז דיא דערקענטניס פון זינד: תהלים קמ"ג ב'.
 אבער נון איז דיא גערעכטיגקייט פון גאט אהן דעם 21
 געזעץ אנטפלעקט, אינדעם עס איז דורך דער תורה אונד
 דיא גביאים בעצייגט געווארען: אונד דיא גערעכטיגקייט 22
 פון גאט איז דורך גלויבען אן ישוע המשיח צו אלע וואס
 גלויבען; ווארין עס איז קיין אונטערשייד: ווארין אלע 23
 האבען געזינדיגט, אונד האבען געפעהלט אין דער
 הערליכקייט פון גאט: אינדעם זיין זענען אומזוסט 24
 גערעכטפערטיגט פון זיינע גנאד דורך דיא דערלעזונג
 וואס איז אין ישוע המשיח: וועלכען גאט האט פאראויס 25
 געשטעלט פאר א פפורת דורך דעם גלויבען אין זיין
 בלוט, כדי ער זאל זיינע גערעכטיגקייט בענווייזען דורך
 דער פערגעבונג פון דיא פארבאנענע זינד אין דער
 לאנגמיטיגקייט פון גאט: כדי אין דיווער צייט צו בענוויי 26
 זען זיינע גערעכטיגקייט, כדי ער זאל גערעכט זיין, אונד
 דער רעכטפערטיגער פון דעם וואס גלויבט אן ישוע:
 דרום וואו איז דאס ריהמען? עס איז אויסגעשלאסען. 27
 דורך וועלכען געזעץ? פון דיא ווערק? גיין, גייערמ
 דורך דעם געזעץ פון גלויבען: ווארין מיר רעכנען אז 28
 מענש איז גערעכטפערטיגט דורך דעם גלויבען אהן דיא
 ווערק פון דעם געזעץ: איז ער דען דער גאט פון דיא 29
 יודען אליין? איז ער נישט אויף דער גאט פון דיא גוים:
 נא, אויף פון דיא גוים: ווען על כל פנים גאט איז 30

רומער ג קאפיטעל ג

- 1 וואס איז דען דער פארטהייל פון דעם יוד? אָדער וואס
- 2 איז דער נוצען פון דער בעשניידונג? פיל, יעדענער
פאלס; צושרשט ווייל צו זיין זענען דיא ווערמער פון
- 3 גאט אָנפערמרויעט: ווארין וואס איז דען ווען עטליכע
האבען נישט געגלויבט? זאל זייער אונגלויבען צושטערען
- 4 דיא מרייהייט פון גאט? חלילה; לאז ליבער גאט וואהר
זיין אונד אימליכער מענש א ליגנער, אזוי וויא עס
שטעהט געשריבען, כדי דוא זאלסט גערעכטפערטיגט
זיין אין דייןע ווערמער, אונד זאלסט בייקומען ווען דוא
- 5 ווערסט געריכטעט: תהלים ג"א ה'. אָבער ווען אונזערע
אונגערעכטיגקייט בעשטעטיגט דיא גערעכטיגקייט פון
גאט, וואס זאלען מיר זאגען? איז גאט דער שטראפט
- 6 מיט צארן אונגערעכט? איך רעד מענשליך: חלילה;
ווען אזוי וויא וועט גאט דיא וועלט ריכטען? אָבער
ווען דיא וואהרהייט פון גאט גערייכט מעהר צו זיין פבוד
דורך מיין ליגנען, ווארום בין איך דען גאך געריכטעט
- 8 וויא א זינדער? אונד ווארום נישט גלייך וויא מיר זענען
געלעסטערט, אונד וויא עטליכע בעהויפטען אז מיר זאגען,
לאזען מיר שלעכטעם טהון כדי גוטעס זאל קומען; צו
וועלכע איז דאס משפט גערעכט:
- 9 וואס דען? זענען מיר ארגער וויא זיין געוויס נישט.
ווארין מיר האבען פריהער געוויזען אז יודען אונד גוים
10 זענען אלע אונטער זינד: אזוי וויא עס שטעהט גער
שריבען:
- 11 „עס איז קיינער נישט גערעכט אויף נישט איינער: עס איז
קיינער וואס איז פערשטענדיג, עס איז קיינער וואס
- 12 פארשט גאך גאט: זיין זענען אלע אפגעקעהרט, זיין
זענען צוזאמען אונגיציג געווארען, עס איז קיינער וואס
טהוט גוטעס, עס איז נישט איין איינציגער: תהלים י"ד א' ג'.
- 13 זייער האלז איז איינע אפגענע גרוב, זיין בעמריגען
מיט זיירע צונג, דאס גיפט פון א שלאנג איז אונטער
14 זיירע ליפען: תהלים ה' י' ק"מ ד'. וועמעס מויל איז
15 פול מיט פלוצונג אונד ביטערקייט: תהלים י' ו'. זיירע

דער בעשניידונג ניט נור צו דיא וואס זענען פון דער
בעשניידונג, נייערט אויף צו דיא וואס געהען אין דיא
פוסטריט פון דעם גלויבען פון אונזער פאטער אברהם,
וואס ער האט געהאט ווען ער איז גאך געוועזען אין
ערלה:

- 13 ווארין דיא הבטחה צו אברהם אָדער צו זיין זאמען, אז
ער זאל זיין יורש פון דער וועלט, איז ניט געווארען
דורך דעם געזעץ, נייערט דורך דער גערעכטיגקייט
פון דעם גלויבען: ווארין ווען דיא וואס זענען פון דעם
- 14 געזעץ זענען יורשים, אזוי איז דער גלויבען צו נישט
געמאכט, אונד דיא הבטחה איז בטל געוועזען: ווארין
- 15 דאס געזעץ ווירקט צארן: ווארין וואו עס איז קיין
געזעץ דא איז אויף קיינע עבירה: דעסטוועגען איז עס
- 16 פון דעם גלויבען, פֿרי עס זאל זיין דורך גנאה, אז דיא
הבטחה זאל זיין פעסט צום גאנצען זאמען, ניט נור צו
דעם וואס איז פון דעם געזעץ, נייערט אויף צו דעם וואס
איז פון דעם גלויבען פון אברהם, וואס איז דער פאטער
פון אונס אלע: אזוי וויא עס שטעהט געשריבען, איף
- 17 האב דין געמאכט צום פאטער פון פילע פעלקער, פאר
גאט אן וועלכען ער האט געגלויבט, דער דיא מויטע
לעבעדיג מאכט, אונד רופט דיא זאכען וואס זענען ניט
דא גלייף וויא וואלטען געוועזען: בראשית י"ו ה'.
- 18 וועלכער קענען דער האפנונג האט געגלויבט אין דער
האפנונג, פֿרי ער זאל זיין דער פאטער פון פילע
פעלקער, אזוי וויא עס איז געזאגט געוועזען, אזוי וועט
- 19 זיין זאמען זיין: בראשית ט"ו ה'. אונד ווייל ער איז ניט
שוואך געוועזען אים גלויבען, האט ער זיין אייגענעם לייב
אנגעזעהען גלייף וויא עס איז שוין מויט געוועזען, ווען
ער איז קענען הונדערט יאהר אלט געווארען, אונד אויף
- 20 דעם מויטען מוטערלייב פון שרה: אבער אין דער
הבטחה פון גאט האט ער קיין ספק געהאט דורך אונגלויב
ביגקייט, נייערט איז שטארק געווארען דורך גלויבען,
אונד האט געגעבען פֿבוד צו גאט: אונד איז זיכער
- 21 געוועזען, אז וואס ער האט פערשפראכען דאס קאן ער

איינער וועלכער וועט דיא בעשניידונג פון דעם גלויבען
רעכטפערטיגן אין דיא ערלה דורך דעם גלויבען:
31 זענען מיר דען מבטל דאס געזעץ דורך דעם גלויבען?
קלילה; נייערט מיר בעשטעטיגען דאס געזעץ:
קאפיטעל ד

- 1 וואס זאלען מיר דען זאגען אז אברהם אונזער פאטער
- 2 נאך דעם פלייש האט דערלאנגט? ווארין ווען אברהם
- איז גערעכטפערטיגט געוועזען דורך ווערק האט ער
- 3 זיך מיט וואס צו ריהמען, אבער נישט פאר גאט: ווארין
- וואס זאגט דיא שריפט? אברהם האט געגלויבט
- גאט, אונד עס איז צו איהם צוגערעכענט געוועזען פאר
- 4 גערעכטיגקייט: בראשית ט"ו ו'. אבער צו דעם וואס
- ווערקט איז דער לויז נישט גערעכענט פאר א גנאה,
- 5 נייערט פאר א חוב: אבער צו דעם וואס ווערקט נישט,
- נייערט גלויבט אן איהם וואס רעכטפערטיגט דעם רשע,
- 6 זיין גלויבען איז גערעכענט אלס גערעכטיגקייט: אזוי
- וויא אויף דויד הייסט דעם מענש געבענשט, צו דעם גאט
- רעכענט גערעכטיגקייט אהן ווערק:
- 7 „געבענשט זענען דיא צו וועלכע דיא אונגערעכטיג-
- קייטען זענען פערנעבען אונד דיא זינד זענען
- 8 צוגעדעקט: געבענשט איז דער מענש צו וועלכען
- גאט רעכענט נישט קיינע זינד:“ תהלים ל"ב א' ב'.
- 9 איז דען דינע ברכה איבער דער בעשניידונג געזאגט,
- אדער אויף איבער דער ערלה? ווארין מיר זאגען אז
- דער גלויבען איז גערעכענט געוועזען צו אברהם פאר
- 10 גערעכטיגקייט: בראשית ט"ו ו'. וויא איז עס דען צו
- איהם גערעכענט געווארען? אין בעשניידונג אדער אין
- 11 ערלה? נישט אין בעשניידונג, נייערט אין ערלה: אונד ער
- האט דערהאלטען דאס צייכען פון בעשניידונג אלס
- חוקים פון דער גערעכטיגקייט פון דעם גלויבען וואס ער
- האט געהאט ווען ער איז נאך געוועזען אין ערלה, כדי ער
- זאל זיין דער פאטער פון אלע וואס גלויבען, האמשע
- זייא זענען אונגעשניטען, כדי דיא גערעכטיגקייט זאל
- 12 אויף צו זייא גערעכענט ווערען: אונד דער פאטער פון

- זיין זוהן, ווען מיר זענען געוועזען פיינד, פיל מעהר ווען
 מיר זענען געווייליגט וועלען מיר דורך זיין לעבען
 גערעטעט ווערען: אונד נישט נור אזוי, נייערמ מיר זענען
 11 אויף פֿרעהליך אין גאט דורך אונזער האר ישוע המשיח,
 דורך וועלכען מיר האבען אצונד דערהאלטען דיא
 איבערבטונג:
 12 דעם וועגען, גלייך וויא דיא זינד איז אין דער וועלט
 איינגעטרעטען דורך איין מענש, אונד דער טויט דורך
 דיא זינד, אונד אזוי איז דער טויט איבער אלע מענשען
 13 געקומען, איינעם אלע האבען געזינדיגט: ווארין ביז צום
 געזעץ איז דיא זינד געוועזען אין דער וועלט, אבער וואו
 עס איז קיין געזעץ, דא איז דיא זינד נישט צוגערעכענט:
 14 דאך האט דער טויט געהערשט פון אדם ביז משה אויף
 איבער דיא וואס האבען נישט געזינדיגט אין דער גלייכהייט
 פון דער עבירה פון אדם, וועלכער איז א פארבילד פון
 15 דעם וועלכער זאל קומען: אבער נישט גלייך וויא מיש
 דער זינד אזוי אויף מיש דער פרייען מתנה; ווארין ווען
 דורך דיא זינד פון איינעם זענען פילע געשטארבען, פיל
 מעהר האט דיא גנאד פון גאט אונד דיא פרייע מתנה אין
 דער גנאד פון דעם איינעם מענשען ישוע המשיח זיך
 16 געמעהרט קעגען פילע: אונד נישט גלייך וויא דורך איינעם
 וואס האט געזינדיגט, אזוי איז דיא גנעדונג מתנה; ווארין
 דאס משפט איז געוועזען דורך איינעם צו פערשולדיגונג,
 אבער דיא פרייע מתנה איז פון פילע עבירות צו
 17 רעכטפערטיגונג: ווארין, ווען דורך דער עבירה פון
 איינעם האט דער טויט געהערשט דורך דעם איינעם,
 פיל מעהר דיא וואס דערהאלטען דיא איבערפליסענדע
 גנאד אונד דיא מתנה פון גערעכטיגקייט וועלען אים
 לעבען הערשען דורך דעם איינעם ישוע המשיח:
 18 דרום, גלייך וויא דורך איינע עבירה איז דאס געריכט
 געקומען איבער אלע מענשען צו פערשולדיגונג, אזוי
 איז אויף דורך איינע גערעכטיגקייט דיא פרייע מתנה
 איבער אלע מענשען געקומען צו רעכטפערטיגונג
 19 פון לעבען: ווארין גלייך וויא דורך דעם אונגעהארקען

22 אויף מ'הון: דרום איז עס איהם אויף צוגערעכענט געוועזען פאר גערעכטיגקייט: בראשית ט"ו ו'.

23 אונד עס איז נישט געשריבען פון זיינעטוועגען אליין, אז

24 עס איז צו איהם גערעכענט געוועזען: גייערט אויף פון

אונזערטוועגען, צו וועמען עס וועט גערעכענט ווערען, וועלכע גלויבען אן איהם דער האט אונזער האר ישוע

25 אויפגענועקט פון דיא מויטע: וועלכער איז וועגען

אונזערע זינד איבערגעגעבען געוועזען, אונד וועגען

אונזערע גערעכטפערטיגקייט אויפגענועקט געווארען:

קאפיטעל ה

1 דרום ווען מיר זענען גערעכטפערטיגט דורך דעם

גלויבען, אזוי האבען מיר פרידען מיט גאט דורך אונזער

2 האר ישוע המשיח: דורך דעם מיר האבען אויף אונזער

צוטריט דערלאנגט דורך דעם גלויבען צו דינער גנאד

אין וועלכער מיר שטעהען, אונד לאזט אונס פרעהליך

זיין אין דער האפנונג פון דער הערליכקייט פון גאט:

3 אונד נישט גור אזוי, גייערט לאזט אונס אויף פרעהליך זיין

אין אונזער ליידען, וויסענדיג אז ליידען ווירקט געדולד:

4 אונד דיא געדולד פריפונג, אונד דיא פריפונג האפנונג:

5 אונד דיא האפנונג ברענגט נישט צו שאנד, ווארין דיא

ליבע פון גאט איז אויסגעגאסען אין אונזערע הערצער

דורך דעם רוח הקודש וואס איז אונס געגעבען

געווארען:

6 ווארין ווען מיר זענען גאך געוועזען שוואך אזוי איז

משיח אויף דיא רעכטע צייט פאר דיא רשעים געשטאר-

7 בען: ווארין קוים וועט אימיצער פאר א גערעכטען

שטארבען; ווארין טאמער פאר דעם גוטען וועט זיך

8 אימיצער אונטערשטעהען צו שטארבען: אבער גאט

שטעלט אזוי זיינע אייגענע ליבע קעגען אונס, אינדעם

ווען מיר זענען גאך געוועזען זינדער איז משיח פאר

9 אונס געשטארבען: דרום גאך פיל מעהר ווען מיר זענען

איצט גערעכטפערטיגט דורך זיין בלוט וועלען מיר דורך

10 איהם גערעכטעט ווערען פון דעם צארן: ווארין ווען מיר

זענען מיט גאט געוועזען דורך דעם מויט פון

- לעבט ער צו גאט: אזוי בעמראכט איהר אייף זעלבסט 11
 אויף אז איהר זענט מוילט צו דער זינד, אבער לעבעדיג
 צו גאט אין ישוע המשיח:
- דרום לאז נישט דיא זינד הערשען אין אייער שטערבליכען 12
 לייב, אז איהר זאלט איהר געהארעכען צו זיינע גלוקטיג-
 קייטען: אונד שטעלט נישט אייערע גלידער צו זינד פאר 13
 וואפען פון אונגערעכטיגקייט, נייערט שטעלט אייף צו
 גאט וויא לעבעדיגע פון דיא מוילט, אונד אייערע גלידער
 צו גאט פאר וואפען פון גערעכטיגקייט: ווארין דיא זינד 14
 וועט נישט איבער אייף געוועלטיגען; ווארין איהר זענט נישט
 אונטער דעם געזעץ, נייערט אונטער דער גנאד:
- וואס דען? זאלען מיר זינדיגען ווייל מיר זענען נישט אונ- 15
 טער דעם געזעץ, נייערט אונטער דער גנאד? חלילה:
 ווייסט איהר נישט אז צו וועמען איהר גיבט אייף פאר 16
 קנעכט צו געהארעכען, אזוי זענט איהר דיא קנעכט פון
 דיא צו וועמען איהר געהארעכט, ענטוועדער פון זינד צום
 מוילט, אדער פון געהארעכען צו גערעכטיגקייט? אבער 17
 דאנק זייא צו גאט, אז איהר זענט געוועזען דיא קנעכט
 פון זינד, אבער איהר האט פון הארצען געהארעכט צו דער
 געשטאלט פון דער לעהרע צו וועלכער איהר זענט אי-
 גערנעגעבען געווארען: אונד איהר זענט געפרייעט גע- 18
 ווארען פון זינד אונד זענט געמאכט געווארען קנעכט
 צו גערעכטיגקייט: אייף רעד מעגשליך וועגען דער שוואכ- 19
 הייט פון אייער פלייש; ווארין גלייף וויא איהר האט
 געשטעלט אייערע גלידער פאר קנעכט צו דער אונגריי-
 גיקייט אונד אונרעכט צו אונרעכט, אזוי שטעלט אייזט
 איירע גלידער פאר קנעכט צו גערעכטיגקייט צו 20
 הייליגקייט: ווארין ווען איהר זענט געוועזען קנעכט פון
 זינד, זענט איהר פרייא געוועזען וועגען גערעכטיגקייט:
- וואס פאר פרוכט האט איהר דאן געהאט אין דיא זאכען 21
 מיט וועלכע איהר שעמט אייף אצינד? ווארין דער סוף
 פון יענע זאכען איז דער מוילט: אבער אינדעם איהר זענט 22
 פון דער זינד געפרייעט געווארען אונד זענט געמאכט
 געווארען צו קנעכט פון גאט, האט איהר איירע פרוכט

פון דעם איינעם מענש זענען פילע זינדער געווארען, אזוי
 אויף דורך דעם געהארבען פון דעם איינעם וועלען פילע
 20 גערעכט געמאכט ווערען: אונד דאס געזעץ איז צווישען
 געקומען כדי דיא עבירה זאל פערמעהרט ווערען, אבער
 וואו דיא זינד איז פערמעהרט געווארען, דארט איז
 21 דיא גנאד נאך גאנץ מעהר געווארען: כדי גלייך וויא
 דיא זינד האט געהערשט אים טויט, אזוי זאל אויף דיא
 גנאד הערשען דורך גערעכטיגקייט צום עבינען לעבען
 דורך ישוע המשיח אונזער האר:

קאפיטעל ו

1 וואס זאלען מיר דען זאגען? זאלען מיר אין זינד ווייטער
 2 בלייבען, כדי דיא גנאד זאל פערמעהרט ווערען? חלילה,
 מיר, וואס זענען צו דער זינד געשטארבען, וויא אזוי
 3 זאלען מיר נאך לענגער דרינען לעבען? אדער ווייכט
 איהר ניט אז מיר אלע וואס זענען צו ישוע המשיח
 געטויבלט געווארען, זענען געטויבלט געווארען צו זיין
 4 טויט? דרום זענען מיר מיט איהם דורך דער טבילה צום
 טויט געגרויבען געווארען, כדי גלייך וויא משיח איז פון
 דיא טויטע אויפגעוועקט געוועזען דורך דער הערליכקייט
 פון דעם פאטער, אזוי זאלען מיר אויף וואנדלען אין
 5 נייערונג פון לעבען: ווארין ווען מיר זענען צוזאמען
 געפלאנצט געווארען אין דער גלייכהייט פון זיין טויט,
 אזוי וועלען מיר אויף זיין אין דער גלייכהייט פון זיינע
 6 אויפערשטעהונג: אונד דאס וויסען מיר אז אונזער
 אלטער מענש איז מיט איהם געקרייצונגט געווארען, כדי
 דער לייב פון זינד זאל צושטערט ווערען, אז מיר זאלען
 7 ניט מעהר דינען צו זינד: ווארין דער וואס איז געשטארבען
 8 איז גערעכטפערטיגט פון זינד: אבער ווען מיר זענען מיט
 משיח געשטארבען, גלויבען מיר אז מיר וועלען אויף מיט
 9 איהם לעבען: ווארין מיר וויסען אז משיח איז אויפגע-
 שטאנען פון דיא טויטע אונד שטארבט ניט מעהר, דער
 10 טויט הערשט ניט מעהר איבער איהם: ווארין אים טויט
 וואס ער איז געשטארבען, איז ער איינמאל געשטארבען
 צו דער זינד. אבער אים לעבען וואס ער לעבט דאס

- האט גענומען געלעגנהייט דורך דעם געבאט, אונד
האט אין מיר געווירקט אלערלייא תאוה; ווארין אהן דעם
געזעץ איז זינד שוים געוועזען: אונד איך האב אמאל 9
געלעבט אהן דעם געזעץ, אבער ווען דאס געבאט איז
געקומען איז דיא זינד ווידער לעבעדיג געווארען, אונד
איך בין געשטארבען: אונד דאס געבאט וואס זאל זיין 10
צום לעבען איז מיר אויסגעפינען צום שוים: ווארין דיא 11
זינד האט דורך דעם געבאט געלעגנהייט גענומען,
אונד האט מיך פערפיהרט, אונד דארדורך געטעטעט:
אזוי דען איז דאס געזעץ הייליג, אונד דאס געבאט איז 12
הייליג אונד גערעכט אונד גוט:
- איז דען דאס וואס איז גוט צו מיר געווארען צום שוים? 13
חלילה; ניערשט דיא זינד, כדי זיא זאל זיך געווייזען
זיא זינד, האט אין מיר דורך דעם גוטען געווירקט דעם
שוים, כדי דיא זינד זאל דורך דעם געזעץ איבער מאס
זינדיג ווערען: ווארין מיר וויסען אז דאס געזעץ איז 14
גויסטיק; אבער איך בין פליישליך, פערקויפט אונטער
דיא זינד: ווארין דאס וואס איך טהוא איך נישט; 15
ווארין נישט דאס וואס איך וויל טהוא איך, ניערשט וואס
איך האב פיינד דאס טהוא איך: אונד ווען איך טהוא 16
דאס וואס איך וויל נישט, אזוי בין איך מודה אז דאס
געזעץ איז גוט: אונד איצט בין איך עס נישט מעהר וואס 17
טהוא עס, ניערשט דיא זינד וואס וואוינט אין מיר: ווארין 18
איך ווייס אז אין מיר, דאס הייסט אין מיין פלייש, וואוינט
קיינע גוטע זאך; ווארין איך האב אנדא דעם ווילען, אבער
נישט דאס גוטע צו טהון: ווארין דאס גוטע וואס איך וויל 19
טהוא איך נישט, אבער דאס שלעכטע וואס איך וויל נישט
דאס טהוא איך: אבער ווען איך טהוא דאס וואס איך וויל 20
נישט, אזוי בין איך נישט מעהר דער וואס טהוט עס, ניערשט
דיא זינד וואס וואוינט אין מיר: איך געפין דען דאס 21
געזעץ, אז ווען איך וויל טהון דאס גוטע איז דאס שלעכטע
בייא מיר: ווארין איך האב תענוג אים געזעץ פון גאט 22
נאך דעם אינערען מענש: אבער איך זעה איין אנדערעם 23
געזעץ אין מיין גלידער, וואס שטרייט קעגען דעם

23 צו הייליגקייט, אונד צום סוף עבינעם לעבען: ווארין דער
שכר פון זינד איז דער טויט, אבער דיא פרייע מתנה
פון גאט איז עבינעם לעבען אין אונזער האר ישווע
המשיח:

קאפיטעל ז

- 1 אדער וויסט איהר ניט, ברידער, ווארין איך רעד צו
דיא וואס קענען דאס געזעץ, אז דאס געזעץ הערשט
2 איבער דעם מענש אזוי לאנג וויא ער לעבט? ווארין
דיא פרויא וואס האט א מאן איז בייא דעם געזעץ
צום מאן געבונדען אזוי לאנג וויא ער לעבט; אבער
ווען דער מאן איז געשטארבען, אזוי וויא בעפרייעט
3 פון דעם געזעץ פון איהר מאן: דרום ווען זיא וועט
חתונה האבען צו איין אנדערען גשעת איהר מאן לעבט,
וועט מען זיא הייסקען א זונה; אבער ווען דער מאן איז
געשטארבען איז זיא פרייא פון דעם געזעץ, אזוי אז
זיא איז ניט קיינע זונה ווען זיא ווערט דאס ווייב פון
4 איין אנדערען מאן: דרום, מיינע ברידער, איהר זענט
אויף טויט געווארען צום געזעץ דורך דעם לייב פון
משיח, אז איהר זאלט ווערען צום אנדערען, צו דעם
וועלכער איז פון דיא טויטע אויפגעוועקט געווארען,
5 כדי מיר זאלען פרוכט ברענגען צו גאט: ווארין ווען
מיר זענען געוועזען אים פלייש, האבען דיא תאוות פון
דיא זינד וואס זענען געוועזען דורך דעם געזעץ גע-
וירקט אין אונזערע גלידער, כדי מיר זאלען פרוכט
6 ברענגען צום טויט: אבער איצט זענען מיר בעפרייעט
געווארען פון דעם געזעץ, ווייל מיר זענען געשטארבען
צו דעם מיט וועלכען מיר זענען פעסט געהאלטען
געוועזען, כדי מיר זאלען דינען אין גיהיט פון דעם גייסט,
אונד ניט אין דער עלטער פון דעם בוכשטאב:
7 וואס זאלען מיר דען זאנען? איז דאס געזעץ זינד?
חלילה; אבער איך וואלט ניט געקאנט זינד ווען ניט
דורך דעם געזעץ, ווארין איך וואלט ניט געוואוסט פון
תאוה, ווען דאס געזעץ וואלט ניט געזאגט, דיא זאלסט
8 ניט גלוקסען שמות כ' ט"ו: דברים ה' י"ח; אבער דיא זינד

איהם דער האט ישוע אויפגענועקט פון דיא טויטע וואוינט
אין איינע דער וועלכער האט ישוע המשיח אויפגענועקט
פון דיא טויטע וועט אייערע שטערבליכע לייבער לע-
בעדיג מאכען דורך זיין גייסט וואס וואוינט אין איינע:

- אזוי דען, ברידער, זענען מיר שולדיגער, ניט צום פלייש, 12
אז מיר זאלען לעבען נאך דעם פלייש: ווארין ווען איהר 13
לעבט נאך דעם פלייש, וועט איהר שטארבען; אבער
ווען איהר דורך דעם גייסט טעטעט דיא ווערק פון דעם
לייב, וועט איהר לעבען: ווארין אזוי פילע וואס זענען 14
געפיהרט פון דעם גייסט פון גאט, דווע זענען דיא זיהן
פון גאט: ווארין איהר האט ניט דערהאלטען דעם גייסט 15
פון קנעכטשאפט ווידער צו פארקט, גייערט איהר האט
דערהאלטען דעם גייסט פון קינדשאפט, דורך וועלכען
מיר רופען אבא, פאטער: דער גייסט אליין בעצייגט מיט 16
אונזערן גייסט אז מיר זענען דיא קינדער פון גאט: אונד 17
ווען מיר זענען קינדער, זענען מיר אויף יורשים; יורשים
פון גאט אונד מיט-יורשים מיט דעם משיח, ווען מיר
ליידען מיט איהם, כדי מיר זאלען אויף מיט איהם פער-
הערליכט ווערען:

- ווארין איך רעכען אז דיא ליידען פון דינער צייט זענען 18
ניט ווערט פערבלייכט צו ווערען מיט דער הערליכקייט וואס
וועט אין אונס אנטפלעקט ווערען: ווארין דיא ערינצטע 19
אויסהארונג פון דער בעשעפעניס וואקטעט אויף דעם
אנטפלעקען פון דיא זיהן פון גאט: ווארין דיא בע- 20
שעפעניס איז אונטערטעניג געוועזען צו אייטעלקייט,
ניט פון איהר אייגען ווילען גייערט ווענען איהם
וואס האט זיא אונטערטעניג געמאכט: אויף האפנונג 21
אז דיא בעשעפעניס אליין וועט בעפרייעט ווערען פון
דער קנעכטשאפט פון פערדארבענהייט צו דער פריי-
הייט פון דער הערליכקייט פון דיא קינדער פון גאט:
ווארין מיר וויסען אז דיא גאנצע בעשעפעניס זיפצט 22
צוזאמען אונד קרעכצט ביז אצינד: אונד ניט נור דאס, 23
גייערט אויף מיר אליין וואס האבען דיא ערשטע פרוכט
פון דעם גייסט, אפילו מיר אליין זיפצען אין אונס,

געזעץ פון מיין פערשטאנד, אונד נעמט מיך געפאנגען
צום געזעץ פון דער זינד וואס איז אין מיין גלידער:
24 אף איך עלענדער מענטש! ווער וועט מיך אויסלעזען פון
25 דעם לייב פון דינען טויט? איך דאנק גאט דורך אונזערן
האר ישוע המשיח. דרום מיט דעם פערשטאנד דינען איך
זעלבסט דאס געזעץ פון גאט, אבער מיט דעם פלייש דאס
געזעץ פון זינד:

קאפיטעל ח

1 דרום איז אצונד קיינע פערמשפטונג פאר דיא וואס זענען
2 אין ישוע המשיח: ווארין דאס געזעץ פון דעם גייסט פון
לעבען אין ישוע המשיח האט מיך פרייא געמאכט פון
3 דעם געזעץ פון זינד אונד טויט: ווארין דאס וואס איז
אונגעגליך געוועזען צום געזעץ, אינדעם עס איז געוועזען
שטראף דורך דעם פלייש, האט גאט געשיקט זיין אייגענען
זיין אין דער גלייכהייט פון דעם פלייש פון זינד אונד
וועגען זינד, אונד האט אזוי פערמשפט דיא זינד אין דעם
4 פלייש: כדי דיא גערעכטיגקייט פון דעם געזעץ זאל אין
אונס דערפילט ווערען, וואס וואנדלען ניט נאך דעם
5 פלייש נייערט נאך דעם גייסט: ווארין דיא וואס זענען
נאך דעם פלייש טראכטען דיא זאכען פון דעם פלייש,
אבער דיא וואס זענען נאך דעם גייסט טראכטען דיא
6 זאכען פון דעם גייסט: ווארין דאס טראכטען פון דעם
פלייש איז דער טויט, אבער דאס טראכטען פון דעם
7 גייסט איז לעבען אונד פרידען: נויל דאס טראכטען פון
דעם פלייש איז פיינדשאפט קעגען גאט; ווארין עס איז
ניט אונטערטעניג צום געזעץ פון גאט, ווארין עס קאן
8 אויך ניט זיין: אונד דיא וואס זענען אים פלייש זענען
ניט גאט געפעלען:

9 אבער איהר זענט ניט אים פלייש נייערט אים גייסט, ווען
דער גייסט פון גאט וואוינט ווירקליך אין אייך. אבער
ווער עס האט ניט דעם גייסט פון דעם משיח דער איז
10 ניט זיינער: אבער ווען דער משיח איז אין אייך, אזוי איז
דער לייב טויט וועגען זינד, אבער דער גייסט איז לע-
11 בעדיג וועגען גערעכטיגקייט: אונד ווען דער גייסט פון

ליידען, אדער אנגסט, אדער פערפאלגונג, אדער הונגער,
 36 אדער נאקטהייט, אדער סכנה, אדער שווערד? גלייך
 וויא עס שטעהט געשריבען,

„פון דיינעם וועגען זענען מיר געהרגעט דעם גאנצען
 טאג, מיר זענען גערעכענט וויא שאף צום שעכטען“:
 תהלים מ"ד כ"ג.

אבער אין אלע דיזע זאכען איבערוועלטיגען מיר דורך
 37 איהם וואס האט אונס געליבט: ווארין איך בין איבער-
 צייגט אז נישט טויט, נישט לעבען, נישט מלאכים, נישט
 פירשטען, נישט איצטיגע אונד נישט קומענדיגע זאכען, נישט
 38 גבורות: אונד נישט הייך, נישט טיפע, אונד קיין שום אנד-
 דערע בעשעפעניס וועט אונס קענען אפשטיידען פון
 דער ליבע פון גאט, וואס איז אין אונזער האר ישווע
 המשיח:

קאפיטעל ■

איך רעד דיא וואהרהייט אין משיח, אונד זאג קיין ליגען,
 1 אונד מיין געוויסען בעצייגט מיר אויף אים הייליגען
 גייסט: אז איך האב גרויסע אנגסט אונד אונאויספהערענדיגע
 2 וועהטיג אין מיין הארץ: ווארין איך וואלט געווינט אלליין
 אין חרם צו זיין פון משיח פאר מיינע ברידער, וואס זע-
 3 רען מיינע קרובים נאך דעם פלייש: וועלכע זענען
 ישראלים, אונד זייערס איז דאס רעכט פון דיא קינדשאפט,
 אונד דיא הערליכקייט, אונד דיא בריות אונד מתן תורה,
 4 אונד דיא עבודה אונד דיא הבטחות: אונד זייערס זענען
 דיא אבות, פון וועלכע שטאמט אפ דער משיח נאך
 דעם פלייש, דער איז גאט איבער אלע געלויבט אויף
 עביה, אמן:

אבער עס איז נישט מעגליך אז דאס ווארט פון גאט איז
 6 אנועקגעפאלען. ווארין נישט אלע וואס זענען פון ישראל
 זענען ישראלים: אונד אויך זענען נישט אלע קינדער ווייל
 7 זייא זענען דער זאמען פון אברהם, נייערט אין יצחק ואלדיין
 זאמען גערופען ווערען: בראשית כ"א י"ב, דאס הייסט דיא
 8 קינדער פון דעם פלייש זענען נישט דיא קינדער פון גאט,
 נייערט דיא קינדער פון דער הבטחה זענען גערעכענט

- אינדעם מיר ווארמען אויף דער קינדשאפט, דאס הייסט,
 24 אויף דער אויסלעזונג פון אונזערען לייב: ווארין דורך
 אונזערע האפנונג זענען מיר גערעטעט געווארען; אבער
 דיא האפנונג וואס איז געזעהען איז קיינע האפנונג;
 25 ווארין ווער האפט אויף דעם וואס ער זעהט; אבער
 ווען מיר האפען אויף דעם וואס מיר זעהען ניט, אזוי
 ווארמען מיר דרויף מיט געדולד:
 26 אונד גלייך דעם העלפט אויף דער גייסט אונזערע שוואכ-
 הייטען, ווארין מיר וויסען ניט וואס מיר זאלען געטען
 אזוי וויא מען געדארף, אבער דער גייסט אליין פער-
 27 טרעט פאר אונס מיט זיפצען ניט אויסצורעדען: אונד
 דער וועלכער פארשט דיא הערצער ווייסט דאס טראכטען
 פון דעם גייסט, ווארין ער פערטרעט פאר דיא הייליגע נאך
 28 דעם ווילען פון גאט: אונד מיר וויסען אז אלע זאכען
 ווערקען מיט צום גוטען צו דיא וואס ליבען גאט, צו דיא
 29 וואס זענען גערופען נאך זיין פארזאך: ווארין דיא וועלכע
 ער האט פארגעוואוסט האט ער אויף פערארדנעט אז
 זייא זאלען גלייך געמאכט ווערען צום בילד פון זיין זוהן,
 כדי ער זאל זיין דער עלצטער צווישען פילע ברידער:
 30 אונד וועלכע ער האט פארפערארדנעט, דיוע האט ער אויף
 גערופען; אונד וועלכע ער האט גערופען, דיוע האט ער
 אויף גערעכטפערטיגט; אונד וועלכע ער האט גערעכט-
 פערטיגט, דיוע האט ער אויף פערהערליכט:
 31 וואס זאלען מיר דען זאגען צו דיוע זאכען? ווען גאט איז
 32 פאר אונס ווער איז קעגען אונס? דער וועלכער האט ניט
 פערשוויגט זיין אייגענען זוהן, גייערשט האט איהם פאר
 אונס אלע איבערגעגעבען, וויא זאל ער ניט מיט איהם
 33 אונס אויף אלע זאכען שענקען? ווער וועט דיא אויס-
 דערנוועהלטע פון גאט פערקלאנגען? עס איז גאט דער
 34 רעכטפערטיגט: ווער איז דער וועלכער פערשוולדיגט?
 עס איז ישוע המשיח דער איז געשטארבען, אבער
 ליבער דער איז אויפדערנוועקט, דער איז אויף צו דיא
 רעכטע האנד פון גאט, דער געט אויף פאר אונס:
 35 ווער זאל אונס שיידען פון דער ליבע פון משיח? זאל

פון צארן וואס זענען פארטיג געמאכט צום פערדארבען:
 23 אונד אז ער זאל צו וויסען מוזן דאס עשירות פון זיינע
 הערליכקייט איבער דיא בליס פון בארמהערציגקייט,
 וועלכע ער האט פריהער אנגעברייט צו הערליכקייט:
 24 אפילו אונס וועלכע ער האט אויף גערופען, ניט נור פון
 25 דיא יודען, נייערט אויף פון דיא גוים? גלייך וויא ער
 האט אויף געזאגט אין הושע,

„איך וועל דאס לא עמי, רופען מיין פאלק אונד דיא
 26 ניט געליבטע געליבט: אונד עס וועט זיין אין דעם
 ארט וואו עס איז צו זיין געזאגט געווארען איהר זענט
 ניט מיין פאלק, דארט וועלען זיין גערופען ווערען
 דיא זיהן פון דעם לעבעדיגען גאט:“ הושע א' י'.
 27 אונד ישעיה שרייעט וועגען ישראל, ווען דיא צאהל פון
 דיא קינדער ישראל וועט זיין וויא דער זאנד פון דעם ים,
 28 דיא איבערגלייבונג וועט גערעטעט ווערען: ווארין דער
 האר וועט זיין ווארט דערפילען אונד וועט עס אויף דער
 29 ערד ענדיגען אונד קורץ מאכען: אונד גלייך וויא ישעיה
 האט פריהער געזאגט,

„ווען דער האר פון דיא הערשארען וואלט אונס ניט
 איבערגעלאזט א זאמען, וואלטען מיר געוועזען וויא
 סדום אונד גלייך געמאכט וויא עמורה:“ ישעיה א' ט'.
 30 וואס זאלען מיר דען זאגען? אז דיא גוים וואס האבען
 ניט נאכגעפאלגט גערעכטיגקייט האבען גערעכטיגקייט
 דערהאלטען, דאס איז דיא גערעכטיגקייט וואס איז דורך
 31 דעם גלויבען: אבער ישראל וואס האט נאכגעפאלגט
 דאס געזעץ פון גערעכטיגקייט, האט צום געזעץ פון גע-
 32 רעכטיגקייט ניט דערלאנגט: ווארום? ווייל וויא האבען
 עס ניט געזוכט דורך דעם גלויבען נייערט דורך דיא
 ווערק. זיין האבען זיך אנגעשטויסען אן דעם שטיין פון
 33 אנשטויסונג: אזוי וויא עס שטעהט געשריבען,

„זעה, איך לעג אין ציון א שטיין פון אנשטויסונג
 אונד א פעלזען פון שטרויכלונג, אונד דער וואס
 גלויבט אן איהם וועט ניט פערשעהמט ווערען:“
 ישעיה כ"ח ט"ו.

- 9 פאר זאמען: ווארין דאס איז דאס ווארט פון דער הבשחה
צו דינער צייט וועל איך קומען, אונד שורה וועט האבען
10 א זונדן: בראשית י"ח י'. אונד ניט נור דאס, נייערט אונד
רבקה ווען זיא איז טראגענדיג געווארען פון איינעם, פון
11 אונזער פאטער וצחק: ווארין איידער דיא קינדער זענען
נאך געבוירען געווארען אונד האבען קיין גוטעס אדער
שלעכטעס געטהון, אז דער פארוואן פון גאט זאל
בלייבען נאך דער בחירה, ניט דורך ווערק נייערט דורך
12 איהם וועלכער רופט: איז עס צו איהר געזאגט געווארען
אז דער עלצטער וועט דינען דעם יונגערען: בראשית כ"ה ל"ג.
13 גלייך וויא עס שטעהט געשריבען, יעקב האב איך געליבט
אונד עשו האב איך געהאסט: מלאכי א' ב' ג'.
- 14 וואס זאלען מיר דען זאגען? איז אונזערעכטיגקייט ביא
15 גאט? חלילה: ווארין ער האט געזאגט צו משה איך
וועל געגנאדיגען איך וויל געגנאדיגען, אונד איך
וועל מיך דערבארמען איבער וועמען איך וויל מיך דער-
16 בארמען: שמות ל"ג י"ט. אזוי דען איז עס ניט פון איהם
וואס וויל, אונד ניט פון איהם וואס לויפט, נייערט פון גאט
17 דער געגנאדיגט: ווארין דיא שריפט זאגט צו פרעה,
וועגען דינען האב איך דיך אויפגעשטעלט, כדי איך זאל
אין דיר מיינע מאכט געווייזען, אונד אז מיינ גאמען זאל
18 דערצעהלט ווערען אויף דיא גאנצע ערד: שמות ט' ט"ו.
אזוי דען געגנאדיגט ער וועמען ער וויל, אונד וועמען
ער וויל פערהארטעט ער:
- 19 דוא וועסט צו מיר זאגען, פארוואס געפינט ער נאך פעהר-
20 לער? ווארין ווער האט זיין ווילען ווידערשטאנען? א
מענש, ווער ביסט דוא אז דוא זאלסט גאט קעגענענעמ-
פערן? זאל דאס ווערק זאגען צום מייסטער, ווארום האסט
21 דוא מיך אזוי געמאכט? אבער האט ניט דער טעפער
מאכט איבער דעם לעהם, אז ער זאל פון דעם אייגענען
שטיק מאכען איין כלי צו גבוד אונד איין אנדערעס צו
22 שאנד? אונד וואס זאלען מיר זאגען ווען גאט האט גע-
וואלט זיין צארן געווייזען אונד זיינע מאכט צו וויסען
טהון, אונד האט מיט גרויסער געדולד געליטען דיא פלים

- 15 ויִיא הָעֶרֶען אָהן דַעם פֿרעדינער: אונד ויִיא זאַלען ויִיא פֿרעדינען ווען ויִיא זענען נישט געשיקט? גלייך ויִיא עס שטעהט געשריבען, ויִיא זשעהן זענען דיא פֿיס וואס ברענגען אַ בשורה טובה פֿון גוטע זאכען: ישעיה נ"ב ו'.
- 16 אָבער ויִיא האָבען נישט אלע געהאָרעט צו דער בשורה טובה. וואָרין זשעהן זאָגט, האָר, ווער האָט געגלויבט אונזערן בעריכט? ישעיה נ"ג א'. אזוי דען קומט דער גלויבער דורך דעם הערען, אונד דאס הערען דורך דעם וואָרט פֿון משיח: אָבער איך זאָג, האָבען ויִיא דען נישט געהערט? 18 פאר גענויס,

„וויער קול איז אויסגעגאנגען אין דיא גאנצע ערד אונד זייערע ווערטער ביז צו דעם ענד פֿון דער וועלט“:

תהלים י"ט ה'.

- 19 אָבער איך זאָג, האָט דען ישראל נישט געוואוסט? צוערשט זאָגט משה,

„איך וועל אייך אייפֿריג מאַכען מיט דיא וואס זענען נישט אַ פֿאלק, אונד מיט אַ גארנישען פֿאלק וועל איך אייך דערצערנען“: דברים ל"ב כ"א.

- 20 אָבער זשעהן אונזערשטעהט זיך אונד זאָגט, „איך בין געפינען פֿון דיא וואס זוכען מיך נישט, איך האָב מיך געווינען צו דיא וואס פֿערלאנגען נישט גאָר מיר“: ישעיה ס"ה א'.

- 21 אָבער צו ישראל זאָגט ער, דעם גאנצען טאָג האָב איך איך אויסגעשטרעקט מיינע האַנד, צו איין אונגעהאָר-קענדיג אונד ווידערשפעניג פֿאלק: ישעיה ס"ה ב'.
קאפיטעל יא

- איך זאָג דען האָט גאט פֿערשטויסען זיין פֿאלק? חלילה; 1 וואָרין איך בין אויך אַ בן ישראל, פֿון דעם זאָמען פֿון אַברהם, פֿון שבת בנִימין: גאט האָט נישט פֿערשטויסען זיין 2 פֿאלק וואס ער האָט פֿריהער געוואוסט. אָדער ווייסט איהר נישט וואס דיא זשויפט זאָגט וועגען אליה, ויִיא ער האָט געטענעט פֿאר גאט קעגען ישראל? האָר, ויִיא האָבען 3 דיינע גבֿיאים געהרגעט, דיינע מזבֿחות האָבען ויִיא צו-גראָבען, אונד איך בין אליין איבערגעבליבען, אונד ויִיא

רומער י
קאפיטעל י

- 1 ברידער, דאס פערלאנגען פון מיין הארץ אונד מיין געדעם צו גאט איז פאר זיין (ישראל) אז זיין זאלען געדעם זיין קענען: ווארין איך זאג זיין עדות אז זיין זענען
- 3 אויפריג פאר גאט, אבער נישט נאך דערקענטעניס: ווארין זיין קענען נישט דיא געדעם זיין קענען: אונד זוכען זייערע אויגענען געדעם זיין קענען: אויפצוריקטען, זענען זיין נישט אונטערטעניג צו דער געדעם זיין קענען פון גאט: ווארין משיח איז דער קין פון דער תורה צו געדעם זיין קענען: וואס גלויבט: ווארין משה שרייבט אז דער מענש וואס מוזט דיא געדעם זיין קענען: וואס איז פון דער תורה וועט דרינגען לעבען: ויקרא י"ח ה.
- 6 אבער דיא געדעם זיין קענען: וואס איז פון דעם גלויבטען זאגט אזוי, זאג נישט אין דין הארץ, ווער וועט ארויפגעהן אין הימעל? דאס איז משיח ארויפגעברענגען: אדער ווער וועט ארויפגעהן אין דער טיפעניס? דאס איז משיח ארויפצוגעדעם זיין קענען פון דיא מויטע? דברים ל' י"ב, י"ג, אבער וואס זאגט עס? דאס ווארט איז נאגענט צו דיר, אין דין מויל אונד אין דין הארץ; דברים ל' י"ד, דאס איז דאס ווארט פון דעם גלויבטען וואס מיר פרגעדיגען: ווארין ווען דוא וועסט געדעם זיין מויל דעם האר וועט, אונד וועסט גלויבטען אין דין הארץ אז גאט האט איהם אויפגעוועקט פון דיא מויטע, וועסט דוא געדעם זיין קענען: ווארין מיר דעם הארץ גלויבט מען צו געדעם זיין קענען, אונד מיר דעם מויל געדעם מען צו דער וועט: ווארין דיא שריפט זאגט איטליכער וואס גלויבט אן איהם וועט נישט פערשעהמט
- 12 ווערען: ישעיה כ"ח ט"ו, ווארין עס איז קיין אונטערשיד צווישען יודען אונד געדעם; ווארין דער זעלביגער האר איז איבער אלע, אונד ער איז רייך צו אלע וועלכע רופען איהם אן: ווארין איטליכער וואס וועט אנרופען דעם נאמען פון דעם האר וועט געדעם זיין קענען: יואל ב' ל"ב.
- 14 וואו זאלען זיין איהם דען אנרופען אן דעם זיין האבען נישט געגלויבט? אונד וואו זאלען זיין גלויבטען אן איהם ווענען דעם זיין האבען נישט געהערט? אונד וואו זאלען

- זענען הייליג, אזוי איז אויף דער טייג; אונד ווען דיא
ווארצעל איז הייליג, אזוי זענען אויף דיא צווייגען;
אונד ווען עטליכע פון דיא צווייגען זענען אפגעבראכען, 17
אונד דוא וואס ביסט א ווילדער עהלבויס ביסט צווישען
זיין איינגעפלאנצט, אונד האסט דערהאלטען מיט זיין א
טהייל אין דער ווארצעל אונד פעטיגקייט פון דעם עהלבויס;
אזוי ריהם דיך נישט קענען דיא צווייגען; אבער ווען דוא 18
ריהמסט דיך אזוי איז עס נישט דוא וואס מראגסט דיא
ווארצעל גייערשט דיא ווארצעל דיך: דוא וועסט דען 19
זאנען, דיא צווייגען זענען אפגעבראכען געווארען פדי
איך זאל איינגעפלאנצט ווערען: גוט; וועגען אונגלויביג- 20
קייט זענען זיין אפגעבראכען, אונד דוא שטעהסט דורך
דעם גלויבען. זיין נישט הויכמוטיג, גייערשט פארקט דיך;
ווארין ווען גאט האט נישט פערשוינט דיא נאטירליכע 21
צווייגען, וועט ער דיך אויף נישט פערשויגען: דרום זעה 22
אן דיא מדת החסד אונד דיא מדת הדין פון גאט; איבער
דיא וואס זענען געפאלען מדת הדין, אבער איבער דיר
מדת החסד פון גאט, ווען דוא בלייבסט אין זיין חסד, ווען
נישט וועסט דוא אויף אפגעשניטען ווערען: אונד זיין אויף, 23
ווען זיין וועלען נישט בלייבען אין אונגלויביגקייט, וועלען
איינגעפלאנצט ווערען, ווארין גאט קאן זיין ווידער אייג-
פלאנצען: ווארין ווען דוא ביסט אפגעשניטען געווארען 24
פון דעם עהלבויס וואס איז ווילד פון נאטור, אונד ביזט
קענען דער נאטור איינגעפלאנצט געווארען אין א גוטען
עהלבויס, וויא פיל מעהר וועלען דינע נאטירליכע צווייגען
איינגעפלאנצט ווערען אין זייער אייגענען עהלבויס;
ווארין איך וויל נישט, ברידער, אז איהר זאלט אונזויסענד 25
בלייבען פון דינען סוד, פדי איהר זאלט נישט קלוג זיין אין
איייערע געדאנקען, אז בלינדהייט איז אים טהייל צו
ישראל געווארען ביז דיא דערפילונג פון דיא גוים וועט
איינטרעטען: אונד אזוי וועט גאנץ ישראל גערעטעט 26
ווערען, אזוי וויא עס שטעהט געשריבען,
„דער גואל וועט קומען צו ציון, אונד וועט אפסקערען
דיא גאטלאזיגקייט פון געקב: אונד דאס איז מיין 27

4 זוכען מיין לעבען: מלכים א' י"ט י'. אבער וואס זאגט
צו איהם דיא ענטפער פון גאט? איך האב מיר איבער-
געלאזט זיבען טויזענד מאן וועלכע האבען נישט גע-
5 קניעט צו בעל: מלכים א' י"ט י"ח. דרום אויף אצונד
איז פארהאנען איינע איבערבלייבונג נאך דער אויסדער-
6 וועהלונג פון דער גנאד: אונד ווען עס איז דורך גנאד,
אזוי איז עס נישט מעהר דורך ווערק, אויף דעם אופן איז
7 דיא גנאד נישט מעהר גנאד: וואס דען? וואס ישראל האט
געזוכט, דאס האט ער נישט דערהאלטען, אבער דיא אויס-
דערוועהלונג האט עס דערהאלטען; אונד דיא איבריגע
8 זענען פעהרארשט געווארען: אזוי וויא עס שטעהט גע-
שריבען, גאט האט וויא געגעבען א גייסט פון טיפען
שלאף, אויבען אז וויא זאלען נישט זעהען, אונד אויערען
אז וויא זאלען נישט הערען ביז צום היינטיגען טאג:
ישעיה כ"ט י'; דברים כ"ט ג'.

9 אונד דויד האט געזאגט,

„לאז זייער טיש ווערען פאר א געץ אונד צום פאנג,
אונד פאר א שטרויכלונג אונד פאר איינע פערנעלמונג
10 צו זייא: לאזען זייערע אויגען פערפינסטערט ווערען
אז וויא זאלען נישט זעהען, אונד בייג אימער פארט
ארום זייער רוקען“: תהלים ס"ט כ"ג, כ"ד.

11 איך זאג דען, האבען זייא זיך אנגעשטויסען אז וויא זאלען
פאלען? חלילה; גייערט דורך זייער פאלען איז ישועה
געקומען צו דיא גוים, פדי זייא אייפריג צו מאכען:
12 אבער ווען זייער פאל איז געוועזען דאס עשירות פון
דער וועלט, אונד זייערע פערמינדערונג דאס עשירות
פון דיא גוים, וויא פיל מעהר זייערע דערפילונג?

13 אבער איך רעד צו אייך גוים. אינדעם איך בין דער
אפאסטעל פון דיא גוים, אזוי בין איך מיינען דיקסט מכבד:
14 ווען מעגליך איך זאל אייפריג מאכען דיא וואס זענען
15 מיין פלייש, אונד זאל עטליכע פון זייא רעטען: ווארין
ווען דאס פערנווארפען פון זייא איז געוועזען דיא פער-
זעהנונג פון דער וועלט, וואס וועט דאס אנגעמען זיין ווען
16 נישט לעבען פון דיא טוישע? אבער ווען דיא ערשטע פרוכט

- פון זיך שכלדיג דענקען, צו איטליכען אזוי וויא גאט
האט צו איהם אפגעטהיילט א מאס פון גלויבען;
ווארין גלויף וויא מיר האבען פילע גלידער אין איין לייב, 4
אבער אלע גלידער האבען נישט דאס זעלביגע מוהן;
אזוי זענען מיר פילע איין לייב אין משיח, אונד איינצעל- 5
ווייז גלידער פון איינאנדער: אונד אינדעם מיר האבען 6
פערשידענע גאבען נאך דער גאד וואס איז אונס
געגעבען, איז עס נבואות, לאזען מיר נבואות זאגען נאך
דעם מאס פון אונזער גלויבען: איז עס דיןקט, לאזען 7
מיר אייפריג זיין אין דעם דיןקט; אדער דער וואס
לעהרט, אין זיינע לעהרע: אדער דער וואס דערמאנהט, 8
אין זיינע דערמאנהונג; דער וואס גיבט, לאז ער געבען
מיט איינפעלטיגקייט, דער וואס רעגירט מיט זארגפעל-
טיגקייט, דער וואס דערבארקט זיך מיט פרייד: לאז נישט 9
דיא ליבע פערשטעלט זיין. פאראבשייעט דאס איבעל,
בעהעפט אייך צום גוטען: ליבט איינער דעם אנדערן 10
מיט ברידערליכע ליבע, לאז איינער דעם אנדערן צופאר
קומען פבד צו געבען: זייט נישט פויל אין געשעפטען, 11
נייערט גליהענדיג אים נייקט, דינענדיג דעם האר: פרייעט 12
אייך אין האפנונג, געדולדיג אין לידען, פלייסויג אים
געבעט: העלפט דיא הייליגען אין דער נויט, זייט מכנים 13
אורחים: בענשט דיא וואס פערפאלגען אייך, בענשט 14
אונד שעלט נישט: פרייעט אייך מיט דיא וואס פרייען זיך, 15
וויינט מיט דיא וואס וויינען: זייט גלויף געזונט איינער 16
צום אנדערן, טראכט נישט פון הויכע זאכען, גייערט לאזט
אייך ארום צו דיא נידריגע; זייט נישט קלוג אין אייערע
אייגענע געדאנקען: פערנעלט קיינעם נישט שלעכטעם 17
פאר שלעכטעם; האנדעלט עהרליך פאר אלע מענשען:
ווען עס איז מעגליך, וויא ווייט איהר קאנט, האט שלום 18
מיט אלע מענשען: געליבטע, זייט אייך נישט נוקם, 19
גייערט גיבט פלאץ צום צארן; ווארין עס שטעהט
געשריבען, דיא גקמה איז מיין, איך וועל פערנעלטען,
זאגט דער האר: דברים ל"ב ל"ה, אבער ווען דיין פיינד 20
איז הונגריג, גיב איהם צו עסען, ווען ער איז דורשטיג,

ברית מיט זיין, ווען איך וועל אונעקנעמען זייערע זינד: " ישעיה ב"ט כ"א; כ"ז ט'.

28 נאך דער בשורה טובה זענען זיין פינד פון אייערעט זענען, אבער נאך דער אויסדערנועהלונג זענען זיין גע-

29 ליבט פון זענען דיא אבות: ווארין גאט האט קיין סרטה

30 זענען זיינע ממנות אונד רופונג: ווארין גלייך ווא איז האט פריהער נישט געהארקט גאט, אבער זענט אצונד גע-

31 גנאדיגט געווארען דורך זייערע אונגעהארזאמקייט: אזוי

האבען זיין אצונד אויף נישט געהארקט, כדי דורך דיא געגנאדיגונג צו אייך זאלען זיין אצונד אויף געגנאדיגט

32 זענען: ווארין גאט האט דיא אלע אין אונגעהארזאמקייט איינגעשלאסען, כדי ער זאל אלע געגנאדיגען:

33 א וועלכע טיפע פון עשירות אונד חכמה אונד דערקענט- נים פון גאט; ווא אונאויסצופארשען זענען זיינע משפטים, אונד זיינע ווענען קאן מען נישט אויסשפורען:

34 „ ווארין ווער האט געקענט דיא געדאנקען פון דעם האר? אדער ווער איז טהיילנעמער געוועזען פון זיינע עצה?

35 אדער ווער האט איהם פריהער געגעבען, אונד עס זאל איהם צוריקפערגאלטען זענען: "

ישעיה מ' י"ג; איוב ל"ה ז'; מ"א ג'.

36 ווארין אלעס איז פון איהם אונד דורך איהם אונד צו איהם; צו איהם זאל זיין דער פבוד אויף עביה. אמן:

קאפיטעל יב

1 דרום בעט איך אייך, ברידער, ביין דיא בארמהערציג- קייטען פון גאט, אז איהר זאלט אייערע לייבער שטעלען

צום לעבעדיגען הייליגען אונד אונגענעהמען קרפן צו גאט, וואס איז אייער פערשטענדיגער דינסט: אונד זייט נישט

געבילדעט גלייך צו דיזען צייטאלטער, גייערט זייט פערענדערט דורך דער דערנייערונג פון אייער פער-

שטאנד, כדי איהר זאלט פריפען וואס איז דער גוטע אונד וואוילגעפעליגע אונד גאנצער ווילען פון גאט:

3 ווארין איך זאג דורך דער גנאד וואס איז מיר געגעבען צו אימליכען פון אייך, כדי ער זאל פון זיך נישט מעהר

דענקען ווא ער געדארף צו דענקען, גייערט ער זאל

- ענטהאלטען אין דיוועס ווארט, דא זאלסט דוין געזעלען
ליבען וויא דין זעלבסט: שמות כ' י"ג, י"ד; ויקרא י"ח, י"ט.
- 10 דיא ליבע מהוט קיין שלעכטעם צום געזעלען; דרום איז
דיא ליבע דיא דערפילונג פון דעם געזען:
- 11 אונד דאס, ווייל מיר וויסען דיא רעכטע צייט, אז עס איז
שוין צייט איהר זאלט אויפשטעהען פון דעם שלאף;
ווארין אצינד איז איינזערע ישוועה נאהענטער וויא ווען
מיר האבען געגלויבט: דיא נאכט איז באלד פארבייא
- 12 געגאנגען, אונד דער טאג איז נאהענט. דרום לאזען מיר
אפטהון דיא ווערק פון דער פינסטערניס אונד לאזען מיר
אנטהון דיא וואפען פון דעם ליכט: לאזען מיר וואנדלען
- 13 בלבד וויא בייא טאג, ניט אין פרעסען אונד זויפען, ניט
אין שלאפען אונד אויסגעלאסענהייט, ניט אין געצאנק
אונד ניד: גייערט מהוט אן דעם האר ישווע המשיח.
- 14 אונד ברייט ניט אן פאר דעם פלייש צו זיינע
גלוסטען:

קאפיטעל יד

- 1 אבער נעמט אויף דעם וואס איז שוואך אים גלויבען,
2 דאך ניט צו משפטען פון געדאנקען: איינער גלויבט אז
ער מעג אלעס עסען, אבער דער וואס איז שוואך עסט
קרייטער: דער וואס עסט, לאז ער ניט פערשערמען דעם
וואס עסט ניט; אונד דער וואס עסט ניט, לאז ער ניט
ריכטען דעם וואס עסט, ווארין גאט האט איהם אויפגע-
נומען: ווער ביסט דא וואס דא ריכטעסט דעם קנעכט
פון איין אנדערען? ער שטעהט אדער ער פאלט צו זיין
אייגענען האר: אונד ער וועט אויפגעריכטעט ווערען,
ווארין דער האר איז מעכטיג איהם אויפצוריקטען:
- 5 ווארין איינער האלט חשוב דעם איינען טאג איבער דעם
אנדערן, אבער דער אנדערער האלט חשוב איטליכען
טאג; לאז איטליכער געוויס איבערצייגט זיין אין זיינע
אייגענע געדאנקען: דער וואס היט דעם טאג, היט ער
6 איהם צום האר; דער וואס עסט עסט צום האר, ווארין
ער דאנקט גאט; אונד דער וואס עסט ניט צום האר עסט
7 ער ניט, אונד דאנקט גאט: ווארין קיינער פון אונס לעבט

גיב איהם צו טרונקען; ווארין ווען דאס מוהנסט
וועסט דא שייטען פיייערונג קוילען אויף זיין
21 קאפ: משלי כ"ה כ"א, כ"ב. זיין ניט ביינעקומען פון דעם
שלעכטען, נייערט איבערקום דאס שלעכטע מיט גוטעס:
קאפיטעל יב

1 לאז איטליכעס נפש אונטערטעניג זיין צו דיא איבער-
געשטעלטע הערשאפטען, ווארין עס איז ניט קיינע
הערשאפט חוץ פון גאט, אונד דיא פארהאנענע
2 הערשאפטען זענען בעפולען פון גאט: דרום ווער עס
ווידערשטעהט דיא הערשאפט, דער ווידערשטעהט דיא
אנדונג פון גאט; אונד דיא וואס ווידערשטעהען וועלען
3 איבער זיך בעקומען א שטראף-געריכט: ווארין דיא
הערשער זענען ניט פאר א פארקט צום גוטען ווערק,
נייערט צו דעם שלעכטען. ווילסט דא דען ניט פארקטען
דיא הערשאפט? אזוי מוהא דאס וואס איז רעכט, אונד
4 דא וועסט האבען לויב פון איהר: ווארין זיא איז א
דינער פון גאט דיר צום גוטען. אבער ווען דא מוהנסט
שלעכטעס אזוי פארקט דיך; ווארין זיא טראגט ניט דאס
שווערד בחנם; ווארין זיא איז א דינער פון גאט, וואס
מוהט זיך נוקם זיין אין צארן אויף דעם וואס מוהט
5 שלעכטעס: דרום איז עס געמיינט אונטערטעניג צו זיין,
ניט נור וועגען דעם צארן, נייערט אויף וועגען דעם
6 געוויסען: ווארין דעסטוועגען צאהלט איהר אויף
שטייער; ווארין זיין וועגן דינער פון גאט, אונד זענען
7 בעשטענדיג אין דינען בעשעפטיגט: גיבט צו איטליכען
וואס איהר זענט מחויב, שטייער צו וועמען שטייער,
צאל צו וועמען צאל, פארקט צו וועמען פארקט,
עהרע צו וועמען עהרע:

8 זינט קיינעם גארניט שולדיג, אויסער איינער דעם אנדערן
צו ליבען; ווארין דער וואס ליבט דעם אנדערן האט
9 דערפילט דאס געזעץ: ווארין דאס וואס עס איז געזאגט,
דא זאלסט ניט מונה זיין, דא זאלסט ניט מארדען, דא
זאלסט ניט גנבענען, דא זאלסט ניט גלוסטען, אונד
אויב עס איז פארהאנען איין אנדער געבאט, איז עס

- דאס ווערן פון גאט. אלע זאכען זענען ריין, אבער עס
איז שלעכט פאר דעם מענש וואס עסט מיט אנשטויסונג:
עס איז גוט נישט קיין פלייש צו עסען, אונד נישט קיין וויין
צו טרינקען, אונד נישט קיין זאך צו טהון אן וועלכע דיין
ברודער שטרייכעלט זיך: דעם גלויבען וואס דוא האסט,
האב צו דיר זעלבסט פאר גאט; געבענשט איז דער וואס
ריכטעט זיך זעלבסט נישט אין דעם וואס ער בעויליגט:
אבער דער וואס צווייפעלט איז פערשולדיגט ווען ער עסט,
נייל ער איז נישט פון דעם גלויבען; אונד אלעס וואס איז
נישט פון דעם גלויבען איז זינד:

קאפיטעל טו

- מיר דען וואס זענען שטארק זענען מחויב צו ליידען דיא
שונאכהייטען פון דיא שונאכע, אונד נישט זיך זעלבסט
געפעלען: לאז אימליכער פון אונם זיין געזעלען אין
גוטען געפעלען צום פערבעסערן: ווארין אפילו משיח
האט נישט זיך זעלבסט געפעלען, נייערט אזוי וויא עס
שטעהט געשריבען, דיא לעסטערונגען פון דיא וואס
האבען דין געלעסטערט זענען אויף מיר געפאלען:
תהלים ס"ט י'. ווארין דאס וואס איז פריהער געשריבען
געווארען איז פאר אונזערע געלעהרונג געשריבען, אז
מיר זאלען האבען האפנונג דורך דער געדולד אונד דורך
דעם טרייסט פון דיא שריפטען: אונד מעג אייך דער
גאט פון געדולד אונד טרייסט געבען אז איהר
זאלט האבען איינערלייא געדאנקען איינער צום אנדערן
נאך ושווע המשיח: פרי איהר זאלט צוזאמען מיט איין
מויל לויבען גאט, דעם פאטער פון אונזערן האר
ושווע המשיח:
דרום געמט אויף איינער דעם אנדערן אזוי וויא משיח
האט אונם אויף אויפגענומען צום פבד פון גאט: ווארין
איהר זאג, אז משיח איז געווארען א דינער פון דער
געשניידונג וועגען דער וואהרהייט פון גאט, פרי ער זאל
געשטעטיגען דיא הבטחות פון דיא אבות: אונד אז דיא
גוים זאלען גאט לויבען פאר זיינע גאט, גלייך וויא עס
שטעהט געשריבען, דעסטנעגען וועל איהר דין לויבען

- פאר זיך זעלבסט, אונד קיינער שטארבט פאר זיך זעלבסט;
8 ווארין אויב מיר לעבען, לעבען מיר צום האר, אונד ווען
מיר שטארבען, שטארבען מיר צום האר; דרום אויב
מיר לעבען אדער שטארבען, זענען מיר צום האר;
9 ווארין צו דעם איז משיח געשטארבען אונד איז לעבעדיג
געווארען, אז ער זאל זיין דער האר פון דיא לעבעדיגע
10 אונד פון דיא טויטע: אבער דוא, ווארום ריכטעסט דוא
דיין ברודער? אדער אויף דוא, ווארום פעראכטעסט
דוא דיין ברודער? ווארין מיר וועלען אלע שטעהען פאר
11 דעם ריכטערשטוהל פון גאט: ווארין עס שטעהט
געשריבען,
„אזוי וואהר וויא איך לעב, זאגט דער האר, צו מיר
וועט זיך ביינען איינליכעם קניא, אונד איינליכע צונג
וועט מתודה זיין צו גאט“: ישעיה מ"ה כ"ג.
12 אזוי דען וועט איינליכער פון אונס געבען חשבון פון זיך
זעלבסט צו גאט;
13 דרום לאזען מיר נישט מעהר איינער דעם אנדערן ריכטען;
נייערט ריכטעט דאס ליבער, אז קיינער זאל זיין ברודער
14 איין אנשטויב אדער שטרויכלונג אים וועג לעבען: איך
ווייס אונד בין פערזיכערט אין דעם האר ישוע, אז קיינע
זאך איז נישט אונריין פון זיך זעלבסט; נייערט צו דעם
וואס דענקט אז א זאך איז אונריין, צו דעם איז עס
15 אונריין: ווארין ווען דיין ברודער איז געטריבט איבער
דיין עסען, אזוי וואנדעלסט דוא נישט מעהר נאך דער
ליבע. לאז נישט דער פערלויבען געהען דורך דיין עסען,
16 פאר וועלכען משיח איז געשטארבען: דרום לאז נישט
17 אייער גוטעס געלעקטערט ווערען: ווארין דאס קעניגרייך
פון גאט איז נישט עסען אונד טרינקען, נייערט גערעכטיג
18 קייט אונד פרידען אונד פרייד אים רוח הקודש: ווארין
דער וואס דינט אין דעם משיח איז גאט וואילנעפעליג,
אונד איז געווענליג פון מענשען;
19 אזוי דען לאזען מיר גאכפאלגען דיא זאכען וואס דינען
צום פרידען, אונד מיט וועלכע מיר קענען איינער דעם
20 אנדערען פעררעסערן: צערשטער נישט פון שפייז ווענען

בעקאנט געוועזען, כדי איך זאל נישט בויען אויף דעם
 21 ברוינד פון איין אנדערען מאן: נייערשט אזוי וויא עס
 שטעהט געשריבען,

- „צו וועלכע עס איז נישט וועגען איהם דערצעהלט
 געווארען, דיא וועלען זעהען, אונד דיא וואס האבען
 נישט געהערט וועלען עס פערשטעהען“: ישעיה ג"ב ט"ו.
- 22 דרום בין איך אויף זעהר געהינדערט געווארען צו אייך
 צו קומען: אבער אצונד ווען איך האב נישט מעהר פלאן
 23 אין דיעז לענדער, אונד האב שוין פילע נאהערען פער-
 לאנגט צו אייך צו קומען: ווען איך וועל געהען קיין
 24 שפאניען; ווארין איך האפ אייך צו זעהען ווען איך
 וועל דורכפארען, אונד פון אייך אהין געשיקט צו
 ווערען, ווען איך וועל מיך פריהער מיט אייך אביסעל
 25 זעטיגען: אבער אצונד געה איך קיין ירושלים, צו בע-
 26 דיגען דיא הייליגע: ווארין עס האט דיא פון מקדונא
 אונד אכיא וואוילגעפאלען, אז וויא זאלען מאכען א
 נדבה פאר דיא ארמע הייליגע וואס זענען אין ירושלים:
 27 ווארין עס האט וויא וואוילגעפאלען, אונד וויא זענען
 אויף זייערע שולדער; ווארין ווען דיא גוים האבען א
 טהייל גענומען אין זייערע גייסטליכע זאכען, אזוי זענען
 וויא אויף מחויב אין וועלטליכע זאכען וויא צו בע-
 28 דיגען: דרום ווען איך וועל דאס ענדיגען, אונד וועל וויא
 דיעז פרוכט פערזונגעלן, וועל איך ביא אייך דורכרייזען
 29 קיין שפאניען: אונד איך ווייס אז ווען איך וועל צו אייך
 קומען, וועל איך קומען מיט דיא פולע ברכה פון משיח:
 30 אונד איך בעט אייך, ברידער, ביא אונזערן האר ושוע
 המשיח אונד ביא דער ליבע פון דעם גייסט, איהר זאלט
 מיט מיר רינגען אין אייערע געבעט צו גאט פאר מיר:
 31 כדי איך זאל געפרייעט ווערען פון דיא אונגעקארזאמע
 אים לאנד יהודה, אונד מיין דינסט אין ירושלים זאל
 32 פון דיא הייליגע געווייליגט ווערען: כדי איך זאל צו
 אייך קומען מיט פריידען דורך דעם ווילען פון גאט,
 33 אונד זאל מיך מיט אייך דערקוויקען: אונד דער גאט פון
 פרידען וויא מיט אייך אלע. אמן:

- צווישען דיא פעלקער, אונד איך וועל זינגען צו זיין
 10 נאמען: תהלים י"ח ג'. אונד ווידער זאגט ער, פרייעט
 אייך, איהר גוים, מיט זיין פאלק: דברים ל"ב, מ"ג.
 11 אונד ווידער,
 "פרייזט דעם האר אלע גוים, אונד לאזט איהם אלע
 פעלקער לויבען": תהלים קי"ו א'.
 12 אונד ווידער זאגט ישעיה,
 "עס וועט זיין דיא וואנדצעל פון ישי, אונד דער
 וועלכער שטעהט אויף צו הערשען איבער דיא גוים,
 אויף איהם וועלען דיא גוים האפען": ישעיה י"א י'.
 13 אונד מעג דער גאט פון האפנונג אייך דערפילען מיט
 אלע פרייד אונד פרידען אים גלויבען, כדי אייערע
 האפנונג זאל פערמעהרט ווערען דורך דער מאכט פון
 דעם רוח הקודש:
 14 אונד איך בין אליין איבערצייגט וועגען אייך, מינע
 ברידער, אז איהר זענט אויף פול מיט גיטקייט,
 דערפילט מיט אלעגלייא דערקענטניס, אונד קענט אויך
 15 איינער דעם אנדערן מוהיר זיין: אבער איך האב צו אייך
 געשריבען צום טהייל מיט מעהר פרייהייט, ברידער, אזוי
 דערמאהן איך אייך דורך דער גנאד וואס איז מיר
 16 געגעבען פון גאט: אז איך זאל זיין א דינער פון ישוע
 המשיח צו דיא גויס, אים דינקט פון דער בשורה טובה
 פון גאט, כדי דאס קרבן פון דיא גוים זאל געווייליגט
 ווערען, אינדעם עס איז געהייליגט געווארען אים רוח
 17 הקודש: דרום האב איך מיין ריהמען אין ישוע המשיח
 18 וועגען דיא זאכען פון גאט: ווארין איך וועל מיך ניט
 אונטערשטעהען עפעס צו רעדען פון דיא זאכען וואס
 משיח האט ניט דורך מיר געווינקט אין ווארט אונד
 19 ווערק, כדי דיא גוים געהארזאם צו מאכען: דורך קראפט
 פון צייכען אונד וואונדער, דורך דער מאכט פון דעם
 רוח הקודש; אזוי אז איך האב דערפילט דיא בשורה
 טובה פון משיח, פון ירושלים אונד ארום ביז איליריקום:
 20 אונד אזוי בין איך גענעטיגט געוועזען דיא בשורה טובה
 צו פרעדיגען, ניט דארט וואו דער גאטען פון משיח איז

- 17 אונד איך געט אייך, ברידער, גיבט אכטונג אויף דיא וואס
 מאכען מחלוקת אונד שטרויכלונגען קענען דער לעהרע
 18 וואס איהר האט געלערנט, אונד פערמייד זייא: ווארין
 אזעלכע דינען ניט אונזער האר משיח, נייערט זייער
 אייגענען בויך, אונד מיט גוטע אונד פיינע ווערטער
 פערפיהרען זייא דיא הערצער פון דיא אונשוולדיגע:
 19 ווארין אייער געהארזאם איז צו אלע אויסגעגאנגען. דרום
 פרייע איך מיך וועגען אייך, אבער איך וויל אז איהר
 זאלט קלוג זיין צום גוטען אונד אונשוולדיג צום שלעכטען:
 20 אונד דער גאט פון פרידען וועט באלד דעם שטן אונטער
 אייערע פיס צוטראטען.
 דיא גנאד פון אונזער האר ישוע המשיח זייא מיט אייך:
 21 טימותיוס, מיין מיטארגייטער, אונד לוקיוס אונד יסון
 22 אונד סאסיפאטער מיינע קרובים, גריסען אייך: איך טער-
 טיום, ווא האב דינען בריף געשריבען, גרים אייך אים
 האר'ן: גאיוס מיין ווירט, אונד דער ווירט פון דיא גאנצע
 23 קהלה גריסט אייך. עראסטוס דער פערטאלטער פון דער
 24 שטאט גריסט אייך, אונד קווארטוס דער ברידער: (דיא
 גנאד פון אונזער האר ישוע המשיח זייא מיט אייך
 אלע. אמן:
 25 נון צו איהם וועלכער קאן אייך שטארק מאכען גאך מיינע
 בשורה טובה אונד דאס פראדיגען פון ישוע המשיח, גאך
 דעם אנשפילעקען פון דעם סוד וואס איז פערבארגען
 געוועזען פון עבינע צייטען: אבער איז אצינד עפענטליך
 26 געקאנט געמאכט, אונד איז דורך דיא שריפטען פון דיא
 נביאים צו אלע פעלקער צו וויסען געטהון געווארען צום
 געהארזאם פון גלויבען, גאך דעם געבאט פון דעם עבינען
 27 גאט: דעם איינציגען ווייזען גאט דורך ישוע המשיח
 צו דעם זאל זיין דיא הערליכקייט פון עבינקייט צו עביג-
 קייט. אמן:

רומער טו קאפיטעל טו

- 1 איך בעפעהל צו אייך אונזערע שוועסטער פעבע, וואס
- 2 אז א דנקערן פון דער קהלה אין קענקרי: אז איהר זאלט זיא אויפנעמען אים הארן ווא עס איז ווירדיג פאר דיא הייליגע, אונד זאלט איהר העלפען אין וואס פאר א זאך זיא וועט אייערס בעדארפען; ווארין זיא איז אויך געוועזען א שטיצע צו פילע, אונד אויך צו מיר אליין:
- 3 גריסט פריסקא אונד אקווילא מיינע מיטארכייטער אין ישווע המשיח: וועלכע האבען זייער אייגענען האלז אנדערבעלעגט פאר מיין לעבען, צו וועלכע ניט איך אליין דאנק, נייערט אויך אלע קהלות פון דיא גוים:
- 5 גריסט אויך דיא קהלה וואס איז אין זייער הויז. גריסט עפינעטוים מיין געליבטען, וועלכע איז דיא ערשטע פרוכט פון אקיא אין משיח: גריסט מרם, וועלכע האט פיל געארבייט וועגען אייך: גריסט אנדרוניקוס אונד יוניאס מיינע קרובים אונד מיינע חברים אים געפענגנים, וואס זענען געעריהמט צווישען דיא אפאסטעל, אונד וואס זענען געוועזען אין משיח פריהער ווא איך: גריסט אמפליאטוס מיין געליבטען אים הארין: גריסט אורבאנוס אונזערן מיטארכייטער אין משיח, אונד סטאכיס מיין געליבטען: גריסט אפעלעס דעם געפריפטען אין משיח.
- 11 גריסט דאס הויזגעזינד פון אריסטובולוס: גריסט הערודיון מיין קרוב. גריסט דאס הויזגעזינד פון נארקיסוס, וואס זענען אים הארין: גריסט טריפינא אונד טריפוסא, וואס ארכייטען אים הארין. גריסט דיא געליבטע פערסיס, וואס האט פיל געארבייט אים הארין: גריסט רופוס דעם אויסדערנועהלטען אים הארין, אונד זיינע מוטער אונד מיינע: גריסט אסינקריטוס, פלעגון, הערמעס, פאטראבאס, הערמאס, אונד דיא ברידער וואס זענען מיט זייא: גריסט פילאלאגוס אונד יוליא, גערעאוס אונד זיינע שוועסטער, אונד אליקסאס, אונד אלע הייליגע וואס זענען מיט זייא: גריסט איינער דעם אנדערען מיט א הייליגען קיש. אלע קהלות פון משיח גריסטען אייך:

- 12 אייך קריגערייא: אָבער דאס זאג איך, אז איטליכער פון
אייך זאגט, איך קעהר צו פולום, אונד איך צו אפאלאם,
13 אונד איך צו ביפא, אונד איך צו משיח: איז משיח צו-
טיילט געזעזען? איז פולום פאר אייך געקרייצונג גע-
ווארען, אָדער זענט איהר געטובלט געווארען אים נאמען
פון פולום? איך דאנק גאט אז איך האב קיינעם פון אייך
14 געטובלט, חוץ קריספוס אונד גאיוס: פֿרי קיינער זאל
15 נישט זאגען אז איך האב אין מיין נאמען געטובלט: אונד
אויך האב איך געטובלט דאס הויזגעזינד פון סטעפאנוס;
ווייטער ווייס איך נישט אויב איך האב נאך איין אנדערען
16 געטובלט: ווארין משיח האט מיך נישט געשיקט צו טובל'ן,
17 גייערט צו פֿרעדיגען דיא בשורה טובה, נישט מיט קלונג
ווערטער, פֿרי דאס קרייך פון משיח זאל נישט ווערען אַהן
קראפט:

- 18 ווארין דאס ווארט פון דעם קרייך איז נארישקייט צו דיא
וואס ווערען פארלוירען, אָבער צו אונס וואס ווערען גע-
19 רעטעט איז עס דיא מאכט פון גאט: ווארין עס שטעהט
געשריבען,

„איך וועל פארשטערען דיא קלוגהייט פון דיא קלונג,

אונד דעם פֿערשטאנד פון דיא פֿערשטענדיגע וועל איך

פֿערנווארפען": ישעיה כ"ט י"ד.

- 20 וואו איז דער חכם? וואו איז דער סופר? וואו איז דער
שטרייטער פון דיזער וועלט? האט נישט גאט נאריש גע-
21 מאכט דיא קלוגהייט פון דיזער וועלט? ווארין ווייל אין
דער קלוגהייט פון גאט האט דיא וועלט דורך איהרע
קלוגהייט נישט גאט געקענט, איז עס גאט געפעלען דורך
דער נארישקייט פון דעם פֿרעדיגען ער זאל רעטען דיא
וואס גלויבען: ווארין דיא יודען פֿערלאנגען א צייכען,
22 אונד דיא גרעקען ווכען קלוגהייט: אָבער מיר פֿרעדיגען
משיח דעם געקרייצונגען, צו דיא יודען א שטרויכלונג
אונד צו דיא גרעקען נארישקייט: אָבער צו דיא וואס
זענען גערופען, יודען אונד גרעקען, פֿרעדיגען מיר משיח
דיא מאכט פון גאט אונד דיא קלוגהייט פון גאט: ווארין
23 דיא נארישקייט פון גאט איז קלוגער וויא דיא מענטשען,

דער ערשטער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו דיא קארינטער.

- 1 פולוס א גערופענער אפאסטעל פון ישוע המשיח דורך
- 2 דעם ווילען פון גאט, אונד סאסטעניס דער ברודער: צו
- דער קהלה פון גאט וואס איז אין קארינט, געהייליגטע
- אין ישוע המשיח, גערופענע הייליגע, מיט אלע וואס אין
- איטליכען ארט רופען אן דעם נאמען פון אונזער האר
- 3 ישוע המשיח, זייער אונד אונזער: גנאד זיין מיט אייך
- אונד פרידען פון גאט אונזער פאטער אונד פון דעם האר
- ישוע המשיח:
- 4 אייך דאנק מיין גאט אלע צייט ווענען אייך, פאר דיא
- גנאד פון גאט וואס איז אייך געבענען אין ישוע המשיח:
- 5 אז איהר זענט אין אלעם רייך געמאכט אין איהם, אין
- 6 יעדעם ווארט אונד אין יעדע דערקענטניס: אזוי וויא
- דאס צייגניס פון דעם משיח איז אין אייך פעסט גע-
- 7 ווארען: אזוי אז עס פעהלט אייך קיינע געדיגע מנתה,
- אונדעם איהר ווארטעט אויף דער אנשפילעקונג פון אונד-
- 8 זער האר ישוע המשיח: וועלכער וועט אייך אויך גע-
- פעסטונגען ביז צום ענד, אז איהר זאלט אונשוולדיג זיין
- 9 אים טאג פון אונזער האר ישוע המשיח: גאט איז גע-
- טרייא, דורך וועלכען איהר זענט גערופען געווארען צו
- דער געמיינשאפט פון זיינעם ווען ישוע המשיח אונזער
- האר:
- 10 נון געט אייך אייך, ברידער, בייא דעם נאמען פון אונזער
- האר ישוע המשיח, אז איהר זאלט אלע איינערלייא
- רעדען האבען, אונד אז עס זאל נישט זיין קיינע אפטיי-
- לונגען צווישען אייך, איהר זאלט ליבער אים דאזיגען
- 11 זין אונד אין דיא דאזיגע מיינונג פאלקאמען זיין: ווארין
- אייך בין ווענען אייך געוואר געווארען, מיינע ברידער,
- דורך דעם הויזגעזינד פון פלואה, אז עס איז צווישען

- 7 גייערט מיר רעדען דיא קלוגהייט פון גאט אין א סוד, דיא פערבארגענע קלוגהייט וואס גאט האט געשטעלט פון עבירג אן צו אונזערער הערליכקייט: וואס קיינער פון 8 דיא פירשטען פון דיזער וועלט האט נישט געקענט; ווארין ווען זיין וואלטען עס געקענט, וואלטען זיין נישט געקרייצט דעם האר פון הערליכקייט: אבער וויא עס 9 שטעהט געשריבען,
- „דאס אויג האט נישט געזעהען אונד דאס אויער האט נישט געהערט, אונד עס איז נישט אריינגעקומען אים הארצען פון מענטשען וואס גאט האט אנגעברייט פאר דיא וועלכע איהם ליבען“: ישעיה ס"ד ג',
- 10 ווארין גאט האט עס אנטפלעקט צו אונס דורך דעם גייסט; ווארין דער גייסט פארשט אלעס, אויף דיא טיפע זאכען פון גאט: ווארין ווער פון מענטשען ווייסט דיא זאכען 11 פון דעם מענש, חוץ דער גייסט פון דעם מענש וואס איז אין איהם; אזוי ווייסט אויף קיינער דיא זאכען פון גאט גייערט דער גייסט פון גאט: אבער מיר האבען נישט 12 דערהאלטען דעם גייסט פון דער וועלט, גייערט דעם גייסט וואס איז פון גאט, כדי מיר זאלען וויסען וואס איז אונס גנעדיגליך געשענקט פון גאט: אונד דיזע זאכען 13 רעדען מיר אויף נישט אין מענטשליכע לעהרען מיט ווער טער פון קלוגהייט גייערט אין לעהרען פון דעם גייסט, אונד מיר פערגלייכען גייסטליכע זאכען מיט גייסטליכע: 14 אבער דער נאטירליכער מענש נעמט נישט אן דיא זאכען פון דעם גייסט פון גאט; ווארין זיין זענען צו איהם נאר רישקייט, אונד ער קאן זיין נישט וויסען, ווייל זיין זענען 15 גייסטליך געריכטעט: אבער דער גייסטליכער מענש ריכט טעט אלע זאכען, אבער ער אליין איז פון קיינעם נישט גע- 16 ריכטעט: ווארין ווער האט געקענט דעם זין פון דעם האר, אז ער זאל איהם געלעהרען? אבער מיר האבען דיא זין פון משיח!

קאפיטעל ג

- אונד אויף, ברידער, האב נישט געקאנט צו אויף רעדען וויא 1 צו גייסטליכע לויט, גייערט וויא צו פליישליכע, וויא קליינע

אונד דיא שוואכהייט פון גאט איז שטארקער וויא דיא
מענשען:

- 26 ווארין זעהט אייערע רופונג, ברידער, אז ניט פילע קלוגע
גאך דעם פלייש, ניט פילע מעכטיגע, ניט פילע עדעלע
27 זענען גערופען: נייערמ גאט האט אויסדערנועהלט דיא
נארישע זאכען פון דער וועלט, כדי ער זאל פארשעהמען
דיא קלוגע, אונד דיא שוואכע זאכען פון דער וועלט
האט גאט אויסדערנועהלט, כדי ער זאל פערשעהמען
28 דיא שטארקע: אונד דיא ניט עדעלע זאכען פון דער
וועלט, אונד דיא וואס זענען פעראכטעט האט גאט אויס-
דערנועהלט, אויף דיא וואס זענען ניט, כדי ער זאל
29 פערשטערען דיא וואס זענען: אז קיין פלייש זאל זיך
30 פאר גאט בעריהמען: אבער פון איהם זענט איהר אין
ישוע המשיח, דער איז צו אונם געווארען פון גאט חכמה,
אונד גערעכטיגקייט, אונד הייליגקייט אונד אויסלעזונג:
31 כדי עס זאל זיין אזוי וויא עס שטעהט געשריבען, דער
וואס ריהקט זיך לאז ער זיך ריהמען אין דעם הארין:
ירמיה מ' כ"ג.

קאפיטעל ב

- 1 אונד איך, ווען איך בין צו אייך געקומען, ברידער, בין
איך ניט געקומען מיט פיינע ווערטער אדער קלוגהייט,
2 אונד האב צו אייך געוויזען דעם סוד פון גאט: ווארין
איך האב מיר פארגענומען אז איך זאל צווישען אייך
קינע אנדערע זאכען ניט וויסען, אויסער ישוע המשיח
3 אונד איהם געקרייציקט: אונד איך בין בייא אייך געווען
אין שוואכהייט אונד אין פורקט אונד אין גרויס ציטערניס:
4 אונד מיין רעדען אונד מיין פרעדיגען זענען מיט
איבעררעדענדיגע ווערטער פון מענשליכער קלוגהייט,
נייערמ מיט געווייז פון דעם גייסט אונד פון דער מאכט:
5 כדי אייער גלויבען זאל ניט זיין אין דער קלוגהייט פון
מענשען, נייערמ אין דער מאכט פון גאט:
6 אבער מיר רעדען קלוגהייט צווישען דיא פאלקאמענע,
דאך ניט דיא קלוגהייט פון דינער וועלט, אונד ניט פון
דיא פירשטען פון דינער וועלט וואס ווערען צו נישט:

- ווייסט איהר ניט אז איהר זענט א טעמפל פון גאט, 16
 אונד דער גייסט פון גאט וואוינט אין אייך? ווען איינער 17
 פארדארבט דעם טעמפל פון גאט, איהם וועט גאט
 פארדארבען; ווארין דער טעמפל פון גאט איז הייליג, 18
 אונד דאס זענט איהר:
 לאז זיך קיינער ניט בעטריבען; ווען איינער פון אייך 19
 דענקט אז ער איז קלוג אין דיזער וועלט, לאז ער ווערען
 א נאר, פֿרי ער זאל קלוג ווערען; ווארין דיא קלוגהייט 20
 פון דיזער וועלט איז נארישקייט ביא גאט. ווארין עס
 שטעהט געשריבען, ער פאנגט דיא קלוגע אין זייערע
 ליכט: אויב ה' י"ג, אונד ווידער, דער האר ווייסט דיא 21
 געדאנקען פון דיא קלוגע, אז זיא זענען אייטעל: תהלים
 ע"ד י"א, אזוי דען לאז זיך קיינער ניט ריהמען אין 22
 מענשען; ווארין אלע זאכען זענען אייערס אויב עס איז
 פולום, אדער אפאלאם, אדער ביפא, אדער דיא וועלט,
 אדער לעבען, אדער טויט, אדער אצינדירגע זאכען, אדער
 קומענדיגע זאכען, אלעס איז אייערס: אונד איהר זענט 23
 צי משיח, אונד משיח איז גאט:

קאפיטעל ד

- לאז א מענש אונס אזוי האלטען, וויא דיא דינער פון דעם 1
 משיח, אונד פערזאנלעך פון דיא סודות פון גאט: מען 2
 פארדערט נון ווייטער אין פערזאנלעך, אז א מאן זאל
 געטרייא געפינען ווערען: אבער מיר איז עס א קלייניג 3
 קייט אז איך זאל פון אייך געריכטעט ווערען, אדער פון
 א מענשליכע מיינונג; איך ריכטעט מיך אפילו אליין אויך
 ניט: ווארין איך ווייס גארניט קענען מיר אליין, אבער 4
 אין דיזען בין איך ניט גערעכטפערטיגט; אבער דער
 וועלכער ריכטעט מיך, איז דער האר: דרום זאלט איהר 5
 ניט עפעס ריכטען פאר דער צייט, ביז דער האר וועט
 קומען, דער וועט אויך ברענגען צום ליכט וואס איז
 פערבארען אין דער פינקטערנים, אונד וועט אנמפלעקען
 דיא געדאנקען פון דיא הערצער; אונד דאן וועט אייך
 ליכער האבען לויב פון גאט:
 אונד דיזע זאכען, ברידער, האב איך איבערגעטראגען אין 6

- 2 קינדער אין משיח: איך האב אייך געגעבען מילך צו
טרינקען אונד נישט שטארקע שפיז; ווארין איהר האט עס
נאך נישט געקאנט פערטראגען; אונד אייך אצונד קענט
3 איהר נישט: ווארין איהר זענט נאך פליישליך. ווארין ווען
עס איז צווישען אייך קנאה אונד קריגערייא, זענט איהר
נישט פליישליך אונד וואנדעלט נאך דעם מנהג פון מענ-
4 שען? ווארין ווען איינער זאגט, איך קעהר צו פולום,
אונד איין אנדערער, איך צו אפאלאם, זענט איהר נישט
5 מענשען? וואס איז דען אפאלאם? אונד וואס איז פולום?
דינער דורך וועלכע איהר האט געגלויבט וויא דער האר
6 האט געגעבען צו אימליכען: איך האב געפלאנצט, אפאלאם
האט געגאסען, אבער נאט האט עס געלאזט וואקסען;
7 דרום איז נישט דער וואס פלאנצט עפעס, אונד נישט דער
וואס געניסט, נייערט נאט דער לאזט עס וואקסען;
8 דער וואס פלאנצט אונד דער וואס געניסט זענען איינס,
אונד אימליכער וועט זיין אייגענען לוי דערהאלטען נאך
9 זיינע אייגענע ארבייט: ווארין מיר זענען מיטארבייטער
מיט נאט; איהר זענט נאט'ס אקער, נאט'ס געביידע;
10 נאך דער גנאד פון נאט וואס איז מיר געגעבען, האב איך
וויא א קלונער בוימייסטער געלעגט דעם גרונד, אונד
איין אנדערער בויצט דרויף; אבער לאז אימליכער אכ-
11 טונג געבען וויא ער בויצט דרויף: ווארין קיין אנדערען
גרונד קאן קיינער נישט לעגען אויסער דעם וואס איז גע-
12 לעגט, וואס איז ישוע המשיח: נון ווען איינער בויצט
אויף דעם גרונד גאלד, זילבער, טהיייערע שטיינער, האלץ,
13 הייא, שטרויא: פון אימליכען וועט דאס ווערק אנט-
פלעקט ווערען; ווארין דער טאג וועט עס קלאר מאכען;
ווארין עס וועט אנטפלעקט ווערען אין פייער; אונד דאס
פייער אליין וועט פריפען דאס ווערק פון אימליכען וויא
עס איז: ווען דאס ווערק פון אימצען וואס ער האט דרויף
געבויצט וועט בלייבען וועט ער דערהאלטען א לוי; 14
ווען דאס ווערק פון אימצען וועט פערברענט ווערען,
וועט ער ליידען שאדען, אבער ער אליין וועט גערעטעט
ווערען, דאך אזוי וויא דורך פייער:

- וועלכער וועט אייך דערמאנען אן מיינע ווענען אין
 משיח, אזוי ווא איך לעהר אין אלע ערטער אונד אין
 אלע קהלות: נון עטליכע זענען אויפגעבלאזען גלייך
 18 ווא איך וואלט נישט צו אייך קומען: אבער איך וועל
 19 געשווינד צו אייך קומען, אם ירצה השם, אונד איך וועל
 וויסען, נישט דא רעד פון דאס וואס זענען אויפגעבלאזען,
 נייערט דא מאכט: ווארון דאס קעניגרייך פון גאט איז נישט
 20 אין ווערטער, נייערט אין מאכט: וואס ווילט איהר? זאל
 21 איך צו אייך קומען מיט א רוט, אדער מיט ליבע אונד
 מיט דעם גייסט פון זאנפמוטיגע?

קאפיטעל ה

- מען הערט אומעטום אז עס איז צווישען אייך זנות, אונד
 אזעלכע זנות וואס איז אפילו נישט דערהערט צווישען
 2 דא גוים, אז איינער האט זיין פאטער'ס חייב: אונד איהר
 זענט אויפגעבלאזען, אונד האט נישט ליבער געטרויערט,
 כדי דער וואס האט געטהון דינע זאך זאל פון צווישען
 3 אייך אנטקענענומען ווערען: ווארון איך, וואס איך בין
 אים לויב ווייט פון אייך אבער מיט אייך אים גייסט, האב
 שוין געמשפּט גלייך ווא איך וואלט בייא אייך געוועזען,
 4 ווענען דעם וואס האט דינע זאך געטהון: אים נאמען פון
 דעם האר ישוע, ווען איהר זענט פערזאמעלט געוועזען
 מיט מיין גייסט אונד מיט דער מאכט פון דעם האר ישוע:
 5 אז איהר זאלט אזעלכען איבערנעבען צום שטן צום
 פערדארבען פון דעם פלייש, כדי דער גייסט זאל גערע-
 6 טעט ווערען אים טאג פון דעם האר: איינער געריהמען
 איז נישט גוט; ווייסט איהר נישט אז א קליין שטיקעל וויער-
 7 טייג מאכט וויער דעם גאנצען טייג? דרום רייניגט אים
 דעם אלטען וויערטייג, כדי איהר זאלט זיין א נייער טייג
 אזוי ווא איהר זענט אומגעווינערט; ווארון משיח אונזער
 קרבן פסח איז אויך פאר אונס געאפערט געווארען:
 8 דרום לאזען מיר האלטען דאס פעסט, נישט מיט דעם אל-
 טען וויערטייג פון שלעכטיגקייט אונד אויסגעלאסענהייט,
 נייערט מיט דעם אונגעווינערטען ברויט פון לויטערקייט
 אונד וואהרהייט:

- א מַשְׁל אויף מיר אונד אפאלאם פון אייערשט ווענען, כדי
 איהר זאלט אין אונס לערנען דאס ניט ווייטער וויא עס
 שטעהט געשריבען; כדי קיינער זאל זיך מיט גדלות האל-
 7 טען איינער קענען דעם אנדערען: ווארין ווער האט
 דיך אפגעשיידעט פון איין אנדערען? אונד וואס האסט
 דוא וואס דוא האסט ניט געקומען? אבער ווען דוא
 האסט עס געקומען, ווארום ריהמסט דוא דיך גלייך וויא
 8 דוא האסט עס ניט געקומען? איהר זענט שוין זאמ גע-
 ווארען; איהר זענט שוין רייך געווארען; איהר האט
 אהן אונס געהערשט; הלואי וואלט איהר געהערשט,
 9 כדי מיר זאלען אויך מיט אייך הערשען: ווארין איך
 דענק אז גאט האט אונס דא אפאקטעל דיא לעצטע
 פארנעשטעלט, וויא צום מויל איבערגעגעבען; ווארין מיר
 זענען געווארען צום אנועהען צו דער וועלט אונד צו
 10 מלאכים אונד צו מענשען: מיר זענען נארען ווענען
 משיח, אבער איהר זענט קלוג אין משיח; מיר זענען
 שוואך, אבער איהר זענט שטארק; איהר זענט געהערט,
 11 אבער מיר זענען פאראקטעט: ביז צו דיווער שעה ליידען
 מיר הונגער אונד דורשט, אונד זענען נאקעט, אונד ווע-
 12 רען מיט דער פויסט געשלאגען אונד זענען געוונד: אונד
 מיר הארעווען אונד ארבייטען מיט אונזערע אייגענע
 הענד; ווען מיר ווערען געשאלטען גענשען מיר, ווען
 13 מיר ווערען פערפאלגט ליידען מיר עס: ווען מיר ווערען
 געלעסטערט געטען מיר; מיר זענען געווארען וויא דער
 אויסווארף פון דער וועלט, דאס מוסט פון אלע ביז אצונד:
 14 איך שרייב ניט דיווע זאכען אום אייך צו פארשעמען,
 גייערשט וויא מיינע געליבטע קינדער זאג איך אייך
 15 מוסר: ווארין ווען איהר העט אויך צעהן מווענד לעהר
 רער אין משיח, האט איהר דאך ניט פילע פעטער; ווארין
 אין ישוע המשיח האב איך אייך געבוירען דורך דיא
 16 בשורה טובה: דרום געט איך אייך, זייט מיינע נאכ-
 פאלגער:
- 17 דעסטווענען האב איך צו אייך געשיקט טימותיוס, דער
 איז מיין געליבטער אונד געטרייער ווען אים הארין,

- 9 בערליבט, אונד דאס צו ברודער: אָבער ווייסט איהר דען
 נישט אז דיא אונגערעכטע וועלען נישט ירשענען דאס קע-
 ניגרייך פון גאט? לאזט אייך נישט פארפיהרען. קיינע זנים,
 אונד קיינע געצענדיגער, אונד קיינע נואפים, אונד קיינע
 10 ווייבישע, אונד קיינע מענער שענדער: אונד קיינע גנבים,
 אונד קיינע בייציגע, נישט שבורים, נישט לעסטערער, נישט
 11 רויבער, וועלען ירשענען דאס קעניגרייך פון גאט: אונד
 אזעלכע זענען עטליכע פון אייך געוועזען; אָבער איהר
 זענט אפגעוואשען, אָבער איהר זענט געהייליגט, אָבער
 איהר זענט גערעכטפערטיגט געווארען אים נאמען פון דעם
 האר ישוע המשיח, אונד אין דעם גייסט פון אונזער גאט:
 12 אלעס איז מיר דערלויבט, אָבער נישט אלעס איז גוט;
 אלעס איז מיר דערלויבט, אָבער איך וועל נישט ווערען
 אונטער דיא מאכט פון א שום זאך: דיא שפייזע פאר
 13 דעם בויך, אונד דער בויך פאר דיא שפייזע; אָבער גאט
 נעמט אויך דיווען אונד אויך יענע צושטערען. אונד דער
 לייב איז נישט צו זנות, ניערמ צום הארן, אונד דער האר
 14 צו דעם לייב: גאט דער האט דעם האר אויפגע-
 וועקט, נעמט אונס אויך אויפוועקען דורך זיינע מאכט:
 15 ווייסט איהר נישט אז אייערע לייבער זענען דיא גלידער
 פון דעם משיח? זאל איך דען נעמען דיא גלידער פון
 דעם משיח, אונד וויא מאכען דיא גלידער פון א זונה?
 16 חלילה: אָדער ווייסט איהר דען נישט אז ווער עס איז
 געהעפט צו א זונה, דער איז מיט איהר איין לייב; ווארין
 ער זאגט, וויא וועלען ביידע זיין איין פלייש: בראשית ב' כ"ד.
 17 אָבער דער וואס איז געהעפט צום האר, דער איז איין
 גייסט מיט איהם: פליהט פון זנות. אימליכע זינד וואס
 18 דער מענטש מיהנט איז אויסער דעם לייב; אָבער דער וואס
 איז מונה זינדיגט קעגען זיין אייגענעם לייב: אָדער ווייסט
 19 איהר דען נישט אז אייער לייב איז דער טעמפל פון דעם
 רוח הקודש וואס איז אין אייך, וועלכען איהר האט פון
 20 גאט, אונד איהר זענט נישט אייערע אייגענע? ווארין איהר
 זענט אפגעקויפט געוועזען פאר א פרייז, אזוי פערקער-
 ליכט גאט אין אייער לייב:

- 9 איך האב אייך אין דעם בריף געשריבען אז איהר זאלט
 10 קיינע געמיינשאפט נישט האבען מיט נואפים: דאך נישט אים
 באנצען מיט דיא נואפים פון דיזער וועלט, אדער מיט דיא
 גייציגע אונד רויבער אונד געצענדיגער, ווארין אויף דעם
 11 אופן מוזט איהר פון דער וועלט ארויסגעהען: אבער
 אצונד האב איך צו אייך געשריבען, אז איהר זאלט קיינע
 געמיינשאפט נישט האבען, ווען א ברודער ווערט גערופען א
 נואף, אדער א גייציגער, אדער א געצענדיגער, אדער א
 לעסטערער, אדער א זויער, אדער א רויבער; מיט
 12 אזעלכע זאלט איהר אפילו נישט עסען: ווארין וואס האב
 איך נאך צו ריכטען דיא וואס זענען פון דרויסען? ריכ-
 13 טעט איהר דען נישט דיא וואס זענען פון דרינען? אבער
 דיא וואס זענען פון דרויסען ריכטעט נאט. דרום רוימט
 אויס פון צווישען אייך דעם שלעכטען:

קאפיטעל ו

- 1 קאן זיך איינער פון אייך וועלכער האט עפעס א זאך קע-
 נען דעם אנדערען אונטערשטעהן אז ער זאל געהען צוב
 געריכט בייא דיא אונגעריכטע אונד נישט בייא דיא היי-
 2 ליגע? אדער ווייסט איהר נישט אז דיא הייליגע וועלען
 דיא וועלט ריכטען? אונד ווען דיא וועלט וועט פון אייך
 געריכטעט ווערען, זענט איהר נישט ווערט צו ריכטען דיא
 3 קליינסטע זאכען פון דיזער וועלט? ווייסט איהר נישט אז
 מיר וועלען ריכטען מלאכים? וויא פיל מעהר דיא זאכען
 4 פון דעם לעבען: אזוי דען וויא איהר האט משפטים ווע-
 גען זאכען פון דעם לעבען, וויא אזוי זעצט איהר דיא
 וואס זענען צום וועניגסטען אנגעזעהען אין דער קהלה אז
 5 וויא זאלען ריכטען? איך זאג דאס צו אייער שאנד. איז
 דען נישט פארהאנדען צווישען אייך איין קלונגער, וואס זאל
 6 קענען ריכטען צווישען זיינע ברידער, גייערט א ברודער
 קריגט זיך מיט א ברודער? אונד דאס פאר אונגלויביגע:
 7 אזוי עס איז שוין אים באנצען א פעהלער אין אייך, אז
 איהר האט משפטים צווישען אייך. ווארום טהוט איהר
 נישט געסער אונגריכט ליידען? ווארום לאזט איהר אייך נישט
 8 ליבער בערויבען? אבער איהר טהוט אונגריכט אונד

- 14 לאו זיא איהם נישט פערלאזען: ווארין דער מאן וואס
 גלויבט נישט איז דורך דעם ווייב געהייליגט געווארען,
 אונד דאס ווייב וואס גלויבט נישט איז דורך דעם מאן
 געהייליגט געווארען; ווען נישט וואלטען אייערע קינדער
 אונגריין געוועזען, אָבער אצונד זענען זייא הייליג: אָבער
 15 ווען דער וואס גלויבט נישט שיידעט זיך אָפּ, לאז ער זיך
 אָפּשיידען; דער ברודער אָדער דיא שוועסטער איז נישט
 געבונדען אין אַזעלכען פאל; אָבער גאט האט אונם
 גערופען אין פרידען: ווארין וואס ווייסט דוא, אַ ווייב,
 16 אויב דוא וועסט דעם מאן רעטען? אָדער וואס ווייסט
 דוא, אַ מאן, אויב דוא וועסט דאס ווייב רעטען? נור
 17 אזוי וויא דער האר האט צו אימליכען מענש אָפּגעטיילט,
 אזוי וויא גאט האט אימליכען גערופען, אזוי לאז ער
 18 וואנדלען. אונד אזוי געביט איך אין אלע קהלות: איז אַ
 מאן אלס בעשניטענער גערופען, לאז ער נישט אן ערל
 ווערען; איז אַ מאן אלס ערל גערופען, לאז ער נישט
 19 בעשניטען ווערען: דיא בעשנידונג איז גארנישט, אונד דיא
 ערלה איז גארנישט, גייערט דאס היטען פון דיא געבאטע
 20 פון גאט: לאז אימליכער גלייבען אין דער גערופונג אין
 וועלכער ער איז גערופען געווארען: ביסט דוא אלס אַ
 21 קנעכט גערופען, אזוי בעזארג דיך נישט; אָבער ווען דוא
 קאנסט פרייא ווערען, בענוץ עס ליבער: ווארין דער
 22 קנעכט וואס איז גערופען אים האר איז דער געפרייטער
 פון דעם האר. אזוי אויף דער געפרייטער וואס איז
 23 גערופען, איז דער קנעכט פון משיח: איהר זענט אָפּ
 געקויפט מיט אַ פרייו; ווערט נישט דיא קנעכט פון
 24 מענשען: ברידער, לאז אימליכער גלייבען בייא גאט
 אין דעם אין וועלכען ער איז גערופען:
 25 נון ווענען דיא בתולות האב איך קיין בעפעהל פון דעם
 האר, אָבער איך גיב מיינע מיינונג אזוי וויא איינער
 וואס האט דערהאלטען גנאד פון דעם האר טרייא צו זיין:
 26 דרום דענק איך אז דאס איז גוט ווענען דער צרה וואס
 איז פארהאנען, אז עס איז גוט פאר אַ מענש אזוי צו
 27 זיין: ביסט דוא געבונדען צו אַ ווייב, וויל נישט לויז צו

א קאריןטער ז

קאפיטעל ז

- 1 נון ווענען דיא זאכען וואס איהר האט צו מיר געשריבען,
עס איז גוט פאר א מענש קיינע פרויא ניט אנצוריהרען:
- 2 אבער פון ווענען זנות לאז איטליכער האבען זיין אייר
גענעס ווייב, אונד לאז איטליכע פרויא האבען איהר
- 3 אייגענעם מאן: לאז דער מאן זיין חוב אפגעבען צום
- 4 ווייב, אונד אזוי אויף דאס ווייב צום מאן: דאס ווייב
האט קיינע מאכט איבער איהר אייגענעם לייב, נייערט
דער מאן; אונד אזוי אויף האט דער מאן קיינע מאכט
- 5 איבער זיין אייגענעם לייב, נייערט דאס ווייב: האלט
אויף ניט צוריק צווישען איינאנדער, נייערט פון אייער
גוטען ווילען פאר א צייט, אז איהר זאלט אויף אפגעבען
צום פאסטען אונד געבעט. אונד ווידער צוזאמענקומען,
אז דער שטן זאל אויף ניט פרופען דורך אייער ניט
- 6 איינהאלטען: אונד דאס זאג אויף אלס איין עצה, ניט
- 7 אלס א געבאט: אבער אויף וויל אז איטליכער מענש
זאל זיין וויא אויף זעלבסט; אבער איטליכער האט וויינע
אייגענע גאב פון גאט, איינער אזוי, אונד דער אנדערער
אזוי:
- 8 אבער אויף זאג צו דיא וואס זענען ניט פארהייראטעט
אונד צו דיא אלמנות, אז עס איז גוט פאר וויא ווען וויא
9 בלייבען אזוי וויא אויף: אבער ווען וויא קענען זיך ניט
איינהאלטען לאזען וויא הייראטען; ווארין עס איז גער-
10 סער צו הייראטען איידער צו ברענען: אבער צו דיא
וואס זענען פערהייראטעט געפעל אויף, דאך ניט אויף
נייערט דער האר, אז א ווייב זאל זיך ניט שוידען פון
דעם מאן: אבער ווען זיא איז אויף געשיידעט, לאז זיא
- 11 אונפערהייראטעט בלייבען, אדער לאז זיא זיך איבער-
געטען מיט איהר מאן; אונד אז א מאן זאל ניט פער-
12 לאזען זיין ווייב: אבער צו דיא איבריגע זאג אויף, ניט
דער האר, ווען א ברודער האט א ווייב וואס גלויבט ניט,
אונד עס געפעלט איהר מיט איהם צו וואוינען, לאז ער
13 זיא ניט פערלאזען: אונד ווען א פרויא האט א מאן וואס
גלויבט ניט, אונד עס געפעלט איהם מיט איהר צו וואוינען,

- זיין איינען הארץ, אז ער זאל זיינע בתולה היטען, וועט
 רעכט מ'הויך: אזוי דער וואס מאכט איהר חתונה מ'הויט 38
 רעכט, אונד דער וואס מאכט איהר ניש חתונה וועט בער
 סער מ'הויך:
 א נויב איז געפונדען אזוי לאנג וויא איהר מאן לעבט; 39
 אבער ווען דער מאן איז געשטארבען, איז זיא פרייא
 זיך צו פערהייראטען צו וועמען זיא וויל, נור אין דעם
 האר: אבער זיא איז ליבער גליקליך נאך מיינע מיינונג 40
 ווען זיא גלייבט אזוי; אונד איך דענק אז איך האב אויך
 דעם גייסט פון גאט:

קאפיטעל ח

- נון וועגען דיא קרבנות פון דיא אפגעטער, מיר וויסען אז 1
 מיר האבען אלע דערקענטנים. דיא דערקענטנים בלאזט
 אויף, אבער דיא ליבע בויזעט אויף: ווען איינער דענקט 2
 אז ער ווייס עפעס, ווייס ער נאך נישט וויא מען באדארף
 צו וויסען: אבער ווען איינער ליבט גאט, דער איז פון 3
 איהם אנדערקענט:
 דרום וועגען דעם עסען פון קרבנות צו דיא אפגעטער, 4
 מיר וויסען אז איין אפגאט איז גארניט אין דער וועלט,
 אונד אז עס איז נישט פארהאנען קיין גאט אויסער איינער:
 ווארין האטשע עס זענען אפילו פארהאנען אזעלכע וואס 5
 ווערען אנגערופען געטער, ענטוועדער אים הימעל אדער
 אויף דער ערד, מחמת עס זענען פילע געטער אונד פילע
 הארען: אבער צו אונס איז איין גאט, דער פאטער, פון 6
 וועלכען עס זענען אלע זאכען אונד מיר צו איהם, אונד
 איין האר ישוע המשיח, דורך וועלכען זענען אלע זאכען
 אונד מיר דורך איהם: אבער נישט אין אלע איז 7
 דערקענטנים; אבער עטליכע מיט געוויסען פון דעם
 אפגאט עסען ביז אצונד וויא א קרבן צום אפגאט, אונד
 אינדעם עס איז שוואך איז ווייטער געוויסען בעפלעקט:
 אבער דיא שפייו וועט אונס נישט עמפעהלען צו גאט; 8
 ווארין ווען מיר עסען אפילו נישט זענען מיר נישט ערגער,
 אונד ווען מיר עסען זענען מיר נישט בעסער: אבער גיבט 9
 אכטונג אז דויע אייערע מאכט זאל נישט זיין א שטרויכלונג

- ווערען; ביסט דוא לויז פון א ווייב, זונד נישט קיין
 28 ווייב: אבער ווען דוא האסט חתונה האסט דוא נישט גע-
 זינדיגט, אונד ווען א בתולה האט חתונה האט זיא נישט
 געזינדיגט, אבער אוועלכע וועלען האבען ליידען אים
 פלייש, אבער איך פארשפאר אייך:
 29 אבער דאס זאג איך, ברידער, דיא צייט איז פאר-
 קערצט; פדי פון אצונד זאלען אויך דיא וואס האבען
 30 ווייבער גלייך זיין וויא זייא וואס האבען נישט: אונד דיא
 וואס וויינען גלייך וויא זייא וואס וויינען נישט, אונד דיא
 וואס פרייען זיך גלייך וויא זייא וואס פרייען זיך נישט,
 אונד דיא וואס קויפען גלייך וויא זייא וואס בעזיצען
 31 נישט: אונד דיא וואס בענוצען דיא וועלט גלייך וויא
 זייא האבען זיא נישט אפגענוצט; ווארין דיא געשטאלט
 פון דיזער וועלט פארנעהט:
 32 אבער איך וויל אז איהר זאלט נישט בעזארגט זיין. דער
 וואס איז נישט פערהייראטעט זארגט פאר דיא זאכען
 פון דעם האר, וויא אזוי ער זאל דעם האר געפעלען:
 33 אבער דער וואס איז פערהייראטעט זארגט פאר דיא
 זאכען פון דער וועלט, וויא אזוי ער זאל דעם ווייב
 34 געפעלען: אונד איז צוטהיילט געוועזען. דיא פרויא וואס
 איז נישט פערהייראטעט אונד דיא בתולה זארגט פאר
 דיא זאכען פון דעם האר, אז זיא זאל הייליג זיין אים
 לייב אונד אים גייסט; אבער דיא וואס איז פערהייראטעט
 זארגט פאר דיא זאכען פון דער וועלט, וויא אזוי זיא
 35 זאל דעם מאן געפעלען: אונד דאס זאג איך אייך צו
 אייער בעסטען נוצען, נישט פדי אייך א געזין פארצולענען,
 גייערמ צו דעם וואס איז אנגעזעהען, אונד אז איהר זאלט
 36 דעם האר דינען אהן הינדערניס: אבער ווען א מאן
 דענקט אז ער טהוט א בושה צו זיינע בתולה, ווען זיא
 איז שוין אויף איהר עלטער, אונד עס מוז אזוי זיין, לאז
 ער טהון וואס ער וויל; ער זינדיגט נישט; לאזען זייא
 37 הייראטען: אבער דער וואס שטעהט פעסט אין זיין הארץ,
 אונד האט עס נישט געטיג, אבער האט מאכט איבער זיין
 אייגענען ווילען, אונד האט דאס בייא זיך געשלאסען אין

פון אונזערט וועגען? ווארין פון אונזערט וועגען איז
עס געשריבען, ווייל דער וואס אקערט איז מחויב צו
אקערן מיט האפנונג, אונד דער וואס דרעשט א טהייל
צו האבען מיט האפנונג:

- 11 ווען מיר האבען צו אייף געווייזט גייסטליכע זאכען, איז
עס צו פיל ווען מיר וועלען שניידען אייערע פליישליכע
זאכען? ווען אנדערע האבען א טהייל איז דינער מאכט
- 12 איבער אייף, זאלען מיר ניט פיל מעהר? אבער מיר
האבען ניט גענוצט דינע מאכט, גייערט מיר ליידען
אלעס, כדי מיר זאלען קיין שום הינדערניס ניט מאכען
- 13 צו דער בשורה טובה פון משיח: ווייסט איהר ניט אז
דיא וואס דינען אין הייליגע זאכען עסען פון דעם
בית המקדש, אונד דיא וואס דינען ביא דעם מזבח
- 14 האבען א טהייל פון דעם מזבח? אזוי האט אויף דער
האר געשטעלט אז דיא וואס פרעדיגען דיא בשורה
טובה זאלען לעבען פון דיא בשורה טובה: אבער איף
- 15 האב קיינע פון דינע זאכען ניט גענוצט, אונד איף האב
דינעס ניט געשריבען אז עס זאל צו מיר אזוי געשעהען;
ווארין עס איז מיר ליבער צו שטארבען איידער
- 16 אימיצער זאל מיין ריהמען צו נישט מאכען: ווארין ווען
איף פרעדיג דיא בשורה טובה איז צו מיר קיין ריהמען;
ווארין איף מוז עס טהון; ווארין וועה מיר ווען איף
- 17 פרעדיג ניט דיא בשורה טובה: ווארין ווען איף טהוא
דאס פון גוטען ווילען, אזוי האב איף א שבר; אבער ווען
- 18 אונזערן, איז מיר איינע אנריכטונג אנפערטויעט: וואס
איז דען מיין לוי? אז ווען איף פרעדיג דיא בשורה
טובה, זאל איף דיא בשורה טובה פון הוצאות פרייא
מאכען, כדי איף זאל ניט מיינע מאכט אין דער בשורה
טובה שלעכט אפנוצען:
- 19 ווארין האטשע איף בין פרייא פון אלע, האב איף מיך
דאך געמאכט פאר א קנעכט צו אלע, כדי איף זאל
- 20 מעהר געוויינען: אונד צו דיא יודען בין איף געווארען
וויא א יוד, כדי איף זאל דיא יודען געוויינען; צו דיא
וואס ווענען אונטער דעם געזעץ וויא איינער אונטער

- 10 צו דיא שוואכע: ווארין ווען אימיצער וועט דיך זעהען, וואס דוא האסט דערקענטנים, אז דוא זיצט צו מיש אים טעמפעל פון איין אפנאט, וועט נישט דאס געוויסען פון דעם שוואכען געשטארקט ווערען צו עסען דיא קרבנות צו דיא אפגעטער? ווארין דורך דיינע דערקענטנים איז דער שוואכער פערלויירען געגאנגען, דער ברודער פאר וועלכען משיח איז געשטארבען: 11 אבער ווען איהר זינדיגט אזוי קענען דיא ברידער, אונד שלאגט זייער שוואכעס געוויסען, זינדיגט איהר 12 קענען משיח: אזוי דען ווען שפייו מאכט מיין ברודער שטרויכלען, וויל איך עביג קיין פלייש נישט עסען, כדי איך זאל נישט מיין ברודער שטרויכלען מאכען:

קאפיטעל ט

- 1 בין איך נישט איין אפאסטעל? בין איך נישט פרייא? האב איך נישט געזעהען ישוע אונזערן האר? זענט 2 איהר נישט מיין ווערק אין דעם האר? ווען איך בין נישט איין אפאסטעל צו אנדערע, בין איך דאך צו אייך; ווארין דער זינעל פון מיין שליחות זענט איהר אין 3 דעם האר: מיין ענטפער צו דיא וואס פערהערען מיך איז דאס: האבען מיר נישט קיינע מאכט צו עסען אונד 4 צו טרינקען? האבען מיר נישט קיינע מאכט ארוםצו- 5 פיהרען א נויב וואס איז א גלויביגע, אזוי וויא דיא אנדערע אפאסטעל, אונד דיא ברידער פון דעם האר, 6 אונד ביפא? אדער איך אליין אונד ברנבא האבען מיר נישט קיינע מאכט מיר זאלען נישט ארבייטען? 7 וועלכער בעל מלחמה געהט ארויס אויף זיינע אייגענע קאסטען? ווער פלאנצט א וויינגארטען אונד עסט נישט דיא פרוכט דערפון? אדער ווער פיטערט א סטאדע, 8 אונד עסט נישט פון דער מילך פון דער סטאדע? רעד איך דען דאס וויא א מענש? אדער זאגט נישט אויף 9 דאס געזעץ דיועס? ווארין אין תורת משה שטעהט עס געשריבען, דוא זאלסט נישט פערשליסען דאס מויל פון דעם אקס ווען ער דרעשט. דברים כ"ה ד'. זארגט 10 דען גאט פאר אקסען? אדער זאגט ער דאס אים גאנצען

- 6 אונד דינע זאכען זענען פאר אונס געשעהען צו פארבילדן דער פרי מיר זאלען נישט זיין גלונסטער צום שלעכטען, אזוי וויא זיין האבען געגלונסט: זייט איהר אויף נישט געצענדיגער, אזוי וויא עטליכע פון זיין; אזוי וויא עס שטעהט געשריבען, דאס פאלק האט זיך אנידערנע-זעצט צו עסען אונד צו טרינקען, אונד זענען אויפגעשטאנען צו שפילען: שמות ל"ב ו'. אויף לאזען 8 מיר אונס נישט מונה זיין, אזוי וויא עטליכע פון זיין האבען מונה געוועזען, אונד זענען אין איין טאג געפאלען דרייא אונד צוואנציג טויזענד: אויף לאזען 9 מיר נישט פרופען דעם האר, אזוי וויא עטליכע פון זיין האבען געפרופט אונד זענען אומגעקומען דורך שלאנגען: מורמעלט איהר נישט, אזוי וויא עטליכע פון זיין האבען געמורמעלט אונד זענען אומגעקומען דורך דעם פערדערבער: אונד דינע זאכען האבען זיך צו זיין 11 געטראפען צו פארבילדער, אונד זיין זענען צו אונס געשריבען פאר א ווארונג, צו וועלכע דאס ענד פון דער וועלט איז געקומען: דרום, דער וואס דענקט אז ער שטעהט, לאז ער אכטונג געבען אז ער זאל נישט פאלען: עס האט אייך קיינע פריפונג נישט געטראפען ניערמ וואס איז מעגשליך; אבער האט איז געטרייא, דער וועט אייך נישט לאזען געפרופט ווערען מעהר וויא איהר קאנט אויסהאלטען, ניערמ ער וועט מיט דער פריפונג אויף מאכען דעם אויסגאנג, פרי איהר זאלט עס קענען דערטראגען: 14 דרום, מיינע געליבטע, פליהט פון געצענדיגסט: 15 איך רעד וויא צו קלוגע לייט; ריכטעט איהר וואס איך זאג: דער פוס פון ברכה וואס מיר גענשען, איז עס נישט 16 דיא געמיינשאפט פון דעם בלוט פון משיח? דאס ברויט וואס מיר ברעכען, איז עס נישט דיא געמיינשאפט פון דעם לייב פון משיח? ווארין מיר וואס זענען פילע זענען 17 איין ברויט אונד איין לייב; ווארין מיר האבען אלע א טהייל אין איין ברויט: זעהט אהן דיא ישראל נאך דעם 18 פלייש; דיא וואס עסען דיא קרבנות זענען זיין נישט

דעם געזעץ, אינדעם איך בין נישט זעלבסט אונטער דעם
 געזעץ, פרי איך זאל דיא געזינגען וואס זענען אונטער
 דעם געזעץ: צו דיא וואס זענען אהן געזעץ וויא איינער
 אהן געזעץ, אינדעם איך בין נישט אהן געזעץ צו גאט,
 נייערט אים געזעץ צו משיח, פרי איך זאל דיא געזינגען
 וואס זענען אהן געזעץ: צו דיא שוואכע בין איך
 געווארען וויא א שוואכער, פרי איך זאל געזינגען דיא
 שוואכע; איך בין געווארען אלעס צו אלע, פרי איך זאל
 אויף יעדען אופן עטליכע רעמען: אונד דאס אלעס
 מהוא איך וועגען דער בשורה טובה, פרי איך זאל
 דרינגען א מטייל האבען: וויסט איהר נישט אז דיא
 וואס לויפען אין א לויף-געוועט לויפען אלע, אבער
 איינער באקומט דעם פרייז? לויפט איהר אזוי, פרי
 איהר זאלט איהם דערהאלטען: אונד איטליכער וואס
 שטרייטעט דער האלט זיך אין אלעס אפ, דען יענע
 מהון אזוי פרי וויא זאלען בעקומען א פערדערבליכע
 קרוין, אבער מיר איינע אונפערדערבליכע: דרום לויף
 איך אזוי, נישט וויא אויף אונגעוויסעס, איך שטרייט אזוי
 נישט וויא איך שלאג אין דיא לופט: נייערט איך
 אונטערדריק מיין לייב אונד האלט איהם אין קנעכטשאפט,
 פרי ווען איך האב צו אנדערע געפרעדיגט, איך זאל נישט
 זעלבסט פערווארפען ווערען:

קאפיטעל י

1 ווארין איך וויל נישט אז איהר זאלט נישט וויסען, ברידער,
 אז אונזערע אבות זענען אלע אונטער דעם וואלקען גע-
 וועזען, אונד זענען אלע דורך דעם ים אריבערגעגאנגען:
 2 אונד זענען אלע געטובלט געווארען צו משה אים וואלקען
 3 אונד אים ים: אונד האבען אלע דיא זעלבליגע גייסטליכע
 4 שפייד גענעמען: אונד האבען אלע דאס זעלבליגע גייסטליכע
 געטרענק געטרונקען; ווארין וויא האבען געטרונקען פון
 דעם גייסטליכען פעלו וואס האט וויא נאכגעפאלגט, אונד
 5 דער פעלו איז געוועזען דער משיח: אבער דיא מיינסטע
 פון וויא האבען נישט גאט וואוילגעפאלען; ווארין וויא
 זענען אומגעקומען אין דער מדבר:

- 1 זייט נאכפאלגער פון מיר, אזוי וויא איך אויך פון משיח:
- 2 נון איך לויב אייך, ברידער, אז איהר געדענקט מיך אין אלעם, אונד אז איהר האלט דיא איבערליפערונגען אזוי וויא איך האב זייא אייך איבערגעגעבען: אבער איך וויל
- 3 אז איהר זאלט וויסען, אז משיח איז דאס הויפט פון איט ליכען מאן, אונד דאס הויפט פון דעם ווייב איז דער מאן, אונד דער הויפט פון משיח איז גאט: איטליכער מאן וואס
- 4 בעטעט אדער זאגט גבואות, אונד זיין קאפ איז געדעקט, דער פערשעמט זיין קאפ: אונד איטליכע פרויא וואס
- 5 בעטעט אדער זאגט גבואות, אונד איהר קאפ איז נישט געלויף וויא ווא האט זיך געגאלט: ווארין ווען א פרויא
- 6 איז נישט געדעקט, לאז זיא זיך אויך שערען; אבער ווען עס איז א שאנד פאר א פרויא אז זיא זאל זיך שערען אדער גאלען לאז זיא געדעקט זיין: ווארין א מאן באר
- 7 דארף נישט דעם קאפ געדעקען, ווייל ער איז דאס בילד אונד דער גבור פון גאט; אבער דיא פרויא איז דער גבור פון דעם מאן: ווארין דער מאן איז נישט פון דער פרויא נייערט דיא פרויא פון דעם מאן: ווארין דער מאן
- 8 איז נישט געשאפען געווארען וועגען דער פרויא, נייערט דיא פרויא וועגען דעם מאן: דעסטוועגען געדארף דיא
- 9 פרויא האבען א צייכען פון מאכט אויף איהר קאפ וועגען דיא מלאכים: אבער דאך איז דיא פרויא נישט אהן דעם
- 10 מאן אונד דער מאן איז נישט אהן דער פרויא אין דעם האר: ווארין גלייך וויא דיא פרויא איז פון דעם מאן, אזוי איז אויך דער מאן דורך דער פרויא; אבער אלעם
- 11 איז פון גאט: ריכטעט בייא אייך זעלבסט; פאסט עס פאר א פרויא אונגעדעקט צו גאט צו בעטען? לעהרט
- 12 אייך נישט אויך דיא נאטור זעלבסט, אז עס איז א שאנד פאר א מאן ווען ער האט לאנגע האר? אבער ווען א פרויא
- 13 האט לאנגע האר איז פאר איהר א גבור; ווארין דיא האר זענען צו איהר געגעבען פאר א שלייער: אבער ווען א
- 14 מאן שיינט צו זיין א ליבהאבער פון קריגערייא, אזוי

- 19 שותפים אים מוֹבַח? וואס זאג איך דען? אז וואס מען
איז מקריב צו איין אפֿגאט איז עפעס? אָדער אז איין
20 אפֿגאט איז עפעס? אָבער איך זאג, אז דאס וואס דיא
גוים זענען מקריב זענען זיין מקריב צו שׂדִים אונד
ניט צו גאט; אונד איך וויל נישט אז איהר זאלט געמיינ-
21 שאפט האבען מיט שׂדִים: איהר קענט נישט טרינקען דעם
כּוֹס פון דעם האר אונד דעם כּוֹס פון שׂדִים; איהר קענט
ניט האבען א טהייל אים טיש פון דעם האר אונד
22 אים טיש פון שׂדִים: אָדער דערצערנען מיר דעם
האר צו קנאה? זענען מיר שטארקער וויא ער?
23 אלעס איז דערלויבט, אָבער נישט אלעס איז נוצליך;
אלעס איז דערלויבט, אָבער נישט אלעס פער-
24 בעסערט: לאז קיינער נישט זוכען זיין אייגענעם נוצען,
25 נייערט אימליכער דעם נוצען פון דעם אנדערען: אלעס
וואס איז אין דער יאמקע פערקויפט, דאס עסט, אונד
26 פרעגט נישט נאך ווענען דעם געוויסען: ווארין דיא
ערד איז דעם האר'ס, אונד אלעס וואס איז דרינען:
27 תהלים כ"ד א'. ווען איינער פון דיא אונגלויביגע וועט אייך
איינבעטען צו א סעודה אונד איהר ווילט געהען, עסט
אלעס וואס איז אייך פארנעשטעלט אונד פרעגט נישט נאך
28 ווענען דעם געוויסען: אָבער ווען איינער וועט צו אייך
זאנען, דאס איז א קרבן צו אפֿנעטער, אזוי עסט נישט ווע-
נען דעם וואס האט עס אייך געזאגט אונד ווענען דעם
29 געוויסען: דאס געוויסען זאג איך, נישט פון דיר אליין,
נייערט פון דעם אנדערען; ווארום זאל מינע פרייהייט
30 געריכטעט ווערען ביין איין אנדערנס געוויסען? ווארין
ווען איך געם א טהייל דרינען דורך דער גאט, ווארום בין
איך געלעסטערט איבער א זאך וואס איך האב דערפאר
31 געדאנקט: דרום אויב איהר עסט אָדער טרינקט אָדער
32 וואס איהר טהוט, טהוט אלעס צום כבוד פון גאט: גיבט
ניט קיין אנשטויס צו דיא יודען אָדער צו דיא גרעקען
33 אָדער צו דער קהלה פון גאט; גלייך וויא איך אויך געפעל
אין אלעם, אונד וויל נישט מיין אייגענעם נוצען נייערט דעם
נוצען פון פילע, כדי זיין זאלען גערעטעט ווערען:

אונד אזוי לאז ער עסען פון דעם ברויט אונד טרינקען
 פון דעם פוס: ווארין דער וואס עסט אונד טרינקט, עסט אונד
 29 טרינקט צו זיך זעלבסט דאס געריכט, ער דערקענט נישט
 דעם לייב פון דעם האר: דרום זענען פילע שוואך אונד
 30 קרענקליך צווישען אייך, אונד פילע שלאפען: אבער
 31 ווען מיר וואלטען זיך זעלבסט דערקענען אזוי וואלטען
 32 מיר נישט געריכטעט ווערען: אבער ווען מיר ווערען גע-
 ריכטעט, זענען מיר געשטראפט פון דעם האר, כדי מיר
 זאלען נישט פערשולדיגט ווערען מיט דער וועלט: דרום,
 33 מיינע ברידער, ווען איהר קומט צוזאמען אז איהר זאלט
 עסען, אזוי ווארטעט איינער אויף דעם אנדערען: ווען
 34 איינער איז הונגעריג לאז ער אין דערהיים עסען, כדי
 איהר זאלט נישט צום פארשולדיגען צוזאמענקומען. אונד
 דאס איבריגע וועל איך איינריכטען ווען איך וועל קומען:
 קאפיטעל יב

- 1 אבער ווענען דיא גייסטליכע מתנות, ברידער, וויל איך
- 2 נישט אז איהר זאלט נישט וויסען: איהר וויסט אז ווען
- איהר זענט געוועזען גוים, זענט איהר נאכגעגאנגען שטומע
- אפגעטער, אזוי וויא איהר זענט געפיהרט געווארען:
- 3 דרום טהוא איך אייך צו וויסען, אז קיינער וואס רעדט
- דורך דעם גייסט פון גאט זאגט אז ישוע איז אין חרם,
- אונד אז קיינער קען זאגען אז ישוע איז דער האר, חוץ
- דורך דעם רוח הקודש:
- 4 נון עס זענען פארהאנען פערשידענע מתנות, אבער דער
- 5 זעלביןער גייסט: אונד עס זענען פערשידענע דינסט,
- 6 אבער דער זעלביןער האר: אונד עס זענען פערשידענע
- ווערק, אבער עס איז דער זעלביןער גאט, דער ווירקט
- אלעס אין אלען: אבער דאס אנטפלעקען פון דעם גייסט
- 7 צו איינליכען איז געגעבען צום נוצען אין כלל: ווארין
- 8 צו איינעם איז געגעבען דורך דעם גייסט דאס ווארט פון
- וויזהייט, אונד צו איין אנדערען דאס ווארט פון דער-
- 9 קענטניס נאך דעם זעלביןען גייסט: צו איין אנדערען
- גלויבען דורך דעם זעלביןען גייסט, אונד צו איין אנדערען
- 10 מתנות פון רפואות דורך דעם איינעם גייסט: אונד צו איין

האבען מיר נישט אנעלכען מנהג, אונד אויף נישט דיא קהלות
פון גאט:

17 אבער ווען איך זאג אייך דאס אן, אזוי לויב איך נישט אז
איהר קומט צוזאמען נישט צום בעסערן נייערט צום ער-

18 גערן: ווארין צוערשט הער איך אז עס זענען מחלוקות
צווישען אייך, ווען איהר קומט צוזאמען אין דער קהלות,

19 אונד צום טהייל גלויב איך עס: ווארין עס מוזען זיין
במות צווישען אייך, כדי דיא אויף וועלכע האבען

פרופונג בעשטאנען זאלען צווישען אייך דערקענט
20 ווערען: דרום ווען איהר קומט צוזאמען, אזוי אז עס

אונגעגלייך דאס אבענדמאל פון דעם האר צו עסען:
21 ווארין ווען איהר עסט, אזוי נעמט איטליכער צוערשט

זיין אייגען אבענדמאל אונד איינער איז הינגעריג
22 אונד איין אנדערער בעטרונקען: האט איהר דען נישט

קיינע הייזער כדי איהר זאלט אין דיוע עסען אונד טרינק-
קען? אדער זענט איהר מבנה דיא קהלות פון גאט, אונד

פערשעמט דיא וואס האבען נישט? וואס זאל איך צו
אייך זאגען? זאל איך אייך לויבען? אין דיועס לויב איך

אייך נישט:

23 ווארין איך האב פון דעם האר מקבל געוועזען וואס איך
האב אייך איבערגעגעבען, אז דער האר ישוע אין דער

זעלבגיגער נאכט אין דער ער איז פערטראהטען געווארען
24 האט גענומען ברויט: אונד האט א ברכה געמאכט אונד

האט עס צוגעבראכען אונד געזאגט, דאס איז מיין לייב וואס
25 איז פאר אייך; טהוט דאס צו מיין אנדענקען: אזוי אויף

דעם כוס גאך דעם אבענדמאל, אונד ער האט געזאגט,
דיוער כוס איז דער נייער ברית אין מיין בלוט; טהוט

דאס, אזוי אפט וויא איהר טרינקט, צו מיין אנדענקען:
26 ווארין אזוי אפט וויא איהר עסט דיועס ברויט אונד

טרינקט דיועס כוס, זענט איהר מודיע דעם טויט פון דעם
27 האר ביז ער וועט קומען: דרום דער וואס עסט דאס

ברויט אדער טרינקט דעם כוס פון דעם האר אונדווייג,
דער וועט פערשולדיגען קענען דעם לייב אונד דעם

28 בלוט פון דעם האר: אבער לאז זיך דער מענטש פרופען,

- לייב צוזאמענגעהעפט, אונד האט גענעבען צו דעם
 25 טהייל וואס האט א חסרון מעהר פבוד: פדי עס זאל נישט
 זיין קיינע מחלוקת אים לייב, גייערשט דיא גלידער זאלען
 26 איינס פאר דעם אנדערען גלייף זארגען: אונד ווען איין
 גליד וועט ליידען, אזוי ליידען אלע גלידער דערמיט;
 ווען איין גליד איז ערהעבט, אזוי פרייען זיך אלע גלידער
 צוזאמען: אונד איהר זענט דער לייב פון משיח, אונד
 27 גלידער יעדער נאך זיין טהייל:
 אונד נאט האט עטליכע איינגעשטעלט אין דער קהלה,
 28 ערשטענס אפאסטעל, צווייטענס נביאים, דריטענס לעה-
 רער, דערנאך גבורות, דערנאך מתנות פון רפואות, העל-
 29 פער, רעגירונגען, פערשידענע ארט פון לשונות: זענען
 אלע אפאסטעל? זענען אלע נביאים? זענען אלע לעה-
 30 רער? זענען אלע גבורות? האבען אלע מתנות פון רפואות?
 רעדען אלע לשונות? זענען אלע פערטייטשער פון
 31 לשונות? אבער בענעהרט איהר שטארק דיא גרעסערע
 מתנות. אונד דאך זייז איך אייף א בעסערען וועג:

קאפיטעל יג

- ווען איך רעד מיט לשונות פון מענשען אונד פון מלאכים
 אונד האב נישט קיינע ליבע, אזוי בין איך וויא שאלענדיג
 2 קופער אדער א קלינגענדער צימבעל: אונד ווען איך
 האב דיא מתנה פון גבורות, אונד ווייס אלע סודות אונד
 אלע דערקענטניס, אונד ווען איך האב אלען גלויבען
 אפילו בערג אונעקצוריקען, אונד האב נישט קיינע ליבע,
 3 אזוי בין איך גארניט: אונד ווען איך צוטהייל מיין גאנץ
 פערמענען, אונד ווען איך גיב מיין לייב אז ער זאל
 פערברענט ווערען, אונד האב נישט קיינע ליבע, אזוי נוצט
 4 עס מיר גארניט: דיא ליבע איז געדולדיג, דיא ליבע איז
 גיטיג, דיא ליבע איז נישט מקנא, דיא ליבע פאריהמט זיך
 5 נישט אונד איז נישט אויפגעבלאזען: זיא איז נישט אונגאן-
 שטענדיג, זיא זוכט נישט איהר אייגענעס, ווערט נישט אין
 6 פערס, זיא טראכט נישט שלעכטעס: זיא פרייעט זיך נישט
 אין אונרעכט, אבער זיא פרייעט זיך מיט דער וואהר-
 7 הייט: זיא פערטראגט אלעס, גלויבט אלעס, האפט אויף

- אנדערען דאס ווירקען פון מאכט, אונד צו איין אנדערען
 נבואות צו זאנען, אונד צו איין אנדערען גייסטער צו
 אונטערשיידען, צו איין אנדערען פערשידענע ארט פון
 לשונות, אונד צו איין אנדערען לשונות צו פערטייטשען:
 11 אָבער דאס אלעס ווירקט איין אונד דערזעלביגער גייסט
 אינדעם ער מ'הילט אָפּ צו איינליכען נאָך זיין ווילען:
 12 וואָרין אזוי וואו דער לייב איז איינס אונד האט פילע
 גלידער, אָבער אלע גלידער פון דעם איינעם לייב, אפילו
 ווען זיין זענען פילע זענען זיין דאָך איין לייב, אזוי איז
 13 אויף דער מ'שיח: וואָרין דורך איין גייסט זענען מיר אלע
 אויף געטובלט צו איין לייב, אויב מיר זענען יודען אָדער
 גרעקען, אויב מיר זענען קנעכט אָדער פרייא. אונד מיר
 14 זענען אלע אָנגעטרונקען מיט איין גייסט: וואָרין דער
 15 לייב איז אויף נישט איין גליד, נייערט פילע: ווען דער
 פוס זאל זאנען, ווייל אים בין נישט דיא האנד, אזוי בין
 אים נישט פון דעם לייב; איז ער נישט דעסטוועגען פון דעם
 16 לייב? אונד ווען דאס אויער זאל זאנען, ווייל אים בין
 נישט דאס אויג, אזוי בין אים נישט פון דעם לייב; איז עס
 17 נישט דעסטוועגען פון דעם לייב? ווען דער גאנצע לייב
 זאל זיין איין אויג, וואו וועט זיין דאס געהער? ווען דאס
 גאנצע זאל זיין געהער, וואו וועט זיין דאס שטעקען?
 18 אָבער אצונד האט נאט געזעצט דיא גלידער איינליכעס
 19 אים לייב, אזוי וואו ער האט געוואלט: אונד ווען אלע
 20 זאלען זיין איין גליד, וואו וועט זיין דער לייב? אָבער
 אצונד זענען דא פילע גלידער, אונד דאָך איין לייב:
 21 אונד דאס אויג קאן נישט זאנען צו דער האנד, אים גע-
 דארף דין נישט; אָדער ווידער דער קאפּ צו דיא פוס,
 22 אים געדארף איין נישט: נייערט פיל מעהר דיא גלידער
 פון דעם לייב וואס מיר געטראכטען אז דיא שוואכסטע
 23 זענען געטיג: אונד דיא גלידער פון דעם לייב וואס מיר
 געטראכטען אז מ'וואקסע צו דיא מ'הון מיר מעהר גבוד
 אָן, אונד דיא וואס זענען נישט אנשטענדיג, דיא זענען
 24 מעהר אנשטענדיג געהאלטען: אָבער אונזערע אנשטענ-
 דיגע גלידער געדארפען עס נישט; אָבער נאט האט דעם

- אָדער אין דערקענטניס, אָדער אין גבואות, אָדער אין
 לעהרע? אפילו אויף דיא זאכען אָהן לעבען ווען זיין 7
 געבען ארויס א קול, אויף א פייער אָדער א הארפע,
 ווען זיין מאכען ניט קיין אונטערשיד אין דיא קולות,
 וויא אזוי וועט מען וויסען וואס זיין פייפען אָדער
 שפילען? ווארין אפילו ווען א טראמפעט זאל ניט א 8
 קלאר קול געבען, ווער וועט זיך פארבערייטען צו דער
 מלחמה? אזוי איהר אויף, ווען איהר גיבט ניט קיין 9
 פארשטענדליכע רעד דורך דעם לשון, וויא אזוי זאל
 מען וויסען וואס איז געשפראכען? ווארין איהר וועט
 רעדען צום ווייב; עס זענען פארהאנען אלערלייא מינים 10
 פון קולות אין דער וועלט, אונד קיינער איז אָהן א
 קול: דרום ווען איך ווייס ניט דיא קראפט פון דעם 11
 קול, אזוי וועל איך זיין א פּרעמדער צו דעם וואס רעט,
 אונד דער וואס רעט וועט זיין א פּרעמדער צו מיר: אזוי 12
 אויף איהר, ווייל איהר גענעהרט גייסטליכע מתנות,
 אזוי זוכט אז איהר זאלט נאך מעהר געקומען צו דיא
 פערבעסערען פון דער קהלה:
 דרום דער וואס רעט אין א לשון, לאז ער געטען עס 13
 זאל זיין איין אויסלעגער: ווארין ווען איך געט אין א 14
 לשון, אזוי געטעט מיין גייסט, אָבער מיין פערשטאנד
 בלייבט אָהן פרוכט: וואס איז עס דען? איך וועל בע- 15
 טען מיט דעם גייסט, אונד איך וועל געטען מיט דעם
 פערשטאנד; איך וועל לויב זינגען מיט דעם גייסט,
 אונד איך וועל לויב זינגען מיט דעם פערשטאנד: ווארין 16
 ווען דוא מאכסט א ברכה מיט דעם גייסט, וויא אזוי
 זאל דער וואס שטעהט אים אָרט פון דעם אונגעלעהרטען
 צו דייע ברכה זאגען אמן? ווארין ער ווייסט ניט וואס דוא
 זאגסט: ווארין דוא מאכסט אונדאי א שעהנע ברכה, אָבער 17
 דער אנדערער איז ניט געבעסערט: איך דאנק גאט אז 18
 איך רעד לשונות מעהר וויא איהר אלע: אָבער אין 19
 דער פערזאמלונג וויל איך געסער רעדען פינף ווערטער
 מיט מיין פערשטאנד, כדי איך זאל אנדערע אויף לעה-
 רען, איידער צעהן טויזענד ווערטער מיט א לשון:

- 8 אלעם, איז געדולדיג אין אלעם: דיא ליבע פעהלט קיינ-
מאל; אָבער אויב עס זענען גבואות וועלען זיין אפגע-
טהון ווערען, אָדער לשונות וועלען זיין אויפהערען,
9 אָדער דערקענטניס וועט זיין אפגעטהון ווערען: ווארין
מיר וויסען אונד זאנען גבואות יעדער נאך זיין טהייל:
10 אָבער ווען דאס פאלקאמענע וועט קומען, וועט דאס וואס
11 איז נאך זיין טהייל אפגעטהון ווערען: ווען איך בין
געוועזען א קינד, האב איך גערעט וויא א קינד, פער-
שטאנען וויא א קינד, האב געדענקט וויא א קינד; ווען
איך בין א מאן געווארען, האב איך אהעקעגעלעגט דיא
12 זאכען פון דעם קינד: ווארין אצונד זעהען מיר דורך א
שפיגעל וויא אין א רעהטסעל, דאך דאן וועלען מיר
זעהען פנים לפנים; אצונד וויס איך צום טהייל, דאך
דאן וועל איך דערקענען גלייך וויא איך בין אויף
13 דערקענט: אָבער אצונד גלייבען דיזע דרייא, גלויבען
האפנונג אונד ליבע; אָבער גרעסער וויא דיזע איז דיא
ליבע:

קאפיטעל יד

- 1 פאלגט נאך דער ליבע, דאך גענעהרט שטארק גייסט
ליבע מתנות אָבער נאך מעהר אז איהר זאלט גבואות
2 זאנען: ווארין דער וואס רעט אין א לשון, רעט ניש
צו מענשען גייערט צו גאט; ווארין קיינער הערט עס,
3 אָבער אים גייסט רעט ער סודות: אָבער דער וואס
4 זאגט גבואות, רעט צו מענשען צו זייערע בעסערונג
אונד ווארנונג אונד טרייסט: דער וואס רעט אין א
לשון בעסערט זיך זעלבסט, אָבער דער, וואס זאגט
5 גבואות בעסערט דיא קהלה: איך וויל אז איהר זאלט
אלע רעדען לשונות, אָבער ליבער אז איהר זאלט גבואות
זאנען; אונד דער וואס זאגט גבואות איז גרעסער וויא
דער וואס רעט לשונות, עס זיין דען ווען איינער וועט
6 אויסלענען, פרי דיא קהלה זאל זיך בעסערן: אונד
אצונד ברודער, ווען איך זאל צו אייך קומען אונד זאל
רעדען לשונות וואס וועל איך אייך נוצען, עס זיין דען
איך וועל צו אייך רעדען ענטוועדער אין אנשפּלעקונג.

- גבואות זאנען איינער נאך דעם אנדערן, פֿרי אלע זאלען
 לערנען אונד אלע זאלען געטרייט ווערען: אונד יא 32
 גייסטער פון דיא גביאים זענען אונטערטעניג צו דיא גביאים:
 ווארין גאט איז נישט פון געטומעל, גייערט פון פֿרידען, אזוי 33
 וויא אין אלע פֿערזאמלונגען פון דיא הייליגע:
 לאזען אייערע פֿרויען אין דיא פֿערזאמלונגען שטיל 34
 שטייען; ווארין וויא זאלען נישט רעדען, גייערט אונטער-
 טעניג זיין, אזוי וויא דיא תורה אויף זאגט: אָבער ווען 35
 וויא ווילען עפעס לערנען, לאזען וויא אין דער היים
 פֿרענען ווירע אייגענע מענער, ווארין עס איז א בושא
 פאר א פֿרויא צו רעדען אין דער פֿערזאמלונג: איז דען 36
 דאס ווארט פון גאט פון אייף ארויסגעזאגנען, אָדער איז
 עס נור געקומען צו אייף אליין? ווען איינער דאכט זיך 37
 אז ער איז א גביא אָדער א באגייסטערטער, לאז ער
 דערקענען אז דאס וואס אייף שרייב צו אייף איז א
 געבאט פון דעם האר: אָבער ווען איינער איז אונזיסענד, 38
 לאז ער אונזיסענד זיין: דרום מיינע פֿרידער, באגעהרט 39
 שטארק גבואות צו זאנען, אונד פארנועהרט נישט צו
 רעדען מיט לשונות: לאז אלעס אָנשטענדיג אונד 40
 אַרדענטליך געטהון ווערען:

קאפיטעל טו

- נון לאז אייף אייף וויסען, פֿרידער, דיא בשורה טובה וואס 1
 אייף האב צו אייף געפֿרעדיגט, וועלכע איהר האט אויף
 דערהאלטען, אין וועלכע איהר אויף שטעהט: דורך 2
 וועלכע איהר ווערט אויף גערעטעט ווען איהר האלט
 פעסט דאס ווארט מיט וועלכען אייף האב צו אייף
 געפֿרעדיגט, אויסער איהר האט אומזוסט געגלויבט:
 ווארין אייף האב צו אייף צוערשט דאס איבערגעגעבען, 3
 וואס אייף האב אויף דערהאלטען, אז משיח איז
 געשטארבען פאר אונזערע זינדען נאך דיא שריפטען:
 אונד אז ער איז געגרובען געווארען, אונד דעם דריטען 4
 טאג איז ער אויסגעשטאנען נאך דיא שריפטען: אונד 5
 אז ער האט זיך געוויזען צו ביפא, דערנאך צו דיא
 צוועלף: דערנאך האט ער זיך געוויזען צו מעהר וויא 6

- 20 ברידער, זייט ניט קיינע קינדער אין פערשטאנד, נייערט
זייט קינדער אין שלעכטיגקייט, אבער אין פערשטאנד
21 זייט פאלקאמען: עס שטעהט געשריבען אין דער תורה,
אין אנדערע לשונות אונד אונד מיט דיא לעפצען פון
אנדערע וועל איך רעדען צו דיזען פאלק, אונד אפילו
אזוי וועלען זיין מיך ניט צוהערען, זאגט דער האר:
22 ישעיה כ"ה ו"א, ו"ב. אזוי דען לשונות זענען פאר א צייכען
ניט צו דיא וואס גלויבען, נייערט צו דיא אונגלויביגע;
אבער דאס גבואות זאגען איז א צייכען ניט צו דיא אונד
גלויביגע, נייערט צו דיא וואס גלויבען:
23 דרום ווען דיא גאנצע קהלה קומט צוזאמען אויף איין
ארט, אונד זיין וועלען אלע רעדען מיט לשונות, אונד
עס וועלען אריינקומען אונגעלעהרעטע אדער אונגלויביגע,
24 וועלען זיין ניט זאגען אז איהר זענט משוגע? אבער
ווען אלע זאגען גבואות אונד איין אונגלויביגער אדער
אונגעלעהרטער וועט אריינקומען, אזוי איז ער פון אלע
איבערצייגט, אונד פון אלע געריכטעט: אונד דיא
25 פארבארגענע זאכען פון זיין הארץ זענען אנטפלעקט,
אונד אזוי וועט ער אויף זיין פנים פאלען אונד וועט גאט
אנבעטען, אונד וועט דערצעהלען אז גאט איז אנדא
צווישען אייך:
26 וואס איז עס דען, ברידער? ווען איהר קומט צוזאמען האט
איטליכער א מזמור, האט א לעהרע, האט איינע אנט-
פלעקונג, האט א לשון, אונד האט איינע אויסלעגונג;
27 לאז אלעס געשעהען צו פארבעסערונג: ווען איינער
רעט מיט א לשון, לאז עס זיין צווייא אדער צום מייסטען
דרייא, אונד איינער גאך דעם אנדערן, אונד לאז איינער
28 אויסלעגען: אבער ווען עס איז ניט דא קיין אויסלעגער,
לאז ער שטיל שווייגען אין דער קהלה, אונד לאז ער
29 רעדען צו זיך אליין אונד צו גאט: אונד לאזען דיא
גביאים רעדען צווייא אדער דרייא, אונד לאזען דיא
30 אנדערע ריכטען: אונד ווען עס וועט עפעס אנטפלעקט
ווערען צו איין אנדערן וואס ויצט דערבייא, לאז דער
31 ערשטער שטיל שווייגען: ווארין איהר קאנט אלע

- 20 נון אָבער איז מ'שייח אויפגעשטאנען פון דיא מויטע
 אלס דיא ערשטע פרוקט פון דיא וואס זענען איינגע-
 שלאפען געווארען: ווארין ווען דורך איין מענש איז
 דער מויט, אזוי איז דורך איין מענש דיא אויפערשטעהונג
 פון דיא מויטע: ווארין גלייך וויא אין אדם אלע
 שטארבען, אזוי וועלען אלע אין משיח לעבעדיג ווערען:
 23 אָבער אימליכער אין זיינע אָרדנונג; משיח איז דיא
 ערשטע פרוקט, דערנאך דיא וואס זענען צום משיח
 ווען ער וועט קומען: דערנאך דער סוף, ווען ער וועט
 דאס קעניגרייך איבערנעבען צו גאט דעם פאטער, ווען
 ער וועט אלע הערשאפט אונד אלע געוועלטיגקייט
 אונד מאכט פערשטערען: ווארין ער מוז הערשען ביז
 26 ער וועט לענגען אלע פיינד אונטער זיינע פיס: דער
 לעצטער פיינד וואס וועט פערשטערט ווערען איז דער
 מויט: ווארין ער האט אלעס אונטער זיינע פיס אונטער-
 טעניג געמאכט. אָבער ווען ער זאגט אז אלעס איז
 צו איהם אונטערטעניג געמאכט, אזוי איז עס קלאר אז
 דער איז אויסגענומען וועלכער האט אלעס צו איהם
 אונטערטעניג געמאכט: אונד ווען אלעס איז צו איהם
 אונטערטעניג געמאכט, דאן וועט דער זעהן אליין אויף
 אונטערטעניג זיין צו דעם וואס האט אלעס צו איהם
 אונטערטעניג געמאכט, פֿרי גאט זאל זיין אלעס אין
 אלעס:
 29 ווען ניט, וואס וועלען דיא מדינה וואס זענען פאר דיא
 מויטע געטובלט? ווען דיא מויטע זאלען דורכאויס ניט
 אויפשמעהען, ווארום זענען זייא געטובלט פאר דיא
 מויטע? ווארום זענען מיר אויף אלע שעה אין א ספנה?
 30 אזוי וויא בייא דעם ריהמען פון אייך וואס איך האב
 אין ישוב המשיח אונזער האר, איך שטארב מעגליך:
 31 ווען איך האב געפאכטען אויף מענשליכער מדה מיט
 ווילדע חיות אין עפעזום, וואס נוצט עס מיר? ווען דיא
 מויטע שטעהען ניט אויף, לאזען מיר עסען אונד טרינקען
 33 ווארין מארגען שטארבען מיר: ישעיה כ"ב י"ג. לאזט
 אייך ניט זעלבסט פארפיהרען; אומגאנג מיט שלעכטע

- פינף הינדערט ברידער אויף אמאל, פון וועלכע דיא
 מייסטע בלייבען ביז אצינד, אבער עטליכע זענען
 7 איינגעשלאפען געווארען: דערנאך האט ער זיך געוויזען
 8 צו יעקב, דערנאך צו אלע אפאסטעל: אונד צולעצט
 האט ער זיך צו מיר אויף געוויזען, אזוי וויא צום
 9 אונצייטיגען קינד: ווארום איך בין דער יונגסטער צווישען
 דיא אפאסטעל, אונד איך בין נישט ווערט איין
 אפאסטעל גערופען צו ווערען, ווייל איך האב פער-
 10 פאלגט דיא קהלה פון גאט: אבער דורך דער גנאד
 פון גאט בין איך וואס איך בין, אונד זיינע גנאד קענען
 מיר איז נישט אומזוקט געווארען, גייערט איך האב
 מעהר געארבייט וויא זיין אלע, אבער נישט איך, גייערט
 11 דיא גנאד פון גאט וואס איז מיט מיר: דרום ווען איך
 בין עס אדער זיין, אזוי האבען מיר געפרעדיגט, אונד
 אזוי האט איהר געגלויבט:
 12 אבער ווען משיח איז געפרעדיגט, אז ער איז אויפגע-
 שטאנען פון דיא טויטע, וויא אזוי זאנען עטליכע פון
 אייך אז עס איז נישט פארהאנען קיין תחיית המתים?
 13 אבער ווען עס איז נישט פארהאנען קיין תחיית המתים,
 14 אזוי איז משיח אויך נישט אויפגעשטאנען: אונד ווען
 משיח איז נישט אויפגעשטאנען אזוי איז אונזער פרעדיגן
 אומזוקט, אונד אייער גלויבען איז אויך אומזוקט:
 15 אונד מיר זענען אויך אלס פאלשע עדות פון גאט
 געפינען, ווייל מיר האבען עדות געזאגט אויף גאט אז
 ער האט דעם משיח אויפגעוועקט, וועלכען ער האט
 נישט אויפגעוועקט, ווען דיא טויטע שטעהען נישט אויף:
 16 ווארין ווען דיא טויטע שטעהען נישט אויף, אזוי איז
 17 משיח אויך נישט אויפגעשטאנען: אונד ווען משיח איז
 נישט אויפגעשטאנען, אזוי איז אייער גלויבען גארניט,
 18 איהר זענט נאך אין איירע זינד: אזוי זענען אויך
 דיא וואס זענען איינגעשלאפען געווארען אין משיח
 19 פארלירען געווארען: ווען נור אין דיווען לעבען אליין
 האבען מיר האפנונג אין משיח, אזוי זענען מיר עלענדער
 וויא אלע מענשען:

- הומעל: אזוי וויא דער ערדישער אזעלכע זענען אויף 48
דיא וואס זענען ערדישע, אונד אזוי וויא דער הימלישער,
אזעלכע זענען דיא וואס זענען הימלישע: אונד גלייך וויא 49
מיר האבען געטראנען דאס בילד פון דעם ערדישען,
זעלען מיר אויף טראנען דאס בילד פון דעם הימלישען:
אבער דאס זאג איך, ברידער, אז פלייש אונד בלוט קע- 50
נען ניט נישטענען דאס קעניגרייך פון גאט, אונד דיא פער-
דארבעניס נישטעט אויף ניט דאס אונפערדארבענע:
זעה, איך זאג אייך א סוד, מיר זעלען ניט אלע איינ- 51
שלאפען, נור מיר זעלען אלע פערזענלעכע זענען:
פלוצלונג, אין איין אויגענבליק, ביא דעם לעצטען שופר; 52
זארין מען וועט שופר בלאזען, אונד דיא טויטע זעלען
אויפשטעהען אונפערדארבליך, אונד מיר זעלען פער-
זעקסעלעט זענען: זארין דיעס פערדארבענע מוס 53
אנטהון אונפערדארבליכקייט, אונד דיעס שטערבליכע
מוז אנטהון דיא אונשטערבליכקייט: אבער ווען דיעס 54
פערדארבענע וועט אנטהון דיא אונפערדארבליכקייט,
אונד דיעס שטערבליכע וועט אנטהון דיא אונשטערב-
ליכקייט, דאן וועט געשעהען דאס ווארט וואס איז גע-
שריבען, דער טויט איז פערשלונגען אים זיג: ישעיה כ"ה ח',
א טויט, וואו איז דין זיג? א טויט, וואו איז דין שטאכעל? 55
הושע י"ג י"ד. דער שטאכעל פון דעם טויט איז דיא זינד, 56
אונד דיא מאכט פון דער זינד איז דאס געזעץ: אבער גאט 57
זיין געדאנקט דער אונס גיבט דעם זיג דורך ישווע
המשיח אונזער האר:
- דרום מיינע געליבטע ברידער, זייט פעסט, אונגענועגליך, 58
אונד מעהרט אייך בעשטענדיג אים ווערק פון דעם האר,
זייל איהר זייסט אז אייערע ארבייט איז ניט אומזוסט
אין דעם האר:

קאפיטעל טו

- פון זענען דיא נדבות וואס זענען פאר דיא הייליגע גע- 1
זאמעלט געווארען, גלייך וויא איך האב בעפויילען צו דיא
קהלה פון גאלאטרא, אזוי זאלט איהר אויך טהון: אן דעם 2
ערשטען טאג פון דער וואך לאז איטליכער פון אייך ביא

- 34 פארדארבען גוטע מנהגים: ווערט נישטערן צו גערעכט
טיינקייט, אונד זינדקייט נישט; ווארן עטליכע האבען נישט
דערקענטנס פון גאט; איך זאג דאס צו אייערע שאנד:
35 אבער איינער וועט זאגען, וויא אזוי שטעהען דיא
טויטע אויף? אונד מיט וואס פאר לייבער קומען זייא?
36 דוא נאר, וואס דוא זייעסט דאס ווערט נישט לעבעדיג
37 אויסער עס שטארבט: אונד דאס וואס דוא זייעסט, זייעסט
דוא נישט דעם לייב וואס וועט זיין, נייערט בלייסען זאמען,
38 עס זייא ווייך עס זייא עפעס אנדערש: אבער גאט גיבט
איהם לייב נאך זיין ווילען, אונד צו איטליכען פון דיא
39 זאמען זיין אייגענעם לייב: נישט אלעס פלייש איז דאס
זעלביגע פלייש, נייערט איינס איז דאס פלייש פון מענשען,
אונד איין אנדערעס פלייש פון בהמות, אונד איין אנדערעס
40 פון פעגעל, אונד איין אנדערעס פון פיש: אונד עס זענען
פארהאנען הימלישע לייבער, אונד ערדישע לייבער;
אבער דיא הימלישע האבען איינע אנדערע הערליכקייט,
41 אונד דיא ערדישע איינע אנדערע הערליכקייט: עס איז
איינע הערליכקייט צו דיא זון אונד איינע אנדערע הער-
ליכקייט צו דיא לבנה, אונד איינע אנדערע הערליכקייט
צו דיא שטערען; ווארן א שטערען אונטערשיידעט זיך
42 פון א שטערען אין הערליכקייט: אזוי איז אויך תחיית
המתים. עס איז געוויינט אין פארדארבענים, עס שטעהט
43 אויף אין אונפארדארבענים: עס איז געוויינט אין שאנד,
עס שטעהט אויף אין הערליכקייט; עס איז געוויינט אין
44 שוואכקייט, עס שטעהט אויף מיט מאכט: עס איז געוויינט
א נאטורליכער לייב, עס שטעהט אויף א גייסטליכער
לייב, ווען עס איז פארהאנען א נאטורליכער לייב, איז
45 אויך פארהאנען א גייסטליכער לייב: אזוי וויא עס שטעהט
אויף געשריבען, דער ערשטער מענש אדם איז געווארען
א לעבעדיגע זעלע, דער לעצטער אדם איז א בעלעבענ-
46 דער גייסט: בראשית ב' ו'. אבער דאס גייסטליכע איז נישט דאס
ערשטע נייערט דאס נאטורליכע, דערנאך דאס גייסט-
47 ליכע: דער ערשטער מענש איז פון דער ערד אונד איז
ערדיש, דער צווייטער מענש איז דער האר פון דעם

- אונד צו אימליכען וואס ווירקט מיט אונס אונד ארבייט:
 אונד אייך פרייא מיך אז סטעפאנוס אונד פארטנאטוס 17
 אונד אכאנקוס זענען מיט אונס ווארין דאס וואס פעהלט
 מיר פון אייך האבען זיין דערפילט: ווארין זיין האבען 18
 דערפרישט מיין געמיט אונד אייערס, דרום דערקענט
 אזעלכע:
 דיא קהלות פון אסא גריסען אייך; אקווילא אונד פריסקא 19
 גריסען אייך פיל אין דעם האר, אונד אויך דיא פערנאמ-
 לונג וואס איז אין זייער הויז: אלע גרידער גריסען אייך; 20
 גריסט איינער דעם אנדערען מיט א הייליגען קיש: דער 21
 גרום פון מיר פולוס מיט מיין אייגענער האנד:
 זען איינער ליבט נישט דעם האר לאז ער זיין א חרם. מרן 22
 אַתא: דיא גנאד פון דעם האר ישוע זיין מיט אייך: 23
 מינע ליבע זיין מיט אייך אלע אין ישוע המשיח. אמן: 24
-

- דער זייט לעגען, אונד לאז ער אפּשפּארען אזוי וויא ער
איז מצליח, פּדרי עס זאלען קיינע נדבות זיין ווען איך וועל
קומען: אונד ווען איך וועל קומען, אזוי וועל איך שיקען
3 מיט בריפע דינע וואס איהר וועט אכטען, אז וויא זאלען
4 אייערע נדבה ברענגען קיין ירושלים: אונד ווען עס וועט
רעכט זיין אז איך זאל אויף געהען, אזוי זאלען וויא מיט
מיר געהען:
- 5 אבער איך וועל צו אייך קומען ווען איך וועל דורכגע-
הען דורך מקדונא ווארין איך וועל דורך מקדונא דורכ-
6 געהען: אונד אפּשר וועל איך ביא אייך בלייבען אדער
אויף איבערווינטערן, פּדרי איהר זאלט מיך פארשטיקען
7 וואו אהין איך וועל געהען: ווארין איך וועל אייך אצונד נישט
זעהען אויף דעם וועג; ווארין איך האף ביא אייך פאר
א צייט לאנג צו בלייבען, ווען דער האר וועט דערלויבען:
8 אבער איך וועל בלייבען אין עפעזוס ביז שבועות:
9 ווארין ~~א~~ גרויסע אונד מעכטיגע טהיר איז צו מיר אויפ-
געמאכט, אונד עס זענען דא פילע ווידערווערטיגע:
- 10 נון ווען טימותיוס וועט קומען, גיבט אכטונג אז ער זאל
מיט אייך זיין אהן פארקט; ווארין ער ווירקט דאס ווערק
11 פון דעם האר אזוי וויא אויף איך: דרום לאז איהם קיינער
נישט פעראכטען; אבער שיקט איהם פארט אין פרידען,
אז ער זאל צו מיר קומען; ווארין איך ווארט אויף איהם
12 מיט דיא ברידער: אבער וועגען דעם ברודער אפאלאם,
איך האב איהם זעהר געבעטען אז ער זאל צו אייך קומען
מיט דיא ברידער; אונד עס איז גארנישט געוועזען זיין
ווילען אז ער זאל אצונד קומען; אבער ער וועט קומען
ווען ער וועט א גוטע צייט האבען:
- 13 וואכט איהר, שטעהט פעסט אין דעם גלויבען, זייט מע-
14 גער, זייט שטארק: לאזען אלע אייערע ווערק געשעהען
אין ליבע:
- 15 אונד איך געט אייך, ברידער, איהר קענט דאס הויז פון
סטעפאנוס, אז עס איז דיא ערשטע פרוכט פון אכאנא,
אונד וויא האבען זיך אפגעגעבען דיא הייליגע צו בער-
16 דינען: פּדרי איהר זאלט אויך אונטערשטענדיג זיין צו אנעלכע,

- טויטע לעבעדיג מאכט: דער האט אונס פון אזוי א
 10 ברויסען טויט גערעטעט, אונד טהוט אונס רעטען, אין
 וועלכעם מיר האפען אז ער וועט אונס אויף נאך רעטען:
 11 ווען איהר וועט אונס אויף מיטהעלפען אין אייער געבעט
 פאר אונס פֿרי דיא מתנה צו אונס וואס מיר האבען דורך
 פילע זאלען פילע פאר אונס דאנק געבען:
 12 ווארין דאס איז אונזער ריהמען, דאס בעצייגניס פון
 אונזער געוויסען, אז מיר האבען אין דער וועלט געהאנד-
 דעלט מיט געטליכער הייליגקייט אונד לויטערקייט, מיט
 מיט מענשליכער ווייזהייט גייערשט אין דער גנאד פון
 13 גאט, אונד בעזונדערס קענען אייך: ווארין מיר שרייבען
 אייך קיינע אנדערע זאכען גייערשט וואס איהר ליינט
 אדער אויף געקענט, אונד איך האב אז איהר וועט ביז
 14 צום סוף געקענען: גלייך וויא איהר האט אונס אויף
 צום טהייל געקענט, אז מיר זענען אייערע ריהמען אזוי
 וויא איהר אויף זענט אונזערע אים טאג פון דעם האר-
 ישוע:
 15 אונד אין דיווער פערזיכערונג האב איך געוואלט צו אייך
 פריהער קומען, פֿרי איהר זאלט האבען א צווייטע גנאד:
 16 אונד דורך אייך צו געהען קיין מקדונגא, אונד ווידער פון
 מקדונגא צו אייך צו קומען, אונד פון אייך פארטגעשיקט
 17 צו ווערען קיין יהודה: דרום ווען איך האב דאס געוואלט
 בין איך לייכטזיניג געווען? אדער דאס וואס איך ווילנש,
 ווילנש איך עס נאך דעם פלייש, אז עס זאל בייא מיר
 18 זיין גא, גא, אונד גיין, גיין? אבער אזוי וויא גאט איז
 געטרייא, אונזער ווארשט צו אייך איז גיט גא אונד גיין:
 19 ווארין דער זעהן פון גאט, ישוע המשיח, דער איז דורך
 אונס צווישען אייך געפרעדיגט, דורך מיר אונד סיל-
 וואנוס אונד טימותיוס, איז גיט געוועזען גא אונד גיין,
 20 גייערשט איז אין איהם געוועזען גא: ווארין וויא עס
 זענען פילע הבטחות פון גאט, אין איהם זענען זיין גא;
 דרום איז עס אויך דורך איהם אמן צום פֿבוד פון גאט
 21 דורך אונס: אבער דער וואס געפֿעסטיגט אונס מיט אייך
 22 אין משיח אונד האט אונס געזאלבט איז גאט: וועלכער

דער צווייטער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו דיא קארינטער.

1 פולוס איין אפאסטעל פון ישוע המשיח דורך דעם
וועלען פון נאט, אונד טימותיוס דער ברודער, צו דער
קהלה פון נאט וואס איז אין קארינט מיט אלע הייליגע
2 וואס זענען אין גאנץ אכאנא: גנאד זיין מיט אייך אונד
פרידען פון נאט אונדזער פאטער אונד פון דעם האר ישוע
המשיח:

3 געלויבט זיין נאט אונד דער פאטער פון אונדזער האר
ישוע המשיח, דער פאטער פון בארמהערציגקייטען אונד
4 נאט פון אלען טרייסט: דער טרייסט אונס אין אלע
אונדזערע צרות, כדי מיר זאלען קענען טרייסטען דיא
וואס זענען אין אלערלייא צרות מיט דעם טרייסט מיט
דעם מיר זענען אליין פון נאט געטרייסט געווארען:
5 ווארין גלייך וויא דיא ליידען פון דעם משיח מעהרען זיך
צו אונס אזוי מעהרט זיך אויך אונדזער טרייסט דורך דעם
6 משיח: אונד ווען מיר ליידען צרות, איז עס פאר אייער
טרייסט אונד ישועה; ווען מיר זענען געטרייסט, איז עס
פאר אייער טרייסט וואס איז מעכטיג אין דער געדולד
7 פון דיא זעלבגיגע צרות וואס מיר אויך ליידען: אונד
אונדזערע האפנונג פאר אייך איז פֿעקט, ווארין מיר וויסען
אז גלייך וויא איהר האט א טהייל אין דיא ליידען, אזוי
אויך אין דעם טרייסט:

8 ווארין מיר וועלען ניט אז איהר זאלט ניט וויסען, בריי
דער, וועגען אונדזערע צרות וואס זענען געשעהען אין
אסיא, אז מיר האבען איבער אונדזערע קראפט שווער
געליטען, אזוי אז מיר האבען אפילו אויף אונדזער לעבען
9 פערצווייפעלט: אבער מיר האבען אליין אין אונס זעלבסט
געהאט דעם ענטפער פון טויט, כדי מיר זאלען ניט אין
אונס זעלבסט פערטרויען, גייערט אין נאט דער דיא

- 11 כְּדֵי מִיר זאלען נישט איבערפארטהיילט ווערען פון דעם
שטון; ווארין מיר זענען נישט אונגעקאנט מיט זיינע
געדאנקען:
- 12 אָבער ווען איך בין געקומען קיין טרואם מחמת דער
בשורה טובה פון משיח, אונד א טהיר איז צו מיר אויפֿ-
- 13 געמאכט געווארען אין דעם האר: האב איך קיינע דער-
קוויקונג געהאט אין מיין געמיט, ווייל איך האב מיין
ברודער מיטום נישט געפינען, נייערט איך האב מיך מיט
זיין געזעגענט אונד בין אנועקגעגאנגען קיין מקדונא:
- 14 נון גאט זיין געדאנקט דער אונס פיהרט געשטענדיג
אין זיין אין דעם משיח, אונד אנטפלעקט דורך אונס
דעם געשמאק פון זיינע דערקענטנים אין אלע ערטער:
- 15 ווארין מיר זענען צו גאט א וואוילגעשמאק פון משיח
אין דיא וואס ווערען גערעטעט אונד אין דיא וואס
ווערען פערלוירען: צו דיא איינע זענען מיר א גע-
- 16 שמאק פון טויט צום טויט, אָבער צו דיא אנדערע א
געשמאק פון לעבען צום לעבען. אונד ווער טויג צו
דינע זאכען? ווארין מיר זענען נישט גלייך וויא פילע
וואס פארפעלשען דאס ווארט פון גאט, נייערט אזוי וויא
אויס לויטערקייט, אונד אזוי וויא פון גאט רעדען מיר
פאר גאט אין משיח:

קאפיטעל ג

- 1 העבען מיר ווידער אן זיך זעלבסט צו עמפעהלען?
אָדער געדארפען מיר, גלייך וויא עטליכע לייט, עמ-
- 2 פעהלבריה צו אייך אָדער פון אייך? איהר זענט אונד
זערע בריה, געשריבען אין אונזערע הערצער, געליינט
אונד דערקענט פון אלע מענשען: איהר זענט געקאנט
געמאכט אז איהר זענט דער בריה פון משיח וואס איז
צוגעברייט דורך אונס, אונד איז געשריבען נישט מיט
מינט נייערט מיט דעם גייסט פון דעם לעבעדיגען גאט,
נישט אויף שטיינערנע לוחות, נייערט אויף דיא פליישערנע
לוחות פון דעם הארץ:
- 4 אונד אזעלכעס פערטרויען האבען מיר צו גאט דורך
דעם משיח: נישט אז מיר זענען אים שטאנד עפעס פון

האט אונס אויף פערזינעלט, אונד האט גענעבען דיא
פערזיכערונג פון דעם גייסט אין אונזערע הערצער:
23 נון רוף איך גאט צו עדות איבער מיינע גשמה, אז
איך בין גיט געקומען קיין קאריןט פדי אייך צו שוינען:
24 גיט אז מיר הערשען איבער אייער גלויבען, גייערט מיר
זענען העלפער פון אייערע פרייד; ווארין איהר שטעהט
דורך אייער גלויבען;

קאפיטעל ב

1 אבער דאס האב איך פאר מיר געשלאסען, אז איך
2 זאל גיט ווידער טרויעריג צו אייך קומען: ווארין ווען
איך מאך אייך טרויעריג, ווער מאכט מיך דען פרעהליך
חוץ דער וואס איז דורך מיר טרויעריג געווארען?
3 אונד איך האב אייך דאס זעלביגע געשריבען, פדי ווען
איך וועל קומען זאל איך גיט טרויעריג ווערען פון דיא
פון וועלכע איך זאל פרייד האבען, טייל איך בין אויף
אייך אלע פערזיכערט אז מיינע פרייד איז דיא פרייד
4 פון אייך אלע: ווארין איך האב אייך געשריבען מיט
פיל טרערען אין גרויסער צרה אונד אנגסט פון הארץ,
גיט פדי איהר זאלט טרויעריג זיין, גייערט איהר זאלט
דיא גרויסע ליבע וויסען וואס איך האב נאך מעהר צו
אייך:

5 אבער ווען אימיצער האט טרויעריג געמאכט, אזוי האט
ער מיך גיט טרויעריג געמאכט, גייערט צום טהייל
6 אייך אלע, פדי איך זאל אייך גיט שווער דריקען: דינע
שטראף וואס איז פון פילע איז גענוג פאר אזעלכען:
7 אזוי אז אומגעקעהרט איהר זאלט איהם ליבער פערנעבען
אונד טרייסטען, פדי אנעלכער זאל גיט אין צו פיל
8 טרויערקייט פערזינקען: דרום בעט איך אייך, אז איהר
9 זאלט איהם אייערע ליבע געפעסטונגען: ווארין פון
דעסטונענען האב איך אויך געשריבען, פדי איך זאל
אייערען בענויז וויסען, אויב איהר זענט אין אלע זאכען
10 געהארזאם: וועמען איהר פערגיבט עפעס, אזוי פערגיב
איך אויך; ווארין ווען איך האב עפעס פערנעבען, האב
איך עס פון אייערשטונענען פערנעבען אין דעם משיח:

וויא איין א שפיגעל, אונד זענען פארענדערט צו דעם
זעלבניגען בילד פון הערליכקייט צו הערליכקייט, גאנץ
אזוי וויא דורך דעם גייסט פון דעם האר:
קאפיטעל ד

- 1 דעסטוועגען ווייל מיר האבען דיזען דינסט, אזוי וויא
מיר האבען דערהאלטען פארעמהערציגקייטען, זענען
- 2 מיר נישט מיד: אבער מיר האבען אפגעזאגט דיא פער-
פארנענע שענדליכע זאכען, אונד געהען נישט ארום מיט
בעזהייט, אונד פארפעלשען נישט דאס ווארט פון גאט,
נייערט מיר עמפעהלען אונס זעלבסט דורך דעם אנט-
פלעקען פון דער וואהרהייט צום געוויסען פון אלע
מענשען פאר גאט: אונד ווען אפילו אונזערע בשורה
3 טובה איז פעהילט, איז עס פעהילט צווישען דיא
וואס זענען פערלויבען: אין וועלכע דער גאט פון דיזער
4 וועלט האט פערבלענדעט דיא געדאנקען פון דיא אונד-
גלויביגע, פרי דאס ליכט פון דער בשורה טובה פון
דער הערליכקייט פון משיח, דער איז דאס בילד פון
גאט, זאל נישט אויף וויא שטראהלען: ווארין מיר פרע-
5 דיגען נישט אונס זעלבסט, נייערט דעם האר ישוע המשיח,
אונד מיר זעלבסט זענען אייערע קנעכט פון ישועים
וועגען: ווארין דער גאט וועלכער האט געזאגט לאז
6 ליכט אויס דער פינסטערניס לייכטען, ער האט געלייכט
אין אונזערע הערצער, פרי צו געבען דאס ליכט פון
דער דערקענטניס פון דער הערליכקייט פון גאט אין דעם
פנים פון ישוע המשיח:
- 7 אבער מיר האבען דיזען אויף אין ערדענע פלים, פרי
דיא זעהר הויכע מאכט זאל זיין פון גאט אונד נישט פון
אונס: אין אלעם ליידען מיר אבער מיר זענען נישט אין
8 אננסט, מיר האבען נויט אבער מיר זענען נישט פער-
צווייפעלט: מיר זענען פערפאלגט אבער נישט פערלאזט,
9 אנדערענע שלאגען אבער נישט אומגעבראכט: מיר טראגען
10 בעשטענדיג ארום אין דעם לייב דאס שטארבען פון
דעם האר ישוע, פרי דאס לעבען פון ישוע זאל אויף
אין אונזער שטערבליכען לייב אנטפלעקט ווערען:

- אונס זעלבסט צו דענקען, אזוי וויא פון אונס זעלבסט.
 6. גייערט אונזערע טויגליכקייט איז פון גאט: וועלכער
 האט אונס געמאכט טויגליכע דינער פון דעם גייעם
 בונד, נישט פון דעם בוכשטאב גייערט פון דעם גייסט;
 ווארין דער בוכשטאב טעמט, אבער דער גייסט מאכט
 7 לעבעדיג: אבער ווען דער דינסט פון דעם טויט, וואס
 איז דורך בוכשטאבען אויסגעקריצט אין שטיינער, איז
 געוועזען מיט הערליכקייט, אזוי אז דיא קינדער פון
 ישראל האבען נישט געקאנט אנועהען דאס פנים פון
 משה וועגען דער הערליכקייט פון זיין פנים וואס איז
 8 צום פערנעהען: וויא אזוי זאל נישט דער דינסט פון דעם
 9 גייסט פיל מעהר זיין מיט הערליכקייט? ווארין ווען דער
 דינסט פון דעם פערשולדען איז הערליך, פיל מעהר
 דערלאנגט גרעסערע הערליכקייט דער דינסט פון דער
 10 גערעכטיגקייט: ווארין אויף דאס פערהערליכטע איז
 צום משהיל נישט הערליך געוועזען, דורך דער פיל גרע-
 11 סערער הערליכקייט: ווארין ווען דאס וואס איז צום
 פערנעהען איז הערליך, וויא פיל מעהר איז דאס וואס
 בלייבט מיט הערליכקייט?
 12 דרום ווייל מיר האבען אזעלכע האפנונג רעדען מיר
 13 מיט פיל פרייהייט: אונד נישט גלייף וויא משה וואס
 האט איבער זיין פנים געלעגט א שלייער, כדי דיא קינד-
 דער פון ישראל זאלען נישט אנועהען דאס ענד פון
 14 דעם וואס איז צום פערנעהען: גייערט זייערע גע-
 דאנקען זענען פערהארטעט געווארען; ווארין ביז צום
 היינטיגען טאג בלייבט דערזעלביגער שלייער נישט אויפ-
 געדעקט אים ליינען פון דעם אלטען בונד, ווארין אין
 15 משיח איז ער אפגעטהון: אבער ביז צום היינטיגען טאג
 ליגט דער שלייער איבער זייער הארץ ווען משה איז
 16 געלייגט: אבער ווען עס וועט ויף אומקעהרען צום
 17 האר, איז דער שלייער אנועקגענומען: נון דער האר איז
 דער גייסט; אונד וואו דער גייסט פון דעם האר איז,
 18 דא איז פרייהייט: אבער מיר אלע זעהען מיט איין
 אויפגעדעקט פנים דיא הערליכקייט פון דעם האר גלייף

- נִיט אויסגעקליידעט ווערען גייערשט אָנגעקליידעט, פֿדי
 דאס שטערבליכע זאל פֿערשלונגען ווערען פֿון דעם
 לעבען: אָבער דער וועלכער האט אונם דערצו גע- 5
 ווירקט איז גאט, דער אונם האט געגעבען דעם ערבון
 פֿון דעם גייסט: דרום האבען מיר געשטענדיג גוטען 6
 מוטה, אונד וויסען אז ווען מיר זענען אין דערהיים אים
 לייב זענען מיר אנוועק פֿון דעם האר: ווארין מיר 7
 וואנדלען דורך גלויבען נִיט דורך זעהען: אָבער מיר 8
 האבען גוטען מוטה אונד ווינשען ליבער אנוועק צו
 זיין פֿון דעם לייב אונד אין דערהיים צו זיין מיט דעם
 האר: דרום זענען מיר אויף אייפֿריג, אויב מיר זענען 9
 אין דערהיים אָדער אנוועק, אז מיר זאלען איהם וואויל-
 געפעלען: ווארין מיר מוזען אלע אנטפלעקט ווערען 10
 פֿאר דעם ריכטערשטודל פֿון דעם משיח, פֿדי איטליכער
 זאל דערהאלטען דיא זאכען פֿון דעם לייב נאכדעם וויא
 ער האט געטהון, אויב עס איז גוטעס אָדער שלעכטעס:
 דרום ווייל מיר קענען דיא פֿורכט פֿון דעם האר, אזוי 11
 רעדען מיר אָן מענשען, אָבער מיר זענען אנטפלעקט צו
 גאט; אונד איך האף אז מיר זענען אויף אין איינער
 געוויסען אנטפלעקט געווארען: מיר עמפעהלען אונם נִיט 12
 ווידער צו אייך, גייערשט מיר געבען אייך א געלעגענהייט
 אז איהר זאלט אייך ריהמען ווענען אונם, פֿדי איהר
 זאלט האבען איין ענטפער צו דיא וואס ריהמען זיך אים
 אויסזעהען אונד נִיט אים הארצען: ווארין אויב מיר 13
 זענען אויסער זיך, איז עס צו גאט; אויב מיר זענען
 ביים שכל, איז עס פֿון אייערשט ווענען: ווארין דיא ליבע 14
 פֿון דעם משיח דרענגט אונם, ווייל מיר ריכטען אזוי אז
 איינער איז פֿאר אלע געשטארבען; דרום זענען אלע
 געשטארבען: אונד אז ער איז פֿאר אלע געשטארבען, 15
 פֿדי דיא וואס לעבען זאלען נִיט מעהר צו זיך אליין
 לעבען, גייערשט צו איהם וועלכער איז פֿאר זיין
 געשטארבען אונד איז ווידער אויפֿגעשטאנען:
 דרום פֿון אצונד אָן קענען מיר קיינעם נִיט נאך דעם 16
 פֿלייש; ווען אפילו מיר האבען משיח געקענט נאך דעם

11 ווארין מיר וואס לעבען זענען בעשטענדיג איבערנע-
געבען צום מויל זענען ישוע, פרי דאס לעבען פון
ישוע זאל אויף אין אונזערען שטערליכען פלייש
12 אנטפלעקט ווערען: דען אזוי ווירקט דער מויל אין
13 אונם, אבער דאס לעבען אין אייך: אונד ווייל מיר
האבען דעם זעלביגען נייסט פון גלויבען, אזוי וויא עס
שטעהט געשריבען, איך האב געגלויבט דרום האב איך
גערעט, מיר גלויבען אויף דרום רעדען מיר אויף:
14 ווארין מיר וויסען אז דער וואס האט אויפגענועקט דעם
האר ישוע וועט אונם אויף אויפנועקען דורך ישוע,
15 אונד וועט אונם מיט אייך פארשטעלען: ווארין אלע
זאכען זענען פון אייערמנוענען, פרי דיא גנאד זאל דורך
פילע פערמעהרען אונד זאל גורם זיין דאס גרעסטע דאנ-
קען צום פבול פון נאט:

16 דרום זענען מיר נישט מיד, גייערשט האמטשע אונזער אוי-
סערליכער מענש ווערט פערדארבען, ווערט דאך דער
17 אינערליכער פון טאג צו טאג דערנייערשט: ווארין אונ-
זערע גרינגע צרה וואס איז נור פאר איין אויגענבליק
ווירקט פאר אונם א פיל מעהר וויכטיגע אונד עפיגע
18 הערליכקייט: אינדרעם מיר קוקען נישט אויף דיא זאכען
וואס זענען געזעהען, גייערשט אויף דיא וואס זענען נישט
געזעהען; ווארין דיא זאכען וואס זענען געזעהען זענען
נור פאר א צייט, אבער דיא וואס זענען נישט געזעהען
זענען אויף עביג:

קאפיטעל ה

1 ווארין מיר וויסען אז ווען אונזער ערדישעם הויז פון
דעם געזעלשט וועט צושטערשט ווערען, האבען מיר א
געבייד פון נאט, א הויז וואס איז נישט געמאכט מיט
2 הענה, איין עפיגעס אים הימל: ווארין אין דיווען זיפצען
מיר, אונד גענעהרען זעהר געקליידעט צו ווערען מיט
3 אונזער הויז וואס איז פון דעם הימל: ווען אויף מיר
וועלען אונגעקליידעט ווערען וועלען מיר נישט נאקעט
4 געפינען ווערען: ווארין מיר אויף וואס זענען אים
געזעלשט זיפצען ווענען דער לאסט, ווייל מיר ווילען

- בוטשען נאמען; וויא פארפיהרער, אונד דאך וואהרהאפטניג:
 וויא אונגעקאנט, אונד דאך גוט בעקאנט, וויא שטארך 9
 בענדיגע, אונד זעה מיר לעבען, וויא געשטראפט אונד
 נישט אומגעבראכט: וויא טרויעריגע אונד דאך געשטענדיג 10
 פֿרעליך, וויא אַרמע לויט, אונד דאך מאכען מיר פילע
 רייז, וויא דיא וואס האבען גארניט אונד פערמאנען
 אלע זאכען:
 א איהר קאריןטער, אונזער מויל איז צו אייך אויפגעמאכט, 11
 אונזער הארץ איז ברייט: איהר זענט נישט ענג געמאכט 12
 אין אונס, נייערשט איהר זענט געענגט אין אייערע
 אייגענע געדערם: אָבער מיט דיא זעלביגע פארנעלטונג, 13
 איך רעד וויא צו קינדער, זייט איהר אויך דערנווייטערט:
 זייט נישט וויא זעלכע וואס שלעפען א פֿרעמדעס יאך 14
 מיט אונגלויביגע; ווארין וואס פאר א חברותה האט
 דיא גערעכטיגקייט מיט דער אונגערעכטיגקייט? אונד
 וואס פאר א געמיינשאפט האט דאס ליכט מיט דער
 פינסטערניס? אונד וואס פאר איין אחדות איז דא 15
 צווישען דעם משיח אונד בליזעל? אָדער וואס פאר א
 חלק האט א גלויביגער מיט איין אונגלויביגען?
 אונד וואס פאר אייניגקייט האט דער טעמפל פון גאט 16
 מיט אפגעטער? ווארין מיר זענען דער טעמפל פון
 דעם לעבעדיגען גאט; אזוי וויא גאט האט געזאגט,
 „איך וועל צווישען זיין וואוינען אונד וואנדלען, אונד
 איך וועל זיין זייער גאט אונד זיין וועלען זיין מיין
 פֿאלק: יחזקאל ל"ו ב"ו, דרום קומט ארויס פון צווישען 17
 זיין אונד שידעט אייך אָפּ, זאגט דער האר, אונד
 ריהרט נישט אן א שום אונגרייגע זאך; אונד איך וועל
 אייך אויפנעמען: ירמיה ג"א מ"ה; ישעיה ג"ב י"א,
 אונד וועל צו אייך זיין אלס א פאטער, אונד איהר וועט 18
 זיין צו מיר אלס זיהן אונד טעכטער, זאגט דער
 אלמעכטיגער האר": ירמיה ל"ב ל"ח; חושע ב' א'.

קאפיטעל ז

- דרום געליבטע, ווייל מיר האבען דינע הבטחות, לאזען 1
 מיר אונס רייניגען פון אלע געפלעקונג פון דעם

- פלייש, אָבער אַצונד קענען מיר איהם נישט מעהר:
 17 אזוי דען ווען איינער איז אין משיח, איז ער א נייע
 בעשעפעניש; דיא אלטע זאכען זענען פארבייא געגאנגען,
 18 זעה, זייא זענען נייא געווארען: אונד אלע זענען פון
 גאט, דער אונס האט מיט זיך דורך ישוע המשיח מכפר
 געוועזען, אונד האט אונס געגעבען דעם דינסט פון דער
 19 פערזעהניג: דהינו אז גאט האט דיא וועלט מיט זיך
 פערזעהנט אין משיח, אונד האט זייא נישט צוגערעכענט
 זייערע עבירות, אונד האט אונס איבערגעגעבען דאס
 20 ווארט פון דער פערזעהניג: דרום זענען מיר שלוחים
 וועגען משיח, גלייך וויא גאט וואלט אייך דורך אונס
 געבעטען; מיר בעטען אייך פון משיח'ס וועגען זייט
 21 פערזעהענט מיט גאט: דער וועלכער האט קיינע זינד
 געקענט האט ער געמאכט אלס זינד פאר אונס, כדי מיר
 זאלען אין איהם ווערען דיא גערעכטיגקייט פון גאט:

קאפיטעל ו

- 1 אונד מיר זענען זיינע מיטארבייטער אונד בעטען אייך
 אז איהר זאלט נישט אומזוסט דערהאלטען דיא גאד פון
 2 גאט: ווארין ער זאגט,
 „איך האב דיך אין א בעוויליגטע צייט געהערט, אונד
 אין א טאג פון ישועה האב איך דיר געהאלפען“:
 ישעיה מ"ט ח'
 זעה, אצונד איז דיא בעוויליגטע צייט, זעה, אצונד איז
 3 דער טאג פון ישועה: מיר געבען אין קיין קיין שום זאך
 קיין אנטשטויס, כדי דער דינסט זאל נישט צו שאנד ווערען:
 4 נייערט אין אלעם בעווייזען מיר זיך וויא דיא דינער פון
 גאט, אין פיל געדולד, אין לידען, אין דער נויט, אין
 5 אנגסטען: אין שלעג, אין געפענגניסען, אין מרידות, אין
 6 ארבייטען, אין וואכען, אין פאסטען: אין ריינהייט, אין
 דערקענטניס, אין לאנגמוטיגקייט, אין גוטיגקייט, אים רוח
 7 הקודש, אין ליבע אהן חניפה: אים ווארט פון וואהרהייט,
 אין דער מאכט פון גאט; דורך דיא וואפען פון גערעכט
 טיגקייט צו דיא רעכטע האנד, אונד צו דיא לינקע:
 8 דורך פבור אונד שאנד, דורך א שלעכטען נאמען אונד א

- גרויס איז געוועזען דיא פלייסניגקייט דיא עס האט אין
 אייך געוויקלט, יא, וויא גרויס דיא פארענטפערונג, דער
 צארן, דיא פורכט, דאס פערלאנגען, דיא קנאה, דיא
 נקמה, אין אלעם האט איהר אייך געצייגט אז איהר
 זענט אין דער זאך ריין: אזוי דען ווען איך האב
 12 אייך אויך געשריבען איז עס נישט וועגען דעם וואס
 האט אונרעכט געטהון, אונד נישט וועגען דעם וואס
 האט אונרעכט געליטען, נייערט אז אייערע פלייסניגקייט
 קענען אונס זאל פאר גאט בעקאנט ווערען:
 13 דרום זענען מיר געטרייסט געווארען; אונד מיר האבען
 אונס נאך פיל מעהר געפרייט איבער דיא פרייד פון
 טיטום, ווייל זיין געמיט איז פון אייך אלע דערקוויקט
 געווארען: ווארין ווען איך האב מיך עפעס געריהקט
 14 בייא איהם וועגען אייך, אזוי בין איך נישט פערשעקט
 געווארען; נייערט גלייך וויא מיר האבען צו אייך אלע
 גערעט אין וואהרהייט, אזוי איז אויך אונזער געריהמען
 15 וועגען טיטום וואהר געווארען: אונד זיינע הערצליכע
 ליבע צו אייך איז נאך מעהר גענייגט, ווען ער געדענקט
 דאס געהארקען פון אייך אלע, וויא איהר האט איהם
 אויפגענומען מיט פורכט אונד ציטערניס: איך פרייא מיך
 16 אז איך פערזיכער מיך אויף אייך אין אלע זאכען:
 קאפיטעל ח

- אונד מיר טהון אייך צו וויסען, ברידער, דיא גנאד פון
 1 גאט וואס איז געוועזען צו דיא קהלות פון מקדונגא: אז
 2 ווען זייא זענען זעהר געפריפט געווארען מיט ליידען,
 האט זיך זייערע גרויסע פרייד אונד זייערע טיפע ארעמ-
 קייט געמעהרט צום רייכטום פון זייערע פרייגעניגקייט:
 3 ווארין איך זאג זייא עדות, אז וועדליג זייער פח אונד
 אפילו איבער זייער פח האבען זייא געגעבען אויס פרייען
 4 ווילען: אונד זייא האבען אונס געבעטען מיט פיל געבעט
 וועגען דער גנאד אונד דיא געמיינשאפט פון דעם דינקט
 5 צו דיא הייליגע: אונד דאס, נישט וויא מיר האבען גע-
 האפט, נייערט זייא האבען זיך זעלבסט צוערשט צו גאט
 6 געגעבען, אונד צו אונס דורך דעם ווילען פון גאט: אזוי

- פלייש אונד דעם גייסט, אונד לאזען מיר גאנץ זיין
אין הייליגקייט אין דער פורכט פון גאט:
- 2 נעמט אונס אויף, מיר האבען קיינעם נישט אונרעכט
געטהון, מיר האבען קיינעם נישט פערדארבעט, מיר
3 האבען קיינעם שלעכט געהאנדעלט: איך זאג דאס נישט
פרי צו פערשולדיגען; ווארין איך האב פריהער געזאגט
אז איהר זענט אין אונזער הארץ, מיט אייך צו
4 שטארבען אונד צו לעבען: איך אונטערשטעה מיך
פיל קעגען אייך, איך ריהם מיך פיל וועגען אייך, איך
בין דערפילט מיט טרייסט, איך האב זעהר פיל פרייד
5 אין אלע אונזערע ליידען: ווארין ווען מיר זענען
געקומען קיין מקדונא האט אונזער פלייש קיין רוה
נישט געהאט, נייערשט מיר האבען פון אלע זייטען
געליטען; פון דרויסען שטרייט, פון דרינען פורכט:
6 אבער גאט, דער טרייסט דיא וואס האבען א נידריג
געמיט האט אונס געטרייסט מיט דעם קומען פון
7 טיטוס: אונד נישט נור מיט זיין קומען, נייערשט אויך
מיט דעם טרייסט מיט דעם ער איז וועגען אייך
געטרייסט געווארען, ווען ער האט אונס דערצעהלט,
איינער פערלאנגען, איינער טרויערען, איינער
מיינעטוועגען, אזוי אז איך האב מיך נאך געהער
8 געפרייט: ווארין ווען איך האב אייך אויך טרויעריג
געמאכט דורך דעם בריף, אזוי האב איך נישט חרטה,
האטשע איך האב אויך חרטה געהאט; ווארין איך זעה
אז יענער בריף האט אייך טרויעריג געמאכט, ווען אויך
9 נור פאר א קליינע צייט: אצונד פרייא איך מיך, נישט
אז איהר זענט טרויעריג געמאכט, נייערשט אז איהר
זענט טרויעריג געמאכט צו תשובה. ווארין איהר זענט
טרויעריג געמאכט פון גאטעס וועגען, פרי איהר זאלט
10 גאר קיין שאדען ליידען דורך אונס: ווארין דאס טרויערן
פון גאטעס וועגען ווירקט תשובה צו ישועה וואס מען
האט נישט חרטה דרויף; אבער דאס טרויערן פון דער
11 וועלט ווירקט דעם טויט: ווארין זעהט דאס זעלבניגע,
אז איהר האט געטרויערט פון גאטעס וועגען, וויא

- אויף אויסדערנועהלט געווארען פון דיא קהלות אז ער
 זאל מיט אונס ריזען, וועגען דיזער גנאד וואס איז דורך
 אונס געדינט צום לויב פון דעם האר אליין אונד צום גע-
 טויז פון אונזער ווילען: אונד דאס פערמיידען מיר, אז
 20 קיינער זאל אין אונס געפינען א פעהלער וועגען דיזער
 רייכער גאב וואס איז דורך אונס געדינט: ווארין מיר
 21 זענען משגיח אויף גוטע זאכען נישט נור פאר גאט, גייערמ
 אויף פאר מענשען: אונד מיר האבען מיט זיין געשיקט
 22 אונזער ברודער, וועלכען מיר האבען אפט געפריפט אז
 ער איז ערינצט אין פילע זאכען, אבער אצונד איז ער
 פיל מעהר ערינצט, דורך דעם גרויסען פערטרויען וואס
 ער האט צו אייך: אויב מען האט געפרעגט וועגען טיטום,
 33 איז ער מיין געזעלען אונד העלפער צווישען אייך; אדער
 וועגען אונזערע ברידער, וויא זענען דיא שלוחים פון דיא
 קהלות, אונד דער פבוד פון משיח: דרום גיבט צו זיין
 24 א געטויז פון אייערע ליבע פאר דיא קהלות, אונד פון
 אונזער בעריהמען וועגען אייך:

קאפיטעל ט

- ווארין וועגען דעם דינסט צו דיא הייליגע געדארף איך
 1 אייך נישט שרייבען: ווארין איך זיין אייער גוטען ווילען,
 2 דרום האב איך מיך וועגען אייך באריהמט צו דיא לייט
 פון מקדונא, אז אכאנא איז שוין פארטיג געוועזען
 פאר א יאהר אונד אייער אייפער האט אנגערייזט פילע:
 3 אונד איך האב געשיקט דיא ברידער, כדי אונזער בא-
 ריהמען וועגען אייך זאל נישט זיין אומזוקט אין דיזעם
 טהייל, כדי גלייך וויא איך האב געזאגט איהר זאלט פארטיג
 זיין: דערמיט ווען דיא לייט פון מקדונא וועלען מיט מיר
 4 קומען אונד וועלען אייך נישט פארטיג געפינען, וועלען
 מיר, אז מיר זאנען, נישט איהר, אין דיזען פערטרויען פער-
 5 שעהמט ווערען: דרום האב איך עס פאר געטיג געהאל-
 טען דיא ברידער צו בעטען אז וויא זאלען פאראויס צו
 אייך געהען, אונד זאלען פאראויס פארטיג מאכען דיא נדבה
 וועלכע איהר האט פריהער צוגעזאגט, אז וויא זאל זיין א-
 געפרייט אזוי וויא א נדבה אונד נישט וויא א גייציגע זאך:

- אז מיר האבען מיטום מזהיר געוועזען, כדי גלייך וויא ער
האט אנגעהויבען אזוי זאל ער אויף אין אייך דינע גנאד
7 ענדיגען: אבער גלייך וויא איהר מעהרט אייך אין אלעם,
אים גלויבען אונד ווארט, אונד דערקענטים, אונד אין אלער
פלייסיקייט, אונד אין אייערע ליבע צו אונס, זעהט אז
איהר מעהרט אייך אויף אין דינער גנאד:
8 איך זאג דאס נישט וויא א בעפעעהל, ניערש דורך דער
פלייסיקייט פון אנדערע צו פריפען דיא וואהרהייט פון
9 אייערע ליבע: ווארין איהר וויסט דיא גנאד פון אונזער
האר ישוע המשיח, אז האטשע ער איז רייך געוועזען
איז ער דאך פון אייערש וועגען ארעם געווארען, כדי איהר
10 זאלט דורך זיינע ארעמקייט רייך זענען: אונד אין דינעם
ניב איך מיינע מיינונג; ווארין דאס איז אייך ניצלעך,
וואס איהר האט שוין פאר א יאהר אנגעהויבען נישט נור
11 צו טהון ניערש אויף וויליג צו זיין: אבער אצונד ענדיגט
אויף דאס טהון, כדי גלייך וויא עס איז געוועזען א גייגונג
צו ווילען, אזוי זאל אויף זיין צו ענדיגען פון דעם וואס
12 איהר האט: ווארין ווען דער ווילען איז דא, אזוי איז עס
אנגענומען נאך דעם וויא א מאן האט, אונד נישט נאך דעם
13 וויא ער האט נישט: ווארין איך מיינ נישט אז אנדערע זאלען
14 האבען רוה אונד איהר זאלט ליידען: ניערש נאך גלייך
הייט צו דינער צייט זאל אייער איבערפלוס זיין צו זייער
בעדערפענים, כדי זייער איבערפלוס זאל אויף זיין צו
15 אייער בעדערפענים, אז עס זאל זיין גלייכהייט: אזוי וויא
עס שטעהט געשריבען, דער וואס האט פיל איינגעזאמעלט
האט נישט איבריג געהאט, אונד דער וואס האט געניג איינגע-
זאמעלט האט קיין בעדערפענים נישט געהאט: שמות מ"ז י"ח.
16 נון באט זיין געדאנקט, דער האט געגעבען דעם זעלביגען
17 אייפער וועגען אייך אים הארץ פון מיטום: ווייל ער האט
אנגענומען דיא דערמאנהונג, אונד אינגדעם ער איז זעהר
אייפריג געוועזען. איז ער פון זיין אייגענעם ווילען צו
18 אייך ארויסגעגאנגען: אונד מיר האבען מיט איהם גע-
שיקט דעם ברודער, וואס זיין לויב אין דער בשורה טובה
19 איז אין אלע קהלות: אונד נישט נור דאס, ניערש ער איז

- זיין קענען דיא וואס דענקען אז מיר וואנדלען נאך דעם
 פלייש: ווארין האטשע מיר וואנדלען איז דעם פלייש, 3
 דאך שטרייטען מיר נישט נאך דעם פלייש: ווארין דיא 4
 האפען פון אונזער שטרייט זענען נישט פליישליכע,
 נייערט זענען מעכטיג צו נאט צום איינזארגען פון
 פעסטונגען: אינדעם מיר פערשטערען דיא געדאנקען 5
 אונד אישליכע הויכע זאך וואס דערהעבט זיך קענען
 דער דערקענטניס פון נאט, אונד נעמען געפאנגען איש-
 ליכע געדאנקען צום געהארזאם פון משיח: אונד זענען 6
 פארטיג יעדען אונגעהארזאם צו שטראפען, ווען איינער
 געהארזאם איז דערפילט:
 איהר זעהט אויף דעם וואס איז פאר איינערע אויגען: ווען 7
 איינער פערטרויעט אין זיך אליין אז ער איז צום משיח,
 לאז ער דאס ווידער ביא זיך דענקען, אז גלייך וויא ער
 איז צום משיח אזוי זענען מיר אויף צו משיח:
 ווארין ווען איך זאל מיך אויף עפעס מעהר באריהמען 8
 ווענען אונזערע מאכט, ווען דער האר האט אונס גע-
 געבען אייך צו פערבעסערן אונד נישט צו פערדארבען,
 וועל איך נישט פערשעמט ווערען: כדי איך זאל נישט אויס- 9
 זעהען אז איך וועל אייך דערשרעקען מיט מיינע בריף:
 ווארין זיינע בריף, זאגט מען, זענען וויכטיג אונד שטארק, 10
 אבער זיין לייבליכעם קומען ביא אונס איז שוואך, אונד
 דיא ווערטער צום פעראכטען: לאז אזעלכער דאס גע- 11
 דענקען, אז גלייך וויא מיר זענען אין דער רעד דורך
 בריף ווען מיר זענען אונזעק, אזוי זענען מיר אויף ווירק-
 ליך ווען מיר זענען געגענווערטיג:
 ווארין מיר אונטערשטעהען אונס נישט אז מיר זאלען אונס 12
 רעכנען אדער פערגלייכען מיט דיא וואס לויבען זיך
 זעלבסט; אבער ווייל זייא מעסטען זיך ביא זיך זעלבסט,
 אונד פערגלייכען זיך מיט זיך זעלבסט, זענען זייא נישט
 קלוג: אבער מיר באריהמען אונס נישט מיט זאכען אויסער 13
 דעם מאס, נייערט נאך דעם מאס פון דער רעגעל וואס
 נאט האט צו אונס צוגעשטיילט, א מאס צו דערלאנגען
 ביז צו אייך: ווארין מיר שטרעקען אונס נישט אויסער 14

6 אָבער דאס זאג איינ, דער וואס זייעט מיט קארנהייט וועט
אויף מיט קארנהייט איינזאמעלן, אונד דער וואס זייעט
מיט איבערפלוס וועט אויף מיט איבערפלוס איינזאמעלן:
7 איטליכער אזוי וויא ער נעמט זיך פאר אין זיין הארץ,
ניט מיט בעטריבענים אדער געצוואונגען; ווארין גאט
8 ליבט א פֿרעהליכען געבער: אונד גאט קאן צו איינ
פֿערמעהרען אלע גנאה, ברי איהר זאלט בעשטענדיג אין
אלעם גענוג האבען, אונד זאלט איינ מעהרען אין יעדעם
9 גוטען ווערק: אזוי וויא עס שטעהט געשריבען,
„ער האט צושפרייט, ער האט געגעבען צו דיא ארעמע
לייט, זיינע גערעכטיגקייט בלייבט אויף עביג“:

תהלים קי"ב ט'.

10 אונד דער וועלכער גיבט דעם זאמען צום זייער אונד
ברויט פאר שפייז וועט אייער זאמען געבען אונד מעהר
רען, אונד וועט לאזען וואקסען דיא פרוכט פון אייערע
11 גערעכטיגקייט: ברי איהר זאלט אין אלעם רייך געמאכט
זיין צו אלער פרייגעביגקייט, וואס ווירקט דורך אונס
12 דאנק צו גאט: ווארין ווייל דאס פערזארגען פון דיען
דינקט דערפילט ניט נור וואס דיא הייליגע געדארפען,
גייערשט עס מעהרט זיך אויף דורך פיל דאנקען צו גאט:
13 אינדעם דורך דעם בענויז פון דיען דינקט דאנקען
זיין גאט פאר דיא אונטערטעניגקייט פון אייער געקענט
ניס צו דער גשנרה טובה פון משיח, אונד פאר דיא פריי
געביגקייט פון אייערע גנדה צו זיין אונד צו אלע מעהר
14 שען: דערנוייל מיט געבעט פאר איינ גליסטען זיין אויף
גאט איינ דורך דער גרויסער גנאה פון גאט איבער איינ:
15 גאט זיין געדאנקט פאר זיינע אונאויסשפֿרעכליכע מתנה:

קאפיטעל י

1 אָבער איינ פולוס, געט איינ בייא דער ווייכהערציגקייט
אונד געלינדגקייט פון משיח, וועלכער, ווען איינ בין בייא
איינ בין צווישען, איינ גידריג, אָבער ווען איינ בין אנוועק
2 בין שטארקמוטיג קענען איינ: איינ געט איינ, אז ווען
איינ וועל בייא איינ זיין זאל איינ ניט שטארקמוטיג זיין
מיט דעם בטחון מיט וועלכען איינ דענק פריימוטיג צו

- 7 אָדער האב איך דערמיט געזינדיגט ווייל איך האב מיך דער-
 נידריגט פרי איהר זאלט דערהויכט ווערען, אינדעם איך האב
 צו אייך דיא בשורה טובה פון גאט אומזוסט געפרעדיגט?
 8 איך האב אנדערע קהלות גערויבט, אונד האב פון זיין
 9 לויז גענומען צו אייער דינסט: אונד ווען איך בין ביין
 אייך געוועזען אונד האב גוט געהאט, אזוי האב איך
 גיינעם גוט געלעבטיגט, ווארין דיא ברידער, ווען זיין
 זענען געקומען פון מקדוניה האבען מיין געדערפעניס
 דערזעצט. אונד אין אלעם האב איך מיך געהיט אז איך
 זאל צו אייך גוט א לאסט זיין, אונד איך וועל מיך וויי-
 טער היטען: אזוי ווי דיא וואהרהייט פון משיח איז אין
 10 מיר, קיינער זאל דיא דאזיגע באריהמונג מיר גוט וועהרען
 אין דיא גענעג פון אכאנא: ווארום? ווייל איך ליב אייך
 11 גיט? גאט ווייסט עס: אבער וואס איך מווא דאס וועל
 12 איך אויף מווא, פרי איך זאל הינדערן א געלעגענהייט
 פון דיא וואס זוכען א געלעגענהייט, פרי אין דעם וואס זיין
 באריהמען זיך, זאלען זיין געפיקען ווערען גלייך וויא אויף
 13 מיר: ווארין אזעלכע זענען פאלשע אפאסטעל, געטריי-
 גערישע ארבייטער, וואס פערשטעלען זיך אלס אפאסטעל
 14 פון משיח: אונד קיין וואונדער: ווארין דער שטן אליין
 15 פערשטעלט זיך אלס א מלאך פון ליכט: דרום איז עס
 קיינע גרויסע זאך ווען זיינע דינער פערשטעלען זיך אלס
 דינער פון גערעכטיגקייט; וועמעס סוף וועט זיין גאך
 זייערע ווערק:
 16 איך זאג ווידער, לאז מיך קיינער האלטען אונפערשטענדיג;
 אבער ווען אזוי, אפילו אלס אונפערשטענדיג געמט מיך
 17 אן, פרי איך זאל מיך אויף אביסעל באריהמען: וואס
 איך רעד, דאס רעד איך גיט גאך דעם מנהג פון דעם
 האר, גייערט וויא אין גארישקייט אין דינער פערזיכערונג
 18 פון באריהמען: ווייל פילע באריהמען זיך גאך דעם פלייש,
 19 אזוי וועל איך מיך אויף באריהמען: ווארין איהר פער-
 טראגט גערן דיא גארען, אינדעם איהר זענט קלוג:
 20 ווארין איהר פערטראגט ווען אימיצער מאכט אייך פאר
 קנעכט, ווען אימיצער פערזעהרט אייך, ווען אימיצער

- דעם מאַם, גלייך וויא מיר וואלטען צו אייך נישט דערלאנג-
נען, ווארין מיר זענען געקומען ביז צו אייך אין דער
15 בשורה טובה פון משיח: מיר באריהמען אונס נישט מיט
זאכען אויסער דעם מאַם אין פּרעמדע ארבייט, אָבער
מיר האפּען אז ווען איינער גלויבט וועט וואקסען, וועלען
מיר דורך אייך פּערנרעסערט ווערען נאך אונזערע
16 רעגעל צום איבערפלוס: כדי מיר זאלען פּרעדיגען דיא
בשורה טובה אין דיא לענדער וואס ליגען ווייטער פון
אייך, אונד זאלען זיך נישט באריהמען מיט א פּרעמדע
רעגעל ווענען דיא זאכען וואס זענען פאר אונס פארטיג
17 געמאכט: אָבער דער וואס ריהמט זיך לאז ער זיך ריהר-
18 מען אין דעם האר: ירמיה ט' כ"ג. ווארין נישט דער וואס
לויבט זיך זעלבסט איז אָנגענומען, נייערט דעם וועלכען
דער האר לויבט:

קאפיטעל יא

- 1 איך ווינש איהר וואלט אביסעל אויסהאלטען מיט מיינע
נארישקייט, אָבער אונדאי האלט איהר אייך מיט מיר אויס:
2 ווארין איך בין ווענען אייך אייפריג מיט א געטליכער
אייפריגקייט, ווארין איך האב אייך פּערקנאסט צו איין
מאן, אז איך זאל אייך פארשטעלען א ריינע בתולה צו
3 משיח: אָבער איך האב מורא, טאמער גלייך וויא דיא
שלאנג האט פּערפיהרט חנה מיט איהרע ליסט, אזוי וועלען
אויך איינער געדאנקען פארדארבען ווערען פון דער
פרייגעביגקייט אונד לויטערקייט וואס איז צום משיח:
4 ווארין דער וואס קומט זאל פּרעדיגען איין אנדערען ישוע
וועלכען מיר האבען נישט געפּרעדיגט, אָדער ווען איהר
זאלט איין אנדערען גייסט אָנגעמען וועלכען איהר האט
נישט אָנגענומען, אָדער איינע אנדערע בשורה טובה וועלכע
איהר האט נישט דערהאלטען, אזוי מעכט איהר דערמיט
5 בוש אויסהאלטען: ווארין איך דענק אז איך בין אין קיין
6 שטיק וועניגער וויא דיא העכסטע אפאסטעל: אָבער ווען
איך בין אפילו פראסטער אין רעדען, דאך בין איך נישט
אין דערקענטניס, נייערט אין אלעם זענען מיר קענען
אייך אנטפלעקט געווארען:

- 1 איך מוז מיך באריהמען, דאך ניצט עס מיר נישט; אבער
איך וועל קומען צו געזיכטען אונד אנטפלעקען פון דעם
- 2 האר: איך ווילסן און מאן אין משיח פאר פירצען יאהר, אויב
אין דעם לייב ווילסן איך נישט, אדער אויסער דעם
לייב ווילסן איך נישט, גאט ווילסט; איך ווילסן אועלכען
- 3 ארויפגענומען צום דריטען הימעל: אונד איך ווילסן
אועלכען מאן, אויב אין דעם לייב אדער אויסער דעם
לייב ווילסן איך נישט, גאט ווילסט: אז ער איז ארויפגענומען
- 4 געווארען צו פירדס אונד האט געהערט אונאויסשפרעכליכע
ווערטער, וואס עס איז נישט דערלויבט אז א מענטש זאל
אויסרעדען: וועגען אועלכען וועל איך מיך באריהמען, אבער
וועגען מיך זעלבסט וועל איך מיך נישט באריהמען,
חוץ אין מינע שוואכהייטען:
- 6 ווארין ווען איך זאל מיך וועלען באריהמען, וועל איך
קוין נאר זיין, ווארין איך וועל זאגען דיא ווארהייט;
אבער איך פערמייד עס, כדי קיינער זאל פון מיר נישט
מעהר האלטען וויא ער זעהט אין מיר אדער הערט פון
מיר: אונד אז איך זאל מיך נישט צופיל דערהעבען דורך
- 7 דער גרויסהייט פון דיא פילע אנטפלעקען, איז מיר
געגעבען א דארן אין פלייש, א שליח פון שטין, אז עס
זאל מיך פאטשען, כדי איך זאל מיך נישט צופיל דער-
העבען: וועגען דינעם האב איך צו דעם האר דרייא מאל
- 8 געבעטען, אז עס זאל זיך פון מיר אפטהון: אונד ער
האט צו מיר געזאגט, מינע גנאד איז גענוג פאר דיר,
ווארין מינע מאכט איז אין דער שוואכהייט פאלקאמען,
דרום וועל איך מיך זעהר גערן ליבער באריהמען אין
מינע שוואכהייטען, כדי דיא מאכט פון משיח זאל אויף
- 10 מיר רוהען: דרום האב איך הנאה אין שוואכהייטען, אין
לעסטערונגען, אין צרות, אין פערפאלגונגען, אונד אין
אנגסטען, פון וועגען משיח; ווארין ווען איך בין שוואך,
דאן בין איך שטארק:
- 11 איך בין נאריש געווארען; איהר האט מיך גענעטיגט. ווארין
איך האב געזאלט פון אייך עמפויילען טערען.

- פאנגט אייף, ווען אימיצער דערקעבט זיך קענען אייף.
 21 ווען אימיצער שלאגט אייף אויף דעם פנים: אייף זאג
 דאס פאר בושא, גלייך וויא מיר וואלטען שוואך געוועזען.
 אבער אין וואס פאר א זאך איז אימיצער דערקעבט, אייף
 רעד מיט נארישקייט, אזוי בין אייף אויף דערקעבט:
 22 זענען זייא עברים? אייף אויף. זענען זייא ישראלים? אייף
 23 אויף. זענען זייא זרע אברהם? אייף אויף. זענען זייא
 דינער פון משיח? אייף רעד וויא איינער אויסער זיך, אייף
 בין מעהר; אין ארבייטען פיל מעהר, אין געפענגניסען
 פיל מעהר, אין מלקות איבער דעם מאס, אין טויט אפט:
 24 פון דיא יודען האב אייף פינף מאל געקומען פירצייג
 25 מלקות וועניגער איינס: דרייא מאל בין אייף מיט רוטער
 געשלאגען געווארען, איינמאל בין אייף געשטייגט גע-
 ווארען, דרייא מאל האב אייף שיפברוד געליטען, א טאג
 26 אונד א נאכט בין אייף געוועזען אין דער טיפעניס: אין
 רייזען אפט, אין געפאהרען פון וואסער, אין געפאהרען
 פון רויבער, אין געפאהרען פון מיין פאלק, אין געפאהר-
 פון דיא גוים, אין געפאהרען אין דער שטאט, אין גע-
 פאהרען אין דער וויסטעניס, אין געפאהרען אויף דעם
 27 ים, אין געפאהרען צווישען פאלשע ברידער: אין ארבייט
 אונד מדינקייט, אין וואכען אפט, אין הונגער אונד דורשט,
 28 אין פאסטען אפט, אין קעלט אונד נאקטהייט: חוץ
 דיא אויסערליכע זאכען, דיא זארג פאר אלע קהלות,
 29 וואס פאלט אויף מיר טעגליך: ווער איז שוואך, אונד
 אייף בין ניט שוואך? ווער איז געערנערט אונד אייף ברען
 30 ניט? ווען אייף מוז מיך באריהמען, אזוי וועל אייף מיך
 31 באריהמען מיט דיא זאכען פון מיינע שוואכקייט: דער
 גאט אונד פאטער פון דעם האר ישוע, דער איז געלויבט
 32 אויף עביג, ווייסט אז אייף זאג קיין ליגען: אין דמשק
 האט דער גובערנער פון ארעטאס דעם קעניג געהיט דיא
 33 שטאט פון דיא בני דמשק, כדי מיך צו פאנגען: אונד
 מען האט מיך ארופגעלאזט אין א קארב דורך א
 פענסטער דורך דער מויער, אונד אייף בין פון זיינע הענד
 אנטרינען:

- 1 דיוועס איז דאס דריטע מאל אז איך קום צו אייך. דורך צוויי אדער דריי עדות זאל אימליכעם ווארט בעשטעטיגט ווערען: איך האב שוין פארהער געזאגט, אונד איך זאג פארהער, גלייך ווא איך בין ביא אייך צום צווייטען מאל, ווען אפילו איך בין אנוועק פון אייך, צו דיא וואס האבען פריהער געזינדיגט אונד צו אלע איבעריגע, אז ווען איך וועל ווידער אמאל קומען וועל איך נישט שפארען:
- 2 ווייל איהר זוכט א גענוי אז משיח רעט אין מיר, 3 וועלכער איז נישט געגען אייך שוואך גייערשט איז מעכטיג צווישען אייך: ווארין ווען ער איז אויך באמת אויס 4 שוואכהייט געקרייצט געווארען, לעבט ער דאך דורך דער קראפט פון גאט. ווארין מיר זענען אויך שוואך אין איהם, אבער מיר וועלען אין איהם לעבען דורך דער מאכט פון גאט קעגען אייך:
- 5 פריפט אייך זעלבסט אויב איהר זענט אים גלויבען, ריכטעט אייך זעלבסט; אדער וויסט איהר נישט זעלבסט אז ישוע המשיח איז אין אייך? עס ווא דען איהר שויגט נישט: אבער איך האב אז איהר וועט וויסען אז מיר זענען קיינע וואס שוועגן נישט: נון בעטען מיר צו גאט אז 7 איהר זאלט קיין שלעכטעס טהון, נישט אז מיר זאלען אויסזעהן ווא געווייליגט, גייערשט אז איהר זאלט גוטעס טהון, אונד מיר זאלען זיין ווא דיא וואס שוועגן נישט: 8 ווארין מיר קענען גארנישט טהון קעגען דער וואהרהייט, 9 גייערשט פאר דיא וואהרהייט: ווארין מיר זענען פרייהליך, 10 ווען מיר זענען שוואך אונד איהר זענט שטארק; דאס ווינשען מיר אויך, אייערע גאנצהייט: דרום שרייב איך 11 דיווע זאכען ווען איך בין אנוועק, אז ווען איך בין ביא אייך זאל איך נישט שארף זיין גאך דער מאכט וואס דער האר האט מיר געגעבען צום אויפבויען אונד נישט צום נידעררייסען:
- 11 צולעצט, ברידער, זייט געגריסט, זייט פאלקאמען, זייט געטריסט, האט אייגענלייב מיינונג, זייט פרידליך; אונד דער גאט פון ליבע אונד פון פרידען וועט מיט אייך זיין:

- ווארין איך בין גארניט וועניגער וויא דיא העכסטע אפסטעל,
 12 האטשע איך בין גארניט געוועזען: דיא צייכען פון איין
 אפסטעל זענען צווישען אייך געוויקט געווארען מיט
 אלער געדולד, דורך צייכען אונד וואונדער אונד גבורות:
 13 ווארין וואס האט אייך געפעהלט מעהר וויא דיא אנדערע
 קהלות, חוץ אז איך זעלבסט בין אייך ניט צו לאסט
 געוועזען? פערגיבט מיר דיזעס אומרעכט:
 14 זעה דיזעס דריטע מאל בין איך פארטיג צו אייך צו קומען,
 אונד איך וועל אייך ניט געלעסטיגען; ווארין איך זוף
 ניט דאס איינריגע, נייערט אייך. ווארין דיא קינדער
 זאלען ניט זאמלען פאר דיא עלטערן, נייערט דיא עלטערן
 15 פאר דיא קינדער: אונד איך וועל זעהר גערן אויסגעבען
 אונד אויסגעגעבען ווערען וועגען איינער גשמות. ווען
 16 איך ליב אייך נאך מעהר בין איך וועניגער געליבט? אבער
 לאז עס אזוי זיין, איך בין אייך ניט צו לאסט געוועזען;
 נייערט ווייל איך בין קינסטלעריש, אזוי האב איך אייך מיט
 17 ליסט געפאנגען: האב איך פון אייך געהאט מיינע אייגענע
 18 טובה דורך דיא וואס איך האב צו אייך געשיקט? איך האב
 מיטום געבעטען אונד איך האב מיט איהם געשיקט דעם
 ברודער; האט מיטום פון אייך א פארמטהייל געהאט? זענען
 מיר ניט אין דיא זעלביגע מריט געגאנגען?
 19 איהר דענקט שוין לאנג אז מיר פערענטפערן אונס פאר
 אייך. מיר רעדען פאר גאט אין משיח; אבער אלע
 20 זאכען, געליבטע, זענען צו איינער אויפבוואונג: ווארין
 איך פארקט מיר, טאמער ווען איך וועל קומען וועל איך
 אייך געפינען ניט אזוי וויא איך ווילש, אונד איהר וועט
 מיר אויך געפינען ניט אזוי וויא איהר ווילשט; טאמער וועט
 זיין געצאנק, קנאה, צארן, מחלוקת, לשון הרע, רבילות,
 21 אויפבלאוונג, געטומעל: טאמער ווען איך וועל ווידער
 קומען, וועט מיר מיין גאט דערנידערן צווישען אייך,
 אונד איך וועל מרויערען איבער פילע וואס האבען פריהער
 געזינדיגט, אונד האבען ניט תשובה געטהון פאר דער
 אונגרייניקייט אונד הורערייא אונד אויסגעלאסענהייט וואס
 זיין האבען געגאנגען:

- אימיצער פֿרעדיגט צו אייך איינע אנדערע בשורה טובה
 אויסער דיא וואס איהר האט אנגענומען, לאז ער זיין
 חרם: ווארין איבעררעד איך איצט מענשען אדער גאט? 10
 אדער ווי איך מענשען צו געפעלען? ווען איך זאל
 גאט מענשען געפעלען וואלט איך נישט געוועזען א
 קנעכט פון משיח:
- 11 ווארין איך לאז אייך צו וויסען, ברידער, דיא בשורה
 טובה וועלכע איז פון מיר געפרעדיגט, אז זיא איז נישט
 גאט מענשען: ווארין איך האב זיא נישט דערהאלטען 12
 פון א מענטש, אויך נישט געלערנט, גייערט דורך איינע
 אנטפלעקונג פון ישוע המשיח: ווארין איהר האט 13
 געהערט ווא איך האב פריהער געוואנדעלט אין דעם
 יודענטהום, אז איך האב איבער דעם מאס דיא קהלה
 פון גאט פערפאלגט, אונד האב זיא פערטויסטעט:
- 14 אונד איך האב מעהר צוגענומען אין יודענטהום ווא
 פילע פון דיא אין מינע יאהרען צווישען מיין פאלק,
 חייל איך בין געהר אייפריג געוועזען פאר דיא
 איבערליפערונג פון מינע אבות: אבער ווען עס האט 15
 גאט געפעלען, וועלכער האט מיך אפגעוואנדערט פון
 מיין מוטערס לייב, אונד האט מיך גערופען דורך זיינע
 גנאד: זיין ווהן אין מיר צו אנטפלעקען, אז איך זאל 16
 איהם פֿרעדיגען צווישען דיא גוים, האב איך מיך נישט גלייך
 געראטען מיט פלייש אונד בלוט: אויך בין איך נישט 17
 ארויפגעגאנגען קיין ירושלים צו דיא וועלכע זענען
 פאר מיר געווארען אפאסטעל, גייערט איך בין
 אנועקגעגאנגען קיין אראביען אונד בין ווידער צוריק-
 געקעהרט קיין דמשק:
- 18 דאן גאט דרייא יאהר בין איך ארויפגעגאנגען קיין
 ירושלים, ביפא צו בעזוכען, אונד בין בייא איהם
 געבליבען פופצעהן טעג: אבער איך האב קיין אנדערן 19
 פון דיא אפאסטעל געזעהען, אויסער יעקב דעם ברודער
 פון דעם האר: נון דיא זאכען וואס איך שרייב צו אייך, 20
 זעה, גאט ווייסט אז איך זאג נישט קיין ליגען: דערנאך 21
 בין איך געקומען אין דיא געגענד פון סוריא אונד

ב קאריןטער יג גאלאטער א

- 12 גריסט איינער דעם אנדערען מיט א הייליגען קיש:
 13 אלע הייליגע גריסטען אייך:
 14 דיא גנאד פון דעם האר ישוע המשיח, אונד דיא ליבע פון
 גאט, אונד דיא געמיינשאפט פון דעם הייליגען גייסט זאל
 מיט אייך אלע זיין:

דער בריף פון דעם

אפאסטעל פולוס צו דיא גאלאטער.

- 1 פולוס איין אפאסטעל, גיט פון מענטשען אונד גיט דורך
 א מענטש, גייערמ דורך ישוע המשיח אונד גאט דעם
 פאטער, וועלכער האט איהם אויפגעוועקט פון דיא
 2 טויטע: אונד אלע ברידער וועלכע זענען מיט מיר, צו
 3 דיא קהלות פון גאלאטניא: גנאד צו אייך אונד פרידען
 פון גאט אונדזער פאטער אונד פון דעם האר ישוע
 4 המשיח: וועלכער האט זיך זעלבסט געגעבען פאר
 אונדזערע זינד, פרי ער זאל אונם מציל זיין פון דער
 איצטיגען איבעלען וועלטצייט גאנץ דעם ווילען פון
 5 אונדזער גאט אונד פאטער: צו וועלכעם זאל זיין דיא
 הערליכקייט פון עביגקייט צו עביגקייט; אמן:
 6 איך וואונדער מיך אז איהר קעהרט אזוי געשווינד אפ
 פון איהם וועלכער האט אייך גערופען אין דער גנאד
 7 פון משיח צו איינע אנדערע בשורה טובה: וועלכע איז
 גיט קיינע אנדערע; אויסער עס זענען דא עטליכע דיא
 אייך פערטומעלען אונד ווילען פערקעהרען דיא בשורה
 8 טובה פון דעם משיח: אבער ווען אויף מיר, אדער א מלאך
 פון הימעל זאל צו אייך איינע אנדערע בשורה טובה
 פרעדיגען חוץ דיא וועלכע מיר האבען צו אייך
 9 געפרעדיגט, דער זאל זיין חרם: גלייך וויא מיר האבען
 פריהער געזאגט, אזוי זאג איך ווידער איצט, ווען

- גענעבען געווארען, האבען יעקב אונד ביפא אונד
 יוחנן, וועלכע זענען אלס זיילען אנגעזעהען, צו מיר
 אונד ברנבא גענעבען דיא רעכטע האנד דער געמיינע
 שאפט אז מיר זאלען געהען צו גוים, אונד זיין צו
 דיא געשניטענע: נור אז מיר זאלען געדענקען אן
 10 דיא ארמע לייט, וואס איך האב מיך זעלבסט געפלייסיגט
 צו טהון:
- אבער ווען פעטרוס איז געקומען קיין אנטיוכיא, בין איך
 11 איהם פנים אל פנים ווידערשטאנען, ווייל ער איז
 פערשולדיגט געוועזען: ווארין איידער עטליכע לייט
 12 פון יעקב זענען געקומען, האט ער גענעסען מיט דיא
 גוים; אבער ווען זיין זענען געקומען האט ער זיך
 צוריקגעצויגען אונד האט זיך פון זיין אפגעזונדערט,
 ווייל ער האט מורא געהאט פאר דיא געשניטענע:
 אונד אפילו דיא איבריגע יודען האבען זיך אויף מיט
 13 איהם פערשטעלט, אזוי אז ברנבא איז אויף דורך זייערע
 הייכלערייא פערפיהרט געווארען:
- אבער ווען איך האב געזעהען אז זיין האבען גיט
 14 אויפריכטיג געוואנדעלט נאך דער וואהרהייט פון דער
 בשורה טובה, האב איך צו פעטרוס פאר אלע געזאגט,
 ווען דוא, דער ביסט א יוד לעבסט גואיש אונד גיט
 יודיש, וויא צווייגסט דוא דיא גוים יודיש צו לעבען?
 15 מיר וואס זענען יודען פון נאטור, אונד גיט זינדער פון
 16 דיא גוים: דאך וויסען מיר אז א מענטש איז גיט
 גערעכטפערטיגט דורך דיא ווערק פון דעם געזעץ,
 גייערע דורך דעם גלויבען אן ישוע המשיח, האבען מיר
 אפילו אן ישוע המשיח געגלויבט, כדי מיר זאלען גערעכט-
 פערטיגט ווערען דורך דעם גלויבען אן משיח אונד גיט
 דורך דיא ווערק פון דעם געזעץ, ווארין דורך דיא ווערק
 פון דעם געזעץ וועט קיין פלייש גערעכטפערטיגט
 17 ווערען: תהלים קמ"ג ב'. אבער אינדעם ווען מיר זוכען
 גערעכטפערטיגט צו ווערען אין משיח, זענען מיר
 זעלבסט אויף זינדער געפינען, איז דער משיח א
 18 זינדער פון זינד? חלילה: ווארין ווען איך בויע ווידער אויף

22 קליקנא: אונד איך בין אונגעקאנט געוועזען פנים אל פנים צו דיא קהלות פון יהודה וואס זענען אין משיח:
 23 נור זייא האבען געהערט, אז דער וועלכער האט אונס פריהער פערפאלגט פערדיגט איצט דעם גלויבען וואס
 24 ער האט פריהער פערשטערט: אונד זייא האבען אין מיר גאט פעהערליכט:

קאפיטעל 2

1 דערנאך נאך פירצעהן יאהר בין איך ווידער ארויפ געגאנגען קיין ירושלים מיט ברנבא, אונד האב אויף
 2 טיטוס מיטגענומען: אונד איך בין ארויפגעגאנגען מחמת איינע אנטפאלעקונג, אונד האב זייא פארנעמען
 דיא בשורה טובה וועלכע איך פערדיגע צווישען דיא גוים, אבער בעזונדערס צו דיא אנגעזעהענע לייט, כדי איך זאל ניט לויפען אדער בין געלאפען אומזוסט:
 3 אבער אפילו ניט טיטוס, וועלכער איז מיט מיר געוועזען, ווען אויף א גרעק, איז געצוואונגען געווארען
 4 בעשניטען צו ווערען: אבער וועגען דיא פאלשע ברידער, וואס האבען זיך שטילערהייט אריינגעשטיפט, וועלכע זענען אריינגעקומען אויסצושפעהען אונזערע
 פרייהייט וואס מיר האבען אין ישוע המשיח, כדי זייא זאלען אונס ברענגען אין קנעכטשאפט: צו וועלכע
 5 מיר האבען ניט נאכגעגעבען אונטערטעניג צו זיין, אפילו ניט א שעה, כדי דיא וואהרהייט פון דער
 6 בשורה טובה זאל בייא אייך בלייבען: אבער פון דיא וואס האבען אויסגעזעהען עפעס צו זיין, וויא חשוב
 זייא זענען אויף געוועזען געהט מיך ניט אן, גאט איז ניט קיין נושא פנים; ווארין מיר האבען דיא אנגעזעהענע
 7 גארניט מיטגעטהיילט: נייערט אומגעקעהרט, ווען זייא האבען געזעהען אז מיר איז אנפערטרויעט דיא בשורה טובה פאר דיא ערלים, גלייך וויא צו פעטרוס דיא צו
 8 דיא בעשניטענע: ווארין דער וועלכער האט אין פעטרוס געווינקט צום שליחות צו דיא בעשניטענע,
 9 האט אויך אין מיר געווינקט צו דיא גוים: אונד ווען זייא האבען איינגעזעהען דיא גנאד וועלכע איז מיר

- פון דיא ווערק פון דעם געזעץ, דיא זענען אונטער דעם
 פלוג; ווארין עס שטעהט געשריבען, פערפלוקט איז
 איטליכער וואס בלויבט נישט אין אלעם וואס איז
 געשריבען אים ספר תורה זיין צו מהות: דברים כ"ו.
 11 אבער אז קיינער איז בייא נאט גערעכטפערטיגט דורך
 דעם געזעץ איז קלאר, ווארין דער גערעכטער וועט דורך
 12 דעם גלויבען לעבען: חבקוק ב' ד'. אונד דאס געזעץ איז
 נישט פון גלויבען, נייערשט דער וועלכער טהוט זיין וועט
 13 אין זיין לעבען: ויקרא י"ח ח'. משיח האט אונס אויסגע-
 לעזט פון דעם פלוג פון דעם געזעץ, אינדעם ער איז
 א פלוג פאר אונס געווארען, ווארין עס שטעהט
 געשריבען, פערפלוקט איז איטליכער וואס הענגט אויף
 14 א בוים: דברים כ"א כ"ג. כדי דיא ברכה פון אברהם זאל
 קומען אויף דיא גוים דורך ישוע המשיח, אז מיר
 זאלען דערהאלטען דיא הבטחה פון דעם גייסט דורך
 דעם גלויבען:
- 15 ברידער, איך רעד מענשליך. א בונד ווען ער איז
 אויף גור פון א מענש, דאך ווען ער איז געשטעטיגט
 מאכט איהם קיינער אונגולטיג אדער טהוט עפעס
 דערצוי: נון זענען דיא הבטחות צוגעזאגט געווארען צו
 16 אברהם אונד צו זיין זאמען. ער זאגט נישט, אונד צו
 דיא זאמען, וויא פון פילע, נייערשט וויא פון איינעם,
 אונד צו זיין זאמען, דאס איז דער משיח: בראשית י"ג ט"ו.
- 17 אונד דאס זאג איך, א בונד וועלכער איז פון נאט
 פריהער געשטעטיגט געווארען, קאן דיא תורה וועלכע
 איז געוועזען פיער הונדערט אונד דרייסיג יאהר דערנאך,
 נישט צושטערן, אז זיא זאל דיא הבטחה בטל מאכען:
 18 ווארין ווען דיא ירושה איז דורך דיא תורה אזוי איז
 עס נישט מעהר דורך דיא הבטחה; אבער נאט האט זיא
 געגעבען אויס גאנץ צו אברהם דורך דיא הבטחה:
 19 צו וואס איז דען דיא תורה? זיא איז צוגעזאגט
 געווארען וועגען דער איבערטרעטונג, ביז דער זאמען
 וועט קומען צו דעם דיא הבטחה איז געגעבען, אונד
 זיא איז פערארדענט געווארען דורך מלאכים אין דער

דיא זאכען וואס איך האב איינגעווארפען, אזוי בעניין
 19 איך מיך זעלבסט אלס איין איבערטערטער: ווארין דורך
 דער תורה בין איך צו דער תורה געשטארבען, פרי איך
 20 זאל צו גאט לעבען: איך בין געקרייצט מיט משיח, דאך
 לעב איך, אבער נישט מעהר איך, ניערמט משיח לעבט אין
 מיר; אונד וואס איך לעב אצונד אין דעם פלייש, דאס
 לעב איך דורך דעם גלויבען אן דעם זיהן פון גאט,
 וועלכער האט מיך געליבט אונד האט זיך זעלבסט פאר
 21 מיר אפגעגעבען: איך מאך נישט דיא גנאד פון גאט בטל;
 ווארין ווען דיא גערעכטיגקייט איז דורך דער תורה, אזוי
 איז משיח אומזוכט געשטארבען:
 קאפיטעל ג

א נארישע גאלאטער, ווער האט אייך געצויבערט, צו
 1 וועלכע ישוע המשיח איז פאר דיא אויגען פארגעצייכענט
 2 געווארען אלס געקרייצט? דאס וויל איך נור פון אייך
 לערנען, האט איהר דעם גייסט געקומען דורך דיא ווערק
 פון דעם געזעץ אדער דורך דעם הערען פון גלויבען?
 3 זענט איהר אזוי נאריש? ווען איהר האט אים גייסט
 4 אנגעהויבען, ענדיגט איהר איצט אים פלייש? האט איהר
 אזוי פיל אומזוכט געליטען? ווען ווירקליך עס איז
 5 אומזוכט? דרום דער וועלכער דערלאנגט אייך דעם
 גייסט אונד ווירקט וואונדער צווישען אייך, טהוט ער עס
 דורך דיא ווערק פון דעם געזעץ, אדער דורך דעם
 6 הערען פון גלויבען? גלייך וויא אברהם האט גאט
 געגלויבט, אונד עס איז איהם צוגערעכענט געווארען
 אלס גערעכטיגקייט: בראשית ט"ו ו'.
 7 דרום זאלט איהר וויסען אז דיא וואס זענען פון גלויבען
 8 דינע זענען דיא קינדער פון אברהם: אבער דיא שריפט
 האט פאראויס געזעהען אז גאט וועט דיא גוים
 רעכטפערטיגען דורך גלויבען, אונד האט פאראויס
 געפערדיגט דיא בשורה טובה צו אברהם, אין דיר
 וועלען אלע פעלקער געבענשט ווערען: בראשית י"ב ג'.
 9 אזוי דען, דיא וועלכע זענען פון גלויבען זענען געבענשט
 10 מיט דעם גלויביגען אברהם: ווארין אזוי פיל וואס זענען

- זיין זעהן דער איז געבוירען פון א פרויא, אונד איז
 געווארען אונטער דער תורה: כדי ער זאל אויסלענען 5
 דיא וואס זענען אונטער דער תורה, כדי מיר זאלען
 דערהאלטען דיא קינדשאפט: אונד ווייל איהר זענט 6
 זיהן האט גאט געשיקט דעם גייסט פון זיין זעהן אין
 אונזערע הערצער, דער רופט, אבא פאטער: אזוי דען 7
 ביזט דוא נישט מעהר א קנעכט, גייערט א זעהן; אונד ווען
 א זעהן ביזט דוא אויף א יורש דורך גאט:
 אבער דאן ווען איהר האט גאט נישט געקענט, האט איהר 8
 געדינט דיא וואס זענען נישט געטער פון דער נאטור:
 אבער אזונד ווען איהר האט גאט דערקענט, אדער 9
 ליבער זענט פון איהם דערקענט, וויא אזוי קעהרט איהר
 ווידער צוריק צו דיא שטראכע אונד ארמע יסודות וועלכע
 איהר ווילט ווידער אמאל דינען? איהר האלט טעג אונד 10
 חדשים אונד צייטען אונד יאהרען: איך האב מורא
 וועגען אייך, טאמער האב איך אומזוסט וועגען אייך
 געארבייט:
 ברידער, איך בעט אייך, זייט אזוי וויא איך בין, ווארין 12
 איך בין אזוי וויא איהר. איהר האט מיר קיין אונזעכט
 נישט געטהון: אבער איהר ווייסט אז דורך א שטראכהייט 13
 פון דעם פלייש האב איך צו אייך צוערשט דיא בשורה
 טובה געפרעדיגט: אונד אייערע פריפונג וואס איז גע- 14
 וועזען אין מיין פלייש האט איהר נישט פערשעהמט אונד
 נישט פערטארפען, גייערט איהר האט מיך אויפגענומען
 וויא א מלאך פון גאט, וויא ישוע המשיח: וואו איז דען 15
 יענע גליקזעליגקייט פון אייך זעלבסט? ווארין איך זאג
 אייך עדות, אז ווען עס זאל מעגליך זיין וואלט איהר
 אייערע אויגען אויסגעריסען אונד וואלט וויא מיר גע-
 געבען: אזוי דען בין איך געווארען אייער פינד ווייל 16
 איך זאג אייך דיא טאהרהייט? וויא זענען אייפריג וועגען 17
 אייך, אבער נישט גוט, גייערט וויא ווילען אייך אויס-
 שליסען כדי איהר זאלט וועגען וויא אייפריג ווערען:
 אבער עס איז גוט געשטענדיג אין א גוטע זאך אייפריג 18
 צו זיין, אונד נישט נור ווען איך בין גיין אייך: מייע 19

20 האנד פון א פערמיטלער: נון דער פערמיטלער איז נישט
 21 פון איינעם, אבער גאט איז איינער: איז דען דיא תורה
 קענען דיא הבטחות פון גאט? חלילה. ווארין ווען א
 געזעץ וואלט געגעבען געווארען וועלכעס קאן געבען
 לעבען, אזוי וואלט ווירקליך געוועזען דיא גערעכטיגקייט
 22 דורך דעם געזעץ: אבער דיא שריפט האט אלע אונטער
 זינד איינגעשלאסען, פרי דיא הבטחה דורך גלויבען
 אן ישוע המשיח זאל געגעבען ווערען צו דיא וואס
 גלויבען:

23 אבער איידער דער גלויבען איז געקומען, זענען מיר
 געהאלטען געווארען אין פערזואהרונג אונטער דער
 תורה. אונד זענען איינגעשלאסען צו דעם גלויבען,
 24 וועלכער וואלט דערנאך אנטפלעקט ווערען: אזוי דען איז
 דיא תורה געווארען אונזער געהעלפער צו משיח, פרי מיר
 זאלען דורך דעם גלויבען גערעכטפערטיגט ווערען:
 25 אבער ווען דער גלויבען איז געקומען, אזוי זענען מיר
 26 נישט מעהר אונטער א געהעלפער: ווארין איהר זענט אלע
 זיהן פון גאט דורך דעם גלויבען אן ישוע המשיח:
 27 ווארין אזוי פילע פון אייך וואס זענען צום משיח געטויבלט
 28 געווארען, דיא האבען משיח אנגעטוהן: עס איז נישט
 דא יוד אדער גרעק, עס איז נישט דא קנעכט אדער
 פרייער, עס איז נישט דא זכר אדער נקבה; ווארין איהר
 29 זענט אלע איינס אין ישוע המשיח: אונד ווען איהר
 געהערט צו משיח, אזוי זענט איהר דער זאמען פון
 אברהם אונד יורשים נאך דער הבטחה:

קאפיטעל ד

1 נון זאג איך, פל זמן דער יורש איז א קינד איז קיין
 אונטערשייד צווישען איהם אונד א קנעכט, האמשע ער
 2 איז דער האר פון אלעם: גייערט ער איז אונטער
 פערזואלטער אונד הויזהאלטער, ביז צו דער צייט וואס
 3 זיין פאטער האט בעשטימט: אזוי אויך מיר, ווען
 מיר זענען געוועזען קינדער, זענען מיר געמאכט קנעכט
 4 אונטער דיא יסודות פון דער וועלט: אבער ווען דיא
 דערפילטע צייט איז געקומען, האט גאט ארויסגעשיקט

- מיט פרייהייט האט אונס משיח בעפרייעט, דרום שטעהט 1
פעסט אונד פערשטריקט אייך ניט ווידער דורך דעם יאך
פון קנעכטשאפט:
- זעה, איך פולוס זאג אייך, אז ווען איהר וועט בעשניטען 2
ווערען וועט אייך משיח גארניט נוצען: אונד איך בעצייג 3
ווידער צו אימליכען וואס וועט בעשניטען, אז ער איז
שוולדיג צו האלטען דיא גאנצע תורה: איהר זענט אפ 4
געוונדערט פון משיח וואס איהר רעכטפערטיגט אייך
דורך דיא תורה, איהר זענט געפאלען פון דער גנאד:
ווארין דורך דעם גייסט ווארטען מיר אויף דער האפנונג 5
פון גערעכטיגקייט דורך דעם גלויבען: ווארין אין 6
ישוע המשיח איז דיא געשניידונג גארניט, דיא ערלה
אויף ניט, גייערט דער גלויבען וואס ווירקט דורך ליבע:
איהר זענט גוט געלאפען, ווער האט אייך געהינדערט אז 7
איהר זאלט ניט געהארקען דיא וואהרהייט? דיוע איר 8
בעררעדונג איז ניט פון איהם דער אייך האט גערופען:
אביסעל זויער מייג פערוויערט דעם גאנצען מייג: 9
איך האב דאס פערטרויען אין דעם האר וועגען אייך, 10
אז איהר וועט ניט אנדערש דענקען, אבער דער וואס
בעטריבט אייך וועט זיין משפט לידען, זייא ער ווער
ער וויל: אבער איך, ברידער, ווען איך נאך פרעדיג 11
געשניידונג, ווארום בין איך נאך פערפאלגט? אזוי דען
איז דיא שטרויכלונג פון דעם קרייזן אפגעוונדערט:
הלואי וואלטען דיא וואס פערשטערען אייך פערשניטען 12
ווערען:
- ווארין, ברידער, איהר זענט גערופען געווארען צו פריי- 13
הייט, נור בעניצט ניט דיא פרייהייט אלס געלעגענהייט צום
פלייש, גייערט דינט איינער דעם אנדערען דורך דיא ליבע:
ווארין דיא גאנצע תורה איז דערפילט אין איין ווארט, 14
דיא זאלסט זיין געוועלען ליבען וויא דין זעלבסט: ויקרא
י"ט י"ח. אבער ווען איהר גייסט אונד פערצעהרט איינער 15
דעם אנדערען, גיבט אכטונג אז איהר זאלט ניט איינער פון
דעם אנדערען אויפגעצעהרט ווערען:

קינדער, מיט וועלכע איך האב ווידער אמאל געבורסט
 וועהן, ביז משיח וועט אין אייך געבילדעט ווערען:
 20 אבער איך האב געוואונשט בייא אייך אצינד צו זיין,
 אונד מיין קול צו פערענדערן, ווארין איך בין וועגען אייך
 פערטיקעלט:

21 זאגט מיר, איהר וואס ווילט זיין אונטער דעם געזעץ,
 22 הערט איהר ניט דאס געזעץ? ווארין עס שטעהט גע-
 שריבען אז אברהם האט געהאט צוויי זון, איינעם פון
 23 דער דינסט אונד איינעם פון דער פרייען פרויא: אבער
 דער פון דער דינסט איז געבוירען געווארען נאך דעם
 פלייש, אבער דער פון דער פרייען פרויא דורך דער
 24 הבטחה: אונד דינע זאכען זענען א משל, ווארין דינע
 פרויען זענען צווייא בונדען, איינער פון דעם בארג סיני,
 25 וואס געווינט קינדער צור קנעכטשאפט, וואס איז הגר: נון הגר
 איז דער בארג סיני אין אראביען, אונד זיא איז גלייך צום
 איצטיגען ירושלים, ווארין זיא איז אין קנעכטשאפט מיט
 26 איהרע קינדער: אבער ירושלים וואס איז אויבען איז
 27 פרייא, וואס איז אונזערע מוטער: ווארין עס שטעהט
 געשריבען

„זייא פרעליך דוא עקרה וועלכע געווינט ניט, רוק
 אויס אונד שרייא דוא וואס האסט קיינע געבורטס-
 וועהען, ווארין דיא קינדער פון דער פערטויסטער פרויא
 זענען מעהר וויא דיא קינדער פון דער וואס האט א מאן“:
 ישעיה נ"ד א/.

28 נון מיר, ברידער, זענען דיא קינדער פון דער הבטחה,
 29 אזוי וויא יצחק: אבער גלייך וויא דאן, דער וואס איז גע-
 בוירען געווארען נאך דעם פלייש האט פערפאלגט דעם נאך
 30 דעם גייסט, אזוי איז עס אויך אצינד: אבער וואס זאגט דיא
 שריפט? מרייב ארויס דיא דינסט אונד איהרען זון,
 ווארין דער זון פון דער דינסט זאל ניט ירשענען מיט
 31 דעם זון פון דער פרייען פרויא: בראשית כ"א י'. דרום
 ברידער, זענען מיר נישט דיא קינדער פון א דינסט, גייערט
 פון דער פרייען:

- פאר דעם אנדערען: ווארין איטליכער וועט מראַנען זיינע 5
 אייגענע לאסט:
- אָבער לאז דער וואס איז געלעהרט אין דעם ווארט אין 6
 חברותא זיין מיט דעם וואס לעהרט אין אלע גוטע
 זאכען: זייט נישט פערפיהרט; גאט איז נישט אויסגעשפּעט; 7
 ווארין וואס אַ מענטש וויעט דאס וועט ער אויף איינזאמעלן:
 ווארין דער וואס וויעט צו זיין פלייש וועט פון דעם פלייש 8
 איינזאמעלן פערדארבעניס, אונד דער וואס וויעט צו דעם
 גייסט וועט פון דעם גייסט איינזאמעלן עבינעס לעבען:
 אונד לאזען מיר נישט מיד ווערען גוטעס צו טהון; ווארין 9
 צו דיא רעכטע צייט וועלען מיר איינזאמעלן, ווען מיר וועלען
 נישט מיד ווערען: אזוי דען בשעת מיר האבען צייט לאזען 10
 מיר טהון גוטעס צו אלע, אונד בעזונדערס צו דעם הויז-
 געזונד פון דעם גלויבען:
- איהר זעהט וויא מיט גרויסע בוכשטאבען איף האב אייף 11
 געשריבען מיט מיינע אייגענע האנד: אזוי פילע וואס 12
 ווילען א גוטעס אויסזעהען מאכען אים פלייש, דינע
 צווייגען אייף איהר זאלט בעשניטען ווערען; נור כדי זיין
 זאלען נישט פערפאלגט ווערען וועגען דעם קרייז פון משוח:
 ווארין דיא בעשניטענע זעלבסט האלטען אויף נישט דיא 13
 תורה, גייערט זיין ווילען אז איהר זאלט בעשניטען ווע-
 רען, כדי זיין זאלען זיך ריהמען אין אייער פלייש:
 אָבער איף וויל מיך חלילה נישט ריהמען, חוץ אין דעם קרייז 14
 פון אונזער האר ישוע המשיח, דורך וועלכען דיא וועלט
 איז צו מיר געקרייציקט, אונד איף צו דיא וועלט: ווארין 15
 דיא בעשניידונג איז נישט עפעס, אונד אויף נישט דיא עקלה,
 גייערט א גייע בעשעפעניס: אונד אזוי פילע וועלכע 16
 וואנדלען נאך דינע רעגעל, איבער דיא זיין פרידען אונד
 גנאד, אונד צו דיא ישראל פון גאט:
- פון אצונד אן לאז מיך קיינער נישט בעמיהען, ווארין איף 17
 טראג דיא צייכען פון ישוע אין מיין לייב:
- ברידער, דיא גנאד פון אונזער האר ישוע המשיח זיין 18
 מיט אייער גייסט; אמן:

- 16 אָבער אײַך זאג, וואָנדעלט דורך דעם גייסט, אונד איהר
וועט ניט אויספיהרען דאס גליסטען פון דעם פלייש:
17 ווארין דאס פלייש גליסט קענען דעם גייסט, אונד דער
גייסט קענען דעם פלייש, ווארין דיזע זענען זיך קענען
איינאנדער, אזוי אז איהר מהוט ניט דיא זאכען וואס
18 איהר ווילט: אָבער ווען איהר זענט געפיהרט פון דעם
גייסט, אזוי זענט איהר ניט אונטערנוארפען צו דעם גע-
19 זעץ: נון דיא ווערק פון דעם פלייש זענען געקאנט, וואס
זענען אזעלכע — וויא זנות, אונגרייגקייט אויסגעלאסענ-
20 הייט: אָפגעטערייא, פשוט, פיינדשאפט, שטרייט, קנאה,
21 צארן, קריג, מחלוקת, פתות: ניד, זויפען, פרעסען, אונד
גלייך דעם. דערפון זאג אײַך אײַך אים פאראזיס, אזוי וויא
אײַך האב אײַך פריהער געזאגט, אז דיא וואס טהון אזעלכע
זאכען וועלען ניט ירשענען דאס קעניגרייך פון גאט:
22 אָבער דיא פרוכט פון דעם גייסט איז ליבע, פרייד, פרי-
23 דען, געדולד, פריינדשאפט, גוטגקייט, גלויבען: זאנפט-
מיטיגקייט, ענטהאלטזאמקייט, קענען אזעלכע זאכען איז
24 ניט קיין געזעץ: אונד דיא וואס געהערען צום משיח
האבען געקרייצט דאס פלייש מיט דיא געגעהרען אונד
גליסטען:
25 ווען מיר לעבען דורך דעם גייסט, לאזען מיר אײַך וואנד-
26 לען דורך דעם גייסט: לאזען מיר ניט זוכען לעדיגען
פבור, אונד לאזען מיר ניט איינער דעם אנדערען דער-
צערנען אונד מקנא זיין:

קאפיטעל ו

- 1 ברידער, ווען א מענטש וועט אײַך אין א פעהלער אריי-
פאלען, איהר וואס זענט גייסטליך שטעלט אזעלכען
צורעכט מיט א זאנפטמיטיגען גייסט; אונד היט דײַך אליין
2 כּדי דוא זאלסט אײַך ניט געפריפט ווערען: טראגט דיא
לאסט איינער פון דעם אנדערען, אונד אזוי דערפילט דאס
3 געזעץ פון משיח: ווארין ווען איינער דענקט אז ער איז
עפעס, ווען ער איז גארניט, געטריגט ער זיך זעלבסט:
4 אָבער לאז אײַטליכער זיין אייגען ווערק פרופען, אונד
אזוי וועט ער האבען זיין ריהמען פאר זיך אליין אונד ניט

- וואס האבען פֿריהער געהאפט אין משיח זאלען זיין צום
 13 לויב פון זיינע הערליכקייט: אין וועלכען איהר אויף נאכ־
 דעם איהר האט געהערט דיא בשורה טובה פון אייערע
 ישועה אין וועלכען נאכדעם איהר האט אויף געגלויבט,
 זענט פארזיגעלט געווארען מיט דעם רוח הקודש פון דער
 14 הבטחה: וואס איז איין ערבון פון אונזערע ירושה צו דער
 דערלעזונג פון זיין אייגענטהום, צום לויב פון זיינע הער־
 ליכקייט:
- דעסטוועגען, נאכדעם איך האב געהערט פון אייער גלוי־
 15 בען אין דעם האר ישוע, אונד אייערע ליבע צו דיא
 16 הייליגע: הער איך גיט אויף ווענען אייך גאט צו דאנקען,
 17 דערנווייל איך געדענק אייך אין מיינע געבעטע: פֿרי דער
 גאט פון אונזער האר ישוע המשיח, דער פאטער פון
 הערליכקייט, זאל אייך געבען דעם גייסט פון קלוגהייט
 18 אונד אנטפלעקען אין דער דערקענטניס פון איהם: אז
 דיא אויגען פון אייערע הערצער זאלען דערלייכט ווערען,
 פֿרי איהר זאלט וויסען וואס איז דיא האפנונג פון זיינע
 בערופונג, אונד וואס איז דיא רייכקייט פון דער הערליכ־
 19 קייט פון זיינע ירושה צווישען דיא הייליגע: אונד וויא
 זעהר גרויס איז זיינע מאכט קעגען אונס וואס גלויבען,
 20 נאך דעם ווירקען פון זיינע מעכטיגע קראפט: וואס ער
 האט געווירקט אין משיח, אינדעם ער האט איהם אויפ־
 געוועקט פון דיא טויטע, אונד האט איהם געזעצט צו
 21 זיינע רעכטע האנד אין דיא הימלישע ערשטער: הויף ער־
 הויבען איבער אלע רעגירונג אונד געוועלטיגקייט אונד
 מאכט אונד הערשאפט אונד אימלייכען נאמען וואס איז
 גערופען גיט גור אין דיזער וועלט, גייערשט אויף אין דער
 22 קומענדיגען: אונד ער האט אלע זאכען געזעצט אונטער
 זיינע פיס, אונד האט איהם געגעבען צום ראש איבער
 23 אלעם צו דער קהלה: וואס איז זיין לייב, דיא דערפילונג
 פון איהם וועלכער דערפילט אלעס אין אלעם:

קאפיטעל ב

- אונד אייך האט ער לעבעדיג געמאכט, וואס איהר זענט 1
 טויט געוועזען אין אייערע עבירות אונד זינד: אין וועלכע 2

דער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו דיא עפעזער.

- 1 פולוס איין אפאסטעל פון ישוע המשיח דורך דעם ווילען
פון גאט צו דיא הייליגע וואס זענען אין עפעזוס אונד צו
- 2 דיא גלויביגע אין ישוע המשיח: גנאד זיין מיט אייך אונד
פרידען פון גאט אונזער פאטער, אונד פון דעם האר ישוע
המשיח:
- 3 געלויבט זיין דער גאט אונד פאטער פון אונזער האר
ישוע המשיח, דער האט אונס געבענשט מיט יעדע גייסט
- 4 ליבע ברכה אין דיא הימלישע ערטער אין משיח: גלייך
זיין ער האט אונס אויסדערנועהלט אין איהם איידער דיא
וועלט איז געגרינדעט געווען, אז מיר זאלען זיין הייליג
- 5 אונד אהן א פעהלער פאר איהם: אינדעם ער האט אונס
אין ליבע פארהער געשטימט צו קינדשאפט אין זיך דורך
ישוע המשיח, אזוי וויא עס איז אין זיין גוטען ווילען
- 6 וואוילגעפאלען: צום לויב פון דעם כבוד פון זיינע גנאד,
וואס ער האט אונס געגנאדיגט אין דעם געליבטען: אין
וועלכען מיר האבען אונזערע דערלעזונג דורך זיין בלוט,
- 7 דיא פערגעבונג פון זינד, נאך דער ריינקייט פון זיינע
גנאד: אין וועלכער ער האט זיך קענען אונס געמעהרט
- 8 אין אלער קלוגהייט אונד פערשטאנד: אינדעם ער האט
אונס צו וויסען געטהון דעם סוד פון זיין ווילען נאך זיין
וואוילגעפאלען וואס ער האט אין זיך פארגעזעצט:
- 9 צו א הויזארדנונג פון דער דערפילטע צייט, דערמיט אלע
זאכען זאלען אין משיח פעראייניגט ווערען וויא אונזער
איין ראש, דיא וואס זענען אים הימעל, אונד וואס זענען
- 11 אויף דער ערד: אין איהם דורך וועלכען מיר זענען אויך
געווארען יורשים, אינדעם מיר זענען פארהער פער-
ארדנעט געווארען נאך דעם פארנאך פון איהם, וועלכער
- 12 ווירקט אלעס נאך דער עצה פון זיין ווילען: כדי מיר

- דער האט געמאכט אויס ביידע איינס, אונד האט איינגע-
 15 זארגען דיא צווישענזאנד: אונד האט אין זיין פלייש
 צושטערט דיא פיינדשאפט, דאס געזעץ פון געבאטע וואס
 זענען געוועזען אין לעהרען, כדי ער זאל אין זיך זעלבסט
 געשאפען דיא צווייא אין א נייעם מענשען, אונד זאל
 16 אזוי מאכען פרידען: אונד זאל ביידע פערזאנלעך מיט
 גאט אין איין לייב דורך דעם קרייץ, אינדעם ער האט
 17 אין איהם דיא פיינדשאפט געשלאכט: אונד ער איז גע-
 קומען אונד האט געפרעדיגט פרידען צו אייך וואס זענט
 געוועזען ווייט, אונד צו דיא וואס זענען געוועזען נאהענט:
 18 ווארין דורך איהם האבען מיר ביידע אונזערן צונאנג צום
 פאטער אין איינעם גייסט:
 19 אזוי דען זענט איהר ניט מעהר פרעמדע אונד גרים, גיי-
 ערט איהר זענט מיטברידער מיט דיא הייליגע אונד פון
 20 דעם הויזגעזינד פון גאט: אונד איהר זענט אויפגעבויעט
 אויף דעם גרונדשטיין פון דיא אפאסטעל אונד גביאים,
 21 דערפון ושוע המשיח אליין איז דער עקשטיין: אין וועל-
 כען אימליכעם געבייד איז גוט צוזאמענגעהעפט אונד
 22 וואקסט צו איין הייליגען טעמפל אין דעם האר: אין
 וועלכען איהר זענט אויף צוזאמענגעבויעט צו א וואוינונג
 פון גאט אין דעם גייסט:

קאפיטעל ג

- דעסוועגען בין איך פולום, דער געפאנגענער פון ושוע
 1 המשיח פאר אייך גוים: אויב איהר האט געהערט פון
 דער ארדנונג פון דער גנאד פון גאט וואס איז מיר גע-
 געבען צו אייך: וויא עס איז מיר אנטפלעקט צו וויסען
 3 דעם סוד, גלייך וויא איך האב בקצור פריהער געשריבען:
 וועלכעס ווען איהר וועט לייגען וועט איהר קענען גע-
 4 מערקען מיין פערשטעהען אים סוד פון משיח: וואס איז
 5 אין אנדערע דורות ניט געקאנט געווארען צו דיא מענ-
 שען קינדער, אזוי וויא עס איז אצונד אנטפלעקט צו
 זיינע הייליגע אפאסטעל אונד גביאים אין דעם גייסט:
 6 אז דיא גוים זענען מיטוורשים אונד מיטגלידער אונד מיט-
 טהיילער פון דער הבטחה אין ושוע המשיח דורך דער

- איהר האט פריהער געוואנדעלט נאך דעם צייטלויף פון
 דינער וועלט, נאך דעם פירשט פון דער מאכט פון דער
 לופט, דעם גייסט וואס ווירקט אצונד אין דיא קינדער פון
 3 אונגעקארזאם: צווישען וועלכע מיר האבען אונס אלע
 אויף אויפגעפיהרט אין דיא גליסטען פון אונזער פלייש,
 אונד האבען געטהון דעם ווילען פון דעם פלייש אונד פון דיא
 מחשבות, אונד מיר זענען פון דער נאטור געוועזען קיין
 4 דער פון צארן גלייך וויא דיא איבריגע: אבער גאט דער
 איז רייך אין בארעמעהערציגקייט, דורך דיא גרויסע ליבע
 5 מיט וועלכע ער האט אונס געליבט: האט אונס לעבעדיג
 געמאכט מיט משיח, אפילו ווען מיר זענען געוועזען טויט
 אין זינד; דורך גאד זענט איהר גערעטעט געווארען:
 6 אונד ער האט אונס מיט איהם אויפגעוועקט אונד האט
 אונס מיטגעוועצט אין דיא הימלישע ערטער אין ישוע
 7 המשיח: כדי ער זאל געווייזען אין דיא צייטען וואס
 וועלען קומען דיא זעהר גרויסע רייכקייט פון זיינע גאד
 8 אין גומיגקייט צו אונס אין ישוע המשיח: ווארין דורך
 גאד זענט איהר גערעטעט געווארען דורך דעם גלויבען;
 אונד דאס איז נישט פון אייך זעלבסט, עס איז דיא מתנה
 9 פון גאט: נישט פון ווערק, כדי קיינער זאל זיך נישט בא-
 10 ריהמען: ווארין מיר זענען זיין ווערק, געשאפען אין
 ישוע המשיח צו גוטע מעשים, וואס גאט האט פריהער
 אנגעברייט אז מיר זאלען אין זיין וואנדלען:
 11 דרום געדענקט, אז איהר וואס זענט פריהער געוועזען
 גוים אין דעם פלייש, אונד זענט גערופען געווארען ערלה
 פון דיא וואס הייסען דיא בעשניידונג וואס איז אין דעם
 12 פלייש געמאכט מיט דער האנד: אז איהר זענט אין זענע
 צייט געוועזען אהן משיח, אפגעווינדערט פון דער ביר-
 גערשאפט פון ישראל אונד פרעמדע צו דיא בריתות פון
 דער הבטחה, אינדעם איהר האט קיינע האפנונג נישט גע-
 האט, אונד זענט געוועזען אהן גאט אין דער וועלט:
 13 אבער אצונד אין ישוע המשיח איהר וואס זענט פריהער
 געוועזען טויט, זענט געהענט געווארען דורך דעם בלוט
 14 פון משיח: ווארין ער איז זעלבסט אונזער פרידען,

עפעזער ד קאפיטעל ד

- 1 דרום בין איך איינע מזהיר, דער געפאנגענער אין דעם האר, אז איהר זאלט וואנדלען ווירדיג פון דער גערופונג נאך וועלכע איהר זענט גערופען געווארען: מיט אלער נידריגקייט אונד זאנפטמוטיגקייט, מיט געדולד, אונד פערטראגט איינער דעם אנדערען אין ליבע: אונד גע- 3 פלייסיקט איינע צו האלטען דיא אייניגקייט פון דעם גייסט אים באנד פון פרידען: עס איז איין לייב אונד איין גייסט, 4 גלייך וויא איהר זענט גערופען אין איינע האפנונג פון אייערע גערופונג: איין האר, איין גלויבער, איינע טבילה: 5 איין גאט אונד פאטער פון אלע, דער איז איבער אלע 6 אונד דורך אלע אונד אין אלע: אבער צו אימליכען פון 7 אונס איז געגעבען דיא גנאד נאך דעם מאס פון דער מתנה פון משיח: דרום זאגט ער, 8 „ווען ער איז ארויפגעגאנגען אין דער היינע האט ער געפאנגען א געפאנגענשאפט, אונד האט געגעבען מתנות צו מענשען:“ תהלים ס"ח י"ט.
- 9 נון דאס ער איז ארויפגעגאנגען, וואס איז עס אויסער אז ער איז אויף ארויפגעגאנגען אין דעם אונטערשטען טהייל פון דער ערד? דער וואס איז ארויפגעגאנגען איז 10 דערזעלביגער וואס איז אויף ארויפגעגאנגען איבער אלע הימעל, כדי ער זאל אלע זאכען דערפילען:
- 11 אונד ער האט געגעבען עטליכע פאר אפאסטעל, אונד עטליכע פאר גביאים, אונד עטליכע פאר מבשרים, אונד עטליכע פאר פאסטארען אונד לעהרער: צום פערפאר- 12 טיגען פון דיא הייליגע, צום ווערק פון דעם דינסט, אונד צו דער אויפבוואונג פון דעם לייב פון משיח: ביז מיר 13 קומען אלע צו דער אייניגקייט פון דעם גלויבען אונד פון דער דערקענטניס פון דעם ווען פון גאט, צו א גאנצען מענשען, צו דעם מאס פון דער פולקייט פון משיח:
- 14 כדי מיר זאלען ניט מעהר זיין קינדער, אונד זאלען ניט געווענט ווערען אונד ארומגעטראגען פון אימליכען ווינד פון לעהרע, דורך דער קונסטליכע פאלשהייט פון מענ- שען, דורך דער ליסט צו דער ווירקונג פון פערפיהרונג:

- 7 בשׁוֹרָה מִזִּבְחָה: פֿון דער אײַך בײַן געווארען אַדינער נאָך דײַא
פֿרײַע מַחֲנֶה פֿון גאט וואס איז מיר געגעבען נאָך דײַא ווירקונג
8 פֿון זײַנע קראַפֿט: צו מיר, דעם קלײַנסטען פֿון אלע הײַר
לײַנע איז דײַזע גנאד געגעבען, אז אײַך זאל פֿרעדיגען
צווישען דײַא גוים דײַא רײַכקײַט פֿון מַשִּׁיחַ וואס איז נײַט
9 צו דערפֿארשען: אונד זאל דערלײַכטען צו אלע וואס
איז דײַא תִּקְנָה פֿון דעם סוד וואס איז פֿון וועלטצײַטען אָן
פֿערבארען אין גאט, דער האט אלע זאכען געשאפען
10 דורך יִשׁוּע הַמָּשִׁיחַ: פֿרי דײַא פֿיל־פֿעלטיגע חֲכָמָה פֿון
גאט זאל אַצונד געקאנט געמאכט ווערען צו דײַא
הערשאפטען אונד געוועלטיגער אין דײַא הײַמלײַשע ער-
11 טער דורך דער קהלה: נאָך דעם פֿארזאָן פֿון דעם
צײַטאלטער וואס ער האט געשטימט אין יִשׁוּע הַמָּשִׁיחַ
12 אונד צוגאנג מיט גטחון דורך דעם גלױבען אָן אײַהם:
13 דעסטוועגען געט אײַך אז אײַך זאל נײַט געטריבט זײַן
אײַבער מײַנע לײַדען פֿאר אײַך, וואס איז אײַער פֿבור:
14 דעסטוועגען בײַג אײַך מײַנע קניען צום פֿאטער: פֿון דעם
15 יעדע משפּחה אים הײַמעל אונד אײַהם דער ערד האט אָנ-
16 גערופֿען זײַער נאָמען: פֿרי ער זאל אײַך געבען נאָך דײַא
רײַכקײַט פֿון זײַנע הערלײַכקײַט, דורך זײַן גײַסט פֿעסט
17 געשטארקט צו ווערען אים אײַגעוועניגען מענשען: אז
מַשִּׁיחַ זאל וואוינען אין אײַערע הערצער דורך דעם גלױבען
פֿרי אײַהם זאלט זײַן אײַנגעווארצעלט אונד געגרינדעט
18 אין דער לײַבע: אונד זאלט קענען פֿערשטעהען מיט אלע
הײַלײַגע וואס איז דײַא ברייט אונד דײַא לענג אונד דײַא
19 הײַך אונד דײַא טיפע: אונד זאלט וויסען דײַא לײַבע פֿון
מַשִּׁיחַ וואס איז אײַבער אלע דערקענטניס, פֿרי אײַהם זאלט
דערפֿילט ווערען בײַז צו דער גאנצען פֿולקײַט פֿון גאט:
20 נון צו אײַהם דער קאן פֿיל מעהר טהון אײַבער אלעם וואס
מיר געטען אָדער פֿערשטעהען, נאָך דער מאכט וואס
21 ווירקט אין אונס: צו אײַהם זאל זײַן דײַא הערלײַכקײַט אין
דער קהלה אונד אין יִשׁוּע הַמָּשִׁיחַ בײַז צו אלע צײַטען
פֿון עבֿיגקײַט צו עבֿיגקײַט. אָמֵן:

- ארויסגעהען פון אייער מויל, גייערט וואס איז גוט צו
 דער פערבעסערונג נאך דעם בעדארף, פרי עס זאל
 געבען גנאד צו דיא וואס הערען: אונד בעטריבט נישט
 דעם רוח הקודש פון גאט, אין וועלכען איהר זענט
 פערזינעלט געווארען צו דעם טאג פון דער דערלעזונג:
 לאז אלערלייא ביטערקייט אונד גרים אונד צארן אונד
 געשרייא אונד לעסטערונג פון אייך אפגעטהון ווערען
 מיט אלער ביינהייט: אונד זייט פריינדליך איינער צום
 אנדערען, אונד בארעמעהערציג, אונד פארניבט איינער
 דעם אנדערן, גלייך וויא גאט האט אייך אויף פארגעבען
 אין משיח:

קאפיטעל ה

- 1 דרום זייט נאכטהוער פון גאט וויא געליבטע קינדער:
- 2 אונד וואנדעלט אין ליבע, אזוי וויא משיח האט אייך אויף
 געליבט, אונד האט זיך פאר אונס געגעבען א קרבן אונד
 א זבח צו גאט פאר א געשמאקען ריח: אבער זנות אונד
 אלע אונגרייניגקייט אדער גייציגקייט לאז עס נישט דער-
 מאהנט ווערען צווישען אייך, אזוי וויא עס פאסט צו דיא
 הייליגע: אויף נישט קיינע שענדליכע זאכען אונד נארישע
 רעד אדער געשפעט וואס איז נישט אנשטענדיג, גייערט
 ליבער גאט דאנקען: ווארין דאס ווייטט איהר, אז קיין
 נואם, אדער אונגריינער, אדער גייציגער, דער איז טאקי
 א געצענדיגער, האט קיינע ורושה אים קעניגרייך פון
 משיח אונד פון גאט:
- 6 לאז אייך קיינער נישט בעטריבען מיט לעדיגע ווערטער;
 ווארין דעסטוועגען קומט דער צארן פון גאט איבער דיא
 אונגעהארזאמע קינדער: דרום זייט איהר נישט זייערע
 חברים: ווארין איהר זענט אמאל גענוועזן פינסטערנים,
 אבער אצונד זענט איהר ליכט אין דעם האר; וואנדעלט
 וויא קינדער פון ליכט: ווארין דיא פרוכט פון דעם ליכט
 איז אין אלערלייא גוטגיקייט אונד גערעכטיגקייט אונד
 וואהרהייט: אונד פריפט וואס איז וואוילגעפעליג צום
 האר: אונד האט קיינע געמיינשאפט מיט דיא ווערקע
 פון פינסטערנים וואס זענען אהן פרוכט, גייערט ליבער

- 15 נײַערט מיר זאלען רעדען דיא וואהרהייט אין ליבע, אונד
זאלען אין אלע זאכען אויפֿוואקסען צו איהם וועלכער איז
16 דאס הויפט, דאס איז משיח: פון דעם דער גאנצער לייב
איז צוזאמען געגלידערט אונד פעסט צונגעהעפט דורך
יעדעס באנד פון דער הילף, נאך דעם ווירקען פון איי-
ליכען טהייל אין זיין מאם, דער מאכט דעם לייב וואקסען
אין זיך וועלכסט צו אויפֿבוואונג אין ליבע:
- 17 דען דאס זאג אייף אונד בעצייג אין דעם האר, אז איהר
זאלט נישט מעהר וואנדלען גלייף וויא דיא גוים וואנדלען,
18 אין דיא נארישקייט פון ווייערע געדאנקען: וואס ווייער
פערשטאנד איז פערפֿינסטערט, אונד זייא זענען פער-
פֿרעמדעט פון דעם לעבען פון גאט דורך דער אונזויסקענ-
הייט וואס איז אין זייא, דורך דער גלינדרהייט פון ווייער
19 הארץ: וועלכע זענען אהן בושא אונד האבען זיך איבער-
געגעבען צום יצר הרע, אז זייא זאלען ווירקען אלערלייא
20 אונגרייניגקייט מיט גלוסטניגקייט: אבער איהר האט נישט
21 אזוי געלערנט משיח: ווען אנדערש איהר האט איהם גע-
הערט אונד זענט אין איהם געלעהרט געווארען, גלייף וויא
22 דיא וואהרהייט איז אין ישוע: אז איהר זאלט אויסטהון
דעם אלטען מענשען נאך דער פריהערן וואנדלען, וואס
איז פארדארבען נאך דיא גליסטען פון בעטריגערייא:
23 אונד זאלט דערנייערט ווערען אים גייסט פון אייער
24 פערשטאנד: אונד זאלט אנטהון דעם נייעם מענשען, וואס
איז געשאפען נאך דעם בילד פון גאט אין גערעכטיג-
קייט אונד אין הייליגקייט פון דער וואהרהייט:
- 25 דרום לעגט אונזעק ליגען אונד רעט דיא וואהרהייט
איטליכער מיט זיין חבה, ווארין מיר זענען גלידער
26 איינער פון דעם אנדערן: דערצערנט אייף אונד זינדיגט
נישט; לאז נישט דיא זון אונטערנעהען איבער אייער
27 צארן: אונד גיבט אויף נישט פלאץ צום שטן: דער
28 וואס האט געגנבעט, לאז ער נישט מעהר גאנבענען, נײַערט
לאז ער ליבער ארבייטען אונד דאס גוטע טהון מיט
זיינע אייגענע הענד, כדי ער זאל האבען צו געבען צו
29 דעם געדערפֿטיגען: לאז קיין שלעכטעם ווארט נישט

- ווייַערע אייגענע ווייבער צו ליבען, וויא ווייַער אייגענעם
לייב. דער וואס ליבט זיין אייגען ווייב ליבט זיך אליין:
ווארין קיינער האט אמאל זיין אייגען פלייש פיינד 29
געהאט, נייַערט ער שפייזט אונד דערנעהרט עס, גלייך
וויא אויף דער משיח דיא קהלה: ווארין מיר זענען דיא 30
גלידער פון זיין לייב: דעסטוועגען זאל א מענש 31
פערלאזען זיין פאטער אונד זיינע מוטער אונד זאל זיך
בעהעפטען צו זיין ווייב, אונד זייא ביידע וועלען זיין
אין פלייש: בראשית ב' כ"ד. דינער סוד איז גרויס, אָבער 32
איך רעד וועגען משיח אונד דער קהלה: דאך לאז 33
אויף איטליכער פון אייך זיין אייגען ווייב ליבען אזוי
וויא זיך זעלבסט; אונד לאז דאס ווייב אכטונג געבען אז
זיא האט פורקט פאר דעם מאן:

קאפיטעל ו

- קינדער, געהארקט אייַערע עלטערן אין דעם האר, 1
ווארין דאס איז רעכט: עהרע דיין פאטער אונד זיינע 2
מוטער, וואס איז דיא ערשטע מצוה מיט הבטחה: שמות ב' י"ב.
פדי עס זאל דיר גוט זיין, אונד דוא זאלסט לאנג לעבען 3
אויף דער ערד: דברים ה' ט"ו. אונד איהר פֿעטער, דער 4
צערנט ניט אייַערע קינדער, נייַערט דערציהט זייא אין
דער אזהרה אונד מוסר פון דעם האר:
איהר קנעכט געהארקט דיא וואס זענען אייַערע העררען 5
נאך דעם פלייש מיט פארקט אונד ציטערנים, אין
איינפֿעלטיגקייט פון דעם הארן, אזוי וויא צו משיח:
ניט מיט אויגענדינסט, וויא דיא וואס געפֿעלען מענשען, 6
נייַערט וויא דיא קנעכט פון משיח, דיא טהון דעם
וויילען פון גאט פון הארצען: וועלכע דינען מיט גוטען 7
וויילען וויא דעם האר אונד ניט וויא מענשען: ווארין 8
איהר ווייסט אז דאס גוטע וואס איטליכער טהוט, דאס
וועט ער דערהאלטען פון דעם האר, אויב ער איז א
קנעכט אדער א פרייַער: אונד איהר העררען, טהוט 9
איהר דאס זעלביגע צו זייא, אונד בעדרויהעט זייא ניט,
ווארין איהר ווייסט אז אייַער אונד אויף ווייַער האר איז
אין הימעל, אונד אז ער איז קיינעם ניט נישא פנים:

- 12 שטראפֿט זייא: וואַרין עס איז אפֿילו אַ שאַנד צו רעדען
פֿון דיא זאכען וואס זייא טהון אין פֿערבאַרנענעם:
- 13 אָבער אלע זאכען וואס זענען געשטראפֿט זענען פֿון
דעם ליכט אנטפֿלעקט; וואַרין אלעס וואס אנטפֿלעקט
- 14 זיך איז ליכט: דרום זאגט ער,
„וואך אויף דא וואס שלאפֿסט, אונד שטעה אויף פֿון
דיא מויטע, אונד משיח וועט דיך דערלייכטען“:
- ישעיה ס' א'
- 15 דרום זעהט פֿארזיכטיג וויא איהר וואנדעלט, נישט וויא
16 נאָרען, נייערט וויא קלונע לייט: קויפט אויס דיא צייט,
17 וואַרין דיא טעג זענען איבעל: דעסטוועגען זייט איהר
נישט אונפֿערשטענדיג, נייערט פֿערשטעהט וואס איז דער
18 ווילען פֿון דעם האר: אונד זייט נישט שבוּר מיט וויין,
דרינען איז אויסגעלאסענהייט, נייערט זייט דערפֿילט
19 מיט דעם גייסט: רעדענדיג צווישען אייך מזמורים אונד
לויבען אונד גייסטליכע לידער, זינגענדיג אונד שפֿילענדיג
20 דיג אין אייער האַרץ צום האר: אונד דאנקט גאט אונד
דעם פֿאטער בעשטענדיג פֿאר אלע זאכען אים נאמען
21 פֿון אונזער האר ישוע המשיח: אונד זייט איינער צום
אנדערן אונטערטעניג אין דער פֿורכט פֿון משיח:
- 22 ווייבער, זייט אונטערטעניג צו אייערע אייגענע מענער,
23 וויא צום האר: וואַרין דער מאן איז דאס הויפט פֿון
דעם ווייב, גלייך וויא משיח איז דאס הויפט פֿון דער
קהלה, דער איז אליין דער רעטער פֿון דעם לייב:
24 אָבער גלייך וויא דיא קהלה איז אונטערטעניג צו משיח,
אזוי זענען אויך דיא ווייבער צו זייערע מענער אין
25 אלעם: מענער, ליבט אייערע ווייבער, גלייך וויא משיח
האט דיא קהלה געליבט אונד האט זיך פֿאר איהר
26 געגעבען: כדי ער זאל זיא הייליגען, אינדעם ער האט
זיא גערייניגט מיט דעם וואַשען פֿון וואסער דורך דעם
27 וואַרט: כדי ער זאל צו זיך זעלבסט דיא קהלה
פֿארשטעלען הערליך, אַהן פֿלעק אָדער פֿאלטען
אָדער עפעס דערגלייכען, נייערט כדי זיא זאל זיין
28 הייליג אונד אַהן אַ מום: אזוי זענען דיא מענער מחויב

זאל אייערע הערצער טרייטען : פרידען זאל זיין צו דיא 23
 ברידער, אונד ליבע מיט גלויבען פון גאט דעם פאטער
 אונד פון דעם האר ישוע המשיח: גנאד זיין מיט אלע 24
 וואס ליבען אונזער האר ישוע המשיח אין אינ-
 פערדארבענהייט:

דער בריף פון דעם

אפאסטעל פולוס צו דיא פיליפער.

פולוס אונד טימותיוס דיא קנעכט פון ישוע המשיח צו 1
 אלע הייליגע אין ישוע המשיח וואס זענען אין פיליפי
 מיט דיא אויפזעהער אונד דינער: גנאד זיין מיט אייך 2
 אונד פרידען פון גאט אונזער פאטער אונד פון דעם האר
 ישוע המשיח:
 אייך דאנק מיינ גאט אין יעדען דערמאנען פון אייך: 3
 אונד אייך בעט בעשטענדיג פאר אייך אלע אין יעדער 4
 תורה מיט פרייד: פאר אייערע חברותא אין דער בשורה 5
 טובה פון דעם ערשטען טאג אן ביו אצינד: אונד אייך בין 6
 אים בשחון וועגען דעמזעלביגען, אונדער וואס האט אין אייך
 אנגעהויבען א גוטעס ווערק וועט עס ענדיגען ביו צום 7
 טאג פון ישוע המשיח: אזוי וויא עס איז רעכט דאס צו
 דענקען וועגען אייך אלע, ווייל אייך האב אייך אים האר-
 צען, אפילו אין מיינע קעטען אין מיינ געפענגניס אונד
 אין דער פארענטפערונג אונד בעפעסטיונג פון דער
 בשורה טובה האט איהר אלע א טהייל געהאט אין מיינע 8
 גנאד: ווארין גאט איז מיינ עדות וויא אייך פערלאנג
 נאך אייך אלע אין דער בארעמהערציגקייט פון ישוע
 המשיח: אונד דאס בעט אייך, אז אייערע ליבע זאל זיך 9
 וועהר פיל מעהרען אין דערקענטניס אונד אין יעדע ער-
 פאהרונג: אז איהר זאלט פריפען דיא זאכען וואס זענען 10

- 10 אים איבעריגען, וויט שטארק אין דעם האר אונד אין
 11 דער קראפט פון זיינע מאכט: משהט אן דיא גאנצע
 וואפען פון גאט, אז איהר זאלט קענען בעשטעהען דיא
 12 ליסט פון דעם שטן: ווארין אונזער ראנגלען איז נישט
 קענען בלוט אונד פלייש, נייערט קענען דיא הערשאפט
 טען, קענען דיא מעכטען, קענען דיא וועלט־הערשער
 פון דיווער פינסטערניס, קענען דיא גייסטליכע שאר פון
 13 איבעל אין דיא הימלישע ערטער: דעסטוועגען נעמט
 אויף אייך דיא גאנצע וואפען פון גאט, פרי איהר
 זאלט קענען בעשטעהען אים שלעכטען טאג, אונד
 ווען איהר האט אלעס אויסגעריכטעט שטעהען בלייבען:
 14 שטעהט דען פעסט אונד גארטעלט ארום אייערע
 לענדען מיט וואהרהייט, אונד משהט אן דעם פאנצער
 15 פון גערעכטיגקייט: אונד פאר אייערע שיף דאס
 16 אנברייטען פון דיא בשורה מוכה פון פרידען: אונד
 איבער אלעם נעמט אויף אייך דאס שילד פון דעם
 גלויבען, מיט וועלכען איהר וועט קענען פארלעשען
 17 אלע פייעריגע פיילען פון דעם בענען: אונד נעמט
 דעם העלם פון זעליגקייט, אונד דאס שווערד פון דעם
 18 גייסט, וואס איז דאס ווארט פון גאט: דערנוייל איהר
 בעטעט מיט אלערלייא געבעט אונד תחנה אלע
 צייטען אין דעם גייסט, אונד וואכט דערצו מיט אלע
 19 בעשטענדיגקייט אונד תחנה פאר אלע הייליגע: אונד
 פאר מיר, פרי א ווארט זאל מיר געגעבען ווערען ווען
 איך עפען מיין מויל, אז איך זאל מיט פרייהייט צו
 20 וויסען משהט דעם סוד פון דער בשורה מוכה: פאר
 וועלכע איך בין א שליח אין קעטען, פרי איך זאל
 דרינען עפענטליך רעדען אזוי וויא איך געדארף צו
 רעדען:
 21 אבער אז איהר זאלט אויך וויסען מיינע זאכען, וואס איך
 משהט, וועט אייך טיכיקום אלעס צו וויסען משהט, וועלכער
 איז מיין געליבטער ברודער אונד געטרייער דינער אין דעם
 22 האר: דעם איך האב פון דעסטוועגען צו אייך געשיקט,
 אז איהר זאלט וויסען וויא עס געהט אונס, אונד אז ער

צווישען דיא צווייא ווענען, אינדעם איך בענעקט אפ
 צושיידען אונד צו זיין מיט משיח, ווארין עס איז
 פיל בעסער: אבער אים פלייש צו בלייבען איז גע-
 24 טינער פאר אייך: אונד אים פערטרויען דרויף ווייס
 25 איך אז איך וועל בלייבען אונד וועל נאך ביא אייך
 אלע בלייבען כדי אייך ווייטער צו ברענגען צו אייערע
 פרייד אים גלויבען: כדי אייער ריהמען אין ישווע
 26 המשיח זאל אין מיר וואקסען דורך מיין ווידער זיין
 ביא אייך:

וואנדעלט נור ווירדיג פון דער בשורה טובה פון משיח, 27
 כדי ווען איך וועל קומען אונד וועל אייך זעהען אדער
 וועל ניט מיט אייך זיין, איך זאל הערען וויא עס
 געהט מיט אייך, אז איהר שטעהט פעסט אין איינעם
 גייסט, אונד אז איהר שטרייט צוזאמען מיט איינע זעלע
 פאר דעם גלויבען פון דער בשורה טובה: אונד דער-
 28 שרעקט אייך ניט אין עטליכע זאכען פון וועגען
 אייערע פינד; וואס איז צו זיין א בענויז פון פער-
 דארבען, אבער פון אייערע רעמונג, אונד דאס פון
 גאט: ווארין צו אייך איז עס געגעבען ווענען משיח, אז
 29 איהר זאלט ניט נור אן איהם גלויבען, גייערט איהר
 זאלט אויך פאר איהם ליידען: אינדעם איהר האט
 30 דעם זעלבען שטרייט וואס איהר האט געזעהען אין
 מיר, אונד הערט אצונד אז עס איז אין מיר:

קאפיטעל ב

דרום ווען עס איז א שום נחמה אין משיח, ווען א 1
 טרייסט פון ליבע, ווען א געמיינשאפט פון דעם גייסט,
 ווען גומינקייט אונד בארעמהערציגקייט: דערפילט 2
 איהר מינע פרייד אז איהר זאלט דיא זעלבע געדאנ-
 קען האבען אונד דיא זעלבע ליבע, אונד זאלט אייך
 מיטהיב זיין פון איינע מחשבה: אונד זאלט גארניט 3
 טהון דורך שטרייט אדער א פאלשען פבור, גייערט מיט
 א נידריג געמיט לאז איטליכער דעם אנדערן גרעסער
 האלטען וויא זיך זעלבסט: לאז ניט איטליכער אכטונג 4
 געבען אויף דאס זייניגע גייערט אויף אויף דיא זאכען

מַעְהָר וְעֵרַט, כְּדֵי אִיהָר זָאָלֵט זײַן אויפֿריכטיג אונד אָהן
 11 שטרויכלונגען ביז צום טאג פון משיח: אונד זאלט דער-
 פילט זײַן מיט דיא פרוכט פון גערעכטיגקייט וואס איז
 דורך ישוע המשיח, צו דער הערליכקייט אונד לויב פון
 גאט:

12 נון וויל איך, ברידער, אז איהר זאלט וויסען אז דיא זאכען
 וואס זענען צו מיר געשעהען האבען ליבער געהאלפֿען
 13 דיא בשורה טובה צו פערברייטען: אזוי אז מיינע קעטען
 אין משיח זענען אנטפלעקט געווארען אים גאנצען הויף
 14 אונד צו דיא אלע איבריגע: אונד מייסטע פון דיא ברידער
 אין דעם האר זענען בטוח געווארען דורך מיינע קעטען.
 אונד האבען מעהר מוטה געהאט דאס ווארט פון גאט
 אָהן פורכט צו רעדען:

15 עטליכע פֿרעדיגען משיח אונדאי אױס ניד אונד שטרייט,
 16 אונד עטליכע אויף אױס דעם גוטען ווילען: דויע טהון עס
 אױס ליבע, אינדעם זייא וויסען אז איך בין געזעצט דיא
 17 בשורה טובה צו פערענטפערן: אָבער יענע פֿרעדיגען
 משיח אױס קריג, ניט אין ריינהייט, אינדעם זייא דענקען
 18 זייא וועלען אויפֿשטעלען צרה צו מיינע קעטען: וואס
 איז עס דען? ווען נור על כל פנים משיח איז געפֿרעדיגט,
 אויב פאר איין אויסקרעד אָדער אין וואהרהייט, אונד אין
 דײַנען פרייע איך מײַ, אונד וועל מײַ אויף פרייען:
 19 ווארין איך ווייס אז דאס וועט אויספאלען צו מיינע רע-
 טונג דורך אייער תחנון, אונד דעם ביישטאנד פון דעם
 20 גייסט פון ישוע המשיח: גאָך מיינע ערנצטע אויסהארונג
 אונד האפנונג אז איך וועל אין קיינע זאך ניט פערשעהמט
 ווערען גייער מיט אלער געהערציגקייט גלייך וויא אלע
 צייטען אזוי אויף אצונד וועט משיח אין מיין לייב פער-
 הערליכט ווערען, עס זייא דורך לעבען אָדער דורך
 טויט:

21 ווארין פאר מיר צו לעבען איז משיח, אונד צו שטארבען
 22 איז א געוויזן: אָבער ווען צו לעבען אין דעם פלייש איז
 דיא פרוכט פון מיינע ארבייט, אזוי ווייס איך ניט וואס
 23 איך זאל אויסקרעדוועהלען: אָבער איך בין גערענגט

- 18 אונד איבער דינעם פֿרעהט איהר אייף אייף אונד זייט
 19 פֿרעהליך מיט מיר: אָבער אייף האָפּ אין דעם האר
 יִשׁוּע טימאָתיוס גלייף צו אייף צו שיקען, אז אייף
 זאל אויף דערקוויקט ווערען ווען אייף וועל וויסען
 20 וויא עס געהט מיט אייף: וואָרן אייף האָב קיינעם
 גלייכדענקענדיגען, דער זאל אויפֿריכטיג פאר אייף זאָר־
 21 גען: וואָרן זייא זוכען אלע דאָס זייעריגע, אונד נישט דיא
 22 זאכען פון יִשׁוּע הַמָּשִׁיחַ: אָבער איהר וויסט זיינע
 אויספֿריפונג אז ער האט מיט מיר געדינט צו דער
 23 בשורה טובה גלייף וויא א קינד צום פאטער: דרום
 האָפּ אייף איהם באלד צו שיקען, ווען אייף וועל זעהען
 24 וויא עס געהט מיט מיר: אונד אייף פֿערטרויע אין דעם
 25 האר אז אייף זעלבסט וועל אויף גלייף קומען: אָבער
 אייף האָב עס פאר געטיג געהאלטען אז אייף זאל
 עפאפֿרדיטום צו אייף שיקען, וואס איז מין ברודער
 אונד מיטארבייטער אונד מיטשטרייטער, אונד אייער
 שליח, וועלכער האט מין בעדארפֿנים פארזעהען:
 26 וואָרן ער האט נאָך אייף אלע געגלוסט, אונד האט
 זיך מצער געוועזען, ווייל איהר האט געהערט אז ער
 27 איז קראַנק געוועזען: וואָרן ער איז טאקע קראַנק
 געוועזען נאָהענט צום טויט; אָבער גאט האט זיך
 איבער איהם דערבארעמט, אונד נישט נור איבער איהם
 נייערט אויף איבער מיר, אז אייף זאל נישט האָבען
 28 טרויער אויף טרויער: דרום האָב אייף איהם מעהר
 פֿלויסיג געשיקט כדי איהר זאלט איהם ווידער זעהען
 אונד זאלט אייף פֿרייען, אונד כדי אייף זאל וועניגער
 29 טרויער האָבען: דרום נעמט איהם אויף אין דעם האר
 מיט אלער פֿרייה, אונד האלט אזעלכע אין גבֿוד:
 30 ווייל ווענען דעם ווערק פון משיח איז ער נאָהענט גע-
 וועזען ביז צום טויט, אונד האט זיין לעבען איינגע-
 שטעלט כדי ער זאל דערפֿילען דאָס וואס פֿעהלט אין
 אייער דינסט צו מיר:

קאפיטעל ג

אום איבֿריגען, מיינע ברודער, פֿרעהט אייף אין דעם 1

- 5 וואס זענען צום אנדערען: לאז דיזער געדאנקען אין
 אייך זיין וואס איז אויף גענועזען אין ישוע המשיח:
 6 דער אפילו ער איז גענועזען אין דער געשטאלט פון
 גאט, דאך האט ער עס נישט פאר א פרייז געהאלטען
 7 ער זאל זיין גלייך צו גאט: אבער ער האט זיך זעלבסט
 אויסגעלעדיגט, אינגדעם ער האט אנגענומען דיא גע-
 שטאלט פון א קנעכט, אונד איז געווארען אין דעם
 8 גלייכניס פון א מענש: אונד ווען ער איז געפינען
 געווארען אין דער געשטאלט וויא א מענש, האט ער
 זיך דערנידריגט אונד איז געהארזאם געווארען ביז צום
 9 טויט, אפילו דעם טויט פון דעם קרייץ: דרום האט
 איהם גאט אויף זעהר דערהייבט, אונד האט איהם גע-
 געבען דעם נאמען וואס איז איבער יעדעם נאמען:
 10 כדי איטליכעס קניא פון דיא וואס זענען אים היממעל
 אונד אויף דער ערד אונד אונטער דער ערד זאל זיך
 11 בענען אים נאמען פון ישוע: אונד איטליכע צינג זאל
 בעקענען אז ישוע המשיח איז האר צום כבוד פון
 12 גאט דעם פאטער: אזוי דען מיינע געליבטע, גלייך
 וויא איהר האט געשטענדיג צוגעהארכט, נישט נור ווען
 איך בין בייא אייך גענועזען, נייערט אצינד פיל מעהר
 ווען איך בין נישט מיט אייך, ווירקט אויס אייערע ישועה
 13 מיט פורקט אונד ציטערניס: ווארין עס איז גאט וועל-
 כער ווירקט אין אייך צו ווילען אונד צו טהון גאך
 14 זיין וואוילגעפאלען: טהוט אלעס אהן געמורמעל אונד
 15 קריגערייא: כדי איהר זאלט זיין אהן טאדעל אונד
 אונשוולדיג, דיא קינדער פון גאט אהן א פעהלער אין
 מיטען פון א פערקעהרטען אונד פערדרעהטען דור, צוויי-
 שען וועלכע איהר שיינט וויא ליכטהאלטער אין דער
 16 וועלט: אונד האלט אייך אן דעם ווארט פון לעבען,
 כדי איך זאל מיך ריהמען אים טאג פון משיח אז
 איך בין נישט אומזוסט געלאפען אונד האב נישט אומ-
 17 זוסט געארבייט: אבער ווען איך בין אויף געאפפערט
 פאר דעם קרבן אונד דינסט פון אייער גלויבען, אזוי
 פרעה איך מיך, אונד בין פרעהליך מיט אייך אלע:

- רעכען מיך נאך נישט אז איך האב דערגריפען; אבער
דיא איינע זאך טהוא איך, איך פערנעס דיא זאכען
וואס זענען הינטען, אונד שטרעק אויס נאך דיא וואס
זענען צופאר: אונד איך פאלג נאך דעם ציעל צום
14 פרייז פון דער הויכען בערופונג פון גאט אין ישוע
המשיח: דרום אזוי פילע וואס זענען פאלקאמען, לאזען
15 מיר אזוי דענקען; אונד נען איהר אין עפעס אנדערש
דענקט, דאס נעמט אייך גאט אויף אנטפלקען: דאך
16 וויא ווייט מיר האבען דערלאנגט לאזען מיר וואנדעלן
נאך דעם כלל:
- 17 ברידער, זייט נאכפאלגער מיט מיר, אונד זעהט
אויף דיא וואס וואנדלען וויא איהר האט אונס פאר א
18 ביישפיל: ווארין פילע וואנדלען, פון וועלכע איך האב
אויף אפט געזאגט, אונד אצונד זאג איך אפילו מיט
וויינען, אז וויא זענען דיא פיינד פון דעם קרייץ פון
משיח: וואס זייער ענד איז פארדארבניס, זייער גאט
19 איז דער בויה, אונד זייער כבוד איז אין זייער שאנד,
וועלכע זענען ערדיש געזונט: ווארין אונזערע בירגער-
20 שאפט איז אים היממעל, פון וואנען מיר דערנווארטען
אויף דעם רעטער, דעם האר ישוע המשיח: דער
21 נעמט אומבילדען דעם לייב פון אונזערע גידיגקייט
פדי ער זאל זיין א גלייכגעשטעלטער לייב פון זיינע
הערליכקייט, נאך דער מאכט מיט וועלכער ער קאן
אויף אלע זאכען צו זיך אונטערטעניג מאכען:

קאפיטעל ד

- 1 אזוי דען מיינע געליבטע אונד בענעהרטע ברידער,
מיינע פרייד אונד קרוין, שטעהט פעסט אין דעם האר,
געליבטע:
- 2 איך זאג אן אבהודיא, אונד איך זאג אן סינטיכי זיין
זאלען איינערלייא געדאנקען האבען אין דעם האר:
3 יא, איך זאג דיר אויף אן מיין געטרייער געזעל, העלף
דיא פרויען וואס האבען מיט מיר געארבייט אין דער
בשורה טובה, מיט קלעמענס אונד אויף מיינע אנדערע
העלפער, וועמעס נעמען זענען אים ספר החיים: פרעהט
4

- האר. עס איז מיר נישט פארדרוסליך אייך זאל אייך דאס
זעלבניגע שרייבען, אבער פאר אייך איז עס זיכער:
- 2 היט אייך פאר דיא הונט, היט אייך פאר דיא שלעכטע
3 ארבייטער, היט אייך פאר דער צושניידונג: ווארן מיר
זענען דיא בעשניידונג וואס האלטען גאטעס דינסט
דורך דעם גייסט, אונד ריהמען אונס אין ישוע המשיח,
4 אונד פערטרויען נישט אים פלייש: האטשע איך האב
אויף געקאנט אים פלייש פערטרויען. ווען אפילו איין
אנדערער דענקט צו האבען פערטרויען אים פלייש,
5 איך פיל מעהר: איך בין בעשניטען געווארען דעם
אכטען טאג, אונד איך בין פון דעם פאלק ישראל,
פון שבט בנימין, איין עברי פון דיא עברים, וועגען
דעם געזעץ א פרוש: וועגען אייפער האב איך פער-
פאלגט דיא קהלה, וועגען דער גערעכטיגקייט אים
געזעץ בין איך געוועזען און א פעהלער:
- 7 אבער דיא זאכען וואס זענען מיר געוועזען א געוויין,
דיא האב איך גערעכענט א שאדען פון וועגען דעם
8 משיח: אבער איך רעכען אפילו אלע זאכען פאר
שאדען וועגען דער זעהר גרויסע דערקענטניס פון
ישוע המשיח מיין האר, פון וועגען וועלכען איך האב
אין אלע זאכען שאדען געליטען, אונד רעכען זיין
אלס מיסט, כדי איך זאל געווינען משיח: אונד זאל
9 אין איהם געפינען ווערען, אינדעם איך האב נישט מיינע
אייגענע גערעכטיגקייט וואס איז פון דעם געזעץ, ניי-
ערט דיא וואס איז דורך דעם גלויבען אן משיח,
דיא גערעכטיגקייט וואס איז פון גאט אין דעם גלוי-
בען: כדי איך זאל איהם דערקענען, אונד דיא מאכט
10 פון זיינע אויפערשטעהונג, אונד דיא געמיינשאפט פון
זיינע לידען, אונד זאל מיטגעשטעלט ווערען צו זיין
11 מויל: אויב איך וועל קענען אויף יעדען אויפן דער-
לאנגען צו תחתית המים: נישט אז איך האב שוין דער-
לאנגט, אדער בין שוין פאלקאמען, ניערט איך פאלגע
נאך ווען איך וועל אויף דאס דערגרייפען וועגען וועלכען
13 איך בין אויף דערגריפען פון ישוע המשיח: ברידער, איך

- אויף איין מאל אונד ווידער אמאל צו מיין בעדערפנים
 17 בעשיקט: נישט אז איך פערלאנג דיא מתנה, ניערשט
 איך פערלאנג דיא פרוכט וואס זאל זיך מעהרען צו
 18 אייערע רעכנונג: דאך האב איך אלעס, אונד איך האב
 נאך איבריג; איך בין דערפילט ווייל איך האב דער-
 האלטען דורך עפאפרודיטוס דיא זאכען וואס איהר
 האט בעשיקט, א ריח ניחח, איין אגנענהמעס קררן,
 וואס איז בעפעליג צו גאט: אונד מיין גאט וועט דער-
 19 פילען אייער בעדערפנים נאך זיינע רייכקייט אין הער-
 ליכקייט אין ישוע המשיח: נון צו אונזער גאט אונד
 20 פאטער זאל זיין דער קבוד פון עביגקייט צו עביג-
 קייט; אמן:
 21 גריסט יעדען הייליגען אין ישוע המשיח. דיא ברידער
 22 וואס זענען מיט מיר גריסען אייך: אלע הייליגע גרי-
 סען אייך, אונד מייסטענס דיא וואס זענען פון דעם
 הויזגעזינד פון קיסר:
 23 דיא גנאד פון אונזער האר ישוע המשיח זאל זיין מיט
 אייער גייסט:

אייך בעשטענדיג אין דעם האר; ווידער אמאל זאג
 5 איך פרעהט אייך: לאז אייערע דעמיטיגקייט בעקאנט
 6 זיין צו אלע מענשען. דער האר איז גאהענט: זארגט
 נישט פאר קיין זאך, גייערשט אין אלעס לאזט אייערע
 בעדערפניסע וויסען צו גאט דורך געבעט אונד תחנה
 7 מיט דאנק: אונד דער פרידען פון גאט וואס איז איבער
 אלען פערשטאנד וועט בעוואהרען אייער הארץ אונד
 געדאנקען אין ישוע המשיח:

8 אים איברינגען, ברידער, אזוי פילע זאכען וואס זענען
 וואהר, אזוי פילע וואס זענען אנשטענדיג, אזוי פילע
 וואס זענען גערעכט, אזוי פילע וואס זענען ריין, אזוי
 פילע וואס זענען ליבלעך, אזוי פילע וואס האבען א
 גוטען נאמען, ווען עס איז א שום גוטער ווערט אדער א
 9 שום לויב, געדענקט אן דינע זאכען: וואס איהר האט
 געלערנט אונד אנגענומען אונד געהערט אונד געזעהען
 אין מיר, דאס טהוט; אונד דער גאט פון פרידען וועט
 מיט אייך זיין:

10 אונד איך האב מיך געהער געפרעהט אים האר, אז אייער
 טראכטען פאר מיר בליהט שוין ווידער; האמשע איהר
 האט אויף פריהער געטראכט, אבער איהר האט קיינע
 11 געלעגענהייט נישט געהאט: נישט אז איך זאג דאס ווער-
 גען בעדערפניס, ווארין איך האב געלערנט צופרידען
 12 צו זיין אין וואס פאר א שטאנד איך בין: איך ווייס
 וויא דערנדרונט צו זיין, אונד איך ווייס וויא דערפילט
 צו זיין; אין אלעס אונד אין אלע זאכען בין איך גע-
 לערנט זאט צו זיין אונד צו הונגען, איבריג צו הא-
 13 בען אונד נויט צו ליידען: איך קאן אלעס טהון דורך
 14 איהם דער מיך שטארקט: דאך האט איהר גוט גע-
 טהון אינדרעם איהר האט א טהייל גענומען אין מיינע
 15 צרה: אונד איהר ווייסט אויף זעלבסט, איהר פיליפער,
 אז אים אנהייב פון דער בשורה טובה, ווען איך בין
 ארויסגעגאנגען פון מקדונא האט קיינע קהלה נישט מיט
 מיר געמיינשאפט געהאט ווענען געבען אונד געמען,
 16 גייערשט איהר אליין: ווארין אין טעסאלוניקי האט איהר

- 11 געשטארקט מיט אלער מאכט נאך דער קראפט פון
 זיינע הערליכקייט צו אלער געדולד אונד לאנגמוטיג-
 קייט מיט פרייד: אונד זאלט דאנקען דעם פאטער
 דער אונס האט טויגליך געמאכט צו זיין טיילנעהער
 12 פון דער נחלה פון דיא הייליגע אים ליכט: וועלכער
 האט אונס גערעטעט פון דער מאכט פון דער
 פינסטערניס, אונד האט אונס איבערגעזעצט אים
 13 קעניגרייך פון דעם ווען פון זיינע ליכט: אין וועלכען
 מיר האבען אונזערע דערלעזונג, דיא פערנעבונג פון
 14 זינד: וועלכער איז דיא געשטאלט פון דעם אונגעזעהער-
 15 נען גאט, דער בכור פון אלע געשעפעניס: ווארין
 דורך איהם זענען אלע זאכען געשאפען געווארען וואס
 זענען אים הימל אונד אויף דער ערד, דיא געזעהענע
 אונד דיא נישט געזעהענע, אויב זייא זענען טרוינשטוהלען
 אדער הערשאפטען אדער אויברייגקייטען אדער מעכטע;
 אלע זאכען זענען דורך איהם אונד צו איהם געשאפען
 געווארען: אונד ער איז פאר אלע זאכען, אונד אלע
 17 זאכען געשטעהען אין איהם: אונד ער איז דער קאפ
 18 פון דעם לייב וואס איז דיא קהלה. אונד ער איז דער
 אנהייב, דער בכור פון דיא טויטע, פדי ער זאל אין
 אלע זאכען אליין זיין דער ערשטער: ווארין עס איז
 19 דעם פאטער וואוילגעפאלען אז אין איהם זאל דיא
 גאנצע פולהייט וואוינען: אונד אז ער זאל דורך איהם
 20 אלע זאכען מיט זיך איבערגעטען, דיא וואס זענען אויף
 דער ערד אונד אים הימל, אינדעם ער האט געמאכט
 שלום דורך דעם בלוט פון זיין קרייץ:
 21 אונד אייך וואס איהר זענט אמאל פֿרעמד גענוועזען אונד
 פיינד אין אייערע מחשבות דורך שלעכטע מעשים, האט
 ער אצינד איבערגעבעטען: אין דעם לייב פון זיין
 22 פלייש דורך דעם טויט, פדי ער זאל אייך הייליג אונד
 אונשולדיג אונד אהן א פעהלער פאר איהם פארשטע-
 23 לען: ווען איהר וועט בלייבען אים גלויבען געגרינדיגט
 אונד געפעסטויגט, אונד וועט נישט אוועקגעוועגט ווערען
 פון דער האפנונג פון דער בשורה טובה וואס איהר האט

דער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו דיא קאלאסער.

- 1 פולוס איין אפאסטעל פון ישוע המשיח דורך דעם
- 2 ווילען פון גאט, אונד טימותיוס דער ברודער: צו דיא
- 3 הייליגע וואס זענען אין קאלאסע דיא געטרייע ברידער
- אין משיח; גנאד זייא מיט אייך אונד פרידען פון גאט
- 3 אונזער פאטער: מיר דאנקען אלע צייט גאט דעם
- פאטער פון אונזער האר ישוע המשיח אונד מיר בע-
- 4 טען ווענען אייך: אינדעם מיר האבען געהערט ווענען
- דעם גלויבען וואס איהר האט אין ישוע המשיח אונד
- 5 אייערע ליבע צו אלע הייליגע: דורך דער האפנונג
- וואס איז פאר אייך אויפגעהאלטען אים היממעל, וואס
- איהר האט פריהער געהערט אים ווארט פון דער
- 6 וואהרהייט פון דער בשורה טובה: וואס איז בייא אייך,
- גלייך וויא עס איז אויף אין דיא גאנצע וועלט, אונד
- טראגט פרוכט אונד מעהרט ויך, אזוי וויא אויף צווישען
- אייך, פון דעם טאג אן ווען איהר האט געהערט אונד
- 7 דערקענט דיא גנאד פון גאט אין וואהרהייט: גלייך
- וויא איהר האט געלערנט פון עפאפראס אונזער בע-
- ליבטען מיטקנעכט, וועלכער איז פאר אייך א געטרייער
- 8 דינער פון משיח: דער האט אויף אונס צו וויסען
- געטהון אייערע ליבע אים גייסמ:
- 9 דעסטווענען פון דעם טאג אן אז מיר האבען עס געהערט
- הערען מיר נישט אויף פאר אייך מתפלל צו ויין, אונד
- צו בעטען אז איהר זאלט דערפילט ווערען מיט דער
- דערקענטנים פון ויין ווילען אין יעדע גייסטליכע חכמה
- אונד פערשטאנד: אז איהר זאלט וואנדלען ווירדיג
- 10 פון דעם האר צו אלען וואוילגעפעלען, אונד זאלט
- פרוכט ברענגען אין איטליכען גוטען ווערק, אונד זאלט
- אייך מעהרען אין דער דערקענטנים פון גאט:

בייא איינע אים לייב דאך בין איך בייא איינע אים
 בייסט, אונד איך פרעה מיך אונד זעה אן אייערע
 אַרדנונג, אונד דיא פעסט־גקייט פון אייער גלויבען
 אן משיח:

- 6 דרום גלייך וויא איהר האט אנגענומען דעם האר
- 7 ישוע המשיח, אזוי וואנדעלט אין איהם: אונד זייט
- אויפגעווארצעלט אונד אויפגעבויעט אין איהם, בעפעס־
- מיט אים גלויבען אזוי וויא איהר האט געלערנט,
- אונד מעהרט איינע דרינען מיט דאנקען:
- 8 גיבט אכטונג אז קיינער זאל איינע ניט פאר א רויב
- מאכען דורך פילאסאפי אונד לעדיגע פארפיהרונג נאך
- דיא קבלה פון מענשען, נאך דיא יסודות פון דער
- וועלט, אונד ניט נאך משיח: ווארין אין איהם וואוינט
- דיא גאנצע פולהייט פון דער גאט־הייט לייבהאפט־
- אונד איהר זענט דערפילט אין איהם, וועלכער איז
- דער קאפ פון יעדער הערשאפט אונד מאכט: אין
- וועלכער איהר זענט אויך בעשניטען מיט דער בעשניי־
- דונג וואס איז ניט געמאכט מיט דער האנד, מיט דעם
- אויסטהון דעם לייב פון דעם פלייש, אין דער בעשניידונג
- פון משיח: אונד איהר זענט מיט איהם געגרינדען
- געווארען אין דער טבילה, אין וועלכער איהר זענט
- אויך מיט איהם אויפגעשטאנען דורך דעם גלויבען
- אים ווירקען פון גאט, דער האט איהם אויפגעוועקט
- פון דיא טויטע: אונד איינע, וואס איהר זענט טויט
- געוועזען דורך אייערע עבירות אונד דער ערלה פון
- אייער פלייש, האט ער מיט איהם לעבעדיג געמאכט,
- אינדעם ער האט אונס פערנעבען אלע עבירות: אונד
- האט אויסגעמעקט דיא האנדשריפט דורך זיינע חוקים
- וואס זענען קענען אונס געווענען, וואס איז אויך אונס
- דערווידער, אונד האט עס ארויסגענומען אויס דער
- מיטען אינדעם ער האט עס אנגעשטעלט צום קרייז:
- אונד ער האט אויסגעצויגען דיא הערשאפטען אונד
- דיא מעכטען, אונד האט זייא עפענטליך געוויזען,
- אונד האט דרינען איבער זייא געזיגט:

געהערט, וואס איז געפרעדיגט געווארען צווישען אלע
בעשעפעניס אונטער דעם הימל, פון וועלכען איך
פולוס בין געווארען א דינער:

- 24 אצונד פרעה איך מיך אין מינע לידען פאר אייך, אונד
איך דערפיל אין מיין פלייש דאס וואס פעהלט אין
דיא לידען פון משיח, פאר זיין ליב, וואס איז דיא
25 קהלה: פון וועלכע איך בין געווארען א דינער נאך
דער פערארדנונג פון גאט וואס איז מיר געגעבען
פון אייערטהענען, צו דערפילען דאס ווארט פון
26 גאט: דער סוד וואס איז פערבארנען געוועזען
פון דיא צייטען אונד דיא דורות, אבער איז אצונד
27 אנטפלעקט געווארען צו זיינע הייליגע: צו וועלכע גאט
האט געוואלט בעקאנט מאכען וואס איז דיא רייכקייט
פון דער הערליכקייט פון דיועם סוד צווישען דיא
גוים, וואס איז משיח אין אייך, דיא האפנונג פון
28 הערליכקייט: דעם מיר פערדינען, אונד ווארנען אייך
ליכען מענש אונד לעהרען איטליכען מענש מיט
אלערלייא ווייזהייט, כדי מיר זאלען איטליכען מענש
29 שטעלען פאלקאמען אין משיח: צו דעם תכלית
ארבייט איך אויף, אינדעם איך שטרייט נאך זיינער
מאכט וואס ווירקט אין מיר מיט גבורה:

קאפיטעל ב

- 1 ווארין איך וויל אז אייך זאלט וויסען וואס פאר א
גרויסען שטרייט איך האב פאר אייך, אונד פאר
דיא וואס זענען אין לאודיקא, אונד פאר אלע וואס
2 האבען נישט געוועהן מיין פנים אין דעם פלייש: כדי
זייערע הערצער זאלען געטרייסט ווערען, אונד זייא
זאלען בעפעסטונגט ווערען אין דער ליבע אפילו צו
אלע רייכקייט פון א גאנץ דערפילטען פערשטאנד,
צו דער דערקענטניס פון דעם סוד פון גאט וואס איז
3 אין משיח: אין וועלכען זענען פערבארנען אלע
4 אוצרות פון חכמה אונד דערקענטניס: דאס זאג
אויף, כדי קיינער זאל אייך נישט בעטרינען מיט איר
5 געררעדענדיגע קראפט: ווארין קאמטשע איך בין נישט

- ש'לעכטעם בענעהרען, אונד בייעיקייט, וואס איז אפֿ-
 געטערייא: דורך וועלכע דער צארן פון גאט קומט
 איבער דיא ווידערשפעניגע קינדער: אין וועלכע זאכען
 איהר האט אויף אמאל געוואנדעלט, ווען איהר האט
 דרינען געלעבט: אבער אצונד לענט איהר אויף אוועק
 דיא אלע, צארן, גרים, רשעות, לעסטערונג, שענדליכע
 רעד פון אייער מויל: זאגט ניט קיין ליגען צווישען
 איינאנדער; אינדעם איהר האט אויסגעטהון דעם אלטען
 מענש מיט זיינע מעשים: אונד האט אנגעטהון דעם
 נייען מענש וועלכער איז דערגייערט אין דערקענטניס
 גאך דער געשטאלט פון איהם דער האט איהם
 בעשאפען: וואו עס קאן ניט זיין גרעק אונד יוד,
 בעשניידונג אונד אונגעשניידונג, פרעמדע אונד סקוטער,
 קנעכט אונד פרייער; נייערט משיח איז אלעס אונד
 אין אלעם:
 דרום טהוט אן אלס אויסדערוועהלטע פון גאט, הייליגע
 אונד געליבטע, הערצער פון בארעמקהרציגקייט,
 פריינדליכקייט, א נידריג געמיט, זאנפטמוטיגקייט,
 לאנגמוטיגקייט: פערטראגט איינער דעם אנדערען
 אונד פערגיבט איינער דעם אנדערען, ווען איינער האט
 עפעס א פארקלאג קעגען דעם אנדערען; גלייך וויא
 דער האר האט אייך פערגעבען, אזוי טהוט אויף איהר:
 אונד איבער אלע דינע זאכען טהוט אן דיא ליבע,
 וואס איז דאס באנד פון פאלקאמענהייט: אונד לאז
 דער פרידען פון משיח הערשען אין אייערע הערצער,
 צו וועלכע איהר זענט אויף גערופען אין איין לייב;
 אונד זייט בעדאנקענדיג: לאז דאס ווארט פון משיח
 רייכליך אין אייך וואוינען, מיט אלערלייא חכמה
 לעהרט אונד דערמאהנט איינער דעם אנדערען, אין
 מזמורים אונד געזאנג אונד גייסטליכע לידער, אונד
 זינגט מיט גנאד אין אייערע הערצער צום האר: אונד
 וואס פאר א זאך איהר טהוט אין ווארט אדער אין
 ווערק, טהוט אלעס אים גאמען פון דעם האר ישוע,
 אונד דאנקט גאט דעם פאטער דורך איהם:

- 16 דרום לאז אייף קיינער נישט ריכטען ווענען עסען אונד
טרינקען אדער ווענען א יום טוב אדער א ראש חדש
17 אדער שבתות: וואס זענען א שאטען פון דיא זאכען
וואס וועלען קומען, אבער דער לייב געהערט צו
18 משיח: לאז אייף קיינער נישט רויבען דעם שכר דורך
דינען אין נידריגקייט אונד פערעהונג פון דיא מלאכים,
אינדעם ער דרינגט אויף דיא זאכען וואס ער האט
געזעהען, אונד איז אומזוסט אויפגעפלאזען פון זיין
19 פליישליכען פערשטאנד: אונד ער האלט נישט פערסט
אן דעם קאפ, פון וועלכען דער גאנצער לייב איז
גענהערט אונד בעפעסטונג דורך דיא בענדע אונד
אדערן, אונד וואקסט מיט דעם געוועקס פון גאט:
20 ווען איהר זענט געשטארבען מיט משיח פון דיא
גרונדזעצע פון דער וועלט, ווארום גלייף וויא איהר
זענט לעבעדיג אין דער וועלט אונטערן ווארפט איהר
21 אייף וועלכסט צו געזעצען: ריהר נישט אן, פערזיך נישט,
22 נעם נישט אין דער האנד: וואס אלע זענען צום פער-
דארבען מיט דעם ניצען, נאך דיא געבאטע אונד
23 לעהרען פון מענשען? וואס האבען וואויל א שיין פון
חכמה אין בעוויליגטען דינסט אונד נידריגקייט אונד
נישט פערשווינגען פון דעם לייב, נישט אין א שום פבוד
צו זעטיגונג פון דעם פלייש:
קאפיטעל ג

- 1 דרום ווען איהר זענט אויפגעשטאנען מיט משיח, זוכט
דיא זאכען וואס זענען אויבען, וואו משיח איז זיצענדיג
2 צו דיא רעכטע האנד פון גאט: טראכט דיא זאכען
וואס זענען אויבען, נישט דיא וואס זענען אויף דער
3 ערד: ווארין איהר זענט געשטארבען, אונד אייער
4 לעבען איז פערבארנען מיט משיח אין גאט: ווען
משיח דער איז אונזער לעבען וועט אנטפלעקט ווערען,
דאן וועט איהר אויף מיט איהם אנטפלעקט ווערען
אין הערליכקייט:
5 דרום זאלט איהר טעטען אייערע גלידער וואס זענען
אויף דער ערד, הורערייא, אונגרייניגקייט, ליידענשאפט,

- צו אייך פון דעס טווענען געשיקט, אז איהר זאלט וויסען
וויא עס געהט אונס, אונד אז ער זאל אייערע הער-
צער טרייסטען: מיט אונסימוס, דעם געטרייען אונד
9 געליבטען ברודער, וועלכער איז פון אייך; זיין וועלען
אייך צו וויסען מהונ אלעס וואס טהוט זיך דא:
10 אריסטארכוס מין מיטגעפאנגענער גריסט אייך, אונד
מרקוס דער שוועסטערס זיין פון ברנבא, איבער
וועלכען איהר האט געפעהל דערהאלטען, ווען ער
קומט צו אייך נעמט איהם אויף: אונד ישוע וואס
11 איז גערופען יוסטוס, וואס זענען פון דער בעשניידונג;
דינע זענען דיא איינציגע מיטארבייטער צום קעניגרייך
פון גאט, וועלכע זענען צו מיר געוועזען א טרייסט:
12 עפאפראס גריסט אייך, דער איז פון אייך, א קנעכט
פון ישוע המשיח, וועלכער ראנגעלט בעשטענדיג פאר
אייך אים געבעט, כדי איהר זאלט שטעהען פאלקא-
מען אונד דערפילט מיט דעם גאנצען ווילען פון גאט:
13 ווארין איך זאג איהם עדות אז ער האט פיל מיה
פאר אייך, אונד פאר דיא וואס זענען אין לאודיקא
אונד פאר דיא וואס זענען אין היעראפאליס: לוקאס
14 דער געליבטער רופא אונד דימאס גריסט אייך:
גריסט דיא ברידער וואס זענען אין לאודיקא אונד
15 נומפאס אונד דיא קהלה וואס איז אין זיין הויז:
אונד ווען דינער בריף וועט בייא אייך געליינט ווערען,
16 זעהט אז ער זאל אויך געליינט ווערען אין דער
קהלה פון לאודיקא, אונד אז איהר זאלט אויך ליינען
דעם בריף פון לאודיקא: אונד זאגט צו ארפיוס, גיב
17 אכטונג צום דינסט וואס דוא האסט דערהאלטען אין
דעם האר, אז דוא זאלסט עס דערפילען:
18 דער גריס פון מיר פולוס מיט מיינע האנד. געדענקט
אן מיינע קעטען. דיא גנאד זאל מיט אייך זיין:

- 18 איהר ווייבער, זייט אונטערשטעניג צו אייערע מענער,
 19 וויא עס איז אָנשטענדיג אין דעם האר: איהר מענער,
 ליבט אייערע ווייבער, אונד זייט נישט ערביטערט קענען
 20 זיין: איהר קינדער, געהארכט אייערע עלטערן אין
 אלע זאכען, ווארין דאס איז וואוילגעפעליג צו דעם
 21 האר: איהר פעטער, דערצערנט נישט אייערע קינדער, כדי
 22 זיין זאלען נישט פערלירען דעם מוטה: איהר קנעכט
 געהארכט אין אלע זאכען אייערע העררען נאך דעם
 פלייש, נישט מיט אויגענדיקט אלס דיא וואס מענשען
 געפעלען, גייערט מיט א ריין הארץ פארקט דעם
 23 האר: אלעס וואס איהר משה, ווערקט עס מיט גאנצען
 24 געמיט וויא צום האר אונד נישט צו מענשען: ווארין
 איהר ווייטט אז איהר וועט פון דעם האר בעקומען
 דעם שכר פון דער ירושה; איהר דינט דעם האר
 25 משיח: ווארין דער וואס משה אונזערע וועט בעקור
 מען פאר דעם אונזערע וואס ער האט געטהון, אונד
 עס נישט פארהאנען קיין נושא פנים:

קאפיטעל ד

- 1 איהר העררן, בעצאהלט צו אייערע קנעכט דאס
 וואס איז רעכט אונד גלייך, ווארין איהר ווייטט אז
 איהר האט אויף איין האר אין דעם הימל:
 2 זייט בעשטענדיג אים געבעט, אונד וואכט דרינען מיט
 3 דאנק: אונד בעטעט איהר אויף פאר אונס כדי גאט
 זאל אונס עפענען מיהר פאר דעם ווארט, אז מיר
 זאלען רעדען דעם סוד פון משיח, וועגען וועלכען
 4 איך בין אויף געבונדען: כדי איך זאל עס אנטפלע-
 5 קען, אזוי וויא איך בעדארף עס רעדען: וואנדעלט
 מיט קלוגהייט קענען דיא וואס זענען פון דרויסען, אונד
 6 קויפט אים דיא צייט: לאז אייערע רעד בעשטענדיג
 זיין מיט גנאד, געזאלצען מיט זאלץ, אז איהר זאלט
 וויסען וויא איהר זאלט איטליכען ענטפערן:
 7 מיכיקום, דער געליבטער ברודער אונד געטרייער דינער
 אונד מיטקנעכט אין דעם האר, וועט אויף אלעס צו
 8 וויסען משה וויא עס געהט מיר: וועלכען איך האב

פון דיא אפגעטער צו גאט, אז איהר זאלט דינען
 דעם לעבעדיגען אונד וואהרען גאט: אונד זאלט
 ווארטען אויף זיין ווהן פום הימל, וועלכען ער האט
 אויפגעוועקט פון דיא טויטע, אויף ישווע, דער רעטער
 אונס פון דעם קומענדיגען צארן:
 קאפיטעל ב

- 1 ווארין איהר וויסט אליין, ברידער, אונזערען איינגאנג
 צו אייף, אז עס איז נישט אומזוכט געוועזען: גייערט
 מיר האבען פריהער געליטען אונד זענען אין פיליפי
 שענדליך געהאנדעלט געווארען, אזוי וויא איהר וויסט,
 דאך זענען מיר מוטהיג געווארען אין אונזער גאט
 דיא בשורה טובה פון גאט מיט פיל קאמפף צו אייף
 צו רעדען: ווארין אונזערע ווארונג איז נישט געוועזען
 פון שעות, אונד נישט פון אנגריינגקייט, אונד נישט
 מיט פאלשהייט: גייערט גלייך וויא גאט האט אונס
 חשוב געהאלטען אז ער זאל אונס אנפערטרויען דיא
 בשורה טובה, אזוי רעדען מיר, נישט וויא מענטשען
 צו געפעלען גייערט גאט, דער פריפט אונזערע הער-
 צער: ווארין מיר האבען קיינמאל נישט גענוצט
 שמייכלדיגע רעד, אזוי וויא איהר וויסט, אונד אויף
 נישט קיינע אויסרעד פאר גייציגקייט, גאט איז עדות:
 6 אונד אויף האבען מיר נישט געזוכט קיין פבד פון
 מענטשען, נישט פון אייף אונד אויף נישט פון אנדערע,
 ווען מיר האבען אייף געקאנט געשווערליך זיין אלס
 אפאסטעל פון משיח: גייערט מיר זענען ליבענדיג
 צווישען אייף געוועזען, אזוי וויא א זינגערין דערנעהרט
 איהרע אייגענע קינדער: אזוי האבען מיר אייף הערצליך
 געליבט, אונד האבען הנאה געהאט אייף צו איבער-
 געבען נישט נור דיא בשורה טובה פון גאט, גייערט
 אויף אונזערע אייגענע נשמות, ווארין איהר זענט
 געווארען אונזערע געליבטע:
 9 ווארין איהר געדענקט, ברידער, אונזערע ארבייט אונד
 טרחא; נאכט אונד טאג האבען מיר געארבייט אז
 מיר זאלען קיינעם פון אייף נישט געשווערליך זיין,

דער ערשטער בריף פון דעם אפאסטל פולוס צו דיא טעסאלוניקער.

- 1 פולוס אונד סלוואנוס אונד טימאטיוס צו דער קהלה פון
דיא טעסאלוניקער אין גאט דעם פאטער אונד אין
דעם האר ישוע המשיח; גנאד זאל מיט אייך זיין
אונד פרידען:
- 2 מיר דאנקען גאט בעשטענדיג ווענען אייך אלע, ווען
3 מיר געדענקען אייך אין אונזערע געבעט: אונד מיר
געדענקען אהן אויפהערען אייער חערק פון גלויבען
אונד ארבייט פון ליבע אונד געדולד פון האפנונג אין
אונזער האר ישוע המשיח פאר אונזער גאט אונד
4 פאטער: אינדעם מיר וויסען, ברידער, געליבטע פון
5 גאט, אייערע אויסדערנעהלונג: אז אונזערע בשורה
טובה איז צו אייך געקומען ניט נור אין ווארט, ניערמ
אויף אין קראפט אונד אים רוח הקודש אונד אין
גרויסע געוויסהייט, גלייך וויא איהר וויסט וואס פאר
מענטשען מיר האבען אונס צווישען אייך געוויזען פון
אייערמיווענען:
- 6 אונד איהר זענט געווארען נאכטהוער פון אונס אונד
פון דעם האר, אינדעם איהר האט דאס ווארט אנגע-
נומען אין פיל ליידען מיט פרייד פון דעם רוח
7 הקודש: אזוי אז איהר זענט א פארבילד
געווארען צו אלע וואס גלויבען אין מקדונוא אונד
8 אכנא: ווארין פון אייך איז דאס ווארט פון דעם
האר געהערט געווארען ניט נור אין מקדונוא אונד
אכנא, ניערמ אין איטליכען ארט איז אייער גלויבען
צו גאט אויסגעגאנגען, אזוי אז מיר געדארפען דערפון
9 גארניט צו רעדען: ווארין זיין אליין דערצעהלען
ווענען אונס וואס פאר איין איינגאנג מיר האבען צו
אייך געהאט אונד וויא איהר האט אייך אומגעקערט

ריהמען? זענט איהר דאס נישט פאר אונזער האר ישוע
 בייא זיין קומען? ווארין איהר זענט אונזערע הער-
 20 ליכקייט אונד אונזערע פרייד:
 קאפיטעל ג

- 1 דרום ווען מיר האבען עס נישט מעהר געקאנט דערטראגען,
 איז עס אונס געפעלען אליין צו גלייבען אין אתינאם:
- 2 אונד מיר האבען געשיקט טימותיוס אונזער ברודער
 אונד דינער פון גאט אין דער בשורה טובה פון משיח,
 פרי ער זאל אייך שטארקען אונד טרעסטען ווענען
 3 אייער גלויבען: אז קיינער זאל נישט בעוועגט ווערען
 דורך דינע ליידען; ווארין איהר ווייסט זעלבסט אז מיר
 זענען דערצו געשטעלט: ווארין ווען מיר זענען אויף
 4 בייא אייך געוועזען האבען מיר אייך פאראויס געזאגט
 אז מיר וועלען צרות ליידען, אזוי וויא עס איז אויף גע-
 שעהען אונד איהר ווייסט: דעסטוועגען ווען אויף אייך
 5 האב עס נישט מעהר געקאנט דערטראגען, האב אייך
 געשיקט פרי געוואהר צו ווערען ווענען אייער גלויבען,
 ווארין טאמער האט דער פרופער אייך געפריפט, אונד
 6 אונזערע טרחא וועט אומזוסט ווערען: אבער ווען
 טימותיוס איז אצונד צו אונס פון אייך געקומען, אונד
 האט אונס א גוטע בשורה געבראכט פון אייער גלויבען
 אונד לובע, אונד אז איהר האט געשטענדיג א גוט
 אנדענקען פון אונס אונד ווינשט אונס צו זעהען, אזוי
 7 וויא מיר ווינשען אייך אויף צו זעהען: דעסטוועגען,
 ברידער, זענען מיר ווענען אייך געטרייסט געווארען, אין
 אלע אונזערע ליידען אונד נויט דורך אייער גלויבען:
 8 ווארין אצונד לעבען מיר ווען איהר שטעהט פעסט אין
 דעם האר: ווארין וואס פאר א דאנק קענען מיר אפגע-
 9 בען צו גאט פאר אלע אייערע פרייד מיט וועלכער מיר
 פרייען זיך פאר אונזער גאט פון אייערשטוועגען: דערנוייל
 10 מיר בעטען פיל טאג אונד נאכט אייער פנים צו זעהען,
 אונד דאס וואס פעהלט אין אייער גלויבען צו דערזעצען:
 11 נון אונזער גאט אונד פאטער אליין, אונד אונזער האר
 12 ישוע זאל אונס פיהרען אויף דעם וועג צו אייך: אונד

- אונד מיר האבען צו אייך געפרעדיגט דיא בשורה
 10 טובה: איהר זענט עדות אונד אויך גאט, וויא הייליג
 אונד גערעכט אונד אהן א פעהלער מיר זענען צוויי
 11 זשען אייך געוועזען וואס גלויבען: אזוי וויא איהר
 ווייסט, אז מיר האבען אייך געווארענט אונד געטרייסט,
 12 וויא א פאטער זיינע אייגענע קינדער: אונד האבען
 געצייגט אז איהר זאלט וואנדלען ווירדיג פון גאט,
 דער גאט אייך גערופען צו זיין. איינען קעניגרייך
 13 אונד הערליכקייט: דרום דאנקען מיר אויך גאט אהן
 אויפהערען, אינדעם ווען איהר האט פון אונס דער-
 האלטען דאס ווארט פון גאט וואס איהר האט געהערט,
 האט איהר עס אנגענומען נישט וויא דאס ווארט פון
 מענשען, גייערט וויא עס איז אין דער וואקרהייט,
 דאס ווארט פון גאט, וואס ווירקט אויך אין אייך וואס
 14 גלויבען: ווארין איהר, ברידער, זענט געווארען נאכ-
 טהוער פון דיא קהלות פון גאט וואס זענען אים לאנד
 יהודה אין ישוע המשיח; ווארין איהר האט אויך דאס
 זעלביגע געליטען פון אייערע לאנדסלייט, גלייך וויא
 15 זיין האבען אויך פון דיא יודען: וועלכע האבען
 אויך געזעטעט דעם האר ישוע אונד דיא נביאים,
 אונד האבען אונס פערפאלגט, אונד זענען גאט נישט
 16 געפעלען, אונד זענען דערווידער אלע מענשען: אינדעם
 זיין פארנוועהרען אונס צו דיא גוים צו רעדען אז
 זיין זאלען גערעטעט ווערען, פרי זיין זאלען אלע
 צייט זייערע זינד פילען. אבער דער צארן איז איבער
 זיין געקומען ביז צום ענד:
 17 אבער מיר, ברידער, נאכדעם מיר זענען פון אייך
 וויא יתומים גערויבט געווארען פאר א צייט אין
 פנים נישט אין הארץ, האבען מיר זיך זעהר געפליי-
 סיגט מיט פיל פערלאנגען מיר זאלען אייער פנים
 18 זעהען: דעסטוועגען האבען מיר געוואלט צו אייך
 קומען, איך פולוס אויך איין מאל אונד ווידער אמאל,
 19 אבער דער שטן האט אונס געהינדערט: ווארין וואס
 איז אינגערע האפנונג אדער פרייד אדער קרוין פון

- 12 האבען אייך געבאטען: כדי איהר זאלט בקבוד וואנדלען קענען דיא וואס זענען פון דרויסען, אונד זאלט קיינעם נישט געדארפען:
- 13 אבער מיר ווילען נישט אז איהר זאלט נישט וויסען, ברידער, ווענען דיא וואס שלאפען, אז איהר זאלט נישט טרויערן גלייך וויא דיא איבריגע וואס האבען נישט קיינע האפנונג:
- 14 ווארין ווען מיר גלויבען אז ישוע איז געשטארבען אונד איז ווידער אויפגעשטאנען, אזוי אויף דיא וואס שלאפען דורך ישוע וועט גאט מיט איהם ברענגען: ווארין דאס זאנען מיר אייך דורך דעם ווארט פון דעם האר, אז מיר וואס לעבען אונד איבערגלייבען ביז צום קומען פון דעם האר וועלען נישט פריהער קומען וויא דיא וואס שלאפען:
- 16 ווארין דער האר זעלבסט וועט ארופקומען פון הימעל מיט שאלען, מיט דעם קול פון דעם עלצטען מלאך אונד מיט דעם שופר פון גאט, אונד דיא טויטע אים משיח וועלען צוערשט אויפשטעהען: דערנאך מיר וואס לעבען אונד איבערגלייבען וועלען ארויפגענומען ווערען מיט וויא אין דיא וואלקען, כדי דעם האר צו געגענגען אין דער לופט; אונד אזוי וועלען מיר געשטענדיג זיין מיט דעם האר: דרום טרייסטעט איינער דעם אנדערן דורך דיע ווערטער:

קאפיטעל ה

- 1 אבער ווענען דיא צייטען אונד זמנים, ברידער, געדארפט איהר נישט אז מען זאל אייך שרייבען: ווארין איהר זעלבסט ווייסט זעהר גוט אז דער טאג פון דעם האר קומט אזוי וויא א גנב אין דער נאכט: ווען וויא זאנען פרידען אונד זיכערהייט, דאן קומט פלוצלינג איבער וויא פערדארבען, וויא דיא וועהטיג צו א טראגעדיגע פרויא, אונד וויא זאלען נישט אנטריגען:
- 4 אבער איהר, ברידער, זענט נישט אין פונקטערנים, אז דער טאג זאל אייך אנחאפען וויא א גנב: ווארין איהר זענט אלע זיהן פון דעם ליכט אונד זיהן פון דעם טאג.
- 5 מיר זענען נישט פון דער נאכט אויף נישט פון דער פונקטערנים: אזוי דען לאזען מיר נישט שלאפען גלייך

דער האר זאל אייך געבען אז איהר זאלט צונעמען, אונד
אייך מעהרען אין ליבע איינער צום אנדערן אונד צו
אלע, אזוי וויא מיר אויף צו אייך: כדי ער זאל אייערע
13 הערצער בעפעסטיגען אהן פעהלער אין הייליגקייט פאר
אונזער גאט אונד פאטער, אין דעם קומען פון אונזער
האר ישוע מיט אלע זיינע הייליגע:
קאפיטעל ד

- 1 אים איבריגען, ברידער, בעטען מיר אייך אונד ווארנען
אייך אין דעם האר ישוע, כדי אזוי וויא איהר האט פון
אונס אנגענומען וויא אזוי איהר זאלט וואנדלען אונד
גאט געפעלען, וויא איהר אויף וואנדעלט, אזוי זאלט
2 איהר אייך נאך פיל מעהר מעהרען: ווארין איהר וויסט
וואס פאר געבאטע מיר האבען אייך געגעבען דורך דעם
3 האר ישוע: ווארין דאס איז דער ווילען פון גאט, אייערע
הייליגקייט, אז איהר זאלט אייך אפהאלטען פון זנות:
4 אז אימליכער פון אייך זאל וויסען זיין אייגענע פלי צו
5 דערהאלטען אין הייליגקייט אונד אין פבור: גיט אין
פאנה פון זנות, אזוי וויא דיא גוים וואס קענען גיט גאט:
6 אונד אז קיינער זאל גיט איבערטרעטען אונד בעטריגען
זיין ברידער אין דיעזער וואך, ווארין דער האר איז זיך נוקם
איבער אלע אנעלכע זאכען, אזוי וויא מיר האבען אייך
7 פריהער געזאגט אונד געציגט: ווארין גאט האט אונס
גיט גערופען צו אונרייניגקייט, גייערשט אין הייליגקייט:
8 דרום דער וואס איז מבזה, דער איז גיט א מענש מבזה,
גייערשט גאט דער גיבט אייך אויף זיין רוח הקודש:
9 אבער ווענען דיא ברידערליכע ליבע בעדארפט איהר
גיט אז אייך זאל אייך שרייבען; ווארין איהר זעלבסט
זענט פון גאט געלעהרט, אז איהר זאלט איינער דעם
10 אנדערן ליבען: ווארין איהר מיהנט דאס אויף צו אלע
דיא ברידער וואס זענען אין גאנץ מקדוניה, אבער מיר
בעטען אייך, ברידער, אז איהר זאלט עס נאך פערמעהר
11 רען: אונד אז איהר האלט עס פאר א פבור שטיל צו
זיין אונד אייערע אייגענע זאכען צו מיהן אונד מיט
אייערע אייגענע הענד צו ארבייטען, אזוי וויא מיר

- וועלכער האט אייך גערופען איז געטרייא דער נועט עס
 25 אויף מ'הון: ברידער, געט פאר אונס:
 גריסט אלע ברידער מיט דעם הייליגען קיש: 26
 איך געשטוער אייך בייא דעם האר אז דויער בריף זאל 27
 געליינט ווערען צו אלע הייליגע ברידער: דיא גנאד פון 28
 דעם האר ישוע המשיח זאל מיט אייך זיין:

דער צווייטער בריף פון דעם

אפאסטעל פולוס צו דיא טעסאלוניקער.

- פולוס אונד טימאטיוס אונד טימותיוס צו דער קהלה פון 1
 דיא טעסאלוניקער אין גאט אונזער פאטער אונד אין
 דעם האר ישוע המשיח: גנאד זיין מיט אייך אונד פריי 2
 דען פון גאט דעם פאטער אונד פון דעם האר ישוע המשיח:
 מיר זענען מחויב גאט צו דאנקען אלע צייט וועגען אייך, 3
 ברידער, גלייך וויא עס איז ווירדיג, ווייל אייער גלויבען
 וואקסט זעהר, אונד דיא ליבע פון יעדעם פון אייך איינער
 צום אנדערען מעהרט זיך: אזוי אז מיר זעלבסט גע- 4
 ריהמען זיך איבער אייך אין דיא קהלות פון גאט וועגען
 אייערע געדולד אונד גלויבען אין אלע אייערע פער-
 פאלגונגען אונד דיא צרות וואס איהר ליידעט: וואס איז 5
 א גענויז פון דעם גערעכטען משפט פון גאט, אז איהר
 זאלט ווירדיג גערעכענט ווערען פון דעם קעניגרייך פון
 גאט פאר וועלכען איהר ליידעט אויף: ווען עס איז אנדא 6
 גערעכט פאר גאט ער זאל צרות פערנעלטען צו דיא
 וואס מ'הון אייך אן צרות: אונד צו אייך וואס ליידען 7
 צרות מנוחה מיט אונס אין דער אנטפאלעקונג פון דעם
 האר ישוע פון הימל מיט דיא מלאכים פון זיינע מאכט:
 אין א פלאם פייער, זיך נוקם צו זיין אן דיא וואס קענען 8
 נישט גאט, אונד וואס געהארקען נישט צו דער בשורה טובה
 פון אונזער האר ישוע המשיח: וועלכע וועלען געשטראפט 9

- וויא דיא איבריגע, נייערט לאזען מיר וואכען אונד
 7 ניקטערן זיין: ווארין דיא וואס שלאפען שלאפען אין
 דער נאכט, אונד דיא וואס זענען שפּור זענען שפּור
 8 אין דער נאכט: אָבער אינדעם מיר זענען פון דעם
 טאג לאזען מיר ניקטערן זיין, אונד לאזען מיר אנטהון
 דעם פאנצער פון גלויבען אונד ליבע, אונד פאר איין
 9 העלם דיא האפנונג פון רעטונג: ווארין גאט האט
 אונם נישט בעשטעלט צום צארן, נייערט מיר זאלען
 דערהאלטען רעטונג דורך אונזער האר ישוע המשיח:
 10 דער איז פאר אונם געשטארבען, כדי מיר זאלען מיט
 איהם צוזאמען לעבען, אויב מיר וואכען אָדער שלאפען:
 11 דרום טרייסט איינער דעם אנדערן, אונד בויעט איינער
 דעם אנדערן אויף, אזוי וויא איהר אויף טהוט:
 12 אָבער מיר בעטען אייף, ברידער, איהר זאלט קענען דיא
 וואס ארבייטען צווישען אייף, אונד דיא וואס זענען
 איבער אייף געזעצט אין דעם האר, אונד דיא וואס זענען
 13 אייף מזוהר: אונד אז איהר זאלט זיין זעהר הויף
 שטענען מיט ליבע ווענען זייערע ווערק, האט פרידען
 14 צווישען אייף זעלבסט: אונד מיר דערמאנען אייף,
 ברידער, זייט מזוהר דיא אונרוהיגע, טרייסט דיא קליינ-
 מיטיגע, העלפט דיא שוואכע, זייט לאנגזאם קענען
 15 אלע מענשען: זעהט אז קיינער זאל קיינעם נישט שלעכטעם
 מיט שלעכטעם בעצאהלען, נייערט פאלגט בעשטענדיג
 נאך דעם גוטען איינער צום אנדערן אונד אויף צו אלע
 16 מענשען: זייט בעשטענדיג פרעהליך: בעט אָהן
 17 אויפהערען: אין אלעם דאנקט: ווארין דאס איז דער
 18 ווילען פון גאט צו אייף אין ישוע המשיח: פערלעשט
 19 נישט דעם גייסט: פעראכט נישט נבואות: פריפט אלע
 20 זאכען; האלט פעסט דאס גוטע: פערמייד אלע גע-
 21 שטאלטען פון איבעל:
 22 אונד דער גאט פון פרידען זעלבסט זאל אייף אים גאנצען
 23 הייליגען: אונד לאז אייער גייסט אונד אייערע נשמה אונד
 לייב פאלקאמען בעהיט ווערען, אָהן א פעהלער, ביז
 24 אויף דעם קומען פון אונזער האר ישוע המשיח: דער

- 8 ביז ער וועט פון מיטען אַוועקגענומען ווערען: אונד דאן וועט דער רשע אנטפלעקט ווערען, וועלכען דער האר וועט טעטען מיט דעם אַטהעם פון זיין מויל אונד וועט צו גארניט מאכען מיט דער ערשיינונג פון זיין קומען: וואס זיין קומען איז גאנץ דעם ווירקען פון שטן מיט אלער- 9 לייא מאכט אונד צייכען אונד פאלשע וואונדער: אונד 10 מיט א יעדע בעטרינגערייא פון רשעות צו דיא וואס ווערען פערלויזען ווייל זייא האבען נישט אָנגענומען דיא ליבע פון דער וואהרהייט אז זייא זאלען גערעטעט ווערען: אונד דעסטוועגען שיקט זייא גאט מ ווירקונג פון 11 בעטרינגערייא, אז זייא זאלען גלויבען דיא ליגען: כדי 12 זייא זאלען אלע געמשפט ווערען וואס האבען נישט גע- גלויבט אין דער וואהרהייט, גייערט האבען געהאט תענוג אין אונזערעכטיגקייט: 13 אבער מיר זענען מחויב אלע צייט גאט צו דאנקען פאר אייף, ברידער, געליבטע פון דעם האר, ווייל גאט האט אייף פון אנהייב אן אויסדערנועהלט צור רעטונג אין דער הייליגונג פון דעם גייסט אונד דעם גלויבען אין דער וואהרהייט: צו דעם האט ער אייף אויף גערופען דורך 14 אונזערע בשורה טובה, צום דערהאלטען פון דער הער- ליכקייט פון אונזער האר ישוע המשיח: אזוי דען ברידער, 15 שטעהט פעסט, אונד האלט דיא איבערליפערונגען וואס איהר האט געלערענט עס זייא דען דורך ווארט אדער דורך אונזערען בריף: 16 נון אונזער האר ישוע המשיח זעלבסט אונד גאט אונזער פאטער דער אונס האט געליבט אונד האט אונס געגעבען איין עבינען טרייסט אונד גוטע האפנונג דורך גאט: זאל 17 אייערע הערצער טרייסטען אונד שטארקען אין אימליכען גוטען ווארט אונד ווערק:

קאפיטעל ג

- 1 אים איברינגען, ברידער, בעט פאר אונס, כדי דאס ווארט 1 פון דעם האר זאל לויפען אונד פעהערליכט ווערען גלייף וויא אויף בייא אייף: אונד כדי מיר זאלען גערעטעט 2 ווערען פון אונפערשטענדיגע אונד שלעכטע מענשען;

ב טעסארוניקער א ב

- ווערען מיט איינע עבינע צושטערונג פון דעם פנים פון דעם האר, אונד פון דער הערליכקייט פון זיינע מאכט: 10 ווען ער וועט קומען פערהערליכט צו ווערען אין זיינע הייליגע, אונד בעוואונדערט צו ווערען אין אלע וואס גלויבן בען; ווארין אונזער צייגנים איז צווישען אייך בעגלויבט בעוועזען אין יענעם טאג:
- 11 צו דעם תכלית בעטען מיר אויף אלע צייט וועגען אייך, פרי אונזער גאט זאל אייך ווירדיג רעכענען פון דער בער-רופונג, אונד זאל דערפילען דאס גאנצע וואוילגעפעלען פון זיינע גומיגקייט, אונד דאס ווערק פון גלויבען מיט מאכט: 12 פרי דער נאמען פון אונזער האר ישוע המשיח זאל פערהערליכט ווערען אין אייך אונד איהר אין איהם, נאך דער גנאד פון אונזער גאט אונד דעם האר ישוע המשיח:

קאפיטעל ב

- 1 נון בעטען מיר אייך, ברידער, וועגען דער ערשיינונג פון אונזער האר ישוע המשיח אונד אונזערע פערזאמלונג צו איהם: 2 אז איהר זאלט נישט בעשווינד בעוועגט ווערען פון אייער פערשטאנד אונד זאלט נישט דערשראקען ווערען, נישט דורך גייסט אונד נישט דורך ווארט אונד נישט דורך בריף אזוי וויא פון אונס גלייך אויב דער טאג פון דעם האר איז שוין דא: 3 לאז קיינער אייך נישט בשום אופן בעטריגען; ווארין עס וועט נישט בעשעהען עס וויא דען דיא מרודה וועט צוערשט קומען, אונד דער מענש פון זינד וועט אנטפלעקט ווערען, דער ווהן פון פערדארבנים: 4 וואס ווידערזעצט זיך אונד דערהייבט זיך איבער אלעס וואס איז אנגערופען גאט אדער וואס איז אנגעבעטען, אזוי אז ער זעצט זיך אים היכל פון גאט, אינדעם ער שטעלט זיך פאר אז ער איז גאט:
- 5 בעדענקט איהר נישט, אז איך האב אייך דאס געזאגט ווען איך בין נאך בייא אייך בעוועזען? אונד אצונד ווייסט איהר וואס עס מ'הוט אייגהאלטען, פרי ער זאל אין זיינע צייט אנטפלעקט ווערען: 7 ווארין דער סוד פון אונזערעם איז שוין ווירקזאם; נור עס איז אצונד דער אויפהאלטער

דער גרום פון פולוס מיט מיינע אייגענע האנד, וואס איז 17
א צייכען אין אישליכען בריו; אזוי שרייב איך: דיא 18
גנאד פון אונזער האר ישוע המשיח זאל זיין מיט אייך
אלע:

דער ערשטער בריו פון דעם אפאסטעל פולוס צו טימותיוס.

- 1 פולוס איין אפאסטעל פון ישוע המשיח נאך דעם געבאט
פון גאט אונזערען רעטער אונד ישוע המשיח אונזערע
האפנונג: צו טימותיוס מיין וואהרעם קינד אים גלויבען; 2
גנאד בארעמעהרציגקייט אונד פרידען פון גאט דעם פא-
טער, אונד פון ישוע המשיח אונזער האר:
- 3 גלייך וויא איך האב דיך געווארענט אז דוא זאלסט גלייך
בען אין עפעזוס, ווען איך בין געגאנגען קיין מקדוניה,
פדי דוא זאלסט אנזאגען צו עטליכע וויא זאלען ניש
לעהרען קיינע אנדערע לעהרע: אונד זאלען ניש הערען 4
צו פיסטע הגדות, אונד צו יחוס בריו וואס האבען קיין
סוף, וועלכע וכוהים שטעלען אויף מעהר וויא דיא פער-
בעסערונג וואס איז פון גאט אים גלויבען: 5 נון דער סוף
פון דעם געבאט איז ליבע אויס א ריין הארץ אונד א גוטעס
געוויסען אונד גלויבען אהן חניפה: עטליכע האבען פון 6
דעם אפגענייגט, אונד האבען זיך געקעהרט צו פלוידערייא:
אינדעם וויא ווילען זיין לעהרער פון דער תורה, דאך 7
פערשטעהען וויא אפילו ניש וואס וויא זאגען, אויף ניש
וואס וויא פעסט זעצען:
- 8 אבער מיר וויסען אז דיא תורה איז גוט, ווען איינער
בענוצט זיא כפי התורה: אינדעם מיר דאס וויסען אז א 9
געזעץ איז ניש געשטעלט פאר דעם צדיק, נייערט פאר
דיא אונגעזעכטע אונד ווידערשפעניגע, פאר דיא גאט-
לויזע אונד זינדער, פאר דיא אנהייליגע אונד רשעים,

- 3 ווארין נים אלע האבען גלויבען: אבער דער האר איז
געטרייא, דער וועט אייך שטארקען אונד וועט אייך בע-
- 4 היטען פון דעם שלעכטען: אונד מיר האבען בטחון אין
דעם האר וועגען אייך, אז איהר טהוט אונד וועט טהון
- 5 וואס מיר בעפעעהלען אייך: אונד דער האר זאל אייערע
הערצער פיהרען צו דער ליבע פון גאט אונד צו דער גע-
דולד פון משיח:
- 6 נון בעפעעהלען מיר אייך, ברידער, אים נאמען פון אונזער
האר ישוע המשיח אז איהר זאלט אייך אפשיידען פון
איטליכען ברודער וואס וואנדעלט אונאָרדענטליך, אונד
נים נאך דער לעהרע וואס איהר האט פון אונס דערהאל-
- 7 טען: ווארין איהר זעלבסט ווייסט וויא מען בעדארף אונס
נאכצוטהון; ווארין מיר זענען נים אונאָרדענטליך צווישען
8 אייך געוועזען: אונד האבען אויך נים דאס ברויט פון קיי-
נעם אומזוסט געגעסען, גייערט מיט אַרבייט אונד מיה האבען
מיר נאכט אונד טאג געאָרבייט אז מיר זאלען קיינעם
- 9 פון אייך נים צו לאסט פאלען: נים ווייל מיר האבען נים
מאכט, גייערט כדי מיר זאלען אייך ווייזען א ביישפיל אז
- 10 איהר זאלט אונס נאכטהון: ווארין ווען מיר זענען בייא
אייך געוועזען האבען מיר אייך דאס בעפוילען, אז ווען
- 11 איינער וויל נים אַרבייטען דער זאל אויך נים עסען: ווא-
רין מיר הערען אז עטליכע צווישען אייך וואנדלען אונד
אָרדענטליך, אונד אַרבייטען גארניט, גייערט זענען אומעמזום
- 12 בעשעפטונג: אונד אזעלכע בעפעעהלען מיר אונד וואַרנען
אין דעם האר ישוע המשיח כדי וויא זאלען שטילערהייט
אַרבייטען אונד זאלען עסען וויער אייגען ברויט:
- 13 אבער איהר, ברידער, ווייט נים מיד גוטעס צו טהון: אונד
14 ווען איינער געהאָרנט נים אונזער וואַרט דורך דעם בריף,
בעמערקט איהם, כדי נים מיט איהם אומגאנג צו האבען,
15 אז ער זאל פערשעהמט ווערען: אבער רעכענט איהם נים
פאר א פיינד, גייערט שטראפט איהם וויא א ברודער:
- 16 נון זאל אייך דער האר פון פרידען זעלבסט בעשטענדיג
פרידען געבען אויף אלעקלייא אַרש. דער האר וויא מיט
אייך אלע:

קאפיטעל ב

- 1 דרום בעט איך צוערשט פון אלע אז מען זאל זאנען
 בקשות תפילות תחנונות אונד ברכות פאר אלע מענשען:
 2 פאר מלכים אונד אלע וואס געוועלטיגען, כדי מיר זאלען
 פיהרען ארוהיג אונד שטילעס לעבען אין אלע פרומיגקייט
 אונד עהרליכקייט: דאס איז גוט אונד אנגענומען פאר
 3 גאט אונזער רעטער: דער וויל האבען אז אלע מענשען
 זאלען גערעטעט ווערען, אונד זאלען קומען צו דער דער-
 4 קענטניס פון דער וואהרהייט: ווארן גאט איז איינער,
 איינער איז אויף דער פערמיטלער צווישען גאט אונד
 5 מענשען, ישוע המשיח, זעלבסט א מענש: דער האט זיך
 זעלבסט געגעבען אלס א כפר פאר אלע, דאס צייגט אין
 6 זיינע צייטען: דערצו בין איך געשטעלט צום פּרעדיקער
 אונד צום אפאסטעל, איך זאג דיא וואהרהייט איך ליג גוט,
 7 לעהרער פון דיא גוים אין גלויבען אונד אין וואהרהייט:
 דרום וויל איך אז דיא מענשען זאלען בעטען אין איי-
 8 ליכען ארט, אונד זאלען אויפהעבען הייליגע הענד אהן
 צארן אונד מחלוקת: אזוי אויף דיא פרויען זאלען זיך
 9 צירען מיטעלמעסיג מיט ענוה אונד צניעות, גוט מיט (האר)
 פלעכטען אונד גאלד, אדער מיט פערעל אונד מויערע
 10 קליידער: גייערט אזוי וויא עס קערט צו זיין פאר פרויען
 וואס בעקענען גאטעס פורקט דורך גוטע ווערק: לאז א
 11 פרויא לערנען שטילערהייט מיט אלער אונטערשעניגקייט:
 אבער איך דערלויב גוט אז א פרויא זאל לעהרען אדער זאל
 12 זיך דערהייבען איבער דעם מאן, גייערט זיא זאל שטיל
 זיין: ווארן אדם איז צוערשט בעשאפען געווארען, דער-
 13 נאך חנה: אונד אדם איז גיט פערפיהרט געווארען, גייערט
 14 דיא פרויא איז פערפיהרט געווארען אונד איז אין איינע
 15 עבירה געפאלען: דאך וועט זיא גערעטעט ווערען דורך
 דעם געווינען פון קינדער, ווען זיא בלייבען אין גלויבען
 אונד ליבע אונד הייליגקייט מיט צניעות:

קאפיטעל ג

- 1 דאס ווארט איז זיכער: ווען איינער טראכט נאך דעם
 אמת פון איין אויפזעהער בעגעהרט ער א גוטעס ווערק:

- פאר דיא וואס טעטען פאטער אדער מוטער, פאר דיא וואס
 10 טעטען מענשען: פאר הירער, פאר דיא וואס ליגען מיט
 זכרים, פאר דיא וואס גנבענען מענשען, פאר ליגנער, פאר
 דיא וואס שווערען פאלש, אונד פאר עפעס אנדערש וואס
 11 איז קענען דיא גוטע לעהרע: נאך דער בשורה טובה פון
 דער הערליכקייט פון דעם געבענשטען גאט, וואס איז
 מיר אנפערטרויעט געווארען:
 12 איך דאנק אונזער האר ישוע המשיח דער מיץ האט גע-
 שטארקט, ווייל ער האט מיץ געטרייא געהאלטען אונד
 13 האט מיץ געשטימט צום דינסט: איך, וואס בין פריהער
 געוועזען א לעסטערער אונד א פערפאלגער אונד א גע-
 פעהרליכער; אבער איך האב דערהאלטען גנאד, ווייל איך
 האב עס געטהון אין אונטויסען אונד אין אונגלויבען:
 14 אונד דיא גנאד פון אונזער האר האט זיך זעהר געמעהרט
 15 מיט גלויבען אונד ליבע וואס איז אין ישוע המשיח: דאס
 ווארט איז זיכער, אונד זעהר ווערט אנצונעמען, אז ישוע
 המשיח איז אין דיא וועלט געקומען כדי זינדער צו רעטען;
 16 פון וועלכע איך בין דער עלצטער: אבער פון דעסשווענען
 האב איך דערהאלטען גנאד, אז ישוע המשיח זאל אין מיר
 דעם עלצטען געווייזען אלע לאנגמוטיגקייט פאר א ביישפיל
 צו דיא וואס וועלען דערנאך אן איהם גלויבען צום עביגען
 לעבען:
 17 נון צום עביגען קעניג דעם אונפערדערבליכען אונד
 אונגעזעהענען דעם איינציגען גאט זאל זיין פבוד אונד
 הערליכקייט פון עביגקייט צו עביגקייט; אמן:
 18 דיעס געבאט גיב איך דיר אויבער, מיין זיהן טימותיוס,
 נאך דיא גבואות וואס זענען פריהער געזאגט געווארען,
 כדי דוא זאלסט דרינען שטרייטען דעם גוטען שטרייט:
 19 אונד זאלסט האלטען גלויבען אונד א גוטעם געוויסען, וואס
 עטליכע האבען פערטוארפען אונד האבען שיפברוך גע-
 20 ליטען ווענען דעם גלויבען: צווישען דיא איז הימענעאוס
 אונד אלעכסאנדער וועלכע איך האב אויבערגעגעבען צום
 שטין, כדי זיין זאלען לערנען נישט צו לעסטערן:

מלאכים, איז צווישען דיא גוים געפרעדיגט געוועזען
איז געגלויבט אין דער וועלט, איז ארויפגענומען אין
הערליכקייט:

קאפיטעל ד

- 1 אבער דער גייסט זאגט דייטליך אז אין שפעטערע צייטען
וועלען עטליכע אוועקפאלען פון דעם גלויבען אונד ווע-
לען אויפמערקזאם זיין צו פערפיהרענדיגע גייסטער אונד
לעהרען פון שדים: וואס רעדען ליגען מיט חניפה, וועמענס
2 געוויסען איז איינגעצייכענט אזוי וויא מיט א היים אייזען:
וואס פערביטען חתונה צו האבען אונד געביטען זיך אפ-
3 צוהאלטען פון שפיוז, וואס גאט האט געשאפען אז דיא
וואס גלויבען אונד דערקענען דיא וואהרהייט זאלען עס
4 אנגעמען מיט דאנק: ווארין איטליכעס געשעפעניס פון
גאט איז גוט, אונד קיין ואף איז פארנווארפען צו ווערען
5 ווען מען נעמט עס אן מיט דאנק: ווארין עס איז געהיי-
ליגט דורך דעם ווארט פון גאט אונד תחנונות:
6 ווען דוא זאלסט דינע זאכען עמפעהלען צו דיא ברידער
זאלסט דוא זיין א גוטער דינער פון ישוע המשיח, וואס
ביזט אויפגעצויגען אין דיא ווערטער פון דעם גלויבען
אונד פון דיא גוטע לעהרע וואס דוא ביזט גאכגעגאנגען:
7 אבער פערמייד דיא אלטע ווייבערישע אונד אונזוירדיגע
מעשיות; אונד איב דיך זעלבסט צו דער פרומיגקייט:
8 ווארין דיא איבונג פון גוף איז וועניג ניצליך; אבער פרוי-
מיגקייט איז צו אלעם ניצליך, אינדעם זיא האט הבטחה
פון דינעם לעבען אונד פון דעם וואס וועט קומען: דאס
9 ווארט איז זיכער, אונד גאנץ ווערט אנצונעמען: ווארין
10 דעסטוועגען ארבייטען מיר אונד שטרייטען, ווייל מיר
האבען געהאפט אים לעבעדיגען גאט, וועלכער איז דער
רעטער פון אלע מענשען, מייסטענס פון דיא גלויביגע:
11 דינע זאכען זאלסט דוא געפעהלען אונד לעהרען:
12 לאז דיך קיינער ניט פערזאכטען פאר דינע יונגענד, גי-
ערט זייא א פארבילד צו דיא גלויביגע אין ווארט, אין
אויפפיהרונג, אין ליבע, אין גלויבען, אין רייניגקייט: ביז
13 איך וועל קומען גיב אכטונג צום ליינען, צום ווארנען, צו

- 2 דרום מזד דער אויפזעהער זיין אהן א פארנווארף, דער מאן פון איינע פרויא, ניקטערן, זויבער, זיטיג, א מכנים
- 3 אורח, א גוטער לעהרער: נישט א שבור, נישט א שלעגער, נייערט נאכגעבענדיג, נישט א שטרייטער, נישט א ליבהאבער
- 4 פון בעלד: וועלכער רעגירט גוט איבער זיין אייגען הויז, אונד האלט זיינע קינדער אונטערטעניג מיט אלער ווירד
- 5 דינקייט: נון ווען איינער ווייסט נישט זיין אייגען הויז צו רעגירען, וויא אזוי זאל ער בעזארגען דיא קהלה פון
- 6 גאט? אונד ער זאל נישט זיין קיין נייער תלמיד, כדי ער זאל נישט אויפגעבלאזען ווערען אונד אריינפאלען אים
- 7 משפט פון דעם שטן: אונד ער מוז אויף האבען א גוט צייגנים פון דיא וואס זענען דרויסען, כדי ער זאל נישט אריינפאלען אין שאנד אונד אים נעץ פון דעם שטן:
- 8 גלייכדעם אויף דיא דינער פון דער קהלה מוזען זיין ערנסטהאפט, נישט רעדען מיט צווייא שמייכלערצונגען, נישט פיל וויין טרינקען, אונד נישט בייציג נאך שענדליכען
- 9 געווינסט: וואס האלטען דעם סוד פון דעם גלויבען אין א ריין געוויסען: אונד לאזען דיזע צוערשט געפריפט ווערען, דערנאך לאזען זייא דינען ווען זייא זענען אונשולדיג:
- 11 גלייכדעם מוזען פרויען ערנסטהאפט זיין, נישט רבילות זאגער, ניקטערן, בעטרייא אין אלע זאכען: לאזען דיא דינער זיין מענער פון איין ווייב, אונד גוט רעגירען איבער
- 13 זייערע קינדער אונד זייערע הייזער: ווארין דיא וואס זענען גוטע דינער דערנווערבען א גוטען שטאנד אונד גרוי-סען בטחון אים גלויבען וואס איז אין ושווע המשיח:
- 14 דיזע זאכען שרייב אייך דיר, איינדעם אייך האף גלייך צו דיר צו קומען: אבער ווען אייך זוימע מיך, אז דוא זאלסט וויסען וויא אזוי מען בעדארף זיך אויפפיהרען אין דעם הויז פון גאט, וואס איז דיא קהלה פון דעם לעבעדיגען
- 16 גאט, א זייל אונד גרונד פון דער וואהרהייט: אונד פאר געוויס איז עס אנדערקענט אז גרויס איז דער סוד פון גאטעספורכט;

דער וועלכער איז אנטפלעקט געווארען אים פלייש, גערעכטפערטיגט אים גייסט, האט זיך געווינען צו

- מייד; ווארין ווען זיין זענען אפגעדרעגן קענען משיח.
 12 ווילען זיין חתונה האבען: אונד זיין האבען משפט וויל
 13 זיין האבען זייער ערשטען גלויבען מבזה געוועזען: אונד
 זיין לערנען אויף פויל צו זיין, אונד ארומצוגעהן פון
 איין הויז צום אנדערען, אונד נישט נור פויל, נייערט אויף
 פלוידערער, אונד זיין מישען זיך אין פרעמדע געשעפט-
 14 טען, אונד רעדען דאס וואס זיין זאלען נישט: דרום וויל
 איך אז דיא יונגערע פרויען זאלען חתונה האבען, קינדער
 געווינען, דעם הויזגעזינד פיהרען, אונד זאלען קיינע גע-
 15 לעגענהייט דעם פיינד געבען צו לעקסטערן: ווארין עטליכע
 16 האבען זיך שוין אנועקגעקערט נאך דעם שטין: ווען א
 גלויביגע פרויא האט אלמנות לאז זיין אויסהעלפען,
 אונד לאז דיא קהלה נישט געשווערט ווערען פדי זיין זאל
 קענען אויסהעלפען דיא וואס זענען וואהרע אלמנות:
 17 דיא עלצטע וואס זענען גוטע געוועלטיגער האלט ווירדיג
 פון דאפעלטען כבוד, מייסטען דיא וואס ארבייטען אין
 18 ווארט-אונד לעהרע: ווארין דיא שריפט זאגט, דוא זאלסט
 נישט פערשליסען דאס מויל פון דעם אקס ווען ער דרעשט;
 דברים כ"ה ד'. אונד דער ארבייטער איז ווערט זיין לויין:
 19 געם נישט קיין אנקלאג קענען איין עלצטען, עס זיין דען פאר
 20 צווייא אדער דרייא עדות: דיא וואס זינדיגען זאלסט דוא פאר
 אלע שטראפען, פדי דיא איבריגע זאלען זיך פארקטען:
 21 איך זאג דיר אן פאר גאט אונד פאר ישוע המשיח, אונד
 פאר דיא אויסדערנועהלטע מלאכים, אז דוא זאלסט
 דינע זאכען האלטען אהן פאראורטייל, אונד זאלסט אין
 22 קיינע זאך זיין א נושא פנים: לעג אויף קיינעם דיא
 הענד געשווינד, אונד האב נישט קיין טהייל אן פרעמדע
 23 זינד; האלט דיך ריין: טרינק נישט מעהר וואסער, נייערט
 געם אביסעל וויין ווענען דיין מאגען אונד דייןע פילע
 24 קראנקהייטען: דיא זינד פון עטליכע מענשען זענען קלאר
 פאראויס, אונד זיין געהען פאראויס צו משפט, אונד אג-
 25 דערע פאלגען זיין נאך: אזוי אויף דיא מעשים טובים
 פון עטליכע מענשען זענען קלאר פאראויס, אונד דיא
 וואס זענען נישט אזוי קענען נישט פערבארגען ווערען:

14 דער לעהרע: פערלאז נישט דיא מתנה וואס איז אין דיר,
וואס איז דיר געגעבען דורך גבואה מיט דעם אויפלעגען
15 פון דיא הענד פון דיא זקנים: האב דאנה אין דיוע זאכען,
זייא געשטענדיג אין זייא, כדי דיין פארטשריט זאל פון
16 אלע געזעהען ווערען: גיב אכטונג אויף דיר זעלבסט
אונד אויף דיא לעהרע, בלייב דרינען; ווארין ווען דוא
וועסט דיועס טהון, וועסט דוא דין זעלבסט רעטען אונד
אויף דיא וואס הערען דין:

קאפיטעל ה

1 א זקן זאלסט דוא נישט אנשרייען, גייערשט זייא איהם מזהיר
2 וויא א פאטער, דיא יונגע לייט וויא ברידער: דיא אלטע
פרויען וויא מוטער, דיא יונגע וויא שוועסטער מיט אלער-
3 לייא לויטערקייט: האלט אין גבול דיא אלמנות, וואס
4 זענען וואהרע אלמנות: אבער ווען איינע אלמנה האט
קינדער אדער אייניקלעך, לאזען זייא צוערשט לערנען
אז זייא זאלען פרום זיין אין דערהיים אונד זאלען פער-
געלטען זייערע עלטערן; ווארין דאס איז גוט אונד אג-
5 גענומען פאר גאט: נון דיא וואהרע אלמנה דיא וואס איז
אליין געבליבען האט בשחון אין גאט, אונד איז גע-
שטענדיג אין איהרע תחנונות אונד געבעט נאכט אונד טאג:
6 אבער דיא וואס לעבט אין תענוג איז שוים בייא איהר
7 לעבען: אונד דיוע זאכען זאלסט דוא זייא אנזאגען, כדי
8 זייא זאלען זיין אהן פארנווארף: אבער ווען איינע פער-
זארגט נישט איהרע אייגענע, אונד בפרט איהר הויזגעזינד,
אזוי האט זיא אפגעלייקענט דעם גלויבען, אונד איז
ארגער וויא איין אונגלויביגער:

9 איינע אלמנה זאל אויסדערנועהלט ווערען ווען זיא איז
נישט יונגער וויא זעכציג יאהר, אונד איז געוועזען דאס
10 טייב פון איין מאן: וואס האט א גוטען נאמען פאר
מעשים טובים, ווען זיא האט אויפגעצויגען קינדער, ווען
זיא האט אויפגענומען אורחים, ווען זיא האט געוואשען
דיא פיס פון דיא הייליגע, ווען זיא האט אויסגעהאלפען
דיא וואס האבען געליטען, ווען זיא האט נאכגעפאלגט
11 איטליכעם גוטע ווערק: אבער דיא יונגערע אלמנות פער-

- צו וועלכען דוא ביסט אויף גערופען, אונד האסט בע-
 צייגט דאס גוטע צייגנים פאר פילע עדות: איך זאג
 13 דיר אן פאר נאט וועלכער מאכט אלעס לעבעדיג אונד
 פאר ישוע המשיח דער האט אונטער פנטיוס פילאטוס
 בעצייגט דאס גוטע צייגנים: אז דוא זאלסט האלטען
 14 דאס געבאט אהן א פלעק אונד אהן א פארזאורף ביז
 צום אנטפלעקען פון אונזער האר ישוע המשיח: וועלכער
 15 וועט בעווייזען אין זיינע אייגענע צייטען, דער געבענשטער
 אונד אליין מעכטיגער, דער קעניג פון קעניגע אונד
 דער האר פון הארען: וועלכער אליין האט אונשטערב-
 16 ליכקייט, דער וואוינט אים ליכט וואס מען קאן נישט
 דערצו צושטרעטען, וועלכען קיין מענש האט געזעהען
 אונד קאן איהם נישט זעהען; צו דעם זיין דער גבור
 אונד דיא עביגע מאכט; אמן:
 געביט דיא וואס זענען רייף אין דיווער וועלט, אז זיין
 17 זאלען נישט הויכמוטהיג זיין, אונד זאלען נישט האפען אין
 עשירות וואס איז נישט זיכער, נייערט אין דעם לעבע-
 דיגען גאט דער גיבט אונס אלעס רייכלייך צו געניסען:
 18 אז זיין זאלען גוטעס טהון, זאלען זיין רייף אין מעשים
 טובים, זאלען זיין פרייגעביג, זאלען אנדערע העלפען:
 19 אונד זאלען זיך אפלעגען א גוטען גרוינד פאר שפעטערע
 צייטען, כדי זיין זאלען דאס וואהרליכע לעבען אננעמען:
 20 א טימותיוס, היט דאס וואס איז דיר אנפערטרויעט, אונד
 פערמייד אונזוירדיגע אונד לעדיגע רעד אונד דיא ופוזחוס
 21 פון דער פאלשער דערקענטנים: וואס עטליכע האבען
 אנגעצייגט, אונד האבען זיך געאירט וועגען דעם
 גלויבען.
 גנאד זאל זיין מיט אייך:

קאפיטעל ו

- 1 אזוי פיל קנעכט וואס זענען אונטער דעם נאך זאלען זייער
איינענע הארען ווירדיג האלטען און אלערליי פבדו, כדי
דער נאמען פון גאט אונד דיא לעהרע זאלען נישט געלעס-
2 טערט ווערען: אונד דיא וואס האבען גלויביגע הארען
זאלען זייא נישט פעראכטען, ווייל זייא זענען ברידער,
נייערט לאזען זייא ליבער דינען, ווייל זייא זענען גלויביגע
אונד געליבטע, וואס האבען א טהייל אים גוטען ווערן;
דינע זאכען זאלסט דוא לעהרען אונד ווארנען:
3 ווען איינער לעהרט אנדערש, אונד איז נישט מסכים
צו דיא געזונדע ווערטער פון אונזער האר ישוע המשיח
4 אונד צו דיא לעהרע וואס איז כפי הדת: אזוי איז ער
אויסגעבלאזען, אונד פארשטעהט גארנישט, נייערט קרענקט
זיך מיט שאלות אונד שטרייט איבער ווערטער, דערפון
קומט ארויס קנאה, געצאנק, לעסטערונגען, שלעכטע
5 געדאנקען: מחלוקת פון מענטשען וואס האבען א פער-
דארבענעם פערשטאנד אונד קענען נישט דיא וואהרהייט,
וואס דענקען אז פרומיגקייט איז א מיטעל צום געוויין:
6 אונד פרומיגקייט מיט צופרידענהייט איז גרויסער געוויין:
7 ווארין מיר האבען גארנישט אין דער וועלט אריינגעבראכט,
8 ווארין מיר קענען אויף גארנישט ארויספיהרען: אבער
ווען מיר האבען שפייז אונד קליידונג לאזען מיר דער-
9 מיט צופרידען זיין: אבער דיא וואס ווילען רייך ווערען
פאלען אריין אין א פריפונג אונד א נעץ אונד פילע
נארישע אונד שענדליכע גלוסטיגקייטען, וואס פארזינקען
דיא מענטשען אין פערדארבעניס אונד אונטערגאנג:
10 ווארין דיא ליבע פון געלד איז א ווארצעל פון אלער-
לייא איבעל, וואס אייניגע האבען געגלוסט אונד זענען
פון דעם גלויבען פערפיהרט געווארען, אונד האבען
זיך געשטאכען מיט פיל יסורים:
11 אונד דוא, א מאן פון גאט, פליה פון דינע זאכען;
אבער נאך גערעכטיגקייט, פרומיגקייט, גלויבען,
ליבע, געדולד, דעמוטהיגקייט: שטרייט דעם גוטען
12 שטרייט פון דעם גלויבען, דערגרייך דאס עבניע לעבען,

האט צושטערט דעם טויט, אונד האט געבראכט לעבען
 אונד אונפערדערבעניס צום ליכט דורך דער בשורה
 טובה: דערצו בין איך אנגעשטעלט אלס א פֿרעדיקער
 11 אונד אפאסטל אונד לעהרער: דעסטוועגען לייד איך
 12 אויף דינע זאכען, אבער איך זעהם מיך ניט, ווארין
 איך זייס אין נעמען איך האב געגלויבט, אונד איך
 בין געוויס אז ער איז מעכטיג צו געוואהרען דאס וואס
 איך האב איהם פֿערטרויעט בוי צו יענעם טאג: האלט
 13 פֿעסט דאס פֿארבילד פֿון דיא געזונדע נוערמער, וואס
 דוא האסט פֿון מיר געהערט אין גלויבען אונד ליבע
 וואס איז אין ישוע המשיח: היט דאס גוטע וואס איז
 14 דיר אנפֿערטרויעט דורך דעם רוח הקודש וואס וואוינט
 אין אונס:

דאס ווייסט דוא, אז אלע וואס זענען אין אסא האבען
 15 זיך פֿון מיר אנגעקעקערט, צווישען וועלכע איז פינעלום
 אונד הערמאנעניס: דער האר זאל געבען חסד צו דעם
 16 הויז פֿון אניסיפֿארוס, ווארין ער האט מיך אפֿט דער-
 קוויקט, אונד האט זיך ניט געשעהקט מיט מיינע
 קעמפֿען: ניערמ ווען ער איז געוועזען אין רוים האט
 17 ער מיך אויפֿמערקזאם געזוכט אונד האט מיך געפינען:
 דער האר זאל איהם געבען אז ער זאל געפינען גנאד
 18 בייא דעם האר אין יענעם טאג. אונד וויא פֿיל ער האט
 מיר אין עפעזוס געדרייט ווייסט דוא זעהר גוט:

קאפיטעל ב

דרום, דוא מיינ קינד, זייא שטארק אין דער גנאד וואס
 1 איז אין ישוע המשיח: אונד דיא זאכען וואס דוא האסט
 פֿון מיר געהערט דורך פֿילע עדות, דינע איבערגיב צו
 געטרייע מענשען, וואס זאלען אויף קענען אנדערע
 2 לעהרען: לייד מיט אין איבעל וויא א גוטער סאלדאט
 פֿון ישוע המשיח: קיינער וואס איז אנגעווארבען פֿאר-
 3 וויקעלט זיך אין דיא זאכען פֿון דעם לעבען, כדי ער זאל
 געפֿעלען דעם וואס האט איהם גענומען פֿאר א סאלדאט:
 אונד ווען אפילו איינער שטרייט, איז ער ניט געקריינט
 5 עס וויא דען ער שטרייט גאנץ דעם געזעץ: דער אקערמאן
 6

דער צווייטער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו טימותיוס.

- 1 פולוס, איין אפאסטעל פון ישוע המשיח דורך דעם
וויילען פון גאט נאך דער הבטחה פון לעבען וואס איז
- 2 אין ישוע המשיח: צו טימותיוס מיין געליבטעם קינד;
גנאד בארעמטהערציגקייט אונד פרידען פון גאט דעם
פאטער אונד פון דעם האר ישוע המשיח:
- 3 איך דאנק גאט, דעם איך דיין פון מיינע אבות און מיט
ריינעם געוויסען, אז איך געדענק דיך אהן אויפהערען
- 4 אין מיינע געבעטע נאכט אונד טאג: אונד איך פער-
לאנג זעהר דיך צו זעהען, ווייל איך געדענק דייןע
טרערען, פרי איך זאל דערפילט ווערען מיט פרייד:
- 5 ווען איך דערמאהן מיך און דעם גלויבען וואס איז אין
דיר אהן חניפה, וואס האט צוערשט געוואוינט אין דייןע
באבע לואיס אונד אין דייןע מוטער אבניקא, אונד איך
בין פערזיכערט אז ער איז אויך אין דיר:
- 6 דעסטוועגען דערמאהן איך דיך דוא זאלסט דערנוועקען
דיא מתנה פון גאט וואס איז אין דיר דורך דעם אויפ-
7 לעבען פון מיינע הענד: ווארין גאט האט אונס נישט
געגעבען א גייסט פון פארכט, גייערט פון קראפט אונד
8 ליבע אונד פערשטאנד: דרום שעהם דיך נישט מיט דעם
צייגנים פון אונזערען האר, אונד מיט מיר זיין גע-
פאנגענעם, גייערט האב א טהייל אין דיא ליידען מיט
9 דער בשורה טובה נאך דער מאכט פון גאט: דער האט
אונס גערעטעט, אונד האט אונס גערופען מיט איינע
הייליגע גערופונג, נישט נאך אונזערע מעשים גייערט
נאך זיינע אייגענע פונה אונד גנאד, וואס איז אונס
געגעבען געווארען אין ישוע המשיח פון עבינע צייטען
10 אן: אבער איז אצינד אנטפלעקט געווארען דורך דער
אנטפלעקונג פון אונזערען רעטער ישוע המשיח, דער

- הילצערנע אונד ערדישע, אונד אייניגע צו פֿבוד, אונד
 21 אנדערע צו שאנד: דרום ווען אימיצער וועט זיך
 רייניגען פון דינע, וועט ער זיין א פֿלי צו פֿבוד, געהייר-
 ליגט, גוצליך צו דעם בעל הבית, אונגעפֿרייט צו אימליכען
 גוטען ווערק:
 22 פֿליה נון פון דיא גלוסטיגקייטען פון דער יונגע, אָבער
 נאך גערעכטיגקייט, גלויבען, ליבע, פֿרידען מיט דיא
 23 וואס רופען אן דעם האר אויס א ריינעם הארצען: אונד
 פֿערמייד דיא נארישע אונד אונגעלעהרטע שאַלזות, ווייל
 24 דוא וויסט אז זייא מאכען קריגערייא: אונד דער קנעכט
 פון דעם האר מוז נישט זיין א קריגער, ניערשט געלינד צו
 אלע מענשען, א גוטער לעהרער וואס קאן אפילו
 25 שלעכטעם ליידען: וואס קאן שטראפען מיט נידריגקייט
 דיא וואס זעצען זיך דערנוידער, טאמער וועט זייא גאט
 געבען תשובה צום דערקענטניס פון דיא וואהרהייט:
 26 אייד זייא זאלען אנטרינען ווערען פון דעם נעץ פון דעם
 שטן, אינדעם זייא זענען בייא איהם געפאנגען נאך
 זיין ווילען:

קאפיטעל ג

- 1 אונד דוא זאלסט וויסען, אז אין דיא לעצטע טעג וועלען
 2 שווערליכע צייטען ווערען: ווארין דיא מענשען וועלען
 זיין ליבהאבער פון זיך זעלבסט, ליבהאבער פון געלד,
 באריהמער, שטאלק, לעסטערער, אונגעהארזאם קענען
 3 דיא עלטערן, אונדאנקבאר, אונגהייליג: אכזרים, אונגע-
 טרייע, רבילות זאנער, פארשייטע, אונגרייט, וואס ליבען
 4 נישט דאס גוטע: מוסרים, היציג, אויפגעבלאזען, וואס
 5 ליבען דאס פֿערגניגען מעהר וויא זייא ליבען גאט: וואס
 האבען דיא געשטאלט פון גאטעספֿורכט, אָבער זייא
 פֿערלייקענען דיא קראפט דערפֿון; אויך פון אזעלכע
 6 מענשען קעהר דיך אפ: ווארין פון דינע זענען דיא
 וואס קריכען אריין אין דיא הייזער, אונד נעמען געפאנ-
 גען נארישע פֿרויען וואס זענען געלאדען מיט זינד,
 אונד זענען פֿערפֿיהרט מיט פֿילערלייא גלוסטיגקייטען:
 7 וואס זענען געשטענדיג לערנער, אונד קענען קיינמאל

- וואס ארבייט מוז צוערשט נעמען פון דיא פרוכט:
 7 פערשטע וואס איך זאג; ווארין דער האר וועט דיר
 פערשטאנד געבען אין אלע זאכען:
 8 געדענק אן ישוע המשיח דער איז פון דעם זאמען פון
 דויד, דער איז אויפגעשטאנען פון דיא טויטע נאך מיינע
 9 בשורה טובה: דרינען לייד איך איבעל ביו צו קעמען,
 וויא איין איבעלטהעמער, אבער דאס ווארט פון גאט איז
 10 נישט געקעמט: דעסוועגען דערטראג איך אלעס וועגען
 דיא אויסדערנועהלטע, פדי וויא זאלען אויך דערהאלטען
 דיא ישועה וואס איז אין ישוע המשיח מיט עבינער
 11 הערליכקייט: דאס ווארט איז זיכער; ווארין ווען מיר
 שטארבען מיט איהם וועלען מיר אויך מיט איהם לעבען:
 12 ווען מיר דערטראגען וועלען מיר אויך מיט איהם הערשען,
 ווען מיר איהם פערלייקענען וועט ער אונס אויך פער-
 13 לייקענען: ווען מיר זענען אונגעטרייא בלייבט ער דאך
 געטרייא, ווארין ער קאן זיך נישט זעלבסט פערלייקענען:
 14 דערמאהן וויא אן דיוע זאכען, אונד בעצייג פאר דעם
 האר אז וויא זאלען נישט צאנקען איבער ווערטער גארניט
 צום נוצען, גייערט צום פערדארבען פון דיא וואס הערען:
 15 פלייסג דיך אז דוא זאלסט דיך בענוויזען געפריפט צו
 גאט, איין ארבייטער וואס געדארף זיך נישט צו שענהען,
 16 וואס ציטהיילט ריכטיג דאס ווארט פון וואהרהייט: אבער
 פערמייד דיא אונזוירדיגע אונד לעדיגע רעד; ווארין וויא
 17 וועלען וואקסען צום רשעות: אונד זייער ווארט וועט
 פרעסען וויא ■ קרעבס; צווישען וועלכע זענען
 18 הימענעאוס אונד פילעמוס: וועלכע האבען זיך געאירט
 וועגען דער וואהרהייט, אינדעם וויא זאנען אז תחת
 המתים איז שוין געשעהען, אונד וויא צושטערען דעם
 19 גלויבען פון עטליכע: אבער דער פעסטער גרונד פון
 גאט שטעהט, אונד האט דיוען זיגעל, דער האר קען דיא
 וואס זענען ווין; אונד לאז זיך אימליכער וואס נענט דעם
 נאמען פון דעם האר אפטהון פון אונגערעכטיגקייט:
 20 ישעיה כ"ו י"ג; במדבר ט"ז ה'. אין א גרויס הויז איז פארהאנען
 נישט נור גאלדענע אונד זילבערנע כלים, גייערט אויך

- אונד וועגן זיינע אנטפלעקונג אין זיין קעניגרייך:
 2 פֿרעדיגע דאס ווארט, זיין אייפֿריג אין דער צייט
 אונד אויסער דער צייט, שטראף, דערמאָהן, טרייסט,
 3 אין אלערליי געדולד אונד בעלעהרונג: ווארין עס
 וועט זיין א צייט ווען זיין וועלען נישט פֿערטראָגען
 געזונדע לעהרע, ניערמ נאך וויערע אייגענע גלויבטיג־
 קייטען וועלען זיין ויף צוגויפֿברענגען לעהרער אינדעם
 4 וויערע אויערען זענען קרעציג געווארען: אונד זיין
 קעהרען אונזע וויערע אויערען פֿון דער וואהרהייט,
 אונד קעהרען ויף צו דיא נארושע רעדע: אָבער זיין
 5 דוא אין אלעם נישטערן, לייך שלעכטעם, משהא דאס
 ווערק פֿון א מבשר, דערפֿיל זיין דינסט:
 6 ווארין איך בין שוין א קרבן אונד דיא צייט פֿון מיינ אפֿ־
 7 שייך איז נאהענט: איך האב געשטריטען דעם גוטען
 שטרייט, איך האב דערפֿילט דעם לויף, איך האב גע־
 8 האלטען דעם גלויבען: פֿון אצונד אן איז פֿאר מיר
 אפֿגעלעגט דיא קרוין פֿון גערעכטיגקייט, וואס דער האר
 דער גערעכטער ריכטער, וועט מיר געבען אין יענעם
 טאג, אונד נישט צו מיר אליין, ניערמ צו אלע וואס האבען
 געליבט זיין אנטפלעקען:
 9 אייל דין באלד צו מיר צו קומען: ווארין דעמאס האט
 10 מיך פארלאזט אינדעם ער האט געליבט דיא איצטיגע
 וועלט, אונד איז אונזעקגעגאנגען קיין טעסאלאניקא, קרעס־
 11 קענס קיין גאלאטניא, טיטוס קיין דאלמאטניא: לוקאס איז
 נור מיט מיר. נעם מרקוס אונד ברענג איהם מיט דיר;
 12 ווארין ער איז מיר נוצליך צו דעם דינסט: טיכיקוס האב
 13 איך געשיקט קיין עפעזוס: ווען דוא קומסט אזוי ברענג
 מיט דיר דעם מאנטעל וואס איך האב איבערגעלאזט אין
 טרויאס ביין קרפֿוס, אונד אויף דיא ביכער, בפרט דיא
 14 פארמענטראלען: אלעפסאנדער דער קופערשמיד האט
 מיר פֿיל שלעכטעם געטהון. דער האר זאל איהם פֿער־
 15 געלטען נאך וויע מעשים: פֿאר דעם היט דוא דין אויף;
 ווארין ער האט ויף שטארק דערווידער געזעצט קעגען
 אונזערע רעדען:

8 נִיט קומען צו דער דערקענטניס פון דער וואהרהייט:
 אונד גלייך וויא נאנעם אונד נאמברעם האבען זיך דער-
 ווידער געזעצט קעגען משה, אזוי ווידערזעצן זיך דיזע
 אויך קעגען דער וואהרהייט, וועלכע האבען א פער-
 דארבענעם פערשטאנד, אונד זענען פערווארפען פון
 9 דעם גלויבען: אבער זייא וועלען נִיט ווייטער געהען;
 ווארין וויערע נארישקייט וועט עפענטליך בעקאנט
 ווערען צו אלע לייט, אזוי וויא זייערס איז אויך
 געוועזען:

10 אבער דוא האסט מיר נאכגעפאלגט אין דער לעהרע,
 אים אויפפיהרען, אים פארנעמען, אים גלויבען, אין
 דער לאנגמוטיגקייט, אין דער ליבע, אין דער געדולד:
 11 אין דיא פערפאלגונגען, אין דיא ליידען, וואס זענען
 איבער מיר געקומען אין אנטזוכנא, אין איקוננא, אין
 לוסטרא; וויא פילע פערפאלגונגען איך האב געליטען,
 12 אונד דער האר האט מיך פון אלע מציל געוועזען: אונד
 אלע מענשען וואס ווילען לעבען פרום אין ישוע
 13 המשיח וועלען פערפאלגט ווערען: אבער שלעכטע
 מענשען אונד פערפיהרער וועלען בעשטענדיג ארגער
 ווערען, אונד וועלען פערפיהרען אונד פערפיהרט ווערען:
 14 אבער בלייב דוא אין דיא זאכען וואס דוא האסט
 געלערנט אונד אין וועלכע דוא ביסט איבערצייגט,
 ווארין דוא וויסט פון וועמען דוא האסט געלערנט:
 15 אונד אז דוא האסט פון דיינע יוגענד אויף געקענט
 דיא הייליגע שריפט וואס קענען דיך קלוג מאכען צו
 ישועה דורך דעם גלויבען וואס איז אן ישוע המשיח:
 16 אז יעדע שריפט איז פון גאט איינגעהויכט, אונד איז אויך
 נוצליך צו לעהרע, צו שמראת, צו פערבעסערונג, צו
 17 מוסר וואס איז אין גערעכטיגקייט: כדי דער מאן פון
 גאט זאל ווין גאנץ אונד צוגערייטעט צו איטליכען
 גוטען ווערק:

קאפיטעל ד

1 איך בעצייג דיר פאר גאט, אונד פאר ישוע המשיח,
 וועלכער וועט ריכטען דיא לעבעדיגע אונד דיא טויטע,

דער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו טיטוס.

- 1 פולוס, א קנעכט פון גאט, אונד איין אפאסטעל פון ישוע
המשיח, נאך דעם גלויבען פון דיא אויסדערנועהלעט
פון גאט אונד דיא דערקענטנים פון דער וואהרהייט וואס
איז נאך פרומיגקייט: אין דער האפנונג פון עביגען לע-
2 בען, וואס גאט, דער זאגט ניט לויבען, האט מבטיח גע-
וועזען פון עביגע צייטען: אונד האט אין זיינע אייגענע
3 צייטען אנטפלעקט זיין ווארט דורך דעם פֿרעדיגער וואס
איז מיר אנפערשרויעט נאך דעם געבאט פון גאט אונזערען
רעטער: צו טיטוס מיין וואהרעם קינד נאך דעם געמיינ-
4 זאמען גלויבען; גנאד אונד פֿרידען פון גאט דעם פאטער
אונד פון ישוע המשיח אונזער רעטער:
5 דעסטוועגען האב איך דיר איבערגעלאזט אין קרעטא,
כדי דוא זאלסט צורעכט מאכען דאס וואס פעהלט, אונד
זאלסט אנשטעלען עלצטע אין איטליכער שטאט, אזוי
וויא איך האב דיר בעפוילען: ווען איינער איז אונזשולדיג,
6 דער מאן פון א טייב, דער גלויביגע קינדער האט, אונד
איז ניט פארקלאגט וועגען שענדליכעס לעבען אונד
ווידערשפעניגקייט: ווארין דער אויפזעהער מוז זיין אונד
7 שולדיג, אלס א פערנוואלטער פון גאט, ניט הויכמוטיג,
ניט צארניג, קיין וויין וויסער, קיין שלעגער, ניט גייציג
נאך שענדליכען געווינסט: ניערמ א מכנים אורח, ליב-
8 האבער פון גוטען, פארשטענדיג, גערעכט, הייליג, מעסיג:
וואס האלט פעסט דאס פערזיכערטע ווארט נאך דער
9 לעהרע, כדי ער זאל אויך קענען ווארנען אין דיא געזונדע
לעהרע אונד ווידערשפערעכער שטראפען:
ווארין פילע זענען ווידערשפעניגער, פלוידערער אונד
10 בעטריגער, בעזונדערס פון דער געשניידונג: וואס
11 מען בעדארף וויא דאס מויל פארשטאפען, וועלכע

- 16 בייא מיינע ערשטע פארענטפערונג איז קיינער ניש מיט מיר
נעשטאנען, נייערט זיין האבען מיך אלע פערלאזט. לאז
17 עס זיין ניש צונערעכענט ווערען: אבער דער האר איז בייא
מיר נעשטאנען אונד האט מיך נעשטארקט, כדי דאס
פרעדיגען זאל דורך מיר דערפילט ווערען אונד אלע גוים
זאלען הערען; אונד איך בין גערעטעט געווארען פון
18 דעם מויל פון דעם לייב: דער האר וועט מיך רעטען פון
אימליכען שלעכטען ווערק, אונד וועט מיך געוואהרען
צו זיין הימלישען קעניגרייך; צו דעם זיין דיא הערליכ-
קייט פון עביגקייט צו עביגקייט; אמן:
- 19 גרים פריסקא אונד אקווילא, אונד דאס הויזגעזינד פון
20 אַניסיפארוס: עראסטוס איז געבליבען אין קארנינט, אונד
טראפימוס האב איך קראנק איבערגעלאזט אין מיליטום:
21 אייל דיך צו קומען פאר דעם ווינטער. עבבולוס גריסט
דיך, אונד פודענס, אונד לינוס, אונד קלודיא, אונד אלע
ברידער:
- 22 דער האר זאל זיין מיט דיין גייסט, דיא גנאד זיין מיט אייך:

- מעניג זיין צו זייערע אייגענע העררן, וואוילגעפעליג
 זיין אין אלע זאכען, נישט אקעגענרעדען: נישט געבענען, 10
 נייערט גענויזען אלערלייא גוטע געטריישאפט, כדי
 זייא זאלען אין אלע זאכען צייערען דיא לעהרע פון
 גאט אונזער רעטער:
 ווארין דיא גנאד פון גאט וואס ברענגט ישועה צו אלע 11
 מענשען איז אנטפלעקט געווארען: אונד זיא לעהרט 12
 אונס אז מיר זאלען פארלייקענען דאס רשעות אין דיא
 וועלטליכע גלוסטען, אונד זאלען לעבען פארשטענדיג
 אונד גערעכט אונד פרום אין איצטיגען צייטאלטער:
 אונד זאלען ווארטען אויף דיא געבענשטע האפנונג 13
 אונד דעם אנטפלעקען פון דעם פבוד פון דעם גרויסען
 גאט אונד ישוע המשיח אונזער רעטער: וועלכער 14
 האט זיך אליין פאר אונס געגעבען, כדי ער זאל אונס
 אויסלעזען פון אלע אונגעזעכטיגקייט, אונד זאל צו זיך
 רייניגען איין אויסדערנוועהלטעם פאלק וואס איז אייפריג
 פאר גוטע ווערק: דיוע זאכען רעד אונד זייא מזהיר 15
 אונד שטראף מיט אלערלייא מאכט, לאז זיך קיינער
 נישט פערראכטען:

קאפיטעל ג

- דערמאהן זייא אז זייא זאלען אונטערטעניג זיין צו 1
 הערשאפטען אונד מאכטען, געהארקען צו דיא געוועל-
 טיגער, אנגעברייט זיין צו אימליכען גוטען ווערק: זייא 2
 זאלען פון קיינעם נישט שלעכטעם רעדען, נישט קריגעריש
 זיין, נייערט נאכגעבענדיג, אונד זאלען גענויזען
 אלערלייא זאפטמוטיגקייט צו אלע מענשען: ווארין מיר 3
 זענען אויף אמאל געוועזען אונפערשטענדיג, ווידער-
 שפענסטיגע, פערפוהרט, דינער פון גלוסטען אונד
 פערשידענע פערגנוגען, אונד האבען געלעבט אין רשעות
 אונד קנאה, איינער ווירדיג פון דעם אנדערן פערהאסט:
 אבער ווען דיא גוטגקייט פון גאט אונזער רעטער אונד 4
 זיינע ליבע האבען זיך צו מענשען גענויזען: נישט דורך 5
 מעשים פון גערעכטיגקייט וואס מיר האבען געהאט,
 נייערט נאך זיינער בארמהערציגקייט האט ער אונס

פארקעהרען גאנצע הייזער, אינדעם זייא לערנען דאס וואס
12 איז נישט רעכט פון וועגען שענדליכען געווינקסט: איינער פון
זייא, זייער אייגענער נביא האט געזאגט, דיא קרעטער
זענען געשטענדיג לינגער, חיות רעות, פוילע בייכער:
13 דיועס צייגנים איז וואהר: דעסטוועגען שטראף זייא
14 שארף, כדי זייא זאלען שארף זיין אים גלויבען: אונד
זאלען נישט אכטונג געבען אויף יודישע הגדות אונד מצות
פון מענטשען וואס קעהרען זיך אפ פון דער וואהרהייט:
15 אלע זאכען זענען ריין צו דיא ריינע; אבער צו דיא בע-
פלעקטע אונד אונגלויבונגע איז קיין זאך ריין, נייערט
זייער פערשטאנד אונד אפילו זייער געוויסקען זענען בע-
16 פלעקט: זייא געהויפטען אז זייא קענען גאט, אבער
זייא פערלייקענען איהם אין זייערע מעשים, אונד זענען
אומזיירדיג אונד ווידערשפעניג אונד פערנוארפען פון
איטליכען גוטען ווערק:

קאפיטעל ב

1 נון דוא זאלסט רעדען דיא זאכען וואס פאסט צו דיא
2 געזונדע לעהרע: אז דיא עלצטע זאלען זיין נכטערן,
ערנסטהאפטיג, פארשטענדיג, געזונד אים גלויבען, אין
3 ליבע, אין געדולד: אזוי אויך אז דיא אלטע פרויען זאלען
זיך הייליג אויפפיהרען, זאלען נישט רכילות זאגען, נישט
פיל וויין טרינקען, נייערט זאלען זיין לעהרערין פון
4 גוטען: כדי זייא זאלען דיא יונגע פרויען פארשטענדיג
מאכען, אז זייא זאלען ליבען זייערע מענער אונד זייערע
5 קינדער: אונד זאלען פארשטענדיג זיין, ריינע, הוזהאל-
טער, גוטיג, אונטערטעניג צו זייערע אייגענע מענער,
כדי דאס ווארט פון גאט זאל נישט געלעסטערט ווערען:
6 אויך דיא יונגע לייט זייא מזהיר אז זייא זאלען פאר-
7 שטענדיג זיין: אונד ווייז דיך אין אלע זאכען א ביישפיל
פון גוטע ווערק, אין דער לעהרע, אונטערדארבעהייט,
8 ערנסט: געזונדען אונד אונטערשולדיגטען ווארט, כדי
דער וואס זעצט דיך דערווייזער זאל פערשעהמט ווערען,
אינדעם ער האט קיין שלעכטעס וועגען אונס צו זאגען:
9 זייא אויך מזהיר דיא קנעכט אז זייא זאלען אונטער-

דער בריף פון דעם אפאסטעל פולוס צו פילעמון.

- 1 פולוס א געפאנגענער פון ישוע המשיח, אונד טימותיוס
- 2 דער ברודער, צו פילעמון אונזער געליבטען אונד מיט-
- 3 ארבייטער: אונד צו אפפא דער שוועסטער, אונד צו
- 4 ארכיפוס אונזער מיטשטרייטער, אונד צו דער קהלה וואס
- 5 איז אין דיין הויז: גנאד ויזא מיט אייך אונד פרוידען פון
- 6 גאט אונזער פאטער אונד פון דעם האר ישוע המשיח:
- 7 איך דאנק געשטענדיג מיין גאט, ווען איך געדענק דיך
- 8 אין מיינע געבעטע: אינדעם איך הער וועגען דייןע ליבע
- 9 אונד דיין גלויבען וואס דוא האסט צו דעם האר ישוע
- 10 אונד צו אלע הייליגע: כדי דיא געמיינשאפט פון דיין
- 11 גלויבען זאל מעכטיג ווערען אין דער דערקענטניס פון
- 12 אלעם גוטען וואס איז אין אונס צום משיח: ווארון איך
- 13 האב געהאט פיל פרייד אונד טרייסט וועגען דייןע ליבע,
- 14 ווייל דיא הערצער פון דיא הייליגע זענען דורך דיר
- 15 דערקוויקט געווארען, ברודער:
- 16 דעסטוועגען, האמשע איך האב פיל פרייהייט אין משיח
- 17 אז איך זאל דיר געבוטען וואס געהערט זיך: אבער פון
- 18 וועגען דער ליבע בעט איך דיך ליבער, אינדעם איך בין
- 19 אנעלכער וויא פולוס דער אלטער, אונד אצונד אויך א
- 20 געפאנגענער פון ישוע המשיח: איך בעט דיך וועגען
- 21 מיין זוהן אנעסימוס, דעם איך האב געווינען אין מיינע
- 22 קעטען: וועלכער איז פריהער צו דיר אנגעוואליך געווע-
- 23 זען, אבער אצונד נוצליך צו דיר אונד אויך צו מיר:
- 24 דעם האב איך צו דיר צוריק געשיקט, איהם זעלבסט,
- 25 דאס איז מיין אייגען הארץ: וועלכען איך האב געוואלט
- 26 בייא מיר זעלבסט האלטען, כדי ער זאל מיך פאר דיר
- 27 געדינען אין דיא קעטען פון דער בשורה טובה: אבער
- 28 אהן דייןע מיינונג האב איך גארניט געוואלט טהון, כדי

- גערעטעט דורך דעם וואשען פון דער ווידערגעבורט
 6 אונד דער דערנייערונג פון דעם רוח הקודש: וואס
 ער האט אויף אונס רייכליך אויסגעגאסען דורך ישוע
 7 המשיח אונזער רעטער: כדי מיר זאלען גערעכט
 פערטיגט ווערען דורך זיינע גנאד, אונד זאלען ווערען
 יורשים נאך דער האפנונג פון עבינען לעבען:
 8 דאס ווארט איז זיכער, אונד איך וויל אז דוא זאלסט
 דינע זאכען פעסט זעצען, כדי דיא וואס האבען געגלויבט
 אן גאט זאלען אכטונג געבען אין גוטע ווערקען פאר
 אנצוגעהען. דינע זאכען זענען גוט אונד גוצליך צו
 9 מענשען: אבער פערמייד נארישע שאלות אונד יחוס
 ספרים אונד געצאנק אונד מחלוקת זענען דעם געזען,
 10 ווארין זיין זענען אונגעצליך אונד אומזוסט: א מאן
 וואס איז איין אפיקורוס זאלסט דוא נאך דער ערשטער
 11 אונד צווייטער ווארנונג אויסמיידען: אינדעם דוא ווייסט
 אז אועלכער איז פארקעהרט אונד זינדיגט, וויל ער
 פערשולדיגט זיך זעלבסט:
 12 ווען איך וועל צו דיר שיקען ארטעמאס אדער טיכיקוס
 איילע דין צו מיר צו קומען קיין ניקאפאליס; ווארין
 13 איך האב געדענקט דארט איבערצוווינטערן: שיק
 אייפריג פאר זענאס דעם יוען אונד אפאלאם אויף
 זייערע ריינע, כדי עס זאל זיין גארניט פעהלען:
 14 אונד לאזען דיא אונזערע אויף לערנען אין גוטע
 ווערקען פאראנצוגעהען פאר דעם וואס מען געדארף
 געטיג, כדי זיין זאלען גיט זיין אהן פרוכט:
 15 אלע וואס זענען מיט מיר גריסען דין, גרים דיא וואס
 ליבען אונס אים גלויבען. גנאד זאל זיין מיט אייך
 אלע:

דער בריף צו דיא עבריים.

- 1 גאט, דער האט פארצייטען אין פיל חלקים אונד אויף
פילערלייא אופנים גערעט צו דיא אבות דורך דיא
- 2 נביאים: האט אין דעם ענד פון דינע טעג צו אונם
גערעט דורך דעם זעהן, וועלכען ער האט געשטעלט
יורש פון אלעם, דורך וועלכען ער האט אויף דיא וועלטען
געמאכט: וועלכער איז דער גלאנץ פון זיינער הערליכ-
- 3 קייט, אונד דיא געשטאלט פון זיין וועזען, אונד דער האלט
אלע זאכען דורך דעם ווארט פון זיינע קראפט, ווען ער
האט געמאכט דיא רייניגונג פון זינד האט ער זיך געזעצט
צו דיא רעכטע האנד פון דער מאנעסטעט אין דער הייף:
- 4 אינדעם ער איז אזוי פיל בעסער געווארען וויא דיא
מלאכים, אז ער האט א פיל העכערען נאמען וויא זיין
געירשעט:
- 5 ווארין צו וועלכע פון דיא מלאכים האט ער אמאל געזאגט,
„דוא ביסט מיין זעהן, היינט האב איך דיך געבוירען?
אונד ווידער, איך וועל צו איהם זיין צום פאטער, אונד
ער וועט צו מיר זיין צום זעהן“: תהלים ב' ז'; שמואל ב' י"ה.
- 6 אונד ווען ער ברענגט ווידער דעם גבור אין דער
וועלט זאגט ער,
„אונד לאזען אלע מלאכים פון גאט זיך צו איהם ביקען“:
תהלים צ"ז ז'.
- 7 אונד וועגען דיא מלאכים זאגט ער,
„וועלכער מאכט זיינע מלאכים רוחות אונד זיינע דינער
א פלאם פון פייער“: תהלים ק"ד ז'.
- 8 אבער וועגען דעם זעהן זאגט ער,
„דיין שטעהל א גאט איז פון עביגקייט צו עביגקייט,
אונד דאס סצעפטער פון גראדקייט איז דאס סצעפטער
פון דיין קעניגרייך: דוא האסט געליבט גערעכטיג-
- 9 קייט אונד געהאסט אונרעכט, דרום האט דיך, א גאט,
דיין גאט געזאלבט מיט דעם עהל פון פרייד מעהר

פילעמון

דיין גוטעם זאל ניט געצווינגען זיין, נייערשט פון גוטען
ווילען:

15 ווארין אפֿשר איז ער דעסוועגען פון דיר פאר א צייט
אפגעזונדערט געווארען, בדי דוא זאלסט איהם אויף

16 עביג אונדאי געקומען: ניט מעהר אלס א קנעכט, נייערשט
העכער וויא א קנעכט, אלס א געליבטען ברודער,
געזונדערס צו מיר, אבער פיל מעהר צו דיר אים פלייש

17 אונד אויף אין דעם האר: דרום ווען דוא האלסט מיך

18 פאר א חבר, אזוי געם איהם אויף וויא מיך: אונד ווען
ער האט דיר עפעס אינגרעכט געטהון, אדער ער איז דיר

19 עפעס שולדיג, רעכען דאס צו מיר: איך פולום שרייב
עס מיט מיינע אייגענע האנד, איך וועל עס געצאהלען;

האטשע איך זאג דיר ניט אז דוא ביסט אויף דיך
20 זעלבסט צו מיר שולדיג: נא ברודער, איך זאל מיך

איבער דיר פרייען אין דעם האר; דערקוויק מיין הארץ
אין דעם משיח:

21 אים פערטרויען אין דיין געהארקען שרייב איך דיר,

אינדעם איך ווייס אז דוא וועסט אפילו מעהר טהון וויא

22 איך זאג: אונד גלייכצייטיג גרייט מיר אויף אן א דירה;

ווארין איך האב אז דורך אייערע געבעטע וועל איך צו
אייך געגעבען ווערען:

23 עפאפראס מיין מיטגעפאנגענער אין ישוע המשיח גריסט

דיך, אונד מארקוס, אונד אריסטארכוס, אונד דעמאס,

אונד לוקאס, מיינע מיטארבייטער:

24 דיא גנאד פון דעם האר ישוע המשיח זאל זיין מיט

אייער גריסט:

„וואס איז דער מענש אז דוא זאלסט אן איהם
 געדענקען? אדער דער בן אדם אז דוא זאלסט איהם
 בעזוכען? דוא האסט איהם אביסעל דערנידריגט 7
 מעהר וויא דיא מלאכים, מיט הערליכקייט אונד פבוד
 האסט דוא איהם געקרוינט. אונד האסט איהם געזעצט
 איבער דיא ווערק פון דיינע הענד: דוא האסט אלע 8
 זאכען אונטערטעניג געמאכט אונטער זיינע פיס“:

תהלים ח' ה' ו'.

ווארין ווען ער האט אלע זאכען צו איהם אונטערטעניג
 געמאכט, האט ער קיינע זאך איבערגעלאזט וואס איז נישט
 צו איהם אונטערטעניג. אבער אצונד זעהען מיר נאך
 נישט אלע זאכען צו איהם אונטערטעניג געמאכט:
 אבער מיר זעהען ישוע, דער איז אביסעל דערנידריגט 9
 מעהר וויא דיא מלאכים דורך דאס ליידען פון דעם טויט,
 מיט הערליכקייט אונד פבוד געקרוינט אז ער זאל דורך
 דער גנאד פון גאט פערזוכען דעם טויט פאר יעדעם
 מענש:

ווארין עס האט צו איהם געפאסט וואס אלעס איז פון 10
 זיינעטוועגען אונד אלעס איז דורך איהם, אינדעם ער האט
 פילע זיין געבראכט צו הערליכקייט, אז ער זאל
 דורך ליידען פאלקאמען מאכען דעם פירשט פון זייערע
 ישועה: ווארין דער וועלכער הייליגט אונד דיא וואס 11
 זענען געהייליגט זענען אלע פון איינעם; דעסטוועגען
 שעהמט ער זיך נישט ער זאל זיין רופען ברידער:
 אונד זאגען, 12

„איך וועל דיין נאמען אנזאגען צו מיינע ברידער,
 אין מיטען פון דער פערזאמלונג וועל איך דיך לויבען“:
 תהלים כ"ב ב"ג,

אונד ווידער, 13
 „איך וועל אויף איהם פערטרויען“:
 אונד ווידער,

„זעה איך אונד דיא קינדער וואס גאט האט מיר
 געבעבען“: ישעיה ח' י"ו י"ח.

דרום ווייל דיא קינדער האבען א טהייל אין פלייש אונד 14

- 10 ויֵאָמֶר דִּינָה חֲבֵרִים: "תְּהִלִּים מ'ה'ז' ח'. אֹנֶד "דֹּא, אֶ
הָאֵר, הָאֵסֵט אִים אָנְהוּיב בְּעִנְיָנְדֵּעַט דִּיא עֶרֶד, אֹנֶד
11 דִּיא הִימְעֵל זַענֶען דִּיא ווערן פֿון דִּינָה הענד: זיִיא
וועלען פֿערלויִרען ווערען אָבער דֹּא בְּלִיבֶסֵט; אֹנֶד
12 זיִיא וועלען אַלע אַלט ווערען ויֵאָ א קלייד: אֹנֶד ויֵאָ
א מאַנטעל וועסט דֹּא זיִיא אויפֿראַלען, זיִיא וועלען
אויף ויֵאָ א קלייד פֿערענדערט ווערען, אָבער דֹּא
ביסט דערזעלביגער, אֹנֶד דִּינָה יֵאָהרען וועלען נִיט
פֿערנעהען: "תְּהִלִּים ק"ב כ"ו כ"ח,

13 אָבער צו וועלכע פֿון דִּיא מְלָאכִים הָאֵט עֶר אַמָּאל
בְּעֹאנְט,

"זיין צו מיינע רעכטע האַנד, ביז איך וועל דִּינָה
פֿינד מאַכען פֿאַר א פּוסענבֿענקעל צו דִּינָה פֿיס?
תְּהִלִּים ק"א א'.

14 זַענען זיִיא נִיט אַלע בְּעִדְיָנְדִּיבֶע גִּיסְטֶער, אויסגֶעשִׁיקט
דִּיא צו בְּעִדְיָנֶען וואס וועלען יִרְשָׁעֶען יִשׁוּעָה?
קאפיטעל ב

- 1 דַּעסְטווענען מווען מיר נאך מעהר אַכטונג געבען צו
דִּיא זאכען וועלכע מיר האָבען געהערט, דערמיט מיר
2 זאַלען נִיט אַמָּאל אַפּפּאַלען: וואַרין ווען דאס וואַרט
וועלכעס איז דורך מְלָאכִים גערעט געוואָרען איז פֿעסט
געוועזען, אֹנֶד יעדע איבערטרעטונג אֹנֶד ווידערשפּע-
ניגקייט הָאֵט א גערעכטע פֿערנעלטונג דערהאַלטען:
3 ויֵאָ וועלען מיר אַנטרינען ווען מיר פֿעראַכטען אזוי א
גרויסע יִשׁוּעָה? וואס איז אִים אָנְהוּיב דורך דעם הָאֵר
געוואָנט געוואָרען, אֹנֶד איז צו אונם געשטעטיגט דורך
4 דִּיא וואס האָבען עס געהערט: אינדעם גאט הָאֵט
מיטגעצויגט מיט צייכען אֹנֶד וואָנדער אֹנֶד פֿילערלייא
גבורות אֹנֶד אויסגעטיילטע מתנות פֿון דעם רוח הקודש
נאך זיין ווילען:

- 5 וואַרין ער הָאֵט נִיט צו מְלָאכִים אונטערשטעניג געמאַכט
6 דִּיא קומענדיגע וועלט פֿון וועלכע מיר רעדען: אָבער
איינער הָאֵט אויף א געוויסען אָרט געצויגט אֹנֶד
געוואָנט,

האָבען מיך געפֿריפט אין פֿרובירען, אונד האָבען גע-
 10 זעהען מיינע ווערק פֿירציג יאָר: דעסמֿוועגען האָב
 איך געפֿאַרנט אויף דינעם דור, אונד האָב געזאָגט,
 זיין אירען געשטענדיג אין זייער האַרץ, אונד זיין
 11 האָבען נישט דערקענט מיינע וועגען: אזוי וויל איך האָב
 געשטאנדיג אין מיין פֿאַרן, זיין זאלען נישט אַריינקומען
 מען צו מיינע מנוחה: תהלים צ"ה ז' ו"א.

זעהט צו, ברידער, אז עס זאל נישט אַמאל אין קיינעם פון
 12 אייך זיין אַ שלעכטעם האַרץ פון אונגלויבֿען, אינדעם
 אייך קעהרט אייך אָפּ פון דעם לעבעדיגען גאט: נייערט
 13 וואַרענט איינער דעם אַנדערען טעגליך, אזוי לאַנג עס
 הייסט היינט, פֿרי קיינער פון אייך זאל נישט פֿעהלאַרשטעט
 ווערען דורך דיא פֿעריפֿהרונג פון דער זינד: וואַרין מיר
 14 זענען געוואָרען חברים פון משיח, ווען מיר האַלטען פֿעסט
 דעם אָנהויב פון אונזער גטחון ביז צום סוף: דערנױל
 15 עס איז געזאָגט,

„היינט ווען אייך וואַלט זיין קול הערען, פֿעהלאַרשטעט
 נישט אייערע הערצער אזוי וויל אין מריבה:“

תהלים צ"ה ז' ח'.

וואַרין וועלכע האָבען געהערט אונד האָבען געקריגט?
 16 האָבען דען נישט אלע דיא וואָס זענען אַרויסגעגאנגען אויס
 17 מצרים דורך משה? אונד איבער וועלכע האַט ער גע-
 פֿאַרנט פֿירציג יאָר? איז עס נישט געוועזען איבער דיא
 וואָס האָבען געזינדיגט, פון וועלכע דיא פֿגרים זענען גע-
 18 פאלען אין דער מדבר? אונד צו וועלכע האַט ער גע-
 שטאנדיג אז זיין זאלען נישט אַריינקומען צו זיינע מנוחה,
 19 ווען נישט צו דיא וואָס האָבען ווידערגעשפּעניגט? אונד
 מיר זעהען אז זיין האָבען נישט געקאנט אַריינקומען ווע-
 גען אונגלויבֿען: תהלים צ"ה י"א.

קאפיטעל ד

דרום לאָזען מיר פֿאַרקטען, דערנױל עס בלייבט נאָך
 איינע הבטחה אז מיר זאלען אַריינקומען אין זיינע מנוחה,
 2 אז קיינער פון אייך זאל פֿערוויקען: וואַרין דיא בשורה
 מוּבָה איז אויף געפֿרעדיגט צו אונם אזוי וויל צו יענע;

- בלויט אזוי האט ער אויף אין זיין א טהייל גענומען, כדי
 ער זאל דורך דעם טויט צושטערען דעם וואס האט דיא
 15 מאכט פון דעם טויט, דאס איז דער שטן: אונד זאל
 געפרייען דיא וואס דורך דער פורקט פון דעם טויט
 זענען זייער גאנצעם לעבען צו קנעכטשאפט אונטער-
 16 ווארפען געוועזען: ווארין ער נעמט זיך נישט אן דיא
 נאטור פון דיא מלאכים, זייערע ער נעמט אן דעם
 17 זאמען פון אברהם: דעסטוועגען האט ער געדארפט אין
 אלעם גלייך צו ווערען צו זיינע ברודער, כדי ער זאל
 זיין בארמהערציג אונד א געטרייער כהן גדול אין דיא
 זאכען וואס געהערען צו גאט מכפר צו זיין דיא זינד פון
 18 דעם פאלק: ווארין אינדעם ער האט אליין געליטען,
 אונד איז געפריפט געווארען, קאן ער העלפען דיא וואס
 זענען געפריפט: ישעיה נ"ג ד"ו"ב.
 קאפוטעל ג

- 1 דעסטוועגען, הייליגע ברידער, חברים פון דיא הימלישע
 בערופונג, געטראכט דעם אפאסטעל אונד כהן גדול פון
 2 אונזער צייגנים, ישוע המשיח: וועלכער איז געטרייא
 געוועזען צו דעם וואס האט איהם אָנגעשטעלט, גלייך
 3 וויא אויף משה אין זיין גאנצען הויז: ווארין דינער איז
 חשוב געהאלטען פאר גרעסערע הערליכקייט וויא משה,
 אזוי וויא דער וואס האט דאס הויז געבויט האט מעהר
 4 קבוד וויא דאס הויז: ווארין אימליכעס הויז איז פון
 אימיצען געבויט, אָבער דער וואס האט אלעס געבויט
 5 איז גאט: אונד משה איז אונדאי געטרייא געוועזען אין
 זיין גאנצען הויז וויא א דינער, פאר איין עדות פון דיא
 6 זאכען וואס זאלען גערעט ווערען: אָבער דער משיח
 אלס א זעהן איבער זיין הויז; וועמעס הויז מיר זענען,
 ווען מיר האלטען פעסט דעם בטחון אונד דעם לויב פון
 אונזערע האפנונג ביז צום סוף:
 7 דעסטוועגען אזוי וויא דער רוח הקודש זאגט,
 8 „היינט ווען איהר וואלט זיין קול הערען: פער-
 הארטעט נישט אייערע הערצער אזוי וויא אין מריבה,
 9 אים טאג פון משה אין דער מדבר: ווען אייערע אבות

- זענען נאקעט אונד אויפגעדעקט פאר דיא אויגען פון
 דעם מיט וועלכען מיר האבען צו טהון: משלי ט"ו ג',
 14 דרום אינדעם מיר האבען א גרויסען כהן גדול וועלכער איז
 דיא הימל דורכגעגאנגען, ישוע דער זון פון גאט, לאזען
 15 מיר פעסטהאלטען אונזער בעקענטנים: ווארין מיר
 האבען נישט א כהן גדול דער קאן נישט מיטלייד האבען מיט
 אונזערע שוואכהייטען, נייערט דער איז אין אלע זאכען גע-
 16 פריפט געווארען גלייך וויא מיר, אבער אהן זינד: דרום
 לאזען מיר צוטרעטען צו דעם שטוהל פון גנאד מיט א
 בטחון, כדי מיר זאלען בארעמעהרצונקייט דערהאלטען,
 אונד זאלען געפינען גנאד אונס צו העלפען אין דיא
 שוועקליכע צייט:

קאפיטעל ה

- 1 ווארין איטליכער כהן גדול וואס איז גענומען פון צווישען
 דיא מענטשען, איז פאר מענטשען איינגעשטעלט אין
 דיא זאכען פון גאט, כדי ער זאל מקריב זיין מתנות אונד
 2 זבחים פאר זינד: וועלכער קאן מיטלייד האבען מיט דיא
 אונזויסענדען אונד פעראירטען, אינדעם ער איז אויף אליין
 3 ארומגערינגעלט מיט שוואכהייטען: אונד דעסשוועגען
 מוז ער גלייך וויא פאר דעם פאלק, אזוי אויף פאר זיך
 4 זעלבסט מקריב זיין: אונד קיינער נעמט צו זיך זעלבסט דעם
 5 אויף אהרן: אזוי האט זיך דער משיח זעלבסט אויף
 נישט פעהרענליכט צו ווערען א כהן גדול, נייערט דער
 וועלכער האט צו איהם געזאגט,

„דוא ביסט מיינ זון, היינט האב איך דיר געבוירען“:

תהלים ב' ז',

- 6 גלייך וויא ער זאגט אויף איין אנדערען ארט,
 „דוא ביזט א כהן אויף עביג נאך דער ארדנונג פון
 מלביצדק“: תהלים ק"ד,

- 7 דער האט אין דיא טעג פון זיין פלייש געבעטען אונד
 אויפגעבראכט בקשות מיט שטארק געשרייא אונד
 מרערען, צו דעם וועלכער האט איהם געקאנט מציל
 זיין פון דעם טויט, אונד איז וועגען זיין יראת שמים

אָבער דאס ווארט פון דעם בעריכט האט זיין נישט געניצט,
ווייל עס האט זיך נישט פערצינדט מיט גלויבען פאר דיא
3 וואס האבען געהערט: ווארין מיר וואס האבען געגלויבט
קומען אריין אין דער מנוחה אזוי וויא ער האט געזאגט.
„אזוי וויא איך האב געשוואוירען אין מיין צאָרן וויא
זאלען נישט אריינקומען צו מיינע מנוחה.“

חאטשע דיא ווערק זענען פון דער גרינדונג פון דער
וועלט געווארען:

4 ווארין אויף איין ארט האט ער אזוי געזאגט ווענען דעם
זיבעטען טאג, אונד גאט האט גערוהט דעם זיבעטען טאג
5 פון אלע זיינע ווערק: בראשית ב' ב', אונד דא ווידער וויא
זאלען נישט אריינקומען צו מיינע מנוחה: תהלים צ"ה י"א.
6 דרום אינדעם עס בלייבט אז עטליכע זאלען דרינען אריין
קומען, אונד דיא צו וועלכע דיא גוטע בשורה איז צוערשט
געפֿרעדיגט געווארען זענען נישט אריינגעקומען דורך דעם
7 אונגלויבען: האט ער ווידער איין אנדערען טאג גע-
שטעלט, ווען ער האט געזאגט אין דויד נאך אזוי א לאנגע
ציט, גלייך וויא שוין אויבען איז געזאגט געווארען.
„היינט ווען איהר וואלט זיין קול הערען, פֿעהראקטעט
נישט איינער הערצער“: תהלים צ"ה ו' ח'.

8 ווארין ווען יהושע וואלט זיין רוהע געגעבען, וואלט ער
9 נישט גערעט פון איין אנדערען טאג: אזוי דען בלייבט א
10 שבת פאר דעם פאלק פון גאט: ווארין דער וועלכער איז
אריינגעקומען אין זיינע מנוחה דער האט אויך אליין גע-
רוהעט פון זיינע ווערק, גלייך וויא גאט האט פון זיינע
אייגענע: דרום לאזען מיר דען מיט ערנסט טראכטען
אריינצוקומען אין יענע מנוחה, כדי קיינער זאל נישט פאלען
נאך דעם זעלבען ביישפיל פון אונגעהארזאמקייט:

12 ווארין דאס ווארט פון גאט איז לעבעדיג אונד קרעפטיג
אונד שארפער וויא א צווייטגלידענע שווערד, אונד
דרינגט דורך ביז צו דער צושטיילונג פון נשמה אונד
גייסט, פון גלידער אונד מארץ, אונד פריפט דיא געדאנ-
13 קען אונד טראכטען פון דעם הארץ: אונד קיין געשע-
פענים איז פאר איהם פערבארנען, גייערט אלע זאכען

- ווידער אמאל דערנייערען צו תשובה, אינדעם זיין קריי-
 ציגען צו זיך אליין דעם זעהן פון גאט, אונד מאכען איהם
 עפענטליך צו שאנד: ווארין דיא ערד וואס טרינקט איין 7
 דעם רענען וואס קומט אפט דרויף, אונד ברענגט ארויס
 קרייטער גוטע פאר דיא דורך וועלכע זיא איז אויף בע-
 ארבייט באקומט ברךה פון גאט: אבער דיא וואס ברענגט 8
 ארויס דערנער אונד דיסטלען איז פערטארפען אונד איז
 נאקענט צום פלוף, וועמעס סוף איז פערברענט צו ווערען:
 אבער, געליבטע, מיר זענען פערזיכערט ווענען אייך 9
 אויף בעסערע זאכען אונד דיא וואס געהערען צו ישועה
 ווען אפילו מיר רעדען אזוי: ווארין גאט איז נישט אונגע- 10
 רעכט אז ער זאל פערנעסען אייערע ווערק אונד דיא
 ליבע וואס איהר האט געוויזען צו זיין נאמען, אינדעם
 איהר האט דיא הייליגע בעדינט, אונד בעדינט זיין נאם:
 אבער מיר ווינשען אז אימליכער פון אייך זאל דיא זעלבע 11
 אייפריגקייט געווייזען צו דעם גאנצען בטחון פון דער
 האפנונג ביז צום ענד: כדי איהר זאלט נישט פויל ווערען, 12
 נייערט נאכפאלגער פון דיא וועלכע דורך גלויבען אונד
 געדולד ירשענען דיא הבטחות: שופטים י"ח ט'
 ווארין ווען גאט האט מבטיח געוועזען צו אברהם, איך 13
 דעם ער האט נישט געקאנט בייא מין גרעסערען שווערען,
 האט ער בייא זיך אליין געשוואוירען: אונד געזאגט, 14
 געוויס וועל איך דיך גענשען אונד געוויס וועל איך דיך
 פערמעהרען: בראשית כ"ב י"ו. אונד ווען ער האט אזוי מיט 15
 געדולד אויסגעהארט האט ער דערהאלטען דיא הבטחות:
 ווארין מענשען שווערען בייא דעם גרעסערען, ווייל דיא 16
 שבוועה צו בעשטעטיגען איז צו זיין איין ענד פון אלע
 קענענרעדען: דרינען גאט, ווען ער האט געוואלט נאך 17
 מעהר געווייזען צו דיא יורשים פון דיא הבטחה אז זיינע
 עצה פערענדערט נישט, האט זיך געשטעלט אלס פערמיט-
 לער מיט א שבוועה: כדי דורך צווייא אונפערענדערליכע 18
 זאכען, אין וועלכע עס איז אונמעגליך אז גאט זאל ליי-
 קענען, זאלען מיר האבען א שטארקען בטחון, מיר וועלכע
 זענען אנטרינען פעסט צו האלטען דיא האפנונג וואס איז

8 דַּעֲרָה־עֶרֶט גַּעֲוָאֲרֵעַן : אִפִּילוּ וָעֵן עַר אִיו אַ זֹהֵן הָאֵט
 עַר דָּאָךְ גַּעֲלֶעֶרְנֵט גַּעֲהָרְזָאָם דִּוְרָךְ דִּיא זאַכֶּען וואָס
 9 עַר הָאֵט גַּעֲלִיטֶשֶׁען : אִוְנֵד עַר אִיו פֿאַלְקֶאמֶען גַּעֲוָאֲרֵעַן,
 אִוְנֵד אִיו גַּעֲוָאֲרֵעַן דַּער אָנְהֶעבֶער פֿון עֲבִינֶע וְשׁוּעָה
 10 צו אַלֶּע וואָס הֶעֱרֵעַן אִיהֶם צו : אִינְדֶּעס עַר אִיו גַּעֲרױפֶּען
 גַּעֲוָאֲרֵעַן אַ פֿהן גְּדוּל פֿון גָּאט נאָךְ דַּער אַרְדִּנוּג פֿון
 מִלְכִּיצָרְק : תְּהִלִּים ק"י ר'.

11 וָעֵנֶען וָעֲלֶכֶען מִיר הָאָבֶען פִּיל צו רַעֲדֵען דָּאָךְ אִיו עֵס
 שְׁוֹעֵר אױסצױלֶענֶען, אִינְדֶּעס אִיהֶר זַענֵט אִים הֶעֱרֵעַן
 12 שְׁוֹעֵר גַּעֲוָאֲרֵעַן : וואַרִין אִיהֶר הָאֵט גַּעֲדֶארפֿט וָעֵנֶען
 דַּער צִיט לַעֲהֶרֶר וַיִּין, אָבֶער אִיהֶר גַּעֲדֶארפֿט ווִידֶער
 אַז אִינֶער זַאל אִיף לַעֲרֶנֶען וואָס זַענֵען דִּיא עֲקָרִים
 פֿון דַּעס אָנְהוּיב פֿון דִּיא רַעֲדֵען פֿון גָּאט, אִוְנֵד אִיהֶר
 זַענֵט גַּעֲוָאֲרֵעַן דִּיא וואָס גַּעֲדֶארפֿען מִילָךְ, נִיט שְׁטאַרְקֶע
 13 שְׁפִיז : וואַרִין אִיטְלִיכֶער וואָס אִיו דַּערנֶעֱהָרֵט פֿון מִילָךְ
 אִיו אָהן פֿערפֿאַהֲרֵען אִים וואַרֵט פֿון גַּערעכְטִיגְקײַט,
 14 וואַרִין עַר אִיו אַ זײַנְענְדִּיגֶעס קִינֵד : אָבֶער שְׁטאַרְקֶע
 שְׁפִיז אִיו פֿאַר דִּיא דַּערנֶואַקֶסֶנֶע מַעֲנִשֶׁען, וָעֲלֶכֶע קַע־
 נֶען אױנטְעֶרשִׁידֶען דִּוְרָךְ דַּער אִיבּוּג פֿון גַּעֲבִרױף
 צװײשֶׁען גױטֶעס אִוְנֵד שְׁלַעכְטֶעס :

קאפיטעל ו

1 דַּעסְטױענֶען קאַזֶען מִיר אִיבֶּער־לאַזֶען דַּעס אָנְהוּיב פֿון
 דַּער לַעֲהֶרֶע פֿון מְשִׁיחַ, אִוְנֵד לאַזֶען מִיר ווײַטֶער גַּעֲהֶען
 צו דַּער פֿאַלקֶאמֶענְהײַט. אִוְנֵד לאַזֶען מִיר נִיט נאַכֶּאמַאל
 לַעֲנֵען אַ גְּרוֹנֵד פֿון תְּשׁוּבָה פֿון טױטֶע וועֶרְק, אִוְנֵד פֿון
 2 גְּלױבֶען אָן גָּאט : אִוְנֵד פֿון דַּער לַעֲהֶרֶע פֿון טְבִילױת אִוְנֵד
 פֿון סְמִיכַת יָדִים, פֿון תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אִוְנֵד פֿון דַּעס עֲבִינֶען
 3 מְשִׁשֶׁט : אִוְנֵד דָּאָס וָעֲלֵען מִיר טָהוּן מִיט גָּאטֶעס ווִילֶען :
 4 וואַרִין עֵס אִיו אױנְמַעְגְלִיךְ אַז דִּיא וואָס זַענֵען אַמַּאל
 דַּער־לײַכְטֶעט גַּעֲוָאֲרֵעַן, אִוְנֵד הָאָבֶען גַּעֲהָאט אַ טַעם פֿון
 דַּער הִימְלִישֶׁען מַתָּנָה, אִוְנֵד גַּענוּמֶען אַ טְהִייל פֿון דַּעס
 5 רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ : אִוְנֵד הָאָבֶען גַּעֲהָאט אַ טַעם פֿון דַּעס
 גױטֶען וואַרֵט פֿון גָּאט אִוְנֵד דִּיא קַרְעֶפֿטֶען פֿון עוֹלָם
 6 הָבָא : וָעֵן וַיִּיא זַענֵען אָפֶּנֶע־פֿאַלֶּען, אַז וַיִּיא זַאלֶען וַיִּיא

- 11 אזוי דען ווען דיא פאלקאמענהייט איז געשעהען דורך דיא כהונה פון לוי, ווארין דאס פאלק האט אויף דעם דערהאלטען דיא תורה, וואס האט מען נאך געדארפט אז איין אנדערער פהן זאל אויפשטעהען נאך דער ארדנונג פון מלביצדק, אונד זאל נישט גערופען ווערען נאך דער ארדנונג פון אהרן? ווארין ווען דיא כהונה איז פערענדיג דערט, אזוי מוז אויף זיין א פערענדערונג פון דער תורה: ווארין דער, אויף וועלכען דיועס איז געזאגט געווארען, געהערט צו איין אנדערען שבט, וואס קיינער פון זייא האט מקריב געוועזען ביים מזבח: ווארין עס איז קלאר אז אונזער האר איז ארויסגעקומען פון יהודה, פון וועלכען שבט משה האט גארנישט גערעט וועגען פהנים: אונד דאס איז נאך פיל קלארער, ווען איין אנדערער פהן שטעהט אויף נאך דעם גלייכניס פון מלביצדק: וועלכער איז נישט געווארען נאך דעם געזעץ פון א פליישליכען געבאט, גייערט נאך דער קראפט פון א לעבען וואס הערט עביג נישט אויף: ווארין עס איז געצויגט, דוא ביסט א פהן אויף עביג נאך דער ארדנונג פון מלביצדק: תהלים ק"י ד.
- 17 ווארין עס איז געווארען א פערטווארפונג פון דעם פריי הערדיגען געבאט, וועגען זיינע שוואכהייט אונד אומגור ציגקייט: ווארין דיא תורה האט גארנישט פאלקאמען געמאכט, גייערט דיא איינפיהרונג פון א געסערע האפנונג, דורך וועלכער מיר קומען גאהענט צו גאט:
- 18 אונד גלייך ווא ער איז נישט געמאכט פהן אהן א שבועה: ווארין יענע זענען געווארען פהנים אהן א שבועה אבער דיוער מיט א שבועה דורך דעם וועלכער האט צו איהם געזאגט, דער האר האט געשוואוירען אונד וועט נישט חרטה האבען, דוא ביסט א פהן אויף עביג נאך דער ארדנונג פון מלביצדק: תהלים ק"י ד.
- 22 אזוי איז ישוע איין ערב געווארען פון א געסערען בונד: אונד יענע זענען פילע געווארען פהנים, ווייל זייא האבען נישט געקאנט גלייבען דורך דעם טויט וואס האט זייא געהינדערט: אבער ער, ווייל ער גלייבט אויף עביג, האט א כהונה וואס פערבעהט נישט: דרום קאן ער אויף פאלקאמען

- 19 פֶּאָר אונזם געזעצט: וועלכע האפנונג מיר האבען אלס איין אנקער צו אונזערע נשמה, זיכער אונד פעסט, אונד
 20 וואס געהט אריין אינוועניט פון דעם פרוכת: וואהין ישוע, א פארלויפער, איז פאר אונזם אריינגעגאנגען, אינדעם ער איז געווארען א פון גדול אויף עביר נאך דער ארדנונג פון מלפיצדק: ויקרא ד' יו; תהלים ק"ד.

קאפיטעל ז

- 1 ווארין דיוער מלפיצדק, דער מלך פון שלם, א פון דעם אויבערשטען גאט, וועלכער האט אברהם געגעגענט ווען ער האט זיך צוריקגעקעהרט פון דעם שלאנגען פון דיא מלכים אונד האט איהם געבענשט: בראשית י"ד י"ח.
 2 צו וועלכען אברהם האט אויף אפגעטהיילט מעשר פון אלעם, דער הייסט צוערשט אויף טייטש קעניג פון גער רעכטיגקייט, אונד דערנאך אויף קעניג פון שלם, וואס
 3 הייסט קעניג פון פרידען: אהן פאטער, אהן מוטער, אהן ספר הנחש, דער האט קיין אנהויב פון טעג אונד קיין סוף פון לעבען, אבער וועלכער איז גלייך צום ווען פון גאט, בלייבט געשטענדיג א פון:
 4 אונד איהר קענט זעהען וויא גרויס דיוער איז געוועזען, צו וועלכען דער עלטער-פאטער אברהם האט געגעבען
 5 מעשר פון דעם רויב: אונד דיא וואס זענען פון דיא קינדער פון לוי האבען דערהאלטען דיא כהונה אונד א געבאט וויא זאלען געמען מעשר פון דעם פאלק נאך דעם געזעץ, דאס איז פון וויערע ברידער, אפילו וויא
 6 קומען ארויס פון דיא לענדען פון אברהם: אבער דער וועלכער שטאמט ניט אפ פון וויער משפחה האט מעשר גענומען פון אברהם, אונד האט געבענשט דעם וואס האט
 7 געהאט דיא הבטחות: אונד אהן שום נפוח דער נידריגער איז געבענשט פון דעם העכערען: אונד דא געמען שטערב-ליכע מענשען מעשר, אבער דארט, דער וואס עס איז
 9 געצייגט אז ער לעבט: אונד אזוי צו זאנען, לוי וואס געמט מעשר האט אויף געגעבען מעשר דורך אברהם:
 10 ווארין ער איז נאך געוועזען אין דיא לענדען פון ויין פאטער ווען מלפיצדק האט איהם געבענשט:

- 7 ווארין ווען דער ערשטער בונד וואלט געוועזען אהן א
 פעהלער, אזוי וואלט נישט געוועזען איין ארט פאר איין
 אנדערען: ווארין ער געפינט פעהלער, אונד זאגט, 8
 „זעה עס קומען טעג, זאגט דער האר, אז איך וועל
 מאכען א נייען בונד מיט דעם הויז פון ישראל אונד
 מיט דעם הויז פון יהודה: נישט נאך דעם בונד וואס איך 9
 האב געמאכט מיט זייערע אבות, אים טאג ווען איך
 האב זיין גענומען ביין דער האנד זיין ארויסצופיהרען
 פון דעם לאנד מצרים, ווארין זיין זענען נישט געבליבען
 אין מיין בונד, אונד איך האב זיין פארנווארפען. זאגט
 דער האר: ווארין דאס איז דער בונד וואס איך וועל 10
 מאכען מיט דעם הויז פון ישראל נאך יענע טעג, זאגט
 דער האר, איך וועל געבען מיינע תורה אין זייער
 פערשטאנד, אונד אויף זייערע הערצער וועל איך זיין
 אנשטייבען, אונד איך וועל זיין זייער גאט, אונד זיין
 וועלען זיין מיין פאלק: אונד זיין זאלען נישט לערנען 11
 אימליכער זיין חבר, אונד אימליכער זיין ברודער, אונד
 זאנען, דערקענט דעם האר, ווארין אלע וועלען מיך
 קענען, פון זייער קליינסטען ביז צום גרעסטען: ווארין 12
 איך וועל מיך דערבארמען איבער זייערע אונגע-
 רעכטיגקייטען, אונד זייערע זינד וועל איך נישט מעהר
 געדענקען: ירמיה ל"א ל"א-ל"ד.
- 13 ווען ער זאגט א נייען בונד, אזוי האט ער דעם ערשטען
 אלט געמאכט; נון דאס וועלכעס איז אלט געמאכט אונד
 פעראלטערט, איז נאהענט צום פערשטוינדען
 קאפיטעל ט
- 1 אזוי דען האט אויף דער ערשטער בונד געבאטע פון
 גאטעסדינסט אונד דאס הייליגטהום וואס געהערט צו
 2 דינער וועלט: ווארין דאס ערשטע משכן איז אויפגע-
 שטעלט געווארען, אין וועלכען איז געוועזען דיא מנוחה
 אונד דער שלחן, אונד דאס לחם הפנים, וואס הייסט קדש:
 3 אונד הינטער דעם אנדערען פרוכת איז געוועזען דאס
 4 משכן וואס הייסט קדש הקדשים: וואס האט א גאלדענע
 פייערפאן, אונד דעם ארון הברית געדעקט פון אלע

רעטען דיא וואס קומען צו גאט דורך איהם, ווייל ער
 לעבט אויף עביג אז ער זאל פאר זיין בעטען;
 26 ווארין אזעלכער פהן גדול האט אונס געפאסט, דער איז
 הייליג, אונשולדיג, אהן א פלעק, אפגעזונדערט פון זינד,
 27 אונד איז העכער געווארען וויא דיא הימעל: דער בעדארף
 נישט טעגליך וויא יענע פהנים גדולים, אז ער זאג מקריב
 זיין קרבנות צוערשט פאר זיינע אייגענע זינד, דערנאך
 פאר דיא זינד פון דעם פאלק; ווארין דאס האט ער אויף
 איין איינציג מאל געטהון, אינדעם ער האט זיך אליין
 28 מקריב געוועזען: ווארין דאס געזען שטעלט אן מענטשען
 פאר פהנים גדולים, וואס האבען שוואכהייט; אבער דאס
 ווארט פון דער שבועה וואס איז שפעטער וויא דאס גע-
 זען, שטעלט אן דעם ווהן דער איז אויף עביג פאלקאמען:
 קאפיטעל ח

1 נון דאס איז דיא הויפטזאך פון דעם וואס מיר האבען
 געזאגט, מיר האבען אזעלכען פהן גדול, דער האט זיך
 געזעצט צו דיא רעכטע האנד פון דעם כסא הכבוד אין
 2 דיא הימעל: א דינער פון דעם הייליגטהום אונד פון דעם
 וואהרען משכן, וואס דער האר האט אויפגעשטעלט אונד
 3 נישט קיין מענטש: ווארין יעדער פהן גדול איז אנגעשטעלט
 מקריב צו זיין מנחות אונד קרבנות; דרום איז עס געטיג
 אז דינער זאל אויף עפעס האבען וואס ער זאל מקריב
 זיין:

4 ווארין ווען ער וואלט געוועזען אויף דער ערד וואלט ער
 אפילו נישט געוועזען א פהן, ווייל עס זענען דיא וואס
 5 זענען מקריב דיא מתנות גאך דער תורה: וועלכע דינען
 פאר א בילד אונד שאטען פון דיא הימלישע זאכען,
 גלייך וויא משה איז געווארנט געווארען, ווען ער האט
 געדאכט דאס משכן פאלשטענדיג צו מאכען, ווארין ער
 זאגט, גיב אכטונג אז דוא זאלסט אלעס מאכען גאך דעם פאר-
 בילד וואס איז דיר געוויזען אויף דעם בארג: שמות כ"ה מ',
 6 אבער איצט האט ער א פיל בעסערן דינסט דערהאלטען,
 אינדעם ער איז אויף א פערמיטלער פון א בעסערען בונד,
 וואס איז אויף בעסערע הבטחות געשטעלט געווארען:

רייניגן אונזער געוויסען פון מויטע ווערק צו דינען דעם
לעבעדיגען גאט?

- 15 אונד דעסטוועגען איז ער פערמיטלער פון דעם נייען
בונד, כדי דורך דעם מויט וואס איז געשעהען צו דער
אויסלעזונג פון דיא זינד וואס זענען געוועזען אונטער
דעם ערשטען בונד, דיא גערופענע זאלען דערהאלטען
דיא הבטחה פון דער עביגע ירושה: ווארין דארט וואו
16 עס איז דא א צנאה איז אויף מחויב צו זיין דער מויט
פון דעם וואס האט געמאכט דיא צנאה: ווארין א צנאה
17 שטעהט פעסט אויף דיא מויטע, ווארין עס האט קיינע
קראפט נישט דערנוייל דער לעבט וואס האט דיא צנאה
געמאכט: דרום אפילו דער ערשטער בונד איז אויף נישט
18 אהן בלוט איינגענוייהט געווארען: ווארין ווען משה
19 האט אויסגעזעט אויטליכעס געפאט צו דעם גאנצען
פאלק נאך דעם געזעץ, האט ער גענומען דאס בלוט
פון דיא קעלבער אונד דיא ציגען מיט וואסער אונד
רויטהע וואל אונד אזוב, אונד האט געשפרענגט דאס
ספר אליין אונד דאס גאנצע פאלק: אונד האט געזאגט,
20 דאס איז דאס בלוט פון דעם בונד וואס האט האט אויף גע-
21 באטען: שמות כ"ד ח'. אונד אויף דאס משכן אונד אלע בלים
פון דעם דינסט האט ער גלייכדעם געשפרענגט מיט בלוט:
22 אונד כמעט אלע זאכען זענען נאך דער תורה מיט
בלוט גערייניגט, אונד אהן פערגיסונג פון בלוט ווערט
קיינע פערנעבונג: ויקרא י"ז א.
23 דרום איז עס נעמיג געוועזען אז דאס מוסטער פון דיא
הימלישע זאכען זאלען מיט דיזען גערייניגט ווערען,
אבער דיא הימלישע זאכען אליין מיט געסערע קרבנות
וויא דיזע: ווארין משיח איז נישט אריינגעגאנגען אין
24 ערטער וואס זענען מיט דיא האנד געמאכט, וואס זענען
מוסטער פון דיא וואהרען, נייערט אים הימעל אליין, אז
25 ער זאל זיך איצט ווייזען פאר גאט וועגען אונס: אויף
נישט כדי ער זאל זיך אפט מקריב זיין, גלייך וויא דער
כהן גדול איז אין דיא הייליגע ערטער יעדעס יאהר
26 אריינגעגאנגען מיט פרעמדעס בלוט: ווארין אויף אזוי

- זייטען מיט גאלד, דרינען איז געוועזען א גאלדענער קרוג וואס האט אין זיך געהאלטען דעם מן, אונד דער שטעקען פון אהרן וואס האט געבליט, אונד דיא לוחות הברית: אונד דריבער זענען דיא פרוכים פון הערליכ-קייט, וואס געשאטען דעם פפורת, פון וועלכע זאכען מיר קאנען איצט ניט איינציגנווייז רעדען:
- 6 אונד ווען דיזע זאכען זענען אזוי איינגעריכטעט געווארען, געהען דיא פרוכים געשטענדיג אין דעם ערשטען משכן
- 7 אריין דיא עבודה צו משה: אבער אין דעם צווייטען געהט נור דער פרוג גדול אריין איין מאל אים יאהר, ניט אהן בלוט, וואס ער איז פאר זיך אליין מקריב אונד אויף פאר דיא שגבות פון דעם פאלק: דרינען ווייזט דער רוח הקודש אן אז דער וועג צו דעם קודש הקדשים איז נאך ניט אויפגעמאכט געווארען אזוי לאנג דאס ערשטע משכן האט נאך א געשטאנד: וואס איז א משל אויף דיא איצטיגע צייט, ווען מען איז מקריב מתנות אונד זבחים, וואס קאנען ניט פאלקאמען מאכען נאך דעם געוויסען פון דעם וואס מוהט דיא עבודה: אינדעם וויא געשטעהען נור אין עסען אונד טרינקען אונד פערשידענע טבילות, וואס זענען געבאטע אויפגעלעגט פון דעם פלייש ביי צו דער צייט פון פערבעסערונג: ויקרא י"א ב'; במדבר י"ט ז'.
- 11 אבער משיח איז געקומען א פרוג גדול פון דיא געסערע זאכען וואס זענען געווארען דורך דעם גרעסערען אונד פאלקאמענערען משכן, וואס איז ניט מיט דיא האנד געמאכט, דאס הייסט, ניט פון דיזען געשעפעניס: אויף ניט דורך דעם בלוט פון ציגען אונד קעלבער, גייערט דורך ויין איינען בלוט איז ער איין איינציג מאל אין דיא הייליגע ערטער אריינגעגאנגען, אונד האט אויסגעווינקט עבינע דערלעזונג: ירמיה ל"א ל"ג, ווארין ווען דאס בלוט פון ציגען אונד אקסען אונד דיא אש פון א קוה, ווען עס איז געשפרענקעלט אויף דיא אונגריינע, מאכט הייליג צו דיא רייניגונג פון דעם פלייש: וויא פיל מעהר וועט דאס בלוט פון דעם משיח, דער זיך האט אליין דורך דעם עבינען גייסט אהן מום מקריב געוועזען, פרי צו

- 10 ער זאל אויפֿשטעלען דאס צווייטע: אין וועלכען ווילען
זענען מיר געהייליגט דורך דעם אָפּפּער פון דעם לייב
פון ישוע המשיח איין איינציג מאל: ישעיה נ"ג ד'י"ב.
- 11 אונד יעדער פֿהן שטעהט טעגליך אין דער עבודה, אונד
איז אָפּט מקריב דיא זעלבע קרבנות, וואס קאנען קיינ־
12 מאל נישט אונזעקנעמען זינד: אָבער דיזער, ווען ער האט
מקריב געוועזען איין קרבן פאר דיא זינד אויף עבוב,
13 האט זיך געזעצט צו דיא רעכטע האנד פון גאט: אונד
פון אצונד אן ווארטעט ער ביז זיינע פיינד זענען געמאכט
14 פאר א פוסגענקעל צו זיינע פיס: תהלים ק"א, ווארין
דורך איין קרבן האט ער אויף עבוב פאלקאמען געמאכט
דיא וואס זענען געהייליגט:
- 15 אונד דער רוח הקודש גיבט אונס אויף עדות; ווארין
נאכדעם ער האט געזאגט:
- 16 „דאס איז דער בונד וואס איך וועל מיט זייא מאכען
נאך יענע טעג, זאגט דער האר, איך וועל מיינע גע־
זעצע געבען אויף וויערע הערצער, אונד אויף וויער
17 פערשטאנד וועל איך זייא אנשרייבען: אונד וויערע
זינד אונד וויערע איבערטריטונגען וועל איך נישט מעהר
געזענקען": ירמיה ל"א ל"ג ל"ד.
- 18 נון וואו עס איז פֿערהאנדען פֿערגעבונג פון דיזע, דארט
איז נישט מעהר פארהאנען קיין קרבן פאר זינד:
- 19 דרום ברידער, ווייל מיר האבען א בטחון אריינצוקומען
20 אין דעם הייליגען אָרט דורך דעם בלוט פון ישוע: דורך
דעם גייען אונד לעבעדיגען וועג וואס ער האט פאר אונס
מחנך געוועזען דורך דעם פֿרוכט, דאס הייסט זיין פֿלייש:
אונד ווייל מיר האבען א פֿהן גדול איבער דעם הויז פון
21 גאט: לאזען מיר איינטרעטען מיט א וואהרען הארצען
22 אים פאלען גלויבען, אונזערע הערצער געשפֿרענקעלט
פון א שלעכטען געוויסען אונד אונזערע לייבער געוואשען
מיט ריין וואסער: לאזען מיר פֿעסטהאלטען אונגענועגליך
23 דאס געקענטניס פון אונזערע האפנונג, ווארין דער וועל־
כער האט געגעבען דיא הבטחה איז געטרייא: אונד
24 לאזען מיר בעטראכטען איינער דעם אנדערען צו אייפֿערן

איין אופן האט ער אפט געמוזט ליידען פון דער גרינג-
 דינג פון דער וועלט אן; אבער איצט האט ער זיך איין
 מאל געוויזען אס ענדע פון דעם צייטאלטער, אז ער
 27 זאל אויסטיליגען דיא זינד דורף זיין קרבן: אונד גלייך
 וויא עס איז געשטימט פאר דיא מענשען איין מאל צו
 28 שטארבען, אונד דערנאך איז דאס משפט: אזוי האט
 זיך אויף דער משיח איין מאל מקריב געוועזען כדי
 ער זאל טראגען דיא זינד פון פילע, אונד ער וועט
 זיך א צווייטעס מאל געוויזען אהן זינד צו ישועה צו
 דיא וואס ווארטען אויף איהם: ישעיה כ"ה ט'
 קאפיטעל י

1 ווארין דיא תורה האט א שאטען פון דיא גוטע קומענ-
 דיגע זאכען אונד נישט דאס ווירקליכע בילד פון דיא
 זאכען, אונד קאן קיין מאל נישט פאלקאמען מאכען דיא
 וואס קומען דערצו מיט דיא זעלבע קרבנות וואס זיין
 2 זענען געשטענדיג אלע נאך מקריב: ווארין אויף אזוי
 איין אופן וואלטען זיין נישט אויפגעהערט מקריב צו
 זיין, ווייל דיא דינער וואס זענען איינמאל גערייניגט
 געווארען וואלטען נישט מעהר געהאט קיין געוויסען פון
 3 זינד? אבער אין זיין איז יעדעס נאך דערמאנען פון
 4 זינד: ווארין עס איז אונגעגלייך אז דאס בלוט פון
 5 אקסען אונד ציגען זאל אנועקנעמען זינד: דרום ווען
 ער קומט אין דיא וועלט אריין זאגט ער,
 קרבן אונד שפיזאפפער האסט דוא נישט געוואלט,
 6 אבער א לייב האסט דוא מיר אנגעברייט: בראנד-
 אפפער אונד זינדאפפער זענען דיר נישט געפעלען:
 7 דאן האב איך געזאגט, זעה, איך קום, אין דער מגלה
 פון דעם בוך איז עס ווענען מיר געשריבען, דיין
 ווילען צו טהון, א גאט: "תהלים מ' ו' ט'
 8 ווען ער זאגט אויבען, קרבנות אונד שפיזאפפער אונד
 בראנדאפפער אונד זינדאפפער האסט דוא נישט געוואלט,
 אונד זיין געפעלען דיר נישט, וועלכע מען האט מקריב
 9 געוועזען נאך דעם געזעץ: דאן זאגט ער, זעה, איך קום
 דיין ווילען צו טהון. ער נעמט אנועק דאס ערשטע, כדי

- 37 ווארין עס איז נאך א קליינע וויילע, דער וועלכער
קומט וועט קומען אונד וועט זיך נישט פארזוימען;
38 אבער צו צדיק וועט דורך זיין גלויבען לעבען, אונד
ווען ער וועט זיך צוריקציהען, האט מיינע זעלע אין
איהם קיין נחת": חבקוק ב' ו' ד'; ישעיה ב' כ"א.
- 39 אבער מיר זענען נישט פון דיא וואס ציהען זיך צוריק צום
פערדארבען, נייערשט פון דיא וואס גלויבען צו דער
רעטונג פון דער זעלע:

קאפיטעל יא

- 1 נון גלויבען איז דער בטחון פון דיא זאכען אויף
וועלכע מען האפט, דער געווייז פון דיא זאכען וואס
מען זעהט נישט: ווארין דרינען האבען דיא זקנים דאס
צייגנים דערהאלטען: דורך גלויבען פערשטעהען מיר,
אז דיא וועלטען זענען דורך דעם ווארט פון גאט
אנגעברייט. אזוי אז דאס וואס מען זעהט איז נישט
געמאכט געווארען פון זאכען וואס ערשיינען: דורך
גלויבען האט דער מלך מקריב געוועזען צו גאט א געסע-
רעס קרבן וויא קין, דורך וועלכען עס איז איהם עדות
געגעבען אז ער איז געוועזען א צדיק, אינדעם גאט
געצייגט אויף זיינע מתנות, אונד דורך דעם רעט ער
נאך אפילו ער איז מויט: דורך גלויבען איז חנוך
אונגעקענטומען געווארען, אז ער זאל נישט דעם מויט
זעהען, אונד איז נישט געפינען געווארען, ווייל גאט
האט איהם אונגעקענטומען; ווארין פאר זיין אונגעקעמען
האט ער געהאט דאס צייגנים אז ער האט גאט וואויל-
געפאלען: אבער אהן גלויבען איז עס אונגמעגליך
6 איהם צו געפעלען; ווארין דער וואס קומט צו איהם
מזו גלויבען אז ער איז, אונד אז ער איז א פערנעל-
טער צו דיא וואס זוכען איהם: דורך גלויבען האט
7 נח, ווען ער האט געקומען א ווארונג פון גאט וועגען
דיא זאכען וואס מען האט נאך נישט געזעהען, געזעהט
מיט געטליכע פורכט צוגעברייט א תיבה פאר דיא
רעטונג פון זיין הויז, דורך וועלכען ער האט דיא
וועלט געשולדיגט, אונד איז געווארען א יורש פון

- 25 צו ליבע אונד גוטע מעשים: אינדעם מיר פערלאזען נישט אונזער צוזאמענקומען, גלייך וויא עס איז דער מנהג פון עטליכע, נייערט מיר דערמאנען, אונד נאך מעהר ווען איהר זעהט דעם טאג נאדענט קומען:
- 26 ווארין ווען מיר זינדונגען מוטויליג נאכדעם מיר האבען בעקומען דיא דערקענטניס פון דער וואהרהייט, בלייבט נישט מעהר איבער קיין קרבן פאר זינד: נייערט א שרעק-ליכעם ווארטען פון משפט אונד פייערדיגע קנאה וואס וועט דיא ווידערשפעניגע פערצעהרען: ווען איינער האט עובר געוועזען תורת משה, איז ער אהן רחמנות
- 29 געשטארבען דורך צוויי אדער דריי עדות: וויא פיל ארבערע שטראף, מיינט איהר, וועט דער ווערט זיין וואס האט געטרעטען מיט דיא פיס דעם זוכן פון גאט, אונד האט געהאלטען פאר א געמיינע זאך דאס בלוט פון דעם בונד, אין וועלכען ער איז געהייליגט געווארען, אונד האט געלעסטערט דעם גייסט פון דער גנאד: ווארין מיר קענען דעם וועלכער האט געזאגט, דיא נקמה איז מיין, איך וועל פערנעלטען; אונד ווידער, דער האר וועט זיין פאלק ריכטען: דברים ל"ב ל"ה ל"ו, עס איז א שרעקליכע זאך אריין צו פאלען אין דיא הענד פון דעם לעבעדיגען גאט: דברים ד' כ"ד.
- 32 אבער געדענקט דיא פריהערדיגע טעג, אין וועלכע איהר זענט דערלייכטעט געוועזען, אונד האט אויסגעשטאנען א גרויסען קאמפף פון ליידען: צום טהייל ווען איהר זענט דורך חרפות אונד צרות צום אנועהען געווארען, אונד צום טהייל ווען איהר זענט געווארען חברים פון דיא וועלכע זענען אזוי געהאנדעלט: ווארין איהר האט מיט-לייד געהאט מיט דיא געפאנגענע, אונד איהר האט צו-געזעהען מיט פרייד דעם רויב פון אייערע גיטער, אינדעם איהר ווייסט אז איהר האט זעלבסט געסערעם אונד געשטענדיגעם אייגענטהום: דרום פגעווארפט נישט אייער
- 36 בטחון וואס האט א גרויסען שכר: ווארין איהר געדארפט געדולד, כדי איהר זאלט טהון דעם ווילען פון גאט, אונד זאלט דערהאלטען דיא הבטחה:

- זיין איינציגען זיהן: ווענען וועלכעם עס איז געוואנט 18
 געווארען, אז אין יצחק וועט צו דיר א זאמען גערופען
 ווערען: אינדעם ער האט גערעכענט אז גאט קאן איהם 19
 אויף אויפנועקען פון דיא שויטע; פון וואנען ער האט
 איהם אויף צוריקגענומען אים גלייכנים: דורך גלויבען 20
 האט יצחק געבענשט יעקב אונד עשו אפילו ווענען
 זאכען וואס וועלען געשעהען: דורך גלויבען האט 21
 יעקב ביים שטארבען געבענשט ביידע זיהן פון יוסף
 אונד האט געבעטען אנגעלעהנט אן דער שפיץ פון זיין
 שטעקען: דורך דעם גלויבען האט יוסף געדענקט ביים 22
 שטארבען אן דעם אויסגאנג פון דיא קינדער פון ישראל
 אונד האט געפולען ווענען זיינע ביינער:
 דורך גלויבען, ווען משה איז געבוירען געווארען, האבען 23
 איהם זיינע עלטערן געהאלטען דרייא חדשים, ווייל זייא
 האבען געזעהען אז ער איז א שעהנעם קינד, אונד
 זייא האבען זיך נישט געפארכטען פאר דעם געפעהל פון
 דעם קעניג: דורך גלויבען האט משה, ווען ער איז 24
 אויפגעוואקסען, נישט געוואלט גערופען ווערען דער זוהן
 פון דער טאכטער פון פרעה: אינדעם ער האט געוועהלט 25
 ליבער צו ליידען מיט דעם פאלק פון גאט, איידער דאס
 צייטליכע פערנעניגען פון זינד צו דערהאלטען: אונד ער 26
 האט גערעכענט דיא חרפה פון משיח פאר א גרעסערע
 עשירות וויא דיא אוצרות פון מצרים; ווארין ער האט
 הינגעבליקט אויף דיא פערנגעלטונג פון דעם שכר:
 דורך גלויבען האט ער פערלאזט מצרים, אונד האט זיך 27
 נישט געפארכטען פאר דעם צארן פון דעם קעניג; ווארין
 ער האט אויסגעהאלטען אזוי וויא ער זעהט דעם וועלכען
 מען קען נישט זעהען: דורך גלויבען האט ער געהאלטען 28
 פסח אונד דיא שפרענגונג פון דעם בלוט, כדי דער
 פערדארבער פון דיא בכורים זאל זייא נישט אנריהרען:
 דורך גלויבען זענען זייא דורכגעגאנגען דאס ים סוף 29
 גלייך וויא איבער טרוקענעם לאנד, וואס דיא מצרים
 האבען געפריפט אונד זענען דערטרונקען געווארען:
 דורך גלויבען זענען דיא מויערן פון יריחו איינגעפאלען, 30

- 8 דער גערעכטיגקייט וואס איז נאך גלויבען: דורך גלויבען האט אברהם, ווען ער איז גערופען געווארען געהארקט אויסצוגעהען אין איין ארט וועלכען ער זאל דערנאך דערהאלטען פאר א ירושה; אונד ער איז אויסגעגאנגען אהן צו וויסען וואו אהין ער וועט געהען: דורך גלויבען האט ער זיך אויפגעהאלטען אים לאנד פון דער הבטחה אזוי וויא אין א פרעמד לאנד, אונד האט געוואוינט אין געצעלטען מיט יצחק אונד יעקב דיא יורשים מיט איהם פון דיא זעלבע הבטחה: ווארין ער האט געווארט אויף א שטאט וואס האט א גרונד, דער בוימייסטער אונד געשעפער דערפון איז גאט: דורך גלויבען האט אפילו שרה קראפט געקומען מעוברת צו ווערען, האטשע זיא איז איבער איהרע עלטער גענוועזען, ווייל זיא האט דעם געטרייא געהאלטען וועלכער האט געגעבען דיא הבטחה: דרום איז אויף פון איינעם וואס איז גענוועזען אזוי גוט וויא שוים, געבוירען געווארען גלייך וויא דיא שטערן פון דעם הימעל אין מענגע, אונד וויא דער נאמד וואס איז בייא דעם בארטען פון ים אהן א צאהל: בראשית כ"ב י"ז.
- 13 דויע אלע זענען געשטארבען אין גלויבען, אונד האבען גיט דערהאלטען דיא הבטחות, גייערט זייא האבען זייא פון ווייטען געזעהען אונד געגריסט, אונד האבען געקענט אז זייא זענען גענוועזען פרעמדע אונד געסט אויף דער ערד:
- 14 ווארין דיא וואס זאנען אנעלכע זאכען, צייגען קלאר אן אז זייא זוכען א פאטערלאנד: אונד ווען זייא וואלטען געדענקט אן דעם לאנד פון וועלכען זייא זענען ארויס געקומען, וואלטען זייא צייט געהאט צוריקצוקעהרען:
- 16 אבער איצט ווינשען זייא א געסערעם לאנד, דאס איז א הימלישעס. דרום שעהמט זיך גיט גאט מיט זייא, ער זאל הייסען זייער גאט; ווארין ער האט זייא אנגעברייט א שטאט: שמות ג' ו'; י"ז.
- 17 דורך גלויבען האט אברהם מקריב גענוועזען זיין זעהן יצחק, ווען ער איז געפריפט געווארען, אונד דער וואס האט דערהאלטען דיא הבטחות האט מקריב גענוועזען

- וואלקען פון עדות, לאזען מיר אויף אפּלענען יעדע לאסט
אונד דיא אימליכע זינד, אונד לאזען מיר לויפען מיט
געדולד דעם לויף וואס איז פאר אונס געזעצט: אונד 2
אויפבליקען אויף ישוע דער איז דער אנהעבער אונד
פאלענדער פון אונזערן גלויבען, וועלכער ווענען דער
פריידע וואס איז פאר איהם געזעצט געוועזען האט דער-
מראנען דאס קרייז, מיט פעראכטונג פון דער שאנד,
אונד האט זיך געזעצט צו דער רעכטע האנד פון דעם
שטובל פון גאט: תהלים ק"א.
- ווארין געמראכטעט דעם וועלכער האט אזעלכען ווידער- 3
שפרוד פון זינדער קענען זיך געלייטען, פרי איהר זאלט
ניט מיר ווערען אונד ניט שונאך זיין אין אייערע
זעלען: איהר האט נאך ניט ווידערשטאנען ביז צום בלוט 4
אים שטרייט אויף דער זינד: אונד איהר האט פערנעסען 5
דיא ווארנונג וואס רעט צו אייך וויא צו זיהן.
- „מיין זעהן, פעראכט ניט דיא שטראף פון דעם האר,
אונד פערצאג ניט ווען דוא ביסט פון איהם געמאדעלט:
ווארין וועמען דער האר לויבט דעם שטראפט ער, 6
אונד ער ציכטיגט אימליכען ווען דעם ער געמט אן:
משלי ב' ו"א ו"ב.
- עס איז צו שטראף ווען איהר דערמראגט; האנדעלט גאט 7
מיט אייך אזוי וויא מיט זיהן; ווארין וואס פאר א זעהן
איז דער וועלכען זיין פאטער שטראפט ניט? ווען איהר 8
זענט אהן שטראף, דרינקען אלע האבען א טהייל געהאט,
אזוי זענט איהר ממזרים אונד ניט זיהן: דערצו האבען 9
מיר אויף געהאט לייבליכע פעטער וואס האבען אונס
געשטראפט, אונד מיר האבען פאר זיין מורא געהאט.
זאלען מיר ניט פיל מעהר אונטערטעניג זיין צו דעם
פאטער פון דיא גייסטער אונד לעבען? ווארין זיין האבען 10
אונס געשטראפט פאר עטליכע טעג נאך וייער געפעלען;
אבער ער טהוט עס צו אונזער גוטען, פרי מיר זאלען
האבען א טהייל אין זיינע הייליגקייט: קיינע שטראף שיינט 11
ניט פּרעהליך צו זיין פאר דיא איצטיגע צייט, גייערט
מירינג; אבער דערנאך ברענגט זיא דיא פרידליכע פרוכט

נאכדעם מען האט זיין ארומגערינגעלט זיבען טעג:
 31 דורך גלויבען איז רחב הוזהר נישט אומגעקומען מיט דיא
 אונגעהארקענדע, אינדעם זיא האט דיא מרגלים אויפגע-
 נומען מיט פרידען: יהושע ו' כ"ג.

32 אונד וואס זאל איך נאך מעהר זאגען? ווארין דיא צייט
 וועט מיר פעהלען צו דערצעהלען וועגען גדעון, ברק,
 שמשון, יפתח, דויד אונד שמואל אונד דיא נביאים:

33 וועלכע האבען דורך גלויבען קעניגרייכע אונטערשטעניג
 געמאכט, גערעכטיגקייט געטהון, דיא הבטחות דערהאל-

34 טען, פערשטאפט דיא מוילער פון לייבען: פערלאשען
 דיא קראפט פון פייער, זענען אנטרינען פון דער שארף
 פון דעם שווערד, פון שוואכהייטען זענען קרעפטטיג
 געווארען, זענען אין דער מלחמה גבורים געווארען,

35 האבען פערזאגט דיא פרעמדע חיילות: פרויען האבען
 צוריקגעקומען איהרע שויטע דורך תחנת המיתים, אונד
 עטליכע זענען געפלאגט געווארען אונד האבען קיינע

געפרייאונג אנגענומען, כדי זיין זאלען דערהאלטען א
 36 בעסערע אויפערשטעהונג: אונד אנדערע זענען געפריפט

געווארען דורך שפאט אונד שמיסען מיט ריטער, אונד
 37 אפילו דורך קעטען אונד געפענגניס: זיין זענען

געשטייניגט געווארען, געפריפט געווארען, דורכגעזעגט
 געווארען, מיט דעם שווערד געטייטעט געווארען, זיין
 זענען ארומגעגאנגען אין פעל פון שאף אונד פון ציגען,
 זיין זענען געוועזען אין דער נויט אונד אין צרות,

38 אונד שלעכט געהאנדעלט: פון וועלכע דיא וועלט איז
 נישט ווערט געוועזען; זיין האבען ארומגעוואנדערט אין

פוסטע ערטער אונד אויף בערג אונד אין העהלען
 39 אונד לעכער פון דער ערד: אונד דיזע אלע האבען

ערות געקומען דורך זייער גלויבען, דאך האבען זיין
 40 נישט דערהאלטען דיא הבטחה: אינדעם גאט האט

עפעס בעסערעס פאר אונס פאראויס געזעהען, כדי
 זיין זאלען נישט אהן אונס פאלקאמען געמאכט ווערען:

קאפיטעל יב

1 דעקטוועגען ווייל מיר האבען ארום אונס אנעלכען

- מַעֲנִשֶׁעַן, אֹנֶד צוֹ דִּיא גִיִּסְטֶער פֿון דִּיא פֿאַלְקאַמֶענֶע
 24 צִדִּיקִים: אֹנֶד צוֹ יִשׁוּעַ דָּעם פֿערמִיטְלֶער פֿון אַ גִּייעֶן
 בֹּנֶד, אֹנֶד צוֹ דָּעם בְּלוֹט פֿון שְׁפֶרענְקֶלונג, וואָס רַעט
 בַּעסְעֶרע זאַכען ווִיא דָאָס פֿון הֶבֶל: שְׁמוֹת כ"ד ח'.
 25 זַעֲהֵט צוֹ אַז אֵיהֶר זאַלט נִיט פֿעראַכְטֶען דָּעם רַענְדֶּער;
 וואַרִין ווען דִּיא זַענען נִיט אַנטְרִינען וואָס האָבען פֿער-
 אַכְטֶעט דָּעם וואָס האָט גַערעט אֵוִיף דַּער עֶרד, ווִיא פִּיל
 מַעֲהֶר וועלען מִיר נִיט אַנטְרִינען, וועלכֶּע אֹנֶס אָפֶקֶהרען
 פֿון דָּעם וועלכֶּער רַעט פֿון דָּעם הִימֶעל: וועמעס קול
 26 האָט דאָן דִּיא עֶרד צִיטֶערן גַעמאַכְט, אָבער אֵיזט האָט
 עַר פֿערשְׁפֶּראכען אֹנֶד גַעזאַגְט, אֵיף וועל נאָך אַמאַל
 בַּעווענען נִיט גֹר דִּיא עֶרד, גִּיעֶרמ אֵוִיף דָּעם הִימֶעל:
 חגי ב' ו', אֹנֶד דָאָס וואָרט, נאָך אַמאַל, צִיגְט אָן דִּיא
 27 פֿערענְדֶּערונג פֿון דִּיא וואָס האָבען גַעצִיטֶערט, ווִיא פֿון
 זאַכען וואָס זַענען גַעמאַכְט, פֿדִי דִּיא וואָס האָבען נִיט
 גַעצִיטֶערט זאַלען בִּלִּיבֶען: דַּעסְטווענען, אֵינְדֶּעס מִיר
 28 דַּערהאַלטֶען אַ קַעניגֶרייך וואָס אֵיז נִיט בַּעוועגְט, לֹאזען
 מִיר האָבען גָנאד דוּרף דָּעם מִיר זאַלען גאַט וואוּלְגֶע-
 29 פֿעליג דִינען מִיט עֶהרליכקִיט אֹנֶד פֿורכט: וואַרִין אֹנֶד
 זַער גאַט אֵיז אַ פֿערצֶעהרענְדֶּעס פֿייער: שְׁמוֹת כ"ד י"ו.

קאפיטעל יב

- 1 לֹאז דִּיא בְּרִידֶערליכֶע לִיבֶע בִּלִּיבֶען: פֿערנַעסט נִיט
 2 הַכִּנסֶת אֹרְחִים; וואַרִין דוּרף דָּעם האָבען עֲטִלִּיכֶע, אָהן
 3 צו ווִיסען, אױפֿגענומען מֶלָאכִים: גַעדַענקט אָן דִּיא וואָס
 זַענען גַעפֿאַנגען גִלִּיף ווִיא אֵיהֶר זַענט מִיטְגַעפֿאַנגֶענֶע,
 אָן דִּיא וואָס זַענען שְׁלֶעכְט גַעהאַנדֶעלט גִלִּיף ווִיא
 4 אֵיהֶר אַלִּין זַענט אֵוִיף אִים לִיב: לֹאז דַּער חֲתוּנָה
 שְׂמאַנד צווישֶׁען אַלֶּע אֵין בָּבוֹד גַעהאַלטֶען זִיין, אֹנֶד
 דָאָס בַּעט נִיט אֵין חֲלוּל גַעמאַכְט; וואַרִין זֹנִים אֹנֶד
 5 הִירֶער וועט גאַט רִיכְטֶען: לֹאזט אֵייערע לעבֶענסאַרט
 זִיין אָהן גַעלְדִּיבֶע, זִיט צופֿרִידען מִיט דָּעם וואָס
 אֵיהֶר האָט; וואַרִין עַר האָט גַעזאַגְט, אֵיף וועל דִּיר
 אֵוִיף קִיין אָפֿן פֿעהלֶען אֹנֶד אֵיף וועל דִּיך בִּשׁוּם אָפֿן נִיט
 6 פֿערלאַזען: יְהוֹשֻׁעַ א' ה'. אַזױ אַז מִיר קַענען מִיט בִּטְחוֹן זאַנען.

- פון גערעכטיגקייט צו דיא וואס זענען דרינען געאיבט:
 12 דרום ריכטעט אויף דיא שלאפע הענד אונד דיא קניען
 13 וואס שטרויכלען זיך: אונד מאכט גלייך דיא שטענען
 פאר אייערע פיס, כדי דאס הינקענדיגע זאל זיך נישט אפ-
 קעהרען פון דעם וועג, גייערשט ער זאל ליבער געהיילט
 14 ווערען: יאגט נאך דעם פרוידען מיט אלע מענשען אונד
 הייליגקייט, אהן וועלכעס וועט קיינער דעם האר נישט זע-
 15 הען: אונד גיבט אכטונג אז קיינער זאל נישט צוריקבלייבען
 פון דער גנאד פון גאט, אז עס זאל נישט ארויסשפראצען
 א ווארצעל פון ביטערקייט אייך צו בעטריבען, אונד
 16 דורך דעם זאלען פילע בעפלעקט ווערען: אז עס זאל
 נישט זיין א נואף אדער חלל וויא עשו, וואס האט פאר א
 17 שפייז פערקויפט זיינע בכורה: ווארין איהר וויסט אז
 דערנאך ווען ער האט געוואלט ירשענען דיא ברכה, איז
 ער פערווארפען געוועזען; ווארין ער האט קיינע געלע-
 גענהייט געפונען פון תשובה, ווען אפילו ער האט זיא
 געזוכט מיט טרערען: בראשית כ"ז ל"ד.
 18 ווארין איהר זענט נישט געקומען צו א בארג וואס קאן אן-
 געריהרט ווערען, אונד וואס ברענט מיט פייער, אונד צו
 דיא דונקעל וואלקען אונד פינסטערניס אונד שטורם:
 19 אונד צום שאלל פון א שופר, אונד צום קול פון ווערטער,
 וואס דיא וואס האבען עס געהערט האבען געבעטען אז
 20 דאס ווארט זאל נישט מעהר צו זיין גערעט ווערען: ווארין
 זיין האבען נישט געקאנט אויסהאלטען דאס וואס איז גע-
 באטען געווארען, אפילו ווען א גהמה וועט דעם בארג
 אנריהרען זאל זיא פערשטייניגט ווערען: שמות י"ט י"ג.
 21 אונד דיא ערשיינונג איז געוועזען אזוי שרעקליך, אז משה
 האט געזאגט, איך האב שטארק מורא אונד בין זעהר
 22 דערשראקען: דברים ט' י"ט, גייערשט איהר זענט געקומען
 צו דעם בארג ציון, אונד צו דער שטאט פון דעם לעבע-
 דיגען גאט, צו דעם הימלישען ירושלים, אונד צו צעהן
 23 טויזענדע פון מלאכים: צו דער אלגעמיינע פערזאמלינג
 אונד קהלה פון ערשטגעבוירענע, וואס זענען איינגע-
 שריבען אים הימעל אונד צו גאט דעם ריכטער פון אלע

- אייף מזהיר דאס צו טהון, פֿרי איף זאל צו אייף גע-
 שווינדער צוריקגעגעבען ווערען: אונד דער גאט פון 20
 פרידען דער האט ארויפגעבראכט פון דיא מויטע
 אונזער האר ישוע, דעם גרויסען פאסטונד פון דיא שאף,
 אים בלוט פון דעם עבינען בונד: זאל אייף פאלקאמען 21
 מאכען אין יעדעם גוטען, פֿרי צו טהון ויין ווילען,
 אינדעם ער ווירקט אין אייף דאס וואס איז פאר איהם
 וואוילגעפעליג דורך ישוע המשיח; צו איהם זאל ויין
 דיא הערליכקייט פון עביגקייט צו עביגקייט, אמן:
 נון בין איף אייף מזהיר ברידער, דערטראגט דאס ווארט 22
 פון ווארנונג; ווארין איף האב צו אייף געשריבען אין
 קורצען: איהר זאלט וויסען אז אונזער ברודער טימותיוס 23
 איז פרייא געווארען, מיט וועלכען, ווען ער וועט גלייף
 קומען וועל איף אייף זעהען:
 גריסט אלע אייערע פארשטעהער אונד אלע הייליגע. 24
 דיא וואס זענען פון איטאליא גריסען אייף:
 גנאד זאל ויין מיט אייף אלע; אמן: 25

- „דער האר איז מיין הענפער, איך וועל מיך נישט פורקטען; וואס א מענש וועט מיר טהון?“ תהלים ק"ח ו'.
- 7 געדענקט אן אייערע פיהרער, דיא וואס האבען צו אייך גערעט דאס ווארט פון גאט, אונד בעטראכטעט דעם אויסגאנג פון זייער וואנדלען, אונד פאלגט נאך זייער גלויבען: ישוע המשיח איז דערזעלביגער געכטען, אונד
- 9 היינט, אונד אויף עביג: זייט נישט ארוםגעטריבען מיט פערשידענע אונד פרעמדע לעהרען; ווארין עס איז נישט אז דאס הארץ זאל בעפעסטויגט זיין מיט גנאה, נישט דורך שפייז וואס נוצט נישט צו דיא וואס האבען
- 10 זיך דערמיט בעשעפטיגט: מיר האבען א מזבח, פון דעם דיא וואס דינען פאר דעם משכן האבען קיין רעכט דערפון צו עסען: ווארין דיא לייבער פון יענע בהמות, פון וועלכע דער כהן גדול האט דאס בלוט אריינגע-
בראכט אים הייליגען ארט פאר זינד, זענען אויסער דעם לאגער פערברענט געווארען: דרום האט אויך ישוע געליטען אויסער דעם טויער, כדי ער זאל דאס פאלק
- 13 הייליגען דורך זיין אייגען בלוט: דעסמיווענען לאזען מיר צו איהם ארויסגעהען אויסער דעם לאגער, אונד
- 14 טראגען זיינע שאנד: ווארין מיר האבען נישט דא קיינע שטאט וואס בלייבט, גייערט מיר זוכען דיא וואס וועט
- 15 קומען: דרום לאזען מיר דורך איהם בעשטענדיג מקריב זיין א קרבן פון לויב צו גאט, דאס הייסט דיא פרוכט פון אונזערע ליפען וועלכע זענען מודיע צו זיין נאמען:
- 16 אבער וועגען גוטעס טהון אונד געמיינשאפט פערנעסט נישט; ווארין אזעלכע קרבנות זענען גאט בעפעלען:
- 17 הערט צו אייערע פארשטעהער אונד זייט זייא אונד מערמעניג, ווארין זייא וואכען פאר אייערע זעלען, אזוי וויא זייא וועלען רעכנונג אפגעבען, כדי זייא זא-
לען דאס טהון מיט פרייד אונד נישט מיט ויפצען; ווארין דאס נוצט אייך נישט: יחזקאל ל"ג ב' ו'.
- 18 בעטעט פאר אונס ווארין מיר זענען פארזיכערט אז מיר האבען א גוטעס געוויסען, אינדעם מיר ווילען אין
- 19 אלע זאכען עהרליך לעבען: אונד נאך מעהר בין איך

- 13 צונעוואגט צו דיא וועלכע איהם ליבען: ווען איינער
איז געפריפט, לאז ער נישט זאגען איף בין געפריפט פון
נאט, ווארין נאט איז נישט געפריפט פון שלעכטען, אונד
ער אליין פריפט קיינעם נישט: אבער איטליכער מאן איז
14 געפריפט ווען ער איז פון זיינע אייגענע גלוסטטיגקייטען
אונעקגעצויגען אונד פערפיהרט: דערנאך איז דיא גלוסט-
15 טיגקייט טראגעדיג געווארען אונד געווינט זינד, אונד דיא
זינד ווען זיא איז פאלקאמען געווארען געווינט דעם טויט:
16 זייט אייף נישט טועה, מיינע געליבטע ברידער: יעדע
17 גוטע מתנה אונד יעדעם פאלקאמענע געשענק איז פון
אויבען, אונד קומט ארום פון דעם פאטער פון דיא ליכט,
בייא וועלכען עס איז נישט פערהאנען קיינע פערענדער-
18 רונג, אונד נישט קיין שאטען פון פערוועקסלונג: ווען ער
האט געויליגט האט ער אונס געווינען דורך דעם ווארט
פון וואהרהייט, כדי מיר זאלען זיין א מין ערשטע
פרוכט פון זיינע בריאות:
- 19 איהר וויסט דאס מיינע געליבטע ברידער, אבער לאז
איטליכער מענש געשווינד זיין צום הערען, שווער צום
20 רעדען, שווער צום צארן: ווארין דער צארן פון דעם
21 מענשען ווירקט נישט דיא גערעכטיגקייט פון נאט: דרום
טהוט אפ אלע אונגרייניגקייט אונד איבערפלוס פון
שלעכטיגקייט, אונד געמט אן מיט א נידריג געמיט
דאס אייגענעפלאנצטע ווארט, וואס קען אייערע נשמות
22 רעטען: אבער זייט טהוער פון דעם ווארט אונד נישט נור
23 הערער דערפון, דיא אייף אליין פערפיהרען: ווארין
ווען איינער איז א הערער פון דעם ווארט אונד נישט א
טהוער, ער איז גלייף צו א מאן וואס זעהט זיין נא-
24 טירליך פנים אין א שפיגעל: ווארין ער זעהט זיך אן
אונד געהט אונעק אונד גלייף פערנעסט וואס פאר א
מאן ער איז געוועזען: אבער דער וואס קוקט אריין
25 אין דעם פאלקאמענע געזעץ פון פרייהייט אונד בלייבט
דערבייא, דער איז נישט א הערער וואס פערנעסט גיי-
ערט א טהוער וואס ווירקט, אונד דיווער וועט גע-
גענשט ווערען אין זיין טהון:

דער בריוו פון דעם אפאסטעל יעקב.

- 1 יעקב, א קנעכט פון גאט, אונד פון דעם האר ישוע המשיח צו דיא צוועלף שבטים וואס זענען צושפרייט א גרים:
- 2 מיינע ברידער, האלט עס פאר גאנצע פרייד ווען איהר זענט געפריפט מיט פערשידענע פריפונגען: אינדעם איהר וויסט אז דיא פריפונג פון אייער גלויבען ווירקט געדולד: אבער לאז דיא געדולד האבען איהר גאנצעם ווערק, כדי איהר זאלט גאנץ אונד פאלקאמען זיין אונד זאלט גארניט געדארפען: ווען אייער פון אייך גער דארף חכמה, לאז ער בעטען פון גאט, דער גיבט פרייא צו אלע מענשען, אונד שעלט קיינעם, אונד עס
- 6 וועט איהם געגעבען ווערען: אבער לאז ער בעטען מיט גלויבען אונד לאז ער ניט צווייפלען: ווארין דער וואס צווייפעלט איז גלייך צו א וועלע פון דעם ים וואס איז ארוםגעטריבען פון דעם ווינד אונד געשטויסען:
- 7 ווארין לאז ניט זענער מאן מיינען אז ער וועט עפעס דערהאלטען פון דעם האר: וועלכער איז א מאן צו-טהיילט אים הארץ, אונגעשטענדיג אין אלע זיינע ווע-גען: אבער לאז זיך דער דעמיטהינע ברודער ריהמען
- 10 ווען ער איז דערהייכט: אבער דער רייכער ווען ער איז דערנידריגט, ווארין ער וועט פערנעהען גלייך
- 11 וויא א בלוס פון דעם גראז: ווארין דיא זון געהט אויף מיט דעם גליהענדיגען ווינד, אונד פערוועלקט דאס גראז, אונד דיא בלוס דערפון פאלט אנוועק, אונד דיא שענע געשטאלט איז פערדארבען געווארען: אזוי וועט אויך דער רייכער פערצעהרט ווערען אין זיינע וועגען:
- 12 געבענשט איז דער מאן וואס געשטעהט אין נסיון, ווארין ווען ער האט פריפונג געשטאנען, וועט ער דערהאלטען דיא קרוין פון לעבען, וואס דער האר האט

- דאס גאנצע געזעץ האט מען אונד דאך וועט אין איינע
 זאך שטרױכעלן, ער איז שולדיג אויף דאס גאנצע:
 11 ווארין דער וועלכער האט געזאגט, דוא זאלסט נישט
 מונה זיין האט אויף געזאגט דוא זאלסט נישט טעמען;
 שמות כ' י"ג ו"ד; דברים ה' י"ו. נון ווען דוא ביסט נישט מונה
 אבער דוא טעמעסט, אזוי האסט דוא עובר געוועזען
 12 דאס געזעץ: רעט אזוי, אונד מהושת אזוי, גלייך וויא
 דיא וואס וועלען דורך דעם געזעץ פון פרייהייט גע-
 13 ריכטעט ווערען: ווארין דאס משפט איז אהן רחמנות
 צו דעם וואס האט נישט געוויזען רחמנות; רחמנות
 ריהמט זיך קענען משפט:
 14 וואס ניצט עס, מיינע ברודער, ווען איינער זאגט אז ער
 האט גלויבען, אונד ער האט נישט קיין ווערק? קאן איהם
 15 גלויבען רעמען? ווען א ברודער אדער א שוועסטער איז
 16 נאקעט, אונד האט נישט דיא טעגליכע מחנה: אונד איינער
 פון אייך זאגט צו זיין געהט אין פרידען, ווארמט אייך
 אונד זעטיגט אייך, אבער איהר גיבט זיין גארנישט וואס
 17 זיין בעדארפען פאר דעם לייב, וואס ניצט דאס? אזוי
 אויך דער גלויבען ווען ער האט נישט קיינע ווערק איז אין
 18 זיך זעלבסט טויט: אבער איינער וועט זאגען, דוא האסט
 גלויבען אונד איך האב ווערק; ווייז מיר דיין גלויבען אהן
 דיא ווערק, אונד איך וועל דיר ווייזען מיין גלויבען דורך
 19 דיא ווערק: דוא גלויבסט אז גאט איז איינער; דוא מהושת
 20 רעכט; דיא שדים גלויבען אויך אונד ציטערן: אבער
 ווילסט דוא וויסען, לעדיגער מענש, אז דער גלויבען אהן
 21 ווערק איז אונגנצליך? איז נישט אונזער פאטער אברהם
 גערעכטפערטיגט געווארען דורך ווערק, ווען ער האט זיין
 22 זיין יצחק מקריב געוועזען אויף דעם מזבח? דוא זעהסט
 אז דער גלויבען האט מיט זיינע ווערק געווינקט, אונד
 דורך דיא ווערק איז דער גלויבען פאלקאמען געמאכט:
 23 אונד דיא שריפט איז דערפילט געווארען, וואס זאגט,
 אונד אברהם האט געגלויבט גאט אונד עס איז צו איהם
 גערעכענט געווארען פאר גערעכטיגקייט, אונד ער איז
 24 גערופען דער פריינד פון גאט: בראשית ט"ו ו', איהר זעהט

26 ווען איינער מיינט אז ער איז פרום, אונד האלט נישט
זיינע צונג אין דעם צוים, נייערט פערפיהרט זיין אייגען
27 הארץ, פון דיזעם איז דיא פרוםקייט אומזונסט: ריינע
פרומקייט אונד אהן א פלעק פאר גאט אונד דעם פא-
טער איז דאס, יתומים אונד אלמנות צו בעזוכען אין
זייערע צרות, אונד זיך צו האלטען אונגעפלעקט פון
דער וועלט:

קאפיטעל ב

- 1 מיינע ברידער, האלט נישט דעם גלויבען פון אונזער
האר פון הערליכקייט, ישוע המשיח, מיט אנזעהען פון
- 2 פנים: ווארין ווען עס קומט אריין אין אייערע בית
הכנסת א מאן מיט א גאלדענעם רינג אין א פיינעם
קלייד, אונד עס קומט אויף אריין איין ארמער מאן אין
- 3 א מיאוס קלייד: אונד איהר זענט נישט נאכא פנים דעם וואס
איז אנגעטוהן אין דעם פיינעם קלייד, אונד זאגט צו
איהם, זען דיך דא אים גוטען פלאץ, אונד צום אר-
מען זאגט איהר, דא שטעה דארט, אדער זען דיך
- 4 אונטער מיין פוסבענקעל: זענט איהר נישט אין אייערע
דעות געטהיילט געווארען, אונד זענט געווארען ריכטער
פון שלעכטע געדאנקען?
- 5 הערט צו, מיינע געליבטע ברידער, האט נישט גאט
אויסדערנועהלט דיא ארמע לייט פון דער וועלט רייף
אים גלויבען צו זיין אונד יורשים פון דעם קעניגרייך
וואס ער האט צוגעזאגט צו דיא וואס ליבען איהם?
- 6 אבער איהר האט דיא ארמע לייט מבזה געוועזען,
זענען עס נישט דיא רייכע וועלכע אייך אונטערדריקען,
אונד זייא זעלבסט שלעפען אייך צו דעם געריכט?
- 7 לעסטערן זייא נישט דעם גוטען נאמען בייא וועלכען
איהר זענט גערופען? אבער ווען איהר זענט מקוים דאס
קעניגליכע געזעץ נאך דער שריפט, דא זאלסט זיין
געוועלען ליבען וויא דיך זעלבסט, ויקרא י"ט י"ח, טהוט
- 9 איהר רעכט: אבער ווען איהר זענט נישט פנים, טהוט
איהר זינד, אונד איהר זענט געשטראפט פון דעם
10 געזעץ אלס איבערטרעטער: ווארין דער וואס וועט

זיין: ברענגט דער ברוינען ארויס פון דיא זעלבדיגע קוועלע 11
זיס אונד ביטער וואסער? קאן א פייגענבוים, מיינע בריי 12
דער ארויסברענגען עהלבעהרען, אדער א וויינשטאק
פייגען? אזוי קאן נישט געזאלצען וואסער ארויסברענגען
זיס:

ווער איז צווישען אייך א קלונער אונד פערשטענדיגער 13
מאן? לאז ער ווייזען זיינע מעשים פון א גוטען וואנדעל
מיט זאפטמוטיגקייט פון חכמה: אבער ווען איהר האט 14
אין אייער הארץ ביטערע קנאה אונד קריג, בארוהט
אייך נישט אונד לייקענט נישט קענען דער וואהרהייט:
דינע חכמה איז נישט פון אויבען, נייערשט איז ערדיש, 15
נאטירליך, טייפליש: ווארין וואו עס איז קנאה אונד קריג, 16
דארט איז פערטימלונג אונד אלעס שלעכטע ווערק:
אבער דיא חכמה וואס איז פון אויבען איז צוערשט ריין, 17
דערנאך פרידליך, דעמוטיג, גרינג, לאזט זיך איבערבע-
טען, פול מיט רחמנות אונד גוטע פרוכט, אונפארטייאיש,
אהן חנופה: אונד דיא פרוכט פון גערעכטיגקייט איז אין 18
פרידען אויסגעווייט פאר דיא וואס מאכען פרידען:

קאפיטעל ד

פון וואנען זענען מחלוקת אונד שטרייטען צווישען אייך? 1
זענען זיין נישט פון דאנען, פון אייערע גלוסטויגקייטען
וואס שטרייטען אין אייערע גלידער? איהר גלוסט אונד 2
האט נישט; איהר בענעהט רציחה אונד זענט מקנא, אונד
איהר קאנט נישט דערלאנגען; איהר קריגט אייך אונד
האלט מלחמה. איהר האט נישט ווייל איהר בעטעט נישט:
איהר בעטעט אונד בעקומט נישט, ווייל איהר בעטעט 3
שלעכט, בדי איהר זאלט עס פערצעהרען אין אייערע
פערנגיגען: איהר נואפות, וויסט איהר נישט אז דיא 4
פריינדשאפט פון דער וועלט איז פיינדשאפט קענען
גאט? דרום אימליכער וואס וויל זיין א פריינד פון דער
וועלט, איז בעשטימט א פיינד פון גאט: אדער דענקט 5
איהר אז דיא שריפט זאגט אומזוסט, דער גייסט וואס ער
האט אין אונס געמאכט וואוינען גלוסטעט צו קנאה?
בראשית ו' ה'; משלי ג' ל"ד. אבער ער גיבט מעהר גנאד; 6

אז א מענש איז גערעכטפערטיגט דורך ווערק, אונד ניש
 25 דורך גלויבען: גלייכדעם איז רחב הזנה אויף ניש גער
 רעכטפערטיגט געווארען דורך ווערק, אינדעם זיא האט
 אויפגענומען דיא מרגלים, אונד האט זיא אונדעקגעשיקט
 26 אויף איין אנדערען וועג? ווארין גלייף זיא דער גוף
 אהן דער נשמה איז טויט, אזוי איז אויף דער גלויבען אהן
 ווערק טויט:

קאפיטעל ג

1 מיינע ברידער, זייט ניש פילע לעהרער, ווייל איהר ווייסט
 2 אז מיר וועלען א גרעסער משפט אויפנעמען: ווארין
 אין פילע זאכען שטרויכלען מיר אלע; ווען איינער
 שטרויכלעט ניש אין ווארט, איז ער א פאלקאמענער מאן
 אונד קאן אויף דעם גאנצען לייב אים צוים האלטען:
 3 נון ווען מיר לעגען צויםען אין דיא מיילער פון דיא
 פערד, כדי זיא זאלען אונס געהארקען, אזוי פיהרען מיר
 4 אויף זייער גאנצען לייב: זעה אויף דיא שיפען זיא גרויס
 זיא זענען, אונד זיא זיא זענען פון שטארקע ווינדען
 ארוםגעטריבען, זיא זענען דאך געפיהרט מיט א קליינעם
 5 רידער, וואו אהין דער שיפמייסטער וויל: אזוי אויף דיא
 צונג איז א קליין גליד, אונד באריהמט זיך פון גרויסע
 זאכען. זעה זיא א קליין פייער צינדעט אן א גרויסען
 6 וואלד: אונד דיא צונג איז אלס א פייער, דיא וועלט פון
 אונדעכט, צווישען אונדערע גלידער געשטעלט, וועלכע
 געפלעקט דעם גאנצען לייב, אונד צינדעט אן דאס ראד
 פון דער נאטור, אונד זיא איז אנגעצונדען פון גיהנם:
 7 ווארין יעדע טבע פון בהמות אונד פון עופות, פון קרי-
 בענדיגע אונד פון חיות אים נס איז געצויגט אונד איז
 8 געצויגט געווארען דורך דיא מענשליכע טבע: אבער
 דיא צונג קאן קיין מענש ניש צויםען; זיא איז איין אונד
 9 רוינעס איבעל, פול מיט גיפט וואס ברענגט טויט: מיט
 איהר גענשען מיר דעם האר אונד פאטער, אונד מיט איהר
 שעלטען מיר דיא מענשען וואס זענען אין דער געשטאלט
 10 פון גאט: פון דעם זעלבניגען מויל קומט ארויס ברכה
 אונד קללה. מיינע ברידער, דיזע זאכען זאלען ניש אזוי

- פערצעהרט געווארען, אונד אייערע קליידער זענען מולבין
 געווארען: אייער באלד אונד אייער זילבער זענען פער- 3
 ראסטעט געווארען, אונד דער ראסט דערפון וועט זיין
 פאר א צייגנים צו אייך, אונד וועט אויפפרעסען אייער
 פלייש גלייך וויא א פייער. איהר האט אוצרות איינגע-
 זאמעלט אין דיא לעצטע טעג: זעה, דער לויז פון דיא 4
 ארבייטער וואס האבען אייערע פעלדער געשניטען, וואס
 איז פון אייך צוריקגעהאלטען שרייט אויס, אונד דאס
 געשריט פון דיא וואס האבען געשניטען איז אריינגע-
 קומען אין דיא אויערען פון דעם האר פון דיא הערשארען:
 איהר האט לוסטיג געלעבט אויף דער ערד אונד האט 5
 תענוג געהאט, איהר האט אייערע הערצער גענעהרט אים
 טאג פון שלאכט: איהר האט פערשולדיגט אונד געהרגעט 6
 דעם גערעכטען; אונד ער האט אייך נישט ווידערשטאנען:
 דעסטוועגען, ברידער, זייט געדולדיג ביז צום קומען פון 7
 דעם האר. זעה דער אקערער ווארמעט פאר דיא טהייערע
 פרוכט פון דער ערד, אונד האט געדולד מיט איהר ביז
 זיא בעקומט דעם פריה אונד דעם שפעט רעגען: האט 8
 איהר אויך געדולד, בעפעסטויגט אייערע הערצער, ווארין
 דאס קומען פון דעם האר איז נאעהנט: מורמעלט נישט 9
 ברידער איינער קענען דעם אנדערען, כדי איהר זאלט
 נישט פערשולדיגט ווערען; זעה דער ריכטער שטעהט פאר
 דיא טהיר: נעמט, מיינע ברידער, פאר א ביישפיל פון 10
 ליידען אונד געדולד דיא גביאים, וואס האבען גערעט
 אים נאמען פון דעם האר: זעה, מיר רופען זיין 11
 געבענשט דיא וואס האבען אויסגעהאלטען. איהר האט
 געהערט פון דער געדולד פון איוב, אונד איהר האט
 געזעהען דעם סוף פון דעם האר, אז דער האר האט פיל
 מיטלייד אונד איז בארעמקערציג:
 אבער פאר אלע זאכען, מיינע ברידער שווערט נישט, נישט 12
 ביים הימל אונד נישט ביין דער ערד, אונד נישט קיינע
 אנדערע שבועה; אבער לאז אייער נא זיין נא, אונד אייער
 ניין זיין ניין, כדי איהר זאלט נישט אין א משפט ארייג-
 פאלען:

דרום זאגט דיא שריפט, גאט ווידערשטעהט דיא שטאלצע
אָבער ער גיבט גנאד צו דיא דעמוטיבן: משלי ג' ל"ד.

7 דרום זייט אונטערטעניג צו גאט; אָבער זעצט אייך דער-
ווידער דעם שטן, אונד ער וועט פון אייך אונזעקפליהען:

8 גענעהנט אייך צו גאט, אונד ער וועט זיך צו אייך גע-
נעהנען. רייניגט אייערע הענד איהר זינדער, אונד מאכט

ריין אייערע הערצער איהר וואס האט דעם פערשטאנד
9 צוטחיילט: זייט עלענד אונד טרויערט אונד וויינט; לאזען

זיך אייערע געלעכטער פערקעהרען צו קלאג אונד אייערע
10 פרייד צו גינדריגקייט: דערנידריגט אייך פאר דעם האר,

אונד ער וועט אייך דערהויכען:
11 רעט ניט איינער קענען דעם אנדערען, ברידער; דער

וואס רעט קענען א ברודער אָדער ריכטעט זיין ברודער
רעט קענען דעם געזעץ אונד ריכטעט דאס געזעץ; נון

ווען דוא ריכטעסט דאס געזעץ, אזוי ביסט דוא ניט א
12 טהויער פון דעם געזעץ גייערט א ריכטער: עס איז איין

געזעצגעבער אונד ריכטער, דער קאן רעטען אונד צו-
שטערען; אָבער ווער ביסט דוא אז דוא ריכטעסט דיין

חבר?
13 קומט נון, איהר וואס זאגט, היינט אָדער מארגען וועלען

מיר אונזעקנעהען אין דינער שטאט אריין אונד דארט
בלייבען א יאהר, אונד וועלען האנדלען אונד פערדינען:

14 אונד איהר ווייסט ניט וואס וועט זיך מארגען טרעפען.
וואס איז אייער לעבען? ווארין איהר זענט א דאמפף

וואס איז געזעהען פאר א קליינע וויילע, דערנאך איז עס
15 אויף פערשווינדען: אנשטאט דעם זאלט איהר זאגען,

ווען דער האר וויל, וועלען מיר לעבען אונד טהון יענעם
16 אָדער דאס: אָבער אצונד באריהמט איהר אייך אין אייער

שטאלק, אלע אזעלכע באריהמערייא איז שלעכט:
17 דרום דער וואס ווייסט גוטעס צו טהון אונד טהוט עס ניט,

דעם איז עס א זינד:
קאפיטעל ה

1 געהט נור איהר רייכע, וויינט אונד קלאגט איבער
2 אייערע צרות וואס וועלען קומען: אייער רייכקייט איז

דער ערשטער בריף פון דעם אפאסטעל פעטרוס.

- 1 **פעטרוס** איין אפאסטעל פון ישוע המשיח צו דיא אויס-
דערנעהלטע וואס זענען אין פאנטוס, גאלאטא, פאפא-
2 דאקא, אסא אונד ביתונא: וואס זענען אויסדערנעהלט
נאך דער פארקענטניס פון גאט דעם פאטער אין דער
הייליגונג פון דעם גייסט, צום געהארקען אונד שפרענקלען
פון דעם בלוט פון ישוע המשיח, גנאד אונד פרידען זאלען
זיך צו אייך מעהרען:
- 3 געבענשט וייל גאט אונד דער פאטער פון אונזער האר
ישוע המשיח, דער האט אונס ווידערגעבוירען נאך זיינע
גרויסע בארעמעהונג צו א לעבעדיגע האפנונג דורך
4 דיא אויפערשטעהונג פון ישוע המשיח פון דיא טויט: צו
א ירושה וואס איז אונפערדארבעט, און א פלעק, אונד
איז ניט פערנוועלקט, וואס איז געהאלטען פאר אייך אים
הימעל: וועלכע זענען געהיט אין דער מאכט פון גאט
5 דורך גלויבען, צו א ישועה וואס איז אנגעברייט אנט-
פלעקט צו ווערען אין דיא לעצטע צייט: דרינען איהר
6 פרייעט אייך זעהר האמשע ווען עס מוס ווין אז איהר
זענט אצונד אביסעל אין צער געוועזען דורך פערשידענע
פריפונגען: כדי דיא פריפונג פון אייער גלויבען וואס
7 איז פיל גהייערער וויא דיא פון גאלד וואס איז פער-
דארבעט, אבער איז געפריפט דורך פייער, זאל געפינען
ווערען צו לויב אונד כבוד אונד הערליכקייט אין דער
8 אנטפלעקונג פון ישוע המשיח: וועלכען איהר ליבט
האמשע איהר האט איהם ניט געזעהען, אונד אן איהם
איהר גלויבט, האמשע איהר זעהט איהם ניט אצונד, אונד
איהר פרייעט אייך מיט ■ הערליכע פרייד וואס קען ניט
אויסגערעט ווערען: אינדעם איהר געקומט דעם תכלית
9 פון אייער גלויבען, דיא רעטונג פון אייערע נשמות:

- 13 האט איינער צווישען אייך וסורים, לאז ער בעטען. איז
- 14 איינער פרעהליך, לאז ער לויב זינגען: איז איינער צוויי-
שען אייך קראנק, לאז ער רופען דיא זקנים פון דער
קהלה, אונד לאזען זיין פאר איהם בעטען, נאכדעם זיין
האבען איהם געזאלבט מיט עהל אים נאמען פון דעם האר:
15 אונד דאס געבעט פון גלויבען וועט דעם קראנקען רעטען,
אונד דער האר וועט איהם אויפהעבען; אונד ווען ער האט
עפעס געזינדיגט וועט עס איהם פערנעבען ווערען:
16 דרום זיין מתודה דיא זינדען איינער צום אנדערען, אונד
בעטעט איינער פאר דעם אנדערען, פדי איהר זאלט
געהייליגט ווערען. דיא תחנה פון א צדיק ווירקט פיל ווען
17 זיא אויסדויערט: אליה איז געוועזען א מענטש גלייכארטיג
וויא מיר, אונד ער האט ערינסט געבעטען אז עס זאל
ניט רענגען, אונד עס האט ניט גערענגענט אויף דער ערד
18 דרייא יאהר אונד זעקס חדשים: אונד ער האט ווידער
געבעטען, אונד דער היממעל האט געגעבען רעגען, אונד
דיא ערד האט ארויסגעשפראצט איהרע פרוכט:
19 מינע ברידער, ווען איינער צווישען אייך פעראירט זיך
פון דער וואהרהייט, אונד איינער וועט איהם אומקעהרען:
20 לאז ער וויסען אז דער וועלכער קעהרט אום א זינדער
פון דעם טעות פון זיין וועג וועט רעטען א זעלע פון
טויט, אונד וועט פערדעקען א פילהייט פון זינד:

פון דיא טויטע, אונד האט איהם געגעבען הערליכקייט,
אזוי אז אייער גלויבען אונד האפנונג זענען אין גאט:

- 22 אינדעם איהר האט אייערע געשמות גערייניגט אים
געהארזאם פון דער וואהרהייט נישט צו פערשטעלטע
ברודערליכע, אזוי ליבט איינער דעם אנדערן מיט
ערינסט פון דעם הארצען: ווייל איהר זענט ווידערגע-
23 בוירען, נישט פון פערדארבענעם זאמען, נייערט פון
אונפערדארבענעם, דורך דעם ווארט פון גאט וואס
לעבט אונד בלייבט:

- 24 „ווארין אלעס פלייש איז וויא גראז, אונד אלע
זיינע הערליכקייט וויא א בלום פון גראז, דאס גראז
איז פערדארבען אונד דיא בלום איז אונגעקעפאלען:

- 25 אבער דאס ווארט פון דעם האר בלייבט אויף
עביג: ישעיה מ' ו' ח'.

אונד דאס איז דאס ווארט וואס איז צו אייך געפרעדיגט:
קאפיטעל ב

- 1 דרום טהוט אפ אלע זשלעכטהייט, אונד אלע פאלש-
הייט, אונד חניפה, אונד קנאה, אונד אלע רכילות:
2 וויא גייא געבוירענע קינדער גענהערט דיא לויטערע
מילך פון דעם ווארט, כדי איהר זאלט דורך דעם
וואקסען צו ישועה: ווען איהר האט פערזוכט אז
3 דער האר איז גוט: צו וועלכען איהר קומט וויא
צו א לעבעדיגען שטיין, וואס איז פון מענשען פער-
ווארפען, אבער פון גאט אויסדערהאלט אונד טהייער:
4 איהר אויף וויא לעבעדיגע שטיינער זענט אויפגעבויעט
פאר א בייסטליכעם הויז, איינע הייליגע כהונה, אז
5 איהר זאלט ברענגען בייסטליכע קרבנות, וואס זענען
אנגענומען פאר גאט דורך ישוע המשיח: ווייל עס
6 שטעהט געשריבען אין דער ישריפט,

„זעה, איך לעג אין ציון איין עקשטיין אויסדער-
וועהלט, טהייער, אונד דיזער וואס גלויבט אן איהם
וועט נישט פערשעהקט ווערען:“ ישעיה כ"ח ט'.

- 7 דרום צו אייך וואס גלויבען איז דער פבד; אבער צו
דיא וואס גלויבען נישט, דער שטיין וואס דיא בוימייקטער

- 10 ווענען וועלכע רעטונג דיא נביאים האבען געווקט אונד
אייפריג געפארשט, וואס האבען געוואלט געוואלט ווענען
11 דער גנאד וואס איז צו אייך: דערנוייל זיין האבען גע-
פארשט אויף וועלכע אונד וועלכעלייא צייט דער גייסט
פון משיח וואס איז אין זיין געוועזען האט געדייטשט, ווען
ער האט פריהער געצייגט דיא ליידען פון משיח, אונד
12 דיא הערליכקייט וואס וועט דערנאך קומען: צו וועלכע
איז אנפלעקט געווארען, אז גיט צו זיך אליין גייערט צו
אייך האבען זיין געדינט אין דיא זאכען וואס זענען צו
אייך אצונד דערצעהלט געווארען דורך דיא וואס האבען
צו אייך געפערדיגט דיא געוועה טובה אים רוח הקודש
וואס איז פון דעם הימעל ארופגעשיקט, אין וועלכע זאכען
מלאכים האבען געגעהרט אריינצוקוקען:
- 13 דרום גארטעלט ארום דיא לענדען פון אייער פערשטאנד,
זייט ניקטערן, אונד זעצט אייערע גאנצע האפנונג אויף
דיא גנאד וואס וועט צו אייך געבראכט ווערען אים אנט-
14 פלעקען פון ישוע המשיח: אלס קינדער וואס געהארבען,
בילדעט גיט אייער חאראקטער גאנץ דיא פריהערע פאזות
15 אין אייערע אונזויסענהייט: גייערט גאנץ דעם הייליגען
וועלכער האט אייך גערופען, אזוי זייט איהר אויף הייליג
16 אין אלעם וואנדעל: ווארין עס שטעהט געשריבען, זייט
17 איהר הייליג ווייל אייך בין הייליג: ויקרא י"א מ"ד, אונד
ווען איהר רופט אן דעם פאטער וועלכער איז גיט נושא
פנים אונד ריכטעט יעדען גאנץ זיין ווערק, אזוי פער-
ברענגט דא דיא צייט פון אייער אויפהאלטונג אין פארקט:
18 ווארין איהר ווייט אז איהר זענט גיט אויסגעלעזט גע-
ווארען מיט פערדערבליכע זאכען, זילבער אונד גאלד
פון אייערען גארשען וואנדעל וואס איהר האט פון אייערע
19 פעטער דערהאלטען: גייערט מיט דעם טהיירען בלוט
פון משיח, אזוי וויא פון א לאם וואס איז אהן א מום
20 אונד אונגעפלעקט: דער איז געשטימט געוועזען פאר
דער גרונדיג פון דער וועלט, אבער איז אין דיא לעצטע
21 צייטען פון אייערטוענען אנטפלעקט געווארען: וואס
דורך איהם גלויבען אן גאט, דער האט איהם אויפגעוועקט

- מיט אקערלייא פארקט, נישט נור צו דיא גוטע אונד
 ערעלע, נייערט אויף צו דיא הארשע: ווארין דאס איז 19
 גנאדענפאל, ווען איינער ליידעט צער ווענען זיין
 געוויסען קענען גאט אונד דערטראגט אונשולדיג:
 ווארין וואס פאר לויב איז עס ווען איהר דערטראגט 20
 נאכדעם איהר האט געזינדיגט אונד זענט געשלאגען?
 אבער ווען איהר דערטראגט נאכדעם איהר האט גוטעס
 געטהון אונד האט געליטען, דאס איז גנאדענפאל פאר
 גאט: ווארין איהר זענט דערצו בערופען, ווייל משיח 21
 האט אויף געליטען פאר אייך, אונד האט אייך א ביי-
 שפיל איבערגעלאזט, כדי איהר זאלט נאכפאלגען זיינע
 שריט: וועלכער האט קיינע זינד נישט געטהון, אויף 22
 איז קיין בעטרוג אין זיין מויל געפינען געווארען:
 ישעיה נ"ג ט', דער, ווען ער איז געליידיגט האט נישט 23
 צוריקגעליידיגט, ווען ער האט געליטען האט נישט
 געסטראשעט, נייערט ער האט זיך איבערגעגעבען צו
 איהם דער טהומ רעכט משפט: דער האט זעלבסט 24
 אונזערע זינד געטראגען אין זיין לייב אויף דעם בוים,
 כדי מיר זאלען אפשטארבען צו זינד אונד זאלען לע-
 בען צו גערעכטיגקייט; דורך וועמעם וואונדען איהר
 זענט געהיילט געווארען: ווארין איהר זענט געווענען 25
 וויא פעראירטע שאף, אבער אצונד האט איהר אייך
 אומגעקעהרט צום פאסטנד אונד אויפגעהער פון אייערע
 נשמות:

קאפיטעל ג

- גלייכדעם איהר ווייבער זייט אונטערטעניג צו אייערע 1
 אייגענע מענער, כדי ווען אפילו עטליכע גלויבען נישט
 אים ווארט, זייא זאלען דורך דעם וואנדעל פון דיא
 ווייבער אהן דעם ווארט געווינקען ווערען: אינדעם זייא 2
 זעהען אייערען ריינען וואנדעל מיט פארקט: אונד לאז 3
 אייערע צירונגען נישט זיין דיא אויסערע פון געפלאכטענע
 האר אונד גילדענע בענדער, אדער שעהנע קליידונג:
 נייערט לאז זיא זיין דער פערבארבענער מענש פון דעם 4
 הארץ אין אונפערדארבליכע צירונגען פון א זאנפטמוטיגען

- האבען פֿערזאָרפֿען, דער איז צום עקשטיין געוואָרען:
 8 תחלים קי"ח כ"ב. אונד ער איז א שטיין פון אנשטויס
 אונד א פעלז פון שטרויכלונג; וועלכע שטרויכלען
 אינדעם זיין זענען אונגעהארזאם דעם וואָרט, דערצו זענען
 9 זיין אויף געשטעלט: ישעיה ח' י"ד. אָבער איהר זענט
 איין אויסדערזעהלעטעס דור, א קעניגליכע כהונה, א
 הייליג פאלק, א פאלק צום בעזיך, כִּדִּי אֵיִהֵר זאלט
 דערצעהלען דעם לויב פון איהם דער האט אייך גע-
 רופֿען פון דער פינקטערניס צו זיין וואונדער-
 10 ליכען ליכט: וואס איהר זענט פריהער נישט
 געוועזען א פֿאלק, אָבער אצינד זענט איהר דאס
 פאלק פון גאט; וואס איהר האט נישט קיינע בארעמ-
 הערציגקייט דער האלטען, אָבער אצינד האט איהר
 דערהאלטען בארן עמהערציגקייט: הושע א' ט'; ב' כ"ג.
 11 געליבטע, אייך בעט אייך וויא פרעמדע אונד וואונדערער,
 אז איהר זאלט אייך אפהאלטען פון דיא גלוסטען פון
 דעם פלייש, וואס שטרייטען קענען דער נשמה:
 12 אונד פיהרט איהר א זיין גוט אויף צווישען דיא גוים,
 כִּדִּי אֵין דעם אֵין וועלכען זיין לעסטערן אייך אלס
 איבעלטהוער, זיא זא לען אָנוועהען אייערע גוטע ווערק,
 אונד זאלען גאט לויב זען אים טאג פון בעזוכונג:
 13 זינט אונטערטעניג צו יעדע מענשליכע אָרדנונג פון
 ווענען דעם האר; אזוי ב' עס איז צום קעניג וויא צום
 14 עלצטען: אדער צו פון דשטען אזוי וויא זיין זענען פון
 איהם געשיקט צו שטרא ופונג פון דיא איבעלטהוער אונד
 15 צום לויב פון דיא וואס טהון גוטעס: ווארין דאס איז
 דער ווילען פון גאט, אז איהר זאלט גוטעס טהון אונד
 זאלט פערשטומען דיא אונזיסענהייט פון גארישע
 16 מענשען: אלס פרייע, גענשען, אונד נישט אזוי וויא
 איהר האלט אייערע פֿרייהייט פאר א שלייער פון
 17 שלעכטהייט, גייערט אלס קנעכט פון גאט: האלט אלע
 אין כבוד, לויבט דיא ברין ערשאפט, פארקט אויף פאר
 גאט, האלט אין כבוד דעם קעניג:
 18 איהר קנעכט, זינט אונטען טעניג צו אייערע העררן

- וואס פרעגט אייך ווענען דער האפנונג וואס איז אין
 אייך, דאך מיט דעמוטה אונד פארקט: אונד האט א
 16 נוטעס געוויסען, כדי אין וואס איהר זענט גערעדעט
 פאר דיא וואס פערשעהמען אייער גוטען וואנדעל
 אין משיח זאלען צו שאנד ווערען: ווארין עס איז
 17 ליבער, ווען עס איז דער ווילען פון גאט, אז איהר
 זאלט ליידען פאר גוטעס טהון איידער פאר שלעכטעס:
 18 ווייל משיח איז אויף איינמאל געשטארבען פאר זינד
 דער גערעכטער פאר דיא אונגערעכטע, כדי ער זאל
 אונס ברענגען צו גאט, אינדעם ער איז געטעטעט
 געווארען אים פלייש, אבער איז לעבעדיג געווארען
 אים גייסט: דרום איז ער אויף געגאנגען אונד האט
 19 געפרעדיגט צו דיא גייסטער וואס זענען אין געפענגניס:
 וואס האבען פארצייטען ניט געגלויבט, ווען דיא
 20 לאנגמוטיגקייט פון גאט האט אין דיא טעג פון נח
 געווארט, דערנוייל דיא תיבה איז פארבערייטעט
 געווארען, אין וועלכער עטליכע, דאס הייסט אכט
 נפשות, זענען דורך וואסער גערעטעט געווארען:
 21 וועלכעס איז אצונד נאך א פארבילד, אויף אז
 טבילה רעטעט אייך, ניט דאס אפטהון פון דיא
 אונרייניגקייט פון דעם פלייש, גייערט דיא גערופונג
 פון א גוטען געוויסען אויף גאט, דורך דיא אויפער-
 22 שטעהונג פון ישוע המשיח: וועלכער איז אין הימעל
 געגאנגען, אונד איז צו דיא רעכטע האנד פון גאט,
 צו דעם דיא מלאכים אונד הערשאפטען אונד מעכטען
 זענען אונטערטעניג געווארען:

קאפיטעל ד

- דעסטוועגען, אינדעם משיח האט אים פלייש געליטען,
 וואפענט איהר אייך אויף מיט דעם זעלבדיגען פער-
 שטאנד, ווייל דער וואס האט אים פלייש געליטען
 האט אויפגעהערט פון זינד: כדי איהר זאלט ניט
 2 מעהר דיא איבריגע צייט לעבען אים פלייש צו דיא
 גלוסטען פון מענשען, גייערט דורך דעם ווילען פון גאט:
 ווארין דיא פערגאנגענע צייט איז גענוג אז מיר האבען
 3

- אונד שטילען גייסט, וואס איז זעהר טהייער פאר
 5 גאט: ווארין גלייכדעם פלעגן זיך דיא הייליגע פרויען
 פארצייטען צירען וועלכע האבען אין גאט געהאפט,
 אונד זענען אונטערשטענדיג געוועזען צו זייערע מענער:
 6 אזוי וויא שורה האט געהארקט צו אברהם, אינדעם זיא
 האט איהם גערופען הערר; וועמעס קינדער איהר זענט
 ווען איהר מוהט גומעס אונד פארקט אייך גיט מיט קיין
 שרעקען:
 7 גלייכדעם איהר מענער, וואוינט מיט זייא נאך פער-
 שטאנד, וויא מיט דעם שוואכערען בלי אונד גיבט זייא
 פבור, גלייך וויא אויף מיט-יוזשים פון דער גנאד
 פון לעבען, אז אייערע געבעטע זאלען גיט געשטערט
 ווערען:
 8 נון צום לעצטען זייט אלע גלייכגעראנקענדיג, מיטליידיג,
 9 ברידערליך, בארעמטהעריציג, דעמוטהיג: אונד פערנעלט
 גיט שלעכטעס פאר שלעכטעס אדער בעליידיגונג פאר
 בעליידיגונג, גייערט אים געגענטהייל בענקשט, ווייל איהר
 זענט דערצו גערופען, כדי איהר זאלט ירשענען ברכה:
 10 „ווארין דער וואס וויל ליב האבען דאס לעבען אונד
 זעהען גוטע טעג, לאז ער האלטען זיינע צונג פון
 שלעכטעס, אונד זיינע ליפען אז זייא זאלען גיט
 פאלשהייט רעדען: אבער לאז ער אפקעהרען פון
 11 שלעכטעס אונד מוהן גוטעס, לאז ער זוכען פרידען
 אונד עס נאכפאלגען: ווארין דיא אויגען פון דעם
 12 האר זענען אויף דיא צדיקים, אונד זיינע אויערען
 זענען אפען צו זייער געבעט, אבער דאס פנים פון
 דעם האר איז קענען דיא וואס מוהן שלעכטעס“:
 תהלים ל"ד י"ג-י"ז.
 13 ווער וועט אייך דען שאדען, ווען איהר זענט אייפרייג
 14 נאך דעם גוטען? אבער ווען איהר אויף ליידעט וועגען
 גערעכטיגקייט זענט איהר געבענקשט, אונד האט קיין
 מורא פאר זייער שרעקען, אויף זייט גיט בעמריבט:
 15 אבער הייליגט דעם האר משיח אין אייערע הערצער
 אונד זייט געשטענדיג בערייט צו ענטפערן איטליכען

- אויף אייך: ווארין, לאז קיינער פון אייך נישט ליידען אלס
 15 רוצח אָדער גנב אָדער איין איבעלטהוער, אָדער ווא
 איינער וואס מישט זיך אין פרעמדע זאכען: אָבער ווען
 16 איינער ליידעט אלס אַ קריסט, לאז ער זיך נישט שעמען,
 17 נויערט לאז ער גאט לויבען אין דיווען נאמען: ווארין אין
 דיא צייט ווען דאס משפט וועט פון דעם הויז פון גאט
 אנהעבען; אונד ווען צוערשט פון אונס, וואס וועט דער
 סוף זיין פון דיא וואס געהארכען נישט דיא בשורה טובה
 18 פון גאט? אונד ווען דער גערעכטער וועט קוים גערע-
 טעט ווערען, וואו וועט דער גאטלאזיגער אונד דער
 19 זינדער ערשיינען? דרום לאזען אויף דיא וואס ליידען
 נאך דעם ווילען פון גאט זייערע גשמיות איבערגעבען
 מיט גוטעס טהון צו א געטרייען בעשעפער:

קאפיטעל ה

- דרום בין אויף מזהיר דיא זקנים וואס זענען צווישען
 אייך, וואס אויף בין אויף דער זמן אונד עדות פון דיא
 ליידען פון ישוע, אויף דער חבר פון דער הערליכקייט
 2 וואס וועט אנטפלעקט ווערען: וויידעט דיא סטאדע פון
 גאט וואס איז צווישען אייך, נישט ווא געצווינגען
 נויערט מיט גוטען ווילען אזוי ווא צו גאט, אונד
 נישט פאר שענדליכען געווינקט, נויערט מיט א ריינעם
 3 אייפער: אונד נישט גלייך ווא דיא וואס הערשען
 איבער דיא וואס זענען צו זיין אנטפערטויעט, נויערט
 4 זייט א ביישפיל צו דער סטאדע: אונד ווען דער
 אויבערשטער פאסטנד וועט אנטפלעקט ווערען, וועט
 איהר דערהאלטען דיא קרוין פון הערליכקייט וואס
 וועט נישט פערנעהען:
 5 גלייכדעם איהר יונגערע, זייט אונטערטעניג צו דיא
 זקנים, אונד אלע פון אייך זייט איינער צום אנדערן
 אונטערטעניג מיט דעמוטה, ווארין גאט איז קעגן
 דיא שטאלצע, אָבער צו דיא דעמוטהיקע גיבט ער
 גנאד:
 6 דרום דעמוטהיגט אייך אונטער דיא מעכטיגע האנד
 פון גאט, פֿרי ער זאל אייך אין דער צייט דערהייכען:

געווינקט דעם ווילען פון דיא גוים, אונד האבען געוואנד
 דעלט אין אויסגעלאסענהייט גלוקטען, וויינזויפען,
 טאנצען, פרעסען, אונד געזעצלווייגע אפגעטערייא:
 4 דרינען איז וויא א חדוש ווען איהר לויפט נישט מיט וויא
 צו דיא זעלביגע פערשוענדונג פון אונגעסיגקייט,
 5 דערבייא לעסטערן וויא אייך: וועלכע וועלען אפגעבען
 חשבון צו דעם וועלכער איז אנגערייט צו ריכטען
 6 דיא לעבעדיגע אונד דיא טויטע: ווארין דערצו איז
 אויך דיא בשורה טובה געפרעדיגט געווארען צו דיא
 טויטע, כדי וויא זאלען אים פלייש נאך מענשען גע-
 ריכטעט ווערען, אבער נאך גאט זאלען לעבען אים
 גייסט:

7 אבער דאס ענד פון אלע זאכען איז נאדענט; דרום וויט
 8 קלוג אונד זאכט צו געבעט: פאר אלעם האט הערצליכע
 ליבע צווישען אייך; ווארין ליבע דעקט צו פילע זינד:
 9 וויט מכנים אורחים איינער צום אנדערן אהן געמויטעל:
 10 גלייך וויא יעדער איינער פון אייך האט בעקומען א
 מתנה, אזוי זאל ער דעם אנדערן דערמיט בעדינען
 אלס גוטע פערזנאלטער פון דיא פילערלייא גנאד פון
 11 גאט: ווען איינער רעט, לאז ער רעדען וויא מיט דיא
 ווערטער פון גאט; ווען איינער בעדינט, לאז ער בעדינען
 וויא פון דער קראפט וואס גאט האט געגעבען; כדי גאט
 זאל אין אלע זאכען פערהערליכט ווערען דורך ישוע
 המשיח, צו דעם איז דער כבוד אונד דיא קראפט פון
 עבינקייט צו עבינקייט; אמן:

12 געליבטע, לאזט אייך נישט אפזענדיג געמאכט ווערען
 דורך דיא פייערדיגע פריפונג וואס קומט צווישען אייך
 כדי אייך צו פריפען, גלייך וויא עס האט זיך אייך עפעס
 13 גייעס צוגעטראפען: גייערט פרייעט אייך, אינדעם איהר
 האט א טהייל אין דיא ליידען פון משיח, כדי איהר זאלט
 אייך אויך פרייען מיט גרויסע שמחה אין דער אנטפלע-
 14 קונג פון ווינע הערליכקייט: ווען איהר זענט געלעסטערט
 וועגען דעם נאמען פון משיח, געבענשט זענט איהר,
 ווייל דער גייסט פון הערליכקייט אונד פון גאט רודט

דער צווייטער בריף פון דעם אפאסטעל פעטרוס.

- 1 **שמעון פעטרוס, א קנעכט אונד איין אפאסטעל פון**
ישוע המשיח, צו דיא וואס האבען דערהאלטען א
גלייכזעריגקייט גלויבען מיט אונס, אין דער גערעכטיג-
קייט פון אונזער גאט אונד רעטער, ישוע המשיח:
- 2 גנאד אונד פריידען זאלען זיך צו אייך מעהרען אין
דער דערקענטניס פון גאט אונד אונזער האר ישוע:
- 3 גלייך וויא זיינע געטליכע קראפט האט אונס געשענקט
אלע זאכען וואס קעהר צום לעבען אונד פרומקייט דורך
דער דערקענטניס פון אידם, וועלכער האט אונס גערופען
דורך זיינע אייגענע הערליכקייט אונד לויב: דורך
- 4 וועלכע עס זענען צו אונס געגעבען דיא מוהיערע אונד
זעהר גרויסע הבטחות, כדי איהר זאלט דורך דינע
האבען א מוהיל אין דיא געטליכע נאטור, אינדעם איהר
זענט אנטרונען פון דעם פערדארבען וואס אין איז דער
וועלט דורך גלוסטען: אונד אין דעמזעלבען אלערגלייא
- 5 פלייסיגקייט דערשטעלט, אונד זעצט צו צו אייער גלוי-
בען גוטע מדות, אונד צו גוטע מדות דערקענטניס:
- 6 אונד צו דערקענטניס מעסיגקייט, אונד צו מעסיגקייט
געדולד, אונד צו געדולד פרומקייט: אונד צו פרומקייט
- 7 ברידערליכקייט, אונד צו ברידערליכקייט לויב: ווארין
- 8 ווען דינע זאכען זענען אין אייך אונד מעהרען זיך,
לאזען זייא אייך גוט פויל זיין אונד אויך גוט אהן פרוכט
ווענען דער דערקענטניס פון אונזער האר ישוע המשיח:
- 9 ווארין דער וואס האט גוט דינע זאכען איז בלינד, אינדעם
ער זעהט נור דאס וואס איז נאדענט, אונד האט פערגע-
סען אז ער איז פון זיינע אלטע זינד גערייניגט געווארען:
- 10 דעמטוועגען ברידער, בעפלייסיגט אייך נאך מעהר אז

- 7 אונד וואַרפט. אלע אייערע דאָגה אויף איהם וואַרין
 8 ער זאָגט פֿאַר אייך: זייט ניקטערן, אונד וואַכט; אייער
 פיינד דער שטן, געהט אַרום וויא אַ ברוֹמענדיגער
 9 לייב אונד זוכט וועמען ער זאל איינשלינגען: דעם
 ווידערשטעהט אים גלויבֿען, אינדעם איהר וויסט אז
 דיא זעלביגע ליידען זענען דערפילט אין אייערע
 ברידער וואס זענען אין דער וועלט:
 10 אונד דער גאט פון אלער גנאה, דער אונס בערוּפֿען
 האט צו זיינע עביגע הערליכקייט אין משיח, גאכדעם
 איהר האט אַ קליינע צייט געליטען וועט אייך פאל-
 קאמען מאכען, וועט אייך שטארקען, בעפעסטיגען,
 11 גרינדען: צו איהם זאל זיין דיא הערשאפט פון
 עביגקייט צו עביגקייט; אַמֵן:
 12 דורך סלֵוואנוס דעם געטרייען ברוֹדער, וויא אייך האלט,
 האב אייך בקיצור געשריבען, אונד אייך וואַרן אונד
 בעצייג אז דאס איז דיא וואַהרע גנאה פון גאט וואס
 13 איהר שטעהט דרינען: דיא אויסדערזעהלעטע וואס
 איז אין בבל, אונד מיין זוהן מרקום גריסען אייך:
 14 גריסט איינער דעם אנדערן מיט אַ קיש פון ליבע.
 פרידען זייא מיט אייך אלע וואס זענען אין משיח:

יעדער צייט דורך דעם ווילען פון מענשען, נייערט
דיא מענשען זענען פון דעם רוח הקודש געפיהרט
אונד האבען גערעט פון גאט:

קאפיטעל ב

- 1 אונד עס זענען אויף פאלשע גביאים געוועזען צווישען
דעם פאלק, אזוי וויא עס וועלען אויף זיין צווישען
אויף פאלשע לעהרער, וועלכע וועלען אריינגרענגען
שטילערהייט פערדארבליכע מצות, אונד וועלען פער-
ליוקענען דעם האר דער האט זיין אויסגעקויפט, אונד
וועלען איבער זיך וועלכסט ברענגען געשווינדעס
פערדארבען: אונד פילע וועלען נאכפאלגען זייערע
- 2 אויסגעלאסענהייטען, דורך דיא וועט דער וועג פון
וואהרהייט געלעסטערט ווערען: אונד דורך בייציגקייט
- 3 וועלען זיין אויס אייך מיט אויסגעטראכטע ווערטער
סחורה מאכען: פאר וועלכע דאס געריכט פון לאנג
אן ווימט זיך שוין נישט, אונד זייער פערדארבען
דרימעלט נישט:
- 4 ווארין ווען גאט האט נישט פערשפארט מלאכים וואס
האבען געוויינדט, נייערט האט זיין אין גיהנם ארום-
געווארפען אין גריבער פון פינסטערניס, אונד האט
זיין איבערגעגעבען צום געריכט געהאלטען צו ווערען:
- 5 אונד ער האט נישט פערשפארט דיא אלטע וועלט,
נייערט האט געהיט נח מיט זיבען אנדערע, א פרעדיגער
פון גערעכטיגקייט, אונד האט געבראכט א מבול
איבער דיא וועלט פון דיא רשעים: אונד ער האט
- 6 געמאכט צו אש דיא שטעט פון סדום אונד עמורה,
אונד האט זיין פארשוילדיגט דורך איין אומשטורץ,
דרינען האט ער א ביישפיל געמאכט פון דיא וואס
וועלען רשעות טהון: אונד האט מציל געוועזען דעם
- 7 גערעכטען לוח, וועלכען דיא רשעים האבען געפלאגט
מיט זייערע שלעכטע מדות דורך אויסגעלאסענהייט:
- 8 ווארין דיזער צדיק וואס האט צווישען זיין געוואוינט,
ווען ער האט געוועהן אונד געהערט זייערע אונגע-
זעצליכע מעשים, האט ער טעגליך געהאט יסורים אין

- איהר זאלט אייערע גערופונג אונד אויסדערנעהלונג
זיכער מאכען; ווארין ווען איהר משהט דיזע זאכען וועט
איהר קיינמאל נישט שטרויכלען: ווארין אזוי וועט אייך
11 רייכליך געגעבען ווערען דער אייגנאנג צום עבינען
קעניגרייך פון אונזער האר אונד רעטער ישוע המשיח:
12 דעסטוועגען וויל איך נישט אויפהערען אייך בעשטענדיג
וועגען דיזע זאכען צו דערמאנהען, אפילו ווען איהר
קענט זיין אונד זענט בעפעסטיגט אין דיא וואהרהייט
13 וואס איז מיט אייך: אבער איך האלט עס פאר רעכט,
אזוי לאנג וויא איך בין אין דיזען געצעלט, אז איך זאל
14 אייך דורך דערמאנהונג דערנעקען: אינדעם איך ווייס
אז דאס אפגעגען פון מיין געצעלט קומט געשווינד
גלייך וויא אונזער האר ישוע המשיח האט מיר געוויזען:
15 אונד איך וועל מיך פלייסיגען אז איהר זאלט דיזע זאכען
אויף בעשטענדיג געדענקען נאך מיין אנועקגעהען:
16 ווארין מיר האבען נישט נאכגעפאלגט קיינע אויסגעטראכט
טע ליגען ווען מיר האבען אייך צו וויסען געטהון דיא
קראפט אונד דיא ערשיינונג פון אונזער האר ישוע המשיח,
נייערמ מיר האבען זיינע גדולה מיט אונזערע אויגען
17 געזעהען: ווארין ער האט דערהאלטען פון גאט דעם
פאטער פבוד אונד הערליכקייט, ווען אזעלכעס קול איז
צו איהם געקומען פון דער זעהר הויכע הערליכקייט,
דאס איז מיין געליבטער זון, אין וועלכען איך האב
18 וואוילגעפאלען: מתי ג' י"ז ה'. אונד דיזעס קול האבען
מיר געהערט פון הימעל קומען, ווען מיר זענען מיט
איהם געוועזען אויף דעם הייליגען בארג:
19 אונד מיר האבען דאס ווארט פון גבואה וואס איז
אויף פעסטער געמאכט, דרויף וועט איהר רעכט משהן
ווען איהר גיבט אכטונג גלייך וויא אויף א ליכט וואס
שיינט אין א פינסטערן ארט, ביז עס וועט טאג ווערען
אונד דער מארגענשטערען וועט אויפגעהען אין אייערע
20 הערצער: אונד דאס זאלט איהר צוערשט וויסען, אז
דיא גאנצע גבואה פון דער שריפט איז נישט פון אייר
21 גענע אויסלעגונג: ווארין גבואה איז נישט געקומען צו

- דורך אויסגעלאסענהייט דיא וואס זענען קוים אנטרינען
 פון דיא וואס וואנדלען אים טעות: דיא וואס זאנען
 19 זיין צו פרייהייט, דערנעבן זענען זיין אליין דיא קנעכט
 פון פערדארבעטן; ווארין צו דעם איינער האט זיך אונ-
 טערנעווארפען פון דוועם איז ער א קנעכט געמאכט;
 20 ווארין ווען זיין זענען אנטרינען פון דיא אומרייניגקיי-
 טען פון דער וועלט דורך דיא דערקענטניס פון דעם
 האר אונד רעטער ישווע המשיח, אונד דאך זענען זיין
 ווידער דרינען פערטויקעלט געווארען אונד האבען זיך
 אונטערנעווארפען, אזוי זענען זיין מיט דיא לעצטע
 21 זאכען ארגער ווא דיא ערשטע: ווארין עס וואלט פאר
 זיין געסער געוועזען אז זיין וואלטען ניט געקענט
 דעם וועג פון גערעכטיגקייט, איידער נאכדעם זיין
 האבען עס געקענט זיך אפגעהרען פון דעם הייליגען
 22 געבאט וואס איז צו זיין איבערגעגעבען: עס האט זיך
 צו זיין געטראפען נאך דעם וואהרען משל, א הונד
 קעהרט זיך צו זיין אייגענע מעקיבן, אונד איין אפגע-
 וואשענעם חזיר וואלנערט זיך ווידער אים גרובען:
 מישלי כ"ו ו"א.

קאפוטעל ב

- דאס איז שוין דער צווייטער ברוי, געליבטע, וואס איך
 1 שרייב צו אייך, אין וועלכען איך דערנוועק אייער לוי-
 טערען פערשטאנד: דורך דערמאנען אז איהר זאלט
 2 געדענקען דיא ווערטער וועלכע זענען אייך פרייהער
 געזאגט געווארען פון דיא הייליגע גביאים, אונד דאס
 געבאט צו אייך פון דיא אפאסטעל פון דעם האר אונד
 3 רעטער: אונד דאס זאלט איהר צוערשט וויסען, אז
 אין דיא לעצטע טעג וועלען קומען שפעטער מיט
 שפעטערייא, וועלכע וועלען נאכגעהען זייערע אייגענע
 4 גלוסטען: אונד זאנען, וואו איז דיא הבטחה פון זיין
 קומען? ווארין פון דער צייט אן זינט דיא אבות זענען
 אנטשלאפען געווארען זענען אלע זאכען אזוי ווא פון
 5 אנהויב פון דער געשעפעניס: ווארין מוזויליג פער-
 געסען זיין, אז פון אלטע צייטען זענען געוועזען

- 9 זיינע גערעכטע נשמה: דער האר נייסט וויא אזוי
דיא פרומע לייט מציל צו זיין פון פריפונג, אונד דיא
רשעים צו בעהאלטען צום יום הדין בעשטראפט צו
10 ווערען: דאך מייסטענס דיא וואס געהען נאך דעם
פלויש דורך דעם גלוקטען פון אונרייניקייט, אונד
פעראכטען דיא הערשאפט. דיזע זענען עזות פנים,
הקשנים, דיא לעסטערן דיא הערליכקייט אהן פארכט:
11 ווען אפילו דיא מלאכים וואס זענען גרעסער אין קראפט
אונד אין מאכט ברענגען ניט קענען זיין קיין אנקלאג
12 פון לעסטערונג ביא דעם האר: אבער דיזע, גלייך וויא
אונפערנוגפטיגע חיות, וואס זענען פון נאטור געבוירען
געחאפט אונד אומגעבראכט צו ווערען, לעסטערן אין
דיא זאכען וואס זיין פערשטעהען ניט, אונד וועלען
אויף פערלוירען ווערען אין זייערע פערדארבענהייט:
13 אינדעם זיין ליידען אונרעכט פאר א לויז פון אונרעכט;
דיא וואס האלטען עס פאר א מענוג צו זויפען ביים
קלארען טאג, אונד וויא פלעקען אונד פעהלער קוועלען
זיין אין זייערע ליבעסמאלצייטען בשעת זיין עסען
14 מיט אייך: אונד זיין האבען אויגען פול מיט זנות, אונד
וואס קענען ניט אויפהערען פון זינד, וועלכע פערפיהרען
לייכטזיניגע זעלען, אונד האבען הערצער געלערנט בייציג
15 צו זיין, אונד זענען קינדער פון דעם פלוך: זיין
האבען דעם רעכטען וועג פערלאזען, אונד זענען פער-
פיהרט געווארען, אונד זענען נאכגעגאנגען דעם וועג פון
בלעם דעם זיידן פון בעור, וואס האט געליבט דעם לויז
16 פון אונרעכט: אונד איז געשטראפט געווארען פאר
זיין אייגען איבעל; א שטומער עזעל האט גערעט מיט
דעם קול פון א מענש, אונד האט געהינדערט דאס
משוגעט פון דעם גביא:
17 דיזע זענען ברוגען אהן וואסער, וואלקען וואס זענען
ארוינגעטריבען פון א שטורמוינד, פאר וועלכע דיא
שטארצעסטע פינסטערנים איז אויף עביג בעהאלטען:
18 ווארין זיין רעדען זעהר שטאלצע נארישקייטען, אונד
דורך דיא גלוקטען פון דעם פלויש פערפיהרען זיין

- אונזער האר איז ושוועה, גלייך וויא אונזער געליבטער
ברודער פולום האט אייך אויך געשריבען נאך דער
חכמה וואס איז איהם געגעבען: אזוי וויא אויך אין
16 אלע ברית רעט ער וועגען דינע זאכען, אין וועלכע
זענען עטליכע זאכען שווער צו פערשטעהען, וואס
דיא אונגעלעהערטע אונד אונפערשטענדיגע פערדרעהען,
אזוי וויא אויך דיא איבריגע שריפטען צו זייערע איי-
גענען פערדארבען:
- 17 דרום, געליבטע, ווייל איהר ווייסט עס פאראויס, היט
אייך כדי איהר זאלט ניט פערפיהרט ווערען מיט דעם
טעות פון דיא רשעים, אונד זאלט ניט אנטקפאלען
18 פון אייערע אייגענע געשטענדיגקייט: נייערמ וואקסט
אין דער גנאד אונד דערקענטנים פון אונזער האר אונד
רעטער ושווע המשיח. צו איהם זאל זיין דער גבור
אצינד אונד אויף עבינע צייטען; אמן:

- הימל דורך דעם ווארט פון גאט, אונד דיא ערד
וואס איז דורך וואסער אונד אים וואסער בעשטאנען:
6 דורך וועלכע דיא וועלט וואס איז דאן געוועזען איז
דורך וואסער פערפלייצט אונד פערלויירען געווארען:
7 אבער דיא הימל אונד דיא ערד וואס זענען אצונד
זענען דורך דעם זעלבען ווארט בעוואהרט, בעהאלטען
צום פייער ביז צום יום הדין אונד דער צושטערונג
פון דיא רשעים:
8 אבער דאס איינע פערנעסט ניט געליבטע, אז איין
טאג איז בייא דעם האר וויא מוזיזענד יאהר, אונד
9 מוזיזענד יאהר וויא איין טאג: תהלים צ"ד. דער האר
פערשפעטיגט ניט זיינע הבטחה וויא עמליכע האלטען
פערשפעטיגקייט, נייערט ער איז לאנגמוטיג קענען
אייף אונד וויל ניט אז איינער זאל פערלויירען ווע-
רען, נייערט אז אלע זאלען אומקעהרען צו תשובה:
10 נון דער טאג פון דעם האר וועט קומען אזוי וויא א
גנב, אין וועלכעם דיא הימל וועלען פערנעהען מיט
א גרויסען רעש, אונד דיא גרונדען וועלען פאר היץ
צושמאלצען ווערען אונד וועלען צונעהען. אונד דיא
ערד אונד דיא ווערק וואס זענען דרינען וועלען פער-
11 ברענט ווערען: ווען אלע דיזע זאכען וועלען אזוי
צונעהען, וואס פאר מענשען קעהרט איהר צו זיין אין
12 הייליגען וואנדעל אונד פרומקייט: דערנוויל איהר
ווארטעט אונד ערינסט בענעהרט דיא ערשיינונג פון
דעם טאג פון גאט, דורך דעם דיא הימל וועלען
פערברענט ווערען אונד וועלען צונעהען, אונד דיא
גרונדען וועלען פאר היץ צושמאלצען ווערען אונד
13 וועלען פערניכטעט ווערען: אבער מיר ווארטען נאך
זיינע הבטחה אויף נייע הימל אונד א נייע ערד,
דרינען גערעכטיגקייט וואוינט:
14 דעסטווענען, געליבטע, וויל איהר ווארט אויף דיזע
זאכען בעפלייסנט אייף אז איהר זאלט פון איהם אין
פרידען געפינען ווערען, אהן א פלעק אונד אהן א
15 פעהלער: אונד רעכענט אז דיא לאנגמוטיגקייט פון

דיינדיגען פון אלע אונגעזעכטיגקייט: ווען מיר זאגען 10
אז מיר האבען נישט געזינדיגט מאכען מיר איהם פאר
א ליגנער, אונד זיין ווארט איז נישט אין אונס:

קאפיטעל ב

- 1 מיינע קליינע קינדער, דיוע זאכען שרייב איך צו
איך, כדי איהר זאלט נישט זינדיגען. אונד ווען איי-
נער זינדיגט אזוי האבען מיר א מליץ בייא דעם
פאטער, ושווע המשיח דעם געזעכטען: אונד ער איז 2
אליין איין אויסדערלעזונג פאר אונזערע זינד, אונד
נישט נור פאר אונזערע זינד, נייערשט אויך פאר דיא
זינד פון דער גאנצען וועלט: אונד דורך דעם וויסען 3
מיר אז מיר קענען איהם, ווען מיר האלטען זיינע
געבאטע: דער וואס זאגט, איך קען איהם אונד האלט 4
נישט זיינע געבאטע, דער איז א ליגנער, אונד דיא
וואהרהייט איז נישט אין איהם: אבער דער וואס האלט 5
זיין ווארט, באמת, אין דיועם איז דיא ליבע פון גאט
פאלקאמען געווארען; דרויף וויסען מיר אז מיר זע-
נען אין איהם: דער וואס זאגט אז ער בלייבט אין 6
איהם, גלייך וויא יענער האט געוואנדעלט אזוי זאל
ער אליין אויך וואנדעלן:
- 7 געליבטע, איך שרייב נישט צו אייך קיין גייעס געבאט,
נייערשט איין אלטעס געבאט וואס איהר האט געהאט
פון אנהויב; דאס אלטע געבאט איז דאס ווארט וואס
איהר האט געהערט: א גייעס געבאט שרייב איך ווי 8
דער צו אייך, וואס איז וואהר אין איהם אונד אין
אייך, ווייל דיא פינסטערנים פערשווינדעט, אונד דאס
וואהרע ליכט שיינט שוין: דער וואס זאגט אז ער איז 9
אין ליכט אונד האסט זיין ברודער, איז אין דער פינסט-
טערנים ביז אצונד: דער וואס ליכט זיין ברודער בלייבט 10
אין ליכט, אונד עס איז נישט קיינע שטרויכלונג אין
איהם: אבער דער וואס האסט זיין ברודער איז אין דער 11
פינסטערנים אונד וואנדעלט אין דער פינסטערנים, אונד
ווייסט נישט וואו אהין ער געהט, ווארין דיא פינסטער-
נים האט זיינע אויגען פערבלענדעט:

דער ערשטער בריף פון דעם אפאסטעל יוחנן.

- 1 דאס וואס איז געוועזען פון אנהויב וואס מיר האבען
געהערט, וואס מיר האבען געזעהען מיט אונזערע אוי-
גען, וואס מיר האבען בעטראכט אונד אונזערע הענד
האבען אנגעהירט, וועגען דעם ווארט פון לעבען:
2 אונד דאס לעבען איז אנטפלעקט געווארען, אונד מיר
האבען געזעהען אונד בעצייגען אונד דערצעהלען צו
אייף דאס עביגע לעבען, וואס איז געוועזען מיט דעם
פאטער אונד וואס איז צו אונס אנטפלעקט געווארען:
3 וואס מיר האבען געזעהען אונד געהערט דערצעהלען
מיר אויף אייף, כדי איהר זאלט אויף געמיינשאפט
האבען מיט אונס. אונד אונזערע געמיינשאפט איז מיט
4 דעם פאטער אונד מיט זיין וועג ישווע המשיח: אונד
דינע זאכען שרייבען מיר צו אייף, כדי אונזערע פרייד
זאל פאלקאמען ווערען:
5 אונד דאס איז דיא באטשאפט וואס מיר האבען פון
איהם געהערט אונד דערצעהלען צו אייף, אז גאט
איז ליכט, אונד אין איהם איז גארניש קיינע פינס-
6 טערניס: ווען מיר זאגען אז מיר האבען מיט איהם
געמיינשאפט, אונד וואנדלען אין דער פתקטערניס,
זאגען מיר ליגען אונד טהון נישט דיא וואהרהייט?
7 אבער ווען מיר וואנדלען אים ליכט גלייף וויא ער
איז אים ליכט האבען מיר געמיינשאפט איינער מיט
דעם אנדערען, אונד דאס גלוט פון ישווע זיין וועג
8 רייניגט אונס פון אלע זינד: ווען מיר זאגען אז מיר
האבען נישט קיינע זינד פערפיהרען מיר אונס זעלבסט,
9 אונד דיא וואהרהייט איז נישט אין אונס: ווען מיר גע-
קענען אונזערע זינד, איז ער געטרייא אונד גערעכט
אז ער זאל אונס דיא זינד פערגעבען, אונד זאל אונס

- וואהררייט: ווער איז דער ליגנער ווען נישט דער וואס
 לייקענט אפ אז ישוע איז דער משיח? דווער איז דער
 געגנער פון משיח, וואס לייקענט אפ דעם פאטער אונד
 דעם זון: יעדער וואס לייקענט אפ דעם זון האט
 דעם פאטער אויף נישט; דער וואס געקענט דעם זון
 האט אויף דעם פאטער: לאז דאס אין אייך גלייך
 גען וואס איהר האט פון אנהויב געהערט; ווען דאס
 וואס איהר האט פון אנהויב געהערט וועט אין אייך
 גלייבען, אזוי וועט איהר אויף גלייבען אים זון אונד
 אין דעם פאטער: אונד דאס איז דיא הבטחה וואס ער
 האט אונס צוגעזאגט, דאס עבינע לעבען:
 דווע זאכען האב אייך צו אייך געשריבען וועגען דיא
 וואס פערפיהרען אייך: אונד דיא זאלבונג וואס איהר
 האט פון איהם דערהאלטען גלייבט אין אייך, אונד
 איהר געדארפט נישט אז איינער זאל אייך לעהרען, ניי-
 ערמ גלייך וויא זיינע זאלבונג לעהרמ אייך וועגען
 אלע זאכען אונד איז וואהר אונד איז נישט קיין ליגען,
 אונד גלייך וויא זיא האט אייך געלעהרמ, אזוי גלייבט
 איהר אין איהם: אונד אצונד קליינע קינדער גלייבט
 אין איהם, כדי ווען ער וועט אנטפלעקט ווערען זאלען
 מיר האבען בטחון, אונד זאלען נישט פערשעהמט ווערען
 פון איהם ווען ער וועט קומען: ווען איהר וויסט אז
 ער איז גערעכט, אזוי זאלט איהר וויסען אז איטליכער
 וואס טהומט גערעכטיגקייט איז פון איהם געבוירען:

קאפיטעל ג

- זעהט וואס פאר א מין ליבע דער פאטער האט אונס
 געגעבען, אז מיר זאלען וויסען קינדער פון גאט, אונד
 אזעלכע זענען מיר; דעסטוועגען קען אונס דיא וועלט
 נישט, ווייל זיא האט איהם נישט געקענט: געליבטע,
 אצונד זענען מיר קינדער פון גאט, אונד עס איז גאך
 נישט אנטפלעקט געווארען וואס מיר וועלען זיין. מיר
 וויסען אז ווען ער וועט אנטפלעקט ווערען וועלען מיר
 צו איהם גלייך זיין, ווארין מיר וועלען איהם זעהען
 אזוי וויא ער איז: אונד איטליכער וואס האט דינע

- 12 איך שרייב צו אייך קליינע קינדער, ווייל אייערע זינד
 13 זענען פערנעבען פון זיין נאמענס ווענען: איך שרייב
 צו אייך, פֿעטער, ווייל איהר האט איהם דערקענט
 וועלכער איז פון אנהויב. איך שרייב צו אייך, יונגע
 מענער, ווייל איהר האט דעם שלעכטען ביינעקומען.
 איך האב צו אייך געשריבען קליינע קינדער, ווייל
 14 איהר האט דערקענט דעם פֿאטער: איך האב צו אייך
 געשריבען פֿעטער, ווייל איהר האט דערקענט וועלכער
 איז פון אנהויב. איך האב צו אייך געשריבען יונגע
 מענער, ווייל איהר זענט שטארק אונד דאס ווארט פון
 נאט בלייבט אין אייך, אונד איהר האט דעם שלעכטען
 15 ביינעקומען: ליבט נישט דיא וועלט, אויף נישט דיא זא-
 כען וואס זענען אין דער וועלט. ווען איינער ליבט
 דיא וועלט, אזוי איז נישט דיא ליבע פון דעם פֿאטער
 16 אין איהם: ווייל אלעס וואס איז אין דער וועלט, דיא
 גלוסטען פון דעם פֿלייש אונד דיא גלוסטען פון דיא
 אויגען אונד דער שטאלק פון דעם לעבען, איז נישט
 17 פון דעם פֿאטער נייערט פון דער וועלט: אונד דיא
 וועלט פֿערשווינדעט, אונד אויף איהר גלוסטען; אָבער
 דער וואס מוהט דעם ווילען פון נאט בלייבט אויף
 עפֿיג:
 18 קליינע קינדער, עס איז דיא לעצטע שעה; אונד גלייך
 ווא איהר האט געהערט אז דער געגנער פון משיח
 קומט, אזוי זענען שוין אצונד דא פילע געגנער פון
 משיח, דרום וויסען מיר אז עס איז דיא לעצטע
 19 שעה: וויא זענען פון אונס געוועזען; ווארין ווען וויא
 וואלטען פון אונס געוועזען וואלטען וויא מיט אונס
 געבליבען, אָבער וויא זענען אנדעק פֿרי וויא זאלען
 אנטפלעקט ווערען, אז וויא זענען נישט אלע פון אונס:
 20 אונד איהר האט א זאלבונג פון דעם הייליגען, אונד
 21 איהר אלע ווייסט: איך האב נישט צו אייך געשריבען
 ווייל איהר ווייסט נישט דיא וואהרהייט, נייערט ווייל
 איהר ווייסט ווא אונד אז קיינע ליגען איז נישט פון דער

- עבינע לעבען אין איהם: דרינען האבען מיר דערקענט
 זיינע ליבע, ווייל ער האט פאר אונס אנדערנעלעגט
 זיין לעבען; אונד מיר בעדארפען אונזער לעבען אנ-
 דערצולעגען פאר דיא ברידער: אבער דער וואס האט
 דאס פערמעגען פון דיזער וועלט, אונד זעהט אז זיין
 ברודער האט נויט, אונד פערשליסט זיינע בארעם-
 הערציגקייט פון איהם, וויא אזוי וואוינט דיא ליבע
 פון גאט אין איהם? קליינע קינדער, לאזען מיר נישט
 ליבען מיט ווערטער אויף נישט מיט דער צונג, ניר-
 ערט אין ווערק אונד אין וואהרהייט: אין דינע זאלען
 מיר וויסען אז מיר זענען פון דער וואהרהייט, אונד
 זאלען אונזער הארץ פאר איהם בעפרידיגען: אז
 אין וואס פאר א זאך אונזער הארץ פערשולדיגט
 אונס, גאט איז גרעסער וויא אונזער הארץ אונד
 ווייסט אלע זאכען: געליבטע, ווען אונזער הארץ
 פערשולדיגט אונס נישט, אזוי האבען מיר א בטחון
 צו גאט: אונד וואס מיר בעטען בעקומען מיר פון
 איהם, ווייל מיר האלטען זיינע געבאטע, אונד טהון
 דאס וואס איהם געפעלט: אונד דאס איז זיין געבאט,
 אז מיר זאלען גלויבען אין דעם גאמען פון זיין וואה-
 רשוע המשיח, אונד זאלען איינער דעם אנדערען ליי-
 בען, אזוי וויא ער האט אונס א געבאט געגעבען:
 אונד דער וואס האלט זיינע געבאטע בלייבט אין איהם
 אונד ער אין איהם; אונד דרינען וויסען מיר אז ער
 בלייבט אין אונס דורך דעם גייסט וואס ער האט
 אונס געגעבען:

קאפיטעל ד

- געליבטע, גלויבט נישט איטליכען גייסט, גייערט פריפט
 דיא גייסטער אויב זיין זענען פון גאט, ווארין פילע
 פאלשע גביאים זענען אויסגעגאנגען אין דער וועלט:
 אין דינעם דערקענט איהר דעם גייסט פון גאט; איי-
 ליכער גייסט וואס בעקענט אז ישוע המשיח איז גע-
 קומען אים פלייש איז פון גאט: אונד איטליכער גייסט
 וואס בעקענט נישט ישוע, איז נישט פון גאט; אונד דאס

האפנונג אן איהם רייניגט זיך אזוי וויא ער איז רייך;
 4 איטליכער וואס מ'הוט זינד מ'הוט אויך דאס אונרעכט,
 5 אונד דיא זינד איז דאס אונרעכט: אונד איהר ווייסט
 אז ער איז אנטפלעקט געווארען כדי ער זאל אונזערע
 זינד אנועקנעמען, אונד אין איהם איז נישט קיינע זינד:
 6 איטליכער וואס בלייבט אין איהם זינדיגט נישט; אימער
 ליכער וואס זינדיגט האט איהם נישט געזעהען אונד האט
 איהם אויך נישט דערקאנט:

7 קליינע קינדער, לאז אייך קיינער נישט פערפיהרען; דער
 וואס מ'הוט גערעכטיגקייט איז גערעכט, גלייך וויא יעדער
 8 גער איז גערעכט: דער וואס מ'הוט דיא זינד איז פון
 דעם שטן, ווארין דער שטן זינדיגט פון אנהויב;
 דעסטוועגען איז דער זוהן פון גאט אנטפלעקט גע-
 ווארען, כדי ער זאל צושטערען דיא ווערק פון דעם
 9 שטן: איטליכער וואס איז פון גאט געבוירען מ'הוט
 נישט זינד, ווייל זיין זאמען בלייבט אין איהם; אונד ער
 קאן נישט זינדיגען, ווייל ער איז פון גאט געבוירען:
 10 דרינען זענען קלאר דיא קינדער פון גאט אונד דיא
 קינדער פון דעם שטן; איטליכער וואס מ'הוט נישט גע-
 רעכטיגקייט איז נישט פון גאט, אויך נישט דער וואס
 11 ליבט נישט זיין ברודער: ווארין דוועס איז דיא דער-
 צעהלונג וואס איהר האט פון אנהויב געהערט, אז מיר
 12 זאלען איינער דעם אנדערען ליבען: נישט אזוי וויא קין
 וועלכער איז געוועזען פון דעם שלעכטען אונד האט
 זיין ברודער אומגעבראכט. אונד פאר וואס האט ער
 איהם אומגעבראכט? ווייל זיינע ווערק זענען געוועזען
 שלעכט, אבער דיא ווערק פון זיין ברודער זענען גע-
 וועזען גערעכט:

13 וואונדערט אייך נישט, ברידער, ווען דיא וועלט האט
 14 אייך פיינד: מיר וויסען אז מיר זענען פון דעם טויט
 צום לעבען איבערגעגאנגען, ווייל מיר ליבען דיא
 ברידער; ווען איינער ליבט נישט אזוי בלייבט ער אים
 15 טויט: איטליכער וואס האט זיין ברודער פיינד איז א
 רוצח, אונד איהר ווייסט אז קיין רוצח האט נישט דאס

- אז ליבע, אונד דער וואס בלייבט אין דער ליבע בלייבט
 אין גאט אונד גאט אין איהם: אין דזעם איז דיא ליר
 בע אין אונס פאלקאמען געווארען, כדי מיר זאלען
 האבען בטחון אים יום הדין, ווארין בלייב וויא ער איז
 אזוי זענען מיר אויף אין דזער וועלט: עס איז נישט
 קיינע פורכט אין דער ליבע, נייערט דיא פאלקאמענע
 ליבע ווארפט ארויס דיא פורכט, ווארין דיא פורכט
 האט שטראף, אונד דער וואס פורכט זיך איז נישט
 פאלקאמען געמאכט אין דער ליבע: מיר ליבען, ווייל
 ער האט אונס צוערשט געליבט: ווען איינער זאגט,
 איך ליב גאט, אונד ער האט זיין ברודער פיינד, אזוי
 איז ער א ליגנער; ווארין ווען איינער ליבט נישט זיין
 ברודער וואס ער האט געזעהען, אזוי קאן ער נישט
 גאט ליבען דעם ער האט נישט געזעהען: אונד דזעם
 געבאט האבען מיר פון איהם, אז דער וואס ליבט גאט
 זאל זיין ברודער אויך ליבען:

קאפיטעל ח

- איטליכער וואס בלייבט אז ישוע איז דער משיח איז
 געבוירען פון גאט; אונד איטליכער וואס ליבט דעם
 וועלכער האט געבוירען ליבט אויך דעם וועלכער איז
 פון איהם געבוירען: אין דזעם דערקענען מיר אז מיר
 ליבען דיא קינדער פון גאט, ווען מיר ליבען גאט
 אונד האלטען זיינע געבאטע: ווארין דאס איז דיא
 ליבע פון גאט, אז מיר זאלען זיינע געבאטע האלטען;
 אונד זיינע געבאטע זענען נישט שווער: ווייל איטליכער
 וואס איז פון גאט געבוירען איבערנועלטיגט דיא וועלט;
 אונד דאס איז דער נצחון וואס איבערנועלטיגט דיא וועלט,
 אונזער בלייבען: ווער איז דער וואס איבערנועלטיגט
 דיא וועלט, ווען נישט דער וואס בלייבט אז ישוע איז
 דער זעהן פון גאט? דזער איז דער וועלכער איז גע-
 קומען דורך וואסער אונד בלוט, ישוע המשיח; נישט
 נאר אים וואסער, נייערט אים וואסער אונד אים בלוט;
 אונד עס איז דער גייסט וואס געצייגט, ווארין דער
 גייסט איז דיא וואהרהייט: ווארין עס זענען דרייא וואס

איז דער גייסט פון דעם געגנער פון משיח, וואס איהר
האט געהערט אז ער קומט, אונד ער איז שוין אצינד
4 אין דער וועלט: איהר זענט פון נאט, קליינע קינדער.
אונד איהר האט זיין גיינעקומען; ווארין דער וואס
איז אין אייף איז גרעסער וויא דער וואס איז אין דער
5 וועלט: זיין זענען פון דער וועלט; דעסוועגען רע-
דען זיין פון דער וועלט, אונד דיא וועלט הערט זיין:
6 מיר זענען פון נאט; דער וואס קען נאט הערט אונס,
דער וואס איז נישט פון נאט הערט אונס נישט, דורך דעם
קענען מיר דעם גייסט פון וואהרהייט אונד דעם גייסט
פון טעות:

7 געליבטע, לאזען מיר איינער דעם אנדערען ליבען,
ווארין דיא ליבע איז פון נאט, אונד אישליכער וואס
8 ליבט איז פון נאט געבוירען אונד קען נאט: ווען איינער
ליבט נישט האט ער נישט נאט דערקענט, ווארין נאט איז
9 ליבע: אין דיוועס איז דיא ליבע פון נאט אנטפלעקט
געווארען, אינדעם נאט האט זיין איינציגען זעהן אין
דער וועלט געשיקט, פרי מיר זאלען דורך איהם לע-
10 בען: דרינען איז ליבע, נישט אז מיר האבען נאט גע-
ליבט, ניערט אז ער האט אונס געליבט אונד האט
געשיקט זיין זעהן פאר א פפדה פאר אונזערע זינד:
11 געליבטע, ווען נאט האט אונס אזוי געליבט, זאלען מיר
אויף איינער דעם אנדערען ליבען:

12 קינער האט נאט קיינמאל געזעהען; ווען מיר ליבען
איינער דעם אנדערען, אזוי בלייבט נאט אין אונס, אונד
13 זיינע ליבע איז אין אונס פאלקאמען געווארען: אין
דיוועס דערקענען מיר אז מיר בלייבען אין איהם אונד
ער אין אונס, ווייל ער האט אונס פון זיין גייסט א
14 טהייל געגעבען: אונד מיר האבען געזעהען אונד גע-
זיינען אז דער פאטער האט געשיקט דעם זעהן אלס
15 דעם רעטער פון דער וועלט: דער וואס בעקענט אז
ישוע איז דער זעהן פון נאט, נאט בלייבט אין איהם
16 אונד ער אין נאט: אונד מיר האבען דערקענט אונד
געלייבט אין דער ליבע וואס נאט האט צו אונס. נאט

נַעֲקוֹמֶען, אונד האט אונס גענעבן א פערשטאנד אז מיר זאלען דערקענען דעם וואהרהאפטיגען; אונד מיר זענען אים וואהרהאפטיגען, אין זיין זוהן ישוע המשיח. דיזער איז דער וואהרהאפטיגער גאט, אונד עבינעס לעבען: קליינע קינדער, היט אייף זעלבסט פון דיא 21 אפגעטער:

דער צווייטער בריף פון דעם אפאסטעל יוחנן.

- 1 דער זמן צו דער אויסדערנוועהלטען גבירה אונד צו איהרע קינדער וועלכע איף ליב אין דער וואהרהייט, אונד ניט נור איף, נייערט אויף אלע וואס האבען דיא וואהרהייט דערקענט: וועגען דער וואהרהייט וואס בלייבט אין אונס אונד וועט מיט אונס זיין אויף עביג:
- 2 גנאד זאל זיין מיט אייף, בארמהערציגקייט אונד פרידען פון גאט דעם פאטער אונד פון ישוע המשיח דעם זוהן פון דעם פאטער, אין וואהרהייט אונד אין ליבע:
- 4 איף האב מיך זעהר געפרייעט אז איף האב געפינען צווישען דיינע קינדער דיא וואס וואנדלען אין דער וואהרהייט, אזוי וויא מיר האבען דערהאלטען א געבאט פון דעם פאטער: אונד אצינד בעט איף דיך, גבירה, ניט אזוי וויא איף שרייב דיר א נייעס געבאט, נייערט דאס וואס מיר האבען פון אנהויב געהאט, אז מיר זאלען איינער דעם אנדערן ליבען: אונד דאס איז ליבע, אז מיר זאלען וואנדלען נאך זיינע געבאטע; דאס איז דאס געבאט, גלייך וויא איהר האט פון אנהויב געהערט, אז איהר זאלט דרינען וואנדלען: ווייל פילע געטרינער זענען אין דער וועלט ארויסגעגאנגען, וועלכע געקענען ניט אז ישוע המשיח איז געקומען אים פלייש, דאס איז דער געטרינער אונד דער געגנער פון משיח:
- 8 גיבט אכטונג צו אייף זעלבסט, כדי איהר זאלט ניט

- 9 בעצייגן, דער גייסט אונד דאס וואסער אונד דאס
 בלוט, אונד דיזע דרייא זענען איינס: ווען מיר נעמען
 אן דאס צייגן פון מענשען, איז דאס צייגן פון
 גאט גרעסער, ווייל דאס איז דאס צייגן פון גאט
 10 וואס ער האט בעצייגט ווענען זיין זוהן: דער וואס גלויבט
 אן דעם זוהן פון גאט האט אן איהם דאס צייגן;
 ווען איינער גלויבט נישט אין גאט האט ער איהם גע-
 מאכט פאר א ליגנער, ווייל ער האט נישט געגלויבט דאס
 צייגן וואס גאט האט בעצייגט ווענען זיין זוהן:
 11 אונד דאס איז דאס צייגן, אז גאט האט אונס געגע-
 בען עבינעם לעבען, אונד דיזעס לעבען איז זיין
 12 זוהן: דער וואס האט דעם זוהן האט דאס לעבען; ווען
 איינער האט נישט דעם זוהן פון גאט דער האט נישט
 13 דאס לעבען: דיזע זאכען האב איך צו אייך געשריבען,
 כדי איהר זאלט וויסען אז איהר האט עבינעם לעבען,
 צו אייך וואס גלויבען אן דעם גאטען פון דעם זוהן
 פון גאט:
 14 אונד דאס אין דער בושחן וואס מיר האבען צו איהם,
 אז ווען מיר בעטען עפעס גאד זיין ווילען הערט ער
 15 אונס: אונד ווען מיר וויסען אז ער הערט אונס אין
 וואס מיר בעטען, אזוי וויסען מיר אז מיר האבען דיא
 געבעטע וואס מיר האבען פון איהם געבעטען:
 16 ווען איינער זעהט זיין ברודער זינדיגען א זינד נישט צום
 טויט, זאל ער בעטען, אונד ער וועט איהם געבען
 לעבען פאר דיא וואס זינדיגען נישט צום טויט. עס איז
 פארהאנען א זינד צום טויט; איך זאג נישט ווענען יעד-
 17 נעם אז ער זאל בעטען: יעדע אונגערעכטיגקייט איז
 זינד, אונד עס איז פארהאנען א זינד נישט צום טויט:
 18 מיר וויסען אז אימליכער וואס איז פון גאט געבוירען
 געווארען זינדיגט נישט, גייערט דער וועלכער איז פון
 גאט געבוירען געוואהרט איהם, אונד דער שלעכט-
 19 טער ריהרט איהם נישט אן: מיר וויסען אז מיר זענען
 פון גאט, אונד דיא גאנצע וועלט ליגט אין דעם
 20 שלעכטען: אונד מיר וויסען אז דער זוהן פון גאט איז

- וועסט זיין אנוועקשיקען וויא עס איז ווירדיג פון גאט:
 7 ווארין זיין זענען אויסגעגאנגען פון זיין נאמען ווענען,
 8 אונד האבען גארניט גענומען פון דיא גוים: דרום
 זאלען מיר אזעלכע אויפנעמען, כדי מיר זאלען זיין
 מיטארייטער מיט דער וואהרהייט:
 9 איך האב עפעס געשריבען צו דער קהלה. אבער
 דיאטרעפעס וועלכער ליבט צו זיין דער ערשטער
 צווישען זיין געמט אונס נישט אויף: דעסטוועגען ווען
 10 איך וועל קומען וועל איך געדענקען זיינע מעשים וואס
 ער טהוט, אינדעם ער רעט קענען אונס שלעכטע רעד,
 אונד איז נישט צופרידען, דערמיט געמט ער אויף זעלבסט
 נישט אויף דיא ברידער, אונד ער פערנוועהרט נאך דיא
 וואס געמען זיין אויף, אונד ווארפט זיין ארויס פון דער
 קהלה:
 11 געליבטער פאלג נישט נאך דאס שלעכטע גויערט דאס
 גוטע. דער וואס טהוט גוטעס איז פון גאט; דער וואס
 12 טהוט שלעכטעס האט גאט נישט געזעהען: וועגען
 דימעטירוס האבען אלע מענשען גוטעס געצייגט אונד
 אויך דיא וואהרהייט אליין; אונד מיר האבען אויך גע-
 צייגט, אונד דוא וויסט אז אונזער צייגנים איז וואהר:
 13 איך האב פילע זאכען געהאט דיר צו שרייבען, אבער
 איך וויל דיר נישט שרייבען מיט טינט אונד פעדער:
 14 אבער איך האב דיר באלד צו זעהען, אונד מיר וועלען
 רעדען פה אל פה:
 15 שלום זאל זיין מיט דיר, דיא פריינד גריסען דיר. גרים
 דיא פריינד מיט נאמען:

- פערלירען דאס וואס מיר האבען געווירקט, נייערמ איהר
 9 זאלט דערהאלטען א גאנצען לויז: איטליכער וואס געהט
 פאראן אונד בלייבט נישט אין דער לעהרע פון משיח
 דער האט נישט גאט; דער וואס בלייבט אין דער לעהרע
 10 פון משיח האט אויף דעם פאטער אונד דעם זון: ווען
 איינער קומט צו אייף אונד ברענגט נישט דינע לעהרע,
 נעמט איהם נישט אים הויז אריין, אונד זאגט איהם נישט
 11 שלום: ווארין דער וואס זאגט איהם שלום האט א טהייל
 אין זיינע שלעכטע מעשים:
 12 דערנחיל אייף האב פילע זאכען צו אייף צו שרייבען,
 האב אייף נישט געוואלט שרייבען מיט פאפיר אונד טינט,
 נייערמ אייף האט צו אייף צו קומען אונד צו רעדען פה
 אל פה, כדי אונזערע פרייד זאל פאלקאמען זיין:
 13 דיא קינדער פון זיינע אויסדערנעוהלטע שוועסטער
 גריסען דיך:

דער דריטער ברייף פון דעם אפאסטעל יוחנן.

- 1 דער זון צום געליבטען גאיוס דעם אייף ליב אין דער
 וואהרהייט:
 2 געליבטער, וועגען אלע זאכען בעט אייף אז דוא זאלסט
 מצליח זיין אונד זאלסט געזונד זיין, גלייף וויא זיינע
 3 גשמה איז מצליח: ווארין אייף האב מיך געהר געפרייעט
 ווען ברידער זענען געקומען אונד האבען געצייגט צו
 זיינער וואהרהייט, גלייף וויא דוא וואנדעלסט אין דער
 4 וואהרהייט: אייף האב נישט קיינע גרעסערע פרייד וויא
 דינע, אז אייף זאל הערען אז מיינע קינדער וואנדלען אין
 5 דער וואהרהייט: געליבטער, דוא האנדעלסט געטרייא
 אין וואס דוא טהוקט קעגען דיא ברידער וואס זענען
 6 אויף פרעמדע: וועלכע האבען געצייגט פאר דיא קהלה
 צו זיינע ליבע; אונד דוא וועסט רעכט טהון ווען דוא

- אונגרייניגען דאס פלייש, אונד פעראכטען געוועלטיגקייט,
 9 אונד לעסטערן הערשאפטען: אבער מיכאל דער
 עלצטער מלאך, ווען ער האט זיך געקריגט מיט דעם
 קשין, אונד האט מיט איהם א ופוח געהאט וועגען דעם
 לייב פון משה, האט זיך נישט אונטערשטאנען ער זאל
 קענען איהם ברענגען א משפט פון לעסטערונג, גייער
 10 ער האט געזאגט, דער האר זאל דיך אנשרייען: אבער
 דינע לעסטערן דאס וואס זיין וויסען נישט, אונד וואס זיין
 קענען מן הטבע, אפילו אזוי וויא דיא אונטערשטענדיגע
 11 חיות, פערדארבען זיין זיך אין דינע זאכען: וועה צו
 זיין, ווייל זיין זענען געבאנען אים וועג פון קין, אונד
 זענען געלאפען נאך דער בעטריגערייא פון בלעם פאר
 א לוי, אונד זענען אין דער ווידערשפענגיקייט פון קרח
 פארלוירען געווארען:
 12 דינע זענען וויא פערבארגענע פעלזען אין אייערע
 מאלצייטען פון ליבע, וועלכע זיין פרעסען מיט אייך אהן
 פורכט, פאסטוכער דיא זיך פיסערן, וואלקען אהן וואסער
 ארומגעטריבען פון ווינד, ווינטער-ביימער אהן פרוכט,
 13 צווייא מאל טויט אויסגעווארצעלט: שטורעמדיגע וועלען
 פון דעם ים, וואס שווימען איבער אין זייערע אייגענע
 שאנדי, פליענדיע שטערן, פאר וועלכע דיא שווארצעסטע
 14 פינסטערנים איז אויף עפיג געהאלטען: אונד צו דינע
 האט אויך חנוך דער זיבעטער פון אדם גבואות געזאגט,
 אונד האט געזאגט, זעה, דער האר איז געקומען מיט
 15 צעהן טויזענדע פון זיינע הייליגע: דברים ל"ג ב', פרי
 ער זאל אלע ריכטען אונד זאל שטראפען אלע רשעים
 פאר אלע זייערע שלעכטע מעשים וואס זיין האבען
 אזוי שלעכט געטהון, אונד פאר אלע הארטע זאכען וואס
 דיא גאטלאזיגע זינדער האבען קענען איהם גערעמט:
 16 דינע זענען דיא וואס מוזמלען אונד קלאגען זיך, וועלכע
 געהען נאך זייערע גלוסטען, אונד זייער מויל רעמ
 שטאלצע רעדען, אונד זיין זענען נושא פנים פון א
 פארטהייל וועגען:
 17 אבער איהר, געליבטע, געדענקט אן דיא ווערטער וואס

דער בריף פון דעם אפאסטעל יחודה.

1 יחודה א קנעכט פון ישוע המשיח, אונד ברודער פון
יעקב, צו דיא בערופענענע געליבטע אין גאט דעם פאטער
2 אונד בענווארטע פאר ישוע המשיח: בארמהערציגקייט
צו אייך אונד פרידען אונד ליבע זאל זיך מעהרען:
3 געליבטע, אינדעם איך האב מיך זעהר געפלייסגט איך
זאל צו אייך שרייבען וועגען דער ישועה וואס מיר
האבען צוואמען, איז עס מיר נעמטהיג געוועזען איך זאל
צו אייך שרייבען, אונד זאל אייך דערמאנהען אז איהר
זאלט מיט ערנסט שטרייטען פאר דעם גלויבען וואס
איז איינמאל צו דיא הייליגע איבערגעגעבען געווארען:
4 ווארין עטליכע מענשען זענען שטילערהייט אריינגעקו-
מען וואס זענען שוין פריהער צו דינען משפט אונגעשריבען
געווארען, וועלכע רשעים פערקעהרען דיא גנאד פון
אונזער גאט צו אויסגעלאסענהייט, אונד פערלייקענען
דעם איינציגען מייסטער אונד אונזער האר ישוע
המשיח:

5 אבער איך וויל אייך געדענקען, אפילו ווען איהר וויסט
איינמאל אלע זאכען אז דער האר האט א פאלק מציל
געוועזען פון דעם לאנד מצרים, אונד האט דערנאך
6 אומגעבראכט דיא וואס האבען ניט געגלויבט: אונד דיא
מלאכים וואס האבען ניט געהאלטען זייערע אייגענע
הערשאפט נייערמ האבען זייערע אייגענע וואונדונג
פערלאזט, האט ער בענווארט צו דעם משפט פון
דעם גרויסען טאג אין עבינע קעטען אין דער
7 פינסטערניס: אזוי וויא סדום אונד עמורה אונד דיא
שטעט ארום זייא האבען אויף אויף דעם גלייכען אופן
וויא דינע מונה געוועזען, אונד זענען אנועקגעגאנגען נאך
א פרעמדען פלייש, אונד זענען געזעצט פאר א ביישפיל
אינדעם וויא ליידען דיא שטראף פון עבינען פייער:
8 דאך גלייכדעם זענען אויף דינע טריימער אונד פער-

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן.

- 1 דיא אנטפלעקונג פון ישוע המשיח, וואס גאט האט איהם געגעבען, כדי צו ווייזען צו זיינע קנעכט דיא זאכען וואס מוזען באלד געשעהען, אונד ער האט געשיקט דורך זיין מלאך, אונד האט עס געלאזט וויסען צו זיין קנעכט יוחנן: וועלכער האט געצייגט אויף דעם ווארט פון גאט, אונד אויף דעם צייגונג פון ישוע המשיח, אפילו אויף אלע זאכען וואס ער האט געזעהען: געבענשט איז דער וואס לעזט, אונד דיא וואס הערען דיא ווערטער פון דיא נבואה אונד האלטען דיא זאכען וואס זענען דרינען געשריבען; ווארן דיא צייט איז גאהענט:
- 4 יוחנן צו דיא זיבען קהלות וואס זענען אין אסיא; גנאד זאל זיין מיט אייך, אונד פרידען פון איהם וועלכער איז אונד איז געוועזען אונד וועט קומען, אונד פון דיא זיבען גייסטער וואס זענען פאר זיין שטודל: אונד פון 5 ישוע המשיח דער איז דער געטרייער עדות, דער ערשטער געבוירענער פון דיא טויטע אונד דער הערשער פון דיא קעניגע פון דער ערד; צו דעם וועלכער האט אונס ליב אונד האט אונס לויז געמאכט פון אונזערע זינד אין זיין בלוט: אונד האט אונס געמאכט פאר א קעניגרייך, (דיא זאלען זיין) כהנים צו זיין גאט אונד פאטער; צו איהם זאל זיין דיא הערליכקייט אונד דיא קראפט פון עביגקייט צו עביגקייט; אמן:
- 7 זעה, ער קומט מיט דיא טאלקען, אונד איטליכעס אויג וועט איהם זעהען, אויף דיא וואס האבען איהם געשטראכען, אונד אלע שבטים פון דער ערד וועלען איבער איהם קלאנגען; נא, אמן:
- 8 אייך בין דיא „א“ אונד דיא „ת“ זאגט דער האר גאט, דער וועלכער איז אונד איז געוועזען אונד וועט קומען, דער אלמעכטיגער:

- זענען פריהער געזאגט געווארען פון דיא אפאסטעל פון
 18 אונזער האר ישוע המשיח: אז זיין האבען אייך געזאגט,
 אז אין דיא לעצטע צייט וועלען קומען שפעטער, וואס
 19 וועלען נאכגעהען וויערע שלעכטע גלויסטען: דיוע זענען
 דיא וואס מאכען אפזונדערונג, ליידענשאפטליך, וואס
 20 האבען נישט דעם גייסט: אבער איהר, געליבטע, בויט
 אייך אויף אין אייער הייליגסטען גלויבען, אונד בעטעט
 21 אים רוח הקודש: אונד האלט אייך אין דער ליבע פון
 גאט, אינדעם איהר ווארטעט אויף דער בארמהערציגקייט
 פון אונזער האר ישוע המשיח צום עבינען לעבען:
 22 אונד דערבארמט אייך איבער עטליכע וועלכע זענען
 23 אין ספק: אונד אנדערע ואלט איהר רעטען אינדעם
 איהר ואלט זיין מציל זיין אויס דעם פויער; אונד
 איבער עטליכע דערבארמט אייך מיט פורכט; אונד
 האט פיינד אפילו דאס קלייד וואס איז פון דעם פלייש
 געפלעקט:
 24 נון צו דעם וואס איז מעכטיג אייך צו געהיטען אז איהר
 ואלט נישט שטרויכלען, אונד אייך פארשטעלען פאר
 זיינע הערליכקייט אהן א פעהלער מיט גרויסע פרייד:
 25 צו דעם איינציגען גאט אונזער רעטער דורך אונזער האר
 ישוע המשיח ואל זיין דער פבוד אונד דיא גדולה אונד
 דיא קראפט אונד דיא מאכט פאר אלע צייט אונד
 אויף אלע עבינקייטען; אמן:

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן א ב

- צו עביגקייט, אונד איך האב דיא שליסעל פון טויט
 אונד פון גיהנום: דרום שרייב דיא זאכען וואס דוא 19
 האסט געזעהען, אונד דיא זאכען וואס זענען, אונד
 דיא זאכען וואס וועט דערנאך געשעהען: דעם סוד פון 20
 דיא זיבען שטערען וואס דוא האסט געזעהען אין מיינע
 רעכטע האנד אונד דיא זיבען גאלדענע מנורות. דיא
 זיבען שטערען זענען דיא מלאכים פון דיא זיבען קהלות,
 אונד דיא זיבען מנורות וואס דוא האסט געזעהען זענען
 זיבען קהלות:

קאפיטעל ב

- צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין עפעסוס
 שרייב. דיוועס זאגט דער וועלכער האלט דיא זיבען
 שטערען אין זיינע רעכטע האנד, וועלכער געהט ארום
 אין מיטען פון דיא זיבען גאלדענע מנורות: איך וויל 2
 דיינע מעשים אונד דיינע ארבייט אונד דיינע געדולד,
 אונד אז דוא קאנסט נישט ליידען שלעכטע מענשען, אונד
 האסט געפרייט דיא וואס זאגען זיין זענען אפאסטעל
 אונד זיין זענען נישט, אונד האסט געפינען אז זיין
 זענען פאלש: אונד דוא האסט געהאט געדולד, אונד 3
 פון וועגען מיר גאמען האסט דוא דערטראגען אונד
 ביסט נישט מיר געווארען: אבער איך האב דאס קענען 4
 דיר, אז דוא האסט פערלאזט דיינע ערשטע ליבע:
 דרום געדענק פון וואנען דוא ביסט געפאלען, אונד 5
 טהוא תשובה, אונד טהוא דיא ערשטע מעשים: אבער
 ווען נישט, וועל איך צו דיר קומען, אונד וועל אנועקריקען
 דיינע מנורה פון איהרען ארט, ווען דוא וועסט נישט תשובה
 טהון: אבער דאס האסט דוא, אז דוא האסט פיינד 6
 דיא מעשים פון דיא ניקאלאיטען, וואס איך האב
 אויף פיינד: דער וואס האט איין אויער לאז ער הערען 7
 וואס דער גייסט זאגט צו דיא קהלות. צו דעם וואס
 איבערנועלטניגט וועל איך געבען צו עסען פון דעם
 בוים פון לעבען וואס איז אין גן עדן פון גאט:
 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין 8
 סמירנא שרייב. דיווע זאכען זאגט דער ערשטער אונד

- 9 איך יוחנן, וואס בין אייער ברודער אונד א מוהילנע-
מער מיט אייך אין דער אנגסט אונד דעם קעניגרייך
אונד דער געדולד אין וועג, בין געוועזען אויף דער
אינזעל וואס הייסט פאטמוס, וועגען דעם ווארט פון
10 גאט אונד דעם צייגנים פון וועג: איך בין געוועזען
אין גייסט אויף דעם טאג פון דעם האר, אונד איך
האב הינטער מיר געהערט א גרויס קול, אזוי וויא פון א
11 שופר: וואס האט געזאגט, דאס וואס דוא זעהסט
שרייב אין א בוך, אונד שיק עס צו דיא זיבען קהלות;
צו עפעסום, אונד צו סמירנא, אונד צו פערנאמוס, אונד
צו תיאטירא, אונד צו סרדיס, אונד צו פילאדעלפא,
12 אונד צו לאודיקא: אונד איך האב מיך אומגעקערט
צו זעהען דאס קול וואס האט מיט מיר גערעדט; אונד
ווען איך האב מיך אומגעקערט האב איך געזעהען
13 זיבען גאלדענע מנורות: אונד אין מיטען פון דיא זיבען
מנורות איז געוועזען איינער גלייך צו א זון פון מען-
שען, געקלייד אין א מאנטעל צו דיא פיס, אונד
געבארטעלט מיט א גאלדענעם בארטעל ארום זיינע
14 ברוסט: אונד זיין קאפ אונד זיינע האר זענען געוועזען
וויס אזוי וויא וואל, אזוי וויא וויס שניעה, אונד זיינע
15 אויגען וויא א פלאם פון פייער: אונד זיינע פיס אזוי
וויא פיינעם קופער, גלייך וויא זיין זענען געגליהט
געווארען אין איין אויבען, אונד זיין קול איז געוועזען
16 וויא א קול פון פילע וואסער: אונד אין זיינע רעכטע
האנד האט ער געהאט זיבען שטערען, אונד פון זיין מויל
איז ארויסגעגאנגען א צווייג-שניידעס שארפעס שווער,
אונד זיין פנים איז געוועזען גלייך וויא דיא זון וואס
שיינט אין איהר מאכט:
- 17 אונד ווען איך האב איהם געזעהען, בין איך אנדערנע-
פאלען פאר זיינע פיס וויא א מויטער, אונד ער האט
זיינע רעכטע האנד אויף מיר געלעגט, אונד האט צו
מיר געזאגט, פורקט דיך גיט; איך בין דער ערשטער
18 אונד דער לעצטער: אונד דער לעבעדיגער; אונד איך
בין מויט געוועזען, אונד זעה, איך לעב פון עביקייט

- אונד איך וועל איהם געבען א ווייסען שטיין, אונד
 אויף דעם שטיין געשריבען א נייען נאמען, וואס קיי-
 נער ווייסט נישט, חוץ דער וואס געקומט איהם:
 18 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין
 תיאטירא שרייב. דינע זאכען זאגט דער זון פון גאט,
 דער האט זיינע אויגען אזוי וויא א פלאם פון פייער,
 אונד זיינע פיס זענען גלייך וויא פינגערס קופער: איך
 19 ווייס דינע ווערק אונד דינע ליבע אונד דיין גלויבען,
 אונד דיין דינסט אונד דינע געדולד, אונד דינע לעצטע
 20 ווערק זענען מעהר וויא דיא ערשטע: אבער איך האב
 דאס קענען דיר, אז דוא לאזט דיא פרויא אויבל וועלכע
 זאגט אז וויא איז א גבירה, אונד וויא לעהרט אונד
 פערפיהרט מיינע קנעכט, מונה צו זיין אונד צו עסען
 21 קרבנות פון אפגעטער: אונד איך האב איהר צייט גע-
 געבען אז וויא זאל תשובה מהון, אונד וויא וויל נישט
 22 תשובה מהון ווענען איהרע זנות: זעה איך וועל וויא
 אריינגארפען אין א בעט, אונד דיא וואס מיט איהר
 ארומהערען אין גרויסע צרות, זען וויא מהון נישט
 23 תשובה פון זייערע מעשים: אונד איך וועל איהרע
 קינדער טויט שלאגען; אונד אלע קהלות וועלען וויסען
 אז איך בין דער וועלכער פארשט דיא גירען אונד דיא
 הערצער, אונד איך וועל אייך געבען איטליכען נאך
 24 זייערע ווערק: אבער איך זאג צו אייך דיא איבריגע
 וואס זענען אין תיאטירא, וויא פילע האבען נישט דינע
 לעהרע, וועלכע האבען נישט געוואוסט דיא טיפענים פון
 דעם שטן, וויא וויא זאגען; איך לעג נישט אויף אייך
 25 קיינע אנדערע לאסט: אבער וואס איהר האט האלט
 26 פעסט ביי איך וועל קומען: אונד דער וואס איבער-
 וועלטיגט אונד היט מיינע ווערק ביי צום סוף, איהם
 27 וועל איך געבען מאכט איבער דיא גוים: אונד ער וועט
 איבער וויא הערשען מיט איינע אייזערנע רומ, גלייך
 וויא דיא פליס פון א טעפער זענען צובראכען; אזוי
 28 וויא איך האב אויך פון מיינ פאטער דערהאלטען: אונד
 29 איך וועל איהם געבען דעם מארגענשטערען: דער וואס

- דער לעצטער, דער איז מױט געווארען אונד איז
 9 לעבעדיג: איך ווײס דײנע לײדען אונד דײנע אַרמ
 קײט, אָבער דוא ביסט רײך, אונד דיא לעסטערונג
 פון דיא וואס זאגען אז זײא זענען יודען אונד זענען
 10 נײט, נײערט (זײא זענען) א שול פון דעם שטן: פארקט
 דײך נײט פאר דיא זאגען וואס דוא וועסט לײדען.
 זעה, דער שטן וועט עטליכע פון אײך אין געפענגניס
 אריינגעווארפען, פרי איהר זאלט געפירט ווערען, אונד
 איהר וועט לײדען האבען צעהן טעג, זײא געטרייא
 בײז צום מױט, אונד אײך וועל דיר געבען דיא קרוין
 11 פון לעבען: דער וואס האט אײן אױער לאז ער
 הערען וואס דער גײסט זאגט צו דיא קהלות. דער
 וואס אײבער וועלטיגט וועט נײט געשאדעט ווערען פון
 דעם צווייטען מױט:
 12 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין
 פערנאמוס שרייב. דײזע זאגען זאגט דער וועלכער
 13 האט דאס צווייא שניידנעס שארפעס שווערד: איך
 ווײס וואו דוא וואוינסט, וואו דער שטוהל פון דעם
 שטן איז; אונד דוא האלסט מײן נאמען, אונד האסט
 נײט פערלײקענט מײן גלויבען אפילו אין דיא טעג
 פון אנטפאס מײן טרײער עדות, וועלכער איז בײא
 14 אײך געהרגעט געווארען, וואו דער שטן וואוינט: אָבער
 אײך האב א וועניג קענען דיר, אז דוא האסט דאָרט
 דיא וואס האלטען דיא לעהרע פון בלעם, וואס האט
 געלערנט בלק צו ווארפען א שטרויכלונג פאר דיא
 קינדער פון ישׂראל, אז זײא זאלען עמען פון דיא
 15 קרבנות פון אפגעטער, אונד זאלען מונה זײן: גלײכ
 דעם האסט דוא אײך דיא וואס האלטען דיא לעהרע
 16 פון ניקאלאיטען: דרום טהוא תשובה; אָבער ווען נײט,
 וועל אײך צו דיר באלד קומען, אונד וועל מיט זײא
 17 שטרייטען מיט דעם שווערד פון מײן מויל: דער
 וואס האט אײן אױער לאז ער הערען וואס דער גײסט
 זאגט צו דיא קהלות. צו דעם וואס אײבער וועלטיגט
 וועל אײך געבען א טהייל פון דעם פערבארנענעם מן.

- זאנען אז זיין זענען יודען, אונד זיין זענען נישט, זיין
 ערט זיין זאנען לינען; זעה איך וועל מאכען אז
 זיין זאלען קומען אונד זיך ביקען פאר זיינע פיס,
 אונד זיין זאלען וויסען אז איך האב דיך געליבט:
 10 ווייל דוא האסט געהאלטען דאס ווארט פון מיינע
 געדולד, וועל איך אויך דיך האלטען פון דער זעה
 פון פריפונג וואס וועט קומען אויף דיא באנצע וועלט,
 11 צו פריפען דיא וואס וואוינען אויף דער ערד: איך קום
 געשווינד; האלט פעסט וואס דוא האסט, פרי קיינער
 זאל נישט אונדזענעמען זיינע קרוין: דער וואס איבער-
 12 וועלטיגט דעם וועל איך מאכען פאר זייל אים טעמפעל
 פון מיין גאט, אונד ער זאל נישט מעהר ארויסגעהען,
 אונד איך וועל אויף איהם שרייבען דעם נאמען פון
 מיין גאט אונד דעם נאמען פון דער זשאט פון מיין
 גאט, פון דעם נייען ירושלים וואס קומט ארום פון הי-
 13 מעל פון מיין גאט, אונד מיין נייען נאמען: דער וואס
 האט איין אויער לאז ער הערען וואס דער גייסט זאגט
 צו דיא קהלות:
 14 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין לאודיקא
 שרייב. דו זאכען זאגט דער אמן, דער געטרייער
 אונד וואהרהאפטער עדות, דער אנהויב פון דער גע-
 15 שעפעניס פון גאט: איך ווייס זיינע ווערק, אז דוא
 ביסט נישט קאלט אונד נישט ווארעם; הלואי וואלסט
 16 דוא געוועזען קאלט אדער ווארעם: אבער ווייל דוא
 ביסט נור לעבליך, אונד נישט קאלט אונד נישט ווארעם,
 17 וועל איך דיך אויסשפרייטען אויס מיין מויל: ווייל דוא
 זאגסט, איך בין רייך אונד האב פיל פערמעגען אונד
 איך האב אין קיין זאך נישט, אונד דוא ווייסט נישט אז
 דוא ביסט עלענד, אונד יעמערליך, אונד ארעם, אונד
 18 בלינד, אונד נאקעט: איך גיב דיר איין עצה אז דוא
 זאלסט פון מיר קויפען גאלד געלייטערט אים פייער,
 פרי דוא זאלסט רייך זיין, אונד ווייסע קליידער, פרי
 דוא זאלסט דיך אנקליידען אונד זיינע בלויע זאנד
 זאל נישט אנטפלעקט ווערען, אונד זאלב זיינע אויגען

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ב ג

האט איין אויער לאז ער הערען וואס דער גייסט זאגט
צו דיא קהלות:

קאפיטעל ג

- 1 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין סרדים
שרייב. דינע זאכען זאגט דער וועלכער האט דיא זיבען
גייסטער פון גאט אונד דיא זיבען שטערען, איך ווייס
דיינע ווערק, אז דוא האסט א נאמען אז דוא לעבסט
2 אונד דוא ביסט טויט: וועק דיך אויף אונד בעפעסט
דיא איבריגע זאכען וואס זענען געהענט צום טויט;
ווארין איך האב נישט געפינען דיינע ווערק פאלקאמען
3 פאר מיינעם גאט: דרום געדענק וויא דוא האסט דער-
האלטען אונד געהערט, אונד האלט פעסט אונד טהוא
תשובה. דרום ווען דוא וועסט, דיך נישט אויפנוועקען,
וועל איך קומען וויא א גנב, אונד דוא וועסט נישט
וויסען אין וועלכע שעה איך וועל איבער דיר קומען:
4 אבער דוא האסט אויך עטליכע געמען אין סרדים וואס
האבען נישט בעפלעקט זייערע קליידער, אונד וויא וועלען
מיט מיר ארוםגעהען אין וויסען, ווארין וויא זענען ווירדיג:
5 דער וואס איבערנועלטויגט וועט אזוי געקליידעט ווערען
אין וויסע קליידער, אונד איך וועל נישט זיין נאמען אויס-
מעקען פון דעם ספר החיים, אונד איך וועל זיין נאמען
בעקענען פאר מיין פאטער אונד פאר זיינע מלאכים:
6 דער וואס האט איין אויער לאז ער הערען וואס דער
גייסט זאגט צו דיא קהלות:
- 7 אונד צו דעם מלאך פון דער קהלה וואס איז אין
פילאדעלפיא שרייב. דינע זאכען זאגט דער הייליגער,
דער וואהרהאפטטיגער, דער וואס האט דעם שליסעל פון
דור, דער וואס עפענט אונד קיינער וועט פערשליסען,
8 אונד פערשליסט אונד קיינער עפענט: איך ווייס דיינע
ווערק; זעה, איך האב פאר דיר געשטעלט איינע אפענע
טהור, וועלכע קיינער קאן פערשליסען; ווארין דוא
האסט קליינע קראפט; אונד האסט מיין ווארט דער-
האלטען אונד האסט נישט פערלייקענט מיין נאמען:
9 זעה, איך גיב דיא פון דער שול פון דעם שטן וועלכע

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ד ה

- אונד ארום דעם שטוהל זענען געוועזען פיער חיות פול מיט אויגען פון פארענט אונד פון הינטען: אונד דיא 7 ערשטע חיה איז געוועזען גלייך וויא א לייב, אונד דיא צווייטע חיה גלייך וויא א קאלב, אונד דיא דריטע חיה האט געהאט דאס פנים אזוי וויא פון א מענש, אונד דיא פערטע חיה איז געוועזען גלייך וויא א פליהענדיגער 8 דינער אדלער: אונד דיא פיער חיות האבען איטליכער געהאט זעקס פליגעל, אונד ארום זיך פון אינעוועניג פול מיט אויגען; אונד וויא האבען ניט קיינע רוהע טאג אונד נאכט דערווייל וויא זאנען, הייליג, הייליג, הייליג, איז דער האר גאט, דער אלמעכטיגער, וועלכער איז געוועזען אונד איז, אונד וועט קומען:

- אונד ווען דיא חיות וועלען געבען הערליכקייט אונד 9 פבד אונד דאנק צו דעם וועלכער איז געזעסען אויף דעם שטוהל, וועלכער לעבט פון עביגקייט צו עביגקייט: וועלען דיא פיער אונד צוואנציג זקנים אנדערפאלען 10 פאר דעם וועלכער איז געזעסען אויף דעם שטוהל, אונד וועלען זיך ביקען צו דעם וועלכער לעבט פון עביגקייט צו עביגקייט, אונד וועלען זייערע קרוינען אנדערזארפען פאר דעם שטוהל דערווייל וויא זאנען: 11 דוא ביזט ווירדיג, אונדער האר אונד גאט, אז דוא זאלסט דערהאלטען הערליכקייט אונד פבד אונד מאכט, ווארין דוא האסט אלע זאכען בעשאפען, אונד דורך דיין ווילען זענען וויא געווארען אונד זענען בעשאפען:

קאפיטעל ה

- אונד איך האב געזעהען אין דיא רעכטע האנד פון 1 דעם וועלכער איז געזעסען אויף דעם שטוהל א בוך, געשריבען פון אינעוועניג אונד פון אויסוועניג אונד 2 פערזינעלט מיט זיבען זינעל: אונד איך האב געזעהען א שטארקען מלאך וואס האט אויסגערופען מיט א הויף קול, ווער איז ווירדיג דאס בוך אויפצומאכען אונד דיא 3 חתימות דערפון אויפצוגרעכען? אונד קיינער אין דעם

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ג ד

- 19 צו זאלבען, פֿרי דא זאלסט זעהען: אזוי פֿילע וואס
 איך האב ליב שטראף איך אונד שלאג, דרום זיין
 20 אייפֿריג אונד משהא תשובה: זעה איך שטעה בייא דער
 מהיר אונד קלאפ אן; זען איינער נעמט מיין קול דער
 דען אונד נעמט דיא מהיר עפענען, אזוי וועל איך צו
 איהם אריינקומען אונד וועל מיט איהם עסען, אונד ער
 21 מיט מיר: דער וואס איבערנועלטונג דעם וועל איך
 בעבען אז ער זאל מיט מיר זיצען אויף מיין שטוהל,
 אזוי וויא איך האב איבערנועלטונג אונד האב מיך
 22 בעזעצט מיט מיין פאטער אויף זיין שטוהל: דער
 וואס האט איין אויער לאז ער הערען וואס דער
 גייסט זאגט צו דיא קהלות:

קאפיטעל ד

- 1 נאך דיזע זאכען האב איך בעזעהען, אונד זעה א מהיר
 איז אים הימעל אויפגעמאכט בעווארען, אונד דאס
 ערשטע קול וואס איך האב געהערט איז בעזעהען
 גלייך וויא דאס קול פון א שופר, וואס האט מיט מיר
 גערעט אונד בעזאגט, קום ארויף אהער, אונד איך וועל
 דיר ווייזען דיא זאכען וואס מוז דערנאך בעשעהען:
 2 גלייך בין איך בעזעהען אים גייסט, אונד זעה א שטוהל
 איז געשטאנען אים הימעל, אונד איינער איז בעזעסען
 3 אויף דעם שטוהל: אונד דער בעזעסענע איז גלייך גע-
 וועזען צו א שטיין פון א יספים אונד פון א סארדים,
 אונד א רענען-בויגען איז בעזעהען ארום דעם שטוהל,
 4 גלייך וויא דיא געשטאלט פון א סמארנאד: אונד ארום
 דעם שטוהל האב איך בעזעהען פיער אונד צוואנציג
 שטוהלען, אונד אויף דיא שטוהלען פיער אונד צוואנציג
 זקנים זיצען, געקליידעט אין ווייסע קליידער, אונד אויף
 5 וייערע קעפ גאלדענע קרוינען: אונד פון דעם שטוהל
 זענען ארויסגעגאנגען בליצען אונד קולות; אונד זיבען
 פלאקער פון פייער האבען געברענט פאר דעם שטוהל,
 6 וואס זענען דיא זיבען גייסטער פון גאט: אונד פאר
 דעם שטוהל איז בעזעהען וויא א גלעזערנעם ים גלייך
 צו קריסטאל; אונד אין דער מיטען פון דעם שטוהל

12

וועלכע האבען געזאגט מיט א הויף קול.
וויירדיג איז דאס לאס וואס איז געשאכטען געווארען
אז ער זאל דערהאלטען קראפט, אונד רייכטהום, אונד
הכמה, אונד מאכט, אונד פֿבוד, אונד הערליכקייט,
אונד ברכה:

13 אונד איינליכעס געשעפעניס וואס איז אים הימעל אונד
אויף דער ערד אונד אונטער דער ערד, אונד אין דעם
ים, אונד אלעס וואס איז אין זיין, האב איך געהערט זאגען,
צו דעם וועלכער זיצט אויף דעם שטוהל אונד צו
דעם לאס זאל זיין דיא ברכה, אונד דער פֿבוד, אונד
דיא הערליכקייט, אונד דיא קראפט פון עבונגקייט
צו עבונגקייט:

14 אונד דיא פיער חיות האבען געזאגט, אמן; אונד דיא
זקנים זענען אנדערגעפאלען, אונד האבען זיך געביקט:
קאפיטעל ו

1 אונד איך האב געזעהען ווען דאס לאס האט אויפגע-
מאכט איינס פון דיא זיבען חתימות, אונד איך האב
געהערט איינע פון דיא פיער חיות זאגען אזוי וויא מיט
דעם קול פון א דונער, קום: אונד איך האב געזעהען,
2 אונד זעה א נויס פערד, אונד דער וועלכער איז דרויף
געזעסען האט געהאט א בויגען, אונד מען האט צו איהם
געגעבען א קרוין, אונד ער איז ארויסגעגאנגען אלס איין
אויבערנועלטיגער אונד צו איבערנועלטיגען:

3 אונד ווען ער האט אויפגעמאכט דיא צווייטע חתימה,
4 האב איך געהערט דיא צווייטע חיה זאגען, קום:
עס איז ארויסגעגאנגען איין אנדערעס פערד, א רויטעס,
אונד צו דעם וועלכער איז דרויף געזעסען האט מען
געגעבען אז ער זאל אונדעקנעמען פרידען פון דער ערד,
אונד כדי זיין זאלען איינער דעם אנדערן שלאכטען,
אונד מען האט צו איהם געגעבען א גרויסעם שווערד:

5 אונד ווען ער האט אויפגעמאכט דיא דריטע חתימה,
האב איך געהערט דיא דריטע חיה זאגען, קום. אונד איך
האב געזעהען, אונד זעה א שווארצעס פערד, אונד דער
וועלכער איז דרויף געזעסען האט געהאט א טאגשאל

- הימלע אדער אויף דער ערד אדער אונטער דער
ערד האט געקאנט דאס בוך אויפמאכען, נישט אפילו
4 דרויף קוקען: אונד איך האב זעהר געוויינט, ווייל
קיינער איז נישט ווירדיג געפונען געווארען דאס בוך
5 אויפצומאכען, אפילו נישט דרויף צו קוקען: אונד איינער
פון דיא זקנים האט צו מיר געזאגט, וויין נישט; זעה,
דער לייב וואס איז פון דעם שבט יהודה, דיא ווארצעל
פון דוד, האט איבערגעלעבט דאס בוך אויפצומא-
כען אונד דיא זיבען התימות דערפון:
6 אונד איך האב געזעהען אין מיטען דעם שטוהל אונד
דיא פיער חיות אונד אין מיטען דיא זקנים ■ לאס
שטעהען אזוי וויא געשאכטען, אונד עס האט געהאט
זיבען הערנער אונד זיבען אויגען, וואס זענען דיא
זיבען גייסטער פון גאט, דיא זענען צו דיא גאנצע
7 ערד ארויסגעשיקט: אונד ער איז געקומען אונד האט
עס גענומען פון דיא רעכטע האנד פון דעם וועלכער
8 איז געזעסען אויף דעם שטוהל: אונד ווען ער האט
דאס בוך גענומען, זענען דיא פיער חיות אונד דיא פיער
אונד צוואנציג זקנים אנדערנעפאלען פאר דעם לאס,
אונד איינליכער פון וויא האט געהאט א הארץ, אונד
גאלדענע בעקען פול מיט קטורת, וואס זענען דיא
9 תפילות פון דיא הייליגע: אונד וויא האבען געזונגען
■ גייען געזאנג אונד געזאגט,
ווירדיג ביזט דוא דאס בוך צו געמען, אונד דיא
חתימות דערפון צו עפענען, ווארין דוא גיכט גע-
שאכטען געווארען, אונד האסט דורך דין בלוט גע-
קויפט צו גאט פון יעדעם שבט אונד לשון אונד
פאלק אונד גוי: אונד האסט וויא געמאכט צו אונד-
10 זערעם גאט פאר ■ קעניגרייך אונד כהנים אונד וויא
וועלען הערשען אויף דער ערד:
11 אונד איך האב געזעהען, אונד האב געהערט ■ קול פון
פילע מלאכים ארום דעם שטוהל אונד דיא חיות אונד דיא
זקנים, אונד זייער צאהל איז געוועזען צעהן מויזענד
מאל צעהן מויזענד אונד פיל מויזענד מאל מויזענד:

- א פייגענבוים ווארפט ארום זיינע אונצייטיגע פייגען,
 14 נוען ער איז געשאקעלט פון א גרויסען ווינד: אונד דער
 הימעל איז פארבייא געגאנגען אזוי וויא א צונגעוויקעלטע
 מגילה, אונד יעדער בארג אונד אינזעל זענען פון זייערע
 ערשער אונדעקנעריקט געווארען: אונד דיא קעניגע פון
 15 דער ערד אונד דיא פירשטען, אונד דיא הויפטלייט,
 אונד דיא רייכע אונד דיא מעכטיגע, אונד יעדער
 קנעכט, אונד יעדער פרייער מענטש האבען זיך פער-
 בארגען אין דיא העהלען אונד אין דיא פעלזען פון
 16 דיא בערג: אונד זייא האבען געזאגט צו דיא בערג
 אונד צו דיא פעלזען, פאלט אויף אונס, אונד פערבארגט
 אונס פון דעם פנים פון דעם וועלכער זיצט אויף
 דעם שטוהל, אונד פון דעם צארן פון דעם לאס:
 ווארין דער גרויסער טאג פון זיין צארן איז געקומען, 17
 אונד ווער קאן געשטעהען?

קאפיטעל ז

- דערנאך האב איך געזעהען פיער מלאכים וואס זענען
 געשטאנען אויף דיא פיער עקען פון דער ערד, אונד
 האבען געהאלטען דיא פיער ווינדען פון דער ערד, כדי
 דער ווינד זאל נישט בלאזען אויף דער ערד, אונד נישט
 2 אויף דעם ים, אונד נישט אויף קיין בוים: אונד איך
 האב געזעהען איין אנדערען מלאך וואס איז אויפגע-
 באנגען פון מזרח, אונד ער האט געהאט דיא חתימה פון
 דעם לעבעדיגען גאט, אונד ער האט געשריען מיט א
 הויף קול צו דיא פיער מלאכים וואס עס איז זייא
 געגעבען צו פערדארבען דיא ערד אונד דאס ים:
 3 אונד ער האט געזאגט, פערדארב נישט דיא ערד אונד
 נישט דאס ים אונד נישט דיא ביימער, ביז מיר וועלען
 פערחתמענען דיא קנעכט פון אונזער גאט אויף
 4 זייערע שטערן: אונד איך האב געהערשט דיא צאהל
 פון דיא וואס זענען פערחתמעט געווארען; איין
 הונדערט אונד פיער אונד פירציג טויזענד זענען
 פערחתמעט געווארען פון אלע שבטים פון דיא קינד-
 דער פון ישראל:

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ו

6 אין זיינע האנד: אונד איך האב געהערט אזוי וויא א קול אין מיטען דיא פיער חיות זאנען, א מאס זייך פאר א גראשען, אונד דרייא מאס גערשטען פאר א גראשען; גר' דינר, אונד פארדארב ניש דאס עהל אונד דעם זייך:

7 אונד ווען ער האט אויפגעמאכט דיא פיערשע חתימה, האב איך געהערט דאס קול פון דער פיערשע

8 חיה זאנען, קום: אונד איך האב געזעהען, אונד זעה א בלייך פערד, אונד דער וועלכער איז דרויף געזעסען זיך נאמען איז געוועזען טויט, אונד דער שאול איז מיט איהם נאכגעגאנגען, אונד מען האט צו זיין געגעבען מאכט איבער דעם פיערשען טהייל פון דער ערד, זיין זאלען אומברענגען מיט דעם שווערד אונד מיט הונדער אונד מיט טויט אונד דורך דיא חיות פון דער ערד:

9 אונד ווען ער האט אויפגעמאכט דיא פינפטע חתימה, האב איך געזעהען אונטער דעם מזבח דיא נשמות פון דיא וואס זענען אומגעבראכט געווארען וועגען דעם ווארט פון גאט אונד וועגען דעם צייגנים וואס זיין האבען געהאלטען: אונד זיין האבען געשריען מיט א הויך קול אונד געזאגט, וויא לאנג א הייליגער אונד וואהרהאפטיגער מייסטער, ריכטעסט דוא נישט אונד ביסט דיר נישט נוקם פאר אונזער בלוט פון דיא וואס וואוינען

10 הויך קול אונד געזאגט, וויא לאנג א הייליגער אונד וואהרהאפטיגער מייסטער, ריכטעסט דוא נישט אונד ביסט דיר נישט נוקם פאר אונזער בלוט פון דיא וואס וואוינען הויך קול אונד געזאגט, וויא לאנג א הייליגער אונד וואהרהאפטיגער מייסטער, ריכטעסט דוא נישט אונד ביסט דיר נישט נוקם פאר אונזער בלוט פון דיא וואס וואוינען הויך קול אונד געזאגט, וויא לאנג א הייליגער אונד וואהרהאפטיגער מייסטער, ריכטעסט דוא נישט אונד ביסט דיר נישט נוקם פאר אונזער בלוט פון דיא וואס וואוינען

11 אויף דער ערד? אונד מען האט צו אימליכען פון זיין געגעבען א ווייס קלייד, אונד צו זיין געזאגט אז זיין זאלען רוחיג זיין נאך א קליינע צייט, ביז דיא צאהל פון זייערע מיטקענעכט אונד זייערע ברידער וועט דער-פילט ווערען, וואס וועלען אויך געטעטעט ווערען אזוי וויא זיין:

12 אונד איך האב געזעהען ווען ער האט אויפגעמאכט דיא זעקסטע חתימה, אונד עס איז געשעהען א גרויס ערדציטערנים, אונד דיא זון איז שווארץ געווארען בלייך וויא א זאק פון האר, אונד דיא באנצע לבנה איז געווארען וויא בלוט: אונד דיא שטערען פון דעם הימעל זענען אויף דער ערד ארופגעפאלען, בלייך וויא

- צו מיר געזאגט, ווער זענען דינע וואס זענען געקלייד אין ווייסע קליידער אונד פון וואנען זענען זייא געקרימט: אונד איך האב צו איהם געזאגט, מיין האר, דוא ווייסט. אונד ער האט צו מיר געזאגט, דינע זענען דיא וואס קומען ארויס פון דיא גרויסע צרה, אונד האבען זייערע קליידער געוואשען אונד האבען זייא ווייס געמאכט אים בלוט פון דעם לאם: דעסמטוענען זענען זייא פאר דעם שטוהל פון גאט, אונד דינען איהם טאג אונד נאכט אין זיין טעמפלעל, אונד דער וועלכער זיצט אויף דעם שטוהל וועט זיין געצעלט בייא זייא מאכען: זייא וועלען נישט מעהר הונגעריג זיין, אונד נישט מעהר דורשטיג זיין, אונד דיא זון וועט אויף זייא נישט פאלען, אונד אויף נישט קיין שום הייך: ווארין דאס לאם דער איז אין מיטען פון דעם שטוהל וועט זיין זייער פאסטוה, אונד ער וועט זייא פיהרען צו קוועלען פון דיא וואסער פון לעבען; אונד גאט וועט אפווישען אלע טרערען פון זייערע אויגען:

קאפיטעל ח

- אונד ווען ער האט אויפגעמאכט דיא זיבעטע חתימה, איז עס שטיל געוועזען אים הימלעל איין ערף פון א האלבע שעה: אונד איך האב געזעהען דיא זיבען מלאכים וואס זענען געשטאנען פאר גאט, אונד מען האט זייא געגעבען זיבען שופרות: אונד איין אנדערער מלאך איז געקומען, אונד איז געשטאנען בייא דעם מזבח. אונד ער האט געהאט א גאלדענע ווייהרויכפאן, אונד מען האט איהם געגעבען פיל קטורת, כדי ער זאל עס זען צען מיט דיא תפילות פון דיא הייליגע אויף דעם גאלדענעם מזבח וואס איז פאר דעם שטוהל: אונד דער רויף פון דעם קטורת איז אויפגעגאנגען פון דער האנד פון דעם מלאך פאר גאט מיט דיא תפילות פון דיא הייליגע: אונד דער מלאך האט גענומען דיא ווייהרויכפאן, אונד האט זיא אנגעפילט מיט דעם פייער פון דעם מזבח, אונד האט געווארפען אויף דיא ערד; אונד עס איז געווארען דונערען אונד קולות, אונד בליצען אונד

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ז

5 פון שבט יהודה זענען צוועלף טויזענד פערחת-
מעט געווארען:

פון שבט ראובן צוועלף טויזענד;

פון שבט גר צוועלף טויזענד:

6 פון שבט אשר צוועלף טויזענד;

פון שבט נפתלי צוועלף טויזענד;

פון שבט מנשה צוועלף טויזענד:

7 פון שבט שמעון צוועלף טויזענד;

פון שבט לוי צוועלף טויזענד;

פון שבט יששכר צוועלף טויזענד:

8 פון שבט זבולון צוועלף טויזענד;

פון שבט יוסף צוועלף טויזענד;

פון שבט בנימן זענען צוועלף טויזענד פערחת-

מעט געווארען:

9 גאנץ דינע זאכען האב איך געזעהען, אונד זעה, פיל

לייט, וואס קיינער האט נישט געקאנט צעהלען, פון אלע

גוים אונד שבטים אונד פעלקער אונד לשונות, וואס

זענען געשטאנען פאר דעם שטוהל אונד פאר דעם

לאם, אונד זיין זענען געקלייד געוועזען אין ווייסע

קליידער, אונד האבען געהאט אין זייערע הענד פאלמען

10 צווייגען: אונד זיין האבען געשריען מיט א הויף קול

אונד געזאגט,

ישועה זאל זיין צו אונזער גאט, דער זיצט

אויף דעם שטוהל, אונד צו דעם לאם:

11 אונד אלע מלאכים זענען געשטאנען ארום דעם שטוהל,

אונד ארום די זקנים אונד דיא פיער חיות, אונד זיין

זענען אנדערנעפאלען אויף זייער פנים פאר דעם

12 שטוהל, אונד האבען זיך געביקט צו גאט: אונד

געזאגט,

אמן; ברכה אונד הערליכקייט, אונד חכמה, אונד

דאנק, אונד פבוד, אונד מאכט, אונד קראפט, זאל

זיין צו אונזער גאט פון עבינקייט צו עבינקייט;

אמן:

13 אונד איינער פון די זקנים האט געענטפערט אונד האט

געזאגט מיט א הויף קול, נועה, נועה, נועה, צו דיא וואס
וואוינען אויף דער ערד, פון וועגען דיא איבריגע קולות
פון דיא שופרות פון דיא איבריגע דרייא מלאכים וואס
וועלען נאך בלאזען:

קאפיטעל ט

- 1 אונד דער פינפטער מלאך האט געבלאזען; אונד אויף
האב געזעהען א שטערען ארופגעפאלען פון דעם הימעל
אויף דער ערד, אונד מען האט איהם געגעבען דעם
שליסעל פון דעם ברונען פון דעם אפגרונד: אונד ער
האט אויפגעמאכט דעם ברונען פון דעם אפגרונד, אונד
עס איז ארויסגעגאנגען א רויך פון דעם ברונען גלייך
וויא דער רויך פון א גרויסען קאלכאויבען, אונד דיא
זון אונד דיא לויפט זענען פינסטער געווארען פון וועגען
דעם רויך פון דעם ברונען: אונד פון דעם רויך זענען
3 ארויסגעגאנגען היישערעקען אויף דער ערד, אונד מען
האט זייא מאכט געגעבען אזוי וויא דיא ענדיסען פון
דער ערד האבען מאכט: אונד מען האט צו זייא גע-
4 זאגט אז זייא זאלען נישט פערדארבען דאס גראז פון
דער ערד אונד נישט קיינע קרייטער, אונד נישט קיין בוים,
נייערט דיא מענשען וואס האבען נישט דיא חתימה פון
גאט אויף זייערע שטערען: אונד מען האט זייא אויפ-
5 געגעבען אז זייא זאלען נישט מעטען, נייערט זייא זאלען
זייא פייניגען פינג חדשים; אונד זייער פייניגען איז
גלייך וויא דאס פייניגען פון איין עגדים ווען ער שטעכט
א מענש: אונד אין יענע טעג וועלען מענשען זוכען
6 דעם טויט אונד וועלען איהם נישט געפינען, אונד זייא
וועלען ווינקען צו שטארבען, אונד דער טויט וועט פון
זייא אנטלויפען: אונד דיא געשטאלטען פון דיא היי-
7 שערעקען זענען געוועזען גלייך וויא צו פערד וואס
זענען פארטיג צו דער מלחמה, אונד אויף זייערע קעפ
זענען געוועזען אזוי וויא קרוינען גלייך צו גאלד,
אונד זייערע פענעמער זענען געוועזען אזוי וויא
8 דאס פנים פון מענשען: אונד זייא האבען געהאט
האר גלייך וויא דיא האר פון פרויען, אונד זייערע

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן ח

6 איין ערדציטערניס: אונד דיא זיבען מלאכים וואס האבען
געקאמט דיא זיבען שופרות האבען זיך אָנגעברייט אז
זייא זאלען בלאזען:

7 אונד דער ערשטער מלאך האט געבלאזען; אונד עס
איז געשעהען א האגעל אונד פייער מיט מיט בלוט
אונד עס איז אויף דער ערד געווארפען געווארען; אונד
דער דריטער טהייל פון דער ערד איז פערברענט גע-
ווארען, אונד דער דריטער טהייל פון דיא ביימער איז
פערברענט געווארען, אונד אלעס גרינעס גראז איז פער-
ברענט געווארען:

8 אונד דער צווייטער מלאך האט געבלאזען; אונד גלייך
וויא א גרויסער בארג וואס ברענט מיט פייער איז אים
נס אריינגעווארפען געווארען; אונד דער דריטער טהייל
פון דעם ים איז געווארען בלוט: אונד דער דריטער
טהייל פון דיא לעבעדיגע געשעפעניס וואס זענען אים
נס זענען אויסגעשטארבען, אונד דער דריטער טהייל
פון דיא שיפען זענען פערדארבען געווארען:

10 אונד דער דריטער מלאך האט געבלאזען; אונד עס
איז ארויסגעפאלען פון דעם הימל א גרויסער שטערען
וואס האט געברענט אזוי וויא א לאמפע, אונד עס איז
געפאלען אויף דעם דריטען טהייל פון דיא שטרוימען,
אונד אויף דיא קוועלען פון דיא וואסער: אונד דער
נאמען פון דעם שטערען הייסט ווערמוט. אונד דער
דריטער טהייל פון דיא וואסער איז געווארען ווערמוט,
אונד פילע מענשען זענען פון ווענען דיא וואסער גע-
שטארבען ווייל זייא זענען ביטער געווארען:

12 אונד דער פיערטער מלאך האט געבלאזען; אונד דער
דריטער טהייל פון דיא זון איז געשלאגען געווארען,
אונד דער דריטער טהייל פון דיא לבנה, אונד דער
דריטער טהייל פון דיא שטערען, כדי זייער דריטער
טהייל זאל פינסטער ווערען, אונד דער טאג זאל נישט
שיינען זיין דריטען טהייל, אונד אויף נישט דיא נאכט:

13 אונד איך האב געזעהען, אונד איך האב געהערט איין
אדלער פליהען אין מיטען פון דעם הימל, וואס האט

- 19 זייערע מיילער: ווארין דיא מאכט פון דיא פערד איז אין זייערע מיילער אונד אין זייערע שווענץ; ווארין זייערע שווענץ זענען גלייך וויא שלאנגען, אונד וויא האבען קעפ, אונד דורך דווע טהון זייא שאדען: אונד דיא איבריגע מענשען וואס זענען ניט דורך דווע פלאג זען געהרגעט געווארען, האבען זיך דאך ניט אומגעקערט פון דיא ווערק פון זייערע הענד, אז וויא זאלען זיך ניט ביקען צו דיא שדים אונד צו דיא אפגעטער פון גאלד, אונד פון זילבער, אונד פון קופער, אונד פון שטיין, אונד פון האלץ, וואס קאנען ניט זעהען אונד ניט הערען אונד ניט ארומגעהען: אונד וויא האבען 21 ניט תשובה געטהון פון זייערע רציחות, אונד אויך ניט פון זייערע בשות, אונד אויך ניט פון זייערע זנות, אונד אויך ניט פון זייערע גנבות: קאפיטעל י

- 1 אונד איך האב געזעהען זיין אנדערען שטארקען מלאך ארוםקומען פון דעם הימעל, אנגעטהון אין א וואלקען, אונד דער רעגענבויגען איז געוועזען אויף זיין קאפ, אונד זיין פנים איז געוועזען גלייך וויא דיא זון, אונד זיין געזיכט וויא זיילען פון פייער: אונד ער האט געהאט 2 אין זיינע האנד א קליין ביקעל געעפענט; אונד ער האט זיין רעכטען פוס געשטעלט אויף דעם ים אונד זיין לינקען פוס אויף דער ערד: אונד ער האט געשריען 3 מיט א הויך קול אזוי וויא א לייב ברוםט; אונד ווען ער האט געשריען האבען דיא זיבען דונער גערעט, ארויסגעלאזט מיט זייערע קולות: אונד ווען דיא זיבען דונער 4 האבען גערעט, האב איך געוואלט שרייבען; אונד איך האב געהערט א קול פון הימעל וואס האט צו מיר געזאגט, פערזיגעל דיא זאכען וואס דיא זיבען דונער האבען גערעט, אונד שרייב וויא ניט: אונד דער מלאך 5 וועלכען איך האב געזעהען שטעהען אויף דעם ים אונד אויף דער ערד, האט זיין רעכטע האנד אויפגעהויבען קעגען דעם הימעל: אונד האט געשטויירען בייא דעם 6 וועלכער לעבט פון עבינקייט צו עבינקייט, וועלכער

- צוין זענען געוועזען אזוי וויא דיא צוין פון לייבען:
 9 אונד וויא האבען געהאט פאנצער גלייך וויא פאנצער
 פון אייזען, אונד דאס קול פון וויערע פליגעל איז גע-
 וועזען גלייך וויא דאס קול פון רייטוואנען פון פילע
 10 פערד וואס לויפען צו דער מלחמה: אונד וויא האבען
 געהאט שווענקן אזוי וויא ענדיסען אונד שטעכונגע שפיר
 צען, אונד אין וויערע שווענקן איז געוועזען וויערע מאכט
 11 צו שעדיגען דיא מענשען פינף חדשים: וויא האבען איר
 גער זיך געהאט א קעניג דעם מלאך פון דעם אפגרינגה,
 וואס ווין נאמען איז אויף העברעאיש אבדון, אונד אויף
 12 גרעקיש האט ער דעם נאמען אפלויון: דער ערשטער וועה
 איז פארבייא געגאנגען; ועה עס קומען נאך צווייא ווע-
 הען נאך דינע:
 13 אונד דער זעקסטער מלאך האט געבלאזען; אונד איך
 האב געהערט א קול פון דיא הערנער פון דעם גאלדענעם
 14 מזבח וואס איז פאר גאט: וואס האט געזאגט צו דעם
 זעקסטען מלאך, וועלכער האט געהאט דעם שופר, בינד
 אויף דיא פיער מלאכים וואס זענען געבונדען בייא דעם
 15 גרויסען שטרוים פרת: אונד דיא פיער מלאכים זענען אויפ-
 געבונדען געווארען, וועלכע זענען אנגעברייט געוועזען
 פאר דער שעה אונד חדש אונד יאהר, פדי וויא זאלען
 16 דעם דריטען טהייל פון דיא מענשען טעטען: אונד דיא
 צאהל פון דיא הערשארען פון דיא רייטער איז געוועזען
 צווייא מאל צעהן טויזענד מאל צעהן טויזענד; איך האב
 געהערט וויער צאהל:
 17 אונד אזוי האב איך געזעהען אין דעם געזיכט דיא פערד,
 אונד דיא וואס זענען אויף וויא געזעסען, דיא האבען גע-
 האט פיייעריגע, אונד פינקעלשטייניגע, אונד שוועבעליגע
 פאנצער; אונד דיא קעפ פון דיא פערד זענען געוועזען
 גלייך וויא קעפ פון לייבען, אונד פון וויערע מוילער איז
 18 ארויסגעגאנגען פיייער אונד רויך אונד שוועבעל: פון דינע
 דרייא פלאנען איז דער דריטער טהייל פון דיא מענשען
 געטעטעט געווארען, פון דעם פיייער אונד פון דעם רויך
 אונד פון דעם שוועבעל וואס איז ארויסגעגאנגען פון

- אז זיין זאלען גבואות זאנען שווער צוויי הונדערט
אונד זעכציג טעג, אָננעטהון אין זעק:
- 4 דינע זענען דיא צוויי עהלביימער אונד דיא צוויי
מנורות וואס שטעהען פאר דעם האר פונדער ערד:
זכריה ר' יא"ר. אונד ווען איינער וויל זיין שאדען, געהט
5 ארויס פויער פון זייער מויל אונד פערצעהרט זייערע פיינד;
אונד ווען איינער וויל זיין שאדען, מוז ער אזוי גע-
טעטעט ווערען: דינע האבען דיא מאכט דעם הימל
6 צו פערשליסען, אז עס זאל נישט רעגענען אין דיא
טעג פון זייער גבואות זאנען, אונד זיין האבען מאכט
איבער דיא וואסער זיין צו גלויב צו פערקעהרען,
אונד אויף דער ערד צו שלאנען מיט אלערליי
פלאנ אזוי אפט וויא זיין ווילען: אונד ווען זיין
7 האבען זייער עדות געענדיגט וועט דיא חנה וואס
קומט ארויס פון דעם אפגרינד מיט זיין מלחמה
האלטען, אונד וועט זיין איבערנועלטונען, אונד וועט
זיין טעטען: אונד זייערע שווערע לייבער לינגען אויף
8 דער גאס פון דיא גרויסע שטאט, וואס איז גייסטליך
אָננערופען סדום אונד מצרים, וואו אויף זייער האר
איז געקרייצט געווארען: אונד פון דיא פעלקער
9 אונד שבתים אונד לשונות אונד גוים זעהען זיין
זייערע שווערע לייבער דריי טעג אונד א האלב,
אונד זיין לאזען נישט זייערע שווערע לייבער געגריבען:
10 אונד דיא וואס וואוינען אויף דער ערד פרייען זיך
איבער זיין אונד האבען שמחה, אונד זיין שיקען
מתנות איינער דעם אנדערן, ווייל דינע צוויי גבאים
האבען געפלאגט דיא וואס וואוינען אויף דער ערד:
11 אונד נאך דיא דריי טעג אונד א האלב איז דער
גייסט פון לעבען פון גאט אין זיין אריינגעגאנגען
אונד זיין זענען געשטאנען אויף זייערע פיס; אונד א
גרויסע מורא איז געפאלען אויף דיא וואס האבען זיין
12 געזעהען: אונד זיין האבען געהערט א הויף קול פון
הימל וואס האט צו זיין געזאגט, קומט אהער ארויף;
אונד זיין זענען ארויסגעגאנגען אים וואלקען אים

האט דיא הימלעל בעשאפען אונד דיא זאכען וואס
זענען דרינען, אונד דיא ערד אונד דיא זאכען וואס
זענען דרינען, אונד דאס ים אונד דיא זאכען וואס
זענען דרינען, אז עס וועט נישט מעהר זיין קיינע צייט:
7 אבער אין דיא טעג פון דעם קול פון דעם זיבעטען
מלאך, ווען ער וועט בלאזען, האט זיך דער סוד פון
נאט געענדיגט, אזוי וויא ער האט געפרעדיגט דורך
זיינע אייגענע קנעכט דיא נביאים:

8 אונד דאס קול וואס איך האב געהערט פון הימלעל האט
ווידער מיט מיר גערעט אונד געזאגט, געה אונד נעם
דאס געעפענטע ביכעל וואס איז אין דער האנד פון
דעם מלאך, וועלכער שטעהט אויף דעם ים אונד אויף
9 דער ערד: אונד איך בין אנועקגעגאנגען צום מלאך
אונד האב צו איהם געזאגט, גיב מיר דאס קליינע ביכעל,
אונד ער האט צו מיר געזאגט, נעם עס אונד עס איז
אונד עס וועט זיין בויך ביטער מאכען, אבער אין זיין
10 מויל וועט עס זיין זיס וויא האניג: אונד איך האב
גענומען דאס קליינע ביכעל פון דער האנד פון דעם
מלאך, אונד האב עס אויפגענעסען; אונד עס איז געווען
זען אין מיין מויל זיס וויא האניג; אונד ווען איך האב עס
11 אויפגענעסען, איז מיין בויך ביטער געווארען: אונד
זיין האפען צו מיר געזאגט, דוא מוזט ווידער גביאות
זאגען פאר פילע פעלקער אונד גוים אונד שפראכען
אונד מלכים:

קאפיטעל יא

1 אונד עס איז צו מיר געגעבען געווארען א ראהר גלייך
וויא א שטעקען, אונד ער האט געזאגט, שטעה אויף
אונד מעסט דעם טעמפלעל פון נאט, אונד דעם מזבח
2 אונד דיא וואס בעטען דרינען: אונד דעם הויף וואס
איז פון אויסענוועניג פון דעם טעמפלעל זאלסט דוא
אויסלאזען אונד זאלסט איהם נישט מעסטען, ווארין ער
איז געגעבען געווארען צו דיא גוים אונד זיין וועלען
דיא הייליגע שטאט צומערעטען צווייא אונד פירציג
3 חדרשים: אונד איך וועל צו מיינע צווייא ערות געבען

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יב קאפיטעל יב

- 1 אונד א גרויסער צייכען האט זיך געווינען אים הימל, א פרויא געקלייד מיט דער זון, אונד דיא לבנה אונטער איהרע פיס, אונד אויף איהר קאפ איז געוועזען א קרוין פון צוועלף שטערען: אונד זיא איז טראגענדיג געוועזען אונד האט געשריען אין געבורטסוועהען, אונד איז געוועזען אין גרויסע פיין בייא דעם געווינען:
- 2 אונד איין אנדער צייכען האט זיך אים הימל גע-ווינען, אונד זעה א גרויסע דראכענשלאנג, רויט וויא פייער, וואס האט געהאט זיבען קעפ אונד צעהן הער-נער אונד אויף איהרע קעפ זיבען קרוינען: אונד האט מיט איהר שוואנץ מיטגעשלעפט דעם דריטען טהייל פון דיא שטערען פון דעם הימל, אונד האט זייא אויף דער ערד ארופגעווארפען. אונד דיא דראכענ-שלאנג איז געשטאנען פאר דיא פרויא וואס האט אנה-געהויבען צו געווינען, פרי זיא זאל אויפפרעסען דאס קינד וואס דיא פרויא וועט געווינען: אונד זיא האט געוואונען א בן זכר וועלכער וועט הערשען איבער אלע גוים מיט איינע אייזערנע רוט; אונד איהר קינד איז אוועקגענומען געווארען צו גאט אונד צו זיין שטודל:
- 3 אונד דיא פרויא איז אנטלאפען אין דער מדבר, וואו זיא האט אנגעברייט איין ארט פון גאט, פרי מען זאל זיא דארט דערנעהרען טויזענד צווייא הונדערט אונד זעכציג טעג:
- 4 אונד עס איז געשעהען א מלחמה אים הימל, מיכאל אונד זיינע מלאכים האבען מלחמה געהאלטען מיט דיא דראכענשלאנג; אונד דיא דראכענשלאנג אונד איהרע מלאכים האבען מלחמה געהאלטען: אונד זייא האבען נישט איבערנועלטויגט, אויף איז קיין ארט נישט מעהר פאר זייא געפינען געווארען אים הימל: אונד דיא גרויסע דראכענשלאנג איז ארויסגעווארפען געווארען, דיא אלטע שלאנג וואס הייסט טייפעל אונד שטן, וואס פערפיהרט דיא גאנצע וועלט, זיא איז אויף דער ערד געווארפען געווארען אונד איהרע מלאכים זענען מיט

הימעל, אונד זייערע פיינד האבען זייא אנגעזעהען:
 13 אונד אין יענע שעה איז א גרויסע ערדציטערניס
 געווארען, אונד דער צעהנטער טהייל פון דער שטאט
 איז געפאלען, אונד זיבען טויזענד מענטשען זענען אין
 דער ערדציטערניס געשטעט געווארען, אונד דיא
 איבריגע האבען מורא געהאט אונד האבען געגעבען
 פבוך צו דעם גאט פון דעם הימעל:

14 דאס צווייטע וועה איז פארבייא געגאנגען; זעה, דאס
 דריטע וועה קומט געשווינד:

15 אונד דער זיבעטער מלאך האט געבלאזען; אונד עס זענען
 געווארען גרויסע קולות אים הימעל וואס האבען געזאגט,
 דאס קעניגרייך פון דער וועלט איז געווארען דאס
 קעניגרייך פון אונזער האר אונד פון זיין משיח,
 אונד ער וועט רעגירען פון עבינקייט צו עבינקייט:
 16 אונד דיא פיער אונד צוואנציג זקנים וועלכע זענען
 געזעסען פאר גאט אויף זייערע שטוהלען, זענען גע-
 פאלען אויף זייער פנים אונד האבען זיך געבוקט צו
 17 גאט: אונד געזאגט,

מיר דאנקען דיר, האר גאט דער אלמעכטיג-
 גער, דער דוא ביסט אונד ביסט געוועזען, ווייל
 דוא האסט גענומען זיינע גרויסע קראפט אונד
 18 דוא האסט רעגירט אלס א מלך: אונד דיא גוים
 האבען געצארנט, אונד זיין צארן איז געקומען,
 אונד דיא צייט פון דיא טויטע אז זייא זאלען געריכטעט
 ווערען, אונד אז דוא זאלסט געבען דעם שכר צו
 זיינע קנעכט דיא גביאים אונד צו דיא הייליגע אונד
 צו דיא וואס האבען מורא צו זיין נאמען, דיא קליינע
 אונד אויך דיא גרויסע, אונד דוא זאלסט פערדארבען
 דיא וואס האבען דיא ערד פערדארבען:

19 אונד דער טעמפלעל פון גאט איז אויפגעמאכט געווא-
 רען אים הימעל, אונד דער ארון פון דעם ברית איז
 אין זיין טעמפלעל געזעהען געווארען, אונד עס זענען
 געווארען בליצען, אונד קולות אונד דונער אונד
 ערדציטערניס אונד א גרויסער האגעל:

קאפיטעל יג

- אונד זיא איז געשטאנען בייא דעם זאמד פון דעם ים. 1
אונד איך האב געזעהען א חנה ארויסקומען פון
דעם ים, וואס האט געהאט זיבען קעפ אונד צעהן
הערנער, אונד אויף איהרע הערנער צעהן קרוינען, אונד
אויף איהרע קעפ נעמען פון לעסטערונג: אונד זיא 2
חנה וואס איך האב געזעהען איז גלייך צו א לעמד
פערט, אונד איהרע פיס גלייך וויא דיא פיס פון א
בער, אונד איהר מויל וויא דאס מויל פון א לייב.
אונד זיא דראכענשלאנג האט איהר גענעבען איהרע
קראפט אונד איהר שטוקל אונד גרויסע מאכט: אונד 3
איך האב געזעהען איינע פון איהרע קעפ אזוי וויא
פארןואונדערט צום טויט, אונד זיא פלאג פון זיין
טויט איז געהיילט געווארען. אונד זיא באנצע שרד
איז איבער זיא חנה פערןואונדערט געווארען: אונד 4
זייא האבען זיך געביקט צו דער דראכענשלאנג ווייל
זיא האט גענעבען זיא מאכט צו דער חנה, אונד זייא
האבען זיך געביקט צו דער חנה אונד געזאגט, ווער
איז גלייך צו דער חנה, אונד ווער קאן מיט איהר
מלחמה האלטען? אונד מען האט איהר גענעבען א 5
מויל וואס האט גערעט גרויסע זאכען אונד לעסטער-
רונגען, אונד מען האט איהר מאכט גענעבען מלחמה
צו האלטען צווייא אונד פירציג חודשים: אונד זיא 6
האט איהר מויל אויפגעמאכט צו לעסטערונגען קעגען
גאט, צו לעסטערען זיין נאמען אונד זיין משכן, אונד זיא
וואס וואוינען אים הימעל: אונד מען האט איהר גע- 7
געבען אז זיא זאל מלחמה האלטען מיט דיא הייליגע
אונד זאל זייא איבערנועלטונגען, אונד מען האט איהר
מאכט גענעבען איבער יעדען שבט אונד משפחה אונד
לשון אונד פאלק: אונד אלע אייגוואוינער פון דער 8
שרד ביקען זיך צו איהר, וועמעס דיא נעמען זענען גיט
איינגעשריבען געווארען אים בוך פון לעבען פון דעם
לאם וועלכעס איז געשאכטען געווארען פון דער גרינג
דינג פון דער וועלט:

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יב

10 איהר געווארפען געווארען: אונד איך האב געהערט א גרויס קול אים הימל זאגען,

איצט איז געקומען דיא ישועה אונד דיא קראפט אונד דאס קעניגרייך פון אונזער גאט אונד דיא מאכט פון זיין משיח. ווארין דער פערקלאנער פון אונזערע ברידער איז ארויסגעווארפען געווארען, וועלכער פערקלאגט זיין פאר אונזער גאט טאג אונד נאכט:

11 אונד זיין האבען איהם איבערנועלטויגט דורך דעם בלוט פון דעם לאם אונד דורך דעם ווארט פון זייער עדות, אונד זיין האבען נישט זייער לעבען געליבט ביז צום

12 טויט: דעסטוועגען פרייעט אייך איהר הימל אונד דיא וואס וואוינען דרינען; וועה צו דער ערד אונד דעם ים, ווייל דער שטן איז צו אייך ארויסגעקומען, אונד ער האט גרויס צארן אינדעם ער ווייסט אז ער האט א קליינע צייט:

13 אונד ווען דיא דראכענשלאנג האט געזעהען אז זיא איז אויף דער ערד געווארפען געווארען, האט זיא דיא פרויא פערפאלגט וואס האט געווינען דעם זכר:

14 אונד מען האט צו דער פרויא געגעבען דיא צוויי פליגעל פון דעם גרויסען אדלער, כדי זיא זאל אין דער מדבר אריין פליהען צו איהר ארט, וואו זיא איז דערנעהרט א צייט אונד צייטען אונד א האלבע צייט

15 פון פאר דיא דראכענשלאנג: אונד דיא שלאנג האט ארויסגעווארפען א שטרוים וואסער נאך דער פרויא, כדי זיא זאל פון דעם שטרוים אנוועקגעשלעפט ווערען:

16 אונד דיא ערד האט דער פרויא געהאלפען, אונד האט איהר מויל אויפגעמאכט אונד האט איינגעשלונגען דעם שטרוים וואס דיא דראכענשלאנג האט פון איהר מויל

17 ארויסגעווארפען: אונד דיא דראכענשלאנג האט אויף דער פרויא געצארנט, אונד איז אנוועקגעגאנגען מלחמה צו האלטען מיט איהרע איבריגע זאמען, וואס האלטען דיא געבאטע פון גאט אונד האבען דאס צייגניס פון ישוע:

חנה, ווארין עס איז דיא צאהל פון א מענש. אונד אייד
רע צאהל איז זעקס הונדערט אונד זעקס אונד זעכציג:
קאפיטעל יד

- 1 אונד אייף האב געזעהען, אונד זעה, דאס לאס איז
געשטאנען אויף דעם בארג ציון, אונד מיט איהם
הונדערט אונד פיער אונד פירציג טויזענד, וואס האבען
זיין נאמען אונד דעם נאמען פון זיין פאטער געשרי-
בען אויף זייערע שטערען: אונד אייף האב געהערט א
- 2 קול פון דעם הימעל, אזוי וויא א קול פון פילע וואסער
אונד וויא א קול פון א גרויסען דונער, אונד דאס קול
וואס אייף האב געהערט איז געווענען גלויף וויא דאס
קול פון הארפענשפילער וואס שפילען אויף זייערע
הארפען: אונד וויא זינגען א נייעס ליד פאר דעם שטעהל
- 3 אונד פאר דיא פיער חיות אונד פאר דיא זקנים; אונד
קיינער האט נישט געקאנט דיזען געזאנג לערנען, זייער
דיא הונדערט אונד פיער אונד פירציג טויזענד דיא
זענען פון דער ערד אויסגעקויפט געווארען: דיזע
- 4 זענען דיא וואס האבען זיך נישט פעראונרייניגט מיט
פרייען; ווארין וויא זענען אלס יונגפרויען. דיזע זענען
דיא וואס פאלגען נאך דעם לאס וואו אהין ער געהט.
דיזע זענען פון צווישען דיא מענשען אויסגעקויפט
געווארען, איינע ערשטע פרוקט צו גאט אונד צו דעם
לאס: אונד אין זייער מויל איז נישט קיין פאלש גע-
פונען געווארען; וויא זענען אהן א פלעק:
- 5 אונד אייף האב געזעהען איין אנדערען מלאך פליהען
אין מיטען פון דעם הימעל וואס האט געהאט אין זיין
מויל דיא עבינע בשורה טובה צו פרעדיגען צו דיא
וואס וואוינען אויף דער ערד, אונד צו אלע גוים אונד
שבת אונד לשון אונד פאלק: אונד ער האט געזאגט
- 7 מיט א הויף קול, פארקט אייף פאר גאט אונד גיבט
איהם פבודה, ווארין דיא שעה פון זיין משפט איז גע-
קומען, אונד ביקט אייף צו איהם, דער האט געמאכט
דעם הימעל אונד דיא ערד אונד דאס ים אונד קנוע-
לען פון וואסער:

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יג

- 9 ווען איינער האט איין אויער צו הערען לאז ער הער
 10 רען: ווען איינער איז צום געפענגניס צום געפענגניס
 געהט ער אדעק; ווען איינער וועט מיט דעם שווערד
 טעטען דער מוז מיט דעם שווערד געטעטעט ווערען.
 דא איז דיא געדולד אונד דער גלויבען פון דיא
 הייליגע:
- 11 אונד איך האב געזעהען איינע אנדערע חנה פון דער
 ערד ארויסקומען, אונד זיא האט געהאט צוויי הערנער
 גלייך וויא א לאם, אונד האט גערעט אזוי וויא א
 12 דראכענשלאנג: אונד דיא מאכט פון דיא ערשטע
 חנה טהוט זיא אין באנצען פאר זיך. אונד זיא מאכט
 דיא ערד אונד דיא וואס וואוינען דרינען אז וויא זא-
 לען זיך ביקען צו דיא ערשטע חנה, פון וועלכע דיא
 13 טעטליכע וואונד איז געהיילט געווארען: אונד זיא
 טהוט גרויסע צייכען אז זיא זאל אויך מאכען פייער
 ארויסקומען אויף דער ערד פון דעם הימל פאר מענ-
 14 שען: אונד זיא בעטריבט דיא וואס וואוינען אויף
 דער ערד דורך דיא צייכען וואס זענען איהר געגעבען
 געווארען צו טהון פאר דער חנה, אונד זיא זאגט צו דיא
 וואס וואוינען אויף דער ערד אז וויא זאלען מאכען א
 בילד צו דער חנה, וואס האט געהאט דיא וואונד פון דעם
 15 שווערד אונד דאך האט געלעבט: אונד מען האט איהר
 געגעבען אז זיא זאל געבען א גייסט צו דעם בילד פון
 דער חנה, פרי דאס בילד פון דער חנה זאל רעדען אונד
 זאל טהון אז וויא פילע וואס וועלען זיך נישט ביקען
 צו דעם בילד פון דער חנה זאלען געטעטעט ווערען:
 16 אונד זיא מאכט אלע, דיא קליינע אונד דיא גרויסע,
 דיא רייכע אונד דיא ארמע, דיא פרייע אונד דיא קנעכט,
 אז מען זאל צו וויא געבען א צייכען אויף זייער רעכטע
 17 האנד אדער אויף זייער שטערען: אונד אז קיין מענש
 זאל נישט קענען קויפען אדער פארקויפען חוץ דער וואס
 האט דעם צייכען, דעם נאמען פון דער חנה, אדער דיא
 18 צאהל פון זיין נאמען: דא איז חקמה. דער וואס האט
 פערשטאנד לאז ער גערעכנען דיא צאהל פון דער

- געווארען: אונד דער וואס איז געזעסען אויף דעם 16
וואלקען האט זיין שניידמעסער אויסגעשטרעקט צו
דער ערד, אונד דיא ערד איז געשניטען געווארען:
אונד איין אנדערער מלאך איז ארויסגעקומען פון דעם 17
טעמפל וואס איז אים הימל, אונד ער האט אויף
געהאט **ש** שארפעס שניידמעסער: אונד איין אנדערער 18
מלאך איז ארויסגעקומען פון דעם מזבח, וועלכער
האט מאכט געהאט איבער דעם פייער, אונד ער האט
גערופען מיט א הויף קול צו דעם וואס האט דאס
שארפע שניידמעסער, אונד האט געזאגט, שיק ארויס
דיין שארפעס שניידמעסער אונד שנייד דיא וויינ-
טרויבען פון דעם וויינשטאק פון דער ערד, ווייל
איהרע וויינטרויבען זענען צייטיג: אונד דער מלאך 19
האט זיין שניידמעסער געווארפען אויף דער ערד,
אונד האט געשניטען דעם וויינשטאק פון דער ערד,
אונד האט איהם געווארפען אין דיא גרויסע קעלמער
פון דעם צארן פון גאט: אונד דיא קעלמער איז גע- 20
טרעטען געווארען אויסגעוועניג דער שטאט, אונד בלוט
איז פון דער קעלמער ארויסגעקומען ביז צו דיא
צוימען פון דיא פערד, אזוי ווייט וויא מוזענד אונד
זעקס הונדערט אקערפעלד:

קאפיטעל טו

- אונד איף האב געזעהען איין אנדערעס צייכען אים 1
הימל, גרויס אונד וואונדערליך, זיבען מלאכים וועלכע
האבען געהאט דיא זיבען לעצטע פלאנען, ווייל דריי-
נען איז דערפילט געווארען דער צארן פון גאט:
אונד איף האב געזעהען אזוי וויא א גלעזערנעם ים 2
געמישט מיט פייער, אונד דיא וואס האבען איבער-
וועלטונג קענען דער חיה אונד איהר בילד אונד
דער צאהל פון איהר נאמען, האב איף געזעהען שטע-
הען אויף דעם גלעזערנעם ים אונד זייא האבען גע-
האט הארפען פון גאט: אונד זייא זינגען דאס ליד 3
פון משה דעם קנעכט פון גאט, אונד דאס ליד פון
דעם לאם, אונד זאנען,

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יד

- 8 אונד איין אנדערער מלאך איז נאכגעגאנגען אונד האט געזאגט געפאלען געפאלען איז בבל דיא גרויסע וואס האט אלע פעלקער אנגעטרונקען פון דעם ווין פון דעם צארן פון איהרע הורערייא:
- 9 אונד איין אנדערער איז זיין נאכגעגאנגען אונד האט געזאגט מיט א הויף קול ווען איינער ביקט זיך צו דער חנה אונד צו זיין בילד אונד נעמט א צייכען אויף זיין שטערען אדער אויף זיינע האנד: אזוי זאל ער טרינקען פון דעם ווין פון דעם צארן פון גאט, וואס איז געמישט געווארען קלאר אים בעכער פון זיין צארן, אונד ער זאל דורך פייער אונד שוועבעל געפייניגט ווערען פאר דיא הייליגע מלאכים אונד פאר דעם לאס: אונד דער רוף פון זייער פייניגונג געהט אויף פון עבינקייט צו עבינקייט, אונד דיא וואס ביי קען זיך צו דער חנה אונד צו איהר בילד, אונד איינער נער וואס נעמט אן דעם צייכען פון איהר נאמען, האבען קיינע רוה טאג אונד נאכט:
- 12 דא איז דיא געדולד פון דיא הייליגע וואס היטען דיא געבאטע פון גאט אונד דעם גלויבען פון ישוע: אונד איך האב געהערט א קול פון הימעל וואס האט געזאגט שרייב געבענשט זענען פון אצונד אן דיא טויר טע וועלכע שטארבען אין דעם האר. יא, זאגט דער גייסט, אז זיין זאלען רוהען פון זייערע ארבייט; ווארין זייערע ווערק פאלגען זיין נאך:
- 14 אונד איך האב געזעהען אונד זעה א נייסער וואלקען, אונד אויף דעם וואלקען איז געזעסען איינער גלייך דעם בן אדם, דער האט געהאט א גאלדענע קרוין אויף זיין קאפ, אונד אין זיינע האנד א שארפעס שניידמעסער: אונד איין אנדערער מלאך איז ארויס געקומען פון דעם טעמפל, אונד ער האט געשריען מיט א הויף קול צו דעם וואס איז געזעסען אויף דעם וואלקען, שיק ארויס דיין שניידמעסער אונד שנייד, ווארין דיא צייט איז געקומען צו שניידען, ווייל דער קארנשניט פון דער ערד איז טרוקען

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן טו

ים אונד עס איז געווארען בלוט, גלייך וויא פון א טויטען,
אונד יעדע נשמה פון לעבען וואס איז געוועזען אים
ים איז געשטארבען:

אונד דער דריטער האט זיינע שאל אויסגעגאסען אין 4
דיא שטרוימען אונד אין דיא קוועלען פון וואסער
אונד וויא זענען געווארען בלוט:

אונד איך האב געהערט דעם מלאך פון דיא וואסער 5
זאנען, גערעכט ביסט דוא, דער דוא ביסט אונד
ביסט געוועזען, דער הייליגער, ווייל דוא האסט דיזע

געמשפט: ווייל וויא האבען פערגאסען דאס בלוט 6
פון דיא הייליגע אונד דיא גבאים, אונד דוא האסט
זיין געגעבען בלוט צו טרינקען; זיין זענען עס גערט:

אונד איך האב געהערט דעם מזבח זאנען, נא, באמת, 7
האר אלמעכטיגער, וואהרהאפטיג אונד גערעכט זענען
דיינע משפטים:

אונד דער פערטער האט זיינע שאל אויסגעגאסען אויף 8
דער זון; אונד מען האט איהר געגעבען אז זיא זאל
דיא מענשען הייצען מיט פייער: אונד דיא מענשען 9

זענען מיט ■ גרויסע היץ געהייצט געווארען, אונד
זיין האבען געלעסטערט דעם נאמען פון גאט, דער
האט מאכט איבער דיזע פלאנען, אונד זיין האבען

ניט תשובה געטהון איהם לויב אפצוגעבען:
אונד דער פינפטער האט זיינע שאל אויסגעגאסען 10
אויף דעם שטוהל פון דער חיה; אונד איהר קעניג

רייך איז פינגסטער געווארען, אונד זיין האבען זייערע
צינגען געביסען פאר פיין: אונד האבען דעם גאט פון 11
דעם הימל געלעסטערט פון זענען זייערע פיין אונד
זענען זייערע וואונדען, אונד זיין האבען קיינע תשובה

געטהון פון זענען זייערע גערק:
אונד דער זעקסטער האט זיינע שאל אויסגעגאסען 12
אויף דעם גרויסען שטרום פרת; אונד זיין וואסער

איז פערטריקענט געווארען כדי דער זעג פון דיא
מלכים וואס זענען פון מזרח זאל אנגעברייט זענען:

אונד איך האב געזעהען ארויסקומען פון דעם מויל 13

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן טו טז

4 גרויס אונד וואונדערליך זענען זיינע ווערק, א האר
גאט דער אלגעמיינער, גערעכט אונד וואהרהאפט
זענען זיינע ווענען, קעניג פון דיא פעלקער: ווער
וועט זיך נישט פאר דיר פארשטען, א האר, אונד
וועט נישט געבען פבוד צו דיין נאמען? ווארין ווא
אליין ביסט הייליג; ווייל אלע פעלקער וועלען
קומען אונד וועלען זיך פאר דיר ביקען, ווייל זיינע
רעכטע משפטים זענען אנטפלעקט געווארען:

5 אונד דערנאך האב איך געזעהען, אונד דער טעמל
פעל פון דעם משכן פון דעם עדות אים הימל איז
6 אויפגעמאכט געווארען: אונד עס זענען ארויסגעקומען
פון דעם טעמפל דיא זיבען מלאכים וואס האבען
געהאט דיא זיבען פלאנען, אונגעקליד אין זיינע אונד
פיינע ליינעוואנד אונד ארומגעארטעלט מיט גאלדענע
7 גארטלען ארום דיא ברוסטען: אונד זיינע פון דיא
פיער חיות האט געגעבען צו דיא זיבען מלאכים
גאלדענע שאלען, וואס זענען פול מיט דעם צארן
פון גאט דער וואס לעבט פון עבינקייט צו עבינקייט:
8 אונד דער טעמפל איז אונגעפילט געווארען מיט
רויף פון ווענען דער הערליכקייט פון גאט אונד ווער
נען זיינע קראפט, אונד קיינער האט נישט געקענט
אים טעמפל אריינגעהען ביז דיא זיבען פלאנען פון
דיא זיבען מלאכים האבען זיך געענדיגט:
קאפיטעל טז

1 אונד איך האב געהערט א הויף קול פון דעם טעמפל,
וואס האט געזאגט צו דיא זיבען מלאכים, געהט אונד
ביסט אים דיא זיבען שאלען פון דעם צארן פון גאט
אויף דער ערד:

2 אונד דער ערשטער איז אונגעקעגאנגען אונד האט
זיינע שאל אויסגעגאסען אויף דער ערד; אונד עס
איז געשעהען א שלעכטע אונד שמערצליכע וואונד
אויף דיא מענשען וואס האבען געהאט דאס צייכען
פון דער חנה, אונד וואס בוקען זיך צו איהר בילד:
3 אונד דער אנדערער האט זיינע שאל אויסגעגאסען אים

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יז

- גערעט אונד געזאגט, קום איך וועל דיר ווייזען דאס משפט
 פון דער גרויסער זונה וועלכע האט געזעסען אויף פילע
 2 וואסער: מיט וועלכע דיא מלכים פון דער ערד האבען
 מזנה געוועזען, אונד דיא וואס וואוינען אויף דער ערד
 האבען זיך געטרונקען מיט דעם וויין פון איהרע זנות:
 3 אונד ער האט מיך אנועקגעפיהרט אים גייסט אין דער
 מדבר; אונד איך האב געזעהען א פרויא ויצען אויף א
 רויטע חנה, וואס איז פול מיט געמען פון לעסטערונג,
 אונד זיא האט געהאט זיבען קעפ אונד צעהן הערנער:
 4 אונד דיא פרויא איז געקלייד געוועזען אין פורפער אונד
 רויטע זייד, אונד געדעקט מיט גאלד אונד טהייערע
 שטיינער אונד פעריל, אונד זיא האט געהאט אין איהרע
 האנד א גאלדענעם בעכער פול מיט גרייעל אונד אויף
 5 דיא אונרייניגקייטען פון איהרע הורערייא: אונד אויף
 איהר שטערען איז א נאמען געשריבען, א סוד,
 גבל דיא גרויסע, דיא מוטער פון דיא
 הורען אונד פון דיא גרייעל פון דער
 6 ערד: אונד איך האב דיא פרויא געזעהען געטרונקען
 מיט דעם בלוט פון דיא הייליגע אונד מיט דעם בלוט פון
 דיא עדות פון ישוע. אונד ווען איך האב זיא געזעהען
 האב איך מיך פערוואונדערט מיט א גרויס וואונדער:
 7 אונד דער מלאך האט צו מיר געזאגט, ווארום האסט דוא
 דין געוואונדערט? איך וועל דיר זאגען דעם סוד פון
 דער פרויא אונד פון דער חנה וואס טראגט זיא, וואס
 8 האט זיא זיבען קעפ אונד דיא צעהן הערנער: דיא חנה
 וואס דוא האסט געזעהען איז געוועזען אונד איז גיט,
 אונד וועט ארויפקומען פון דעם אפגהנג, אונד געהט
 אנוועק צום פערדארבען; אונד דיא וואס וואוינען אויף
 דער ערד וועלען זיך וואונדערן וואס זייערע געמען זענען
 גיט געשריבען אים בוך פון לעבען פון דער גרינדונג פון
 דער וועלט, ווען זייא זעהען דיא חנה אז זיא איז געווע-
 זען אונד איז גיט אונד וועט קומען:
 9 דא איז דער פערשטאנד וואס האט חכמה. דיא זיבען
 קעפ זענען זיבען בערג אויף וועלכע דיא פרויא זיצט:

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן טז יז

פון דער דראכענשלאנג אונד פון דעם מויל פון דער
 חיה אונד פון דעם מויל פון דעם פאלשען נביא,
 14 דרייא אונגריינע גייסטער גלייך וויא פרעש: ווארין
 זייא זענען גייסטער פון שדים וואס טהון צייכען, אונד
 וועלכע געהען ארויס צו דיא מלכים פון דער גאנצער
 וועלט, פרי זייא איינצוזאמלען צו דער מלחמה פון
 15 דעם גרויסען טאג פון גאט דעם אלמעכטיגען: זעה
 איך קום אזוי וויא א גנב; געבענשט איז דער וואס
 וואכט אונד היט זיינע קליידער, פרי ער זאל נישט
 נאקעט ארוםגעהען, אונד מען זאל נישט זעהען זיינע
 16 שאנד: אונד וויא האבען זייא איינגעזאמעלט אויף
 דעם ארט, וואס הייסט אויף העברעאיש הר-מגדון:
 17 אונד דער זיבעטער האט זיינע שאל אויסגענאמען אויף
 דער לופט אונד א גרויס קול איז ארויסגעקומען פון
 דעם שטוהל אויס דעם טעמפל, אונד האט געזאגט,
 18 עס איז געשעהען: אונד עס זענען געווארען בליצען
 אונד קולות אונד דונער, אונד עס איז געשעהען א
 גרויס ערדציטערניס, וואס איז נישט אזוי געוועזען זינט
 דיא מענשען זענען געוועזען אויף דער ערד, א זעהר
 19 גרויסע ערדציטערניס: אונד דיא גרויסע שטאט איז
 צוטהיילט געווארען אין דרייא חלקים, אונד דיא שטעט
 פון דיא גוים זענען געפאלען; אונד בכל דיא גרויסע
 איז פאר גאט דערמאהנט געווארען, פרי איהר צו געבען
 דעם געכער פון דעם וויין פון דעם גרים פון ויין צארן:
 20 אונד יעדע אינזעל איז אנטלאפען געווארען, אונד דיא
 21 בערג זענען נישט געפינען געווארען: אונד א גרויסער
 האבעל, דרינען יעדער האנעלשטיין איז אזוי שווער
 וויא א צענטנער, איז פון דעם הימעל ארופגעקומען
 אויף דיא מענשען; אונד דיא מענשען האבען גאט
 געלעסטערט פון וועגען דער פלאג פון דעם האבעל,
 ווארין זיינע פלאג איז זעהר גרויס געוועזען:

קאפיטעל יז

1 אונד איינער פון דיא זיבען מלאכים וואס האבען געהאט
 דיא זיבען שאלען איז געקומען אונד האט מיט מיר

- פון זיינע הערליכקייט: אונד ער האט געשריען מיט 2
א שטארקען קול אונד געזאגט, געפאלען, געפאלען
איז בבל דיא גרויסע, אונד איז געווארען א וואוינונג פון
שדים, אונד א געפענגנים פון יעדען אונגריינען גייסט,
אונד א געפענגנים פון אלע אונגריינע אונד פערהאסטע
פענעל: ווייל זיא האט אלע גוים געגעבען צו טרינקען 3
פון דעם וויין פון דעם צארן פון איהר זנות, אונד דיא
קעניגע פון דער ערד האבען זיך מיט איהר מונה געווע-
זען, אונד דיא סוחרים פון דער ערד זענען רייך געווארען
פון דער קראפט פון איהר שטאלק:
- אונד איך האב געהערט איין אנדער קול פון דעם הימעל 4
זאגען, קומט ארויס פון איהר, מיין פאלק, פדי איהר
זאלט ניט קיין טהייל האבען מיט איהרע זינד, אונד זאלט
ניט געקומען פון איהרע פלאנען: ווייל איהרע זינד 5
האבען געברייכט ביז צום הימעל, אונד גאט האט
געדאכט אן איהרע אונגערעכטיגקייטען: פערנעלט 6
איהר אזוי וויא זיא האט אייך פערנאלטען, אונד
געצאהלט איהר דאפעלט גאץ איהרע ווערק; מיט דעם
געכער וואס זיא האט געמישט מיט איהר אן א
דאפעלטען: אזוי פיל וויא זיא האט זיך פעהערליכט 7
אונד האט זיך שטאלק געטראגען, אזוי גיבט איהר
פייניגונג אונד טרויער. ווייל זיא זאגט אין איהר הארץ,
איך זיין א מלכה אונד בין ניט קיינע אלמנה, אונד וועל
ניט קיין טרויער זעהען: דעסטוועגען וועלען איהרע 8
פלאנען קומען אין איין טאג, מוילט אונד טרויער אונד
הונגער, אונד אין פייער וועט זיא גאנץ פערברענט
ווערען; ווארין דער האר גאט, דער האט זיא געמישט
איז מעכטיג:
- אונד דיא קעניגע פון דער ערד וואס האבען זיך מיט 9
איהר מונה געוועזען אונד האבען זיך שטאלק געטראגען
וועלען איבער איהר וויינען אונד קלאנען, ווען זיא
וועלען זעהען דעם רוף פון איהרע פערברענונג: אונד 10
זיא שטעהען פון ווייטען, וועגען דער פורכט פון איהרע
פייניגונג, אונד זאנען, וועה, וועה, דיא גרויסע שטאט,

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יז יח

- 10 אונד עס זענען זיבען מלכים, דיא פינף זענען געפאלען,
 דער איינער איז, דער אנדערער איז נאך נישט געקומען;
 אונד ווען ער איז געקומען מוז ער אביסעל בלייבען:
 11 אונד דיא חיה וואס איז געוועזען אונד איז נישט, זיא איז
 דיא אכטע, אונד איז פון דיא זיבען, אונד געהט אהעק
 12 צום פערדארבען: אונד דיא צעהן הערנער וואס דוא
 האסט געזעהען זענען צעהן מלכים, וועלכע האבען
 נאך נישט דערהאלטען קיין קעניגרייך, נויערט זייא
 דערהאלטען מאכט אלס קעניגע פאר א שעה מיט
 13 דער חיה: אונד דיוע האבען איינע מיינונג, אונד
 זייא געבען זייערע קראפט אונד זייערע מאכט צו דער
 14 חיה: דיוע וועלען מלחמה האלטען מיט דעם לאם, אונד
 דאס לאם וועט זייא איבערנועלטיגען, ווייל ער איז
 דער האר פון הארען, אונד דער קעניג
 פון קעניגע, אונד דיא וואס זענען מיט איהם
 זענען גערופען אונד אויסדערנועהלט אונד געטרייא:
 15 אונד ער האט צו מיר געזאגט, דיא וואסער וואס דוא
 האסט געזעהען, וואו דיא זונה זיצט, זענען פעלקער
 16 אונד פערזאמלונגען אונד גוים אונד לשונות: אונד דיא
 צעהן הערנער וואס דוא האסט געזעהען אונד דיא חיה,
 דיוע וועלען דיא חיה פיינד האבען, אונד וועלען זיא
 וויסט אונד נאקעט מאכען, אונד וועלען איהר פלויש
 אויפגעסען, אונד וועלען זיא מיט פייער פערברענען:
 17 ווארין גאט האט אין זייערע הערצער געגעבען אז זייא
 זאלען טהון זיינע עצה, אונד זייא זאלען דערהאלטען
 איין עצה, אונד זאלען געבען זייער קעניגרייך צו דער
 חיה ביז דיא ווערטער פון גאט וועלען אויסגעפיהרט
 18 ווערען: אונד דיא פרויא וואס דוא האסט געזעהען איז
 דיא גרויסע שטאט וואס האט א קעניגרייך איבער דיא
 קעניגע פון דער ערד:

קאפיטעל יח

- 1 נאך דיוע זאכען האב איך געזעהען איין אנדערען מלאך
 ארויפקומען פון דעם הימעל, אונד ער האט געהאט
 גרויסע מאכט, אונד דיא ערד איז דערלייכטעט געווארען

- האבען געשריען, אונד זיין וועלען זיינען אונד קלאנגען
אונד וועלען זאגען, וועה, וועה, דיא גרויסע שטאט,
אלע וואס האבען דרינען געהאט דיא שיפען אויף
דעם ים זענען רייף געווארען וועגען איהר טהייעריג-
קייט, ווארין אין איינע שעה איז זיא פערטויקט געווארען:
20 פרייע דין איבער איהר, הימעל, אונד איהר הייליגע
אונד איהר אפאסטעל אונד איהר נביאים; ווייל גאט
האט אייער משפט איבער איהר געטהון:
21 אונד א שטארקער מלאך האט אויפגעהויבען א שטיין
גלייך וויא א גרויסען מיהלשטיין, אונד האט איהם
אויס ים אריינגעווארפען אונד געזאגט, אזוי וועט בכל
דיא גרויסע שטאט אין א שטורם אריינגעווארפען
ווערען, אונד וועט קיינמאל נישט מעהר געפינען ווערען:
22 אונד דאס קול פון הארפענשפילער, אונד זינגער, אונד
פייפער, אונד הארנבלאזער, וועט אין דיר קיינמאל
נישט מעהר געהערט ווערען, אונד קיין מייסטער פון
אלערלייא קונסט וועט אין דיר קיינמאל נישט מעהר
געפינען ווערען, אונד דאס קול פון א מיהלשטיין
וועט אין דיר נישט מעהר געהערט ווערען: אונד דאס
23 ליכט פון א לאמפע וועט זיך אין דיר נישט מעהר
געווייזען, אונד דאס קול פון א חתן אונד פון
א כלה וועט אין דיר קיינמאל נישט מעהר געהערט
ווערען; ווייל דיינע סוחרים זענען געוועזען דיא
פירשטען פון דער ערד, ווארין דורך דיין כשוף זע-
נען אלע גוים פערפיהרט געווארען: אונד אין איהר
24 איז דאס בלוט פון נביאים אונד הייליגע געפינען
געווארען, אונד פון אלע וואס זענען אויף דער ערד
געשאכטען געווארען:

קאפיטעל יט

- נאך דיעז זאכען האב איך געהערט אזוי וויא א הויף
1 קול פון א גרויסע פערזאמלונג אין הימעל זאגען,
הללויה; ושועה, אונד הערליכקייט, אונד קראפט
געהערען צו אונזער גאט: ווארין זיינע משפטים
2 זענען וואהרהאפטיג אונד גערעכט; ווייל ער האט

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יח

- בבל דיא שטארקע שטאט, ווארין אין איינע שעה איז
 11 דיין משפט געקומען: אונד דיא סוחרים פון דער ערד
 וויינען איבער איהר אונד קלאנגען, ווייל קיינער קויפט
 12 נישט מעהר דיא סחורה פון ווייערע האנדלונג: סחורה
 פון גאלד, אונד זילבער, אונד טהייערע שטיינער, אונד
 פעריל, אונד פיינע ליינוואנד, אונד פורפער, אונד זייד,
 אונד רויטע זייד, אונד פון אלערלייא טהינענהאלץ, אונד
 אלערלייא פלים פון עלפענדיין, אונד אלערלייא פלים
 פון זעהר טהייער האלץ, אונד פון קופער, אונד פון
 13 איינע, אונד פון מארמעלשטיין: אונד אויף נישט ווייער
 צימרינד, אונד נכאת, אונד קטורת אונד מר, אונד
 ווייהרויף, אונד וויין אונד עהל, אונד זעמעלמעל, אונד
 וויין, אונד גהמות, אונד שאף, אונד סחורה פון פערד,
 אונד וואנגען, אונד לייבער, אונד אויף נשמות פון מענשען:
 14 אונד דאס אויפסט וואס דיין הארץ האט געגלוקט האט
 זיך פון דיר אפגעטהון, אונד אלע פיינע שפייזען אונד
 לויטערע זאכען זענען פון דיר פערלויזרען געגאנגען,
 אונד דוא וועסט זיין קיינמאל נישט מעהר געפינען:
 15 דיא סוחרים פון דיע זאכען, וועלכע זענען פון איהר
 רייך געווארען, וועלען פון ווייטען שטעהען וועגען
 דער פורקט פון איהרע פייניגונג, אונד וועלן וויינען
 16 אונד קלאנגען: אונד זיין וועלען זאנגען, וועה, וועה, דיא
 גרויסע שטאט, וואס איז געקלייד געוועזען אין פיינע
 ליינוואנד, אונד פורפער, אונד רויטע זייד, אונד איז
 געדעקט געוועזען מיט גאלד אונד טהייערע שטיינער,
 17 אונד פעריל: ווארין אין איינע שעה איז אזעלכע
 רייכקייט פערוויקט געווארען. אונד יעדער שיפמייס
 טער אונד יעדער וואס שיפט זיך צו א געשטיממען
 ארט, אונד דיא מאטראזען אונד אלע וואס ארגייטען
 18 אים ים זענען פון ווייטען געשטאנען: אונד ווען זיין
 האבען געזעהען דעם רויף פון איהרע פערברענונג
 האבען זיין געשריען אונד געזאגט, וואס פאר א
 19 שטאט איז גלייך צו דיא גרויסע שטאט? אונד זיין
 האבען געווארפען שטויב אויף ווייערע קעפ, אונד

האלטען דאס צייגנים פון ישוע; ביק דין צו גאט;
 ווארין דאס צייגנים פון ישוע איז דער גייסט פון דער
 גבואה:

- 11 אונד איך האב געזעהען דעם הימעל אויפגעמאכט,
 אונד זעה א ווייס פערד, אונד דער וועלכער איז אויף
 איהם געזעסען האט געהייסען געטרייער אונד וואהר-
 האפטונגער, אונד אין גערעכטיגקייט ריכטעט ער אונד
 האלט מלחמה: אונד ווינע אויגען זענען געוועזען וויא
 א פלאם פון פייער, אונד אויף ויין קאפ זענען פילע
 קרוינען, אונד ער האט א נאמען געשריבען, וואס קיי-
 נער האט געוואוסט נור ער אליין: אונד ער איז געקלייד
 אין א קלייד איינגעמונקען אין בלוט, אונד ויין נאמען
 איז גערופען, דאס ווארט פון גאט: אונד דיא
 הערשאפטען וואס זענען אין הימעל זענען איהם נאכ-
 געגאנגען אויף ווייסע פערד, אונד וויא זענען געקלייד
 אין ווייסע אונד ריינע ליינעוואנד: אונד פון ויין מויל איז
 ארויסגעגאנגען א שארפעס שווערד, כדי ער זאל דער-
 מיט שלאגען דיא גוים; אונד ער וועט איבער וויא
 הערשען מיט איינע אייזערנע רוט: אונד ער טרעט
 אליין דיא וויינקעלטער פון דעם גרויס פון דעם צארן
 פון גאט דעם אלגעמיינען: אונד ער האט אויף ויין
 קלייד אונד אויף ויין דיעז אנגעשריבען א נאמען,
 קעניג פון קעניגע אונד האר פון הארען:
 17 אונד איך האב געזעהען שטעהען אין דער זון א מלאך,
 אונד ער האט געשריען מיט א הויף קול אונד געזאגט
 צו אלע פענעל וואס פליהען ארום אין מיטען פון
 דעם הימעל, קומט נאמעלט אייך אייך צו דיא גרויסע
 סעודה פון גאט: כדי איהר זאלט עסען דאס פלייש
 פון קעניגע, אונד דאס פלייש פון הופטמענער, אונד
 דאס פלייש פון גבורים, אונד דאס פלייש פון פערד,
 אונד פון דיא וואס זענען דרויף געזעסען, אונד
 דאס פלייש פון אלע פרייע אונד קנעכט, פון קליינע
 אונד גרויסע:
 19 אונד איך האב געזעהען דיא חיה, אונד דיא מלכים פון

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יט

דיא גרויסע זונה געמשפּט וואס האט דיא ערד
פערדארבען מיט איהר זנות, אונד ער האט זיך
נוקם געוועזען פאר דעם בלוט פון זיינע קנעכט
פון איהרע האנד:

3 אונד זיין האבען נאך אמאל געזאגט, הללויה. אונד
איהר רויף געהט אויף פון עבינקייט צו עבינקייט:

4 אונד דיא פיער. אונד צוואנציג זקנים אונד דיא פיער
חיות זענען אנדערנעפאלען, אונד האבען זיך געביקט
צו גאט דער איז געוועסען אויף דעם שטוהל, אונד
5 האבען געזאגט, אמן, הללויה: אונד א קול איז ארויס-
געקומען פון דעם שטוהל אונד האט געזאגט,
לויבט אונזער גאט, אלע זיינע קנעכט, דיא וואס
פארקטען זיך פאר איהם, דיא קליינע אונד דיא
גרויסע:

6 אונד איך האב געהערט אזוי וויא א קול פון פיל
לייט, אונד אזוי וויא א קול פון פילע וואסער, אונד
אזוי וויא א קול פון שטארקע דונער וואס האבען
געזאגט,

הללויה; ווארין דער האר אונזער גאט, דער אל-
7 געכטיגער האט געהערשט: לאזט אונס פרייען
אונד פרעהליך זיין, אונד איהם געבען דעם כבוד;
חיייל דיא חתונה פון דעם לאס איז געקומען, אונד
זיין טייב האט זיך פארטיג געמאכט:

8 אונד עס איז איהר געגעבען אז זיא זאל געקלייד
ווערען אין פיינע אונד ריינע ליינטאנד; ווארין דיא
ליינטאנד איז דיא גערעכטיגקייטען פון דיא הייליגע:

9 אונד ער האט צו מיר געזאגט, שרייב, געבענשט
זענען דיא וואס זענען גערופען צו דער מאהלצייט
פון דער חתונה פון דעם לאס. אונד ער האט צו
מיר געזאגט, דינע זענען דיא וואהרהאפטע ווער-
10 טער פון גאט: אונד איך בין אנדערנעפאלען פאר
זיינע פיס מיך צו איהם צו ביקען; אונד ער האט צו
מיר געזאגט, זעה, דוא זאלסט עס נישט טהון; איך בין
א מיטקנעכט מיט דיר, אונד מיט זיינע ברודער וואס

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן כ

- 5 געהערשט טויזענד יאהר: דיא איבריגע טויטע האבען
 נישט געלעבט ביז דיא טויזענד יאהר האבען געענדיגט.
- 6 דאס איז דער ערשטער אויפשטאנד: געבענשט אונד
 הייליג איז דער וועלכער האט א טהייל אין דעם ערשטע
 אויפשטאנד; איבער דינע האט דער צווייטער טויט
 קיינע מאכט, ניערמט זיין וועלען זיין פהנים פון גאט
 אונד פון דעם משיח, אונד זיין וועלען מיט איהם
 הערשען דיא טויזענד יאהר:
- 7 אונד ווען דיא טויזענד יאהר זענען געענדיגט וועט
 דער שטן פרייט געמאכט פון זיין געפענגניס: אונד
 ער וועט ארויסגעהען צו פערפיהרען דיא גוים וואס
 זענען אין דיא פיער עקען פון דער ערד, גוג אונד
 מבוג, זיין איינצוזאמלען צו דיא מלחמה, וואס זייער
 צאהל איז אזוי וויא דער זאנד פון דעם ים: אונד
 זיין זענען אויפגעגאנגען אויף דער ברייט פון דער
 ערד, אונד האבען ארומגערינגעלט דיא מחנה פון דיא
 הייליגע אונד דיא געליבטע שטאט, אונד עס איז
 ארופגעקומען פייער פון דעם הימל, אונד האט זיין
 פערברענט: אונד דער שטן וואס האט זיין פערפיהרט
 10 איז אריינגעווארפען געווארען אים טייף פון פייער
 אונד שוועבעל, וואו דיא חיה אונד דער פאלשער
 גביא זענען, אונד זיין וועלען ווערען געפויניגט טאג
 אונד נאכט פון עביגקייט צו עביגקייט:
- 11 אונד איף האב געזעהען א גרויסען וויסען שטודל,
 אונד דעם וועלכער איז דרויף געזעסען, אונד פון
 זיין פנים זענען דיא הימל אונד ערד אנטלאפען,
 אונד עס איז פאר זיין נישט קיין ארט געפינען גע-
 12 ווארען: אונד איף האב געזעהען דיא טויטע, דיא
 גרויסע אונד דיא קליינע, שטעהען פאר דעם שטודל,
 אונד דיא ביכער זענען אויפגעמאכט געווארען; אונד
 איין אנדערעס בוך איז אויפגעמאכט געווארען, דאס
 איז דאס ספר החיים; אונד דיא טויטע זענען געמישט
 געווארען נאך זייערע מעשים אויס דיא זאכען וואס
 זענען אין דיא ביכער געשריבען געווארען: אונד דאס
 13

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן יט כ

דער ערד, אונד זייערע הערשארען איינגעזאמעלט מלחמה
 צו האלטען מיט דעם וועלכער איז געזעסען אויף דעם
 פערד אונד מיט זיינע הערשאר: אונד דיא חיה איז
 געפאנגען געווארען, אונד מיט איהר דער פאלשער
 נביא וואס האט געטהון פאר איהר דיא צייכען, מיט
 וועלכע ער האט פערפיהרט דיא וואס האבען אנגע-
 נומען דאס צייכען פון דער חיה, אונד וואס האבען
 זיך געביקט צו איהר בילד; דיא ביידע זענען לעבעדיג
 אריינגעווארפען אים טייף פון פייער וואס ברענט מיט
 21 שוועבעל: אונד דיא איבריגע זענען געהרגעט געווארען
 מיט דעם שווערד וואס איז ארויסגעגאנגען פון דעם
 מויל פון דעם וואס איז געזעסען אויף דעם פערד,
 אונד אלע פענעל זענען פון זייער פלייש זאט געווארען:
 קאפיטעל כ

1 אונד איך האב געזעהען א מלאך ארופקומען פון דעם
 הימעל, וואס האט געהאט דעם שליסעל פון דעם אפי-
 2 גרונד אונד א גרויסע קעט אין זיינע האנד: אונד ער
 האט גענומען דיא דראכענשלאנג, דיא אלטע שלאנג,
 וואס איז דער טייפעל אונד דער שטן, אונד ער האט
 3 זיא געבונדען טויזענד יאהר: אונד ער האט זיא אריינג-
 געווארפען אים אפגרונד, אונד האט איבער זיא פער-
 שלאסען אונד געלעגט א זינעל, כדי זיא זאל נישט
 מעהר דיא גוים פערפיהרען ביז דיא טויזענד יאהר
 וועלען געענדיגט ווערען, דערנאך מוז זיא אויפגעבונדען
 ווערען פאר א קליינע צייט:

4 אונד איך האב געזעהען שטוהלען אונד זיין זענען
 אויף זיין געזעסען, אונד דאס משפט איז זיין געגע-
 בען, אונד איך האב געזעהען דיא נשמות פון דיא
 וואס זענען געקעפעט געווארען ווענען דעם צייגנום
 פון ישוע אונד ווענען דעם ווארט פון גאט, אונד וואס
 האבען זיך נישט געביקט צו דער חיה אונד נישט צו
 איהר בילד, אונד וואס האבען נישט אנגענומען דאס ציי-
 כען אויף זייער שטערען אונד אויף זייערע האנד.
 אונד זיין האבען געלעבט, אונד האבען מיט דעם משיח

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן כא

- וועל זיין זיין גאט, אונד ער וועט זיין מיין זעהן:
 8 אבער דיא פארקטזאמע, אונד אונגלויביגע, אונד אונד ווירדיגע, אונד מערדער, אונד נואפים, אונד צויבערער, אונד געצענדיגער, אונד אלע לינגער וועלען האבען זייער טהייל אים טייף וואס גרענט מיט פייער אונד שוועבעל וואס איז דער צווייטער טויט:
- 9 אונד איינער פון דיא זיבען מלאכים וועלכע האבען געהאט דיא זיבען שאלען, וואס זענען אָנגעפילט מיט דיא זיבען לעצטע פלאנען, איז געקומען, אונד האט מיט מיר גערעט אונד געזאגט, קום איף וועל דיר ווייזען דיא פלה, דאס ווייב פון דעם לאם: אונד ער האט מין:
- 10 אונד ער האט מיט מיר געוויזען דיא גרויסע שטאט, דאס הייליגע ירושלים ארוסקומען פון גאט פון דעם הימלעל: אונד זיא האט געהאט דיא הערליכקייט פון גאט; איהר ליכט איז גלייך געוועזען צו א זעהר טהייערען שטיין, אזוי וויא צו א נאפס שטיין, לויטער וויא קריסטאל:
- 11 אונד זיא האט געהאט א גרויסע אונד הויכע מויער מיט צוועלף טויערען, אונד איבער דיא טויערען זענען געוועזען צוועלף מלאכים, אונד נעמען געשריבען וואס זענען דיא צוועלף נעמען פון דיא צוועלף שבטים פון ישראל: פון מנחם דרייא טויערען, אונד פון צפון דרייא טויערען, אונד פון דרום דרייא טויערען, אונד פון מערב דרייא טויערען: אונד דיא מויער פון דיא שטאט האט געהאט צוועלף גרונדשטיינער, אונד איבער וויא דיא צוועלף נעמען פון דיא צוועלף אפאסטעל פון דעם לאם:
- 12 אונד דער וואס האט מיט מיר גערעט האט געהאט א גאלדענעם ראהר פאר א מאס, כדי ער זאל מעסטען דיא שטאט אונד איהרע טויערען אונד איהרע מויער: אונד דיא שטאט איז פיער עקעדיג אונד איהרע לענג איז אזוי גרויס וויא איהרע ברייט. אונד ער האט דיא שטאט געמאסטען מיט דעם ראהר ביז צו צוועלף טויזענד אקער; איהרע לענג אונד איהרע ברייט אונד איהרע הויף

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן כ כא

ים האט ארויסגעגעבען דיא טויטע וואס זענען אין
 איהם, אונד דער טויט אונד דער שאול האבען ארויס-
 געגעבען דיא טויטע וואס זענען אין זיין, אונד איז
 ליכער מענש איז געמשפט געווארען נאך זיינע מעשים:
 14 אונד דער טויט אונד דער שאול זענען אריינגעווארפען
 געווארען אים טייף פון פייער; דאס איז דער צווייטער
 15 טויט: אונד ווען איינער איז נישט געפינען איינגעשריבען
 אים בוך פון לעבען דער איז אריינגעווארפען גע-
 ווארען אים טייף פון פייער:
 קאפיטעל כא

1 אונד איף האב געזעהען א נייען הימל אונד א נייע
 ערד, ווארין דער ערשטער הימל אונד דיא ערשטע
 ערד זענען פערגאנגען, אונד דאס ים איז נישט מעהר
 2 פארהאנען: אונד איף האב געזעהען דיא הייליגע שטאט
 דאס נייע ירושלים ארויסקומען פון דעם הימל פון
 גאט. אונגעברייט גלייך וויא א פלך וועלכע איז גע-
 3 ציערט פאר איהר מאן: אונד איף האב געהערט א
 הויף קול פון דעם שטוהל זאגען, זעה דאס משכן פון
 גאט איז מיט מענשען, אונד ער וועט מיט זיין
 וואוינען, אונד זיין וועלען זיין זיין פאלק, אונד גאט
 אליין וועט מיט זיין זיין, אונד וועט זיין זייער גאט:
 4 אונד ער וועט אפשווישען אלע טרערען פון זייערע
 אויגען, אונד עס וועט נישט מעהר זיין קיין טויט, אונד
 אויף קיין קלאג, אונד אויף קיין געשריין, אונד אויף
 קיין פיינ; ווארין דיא ערשטע זאכען זענען פערגאנגען:
 5 אונד דער וועלכער איז געזעסען אויף דעם שטוהל
 האט געזאגט, זעה איף מאך אלע זאכען נייא. אונד
 ער האט צו מיר געזאגט, שרייב, ווייל דיזע ווערטער
 6 זענען געטרייא אונד וואהרהאפט: אונד ער האט צו
 מיר געזאגט, זיין זענען געשעהען, איף בין דיא „א“
 אונד דיא „ת“, דער אנהויב אונד דאס ענד; צו דעם
 וואס איז דורשטיג וועל איף געבען פון דעם קוואל
 7 פון דעם וואסער פון לעבען אומזיסט: דער וואס
 איבערנועלטיגט וועט נישט זענען דיוע זאכען, אונד איף

קאפיטעל כב

- אונד ער האט מיר געוויזען א שטרוים פון וואסער פון 1
לעבען, לויטער וויא קריסטאל, וואס איז ארויסגעגאנגען
פון דעם שטוהל פון גאט אונד פון דעם לאם: אין מיטען 2
פון זיינע גאס אונד פון ביידע זייטען פון דעם שטרוים,
איז געוועזען א בוים פון לעבען, וואס האט געהאט
צוועלף פירות, אונד האט געגעבען זיינע פירות יעדען
חדש, אונד דיא בלעטער פון דעם בוים זענען געוועזען
פאר דיא רפואה פון דיא גוים: אונד עס וועט נישט 3
מעהר זיין קיין חרם, אונד דרינען וועט זיין דער שטוהל
פון גאט אונד פון דעם לאם, אונד זיינע קנעכט וועלען
איהם דינען: אונד זייא וועלען זעהען זיין פנים, אונד 4
זיין גאמען וועט זיין אויף זייערע שטערען: אונד עס
וועט נישט מעהר קיינע נאכט זיין, אונד זייא בעדארפען
נישט קיין ליכט פון א לאמפע, אונד נישט קיין ליכט פון
דער זון, ווארין דער האר גאט וועט איבער זייא לייכטען,
אונד זייא וועלען הערשען פון עביגקייט צו עביגקייט: 5
אונד ער האט צו מיר געזאגט, דינע ווערשער זענען 6
געטרייא אונד וואהרהאפטויג, אונד דער האר גאט פון
דיא גייסטער פון דיא גביאים האט געשיקט זיין
מלאך צו ווייזען צו זיינע קנעכט דאס וואס מוז באלד
געשעהען: אונד זעה, איך קום געשווינד. געבענשט 7
איז דער וועלכער היינט דיא ווערשער פון דער גבואה
פון דינעם בוך:
- אונד איך יוחנן, בין דער וואס האב דינע זאכען געזעהען 8
אונד געהערט, אונד ווען איך האב געהערט אונד גע-
זעהען, בין איך אנדערנעפאלען מיך צו ביקען פאר
דיא פיס פון דעם מלאך וואס האט מיר דינע זאכען
געוויזען: אונד ער האט צו מיר געזאגט, זעה, דוא 9
זאלסט עס נישט טהון; איך בין דיין מיטקנעכט אונד א
חבר פון דינע ברידער דיא גביאים, אונד פון דיא וואס
היטען דיא ווערשער פון דינעם בוך; ביק דיך צו גאט:
אונד ער האט צו מיר געזאגט, פערזינעל נישט דיא ווער- 10
שער פון דער גבואה פון דינעם בוך; ווארין דיא צייט

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן כא

- 17 זענען גלייך גענוועזען: אונד ער האט געמאכטען איהרע
מויער אויף הונדערט אונד פויער אונד פירציג איילען,
18 דאס מאס פון א מענש, דאס איז פון א מלאך: אונד
דאס בויאנוערק פון איהרע מויער איז גענוועזען נספים,
אונד דיא שטאט איז ריינעס גאלד, גלייך וויא קלאר
19 גלאז: דיא גרונדשטיינער פון דער מויער פון דער
שטאט זענען געציערט גענוועזען מיט אלערלייא
טהייערע שטיינער; דער ערשטער גרונדשטיין איז
גענוועזען נאספים, דער צווייטער סאפיר, דער דריטער
20 פאלצידון, דער פיערטער סמארנאד: דער פינפטער
סארדאניקס, דער זעקסטער סארדיאס, דער זיבעטער
כרוזאליט, דער אכטער א פעריל, דער ניינטער א
טאפאז, דער צעהנטער כריסאפראס, דער עלפטער
21 היאצינט, דער צוועלפטער אמעטהיסט: אונד דיא
צוועלף מויערן זענען גענוועזען צוועלף פעריל; יעדעס
מויער איז גענוועזען פון איין פעריל. אונד דיא גאס
פון דער שטאט איז גענוועזען ריינעס גאלד, גלייך וויא
שיינענדיגעס גלאז:
- 22 אונד איך האב דרינען נישט געזעהען קיין טעמפלעל;
ווארין דער האר גאט, דער אלמעכטיגער, אונד דאס
23 לאס זענען איהר טעמפלעל: אונד דיא שטאט געדארף
נישט דיא זון אונד אויף נישט דיא לבנה, אז זייא זאלען
פאר איהר שיינען; ווארין דיא הערליכקייט פון גאט
האט זיא געלייכטעט, אונד דאס לאס איז איהרע
24 לאמפע: אונד דיא גוים וועלען ארומנעהען בייא איהר
ליכט, אונד דיא קעניגע פון דער ערד ברענגען צו
25 איהר זייערע הערליכקייט: אונד איהרע מויערען
וועלען נישט פערשלאסען ווערען בייא טאג, ווארין עס
26 וועט דא נישט זיין קיינע נאכט: אונד זייא וועלען צו
איהר ברענגען דיא הערליכקייט אונד דעם פבד פון
27 דיא גוים: אונד עס וועט אין איהר נישט אריינקומען
קיינע אונגריינע זאכען, אונד נישט דער וואס טהוט אונד
וויידיגקייטען אונד זאגט ליגען, נייערט דיא וואס זענען
איינגעשריבען אים בוך פון לעבען פון דעם לאס:

לאנדאן:

געררוקט ביא וויליאם קלויער אונד זעהנע

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.

דיא אנטפלעקונג פון יוחנן כב

- 11 איז נאָהענט: דער וואס טהוט אונרעכט לאז ער ווייטער
אונרעכט טהון; אונד דער וואס איז אונריין, לאז ער
ווייטער אונריין זיין; אונד דער וואס איז גערעכט לאז
ער ווייטער גערעכטיגקייט טהון, אונד דער וואס איז
12 הייליג לאז ער ווייטער הייליג זיין: זעה איך קום
געשווינד; אונד מיין לויז איז מיט מיר, צו געצאהלען
13 צו יעדעס אזוי וויא זיינע ווערק וועלען זיין: איך בין
דיא „א“ אונד דיא „ת“, דער ערשטער אונד דער
14 לעצטער, דער אנהויב אונד דאס ענד: געבענשט זענען
דיא וועלכע וואשען ווייערע קליידער, פרי וויא זאלען
האבען דיא מאכט צו דעם בוים פון לעבען, אונד זאלען
15 אריינקומען דורך דיא טויערען אין דיא שטאט: דרויסען
זענען דיא הינד, אונד דיא צויבערער, אונד דיא הורער,
אונד דיא מערדער, אונד דיא געצענדקער, אונד איטלי-
כער וואס ליבט אונד טהוט לינען:
16 איך ושווע האב געשיקט מיין מלאך אז ער זאל אייך
דינע זאכען געצייגען אין דיא קהלות. איך בין דיא
וואונדערל אונד דער שפראצען פון דוד, דער גלענצענ-
דיגער מארגענשטערען:
17 אונד דער גייסט אונד דיא פלה זאנען קום. אונד דער
וואס הערט לאז ער זאנען קום. אונד דער וואס איז
דורשטיג לאז ער קומען; דער וואס וויל לאז ער געמען
דאס וואסער פון לעבען אומקוםט:
18 איך געצויג צו איטליכען וואס הערט דיא ווערטער פון
דער גבואה פון דינען בוך; ווען איינער וועט דערצו
צונעצען, איהם וועט גאט צונעצען דיא פלאנען וואס
19 זענען געשריבען אין דינען בוך: אונד ווען איינער
וועט אנוועקנעמען פון דיא ווערטער פון דעם בוך פון
דינער גבואה, זיין טהייל וועט גאט אנוועקנעמען פון
דעם בוים פון לעבען, אונד פון דיא הייליגע שטאט,
פון דיא זאכען וואס זענען געשריבען אין דינען בוך:
20 דער וועלכער האט דינע זאכען געצייגט האט געזאגט,
21 נא, איך קום געשווינד. אמן; קום האר ושווע: דיא גנאד
פון אונזער האר ושווע זאל זיין מיט אלע הייליגע; אמן:

BS
2213
1912

Bible. N.T. Yiddish. Bergmann. 1912

יית החדשה, דאס נייע טעסטאמענט פון דעם משיח
ס'נייא איבערוועצט אין יודיש פון מרדכי שמואל בערד
לאנדאן, בריטיש אונד אויסלענדישע ביבעל-ווערק

(London, 1912, 17)

668 p. 17 cm.

On verso of t. p.: The New Testament in Yiddish. Bergmann.
revision of 1912.

I. Bergmann, Mordecai Samuel, 1846-1922, tr.

A29606

CCSC/mk

School of Theology at Claremont

1001 1380223